

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Warszawa, 19 września 2023 r.

Załącznik nr 3 do decyzji Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z 19 września 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.125, o środowiskowych uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na: „Budowie i eksploatacji pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej, o mocy elektrycznej do 3750 MWe, na obszarze gmin: Choczewo lub Gniewino i Krokowa”, planowanego do realizacji w wariantcie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino, podwariant techniczny 1A.

Odpowiedzi na uwagi i wnioski, które wpłynęły podczas udziału społeczeństwa w postępowaniu.

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
1	<p>Jestem zwykłym obywatelem i mam dom w Kopalinie i jestem za budową elektrowni w gminie Choczewo. Liczę jednak, że budowa ta przyniesie korzyści gminie i jej mieszkańców głównie poprzez polepszenie warunków bytowych związanych z rozwojem sieci dróg, kolei oraz infrastruktury takiej jak gaz ziemny, wodociągi czy kanalizacja.</p> <p>Warto zainwestować w ten rejon bo wtedy elektrownia zyskałaby tańsze zaplecze socjalno-techniczne oraz dużą przychylność mieszkańców wynikającą z rozwoju tej gminy oraz gmin przyległych.</p>	<p>Uwaga uwzględniona, nie wymaga odpowiedzi</p>
2	<p>Pragnę nawiązać do treści na stronie 17 tomu IV raportu. Autorzy raportu sugerują, że EJ nie ingeruje w obszar Natura 2000 PLH222008. Natomiast, nawet z mapy przygotowanej przez autorów raportu widać że granice tych obszarów krzyżują się, a zatem jest fragment tego obszaru Natura 2000 który znajdzie się w obrębie lokalizacji Lubiatowo-Kopalino. Fakt ten zupełnie pominięto, a całość oddziaływania spuentowano jedno-zdaniowym, błędnym stwierdzeniem o braku oddziaływania, gdyż obszary się nie pokrywają.</p> <p>Zatem, ponownej ocenie należy poddać oddziaływanie EJ w takich sferach zagrożenia obszaru Natura2000 jak "Ingerencja i zakłócenia powołane przez człowieka" oraz "Modyfikacje systemu naturalnego". Również wpływ na cele zawarte w Ramowej Dyrektywie Wodnej musi być poddany ponownym badaniom. Pójściem po najniższej linii oporu jest aktualny status rzeczy, gdzie z powodu niewielkiego pokrywania się tych obszarów, stwierdzono zupełny brak oddziaływania. Dwie strony dalej (str. 19), autorzy sami stwierdzają że dojdzie do bezpośredniej ingerencji (zniszczenia) w nawet 12% wybranych siedlisk (patrz siedlisko 2120, 2130, 2170, 2180). Wszelkie te ingerencje dla wcześniej wymienionych siedlisk oceniono za nieistotne mimo ich niemałego obszaru — w sumie jest to ponad 5 ha chronionych siedlisk. W żaden sposób nie uzasadniono stwierdzeń o nieistotności tych oddziaływań.</p> <p>Stąd też kieruję prośbę o doprecyzowanie, lepsze uzasadnienie i ponownie rozpatrzenie wybranych aspektów przez Polskie Elektrownie Jądrowe zawartych w ROS.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Opowiadając na pierwszą część uwagi, dot. informacji z IV tomu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, dalej raport, jednoznacznie wskazać należy, że w ramach realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia nie dojdzie do ingerencji w obszar Natura 2000 Mierzeja Sarbska PLH220018. Przedmiotem niniejszej sprawy jest realizacja elektrowni jądrowej w miejscu realizacji przedsięwzięcia.</p> <p>W warunku zawartym w pkt II.1.1. niniejszej decyzji zakazano prowadzenia prac przygotowawczych oraz robót budowlanych na ww. obszarze Natura 2000, a także lokalizowania zapleczy budowy w odległości mniejszej niż 100 m od ww. obszaru.</p> <p>Ingerencja w obszar Natura 2000 Mierzeja Sarbska PLH220018 będzie mogła mieć miejsce wyłącznie w przypadku budowy infrastruktury towarzyszącej – morskiego terminala przeladunkowego (MOLF), który stanowi odrębne przedsięwzięcie, nieobjęte wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z 5 sierpnia 2015 r., w związku z czym kwestia ta wykracza poza zakres niniejszej sprawy. Ww. aspekt zostanie szczegółowo oceniony na etapie uzyskiwania dla tej inwestycji (MOLF) decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a zatem w ramach odrębnego postępowania administracyjnego. Powyższa kwestia została szczegółowo wyjaśniona w stanowisku Spółki przedłożonym w odpowiedzi na wezwanie GDOŚ z 13 lutego 2023 r., znak: DOOŚ-OA 4205.1.2015.63</p> <p>Reasumując, realizacja, eksploatacja oraz likwidacja planowanego przedsięwzięcia nie spowoduje ingerencji w obszar Natura 2000 Mierzeja Sarbska PLH220018.</p>
3	<p>Dzień dobry. Jestem rozczarowany i bardzo zaniepokojony że Ochrona Środowiska podpisuje się i zezwala na budowę elektrowni atomowej w tak dziewiczym i pięknym, a zarazem jednym z niewielu takich miejsc nad Bałtykiem położonym między rezerwatem przyrody mierzeja Sarbska, a rezerwatem przyrody Białogóra jakim jest miejscowość Słajszewo bo Kopalino, Lubiatowo to jest niewłaściwa nazwa.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, wykraczająca poza zakres sprawy</p> <p>Uwaga dotycząca niewłaściwego nazewnictwa wykracza poza zakres objęty niniejszą sprawą, jednakże należy odnieść się do przyjętego przez Radę Ministrów w styczniu 2014 r. Programu Polskiej Energetyki Jądrowej, dalej PPEJ, w którym analizowano 27 potencjalnych lokalizacji dla elektrowni jądrowej w Polsce. W dokumencie wymieniono 3 lokalizacje nadmorskie: „Choczewo”, „Żamowiec” i „Lubiatowo-Kopalino”. Argumentem przemawiającym za ich wyborem był m.in. dostęp do wody chłodzącej oraz możliwość transportu ładunków wielkogabarytowych drogą morską.</p> <p>Nazwy potencjalnych lokalizacji zostały skonstruowane umownie i nie są precyzyjnym odzwierciedleniem właściwych nazw miejscowości, w obrębie których planowane jest posadowienie elektrowni jądrowej, o ile nazwa jest reprezentatywna dla przybliżonego miejsca realizacji zamierzenia inwestycyjnego. Dla przykładu lokalizacja „Żamowiec” również nie znajduje się w Żamowcu, a na terenie wsi Kartoszyno. Nadto wskazania wymaga, że precyzyjny zakres realizacji planowanego przedsięwzięcia określa zakres przedmiotowy wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, którego odzwierciedleniem jest charakterystyka stanowiąca załącznik do ww. decyzji. Z uwagi na fakt, że nazwy te pojawiły się już w ww. dokumentach strategicznych posłużono się nimi również w raporcie, tak aby nie powodować rozbieżności pomiędzy kolejnymi etapami procedowania.</p> <p>Nazwa „Lubiatowo – Kopalino” – odnosi się do położonych w okolicy lokalizacji elektrowni miejscowości. W raporcie, tomie II „Charakterystyka Przedsięwzięcia” w rozdziale TII.2.2 „Obszar realizacji przedsięwzięcia” w szczegółach przedstawiono informacje o lokalizacji przedsięwzięcia – wskazując zarówno położenie geograficzne jak również informacje dot. obrębów ewidencyjnych, na których znajduje się przedmiotowe przedsięwzięcie i jak wskazano geodezyjnie, że są to obręby: Jackowo, Słajszewo i Sasino, położone w gminie Choczewo w powiecie wejherowskim, województwo pomorskie.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
4	Stąd moje pytanie czy czasem Ochrona Srodowiska nie powinna stać na straży takich miejsc i zapobiegać ich degradacji i wycince drzew „która się z tym wiąże na obszarze ponad 600 hektarów.	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Obszar wycinki lasu w wariantcie nr 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino i podwariantcie technicznym 1A (wskazanym jako preferowany do realizacji) będzie wynosił ok. 333 ha, co zostało wyjaśnione w piśmie z 7 kwietnia 2023 r. (odpowiedź na wezwanie GDOŚ, znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.63), a nie ponad 600 ha – jak wskazano w uwadze. Należy również wskazać, że teren konieczny dla eksploatacji elektrowni, tj. po etapie budowy, będzie mniejszy i obejmie ok. 186 ha plus obszar niezbędny do wylesienia na podstawie przepisów odrębnych i zaleceń przeciwpożarowych.</p> <p>W niniejszej decyzji precyzyjnie określono obowiązki Spółki w zakresie planowanej wycinki (pkt IV.1 i IV.2), w tym obowiązek wykonania nasadzeń zastępczych drzew i krzewów.</p>
5	Przecież są inne miejsca już zdegradowane i tam właśnie powinna stanąć taka elektrownia chociażby w Żarnowcu.	<p>Uwaga nieuwzględniona, wykraczająca poza zakres sprawy</p> <p>W raporcie zostały szczegółowo przeanalizowane dwie lokalizacje: Wariant 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino oraz Wariant 2 – lokalizacja Żarnowiec. Lokalizacja „Żarnowiec” nie została wskazana jako preferowana do realizacji, z uwagi na wiele aspektów, w tym technicznych, środowiskowych i społecznych (w tym związanych z rozbiórkami ok. 180 budynków). Wybór wariantu lokalizacji przedsięwzięcia wynikał ze szczegółowej wielokryterialnej analizy wariantowej, zawartej w raporcie.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia w lokalizacji „Żarnowiec” wiązałaby się z koniecznością wyburzeń obiektów pozostałych po niedokończonej budowie elektrowni „Żarnowiec” (w tym w specjalnej Strefie Ekonomicznej) oraz na trasie prowadzenia rurociągów uzupełniającej wody chłodzącej z Morza Bałtyckiego na teren elektrowni Żarnowiec (zasoby wody w jeziorze Żarnowieckim są niewystarczające dla zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania elektrowni o mocy do 3750 MWe). Ponadto budowa ww. rurociągów (korytarza infrastrukturalnego) o długości ponad 10 km i szerokości 100 m oznaczałaby poważną ingerencję inwestycji nie tylko w tereny cenne przyrodniczo, w tym w obszary chronione (m.in. obszar Natura 2000 PLH220021 Piaśnickie Łąki oraz rezerwat Piaśnickie Łąki), ale również w obszary zabudowy mieszkaniowej. Oszacowano, że w wariantcie 2 – lokalizacja Żarnowiec - konieczna byłaby rozbiórka 180 budynków kolidujących z miejscem realizacji przedsięwzięcia.</p> <p>Wyjaśnić należy, iż organ działa w granicach wniosku Spółki. Jeśli więc w odniesieniu do wariantu proponowanego przez Spółkę nie zaszyły okoliczności wykluczające możliwość wydania pozytywnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, określone w art. 80 ust. 2 i art. 81 u.o.o.ś., organ jest zobowiązany do określenia środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia w wariantcie wskazanym we wniosku.</p> <p>Pomimo iż dowolność wyboru lokalizacji nie jest kwestią poddawaną analizie przez organ właściwy do wydania niniejszej decyzji, a więc znajduje się poza zakresem sprawy, wyjaśnić dodatkowo należy, że wskazanie lokalizacji elektrowni jądrowej to długoletni proces wyboru, który składa się z 3 głównych etapów: poszukiwanie i ocena lokalizacji. Wskazanie lokalizacji do badań lokalizacyjnych i środowiskowych: badania lokalizacyjne i środowiskowe dla 3 rekomendowanych lokalizacji; wybór docelowej lokalizacji.</p> <p>Wybór potencjalnych lokalizacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej poprzedzony został wieloletnimi badaniami, w których wzięto pod uwagę takie czynniki jak: gęstość zaludnienia, właściwości terenu, dostępność wody chłodzącej, środowisko przyrodnicze, obecne zagospodarowanie terenu oraz logistykę i infrastrukturę, czyli bliskość energetycznych sieci przesyłowych, sieci drogowych i kolejowych.</p> <p>W styczniu 2014 r. Rada Ministrów przyjęła Program polskiej energetyki jądrowej, dalej PPEJ, w którym analizowano 27 potencjalnych lokalizacji dla elektrowni jądrowej w Polsce. Już wtedy wskazano 3 potencjalne lokalizacje nadmorskie: „Choczewo”, „Żarnowiec” i „Lubiatowo-Kopalino”. Ostatecznie badania i analizy wykazały, że najlepsze warunki do posadowienia pierwszej elektrowni jądrowej są w województwie pomorskim. Przemawiają za tym m.in.: znaczne zapotrzebowanie na energię elektryczną i brak dużych, dostępnych źródeł wytwórczych w tym rejonie, dostęp do wody chłodzącej, możliwość transportu ładunków wielkogabarytowych drogą morską. Wobec powyższego, w raporcie zostały szczegółowo przeanalizowane dwie lokalizacje: Wariant 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino oraz Wariant 2 – lokalizacja Żarnowiec. Lokalizacja „Żarnowiec” nie została wskazana jako preferowana do realizacji, z uwagi na wiele aspektów, w tym technicznych, środowiskowych i społecznych (np. konieczność wyburzenia ok. 180 budynków). Analiza wyboru wariantu lokalizacyjnego została przedstawiona w tomie V, w rozdziale V.2 „Wybór wariantu proponowanego, racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska i racjonalnego wariantu alternatywnego wraz z uzasadnieniem wyboru”.</p> <p>Ponadto, lokalizacja elektrowni jądrowej na Pomorzu została ujęta w Planie zagospodarowania województwa pomorskiego 2030 (przyjętego uchwałą Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.) oraz zmianie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego przyjętego uchwałą Nr 1004/XXXIX/09 z dnia 26 października 2009 r. Sejmiku Województwa Pomorskiego.</p>
6	Chciałbym złożyć sprzeciw w związku z budową elektrowni atomowej w Gminie Choczewo. Od kilku lat tam jeżdżę z rodziną i nie widziałem piękniejszego miejsca - wszystko naturalne, piękne naturalne plażę, jedno z największych albo największe w Polsce, obszar Natura 2000.	<p>Uwaga częściowo uwzględniona (w części dotyczącej obszaru Natura 2000 - patrz: odpowiedź na uwagę nr 2, w pozostałej części uwaga nie wymaga odpowiedzi)</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
7	<p>W raportach nt. elektrowni wynika, że przez chłodzenie reaktora temperatura wody w Bałtyku miejscowo ma się podnieść o kilka stopni - to zaszkodzi środowisku, rybą itd. a nie mówiąc o turystyce, która od jakiś 3 lat tam się bardzo rozwinęła i nadal rozwija z korzyścią dla mieszkańców.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odnosząc się do kwestii odprowadzania wód chłodzących należy wskazać, że szczegółowa ocena oddziaływania przedsięwzięcia na wody morskie, w tym morskie środowisko przyrodnicze, przedstawiona została w raporcie, zarówno w odniesieniu do każdego analizowanego wariantu lokalizacyjnego, jak i pod wariantu technicznego, odpowiednio w rozdziale IV.2.7; IV.2.8; IV.2.9; IV.2.11; IV.2.12 raportu.</p> <p>Ponadto kwestie zmian warunków środowiskowych wywołanych wpływem wód chłodniczych z elektrowni jądrowej uwzględnione zostały w treści tomu IV raportu oraz w złożonych do niego uzupełnieniach, w tym w uzupełnieniu przedłożonym pismem z 13 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1308, do którego załącznik nr 1 stanowi „Uzupełnienie do Raportu OOS - aktualizacja oceny stanu wód przybrzeżnych i wód morskich oraz oceny oddziaływania przedsięwzięcia na stan tych wód”.</p> <p>Zgodnie z przeprowadzonym modelowaniem, opisanym w ww. uzupełnieniu do raportu, odprowadzanie wody chłodzącej będzie powodować wzrost nieznaczny temperatury wody w pobliżu miejsca zrzutu - o ok. 2°C w promieniu 1–2 km w wariancie pełnej mocy.</p> <p>Również przeprowadzona analiza modelowania zasięgu zmian koncentracji chlorofilu a, wynikających z rozprzestrzenienia się wody podgrzanej powstającej podczas eksploatacji elektrowni jądrowej, nie potwierdziła zagrożenia wystąpienia istotnego, negatywnego wpływu przedsięwzięcia na stan środowiska wód morskich w zakresie fitoplanktonu.</p> <p>Po uwzględnieniu i wdrożeniu zaplanowanych działań minimalizujących nie przewiduje się negatywnego wpływu przedsięwzięcia na morskie elementy biologiczne, w tym przedmioty ochrony i siedliska gatunków związane z obszarami Natura 2000 Przybrzeżne wody Bałtyku oraz Pobrzeże Słowińskie. Przedsięwzięcie nie będzie miało również negatywnego wpływu na integralność i spójność ww. obszarów Natura 2000. Wszystkie elementy środowiska biotycznego obszaru realizacji przedsięwzięcia objęte zostaną monitoringiem przyrodniczym w poszczególnych fazach realizacji przedsięwzięcia. Działania w ramach monitoringu inwestycyjnego będą dotyczyły przede wszystkim obserwacji, oceny stanu zachowania oraz zachodzących zmian monitorowanych organizmów morskich.</p> <p>Ponadto, w niniejszej decyzji nałożono obowiązek wdrożenia monitoringu wód morskich (warunek pkt VI.2.2. oraz pkt VI.5.8.), w tym monitoring temperatury odprowadzanych wód chłodzących.</p> <p>Dodatkowo w załączniku nr 1 do uzupełnienia do raportu przekazanego w odpowiedzi na stanowisko Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, dalej GIOŚ, przy piśmie z 13 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1308 („Uzupełnienie do Raportu OOS - aktualizacja oceny stanu wód przybrzeżnych i wód morskich oraz oceny oddziaływania Przedsięwzięcia na stan tych wód”), w którym przedstawiono zaktualizowaną ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na stan jakości wód przybrzeżnych według RDW i wód morskich według RDSM, przeanalizowany został wpływ realizacji przedsięwzięcia na stan wód morskich zgodnie z cechą RDSM D4 – Łańcuchy pokarmowe. W ocenie tej uwzględniono kompleksowo wpływ przedsięwzięcia na poszczególne elementy morskiego łańcucha troficznego w poszczególnych fazach realizacji przedsięwzięcia (por. rozdział 9 I.2.2 ww. opracowania).</p> <p>Przeprowadzone analizy wykazały, że nie ma podstaw przypuszczać, aby na etapie prac przygotowawczych oraz w fazach budowy, eksploatacji i likwidacji inwestycji planowane do przeprowadzenia działania wpłyną w istotny, negatywny sposób na stan środowiska wód morskich w zakresie wskaźnika MSTs (kryteria D4C3 – łańcuchy pokarmowe i D1C6 – bioróżnorodność). W przedmiotowym uzupełnieniu wskazano, że „(...) po zastosowaniu działań minimalizujących, budowa, eksploatacja i likwidacja przedmiotowego przedsięwzięcia nie wpłyną negatywnie na stan ochrony gatunków na obszarze Przybrzeżnych wód Bałtyku PLB990002, a tym samym na cele Ramowej Dyrektywy Wodnej, w stosunku do JCW Jastrzębia Góra – Rowy CWIIIWBS (od 1 stycznia 2022 r. Polskie wody przybrzeżne Basenu Gotlandzkiego (PLCW20001WB2))”.</p> <p>W raporcie przeprowadzono analizy w zakresie stanu aktualnego (tom III, rozdział III.4.4) oraz oddziaływań przedsięwzięcia na turystykę (tom IV, rozdział IV.18.5). W gminie Choczewo zlokalizowane są typowe miejscowości nadmorskie, gdzie ruch turystyczny pojawia się przede wszystkim w sezonie letnim oraz w wiosenne i jesienne weekendy. Poza tymi okresami miejscowości te charakteryzują się niewielkim, lokalnym ruchem turystycznym. W miejscowościach tych znajduje się baza noclegowa, tj. kwatery prywatne, domki letniskowe na wynajem, gospodarstwa agroturystyczne, prywatne pola namiotowe i kempingi.</p> <p>Jak wskazano w raporcie, z uwagi na uciążliwość związane z budową, część turystów może unikać obszaru położonego w pobliżu placu budowy. Jednocześnie mogą pojawić się turyści zainteresowani przedsięwzięciem. Najistotniejszy jest jednak fakt, że podczas eksploatacji elektrowni plaże w gminie Choczewo nie będą wyłączone z użytkowania. Funkcjonowanie elektrowni nie będzie mieć istotnego wpływu na turystykę w gminie Choczewo czy gminach okolicznych – Łeba, Krokowa.</p> <p>Na marginesie wskazać należy, że na potrzeby realizacji przedsięwzięcia, w ramach odrębnych procesów inwestycyjnych, planowana jest infrastruktura towarzysząca - głównie drogi i koleje, co w przypadku lokalizacji elektrowni na Pomorzu pozytywnie wpłynie na „dostępność” regionu dla turystów.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
8	<p>Proszę inwestujmy w OZE, wiem „że też w Gminie Choczewo ma być na Bałtyku największa elektrownia wiatrowa - co z tego jak Państwo wytacza OZE w wietrzne i słoneczne dni.</p> <p>Zainwestujmy 10% tych pieniędzy co na elektrownie atomową w ogólnie krajowe magazyny energii i wykorzystujemy to, naturę.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, wykraczająca poza zakres sprawy</p> <p>Wnieiona uwaga wykracza poza zakres objęty niniejszą sprawą, dotyczącą budowy elektrowni jądrowej, zgodnie z wnioskiem Spółki z 5 sierpnia 2015 r. W ramach prowadzonego postępowania organ określa środowiskowe uwarunkowania realizacji konkretnego przedsięwzięcia, wskazanego we wniosku, nie zaś analizuje zasadność realizacji szeregu innych przedsięwzięć.</p> <p>Jednakże, na marginesie wyjaśnienia wymaga, iż zgodnie z obowiązującą obecnie Polityką Energetyczną Polski do 2040 r (PEP2040) wśród celów szczegółowych, obok rozwoju odnawialnych źródeł energii, wskazano wdrożenie energetyki jądrowej i realizację PPEJ. Wynika z tego, że na poziomie strategicznego dokumentu określającego kierunki transformacji energetycznej Polski do 2040 r., wdrożenie energetyki jądrowej oraz wdrożenie odnawialnych źródeł energii traktowane są, jako działania tej samej rangi i służące uzyskaniu tego samego celu strategicznego (założono, że w 2040 r. elektrownie jądrowe i morska energetyka wiatrowa będą miały zbliżony udział w wytwarzaniu energii elektrycznej w Polsce – odpowiednio: 16% i 19% - PEP2040, załącznik nr 2 – „Wnioski z analiz prognostycznych”). Tym samym oba te cele, tj. energetyka jądrowa i OZE, nie mogą być traktowane jako konkurencyjne i nie powinny być sobie przeciwstawiane.</p> <p>Wykorzystanie w Polsce energii jądrowej pozwoli przede wszystkim na realizację zobowiązań w zakresie polityki klimatyczno-energetycznej, redukcję emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych z sektora energetyki, dywersyfikację kierunków dostaw nośników energii pierwotnej, zastąpienie starzejącego się majątku wytwórczego oraz zapewni pewne i stabilne dostawy energii. Elektrownie jądrowe pracują w tzw. podstawie, czyli dzień po dniu, niezależnie od warunków atmosferycznych, pory dnia i innych okoliczności. Zapewniają energię cały czas w przeciwieństwie do odnawialnych źródeł energii, dalej OZE, które wymagają rezerwowania blokami gazowymi lub węglowymi. Aby transformacja energetyczna mogła się dokonać konieczne są inwestycje w stabilne moce wytwórcze w całej Polsce. Szczegółowe uzasadnienie realizacji przedsięwzięcia przedstawiono w raporcie, w tomie I rozdział 1.6 w rozdziale 1.7 przeanalizowano przedsięwzięcie w aspekcie dokumentów strategicznych.</p> <p>Dodatkowo, należy również wskazać, że w postanowieniu GDOŚ z 25 maja 2016 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.23, określającym zakres raportu wskazano, że raport powinien uwzględniać „uzasadnienie realizacji przedsięwzięcia, w kontekście potencjalnych możliwości produkcji energii elektrycznej w Polsce (w tym ze źródeł odnawialnych), z uwzględnieniem alternatywnych sposobów jej pozyskania i poprawy efektywności energetycznej”, z zastrzeżeniem o którym mowa w uzasadnieniu do ww. postanowienia: „Sformułowany w pkt I postanowienia wymóg uzasadnienia realizacji przedsięwzięcia w kontekście potencjalnych możliwości produkcji energii elektrycznej w Polsce (w tym ze źródeł odnawialnych) z uwzględnieniem alternatywnych sposobów jej pozyskania i poprawy efektywności energetycznej, wynika z zasadności przedstawienia ogólnych założeń w zakresie celu realizacji przedsięwzięcia. Przy nakładaniu powyższego zobowiązania GDOŚ uznał jednocześnie za bezzasadną propozycję przekazaną w postępowaniu transgranicznym, dotyczącą podania w raporcie analizy w zakresie innych opcji polityki energetycznej Polski, zakładających produkcję energii bez konieczności realizacji projektu (opartą na zastosowaniu czystych technologii energetycznych i efektywności energetycznej). Zakres postępowania w sprawie określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedmiotowego przedsięwzięcia obejmuje realizację konkretnej inwestycji i nie dotyczy zagadnień na poziomie polityki państwa. Uzasadnienie realizacji projektu powinno odnosić się również do treści dokumentów strategicznych warunkujących rozwój energetyki jądrowej w Polsce, które zostały wskazane w karcie informacyjnej przedsięwzięcia, dalej kip. GDOŚ nie uwzględnił również sugestii zgłoszonych w postępowaniu transgranicznym, dotyczących podania sposobu wykorzystania wyprodukowanej energii (pokrycie własnego zużycia w Polsce lub eksport) oraz pośredniego wpływu przedsięwzięcia na rynek energetyczny regionu Morza Bałtyckiego oraz Łotwy, uznając, że wykracza to poza zakres oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko”.</p>
9	<p>Widzę na prawie każdej posesji w miejscowościach od Sasina do Kopalina plakaty "Nie dla Atomu w Choczewie" - tylko miasto Gminne się nie sprzeciwia bo jest daleko od tego i tylko zyska a turystyka, ludzie, mieszkańcy, turyści, którzy tu przyjeżdżają tracą - a to jest duża ilość grup.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W tomie V, w rozdziale V.5.3 raportu zostały przedstawione analizy w zakresie monitorowania opinii publicznej, wyniki badań oraz analiz. W rozdziale V.5.3.2 zostały zaprezentowane wyniki badań dotyczące postrzegania projektu oraz energetyki jądrowej przez opinię publiczną w Gminach lokalizacyjnych (zostały zaprezentowane wyniki badań z lat 2011 – 2019).</p> <p>Z kolei w zakresie wpływu na turystykę: odpowiedź na uwagę nr 7.</p>
10	<p>Drugim pomysłem jest wykorzystanie istniejącej lokalizacji elektrowni w Zamowcu - tam mało kto mieszka w tym rejonie, pustki, jest infrastruktura - pewnie lepsza niż w Choczewie, nie ma potrzeby wycinki lasów, ingerencji w naturę (aż takiej jak w gminie Choczewo) - turystyka bardzo mała, jest elektrownia wodna – stąd by się to uzupełniło. Można też tam postawić małe reaktory te, które są reklamowane - takie ładne kostki bo wszystko jest pod ziemią SMRy. Co najwyżej taką postawcie na Pomorzu i w różnych miejscach w Polsce.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie wyobu lokalizacji inwestycji odpowiedź w uwadze nr 5.</p> <p>Przedmiotem niniejszej sprawy jest budowa elektrowni jądrowej w technologii AP1000, stąd też brak możliwości odniesienia się do technologii SMR, bowiem wykracza ona poza zakres objęty sprawą.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
11	Niniejszym protestuję przeciwko budowie elektrowni jądrowej w pobliżu najpiękniejszej plaży w Polsce, której okolice są pod ochroną.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W wariantie 1 (wskazanym do realizacji) – lokalizacja Lubiатовo-Kopalino, obiekty elektrowni jądrowej wchodzące w zakres przedmiotowego przedsięwzięcia będą zlokalizowane poza plażą. Dzięki temu podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania - będą ogólnie dostępne dla turystów i lokalnej społeczności.</p> <p>Odnosząc się do stwierdzenia, że „...której okolice są pod ochroną” należy wyjaśnić, że kwestia wpływu przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze była przedmiotem szczegółowej analizy w raporcie. Opis elementów przyrodniczych środowiska zawiera tom III, rozdział III.2 raportu, ocenę oddziaływania na te elementy tom IV, rozdział IV.1, IV.2 raportu, natomiast zestawienie przewidywanych dla nich działań minimalizujących tom V, rozdział V.3.1 raportu. Informacje dotyczące obszarów chronionych rozszerzono także m.in. w odpowiedzi Spółki na wezwanie GDOŚ z 13 lutego 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.63 oraz w odpowiedzi na wezwanie z 13 kwietnia 2023, znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.78.</p> <p>Powyższe stanowiło podstawę do nałożenia szczegółowych warunków realizacji przedsięwzięcia wyrażonych w sentencji niniejszej decyzji. Celem uniknięcia ingerencji w trakcie budowy i eksploatacji elektrowni w plaże nałożono obowiązek budowy kanałów/rurociągów wody chłodzącej za pomocą metody bezwykopowej, przy użyciu maszyn TBM (pkt III.7 decyzji).</p>
12	Sprzeciw dla elektrowni w gminie Choczewo, tak dla ochrony nienaruszonej przyrody	Uwaga nieuwzględniona, nie wymaga odpowiedzi
13	Dzień dobry, sprzeciwiam się budowie elektrowni jądrowej na najpiękniejszej plaży w Polsce. Tereny, na których planuje się budowę są parkiem krajobrazowym objętym ochroną. Nie zgadzam się na ich zniszczenie - to najpiękniejszy fragment polskiej plaży, stanowi dobro narodowe, które należy ocalić, a nie zniszczyć.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Teren miejsca realizacji przedsięwzięcia dla Wariantu I – lokalizacja Lubiатовo-Kopalino nie jest objęty ochroną w formie parku krajobrazowego. Najbliższy park krajobrazowy – Nadmorski Park Krajobrazowy, położony jest w odległości ok. 9 km od miejsca realizacji przedsięwzięcia, natomiast jego otulina w odległości ok. 2,5 km. Teren przedsięwzięcia znajduje się natomiast w granicach innych niż ww. obszarowych form ochrony przyrody wyznaczonych na podstawie ustawy dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336), dalej u.o.p., tj.: Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz obszarów Natura 2000 Mierzeja Sarbska PLH220018 i Przybrzeżne wody Bałtyku PLB990002.</p> <p>Podkreślenia wymaga, że kwestia wpływu przedsięwzięcia na obszarowe formy ochrony przyrody była przedmiotem szczegółowej analizy. Opis elementów przyrodniczych środowiska, w tym obszarowych form ochrony przyrody, zawiera tom III, rozdział III.2.1 raportu, natomiast ocenę oddziaływania na te elementy tom IV, rozdział IV.1, IV.2 i IV.12 raportu. Ponadto informacje dotyczące obszarowych form ochrony przyrody rozszerzono także w odpowiedzi na wezwanie GDOŚ z 13 lutego 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.63, oraz w odpowiedzi na wezwanie z 13 kwietnia 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.78. Powyższe stanowiło podstawę do nałożenia szczegółowych warunków realizacji przedsięwzięcia wyrażonych w sentencji niniejszej decyzji. Celem uniknięcia ingerencji w trakcie budowy i eksploatacji elektrowni w plaże nałożono obowiązek budowy kanałów/rurociągów wody chłodzącej za pomocą metody bezwykopowej, przy użyciu maszyn TBM (pkt III.7 decyzji).</p>
14	Protestuję przeciwko budowie elektrowni jądrowej w gminie Choczewo!!!	Uwaga nieuwzględniona, nie wymaga odpowiedzi
15	Ponieważ proponowana przez PEJ lokalizacja elektrowni jądrowej zagraża obszarom Natura 2000 i doprowadzi do całkowitej degradacji jednego z najbardziej wartościowych przyrodniczo obszarów przybrzeżnych Morza Bałtyckiego w Polsce, proszę o odpowiedź na następujące pytania: Czy GDOS udzieli zgodę na zmianę statusu części obszarów „Przybrzeżne wody Bałtyku” i „Mierzeja Sarbska” na obszary przemysłowe?	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Sformułowana uwaga nie została poparta merytorycznym dowodem pozwalającym stwierdzić istnienie takiego zagrożenia dla obszarów Natura 2000. W wyniku przeprowadzonej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszary chronione nie stwierdzono znaczących negatywnych oddziaływań w stosunku do żadnego z analizowanych obszarów Natura 2000 pozostających w zasięgu oddziaływania inwestycji. Tym bardziej nieuzasadnione jest wskazywanie, że analizowana lokalizacja doprowadzi do całkowitej degradacji obszarów przybrzeżnych Morza Bałtyckiego. W ramach przedsięwzięcia nie wystąpi pomniejszenie obszarów Natura 2000 „Przybrzeżne wody Bałtyku” oraz „Mierzeja Sarbska”. Odpowiedź na uwagę dotyczącą wpływu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 znajduje się w odpowiedzi na uwagę nr 2.</p>
16	Czy GDOS zgłosi wyżej wspomnianą decyzję odpowiednim organom Unii Europejskiej ?	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zgłoszenia do Komisji Europejskiej wymagają przypadki w których stwierdzono znaczące oddziaływania na cele lub przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 i nie ma możliwości ograniczenia oddziaływań poprzez zastosowanie środków łagodzących lub alternatywnych sposobów realizacji przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie takie musi w takim przypadku spełniać wymogi dot. nadrzędnego interesu publicznego i wyznaczone zostają działania kompensujące znaczące negatywne oddziaływanie – które muszą zostać uzgodnione z Komisją Europejską. Jednak w przedmiotowym postępowaniu nie stwierdzono znaczących oddziaływań w stosunku do przedmiotów i celów ochrony żadnego z analizowanych obszarów Natura 2000 – reasumujące nie stwierdzono konieczności przekazywania informacji do Komisji Europejskiej w zakresie obszarów Natura 2000.</p>
17	Czy GDOS udostępni wyżej wspomnianą decyzję opinii publicznej w Polsce ?	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Z uwagi na brak konieczności ww. zgłoszenia do Komisji Europejskiej, nie istnieje potrzeba informowania społeczeństwa o powyższym. Z kolei decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia zostanie udostępniona społeczeństwu na zasadach określonych w u.o.o.ś.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
18	Czy GDOS udostępni stanowisko Unii Europejskiej, w wyżej wymienionej sprawie, opinii publicznej w Polsce ?	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 17.
19	Dlaczego w rozdziale „IV.1.1.2 Ocena oddziaływania na obszary Natura 2000” (TOM IV) nie uwzględniono obszaru Natura 2000 „Przybrzeżne wody Bałtyku”?	Uwaga nieuwzględniona W raporcie w rozdziale IV.1.1.2 Ocena oddziaływania na obszary Natura 2000 odniesiono się do części lądowej w stosunku do obszarów chronionych. Obszar Natura 2000 Przybrzeżne Wody Bałtyku został uwzględniony w rozdziale IV.1.4 Oddziaływania na obszary i obiekty chronione – środowisko morskie, w podrozdziale IV.1.4.3 HRA – Wariant I Lubiatowo – Kopalino.
20	Dlaczego w dokumentach udostępnionych przez GDOS, w ramach konsultacji społecznych, używa się trybu przypuszczającego i formy bezosobowej, sugerując, iż Inwestor (PEJ) nie jest przekonany co do słuszności podjętych decyzji. Przykład: „Choć w kontekście Przedsięwzięcia utrata siedlisk dennych i związanych z nimi gatunków byłaby trwała, to obszar utraty jest nieznaczny w porównaniu z resztą siedlisk obecnych w szerszym sąsiedztwie OSO Przybrzeżne wody Bałtyku. Nie uważa się zatem, że utrata minimalnego obszaru drobnych piasków w obrębie powierzchni zajmowanej przez MOLF i punkt zrzutu z STW spowoduje jakiegokolwiek późniejsze zmniejszenie dostępności pokarmu dla gatunków drapieżnych związanych z którymkolwiek z wyznaczonych obszarów chronionych..”	Uwaga nieuwzględniona, wykraczająca poza zakres sprawy W przypadku sugestii dotyczącej przyjętej semantyki należy zaznaczyć, że ocena oddziaływania na środowisko, polega na interdyscyplinarnym identyfikowaniu i ocenie wpływu planowanych przedsięwzięć na określony obszar i zachodzące w nim procesy. Jest to zatem narzędzie o charakterze prognostycznym. Analizy prowadzone w ramach oceny oddziaływania na środowisko stanowią prognozowanie oddziaływań i ich skutków, dokonywane w oparciu o wiedzę naukową i wyniki prowadzonych badań terenowych. Szczególne znaczenie mają ponadto metody prognostyczne służące przewidywaniu zjawisk, oparte na zasadach symulacji i metod statystycznych. Dzięki ocenie można określić rodzaje i rozmiary strat środowiskowych, a także możliwości ich uniknięcia, minimalizacji i/lub kompensacji. Zarówno tryb, jak i forma osobowa zastosowana przez autorów raportu nie mają wpływu na przeprowadzone analizy dotyczące oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz ich wyniki. Uwaga nie zasługuje na uwzględnienie.
21	Czy tego typu narracja nie sugeruje, w sposób jednoznaczny, nieprofesjonalność przedłożonych opinii publicznej, dokumentów ?	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 21 Narracja zastosowana w raporcie nie sugeruje nieprofesjonalności przedłożonych opinii publicznej dokumentów. Wykorzystany w raporcie język i forma mają bezpośrednie odniesienie do terminologii fachowej, a wyrażane w tekście określenia, tezy i sformułowania wynikają ze specyfiki danej dziedziny.
22	Przypominając, że prawdopodobieństwo jest wielkością bezwymiarową - Czy następujący cytat z przedłożonych dokumentów „Prawdopodobieństwo wystąpienia w EJ generacji III/III+ ciężkiej awarii związanej z degradacją rdzenia reaktora, włączając jego stopienie, jest mniejsze niż raz na milion lat.” nie świadczy o braku przygotowania formalnego pracowników PEJ ?	Uwaga nieuwzględniona Pojęcie „prawdopodobieństwo” przeniesione zostało do raportu wprost z art. 86m i art. 86n p.a. oraz z załącznika I do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 sierpnia 2012 r. w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania analiz bezpieczeństwa przeprowadzanych przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego, oraz zakresu wstępnego raportu bezpieczeństwa dla obiektu jądrowego (Dz. U. 2012 poz. 1043). „Art. 86m 1. Strefy, o których mowa w art. 86l, kierownik jednostki organizacyjnej określa na podstawie wyników analiz bezpieczeństwa potencjalnych skutków sytuacji awaryjnych o prawdopodobieństwie wystąpienia równym lub większym niż raz na 10 ⁷ lat, zidentyfikowanych w raporcie bezpieczeństwa dla wykonywanej działalności” „Art. 86n 4. Dystanse, o których mowa w ust. 1, kierownik jednostki organizacyjnej określa na podstawie wyników analiz bezpieczeństwa potencjalnych skutków sytuacji awaryjnych o prawdopodobieństwie wystąpienia równym lub większym niż raz na 10 ⁷ lat, zidentyfikowanych w raporcie bezpieczeństwa dla wykonywanej działalności”.
23	Czemu w TOMIE II dwa pojęcia, a mianowicie częstość i częstotliwość, są utożsamiane, pomimo faktu, że oznaczają coś innego?	Pomimo, że pojęcia te mają odmienne znaczenia semantyczne to w kontekstach opisów zawartych w raporcie należy je rozumieć w znaczeniu „częstość”.
24	Dlaczego Inwestor, zgodnie z cytatem, "W roku 2015 Inwestor otrzymał podobne wielkości wskaźników CDF i LRF [78], dla pracy na mocy projektu referencyjnego jądrowego bloku energetycznego z reaktorem AP1000 (Vogtle 3, USA): CDF = 2,41 × 10 ⁻⁷ , LRF = 1,95 × 10 ⁻⁸ " oświadczają, że otrzymał podobne wielkości, jeżeli Tabela II.11.1 sugeruje coś przeciwnego ?	Uwaga nieuwzględniona W raporcie podane zostały wartości CDF (wskaźnik częstotliwości uszkodzenia rdzenia reaktora) i LRF (wskaźnik częstotliwości dużych uwolnień substancji promieniotwórczych do otoczenia) zaczerpnięte z „Przedrealizacyjnego raportu bezpieczeństwa” (PCSR) dla europejskiej wersji AP1000 (AP1000® Pre-Construction Safety Report. UKP-GW-GL-793NP, Revision 1. Westinghouse Electric Company LLC. 2017.), będącego częścią dokumentacji przedłożonej przez Westinghouse Electric Corporation (WEC) dla potrzeb ocen generycznego projektu AP1000 przeprowadzonej w Wielkiej Brytanii (UK Generic Design Assessment, UK GDA). Postępowanie UK GDA zakończyło się w 2017 r. wydaniem przez brytyjski Dozór Jądrowy (ONR) „Design Acceptance Confirmation”, oraz przez Environment Agency „Statement of Design Acceptability”. W kwestii wątpliwości, iż „Inwestor, zgodnie z cytatem [...] oświadczają, że otrzymał podobne wielkości, jeżeli Tabela II.11.1 sugeruje coś przeciwnego”, należy wyjaśnić, że wartości CDF i LRF dla europejskiej wersji AP1000 zostały zestawione w tabeli II.11.1- 1, w szczególności w wierszu „Reaktor na mocy – wszystkie zdarzenia wewnętrzne” podano: CDF = 1,7 × [10] ^{^(-7)} , LRF = 1,7 × [10] ^{^(-8)} .

L. p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>Zgodnie z informacją wskazaną w raporcie, w 2015 r. otrzymano nieco wyższe wartości, także dotyczące zdarzeń wewnętrznych dla pracy na mocy, dla referencyjnego jądrowego bloku energetycznego z reaktorem AP1000 (Vogtle 3, USA): CDF = $2,41 \times 10^{-7}$, LRF = $1,95 \times 10^{-7}$. Wyjaśnić należy, że dla Polski zostanie zaprojektowana dedykowana wersja bloku AP1000, uwzględniająca wymogi polskich przepisów i aktualnych międzynarodowych standardów bezpieczeństwa oraz lokalne warunki. Natomiast we Wstępnym Raporcie Bezpieczeństwa (WRB) dla polskiej elektrowni zostaną podane w szczególności także zaktualizowane wartości CDF i LRF. Analizy bezpieczeństwa opisane we WRB zostaną następnie poddane niezależnej weryfikacji (stosownie do przepisu art. 36d ust. 1 p.a.) przez kompetentny podmiot. Wstępny raport bezpieczeństwa zostanie przedłożony do Państwowej Agencji Atomistyki, dalej PAA, – jako główna część dokumentacji bezpieczeństwa wymaganej do przedłożenia przy wniosku o wydanie zezwolenia Prezesa PAA na budowę. W ramach postępowania o wydanie zezwolenia na budowę, PAA przeprowadzi szczegółową analizę i dokona oceny kompletności dokumentacji bezpieczeństwa, przyjętych założeń, zastosowanych metod, użytych kodów komputerowych i wyników analiz bezpieczeństwa.</p>
25	<p>Czy rząd wielkość CDF $1,7 \times 10^{-7}$ jest wyznaczony przez Inwestora w sposób sensowny, gdy modele konkurencyjne: Szymański, Adam. A Probability of Core Meltdown the Second and Third Generation Nuclear Reactors (May 9, 2023). Available at SSRN : https://ssrn.com/abstract=4442813 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4442813 1 Szymański, Adam. Core Meltdown Frequency Calculation Models for Third Generation Nuclear Reactors (July 12, 2023). Available at SSRN : https://ssrn.com/abstract=4507334 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4507334 sugerują coś zupełnie innego ?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Dane dot. CDF podane przez dostawcę technologii EJ (WEC) zostały zaakceptowane przez kompetentne zachodnie dozory jądrowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dla europejskiej wersji AP1000 zawarte w PCSR brytyjski Dozór Jądrowy (ONR) w 2017 r. wydał akceptację projektu standardowego (ang. Design Acceptance Confirmation). – dla amerykańskiej wersji (certyfikaty dla standardowego projektu AP1000 wydane w 2006 r. i 2011 r. , oraz pozwolenie na budowę i eksploatację – COL boków Vogtle 3&4 wydane w 2012 r.) przez amerykański dozór jądrowy (U.S. NRC); a także ocena bezpieczeństwa dokonana przez kanadyjski Dozór Jądrowy (CNSC) „Pre-project Design Review Phase 2”, w 2013 r. <p>Również polski Dozór Jądrowy (PAA), który opiniował raport, nie zgłosił zastrzeżeń w tym zakresie. Co więcej, we Wstępnym Raporcie Bezpieczeństwa dla polskiej elektrowni z 3-ma blokami AP1000 zostaną podane zaktualizowane dane dot. wyników probabilistycznych ocen bezpieczeństwa (PSA).</p>
26	<p>Czy dokumenty przedłożone GDOS, a zawierające zasadnicze błędy merytoryczne nie powinny być wykluczone z obiegu prawnego i nie mogą stanowić podstawy do prowadzenia niniejszego postępowania ?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Brak odniesienia się przez autora uwagi, o jakich błędach mowa, uniemożliwia ustosunkowanie się do treści uwagi. Wyjaśnić jednak należy, iż w toku postępowania, przed wydaniem decyzji, organ wielokrotnie wzywał wnioskodawcę do uzupełnienia raportu oraz przedłożenia stosownych wyjaśnień.</p>
27	<p>Czy powoływanie się na Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (ang. Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD), gdy udowodniłem, że prezentowane przez nią obliczenia, a dotyczące ekonomiki energetyki jądrowej są błędne (patrz: Szymański, Adam. A the LCOE definition An update (July 26, 2021). Available at SSRN: https://ssrn.com/abstract=3893462 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3893462 i Szymański, Adam, O błędnej definicji LCOE (On the Mistaken Definition of (March 11, 2022). Available at SSRN: https://ssrn.com/abstract=4055306 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4055306) nie wskazują na brak wiedzy zespołu PEJ w tej kwestii ?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Materiał przekazany przez autora uwagi nie jest publikacją recenzowaną i nie posiada afiliacji żadnego czasopisma naukowego. Nadto wskazania wymagają, że strona SSRN umożliwia publikację własnych materiałów na tzw. profilu autorskim. Powołanie się przez autora na tzw. „publikację” nie oznacza, że publikacja została przyjęta przez jakiegokolwiek czasopismo naukowe, a co za tym idzie nie podlegała recenzji żadnych ekspertów w tej dziedzinie naukowej. Spółka nie była zatem zobligowana do uwzględnienia wymienionej w pytaniu publikacji ze względu na fakt, iż nie stanowi ona artykułu naukowego. Artykuł naukowy, w rozumieniu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie jakości działalności naukowej jest (§ 9 ust. 1), to recenzowany artykuł opublikowany w czasopiśmie naukowym albo w recenzowanych materiałach z międzynarodowej konferencji naukowej: 1) przedstawiający określone zagadnienie naukowe w sposób oryginalny i twórczy, problemowy albo przekrojowy; 2) opatrzone przypisami, bibliografią lub innym właściwym dla danej dyscypliny naukowej aparatem naukowym, 2. Artykułem naukowym jest również artykuł recenzyjny opublikowany w czasopiśmie naukowym zamieszczonym w wykazie czasopism. 3. Artykułem naukowym nie jest: edytorial, abstrakt, rozszerzony abstrakt, list, errata i nota redakcyjna.</p>
28	<p>Dlaczego, pomimo posiadania przez PEJ odpowiednich danych geologicznych (ponad 200 odwiertów), nie stworzono 3D modelu geologicznego rejonu przedsięwzięcia, który stanowi znakomitą bazę do symulacji numerycznych warunków przepływu wód gruntowych ?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Analizy modelowe przeprowadzono przy użyciu oprogramowania Groundwater Vistas implementując do niego wszystkie dostępne dane geologiczne i hydrogeologiczne. Wyniki prac modelowych zostały przedstawione w tomie IV, w rozdziale IV.7 „Oddziaływanie na wody podziemne” raportu. Przeprowadzone analizy i badania są wystarczające do dokonania oceny w zakresie geologii/hydrogeologii i nie jest uzasadnione wykonywanie dodatkowego modelu 3D budowy geologicznej. Opracowany model numeryczny 3D został wykonany w standardzie MODFLOW-USG bazującym na metodzie obliczeniowej SMS. Wyniki modelowania w sposób graficzny zostały przedstawione z wykorzystaniem nakładki Vistas. Siedmiowarstwowy model został skonstruowany dla warunków ustalonych, założono w nim szczelny spąg ostatniej siódmej warstwy, możliwość wymiany wód pomiędzy modelowanymi warstwami oraz kontaktów hydraulicznych między wodami podziemnymi i powierzchniowymi. Prace nad numerycznym modelem prowadzono w oparciu o wyniki badań terenowych wykonanych we wcześniejszym etapie prac oraz zebrane materiały i ich interpretacje dotyczące struktur wodonośnych</p>

L. p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>opracowywanego regionu. Wszystkie ww. materiały posłużyły do konstrukcji modelu hydrogeologicznego stanowiącego bazę dla modelu numerycznego.</p> <p>Przy konstrukcji modelu zostały wykorzystane materiały zebrane przy realizacji prac terenowych prowadzonych od 2015 r. i wykonanych na potrzeby określenia warunków hydrogeologicznych w obszarze planowanego przedsięwzięcia, a także dane archiwalne. Łącznie zebrane zostały informacje z ok. 370 otworów wiertniczych. Dane te posłużyły do określenia stropów i spągów warstw wodonośnych i warstw rozdzielających, a zatem również ich miąższości. Przy konstrukcji modelu wykorzystano również wykonane robocze przekroje hydrogeologiczne, dane o parametrach filtracyjnych zawarte w Centralnym Banku Danych Hydrogeologicznych (Banku-HYDRO) oraz obliczone na podstawie wykonanych próbnych pompowań w nowych otworach, informacje dotyczące eksploatacji wód podziemnych prowadzonej przez ujęcia zlokalizowane na modelowanym obszarze oraz dane klimatyczne, a w szczególności dotyczące wielkości opadów atmosferycznych, dane hydrologiczne obejmujące charakterystykę natężenia przepływów w rzekach, informacje o rzędnych zwierciadła wód powierzchniowych, a także informacje zawarte w archiwalnych dokumentacjach.</p>
29	Dlaczego nie przeprowadzono 3D symulacji numerycznych pokazujących zasięg klina wód morskich w rejonie przedsięwzięcia przed symulacją odwodnienia wykopów pod reaktory ?	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Modelowanie zostało wykonane w oprogramowaniu Groundwater Vistas. Każdy z modeli przedstawia strukturę trójwymiarową (3D). Opis modelu przedstawiono w tomie III w rozdziale III.3.5.2.1.2.3 oraz w tomie IV w rozdziale IV.7.1.1.2 raportu.</p> <p>W trakcie prowadzenia badań geologicznych określono szczegółowo lokalizację „klina” wód morskich na podstawie badań terenowych – zarówno wierceń geologicznych, jak i profilowań elektrooporowych. Na podstawie profilowań i pomiarów oporności gruntu w trakcie wykonywania otworów badawczych na plaży stworzono model opornościowy osrodka określający zasięg występowania wód słonych. Dane te zostały zaprezentowane w raporcie, w tomie III w rozdziale III.3.5.2.1, na rysunkach III.3.5-10 do III.3.5-12 zamieszczono schematy mieszania się wód słodkich i słonych. Na rysunku III.3.5-12 przedstawiono fragment opornościowego modelu osrodka ze szczegółowym oznaczeniem „klina” wód morskich. Z uwagi na charakterystykę zabezpieczenia wykopu jak i wyniki przeprowadzonych modelowań, wskazujących na brak oddziaływań związanych z prowadzeniem odwodnień budowlanych, nie istnieje potrzeba przeprowadzania symulacji numerycznej pokazującej zasięg klina wód słonych.</p> <p>Analiza przepływu i krążenia wód podziemnych została wykonana zarówno dla stanu przedrealizacyjnego jak i etapów związanych z budową oraz eksploatacją obiektów budowlanych projektowanej inwestycji. Szczegółowy opis modelowania na etapie przedrealizacyjnym został przedstawiony w „Dodatku nr 1 do Dokumentacji Hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem przedsięwzięcia mogącego negatywnie oddziaływać na wody podziemne, w tym powodować ich zanieczyszczenie, tj. elektrowni jądrowej – wariant lokalizacji „Lubiatowo-Kopalino” („Poltegor-Institut” Instytut Górnictwa Odkrywkowego, Wrocław, 2021) wskazanego w rozdziale IV.7.1.1.2 (poz. [120] Materiałów źródłowych tom IV).</p>
30	Dlaczego nie podano szczegółowego opisu modelu numerycznego odwodnienia wykopów pod reaktory, jeżeli wiadomo, że pierwszy poziom wodonośny charakteryzuje się tzw. swobodnym zwierciadłem wód gruntowych, co z kolei wymaga rozwiązania 3D nieliniowego zagadnienia brzegowego?	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Opis modelu przepływu wód podziemnych przedstawiono w tomie III w rozdziale III.3.5.2.1.2.3 oraz w tomie IV w rozdziale IV.7.1.1.2. Szczegółowy opis modelu został przedstawiony w „Dodatku nr 1 do Dokumentacji Hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem przedsięwzięcia mogącego negatywnie oddziaływać na wody podziemne, w tym powodować ich zanieczyszczenie, tj. elektrowni jądrowej – wariant lokalizacji „Lubiatowo-Kopalino” („Poltegor-Institut” Instytut Górnictwa Odkrywkowego, Wrocław, 2021) wskazanego w rozdziale IV.7.1.1.2 (poz. [120] Materiałów źródłowych w tomie IV raportu).</p> <p>Modele 3D zostały opracowane w oprogramowaniu Groundwater Vistas. Do obliczeń wykorzystano silnik MODFLOW-USG bazujący na metodzie obliczeniowej SMS (Sparse Matrix Solver) zawierającej m.in. rozwiązania nieliniowe.</p>
31	Dlaczego nie dokonano 3D symulacji numerycznych typu śledzenia cząstek (particle tracking), aby wykluczyć sytuację zanieczyszczenia wód słodkich wodami zasolonymi (katastrofa ekologiczna) ?	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Analizy przepływu wód podziemnych zostały wykonane w oparciu o trójwymiarowy (tj. 3D) numeryczny model przepływu wód podziemnych wykonany w oprogramowaniu Groundwater Vistas. Analizy te zostały wykonane przy założeniu realizacji wykopów budowlanych w zabezpieczeniu pionowych przegród przeciwnieprzepływowych pograżonych w naturalnej bądź sztucznej barierze przeciwnieprzepływowej. Zarówno poziome bariery jak i obudowa wykopu będą działały jako ekrany zapobiegające przedostawaniu się wód, ze wszystkich poziomów wodonośnych, do wykonywanych wykopów.</p> <p>Wyniki przeprowadzonych modelowań wykazały, przy zastosowaniu pionowych i poziomych przesłon, przepływ wód podziemnych nie zostanie zaburzony. Informacje te zostały zawarte w raporcie w rozdziale III.3.5.2.1.2.3 tomu III jak też w rozdziale IV.7.1.1.2 tomu IV (por. rysunki IV.7-4 do IV.7-11 przedstawiające rozkład depresji i kierunki przepływu wód).</p> <p>Szczegółowe założenia i wyniki analiz zostały przedstawione w „Dodatku nr 1 do Dokumentacji Hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem przedsięwzięcia mogącego negatywnie oddziaływać na wody podziemne, w tym</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>powodować ich zanieczyszczenie, tj. elektrowni jądrowej – wariant lokalizacji „Lubiato-Kopalino” („Poltegor-Instytut” Instytut Górnictwa Odkrywkowego, Wrocław, 2021) wskazanego w rozdziale IV.7.1.1.2 (poz. [120] Materiałów źródłowych w tomie IV raportu).</p> <p>Wody pierwszego poziomu wodonośnego jak i wody głębszych poziomów będą dopływały do morza Bałtyckiego (morze Bałtyckie będzie stanowiło w dalszym ciągu bazę drenażu wód podziemnych). Ciśnienia wód we wszystkich warstwach wodonośnych w trakcie prowadzenia odwodnień budowlanych nie wykazują znaczących zmian. Wykonane obliczenia wskazują, że odwodnienia wykopów, w każdym analizowanym wariantcie nie spowodują ingresji słonych wód morskich w głąb lądu, a tym samym nie będą stwarzać zagrożenia dla jakości słodkich wód podziemnych. Sytuacja taka nie wymagała, na obecnym etapie projektowym, przeprowadzania symulacji „particle tracking”.</p>
32	<p>Dlaczego przy wyznaczaniu rzędnej położenia wyspy reaktorowej nie wykonano symulacji powstania fali typu tsunami spowodowanej uderzeniem meteorytu o taflę Morza Bałtyckiego lub działalnością człowieka (przypadek Fukushima) ?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W potencjalnych lokalizacjach elektrowni (preferowanej Lubiato-Kopalino i alternatywnej Zamowiec) warunki sejsmiczne i tektoniczne wykluczają możliwość wystąpienia zagrożeń dla bezpieczeństwa związanych z takimi zdarzeniami. Zostało to jednoznacznie potwierdzone wynikami badań i analiz w raporcie. W rozdziale II.11.3 raportu pt. Zdarzenia zewnętrzne mogące zagrozić bezpieczeństwu elektrowni jądrowej podano katalog zdarzeń, które Spółka zobowiązana była rozpatrzyć w celu zidentyfikowania potencjalnych zagrożeń. W przywołanym rozdziale podano źródła – dokumenty krajowe i międzynarodowe, które identyfikują poszczególne potencjalne zdarzenia. Wśród tych zdarzeń znajduje się tsunami, bez konieczności podziału na przyczyny jego powstania.</p> <p>Zdarzenia zewnętrzne, w tym możliwość zalania elektrowni przez morze terenu posadowienia elektrowni były determinantą wyznaczenia bezpiecznych rzędnych terenu, na jakich będzie usytuowana wyspa jądrowa (jednostki wytwórcze), a także teren przyległy. Informacje w przedmiotowym zakresie znajdują się w rozdziale II.11.4.3 Ryzyko wystąpienia katastrofy naturalnej raportu, a także w uzupełnieniu do raportu z 30 maja 2023 r. W wyniku wykonanych analiz powodziowych dla wyspy jądrowej przyjęto rzędną terenu 9,5 m n.p.m., którą otrzymano poprzez zsumowanie poszczególnych niebezpiecznych zjawisk hydrologicznych.</p> <p>Jeśli chodzi o zakres i metodologię analiz zagrożeń powodziowych, to zostały one wykonane zgodnie z najnowszymi standardami bezpieczeństwa MAEA: SSR-1 (Site Evaluation for Nuclear Installations. Specific Safety Requirements. IAEA Safety Standards Series No. SSR-1. IAEA. Vienna, 2019) i SSG-18 (Meteorological and Hydrological Hazards in Site Evaluation for Nuclear Installations, IAEA Specific Safety Guide (SSG-18), IAEA, Vienna, 2011) . Standardy te nie wymagają uwzględniania tsunami wywołanego uderzeniem dużych meteorytów, ze względu na skrajnie niskie prawdopodobieństwo wystąpienia takiego zdarzenia. W dokumencie SSG-18 (pkt 5.36) znajdują się następujące stwierdzenia Tłumaczenie cyt.: „Uderzenia dużych meteorytów np.: w ocean mogą powodować wystąpienie zjawiska tsunami. Wszystkie rejonu oceaniczne, morza, fiordy a nawet duże jeziora mogą być w przypadku uderzenia meteorytu poddane temu zjawisku.” Opis ten został uzupełniony w przypisie numer 32, w którym przedstawiono następującą informację: tłumaczenie cyt.: “Dla tsunami indukowanych przez meteoryty, analizy przeprowadzone do tej pory wskazują, że częstość wystąpienia jest na tyle niska, że wykracza poza poziom zdarzeń przyjmowany do analizy przesiewowej.. Tzw. “screening level” (określany też jako: screening probability level – SPL) przyjmuje się na poziomie 10^{-7} na reactor/rok por. np.: NS-G-3.1 (External Human Induced Events in Site Evaluation for Nuclear Power Plants. Safety Guide No. NS-G-3.1. IAEA., Vienna, 2002), 4.3; IAEA-TECDOC-1341(IAEA-TECDOC-1341, “Extreme External Events in the Design and Assessment of Nuclear Power Plants”, March 2003.). Częstość uderzeń dużych meteorytów w dokumencie w dokumencie IAEA-TECDOC-1341 oceniono na poniżej 10^{-7}, na reaktor-rok (czyli poniżej SPL) w związku z powyższym nie analizuje się zjawisk tsunami indukowanych przez meteoryty w dokumentacjach dot. zagrożeń zewnętrznych Ponadto wszelkie kwestie dot. zagrożeń zewnętrznych dla obiektu jądrowego będą przeanalizowane dla warunków projektowych w raporcie bezpieczeństwa EJ.</p> <p>Nadto nadmienić należy, że w ramach postępowania uzgadniającego raport został pozytywnie zaopiniowany przez PAA. Uszczegółowienie informacji na temat zdarzeń mogących zagrozić bezpieczeństwu elektrowni jądrowej nastąpi w Raporcie Lokalizacyjnym oraz we Wstępnym Raporcie Bezpieczeństwa w kolejnych etapach uzyskiwania pozwoleń na realizację przedsięwzięcia.</p>
33	<p>Dlaczego nie podano żadnych obliczeń prawdopodobieństwa rozszczelnienia obudowy reaktora AP 1000, twierdząc a priori, że to jest zdarzenie niemożliwe?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Należy przede wszystkim zauważyć, że raport nie jest dokumentacją bezpieczeństwa jądrowego (taką dokumentacją są w szczególności: Raport Lokalizacyjny oraz Raporty Bezpieczeństwa – Wstępny, Przed-Eksploatacyjny i Eksploatacyjny/Końcowy), a jego wymagany zakres został określony przez właściwy organ w postanowieniu o zakresie raportu.</p> <p>W postanowieniu tym GDOŚ uwzględnił wiele postulatów zgłoszonych przez kraje narażone (w rozumieniu Konwencji Espoo), dotyczących m.in. różnych zagadnień bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, oraz podania odpowiednich danych – lecz nie zawarto tam wymogu podania wprost wyników obliczeń „prawdopodobieństwa rozszczelnienia obudowy reaktora”.</p> <p>Jednakże pośrednio informacja ta zawarta jest w LRF (częstość dużych uwolnień), która obejmuje zarówno różne scenariusze uszkodzenia obudowy bezpieczeństwa reaktora oraz jej omińnięcia, a dane takie zostały podane w tomie II, rozdziale II.11 raportu.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
34	Dlaczego nie podano projekcji kosztów jednostkowych energii elektrycznej produkowanej przez AP 1000, a w dokumentacji stwierdzono jedynie, że energia elektryczna będzie tania ?	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Odnosząc się do uwagi dotyczącej kosztów inwestycji i jej efektywności ekonomicznej, należy wyjaśnić, że w raport w swoim zakresie nie obejmuje analizy opłacalności ekonomicznej i źródeł finansowania przedsięwzięcia. Zgodnie z art. 10b ust. 3 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne (Dz. U. 2022 r. poz. 1385, ze zm.), dalej p.e., do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla obiektów energetyki jądrowej i infrastruktury towarzyszącej nie opracowuje się i nie załącza analizy kosztów i korzyści. Analiza kosztów jednostkowych energii elektrycznej produkowanej przez AP1000 będzie przedmiotem w ramach dalszych prac. Na potrzeby raportu, w tomie IV, rozdziale IV.18.4 przeanalizowano ogólny wpływ na wybrane aspekty ekonomiczno-gospodarcze. W tomie V, w rozdziale V.2.2 przeprowadzono analizę porównawczą wariantów lokalizacyjnych, w ramach której wzięto również pod uwagę uwarunkowania finansowe obejmujące kryteria związane z nakładami inwestycyjnymi (CAPEX) oraz kosztami operacyjnymi (OPEX).
35	Dlaczego nie przedstawiono wstępnego planu ewakuacji mieszkańców Gminy Choczewo w razie ciężkiej awarii reaktorów ?	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Na etapie postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest wymagane opracowanie i przedstawienie planów awaryjnych. Plany takie wymagane będą natomiast na etapie postępowania o wydanie zezwolenia Prezesa PAA na rozruch elektrowni, będą to: zakładowy plan postępowania awaryjnego opracowany przez wnioskodawcę oraz wojewódzki plan postępowania awaryjnego i krajowy plan postępowania awaryjnego opracowane przez odpowiednie organy. Natomiast, stosownie do wymagań postanowienia o zakresie raportu (pkt III b i c), wykonano oraz przedstawiono (zgodnie z wymaganiami zawartymi w art. 86m i art. 86n p.a.) w tomie IV, rozdział IV.17 raportu wyniki obliczeń zasięgu stref i dystansów planowania awaryjnego oraz zasięgu poszczególnych rodzajów działań interwencyjnych (w razie wystąpienia ciężkiej awarii ze stopieniem rdzenia reaktora).
36	Dlaczego nie przedstawiono wstępnego kosztorysu inwestorskiego rozważanej budowy elektrowni jądrowej w Stąpszewie ?	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Odpowiedź jak w uwadze nr 34
37	Dlaczego nie przeprowadzono 3D symulacji numerycznych radioaktywnego zanieczyszczenia wód gruntowych i Morza Bałtyckiego (przypadek Fukushimy)?	Uwaga nieuwzględniona Symulacje, o których mowa w uwadze, zostały przeprowadzone z wykorzystaniem złożonego łańcucha modeli wodnych (obejmującego wody powierzchniowe – w tym morskie, oraz wody podziemne). Modele uwzględniały złożone zjawiska i procesy związane z rozprzestrzenianiem się radionuklidów w wodach, a także ich akumulację w gruncie. Symulacje dotyczyły elektrowni jądrowej w stanach eksploatacyjnych i w warunkach awaryjnych. Wykorzystane zostały do tego również modele 3D rozprzestrzeniania się radionuklidów w wodzie morskiej, między innymi wykorzystany został model THREETOX wskazany w tomie V, rozdział V.1.13 raportu. W raporcie zostały opisane zastosowane modele (tom V, załącznik V.1.13-1 „Opis modeli używanych do analiz oddziaływania radiacyjnego”, załącznik V.1.16-1 „Opis modeli używanych do analiz oddziaływania radiacyjnego w warunkach awaryjnych”), oraz wyniki wykonanych symulacji (tom IV, IV.14.2, IV.17.1.2).
38	Jestem inżynierem gospodarki przestrzennej ukończoną na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie a prywatnie osobą, która od roku 2005 każde wakacje spędza nad wyjątkowym polskim morzem a konkretnie w miejscowości Lubiatowo. Historia z tym miejscem w mojej rodzinie rozpoczyna się jednak dużo wcześniej, ponieważ miejsce to było lokalizacją, w której moi rodzice odbyli swoją podróż poślubną. Miejsce to zostało tak bardzo przez nas ukochane przez niesamowitą, nietkniętą przez człowieka przyrodę co jest według mnie ewenementem na skalę światową. Cudowne szerokie i piaszczyste plaże, lasy z wyjątkową fauną i florą, zapachem żywicy sosen i bryzy morskiej, orzeźwiającymi i fascynującymi wodami Bałtyku, spokojem, który tak trudno teraz znaleźć w dzisiejszych czasach. Zrozumieć to może jedynie ktoś kto spędzi w tym miejscu choć tydzień, wtedy pojmie jakim jest szczęściarzem i jak bardzo potrzebował doznać tego odczucia otulenia przez niemal dziewiczą naturę i spokoju od wszechogarniającego szumu i hałasu. Przez to 19 lat rodzinnych i corocznych wakacji w Lubiatowie stworzyliśmy nieskończoną ilość wspomnień, wspólnych momentów, które zacieśniały naszą więź rodzinną a także uczyły życia. Miejsce to stało się dla nas tak ważne, że zdecydowaliśmy się na zakup działki rekreacyjnej w tej miejscowości, mimo że do codziennego miejsca zamieszkania mamy prawie 800 km. Prawdopodobnie doświadczenia zebrane na wakacjach	Uwaga nieuwzględniona, częściowo nie wymaga odpowiedzi W pozostałym zakresie odpowiedź jak w uwadze nr 5

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>spędzonych w Lubiatowie oraz nabyte umiłowanie do przyrody skłoniło mnie do wyboru kierunku studiów jakim jest gospodarka przestrzenna. Chciałam zająć się właśnie ochroną tego co mamy najcenniejszego w naszym polskim krajobrazie, czyli tej dzikości, świeżości terenów zielonych z racjonalnym przeznaczeniem terenów pod oczywisty rozwój polskiej gospodarki. Dlatego tym bardziej zabolala mnie decyzja o lokalizacji elektrowni jądrowej w rejonie Lubiatowa. Cała wiedza, którą nabyłam podczas 3,5 lat studiów dotycząca lokalizacji poszczególnych inwestycji zaprzecza racjonalności wyboru akurat tego miejsca.</p>	
39	<p>Po pierwsze, przez wybór lokalizacji, która znajduje się na terenie Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, wycięcie ponad 50 hektarów lasu niemal nietkniętego przez człowieka jest zbrodnią na tym regionie, którego przeznaczenie jest prawnie chronione.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 4 i 5 Kwestia wpływu przedsięwzięcia na obszarowe formy ochrony przyrody, w tym Nadmorski Obszar Chronionego Krajobrazu była przedmiotem analizy przedstawionej w raporcie. Informacje nt. tego obszaru zawiera tom III, rozdział III.2.1.4 raportu, natomiast ocenę oddziaływania na ten obszar tom IV, rozdział IV.12 raportu. W tomie V, rozdziale V.3.1 raportu zestawiono natomiast przewidywane działania minimalizujące, w tym również w odniesieniu do krajobrazu. Wyjaśnić należy, że wskazany obszar nie jest również historycznie obszarem nietkniętym przez człowieka – pas nadmorski został nasadzony częściowo na przełomie XIX i XX w. Miejsce realizacji przedsięwzięcia położone jest w dużej mierze na terenie Lasów Państwowych i prowadzona jest tam gospodarka leśna. Należy również wskazać, że teren konieczny dla eksploatacji elektrowni, tj. po etapie budowy, będzie mniejszy i obejmie ok. 186 ha oraz obszar niezbędny do wylesienia na podstawie przepisów odrębnych i zaleceń przeciwpożarowych.</p>
40	<p>Po drugie brak odpowiedniej infrastruktury technicznej jak i drogowej w regionie. Jest to ogromne i bezsensowne obciążenie finansowe, które będzie musiało zostać poniesione przy budowie i eksploatacji elektrowni. Wiąże się to również z ogromnymi stratami energii przy przesyłaniu energii, ponieważ w najbliższym obszarze nie znajdują się żadne duże ośrodki miejskie ani przemysłowe, które mogłyby wykorzystać wyprodukowaną energię.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy Kryteria wyboru lokalizacji elektrowni zostały omówione w raporcie w tomie V, w rozdziale V.2.1.2.1. Biorąc pod uwagę przyjęte kryteria wykluczające (m.in. odległość od skupisk ludności) elektrownia jądrowa nie może być zlokalizowana w pobliżu dużych ośrodków miejskich ani przemysłowych. Z kolei obszary spełniające powyższe kryteria charakteryzują się zwykle gorszą dostępnością do infrastruktury technicznej i transportowej. W wyniku analiz przeprowadzonych w oparciu o kryteria wykluczające, wyłoniona została wąska grupa rozważanych lokalizacji, wśród których znalazła się lokalizacja Lubiatowo-Kopalino. W dalszym etapie rozważane lokalizacje poddane zostały analizie w oparciu o kryteria ocenowe. Dostępność do infrastruktury technicznej, jak i drogowej były jednym z kryteriów ocenowych wyboru lokalizacji pod budowę elektrowni jądrowej. Jednakże do kryteriów ocenowych mających wpływ na ostateczny wybór dwóch potencjalnych lokalizacji elektrowni jądrowej zalicza się również kilka innych istotnych warunków: powierzchnię terenu, dostępność wody chłodzącej, zagrożenia sejsmiczne/geologiczne, kwestie środowiskowe, jak i aspekty socjoekonomiczne. Budowana infrastruktura towarzysząca na potrzeby elektrowni jądrowej stanowić będzie wartość dodaną, z której korzystać będzie społeczność lokalna. W dłuższej perspektywie czasu wpłynie ona na dostępność do północnej części powiatu wejherowskiego i lęborskiego, co zwiększy jej atrakcyjność i umożliwi przyszły rozwój.</p>
41	<p>Po trzecie emisja ogrzanej wody do Bałtyku spowoduje zachwianie warunków środowiskowych dla tak specyficznych gatunków roślin i zwierząt zamieszkujących wody Bałtyku. Wiele z nich nie przeżyje takiej zmiany, ponieważ ich tolerancja nie jest aż tak duża na zmieniające się warunki.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W zakresie dotyczącym odprowadzania wód chłodniczych do Bałtyku odpowiedź jak w uwadze nr 7. Na podstawie przedstawionej w toku postępowania dokumentacji brak jest podstaw merytorycznych do wywodzenia wniosków o wymieraniu gatunków roślin i zwierząt w Morzu Bałtyckim.</p>
42	<p>Po czwarte, region ten słynie z szeroko pojętej turystyki i rekreacji. Jest to również główna gałąź zatrudnienia dla lokalnych mieszkańców, dla których dochód z wynajmu kwatery i gastronomii jest często jedynym źródłem utrzymania. Turyści, którzy niegdyś przyjeżdżali zażyć tych wyjątkowych i nietkniętych przez działalność człowieka warunków przyrody i spokoju po wybudowaniu tutaj elektrowni będą omijać to miejsce bo nie będzie ono kojarzyło się ze spokojem tylko z ewentualnym skażeniem środowiska oraz ilość terenów rekreacyjnych zostanie mocno ograniczona przez bezpośredni teren elektrowni oraz strefę ochronną.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 7. W raporcie zostały przeprowadzone analizy zarówno w zakresie stanu aktualnego (tom III, rozdział III.4.4) oraz oddziaływań przedsięwzięcia na turystykę (tom IV, rozdział IV.18.5). Gmina Choczewo jest gminą rolniczo-turystyczną, w której zlokalizowane są typowe miejscowości nadmorskie, gdzie ruch turystyczny pojawia się przede wszystkim w sezonie letnim oraz w wiosenne i jesienne weekendy. Poza tymi okresami miejscowości te charakteryzują się niewielkim, lokalnym ruchem turystycznym. W miejscowościach tych znajduje się baza noclegowa, tj. kwatery prywatne, domki letniskowe na wynajem, gospodarstwa agroturystyczne, prywatne pola namiotowe i campingi, jak również indywidualna zabudowa rekreacyjna. Wobec czego największy wpływ na turystykę wystąpi w miesiącach od czerwca do września oraz podczas długiego weekendu majowego. W Wariantcie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino, obiekty elektrowni jądrowej wchodzące w zakres przedmiotowego przedsięwzięcia będą zlokalizowane poza plażą. Dzięki temu podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania - będą ogólnie dostępne</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>dla turystów i lokalnej społeczności. Ponadto, podziemne rurociągi wody chłodzącej (doprowadzające i odprowadzające wodę morską do/z elektrowni) zostaną zrealizowane metodą bezwykopową TBM – z wykorzystaniem maszyn drążących tunele głęboko pod powierzchnią gruntu, dzięki czemu nie będzie konieczności wykonywania otwartych wykopów i niszczenia plaży. Dostęp do plaż podczas realizacji przedsięwzięcia również będzie zapewniony. W Wariancie I – lokalizacja Lubiатовo-Kopalino, prace budowlane będą mieć wpływ na takie formy aktywności jak wędrówki piesze, spacer, plażowanie. Na wskazanym przez Spółkę terenie realizacji elektrowni jądrowej zlokalizowane są wejścia na plażę nr 46, 47, 48, 49, które ze względu na prowadzone prace budowlane mogą być czasowo zamknięte (będzie to uzależnione od harmonogramu prac). Niemniej jednak dostęp do morza będzie zapewniony poprzez zaprojektowanie nowych wejść na plażę oraz infrastruktury zastępczej (np. dróg, ścieżek dojścia do plaż), która będzie wykorzystywana przez mieszkańców oraz turystów. Podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania.</p> <p>W tomie V, rozdziale V.3.1.12.3 raportu wskazano także, że podczas realizacji przedsięwzięcia będą dostarczane informacje związane z ograniczeniami dostępu do wybrzeża i części lądowej łądu dla ludności (długość ich obowiązywania, dostępność alternatywnych tras itd.) jako część Planu współpracy z interesariuszami, który zostanie opracowany na potrzeby realizacji przedsięwzięcia.</p> <p>Odnosząc się do kwestii przyjazdu turystów do gminy Choczewo, należy zauważyć, że realizacja przedsięwzięcia w ramach poszczególnych faz, tj. budowy, eksploatacji, likwidacji będzie wpływać przede wszystkim na tereny znajdujące się w bezpośrednim w jej sąsiedztwie. Tereny te szczególnie w fazie budowy będą narażone na uciążliwości, tj. wzmożony ruch pojazdów, utrudnienia na drogach, hałas itd. W związku z tym prognozuje się, że szczególnie w fazie budowy może wystąpić zmiana liczby turystów odwiedzających analizowany obszar. Z drugiej strony mogą również pojawić się turyści zainteresowani przedsięwzięciem i jego budową, co może wpłynąć także na zamianę rodzaju turystów odwiedzających do tej pory te tereny. Realizacja przedsięwzięcia o takiej skali, przyciągnie osoby zainteresowane budową pierwszej polskiej elektrowni jądrowej. Podobne zainteresowanie wzbudzi inwestycja wśród studentów i wykładowców uczelni technicznych w całej Polsce, szczególnie o profilu energetycznym, budowlanym, mechanicznym, itp.</p> <p>Odnosząc się do poruszonego w uwadze aspektu utrzymywania się lokalnej społeczności z turystyki, dla której dochód z wynajmu kwater i gastronomii jest często jedynym źródłem utrzymania, należy zwrócić uwagę, że celem Spółki będzie wykorzystanie istniejącej bazy noclegowej i usług. Pracownicy zatrudnieni do budowy elektrowni będą korzystać z istniejącej bazy hotelowej i pensjonatów, powierzchni mieszkalnych na wynajem oraz różnego rodzaju usług.</p> <p>W wariancie „Lubiатовo-Kopalino” prace budowlane będą mieć wpływ na takie formy aktywności jak wędrówki piesze, spacer, plażowanie, jazda na rowerze (np. trasa Eurovelo) i jazda konna, w tym na istniejące szlaki turystyczne. Dlatego docelowy przebieg szlaków będzie dostosowany do nowego zagospodarowania terenu, podobnie jak dostęp do morza, poprzez zaprojektowanie nowych wejść na plażę oraz infrastruktury zastępczej, która będzie mogła być wykorzystywana przez mieszkańców oraz turystów.</p> <p>Podczas eksploatacji elektrowni plaże będą dostępne.</p> <p>W kontekście wspomnianej „Strefy ochronnej”, należy wspomnieć, że w związku z tegoroczną nowelizacją p.a. nie planuje się wyznaczania Obszaru Ograniczonego Użytkowania (zasięg strefy wyznaczony dla kryterium przedstawionym w art. 36f ust. 2 pkt 1 wyniósł 0 m).</p> <p>Odnosząc się do „ew. skażenia środowiska”, zgodnie z analizami przedstawionymi w rozdziale IV.14 tomu IV raportu, wpływ emisji na środowisko (w tym ludzi) w stanach eksploatacyjnych będzie nieznaczny. Wszelkie emisje pochodzące z elektrowni będą ściśle monitorowane oraz raportowane do PAA.</p> <p>Należy również zaznaczyć, że oprócz monitoringu emisji (źródła) będzie prowadzony monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym monitoring radiacyjny. Monitoring radiacyjny będzie obejmował monitoring na terenie elektrowni, środowiska w otoczeniu elektrowni. Będą prowadzone badania składu radioizotopowego próbek warzyw liściastych, warzyw korzeniowych, ziemniaków, owoców, zbóż, traw, mleka, mięsa (osobno też drób i dziczyzna), jaja, grzyby, mchy, porosty, igliwie, liście, ryby, skorupiaki i mięczaki, wodorosty, organizmy denne, a także produkty serwowane w lokalnych stołówkach. Ponadto będą badane osady denne, szlam (osad kanalizacyjny), piasek z nadmorskich plaż (dla lokalizacji nadmorskich) – celem analiz składu izotopowego. Do monitoringu radiacyjnego otoczenia elektrowni jądrowej zaliczać się będą także specyficzne pomiary dozymetryczne wybranych osób z ogółu populacji zamieszkującej sąsiedztwo elektrowni.</p> <p>Należy również dodać, że w 2009 r., w związku z rozpoczęciem prac nad realizacją elektrowni w Polsce, Senat RP zlecił opracowanie, które miało na celu między innymi sprawdzenie, czy lokalizacja elektrowni jądrowej w rejonie interesującym turystycznie, ma wpływ na ruch turystyczny, czyli jego zmniejszenie. Było ono próbą odpowiedzi na pytanie: czy jest możliwe i akceptowane lokalizowanie elektrowni atomowej w atrakcyjnym turystycznie rejonie i jakie wynikają z tego skutki dla lokalnej społeczności. Podstawą odpowiedzi były doświadczenia innych krajów europejskich w tym przedmiocie. Do regionów, w których są eksploatowane tego typu obiekty, zostały rozesłane pytania. Otrzymane odpowiedzi pokazały, że obecność elektrowni jądrowej w regionie, nie tylko nie zmniejsza, ale często generuje dodatkowy ruch turystyczny. Dokument jest prezentowany</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>na stronie https://www.senat.gov.pl/gfx/senat/pl/senatopracowania/73/plik/ot-575.pdf (Stosunek lokalnych społeczności krajów europejskich do lokalizacji w ich sąsiedztwie elektrowni atomowych).</p>
43	<p>Po piąte, teren na którym projektowana jest elektrownia znajduje się na niestabilnych gruntach piaszczystych i torfowych. Budowa tak poważnej inwestycji na gruntach o podwyższonym ryzyku osuwania się gruntu może skutkować pękaniem ścian i fundamentów a także zapadliskiem.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Na potrzeby sporządzenia raportu w ramach badań środowiskowych powstało szereg dokumentacji geologicznych w tym dokumentacji geologiczno-inżynierskich. Dokumentacje zostały opracowane zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.– Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2023 r., poz. 633), dalej p.g.g., oraz z rozporządzenia Ministra Środowiska z 18 listopada 2016 r. w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i dokumentacji geologiczno-inżynierskiej (Dz. U. z 2016 poz. 2033), dalej r.d.h. oraz zostały zatwierdzone przez właściwe organy administracji geologicznej oraz zostały przekazane do Narodowego archiwum geologicznego.</p> <p>Z informacji zebranych w dokumentacjach geologicznych wynika, że na głębokości posadowienia bloków jądrowych występują grunty nośne. Piaszki w stanie luźnym oraz grunty organiczne takie jak torfy występują przy powierzchni terenu na niewielkich głębokościach (do kilku, lokalnie kilkunastu, metrów pod powierzchnią) jako nieciągłe warstwy o niewielkiej miąższości, ponad poziomem posadowienia Bloków Jądrowych. W przypadku stwierdzenia gruntów o gorszych parametrach w poziomie posadowienia (np. płytszego posadowienia pozostałych obiektów budowlanych) ww. grunty zostaną wybrane w trakcie wykonywania wykopów, grunty zostaną wymienione lub zostaną odpowiednio wzmocnione, tak aby spełniały parametry niezbędne do bezpiecznego posadowienia danego obiektu. Sposób posadowienia, głębokość wykopów oraz wymiana lub wzmocnienie gruntu zostaną określone na etapie sporządzania projektu budowlanego i uzyskiwanych kolejno zezwoleń na budowę i decyzji o pozwoleniu na budowę.</p> <p>Na podstawie analizy zebranych materiałów można uznać, że obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych (są to powstające naturalnie lub na skutek działalności człowieka osuwanie, spelzwanie lub obrywanie powierzchniowych warstw skał, zwietrzliny oraz gleby) występują w znacznej odległości od miejsca realizacji przedsięwzięcia. W związku z powyższym nie będą miały wpływu na realizowane w ramach przedsięwzięcia objekty i instalacje.</p> <p>Z analizy dostępnych materiałów dotyczących budowy geologicznej wynika, że w miejscu realizacji przedsięwzięcia nie występują formy krasowe. W osadach czwartorzędowych oraz paleogeńsko-neogeńskich nie stwierdzono występowania skał podatnych na rozwój zjawisk krasowych oraz nie stwierdzono możliwości powstania zapadliska.</p> <p>Szczegółowy opis geologiczny podłoża został przedstawiony przez wnioskodawcę w raporcie w tomie III w rozdziale 3.3 Budowa geologiczna, a opis osadów czwartorzędowych w podrozdziale III.3.3.1.1.3 Czwartorzęd. Zagrożenia geologiczne i geotechniczne, związane z istniejącymi warunkami geologiczno-inżynierskimi posadowienia obiektów zostały opisane w tomie II w rozdziale II.11.4.3.</p> <p>Analizy przedstawione w raporcie dotyczą oddziaływania elektrowni na środowisko (zgodnie z art. 62 u.o.o.ś.).</p> <p>Należy również zauważyć, że szczegółowe analizy dotyczące oceny lokalizacji pod kątem warunków geologiczno-inżynierskich zostaną przeprowadzone w Raporcie Lokalizacyjnym (zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu przeprowadzania oceny terenu przeznaczonego pod lokalizację obiektu jądrowego, przypadków wykluczających możliwość uznania terenu za spełniający wymogi lokalizacji obiektu jądrowego oraz w sprawie wymagań dotyczących raportu lokalizacyjnego dla obiektu jądrowego (Dz. U. z 2012 poz. 1025), dalej r.r.l.), w którym zostanie przedstawiona ocena możliwości posadowienia obiektów budowlanych, będącym przedmiotem oceny Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki na etapie postępowania w sprawie wydania zezwolenia na budowę obiektu energetyki jądrowej (kolejnego rozstrzygnięcia administracyjnego wymaganego do rozpoczęcia prac budowlanych).</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
44	Po szóste, przez teren ten nietknięty przez człowieka przebiegają liczne korytarze ekologiczne i trasy migracyjne wielu zwierząt. Lokalizacja tak rozległej inwestycji będzie znaczną przeszkodą dla zwierząt, co może utrudnić im rozmnażanie się a w rezultacie prowadzić do wyginięcia lokalnych gatunków zwierząt.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Kwestie dotyczące korytarzy ekologicznych i tras migracyjnych dla wariantu 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino wyjaśniano szczegółowo w odpowiedzi na wezwanie GDOŚ z 13 lutego 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.63 – odpowiedź na uwagę II.3.b) cyt.: „rozważyć konieczność ograniczenia w wariantcie 1 zajętości terenów chronionych przyrodniczo, w tym szlaków migracji”. W ramach ww. odpowiedzi wyjaśniono m.in. że szerokość zajęcia obszaru przez inwestycję (na linii północ – południe) wynosi ok. 1,2 km, wobec czego ograniczenie światła funkcjonującego tu głównego korytarza ekologicznego (Korytarz Północny o szerokości ok. 3,7 km w tym miejscu) przez przedsięwzięcie dotyczy ok. 33% jego szerokości. Tym samym bez jakiegokolwiek ingerencji pozostawione zostanie światło korytarza wynoszące ok. 430 m (obszar począwszy od linii brzegowej morza, aż do północnej granicy terenu wyznaczonego przez zewnętrzne ogrodzenie EJ). Taka szerokość gwarantuje utrzymanie drożności i funkcjonalności korytarza, również dla dużych ssaków. Zaznaczono również, że podczas eksploatacji teren ten nie będzie poddawany działaniom zakłócającym jego funkcjonowanie ani nie zaburzy jego funkcji. Kwestia zapewnienia drożności korytarza ekologicznego została ujęta w decyzji m.in. w warunkach pkt II.1.4 oraz pkt VI.3.4.</p>
45	Po siódme, omawiana inwestycja bardzo niekorzystnie wpłynie na otoczenie i krajobraz. Z punktów widokowych czyli m.in. latami morskiej w Stilo zakłócony zostanie wyjątkowy charakter krajobrazu nieskazanego żadną zabudową co jest w obecnych czasach rzadkością.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wpływ planowanego przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne (estetyczne) został przedstawiony w rozdziałach III.3.12 oraz IV. 12 raportu oraz w uzupełnieniu do raportu z 30 maja 2023 r., który stanowi odpowiedź na wezwanie GDOŚ z 25 kwietnia 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.80.</p> <p>Powyższe dokumenty opisują: (1) metodykę oceny wpływu na krajobraz (zebrany opis metodyki w uzupełnieniu załącznik nr 1 część I), (2) charakterystykę poszczególnych komponentów krajobrazu i walorów wizualnych (estetycznych), wydzielonych w ramach analizy, a także (3) przewidywany wpływ planowanego przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne na etapach: prac przygotowawczych, budowy, eksploatacji – pierwszy rok eksploatacji – piętnasty rok i na etapie likwidacji.</p> <p>Ocena wpływu na krajobraz została wykonana zgodnie z międzynarodowymi wytycznymi dotyczącymi najlepszych praktyk i metodyką, która opiera się na trzecim wydaniu Wytycznych oceny oddziaływania krajobrazowego i wizualnego (estetycznego) (GLVIA3).</p> <p>Ocena wpływu na krajobraz i walory wizualne obejmuje charakterystykę i ocenę wpływu w pięciu komponentach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Krajobrazy chronione - przeanalizowano wpływ na ustanowione, w obszarze 32 km od rozważanych lokalizacji elektrowni, formy ochrony przyrody, gdzie w celach ochrony wskazano ochronę krajobrazu, w tym otuliny ustanowione dla Słowińskiego Parku Narodowego oraz Nadmorskiego Parku Krajobrazowego oraz przeanalizowano lokalizację pomników przyrody, z uwzględnieniem przedmiotu ochrony (tj. w podziale na: drzewa, oraz grupy drzew i krzewów, głązy narzutowe i inne); 2. Krajobraz lądowy (AIL) - w obszarze 32 km od rozważanych lokalizacji elektrowni, w części lądowej, przeprowadzono: delimitację tj. wyznaczenie krajobrazów, klasyfikację krajobrazów (w tym celu zaadoptowano metodykę audytu krajobrazowego), scharakteryzowano (także, przy uwzględnieniu metodyki audytu krajobrazowego) wszystkie wyznaczone jednostki krajobrazowe (zagregowane indywidualne krajobrazy – AIL), w tym wykonano zdjęcia panoramiczne i je przeanalizowano, oraz przeprowadzono waloryzację jednostek krajobrazowych; wyznaczono 53 Zagregowane Indywidualne Krajobrazy (AIL); podstawą delimitacji jednostek krajobrazowych był podział fizyczno-geograficzny Polski na mezoregiony (313.41 – Pojezierze Słowińskie, 313.44 – Wysoczyzna Damnicka, 313.45 – Wysoczyzna Choczewska, 313.46 – Pradolina Redy-Łeby, 313.51 – Pobrzeże Kaszubskie, 313.52 – Półwysep Helski, 314.51 – Pojezierze Kaszubskie); w kolejnym kroku, z obszarów mezoregionów wydzielono jednostki krajobrazowe na podstawie pokrycia tj. zagospodarowania terenu; 3. Krajobraz morski (SCA) - w obszarze 32 km od rozważanych lokalizacji elektrowni, w części morskiej, która obejmuje: a) obszary morskie sięgające w głąb morza od punktu odpływu, b) strefę międzyplywową (strefę pływów) między punktem przypływu, a punktem odpływu, oraz c) obszar lądu powyżej punktu przypływu, gdzie uznano, że krajobraz jest wyraźnie brzegowy tj. klify, plaże, wydmy, przeprowadzono: delimitację tj. wyznaczenie typów i obszarów krajobrazu morskiego (uwzględniając Podejście do oceny charakteru krajobrazu morskiego (metodyka), Natural England, 2012) scharakteryzowano wyznaczone obszary krajobrazu morskiego oraz zwaloryzowano obszary krajobrazu morskiego; wyróżniono osiem typów krajobrazu morskiego (SCT) i dwanaście obszarów krajobrazu morskiego (SCA); 4. Elementy krajobrazu (elementy krajobrazu to poszczególne części, które składają się na krajobraz takie jak np.: żywoploty i budynki). Termin ten odnosi się również do wszystkich strukturalnie odrębnych części krajobrazu takich jak ekosystemy, drzewa lub ich grupy, krzewy i budynki) - w obszarach wariantowych lokalizacji elektrowni wraz z otaczającym pasem terenu o szerokości ok. 500 m, przeprowadzono: identyfikację przyrodniczych elementów krajobrazu (uwzględniając obszary siedlisk przyrodniczych sieci Natura 2000 i fitytosocjologiczne zespoły roślinne) i kulturowych elementów krajobrazu (historyczne budynki i budowle, zespoły urbanistyczne, zespoły ruralistyczne oraz dominanty krajobrazowe, przy czym przyjęto, że ocena obejmie wszystkie budynki i budowle, które mają 100 lat i więcej (czyli zbudowane przed rokiem 1920);

L. p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>scharakteryzowano i zwaloryzowano zidentyfikowane elementy krajobrazu; w lokalizacji Lubiatowo-Kopalino zidentyfikowano: 19 naturalnych elementów krajobrazu oraz 12 kulturowych elementów krajobrazu;</p> <p>5. Walory wizualne (widoki, estetyka krajobrazu) - w obszarze 32 km od wariantowych lokalizacji elektrowni, w ramach analizy: a) wykonano mapy stref teoretycznej widoczności – w skrócie STW (tj. mapa, zwykle tworzona cyfrowo, pokazująca obszary terenu, z których teoretycznie, potencjalnie widoczne jest planowane przedsięwzięcie – w analizie uwzględniono rzeźbę terenu i kompleksy leśne). b) wyznaczono i opisano punkty widokowe wraz z badaniami terenowymi i wykonaniem zdjęć panoramicznych ze wszystkich punktów widokowych w kierunku planowanego przedsięwzięcia oraz określono grupy odbiorców walorów wizualnych (tj. grupy ludzi: mieszkańców, turystów/rekreantów, przejezdnych). Powyższa dokumentacja zawiera informację nt. dużych i znaczących oddziaływań przewidywanych planowanego przedsięwzięcia na jednostki w poszczególnych komponentach analizy wpływu na krajobraz i walory wizualne, m.in. na walory widokowe z punktu widokowego LK.03: Latarnia morska Stilo.</p> <p>W uzupełnieniu raportu, o którym mowa powyżej, w odpowiedzi na pytanie 5) lit. a, b, c i d, wskazano na działania minimalizujące wizualne oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia jako dominaty wysokościowej i przestrzennej. Z punktu widzenia oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na krajobraz priorytetem jest wybór wariantu realizacji inwestycji, przy uwzględnieniu wysokości planowanych obiektów. Wymiar pionowy jest szczególnie istotny w krajobrazie nadmorskim o horyzontalnej kompozycji kluczowych struktur krajobrazu. W rekomendowanym do realizacji wariantcie 1A w lokalizacji Lubiatowo-Kopalino najwyższymi stałymi konstrukcjami będą budynki reaktorów o wysokości ok. 70 m i średnicy przy podstawie 45 m. Natomiast we wszystkich pozostałych wariantach technologicznych w lokalizacji Lubiatowo-Kopalino i we wszystkich analizowanych wariantach w lokalizacji Żamowiec najwyższymi stałymi konstrukcjami są chłodnie kominowe, których wysokość wynosi ok. 200 m, a średnica przy podstawie ok. 170 m. Wybór podwariantu 1A należy uznać z powyższych względów za najkorzystniejszy w aspekcie analizy wpływu na komponent krajobrazu i walory wizualne. Realizacja opracowanych założeń do zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy ograniczy wpływ na wizualny odbiór przedsięwzięcia, szczególnie dla punktów widokowych i grup odbiorców krajobrazu, zlokalizowanych na wysokości ok. 1,5 m ponad powierzchnią terenu. Dla podwyższonych punktów widokowych, takich jak wymieniony w uwadze LK.03: Latarnia morska Stilo (ok. 33 m wysokości, odległość od planowanej EJ – 2,4 km), niemożliwe jest przesłonięcie planowanej zabudowy, stąd istotne są zaproponowane działania minimalizujące wpływ przedsięwzięcia w zakresie: (i) kompozycji zabudowy, (ii) kolorystyki elewacji, (iii) ograniczenie powierzchni realizacji inwestycji - w tym zakresie należy podkreślić, że planowany obszar usunięcia drzew, położony jest przy południowej granicy miejsca realizacji przedsięwzięcia i obejmuje powierzchnię na czas budowy – maksymalnie ok. 50% jego powierzchni, przy czym na terenach, które po budowie nie będą konieczne dla funkcjonowania elektrowni (i dopuszczone będzie to przepisami przeciwpożarowymi i bezpieczeństwa obiektów) planowane są nasadzenia lasu w strefach zewnętrznych miejsca realizacji przedsięwzięcia na ok. 20 % jego powierzchni, oraz (iv) nasadzenia drzew i krzewów oraz innej roślinności na terenie elektrowni, w celu przełamania widokowej dominacji nawierzchni sztucznych, obcych otaczającym terenom otwartym</p> <p>Opracowanie szczegółowego planu gospodarowania zielenią dotyczy dalszego etapu procesu inwestycyjnego dla elektrowni jądrowej i wymagane jest również w przepisach m.in. w u.o.e.j., gdzie w art. 16 ust. 2 pkt 2 wskazano, że wniosek o pozwolenie na budowę obiektu energetyki jądrowej powinien zawierać m.in. plan gospodarki zielenią, jako część projektu zagospodarowania działki lub terenu, w którym określa się przyczynę i termin zamierzonego usunięcia poszczególnych drzew lub krzewów, wielkość powierzchni, z której zostaną usunięte krzewy, oraz planowane nasadzenia zastępcze w rozumieniu art. 83b ust. 1 pkt 9 u.o.p. Zgodnie z powyższym przepisem Spółka opracuje szczegółowy plan gospodarki zielenią i załączy go do wniosku o pozwolenie na budowę.</p> <p>W niniejszej decyzji warunki dotyczące minimalizacji oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz zostały zawarte w pkt IV.1.</p>
46	<p>Po ósme, niezgodność z zasadą zrównoważonego rozwoju, która jest podstawową zasadą obowiązującą w planowaniu przestrzennym. Zmiany, w środowisku i w krajobrazie jakie zostaną poczynione przez tą inwestycję są nieodwracalne. Teren ten jest nie jest w żaden sposób przekształcony przez setki lat, dlatego mamy odbierać przyszłym pokoleniom możliwość czerpania korzyści z tego terenu przez źle wybraną lokalizację takiej inwestycji, która z powodzeniem mogłaby być zlokalizowana w terenie już przekształconym przez człowieka, które po procesie rekultywacji mogłoby nawet przynieść ponowne korzyści.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy</p> <p>Odpowiadając na uwagę dot. „niezgodności z zasadą zrównoważonego rozwoju, która jest podstawową zasadą obowiązującą w planowaniu przestrzennym” należy wskazać, że definicja zrównoważonego rozwoju została zdefiniowana w art. 3 pkt 50 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, ze zm.), dalej p.o.ś., w następujący sposób:</p> <p>„zrównoważony rozwój - rozumie się przez to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń”.</p> <p>Przytoczona definicja wskazuje na fakt, że zasada zrównoważonego rozwoju nie stanowi przesłanki do zaniechania rozwoju społeczno - gospodarczego, ale wskazuje na konieczność integracji przy podejmowaniu decyzji trzech sfer: społeczeństwa, środowiska i gospodarki. W celu</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>określenia możliwych negatywnych oddziaływań na środowisko i społeczeństwo wykonano raport, w którym dokonano oceny dwóch lokalizacji, wskazując obszar planowanego przedsięwzięcia.</p> <p>W zakresie wyboru lokalizacji przedsięwzięcia – odpowiedź jak w uwadze nr 5. Podkreślić należy, że proces wyboru lokalizacji dla budowy elektrowni został przeprowadzony przy dochowaniu najwyższej staranności i z uwzględnieniem wszelkich dostępnych w tym zakresie wytycznych oraz dobrych praktyk, a także ze świadomością konieczności zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego na terenie Polski i krajów z nią sąsiadujących. Odpowiadając na stwierdzenie, że „teren ten jest nie jest w żaden sposób przekształcony przez setki lat”, należy zauważyć, że w omawianym miejscu kosodrzewina została nasadzona sztucznie, w celu stabilizacji wydm, stale prowadzona jest również gospodarka leśna. Na uwagę zasługuje również fakt, że obiekty jądrowe po zakończeniu ich eksploatacji podlegają procedurze likwidacji. Sam proces likwidacji obiektu jądrowego został uregulowany w p.a., gdzie w rozdziale 4 przedstawiono w jaki sposób przebiega ten proces. Natomiast w art. 38d ww. aktu wskazano, że jednostka organizacyjna, która uzyskała zezwolenie na eksploatację obiektu jądrowego tworzy specjalny fundusz, zwany „funduszem likwidacyjnym”, na którym lokowane są środki w celu zapewnienia finansowania tego działania po zakończeniu eksploatacji.</p> <p>Opowiadając na pytanie, „dlaczego mamy odbierać przyszłym pokoleniom możliwość czerpania korzyści z tego terenu przez źle wybraną lokalizację takiej inwestycji, która z powodzeniem mogłaby być zlokalizowana w terenie już przekształconym przez człowieka, które po procesie rekultywacji mogłoby nawet przynieść ponowne korzyści”, należy wyjaśnić, że lokalizacja „Lubiatowo-Kopalino” w gminie Choczewo została wybrana po przeprowadzeniu bardzo wielu pogłębionych analiz oraz badań środowiskowo-lokalizacyjnych, jak również społecznych.</p>
47	<p>Po dziewiąte, zanieczyszczenie sąsiadującego obszaru hałasem i światłem. Teren przeznaczony pod elektrownie znajduje się w bardzo specyficznym miejscu nie zanieczyszczonym smogiem świetlnym, oddalonym od ośrodków miejskich i przemysłowych. Sprzyja to rozwojowi ekosystemów oraz poprawie zdrowia i samopoczucia ludzi.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zagadnienia dot. oświetlenia zewnętrznego planowanego przedsięwzięcia na etapie budowy i eksploatacji zostały przedstawione w uzupełnieniu do raportu z 30 maja 2023 r. (w odpowiedzi na pytanie 6) lit. a do h (w wersji pdf strony 48-55), który stanowi odpowiedź na wezwanie GDOŚ z 25 kwietnia 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.80. W powyższym zawarto m.in. wytyczne do sporządzenia Planu Zarządzania Światłem Zewnętrznym (które należy opracować dla fazy budowy i fazy eksploatacji), których celem jest ograniczenie nadmiernego oświetlenia terenów w sąsiedztwie planowanego przedsięwzięcia.</p> <p>Kwestia emisji hałasu związanego z realizacją i eksploatacją przedsięwzięcia została w sposób szczegółowy przeanalizowana w tomie IV raportu, w rozdziale IV.10 „Oddziaływanie na klimat akustyczny” oraz złożonych wyjaśnieniach (pismo z 7 kwietnia 2023 r., znak: EJ1_2023_0878, 24 maja 2023 r., znak: EJ1-2023 -1200, 03.07.2023 r., znak: EJ1-2023-1371).</p> <p>Przeprowadzone analizy wskazują na możliwość nieznacznego przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej zarówno w fazie budowy, jak i realizacji przedsięwzięcia. Mając na uwadze, że na obecnym etapie procesu inwestycyjnego brak jest wystarczających informacji dotyczących organizacji prac przygotowawczych oraz robót budowlanych w fazie realizacji przedsięwzięcia, ponadto istnieje możliwość kumulowania się oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami, w szczególności przedsięwzięciami realizowanymi na potrzeby elektrowni jądrowej nie objętych rozpatrywanym wnioskiem, GDOŚ ograniczył się wyłącznie do nałożenia obowiązków w punkcie w pkt II.1 16 decyzji. Kwestia akustycznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko będzie przedmiotem analizy na etapie ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę dla inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej, o którym mowa w u.o.e.j., oraz ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na prace przygotowawcze, o którym mowa w u.o.e.j. Warunki mające na celu minimalizację oddziaływania akustycznego na środowisko przedstawione zostały m.in. w pkt II.1.16. oraz VI.4, z kolei obowiązek minimalizacji zanieczyszczenia światłem zawarty został w pkt V.2.4 i 2.6 niniejszej decyzji.</p>
48	<p>Lokalizacja elektrowni w tym miejscu zaburzy te warunki, ponieważ będzie to obiekt dobrze oświetlony, a będące w ruchu turbiny będą wydawały jednostajny szum, który będzie męczący i odstraszący dla żyjących tu zwierząt i ludzi. Podsumowując, jestem bardzo zaniepokojona decyzją o lokalizacji elektrowni w tym miejscu. Jest mi przykro, że te umiejętności i sposób racjonalnego myślenia przy szukaniu lokalizacji pod inwestycje zostaje aktualnie całkowicie zaprzeczony. Oczywiście jest szukanie alternatywnych źródeł energii w dzisiejszych trudnych czasach, ale lokalizacje takich inwestycji nie mogą być przypadkowe jak w tym przypadku. Poza tym czuje, że tracę ja i moja rodzina miejsce, z którym jesteśmy tak bardzo związani. Chciałam go pokazać w przyszłości moim dzieciom w stanie jaki ja miałam przyjemność zastać. A przez takie decyzje jakie są aktualnie podejmowane my wszyscy możemy stracić tak</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, w części nie wymaga odpowiedzi</p> <p>W pozostałej części odpowiedź jak w uwadze nr 47.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	cenne przyrodniczo miejsce, które jest opoką zarówno dla nas ludzi jak i roślin i zwierząt.	
49	Chciałam wyrazić swój sprzeciw w sprawie budowy elektrowni atomowej w gminie Choczewo. Najpiękniejsze plaże i lasy nad polskim wybrzeżem, nie powinny być zniszczone.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwagach nr 2, 4, 5. Ponownego wyjaśnienia wymaga, iż w wariantcie 1 – lokalizacja Lubiатовo-Kopalino, obiekty elektrowni jądrowej wchodzące w zakres przedmiotowego przedsięwzięcia będą zlokalizowane poza plażą. Dzięki temu podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania - będą ogólnie dostępne dla turystów i lokalnej społeczności. Ponadto należy wskazać, że podziemne rurociągi wody chłodzącej (doprowadzające i odprowadzające wodę morską do/z elektrowni) zostaną zrealizowane metodą bezwykopową – z wykorzystaniem maszyn TBM, dzięki czemu nie będzie konieczności wykonywania otwartych wykopów i niszczenia plaży. Dostęp do plaż podczas realizacji przedsięwzięcia również będzie zapewniony. W wariantcie 1 – lokalizacja Lubiатовo-Kopalino, prace budowlane będą mieć wpływ na takie formy aktywności jak wędrówki piesze, spacer, plażowanie. Na wskazanym terenie realizacji elektrowni jądrowej zlokalizowane są wejścia na plażę nr 46, 47, 48, 49, które ze względu na prowadzone prace budowlane mogą być czasowo zamknięte (będzie to uzależnione od harmonogramu prac). Niemniej jednak dostęp do morza będzie zapewniony poprzez zaprojektowanie nowych wejść na plażę oraz infrastruktury zastępczej (np. dróg, ścieżek dojścia do plaż), która będzie wykorzystywana przez mieszkańców oraz turystów. Podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania.
50	Jako mieszkaniec Warszawy, w tym mieście urodzony, uwielbiam polskie wybrzeże na tyle że pokonałem całą długość Naszego pięknego wybrzeża rowerem, od Świnoujścia aż do Krynicy Morskiej. I jestem zszokowany decyzją budowy elektrowni atomowej w gminie Choczewo. Jest to jedyny taki fragment wybrzeża z tak zachowaną przyrodą, od wielu lat już odwiedzam miejscowość Sasino i okolice, poznałem miejscowych których znaczna większość utrzymuje się z turystów takich jak ja, którzy chcą odwiedzać ciągle takie naturalne miejsca jak gmina Choczewo, nikt tej budowy tam nie chce. Ten obszar powinien być pod ochroną jako ostatni fragment polskiego wybrzeża zachowany w tak naturalnym charakterze. Nieopodal jest Rezerwat Przyrody Mierzeja Sarbska i obszar na którym planowana jest budowa, powinien wejść w skład rezerwatu by tą przyrodę jakoś uratować przed dewastacją. Słowiński Park Narodowy, Rezerwat Przyrody Mierzeja Sarbska aż po Dębki praktycznie, to właśnie ostatni tak zachowany fragment wybrzeża. ta inwestycja w tym miejscu zmieni wszystko.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwagach nr 2, 4, 5, 7 i 42.
51	Chociaż rozumiem potrzebę takiej inwestycji, to wybrana lokalizacja jest decyzją niezrozumiałą i wielce kontrowersyjną, wręcz szaloną. Niszczyć przyrodę w takim miejscu, już chyba ostatnim jakie nam zostało na wybrzeżu to jest skandaliczna decyzja. Mam takie wrażenie że decyzję podjęła osoba która nigdy tam nie była nawet, jedynie na podstawie mapy, że tam nic nie ma więc nikt nie będzie protestował. Z mojej strony mam tylko nadzieję że ktoś się opamięta i jednak zmieni tą lokalizację. Dziękuję za możliwość wypowiedzenia własnego zdanie i kończąc pozwolę sobie na cytowanie motta gminy Choczewo "Gmina naturalnie piękna", i oby tak pozostało.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście zarzutu dotyczącego „niszczenia przyrody” należy wskazać, że odpowiedzi w tym zakresie udzielono w odpowiedzi na uwagę nr 88.
52	DSU oraz ogólna działalność gospodarcza podlegają prawodawstwu polskiemu, w tym przepisom ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska, który jest dokumentem nadrzędnym nad DSU. W ustawie tej wskazano (w art. 75 ust. 1 i 2), że: 1. w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcie jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska na obszarze prowadzenia prac, a	Uwaga nieuwzględniona, w części poza zakresem sprawy Wyjaśnić należy, iż organ działa w granicach wniosku o wydanie decyzji. Jeśli więc w odniesieniu do wariantu proponowanego przez Spółkę nie zaszyły okoliczności wykluczające możliwość wydania pozytywnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, określone w art. 80 ust. 2 i art. 81 u.o.o.ś., organ jest zobowiązany do określenia środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia w wariantcie wskazanym we wniosku. Wskazania wymaga, iż na wariant przedsięwzięcia składa się nie tylko lokalizacja, ale także technologia wykorzystywana przy realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia.

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>w szczególności ochronę gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych.</p> <p>2. prowadzeniu prac się przyrodniczych wyłącznie w takim zakresie* w jakim jest to konieczne w związku z realizacją konkretnie</p> <p>Zatem inwestor jest zobowiązany wykorzystywać glebę, zielen, kruszywa mineralne oraz wodę jako zbiór elementów przyrodniczych jedynie jeśli jest to niezbędnie konieczne.</p> <p>Chcę zwrócić państwa uwagę na problem przekształcania elementów przyrodniczych, czyli wody i kruszyw naturalnych, jako głównego składnika betonu. Od wielu lat jest to podstawowa technologia budowlana, która nie miała ekologicznych alternatyw.</p> <p>Dzięki rozwojowi technologicznemu, w Polsce są dostępne technologie o takich samych parametrach i spełniające normy jak beton. Technologie te nie zawierają w ogóle wody ani w materiale ani procesie, ponadto zamiast kruszyw naturalnych, mogą być oparte na odpadach innych niż niebezpiecznie pochodzących z przemysłu w postaci pyłów, popiołów i zużli, w ponad połowie składu elementu.</p> <p>Przykładem takich technologii może być Marbet Wil Sultech czy Thiocrete.</p> <p>Podsumowując, dostępna technologia w porównaniu do tradycyjnej betonowej, nie wymaga poboru wody i kruszyw naturalnych ze środowiska, zatem przekształcanie elementów przyrodniczych jak woda, piaski czy żwiry, nie jest konieczne i jest wyeliminowane.</p>	<p>Wykonawca jest zobowiązany do przestrzegania postanowień określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia. Obowiązki wynikające z tej decyzji wymagają zaimplementowania również w dokumentacji technicznej niezbędnej w szczególności do uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę. Dotyczy to również procesu produkcji betonu na placu budowy.</p> <p>Dodatkowo należy wskazać, że wnioskodawca zgodnie z art. 36b p.a. w projekcie i procesie budowy obiektu jądrowego nie może stosować rozwiązań i technologii, które nie zostały sprawdzone w praktyce w obiektach jądrowych lub za pomocą prób, badań oraz analiz.</p>
53	<p>Zwracam się z uprzejmą prośbą o wpisywanie poniższych warunków do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach:</p> <p>W fazie projektowania, realizacji oraz produkcji stosować technologie i rozwiązania nie powodujące jakiegokolwiek zużycia wody, w tym poprzez pozyskiwanie elementów o parametrach równorzędnych betonowi wytwarzanych bez zużycia wody, a w razie ich braku stosować technologię minimalizującą zużycie wody,</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Nie istnieją takie materiały budowlane, które spełniałyby stawiane warunki dla konstrukcji jądrowych w zakresie stosowania mieszanin bezwodnych. Zasadą jest, że przy projektowaniu i budowie dąży się do stosowania mieszanek betonowych z jak najmniejszym zużyciem wody. Woda pobierana będzie ze studni głębinowych.</p> <p>Ponadto, należy zwrócić uwagę, że stosownie do art. 36b p.a. wnioskodawca zgodnie z art. 36b w projekcie i procesie budowy obiektu jądrowego nie może stosować rozwiązań i technologii, które nie zostały sprawdzone w praktyce w obiektach jądrowych lub za pomocą prób, badań oraz analiz. Przedstawione propozycje wykorzystania technologii i rozwiązań nie są wykorzystywane przy budowie elektrowni jądrowych, gdzie należy przede wszystkim stosować sprawdzone rozwiązania i technologie, ze względu na konieczność zapewnienia bezpiecznej eksploatacji elektrowni jądrowej. W niniejszej decyzji, organ po szczegółowej analizie raportu wraz z uzupełnieniami, określił warunki, jakie zobowiązany jest spełnić wnioskodawca przy realizacji i eksploatacji planowanego przedsięwzięcia.</p>
54	<p>W fazie projektowania, realizacji oraz produkcji stosować technologie i rozwiązania wykorzystujące odpady w ponad połowie składu, w tym poprzez pozyskiwanie elementów o parametrach równorzędnych betonowi wytwarzanych w ponad połowie z odpadów, a w razie ich braku stosować technologię minimalizującą zużycie kruszyw naturalnych i surowców.</p> <p>W fazie projektowania, budowy i produkcji, wykorzystywać odpady, materiały z recyklingu i ekologiczne, w tym poprzez pozyskiwanie materiałów spełniające wymagania tzw. gospodarki o obiegu zamkniętym, tj. produkowane z wykorzystaniem kruszyw z recyklingu i odpadów oraz charakteryzujących się możliwością ponownego wykorzystania,</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Należy wyjaśnić, że ilości takich materiałów określa szczegółowo projektant, jako ekspert posiadający w tym zakresie specjalistyczne uprawnienia. Przed użyciem należy takie mieszanki zbadać oraz zatwierdzić. Kruszywo jest podstawowym składnikiem mieszanki betonowej „sztucznego kamienia”. Częściowo w niektórych przypadkach można je uzupełnić materiałem przetworzonych betonów.</p> <p>W pozostałej części – odpowiedź jak w uwadze nr 53.</p>
55	<p>W fazie projektowania, realizacji oraz produkcji stosować technologie i rozwiązania wykorzystujące odpady w ponad połowie składu, w tym poprzez pozyskiwanie elementów o parametrach równorzędnych betonowi wytwarzanych w ponad połowie z odpadów, a w razie ich braku stosować technologię minimalizującą zużycie kruszyw naturalnych i surowców.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Należy wyjaśnić, że ilości takich materiałów określa szczegółowo projektant jako ekspert posiadający w tym zakresie specjalistyczne uprawnienia. Przed użyciem należy takie mieszanki zbadać oraz zatwierdzić. Kruszywo jest podstawowym składnikiem mieszanki betonowej „sztucznego kamienia”. Częściowo w niektórych przypadkach można je uzupełnić materiałem przetworzonych betonów.</p> <p>Nie istnieją takie materiały budowlane, które spełniałyby stawiane warunki dla konstrukcji jądrowych w zakresie stosowania mieszanin bezwodnych. Projektanci dążą natomiast do stosowania mieszanek betonowych z jak najmniejszym zużyciem wody</p>

L. p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	W fazie realizacji stosować technologie nie powodujące jakiegokolwiek zużycia wody, a jeśli to niemożliwe, zaopatrzenie w wodę dla węzłów betoniariskich prowadzić z istniejących ujęć wód podziemnych.	Woda pobierana będzie pozyskiwana ze studni głębinowych. W pozostałej części – odpowiedź jak w uwadze nr 53.
56	Chciałam wyrazić swój sprzeciw wobec planowanej elektrowni atomowej w Choczewie. Budowa tego obiektu zniszczy unikatową przyrodę na wybrzeżu, spowoduje dużą wycinkę lasu, zabije turystykę w regionie.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwagach nr 2, 4, 5, 7 i 42.
57	Polska nie potrzebuje bardzo drogiej energii atomowej. Znacznie tańszą i bezpieczniejszą opcją są rozproszone źródła energii odnawialnej, a w szczególności farmy morskie, wiatraki na lądzie, fotowoltaiki i biogazownie. Jeśli rząd odblokuje inwestycje w OZE, Polska będzie miała nadmiar taniej energii. W przeciągu następnych 10 lat stanowią metody magazynowania energii z OZE. Z nadwyżek można również produkować wodór. Tania energia z OZE wzmocni konkurencyjność polskiej gospodarki.	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Odpowiedź jak w uwadze nr 8.
58	Szanowni Państwo, chcieliśmy wyrazić naszą negatywną opinię w sprawie budowy elektrowni atomowej w gminie Choczewo z właściwie na plaży niedaleko miejscowości Słajszewo. Chciałbym wyrazić swoją opinię na temat projektu planowanej budowy elektrowni atomowej w gminie Choczewo. Pierwsze chciałbym uściślić, iż planowana budowa jest usytuowana niedaleko miejscowości Słajszewo w lesie porastającym piaszczyste wydmy, na wysokości drugiego szeregu wydym w bezpośredniej bliskości morza i plaży. Mam wiele poważnych zastrzeżeń co do lokalizacji inwestycji. Teren planowanej inwestycji jest terenem połodowcowym i w okresie cofania się lodowca w trzecim zlodowaczeniu, obszar ten był dnem morza a wówczas jeziora. Po otwarciu się cieśnin duńskich i wskutek zmiany prądów morskich nastąpiło tworzenie się długiego pasma plaż i wydym, które ciągną się wzdłuż polskiego wybrzeża Bałtyku. Tu chciałbym zaznaczyć, że plaże polskie są ewenementem, jedyne takie morskie plaże w Europie. Odcięcie pasmem wydym terenów od morza spowodowało utworzenie podmokłych łągów i bagnisk, które były osuszane i regulowane kanałami w przeszłości. Historycznie stały łąd zaczynał się w miejscowości Słajszewo czyli 4 km w linii prostej od morza. Dzisiaj te piękne łągi reguluje układ kanałów, które spływają do Kanału Biebrowskiego a następnie do morza. Zafalowanie, poziom morza ma duży wpływ na poziom wód gruntowych łągów które są położone praktycznie na poziomie morza. Przez wiele stuleci, tworzące się wydmy miały charakter wydym wędrujących, który to proces był hamowany działalnością człowieka i naturą, przez nasadzenie lasów. Są to przepiękne, acz skromnie wyglądające lasy iglaste, z bardzo specyficznym runem, rosnące w skrajnie trudnych warunkach glebowych i klimatycznych. To jest przyczyną, iż w niektórych obszarach jak Łeba, Stilo, Słajszewo czy Lubiatowo, wydmy te ciągle z różnym nasileniem mają charakter wydym wędrujących. Cały ten złożony układ biologiczny jest mało stabilny i stosunkowo młody ma zaledwie kilkanaście tysięcy lat. W tak niestabilnym geologicznie i biologicznie miejscu planowana jest budowa największej na świecie elektrowni atomowej. Planowanych było 6 a obecnie co najmniej 3 reaktory o mocy ponad gigawat każdy. Są to planowane największe w historii reaktory atomowe, obecnie największe mają poniżej gigawata mocy. Firma wybrana do budowy	Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy W części dotyczącej lokalizacji odpowiedź jak w uwadze nr 2 W kontekście posadowienia obiektu na terenie wydym: Na potrzeby Raportu Lokalizacyjnego oraz badań środowiskowych powstał szereg dokumentacji geologicznych w tym dokumentacji geologiczno-inżynierskich, Dokumentacje powstały zgodnie z p.g.g. oraz z r.d.h. Z informacji zebranych w dokumentacjach geologicznych wynika, że na głębokości posadowienia bloków jądrowych występują grunty nośne „Piaski w stanie luźnym oraz grunty organiczne takie jak torfy występują przy powierzchni terenu na niewielkich głębokościach (do kilku, lokalnie kilkunastu, metrów pod powierzchnią) jako nieciągłe warstwy o niewielkiej miąższości, ponad poziomem posadowienia Bloków Jądrowych. W przypadku stwierdzenia gruntów o gorszych parametrach w poziomie posadowienia (np. płytszego posadowienia pozostałych obiektów budowlanych) ww grunty zostaną wybrane w trakcie wykonywania wykopów, grunty zostaną wymienione lub grunty zostaną odpowiednio wzmocnione tak, aby spełniały parametry niezbędne do bezpiecznego posadowienia danego obiektu. Sposób posadowienia, głębokość wykopów oraz wymiana lub wzmocnienie gruntu zostaną określone przez projektanta. Na podstawie zebranych materiałów podczas kartowania geologiczno-geomorfologicznego, w pasie wybrzeża Morza Bałtyckiego zidentyfikowano i scharakteryzowano aktywne procesy abrazji i akumulacji morskiej oraz aktywne procesy eoliczne. W przypadku miejsca realizacji przedsięwzięcia tereny aktywnych procesów geodynamicznych to przede wszystkim strefa wybrzeża oraz przybrzeżny pas wydymowy. W pasie wydymowym zachodzą aktywne procesy eoliczne, przy czym dotyczy to przede wszystkim wydym przedniej (pozostałe wydmy są bowiem ustabilizowane i porośnięte borem sosnowym). Większość wydym jest stabilna, ale część z nich przemieszcza się (m.in. w rejonie Lubiatowa) w tempie przekraczającym nawet 2 m rocznie. Tereny objęte aktywnymi procesami eolicznymi (przewiewania i wędrowki wydym) zajmują obecnie około 5% powierzchni pasa wydymowego na terenie opracowania. W miejscu posadowienia obiektu jądrowego wydmy są ustabilizowane i porośnięte lasem. W strefie brzegowej Morza Bałtyckiego zachodzące obecnie aktywne procesy abrazji i akumulacji powodowane są przez falowanie i prądy morskie. Podczas bardzo silnych spiętrzeń sztormowych następuje nasilenie procesów abrazji w wyniku, czego może dojść do podcięcia pasa wydym czolowych. Pomiary tachimetryczne wykonane w ramach programu badań środowiskowych i lokalizacyjnych dla elektrowni były prowadzone w 4 seriach pomiarowych, od marca do grudnia 2017 r. Na podstawie przeprowadzonych analiz nie zaobserwowano istotnych zmian świadczących o wzmożonej akumulacji lub abrazji. Szczegółowy opis geologiczny podłoża oraz geomorfologii znajduje się w tomie III w rozdziale 3.3 Budowa geologiczna, a dokładnie w podrozdziałach III.3.3.1.1 Warunki geologiczne oraz III.3.3.1.3 Warunki geomorfologiczne. Szczegółowy opis badań i wyników pomiarów tachimetrycznych znajduje się w rozdziale: III.3.3.1.4 Morfologia i dynamika brzegu morskiego. Zagrożenia geologiczne i geotechniczne, związane z istniejącymi warunkami geologiczno-inżynierskimi posadowienia obiektów EJ zostały opisane w tomie II w rozdziale II.11.4.3. W obrębie posadowienia bloków jądrowych występują grunty nośne. W pasie wybrzeża Morza Bałtyckiego zidentyfikowano i scharakteryzowano aktywne procesy erozji i akumulacji. W przypadku miejsca realizacji przedsięwzięcia tereny aktywnych procesów geodynamicznych są w strefie

L. p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	Westinghouse, nie ma najwyższych notowań co do standardów bezpieczeństwa i zamierza budować eksperymentalnie największy reaktor na świecie w drugim rzędzie wydmy od plaży w Słajszewie zejście 49.	<p>wybrzeża oraz w przybrzeżnym pasie wydmy. W miejscu posadowienia obiektu jądrowego wydmy są ustabilizowane i porośnięte lasem. Inwestycja jest lokalna oraz jest oddalona od wybrzeża. Miejsce nie jest niestabilnie geologiczne.</p> <p>W związku z planowanymi pracami formy geomorfologiczne zostaną trwale przeobrażone lub zniszczone w miejscu prowadzenia prac budowlanych pod obiekty elektrowni oraz w miejscu wykonania wykopu na potrzeby maszyny TBM. Rozmiar przeobrażeń i zniszczeń powinien zostać maksymalnie ograniczony poprzez zastosowanie środków minimalizujących.</p> <p>Należy również zauważyć, że szczegółowe analizy dotyczące oceny lokalizacji pod kątem warunków geologiczno-inżynierskich zostaną przeprowadzone w Raporcie Lokalizacyjnym (zgodnie z r.r.l.), w którym zostanie przedstawiona ocena możliwości posadowienia obiektów budowlanych, będącym przedmiotem oceny Prezesa PAA na etapie postępowania w sprawie wydania zezwolenia na budowę obiektu energetyki jądrowej (kolejnego rozstrzygnięcia administracyjnego wymaganego do rozpoczęcia prac budowlanych).</p> <p>W kontekście zniszczenia elementów przyrody – odpowiedź jak w uwadze nr 88. Jeśli chodzi zaś o zniszczenie plaż to podkreślić należy, że celem uniknięcia ingerencji w trakcie budowy i eksploatacji elektrowni w plaże nałożono obowiązek budowy kanałów/rurociągów wody chłodzącej za pomocą metody bezwykopowej, przy użyciu maszyn TBM (pkt III.7 decyzji). Celem minimalizacji ingerencji w Kanał Biebrowski wskazano w pkt II.1.8 decyzji konieczność ograniczenia prac budowlanych do budowy wylotu urządzeń kanalizacyjnych.</p> <p>W kontekście twierdzenia autora dot. wielkości i mocy planowanej elektrowni jądrowej, należy wyjaśnić, że od momentu rozpoczęcia procesu inwestycyjnego dla przedmiotowego przedsięwzięcia, tj. od złożenia kip, wnioskodawca jako moc dla przedsięwzięcia wskazywał 3750 MWe. Trwające postępowanie nie zakładało nigdy budowy 6 bloków jądrowych na terenie gminy Choczewo. Nieprawdziwe jest również stwierdzenie, iż technologia wskazana we wniosku, tj. reaktory AP 1000 Westinghouse, są największymi na świecie. Większe bloki jądrowe budują m.in. francuski EDF jak również koreański KHNP i są to reaktory o mocy 1400 MW. Autor uwagi stwierdza również, cyt.: „Firma wybrana do budowy Westinghouse, nie ma najwyższych notowań co do standardów bezpieczeństwa i zamierza budować eksperymentalnie największy reaktor na świecie...”. Autor nie wskazuje w pytaniu źródła twierdzenia, co więcej reaktory AP1000 Westinghouse, nie są reaktorami eksperymentalnymi – firma wybudowała 2 tego typu reaktory w Stanach Zjednoczonych w elektrowni Vogtle – (jeden z nich oddany już do komercyjnego użytku, drugi czeka na przyłączenie do sieci). Z kolei 4 reaktory AP1000 wybudowano i oddano do użytku w Chinach. W związku z powyższym za nieuprawnione należy uznać stwierdzenie, iż reaktory te są reaktorami eksperymentalnymi</p>
59	Aby inwestycja była możliwa planowane jest wycięcie co najmniej 700 hektarów lasu porastającego wydmy, który je utrzymuje zwarte i zapobiega migracji piaszczystych wydmy. Cynizmem jest mówienie przez inwestorów, że jest to las o małej wartości porastany przez drzewa najgorszego gatunku. Jest to las wyjątkowy w skali Europy, który z trudem znosi ekstremalny klimat i glebę i który będzie nie do odtworzenia. Spowodować to może nieprzewidywalne ruchy wydmy i całego wybrzeża. Aby usytuować tak gigantyczną elektrownię atomową planowana jest budowa wyspy atomowej, platformy betonowej o gigantycznych wymiarach. Ponieważ trudno oszacować, kiedy inwestycja się zakończy, za lat 20, 30, 40, a zawsze jest dłużej drożej i gorzej (patrz budowa jednego reaktora istniejącej elektrowni fińskiej Okiluoto) w związku z ociepleniem klimatu trudno przewidzieć jaki będzie poziom morza za ten okres czasu.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wycinki lasu – odpowiedź na uwagę nr 4.</p> <p>W kontekście bezpieczeństwa posadowienia obiektu: odpowiedź jak w uwadze nr 43.</p> <p>W kontekście wysokości platformy i wyniesienia jej nad poziom morza, aby zabezpieczyć inwestycję przed zmianami klimatu w tym również podniesieniem się poziomu wód morskich - odpowiedź jak w uwadze nr 79.</p>
60	Kolejny problem to grunt na jakim planowana jest inwestycja, jest to grunt utworzony z materiału naniesionego przez prądy morskie przez ostatnie kilkanaście tysięcy lat. Jest to grunt niestały, nie ma tam żadnej skały, w przeciwieństwie do niezakończonyj budowy elektrowni w zamowcu, którą posadowiono na twardym podłożu historycznego ładu stałego. W związku z powyższym elektrownia o czym inwestorzy nie mówią, będzie praktycznie obłana wodami Bałtyku.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Z informacji zebranych w dokumentacjach geologiczno-inżynierskich, sporządzonych na potrzeby raportu wynika, że w lokalizacji Lubiatowo-Kopalino na głębokości posadowienia bloków jądrowych występują grunty nośne. Grunty nośne to nie tylko lite skały. Piaski w stanie luźnym oraz grunty organiczne takie jak torfy występują przy powierzchni terenu na niewielkich głębokościach (do kilku, lokalnie kilkunastu, metrów pod powierzchnią) jako nieciągłe warstwy o niewielkiej miąższości, ponad poziomem posadowienia bloków jądrowych. W przypadku stwierdzenia gruntów o gorszych parametrach w poziomie posadowienia (np. płytszego posadowienia pozostałych obiektów budowlanych) ww. grunty zostaną wybrane w trakcie wykonywania wykopów, zostaną wymienione lub zostaną odpowiednio wzmocnione, tak aby spełniały parametry niezbędne do bezpiecznego posadowienia danego obiektu. Sposób posadowienia, głębokość wykopów oraz wymiana lub wzmocnienie gruntu zostaną określone przez projektanta.</p> <p>Szczegółowy opis geologiczny podłoża, dla obu lokalizacji, znajduje się w tomie III w rozdziale 3.3 Budowa geologiczna. W rozdziale tym opisano również warunki geomorfologiczne oraz morfologię i dynamikę brzegu morskiego. Zagrożenia geologiczne i geotechniczne, związane z istniejącymi</p>

L. p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>warunkami geologiczno-inżynierskimi posadowienia obiektów elektrowni, w obu lokalizacjach, zostały opisane w tomie II, w rozdziale II.11.4.3. Charakterystyka przedsięwzięcia została opisana w tomie nr II.</p> <p>Analizy przedstawione w raporcie dotyczą oddziaływania na środowisko (zgodnie z art. 62 u.o.o.ś.).</p> <p>Szczegółowe analizy dotyczące oceny lokalizacji pod kątem warunków geologiczno-inżynierskich zostaną przeprowadzone w Raporcie Lokalizacyjnym (zgodnie z r.r.l.), w którym zostanie przedstawiona ocena możliwości posadowienia obiektów budowlanych, będącym przedmiotem oceny Prezesa PAA na etapie postępowania w sprawie wydania zezwolenia na budowę obiektu energetyki jądrowej (kolejnego rozstrzygnięcia administracyjnego wymaganego do rozpoczęcia prac budowlanych).</p>
61	<p>Kolejnym problemem jest wpływ budowy na linię brzegową, florę i faunę szelfu. Planowana jest budowa gigantycznego pirsu idącego od miejsca budowy daleko w głąb Bałtyku. Spowoduje to zmianę prądów morskich, zafalowania, spiętrzania się wody przy sztormach, co wraz z wycinką lasów i uruchomieniem piaszczystych wydmy może przynieść katastrofalne skutki.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy</p> <p>Przywołany „gigantyczny pirs” odnosi się prawdopodobnie do konstrukcji morskiej do rozładunku (MOLF), która stanowi element tzw. infrastruktury towarzyszącej i nie jest objęta niniejszym wnioskiem o udzielenie decyzji co oznacza, że znajduje się poza zakresem sprawy.</p> <p>W zakresie oddziaływania na linię brzegową i ruch rumowiska należy wyjaśnić, że w ramach procedury opiniowania dokumentacji 7 października 2022 r. Urząd Morski w Gdyni, pismem znak: DOOŚ-OA-4205.1.2015.55 wezwał Spółkę do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia raportu o szereg kwestii, w tym do określenia wpływu przedsięwzięcia na procesy morfodynamiczne, czyli kwestię erozji brzegu morskiego i przemieszczania się osadów dennych w jego rejonie.</p> <p>Analiza oddziaływania przedsięwzięcia na faunę i florę wód Morza Bałtyckiego (wskazany w uwadze szelf) znajduje się w treści tomu IV raportu oraz w złożonych do niego uzupełnieniach, m.in. w uzupełnieniu przedłożonym pismem z 13 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1308, do którego załącznik nr 1 stanowi „Uzupełnienie do Raportu OOS - aktualizacja oceny stanu wód przybrzeżnych i wód morskich oraz oceny oddziaływania Przedsięwzięcia na stan tych wód”.</p> <p>W niniejszej decyzji nałożono obowiązki dot. minimalizacji wpływu realizacji przedsięwzięcia na florę i faunę Morza Bałtyckiego – m.in. warunki zawarte w pkt V.1.12 i 1.21, wskazujące na obowiązek ustanowienia nadzoru przyrodniczego dla zadań realizowanych w części morskiej.</p>
62	<p>Do tego dochodzi problem ocieplenia wód przybrzeżnych spowodowany chłodzeniem gigantycznych reaktorów. Przewiduje się, że temperatura może się podnieść o 10 stopni Celsjusza. To już istna katastrofa. A chłodzenie gigantycznych turbin reaktorów jest niezbędne i to jest jeden z powodów lokalizacji inwestycji nad morzem. Te dane powstały przy okazji obliczeń wpływu przekopu kanału Elektrowni Zarnowiec na wody przybrzeżne wokół Dębek. Inne kraje lokalizowały historycznie takie inwestycje nad morzem, ale obecnie nikt tego nie robi. Inwestuje się w istniejące elektrownie, które planowano w latach sześćdziesiątych. Powoduje to liczne protesty w tych krajach z powodu nieprzewidywalnych skutków dla środowiska i gigantycznych kosztów przekraczających wielokrotnie zakładany pierwotnie budżet</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy</p> <p>W zakresie dotyczącym odprowadzania wód chłodniczych do Bałtyku odpowiedź jak w uwadze nr 7.</p> <p>W zakresie wyboru lokalizacji inwestycji odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
63	<p>Niefasobliwość projektu i inwestorów jest porażająca. Nie ma dróg zaopatrzenia tej gigantycznej inwestycji. Planuje się budowę kolei przez podmokłe łęgi, padło na jednym z zebrań, że jak nie ma gdzie to zasypie się Kanał Biebrowski i tam puści kolej żelazną. Widać klarownie, że taka dewastacja i zaburzenie warunków wodnych na łęgach spowoduje ich załamanie i odcięcie budowy od ładu (prawdziwa wyspa atomowa i Oni czyli inwestorzy nie żartują). Dziwi przebieg kolei, który ma łączyć mały port rybacki Łebę z Kopalinem? Przecież Łebą nie jest portem przeładunkowym.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Budowa linii kolejowych i dróg dojazdowych stanowi odrębne przedsięwzięcia, które znajdują się poza zakresem wniosku o wydanie niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Analiza oddziaływania powyższych na środowisko będzie przedmiotem odrębnych postępowań administracyjnych.</p>
64	<p>Kolejne pytanie jest takie jak i dokąd zostaną poprowadzone drogi przesyłu energii? W okolicy nie ma większych odbiorców, przemysłu ani nawet dużych miast. Jakie będą koszty przesyłu? Jakie będą koszty dla środowiska? Gdzie poprowadzone zostaną gigantyczne trątki energetyczne, które się będą ciągnąć setki kilometrów do centralnej i południowej Polski bo tam jest przemysł. Jakie będzie nasze bezpieczeństwo energetyczne, gdy uszkodzenie trątki (a były takie przykłady pod Szczecinem) odetnie kraj od energii. Położenie blisko linii brzegowej Bałtyku to kolejne niebezpieczeństwo np. ataku terrorystycznego lub katastrofy pogodowej</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy</p> <p>Linie elektroenergetyczne 400 kV do wyprowadzenia mocy z elektrowni jądrowej do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE) będą przedmiotem odrębnego postępowania administracyjnego w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Trasa linii 400 kV będzie uzależniona od miejsca przyłączenia elektrowni jądrowej do KSE.</p> <p>Odpowiadając na pytania związane z zagrożeniami zewnętrznymi, których celem może być elektrownia jądrowa, warto na wstępie zaznaczyć, że raport nie jest dokumentacją bezpieczeństwa jądrowego, natomiast głównymi dokumentami bezpieczeństwa jądrowego są/będą: Raport Lokalizacyjny, oraz Raporty Bezpieczeństwa: wstępny, przed-eksploatacyjny i eksploatacyjny. Dlatego szczegółowość zawartych w raporcie informacji nt. różnych aspektów bezpieczeństwa jądrowego i ochrony fizycznej została ograniczona mając na uwadze cel tego raportu.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>Jesteśmy w strefie przyfrontowej, a przykładem może być uszkodzenie Nord Stream. W latach 2000 północny wiatr i swell morza północnego wywołał panikę we wschodniej Anglii i Holandii gdzie podobna sytuacja wywołała gigantyczną katastrofę pogodową w latach pięćdziesiątych dwudziestego wieku, która pochłonęła tysiące istnień.</p>	<p>W raporcie przeprowadzono analizę naturalnych zagrożeń zewnętrznych. Analiza meteorologicznych zagrożeń zewnętrznych została wykonana zgodnie z wymaganiami IAEA zawartymi w SSG-18 Meteorological and Hydrological Hazards in Site Evaluation for Nuclear Installations. Jest ona bardzo obszernym dokumentem, a w raporcie w rozdziale IV.3 przedstawiono jej założenia oraz wyniki. Zgodnie z wymaganiami zawartymi w SSG-18 określono możliwość występowania meteorologicznych zjawisk ekstremalnych. Do graficznego przedstawienia wyników szacunków wykorzystano krzywe ryzyka. Odzwierciedlają one wielkość danego elementu meteorologicznego w zależności od prawdopodobieństwa w zakresie od 0,1 do 0,000001.</p> <p>Korzystając z powyższych danych w rozdziale II.11.3 oraz w załączniku II.11.3-1 jednoznacznie opisano projektowane działania adaptacyjne (zapobiegawcze) dla ewentualnych niekorzystnych zjawisk pogodowych np. duża prędkość wiatru, wysoka i niska temperatura, wysokie opady atmosferyczne, wylądowania atmosferyczne, pożary lasów itp. Działania te, jak wskazano, będą podjęte na etapie projektowania obiektów elektrowni.</p> <p>Dla uniemożliwienia zrealizowania zamachu terrorystycznego i zapobieżenia jego potencjalnym skutkom zostanie zaprojektowany i wdrożony odpowiedni system ochrony fizycznej elektrowni jądrowej. Ponadto zapewniona będzie ochrona przedsięwzięcia przez odpowiednie organy państwa, jako obiektu infrastruktury krytycznej kraju. Opis zagrożeń antropogenicznych (m.in. zagrożenia terrorystyczne i sabotażowe, potencjalne eksplozje zewnętrzne itp.) oraz planowane działania zapobiegawcze (system ochrony fizycznej elektrowni) opisane są w tomie II rozdziale II.11.3.3 raportu. Opis zagrożeń zewnętrznych wpływających na bezpieczeństwo elektrowni zostało opisane w rozdziale II.11.3.5 raportu.</p>
65	<p>Kto w końcu będzie budował i obsługiwał elektrownie, co się stanie na przykład z Belchatowem, gdzie w niedalekiej przyszłości wygaszana będzie elektrociepłownia z powodu wyczerpania zapasów węgla. Co z ludźmi najbogatszej gminy w kraju, spakują się w auta i przeniosą do Gminy Choczewo? Tragiczna decyzja, dziwna mało uzasadniona.</p> <p>Na koniec, jeżdżę nad polskie morze od lat sześćdziesiątych. Kiedyś plaże były poodgradzane drutami licznych jednostek wojskowych. Po roku 1989, uzyskaniu pełnej niepodległości i wstąpieniu do NATO, polskie plaże się otworzyły i dzisiaj można przejść od Świnoujścia do Piasków pod rosyjską granicą. Znam Ludzi chodzących wzdłuż polskiego wybrzeża jako sposób odpoczynku, słynna strona internetowa „po piasku”. Najpiękniejszy odcinek polskiego wybrzeża, wg rankingu, to ten od Łeby do Białogóry. Teraz zostanie on ponownie przecięty zasiekami na odcinku około 10 km z zakazem wstępu z powodu budowy elektrowni atomowej. Te najpiękniejsze plaże z łęgowskimi Siewczki Obrożnej tracimy na zawsze. Filmik z widokiem plaży zejście 49 w załączeniu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, wykraczająca poza zakres sprawy, częściowo nie wymaga odpowiedzi</p> <p>W zakresie wyboru lokalizacji inwestycji odpowiedź jak w uwadze nr 5, pozostała część wykracza poza zakres sprawy.</p>
66	<p>Jestem stanowczo przeciwko budowie elektrowni atomowej w gminie Choczewo.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Uwaga stanowi wyłącznie negatywne stanowisko autora, wobec czego nie wymaga odpowiedzi.</p>
67	<p>dewastacja najpiękniejszych plaż, wydmy, lasów, dużych siedlisk ptaków, zwierzyny, rzeki którą idą Trocie na tarło, osuszenie bardzo dużych obszarów generujących obecnie potężnej ilości wody, zniszczenie lokalnej turystyki brak jakichkolwiek odszkodowań.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Podziemne rurociągi wody chłodzącej (doprowadzające i odprowadzające wodę morską do/z elektrowni) zostaną zrealizowane metodą bezwykopową – z wykorzystaniem maszyn TBM, dzięki czemu nie będzie konieczności wykonywania otwartych wykopów i niszczenia plaży. Dostęp do plaż podczas realizacji przedsięwzięcia również będzie zapewniony. W wariantcie 1 – lokalizacja Lubiato-Kopalino, prace budowlane będą mieć wpływ na takie formy aktywności jak wędrówki piesze, spacer, plażowanie. Na wskazanym terenie budowy elektrowni jądrowej zlokalizowane są wejścia na plażę nr 46, 47, 43, 49, które ze względu na prowadzone prace budowlane mogą być czasowo zamknięte (będzie to uzależnione od harmonogramu prac). Niemniej jednak dostęp do morza będzie zapewniony poprzez zaprojektowanie nowych wejść na plażę oraz infrastruktury zastępczej (np. dróg, ścieżek dojścia do plaż), która będzie wykorzystywana przez mieszkańców oraz turystów. Podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania. Realizacja przedsięwzięcia w wariantcie 1 – lokalizacja Lubiato-Kopalino, nie będzie miała natomiast wpływu na wyznaczone przez gminę Choczewo kąpielisko morskie w rozumieniu art. 16 p.w., tj. kąpielisko morskie Lubiato - pomiędzy wejściem na plażę nr 43 i 44.</p> <p>Odnosząc się do uwagi, że realizacja przedsięwzięcia spowoduje „dewastację wydmy”, należy wyjaśnić, że według informacji ujętych w raporcie, w wyniku prowadzenia prac ziemnych nastąpi zniszczenie profilu glebowego oraz przekształcenia przypowierzchniowych warstw geologicznych. W miejscu realizacji przedsięwzięcia stwierdzono występowanie następujących form geomorfologicznych: plaże, wydmy. Wyżej wymienione formy występują prawie na całej długości wybrzeża Bałtyku, w związku z tym nie można ich uznać za unikalne. W związku z planowanymi pracami</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>formy geomorfologiczne zostaną trwale przeobrażone lub zniszczone w miejscu prowadzenia prac budowlanych pod obiekty elektrowni oraz w miejscu wykonania wykopu na potrzeby maszyny TBM. Drażnienie kanałów metodą TBM będzie się odbywało minimum 3 metry poniżej średniego zagłębienia międzyrewowego, w związku z powyższym wykonanie kanałów metodą TMB nie będzie wpływać na morfologię powierzchni dna jak również w strefie przybrzeżnej nie spowoduje zagrożenia dla plaż i wydm oraz nie spowoduje ich zmian. Oddziaływanie na warstwy gruntów (struktury geologiczne) ograniczone będzie do powierzchni tarczy maszyny drążącej. Rozmiar przeobrażeń i zniszczeń powinien zostać maksymalnie ograniczony poprzez zastosowanie środków minimalizujących.</p> <p>Szczegółowy opis geomorfologii został przedstawiony w rozdziale III.3.3, oddziaływania związane ze zmianami struktur geologicznych w rozdziale IV.4 a minimalizacje w rozdziale V.3.1.2.</p> <p>Odpowiedź na fragment uwagi w zakresie wycinki drzew – jak w uwadze nr 4.</p> <p>Z kolei ocena wpływu realizacji przedsięwzięcia na wody powierzchniowe śródlądowe została przedstawiona w tomie IV rozdziale IV.8.2 raportu, a następnie była aktualizowana w toku postępowania, m.in. ze względu na wejście w życie II aktualizacji planów gospodarowania wodami w 2023 r. Zgodnie z informacjami przedstawionymi w raporcie oraz w jego uzupełnieniach, w tym w uzupełnieniu przedłożonym przy piśmie z 21 kwietnia 2023 r., znak: EJ1-2023-0949, do którego dołączono zweryfikowaną ocenę oddziaływania na wody śródlądowe, kwestia wpływu inwestycji na ilość oraz jakość wód powierzchniowych śródlądowych jest nieznaczna, np. zmiana natężenia przepływu wody w Kanale Biebrowskim wynosić będzie 1,56% (0,005 m³/s) względem stanu istniejącego.</p> <p>Odpowiednie modelowania zostały przeprowadzone również w zakresie przepływu wód podziemnych - na podstawie uzyskanych wyników nie stwierdzono występowania oddziaływań związanych z realizacją przedsięwzięcia, w tym w szczególności odwodnieniami wykopów, na wody znajdujące się we wszystkich modelowanych warstwach wodonosnych. Obniżenia zwierciadeł w obrębie przypowierzchniowych poziomów będą minimalne. Dodatkowo należy podkreślić, że wykopy budowlane będą ograniczone ścianami szczelinowymi (lub rozwiązaniem równoważnym) pogrążonymi w naturalne, bądź sztuczne, poziome przesłony przeciwfiltracyjne, w celu znacznego ograniczenia ilości wód, jakie będą wymagane do usunięcia z wykopów budowlanych. W efekcie potencjalny wpływ na zmianę stosunków wodnych w zakresie wód podziemnych zostanie zminimalizowany. Informacje w tym zakresie zostały przedstawione w tomie IV rozdziale IV.7 raportu.</p> <p>Jeśli chodzi o informację podaną przez autora „rzeki którą idą Trocie na tarło” – wnioskodawca przedstawił pełne informacje nt. ichtiofauny śródlądowej i dwuosrodowiskowej (tom III rozdział III.2 oraz tom IV rozdział IV.2 raportu).</p> <p>W sąsiedztwie inwestycji najbliższym ciekim jest Kanał Biebrowski i nie stwierdzono w trakcie analiz, aby w ww. cieku dochodziło do migracji troci wędrowej. Jak wskazał wnioskodawca w raporcie, realizacja inwestycji nie spowoduje zagrożeń w stosunku do ichtiofauny śródlądowej, jak również nie wpłynie na drożność przedmiotowego Kanału. W niniejszej decyzji określono szereg warunków dotyczących prac w granicach Kanału Biebrowskiego, m.in. warunek pkt II.1.2. 1.8; pkt II.2 oraz III.6. W odniesieniu zaś do kwestii rekompensat, należy wskazać, że przedmiotowe zagadnienie nie jest rozstrzygane w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p>
68	<p>totalny brak infrastruktury nawet nie przewidują planu ewakuacji ludności w przypadku awarii, tymczasowe składowisko na odpady promieniotwórcze, które będą odbierane po około 50-60 lat po wyciągnięciu z reaktora, brak nawet koncepcji gdzie będą docelowo składowane. Zielona energia - to bajki 1 reaktor będzie dostarczał podgrzaną wodę do morza w ilościach 50 m sześciennych na 1 sek w ciągu minuty 30000 w ciągu godziny 180 000 w ciągu doby 4 320 000 w miesiącu 129 600 000 a w roku 1 555 200 000 ta woda będzie podgrzana o 10 st C, i to jest zielona energia w walce z globalnym ociepleniem</p> <p>Koszty środowiskowe towarzyszą energii atomowej na wszystkich etapach: od wydobycia surowców, przez transport paliwa, produkcję prądu, zamykanie obiektów i przechowywanie odpadów. Decyzje o budowie elektrowni atomowych nie biorą pod uwagę jej wszystkich kosztów „od kołyski do grobu”, takich jak emisja CO₂ przy przerobieniu rudy na paliwo (na poziomie 1/3 ilości wytwarzanej przez elektrownię węglową tej samej mocy) oraz emisja kryptonu-85 do atmosfery, promieniotwórcze odpady eksploatacyjne oraz odpady rozbiórkowe o średniej i niskiej radioaktywności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie odpadów promieniotwórczych odpowiedź jak w uwadze nr 165</p> <p>W zakresie planu ewakuacji odpowiedź jak w uwadze nr 35.</p> <p>W zakresie wody zrzucanej do morza – odpowiedź jak w uwadze nr 7.</p> <p>Odnosząc się do uwagi dot. kosztów środowiskowych, w tym emisji CO₂ oraz emisji kryptonu 85 do atmosfery, w raporcie przeanalizowano wieloaspektowo oddziaływania elektrowni na środowisko obejmujące cały cykl jej życia (budowę, rozruch i eksploatację, oraz likwidację), włączając cykl paliwowy oraz postępowanie z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym.</p> <p>Emisja kryptonu do atmosfery została uwzględniona i przeanalizowana w raporcie w tomie II rozdziale II.10.2 Emisje zanieczyszczeń zawierających substancje promieniotwórcze do powietrza oraz w tomie IV w rozdziale IV.14 Oddziaływanie związane z promieniowaniem jonizującym.</p> <p>Zgodnie z wymaganiami postanowienia GDOŚ z 25 maja 2016 r. w sprawie określenia zakresu raportu dla omawianego przedsięwzięcia, wnioskodawca przeprowadził analizę emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia elektrowni jądrowej, z uwzględnieniem emisji bezpośrednich i pośrednich związanych z przedsięwzięciem. W odniesieniu do analizowanych podwariantów technicznych technologii jądrowej i alternatywnych wariantów technologii energetycznych wykorzystano dane Oceny cyklu życia formalnie certyfikowane jako zgodne z normą ISO 14040/44/25. Założenia oraz wyniki analizy śladu węglowego została opisana w rozdziale IV.3 oraz w załączniku IV.3.4 „Analiza śladu węglowego”. Wzięto pod uwagę emisje CO₂ na wszystkich etapach życia elektrowni. Ślad węglowy oceniano w następujących fazach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faza początkowa do której zaliczono wydobycie i przetwarzanie uranu jego konwersję, wzbogacanie, wytwarzanie paliwa jądrowego; • Faza budowy (etap prac przygotowawczych, etap budowy, etap rozruchu); • Faza eksploatacji (przesył i dystrybucja energii, przechowywanie i składowanie wypalonego paliwa jądrowego);

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<ul style="list-style-type: none"> Faza końcowa (Likwidacja EJ): <p>Emisje cząstkowe dla każdego etapu zostały przedstawione w załączniku IV.3.4 „Analiza śladu węglowego”. Wyniki analizy porównawczej wskazują, że wykorzystanie technologii jądrowej jest dla Polski wariantem niskoemisyjnym, z emisją gazów cieplarnianych na poziomie porównywalnym do energetyki wodnej. Emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia elektrowni jądrowej są o dwa rzędy wielkości mniejsze niż emisje w cyklu życia przedsięwzięcia analogicznego, korzystającego z gazu lub węgla. Dane o jednostkowych emisjach gazów cieplarnianych podane w tabeli dotyczą konkretnie planowanej w woj. pomorskim elektrowni z nowoczesnymi reaktorami wodno-ciśnieniowymi (PWR) generacji III+ AP1000.</p>
69	Do tej pory nigdzie na świecie nie zbudowano bezpiecznych magazynów na tysiącletnie przechowywanie odpadów nuklearnych. Z przyczyn finansowych rząd USA zrezygnował z budowy takiego składowiska w wulkanicznej Yucca Mountain. W polskim rządowym programie rozwoju energetyki atomowej brak analizy wpływu na środowisko wysoko aktywnych odpadów i wypalonego paliwa.	Uwaga nieuwzględniona, w części poza zakresem Odpowiedź jak w uwadze 165.
70	Jestem mieszkańcem Słajszewa i nie wyrażam zgody na budowę elektrowni atomowej w Lubiatowie, woj. Pomorskie.	Uwaga nieuwzględniona, nie wymaga odpowiedzi
71	<p>Przyjmuje się, że do głównych czynników powodujących wymieranie różnorodności biologicznej na lądzie należą degradacja i utrata siedlisk spowodowane ekspansją rolnictwa przemysłowego” (t. IV str. 727). Co to znaczy „przyjmuje się”? Przeglądowy raport IPBES z 2019 r. wskazuje 5 głównych przyczyn wymierania gatunków. Przekształcanie terenów naturalnych (bez wyróżniania czy chodzi o rolnictwo czy np.: budowanie zakładów przemysłowych) jest na I miejscu”.</p> <p>Dotyczy to szczególnie gatunków i siedlisk unikalnych na skalę krajową i europejską. Jak wskazuje OOS, na terenie gdzie planowane jest Przedsięwzięcie stwierdzono co najmniej kilkadziesiąt gatunków objętych ochroną ścisłą. Jeśli na skutek realizacji Przedsięwzięcia zostanie zniszczone w trakcie budowy lub eksploatacji np.: jedno z unikatowych na skalę Europy siedlisk, ma to inną wartość (w różnych aspektach także np.: zachowania dziedzictwa przyrodniczego dla przyszłych pokoleń) niż zniszczenie siedlisk pospolitych. Podobnie uśmiercenie kilku przedstawicieli zagrożonego gatunku ma inną wagę niż zabicie osobników gatunku pospolitego (łatwo sobie wyobrazić, że śmierć 100 zubrów ma inną „wagę” niż śmierć 100 jeleni). Brak wartościowania jest bardzo poważną wadą OOS. W przypadku wycinki drzew i niwelowania terenu pod inwestycję nie wskazano również dokładnego postępowania np.: z gatunkami chronionymi i okazami pomnikowymi i jak prace budowlane mogą na nie wpłynąć. W dalszej części OOS pojawiają się działania a typu przesadzanie czy przenoszenie zwierząt — pytanie czy w każdych warunkach będzie to możliwe i czy faktycznie zrekompensuje szkody (np.: można pisać o przesadzaniu drzew pomnikowych, tyle że jest to nierealne — chodzi o aspekty techniczne i prawdopodobieństwo przeżycia drzewa). Nie ma też informacji kto i jak miałby to robić — trudno oczekiwać, że np.: osoby niwelujące teren będą w stanie rozpoznać chronione gatunki bezkręgowców (t. III).</p> <p>Ponadto OOS nie uwzględnia wpływu zmiany klimatu na środowisko przyrodnicze a tym samym wzrostu ryzyka wymarcia gatunków chronionych. Raport IPBES wskazuje zmianę klimatu jako 3 najważniejszy czynnik zwiększający tempo wymierania gatunków. Analiza więc nie jest kompleksowa biorąc pod uwagę czas działania Przedsięwzięcia (60 lat) (t. III).</p> <p>Do tego pojawiają się ponownie nieuprawnione wnioski. „W wyniku realizacji Przedsięwzięcia w skali strictly lokalnej różnorodność biologiczna ekosystemów zostanie z pewnością zaburzona, przy czym należy wziąć pod uwagę zakres tych</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W odpowiedzi na uwagę dotyczącą niewystarczającego przeanalizowania w raporcie oddziaływań w odniesieniu do unikalnych siedlisk i zagrożonych gatunków należy wskazać, że w opracowaniu tym wymieniono wszystkie występujące w Obszarze Realizacji Przedsięwzięcia objęte ochroną oraz cenne gatunki roślin, zwierząt, grzybów i siedliska przyrodnicze oraz przedstawiono zakres uszczerbku cennych przyrodniczo taksonów i fragmentów danego komponentu przyrodniczego (rozdział IV.2.1 oraz uzupełnienie raportu przekazane w odpowiedzi na wezwanie z 13 kwietnia 2023 r., znak: DOOS-OA.4205 I.2015.78.).</p> <p>Wykaz gatunków roślin, zwierząt i grzybów, a także siedlisk przyrodniczych, dla których możliwe i zasadne jest przeprowadzenie działań minimalizujących (m.in. „przenoszenie” i „przesadzanie”) wraz z propozycją przypisanych dla nich działań, przedstawiono w rozdziale IV.2.2.1. Dla pozostałych zinwentaryzowanych taksonów, dla których wnioskodawca nie przewidział konieczności działań minimalizujących, wskazano uzasadnienie takiej decyzji.</p> <p>Na potrzeby raportu przeprowadzono szczegółowe inwentaryzacje przyrodnicze, obejmujące zarówno obszar lądowy jak i morski, które stanowią załączniki do tomu III raportu (od załącznika III.2-1 do załącznika III.2-49). Przedmiotowe inwentaryzacje przeprowadzono zgodnie z wytycznymi wskazanymi w postanowieniu GDOŚ o zakresie raportu. Badania środowiskowe w pełnym zakresie (tj. obejmujące wszystkie komponenty przyrodnicze: rośliny, zwierzęta i grzyby) prowadzono w latach 2017-2018, natomiast w latach 2020-2021 ww. inwentaryzacje uzupełniono o dodatkowe badania. Przedłożona dokumentacja została przygotowana prawidłowo, a jej zasięg przestrzenny pozwolił na kompleksową ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.</p> <p>Ocenę oddziaływania na środowisko w stosunku do elementów przyrody została przeprowadzona z uwzględnieniem uwarunkowań przestrzennych oraz różne etapy przedsięwzięcia. W tomie IV raportu, w rozdziale IV.2 „Oddziaływania na elementy przyrodnicze (biotyczne)” przedstawiono szczegółowe wyniki i ocenę oddziaływania w stosunku do gatunków chronionych.</p> <p>W kwestii stwierdzenia, że „na terenie gdzie planowane jest przedsięwzięcie stwierdzono co najmniej kilkadziesiąt gatunków objętych ochroną ścisłą” należy wskazać, że dla gatunków objętych ochroną ścisłą wskazano działania minimalizujące. Natomiast dla pozostałych gatunków objętych ochroną gatunkową, wnioskodawca będzie zobowiązany do uzyskania zezwoleń na odstąpienie od zakazów w stosunku do gatunków zwierząt, roślin i grzybów, wydawanych przez właściwego miejscowo regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa warunki dotyczące wykonania działań minimalizujących (takich jak np. przenoszenie gatunków) mogą zostać określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w zezwoleniach na odstąpienie od zakazów w stosunku do gatunków chronionych. Działania minimalizujące będą natomiast prowadzone pod nadzorem przyrodniczym, realizowanym przez specjalistów w niniejszym zakresie.</p> <p>Odnosząc się do „wpływu zmian klimatu na środowisko przyrodnicze” wskazuje się, że eksploatacja elektrowni nie wpływa na wymieranie chronionych gatunków w otoczeniu jej lokalizacji. W miejscu lokalizacji elektrowni, na skutek przekształcenia powierzchni terenu, wystąpi jedynie lokalna, częściowa utrata osobników niektórych taksonów. Ocena oddziaływania w podziale na etapy przedsięwzięcia przedstawiono w tomie IV raportu, w rozdziale IV.2.1. W raporcie odrębnie oceniono wpływ realizacji przedsięwzięcia na różnorodność biologiczną (rozdział IV.1.1.2.5) oraz skalę utraty cennych i/lub chronionych gatunków i siedlisk (poszczególnych elementów przyrodniczych) w odniesieniu do ich statusu ochrony lub poziomu wartości przyrodniczej.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>zmian będą one nieporównywalnie mniejsze niż w przypadku realizacji innych projektów energetycznych (biorąc pod uwagę produkcję energii elektrycznej o takiej samej mocy)". (t. IV str. 727) Brak wyliczeń, które wskazywałyby, że faktycznie tak się stanie (prognoza) i określenie czy w ogóle w tym miejscu mogłyby się znaleźć inne elektrownie (elektrownia na węgiel brunatny przecież na pewno nie), powoduje że takie twierdzenie jest po prostu domniemaniem autorów.</p> <p>Wpływ zabudowania lub zwężenia korytarzy ekologicznych (co negatywnie wpływa na różne gatunki) podsumowano: „Na obecnym etapie analiz ocena skutków powstałej w ten sposób bariery ekologicznej jest trudna do przeprowadzenia” (tom IV str 25). Czy OOS nie powinien właśnie próbować odpowiadać na takie pytania zamiast zbywać je, że „trudno coś przeprowadzić”? Pierwszy z brzegu artykuł rozważający wpływ szerokości korytarzy ekologicznych na populacje gatunku: https://link.springer.com/article/10.1007/s10980-020-01008-6.</p> <p>W raporcie znajdują się także wnioski przeczące sobie odnośnie wartości przyrodniczej lokalizacji pod Przedsięwzięcie. Na przykład: „Na podstawie zestawionych informacji dotyczących różnorodności biologicznej należy stwierdzić, że w analizowanym obszarze jest ona stosunkowo nieduża. Stąd należy uznać, że oddziaływanie Przedsięwzięcia na poszczególne grupy organizmów nie będzie znaczące” (tom IV, str. 31). Tymczasem według wcześniej pokazanej mapy (t. III, rys III.2.1 -35) lokalizacji Kopalino wyraźnie widać, że Przedsięwzięcie jest planowane na najbardziej wartościowym (przyrodniczo) fragmencie analizowanego obszaru. Ponadto z tego, że jakieś miejsce nie jest „różnorodne biologicznie” nie wynika, że inwestycja nie będzie miała znaczącego wpływu na poszczególne grupy organizmów. Jedno nie wynika z drugiego. Jeśli w danym miejscu znajduje się na przykład stanowisko bardzo cennego, chronionego gatunku i zostanie zniszczone, to będzie to znaczące oddziaływanie na daną grupę organizmów. Obecna OOS nie jest w stanie odpowiedzieć de facto na pytania o możliwe trwałe zniszczenia cennych ekosystemów.</p>	<p>W odpowiedzi na uwagę dotyczącą konieczności dokonania oceny wpływu realizacji przedsięwzięcia na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych należy wskazać, iż w tomie IV raportu, w rozdziale IV.1.1.2. wnioskodawca ocenił wpływ na zachowanie funkcjonalności korytarzy ekologicznych dla wszystkich elementów przyrodniczych (roślin, zwierząt i grzybów) w obszarze realizacji przedsięwzięcia.</p> <p>Ponadto w publikacji, na którą powołuje się autor uwagi dot. szerokości korytarzy ekologicznych wskazano, że korytarze o znacznej szerokości mają większą wartość od korytarzy wąskich. W przypadku analizowanego przedsięwzięcia, od strony północnej szerokość korytarza wynosić będzie ok. 400 m, z czego prawie połowa będzie terenem zalesionym, co zapewni jego drożność i umożliwi gatunkom takim jak np. wilk możliwość swobodnego przemieszczania się wzdłuż wybrzeża.</p> <p>Warunki zawarte m.in. w pkt II.1.5 oraz pkt V.1.12 – 1.20 niniejszej decyzji zobowiązują wnioskodawcę do działań minimalizujących oddziaływanie na bioróżnorodność fauny i flory. Drożność korytarza migracyjnego zwierząt została zaś zapewniona w pkt II.1.4 decyzji.</p> <p>Odnosząc się do uwagi dot. drzew pomnikowych oraz problemów związanych z ich przenoszeniem należy wskazać, że na terenie Obszaru Realizacji Przedsięwzięcia nie występują drzewa o parametrach umożliwiających ich zakwalifikowanie to tego typu obiektów.</p> <p>Odpowiadając na uwagę dotyczącą braku wyliczeń wskazujących, że elektrownie jądrowe poprzez mniejsze zajęcie gruntów mają mniejszy wpływ na bioróżnorodność wystarczy odnieść się do ogólnie dostępnych badań naukowych. Brook, Barry W., Bradshaw, Corey J. A., 2014, w artykule “Key role for nuclear energy in global biodiversity conservation” wskazali, że energia jądrowa ma najmniejszy wpływ na użytkowanie gruntów wśród technologii energetycznych. Według Brook i Bradshaw, 2014, energia jądrowa wymaga 460 razy mniej terenu niż energia wiatrowa i 57 razy mniej terenu niż energia słoneczna. Ponadto, do wyprodukowania tej samej ilości energii, energia jądrowa potrzebuje najmniejszego obszaru – zaledwie 0,1 km² do wyprodukowania 1 TWh. Tym samym zajmuje mniej obszaru, a co za tym idzie jej oddziaływanie z założenia powoduje mniejsze ograniczenie bioróżnorodności.</p>
72	<p>Ogólne uwagi</p> <p>W raporcie znajduje się sporo błędów merytorycznych i nieuprawnionych wniosków, których dużo zostało już wskazanych w uwagach GDOŚ.</p> <p>"Dziś wyprodukowanie niezbędnych ilości energii w Polsce z innych źródeł (w tym źródeł określanych kolokwialnie, jako odnawialne) jest nierealne" - na jakiej podstawie autorzy twierdzą, że coś jest nierealne i czym są te „niezbędne” ilości energii (nie jest to żadna konkretna miara)?</p> <p>OOS zakłada np.: słaby wpływ na środowisko przyrodnicze chloru znajdującego się w ściekach z terenu elektrowni, bo - jak można wywnioskować z treści raportu - właściwie nie wiadomo co będzie się z nim działo w wodzie morskiej. To nie jest język konkretów, który powinien charakteryzować tego typu opracowanie.</p> <p>„Opracowane zostały założenia [. . .] wśród których uznano, że najważniejsze wyzwania rozwojowe opierają się (w zakresie istotnym dla Przedsięwzięcia) na: adaptacji do zmian klimatu, doprowadzenie do poprawy jakości powietrza i stanu wód śródlądowych jak i morskich, zwiększanie generacji energii elektrycznej w województwie, w szczególności ze źródeł odnawialnych, poprawa jakości powietrza w związku wytwarzaniem energii z jednoczesnym zmniejszaniem zapotrzebowania na nią, wskutek poprawy efektywności energetycznej. W opracowaniu nie odniesiono się wprost do energetyki jądrowej jako elementu strategicznego w zakresie</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Odnosząc się do wątpliwości dot. mocy wytwórczych w Polsce należy wyjaśnić, że dane oraz wnioski dotyczące redukcji CO₂ pochodzą z Programu Polskiej Energetyki Jądrowej. W Załączniku 3.6 do ww. dokumentu strategicznego wskazano: „Największy potencjał redukcji emisji CO₂ zapewnia scenariusz strategiczny (S.II), w którym końcowa wartość rocznych emisji spada ze 134 mln t CO₂ w 2020 r. do 41 mln t w 2045 r. (prawie 70%). W porównaniu ze scenariuszem braku rozwoju energetyki jądrowej, optymalizowanym w modelu kosztu całkowitego (S.III), scenariusz strategiczny pozwala na uniknięcie emisji blisko 93 mln t CO₂ na przestrzeni 25 lat”. Należy wskazać, że przywołany wniosek stanowi oczywistą omyłkę - zgodnie z rysunkiem 1.3 znajdującym się w Programie Polskiej Energetyki Jądrowej końcowa wartość rocznych emisji w 2045 r. dla scenariusza strategicznego, bez wykorzystania energetyki jądrowej - S.III, wynosi 58 mln t CO₂. Oznacza to, że w porównaniu z rokiem 2020 scenariusz strategiczny S.III pozwala na uniknięcie emisji o blisko 76 mln t CO₂ na przestrzeni 25 lat (liczbę tą otrzymujemy poprzez odjęcie od wartości rocznych emisji o wysokości 134 mln t CO₂ w 2020 r. wartości 58 mln t CO₂ w roku 2045), a nie 93 mln t CO₂ (jak zostało omyłkowo skopiowane ze scenariusza z wykorzystaniem energetyki jądrowej S.II). Tym samym zgodnie z rysunkiem 1.3, różnica w ograniczeniu emisji CO₂ pomiędzy scenariuszem S.II i S.III, wynosząca 17 mln t CO₂ jest znaczącą wartością z korzyścią dla scenariusza z wykorzystaniem energetyki jądrowej S.II.</p> <p>W odpowiedzi na uwagę dot. jakości ścieków w tym biocydów (związkami chloru) należy wskazać, że zarówno zasięg, czas ich trwania, charakter, skala, jak i znamienności oddziaływania na wody morskie, zostały przeanalizowane w tomie IV raportu, w rozdziale IV.2.7.2.3.3. oraz w rozdziale IV 8.3.1.5.4. W ramach wykonanych badań przeprowadzono ocenę wpływu na receptor, jakim jest plankton, w związku ze stosowaniem biocydów. Zgromadzona w zakresie niniejszego postępowania dokumentacja przedstawia prognozowane stężenie chloru na powierzchni morza. Powyższe pozwoliło na ocenę oddziaływania jako regionalnego, długotrwałego, stałego o średniej skali, które może zostać zmniejszone dzięki wdrożeniu</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>bezpieczeństwa energetycznego i środowiskowego, jednakże mając na uwadze charakterystykę Przedsięwzięcia, w tym przede wszystkim jego niskoemisyjność. Przedsięwzięcie wpisuje się w przyjęte założenia powyższego dokumentu” (t. I, str. 34). Wniosek nieuprawniony energetyka jądrowa nie wpisuje się w żadne wymienione wyzwania rozwojowe, wręcz przeciwnie — np. Przedsięwzięcie będzie pogarszać stan wód morskich.</p> <p>Zupełnie nieuprawnione wnioski dotyczące tego, że wariant zerowy wcale nie zmniejszy presji na środowisko. Jako uzasadnienie podano (bez wyliczeń czy prognoz opartych na modelowaniu), że regionowi „i tak” grozi antropopresja związana z turystyką. Porównywanie presji związanej z turystyką do presji powodowanej budową i eksploatacją wielkiego zakładu przemysłowego (z parkingiem na ponad 1000 samochodów chociażby) jest dość kontrowersyjne. Warto też zauważyć, że presje wynikające z ruchu turystycznego można regulować np.: przepisami. Autorzy OOS nie podają żadnych danych żeby wskazać, że te antropopresje są w jakikolwiek sposób porównywalne (t. I, str. 70).</p> <p>Błędny wniosek: „Największa redukcja emisji CO₂ jest możliwa przy realizacji Scenariusza S.II — końcowa ilość emisji rocznych ulega zmniejszeniu ze 134 mln t CO₂ w 2020 r.* do 41 mln t CO₂ w 2045 r. (redukcja o prawie 70%). W przypadku realizacji Scenariusza S.III, który nie uwzględnia energetyki jądrowej i jest optymalizowany w modelu kosztu całkowitego można uniknąć emisji 93 mln t CO₂ na przestrzeni 25 lat” (t. I str. 72). 134-41—93, czyli oba scenariusze dają taką samą redukcję emisji. * jest to inna wartość niż podawana przez KOBiZe dla 2020 (172.15 mln ton CO₂). Warto też zaznaczyć, że to nie są wszystkie emisje z terytorium Polski.</p>	<p>dotychczasowych środków łagodzących, między innymi poprzez odpowiednio zaprojektowany schemat dozowania biocydów, a także reakcje z innymi związkami chemicznymi obecnymi w zrzucie ścieków technologicznych.</p> <p>Stosowanie środków biobójczych, przede wszystkim chlorowanie wód chłodzących, jest powszechną praktyką w wielu elektrowniach na świecie. Jednak wykorzystanie w tym celu związków chloru generuje możliwość pojawienia się całkowitego resztkowego utleniacza TRO (z ang. Total Residual Oxidants), wyrażonego zawartością wolnego chloru. W związku z powyższym na potrzeby raportu przeprowadzono modelowanie rozprywu TRO, co zaprezentowano w rozdziale 9.1.1.3.3, w załączniku nr 1 pn. „Uzupełnienie do Raportu OOS – aktualizacja oceny stanu wód przybrzeżnych i wód morskich oraz oceny oddziaływania Przedsięwzięcia na stan tych wód”. W modelowaniu tym przyjęto najbardziej niekorzystny wariant, tzn. założono, że stężenie zrzutowe TRO będzie wynosiło 0,2 mg·dm⁻³ w postaci wolnego chloru z prędkością 175,2 m³·s⁻¹, bez uwzględnienia jego ubytków, reakcji i rozpadu (co w rzeczywistości ma miejsce). Na podstawie modelowania, przedstawionego na rysunku 9.1 ww. załącznika nr 1, zobrazowano rozpryw TRO od miejsca zrzutu we wszystkich kierunkach, sięgający do linii brzegowej, z większą koncentracją w strefie powierzchniowej niż przydennej. Jednakże, co zaznaczono w raporcie, po zrzucie wody chłodzącej następuje jej szybkie rozcieńczenie, a co za tym idzie zmniejszenie stężenia obecnego w niej związków. Czynnikiem ułatwiającym rozcieńczenie substancji jest lokalizacja planowanej inwestycji na otwartym wybrzeżu w obszarze stosunkowo silnego mieszania, co potwierdziły wyniki modelowania, wykazujące dużą strefę mieszania powyżej dopuszczalnej wartości EQS wynoszącej 0,01 mg·l⁻¹ dla wolnego chloru (EQS oznacza środowiskową normę jakości określającą stężenia substancji zanieczyszczających, których nie powinno się przekraczać w celu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska naturalnego), a tym samym szybki spadek stężenia w miarę wzrostu odległości od punktu zrzutu.</p> <p>Odnosząc się do części pytania stwierdzającego, że wnioski w odniesieniu do „Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030” są „nieuprawnione” należy stwierdzić, że zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 11a u.o.o.ś. wnioskodawca był zobowiązany do odniesienia się do celów środowiskowych wynikających z dokumentów strategicznych istotnych z punktu widzenia realizacji przedsięwzięcia. Jednym z tego typu dokumentów jest „Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego”. Co prawda, dokument ten nie rozpatruje energetyki jądrowej jako elementu strategicznego w zakresie bezpieczeństwa energetycznego i środowiskowego, jednakże planowane przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji założeń wskazanych w powyższym dokumencie. Zgodnie z informacjami przedstawionymi w raporcie, energetyka jądrowa prowadzi do obniżenia emisji gazów cieplarnianych, a tym samym wpływa pozytywnie na klimat i poprawia jakość powietrza.</p> <p>Dodatkowo zgodnie z informacjami przedstawionymi w raporcie, planowane przedsięwzięcie nie spowoduje negatywnego wpływu na wody śródlądowe. Z kolei w odniesieniu do wód morskich, zgodnie z odpowiedziami na uwagę nr 7 i 19, planowane przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na stan ochrony gatunków na obszarze Natura 2000 Przybrzeżne wody Bałtyku PLB990002.</p>
73	<p>Korzystanie z niejasnych/nieaktualnych źródeł danych.</p> <p>Porównywanie emisji gazów cieplarnianych w cyklu życiowym różnych elektrowni (LCA) (t. I str. 16). Jako źródło danych zostało wskazane opracowanie własne jednej z firmy tworzących OOS co uniemożliwia weryfikację tych informacji (nie zostały załączone do wglądu). Autorzy OOS podają, że np.: elektrownie wiatrowe mają dużo wyższe emisje CO₂ LCA niż jądrowe, co jest sprzeczne z danymi z literatury naukowej (i to nawet starszej np.: https://www.carbonbrief.org/solar-wind-nuclear-amazingly-low-carbon-footprints) czy raportów (np.: 6 raport IPCC z 2022 r.). Stawia to pod znakiem zapytania jakość także innych wniosków w oos,</p> <p>„Przyjmuje się, że do głównych czynników powodujących wymieranie różnorodności biologicznej na lądzie należą degradacja i utrata siedlisk spowodowane ekspansją rolnictwa przemysłowego” (t. IV str. 727). Co to znaczy „przyjmuje się”?</p> <p>Przeglądowy raport IPBES z 2019 r. wskazuje 5 głównych przyczyn wymierania gatunków. Przekształcanie terenów naturalnych (bez wyróżniania czy chodzi o rolnictwo czy np.: budowanie zakładów przemysłowych) jest na I miejscu (https://www.ipbes.net/global-assessment).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy</p> <p>Odpowiadając na uwagę dotyczącą porównania emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia różnych technologii należy wskazać, że przeprowadzono analizę emisji CO₂ opisaną w załączniku IV.3.4 „Analiza śladu węglowego”. W celu zapewnienia spójności ocenianych danych w raporcie wykorzystano opublikowane Deklaracje Środowiskowe Produktu (EPD) dla ustalonych projektów. Analizy cyklu życia w tych EPD są przejrzyste w zakresie prezentowanych danych i są spójne w swoim podejściu, umożliwiając wiarygodne porównanie między nimi.</p> <p>Wszystkie instalacje energetyki wiatrowej wybrane do analizy porównawczej, posiadają EPD o wysokiej jakości. Reprezentują one szereg instalacji lądowych i morskich, a ich opublikowane emisje na jednostkę produkcji energii są spójne. Wszystkie emisje instalacji wiatrowych są wyższe niż emisje dla wszystkich podwariantów technologicznych energetyki jądrowej.</p> <p>Ponadto należy zaznaczyć, że między technologiami energetycznymi istnieją różnice pod względem długości okresu użytkowania. Planowany okres eksploatacji elektrowni wynosi 60 lat i wartość ta została wykorzystana do ustalenia zakresu czasowego analizy porównawczej. Okres użytkowania infrastruktury ma szczególne znaczenie dla emisji w cyklu życia, w szczególności gdy emisja podczas eksploatacji jest niska (energia jądrowej i OZE). Jeżeli dane do przeprowadzenia analizy cyklu życia dla innych wariantów technologii wskazują na okres eksploatacji krótszy niż 60 lat, to znajduje to odzwierciedlenie w intensywności emisji dwutlenku węgla. Na przykład, jeśli elektrownia słoneczna ma 20-letni okres eksploatacji, będzie musiała zostać dwukrotnie wymieniona w trakcie okresu analizy porównawczej. Emisja dwutlenku węgla na etapie budowy musiała być potrójona w ramach analizy, aby była porównywalna z 60-letnim okresem użytkowania.</p> <p>Eksploatacja nie wpływa na wymieranie chronionych gatunków w otoczeniu jej lokalizacji. W miejscu lokalizacji, na skutek przekształcenia powierzchni terenu, wystąpi jedynie lokalna, częściowa utrata osobników niektórych taksonów. Ocena oddziaływania w podziale na etapy przedsięwzięcia przedstawiono w rozdziale IV.2.1 raportu.</p> <p>Odrębnie oceniono wpływ realizacji przedsięwzięcia na różnorodność biologiczną (rozdział IV.1.1.2.5) oraz skalę utraty cennych i/lub chronionych gatunków oraz siedlisk poszczególnych elementów przyrodniczych w odniesieniu do ich statusu ochrony lub poziomu wartości przyrodniczej.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
74	<p>Bardzo uznaniowo wyliczenia dotyczące wpływu Przedsięwzięcia na klimat. Autorzy wskazują, że elektrownia w ciągu 60 lat eksploatacji pozwoli na zmniejszenie ilości CO₂ emitowanego z terytorium Polski o 386 mln ton CO₂ (podwariant 1 A) (t. IV str. 675). Nie jest to bardzo dużo biorąc pod uwagę, że dane KOBiZe za 2021 r. wskazują, że roczne emisje z terytorium Polski to 192 mln ton CO₂. Oznacza to, że elektrownia w ciągu 60 lat eksploatacji będzie w stanie zrekompensować jedynie 2-letnie emisje Polski na obecnym poziomie. W OOS brakuje w takiej sytuacji analizy wariantów alternatywnych, które pokazałyby np.: czy zainwestowanie kwoty równej szacunkom kosztów budowy Przedsięwzięcia w innego rodzaju działania zmniejszające emisje z terytorium Polski (np. termomodernizacja, inne źródła niskoemisyjne energii) nie przyniosłoby sumarycznie dużo większych redukcji emisji CO₂ w horyzoncie 60 lat. Tylko w takiej sytuacji możliwa byłaby rzetelna ocena wpływu Przedsięwzięcia na klimat. Takie porównanie można by oprzeć np.: na nowym raporcie IPCC z 2022 r. wyliczającym potencjał mitygacyjny różnych technologii. Bez wskazania kontekstu same „gołe” liczby niekoniecznie mówią cokolwiek sensownego.</p> <p>Podobnie uznaniowo jest pisanie, że „to właśnie wariant zerowy należy uznać za najbardziej niekorzystny dla środowiska w wyniku zaniechania realizacji Przedsięwzięcia i daleko idących konsekwencji dla klimatu i jeszcze dalej idąc - naszego 'być, albo nie być' w przyszłości” (t. I, str. 70). Brakuje tu jakichkolwiek danych, analiz, które by wskazywały, że wariant zerowy faktycznie zagraża naszemu „być albo nie być” (co to znaczy? Wymarcie Polaków? Ludzi na świecie?). Co więcej tego typu argument można uznać za rodzaj szantażu emocjonalnego (podobnie jak pisanie, że realizacja wariantu 0 to „brak troski o przyszłe pokolenia”). Czy w rzetelnym opracowaniu powinno być miejsce na twego typu sformułowania? Warto zauważyć, że jednocześnie autorzy nie uznają za poważny i wart rozważenia problem przerzucenia na przyszłe pokolenia zadania likwidacji elektrowni po okresie jej eksploatacji (t. I, str. 70).</p> <p>„Podwariant techniczny 1A Przedsięwzięcia będzie miał znacząco korzystny wpływ na klimat globalny (receptor). Intensywność emisji dwutlenku węgla z energii elektrycznej wytwarzanej w ramach Przedsięwzięcia (6,01gCO₂e/kWh) będzie znacznie niższa niż przyszły bazowy poziom intensywności emisji dwutlenku węgla (208-499 g CO₂e/kWh), co oznacza, że Przedsięwzięcie przyczyni się do ograniczenia krajowej emisji GHG netto” (t. IV str. 674). Po pierwsze poziomy „intensywności emisji dwutlenku węgla” są tu dość kontrowersyjne (inne niż w nowej literaturze naukowej). Po drugie brakuje jakichkolwiek wyników modelowania, które by pokazały, że w przyszłości „bazowy poziom intensywności emisji dwutlenku węgla” będzie wynosił 208-499 g CO₂e/kWh (może są w opracowaniach własnych zespołu). Po trzecie nie ma żadnego wyliczenia, uzasadnienia, prognoz opartych na danych, które by wskazały, że Przedsięwzięcie faktycznie zastąpi moc węglową (a tym samym ograniczy emisje netto). Autorzy OOS przyjmują a priori. Z jakiego powodu? Nie wiadomo. Należało by chociaż wymienić czy w Polsce są obecnie budowane lub planowane nowe bloki węglowe.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź na uwagę jak w uwadze nr 68 i 73.</p> <p>Ponownie wyjaśnić należy, że założenia, metodyka oraz wyniki analizy śladu węglowego zostały opisane w załączniku IV.3.4 „Analiza śladu węglowego”. Zgodnie z postanowieniem GDOS z 25 maja 2016 r. w sprawie określenia zakresu raportu określono wielkość pośrednich i bezpośrednich emisji gazów cieplarnianych związanych z realizacją przedsięwzięcia. Następnie określono ich wpływ na klimat i zmiany klimatu. Dodatkowo dokonano analizy porównawczej emisji CO₂ z energetyki jądrowej oraz z alternatywnych źródeł energii. Brak było przy tym obowiązku analizowania wszystkich zróżnicowanych źródeł alternatywnego pozyskiwania energii, ale przeanalizowano ślad węglowy energetyki jądrowej w różnych wariantach lokalizacyjnych i podwariantach technicznych. Przygotowana analiza jest kompletna i zgodna z wytycznymi zawartymi w normie ISO 14040/44/25 Life cycle assessment – Requirements and guidelines (Polski odpowiednik to norma PN-EN ISO 14044 (2009) Ocena cyklu życia – Wymagania i wytyczne).</p> <p>Obowiązująca obecnie Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. (PEP2040), wpisuje się w cele polityki klimatyczno-energetycznej Unii Europejskiej, w tym w jej długoterminową wizję dążenia do neutralności klimatycznej UE do 2050 r. Jednym z trzech filarów PEP2040 jest „Zeroemisyjny system energetyczny”, a wśród celów szczegółowych, obok rozwoju odnawialnych źródeł energii, w tym wdrożenia morskiej energetyki wiatrowej, wskazano wdrożenie energetyki jądrowej i realizację Programu polskiej energetyki jądrowej. Budowa elektrowni jądrowej jest to inwestycja jednostkowa, nie ma na celu likwidacji wszystkich emisji gazów cieplarnianych w Polsce, ale przyczyni się do transformacji energetycznej i osiągnięcia neutralności klimatycznej w przyszłości.</p> <p>Odpowiadając na zarzuty nieuwzględnienia w raporcie danych KOBiZe za 2021 r. i szóstego. Raportu IPCC (z 2021 r.) należy zauważyć, że raport opracowany został przed wydaniem wspomnianych dokumentów.</p> <p>Skutki niepodjęcia przedsięwzięcia zostały opisane w tomie I, rozdziale 1.9.4 raportu. W skali krajowej należą do nich m.in.: konieczność pozyskania ogromnych ilości energii, którą trzeba będzie dostarczyć przede wszystkim w wyniku spalania paliw kopalnych, tj. węgla kamiennego lub brunatnego, a także bardzo znaczącego wzrostu zużycia gazu ziemnego, co pogorszy jakość powietrza atmosferycznego oraz przyczyni się do pogłębienia zmian klimatu.</p> <p>Odpowiadając na zarzuty dotyczące korzystnego wpływu przedsięwzięcia na klimat globalny oraz braku danych potwierdzających uzyskane wyniki należy wskazać, że przeprowadzono analizę śladu węglowego opisaną w załączniku IV.3.4 „Analiza śladu węglowego”. Dane dotyczące emisji CO₂ dla każdej technologii pozyskiwania energii zgodnie z normą ISO 14040/44/25 Life cycle assessment – Requirements and guidelines (Polski odpowiednik to norma PN-EN ISO 14044 (2009) Ocena cyklu życia – Wymagania i wytyczne) pochodzą z trzech zgodnych Deklaracji Środowiskowych Produktu (EPD - Environmental Product Declaration). EPD jest dokumentem szczegółowo opisującym oddziaływanie produktu na środowisko podczas jego całego cyklu życia (LCA – Life Cycle Assessment). Podejście zastosowane przy ocenie opcjonalnych technologii energetycznych polegało na zidentyfikowaniu trzech zgodnych EPD dla każdej technologii lub, gdy nie było to możliwe, wskazaniu odpowiednich danych równoważnych. Otrzymane zestawy danych zostały połączone w celu obliczenia średniej emisji dwutlenku węgla z produkcji energii elektrycznej dla każdej opcji energetycznej. Źródła danych wejściowych do modelowania wskazano w załączniku IV.3.4 „Analiza śladu węglowego”.</p> <p>Odpowiadając na zarzut dotyczący przyszłej wielkości emisji CO₂ na poziomie 208-499 g CO₂e/kWh w tomie I i w rozdziale IV.3 odwołano się do ustalenia tego poziomu na podstawie danych zawartych w Polskim Programie Energetyki Jądrowej. Przyjęto prognozy scenariusza S.4 i określono dane, aby umożliwić oszacowanie bazowych emisji dla Polski na początku komercyjnej eksploatacji na poziomie 499 gCO₂e/kWh, zmniejszając je do 208 gCO₂e/kWh w całym okresie eksploatacji elektrowni. Żaden kraj UE nie osiągnął intensywności niższej niż 200 gCO₂e/kWh bez zastosowania na dużą skalę energii jądrowej lub wodnej. W związku z tym w prognozuje się, że poziom bazowy pozostanie na stałym poziomie około 200 gCO₂e/kWh po 2045 roku.</p> <p>Odpowiadając na zarzut, że przedsięwzięcie zastąpi moc węglową, wskazać wymaga, iż w dokumentacji nie stwierdzono, że projekt jądrowy wyprze produkcję energii z węgla. Obecnie węgiel kamienny i brunatny stanowią około 80% produkcji energii elektrycznej w Polsce. Polski rząd jest zaangażowany w dekarbonizację, co pokazują scenariusze opisane w Polskim Programie Energetyki Jądrowej. Nawet w scenariuszach bez energetyki jądrowej nastąpi zmniejszenie udziału energii elektrycznej wytwarzanej z węgla kamiennego i brunatnego.</p>
75	<p>Brak wskazania szkód dla unikalnych siedlisk i zagrożonych gatunków Dotyczy to szczególnie gatunków i siedlisk unikalnych na skalę krajową i europejską. Jak wskazuje OOS, na terenie gdzie planowane jest Przedsięwzięcie stwierdzono co najmniej kilkadziesiąt gatunków objętych ochroną ścisłą. Jeśli na skutek realizacji</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 71.</p> <p>W odpowiedzi na uwagę „Brak wskazania szkód dla unikalnych siedlisk i zagrożonych gatunków (...)” – wskazano wszystkie występujące objęte ochroną oraz cenne gatunki roślin, zwierząt i grzybów oraz siedliska przyrodnicze, wraz z przedstawieniem zakresu uszczerbku cennych</p>

L. p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>Przedsięwzięcia zostanie zniszczone w trakcie budowy lub eksploatacji np.: jedno z unikatowych na skalę Europy siedlisk, ma to inną wartość (w różnych aspektach także np.: zachowania dziedzictwa przyrodniczego dla przyszłych pokoleń) niż zniszczenie siedlisk pospolitych. Podobnie uśmiercenie kilku przedstawicieli zagrożonego gatunku ma inną wagę niż zabicie osobników gatunku pospolitego (łatwo sobie wyobrazić, że śmierć 100 żubrów ma inną „wagę” niż śmierć 100 jeleni). Brak wartościowania jest bardzo poważną wadą OOS. W przypadku wycinki drzew i niwelowania terenu pod inwestycję nie wskazano również dokładnego postępowania np.: z gatunkami chronionymi i okazami pomnikowymi i jak prace budowlane mogą na nie wpłynąć. W dalszej części OOS pojawiają się działania typu przesadzanie czy przenoszenie zwierząt — pytanie czy w każdych warunkach będzie to możliwe i czy faktycznie zrekompensuje szkody (np.: można pisać o przesadzaniu drzew pomnikowych, tyle że jest to nierealne — chodzi o aspekty techniczne i prawdopodobieństwo przeżycia drzewa). Nie ma też informacji kto i jak miałby to robić — trudno oczekiwać, że np.: osoby niwelujące teren będą w stanie rozpoznać chronione gatunki bezkręgowców (t. III). Ponadto OOS nie uwzględnia wpływu zmiany klimatu na środowisko przyrodnicze a tym samym wzrostu ryzyka wymarcia gatunków chronionych. Raport IPBES wskazuje zmianę klimatu jako 3 najważniejszy czynnik zwiększający tempo wymierania gatunków. Analiza więc nie jest kompleksowa biorąc pod uwagę czas działania Przedsięwzięcia (60 lat) (t. III).</p> <p>Do tego pojawiają się ponownie nieuprawnione wnioski. „W wyniku realizacji Przedsięwzięcia w skali stricte lokalnej różnorodność biologiczna ekosystemów zostanie z pewnością zaburzona, przy czym należy wziąć pod uwagę zakres tych zmian będą one nieporównywalnie mniejsze niż w przypadku realizacji innych projektów energetycznych (biorąc pod uwagę produkcję energii elektrycznej o takiej samej mocy)” (t. IV str. 727) Brak wyliczeń, które wskazywałyby, że faktycznie tak się stanie (prognoza) i określenie czy w ogóle w tym miejscu mogłyby się znaleźć inne elektrownie (elektrownia na węgiel brunatny przecież na pewno nie), powoduje że takie twierdzenie jest po prostu domniemaniem autorów.</p> <p>Wpływ zabudowania lub zwężenia korytarzy ekologicznych (co negatywnie wpływa na różne gatunki) podsumowano: „Na obecnym etapie analiz ocena skutków powstałej w ten sposób bariery ekologicznej jest trudna do przeprowadzenia” (tom IV str 25). Czy OOS nie powinien właśnie próbować odpowiadać na takie pytania zamiast zbywać je, że „trudno coś przeprowadzić”? Pierwszy z brzegu artykuł rozważający wpływ szerokości korytarzy ekologicznych na populacje gatunku: https://link.springer.com/article/10.1007/s10980-020-01008-6.</p> <p>W raporcie znajdują się także wnioski przeczące sobie odnośnie wartości przyrodniczej lokalizacji pod Przedsięwzięcie. Na przykład: „Na podstawie zestawionych informacji dotyczących różnorodności biologicznej należy stwierdzić, że w analizowanym obszarze jest ona stosunkowo nieduża” [...]. Stąd należy uznać, że oddziaływanie Przedsięwzięcia na poszczególne grupy organizmów nie będzie znaczące” (tom IV, str. 31). Tymczasem według wcześniej pokazanej mapy (t. III, rys III.2. 1 -35) lokalizacji Kopalino wyraźnie widać, że Przedsięwzięcie jest planowane na najbardziej wartościowym (przyrodniczo) fragmencie analizowanego obszaru. Ponadto z tego, że jakieś miejsce nie jest „różnorodne biologicznie” nie wynika, że inwestycja nie będzie miała znaczącego wpływu na poszczególne grupy organizmów. Jedno nie wynika z drugiego. Jeśli w danym miejscu znajduje się na przykład</p>	<p>przyrodniczo taksonów oraz fragmentów danego komponentu przyrodniczego (raport, tom IV rozdział IV.2.1 oraz uzupełnienie raportu wobec uwag GDOŚ przekazanych w wezwaniu z 13 kwietnia 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.78.).</p> <p>Wykaz gatunków roślin, zwierząt i grzybów, a także siedlisk przyrodniczych, dla których możliwe i zasadne jest przeprowadzenie działań minimalizujących (m.in. „przenoszenie” i „przesadzanie”) wraz z propozycją przypisanych dla nich działań przedstawiono w rozdziale IV.2.2.1.</p> <p>Dla pozostałych zinventaryzowanych taksonów, dla których wnioskodawca nie przewidział konieczności działań minimalizujących, wskazano uzasadnienie.</p> <p>Dokładne metodyki dla działań minimalizujących (takich jak np. przenoszenie gatunków) oraz warunki ich wykonania określone zostaną przez właściwy organ w odrębnej procedurze uzyskania zezwoleń na odstąpienia od zakazów w stosunku do gatunków chronionych. Prowadzenie działań minimalizujących odbywa się pod nadzorem przyrodniczym, przez ekspertów z zakresu dziedzin nauk ścisłych i przyrodniczych, czy rolniczych.</p> <p>Odnosząc się do „wpływu zmian klimatu na środowisko przyrodnicze” wskazuje się, że eksploatacja nie wpływa na wymieranie chronionych gatunków w otoczeniu jej lokalizacji. W miejscu lokalizacji, na skutek przekształcenia powierzchni terenu, wystąpi jedynie lokalna, częściowa utrata osobników niektórych taksonów. Ocena oddziaływania w podziale na etapy przedsięwzięcia wnioskodawca przedstawił w rozdziale IV.2.1.</p> <p>W raporcie odrębnie oceniono wpływ realizacji przedsięwzięcia na różnorodność biologiczną (rozdział IV.1.1.2.5) oraz skalę utraty cennych i/lub chronionych gatunków oraz siedlisk poszczególnych elementów przyrodniczych w odniesieniu do ich statusu ochrony lub poziomu wartości przyrodniczej.</p> <p>W odniesieniu do komentarza dot. cenności siedlisk podlegających zniszczeniu – sam fakt występowania wielu gatunków chronionych nie jest przesłanką do uznania terenu za unikalny. Z tego powodu przy ocenie oddziaływania na środowisko kierowano się również kryterium, które mówi o tym czy populacja danego gatunku podlegającego np.: zniszczeniu stanowi znaczącą część populacji w skali regionu lub kraju. Jak wskazano w raporcie, największy udział w siedliskach podlegających przekształceniu/zniszczeniu stanowi siedlisko 2180 nadmorski bór bażynowy, siedlisko to występuje wzdłuż niemal całego wybrzeża, co wykazano w oparciu o dane do wyników Państwowego Monitoringu Środowiska</p> <p>W odniesieniu do gatunków pomnikowych – to nie wykazano takich gatunków na terenie realizacji inwestycji.</p> <p>Warunki realizacji inwestycji, nałożone w decyzji, obligują do przeprowadzenia prac związanych z minimalizacją negatywnego oddziaływania: wnioski cyt.: „Nie ma też informacji kto i jak miałby to robić — trudno oczekiwać, że np.: osoby niwelujące teren będą w stanie rozpoznać chronione gatunki bezkręgowców” nie jest uzasadniony – przeprowadzenie wspomnianych działań będzie obowiązkiem, dodatkowo organ wskazał, że prace w tym prace budowlane powinny toczyć się pod nadzorem przyrodniczym.</p> <p>W odpowiedzi na uwagę „Wpływ zabudowania lub zwężenia korytarzy ekologicznych (...)” wskazuje się, iż wnioskodawca ocenił wpływ na zachowanie funkcjonalności korytarzy ekologicznych dla wszystkich elementów przyrodniczych (roślin, zwierząt i grzybów) w miejscu realizacji przedsięwzięcia w rozdziale IV.1.1.2.</p> <p>W kontekście zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych przedstawiono także wyczerpujące uzupełnienia w odpowiedzi na wezwanie GDOŚ z 13 kwietnia 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.78.</p> <p>Ponadto w publikacji, na którą powołuje się autor uwagi dot. szerokości korytarzy ekologicznych wskazano, że korytarze o znacznej szerokości mają większą wartość od korytarzy wąskich – od strony północnej szerokość korytarza wynosić będzie ok. 400 m, z czego prawie połowa będzie terenem zalesionym.</p> <p>Odpowiadając na ostatni akapit: należy wskazać, że w raporcie w tomie III poza przytoczonym rysunkiem III.2.1-35 wnioskodawca wskazuje w podsumowaniu uzasadnienie wyników waloryzacji środowiska: cyt: „Większym zróżnicowaniem fizjograficznym charakteryzowały się tereny w północnej części obszaru badań w Wariancie 1 – lokalizacja Lubiatowo – Kopalino, co znalazło odzwierciedlenie w wartości przyrodniczej. Jedynie w tym fragmencie odnotowano kwadraty zaliczone do kategorii średniej wartości przyrodniczej. Wynikało to zarówno z obecności siedlisk kserotermicznych (wydmy), siedlisk hydrogenicznych oraz trwałych obiektów hydrograficznych: Jeziora Kopalinińskiego, drobnych zbiorników wodnych potoków Chełst i Lubiatówka oraz Kanału Biebrovskiego. Mozaikowość krajobrazu powodowała, że nisze ekologiczne znajdowały tu różne gatunki roślin, grzybów i zwierząt.” – Jak wskazano w podsumowaniu wyników, wpływ na wyniki wyższe w tej części obszaru miało zróżnicowanie fizjograficzne. Ponadto wskazano również, że teren planowanej elektrowni oraz jego najbliższego otoczenia był badany bardziej szczegółowo, stąd ilość uzyskanych wyników dla obszaru centralnego miała również odzwierciedlenie w ocenie końcowej. Jeśli chodzi natomiast o zdanie autora cyt: „Jeśli w danym miejscu znajduje się na przykład stanowisko bardzo cennego, chronionego gatunku i zostanie zniszczone, to będzie to znaczące oddziaływanie na daną grupę organizmów.” - to analizie, w raporcie w tomie IV rozdział IV.2, poddawano również osobno poszczególne gatunki poszczególnych grup taksonomicznych, opina autora nie jest zatem uzasadniona. Powyższe załatwiło odzwierciedlenie m.in. w warunku zawartym w pkt II.1.4 niniejszej decyzji</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	stanowisko bardzo cennego, chronionego gatunku i zostanie zniszczone, to będzie to znaczące oddziaływanie na daną grupę organizmów.	
76	<p>Odwolywanie się do ogólników. OOS wskazuje, że budowa elektrowni ma wpłynąć na poprawę jakości powietrza w Polsce. Na poparcie tego twierdzenia autorzy nie przytaczają jednak żadnych danych. Tymczasem w Polsce głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza jest tzw. niska emisja z ogrzewania domów (np. https://journals.pan.pl/dlibra/publication/123414/edition/107643/content), gdzie obecność czy brak elektrowni jądrowej nie ma praktycznie żadnego wpływu na tą sytuację (szczególnie w skali kraju). Ponownie — być może potrzebna byłaby tu analiza, która by porównała jak obniżyłoby się zanieczyszczenie powietrza w Polsce w 2 scenariuszach: budowa Przedsięwzięcia i powszechna termomodernizacja (przy założonym tym samym budżecie na realizację). Na skalę lokalną, po realizacji Przedsięwzięcia, nastąpi wręcz pogorszenia jakości powietrza co wskazuje sam OOS: „Budowa i eksploatacja przedsięwzięcia może spowodować istotne zmiany w strukturze emisji (stanie zanieczyszczonego powietrza w regionie lokalizacji). Z przeprowadzonych analiz wynika, że monitoringiem powinno się objąć m.in. substancje: pył zawieszony PM2.5 i PM 10 oraz tlenki azotu” oraz t. IV str. 1607. Kolejny przykład „Z całym przekonaniem należy stwierdzić, że brak realizacji Przedsięwzięcia na gruncie krajowym spowoduje konieczność pozyskania ogromnych ilości energii...”. -zarówno „przekonanie” nie jest ścisłym terminem ani „ogromne ilości” — brak konkretnych danych dla tego argumentu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Oddziaływanie przedsięwzięcia na powietrze atmosferyczne opracowano w sposób wypełniający wymagania postawione w postanowieniu GDOŚ z 25 maja 2016 r., znak: DOOS-OA.4205.1.2015.23, określającym zakres raportu. Wyniki szczegółowej analizy oddziaływania na powietrze atmosferyczne, w której oszacowano wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza we wszystkich fazach przedsięwzięcia oraz wykonano modelowanie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń do powietrza i ocenę wpływu na ludzi i środowisko zaprezentowano w raporcie (tom IV, rozdział IV.9 Oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego), oraz uzupełnieniu do raportu z 23 czerwca 2023, znak: EJ1_2023_1313, stanowiące odpowiedź na wezwanie GDOŚ z 25 maja 2023 r., znak: DOOS-OA.4205.1.2015.84.</p> <p>Wpływ przedsięwzięcia na powietrze atmosferyczne badany był w oparciu o modelowanie w skali regionalnej otoczenia tej inwestycji. Przy zastosowaniu najlepszych możliwych metod wykazano, że inwestycja zarówno w fazie realizacji jak też i eksploatacji powoduje nieznaczne oddziaływanie w zakresie zmian jakości powietrza. Substancje wskazane do monitorowania jakości powietrza, to substancje wpływające istotnie na zmianę struktury emisji (udziału emisji). Monitorowanie jakości powietrza ma na celu zapewnienie lokalnej społeczności informacji o skutkach realizacji przedsięwzięcia i jej wpływie na warunki życia i zdrowie.</p> <p>Dodatkowo, w raporcie (tom I, rozdział I.7 Przedsięwzięcie na tle dokumentów strategicznych) przywołano postanowienia obowiązującej obecnie Polityki Energetycznej Polski do 2040 r., która to wpisuje się w cele polityki klimatyczno-energetycznej Unii Europejskiej, w tym jej długoterminową wizję dążenia do neutralności klimatycznej UE do 2050 r. Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. zakłada przeprowadzenie głębokiej transformacji energetycznej i „zawiera strategiczne przesądzenia w zakresie doboru technologii służących budowie niskoemisyjnego systemu energetycznego”. Wpływ energetyki jądrowej na poprawę jakości powietrza w Polsce opisano w ww. dokumencie opracowanym przez Ministerstwo klimatu, który wskazuje drogę poprawy jakości powietrza m.in. poprzez wykorzystanie energetyki jądrowej (link do pełnej wersji dokumentu: https://bip.mos.gov.pl/strategie-plany-programy/polityka-energetyczna-polski-do-2040-r/, dostęp: 22.08.2023r.) Jednym z trzech filarów Polityki Energetycznej Polski do 2040 r. jest „Zeroemisyjny system energetyczny”, a wśród ośmiu celów szczegółowych, obok rozwoju odnawialnych źródeł energii, w tym wdrożenia morskiej energetyki wiatrowej, wskazano wdrożenie energetyki jądrowej i realizację Programu polskiej energetyki jądrowej. Spośród korzyści jakie w Polityce energetycznej Polski do 2040 r. niesie wykorzystanie w Polsce energii jądrowej, wymieniono: m.in. realizację zobowiązań w zakresie polityki klimatyczno-energetycznej, a także redukcję emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych z sektora energetyki. Budowa elektrowni jądrowej oznacza możliwość zatrzymania funkcjonujących bloków węglowych o równoważnej mocy, będących gwarantem stabilności dostaw energii w systemie elektroenergetycznym, przy braku energii z OZE w okresie niekorzystnych warunków dla jej produkcji. Utrzymanie konwencjonalnych bloków energetycznych w reżimie minimum mocy, jako bloków regulacyjnych, wiąże się z emisją substancji ze spalania paliw kopalnych i mimo, że stosowane są systemy zapewniające dotrzymanie standardów emisyjnych emisja zarówno pierwotnych zanieczyszczeń jak też, prekursorów aerozoli jest ewidentna. Tym samym budowa elektrowni będzie wpływać na poprawę jakości powietrza, w skali kraju. Jednocześnie przejście na zeroemisyjną gospodarkę komunalną jest w perspektywie funkcjonowania elektrowni jądrowej mało realne. Zatem mimo rozwoju OZE i stosowania pomp ciepła w gospodarstwach domowych, w sezonie grzewczym wystąpi wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną, której dostawcą mogą być bloki na paliwo kopalne lub elektrownie jądrowe, które bezpośrednio nie emitują substancji związanych z energetycznym spalaniem paliw. Tym samym gwarancja zapewnienia znacznej ilości energii dla zeroemisyjnego ogrzewania, eliminuje wspomnianą emisję niską, co jest przesłanką stwierdzenia o wpływie na ograniczenie zanieczyszczeń atmosfery w bilansie krajowej emisji zarówno ze źródeł energetycznych jak też z tzw. niskiej emisji.</p>
77	<p>Brak uzasadnienia zaniechania pewnych działań.</p> <p>Przykłady:</p> <p>„Jeśli po upływie 7 dób nie zostanie przywrócone zasilanie elektryczne prądem przemiennym, to do utrzymania wymaganego poziomu wody w basenie swpalonego paliwa l... l” (tom II, str. 23) — dalej brakuje informacji ile czasu system może być utrzymywany w opisany sposób (dodatkowe 3 dni, miesiąc, rok?) oraz przedstawienia co się stanie jeśli ta możliwość utrzymania wody w basenie się wyczerpie. Brakuje analizy tego ryzyka (nawet jeśli jest ono niskie to potencjalnie ma duże skutki dla ludzi i środowiska). Podobna uwaga dotyczy kolejnego podrozdziału, stronę dalej (warunków awaryjnych).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Opis, o którym mowa w pytaniu, został przedstawiony w tomie II, rozdział II.2 raportu, pkt II.2.1.4.2, akapit „Chłodzenie basenu wypalonego paliwa”. Jest wiele alternatywnych źródeł wody chłodzącej i możliwości jej doprowadzenia do zbiornika systemu pasywnego chłodzenia obudowy bezpieczeństwa. Warto tu także dodać, że wyniki przeprowadzonych analiz bezpieczeństwa sugerują, iż nawet w razie całkowitej niesprawności chłodzenia obudowy wodą nie nastąpiłoby jej uszkodzenie.</p> <p><i>Jeśli po upływie 7 dób nie zostanie przywrócone zasilanie elektryczne prądem przemiennym, to do utrzymania wymaganego poziomu wody w basenie wypalonego paliwa zostanie zapewnione zasilanie wodą uzupełniającą o wydatku ok. 8 m³/godz. W przypadku opróżnienia zbiornika magazynowego PCS (PCCAWST) do utrzymania poziomu wody w basenie wypalonego paliwa będzie użyta woda z innych zbiorników przedstawionych na rysunku [Rysunek II.2.1- 11]. Woda ta będzie przepompowywana za pomocą pompy systemu przeciwpożarowego lub będących na wyposażeniu bloku przenośnych motopomp, czy wozów bojowych straży pożarnej (przez nasadę hydrantową umieszczoną na ścianie zewnętrznej budynku).</i></p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>W opracowaniu brak jest także informacji jakie skutki będzie miała np.: awaria oczyszczalni ścieków planowana na terenie Przedsięwzięcia.</p> <p>„Z przeprowadzonej analizy wynika, że część zdarzeń zewnętrznych naturalnych nie wystąpi lub nie wpłynie na bezpieczeństwo elektrowni” — co to znaczy, że nie wystąpi? W ogóle? Za 10 lat? Za 60? Na jakiej podstawie są wysnuwane takie wnioski (opieranie się danych historycznych nie wystarczy patrz pkt.8).</p>	<p>Odnosząc się do użytego sformułowania „część zdarzeń zewnętrznych naturalnych nie wystąpi lub nie wpłynie na bezpieczeństwo elektrowni”, należy wyjaśnić, że wystąpienie takich zdarzeń zostało wykluczone. Wnioski te oparte są o wyniki bardzo obszernych i szczegółowych studiów przeprowadzonych przez ekspertów z zakresu bezpieczeństwa jądowego.</p> <p>Odnosząc się do części pytania dotyczącej awarii oczyszczalni należy wskazać, że w raporcie oraz w późniejszych uzupełnieniach do tego dokumentu przeanalizowano wpływ odprowadzania ścieków z obu planowanych do wykonania w ramach realizacji inwestycji oczyszczalni (zarówno pierwszej funkcjonującej w fazie budowy, jak i z oczyszczalni docelowej, funkcjonującej w fazie eksploatacji przedsięwzięcia). Kwestia oddziaływania na środowisko oczyszczalni w sytuacjach awaryjnych, a także sposób postępowania w takich sytuacjach, będą rozpatrywane na etapie wydawania stosownego pozwolenia wodnoprawnego przez właściwy organ. Zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami p.w., w pozwoleniu wodnoprawnym ustala się m.in. sposób postępowania w przypadku rozruchu, zatrzymania działalności lub awarii urządzeń istotnych dla realizacji pozwolenia, a także rozmiar i warunki korzystania z wód oraz urządzeń wodnych w tych sytuacjach wraz z maksymalnym dopuszczalnym czasem trwania tych warunków.</p>
78	<p>Trudne do zrozumienia zalecenia.</p> <p>Dlaczego „Miejsce zrzutu wód opadowych do Kanału Biebrowskiego zlokalizować poniżej obecnego punktu monitoring stanu wód prowadzonego przez inwestora”? Jaki jest sens badania jakości wód powyżej punktu zrzutu ścieków?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W odpowiedzi na pytanie należy wyjaśnić, że zgodnie z odpowiedzią przekazaną 4 maja 2023 r. na wezwanie organu z 13 kwietnia 2023 r., znak: DOOS-OA.4205.1.2015.77, w ramach monitoringu jakościowo-ilościowego wód Kanału Biebrowskiego będzie prowadzony monitoring poziomu wody w Kanale za pomocą zdalnego układu kontrolno-pomiarowego umieszczonego na stacji wodowskazowej zlokalizowanej poniżej proponowanej lokalizacji punktu zrzutu wód sprzężonego z systemem zbiornika retencjonującego zlokalizowanego na terenie obiektu jądowego w celu zachowania parametrów hydraulicznych zlewni (bilans) w stanie zbliżonym do warunków niezakłóconych.</p> <p>Zgodnie z przedłożoną informacją, system monitoringu będzie obejmował sprzężone ze sobą stacje monitoringu hydrologicznego:</p> <p>LK3 – monitoring obecnie prowadzony w celu oceny hydrologicznych warunków bazowych Kanału Biebrowskiego. Stacja jest zlokalizowana w korycie Kanału Biebrowskiego w odległości ok. 800 m powyżej zakładanego miejsca zrzutu wód opadowo-roztopowych;</p> <p>LK3' – monitoring weryfikacyjny prowadzony w celu określenia warunków hydrologicznych cieku z uwzględnieniem m.in. parametru stanu wody brzegowej, jako wskaźnika determinującego zmianę kierunku dystrybucji wód pomiędzy zlewnią RW200010476925 a CW20001WB2. Stacja będzie znajdowała się w odległości ok. 350 m liczonej od miejsca zrzutu w dół biegu cieku, w odległości ok. 60 m od bezimiennego lewobrzeżnego dopływu Kanału Biebrowskiego. Odległość pomiędzy stacjami LK3 i LK3' wynosi ok. 1140 m.</p> <p>Parametrem granicznym determinującym dyspozycje zmiany kierunku dystrybucji wód opadowych lub roztopowych z odbiornika - Kanał Biebrowski do odbiornika – Morze Bałtyckie, będzie stan wody brzegowej na stacji LK3' zdefiniowany jako poziom wody wypełniającej główne koryto cieku do krawędzi brzegów. Tak sformułowane założenie ma na celu uniknięcie generowania zwiększonego ryzyka podtopień w wyniku zrzutu wód do kanału Biebrowskiego.</p> <p>Monitoring, o którym jest mowa powyżej, dotyczy aspektów hydrologicznych – stan / poziom wód Kanału – a nie jakościowych. Monitoring jakości wód prowadzonych Kanalem powyżej i poniżej miejsca zrzutu będzie prowadzony zgodnie z warunkami określonymi przez właściwy organ w pozwoleniu wodnoprawnym oraz z wymaganiami wynikającymi z obowiązujących przepisów prawa.</p>
79	<p>Nieuwzględnienie przyszłej zmiany klimatu</p> <p>Choć w OOS uwzględniono podnoszenie się poziomu morza, to inne czynniki związane ze zmianą klimatu albo nie zostały w ogóle uwzględnione albo nie uznano ich za znaczące.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedzi w zakresie zmian klimatycznych – uwagi nr 68, 73, 74.</p> <p>Nowo projektowane elektrownie jądowe są z natury rzeczy trwałymi aktywami, które będą działać i zostaną zlikwidowane w stale zmieniającym się klimacie. Istnieje pewna niepewność, co do tego w jaki sposób i jak szybko będzie zmieniał się klimat w zależności od tempa przechodzenia na niskoemisyjne źródła energii. W związku z tym, biorąc pod uwagę zmiany klimatu i spowodowane przez nie zmiany funkcjonowania obiektu i zwiększenie częstotliwości pojawiania się zjawisk ekstremalnych w raporcie w załączniku III.3.2-1 „Nota techniczna dotycząca scenariuszy zmian klimatu” przedstawiono w jaki sposób zmiany klimatyczne powinny być uwzględniane w ramach projektu – jego planowanie, uzyskiwanie zgód, przygotowanie projektu, budowa, eksploatacja i likwidacja. Takie podejście powinno zapewnić bezpieczeństwo i odporność przedsięwzięcia na zmiany klimatu. Dodatkowo zgodnie z wytycznymi IAEA w SSG-18 „Meteorological and Hydrological Hazards in Site Evaluation for Nuclear Installations” przez cały okres funkcjonowania będzie prowadzony monitoring meteorologiczny w zakresie pomiarów m.in. temperatury powietrza, opadów atmosferycznych, kierunku i prędkości wiatru, wilgotności powietrza, występowania wybranych zjawisk meteorologicznych. Pozyskane dane będą na bieżąco analizowane i zgodnie z wymaganiami zawartymi w SSG-18 wykorzystywane przy aktualizacji meteorologicznych zagrożeń zewnętrznych.</p> <p>Sposoby adaptacji przedsięwzięcia do zmian klimatu zostały opisane w uzasadnieniu niniejszej decyzji.</p>

L. p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
80	<p>Przykłady: - wskazywane jest zagrożenie związane z nawiewaniem pyłów na teren elektrowni, nie ma jednak żadnego odwołania do możliwości pogorszenia się sytuacji w przyszłości (jako środki zapobiegawcze wymieniane jest np.: mycie dróg i chodników). W Polsce w związku z coraz częstszymi suszami możemy jednak spodziewać się np.: większej ilości burz pyłowych w okresie wiosennym/letnim czy pożarów lasów (więcej informacji np.: https://naukaoklimacie.pl/aktualnosci/wiosna-sie-wysusza).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Elektrownia będzie otoczona terenami leśnymi w sąsiedztwie torfowisk i morza więc zagrożenie burzami pyłowymi jest mało prawdopodobne jednak jako działania adaptacyjne możliwe negatywnego oddziaływania pyłów na urządzenia przewiduje się utrzymywanie terenu elektrowni i jej otoczenia w stanie niepowodującym możliwości unoszenia podmuchami powietrza pyłów czy piasku (uporządkowane tereny zielone, czyszczone/zmywane tereny utwardzone). Jednym z ważnych elementów przeciwdziałającym ww. zdarzeniom będzie pozostawienie na terenie realizacji możliwie dużej powierzchni biologicznie czynnej. Dodatkowo w celu eliminacji niepożądanych zanieczyszczeń pyłowych w czasie eksploatacji, w razie potrzeby, na czerpniach powietrza będą stosowane filtry powietrza, podlegające okresowemu przeglądowi i wymianie.</p>
81	<p>Tymczasem jako zagrożenie związane z suszami opisana jest możliwość spadku poziomu morza. „Nie przewiduje się, by zmiany klimatu doprowadziły do takiego obniżenia poziomu morza, który spowoduje niedostatek wody do chłodzenia elektrowni. Nie przewiduje się zatem, by występujące susze mogły stanowić zagrożenie dla EJ” (czy to żart?) (załącznik II 11_3_1),</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Wymienione w rozdziale II.11.3 raportu zdarzenia zewnętrzne wyczerpują katalog zdarzeń, które winien był rozpatrzyć wnioskodawca w celu zidentyfikowania potencjalnych zagrożeń mogących zagrozić bezpieczeństwu elektrowni jądrowej. W przywołanym rozdziale podano źródła – dokumenty krajowe i międzynarodowe, które identyfikują poszczególne potencjalne zdarzenia. Wśród nich znajduje się susza rozumiana w kontekście wpływu na dostępność wody technologicznej, czyli zdarzenie o wysokim poziomie istotności, które w przypadku wystąpienia (niedostatecznej ilości wody do chłodzenia) mogłoby przyczynić się do awaryjnego zatrzymania elektrowni. W związku z tym, że dla celów chłodzenia elektrowni wykorzystywana będzie woda nie z rzek, które są elementem o dużej wrażliwości na warunki zasilania opadowego (w tym zmiany klimatyczne), a z morza, wnioskiem jest brak oddziaływania rozważanego zjawiska na elektrownię jądrową. W opinii organu wnioskodawca wystarczająco wypełnił ustawowy obowiązek o zawartości raportu, w tym nałożony postanowieniem o zakresie raportu. Uszczegółowienie informacji na temat zdarzeń mogących zagrozić bezpieczeństwu elektrowni jądrowej nastąpi w Raporcie Lokalizacyjnym oraz we Wstępnym Raporcie Bezpieczeństwa.</p>
82	<p>Zmiana klimatu może zwiększać prawdopodobieństwo wybuchu pożarów a także wielkość obszaru nimi objętego (np.: https://naukaoklimacie.pl/aktualnosci/lasy-na-swiecie-plona-corazczesciej-a-jak-wyglada-sytuacja-w-polsce/). Jako środek zapobiegający rozprzestrzenieniu się pożaru mającego miejsce poza terenem elektrowni na jej teren, wskazano 100 m pas wysypany żwirami (zał II 11_3_1 str. 24). Nie jest on jednak żadną przeszkodą dla tłących się materiałów unoszonych z wiatrem, które mogą spowodować zaproszenie ognia na terenie elektrowni. Ponieważ na terenie elektrowni będą się znajdować m.in. duże zbiorniki paliw to brak dokładnej analizy tego zagrożenia można uznać za poważny błąd.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Funkcjonujące przedsięwzięcie będzie spełniało wszystkie obowiązujące przepisy prawne, w tym również dotyczące ochrony przeciwpożarowej w celu zminimalizowania zagrożenia pożarowego zarówno lasu jak i obiektów elektrowni jądrowej. W związku z potencjalnym zagrożeniem zewnętrznym obiektów elektrowni jakie stwarza pożar przyległych obszarów leśnych (w tym również: wysoka temperatura, zadymienie i rozprzestrzenianie się płonących zarzewi ognia przenoszonych przez wiatr), na potrzeby wykonania raportu, wykonano szczegółową analizę zagrożenia pożarowego elektrowni. Opracowanie to zostało wykonane przy współudziale prof. dr hab. R. Szczygła, który udzielił wywiadu w przytoczonym w uwadze artykule. Dokument ten określa najważniejsze wymagania w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się potencjalnego pożaru lasu jako jednej z głównych form ochrony przeciwpożarowej obiektów elektrowni. Na bazie symulacji rozprzestrzeniania się pożaru lasu, przy uwzględnieniu przyszłych zmian klimatycznych oraz prognozowanych zmian w drzewostanie, określono wymaganą szerokość pasa terenu do wylesienia poza ogrodzeniem elektrowni. Określono również inne, wymagane działania, takie jak np.: ustalenie zasięgu obszaru, na którym należy prowadzić specjalne zasady hodowli lasu (np. minimalizacja udziału gatunków iglastych w drzewostanach), wykonanie specjalnych pasów przeciwpożarowych w lesie w celu ograniczenia szybkości i intensywności rozprzestrzeniania się ognia, instalacja dodatkowego systemu monitoringu i sygnalizacji pożarowej lasu, poprawa systemu dróg pożarowych w lesie, właściwa organizacja państwowych jednostek straży pożarnej i jej wyposażenie w sprzęt do gaszenia pożaru lasu oraz zapewnienie zaopatrzenia w wodę gaśniczą w rejonie lokalizacji elektrowni. Istotną rolę będą pełniły planowane systemy przeciwpożarowe elektrowni oraz wewnętrzne służby przeciwpożarowe elektrowni, które będą ściśle współpracowały z Państwową Strażą Pożarną.</p>
83	<p>Zmiana klimatu będzie wpływać na częstsze pojawianie się powodzi błyskawicznych. Nie uwzględnienie tej tendencji w ocenie zagrożeń dla obszaru Przedsięwzięcia można uznać za spore przeoczenie. Nawet jeśli kanalizacja burzowa zostanie dopasowana do opadów maksymalnych, które znajdują się w danych historycznych nie oznacza to, że będzie miała wystarczającą przepustowość za 10, 20 czy 60 lat.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W załączniku III.3.2-1 „Nota techniczna dotycząca scenariuszy zmian klimatu” raportu przedstawiono informacje dot. jakich zmian klimatu można się spodziewać w przyszłości i jak wpłyną one na inne komponenty środowiska przyrodniczego. Dodatkowo w dokumentacji przedstawiono opis w jaki sposób zmiany klimatyczne powinny być uwzględniane w ramach projektu – procesu jego planowania, uzyskiwania zgód, przygotowania projektu, budowy, eksploatacji i likwidacji. Odwołując się do uwagi dotyczącej wpływu zmian klimatu na występowanie powodzi błyskawicznych należy zauważyć, że scenariusze zmian klimatu przewidują zwiększenie częstości występowania zjawisk ekstremalnych, w tym opadów nawalnych. Jednak samo występowanie opadu nawalnego nie powoduje wystąpienia powodzi błyskawicznej. Żeby wystąpiło tego typu zjawisko naturalna retencja terenowa musi być znacząco zmniejszona. Zgodnie z informacjami przedstawionymi w toku postępowania w sprawie wydania niniejszej decyzji, szczegółowe parametry techniczne infrastruktury służącej do obsługi i utrzymania zostaną ustalone na późniejszym etapie realizacji inwestycji. Parametry te powinny uwzględniać</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		zagrożenia wynikające z przewidywanych zmian warunków klimatycznych, w tym częstotliwości występowania opadów oraz ich ilości. Należy przy tym zauważyć, że grawitacyjne systemy kanalizacji deszczowej projektowane są zwykle na perspektywę 50-100 lat.
84	„Na potrzeby niniejszego raportu OOS, na podstawie informacji przedstawionych w rozdziale [...] informacji o Przedsięwzięciu oraz pozyskanych meteorologicznych danych archiwalnych, przeprowadzono analizę ekstremalnych zdarzeń, zjawisk i warunków naturalnych w kontekście ich wpływu na bezpieczeństwo EJ” (t. II str. 213) Wiele wniosków jest opartych na analizie historycznych danych meteorologicznych. Można uznać to za poważny błąd merytoryczny, gdyż zmiana klimatu powoduje, że warunki te zmieniają się w szybkim tempie (warunki klimatyczne w Polsce były inne 30 czy 50 lat temu niż są teraz np.: https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-70328-8/). Wszelkie prognozy dotyczące zjawisk meteorologicznych, w tym zjawisk ekstremalnych powinny być oparte o wyniki modelowania uwzględniające różne warianty wzrostu temperatury Ziemi, a nie danych historycznych. Inaczej będziemy mieć do czynienia z zupełnie nierealistycznymi wynikami wynikającymi z ekstrapolacji warunków, które mieliśmy w Polsce przy innej wartości globalnej temperatury Ziemi.	Uwaga nieuwzględniona Analiza meteorologicznych zagrożeń zewnętrznych została wykonana zgodnie z wymaganiami IAEA zawartymi w SSG-18 Meteorological and Hydrological Hazards in Site Evaluation for Nuclear Installations. Jest ona bardzo obszernym dokumentem, a w raporcie został przedstawiony jedynie jej fragment. Zgodnie z wymaganiami zawartymi w SSG-18 określono możliwość występowania zjawisk ekstremalnych. Do graficznego przedstawienia wyników szacunków wykorzystano krzywe ryzyka. Odzwierciedlają one wielkość danego elementu meteorologicznego w zależności od prawdopodobieństwa w zakresie od 0.1 do 0.000001. Korzystając z danych za lata 1981-2018 dla poszczególnych parametrów meteorologicznych przedstawiono graficznie zmienność wieloletnią i wyznaczono trendy oraz parametr R2. Zgodnie z wymaganiami SSG-18, w rozdziale „Changes in hazards with time” uwzględniono także zmiany klimatu. W tym celu wykorzystano dane dla powiatów zawarte w bazie danych Klimada 2.0. Dostępne w ramach projektu Klimada scenariusze zmian klimatu potwierdzają trend wyznaczony na podstawie danych obserwacyjnych, a obliczone prawdopodobieństwa o czasie powtarzalności raz na 100 lat wskazują wartość zjawisk ekstremalnych zbliżone do wyznaczonych dla scenariuszy zmian klimatu. Szersza analiza zostanie uwzględniona w Raporcie Lokalizacyjnym. Na etapie raportu wskazano tylko najważniejsze wyniki, gdyż analiza ta wychodzi poza zakres określony w postanowieniu GDOŚ z 25 maja 2016 r. w sprawie określenia zakresu raportu dla omawianego przedsięwzięcia.
85	Brak oceny skutków dla Przedsięwzięcia np. prognozowanego „zwiększenie prędkości wiatru w porywie oraz wzrost częstości występowania trąb powietrznych, huraganów, burz” (t. II str. 213) — zamiast tego pojawia się deklaracja, że problemy związane z takimi zjawiskami zostaną „zaadresowane na wczesnym etapie prac projektowych”. Wygląda to na dużą lukę w OOS. Tym bardziej, że - znowu - większość wniosków opiera się o dane historyczne: „Do obliczeń będą też przyjmowane wyniki pomiarów prędkości wiatru z monitoringu meteorologicznego prowadzonego na terenie EJ oraz dane historyczne z IMGW” (zał II 11_3_1),	Uwaga nieuwzględniona W tomie II w załączniku II.11.3-1, w tabeli 11.1-1-1 w punktach 12 i 13 raportu jednoznacznie opisano projektowane działania adaptacyjne (zapobiegawcze skutkom) dla ewentualnych niekorzystnych zjawisk pogodowych np. duża prędkość wiatru czy trąba powietrzna. Działania te jak wskazano będą podjęte na etapie projektowania. „W procesie projektowania wszystkie obciążenia pogodowe na obiekty będą przyjmowane zgodnie z normami europejskimi wprowadzonymi do Polski PNEN. Do obliczeń będą też przyjmowane wyniki pomiarów prędkości wiatru z monitoringu meteorologicznego prowadzone go na terenie EJ oraz dane historyczne z IMGW. Sposób obliczania oddziaływania wiatru na budowlę określa norma PN-EN1991-1-4 Eurokod 1 Obciążenie wiatrem. Zgodnie z tą normą teren realizacji przedsięwzięcia znajduje się w 2 strefie obciążenia wiatrem, dla której podstawowa bazowa prędkość wiatru wynosi 26 m/s, a ciśnienie prędkości wiatru 0.42 kN/m ² . Konstrukcja i obudowa każdego obiektu będzie odporna na maksymalne przewidywane parcie i ssanie wiatru. W procesie projektowym, podczas ustalania obciążeń na elementy układu chłodzenia będą uwzględnione również obciążenia/dodatkové siły spowodowane uderzeniem w nie dużych elementów. Czerpnie i dyfuzory wyposażone będą w filtry niedopuszczające małych zanieczyszczeń do wnętrza kanałów wody. Podczas eksploatacji wykonywane będą okresowe przeglądy stanu technicznego konstrukcji oraz obudowy obiektów. Z przeglądów tych będą sporządzane raporty, w których będą zanotowane wszelkie nieprawidłowości i instrukcje, co do dalszego z nimi postępowania. W miarę potrzeb wykonywane będą bieżące naprawy i remonty”. Na etapie projektowania będzie stosowane: „Działania adaptacyjne, zabezpieczające przed skutkami trąb powietrznych będą podjęte podczas projektowania obiektów, na czas ich budowy oraz eksploatacji. Zachowanie bezpieczeństwa ludzi, urządzeń i obiektów elektrowni będzie zapewnione poprzez: – zachowanie odpowiedniej odległości pomiędzy obiektami, – zastosowanie wzmocnionych połączeń elementów konstrukcyjnych obiektów budowlanych, – ograniczone ilości okien do niezbędnego minimum tj. będą zaprojektowane tylko w pomieszczeniach, gdzie zgodnie z wymaganiami prawa budowlanego wymagane jest doświetlenie światłem dziennym jak np. w pomieszczeniach biurowych, socjalnych, szkoleniowych itp. Niedopuszczone będą okna o dużych przeszkleniach, – zastosowanie drzwi wejściowych i bram o dużej wytrzymałości na parcie i ssanie wiatru, – niestosowanie do obudowy ścian i dachów z małych, lekkich elementów, które mogą odpadać podczas silnego wiatru, – zastosowanie wzmocnionego mocowania elementów obudowy ścian i dachów, okien, drzwi wejściowych i bram, – projekt zieleni urządzonej obejmował będzie nasadzenia niskiej roślinności (bez drzew)

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		Budynek reaktora będzie wykonany w całości jako ciężka żelbetowa konstrukcja, posadowiona na palach, niepodatna na działanie sił wiatru towarzyszących podczas trąb powietrznych. Podczas eksploatacji EJ oprócz szczególnej dbałości o stan techniczny obiektów, wdrożone zostaną odpowiednie procedury, obejmujące np. zakaz składowania luźnych elementów na terenie EJ. Duże znaczenie dla zachowania bezpieczeństwa będzie też miało prognozowanie, tj. wczesne wykrywanie zagrożenia, co pomoże ograniczyć jego skutki do minimum”.
86	<p>Także prognozowanie rozprzestrzeniania się ewentualnej chmury radioaktywnej oparte jest na danych historycznych. Jednak w związku z zmianą klimatu te dane nie są odpowiednie aby określić oddziaływanie Przedsięwzięcia w skali ok. 60 lat (tak jak planowana jest eksploatacja). „Na potrzeby analiz oddziaływania radiacyjnego przyjęto kryteria oceny oddziaływania promieniowania jonizującego na ludzi zawarte w odpowiednich przepisach krajowych oraz wytycznych MAEA. Do obliczeń przyjęto najbardziej niekorzystne warunki meteorologiczne, sprzyjające dużym ekspozycjom (osób na promieniowanie jonizujące) i depozycjom (radionuklidów na powierzchni lądu, prowadzących do skażeń promieniotwórczych), określone na podstawie historycznych danych z wielolecia (lata 1973-2016) [...] (t. IV str. 1674). W związku z dużą ilością nieuprawnionych wniosków, brakami oraz nieuwzględnieniem przyszłej zmiany klimatu w ocenie oddziaływania Przedsięwzięcia na środowisko wnioskuję o odrzuceniu istniejącej OOS i przeprowadzenie kolejnej. Obecna OOS nie jest w stanie odpowiedzieć de facto na pytania o możliwe: trwałe zniszczenia cennych ekosystemów, długotrwały wpływ na zdrowie i życie ludzi, długotrwały wpływ na zdrowie i życie zwierząt. W takiej sytuacji trudno uznać, że OOS spełnia zadanie dostarczenia rzetelnych informacji pozwalających ocenić wpływ Przedsięwzięcia na środowisko w całym okresie eksploatacji elektrowni (ok. 60 lat).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Przeprowadzone przez autorów raportu obliczenia dotyczące dyspersji radionuklidów zostały oparte zarówno o dane meteorologiczne historyczne, jak i dane z ostatnich lat (badania własne). Wzięte zostały pod uwagę dane skrajnie pesymistyczne – a to oznacza, że prawdopodobieństwo ich przekroczenia jest niewielkie. Jeśli jednak do tego by doszło, to wyniki obliczeń zmieniłyby się bardzo nieznacznie. Metodyka przyjęta do wyznaczania skrajnych warunków meteorologicznych została zatwierdzona przez organ dozoru jądrowego. Ponadto obliczenia te będą regularnie aktualizowane z uwzględnieniem najnowszych danych meteorologicznych.</p> <p>Zgodnie z wymaganiami postanowienia o zakresie raportu i wytycznymi MAEA, zawartymi w SSG-18 Meteorological and Hydrological Hazards in Site Evaluation for Nuclear Installations, przeprowadzono analizę meteorologicznych zagrożeń zewnętrznych, której wyniki pokazano w rozdziale IV.3 raportu. Zgodnie z wymaganiami SSG-18 w rozdziale „Changes in hazards with time” uwzględniono także zmiany klimatu. W tym celu wykorzystano dane dla powiatów zawarte w bazie danych Klimada 2.0. Dostępne w ramach projektu Klimada scenariusze zmian klimatu potwierdzają trend wyznaczony na podstawie danych obserwacyjnych, a obliczone prawdopodobieństwa o czasie powtarzalności raz na 100 lat wskazują wartość zjawisk ekstremalnych zbliżone do wyznaczonych dla scenariuszy zmian klimatu.</p>
87	<p>Chcę odnieść się do tego całego projektu jako podatnik i obywatel Polski, ale również przede wszystkim jako, jak wspominałam wyżej, mieszkaniek gminy Choczewo. Uważam, że budowanie EJ w tej lokalizacji jest wierutną bzdurą i pomysłem z kosmosu. Po pierwsze naszego kraju nie stać na tak olbrzymią inwestycję. Mamy długi w Unii Europejskiej, olbrzymią inflację, ceny tak wysokie, że ciężko związać koniec z końcem i jeszcze za moment dojdzie 800+ i może 20te emerytury. Po drugie, czy to rozsądne aby w jednej małej gminie ulokować inwestycje mające w przyszłości produkować 30% zapotrzebowania na energię całego kraju? Już powstaje u nas OZE, mamy kilka farm fotowoltaicznych; są plany na kolejne. Przy tym gm. Choczewo jest położona 100 km od terytorium Rosji, której plany na przyszłość nie są jasne, a po rozpoczęciu wojny na Ukrainie może wydarzyć się wiele. Czy nasz kraj stać na to, aby w razie konfliktu zbrojnego, czy jakiegokolwiek awarii stracić 30% energii? Wydaje mi się, że w tym wypadku powinno się spojrzeć strategicznie i przyszłościowo a nie tylko na fakt, że nasza gmina jest mało zaludniona. A propos zaludnienia, Owszem jest nas tylko 5,5 tys. mieszkańców. Ale proszę mi wierzyć. To wystarczy aby prowadzić agroturystki, aby promować zdrowy i ekologiczny tryb życia, aby rozwijać gminę poprzez turystykę, jeździectwo i wiele innych aktywności których brakuje w zabetonowanych miastach, miasteczkach i bardziej zaludnionych częściach kraju</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy, w części nie wymaga odpowiedzi</p> <p>W zakresie lokalizacji przedsięwzięcia – odpowiedź jak w uwadze nr 2.</p> <p>W zakresie kosztów i finansowania – odpowiedź jak w uwadze nr 34.</p> <p>W zakresie turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 7 i 42.</p> <p>Odpowiadając na pytanie dotyczące kwestii kosztów budowy ponownie wskazać należy, że w raporcie zostały przeprowadzone analizy w zakresie oddziaływań przedsięwzięcia na aspekty społeczno-gospodarcze (tom IV, rozdział IV.18), w tym m.in. na wybrane aspekty ekonomiczno-gospodarcze (tom IV, rozdział IV.18.4), na zatrudnienie (tom IV, rozdział IV.18.3.5). W tomie V rozdział V.18.4.3 przeanalizowano zaś wpływ na gospodarkę, a w tomie V, w rozdziale V.2.2 przeprowadzono analizę porównawczą wariantów lokalizacyjnych, w ramach której wzięto również pod uwagę uwarunkowania finansowe obejmujące kryteria związane z nakładami inwestycyjnymi (CAPEX) oraz kosztami operacyjnymi (OPEX). Rząd RP podejmuje działania, aby zapewnić warunki do budowy elektrowni jądrowej. Mają one polegać m. in. na opracowaniu projektów przepisów, w oparciu o które możliwe będzie udzielenie gwarancji lub poręczeń w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, dla zapewnienia finansowania do pokrycia kosztów realizacji inwestycji.</p>
88	<p>Mówi się, że trzeba ratować naturę przyrodę, ponieważ ocieplenie klimatu nas dotyka namacalnie i jest tylko gorzej.</p> <p>Czy w takim razie rozsądnym jest za betonować kolejny dziki region?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wycinki drzew – odpowiedź jak w uwadze nr 4.</p> <p>W kontekście wpływu na przyrodę i bioróżnorodność – odpowiedź jak w uwadze nr 71, 75 i 88.</p> <p>Kwestia wpływu przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze była przedmiotem szczegółowej analizy w raporcie. Opis elementów przyrodniczych środowiska zawiera tom III, rozdział III.2 raportu, ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na te elementy tom IV, rozdział IV.1 i IV.2 raportu,</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	Czy rozsądnym jest wycinać hektary drzew, nawet jeśli potowa z wyciętych zostanie od nowa nasadzona, to aby chronić nas przed ciepłem słonecznym i dawać tlen będą te drzewa potrzebowały LATA aby urosnąć?	natomiast zestawienie przewidywanych dla nich działań minimalizujących tom V, rozdział V.3.1 raportu. Informacje w zakresie środowiska przyrodniczego zawierają ponadto stanowiska wobec uwag przekazanych w szczególności w wezwaniach GDOŚ z dnia 26 kwietnia 2022 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.30, z dnia 13 lutego 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.63, z dnia 13 kwietnia 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.78 oraz z dnia 18 maja 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.20.2015.83, jak również organów współdziałających (Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku Państwowego Gospodarstwa Wodnego, Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni) z dnia 29 sierpnia 2022 r., znak: GD.RZŚ.435.110.2022.3, z dnia 22 września 2022 r., znak: DMS-WHPE.031.1.2022, z dnia 23 września 2022 r., znak: INZ.1.8103.42.4.2022.AC, oraz z dnia 23 listopada 2022 r., znak: GD.RZŚ.435.110.2022.4. Podkreślenia wymaga, że wnioskodawca w raporcie w celu minimalizacji negatywnych oddziaływań zaproponował szereg działań mających na celu ograniczenie wpływu przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, które znalazły odzwierciedlenie w obowiązkach nałożonych na wnioskodawcę niniejszą decyzją. Ponadto, w celu bieżącego monitorowania zmian w środowisku przyrodniczym, które mogą powstać w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia, zarówno podczas fazy budowy jak i eksploatacji, prowadzony będzie monitoring przyrodniczy. Ww. działania a także dodatkowe obowiązki zostały określone szczegółowo w niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
89	Czy rozsądnym jest niszczyć dom dla gatunków podlegających ochronie jak np. rosiczka czy sieweczka? Twierdzicie, że je przeniesiecie w inne miejsce. Czy przeniesiecie wszystkie siedliska i wszystkie rośliny? Gdzie je chcecie przenieść? Do innego lasu, który za kolejne 10 lat będzie wycięty bo wymyślicie, że tam trzeba postawić oczyszczalnię ścieków lub hotel? Czy rozsądnym jest niszczyć wydmy, które również są pod ochroną? Nam kazano by zapłacić mandat za wejście na nie, a Wam pozwolą je rozkopać? Czy rozsądnym jest ingerować w zanieczyszczony już i tak Bałtyk? Czy rozsądnym jest ocieplić go i zrujnować i tak zrujnowane siedliska dorsza i wielu innych gatunków? Odpowiedź jest jedna NIE!	Uwaga nieuwzględniona W kontekście oddziaływania na gatunki chronione odpowiedź jak w uwadze nr 327. Uzupełnić należy fakt, że rosiczki nie stwierdzono w trakcie inwentaryzacji przyrodniczej na przedmiotowym terenie badań. Występuje ona m.in. w obszarze Natura 2000 Białogóra. W kontekście sieweczki obrożnej należy wskazać, że jest to gatunek odbywający lęgi w okolicy wydm. Nie planuje się prowadzenia prac budowlanych na wydmach, budowa kanałów chłodzenia będzie realizowana z wykorzystaniem metody TBM, czyli przewiertem pod plażą i wydymami (pasem technicznym Urzędu Morskiego). Ponadto wszelkie prace budowlane związane z realizacją inwestycji będą prowadzone pod nadzorem przyrodniczym. Wyjaśnienia dotyczące oddziaływania na Morze Bałtyckie zostały zaprezentowane w odpowiedzi na uwagę nr 7. W kontekście wpływu na przyrodę i bioróżnorodność – odpowiedź jak w uwadze nr 71, 75 i 88.
90	Jeśli chcecie się zajmować Ochroną Środowiska to ją chronicie zamiast niszczyć! Miliardy, które chcecie przeznaczyć na dewastację najpiękniejszego terenu na polskim wybrzeżu wykorzystajcie na ratowanie Bałtyku, na oczyszczenie go chociażby. Dlaczego na odcinku od Lubiatowa do Stilo nie ma strefy Natura 2000? Dlaczego nie są te lasy uznane np. za park krajobrazowy, chociaż oddalona o 10 km Leba ma ten sam las zamieniony w Park NARODOWY?! Jeśli chcecie zrobić coś dobrego dla energetyki i zażegnać kryzys odpuśćcie ta elektrownię i nie marnujcie czasu i pieniędzy wszystkich podatników i nie tylko. Jeśli zbudujecie pierwszy reaktor w 20 lat to będzie dobrze, a gdzie jej rozruch cała reszta? Nie oszukujcie się, żaden projekt tego typu nie został wykonany w terminie a my żyjemy w Polsce, gdzie terminowość jest ostatnim czego się trzymamy.	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy, nie wymaga odpowiedzi Uwaga nie dotyczy przedmiotowego postępowania w sprawie realizacji przedsięwzięcia, w związku z czym nie podlega rozpatrzeniu.
91	Zgodnie z literaturą przedmiotu instytucja udziału społeczeństwa w postępowaniach dotyczących oceny oddziaływania na środowisko (OOŚ) została wprowadzona w celu zapewnienia mechanizmu kontroli w postępowaniu administracyjnym. Udział w takim postępowaniu możliwy jest dla każdego, niezależnie od istnienia interesu prawnego czy faktycznego. Temat energetyki jądrowej jest zagadnieniem o wysokim stopniu skomplikowania, a świadomy odbiór udostępnianej dokumentacji jest kluczowy dla jego	Uwaga nieuwzględniona Czas trwania udziału społeczeństwa w Polsce regulują przepisy u.o.o.ś. W art. 33 ust. 1 u.o.o.ś. ustawodawca wprost wskazał 30-dniowy termin składania uwag i wniosków przez społeczeństwo. Żaden z przepisów ww. ustawy nie przewiduje wydłużenia tego okresu, nawet w przypadku, gdyby organ zadeklarował inny czas trwania tego terminu. Również na gruncie szczególnych regulacji dotyczących inwestycji (tj. p.a. i u.o.e.j.) brak jest podstaw prawnych ku temu, aby przyjąć dłuższy okres trwania udziału społeczeństwa w Polsce, tj. ponad wspomniane tu 30 dni. Co również istotne, przepisy u.o.o.ś. określając okres udziału społeczeństwa jako 30 dni czynią to w sposób stanowczy, nie pozwalając na jego modyfikację i zastrzegając, że uwagi lub wnioski złożone po upływie tego okresu pozostawia się bez rozpatrzenia. W tej sytuacji, wydłużenie okresu udziału społeczeństwa bez wyraźnej podstawy prawnej byłoby nieuprawnione.

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>zrozumienia. Z tego względu z dużą satysfakcją przyjęta została deklaracja, która jeszcze w bieżącym roku widniała na stronie GDOŚ o „nie krótszym niż 8 tygodni terminie na składanie uwag i wniosków”. Niestety zapis ten został usunięty ze strony https://www.gov.pl/web/gdos/elektrownia-iodrowa-w-polsce. Jest to po części zrozumiałe z punktu widzenia zapisów obowiązujących aktów prawnych. Jednak GDOŚ miał na pewno świadomość ich treści umieszczając ww. deklarację na swojej stronie internetowej, a wycofanie się z niej i ustanowienie 30-dniowego okresu konsultacji może budzić niezrozumienie i emocje, których pojawieniu się, ze względu na charakter inwestycji, wszystkie zaangażowane organy i instytucje powinny zapobiegać.</p>	
92	<p>Raport, nie tylko w treści streszczenia w języku niespecjalistycznym, powinien być formułowany w sposób jasny i czytelny. Komentowany dokument budzi sporo wątpliwości w tym zakresie. Na potwierdzenie tego faktu warto przytoczyć, że z udostępnionych uzupełnień wynika, że nawet zaangażowane w procedurę organy opiniujące i uzgadniające nie były w stanie zidentyfikować kluczowych dla nich informacji, takich jak chociażby elementy przedsięwzięcia objęte wnioskiem o wydanie decyzji środowiskowej. Ponadto dokument zawiera liczne błędy językowe i omyłki pisarskie, wynikające najprawdopodobniej z niestarannej redakcji oraz błędy merytoryczne powstałe wskutek, jak się wydaje, niezrozumienia używanych pojęć. Zdarzają się treści niezgodne (niespójne) ze sobą w różnych częściach dokumentu, albo tytuły poszczególnych części czy rozdziałów niewspółgrające z ich treścią. Zdarzają się także odwołania do nieistniejących rozdziałów (np. odwołanie w rozdziale IV.13 do nieistniejącego rozdziału II.11.9, bądź w rozdziale IV. 16.3 do rozdziału II.16.3.1), które w niektórych wypadkach były wyjaśniane w uzupełnieniach do Raportu. Całość sprawia wrażenie nie do końca bezstronnej analizy, a niektóre wnioski i konkluzje budzą wątpliwości zwłaszcza, gdy opierają się na słabo uargumentowanych podstawach (co zostało wskazane w dalszej części niniejszego stanowiska).</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Raport jest dokumentem prywatnym, opracowanym na zlecenie inwestora. Jednakże, błędy oraz nieścisłości merytoryczne, a także pozostałe zaistniałe w toku postępowania wątpliwości dotyczące dokumentacji, zostały wyjaśnione zarówno przez GDOŚ, jak i organy opiniujące, w drodze licznych wezwań złożenia wyjaśnień. W wyniku uzupełnień materiału dowodowego, organy opiniujące wydały wiążące postanowienia uzgodnieniowe lub zaopiniowały pozytywnie realizację omawianego przedsięwzięcia w kształcie zgodnym z wnioskiem inwestora. Zgromadzona finalnie dokumentacja sprawy, spełniając wymogi określone m.in. w art. 66 u.o.o.ś., pozwoliła w sposób kompleksowy na przeprowadzenie oceny oddziaływania omawianego przedsięwzięcia na środowisko, a w efekcie – na określenie środowiskowych uwarunkowań jego realizacji w niniejszej decyzji.</p>
93	<p>Poważnym zarzutem, który można wskazać jest brak ujednoczenia Raportu do jednego dokumentu. Raport został pierwotnie przedłożony do GDOŚ w marcu 2022 r., a jego objętość wraz z załącznikami wynosiła kilkanaście tysięcy stron. Następnie pojawiły się kolejne zmiany tego dokumentu (m.in. z maja 2022 r.) oraz liczne, liczące łącznie ponad tysiąc stron, uzupełnienia do Raportu (w tym te zamieszczone w przededniu rozpoczęcia konsultacji publicznych). W postępowaniu w sprawie określenia środowiskowych uwarunkowań raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko stanowi podstawowy dowód w sprawie. Raportowi przysługuje szczególna moc dowodowa, która wynika z kompleksowego charakteru analizy</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Na wstępie należy zaznaczyć, że przepisy u.o.o.ś. nie nakładają obowiązku ujednoczenia dokumentacji środowiskowej, w tym raportu. Poszczególne wezwaniach organów i, w konsekwencji, przedłożone w odpowiedzi uzupełnienia raportu, dotyczyły ściśle określonych elementów/rozdziałów ujętych w raporcie w podziale m.in. na kwestie przyrodnicze, dotyczące wód śródlądowych, wód morskich, krajobrazu, awarii przemysłowych, hałasu. Taka taktyka procesowa prowadzonego postępowania administracyjnego miała na celu zarówno kompleksowe wyjaśnienie materiału dowodowego, jak również uzyskanie odrębnych uzupełnień dotyczących ściśle określonej tematyki, która w zestawieniu z odpowiednimi rozdziałami raportu stanowi kompletny i spójny materiał dowodowy.</p> <p>W odniesieniu dotyczącej omyłek pisarskich i błędów redakcyjnych należy wskazać, że kwestie te były na bieżąco prostowane w trakcie przedkładanych uzupełnień raportu.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>planowanego do realizacji przedsięwzięcia. Raport powinien być więc dokumentem spójnym, logicznym, a jego konstrukcja nie powinna zakłócać odbioru treści w nim zawartych. Na skutek udostępniania kolejnych uzupełnień do Raportu odbiór, zrozumienie i ocena treści tego dokumentu są znacząco utrudnione (a w terminie 30 dni konsultacji, czy nawet wskazanych niegdyś przez GDOŚ 8 tygodni, niemożliwe). Taka sytuacja ma miejsce pomimo aktualizacji Streszczenia, jako załącznika do jednego z uzupełnień. Niezależnie od wymogów prawnych, ujednoczenie Raportu jest wskazane z uwagi na szczególny charakter inwestycji o tak dużej skali oddziaływania, a praktyka sporządzania ujednoczonych Raportów jest praktyką administracyjną dość często stosowaną. Co więcej, jak wynika z orzecznictwa, brak przygotowania takiego dokumentu może stanowić podstawę do odmowy uzgodnienia środowiskowych uwarunkowań realizacji inwestycji (por. Wyrok WSA w Gdańsku z 24.05.2023 r., II SA/Gd 817/22, LEX nr 3571501).</p> <p>Warto też podkreślić, że w niniejszej sprawie Raport kilkunastokrotnie uzupełniano, korygowano, usunięto co najmniej kilkadziesiąt omyłek pisarskich i błędów redakcyjnych oraz wyjaśniono niemal każdy jego aspekt (niekoniecznie usuwając wszystkie wątpliwości), w tym w zakresie wydawać by się mogło elementarnym, tj. dotyczącym zakresu planowanego przedsięwzięcia, które to aspekty powinny być precyzyjnie opracowane w pierwotnym dokumencie. Duże wątpliwości budzi również sposób umieszczania uzupełnień na serwerze GDOŚ, w postaci nieprzejrzysto skonstruowanego drzewa, bez wystarczających wskazówek co do nawigacji pośród mnóstwa dokumentów zlokalizowanych w folderach o tytułach zawierających jedynie daty, bez sugestii co do zawartych w nich treści. Z tego względu uzasadnione byłoby nałożenie na inwestora (wnioskodawcę) wymogu opracowania tekstu jednolitego dla istniejącego Raportu, z jednoczesnym usunięciem nadal jeszcze istniejących w nim błędów rzeczowych i językowych.</p>	<p>Wobec czego tutejszy organ nie ma podstaw do twierdzenia, że brak ujednoczenia raportu, czy też błędy, niespójności oraz oczywiste omyłki, uniemożliwiły merytoryczną analizę przedłożonej przez dokumentacji czy też wreszcie podjęcie merytorycznych rozstrzygnięć w przedmiotowym postępowaniu administracyjnym.</p> <p>W odniesieniu zaś do uwagi w zakresie sposobu umieszczania uzupełnień na serwerze GDOŚ, wskazać należy, że nie ma regulacji czy standardów określających sposobu zamieszczenia, uszeregowania czy nazewnictwa dokumentacji umieszczanych na stornach internetowych organów.</p>
94	<p>Odnosząc się do treści Raportu warto zauważyć, że zostały w nim wprowadzone liczne pojęcia, odmiennie definiowane w różnych jego miejscach (np. w zależności od rodzaju oddziaływania pojęcie „obwiednia” oznacza inny zasięg przestrzenny) oraz odwołania do załączników czy treści w innych tomach. W świetle objętości Raportu istotnie utrudnia to powzięcie pełnej wiedzy nt. wyników przeprowadzonej OOS. W wielu miejscach znajdują się zapisy (niekiedy powtarzane parokrotnie), które niewiele wnoszą do zrozumienia opisywanych w nim zagadnień, a których celem zdaje się być wyłącznie zwiększenie (już niezwykle rozbudowanej) objętości tekstu (np. zdanie „Tylko niewielka liczba odbiorców elementów wizualnych mających widok na WSP w średniej odległości może również doświadczyć niskiej, średniej lub wysokiej skali zmian w estetyce przestrzeni w związku z widokiem na prace przygotowawcze i wynikających z nich znacznych skutków” - t. IV s. 1561). Poza tym wykorzystywane są pojęcia, które nie są w powszechnym zastosowaniu i być może są efektem tłumaczeń z języków obcych (np. „afektowane JCWp”, „dojrzewająca roślinność ekranująca”), są mylące dla specjalistów (np. „roślinność” lub „szata roślinna” zamiast „pokrywa roślinna”) lub są skrótami myślowymi („przeważają bagienne krzewy i lasy bagienne”).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 92 i 93.</p> <p>Wskazane w uwadze przykłady w ocenie organu nie mają wpływu na merytoryczne rozstrzygnięcie przedmiotowego postępowania administracyjnego.</p>
95	<p>Pojawiają się także sformułowania nieodwołujące się do żadnej terminologii naukowej. Odbiór i ocenę Raportu utrudnia także fakt, iż wiele źródeł, na które powołują się autorzy tego dokumentu (jak np. Studium wody. Jacobs Clean Energy Limited, 2021, Krajny, E., Ośródka, L. Opracowanie w zakresie oddziaływania</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odnosząc się do kwestii przywoływania w treści raportu opracowań literaturowych, które nie są powszechnie dostępne, należy wskazać, że w większości są to materiały sporządzone przez podwykonawców na zlecenie (np. Studium wody. Jacobs Clean Energy Limited, 2021). Z informacji przedstawionych wynika, że znaczące fragmenty tych dokumentów zostały włączone do treści raportu, a wynikające z nich wnioski zasadniczo</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>Przedsięwzięcia na powietrze atmosferyczne, Tom I, Tom II., Ocena potencjalnych zagrożeń obiektu jądrowego. Urząd Morski w Gdyni, 2021.) jest niedostępnych lub dotychczas nieopublikowanych w literaturze fachowej. Dodatkowo, nawet zacytowane pozycje literaturowe niejednokrotnie zawierają omyłki pisarskie w tytułach (np. Herbich J. 2002. Koncepcja czerwonej zbiorowisk roślin lądowych na Pomorzu Gdańskim). Taka sytuacja obniża wiarygodność wniosków zawartych w Raporcie, jak również utrudnia proces oceny poprawności formalnej i merytorycznej Raportu. Raport zawiera również wiele zapisów ogólnych, niekonkretnych lub nieegzekwowlanych, takich jak „Możliwe jest zastosowanie działań minimalizujących polegających na poprawie widoczności linii napowietrznych” (t. IV, s. 46). „Należy dążyć do zapewnienia odpowiednio przeszkolonych i wyposażonych obserwatorów ssaków morskich (MMC)” (t. V, s. 107), które często mają charakter postulatów. Z drugiej strony zapisy te - jako działania minimalizujące i łagodzące - często stanowią dla autorów Raportu podstawę do wnioskowania o nieznacznym czy pomijalnym charakterze oddziaływań.</p>	<p>stanowiły podstawę do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko. Z uwagi na obszerny charakter przedmiotowych dokumentów niezasadne było włączanie ich w całości do treści raportu (czy to jako fragmenty poszczególnych tomów, czy też jako załączniki).</p> <p>Należy również uznać, że dla merytorycznej wartości przeprowadzonej oceny oddziaływania nie mają znaczenia omyłki pisarskie, o których mowa w pytaniu. Należy mieć przy tym na uwadze, że znaczna ich część została przez wnioskodawcę sprostowana w toku postępowania dowodowego w ramach składanych materiałów uzupełniających. Fakt, że niektóre z nich pozostały niezauważone - najprawdopodobniej ze względu na obszerność opracowania - może nieco utrudniać odbiór raportu, jednak pozostaje bez wpływu na merytoryczną wartość opracowania, a tym samym – na podjęte rozstrzygnięcie.</p> <p>W pozostałej części odpowiedź jak w uwadze nr 92 i 93.</p>
96	<p>Ocena oddziaływania na środowisko jest szczególną procedurą, mającą na celu ocenę skutków realizacji danego przedsięwzięcia na środowisko i jego elementy, decydującą o możliwości realizacji przedsięwzięcia. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, wydana szczególnie po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko, ma dostarczyć wiążących informacji dla organów orzekających na kolejnych etapach realizacji inwestycji, celem skonkretyzowania wymagań ochrony środowiska. Organ orzekający o środowiskowych uwarunkowaniach danego przedsięwzięcia ma więc obowiązek kierować się wynikającą z art. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zasadą przezorności, obligującą do przewidzenia wszystkich skutków ingerencji w środowisko na etapie realizacji, eksploatacji i likwidacji planowanej inwestycji (por. wyrok WSA w Poznaniu 07.02.2018 r., sygn. akt IV SA/Po 292/15). Dlatego tak ważną rzeczą jest to, aby organy administracji dokonały rzetelnej, wnikliwej i wszechstronnej oceny Raportu przy zachowaniu wszystkich obowiązujących reguł dowodowych. Istota zasady przezorności sprowadza się do tego, by w sytuacji, gdy nie można wiarygodnie uzasadnić, że oddziaływanie na środowisko jest nieznaczące, można uznać, iż może być ono znaczące (por. Wyrok NSA z 20.11.2020 r., II OSK 1940/20, LEX nr 3106595). Pomimo faktu, iż analizowany Raport i jego uzupełnienia przesycane są stwierdzeniami na temat tego, że oceniana inwestycja oddziaływać będzie na środowisko w sposób pomijalny (nieznaczący) co przy skali omawianego przedsięwzięcia wydaje się sformulowaniem co najmniej mało trafnym - wnikliwa analiza jego treści wzbudza w tym aspekcie sporo wątpliwości. Tu dla przykładu kilka cytatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Skutki wywołane podniesieniem temperatury wody na obszarze inwestycji są dzisiaj zatem trudne do przewidzenia.” (uzupełnienie z 13.06.2023 r. - zał. nr 1, s. 169), • „Dzisiaj niemożliwe jest jednak prognozowanie, jak podniesienie temperatury wokół ujścia wód pochłodniczych wpłynie na ewentualną możliwość zasiedlenia analizowanego obszaru przez gatunki nierodzące” (uzupełnienie z 13.06.2023 r. - zał. nr 1, s. 169), • „Nie wiadomo jednak, co dokładnie może się dzieć z chlorem w Morzu Bałtyckim (...)” (Raport, t. V, s. 141), 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odnosząc się, w pierwszej kolejności, do wskazanych cytatów zaczerpniętych z uzupełnień oraz raportu, należy zwrócić uwagę na fakt, że pełen kontekst, w którym przytoczony fragment uzupełnienia do raportu powinien być cytowany, dotyczy oceny stanu środowiska wód morskich w zakresie cechy C2 opierającej się na introdukcji (pojawianiu się) nowych gatunków obcych w przypadku, którego „sam zrzut wód pochłodniczych nie może w tym przypadku zostać zaklasyfikowany do oddziaływań mogących doprowadzić do wprowadzenia na obszarze oddziaływania inwestycji nowych wodnych gatunków obcych”.</p> <p>Co do kolejnego fragmentu w brzmieniu „Dzisiaj niemożliwe jest jednak prognozowanie, jak podniesienie temperatury wokół ujścia wód pochłodniczych wpłynie na ewentualną możliwość zasiedlenia analizowanego obszaru przez gatunki nierodzące”, na uwagę zasługuje dalsza część akapitu wskazanego w uwadze uzupełnienia brzmi „obszar o podwyższonej temperaturze wody będzie bowiem niewielki i stanowić będzie znikomą część siedlisk dostępnych dla ichtiofauny wokół obszaru realizacji przedsięwzięcia, a bardzo lokalne podwyższenie temperatury może spowodować pojawienie się zmian siedliskowych, ale na bardzo ograniczonym obszarze”.</p> <p>Odnosząc się do zacytowanego fragmentu raportu, tom V, rozdział V.4.2.4: „Nie wiadomo jednak, co dokładnie może się dzieć z chlorem w Morzu Bałtyckim (...)” należy wskazać, że wg dalszej części akapitu: „W raportach przygotowanych w ramach OOS dotyczących hydrodynamiki wód morskich i jakości wody zaproponowano kilka opcji, w tym szczegółowe badania zachowania chloru w Morzu Bałtyckim, a także opcje dotyczące innych potencjalnych metod kontroli zanieczyszczeń biologicznych, które zminimalizowałyby lub wyeliminowały konieczność dozowania chloru. Stwierdzono, że zastosowanie takich środków pozwoli na opracowanie systemu zwalczania zanieczyszczeń biologicznych, który nie będzie miał znaczącego negatywnego wpływu na środowisko morskie”.</p> <p>Zatem w kontekście zaczerpniętego z uzupełnienia z 13 czerwca 2023 r. fragmentu w brzmieniu: „stwierdzono, że negatywne oddziaływania w fazie likwidacji również należy uznać za niemożliwe do zidentyfikowania i oceny bądź nieistotne” należy wskazać, że pełny kontekst tej części dokumentacji nie pozwala wywodzić wskazanych w uwadze konkluzji dot. braku przeprowadzenia szczegółowej analizy oddziaływania przedsięwzięcia na stan środowiska wód morskich w fazie jego likwidacji.</p> <p>W zgromadzonej dokumentacji wyjaśniono szczegółowo, że: „W Raporcie OOS nie przeprowadzono szczegółowej analizy oddziaływania przedsięwzięcia na stan środowiska wód morskich w fazie jego likwidacji. Podobnie postanowiono w przypadku wpływu inwestycji na jakość środowiska w zakresie wskaźnika testu mikrojądrowego. Przewiduje się bowiem, iż faza likwidacji przedsięwzięcia potrwa około 24 lat, a w chwili sporządzenia niniejszego dokumentu istnieje znaczna niepewność co do przebiegu fazy likwidacji i zaproponowanych działań likwidacyjnych. Założono zatem, że rodzaje oddziaływań, ich charakter oraz znaczenie będą podobne do tych, które wystąpią na etapie prac przygotowawczych i w fazie budowy. Można też zakładać, że będą one miały mniejszą skalę, lecz mogą zostać bardziej rozciągnięte w czasie. Założenie to oparte jest na projekcie planu likwidacji (przedstawionym w ramach nadrzędnego opisu przedsięwzięcia), zgodnie z wymogami polskiego ustawodawstwa. W planie założono, że do prac likwidacyjnych dostępne będą podobne techniki, instalacje i inne urządzenia, jak na etapie prac przygotowawczych i w fazie budowy”.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>„(...) stwierdzono, że negatywne oddziaływania w fazie likwidacji również należy uznać za niemożliwe do zidentyfikowania i oceny bądź nieistotne” (uzupełnienie z 13.06.2023 r. zał. nr 1, s. 220).</p> <p>Z tego względu niezbędne jest wyważenie, zgodnie z ww. zasadą przezroczności, na ile z realizacją EJ w planowanej lokalizacji nie będzie się wiązać ryzyko, że skala oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska nie będzie większa niż prognozowane w Raporcie oddziaływania pomijalne bądź nieznaczące.</p>	<p>Na podstawie powyższego, należy stwierdzić, że jakkolwiek raport, na co wskazuje sam autor uwagi, był opracowywany na danych technicznych wczesnego etapu projektowego (wstępna koncepcja rozwiązań technicznych), jako element postępowania do wydania pozwolenia na budowę, będzie poddawany weryfikacji na tym właśnie etapie, tj. w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko.</p> <p>Ponowna ocena oddziaływania, o której jest mowa powyżej, stanowi instrument prawny w postępowaniu administracyjnym zmierzającym do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, w którym szczegółowe założenia projektowe i przeprowadzone na ich podstawie analizy wpływu na środowisko poddawane są ponownej weryfikacji, w celu potwierdzenia, czy warunki realizacji przedsięwzięcia, ujęte w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, umożliwią wypełnienie standardów jakości środowiska w stopniu gwarantującym jego realizację.</p>
97	<p>Ponadto w Raporcie w wielu miejscach znajdują się zapisy, według których niektóre rozwiązania techniczne i związane z tym oddziaływania wiadome będą na późniejszym etapie (np. „Projekt planowanego Przedsięwzięcia w obrębie WSP Lubiatowo - Kopalino w podwariancie technicznym IA nie jest jeszcze na tyle zaawansowany, aby możliwa była ocena jego oddziaływania na otoczenie nocne” - t. IV, s. 1564, czy mowa w jednym z uzupełnień o „hipotetycznym miejscu posadzenia elementu hydrotechnicznego układu chłodzenia”). Z tego względu zasadne będzie nałożenie przez GDOŚ obowiązku dokonania ponownej oceny oddziaływania na środowisko. Co prawda zgodnie z obecnymi uwarunkowaniami prawnymi przeprowadzenie ponownej oceny oddziaływania na środowisko dla elektrowni jądrowej jest obligatoryjne, jednak według procedowanej nowelizacji ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (druk 3304), taka sytuacja może ulec zmianie. W ocenie ZWP niezbędne jest, by dla przedmiotowej inwestycji została przeprowadzona ponowna ocena oddziaływania na środowisko i w jej ramach dokonano pogłębienia analiz i ocen w kwestiach, które zostały zarysowane w poniższych uwagach. Szczególnie dotyczy to: oddziaływań na stan wód i ekosystemy Morza Bałtyckiego (kluczowe w przypadku dopuszczenia realizacji elektrowni (EJ) w otwartym układzie chłodzenia) oraz zasoby przyrodnicze, kwestii społeczno-gospodarczych i zdrowotnych (fundamentalnych dla akceptacji lokalnych społeczności), a także oddziaływań skumulowanych, które w niniejszym Raporcie oceniono w sposób pobieżny, dyskusyjny.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Ponowna ocena oddziaływania stanowi instrument prawny w postępowaniu administracyjnym zmierzającym do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, w którym szczegółowe założenia projektowe i przeprowadzone na ich podstawie analizy wpływu na środowisko poddawane są ponownej weryfikacji, w celu potwierdzenia, czy warunki realizacji przedsięwzięcia, ujęte w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, umożliwią wypełnienie standardów jakości środowiska w stopniu gwarantującym jego realizację. Decyzję w tym zakresie podejmuje organ ochrony środowiska.</p> <p>GDOŚ niniejszą decyzją zobowiązał Spółkę do przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko (warunek pkt VII i VIII).</p> <p>Podkreślenia wymaga, że ponowna ocena oddziaływania przeprowadzana jest w ściśle określonych przypadkach, a jej procedura została uwzględniona przez ustawodawcę w art. 89 – 95 u.o.o.s.</p>
98	<p>Zgodność zakresu Raportu z postanowieniem GDOŚ z dnia 25 maja 2016 r. sygn. DOOŚOA.4205.1.2015.23</p> <p>W dniu 25 maja 2016 r. GDOŚ postanowieniem sygn. DOOŚ-OA.4205.1.2015.23 określił zakres Raportu o oddziaływaniu na środowisko dla budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej. Po analizie przedłożonego w marcu 2022 r. Raportu oraz jego kolejnych uzupełnień pojawia się wątpliwość dotycząca pełnej zgodności tego dokumentu z ww. zakresem. O ile trudno wskazać zagadnienia z postanowienia, które w ogóle nie zostały ujęte w Raporcie, tak sposób ich uwzględnienia (pogłębienia zagadnienia) często pozostawia wiele do życzenia. Na łatwość zidentyfikowania konkretnych miejsc w dokumencie negatywnie wpływa rozdrobnienie tematów w jego treści i ich „rozrzucenie” w różnych miejscach (często odległych o kilkaset stron). Ponadto część problematyki została potraktowana w Raporcie ogólnie i w sposób symboliczny (bez szczegółowej analizy zagadnień), przez co powstaje odczucie, że temat został opisany niewystarczająco względem oczekiwań GDOŚ, przez co nie czyni zadość wymogom formalnym.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W ocenie GDOŚ zawartość raportu oraz analizy przeprowadzone w jego zakresie korespondują i odpowiadają zakresowi postanowienia z 25 maja 2016 r., a zgromadzona finalnie dokumentacja sprawy, spełniając wymogi określone m.in. w art. 66 u.o.o.s., pozwoliła w sposób kompleksowy na przeprowadzenie oceny oddziaływania omawianego przedsięwzięcia na środowisko, a w efekcie – na określenie środowiskowych uwarunkowań jego realizacji w niniejszej decyzji.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
99	<p>Jako przykład można wskazać kwestię z pkt. V. lit. d) postanowienia, tj. „możliwości podjęcia działań mających na celu ograniczenie ilości energii cieplnej emitowanej do atmosfery lub odbiornika wód chłodniczych (np. polegających na skojarzonej produkcji ciepła i energii elektrycznej - kogeneracji)”. W Raporcie w zasadzie w ogóle (poza ogólnym stwierdzeniem w rozdz. II.2.1.5) nie odniesiono się do tego zagadnienia. Z kolei w jednym z uzupełnień zapisano, że „dostawca technologii jądrowej dla EJ w wariantcie lokalizacyjnym Lubiatowo-Kopalino (tj. Westinghouse Electric Company), który w swoich założeniach technologicznych nie dostarcza układów kogeneracyjnych, a więc umożliwiających produkcję energii elektrycznej w skojarzeniu z produkcją ciepła. Inwestor nie będzie dalej analizował takiego rozwiązania technologicznego i nie znajdzie się ono w projekcie budowlanym dla elektorowi jądrowej”. Takie podejście nie wydaje się być merytorycznym odniesieniem do obowiązku nałożonego przez GDOŚ, a jednocześnie jest dyskusyjne z punktu widzenia negatywnych oddziaływań, jakie niesie za sobą wprowadzanie wód chłodniczych do Morza Bałtyckiego oraz doświadczeń z innych elektrowni jądrowych, w których zastosowano kogenerację.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W przywołanym w uwadze uzupełnieniu z 7 kwietnia 2023 r. stanowiącym odpowiedź na wezwanie GDOŚ z 13 lutego 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.63. Wnioskodawca poza cytowanymi zdaniem przedstawił również informacje, które uzasadniają dodatkowo nie podjęcie analizy w zakresie kogeneracji ciepła. Zgodnie z wyjaśnieniem w pobliżu obu potencjalnych lokalizacji EJ brak jest znaczących odbiorców ciepła grzewczego. Transport ciepła do Trójmiasta (miejsca najbliższego do podłączenia ze scentralizowaną siecią ciepłowniczą zarządzaną przez Gdańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., z którym najbliższy punkt możliwego połączenia – zlokalizowany w Gdyni - jest oddalony o ok. 56 km od preferowanej lokalizacji Lubiatowo-Kopalino) jest wątpliwy ekonomicznie – ze względu na koszty członu ciepłowniczego i prace dostosowawcze w zakresie turbozespołu do pracy w kogeneracji EJ oraz budowy i utrzymania ciepłociągu, a także straty ciepła. Należy również zauważyć, iż zastosowanie kogeneracji skutkowało by znaczącym zmniejszeniem produkcji energii elektrycznej w instalacji EJ”. Jak wskazuje w odpowiedzi Spółka – analiza takiego układu nie ma uzasadnienia ekonomicznego. transport ciepła na duże odległości obciążony jest stratami ciepła. Trójmiasto znajduje się w odległości ok. 56 km w linii prostej, budowa rurociągów i ich trasowanie z uwagi na uwarunkowania przestrzenne Województwa Pomorskiego oraz istniejące sieci dróg sprawiają, że rurociągi takie miałyby znacznie większą długość.</p> <p>Jak wskazuje Międzynarodowa Agencja Atomistyki w opracowaniu z 2019 roku "Guidance on Nuclear Energy Cogeneration" (International Atomic Energy Agency, 2019. Series: IAEA nuclear energy series, ISSN 1995-7807 ; no. NP-T-1.17) – możliwości kogeneracji ciepła są opłacalne w przypadku bliskich, w stosunku do EJ, lokalizacji ośrodków przemysłowych posiadających zapotrzebowanie na parę technologiczną.</p> <p>W przypadku kogeneracji ciepła dla ciepłowni komunalnych – opłacalność spada wraz z odległością. Obecnie straty ciepła są redukowane poprzez nowsze technologicznie rurociągi do transportu podgrzanej wody i można rurociągami takimi transportować wodę podgrzaną na odległości do 150 km ze stratą ciepła rzędu 2%. Jednak koszty budowy rurociągów – zajęcie terenu oraz budowa stacji pomp (stacja co ok. 20 km), wpływają negatywnie na koszty związane z budową i eksploatacją sieci.</p> <p>Autorzy raportu podkreślają również, że przy analizie studium przypadków w której wykorzystywano kogenerację ciepła komunalnego satysfakcjonujące wyniki osiągnęto dla lokalizacji oddalonych o 30 – 40 km od lokalizacji elektrowni jądrowej. Tylko w jednym przypadku kogeneracji zdecydowano się na budowę sieci ciepłowniczej o długości ok. 80 km i miało to miejsce w Finlandii w elektrowni Loviisa 3 – jak wskazano w raporcie ograniczyło to jednak znacząco (o ok. 15%) możliwości generacji energii elektrycznej. Uzasadnienie w tym przypadku było związane z warunkami klimatycznymi w Finlandii i znacznie dłuższym okresem grzewczym niż w innych krajach Europy Środkowej. Temperatury średnie zimą dla szerokości geograficznej 60-65°N różnicują się pomiędzy 2,2°C a -17,3°C, gdy przy szerokości geograficznej 50-55°N, w której położona jest Polska oscylują w granicach 7,2 °C a -11,9°C. (dane meteorologiczne pochodzą z analizy danych wieloletniej 1951-2010 z publikacji R. Twardosz; U. Kossakowska-Cezak (2016) Exceptionally cold and mild winters in Europe (1951-2010). Theor Appl Climatol (2016)125:399-411).</p> <p>Podsumowując, mając na uwadze powyższe uzasadnienie i bazując na doświadczeniach MAEA w zakresie kogeneracji ciepła z innych elektrowni jądrowych organ stwierdza brak podstaw do twierdzenia, że wnioskodawca odniósł się do kwestii kogeneracji ciepła z EJ w sposób nieprawidłowy.</p>
100	<p>Sposób oceny oddziaływań skumulowanych (szerzej skomentowanych w dalszej części niniejszego stanowiska) również budzi wątpliwość w zakresie pełnej zgodności z wymogami ww. postanowienia. Czytając jego treść można wyciągnąć wniosek, że GDOŚ oczekiwał od autorów Raportu łącznej oceny wszystkich oddziaływań skumulowanych - tych związanych z budową EJ, inwestycji towarzyszących oraz innych inwestycji w otoczeniu przyszłej EJ, a nie odrębnej oceny przy sztucznym podziale na inwestycje zewnętrzne i wewnętrzne projektowe. Dodatkowo w ramach tej oceny praktycznie nie uwzględniono tematu „wydobycia surowców kopalnych (np. ropa naftowa, gaz ziemny, gaz łupkowy)”, o którym mowa w pkt. IV lit. e postanowienia.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Odpowiadając na część pierwszą uwagi dot. łącznej oceny wszystkich oddziaływań skumulowanych, w punkcie IV postanowienia GDOŚ o zakresie raportu z 25 maja 2016 r. wskazano na konieczny opis przewidywanych skumulowanych oddziaływań przedsięwzięcia na środowisko z innymi istniejącymi i planowanymi inwestycjami i źródłami emisji. Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 8 u.o.o.s., raport powinien zawierać m.in. opis przewidywanych znaczących skumulowanych oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko, stąd należy w nim uwzględnić wszystkie inwestycje nieobjęte wnioskiem (istniejące i planowane) - w tym inwestycje towarzyszące”.</p> <p>Zapisy zawarte w ww. postanowieniu były oparte na obowiązującym w tym czasie stanie prawnym. W 2019 r. nastąpiła nowelizacja ww. ustawy w zakresie wykonania analiz powiązanych ze sobą przedsięwzięć, tylko dla których wydano decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 66 ust. 1 pkt 3b: "Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać informacje umożliwiające analizę kryteriów wymienionych w art. 62 ust. 1 oraz zawierać: (...) informacje na temat powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć realizowanych, zrealizowanych lub planowanych, dla których wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, znajdujących się na terenie, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia, oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływanie mieszcza się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia – w zakresie, w jakim ich oddziaływanie mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem”.</p> <p>Powyższa nowelizacja została wprowadzona z przyczyn braku możliwości pozyskania szczegółowych danych i parametrów przedsięwzięć, aby możliwe było wykonanie modelowania oddziaływań.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>Pomimo braku dokładnych parametrów dla infrastruktury towarzyszącej, zgodnie z postanowieniem GDOS wykonano w raporcie analizie skumulowane z infrastrukturą towarzyszącą na bazie zakładanych parametrów opracowanych w Studiach wykonalności dla tych przedsięwzięć (parametry opisane w tomie II w rozdziale II.12 „Infrastruktura towarzysząca nieobjęta wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach”). Dokonane założenia przebiegów, lokalizacji, emisji, parametrów infrastruktury towarzyszących mogą ulec zmianie po opracowaniu klp lub raportu dla tych przedsięwzięć, prowadzonych przez odrębne podmioty je realizujące (m.in. PKP PLK, PSE S.A., Urząd Morski). Wykonanie dokładnych obliczeń celem oceny oddziaływania skumulowanego będzie możliwe dopiero na etapie ponownej oceny oddziaływania elektrowni jądrowej na środowisko, zakładając, że w tym czasie decyzje środowiskowe zostaną pozyskane. W przeciwnym razie ocena oddziaływań skumulowanych będzie wykonana przez te podmioty, które będą zobowiązane do uwzględnienia charakterystyki i związanych z nią parametrów technicznych elektrowni jądrowej.</p> <p>Odnosząc się do treści uwagi, ze względu na mnogość obiektów i infrastruktur koniecznych do wykonania analiz, celem przejrzystości podziałów, oddziaływania podzielono na oddziaływania pod kątem ich lokalizacji, należy wyjaśnić, co następuje.</p> <p>Przeanalizowano zakres terytorialny oddziaływań oraz szacunkowych emisji, jakie mogą być skutkiem prac budowlanych i procesów w trakcie eksploatacji poszczególnych inwestycji towarzyszących. W momencie gdy zasięgi oddziaływań na dany komponent środowiska pochodzących od elektrowni oraz od inwestycji towarzyszących pokryły się, analizie poddano możliwość wystąpienia oddziaływania skumulowanego. W ramach analizy pod uwagę wzięto oddziaływania na biotyczne i abiotyczne elementy środowiska, następnie dwutorowo podjęto analizy skumulowane z elektrowni z inwestycjami towarzyszącymi oraz z inwestycjami stron trzecich. Analizie poddano inwestycje stron trzecich, do których zaliczono:</p> <ul style="list-style-type: none"> – inwestycje zewnętrzne istniejące, dla których została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach i są w trakcie budowy lub eksploatacji, a ich potencjalny zasięg oddziaływania mieści się w obszarze oddziaływań elektrowni, – inwestycje, dla których wydana została decyzja i są w trakcie realizacji – przyjęto, że uzyskały pozwolenie na budowę lub inne pozwolenie, które konsumuje decyzje, – inwestycje, dla których wszczęto postępowanie w przedmiocie wydania decyzji, lecz jej jeszcze nie wydano (nie rozpoczęła się jeszcze ich realizacja). <p>Reasumując w ramach analiz oddziaływań skumulowanych planowanego przedsięwzięcia dokonano analizy kumulacji z inwestycjami towarzyszącymi oraz z inwestycjami stron trzecich, jako łączne oddziaływanie skumulowane. Niemniej z uwagi na przyjęcie jedynie założeń projektowych, tutejszy organ nałożył obowiązek wykonania ponownej oceny oddziaływania na środowisko, o której mowa powyżej.</p> <p>Odnośnie uwagi dot. surowców kopalnych, należy zauważyć, że w wykazie tabelarycznym przedsięwzięć wskazanych do wykonania analiz skumulowanych ujętych w załączniku IV.19-1 oraz na mapie w załączniku IV.19-2, nie wymieniono wydobycia surowców kopalnych (np. ropa naftowa, gaz ziemny, gaz łupkowy), ponieważ ich lokalizacja i oddziaływanie nie pokrywały się z lokalizacją i oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia oraz infrastruktury towarzyszącej.</p> <p>W trakcie analiz łącznie dla obu wariantów lokalizacyjnych w Administracyjnych Regionach Lokalizacji Lubiatowo - Kopalino i Żarnowiec pozyskano informacje na temat około 500 różnego charakteru inwestycji. Ze względu na ich liczbę oraz w połowie przypadków brak istotnych oddziaływań kumulujących się z elektrownią oraz infrastrukturami towarzyszącymi, ostatecznie zdecydowano się przedstawić w raporcie informacje o inwestycjach stron trzecich zlokalizowanych w obrębie gmin, w których znajdują się analizowane warianty lokalizacyjne oraz w obrębie gmin gdzie przebiegają lub są zlokalizowane inwestycje towarzyszące (w przypadku dróg za miejsce docelowe uznano węzeł w Strzebielinie łączący planowaną drogę z trasą S6). W analizach ostatecznie uwzględniono następujące gminy: Choczewo, Krokowa, Gniewino, miasto Lębork, Wicko, miasto Wejherowo, Luzino, Łęczyce i Nowa Wieś Lęborska. Z listy ok. 500 inwestycji stron trzecich przekazanych przez organy administracji publicznej odrzucone zostały małe inwestycje infrastrukturalne, których zasięg ma lub będzie mieć wymiar lokalny, a oddziaływania są niewielkie i nie będą stanowiły oddziaływania skumulowanego z przedsięwzięciem.</p>
101	<p>Wybór wariantu Przedsięwzięcia</p> <p>Jak wskazano w raporcie, w efekcie przeprowadzonych analiz: porównawczej i wielokryterialnej dokonano wyboru wariantu 1A w lokalizacji Lubiatowo - Kopalino jako wariantu proponowanego przez autorów Raportu. W przywołanej powyżej analizie wielokryterialnej oceniano aspekty środowiskowe oraz efektywność techniczną i ekonomiczną, a najwięcej punktów uzyskały warianty 1A i 1B. Jak wskazano w raporcie „racjonalnym wariantem najkorzystniejszym dla środowiska jest podwariant techniczny 1B. Podwariant ten uzyskał lepsze lub takie same oceny w porównaniu do podwariantu 1.4. Różnica pomiędzy podwariantami technicznymi 1B</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W części dotyczącej powołanie się przez autora uwagi do spotkania z 22 czerwca 2023 r., organ wyjaśnia, iż nie jest w stanie odnieść się do powyższego, bowiem przedstawiciele organu nie uczestniczyli w spotkaniu, w związku z czym GDOS nie jest w stanie zweryfikować omawianych informacji.</p> <p>Zgodnie postanowieniem określającym zakres raportu, Spółka została zobligowana do przeprowadzenia szczegółowych badań środowiska w regionach lokalizacji Lubiatowo-Kopalino i Żarnowiec, tj. obszarze wyznaczonym okręgiem o średnicy 30 km wyznaczonej od teoretycznego środka nieruchomości. W wyniku przeprowadzonych badań, obejmujących wszystkie komponenty środowiska, w tomie III raportu przedstawiono informacje o stanie istniejącym w obu rozważanych lokalizacjach. W zakresie potencjalnego oddziaływania na wody morskie, wnioskodawca wykonał również analizy modelowe w zakresie wskaźników jakości wód, opisujących stan wód dla elementów biologicznych,</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>i 1A jest jednak niewielka j oba podwarianty techniczne mają porównywalny wpływ na środowisko" (t. V, s. 98). W świetle licznych rozmów przeprowadzonych z ekspertami oraz wyrażanymi przez nich opiniami (w tym w trakcie spotkania w dn. 22 czerwca 2023 r. z udziałem spółki PEJ oraz ekspertów pracujących nad Raportem i jego uzupełnieniami) pojawiał się pogląd, że wariant 1B nie został w sposób wyczerpujący przebadany, a modelowanie rozpyłu zanieczyszczeń (termicznych i chemicznych) w Morzu Bałtyckim zostało wykonane wyłącznie dla wariantu 1A. W przypadku prawdziwości takiej tezy pojawia się obawa o to, na ile faktycznie możliwe jest dokonanie, przez zaangażowane w procedurę organy, rzetelnej analizy wszystkich wariantów i porównanie ich wpływu na środowisko. Stawia to także pod znakiem zapytania zasadność wyżej przytoczonego wniosku zawartego w Raporcie o porównywalnym wpływie na środowisko obu wariantów. Preferowany przez inwestora wariant 1A wiązać się może z istotnym wpływem na stan wód morskich, przede wszystkim ze względu na podnoszenie temperatury wody oraz wprowadzanie biogenów i innych substancji. Takie działanie może przelożyć się na pogorszenie stanu wód morskich i zwiększenie intensywności zakwitów sinic.</p>	<p>hydromorfologicznych i fizyko-chemicznych, dla wszystkich podwariantów technicznych przedsięwzięcia. Jak wynika z raportu analizy te zostały wykonane w tożsamy sposób. Przeprowadzenie analiz na tym samym poziomie było podstawą do wskazania preferowanego podwariantu i lokalizacji inwestycji.</p> <p>W zakresie oceny inwestycji z punktu widzenia efektywności technicznej i finansowej różnica pomiędzy podwariantem 1A a 1B wyniosła 15 punktów (rozdział V.2.3.8.2) na korzyść podwariantu 1A (uzyskana liczba 100 vs 85 dla podwariantu 1B). Podwariant techniczny 1A zajmuje wyższą pozycję niż podwariant techniczny 1B pomimo większych wymogów budowlanych oraz powiązanego wyższego szacunku CAPEX. Ta wyższa pozycja związana była z większą mocą wyjściową netto elektrowni w podwariantcie technicznym 1A przekładającą się na potencjał większego dochodu w okresie eksploatacji EJ, co równoważy początkowe wyższe wydatki CAPEX związane z budową układu chłodzenia. Podwariant techniczny 2A wypada gorzej niż równoważny podwariant techniczny 1B z uwagi na wyższe wydatki CAPEX i OPEX związane z budową i eksploatacją osobnej pompowni i ok. 10 km korytarza rurociągu uzupełniającej wody chłodzącej.</p> <p>W zakresie twierdzenia o nierównomiernym przeanalizowaniu wariantów lokalizacyjnych i podwariantów technicznych wyjaśnienia wymaga, że zgodnie z przepisami prawa materialnego mającymi zastosowanie w niniejszej sprawie, przeprowadzenie oceny wpływu przedsięwzięcia na środowisko – wariantowanie – jest wymogiem ustawowym. Postanowieniem z 25 maja 2016 r. Spółka została zobligowana do przeprowadzenia szczegółowych badań środowiska w regionach lokalizacji Lubiатовo-Kopalino i Żarnowiec, tj. obszarze wyznaczonym okręgiem o średnicy 30 km wyznaczonej od teoretycznego środka danego podwariantu.</p>
102	<p>Jak podkreślono w Raporcie i co ma odzwierciedlenie w faktach, Morze Bałtyckie jest podatne na zakwit sinic, a problem eutrofizacji i rozwoju stref beztlenowych, przyczyniających się do dalszego przeżyźnienia, pogłębia się. Z punktu widzenia lokalnej przedsiębiorczości opartej na zasobach przyrodniczych i turystyce, stanowi to fundamentalny problem.</p> <p>Podstawą podejmowania decyzji przez GDOŚ powinien być pełny obraz wszystkich możliwych oddziaływań dla rozważanych wariantów (szczególnie wariantu proponowanego przez inwestora i racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska). Niepełne, wrywkowe bądź w oderwaniu od stanu środowiska w miejscu planowanej lokalizacji analizy (jako przykład można przytoczyć odniesienia w Raporcie do globalnego ładunku biogenów, który corocznie wprowadzany jest do morza z dorzecza Wisły (w przypadku azotu) bądź obecnej zawartości w wodach morskich (w przypadku fosforu) (t. IV, s. 1090), przez co umniejszono rolę wprowadzanych ładunków zanieczyszczeń biogennych z eksploatacji EJ) prowadzić mogą do wystąpienia kolejnych sytuacji, podobnych do tej, która miała miejsce w 2022 r. na Odrze, gdzie na skutek najprawdopodobniej czynników klimatycznych oraz sumy wielu jednostkowych (i mieszczących się w standardach określonych w prawie i wydanych pozwoleniach) emisji zanieczyszczeń doszło do katastrofy ekologicznej. Brak pełnej analizy rozważanych wariantów EJ i pewności co do skali ewentualnych oddziaływań (nie tylko w skali całego akwenu Morza Bałtyckiego, lecz przede wszystkim w skali lokalnej) może przyczynić się w przyszłości do degradacji jego zasobów, znacząco ograniczając możliwości zarobkowe mieszkańców i przedsiębiorstw z gmin nadmorskich, czerpiących korzyści z usług turystycznych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie oddziaływania na turystykę oraz wpływu na wody przybrzeżne Bałtyku – odpowiedź jak w uwadze nr 7 i 42.</p> <p>Jak wskazano powyżej, oddziaływanie na stan wód nie będzie powodowało znaczących skutków, nie stwierdza się tym samym oddziaływania na sektor turystyki. W raporcie zostały przeprowadzone analizy zarówno w zakresie stanu aktualnego (raport, tom III, rozdział III.4.4) oraz oddziaływań przedsięwzięcia na turystykę (raport, tom IV, rozdział IV.18.5).</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
103	<p>W analizie wielokryterialnej, na którą powołano się w Raporcie, wzięto pod uwagę szereg aspektów, w tym kwestie finansowe (które zdają się być decydujące). Natomiast analiza dokumentu oraz przebieg rozmowy z ekspertami inwestora w dn. 22 czerwca 2023 r. pozwalają przypuszczać, że nie wszystkie koszty zostały uwzględnione w ww. analizie, przez co jej wyniki mogą nie oddawać faktycznego „bilansu zysków i strat” poszczególnych wariantów. Jako przykład można wskazać koszty budowy kanałów wody chłodzącej w technologii bezwykopowej (TBM) o długości kilku kilometrów każdy, które w opinii ekspertów będą znacznie wyższe niż budowa w technologii otwartego wykopu. Ważne jest także to, by w ramach analizy kosztowej uwzględnić wydatki na ewentualną refulację i odbudowę plaż w miejscach, gdzie naturalne procesy wywołane budową obiektów na potrzeby EJ (w tym MOLF) wywołają erozję brzegu. Warto też zauważyć, że kwestia technologii budowy kanałów na morzu, pomimo wielu deklaracji ujętych w uzupełnieniach (np. z 3 lipca 2023 r.), jest wciąż niejednoznaczna. Przykładowo w jednym z załączników do uzupełnień (uzupełnienie Załącznika II.2.4-3, z dn. 03.07.2023_2) wskazano na możliwość budowy kanałów/rurociągów wody chłodzącej i rurociągów wody chłodzącej oraz oczyszczonych ścieków metodą zanurzenia wąża.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie spotkania z 22 czerwca 2023 r. – odpowiedź jak w uwadze nr 101.</p> <p>W zakresie wszystkich kryteriów przeprowadzonej analizy wielokryterialnej, kwestia dotycząca sposobu wyboru metody budowy kanałów chłodzących odgrywa marginalną rolę. Powyższe wynika z faktu, że, jak wskazano powyżej, czas prowadzenia ww. prac będzie diametralnie krótszy od czasu całkowitego funkcjonowania elektrowni jądrowej. Nadto zaznaczyć należy, że jest to jeden z kilkudziesięciu elementów budowlanych wchodzących w zakres całego zamierzenia inwestycyjnego objętego niniejszym wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Z kolei na analizie ekonomiczne wpływ ma przede wszystkim czas użytkowania elektrowni jądrowej, przekładający się na moc i ilość produkowanej energii elektrycznej przez czas funkcjonowania jednostki wytwórczej.</p> <p>Odnosząc się do podniesionej w pytaniu kwestii potencjalnej konieczności refulacji i odcinkowej przebudowy plaż w związku z procesami erozji brzegu w związku z realizacją planowanego przedsięwzięcia. GDOŚ pismem z 7 października 2022 r., znak: DOOŚ-OA-4205.1.2015.55, wezwał inwestora do złożenia wyjaśnień w zakresie erozji brzegu morskiego w rejonie lokalizacji i związanej z tym konieczności zmiany klasy bezpieczeństwa odcinka brzegu morskiego. Z przedstawionych wówczas wyjaśnień bezspornie wynika, że skutki oddziaływania tymczasowego zakłócenia nanoszenia osadów wzdłuż wybrzeża (MOLF, grobla) jedynie w nieznacznym stopniu przyczynią się do erozji linii brzegowej (<50 m). Zidentyfikowany wpływ oraz wielkość tej erozji pozostanie w granicach naturalnej zmienności brzegu morskiego (10 do 100 m), co potwierdziły wyniki kartowania tachymetrycznego.</p> <p>W związku z wezwaniem GDOŚ z 13 kwietnia 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.77, do złożenia wyjaśnień oraz uzupełnienia raportu, przedłożono wyjaśnienia, co do oddziaływania w przypadku stosowania metody bezwykopowej na elementy i cechy wskaźników charakteryzujących stan wód przybrzeżnych i morza otwartego. Realizacja kanałów wody chłodzącej metodą TBM pozwoli na całkowite wyeliminowanie ingerencji w pas techniczny oraz strefę pływów. Z punktu widzenia oddziaływania związanego z procesem wydobywania utoru z pogłębiania dna, rezygnacja z metody otwartego wykopu i zastąpienie tej metody tunelowaniem wyeliminuje całkowicie zjawisko wzrostu stężenia zawiesiny ogólnej w wodach morskich, jak i wieloletnią odbudowę strefy rew w związku z procesem naturalnego przywracania równowagi dynamicznej w tej strefie.</p> <p>Z punktu widzenia możliwości zastosowania innej metody budowlanej aniżeli metoda TBM, należy stwierdzić, że Urząd Morski w Gdyni działając na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 u.o.o.ś. oraz art. 42 ust. 2 pkt 31 lit. b ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 457, ze zm.), dalej u.o.m., uzgodnił warunki realizacji przedsięwzięcia. Zgodnie z postanowieniem Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z 31 lutego 2023 r., znak: INZ:8103.42.6.2022. MG.AC / EZD: INZ1.8103.113.6.2022.MG, prace związane z realizacją kanałów wody chłodzącej należy wykonać za pomocą tunelowania, tj. metodą bezwykopową.</p> <p>Odnosząc się do kwestii wpływu konstrukcji MOLF na linię brzegową, należy wyjaśnić, że w zgromadzonej dokumentacji dokonano wstępnej oceny wpływu tego obiektu na linię brzegową. Należy jednak zaznaczyć, że konstrukcja ta nie jest elementem przedmiotowej sprawy i będzie objęta odrębnym wnioskiem w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wówczas, w oparciu o szczegółowe parametry konstrukcyjne, możliwe będzie dokonanie komplementarnej analizy oddziaływania tego przedsięwzięcia na środowisko.</p>
104	<p>Warto także zwrócić uwagę na kwestię oddziaływań związanych z realizacją prac na obszarze morskim w technologii TBM. W prowadzonych analizach jako najgorszy możliwy scenariusz przyjęto wariant „otwartego wykopu” i to on został poddany analizie. Z kolei wariant bezwykopowy uznano za mniej szkodliwy dla środowiska i niewymagający szczególnych rozważań. W wielu aspektach takie podejście jest słuszne i zrozumiałe. Jednak w przypadku np. wpływu długotrwałych drgań (a może także hałasu podwodnego) nie można wykluczyć, że przy takim podejściu niektóre oddziaływania nie zostały dostrzeżone. W ocenie ZWP wymaga to uzupełnienia, ponieważ wg zgrubnych obliczeń opartych na danych z Raportu i uzupełnień można założyć, że nieprzerwana budowa kanałów wód chłodniczych (a wraz z nią drgania i hałas) trwać może ponad półtora roku, jeżeli (tak jak założono) każdy z kanałów drążony będzie przez niezależną głowicę. Ponadto jak zauważono w jednym z uzupełnień, także w trakcie realizacji prac w technologii TBM może dochodzić do „naruszeń dna” i jego zaburzeń związanych z budową konstrukcji głowicy wlotu i wylotu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W związku z wezwaniem GDOŚ z 13 kwietnia 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.77, do złożenia wyjaśnień oraz uzupełnienia raportu, przedłożono wyjaśnienia dotyczące oddziaływania metody bezwykopowej na elementy i cechy wskaźników charakteryzujących stan wód przybrzeżnych i morza otwartego. W konkluzji stwierdzono, że rezygnacja z metody wykopowej, z punktu widzenia środowiska wód morskich, będzie miała bezpośredni wpływ na wskaźniki charakteryzujące elementy hydromorfologiczne oraz pośredni wpływ na jakość wód morskich w zakresie wskaźników fizyko-chemicznych i kwalifikacyjnych stan wód, tj. w zakresie elementów biologicznych. Brak konieczności realizacji przedsięwzięcia metodą otwartego wykopu pozwoli na nienaruszenie wskaźnika zmiany odporności ekosystemu w zakresie elementów hydromorfologicznych</p> <p>Dodatkowo wywieziono, że w przypadku zastosowania metody TBM nie wystąpi przekroczenie wartości progowych hałasu zarówno dla ssaków morskich, jak i ryb (pismo z dnia 3 lipca 2023 r., znak: EJ_2023_1371). Z pozyskanych w tym zakresie wyników analiz można stwierdzić, że oddziaływanie będzie nieznaczące. Mając na względzie, że autor uwagi nie przedstawił w powyższym zakresie miarodajnych danych podważających prawidłowość dokonanych analiz, brak jest podstaw do uwzględnienia przedstawionej argumentacji.</p> <p>Odnosząc się do kwestii „naruszeń dna” wynikających z metody TBM, wskazania wymaga, że naruszenie dna będzie ograniczone jedynie do fragmentarycznych elementów tego obiektu konstrukcyjnego przedsięwzięcia, tj. w miejscach czerpni i wyrzutni wody. Przy czym oddziaływanie tego typu będzie ograniczone czasowo wyłącznie do prędkości osiadania zawiesiny, która wyniesie max. 24h. Na tej podstawie za uprawniony należy uznać wniosek, że oddziaływanie z tym zakresie będzie pomijalne.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
105	<p>Oddziaływania na wody powierzchniowe w szczególności na stan i ekosystem Morza Bałtyckiego.</p> <p>Podstawowe zastrzeżenie dotyczy podejścia do przeprowadzonej oceny, w którym problem podnoszenia temperatury wody na skutek odprowadzania wód chłodniczych z EJ, zakwitów sinic, wprowadzania substancji biogennych (związki azotu i fosforu) i zjawiska eutrofizacji oraz jakości wody w kąpieliskach analizowano w sposób odrębny i niezależny. To sprawia, że brakuje całościowego obrazu sytuacji, która może zaistnieć w trakcie wieloletniej eksploatacji EJ. Wrażenie to pogłębia fakt, że różne stwierdzenia (często o dużym znaczeniu i ważne dla wyciągnięcia wniosków), odnoszące się do podobnych kwestii, są zamieszczone w tekście w różnych miejscach. Nie można oceniać skali i ryzyka dalszego przeżyźnienia wód morskich w oderwaniu od wzrostu temperatury tych wód i ładunku wprowadzanych do nich zanieczyszczeń. W kontekście biogenów niezbędne jest też doprecyzowanie, z jakim ładunkiem wprowadzanych związków fosforu wiąże się eksploatacja EJ. W raporcie wskazano, że w rzucie z EJ znajdować się będzie 4 kg/rok (jako P) (t. IV, s. 1090), natomiast w jednym z uzupełnień, że 13,8 kg/rok. Informacje nt. ładunków azotu również różnią się nieznacznie pomiędzy tymi źródłami.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zgodnie z zapisami RDW (Ramowa Dyrektywa Wodna), mającymi zastosowanie do Wód Przybrzeżnych (CW), Państwa Członkowskie w ramach swoich działań, związanych z polityką wodną, mają zapewnić dobry stan wód. Zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U z 2021 r., poz. 1475), dalej r.s.e., osiągnięcie stanu dobrego dla kategorii wód otwartego wybrzeża (PbO), które tego stanu jeszcze nie osiągnęły, związane jest z implementacją działań odciążających obszar dorzecza Wisły, szczególnie w zakresie wskaźników charakteryzujących warunki tlenowe, zanieczyszczenia organiczne oraz warunki biogenne.</p> <p>Opisane powyżej zagadnienie w zakresie wymogów stawianych jakości wód w zakresie wód morskich – osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu środowiska morskiego – jest określone w RDSM (Ramowa Dyrektywa w sprawie Strategii Morskiej), transponowanej do polskiego ustawodawstwa – rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji zestawu celów środowiskowych dla wód morskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 569), dalej r.a.c.w.</p> <p>W zakresie obszarowym, wody Wschodniego Basenu Gotlandzkiego i polskie wody przybrzeżne Wschodniego Basenu Gotlandzkiego oraz merytorycznym kwestię zakwitów sinic reguluje cecha presji D5 ww. rozporządzenia – ograniczona do minimum eutrofizacja wywołana przez działalność człowieka, w szczególności jej niekorzystne skutki, takie jak straty w różnorodności biologicznej, degradacja ekosystemu, szkodliwe zakwitki glonów oraz niedobór tlenu w dolnych partiach wód.</p> <p>W ramach postępowania wyjaśniającego przeprowadzono dodatkowe obliczenia modelowe (pismo z 13 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1308) obejmujące m.in. problem podnoszenia temperatury wody na skutek odprowadzania wód chłodniczych z EJ, zakwitów sinic, wprowadzania substancji biogennych (związki azotu i fosforu) i zjawiska eutrofizacji (szczegółowa odpowiedź na uwagę nr 110 i 111). Jak wynika z informacji uzyskanych w wyniku modelowania w zakresie oddziaływania skumulowanego (uwzględniającego biogeny: chlorofil a, NH₄, NO₃, PO₄ i O₂), przy zastosowaniu podwariantu inwestycji IA (otwarty układ chłodzenia) nie wystąpią zrzućty w stężeniach niebezpiecznych dla środowiska substancji biogennych, w związku z czym nie ma podstaw do twierdzenia, że przedsięwzięcie w fazie eksploatacji doprowadzi do zwiększenia eutrofizacji wód.</p> <p>Modelowanie numeryczne (matematyczne) procesów i zjawisk chemicznych i biologicznych zostało wykonane przy użyciu oprogramowania Delft3D, moduł D-Water Quality (D-WAQ). Po wprowadzeniu danych hydrodynamicznych, D-WAQ przeprowadza równania procesów fizycznych, chemicznych i biologicznych, jakości wody i ekologii. Moduł D-WAQ bazuje na równaniu adwekcji-dyfuzji rozwiązywanym na predefiniowanej siatce obliczeniowej. Substancje i związki chemiczne, które podlegały modelowaniu numerycznemu w toku prowadzonych prac to: chlorofil a, NH₄, NO₃, PO₄ i O₂. Wszystkie wyniki obliczeń zostały zaprezentowane w taki sam sposób, tzn. wizualizowana jest zmiana stężenia substancji i związków chemicznych wynikająca z wprowadzania do morza wody podgrzanej o 10° C względem sytuacji bez wprowadzania do morza wody podgrzanej (z uwzględnieniem ww. biogenów).</p> <p>Z dokumentacji wynika, że w pierwszym etapie obliczano prognozowane wartości substancji i związków chemicznych podczas sytuacji meteorologicznych i hydrodynamicznych, które wystąpiły w okresie od 26 maja 2017 r. do 30 sierpnia 2017 r (bez zrzutu), jako okresie walidacyjnym. Z kolei w drugim etapie obliczano wartości tych samych substancji i związków chemicznych w tym samym okresie, ale przy założeniu wprowadzania w tym czasie do morza wody podgrzanej. W trzecim etapie „odjęto” macierze wyników uzyskane w tym samym obszarze przestrzennym w warunkach „z” i „bez” zrzutem/-u i poborem/-u. W efekcie tak przeprowadzonych działań otrzymano mapy zmian ww. substancji obrazujące, w jaki sposób praca elektrowni będzie wpływać na środowisko wód morskich.</p> <p>Mając na uwadze powyższe oraz fakt, że kąpieliska zlokalizowane są poza obszarem oddziaływań bezpośrednich elektrowni, w opinii tutejszego organu, dotrzymane zostaną normatywne standardy jakości wód.</p> <p>Co do kwestii związanej z oceną wpływu na jakość wód kąpielisk i potencjalnej zmianie statusu kąpieliska dla obszaru wód przybrzeżnych objętych oddziaływaniem należy wyjaśnić, że zgodnie z informacją przedstawioną w raporcie – tom IV, rozdział 19.4.1.3 – analizy modelowe w zakresie kwantyfikacji oddziaływania parametrów mikrobiologicznych dla 95 percentyla przeprowadzono modelowanie potencjalnych skutków wynikających z uwolnienia oczyszczonych ścieków z miejsca ujęcia oczyszczalni ścieków na etapie realizacji przedsięwzięcia, znajdującego się w odległości 1,1 km od brzegu. Z przedstawionej informacji wynika, że wzrosty stężeń w zakresie mikrobiologicznych przewidywane w modelowaniu są niewielkie (wszystkie poniżej 6 CFU/100ml) i wszystkie trzy kąpieliska utrzymują swój „doskonały” stan w badanych latach.</p> <p>W świetle powyższego stwierdzono, że obraz oddziaływania zaprezentowany w raporcie oraz w późniejszych uzupełnieniach umożliwia określenie środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia, których zastosowanie pozwoli na dotrzymanie właściwych standardów jakości środowiska. Zgodnie z informacją przedstawioną w uzupełnieniu do raportu, spośród substancji używanych w elektrowni na potrzeby kontroli jakości wody jedynie substancje zawierające azot (tj. hydrazyna, wodorotlenek amonu oraz etanoloamina) mogą mieć wpływ na proces eutrofizacji. Zgodnie z</p>

L. p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>danymi z raportu [tom IV, rozdział 8, tabela IV.8.3-14] 000], stężenie dozowanych substancji w strumieniu ścieków procesowych na wylocie będzie wynosić: wodorotlenek amonu – 0,8 $\mu\text{g} \cdot \text{dm}^{-3}$ (jako N), hydrazyna – 0,2 $\mu\text{g} \cdot \text{dm}^{-3}$ (jako N_2H_4), monoetanolamina – 0,06 $\mu\text{g} \cdot \text{dm}^{-3}$ (jako $\text{NH}_2\text{C}_2\text{H}_4\text{OH}$). Po przeliczeniu; stężenie związków azotu wnoszonych do wód procesowych przez te substancje w przeliczeniu na azot wynosi 0,99 $\mu\text{gN} \cdot \text{dm}^{-3}$ (tj. 0,077 $\mu\text{M} \cdot \text{dm}^{-3}$). Dodatkowo w fazie eksploatacji do wód procesowych będą doprowadzane również ścieki sanitarne z oczyszczalni ścieków. Ścieki te będą oczyszczane w nowej oczyszczalni na terenie EJ i odprowadzane w mieszaninie z wodą chłodzącą przez komorę zrzutu wody chłodzącej. RLM (Równoważna Liczba Mieszkańców) dla oczyszczalni w fazie eksploatacji będzie znacznie niższa niż w szczytowym momencie fazy budowy (283 $\text{m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$, w porównaniu do 1 785 $\text{m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$). Poziom oczyszczania dla obu faz będzie taki sam, co oznacza mniejszą objętość zrzutu z oczyszczalni do morza, co spowoduje redukcję ładunku w fazie eksploatacji w porównaniu z fazą budowy. W związku z tym, uznając fazę budowy za najgorszy możliwy przypadek (założenie konserwatywne), przeprowadzono modelowanie numeryczne w celu oceny skutków oddziaływania na jakość wód odbiornika (opisane w raporcie, Tom IV, Tabela IV.19- 48). Ścieki te będą oczyszczone w tym samym stopniu, jak podczas fazy budowy (tj. azot całkowity w zrzucie – 15 $\text{mg} \cdot \text{dm}^{-3}$; fosfor całkowity w zrzucie – 0,1 $\text{mg} \cdot \text{dm}^{-3}$) (Tom IV, Rozdział 8, str. 1088). Przed zrzutem do morza będą one co najmniej 36 000-krotnie rozcieńczone wodą pochodzącą z układu chłodzenia. Dlatego dla zrzutu zawierającego 15 $\text{mg} \cdot \text{dm}^{-3}$ azotu całkowitego (TN) i 0,1 $\text{mg} \cdot \text{dm}^{-3}$ fosforu całkowitego (TP) udział stężenia w przypadku oczyszczonych ścieków w punkcie zrzutu wynosiłby odpowiednio 0,417 $\mu\text{g} \cdot \text{dm}^{-3}$ (tj. 0,030 $\mu\text{M} \cdot \text{dm}^{-3}$) dla azotu całkowitego i 0,00278 $\mu\text{g} \cdot \text{dm}^{-3}$ (tj. 0,000089 $\mu\text{M} \cdot \text{dm}^{-3}$) dla fosforu całkowitego [Tom IV, Rozdział 8.3.1.5.4, str. 1088]. Tak więc stężenie azotu całkowitego w ściekach procesowych wyniesie w miejscu zrzutu 1,407 $\mu\text{M} \cdot \text{dm}^{-3}$, zaś stężenie fosforu całkowitego 0,00278 $\mu\text{g} \cdot \text{dm}^{-3}$.</p> <p>Przy założeniu, że w fazie eksploatacji roczna ilość ścieków generowana przez EJ będzie wynosiła 4 966 920 000 $\text{m}^3 \cdot \text{rok}^{-1}$ (Tabela II.10.3-1, raport, tom II, rozdz. 10, str. 159) prognozowany roczny ładunek azotu zrzucany do morza będzie wynosił 6,99 ton/rok, zaś roczny ładunek fosforu wyniesie 0,0138 ton/rok. Po uwzględnieniu stężenia azotu w wodach morskich w oparciu o badania prowadzone w latach 2017–2018 (23,56 $\mu\text{M} \cdot \text{dm}^{-3}$), stężenie azotu całkowitego w strumieniu ścieków na wylocie ścieków procesowych będzie wynosić 23,66 $\mu\text{M} \cdot \text{dm}^{-3}$. Zrzut ścieków procesowych przy otwartej opcji chłodzenia spowoduje wzrost stężenia azotu całkowitego w stosunku do obecnej zawartości azotu w wodach morskich o 0,43%. Po uwzględnieniu stężenia fosforu całkowitego w wodach morskich w oparciu o badania prowadzone w latach 2017–2018 (0,90 $\mu\text{M} \cdot \text{dm}^{-3}$), stężenie fosforu całkowitego w strumieniu wody procesowej na wylocie będzie wynosić 0,900089 $\mu\text{M} \cdot \text{dm}^{-3}$). Można więc stwierdzić, że fosfor ogólny wprowadzony ze ścieków na etapie eksploatacji EJ do wód procesowych odprowadzanych do morza będzie śladowy (wzrost o 0,00099%).</p> <p>Jak wskazuje przeprowadzona ocena, zarówno stan środowiska w okresie badań, jak i symulacja przeprowadzona dla badanego obszaru w planowanym miejscu zrzutu ścieków procesowych wykazały zły stan środowiska (subGes) pod względem cechy D5 kryterium D5C1. Przeprowadzona symulacja oceny eutrofizacji wskazuje na 5% wzrost współczynnika eutrofizacji (sr ER) w miejscu zrzutu ścieków w stosunku do badań przedinwestycyjnych przeprowadzonych w latach 2017-2018. Jak wykazały wyniki modelowania określające zasięgi występowania zmian stężenia substancji biogenicznych wynikające z odprowadzania wód procesowych w czasie eksploatacji elektrowni jądrowej, podwyższone stężenia substancji biogenicznych będą obserwowane w promieniu ok. 2,0-2,5 km od miejsca zrzutu.</p> <p>Wobec nadrzędnego celu, którym jest osiągnięcie dobrego stanu wód Morza Bałtyckiego lub przynajmniej nie pogorszenie obecnego stanu, wprowadzanie dodatkowych ładunków substancji biogenicznych (w tym azotu) do Morza Bałtyckiego byłoby działaniem sprzecznym z RDSM. Z tego też względu, w raporcie zaproponowano działania łagodzące, prowadzące do zminimalizowania wprowadzanych ładunków zanieczyszczeń ze ściekami procesowymi do morza (raport, tom V, rozdział 3.1.5). W celu odciążenia zlewni zaplanowano na terenie gminy Choczewo budowę oczyszczalni, o przepustowości 15.000 RLM i zakładanym stopniu efektywności redukcji biogenów >90%. Zapewnienie tak wysokiej efektywności oczyszczalni spowoduje osiągnięcie celu środowiskowego, jakim jest stan dobry wód (pismo z dnia 13 czerwca 2023 r., EJ1/2023/1308).</p> <p>Na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 3, ust. 4, ust. 6 i ust. 7 u.o.o.ś., na wniosek GDOŚ z 25 lipca 2022 r., znak: DOOS-OA.4205.1.2015.37, Dyrektor RZGW PGW WP w Gdańsku postanowieniem z 13 lipca 2023 r., znak: GD.RZŚ 435.110.2022.6, uzgodnił realizację przedsięwzięcia, wskazując na konieczność zastosowania maksymalnego osiągalnego współczynnika redukcji biogenów (>90%) w ściekach odprowadzanych z oczyszczalni.</p>
106	Kolejna wątpliwość dotyczy tego, na ile wprowadzanie wód chłodniczych i biogenów do Bałtyku oraz prace morskie wpłyną na możliwość osiągnięcia dobrego stanu JCW. Sam Raport zawiera sprzeczne ze sobą zapisy - raz mowa jest o tym, że nie przewiduje się negatywnych skutków dla osiągnięcia w przyszłości stanu dobrego JCW (t. IV, s. 1103), a w innym miejscu, że „dodanie składników odżywczych mogłoby ograniczyć możliwość powrotu do stanu początkowego” (w domyśle stanu ekologicznego wg kryteriów RDW) w przyszłości (t. IV, s. 1118). Raport w kilku miejscach nie	Uwaga nieuwzględniona Odnosząc się do kolejnej wątpliwości, co do zidentyfikowanych w raporcie rozbieżności, należy wskazać, że kwestia ujednoczenia oceny oddziaływania w zakresie jednolitych części wód stanowiła zakres uzupełnienia z 13 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1308. W zakresie skorelowanego wzrostu temperatury, biogenów i związanej z tym możliwości wystąpienia eutrofizacji i jej wpływu na jakość wód w kąpieliskach bezpośrednio zlokalizowanych w sąsiedztwie przedsięwzięcia odpowiedzi udzielono w ramach odpowiedzi na uwagi nr 7, 105, 110 i 111.

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>wyklucza tego, że wprowadzenie substancji odżywczych i podwyższone temperatury mogą potencjalnie zmniejszyć pierwotną produktywność (t. IV, s. 1090), co może wpłynąć na jakość wód w istniejących kąpieliskach, czy możliwość wzmocnienia zakwitów sinic (w sensie fitoplanktonu), których największa koncentracja, jak zapisano w Raporcie (t. IV, s. 1050), występuje w pobliżu brzegu.</p> <p>Podobnie stanowi zapis odnoszący się do wzrostu temperatury wody morskiej w wyniku eksploatacji EJ, która może wpływać na eutrofizację, zakwit glonów lub zmiany w jakości wody (t. IV, s. 1080). Jednocześnie ten sam dokument wskazuje, że sezonowa zmienność skupisk fitoplanktonu jest zbliżona do warunków identyfikowanych na przestrzeni ostatnich 15 lat, co z punktu widzenia coraz częściej stwierdzanych zakwitów sinic w sezonie letnim wzdłuż wybrzeża wydaje się być dyskusyjne. W ocenie ZWP kwestia zakwitów sinic i eutrofizacji Morza Bałtyckiego powinna zostać potraktowana w sposób bardzo ostrożny i pogłębiony (bardziej niż to ma miejsce w konsultowanym dokumencie), ponieważ jak podkreślono w Raporcie „Morze Bałtyckie jest podatne na zakwity, a eutrofizacja jest kluczowym problemem dla tego regionu” (t. IV, s. 520). Z kolei w uzupełnieniach przytoczono obserwacje z rejonu elektrowni fińskich i szwedzkich, które świadczą o wzroście udziału sinic w wyniku dopływu wód podgrzanych. Ponadto podkreślono, że „obecna ocena stanu środowiska morskiego oraz obszaru inwestycji została określona jako subGES, tj. stan poniżej dobrego wg RDMS. W takiej sytuacji niedopuszczalne jest pogorszenie oceny stanu środowiska poprzez dodatkowe pogarszanie poszczególnych elementów oceny” oraz wskazano, że przeprowadzone symulacje oceny eutrofizacji wskazują na 5% wzrost współczynnika eutrofizacji w miejscu zrzutu ścieków w stosunku do badań przedinwestycyjnych, a podwyższone stężenia substancji biogenicznych będą obserwowane w promieniu ok. 2,0 - 2,5 km od miejsca zrzutu. Warto też wskazać, że autorzy jednego z uzupełnień wskazali jednocześnie, iż „wpływ podgrzanej wody w wypadku przewidywanej elektrowni będzie znacznie mniejszy niż w wypadku elektrowni fińskiej”. Nie wiadome jest jednak to, jakie założenia uzasadniają taką konkluzję, tym bardziej, że wzrost sinic (podobnie jak innych organizmów planktonowych) nie jest zależny wyłącznie od temperatury, ale jest wypadkową szeregu innych czynników środowiskowych, jak choćby stosunku azotu do fosforu, czy też głębokości warstwy mieszania w kolumnie wody morskiej (np. Schneider i in., 2017). Warto także podkreślić, że elektrownia w Loviisa odprowadza do wód ok. 1 500 MWt (ciepła), a EJ ma oddawać do morza poprzez otwarty układ chłodzenia (wariant IA) nawet do 7 200 MW ciepła (przy maksymalnym obciążeniu 3 reaktorów).</p>	<p>Co do kwestii ujęcia w modelowaniach powiązań elementów fizyko-chemicznych, chemicznych, hydrologicznych, morfologicznych i biologicznych należy wskazać, że modelowanie matematyczne stanowi jedynie narzędzie prognostyczne. Wynik obliczeń, przeprowadzonych przy użyciu stosownych wzorów matematycznych, pozwolił uzyskać obraz zmian środowiska w przyszłości w związku z realizacją planowanego przedsięwzięcia.</p> <p>Prowadząc modelowania matematyczne, o czym jest mowa w ww. uzupełnieniu, przeprowadzono również analizy matematyczne w związku z koniecznością kwantyfikacji oddziaływania w zakresie wypełnienia wymogów RDW dla wód przybrzeżnych – wezwanie Dyrektora RZGW PGW WP w Gdańsku z 23 listopada 2022 r., znak: GD.RZŚ.435.110.2022.4, – w związku z wyrokiem TSUE w sprawie C- 461/13. Przeprowadzone analizy modelowe wykazały, że w zakresie dotrzymania wartości wskaźników jakości wód dla kategorii wód PbO, nie nastąpi zmiana wartości wskaźników jakości wód o granicę klasy, tj. nie wystąpi oddziaływanie, które można byłoby uznać za znaczące.</p> <p>Weryfikacja rzeczywistych oddziaływań będzie prowadzona przez cały okres budowy i eksploatacji planowanego przedsięwzięcia w ramach stale prowadzonych monitoringu środowiskowych. Powyższe pozwoli na podejmowanie ewentualnych działań prewencyjnych i naprawczych.</p> <p>W związku z powyższym należy stwierdzić, że przeprowadzone modelowania i rekomendowane środki techniczne oraz działania organizacyjne pozwalają na uznanie braku znaczącego oddziaływania na cele środowiskowe wyznaczone dla wód przybrzeżnych oraz terytorialnych.</p>
107	<p>W kontekście eutrofizacji i zakwitów sinic niezbędna jest weryfikacja zawartych w Raporcie i uzupełnieniach informacji dotyczących rozchodzenia się podgrzanych wód chłodniczych i zasięgu smugi cieplej. Wg posiadanych przez ZWP informacji oraz dyskusji z ekspertami, również związanymi z uznanymi ośrodkami naukowymi, zajmującymi się m.in. wymianą ciepła w wodach morskich czy biologią morską, pojawia się wątpliwość co do realności wyników uzyskanych w modelowaniu anomalii termicznej. Prezentowane w wielu miejscach Raportu i jego uzupełnień rysunki pokazują, że wzrost powyżej 1,0°C temperatury wody nie będzie sięgał średnio dalej niż ok. 4 km na wschód i na zachód od miejsca zrzutu wód (niezależnie od pory roku), co zdaje się być założeniem bardzo optymistycznym. Konsekwencją takich założeń może być sytuacja, w której anomalia temperatury w</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie skorelowanego wzrostu temperatury, biogenów i związanej z tym możliwości wystąpienia eutrofizacji i jej wpływu na jakość wód w kąpieliskach bezpośrednio zlokalizowanych w sąsiedztwie przedsięwzięcia odpowiedzi udzielono w ramach odpowiedzi na uwagi nr 7, 105, 110 i 111.</p> <p>Jednocześnie należy wskazać na fakt, jak wyjaśniono w odpowiedzi na uwagę nr 106, że modelowanie matematyczne stanowi jedynie aproksymację warunków rzeczywistych i jego weryfikacja jest możliwa na etapie funkcjonowania przedsięwzięcia w oparciu o monitoring środowiska. Dodatkowo, należy wskazać, że przeprowadzono modelowania w oparciu o licencjonowane narzędzia numeryczne, a uzyskane wyniki oraz złożone przez inwestora wyjaśnienia stanowią wystarczający materiał dowodowy do określenia warunków realizacji przedsięwzięcia.</p> <p>Autor uwagi nie przedstawił wiarygodnych analiz kwestionujących przedstawione w raporcie wyniki oceny oddziaływania na środowisko.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>po bliznu zrzutu wód chłodniczych będzie większa, niż założono w Raporcie, co nasuwa pytanie czy oddziaływanie takiej anomalii zostało właściwie ocenione w tym dokumencie. Z tego względu zasadnym będzie dokonanie kolejnego, niezależnego i przeprowadzonego przez inne niż dotychczas ośrodki naukowe modelowania zasięgu smugi termicznej w ramach obecnie toczącego się postępowania administracyjnego (przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach).</p>	<p>Informacja o planowanym przedsięwzięciu pozyskana przez organ, na podstawie ww. dokumentów, specjalistycznej wiedzy eksperckiej oraz w ramach postępowania z organami współdziałającymi, wyspecjalizowanymi w zakresie m.in. ochrony wód śródlądowych i morskich, umożliwiła na wyjaśnienie i uzgodnienie powodujących wątpliwości informacji, zawartych w dokumentacji.</p>
108	<p>Wątpliwości budzi również ujęte w jednym z uzupełnień graficzne odzwierciedlenie wyników modelowania (Rys. 21. Scenariusz tzw. dużej mocy. Rozkład 98 percentyla. Zasięg izoterm +1,0 °C oraz +2,0 °C w warstwie powierzchniowej - lato), gdzie pokazano zasięg izoterm i jego spójność z Tab. 8. Zasięg położenia izoterm +1,0 °C oraz +2,0°C dla rozkładu 98 percentyla w warstwie powierzchniowej i przydennej dla scenariusza dużej i małej mocy. Według tabeli zasięg półosi elipsy prostopadłej do brzegu to od 2 do 5 km (w zależności od temperatury), z kolei miejsce zrzutu wód chłodniczych to 3,7 km od linii brzegowej. Oznacza to, że w przypadku izoterm +1,0°C jej zasięg powinien na rysunku sięgać aż do linii brzegowej, jednak tak nie jest. Podobnie izoterma +2,0°C powinna sięgać mniej więcej do połowy odległości od miejsca zrzutu do brzegu, natomiast na rysunku jest w odległości ok. 1/3 odległości od miejsca zrzutu. Dodatkowo na uwagę zasługuje fakt, że zasięg izoliny +1,0°C sięga na ww. rysunku aż za miejsce poboru wody. Pojawia się zatem pytanie, czy taka sytuacja w długiej perspektywie czasu nie sprawi, że na skutek mieszania się wody jej temperatura w miejscu poboru będzie powoli, lecz systematycznie wzrastać, przez co wzrastać będzie także temperatura na zrzucie z układu chłodzenia (z uwagi na założenie $At = 10^{\circ}C$) Tym bardziej, że w jednym z uzupełnień jest zapis sugerujący mniejszą niż wskazywana w innych miejscach odległość komory poboru wody - zazwyczaj mowa jest o 6 km od linii brzegowej, a w uzupełnieniu wspomniano o 5,5 km.</p> <p>W kontekście wyników modelowania anomalii termicznych warto też wskazać na odwrotne opisanie ich graficznego zobrazowania w dwóch dokumentach - w Raporcie (t. IV, rysunki IV.2-9 i IV.2-10) oraz w jego tłumaczeniu na język angielski dostępnym w folderze 2_EIA_REPORT_SUMMARY (Summary of the results of the environmental impact assessment report for the planned project) - figure 6 i figure 16. Błędne tłumaczenie Raportu (być może mające miejsce także w innych jego fragmentach) stanowi poważny zarzut dotyczący możliwości udziału w konsultacjach (w tym transgranicznych) wszystkich zainteresowanych osób, w tym nieposługujących się językiem polskim.</p> <p>W jednym z uzupełnień w części oceny oddziaływania smugi cieplej na stan wód w zakresie fitoplanktonu wskazano, że „biorąc pod uwagę planowane położenie miejsca zrzutu w odległości 3,7 km od linii brzegowej, wody o temperaturze podwyższonej o 2°C, a nawet o 1 °C nie będą docierały do obszaru RDW w wariantcie 50 percentyla, natomiast w wariantcie 98 percentyla będą docierały w bardzo ograniczony sposób”.</p> <p>W kontekście zależności smuga cieplna - zakwit sinic pojawia się wątpliwość, co do interpretacji tego stwierdzenia. Na rozprzestrzenianie się smugi cieplej oddziałują inne procesy (np. wymiana cieplna z atmosferą) niż na przemieszczanie się organizmów dryfujących (fitoplankton) w toni wodnej, przez co nawet jeśli anomalie związane z występowaniem fitoplanktonu miałyby być generowane w pewnej odległości od brzegu to nadal będą one mogły do niego dotrzeć. Na potwierdzenie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W nawiązaniu do odpowiedzi Spółki udzielonej w związku z pismem Marszałka Województwa Pomorskiego z 10 lipca 2023 r., znak: PBPR(G).7030.003.2023/ABS.312, dotyczącej wyników analiz rozplywu opisanych, jako półos wielka równoległa do brzegu oraz półos mała prostopadła do brzegu [km], należy wskazać, co następuje. Opisana wartość stanowi odległość między punktami antypodycznymi elipsy stanowiącej plamę rozplywu, czyli są parami punktów, których środek odcinka wyznaczany przez te punkty stanowi jednocześnie środek symetrii elipsy i powinien być interpretowany jako oś wielka i oś mała, a nie jako półos wielka i półos mała. Wówczas graficzne odzwierciedlenie wyników modelowania (tabela 8 cytowanego w pytaniu uzupełnienia) dla wartości 98 percentyla z rozplywu wód chłodniczych oznaczałyby osie o wartościach przedstawionych w ww. tabeli. Oznacza to, że zasięg elipsy o półosi np. 5 km wynosiłby dokładnie 5 km a nie, jak wskazano w pytaniu, 10 km (2 × 5km).</p> <p>Odnosząc się do kolejnej kwestii, że „na skutek mieszania się wody jej temperatura w miejscu poboru będzie powoli, lecz systematycznie wzrastać, przez co wzrastać będzie także temperatura na zrzucie z układu chłodzenia”, należy wyjaśnić, że izoterma wykreślona dla rozkładu 98 percentyla dla 1,0°C, stanowi ok. 175 h sytuacji w roku z ok. 8585 h sytuacji kiedy zjawisko takie nie zajdzie. Dodatkowo, zgodnie z mechaniką płynów, podgrzana woda unosić się będzie ku powierzchni. Jak wynika z tabeli 8 - uzupełnienie z 4 maja 2023 r., znak: EJ1-2023-1044, zasięg plamy rozplywu w warstwie przydennej (rysunek 22) będzie miał charakter lokalny, tj. wystąpi w bezpośrednim sąsiedztwie wylotu dyfuzora zrzutowego (brak zaznaczenia na rysunku). Brak jest zatem podstaw do stwierdzenia wystąpienia progresywnego, stałego wzrostu temperatury wód ze względu na zjawisko recyrkulacji, która z punktu widzenia przemieszczania mas wody dotyczyć będzie tylko warstwy powierzchniowej.</p> <p>Odpowiadając z kolei na uwagi dotyczące poprawności tłumaczenia oraz konkluzję, co do możliwego całościowego błędnego tłumaczenia raportu i związanego z tym ograniczenia w możliwości udziału społeczności państw narażonych, wyjaśnić należy, iż nie zasługuje na uwzględnienie. Zauważyć należy, że w ramach transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko państwa narażone posiadały dostęp do całego raportu o oddziaływaniu na środowisko i nie zgłosiły w tym zakresie uwag.</p> <p>Odnosząc się do oceny oddziaływania smugi cieplej na stan wód w zakresie fitoplanktonu należy wskazać, że przeprowadzone modelowania, za pomocą atestowanego oprogramowania o nazwie CORMIX w polu bliskim oraz Delft3D-FLOW w polu dalekim i D-WAQ, w zakresie jakości wody (wskaźniki biologiczne i fizyko-chemiczne), zostały wykonane przy uwzględnieniu maksymalnie niekorzystnych warunków, tj. opisują sytuację w której zasięg zmiany, określony jako 98 percentyl, odpowiada ok. 175 h w roku kalendarzowym, kiedy dana skrajna sytuacja może wystąpić.</p> <p>Użyte oprogramowanie, w sposób miarodajny prezentuje przedmiotowe zjawisko. Oprogramowanie Delft-3D-FLOW, Moduł D-WAQ użyte do przeprowadzenia zasadniczych analiz numerycznych uwzględnia równania masowe biomasy obejmujące produkcję pierwotną, respirację, śmiertelność i autolizę, sedimentację, resuspencję oraz utratę całkowitej biomasy w związku zajmowanym miejscem w łańcuchu troficznym (tzw. grazing). Ponadto model uwzględnia innych szereg zmiennych, takich jak: stężenia biomasy sinic, stężenia poszczególnych gatunków sinic w biomacie w danym czasie, całkowite i progowe stężenia biogenów [N/P/Si], współczynniki śmiertelności dla całej populacji fitoplanktonu, dostępność światła oraz jej zmiany w kolumnie wody ze względu na zmiany związane z obumieraniem populacji i zacienianiem.</p> <p>Odnosząc się do podniesionej kwestii dryftu, wskazania wymaga, że ponowne modelowania matematyczne, uwzględniły skumulowany (łączny) efekt oddziaływania wewnątrz-projektowego skorelowany efekt podniesienia temperatury wody odbiomika i zmiany parametrów fizyko-chemicznych w zakresie wskaźników charakteryzujących warunki biogenne na możliwość wystąpienia zakwitów – chlorofil a (proxy).</p> <p>Obliczenia zostały przeprowadzone w oparciu o dane z Copernicus Marine Service (<i>Baltic Sea Chlorophyll-a time series and trend from Observations Reprocessing</i>) dla 2, 50, 98 percentyla oraz wartości średniej z rozkładu stężeń wybranych wskaźników fizyko-chemicznych oraz chlorofilu-a dla okresu referencyjnego obejmującego lata 2017-18. Okres ten został uznany jako referencyjny i względem niego przeprowadzono walidację modelu o wybrane parametry hydrodynamiczne (temperatura, prądy, falowanie).</p> <p>Dla warunków stanu istniejącego określonych za pomocą ww. centyli z rozkładu przeprowadzono modelowania z uwzględnieniem zrzutów wód chłodniczych, porównując zasięgi presji w formie mapy różnicowej dla 2, 50, 98 percentyla oraz wartości średniej.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>warto wskazać, że większość rozprzestrzeniających się w warstwie powierzchniowej zakwitów sinic często rozpoczyna się w otwartych wodach, by następnie niesiona z przemieszczającymi się masami wodnymi, docierać do wybrzeża. To stawia kolejny raz pytanie o to, na ile wieloletnia eksploatacja EJ z otwartym układem chłodzenia wpłynie na stan wód Morza Bałtyckiego i możliwość ich wykorzystywania do celów turystycznych i rekreacyjnych.</p>	<p>Powyższe podejście odnosi się również do kwestii dryftu biomasy. Mianowicie, użycie danych z serwisu morskiego Morza Bałtyckiego Copernicus, w celu określenia stanu istniejącego dla okresu referencyjnego 2017-18 dla akwenu Morza Bałtyckiego, umożliwiło opracowanie map różnicowych prezentujących procentową wartość wektora zmiany dla przekroju sytuacji od 2 do 98 percentyla. Konsekwencją powyższego była wizualizacja wielkości oddziaływania na wybrane wskaźniki jakości.</p> <p>Analizy w zakresie wskaźnika – chlorofil a – przeprowadzono dla skrajnych warunków środowiska w stanie istniejącym, tj. kiedy stężenie chlorofilu a określone na podstawie ww. danych z serwisu morskiego Copernicus było najwyższe ze wszystkich ok. 8585 h obserwacji w roku. Na tej podstawie stwierdzono, że po wprowadzeniu presji nastąpi wzrost stężenia biomasy o 6 % w porównaniu do warunków bazowych (98 percentyl) w promieniu ok. 400 m od punktu zrzutu.</p>
109	<p>Zastanawiająca jest także kwestia modelowania zasięgu anomalii stężenia chlorofilu a dla zimy i lata, ujętego w jednym z uzupełnień. Stężenie chlorofilu a w wodzie morskiej jest pośrednim wskaźnikiem sumarycznej biomasy wszystkich grup wchodzących w skład fitoplanktonu. Natomiast zmiany stężenia chlorofilu a w czasie są związane ze zmianą tej biomasy. W związku z przedstawionymi wynikami nasuwają się pytania m.in. o to, jakie grupy fitoplanktonu zostały ujęte w modelowaniu anomalii stężeń chlorofilu a, czy model uwzględnia również sinice, co konkretnie oznacza „lato” i „zima” (czy są to wyniki uśrednione dla całych sezonów?), a także jak wygląda anomalia stężeń chlorofilu a dla innych sezonów i faz okresu wegetacyjnego? Ponadto niewiadome jest, co jest głównym czynnikiem generującym, a co limitującym (ograniczającym) występowanie przedstawionych w jednym z uzupełnień anomalii stężeń chlorofilu a? Treść towarzysząca wynikom modelowania sugeruje, że jest to rozprzestrzenianie się podgrzanych wód. Tymczasem kształty smug anomalii chlorofilu a i temperatury są zdecydowanie różne. Dlaczego więc, patrząc wyłącznie na sezon letni (sezon wegetacyjny), smuga anomalii chlorofilu a jest znacznie mniejsza od smugi anomalii temperatury i ograniczona wyłącznie do najwyższych wartości anomalii temperatury (możliwe, iż założono, że mniejsze anomalie termiczne nie mogą generować anomalii chlorofilu a)? Ponadto nasuwa się wątpliwość, czy w modelowaniu anomalii stężeń chlorofilu a ujęto dodatkowy zrzut azotu i fosforu, który ma trafić do morza wraz ze zrzutem podgrzanych wód czy tylko anomalię temperatury (wyniki modelowania chlorofilu a są przedstawione w części poświęconej ocenie oddziaływania smugi ciepłej, i w tym kontekście nie wspomina się o związkach biogenicznych)? Wyłącznie całościowe ujęcie w modelowaniu zarówno efektu anomalii temperatury, jak również efektu dodatkowej i ciągłej dostawy związków biogenicznych może dać pogląd na temat ilościowej oceny oddziaływania elektrowni na środowisko morskie w zakresie fitoplanktonu i eutrofizacji.</p> <p>W jednym z uzupełnień zawarto także rysunki obrazujące wyniki modelowania koncentracji NH₄, NO₃ i PO₄ pomiędzy teoretyczną sytuacją ciągłego zrzutu wody podgrzanej i sytuacją naturalną. Po ich analizie pojawiają się następujące wątpliwości: dlaczego % anomalii stężeń fosforu jest wyższy zimą niż latem (co można wnioskować na podstawie skal zastosowanych na rysunkach)? Sugeruje to, że w warunkach naturalnych zimą stężenia fosforu na tym obszarze są niższe niż latem, co byłoby sytuacją odwrotną w stosunku do typowej zmienności, w której wody w okresie wegetacyjnym są zubożone w fosforany na skutek produkcji pierwotnej, dlaczego % anomalii stężeń azotanów jest taki sam zimą i latem (co można wnioskować na podstawie takich samych skal na rysunkach)? Podobnie jak w przypadku fosforanów, w warunkach naturalnych należałoby się spodziewać stężeń azotanów w wodzie wyższych zimą niż latem.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie grup fitoplanktonu ujętych w modelowaniu anomalii stężeń wskaźnika jakości wód: chlorofil a, znalazły się wszystkie gatunki alg wchodzących w skład sumarycznej biomasy fitoplanktonu.</p> <p>Zgodnie z informacją przedstawioną w tomie II raportu, w rozdziale III.2.1.1.3.1.1, badania fitoplanktonu w obszarze badań morskich przeprowadzono w okresie od marca 2017 r. do lutego 2018 r. oraz od czerwca do października 2020 r., m.in. w zakresie oceny struktury taksonomicznej fitoplanktonu, określenia liczebności i biomasy, w tym średnich sezonowych, udziału procentowego dla poszczególnych taksonów i grup fitoplanktonu oraz ich fluktuacji w ciągu roku, oceny wartości wskaźnika chlorofilu oraz oceny wartości wskaźników różnorodności biocenotycznej dla badanej powierzchni.</p> <p>W obszarze badań morskich dla wariantu I Lubiatowo - Kopalino stwierdzono, że najwyższe koncentracje fitoplanktonu na jednostkę objętości wody znajdowały się w pobliżu brzegu. W miarę oddalania się od brzegu malały zarówno biomasa fitoplanktonu oraz stężenie chlorofilu a. Zmieniał się także skład gatunkowy fitoplanktonu. W sezonie wiosennym, tj. w marcu i kwietniu 2017 r., a latem w czerwcu i lipcu 2017 r., wyższe koncentracje fitoplanktonu obserwowano na wschodzie i malały one w kierunku zachodnim. Taki obraz zmienności przestrzennej nie wystąpił jednak w maju, sierpniu 2017 r. ani w sezonie jesiennym. Spowodowane to było najprawdopodobniej dynamiczną zmianą warunków hydrologicznych i meteorologicznych (takich jak np. zmiany temperatury wody, falowanie, zjawisko upwellingu, okresowe spływy wód rzecznych Lubiatówki i Piaśnicy, sztormy) oraz wzrostem aktywności zooplanktonu, który żywi się fitoplanktonem.</p> <p>Analizując wyniki badań przeprowadzonych w sezonach letnim i jesiennym 2020 r. stwierdzono, że zespół fitoplanktonowy na obszarze badań morskich wykazywał cechy typowe dla tej grupy planktonowej w południowym Bałtyku, tj. zarówno wartości liczebności, biomasy, stężenia chlorofilu a i wartości wskaźników różnorodności biologicznej mieściły się w zakresach wielkości raportowanych w dostępnej literaturze odnoszącej się do tego obszaru. Także skład taksonomiczny był zgodny z badaniami prowadzonymi od lat w wodach południowego Bałtyku. Zespół fitoplanktonowy podlegał sukcesji sezonowej głównych gromad, która jest jedną z cech charakterystycznych zespołu fitoplanktonowego w południowym Bałtyku – w czerwcu wystąpił letni zakwit sinic diazotroficznych (Cyanobacteria, Nostocales), natomiast w październiku - jesienny zakwit okrzemek (Ochrophyta, Bacillariophyceae). Podczas analogicznych badań prowadzonych na tym obszarze w 2017 r. nie zanotowano letniego zakwitów sinic diazotroficznych, natomiast w sezonie letnim występowały znaczne ilości okrzemki (Cyclotella choctawhatcheana).</p> <p>Zgodnie z informacją zawartą w raporcie (str. 45, ww. rozdział) szczegółowe wyniki badań i rozmieszczenie zinwentaryzowanych gatunków fitoplanktonu w obszarze badań morskich zostały przedstawione w odpowiednich załącznikach do raportu.</p> <p>Dodatkowo, w związku z opinią Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z 22 września 2022 r., znak: DMS-WHPE.031.1.2022, i wyjaśnieniem przedłożonym przy piśmie z 24 maja 2023 r., znak: EJ1-2023-1200, zaktualizowano ocenę stanu wód morskich o najbardziej aktualne wyniki monitoringu własnego, monitoringu GIOŚ i wyniki oceny stanu jednolitych części wód morskich i przybrzeżnych oraz o wartości graniczne klas wskaźników jakości, określone w stosownych rozporządzeniach.</p> <p>Zatem z punktu widzenia informacji w zakresie chlorofilu a, organ pozostaje na stanowisku, że chlorofil a, jako wykładnik (proxy) biomasy fitoplanktonu, w tym sinic, zmieniający się w zależności od różnych czynników środowiska, na potrzeby przeprowadzonych modelowań w zakresie stanu istniejącego, został użyty w sposób prawidłowy do analizowanego zakresu.</p> <p>Odnosząc się do pytania „co konkretnie oznacza „lato” i „zima” (czy są to wyniki uśrednione dla całych sezonów?)” należy wyjaśnić, że warunki brzegowe na granicach siatki numerycznej dla modelowanych substancji pobrano z serwisu CMEMS w projekcie COPERNICUS dla okresów, dla których wykonywano obliczenia, tj. 01.06.2017 r. - 31.08.2017 r. i 01.12.2017 r. - 01.03.2018 r. Wskazane okresy korelują z wymogami załącznika 10 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 czerwca 2021 r w zakresie wartości granicznych wskaźników jakości wód powierzchniowych dla wód przybrzeżnych charakteryzujących warunki biogenne oraz tlenowe i zanieczyszczenia organiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475), dalej r.w.j.w.</p> <p>Dodatkowo, kalibrację modelu numerycznego przeprowadzono w oparciu o pomiary terenowe wykonywane na pławach pomiarowych w obydwu lokalizacjach Lubiatowo-Kopalino i Żarnowiec w dwóch trzymiesięcznych okresach pomiarowych (lato i zima) w latach 2017 i 2018.</p>

L. p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>co (jaki proces) jest czynnikiem wpływającym na szybki (znacznie szybszy niż dla smugi termicznej) zanik smug obrazujących rozprzestrzenianie się związków azotu i fosforu? Czy w modelowaniu uwzględniono aktywność fitoplanktonu (co byłoby zasadne, ponieważ głównym ubytkiem związków biogenicznych w środowisku morskim jest ich przekształcanie w materię organiczną i jej eksport do osadów i głębszych rejonów zbiornika)?</p> <p>Dla wszystkich trzech ww. związków wielkość smug i ich zanik dla zimy i dla lata są porównywalne, co wydaje się stać w sprzeczności z naturalnymi zależnościami występującymi w poszczególnych porach roku. Nie jest wiadome, w wyniku jakich założonych w modelowaniu procesów usuwany jest nadmiarowy azot i fosfor zimą, kiedy produkcja pierwotna jest minimalna. Brak aktywności fitoplanktonu zimą sugerują również przedstawione w uzupełnieniu anomalie stężeń chlorofilu a. Co więcej, porównywalna wielkość smug dla azotu i fosforu sugeruje podobne tempo ich zaniku, a więc również podobne tempo usuwania. Jednocześnie zgodnie z danymi z uzupełnienia (Tab. 9.53) stosunek molowy nadmiarowego (tj. generowanego przez elektrownię) DIN - azotu mineralnego do nadmiarowego DIP - fosforu mineralnego to $0,195 : 0,04 = 4,9$ (poszczególne dane stanowią różnicę między wartościami dla obszaru badań morskich Lubiatowo-Kopalino z uwzględnieniem zrzutu ścieków procesowych w miejscu zrzutu oraz obszaru badań morskich Lubiatowo-Kopalino), a typowy stosunek N:P dla produkcji pierwotnej (tzw. Redfield ratio) to ok. 16 (np. Schneider i in., 2017). Jeśli procesem usuwania nadmiarowego azotu i fosforu miałyby być produkcja pierwotna, to skąd ta rozbieżność?</p>	<p>Dla całego rozpatrywanego obszaru pomiarowego, tj. dla wszystkich węzłów siatki numerycznej, jako warunki brzegowe wprowadzono trzy miesięczne pola wiatrów (prędkości i kierunki) pobrane z modelu HIRLAM dla okresu od 01.06.2017 r. - 31.08.2017 r. i 01.12.2017 r. - 01.03.2018 r. Następnie, celem kalibracji modelu Delft3D, obliczono parametry hydrograficzne (poziomy wody, prądy, temperaturę i zasolenie wody), a otrzymane wyniki numeryczne (w węzłach siatki odpowiadających położeniom pław pomiarowych LK1, LK2, Z1 i Z2) porównywano z wartościami zmierzonymi w tym samym czasie przez pławy pomiarowe zainstalowane w obszarach lokalizacji. Wartości numeryczne użyte do kalibracji i walidacji stanowiły ciągi liczbowe z poszczególnych punktów sieci, korespondujących z poszczególnymi głębokościami pomiarów prowadzonych na ww. pławach pomiarowych. W związku z tym należy stwierdzić, że nie były to wartości uśrednione dla okresów lata i zimy, a wartości jednostkowe zarejestrowane w danym momencie w rozważanym okresie.</p> <p>Dla wszystkich przygotowanych zestawień, ujmujących zmierzone i obliczone wartości, wyznaczono współczynniki uzyskanych zgodności za pomocą błędu średniego kwadratowego (RMS - im wartości współczynników zgodności są bliższe zeru tym obliczone wartości są bardziej zgodne z pomierzonymi). Wartości współczynników zgodności, w zależności od rozpatrywanej wielkości (poziom wody, prędkość prądu, zasolenie, temperatura) wahają się od ok. 0,02 do ok. 0,06.</p> <p>Odnosząc się do kwestii związanej z koniecznością prowadzenia modelowania dla innych sezonów, w opinii tutejszego organu przedstawioną argumentację należy uznać za niezasadną. Wybrane warunki met-oceaniczne charakteryzują krańcowe warunki wymuszające na granicach modelu z okresami wiosny i jesieni, jako pośrednimi. Zatem z punktu widzenia konieczności prowadzenia modelowań dla pozostałych sezonów, co ma również odzwierciedlenie w poziomach aktywności biologii morskiej wskazanej w ww. rozporządzeniu, tutejszy organ pozostaje na stanowisku, że przeprowadzone modelowania dla okresów lata i zimy są wystarczające do określenia maksymalnego zasięgu oddziaływania, tj. określenia, czy w analizowanym zakresie, realizacja przedsięwzięcia będzie związana ze znaczącym negatywnym oddziaływaniem na środowisko wód morskich i jakie środki minimalizujące będą konieczne do zastosowania w celu dotrzymania standardów jakości środowiska.</p> <p>W kwestii wątpliwości dotyczących wyników analiz w związku z brakiem bezpośredniego powiązania anomalii termicznej i zmiany stężenia chlorofilu a, tutejszy organ pozostaje na stanowisku, że przedstawione w raporcie informacje umożliwiają stwierdzenie poprawności przeprowadzonych modelowań dotyczących determinującego wpływu stosunku N:P na możliwość wystąpienia zakwitów.</p> <p>Powierzchniowy zasięg zaobserwowanych zmian dla analizowanych wskaźników biologicznych i fizyko-chemicznych dla wartości średniej i percentyla 98 [przykład] wyniósł [km²]:</p> <p>LATO:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. chlorofil a: średnia = 5,57; prtl.98 = 7,22, 2. N-NH₄: średnia = 4,54; prtl.98 = 8,58, 3. N-NO₃: średnia = 5,73; prtl.98 = 5,50, 4. P-PO₄: średnia = 3,86; prtl.98 = 8,98, 5. O₂: średnia = 5,57; prtl.98 = 3,62. <p>ZIMA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. chlorofil a: średnia = 1,02; prtl.98 = 2,27, 2. N-NH₄: średnia = 2,29; prtl.98 = 6,84, 3. N-NO₃: średnia = 1,62; prtl.98 = 8,30, 4. P-PO₄: średnia = 1,37; prtl.98 = 6,48, 5. O₂: średnia = 1,62; prtl.98 = 7,54. <p>Jak wynika z przytoczonych wyników analiz (wyjąwszy azot azotanowy, który nie jest czynnikiem limitującym dla zakwitów cyjanobakterii), uzyskane wyniki świadczą o poprawności metodycznej – zachowanie trendu – przeprowadzonych modelowań, w szczególności w zakresie chlorofilu a.</p> <p>W odniesieniu do kwestionowanych wyników należy również zwrócić uwagę, że przedstawił wyniki dla szeregu obserwacji, z których 98 percentyl odzwierciedla warunki najbardziej skrajne, tj., kiedy zdarzenie występuje przez mniej niż ok. 175 h w roku. Dla porównania oraz w celu wskazania niekwestowanego trendu, jaki zgodnie z oczekiwaniami autora uwagi powinien się wyłaniać z zaprezentowanych wyników obliczeń, należy wskazać, że dla warunków przeważających w ciągu roku - 50 percentyl – powierzchniowy zasięg zaobserwowanych zmian wynosi. przykładowo: dla N-NH₄ pora lata = 4,48; pora zimy = 0,52. Należy jednocześnie podkreślić fakt, że przyjęty sposób prezentacji ujęto na mapach różnicowych, przedstawiających sytuacje pomiędzy prognozowanym stanem bazowym, a zmienionym w związku z realizacją przedsięwzięcia.</p> <p>Jak wspomniano w odpowiedzi na uwagę nr 108, procesy uwzględniane w modelu D-WAQ, opisane równaniami masowymi, obejmują: sedymentację (sedymentacja) i resuspensję, ponowne napowietrzanie tlenem, wzrost i obumieranie glonów, mineralizację materii organicznej.</p>

L. p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>(de)nitryfikację, adsorpcję i wytrącanie fosforanów, rozdzielanie (adsorpcja, wytrącanie) metali ciężkich, podział, degradację i ulatnianie się mikrozanieczyszczeń organicznych.</p> <p>Zatem odpowiadając na pytanie dotyczące procesów usuwania fosforu i azotu, tutejszy organ stoi na stanowisku, że przedstawione w toku postępowania dowodowe informacje i wyjaśnienia umożliwiają zrozumienie podstawowych formuł numerycznych, opisujących liczbowo środowisko naturalne, zastosowanych w przeprowadzonym modelowaniu.</p> <p>Ostatecznie, odnosząc się do kwestii stężenia N:P uzyskanego w wyniku przeprowadzonych na potrzeby oceny oddziaływania przedsięwzięcia obliczeń oraz wskazania nieuwzględnionych w postępowaniu administracyjnym informacji ze źródeł literaturowych należy wyjaśnić, że tutejszy organ jest wyspecjalizowanym w tym zakresie podmiotem. Natomiast odnosząc się do przeprowadzonych obliczeń przedłożonych tutejszemu organowi w ramach jednego z uzupełnień raportu należy stwierdzić, że brak jest podstaw do podważenia prawidłowości przeprowadzonych obliczeń. Zgodnie z przedstawioną informacją:</p> <p>„Ścieki te będą oczyszczone w tym samym stopniu jak podczas fazy budowy (tj. azot całkowity w zrzucie – 15 mg·dm⁻³; fosfor całkowity w zrzucie – 0,1 mg·dm⁻³) (raport, tom IV, rozdział 8, str. 1088). Przed zrzutem do morza będą one co najmniej 36 000-krotnie rozcieńczone wodą pochodzącą z układu chłodzenia. Dlatego dla zrzutu zawierającego 15 mg·dm⁻³ azotu całkowitego (TN) i 0,1 mg·dm⁻³ fosforu całkowitego (TP) udział stężenia w przypadku oczyszczonych ścieków w punkcie zrzutu wynosiłby odpowiednio 0,417 µg·dm⁻³ (tj. 0,030 µM·dm⁻³) dla azotu całkowitego i 0,00278 µg·dm⁻³ (tj. 0,000089 µM·dm⁻³) dla fosforu całkowitego [Tom IV, rozdział 8.3.1.5.4, str. 1088]. Tak więc stężenie azotu całkowitego w ściekach procesowych wyniesie w miejscu zrzutu 1,407 µM·dm⁻³, zaś stężenie fosforu całkowitego 0,00278 µg·dm⁻³.</p> <p>Przy założeniu, że w fazie eksploatacji roczna ilość ścieków generowana przez elektrownię będzie wynosiła 4 966 920 000 m³·rok⁻¹ (tabela II, 10.3-1, raport, tom II, rodz. 10, str. 159) prognozowany roczny ładunek azotu zrzucany do morza będzie wynosił 6,99 ton/rok, zaś roczny ładunek fosforu wyniesie 0,0138 ton/rok. Po uwzględnieniu stężenia azotu w wodach morskich w oparciu o badania prowadzone w latach 2017–2018 (23,56 µM·dm⁻³) [Tabela 8.40], stężenie TN w strumieniu ścieków na wylocie ścieków procesowych będzie wynosić 23,66 µM·dm⁻³. Zrzut ścieków procesowych przy otwartej opcji chłodzenia spowoduje wzrost stężenia TN w stosunku do obecnej zawartości azotu w wodach morskich o 0,43%.</p> <p>Po uwzględnieniu stężenia fosforu całkowitego w wodach morskich w oparciu o badania prowadzone w latach 2017–2018 (0,90 µM·dm⁻³), stężenie TP w strumieniu wody procesowej na wylocie będzie wynosić 0,900089 µM·dm⁻³). Można więc stwierdzić, że fosfor ogólny wnoszony ze ścieków na etapie eksploatacji EJ do wód procesowych odprowadzanych do morza będzie śladowy (wzrost o 0,00099%)”.</p> <p>Należy również wskazać na kontekst, z którego powyższa informacja dotyczy. Jak czytamy w uzupełnieniu:</p> <p>”W celu zapewnienia żądanego usunięcia biogenów i węgla stosuje się obecnie zintensyfikowane biologiczne metody usuwania azotu oraz biologiczne i chemiczne metody usuwania fosforu. Układy biologiczne, w zależności od konfiguracji oczyszczalni, mogą zapewnić usuwanie biogenów w różnym stopniu. Bazują one na procesach nityfikacji i denityfikacji przy usuwaniu azotu oraz na bakteriach kumulujących fosfor (PAO) przy usuwaniu fosforu. Wykorzystanie znajomości profilu zmian stężenia związków biogenych w oczyszczalniach ścieków stanowi istotny warunek ich projektowania. Faktycznie możliwa jest przy właściwym prowadzeniu procesu i stałej kontroli jakości ścieków napływających i odpływających redukcja azotu ogólnego do 92%, fosforu ogólnego do 99% i węgla organicznego powyżej 99%.[148]. Zatem w celu wypełnienia warunków, o których mowa w ustawie w zakresie osiągnięcia stanu dobrego lub nie pogarszania już istniejącego stanu wód, powinno się założyć zastosowanie maksymalnego osiągalnego współczynnika redukcji biogenów (tj. >90%)”.</p> <p>W świetle powyższego uwagę dotyczącą stosunku N:P uznaje się za niezasadną.</p>
110	<p>Wyjaśnienia wymaga także kwestia modelowania zmian stężenia bakterii E. Coli i enterokoków, których obecność w wodzie jest istotna dla jakości wody w kąpieliskach. Na marginesie warto dodać, że na mapie nie wskazano wszystkich kąpielisk zawartych w wykazie z tab. IV.8.3-2, podobnie zrobiono w tab. IV.19-46. Porównując wyniki ww. modelowania z wynikami modelowania uwalniania wody chłodzącej (t. IV, s. 440) pojawia się pytanie, czy w ramach obu analiz przyjęto podobne założenia dotyczące zmienności kierunków wiatrów, falowania i prądów morskich w zależności od pory roku</p> <p>Nie bez znaczenia pozostaje także kwestia gatunków inwazyjnych, ponieważ wzrost temperatury wody może sprzyjać zwiększeniu ich populacji. Jak wynika z treści Raportu w „Bałtyku odnotowano około 140 gatunków obcych”. W samym rejonie Lubiatowo-Kopalino - 4 obce gatunki fitoplanktonu, a ich obecność może potencjalnie zaszkodzić stanowi środowiska morskiego w tym obszarze lub go</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 r. poz. 255) określającego m.in. wymagania, jakim powinna odpowiadać woda w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli oraz sposobie klasyfikacji jakości wody w kąpielisku ocena jakości wody w kąpielisku następuje na podstawie spełnienia wymagań mikrobiologicznych - parametr kwantyfikowany dla jakości doskonałej wody w kąpielisku: <i>Enterokoki</i> [200 CFU/100 ml dla 95%] i <i>Escherichia coli</i> [250 CFU CFU/100 ml dla 95%] oraz spełnienia innych wymagań – parametr kwalifikowany w zakresie wizualnego nadzorowania wody: zakwit sinic (smuga, kożuch, piana).</p> <p>Zgodnie z informacją przedstawioną w raporcie (tom IV, rozdział 19.4.1.3) analizy modelowe w zakresie kwantyfikacji oddziaływania parametrów mikrobiologicznych dla 95 percentyla przeprowadzono modelowanie potencjalnych skutków wynikających z uwolnienia oczyszczonych ścieków z miejsca ujścia oczyszczalni ścieków na etapie realizacji, znajdującego się w odległości 1,1 km od brzegu. Z przedstawionej informacji wynika, że wzrosty stężeń w zakresie mikrobiologicznych przewidywane w modelowaniu są niewielkie (wszystkie poniżej 6 CFU/100ml) i wszystkie trzy kąpieliska utrzymują swój „doskonały” stan w badanych latach.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>pogorszyć (t. IV, s. 513). Raport nie daje satysfakcjonującej i przekonującej odpowiedzi w tym zakresie, a wg uzupełnień „dzisiaj niemożliwe jest (...) prognozowanie, jak podniesienie temperatury wokół ujścia wód pochłodniczych wpłynie na ewentualną możliwość zasiedlenia analizowanego obszaru przez gatunki nierodzące”.</p> <p>Dogłębna analiza zmian w ekosystemach Morza Bałtyckiego, będących efektem wprowadzania wód chłodniczych i innych substancji, jest także kluczowa ze względu na możliwości zmian w łańcuchach troficznych. Dla niektórych gatunków ryb warunki, które mogą się wytworzyć lokalnie (wzrost temperatury do maks. 35 °C - t. II, s. 199) będą substandardowe i mogą negatywnie wpłynąć na ich populację. Jest to ważne także ze względu na fakt, że liczebność ikry niektórych gatunków ryb w rejonie Lubiatowo-Kopalino jest bardzo mała (przykładowo ikry dorsza - tab. IV.2-189, s. 487), a ich zagęszczenie (zgodnie z wyjaśnieniami zawartymi w jednym z uzupełnień) zmienia się wraz z odsuwaniem się od brzegu (co może oznaczać, że w rejonie wylotu kanału wody chłodzącej będzie ich więcej). Wzrost termiki wód może być istotny dla gatunków ryb wędrownych (np. troci wędrownej). Jeśli napotkają one na „barierę termiczną”, wędrując z rzek do morza, ich populacja może być zagrożona. W przypadku, gdy zrzuty termiczne mają wpływ na obszary tarła, a lokalne temperatury wody są podwyższone względem wartości granicznych, może nastąpić ograniczenie reprodukcji (t. IV, s. 481). Zmiana temperatury wody przełoży się także na trwałą prędkość pływania i możliwość ucieczki ryb przed zasysaniem do systemu poboru wody (a jak wskazano w Raporcie - t. IV, s. 1092, niektóre gatunki (np. szprot, śledź) są „podatne na zasysanie i mają niską przeżywalność po zassaniu”), co dodatkowo pogłębi powyższy problem. Z drugiej strony część z tych gatunków ryb (m.in. wyżej wymienione) stanowi podstawowe pożywienie dla ptaków rybożernych, będących przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000 (t. IV, s. 1096), bądź chronionego morświna zwyczajnego (t. IV, s. 1047). Raport w tym zakresie wydaje się być bardzo oględny, a wnioski z niego płynące nie wydają się być wyczerpująco uzasadnione. Zasadne byłoby zebranie, rozwinięcie i uporządkowanie wyników badań, wskazujących na wpływy zmiany temperatury wody, emisji zanieczyszczeń, lokalnych zmian stanu jej zasolenia, stężenia zawiesiny itd. na powiązania troficzne - zwłaszcza w kontekście zapewnienia dostępności pożywienia dla ptaków i ssaków morskich, a także wpływu na zachowanie cech kwalifikujących dla ochrony obszarów znajdujących się w pobliżu. Obecnie z uwagi na „rozsypanie wątku po całym dokumencie” trudnym jest odczytanie, czy zaburzenia takie występują, a jeśli tak, to w jakiej skali. Wpływ na przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000 może nastąpić także w kontekście ruchu statków i robót budowlanych. Zgodnie z Raportem „oddziaływanie na morzu i roboty związane z działalnością statków mogą stanowić zagrożenie dla ptaków morskich. Oddziaływanie powodowane przez statki mogą zatem zmniejszyć przeżywalność i sukces reprodukcyjny oraz wpłynąć na dynamikę populacji. (...) ptaki prawdopodobnie będą postrzegać duże poruszające się obiekty jako potencjalne zagrożenie, a potencjał przywyczerzania wśród gatunków wrażliwych jest bardzo ograniczony” (t. IV, s. 126-127). Jednocześnie w Raporcie stwierdzono, że „nie przewiduje się negatywnego wpływu na żadne badane przedmioty ochrony OSO Przybrzeżne wody Bałtyku, dlatego też Przedsięwzięcie nie będzie miało negatywnego wpływu na integralność obszaru OSO Przybrzeżne wody Bałtyku”. Mając na względzie powyższe wątpliwości wydaje się, że stwierdzenie o</p>	<p>Dodatkowo w raporcie wskazano, że przyjmowanie przez planowaną oczyszczalnię ścieków z lokalnych gmin, które nie są obecnie skanalizowane (w szczególności Lubiatowo i Kopalino), prowadzić będzie do zmniejszenia istniejącego dopływu bakterii do morza przez lokalne ciekłe wodne, fakt mający odzwierciedlenie w corocznej fluktuacji stężeń bakterii w wodach kąpieliska w Białogórze.</p> <p>Jak wskazano w raporcie, do przeprowadzenia modelowań wykorzystano oprogramowania: CORMIX i Delft3D. Natomiast w opisie metodyki oceny oddziaływania skumulowanego we wstępie do rozdziału IV.19.4 wskazano na spójność podejścia do prezentowanych zagadnień w zakresie oceny oddziaływania dla zasadniczego zakresu przedsięwzięcia.</p> <p>W związku z powyższym, w opinii GDOŚ, Spółka opracowując dokumentację wykorzystala jeden model, którego atrybuty – kalibracja, walidacja – bazowały na tych samych danych wejściowych, co model numeryczny opracowany dla analizy rozprzestrzeniania się anomalii termicznej.</p> <p>Zagadnienie dotyczące wpływu przedsięwzięcia na pojawianie się gatunków obcych w wodach Morza Bałtyckiego przedstawiono w tomie IV raportu, w rozdziale IV.2.7.7 „Inwazyjne gatunki obce (INNS)” oraz w opracowaniu „Uzupełnienie do Raportu OOS – aktualizacja oceny stanu wód przybrzeżnych i wód morskich oraz oceny oddziaływania Przedsięwzięcia na stan tych wód”, o którym mowa w odpowiedzi na uwagę nr 13.</p> <p>Jednym z elementów oceny stanu wód, zgodnie z Dyrektywą Ramową w sprawie Strategii Morskiej, na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich (Dz. U. 2021 r. poz. 568), dalej r.s.w.m., jest ocena stanu wód morskich w odniesieniu do cechy D2 – utrzymanie gatunków obcych wprowadzanych do ekosystemów morskich w wyniku działalności człowieka na poziomie niepowodującym negatywnych zmian w tych ekosystemach.</p> <p>Należy wyjaśnić, iż najbardziej prawdopodobnym wektorem wprowadzania gatunków obcych do Morza Bałtyckiego są akwakultura i transport morski. Gatunki obce wprowadzane są wraz ze statkowymi wodami balastowymi i osadami lub porastają kadłuby oraz inne elementy konstrukcyjne statków. W celu kontroli ryzyka wprowadzania INNS w wodzie balastowej, wszystkie statki związane z przedsięwzięciem muszą spełniać wymagania Międzynarodowej konwencji o kontroli i postępowaniu z wodą balastową i osadami ze statków z 2004 r.</p> <p>Ponadto w celu ograniczenia ryzyka wprowadzenia inwazyjnych gatunków obcych (INNS) wraz z wodami balastowymi, wszystkie jednostki pływające (w tym pogłębiarki i statki dostawcze dostarczające nietypowe ładunki do MOLF) muszą posiadać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plan zarządzania wodami balastowymi, właściwy dla każdego statku, obejmujący szczegółowy opis działań, które należy podjąć w celu spełnienia wymagań w zakresie zarządzania wodami balastowymi oraz uzupełniających praktyk zarządzania wodami balastowymi; - Rejestr wód balastowych, w którym zapisuje się, kiedy wody balastowe są przyjmowane na pokład, poddawane cyrkulacji lub oczyszczane dla celów zarządzania wodami balastowymi i zrzucane do morza. Powinno się w nim także zapisywać, kiedy woda balastowa jest zrzucana do obiektu odbiorczego oraz przypadkowe lub inne wyjątkowe zrzuty wody balastowej; - Międzynarodowy certyfikat zarządzania wodami balastowymi (dla statków o tonażu 400gt i większym) poświadczający, że statek gospodaruje wodami balastowymi zgodnie z Międzynarodową konwencją o kontroli i postępowaniu ze statkowymi wodami balastowymi i osadami (Konwencja BWM) i określający, którą normę statek spełnia, a także datę wygaśnięcia certyfikatu. <p>Ocena stanu środowiska wód morskich w zakresie cechy 2 opiera się na introdukcji (pojawianiu się) nowych inwazyjnych gatunków obcych. Zrzut wód pochłodniczych nie może w tym przypadku zostać zaklasyfikowany do oddziaływań mogących doprowadzić do wprowadzenia na obszarze oddziaływania inwestycji nowych wodnych inwazyjnych gatunków obcych.</p> <p>Należy jednocześnie podkreślić, że wkraczanie do środowiska przyrodniczego nowych inwazyjnych gatunków obcych jest procesem ciągłym i wynikającym z postępujących zmian środowiskowych. Pojawienie się zatem nowych inwazyjnych gatunków obcych w środowisku morskim w czasie eksploatacji przedsięwzięcia będzie miało miejsce w wyniku globalnych zmian środowiska, będących w dużej mierze pochodną działalności człowieka. Należy jednakże podkreślić, że przewidywane zmiany parametrów środowiska morskiego w wyniku zrzutu wód pochłodniczych będą relatywnie niewielkie i mieszczą się w zakresie już występujących w środowisku morskim zmiennych środowiskowych. Prawdopodobieństwo wkraczania nowych morskich inwazyjnych gatunków obcych w obszarze realizacji przedsięwzięcia i w związku z jego eksploatacją ocenione zostało zatem jako niewielkie.</p> <p>W załączniku Nr 1 do Uzupełnienia do raportu opracowanego w konsorcjum instytucji tj.: Morski Instytut Rybacki PIB, Instytut Budownictwa Wodnego PAN oraz Instytut Morski Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, przekazanego w odpowiedzi na stanowisko GIOŚ przy piśmie z dnia 13 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1308 („Uzupełnienie do Raportu OOS – aktualizacja oceny stanu wód przybrzeżnych i wód morskich oraz oceny oddziaływania Przedsięwzięcia na stan tych wód”), w którym przedstawiono zaktualizowaną ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na stan jakości wód przybrzeżnych według RDW i wód morskich według RDSM, przeanalizowany został wpływ realizacji przedsięwzięcia na stan wód morskich zgodnie z cechą RDSM D4 – Łańcuchy pokarmowe. W ocenie tej uwzględniono kompleksowo wpływ przedsięwzięcia na poszczególne elementy morskiego łańcucha troficznego w poszczególnych fazach realizacji przedsięwzięcia (por. Rozdział 9.1.2.2 ww. opracowania), w tym ryby.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>braku znaczącego negatywnego oddziaływania zostało sformułowane na podstawie bardzo ogólnych przesłanek, stojących w sprzeczności z wieloma (w tym zacytowanymi powyżej) stwierdzeniami zawartymi w Raporcie.</p>	<p>Przeprowadzone analizy wykazały, że nie ma podstaw przypuszczać, aby na etapie prac przygotowawczych oraz w fazach budowy, eksploatacji i likwidacji inwestycji planowane do przeprowadzenia działania wpłynęły w istotny, negatywny sposób na stan środowiska wód morskich w zakresie wskaźnika MSTs (kryteria D4C3 – łańcuchy pokarmowe i DIC6 – bioróżnorodność). W przedmiotowym uzupełnieniu do raportu podkreślono, że „(...) po zastosowaniu działań minimalizujących, budowa, eksploatacja i likwidacja przedmiotowego Przedsięwzięcia nie wpłyną negatywnie na stan ochrony gatunków na obszarze Przybrzeżnych wód Bałtyku PLB990002, a tym samym na cele Ramowej Dyrektywy Wodnej, w stosunku do JCW Jastrzębia Góra – Rowy CWIIIWBS (od 1 stycznia 2022 r. Polskie wody przybrzeżne Basenu Gotlandzkiego (PLCW20001WB2))”.</p> <p>Ocenę stanu środowiska morskiego na podstawie zbiorowiska ichtiofauny występującego w wodach przybrzeżnych wykonano w oparciu o 2 wskaźniki ichtiofauny: liczebność kluczowych grup troficznych i liczebność gatunków kluczowych.</p> <p>Zmiany wartości obu wskaźników odzwierciedlają głównie skutki zmian wywołanych rybołówstwem i związaną z nim śmiertelnością połowową, dostępnością i jakością siedlisk oraz eutrofizacją, jak również naturalnymi procesami zachodzącymi w łańcuchu pokarmowym i drapieżnictwem nadrzędnych drapieżników. Również inna działalność człowieka związana z przekształcaniem linii brzegowej, wznoszeniem wszelkich konstrukcji ingerujących w brzeg morski w różnym stopniu wpływa na populacje ryb. W większości przypadków wpływ infrastruktury hydrotechnicznej ma charakter lokalny i związany jest z redukcją siedlisk odrostowych. Większy wpływ mogłoby wywołać zniszczenie tarlisk, nie tylko fizyczne, ale również chemiczne, w wyniku czego zaburzony zostanie proces naturalnej rekrutacji nowych pokoleń. Zgodnie jednak z wynikami inwentaryzacji ichtiofauny, tarło w obszarze badań morskich Wariantu I – Lubiatowo-Kopalino jest ograniczone. Ponadto środki łagodzące przewidziane w ramach projektowania przedsięwzięcia mają na celu m.in. lokalizację głowic poboru wody chłodzącej poza krytycznymi siedliskami, takimi jak tarliska i obszary wylęgu ryb. Analizując możliwe wystąpić negatywne oddziaływania, zidentyfikowano następujące oddziaływania mogące pośrednio lub bezpośrednio wpłynąć na stan środowiska wód morskich w zakresie ichtiofauny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utrata siedlisk i oddziaływania fizyczne powstałe w wyniku prac budowlanych; - utrata siedlisk na skutek obecności stałej infrastruktury; - zwiększony hałas podwodny; - zwiększona ilość osadów zawieszonych i zwiększone zasypywanie; - wpływ sztucznego oświetlenia; - wciąganie/porywanie ryb – podczas pogłębiania za pomocą głowic ssących; - wciąganie/porywanie w wyniku poboru wody chłodzącej; - wycieki powstałe w wyniku działalności morskiej; - ścieki termiczne i chemiczne odprowadzane w fazie eksploatacji. <p>Ocena ww. oddziaływań wykazała, że zarówno w fazie budowy (w tym na etapie prac przygotowawczych, rozruchu i budowy), jak i eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia nie ma podstaw przypuszczać, aby ww. oddziaływania wpłynęły w sposób istotny, negatywny na stan środowiska wód morskich w zakresie zespołów ichtiofauny – pod kątem wskaźników: liczebność kluczowych grup troficznych i liczebność gatunków kluczowych. Ponadto zgodnie z informacją przedstawioną w tomie IV raportu, w rozdziale IV.2.7.4.3.2 „Skutki zrzutu eksploatacyjnego”, ocena zasięgu strefy mieszaniny, a tym samym jej potencjalnego wpływu na ichtiofaunę, została przeprowadzona poprzez modelowanie smugi zrzutu z elektrowni jądrowej dla szeregu scenariuszy operacyjnych.</p> <p>Potencjalny wpływ temperatury na biologię i wymagania ekologiczne ryb obejmują in in. przeżywalność, rozwój i metabolizm, aktywność, wydajność pływania, zachowanie i czas rozrodu. Przy określaniu, w jaki sposób przewidywany wzrost temperatury wody może wpłynąć na ichtiofaunę południowego Bałtyku wzięto pod uwagę zoogeograficzny zasięg receptorów (tzw. gatunki „ciepło” lub „zimno”-wodne).</p> <p>Ocena oddziaływania, podobnie jak w przypadku pozostałych analizowanych grup, została wykonana dla całej analizowanej grupy (receptorów), tj. ichtiofauny obejmującej zarówno ryby dorosłe, jak i ichtioplankton zgodnie z przyjętym w metodyce modelem „źródło – ścieżka – receptor”. Potencjalne interakcje między działaniami związanymi z przedsięwzięciem, a grupami morskich receptorów biologicznych przedstawiono w [Tabela-IV.2 - 2] raportu.</p> <p>Należy wyjaśnić, że ocena oddziaływania, podobnie jak w przypadku pozostałych analizowanych grup biologicznych, została wykonana dla całej analizowanej grupy (receptorów), tj. ichtiofauny obejmujące zarówno ryby dorosłe, jak i ichtioplankton zgodnie z przyjętym w metodyce modelem „źródło – ścieżka – receptor”. Jednakże pomimo podejścia metodycznego ukierunkowanego na receptor (ichtiofauna), o którym mowa powyżej, w rozdziale IV.2.7.4.3.2, przedstawiono również analizę w odniesieniu do gatunków istotnych z punktu widzenia gospodarczego, gatunków chronionych oraz gatunków stanowiących bazę pokarmową dla innych gatunków zwierząt w ekosystemie morskim.</p> <p>W związku z faktem, iż ichtiofauna należy do grupy receptorów o istotnym znaczeniu ekologicznym, jak i gospodarczym, ocenę oddziaływania w rozdziale IV.2.7 4.3.2 Skutki zrzutu eksploatacyjnego przedstawiono również w odniesieniu do potencjalnego oddziaływania przedsięwzięcia na</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>tarliska i zerowiska dla narybku. W rozdziale podkreślono, że w obrębie obszaru badań morskich Lubiatowo-Kopalino tarło jest ograniczone. Przeprowadzone badania w zakresie ichtioplanktonu wykazały, że stwierdzona w obszarze badań morskich ikra szprota i dorsza cechuje się niskim zagęszczeniem. Wyniki badań pokazują, że 95% siedlisk w wodach przybrzeżnych poza Lokalizacją Lubiatowo-Kopalino (piaski strefy circalitoralnej i infralitoralnej) jest odpowiednie dla dobiaków/tobiaszy. Dane dotyczące tarła dobiaków w analizowanym obszarze są jednak niedostateczne, a dostępne dane sugerują, że duże zmiany w wylęgu nie są powodowane przez temperaturę w okresie inkubacji. Wyporowy charakter smugi dodatkowo zmniejsza wszelkie znaczące bezpośrednie oddziaływanie na podłożu tartowe.</p> <p>Warunki termiczne mogą być istotne dla ryb migrujących, w tym migrujących z wód rodzimych lub powracających do wód rodzimych, w sąsiedztwie planowanego punktu zrzutu z możliwością uniknięcia obszarów podgrzanej wody stanowiącej „barierę termiczną”. W okolicy miejsca realizacji przedsięwzięcia zidentyfikowano trzy rzeki, w których występują gatunki diadromiczne ryb, mianowicie Piaśnicę, Czarną Wodę i Łebę. Punkt zrzutu został zlokalizowany tak, aby izoterma +2°C nie zachodziła na te krytyczne korytarze migracyjne.</p> <p>Odnosząc się do kwestii termiki wód i założenia, że dla niektórych gatunków ryb warunki, które mogą się wytworzyć lokalnie (wzrost temperatury do maks. 3– °C - t. II, s. 199) będą substandardowe i mogą negatywnie wpłynąć na ich populacje, należy podkreślić, że w wyniku zrzutu wód chłodniczych nie przewiduje się osiągnięcia temperatury wody 35°C dla rozwiązania technicznego obejmującego wykonanie otwartego systemu chłodzenia.</p> <p>Należy ponadto podkreślić, iż w ramach działań minimalizujących oddziaływanie przewidziano zastosowanie systemu odzyskiwania i zwrotu/zawracania ryb. W oparciu o zrozumienie lokalnych morskich układów ekologicznych rozważono najbardziej odpowiednie lokalizacje punktów poboru i zrzutu (oddalone od tarlisk i potencjalnych miejsc podrostu narybku), a także promieniową konstrukcję i wymiary głowic/dysz wlotowych, aby osiągnąć docelowe prędkości wody ≤0,3 m/s. Zgodnie z najlepszymi dostępnymi technikami BAT w sektorze energetycznym prędkości na wlocie ≤0,3 m/s są odpowiednie, aby ograniczyć stopień, w jakim organizmy są porywane (w przepływie wlotu wody chłodzącej) lub wciągane (przechodzą przez obieg wody chłodzącej) do układu wody chłodzącej. Dla przykładu szprot ma stałą prędkość pływania wynoszącą ok. 0,56 m/s, co odpowiednio przewyższa wartość prędkości wlotowej wody ≤0,3 m/s. Z publikacji Malevanchiki i Nikonorov 1984 wynika również, że dla większości gatunków europejskich prędkość pływania V jest w zakresie 0,7 – 0,9 m/sek.</p> <p>W odniesieniu do kwestii oceny oddziaływania na obszary Natura 2000, należy wyjaśnić, że w ramach analiz dokonano łącznej oceny wpływu wprowadzania wód chłodniczych i substancji w nich zawartych, działania systemu poboru wody morskiej oraz hałasu na poszczególne elementy łańcuchów troficznych, w tym gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, których wyniki przedstawiono w tomie IV raportu odpowiednio w rozdziałach: IV.1.4.3 „HRA – Wariant 1 – Lubiatowo – Kopalino” oraz IV.1.4.4 „HRA – Wariant 2 – Żamowiec”.</p> <p>Ponadto w ww. części raportu, w rozdziale IV.2.7 „Ocena oddziaływania – Podwariant techniczny 1A – Lubiatowo-Kopalino: Otarty układ chłodzenia” zawarto kompleksową ocenę oddziaływania Przedsięwzięcia na poszczególne elementy morskiego łańcucha troficznego, tj. odpowiednio plankton, bentos, ichtiofaunę, awifaunę oraz ssaki morskie.</p> <p>Analiza przedstawiona została również w rozdziałach: IV.2.8 „Ocena oddziały-ania - Podwariant technicz-y 1C - Lubi-towo - Kopalino: Zamknięty układ chłodzenia z wykorzystaniem odsolonej wody morskiej”; IV.2.9 „Ocena oddziały-ania - Podwariant technicz-y 1B - Lubi-towo - Kopalino: Zamknięty układ chłodzenia z wykorzystaniem wody morskiej” oraz IV.2.11 „Ocena oddziaływania – Podwariant technicz-y 2A - Żamowiec: Zamknięty układ chłodzenia” i IV.2.12 „Ocena oddziaływania – Podwariant technicz-y 2B - Żamowiec: Zamknięty układ chłodzenia z wykorzystaniem odsolonej wody morskiej”. Podsumowanie przeprowadzonych analiz przedstawiono w Rozdziałach: IV.2.10 „Podsumowanie i wnioski – Wariant 1 – lokalizacja Lubiatowo – Kopalino” oraz IV.2.13 „Podsumowanie i wnioski – Wariant 2 – lokalizacja Żamowiec”.</p> <p>Przeprowadzone analizy i oceny prowadzą do następujących wniosków:</p> <p>Potencjalne oddziaływanie na każdą grupę receptorów dla podwariantu technicznego 1A, 1B i 1C, 2A i 2B jest zasadniczo pomijalne i niewielkie (nieznaczące) na etapie prac przygotowawczych, realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia, z wyjątkiem trzech przypadków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – W fazie eksploatacji skutki oddziaływania połączonego zrzutu ścieków mogą wywoływać średni (potencjalnie znaczący) skutek dla planktonu, jeśli nie zostaną wdrożone dodatkowe środki łagodzące. Wynika to z potencjalnie toksycznego działania biocydów, które mogą mieć wpływ na plankton w okresie eksploatacji przedsięwzięcia (kilkadziesiąt lat). – Zakłócenia powodowane przez ruch jednostek pływających mogą wywoływać potencjalnie duży (znaczący) skutek dla najbardziej wrażliwego zimującego gatunku ptaka występującego na terenie sąsiadujących OSO, a mianowicie na uhłą zwyczajną. – Podobnie w przypadku mniej wrażliwych zimujących gatunków ptaków (markaczka zwyczajna, łódówka i alka zwyczajna) potencjalny skutek zakłóceń powodowanych przez statki morskie oceniono jako średni (potencjalnie znaczący). <p>Dodatkowe środki łagodzące potencjalnie znaczące oddziaływania, pozwolą zredukować średnie (potencjalnie znaczące) skutki dla planktonu oraz średnie (potencjalnie znaczące)/duże (znaczące) skutki dla ptaków do skutków niewielkich (nieznaczących).</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>W wyniku przeprowadzonej analizy habitatowej HRA (ang. Habitats Regulations Appraisal), w tomie IV raportu, w rozdziałach IV.1.4.3 „HRA – Wariant 1 – Lubiawo – Kopalino” oraz IV.1.4.4 „HRA – Wariant 2 – Żarnowiec”, oceniono potencjalny wpływ przedsięwzięcia na „obszary europejskie” rozumiane jako specjalne obszary ochrony siedlisk, obszary specjalnej ochrony ptaków, obszary mające znaczenie dla Wspólnoty oraz obszary Ramsar. Realizacja przedsięwzięcia oceniona została w odniesieniu do następujących, zidentyfikowanych w fazie rozpoznania HRA możliwych skutków, tj.: wpływ na siedliska obszarów europejskich — jakoś wody morskiej; wpływ na siedliska obszarów europejskich — zbiorowiska planktonu; wpływ na siedliska obszarów europejskich — organizmy bentosowe; wpływ na wszystkie stanowiące pożywienie gatunki ryb obszarów europejskich w odniesieniu do gatunków objętych ochroną; wpływ gatunków inwazyjnych na obszary europejskie; wpływ na ssaki morskie obszarów europejskich.</p> <p>Podsumowując wieloetapową ocenę mającą na celu rozpatrzenie ww. prognozowanych skutków realizacji przedsięwzięcia wykazano brak negatywnych skutków realizacji przedsięwzięcia dla integralności analizowanych obszarów europejskich, w zakresie zidentyfikowanych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – skutków pośrednich poprzez potencjalne zmiany w dostępności ofiar w wyniku wprowadzenia gatunków obcych i inwazyjnych; – skutków pośrednich poprzez oddziaływanie na dostępność po-ardu - gatunki bentosowe; – skutków pośrednich poprzez oddziaływanie na dostępność po-ardu - gatunki ryb; – skutków pośrednich poprzez oddziaływanie na dostępność po-ardu - zmiany jakości wody; – bezpośrednich oddziaływań spowodowanych działalnością budo-łaną - hałas podwodny. <p>Ponadto wykazano, że nie wystąpią negatywne skutki dla integralności analizowanych obszarów europejskich wyznaczonych do ochrony ssaków morskich dla podwariantów technicznych IA, IB lub IC w fazach budowy i eksploatacji.</p> <p>Pozostałe, prawdopodobne znaczące, oddziaływania (LSE) związane z fazami budowy i eksploatacji, mające zastosowanie do wszystkich trzech podwariantów technicznych, to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – bezpośrednie oddziaływanie spowodowane działalnością budowlaną poprzez hałas w powietrzu, światło i oddziaływania wizualne (etap prac przygotowawczych i budowy); – bezpośrednie oddziaływanie spowodowane działalnością budowlaną poprzez zwiększony ruch statków (etap prac przygotowawczych i budowy). <p>Zgodnie z powyższym, w wyniku oceny wykazano, iż zwiększony hałas i światło pochodzące z prac budowlanych, a także obecność ludzi w strefie morskiej i przybrzeżnej mogą mieć wpływ na ptaki w strefie morskiej. Należy jednak podkreślić, że czas trwania oddziaływań jest krótkotrwały, ponieważ skutki wystąpią głównie w okresie budowy MOLF, a całkowity obszar, na którym markaczka, łódówka, alka i uhlą ucierpi w wyniku zaburzeń, jest minimalny w porównaniu z całkowitym obszarem dostępnych siedlisk alternatywnych (wynoszącym mniej niż 1% obszaru objętego OSO). Wnioskodawca wskazuje, iż MOLF stanowi infrastrukturę towarzyszącą i nie jest częścią inwestycji objętej przedmiotowym wnioskiem. Jednocześnie, należy podkreślić, że w ramach uzgodnień z Urzędem Morskim w Gdyni ocena oddziaływania oraz uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w ramach budowy MOLF będzie leżało w gestii wnioskodawcy.</p> <p>W związku z identyfikacją potencjalnie negatywnych skutków na przedmioty ochrony OSO Przybrzeżne wody Bałtyku takie jak: markaczka, łódówka, alka i uhlą, wynikających z oddziaływań spowodowanych zwiększonym ruchem statków na etapach przygotowania i budowy, zalecono wdrożenie działań łagodzących w celu zminimalizowania tych skutków i uniknięcia negatywnego wpływu na integralność przedmiotowego obszaru Natura 2000.</p> <p>Środki łagodzące mające na celu zminimalizowanie zakłóceń powodowanych przez ruch statków morskich polegają na utworzeniu strefy ruchu morskiego (MTZ) o szerokości co najmniej 1 km. Ocenia się, że po wdrożeniu MTZ łagodzącego oddziaływania, wpływ na markaczkę, łódówkę i uhlę i alkę, wynikający z oddziaływań spowodowanych zwiększonym ruchem statków na etapie przygotowania będzie niewielki.</p> <p>Po uwzględnieniu i wdrożeniu zaplanowanych działań minimalizujących nie przewiduje się negatywnego wpływu przedsięwzięcia na przedmioty ochrony i siedliska gatunków związane z OSO Przybrzeżne wody Bałtyku oraz jego integralność i spójność. Nie przewiduje się negatywnych skutków dla przedmiotów ochrony i siedlisk gatunków związanych z OSO Pobrzeże Słowińskie oraz jego integralność i spójność. Wszystkie elementy środowiska biotycznego obszaru realizacji przedsięwzięcia objęte zostaną monitoringiem przyrodniczym w poszczególnych fazach realizacji przedsięwzięcia. Działania w ramach monitoringu inwestycyjnego będą dotyczyły przede wszystkim obserwacji, oceny stanu zachowania oraz zachodzących zmian monitorowanych organizmów morskich, zgodnie z planem działań minimalizujących wskazanych w tomie V raportu, w rozdziale V.3.1.1 „Środowisko przyrodnicze”.</p> <p>Należy jednocześnie wyjaśnić, iż zapis cyt. w rozdziale IV.1.4.3.5.4, 126-127 „W środowisku, w którym istnieje ryzyko drapieżnictwa, zarówno ze strony drapieżników naturalnych, jak i działalności człowieka, ptaki prawdopodobnie będą postrzegać duże poruszające się obiekty jako potencjalne zagrożenie, a potencjał przyzwyczajenia wśród gatunków wrażliwych jest bardzo ograniczony” wynika z wiedzy na temat badań reakcji</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>behawioralnych wybranych gatunków ptaków w morskich w reakcji na płoszenie w związku z ruchem statków. W odpowiedzi na tę wiedzę, zaproponowano działania minimalizujące mające na celu odpowiednie ukierunkowanie i ograniczenie ruchu statków w przestrzeni morskiej na obszarze Natura 2000 Przybrzeżne wody Bałtyk. W ww. rozdziale wyjaśniono, że wszelkie prace będą również prowadzone zgodnie z najlepszymi praktykami, a statki związane z pracami nie będą poruszać się w sposób nieregularny ani z dużą prędkością w pobliżu robót oraz, że w celu zminimalizowania zakłóceń powodowanych przez ruch statków morskich, ustanowiona zostanie strefa ruchu morskiego (MTZ) o szerokości 1 km. Wszystkie działania związane z podchodzeniem statków będą ograniczone do MTZ, która będzie przebiegać najkrótszą trasą przez obszar SPA Przybrzeżne wody Bałtyku, tj. prostopadle do linii brzegowej i będzie rozciągać się na szerokość 1 km od linii środkowej terenu budowy lub eksploatacji, lub będzie przebiegać trasą najmniej wrażliwą, jeśli ma to zastosowanie na podstawie wyników badań pomocniczych.</p> <p>Ponadto przytoczony zapis: „Oddziaływania powodowane przez statki mogą zatem zmniejszyć przeżywalność i sukces reprodukcyjny oraz wpłynąć na dynamikę populacji”. odnosi się, jak wyżej wspomniano, do wiedzy na temat reakcji behawioralnych ptaków poddanych oddziaływaniom ze strony ruchu statków. Należy tutaj doprecyzować, że w analizowanym obszarze nie stwierdzono obszarów reprodukcji ptaków. Przedmiotowy obszar stanowi bowiem otwarte wody morskie wykorzystywane w szczególności przez ptaki w okresie migracji i zimowania. Przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 są nielęgowe gatunki ptaków tworzące koncentracje w okresach migracji i zimowania, w tym m.in. łodówka, markaczka, uhlą, numik, alka. W odpowiedzi na zidentyfikowane w ramach oceny oddziaływania i skutki przedsięwzięcia zaproponowano działania minimalizujące, o których mowa powyżej oraz w rozdziale IV.1.4.3.5 4 raportu.</p>
111	<p>Niepewność wzbudza także to, jakie będzie skorelowane oddziaływanie wspólnego wprowadzania do morza wód (ścieków) o podwyższonej temperaturze, w których znajdować się in.ą m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • związki biogenne z oczyszczonych ścieków. • hydrazyn- (które - jak wynika z różnych fragmentów Raportu pewne ilości będą wprowadzane do morza, bądź wg niektórych uzupełnień w momencie zrzutu nastąpi jej całkowity rozkład, a wg jeszcze innych jej obecność w formie „nieprzereagowanej” jest mało prawdopodobna. Warto też wspomnieć, że hydrazyna rozkłada się do amoniaku, który również nie pozostaje obojętny dla środowiska wodnego). • substancje promieniotwórcze (co jest niepokojące, ponieważ już obecnie z uwagi na stężenie promieniotwórczego izotopu cezu 137 stan wody morskiej w miejscu zrzutu klasyfikowany jest jako nieodpowiedni), • związki chloru (które jak wskazano w uzupełnieniach będą stanowić główne potencjalne zagrożenie dla fitoplanktonu, a także, że podczas mieszania wody chłodzącej mogą powstawać związki, które - jak udowodniono lub podej-zewa się - mogą być toksyczne, mutagenne lub rakotwórcze dla zwierząt lub ludzi). • metale ciężkie. 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W raporcie przeprowadzono modelowania rozptyłu anomalii termicznej wraz z uwzględnieniem emitowanych w związku z eksploatacją przedsięwzięcia zanieczyszczeń. Celem przeprowadzonych modelowań w tym zakresie było określenie potencjału katabolicznego temperatury wody przy jednoczesnym zwiększeniu zawartości biogenów w niej zawartych na możliwość wystąpienia zakwitów sinic. Jednocześnie wnioskodawca wywiódł, że związki biogenne ujęte w modelowaniu, obejmowały również związki stanowiące wskaźniki charakteryzujące warunki biogenne obejmujące mieszaninę ścieków bytowych i przemysłowych, wód opadowych lub roztopowych oraz wód chłodniczych zgodnie z informacją przedstawioną w raporcie, w tomie IV, w rozdziale IV.8.3.1.5.4, gdzie w tabeli IV.8.3- 14 przedstawiono całkowite stężenie zanieczyszczeń pochodzących z dodatków chemicznych u wylotu rury dla podwariantu technicznego IA z otwartym systemem wody chłodzącej, z uwzględnieniem udziału stężeń tła tych substancji w pobieranej wodzie morskiej (zwracanej jako zużyta woda chłodząca i jako woda odpadowa ze stacji odsalania i DTS).</p> <p>Ponadto w opracowaniu: załącznik nr 1 „Uzupełnienie do Raportu OOS – aktualizacja oceny stanu wód przybrzeżnych i wód morskich oraz oceny oddziaływania Przedsięwzięcia na stan tych wód” w tabeli 9.8, zaczerpniętej z tabeli IV.8.3-14 str. 1084 raportu, przedstawiono szacowane stężenie pozostałości chemikaliów stosowanych w systemach elektrowni do kontrolowania pH, hamowania korozji, zmniejszania osadzania się kamienia kotłowego i wychwytywania tlenu z układów reaktora i generatora pary, a także metale powstające w wyniku korozji i erozji elementów wymiany ciepła reaktora i elementów układu wtórnej turbiny parowej oraz biocydy. Należy zaznaczyć, iż wnioskodawca wykazał, że już w punkcie zrzutu używane związki chemiczne osiągają wartości poniżej EQS (EQS oznacza środowiskową normę jakości określającą stężenia substancji zanieczyszczających, których nie powinno się przekraczać w celu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska naturalnego, ang. <i>Environmental Quality Standard</i>) wyznaczonych przez RDW (ramowa dyrektywa wodna), a osiągną jeszcze niższe w wodach przybrzeżnych. W raporcie potwierdzono ich znikomy wpływ na stan środowiska i brak wpływu na jego utrzymanie, przy czym zaznaczono, że wyjątek stanowić mogą hydrazyna i związki chloru (stosowane jako biocydy). Dlatego też w wyżej wymienionym załączniku 1 przedstawiono działania minimalizujące stężenia powyższych związków i łagodzenie ich wpływa na środowisko. Ponadto odpowiedzi na zagadnienia związane z hydrazyną i związkami chloru zostały wyjaśnione dodatkowo, odpowiednio w odpowiedzi na uwagę nr 72 i nr 113.</p> <p>Odnosząc się do powyższego pytania, należy zauważyć, że o treści raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko stanowi art. 66 ust. 1 u.o.o.ś. Na podstawie tego przepisu GDOŚ postanowieniem z 25 maja 2016 r., znak: DOOŚ- OA.4205 1.2015.23, określił szczegółowo wymagania odnośnie do jego zakresu, wskazując na konieczność ujęcia w nim m.in. kwestii związanych z:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko wodne oraz zjawiska i procesy morfologiczne, z uwzględnieniem wpływu wprowadzanych ścieków (w tym wód z odwodnień budowlanych, wód chłodniczych zanieczyszczonych substancjami chemicznymi używanymi podczas uzdatniania, wód opadowych i roztopowych) na jakość odbiorników oraz warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne; 2. wpływem zrzutu podgrzanych wód chłodniczych w porze letniej i zimowej na jakość wód odbiornika oraz jego eutrofizację, z uwzględnieniem najbardziej niekorzystnych warunków, a także na pokrywą lodową i prądy morskie, wraz z graficznym przedstawieniem zasięgów smugi cieplnej wody zrzucanej z elektrowni;

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>3. określeniem przewidywanego oddziaływania na środowisko przyrodnicze, w tym, m.in. oddziaływania na ekosystem odbiornika, spowodowanego emisją substancji do wód odbiornika i zmianą jakości wody, w wyniku zrzutu podgrzanych wód chłodniczych i chemicznego uzdatniania tych wód (środki przeciw osadzeniu kamienia, środki antykorozyjne, biocydy, itp.);</p> <p>4. przyjętymi do analizy scenariuszami zmian klimatu w perspektywie okresu funkcjonowania elektrowni (ok. 70 lat).</p> <p>Odnosząc się do kwestii stężenia promieniotwórczego izotopu cezu 137 należy przytoczyć fragment tomu III raportu, rozdział III.3.11.3.2.3 Stężenie izotopów promieniotwórczych dla środowiska morskiego: „W wyniku wykonanych pomiarów w żadnej z próbek, zarówno dla wód przybrzeżnych jak i morskich, nie stwierdzono występowania jakiegokolwiek z mierzonych izotopów promieniotwórczych w stężeniu przekraczającym założony dolny limit detekcji”.</p> <p>Podsumowując, wnioskodawca wypełnił ww. wymagania co do zakresu sporządzonego raportu.</p>
112	<p>Wszystkie te aspekty rozważane są w Raporcie niezależnie od siebie i przez to brakuje całościowego obrazu możliwego oddziaływania. Jednocześnie z treści Raportu można wywieść, że zasięg rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń zawartych w odprowadzanych ściekach będzie znaczący - o promieniu 30 km od punktu zrzutu (t. IV, s. 1089), co oznacza, że docierać będą do plaż w rejonie lokalizacji EJ (także w obszarach chronionych, np. do rezerwatów przyrody „Widowo”, czy „Mierzeja Sarbska”, a nawet Słowińskiego Parku Narodowego) i pobliskich kąpielisk (również w mieście Łeba). W kontekście wpływu na stan wód morskich niezbędne jest także wyjaśnienie rzeczywistego składu ścieków - przykładowo wg udostępnionych uzupełnień w ich składzie nie będzie odsolin, natomiast w schemacie gospodarki wodnościekowej (rys. II.10.3-1) wskazano kierunek ich przepływu do basenu odpływowego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Jak wskazano w odpowiedzi na uwagę nr 105, w ramach prowadzonych uzgodnień wnioskodawca przedłożył uzupełnienie raportu obejmujące całościową oceną oddziaływania na wody morskie obejmującą elementy biologiczne – wskaźnik jakości: chlorofil a oraz wybrane, skorelowane, wskaźniki fizyko-chemiczne, charakteryzujące warunki fizyczne: temperatura oraz warunki biogenne: P-PO₄, N-NH₄, N-NO₃ oraz organiczne i tlenowe: O₂.</p> <p>W odniesieniu do wskazania zasięgu oddziaływania dla TRO (str. 1089 raportu) oraz, niepoprawnej w ocenie składającego uwagę odległości badań, należy wyjaśnić, że dystans 30 km został przyjęty ze względu na rozporządzenia lokalizacyjnego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1025).</p> <p>Dodatkowo, należy zauważyć, że wynik przeprowadzonej oceny oddziaływania, przy uwzględnieniu proponowanych środków minimalizujących, został oceniony jako oddziaływanie nieistotne. Uwzględnienie środków minimalizujących stanowi podstawowy element przedmiotowego postępowania związanego z określeniem warunków realizacji planowanego przedsięwzięcia, umożliwiających dotrzymanie środowiskowych standardów jakości.</p> <p>W kontekście stanu wód morskich i rozprzestrzeniania w nich zanieczyszczeń, odniesienie do zlokalizowanych na lądzie obszarów chronionych, tj. rezerwat przyrody Mierzeja Sarbska, rezerwat przyrody Widowo, Słowiński Park Narodowy jest nieuzasadnione. Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszary chronione na lądzie przeanalizowano w raporcie, tom IV, rozdział IV.1.1 oraz IV.1.2, gdzie nie wykazano negatywnego oddziaływania. Schemat technologiczny, o którym mowa w tomie II, rozdziale II.10.3.2.1.1, określa wszystkie strumienie ścieków, jakie są związane z eksploatacją planowanego przedsięwzięcia. Tabela IV.8.3.-14 przedstawia natomiast całkowite stężenia zanieczyszczeń pochodzących z dodatków chemicznych u wylotu rury dla podwariantu technicznego 1A z otwartym systemem wody chłodzącej, z uwzględnieniem udziału stężeń tła tych substancji w pobieranej wodzie morskiej (zwracanej jako zużyta woda chłodząca i jako woda odpadowa ze stacji odsalania i DTS). Mając na uwadze powyższe w zakresie progów dla sumy stężeń chlorków i siarczanów zrzucanych w ściekach przemysłowych do wód morza terytorialnego należy stwierdzić, że zaprezentowane dane są spójne i wystarczające do oceny oddziaływania wód chłodzących na stan jakości wód Morza Bałtyckiego.</p>
113	<p>W kontekście wpływu hydrazyny pojawia się dodatkowa wątpliwość odnosząca się do zapisu z Raportu (t. V, s. 116), gdzie wskazano że „hydrazyna ulegnie naturalnemu rozkładowi w wodzie morskiej, jednak prędkość rozkładu będzie zależeć od składu wody morskiej. W związku z tym, aby uwzględnić ten aspekt w ocenie oddziaływania, konieczne będą badania laboratoryjne in situ prędkości rozkładu stężenia hydrazyny w wodzie Morza Bałtyckiego w rejonie rozpatrywanej lokalizacji.” Z uwagi na toksyczność tej substancji, jej właściwości rakotwórcze i mutagenne oraz brak jednoznaczności (opisanej powyżej) co do jej wprowadzania do wód morskich, zasadnym wydaje się wykonanie powyższych analiz in situ jeszcze przed rozpoczęciem eksploatacji EJ. Temat ten powinien zostać także pogłębiony na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Hydrazyna, jako odtleniacz, stosowana jest od wielu lat w elektrowniach konwencjonalnych, ciepłownictwie i w obiegach wodno-parowych zakładów przemysłowych, gdzie nie odnotowuje się przekroczenia dopuszczalnych stężeń i negatywnego wpływu na środowisko. Jednak ze względu na to, że uznawana jest za substancję toksyczną, jej poziom musi być dokładnie monitorowany.</p> <p>Jak wskazano w raporcie w oparciu o dane dostarczone przez producenta reaktora AP1000 może zachodzić ryzyko przekroczenia stężeń hydrazyny w wodzie zrzucanej z układów chłodzenia w fazie eksploatacji. Jednocześnie wskazano, że ww. dane nieodzwoiercedlaną specyficznych, operacyjnych warunków lokalnych, które są podstawowym elementem warunkującym możliwość wystąpienie przekroczenia limitów stężeń dla omawianej substancji. W związku z powyższym na obecnym etapie projektu nie można określić konkretnych stężeń hydrazyny w zrzucanych ściekach. Wynika to z faktu, że szczegóły technologiczne nie są jeszcze znane, a schematy uzdatniania wody zasilającej są opracowywane wspólnie z dostawcami systemu chłodzenia na etapie pozwolenia budowlanego. We wskazanym w uwadze rozdziale wnioskodawca zaproponował szereg działań sprzyjających minimalizacji stężenia hydrazyny, ponadto wykonanie badań laboratoryjnych (monitoring) pozwalający określić szybkość rozpadu powyższego związku w wodzie Morza Bałtyckiego z rejonu rozpatrywanej lokalizacji.</p> <p>Jak zaznaczono w raporcie, planuje się przeprowadzenie powyższych badań przed rozpoczęciem eksploatacji elektrowni w czasie opracowywania szczegółowych protokołów operacyjnych we współpracy z dostawcami urządzeń.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
114	<p>Wpływ na zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe.</p> <p>Treści zawarte w Raporcie odnoszące się do ww. zagadnień wymagają weryfikacji ze względu na pojawiające się błędy. Najwięcej wątpliwości będą fragmenty tekstów, dotyczących chronionych siedlisk przyrodniczych, flor i biot, nieco lepiej przedstawiają się treści faunistyczne. Przykładowo - grzyby wskazywane są jako element flory, tymczasem grzyby są składnikami bioty. Z kolei w innym miejscu do szaty roślinnej zaliczono grzyby, mimo że pojęcie „szata roślinna” odnosi się tylko do flory i zbiorowisk roślinnych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Poszczególne elementy środowiska przyrodniczego zostały scharakteryzowane w tomie III raportu w rozdziale III.2 „Opis elementów przyrodniczych środowiska (biotycznych) dla analizowanych wariantów w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia”, gdzie dla części w obszarze lądowym odrębnie potraktowano zbiorowiska roślinne i siedliska przyrodnicze, rośliny naczyniowe, mszaki, grzyby wielkoowocnikowe, porosty oraz wszystkie analizowane elementy fauny. Analogicznie, w sposób odrębny potraktowano także kwestię korytarzy ekologicznych i różnorodności biologicznej dla ww. komponentów, a także waloryzacji środowiska przyrodniczego.</p> <p>Celem opisu i analizy oddziaływań przedsięwzięcia na powyższe, w rozdziale IV.2 „Oddziaływania na elementy przyrodnicze” zastosowano uproszczony podział na dwie grupy danych: „f.ore” i „faunę”. Wynikało to z innej specyfiki kluczowych danych i ich kompilowania w tym np. mobilności fauny, gdzie nie było możliwości wskazania liczby stanowisk dla większości grup zwierząt, w przeciwieństwie do gatunków flory czy mykobioty.</p> <p>Struktura i podział danych grup elementów przyrodniczych nie miała wpływu na przeprowadzoną ocenę oddziaływania i jej wynik.</p>
115	<p>Załącznik III.2_1 nie przedstawia „Szczegółowych informacji w zakresie metodyki, wyników inwentaryzacji przyrodniczej oraz rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych i zbiorowisk roślinnych”, a jego tytuł (zgodny zresztą z zawartością) to: „Inwentaryzacja bezkręgowców lądowych oraz kidziny: Lubiatowo-Kopalino- 2017 i 2020 rok; Zamowiec - 2017 i 2020 rok”. Kolejne przykłady (t. III, s. 18) - wśród porostów chronionych wymieniono 2 gatunki nieobjęte ochroną - literak właściwy (<i>Graphis scripta</i>), który nigdy nie był nią objęty i mąkla tamiowa (<i>Evernia prunastri</i>), która nie jest chroniona od 2014 r..</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Należy wyjaśnić, że załącznik III.2_1 „Inwentaryzacja bezkręgowców lądowych oraz kidziny: Lubiatowo - Kopalino – 2017 i 2020 rok i Zamowiec - 2017 i 2020 rok” – w swoim zakresie zawierał również inwentaryzację siedliska kidziny – zawiera więc wspomnianą metodykę w zakresie tego siedliska.</p> <p>Na cytowanej w uwadze str. 18 tomu III raportu wymieniono łącznie grzyby zlichenizowane z grup objętych ochroną oraz rzadkie i zagrożone, a nie wyłącznie objęte ochroną, co wynikało bezpośrednio z przyjętej metodyki badań, która bazowała na założeniu, że wyróżnione w inwentaryzacji zostaną gatunki, chronione, oraz zagrożone i rzadkie w skali regionu oraz kraju.</p>
116	<p>Nie do końca rozumiałe jest również znaczenie stwierdzenia o 2 negatywnych stanowiskach bobrów (t. III, s. 33) lub sinicach lokalnych w strukturze taksonomicznej w aspekcie liczebności, a w dużej mierze i w aspekcie biomasy (t. III, s. 44), kontrowersyjne jest sformułowanie „mieszany las iglasty” (t. III, s. 993, tab. III.3.12- 13), w niektórych miejscach błędnie wskazuje się gatunki objęte ochroną (np. t. III, s. 996), kody siedliska czy nazwy zespołu roślinnego (np. t. III, s. 995).</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>W kontekście bobra europejskiego – przywołane w uwadze „stanowisko negatywne” – nazewnictwo to pochodzi bezpośrednio z wytycznych metodycznych Państwowego Monitoringu Środowiska – gdzie dla stanowisk tego gatunku należy określić czy było ono: „Aktywne”, „Opuszczone”, „Negatywne”. Źródło: „Makomaska-Juchiewicz, M. Bonk M. (red.) 2015. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część IV. GIOŚ, Warszawa”.</p> <p>Autor uwagi nieprawidłowo zinterpretował również zapis dot. „sinic lokalnych” na stronie 44 tomu III raportu – w tej części mowa o głonach niewiucionych posiadających najczęściej otoczkę.</p> <p>Autor uwagi wskazał, że na str. 996 w tomie III raportu błędnie wskazano gatunki chronione cyt: „Znajdują się tam liczne chronione gatunki roślin: <i>Carex arenaria</i>, <i>Empetrum nigrum</i>, <i>Myrica gale</i>, <i>Ledum palustre</i>, <i>Cladonia</i> sp., <i>Entodon schreberi</i>.” – cytowany fragment nie jest błędny, wśród chronionych gatunków wymieniono jednak nie tylko gatunki, ale również rodzaj <i>Cladonia</i> sp. Chrobotki, do którego należy kilka gatunków chronionych w Polsce m.in. chrobotek reniferowy i chrobotek leśny.</p> <p>W kontekście sformułowań na str. 993 i 995 tomu III raportu (rozdział III.3.12.4.3 Wyniki inwentaryzacji elementów krajobrazu) należy wskazać, że w rozdziale wprawdzie pojawiają się błędne określenia w używanej terminologii łacińskiej i polskiej oraz błędy o innym charakterze (np. literówki), pozostają one jednak bez wpływu na wnioski płynące z oceny oddziaływania na krajobraz.</p>
117	<p>Inwestycja w wariantcie 1 ma być w całości zlokalizowana w części lądowej w obrębie formy ochrony przyrody dedykowanej ustawowo dla ochrony krajobrazu, co wywołuje potrzebę rzetelnego i merytorycznego przeanalizowania tego zagadnienia. Same oceny często ograniczają się do ogólników, zamiast konkretnych wskazań, które panoramy widokowe i elementy krajobrazu zostaną zaburzone przez konkretne elementy przedsięwzięcia oraz jakie dominanty krajobrazu wskutek tego zaistnieją.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Miejsce realizacji przedsięwzięcia w lokalizacji Lubiatowo-Kopalino znajduje się w całości w granicach Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (NOCHK), w jego północnej części. Przeprowadzono ocenę oddziaływania na tę formę ochrony przyrody w tomie IV raportu, w rozdziale IV.12.2.1.1 „Oddziaływanie na obszary objęte ochroną” – w kontekście oddziaływania na krajobraz.</p> <p>Ponadto szczegółowo przeanalizowano wpływ na cele środowiskowe (w tym krajobrazowe) dla tej formy ochrony przyrody w uzupełnieniu do raportu - odpowiedzi na wezwanie GDOŚ z 6 grudnia 2022 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.60, wystosowane w związku z wezwaniem Dyrektora RZGW WP w Gdańsku z 23 listopada 2022 r., znak: GD.RZŚ.435.110.2022.4. W powyższym opracowaniu odniesiono się także do kwestii potencjalnych dominant krajobrazowych, Mając jednak na uwadze przewidywane działania minimalizujące, określone w niniejszej decyzji, które będą podejmowane w związku z realizacją przedsięwzięcia, nie przewiduje się, aby jego realizacja spowodowała nieosiągnięcie celów środowiskowych, w szczególności celu dotyczącego ochrony krajobrazu NOCHK.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
118	<p>Bardzo razi niedostatek fachowej terminologii i stosowanie pojęć z zakresu np. fitosocjologii i ekologii ogólnej niezgodnie z ich znaczeniem, co wprowadza spory chaos, a niekiedy nawet uniemożliwia poprawną percepcję treści zawartych w dokumencie. Autorzy zaskakująco posługują się terminem „roślinność”, stosując je nagminnie zamiast poprawnych określeń: „zieleń naturalna/urządzona” i „pokrywa roślinna” (ma to miejsce zarówno w Raporcie, jak i w jednym z uzupełnień).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Termin roślinność, pochodzący z języka potocznego, nie stoi w sprzeczności z posługiwaniem się nim w dokumentacji procedowanej przez GDOŚ. Niemniej jednak, ze względu na brak wskazania fragmentu z opiniowanej dokumentacji, który jest niezrozumiały dla czytelnika, organ nie ma dalszych podstaw do odniesienia się do uwagi w sposób szczegółowy.</p>
119	<p>Ponadto temat trwałej degradacji Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu wydaje się być potraktowany bardzo pobieżnie i sprowadza się do stwierdzeń typu „WSP Lubiatowo - Kopalino leży w obrębie Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i w związku z tym może doświadczyć bezpośrednich skutków krajobrazowych”. Być może takie podejście wyjaśnia zapis z Raportu (t. IV, s. 1738) „nie zakłada się jednak, aby aspekt widokowy był przyczyną zmian kierunków inwestycyjnych w dokumentach planistycznych”. W tym miejscu należy wskazać, że w Raporcie fakt degradacji walorów krajobrazowych Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu powinien zostać podkreślony w bardziej zdecydowany sposób. Wpływ prac przygotowawczych, budowy i eksploatacji EJ na krajobraz będzie bezsprzeczny, o czym świadczy inny fragment z Raportu „etap prac przygotowawczych będzie polegał na usunięciu zespołu leśnego i wydm na obszarze o powierzchni ok. 4 km² z obszaru objętego ochroną o powierzchni 149 km², co stanowi ok. 3% obszaru chronionego krajobrazu. W następstwie tych działań dojdzie do zmiany „zachowanego układu naturalnego stref krajobrazowych”, w tym „zalesionego i bezdrzewnego pasa wydm rozciągającego się wzdłuż wybrzeża”, ze względu na który obszar ten został objęty ochroną. Wyłączenie tego obszaru z publicznego dostępu wpłynęłoby też na jego zdolność do zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i rekreacją” (t. IV, s. 1549). Zmiany, które nastąpią od początku realizacji inwestycji mogą doprowadzić do bezpowrotnej utraty wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach i możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem w części Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, a tym samym przez wzgląd na przesłanki z art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody do jego przyszłego zmniejszenia. Podkreślenia wymaga także fakt, że ze względu na powierzchnię trwałego wylesienia w zależności od podwariantu, wynoszącą 335 - 410 ha oraz wskazaną w Raporcie (t. IV, s. 212) „całkowitą utratę wartości przyrodniczych” skala oddziaływań na zasoby przyrodnicze i ingerencji w lasy będzie więcej niż nieznacząca.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście oddziaływania na Nadmorski Obszar Chronionego Krajobrazu (NOCHK) – odpowiedź na uwagę nr 117. Odnośnie uwagi dotyczącej „trwałej degradacji”, należy wskazać, że trwałemu przekształceniu w związku z realizacją przedsięwzięcia ulegnie ok. 335 ha, co stanowić będzie 2,2 % całej powierzchni NOCHK. Taka skala przekształcenia została prawidłowo określona jako „nieznacząca”. Choć w ww. zakresie obszarowym dojdzie do zmian w tym fragmencie wybrzeża, to trudno mówić o „bezpowrotnej utracie” walorów krajobrazowych w kontekście całego NOCHK, który rozciąga się zarówno w kierunku zachodnim, jak i na wschód od lokalizacji elektrowni. Wzięto także pod uwagę zachowanie pasa zadrzewień wzdłuż wybrzeża o szerokości ok. 200 m, pozwalającego na połączenie enklawy zachodniego obszaru z jego częścią wschodnią. W kontekście „możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem”, w części NOCHK planowanej do zajęcia przez EJ, funkcja turystyczna i rekreacyjna pozostanie zachowana, a jedynie ograniczona do zajętości terenu na poszczególnych etapach przedsięwzięcia, z czego najdłuższy z etapów – etap eksploatacji zajęty będzie w najmniejszym stopniu (ograniczenie terenu wyłącznie do ogrodzenia zewnętrznego, tj. 186 ha wraz z buforem pasa przeciwpożarowego). W kontekście uwagi o „skali oddziaływań na zasoby przyrodnicze”, kwestia ta dotyczy oddziaływania na elementy przyrodnicze, które oceniono w tomie IV, rozdział IV.1 i IV.2 raportu.</p>
120	<p>Analizy wymagają również zapisy Raportu odnoszące się do oceny bioróżnorodności gatunkowej roślin naczyniowych. W Raporcie - t. IV, s. 31 wskazano, że nie ma danych nt. liczby gatunków roślin naczyniowych w Polsce, co sugeruje możliwą nieznajomość literatury fachowej, gdyż takie liczby podają np. Krytyczne listy roślin naczyniowych Polski (Mirek i in. 2002, 2020 i literatura tam zawarta).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 71 i 75. W zgromadzonej dokumentacji przeanalizowano ocenę bioróżnorodności gatunkowej i odniesienie do danych liczbowych na temat roślin naczyniowych. W raporcie i jego załącznikach przeanalizowano listę 131 pozycji literaturowych w kontekście roślin naczyniowych. W tym różne pozycje m.in. Mirka i in. w kontekście list roślin. Niemniej jednak obecna analiza, mimo iż nie przytacza zasobów gatunkowych roślin naczyniowych w skali krajowej i światowej, pozwala ocenić całościowo miejsce realizacji przedsięwzięcia. Biorąc pod uwagę zależności liczbowe bioróżnorodności dla pozostałych grup systematycznych występujących w miejscu realizacji przedsięwzięcia na tle skali ogólnokrajowej i ogólnoswiatowej, a także jednolity charakter biocenoz, wnioski z oceny przedstawionej w rozdziale IV.1.1.2.5., pozostają bez zmian.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
121	<p>Ponadto w Raporcie znajdują się zapisy wzajemnie ze sobą sprzeczne bądź niespójne. Przykładowo w kontekście obszaru Natura 2000 Widowo PLH220054 oraz pokrywającego się z nim obszarowo rezerwatu Widowo (t. IV, s. 38 i 52) - w jednym miejscu zapisano, że „brak ingerencji w ww. obszarze Natura 2000 w związku z realizacją Przedsięwzięcia decydować będzie o braku zagrożenia z jego strony dla funkcjonowania niniejszego obszaru”, a w innym, że „najbardziej narażone na zniszczenie i likwidację są siedliska pasa przymorskiego, głównie sosnowy bór bażynowy zespołu Empetro nigri-Pinetum reprezentujący siedlisko 2180 oraz siedliska wydumowe, w tym najcenniejsze jakie wykształciły się w fragmencie pasa przymorskiego w Rezerwacie Widowo.”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Uwaga dotycząca Widowa odnosi się do zapisów raportu dla Wariantu 2 – Żarnowiec. W kontekście obszaru Natura 2000 Widowo PLH220054 należy zwrócić uwagę na fakt, iż obszary chronione Natura 2000 posiadają Standardowe Formularze Danych (SDF), które wprost definiują zagrożenia dla danego obszaru określając jednocześnie ich charakter. Dokonano oceny wpływu w kontekście zagrożenia, jakie znajduje się w SDF dla tego obszaru i nie stwierdził go. Natomiast nie wyklucza to przytoczonego stwierdzenia dotyczącego potencjalnego zniszczenia siedlisk rezerwatu przyrody Widowo.</p>
122	<p>Jako inny przykład można wskazać tabelę IV.1-24, gdzie zapisano, że nie ma gatunków chronionych mszaków i porostów w obszarze przedsięwzięcia (co wydaje się być nieprawdopodobne w bażynowym borze nadmorskim, gdzie prawie wszyscy reprezentanci brioflory w jego typowym runie należą do taksonów objętych ochroną gatunkową), a jednocześnie w tabeli IV.2-42 podano dokładne liczby gatunków poddanych oddziaływaniom.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Należy wyjaśnić, że tabela IV.1-24 „Przewidywane oddziaływania na środowisko przyrodnicze wynikające z realizacji Przedsięwzięcia w rozpatrywanych Wariantach”, stanowi podsumowanie i zestawienie tabel zawierających oddziaływania na obszary Natura 2000 w kontekście przedmiotów ochrony tych obszarów: – Tabeli IV.1- 8 Podsumowanie oddziaływań na obszary Natura 2000 (przedmioty ochrony) podlegające potencjalnemu oddziaływaniu przedsięwzięcia – Lubiato-Kopalino oraz – Tabeli IV.1- 22 Podsumowanie oddziaływań na obszary Natura 2000 (przedmioty ochrony) podlegające potencjalnemu oddziaływaniu przedsięwzięcia – Żarnowiec. Liczby dotyczące gatunków chronionych ujęte w tabeli IV.1-24 dotyczą zatem wyłącznie tych gatunków/siedlisk przyrodniczych chronionych/rzadkich i zagrożonych/innych, które stanowią jednocześnie przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, dla których analizowano oddziaływanie przedsięwzięcia. Z kolei tabela IV.2 - 42 „Ocena oddziaływania czynnika przekształcenia powierzchni terenu oraz zmiany sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu (usunięcia szaty roślinnej) w odniesieniu do poszczególnych komponentów przyrodniczych w Obszarze Realizacji Przedsięwzięcia (ORP) i analizowanych podwariantach technicznych” stanowi podsumowanie liczbowe (liczba gatunków, liczba stanowisk, liczba płatów siedlisk, powierzchnia występowania) wszystkich grup organizmów chronionych/rzadkich i zagrożonych, zinwentaryzowanych w obrębie miejsca realizacji przedsięwzięcia i wariantów 1A, 1B, 1C. Odwołując się zatem do wspomnianego przykładu mszaków w borze bażynowym (wariant Lubiato-Kopalino), a zgodnie z wyjaśnieniami powyżej, w miejscu realizacji przedsięwzięcia występuje 21 gatunków mszaków, jednak żaden z tych gatunków nie stanowi przedmiot ochrony obszarów Natura 2000.</p>
123	<p>Kolejne przykłady - w tabeli IV.2-14 wskazano zaledwie 19 gatunków, przy czym brak najpospolitszych gatunków (np. bogatka, modraszka, zięba, kos), które zostały wskazane jako najpospolitsze w obszarze badań dla wariantu 1 Lubiato-Kopalino (Tabela III.2-1-1), bądź niespójność danych dotyczących liczebności gatunków zawartych w Tabelach IV.2-25 i IV.2-26 (np. <i>Juncus balticus</i>). Z kolei w t. V (s. 100) wskazano w działaniach minimalizujących w stosunku do grzybów makroskopijnych metaplantację np. taksonów z rodzaju gwiazdosz, a jednocześnie w t. III i IV w żadnym wykazie cennych gatunków bioty nie jest wymieniony żaden gwiazdosz (<i>Geastrum Pers.</i>). O jego występowaniu wspomniano jedynie w Załączniku III 2_15 (Tabela 5, s. 25-26), natomiast w uzupełnieniu do Raportu z dnia 04.28.2023 (Załącznik IE Wyniki inwentaryzacji grzybów makroskopijnych) rodzaj ten nie został wymieniony w lokalizacji Lubiato-Kopalino. Brak też jakichkolwiek wskazówek co do metodyki takiej metaplantacji (jest ona powszechnie stosowana w ochronie roślin naczyniowych, lecz nie grzybów) i lokalizacji możliwych stanowisk zastępczych.</p>	<p>Uwaga uwzględniona W opisie tabeli IV.2-14 (Awifauna zidentyfikowana w obrębie ORP) zabrakło informacji, że przedstawia cenne gatunki lęgowe - rzadkie, nieliczne lokalnie lub zagrożone w skali kraju, których liczebność określono na podstawie szczegółowej inwentaryzacji. Tabela III 2.1-1 przedstawia z kolei zestawienie wszystkich gatunków ptaków lęgowych wykazanych w ramach wszystkich modułów badawczych awifauny lęgowej na znacznie większej powierzchni, tj. na całym obszarze objętym badaniami terenowymi w ramach inwentaryzacji (miejsce realizacji przedsięwzięcia wraz z buforem 5 km w części lądowej). W związku z powyższym różnice między zawartością obu tabel są uzasadnione. W odniesieniu do liczebności gatunków „zawartych w Tabelach IV.2-25 i IV.2-26 (np. <i>Juncus balticus</i>)” – dane w ww. zakresie zawierają tabelę IV.2-26 i IV.2-27. Wyjaśnia się, że tabela IV.2-26 zawiera dane dla stanowisk gatunków znajdujących się w strefie wycinki drzew, natomiast tabela IV.2-27 dla stanowisk gatunków w całym miejscu realizacji przedsięwzięcia. W związku z powyższym różnice między zawartością obu tabel są uzasadnione. W odniesieniu do wykazu gatunków bioty – gwiazdosz został wskazany jako przykład zasięgnięty z doświadczenia i wiedzy eksperckiej. Dokładne metodyki dla działań minimalizujących (takich jak np. przenoszenie gatunków) oraz warunki ich wykonania określone zostaną przez właściwy organ w odrębnej procedurze uzyskania zezwoleń na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków chronionych. Wówczas określone zostaną także możliwe stanowiska zastępcze.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
124	<p>W kontekście zagadnień związanych z zasobami przyrodniczymi warto także zweryfikować treść tomu V. Stosowane w nim niekiedy (choć są miejsca w Raporcie, gdzie pojęcie to jest interpretowane poprawnie) rozumienie pojęcia „bioróżnorodności” budzi wątpliwości, a odmiennosc w podejściu do niego wprowadza znaczny chaos treściowy w różnych rozdziałach. Biodnorodność to nie tylko tereny chronione i nie do końca zdefiniowane w Raporcie „siedliska”, lecz przede wszystkim inwentarz gatunków flory, bioty grzybów i fauny i ich różnorodność genetyczna.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W tomie V raportu pojęcie „biodnorodność” stosowane jest zarówno w rozdziale dotyczącym środowiska przyrodniczego (rozdział V.1.1 Środowisko przyrodnicze), jak i rozdziale dotyczącym wyboru wariantu inwestycji (rozdział V.2 Wybór wariantu proponowanego przez Inwestora, racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska i racjonalnego wariantu alternatywnego wraz z uzasadnieniem ich wyboru), które to rozdziały dotyczą odmiennych zagadnień. Stosowanie ww. pojęcia w kontekście siedlisk czy obszarów chronionych w przypadku rozdziału V.2 wynika m.in. z metodyk przedstawionych w tym rozdziale analiz.</p>
125	<p>Konieczne jest również zwrócenie uwagi na fakt, iż uzupełnienia do Raportu, zamiast prostować zidentyfikowane błędy, wprowadzają dodatkowe wątpliwości. Przykładowo w uzupełnieniu z 30.05.2023 r. w rozdz. 6.1.1. znajdują się dyskusyjne opisy: zespołu roślinnego Airo-Festucetum: „Piaszczyste murawy. Siedlisko Natura 2000, kod 2120 - nadmorskie wydmy białe, na których występuje piaszczynica zwyczajna (Ammophifa arenaria)”, kwaśnej dąbrowy Betulo-Quercetum: „Mieszany las iglasty Betulo-Quercetum (...)”, czy wilgotnej postaci łąkowego boru nadmorskiego - „Młoda wilgotna forma boru łąkowego w typie trzęślicowym (Molinia), obszar Natura 2000, kod 2180 - zalesione wydmy atlantyckie, kontynentalne i borealne”. Razi również zaliczenie rodzaju Cladonia (chrobotki - grzyby zlichenizowane, z których tylko kilka ich gatunków spośród kilkudziesięciu objęto ochroną) w całości do chronionych gatunków roślin (rozdz. 6.1.3). Oprócz tego stosowane są skróty myślowe, np. „Sucha forma boru łąkowego w typie porostowym ze względu na występujący tam chrobotek” oraz pojawiają się omyłki pisarskie typu „Molinetafia”.</p>	<p>Uwaga uwzględniona Należy wskazać, że w przytoczonym uzupełnieniu, w rozdziale 6.1.1, wprowadzając się błędne określenia w używanej terminologii łacińskiej i polskiej oraz błędy o innym charakterze (np. literówki), pozostają one jednak bez wpływu na wnioski płynące z oceny oddziaływania na krajobraz, a tym samym bez wpływu na podjęte rozstrzygnięcie.</p>
126	<p>Oddziaływania na zasoby wód podziemnych i zaopatrzenie w wodę Wątpliwości budzi kwestia zaopatrzenia w wodę do celów socjalno-bytowych na etapie funkcjonowania EJ. Z treści Raportu (tab. IV.19-9) można wywnioskować, że na etapie eksploatacji EJ nowowytbudowane (w związku z budową EJ) ujęcie nie będzie eksploatowane. Z kolei w rozdz. 11.9.22 zapisano, że cyt. „w dalszym ciągu możliwy będzie pobór wód podziemnych”.</p> <p>Z ujęcia wykonanego na etapie prac przygotowawczych” (nie wiadomo jednak kiedy i na jakich zasadach). Z kolei w jednym z uzupełnień stwierdzono, że nowobudowane ujęcie będzie eksploatowane na późniejszym etapie prac przygotowawczych oraz na etapie budowy EJ, natomiast na etapie eksploatacji na potrzeby socjalno-bytowe będzie wykorzystywana wyłącznie woda morska i morska woda odsolona, ujęcie głębinowe utrzymywane będzie na tym etapie wyłącznie jako awaryjne źródło wody. Nie wskazano jednak, jakie czynniki zdecydowały o przyjęciu takiego rozwiązania (np. ekonomiczne lub też związane z wpływem pracy nowobudowanego ujęcia na wydajność innych okolicznych ujęć wody). Wyżej przywołane uzupełnienie do Raportu nie usuwa też wątpliwości w zakresie zaopatrzenia w wodę na etapie prac przygotowawczych, kiedy woda na plac budowy (w okresie poprzedzającym budowę ujęcia wraz ze stacją uzdatniania wody) będzie dostarczana beczkowozami. Zapotrzebowanie na wodę na etapie budowy zostało oszacowane na ok. 1550 m³/d, natomiast na etapie przed budową ujęcia zaledwie (maksymalnie) na 200 m³/d. Nie podano jednak z czego wynika tak duża rozbieżność w zapotrzebowaniu, podczas gdy rzetelna informacja w tym zakresie jest niezwykle istotna z uwagi na potencjalnie możliwe oddziaływanie na środowisko, w tym zdrowie i jakość życia ludzi</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Jak wspomniano w uzupełnieniu raportu z 22 marca 2023 r. złożonego wobec uwag PIB-PIG (wezwanie z 29.08.2022, BSG.070.50.2022) zakłada się, że na początkowym etapie prac przygotowawczych woda do celów socjalno-bytowych będzie dostarczana na plac budowy za pomocą beczkowozów (do czasu, kiedy ujęcie wraz ze stacją uzdatniania wody rozpoczną działanie). Zapotrzebowanie na wodę na etapie prac przygotowawczych będzie znacząco niższe niż na etapie prac budowlanych i jedynie w szczytowym okresie może wynieść maksymalnie 200 m³/d, co wiąże się bezpośrednio z liczbą pracowników przebywających w tym czasie na placu budowy. Szacuje się, że liczba pracowników na etapie prac przygotowawczych nie przekroczy ok. 1750 osób w zależności od zakresu wykonywanych prac (w oparciu o dane dostarczone przez dostawcę technologii). Z uwagi na maksymalne zapotrzebowanie na wodę na etapie przygotowawczym do 200 m³/d dostawa wody beczkowozami będzie realizowana do czasu uruchomienia ujęcia wody (rozdział II.9.2.1.1, tom II).</p> <p>Na późniejszym etapie prac przygotowawczych oraz już na etapie budowy, źródłem wody do celów socjalno-bytowych dla etapu budowy będzie woda z dedykowanych ujęć głębinowych wykonanych na potrzeby budowy elektrowni. Woda uzdatniana będzie w dedykowanej stacji uzdatniania wody. Przewiduje się pobór wód w ilości maksymalnie ok. 1550 m³/d, co w dużej mierze zależy od prognozowanej liczby pracowników przebywających na placu budowy. Liczba pracowników będzie zależała od zakresu wykonywanych prac w danym roku, jednakże oszacowano, że nie przekroczy ona ok. 7800 pracowników.</p> <p>Po zakończeniu budowy elektrowni, stacja uzdatniania wody zostanie przekazana Gminie Choczewo do zasilania istniejącej gminnej sieci wodociągowej w miejscowości Kopalino (co będzie przedmiotem dalszych uzgodnień pomiędzy gminą, a podmiotem eksploatującym). Nie wyklucza się jednak, że przedmiotowe ujęcie wody może być wykorzystywane na etapie eksploatacji, jednakże jako awaryjne źródło wody na potrzeby socjalno-bytowe, a nie jako awaryjne źródło wody chłodzącej reaktor. Możliwe jest też uruchomienie ujęcia na etapie przygotowawczym (rozdział II.9.2.1, tom II raportu). Głównym projektowanym źródłem wody wykorzystywanym na etapie eksploatacji elektrowni jądrowej na potrzeby technologiczne, socjalno-bytowe oraz do zasilania układów przeciwpożarowych będzie woda morska i morska woda odsolona. Pobór wody odbywać się będzie na podstawie zgód wodnoprawnych wydawanych w ramach postępowania wodnoprawnego zgodnie z art. 389 p.w. Pobór wód podziemnych nie może odbywać się z naruszeniem art. 393 ust. 1 p.w., w myśl którego: „Jeżeli o wydanie pozwolenia wodnoprawnego ubiega się kilka zakładów, których działalność wzajemnie się wyklucza z powodu stanu zasobów wodnych, pierwszeństwo w uzyskaniu pozwolenia wodnoprawnego mają zakłady, które będą pobierać wodę w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi”.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	wzmożonego ruchu samochodowego, związanego z dostarczaniem wody beczkowozami	Dodatkowo, wykonanie ujęcia wód podziemnych wymaga sporządzenia Dokumentacji Hydrogeologicznej, zgodnie z § 6 pkt 1 r.d.h. W dokumentacji tej określa się między innymi zasoby dyspozycyjne wód podziemnych jakie mogą zostać wykorzystane przez to ujęcie, współdziałanie wykonywanego ujęcia wód podziemnych z sąsiednimi ujęciami oraz zalecenia co do racjonalnej eksploatacji ujęcia w celu przeciwdziałania zagrożeniom związanym z degradacją ilościową i jakościową wód podziemnych. Na etapie przygotowawczym nasilenie ruchu pojazdów będzie znacznie mniejsze niż na etapie budowy. Zagadnienie nasilenia ruchu drogowego w trakcie realizacji inwestycji zostało opisane w rozdziale IV.15.1.2.4 tomu IV raportu. Na potrzeby inwestycji zakłada się budowę i przebudowę lokalnej i regionalnej infrastruktury drogowej. Działania minimalizujące oddziaływania związane z ruchem drogowym zostały przedstawione w rozdziale V.3.1.1.2.4 tomu V raportu.
127	Wyjaśnienia wymaga także kwestia wielkości zapotrzebowania na wodę na etapie prac przygotowawczych. W rozdz. 11.9.2.1.1 mowa jest o ok. 1550 m ³ /d, z kolei w rozdz. IV.19.3.1 (tab. IV 19-9) mowa jest o 1034 m ³ /d (których prawdopodobnie nie prostuje się w udostępnionych uzupełnieniach odnoszących się wyłącznie do wartości 1550 m ³ /d oraz 1050 m ³ /d). Z uwagi na możliwość wpływu na zasoby wodne w innych studniach wód podziemnych, jednoznaczne wskazanie faktycznych potrzeb związanych z pracami przygotowawczymi i budową elektrowni wydaje się być bardzo ważne	Uwaga częściowo uwzględniona W rozdziale IV.19.3.1 (tab. IV 19-9) w miejscu wartości 1034 m ³ /d powinno być 1550 m ³ /d, jest to omyłka pisarska. Zgodnie z art. 393 p.w. nie może dojść do sytuacji naruszenia interesów osób trzecich zaś pierwszeństwo do zasobów wodnych „mają zakłady, które będą pobierać wodę w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi”. Wykonywane ujęcie wód podziemnych wymaga będzie wykonania Dokumentacji Hydrogeologicznej, zgodnie z §6 pkt 1 r.d.h. W dokumentacji tej określa się między innymi zasoby dyspozycyjne wód podziemnych jakie mogą zostać wykorzystane przez to ujęcie, współdziałanie wykonywanego ujęcia wód podziemnych z sąsiednimi ujęciami oraz zalecenia co do racjonalnej eksploatacji ujęcia w celu przeciwdziałania zagrożeniom związanym z degradacją ilościową i jakościową wód podziemnych.
128	Ponadto wątpliwości budzi sposób zaokrąglania wartości ujętych w tab. 11.9.2-5 prowadzący do zawyżenia uzyskanych danych (o ponad 17 tys. m ³ /rok).	Uwaga nieuwzględniona Wartości podane w tabeli 11.9.2-5 zostały zaokrąglone w górę w ujęciu rocznym (w bezpieczną stronę) z powodu założeń przyjętych na początku obliczeń (dobowe zapotrzebowanie na wodę: 53 m ³ /h, sprawność stacji odsalania: 85%). Obliczona z zaokrągleniem wartość 1 410 000 m ³ /rok stanowi podstawę do przyjęcia wydajności stacji odsalania wody, a zaokrąglenie wartości w górę zapewni, że wydajność tej stacji będzie wystarczająca. Zawyżenie do poziomu 17 tys. m ³ /rok w stosunku do obliczonej wartości 1 410 000 m ³ /rok stanowi 1,2 % błędu, co po uwzględnieniu wstępnych założeń, stanowi wartość która jest nieistotna.
129	Oddziaływania akustyczne Sposób formułowania zapisów rozdziału IV.10 Oddziaływania na klimat akustyczny budzi istotne wątpliwości, znaczna część treści jest nieczytelna i niejasna, przez co tak podstawowe informacje jak założenia stanowiące podstawę modelowania są trudne do identyfikacji. To w zasadzie uniemożliwia weryfikację słuszności i poprawności przeprowadzonych analiz oraz wnioskowania. Przykładowo nie ma jasności, jakie konkretnie założenia przyjęto dla najgorszego możliwego scenariusza lub obwiedni warunków brzegowych, czy prace w nocy były uwzględniane w modelowaniu, dlaczego inne założenia przyjęto dla wariantu lokalizacyjnego Lubiatowo-Kopalino i inne dla Żarnowca, jaką liczbę pojazdów osobowych wzięto do obliczeń (3,5 tys. wg rozdz. IV.10.1.2.4.1 czy 2,3 tys. wg rozdz. 11.12.2.2.1.2?) i czy analogiczne liczby uwzględniano przy modelowaniu innych oddziaływań (np. emisji do powietrza), itd. Ponadto modelowanie uwzględniające lokalizację nowej drogi czy linii kolejowej może wymagać aktualizacji, ponieważ przebieg drogi krajowej będzie odmienny niż ten, który założono w Raporcie, przez co zmieniła się lokalizacja receptorów oraz skala potencjalnych oddziaływań. Pomimo przeprowadzenia własnych badań ruchu, warto też zaktualizować przyjęte założenia o dane pochodzące z GPR z 2020/2021.	Uwaga nieuwzględniona W raporcie w tomie VI.10.1.2, przedstawione zostały dane wsadowe użyte w modelowaniach hałasu. Użyte dane odzwierciedlają wstępny etap projektu technicznego planowanego przedsięwzięcia, które będzie podlegać uszczegółowieniu w miarę postępu prac projektowych. Analiza modelowa została przeprowadzona w oparciu o „obwiednię warunków brzegowych”. Obwiednia zakłada przyjęcie do obliczeń najgorszego scenariusza w odniesieniu do wszystkich założeń technicznych, aby zapewnić uwzględnienie w ocenie wszelkich racjonalnych możliwości oddziaływania w zakresie m.in. przyjętych ram czasowych, rozmieszczenia i rodzaju sprzętu (moc akustyczna źródeł). Zasadniczym celem użycia obwiedni było uwzględnienie niepewności w dostępności ww. danych wejściowych, przy jednoczesnym wyznaczeniu maksymalnego zasięgu oddziaływania akustycznego. Dane źródeł emisji hałasu przyjęte do obliczeń zostały przedstawione w załączniku IV.10-2 do tomu nr IV raportu, następnie uzupełnione o załącznik 3 – Dane z modelu hałasu eksploatacyjnego (źródła hałasu w fazie eksploatacji). Różnica w liczbie samochodów osobowych przyjętych dla wariantów lokalizacji wynika z faktu, iż dla lokalizacji Żarnowice nie ma możliwości dojazdu kolejowego z miejsca zakwaterowania pracowników pracujących przy inwestycji. W analizach ruchu uwzględniono dane z Generalnego Pomiaru Ruchy za rok 2015, tj. pomiar aktualny na dzień opracowywania raportu. Zgodnie z zapisami raportu, tom IV, rozdział IV.10.1.5.1.1, str. 1366, wnioskodawca wskazał, że „Przyjmuje się jednak, że przedsięwzięcie wpłynie na budowę i szybszy rozwój linii kolejowych, które zostały już zaplanowane, a zatem znaczna część oddziaływania generowanego przez kolej jest równoważna z oddziaływaniem w stanie aktualnym”. W ramach oddziaływania skumulowanego przedsięwzięcia przeanalizowano kumulowanie się hałasu z terenu przedsięwzięcia z inwestycjami stron trzecich. Jak wskazano w raporcie „W przypadku 25 receptorów, dla których przewiduje się, że prognozowane poziomy hałasu na etapie budowy będą powyżej dopuszczalnych poziomów, a intensywność oddziaływania będzie tożsama z pośrednim, negatywnym, odwracalnym oddziaływaniem o średniej skali i umiarkowanym znaczeniu skutku”. W związku z powyższym wnioskodawca wykazał, że zostało przeprowadzone modelowanie propagacji dźwięku od linii kolejowej w ramach oceny oddziaływania skumulowanego. Przeprowadzona analiza dowodzi możliwości wystąpienia potencjalnego wpływu infrastruktury kolejowej na zabudowę mieszkaniową (receptory). W związku powyższym nie jest zasadne stwierdzenie, że oddziaływanie linii kolejowych będzie takie same jak obecnie. Na uwadze należy jednak mieć, że ww. infrastruktura będzie podlegała odrębnemu postępowaniu administracyjnemu.

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>Powyższa wyjaśnienia stanowią także odpowiedź na uwagę nr 131. Należy mieć na uwadze, że szczegółowe dane dotyczące infrastruktury towarzyszącej będą przedmiotem odrębnych postępowań administracyjnych w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w których GDDKiA oraz PKP przedstawiają szczegółowe dane odnośnie przebiegu tych inwestycji. Jednocześnie, należy wskazać, że analizy przeprowadzone w ramach oddziaływa.</p> <p>Dodatkowo, z punktu widzenia założeń obwiedniowych, weryfikacja rozwiązań technicznych z obecnego etapu postępowania o dane z etapu projektu budowlanego będzie stanowiła podstawę do przeprowadzenia analiz oddziaływania w zakresie hałasu w ramach ponownej oceny.</p> <p>W pozostałej części odpowiedź jak w uwadze nr 47.</p>
130	<p>Wyjaśnienia wymaga kwestia zmienowości pracy na etapie prac przygotowawczych i budowlanych (raz jest mowa o pracy 2-zmianowej, a innym razem o 3-zmianowej) oraz jej ciągłości niezależnie od pory dnia lub nocy. W zależności od fragmentu Raportu w jednym miejscu zapisano, że prace przygotowawcze będą prowadzone tylko w porze dziennej (rozdz. IV.10.1.5.1.1), a w innym, że część prac przygotowawczych (konkretnie - prace niwelacyjne) w trybie ciągłym 24/7 (rozdz. II.4.1.2.1). Wyjaśnienia zawarte w uzupełnieniach także nie dają jednoznacznej odpowiedzi, choć wskazują, że w porze nocnej prace będą się odbywać. Które założenie uwzględniono w modelowaniu?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W uzupełnieniach do raportu, tj. w piśmie z 03 lipca 2023 r., znak: EJ1-2023-1371, będącego odpowiedzią na pismo z 18 maja 2023 r., znak : DMS-O.4205.1.20.2015.83, oraz na pytania zawarte w piśmie z 28 kwietnia 2023 znak: DOOŚ-OA.4205.1201.82 wnioskodawca wyjaśnia, iż w raporcie jedynie etap „Budowa fundamentów” został wskazany jako mogący wystąpić w porze nocnej, jednakże w przedmiotowym uzupełnieniu wskazano, że od czasu przygotowania raportu pojawiła się potencjalna potrzeba realizacji innych etapów w godzinach nocnych. W tabeli nr 19 przedstawiono ocenę oddziaływania przewidywanych poziomów hałasu w porze nocy podczas wszystkich etapów budowy łącznie z pracami przygotowawczymi. Ponadto dla etapów w których mogą wystąpić przekroczenia poziomów dopuszczalnych wnioskodawca zaproponował działania minimalizujące mające na celu uniknięcie potencjalnych przekroczeń. W związku z powyższym wykonano modelowanie rozprzestrzeniania się dźwięku w porze nocy dla wszystkich etapów budowy wraz z propozycja działań minimalizujących z zastrzeżeniem, iż nie wszystkie będą wymagały podjęcia takich prac.</p>
131	<p>Daleko idącym i wydaje się, że nieuprawnionym uproszczeniem jest stwierdzenie, że oddziaływanie generowane przez kolej (w domyśle - nowej linii kolejowej, której obecnie nie ma, a na całym istniejącym odcinku linii kolejowej nr 230 ruch kolejowy jest zawieszony od ponad 30 lat) jest równoważne z oddziaływaniem w stanie aktualnym (rozdz. IV.10.1.5.1.1, s. 1366), Trudno zgodzić się, że oddziaływania, które pojawią się wraz z uruchomieniem ruchu kolejowego na nowej linii do EJ (na której w fazie prac budowlanych poruszają się mają 24 pociągi dziennie) będą takie same jak obecnie, gdy w tym obszarze nie ma żadnego ruchu kolejowego (bo nie ma linii). Dodatkowo założenia przyjęte w Raporcie będą wymagały aktualizacji. Obecnie w dokumencie rozpatruje się jedynie łącznicę do linii 229 w m. Garczegorze, pomimo że w dyskusjach i analizach PKP funkcjonuje jako bardziej prawdopodobny wariant z łącznicą do m. Steknica w sąsiedztwie Leby.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 129.</p>
132	<p>Ponadto treść w ww. rozdziale jest wewnętrznie niespójna. Przykładowo nie jest jasne, jaki jest związek między intensywnościami oddziaływania wskazanymi w tab. IV.10-3, a rodzajami intensywności oddziaływania z tabel o numerach od IV.10-21 do IV.10-24 (nie wiadomo, czy oddziaływanie niewielkie z jednej tabeli to oddziaływanie umiarkowane, o którym mowa w drugiej tabeli, a z którym wiązać się mogą przekroczenia standardów emisji). Innym przykładem może być różna liczba receptorów wskazana w tab. IV.10-17, tab. IV.10-27 i na rys. IV.10-2. W tym kontekście warto także wskazać na rozbieżność między Podsumowaniem (rozdz. IV.10.1.6.1), w którym wskazano, że przekroczenia standardów w trakcie eksploatacji EJ będą występować w Biebrowie i Kopalinie, a tab. IV.10-27, gdzie na to jeszcze trzeba odpowiedzieć (NE od P14). Wyjaśnienie tej kwestii jest niezbędne, między innymi z uwagi na mało precyzyjne zapisy Raportu w kontekście działań minimalizujących. Analogiczne wątpliwości pojawiają się przy analizie oddziaływania na klimat akustyczny w obszarze morskim.</p> <p>Trudna do zrozumienia jest zależność (bądź niespójność) między tabelami IV.10-103 - IV.10-104 a tab. IV.10-113. Zmienność i niekonsekwencja w posługiwaniu się różnymi pojęciami (np. niska albo mała w tej samej tabeli) utrudnia interpretację</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>W tabeli IV.10-3 a następie w tabelach od IV.10-21 do IV.10-24 niewielka intensywność oddziaływania powinna być rozumiana jako mała, a średnia jako umiarkowana. W piśmie z 24 maja 2023 r., znak: EJ1-2023-1200, stanowiącym uzupełnienie do raportu, wnioskodawca w tabeli 13 przedstawił wyniki analizy dla poszczególnych receptorów na etapie eksploatacji z uwzględnieniem podwariantów, ruchu drogowego, kolejowego i na parkingach. Z danych przedstawionych w ww. tabeli wynika brak przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku do poszczególnych receptorów. W tomie IV, rozdział IV.10.2.2.10 Metodyka oceny oddziaływania wnioskodawca wyjaśnia, tabela IV.10-103 określa wielkość i skalę oddziaływania, natomiast tabela IV.10.104 skalę oddziaływania przy znaczeniu receptora. Zaistniałe niekonsekwencje pomiędzy tabelami IV.10-103 - IV.10-104 a IV.10-113, oraz IV.10-113 IV.10-114 i IV.10-115, związane są niewłaściwie przeniesionej informacji z dokumentu źródłowego. Poziomy określające „Wielość/Skala oddziaływania” należy rozumieć odpowiednio wysokie jako duże, średnie jako umiarkowane, niskie jako niewielkie. Odnośnie tabeli tab. IV.10-100 odpowiedź w uwadze nr 133. W pozostałej części odpowiedź jak w uwadze nr 47.</p>

L. p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	prezentowanych danych. Dodatkowo, choć w tab. IV.10-113, IV.10-114 i IV.10-115 wskazuje się oddziaływanie jako niskie, pomijalne czy średnie, to pod tymi tabelami pojawiają się pojęcia: mata, umiarkowana, duża lub bardzo duża. Także treść tab. IV.10-100 nie koresponduje z innymi zapisami Raportu.	
133	Wg nich z ww. tabeli wynika, że ryzyko dla kryterium powstania natychmiastowych trwałych obrażeń u wszystkich ryb (bez pęcherza pławnego, z pęcherzem pławnym, larw i ikry) zostało ocenione jako umiarkowane w polu bliskim źródła oraz jako niskie w polu pośrednim i dalekim. Z kolei analizując przywołaną tabelę, w kolumnie Uszkodzenie maskowanie można zauważyć, że przywołany zapis nie jest prawdziwy dla wszystkich ryb, gdyż dla tych z pęcherzem pławnym pośredniczącym w przekazywaniu sygnałów jest inne ryzyko powstania trwałych obrażeń tzn.: niedaleko (N) od źródła - wysokie, w średniej (Ś) odległości wysokie, w dużej (D) - umiarkowane.	Uwaga nieuwzględniona Należy wyjaśnić, iż tabela IV.10-100 nie przedstawia oceny oddziaływania emisji hałasu na poszczególne grupy zwierząt, a prezentuje kryteria ekspozycji akustycznej ryb podczas palowania impulsowego, wynikające z dostępnej literatury i badań w tym zakresie. Prezentowane dane określają zatem poznaną i opisaną w literaturze wrażliwość poszczególnych typów ryb w stosunku do zadanego oddziaływania akustycznego. Wyników przedstawionych przedmiotowej tabeli nie należy interpretować zatem jako oceny emisji hałasu na ryby wynikającej z realizacji przedsięwzięcia, a jedynie jako źródło informacji dotyczące tolerancji ryb względem oddziaływania akustycznego. Szczegółowe warunki dot. prowadzenia ww. prac, w kontekście minimalizacji potencjalnych obrażeń dla ryb i ssaków, zostały określone w niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
134	Wątpliwości budzą także zapisy odnoszące się do oddziaływania na morświna zwyczajnego. Z jednej strony w tab. IV.10-117 wskazano, że znaczenie oddziaływania (ze środkami minimalizującymi) na ten gatunek będzie duże, a jednocześnie w podsumowaniu (rozdz. IV.10.2.4.5) stwierdzono, że dzięki środkom minimalizującym oddziaływanie to będzie niskie i nieistotne. Kluczowym pytaniem, na które Raport zdaje się nie dawać odpowiedzi, będą zmiany w miejscach bytowania i rozrodu narażonych gatunków, szczególnie morświna, w związku z oddziaływaniami akustycznymi. Z jednej strony słuszne wydaje się założenie z Raportu i jego uzupełnień, że większość osobników będzie uciekać od źródła hałasu (najpewniej w kierunku północnym), jednak w świetle prawdopodobnie równoczesnych prac na obszarach morskich w związku z budową morskich farm wiatrowych (MFW) (w tym palowania, które generuje hałas) potencjalne kierunki ucieczki mogą być odcięte. Czy Raport dostrzega powyższy problem i znajduje na niego odpowiedź?	Uwaga częściowo uwzględniona W tabeli IV.10-117 błędnie wskazano znaczenie oddziaływania ze środkami minimalizującymi jako duże, podczas gdy powinno być „nieznaczące”. Należy wyjaśnić, iż ocena oddziaływania na elementy biologiczne Morza Bałtyckiego w strefie oddziaływania przedsięwzięcia została przedstawiona odpowiednio w rozdziałach IV. 1.4.3 HRA – Wariant 1 – Lubiatowo-Kopalino; IV.1.4.4 HRA – Wariant 2 – Żarnowiec; IV.2.7 Ocena oddziaływania – Podwariant techniczny 1A – Lubiatowo-Kopalino: Otwarty układ chłodzenia; IV.2.8 Ocena oddziaływania - Podwariant techniczny 1C - Lubiatowo - Kopalino: Zamknięty układ chłodzenia z wykorzystaniem odsolonej wody morskiej; IV.2.9 Ocena oddziaływania - Podwariant techniczny 1B - Lubiatowo - Kopalino: Zamknięty układ chłodzenia z wykorzystaniem wody morskiej; IV.2.11 Ocena oddziaływania – Podwariant techniczny 2A - Żarnowiec: Zamknięty układ chłodzenia; IV.2.12 Ocena oddziaływania – Podwariant techniczny 2B - Żarnowiec: Zamknięty układ chłodzenia z wykorzystaniem odsolonej wody morskiej. W wyżej wymienionych rozdziałach przeprowadzono szczegółowo ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na elementy biologiczne stwierdzonych w trakcie badań środowiskowych gatunków, o których mowa a tomie III raportu, w tym gatunków rzadkich i zagrożonych. Ponadto ocena oddziaływania na klimat akustyczny na obszarze morskim, w tym na morświna, przedstawiono szczegółowo w rozdziale IV.10.2.4. Podsumowując, istotność oddziaływania oceniono na wysoką w odniesieniu do morświna zwyczajnego, jednak po uwzględnieniu środków minimalizujących znaczenie oddziaływania oceniono na niskie, zatem ogólnie uznano je za nieistotne. Oddziaływanie na pozostałe kluczowe receptory zostało ocenione jako niewielkie oraz pomijalne, dlatego też uznano je za nieistotne. Celem ograniczenia oddziaływania przedsięwzięcia na populację morświna zwyczajnego przewiduje się zastosowanie środków łagodzących, które należy wdrożyć przed palowaniem i jego trakcie, w tym: – zastosowanie najlepszej dostępnej technologii w celu zmniejszenia poziomu hałasu podczas robót; – obecność osób obserwujących wystąpienie ssaków morskich (ang. Marine Mammal Observers, MMO) w trakcie prac generujących hałas i ewentualnego zalecenia opóźnienia rozpoczęcia palowania w przypadku wykrycia takich osobników; – ustanowienie strefy łagodzącej (tj. obszaru, na którym w przypadku zidentyfikowania ssaków morskich przed rozpoczęciem prac, prace te nie rozpoczną się do czasu, aż ssaki nie oddalą się na wystarczającą odległość od wspomnianego obszaru); – stosowanie akustycznych urządzeń odstraszających; – unikanie palowania w okresach słabej widoczności (w tym w godzinach nocnych); – stosowanie łagodnego startu każdej operacji palowania; oraz Po uwzględnieniu powyższych środków łagodzących status potencjalnego wpływu na populację morświna zwyczajnego obniża się do nieistotnego oddziaływania na małą skalę. Kwestię oddziaływań skumulowanych, w tym oddziaływań na ssaki morskie (również morświna), przedstawiono w rozdziale IV.19.2.2 raportu. W tab. IV.19-5 oceniono synergię oddziaływań poszczególnych przedsięwzięć oraz wyjaśniono, że rozpatrując prawdopodobieństwo, że: palowanie nie będzie odbywało się dokładnie w tym samym czasie oraz w różnych lokalizacjach; nie zawsze będzie się odbywało wzdłuż południowo-wschodniej granicy farmy wiatrowej, oraz że wdrożone zostaną standardowe środki łagodzące, oddziaływanie to uznaje się za nieistotne.

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
135	<p>Warto także rozwinąć zapisy Raportu o kwestie czasu prac związanych z wbijaniem pali. Założono w dokumencie, że dziennie wbijany będzie tylko 1 pal, co wydaje się być zaniżoną liczbą. W takim tempie wbijanie pali i emisje hałasu mogą trwać nieprzerwanie co najmniej kilkanaście tygodni.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Wnioskodawca wskazuje, iż palowanie będzie miało miejsce w okresie budowy stanowiska rozładunku morskiego (MOLF), który stanowi infrastrukturę towarzyszącą i nie jest częścią inwestycji objętej przedmiotowym wnioskiem. Wbijanie jednego pala dziennie należy rozumieć jako pewne założenie, które zostało przyjęte do oceny oddziaływania skumulowanego. Jednocześnie należy podkreślić, że zaproponowanie szczegółowych rozwiązań technicznych i technologii prowadzenia prac oraz uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie leżało w gestii inwestora - Urzędu Morskiego w Gdyni, który będzie odpowiadał za realizację tego elementu infrastruktury towarzyszącej.</p>
136	<p>Oddziaływanie na linię brzegową i ruch rumowiska Duży niepokój budzi kwestia potencjalnego wpływu budowy EJ i inwestycji towarzyszących na przebieg linii brzegowej i ruch rumowiska. O ile w przypadku budowy kilkukilometrowych kanałów wody chłodzącej w technologii bezwykopowej (choć niektórzy eksperci poddają w wątpliwość taką możliwość z uwagi na bardzo wysokie koszty, a w jednym z uzupełnień w załączniku z opisem technologii i infrastruktury elektrowni jądrowej dopuszcza się ich budowę metodą zanurzeniową) nie powinny pojawić się znaczące oddziaływania, tak w związku z budową infrastruktury hydrotechnicznej (pirsu, MOLF) może być inaczej. Sam pirs, z uwagi na swoją konstrukcję, z dużym prawdopodobieństwem nie zakłóci istotnie ruchu rumowiska. Jednak nie można wykluczyć, że budowie MOLF ze względu na warunki nawigacyjne towarzyszyć będzie musiała budowa falochronu, którego oddziaływanie będzie znacznie większe niż samego pirsu. Takie analizy powinny zostać dokonane w ramach oceny oddziaływań skumulowanych, gdzie analizie powinna zostać poddana prawdopodobna sytuacja, w której budowa kanałów wody chłodniczej będzie się odbywać w technologii wykopowej, a wraz z MOLF powstanie falochron. Niedostatek wiedzy dotyczy także opaski brzegowej o długości przeszło 5 km (o której mowa w jednym z uzupełnień), która planowana jest do realizacji w celu podniesienia poziomu ochrony EJ. Warto by element ten (nie wiadomo czy będzie realizowany w formie widocznej konstrukcji betonowej, czy może będzie w jakiś sposób osłonięty) został uwidoczniony na wizualizacjach (np. w ramach oddziaływania na krajobraz i estetykę przestrzeni), podobnie jak to uczyniono w przypadku EJ i linii elektroenergetycznych. Trudno też ocenić, na ile przeprowadzona ocena oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska uwzględniała zamiar budowy ww. opaski. Należałoby też wziąć pod uwagę takie czynniki, jak np. nowe siedliska dla bentosu oraz potencjalnie nowe siedliska rozrodcze inwazyjnej babki byczej (w sytuacji, gdy opaska brzegowa zostanie np. opatrzona narzutem kamiennym).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W zakresie oddziaływania na linię brzegową i ruch rumowiska należy nadmienić, że w ramach opiniowania dokumentacji Urząd Morski w Gdyni pismem z 7 października 2022 r., znak: DOOŚ-OA-4205.1.2015.55, wezwał Spółkę do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia raportu o szereg kwestii, w tym do określenia wpływu przedsięwzięcia na procesy morfodynamiczne, tj. kwestię erozji brzegu morskiego i przemieszczania się osadów dennych w jego rejonie. Szczegółowe analizy i wnioski z nich płynące zostały zawarte w piśmie z 14 listopada 2022 r., znak: EJ1/2022/1294. Budowa morskiego terminala przeładunkowego (MOLF) jest elementem infrastruktury towarzyszącej i nie jest realizowana w ramach zakresu niniejszego postępowania. Aspekt wpływu MOLF na linię brzegową i ruch rumowiska zostanie szczegółowo oceniony na etapie uzyskiwania dla tej inwestycji decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a zatem w ramach odrębnego postępowania administracyjnego. Niemniej, zgodnie z informacjami przedstawionymi przez Spółkę w przywołanej wyżej odpowiedzi, w przeprowadzonych modelowaniach uwzględnione zostało funkcjonowanie konstrukcji MOLF w ramach skumulowanej oceny oddziaływania na elementy hydromorfologiczne. Wyniki modelowania udowodniły brak wpływu konstrukcji morskiej w przyjętym do obliczeń rozwiązaniu technicznym – konstrukcja azurowa – na brzeg morski. Rozpatrując kwestię realizacji opaski brzegowej należy mieć na uwadze, że przedstawione przy powyższych pismach uzupełnienia raportu dotyczyły m.in. podniesienia stopnia ochrony brzegu morskiego (zmiana minimalnego poziomu bezpieczeństwa z 20 na 500 lat) i wybudowania w tym celu odpowiedniej konstrukcji hydrotechnicznej. Przedmiotowa opaska brzegowa stanowi jedynie propozycję Spółki, a ewentualna jej budowa pozostaje w gestii podmiotu zarządzającego - Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni, który w ramach swoich ustawowych kompetencji zadecyduje o zastosowaniu odpowiednich rozwiązań technicznych mających na celu zapewnienie skutecznej ochrony brzegu dla danej kategorii oraz będzie odpowiedzialny za przeprowadzenie całego procesu inwestycyjnego.</p>
137	<p>Oddziaływania skumulowane Raport w zakresie analizy oddziaływań skumulowanych pochodzących od stron trzecich opiera się głównie na danych z okresu od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2020 r. Raport wymaga w tym zakresie uzupełnienia. Na taką potrzebę wskazuje zresztą sam Raport (t. IV, s. 1886) cyt.: „organ administracji publicznej wydając DŚU powinien uwzględnić stan faktyczny i prawny obowiązujący na dzień jej wydania. Inwestor w trakcie trwania postępowania o wydanie DŚU będzie sukcesywnie uzupełniał Raport OOS o analizy i wnioski w zakresie oddziaływania skumulowanego planowanych inwestycji stron trzecich w pobliżu realizacji Przedsięwzięcia”. W Raporcie znajduje się nawet informacja o tym, że Inwestor wystąpił już o pierwszą aktualizację w tym zakresie o okres następujący po dniu 30 czerwca 2020 r. Jednak aktualizacje te wpływały z opóźnieniem w wyniku trwającej pandemii, a konieczne w ramach oceny oddziaływań skumulowanych analizy i modelowania wymagały</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście wskazanych inwestycji, które Zarząd Województwa Pomorskiego wymienia, należy wskazać, że budowa drogi S6 nie będzie generować oddziaływania skumulowanego z przedmiotowym przedsięwzięciem. Węzeł Łęczycze położony jest 22 kilometry od planowanej lokalizacji. Jeśli autorom uwagi chodzi o oddziaływania z infrastrukturą towarzyszącą w tym przypadku drogą dojazdową, to oddziaływania skumulowane zostaną przeprowadzone w ramach odrębnej sprawy, której wnioskodawcą będzie GDDKiA. W kontekście wyprowadzenia mocy z morskich farm wiatrowych – należy wskazać, że kwestia ta była analizowana w raporcie w tomie IV rozdział 19 oraz załącznik IV_19_14, gdzie wskazano możliwości skumulowanych oddziaływań w kontekście zagospodarowania przestrzennego. Nie wskazano możliwości oddziaływań skumulowanych w kontekście oddziaływań na inne elementy oceny ze względu na odległość od lokalizacji EJ oraz relatywnie małej skali prac związanych z układaniem kabli na dnie morza – obecnie wykorzystywane technologie nie generują oddziaływań wykraczających poza bezpośrednią strefę prowadzenia prac. Należy również wskazać, że zarówno elektrownia jak i wyprowadzenie mocy z farm wiatrowych zostało ujęte w Planie zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w skali 1:200 000. W związku z tym, w akwencie 39a.1, który obejmuje swoim zasięgiem całą morską część miejsca realizacji przedsięwzięcia, wprowadzono już zapisy mające na celu umożliwienie</p>

L. p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>czasu, wobec czego do ich wykonania wykorzystane zostały dane za okres od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2020 r. Jak można wnioskować po analizie uzupełnień Raport nie uległ w tym zakresie większej zmianie. Wśród przedsięwzięć wymagających uzupełnienia lub weryfikacji (głównie dotyczącej lokalizacji inwestycji) należy wymienić przede wszystkim wyprowadzenie mocy z MFW (które będzie miało miejsce w odległości 6-7 km od lokalizacji Lubiatowo-Kopalino) i wprowadzenie jej do Krajowej Sieci Elektroenergetycznej (stacja elektroenergetyczna Choczewo wraz ze stacjami abonenckimi), jak również budowa drogi krajowej do EJ, która będzie dowiązana do drogi S6 za pośrednictwem węzła Łęczyce, a nie Strzebielino.</p>	<p>realizacji inwestycji polegających między innymi na ograniczeniu lokalizacji innych elementów infrastruktury liniowej niesłużącej przedsięwzięciu EJ – zapewniono jednakże korytarze i miejsce przeznaczone dla wyprowadzenia mocy z farm wiatrowych. Obie inwestycje nie stoją w sprzeczności w kontekście zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Dodatkowo udzielono wyjaśnień w uzupełnieniu raportu z 14 listopada 2022 w odpowiedzi na pismo GDOŚ z 7 października 2022 r., znak: DOOS-OA.4205.1.2015.55, wystosowane w związku z wezwaniem Urzędu Morskiego w Gdyni z 23 września 2022 r., znak: INZ.1.8103.42.4.2022.AC. Wnioskodawca przedłożył wyjaśnienie i korektę zapisów dot. inwestycji stron trzecich, które podlegały analizie w ramach oddziaływania skumulowanego w obszarach morskich, gdzie wyprowadzenie mocy z farm wiatrowych zostało również opisane jako potencjalne oddziaływanie w kontekście skumulowanym. W ww. uzupełnieniu wskazano, że oddziaływania skumulowane związane z wyprowadzeniem mocy będą pomijalne lub nie wystąpią w ogóle.</p> <p>Biorąc pod uwagę powyższe uznaje się uwagę za niezasadną.</p> <p>Zgodnie z przytoczonym zapisem o konieczności uzupełnienia stanu wiedzy na temat przedsięwzięć stron trzecich w rejonie realizacji przedsięwzięcia, organ przeanalizował przedsięwzięcia, dla których uzyskano decyzję o środowiskowych po roku 2020, a także te, dla których wszczęto postępowanie o jej uzyskanie.</p> <p>Dla wariantu 1 w lokalizacji Lubiatowo – Kopalino, spośród ponad 100 inwestycji z uzyskaną decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach (dla których od 23 organów administracji publicznej pozyskano informacje z BIP), kierując się metodyką przyjętą w raporcie, nie wyróżniono nowych inwestycji mogących potencjalnie kumulować się z przedsięwzięciem. Spośród przeanalizowanych zwrócono uwagę na 1 inwestycję zlokalizowaną najbliżej - w Ślajszewie, ok. 7 km na południe od przedsięwzięcia: „Wykonanie urządzeń wodnych służących do poboru wody podziemnej w otworze studziennym”. Należy jednak odrzucić możliwość negatywnego kumulowania się przedsięwzięć z uwagi na znaczną odległość i niewielką skalę.</p> <p>Dla wariantu 2 lokalizacji Żarnowiec, po analizie ponad 40 inwestycji z uzyskaną decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, dla których informacje uzyskano od 11 organów administracji publicznej, wyszczególniono dwie, które mogą kumulować się z elektrownią, są to: „Budowa zakładu przetwarzania kabli i produkcji elementów z regranulatu PVC oraz zbierania odpadów w miejscowości Kartoszyno” oraz „Magazyn Energii Elektrycznej Żarnowiec/Kartoszyno o mocy do 270 MW”, które znajdują się w granicach obszaru realizacji przedsięwzięcia oraz samego obiektu jądrowego dla wariantu Żarnowiec. Powyższe wiązać się będzie z koniecznością dodatkowych rozbiórek i wyłączenia z eksploatacji, co niesie za sobą dodatkowe skutki finansowe, a także kumulację oddziaływań na środowisko takich jak hałas, emisje do powietrza, odpady.</p>
138	<p>Wątpliwości budzi także podejście przyjęte do oceny skumulowanych oddziaływań. Zastrzeżenie wzbudza potraktowanie inwestycji niezbędnych dla funkcjonowania EJ jako inwestycji towarzyszących i tym samym „zbiorcze” opisanie oddziaływania w kontekście oddziaływań skumulowanych.</p> <p>Drugie istotne zastrzeżenie rodzi się po analizie schematu oddziaływań skumulowanych (t. IV, s. 1882), wskazujących, że przedmiotem analizy oddziaływania skumulowanego nie jest oddziaływanie z uwzględnieniem inwestycji towarzyszących (niezbędnych dla funkcjonowania EJ) i przedsięwzięć zewnętrznych. Osobne ocenianie oddziaływań związanych z EJ i inwestycjami towarzyszącymi oraz osobne EJ z pozostałymi inwestycjami (tzw. zewnątrzprojektowymi, albo inwestycjami stron trzecich) prowadzić może do pominięcia bądź zmniejszenia faktycznej skali negatywnych konsekwencji realizacji wszystkich przedsięwzięć. Jest to wątpliwe także z punktu widzenia braku możliwości weryfikacji nakładania się harmonogramów realizacji wszystkich przedsięwzięć w rejonie budowy EJ (harmonogram realizacji EJ z dużym prawdopodobieństwem ulegnie zmianie, opóźnieniu mogą ulegać także inne inwestycje w rejonie EJ).</p> <p>Konieczność zmiany podejścia przy przeprowadzanej ocenie znajduje uzasadnienie także w fakcie, że jak dotąd, nawet na poziomie strategicznej OOS, nie dokonano próby kompleksowej oceny skumulowanych oddziaływań wszystkich planowanych w rejonie lokalizacji EJ przedsięwzięć, szczególnie związanych z produkcją i przesyłem energii oraz infrastrukturą transportową. By zobrazować skalę potencjalnych oddziaływań niezbędne jest wskazanie łącznej zajętości terenu,</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie uwagi dot. potraktowania inwestycji niezbędnych do funkcjonowania elektrowni jako inwestycji towarzyszących, wyjaśnienia dokonano w tomie II raportu w rozdziale II.12 „Infrastruktura towarzysząca nieobjęta wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach”, w którym mowa, że inwestycje towarzyszące realizowane będą, jako odrębne przedsięwzięcia, niezależnie od głównego przedsięwzięcia i w oparciu o odrębne decyzje administracyjne. U.o.e.j. definiuje inwestycję towarzyszącą jako inwestycję w zakresie budowy lub rozbudowy sieci przesyłowych w rozumieniu p.e. koniecznych do wyprowadzenia mocy z elektrowni jądrowej lub inną inwestycję niezbędną do wybudowania lub zapewnienia prawidłowej eksploatacji obiektu energetyki jądrowej. W związku z powyższym podejście do rozdzielenia inwestycji towarzyszących było możliwe z uwagi na regulujące to akty prawne, co zaś autor dalej kontynuował w raporcie oraz w uzgodnieniach z odrębnymi instytucjami przeznaczonymi do ich realizacji (m.in. PKP PLK, PSE, Urząd Morski). Należy również zauważyć, że inwestycje te zgodnie z harmonogramem zawartym w tomie II raportu, będą powstawać w innym czasie (w zależności od inwestycji - przed, w trakcie lub po wybudowaniu EJ). Dla tych infrastruktur będą wydawane odrębne decyzje środowiskowe, dla których ocenę oddziaływania, przeprowadza regionalny dyrektor ochrony środowiska. Przyspieszy to proces uzyskiwania pozwoleń na budowę dla przedsięwzięć oraz ułatwi proces ich finansowania z różnych źródeł.</p> <p>Podejmując uwagę drugą dot. schematu oddziaływań skumulowanych, celem przejrzystości podziałów, oddziaływania podzielono na kategorie oddziaływań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oddziaływania wewnątrzprojektowe – wynikające z jednego lub większej liczby działań wchodzących w skład planowanego przedsięwzięcia, obejmującego EJ i inwestycje towarzyszące oraz - Oddziaływania międzyprojektowe – powstające w związku z planowanym przedsięwzięciem i jedną lub kilkoma inwestycjami zewnętrznymi, które są w trakcie realizacji lub które są planowane i uzyskały decyzję środowiskowych uwarunkowaniach lub są w trakcie jej uzyskiwania. <p>Pomimo braku dokładnych parametrów technicznych i lokalizacyjnych dla infrastruktury towarzyszącej, z uwagi na wczesny etap prac koncepcyjnych prowadzonych w celu sporządzenia dla nich raportów (szersze wyjaśnienie w kontekście prawnym dot. zmian w u.o.o.s. w odpowiedzi na uwagę nr 100), zgodnie z postanowieniem GDOŚ wydanym w 2016 r. wykonano w raporcie analizy skumulowane z infrastrukturą</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>wynikającej z realizacji EJ oraz wszystkich inwestycji w rejonie EJ, tj. inwestycji towarzyszących i inwestycji osób trzecich (np. wynikających z potrzeb budowy infrastruktury MFW). Bez takiej jednoznacznej informacji nie sposób ocenić skalę przekształceń terenu, wielkość powierzchni zlikwidowanych ekosystemów czy uciążliwości dla mieszkańców. Z kolei cząstkowe, obrazujące tylko wycinek konsekwencji związanych z aktywnością inwestycyjną w rejonie EJ dane (np. tab. IV 19-8) nie dają całościowego obrazu.</p>	<p>towarzyszącą na bazie zakładanych parametrów opracowanych w Studiach wykonalności dla tych przedsięwzięć (parametry opisane w tomie II w rozdziale II.12 „Infrastruktura towarzysząca nieobjęta wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach”). Dokonane założenia przebiegów, lokalizacji, emisji, parametrów infrastruktur towarzyszących mogą ulec zmianie po opracowaniu kip lub raportu dla tych przedsięwzięć, prowadzonych przez odrębne podmioty je realizujące (m.in. PKP PLK, PSE, Urząd Morski). Wykonanie dokładnych obliczeń celem oceny oddziaływania skumulowanego będzie możliwe dopiero na etapie ponownej oceny oddziaływania elektrowni jądrowej na środowisko, zakładając, że w tym czasie decyzje środowiskowe zostaną pozyskane. W przeciwnym razie ocena oddziaływań skumulowanych będzie wykonana przez te podmioty, które będą zobowiązane do uwzględnienia charakterystyki i związanych z nią parametrów technicznych elektrowni jądrowej.</p> <p>Wnioskodawca podszedł do wykonania analiz skumulowanych dla elektrowni i inwestycji towarzyszących występujących wspólnie w Programie Budowy Pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej. Przeanalizowano zakres terytorialny oddziaływań oraz szacunkowych emisji, jakie mogą być skutkiem prac budowlanych i procesów w trakcie eksploatacji poszczególnych inwestycji towarzyszących. W momencie gdy zasięgi oddziaływań na dany komponent środowiska pochodzących od EJ oraz od inwestycji towarzyszących pokryły się, analizie poddano możliwość wystąpienia oddziaływania skumulowanego. W ramach analizy pod uwagę wzięto oddziaływania na biotyczne i abiotyczne elementy środowiska, następnie dwutorowo podjęto analizy skumulowane z elektrownią i inwestycjami towarzyszącymi oraz z inwestycjami stron trzecich. Analizie poddano inwestycje stron trzecich, do których zaliczono:</p> <ul style="list-style-type: none"> – inwestycje zewnętrzne istniejące, dla których została wydana decyzja i są w trakcie budowy lub eksploatacji, a ich potencjalny zasięg oddziaływania mieści się w obszarze oddziaływań elektrowni. – inwestycje, dla których wydana została decyzja i są w trakcie realizacji – przyjęto, że uzyskały pozwolenie na budowę lub inne pozwolenie, które konsumuje decyzja. – inwestycje, dla których wszczęto postępowanie w przedmiocie wydania decyzja, lecz jej jeszcze nie wydano (nie rozpoczęła się jeszcze ich realizacja). <p>Nie brano pod uwagę kumulowania się oddziaływań inwestycji towarzyszących z inwestycjami osób trzecich, dla których uzyskano lub będzie uzyskana odrębna decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Oddziaływanie to zostanie poddane analizie w trakcie postępowania uzyskiwania ww. decyzji dla tych inwestycji, ponieważ nie są one przedmiotem oceny dla przedsięwzięcia, jakim jest budowa elektrowni jądrowej. Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia toku postępowania analizom skumulowanych poddano wszystkie inwestycje ukazane na schemacie oddziaływań skumulowanych (w tomie IV, s. 1882).</p> <p>Zarówno dla elektrowni (tom II rozdział II.7), infrastruktur towarzyszących (tom II rozdział II.12) oraz dla inwestycji stron trzecich (tom IV rozdział IV.19), wskazano harmonogramy prac na podstawie w tym czasie dostępnych informacji i złożonych dokumentacji oraz dokonano analizy. Mając na uwadze długość realizacji inwestycji w kraju na przykładzie innych przedsięwzięć oraz fakt, że moment uzyskania decyzji jest w Polsce przeprowadzany na bardzo wczesnym etapie projektu, prawdopodobne jest, że w przypadku inwestycji analizowanych do oddziaływań skumulowanych, harmonogramy realizacji ulegną zmianie, jednakże do wykonywanych analiz i modelowań starano się uzyskać możliwe najaktualniejsze dane.</p> <p>Reasumując w ramach analiz oddziaływań skumulowanych planowanego przedsięwzięcia dokonano analizy kumulacji z inwestycjami towarzyszącymi oraz z inwestycjami stron trzecich, jako łączne oddziaływanie skumulowane. Niemniej z uwagi na przyjęcie jedynie założeń projektowych, organ nałożył na Spółkę wykonania ponownej oceny oddziaływania na środowisko, o której mowa powyżej.</p>
139	<p>Niezwykle istotnym czynnikiem, przy dokonywaniu analizy oddziaływań skumulowanych jest czas trwania oraz intensywność oddziaływania danego przedsięwzięcia w powiązaniu z innymi. W art. 53e ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących, ustawodawca nałożył na Spółkę PEJ obowiązek sporządzenia harmonogramu skonsolidowanego przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie EJ oraz inwestycji towarzyszących tej inwestycji. Wydawać by się mogło, że dopiero po opracowaniu tego harmonogramu można przystąpić do dokonania rzetelnej oceny skumulowanych oddziaływań, lub co najmniej ją zaktualizować, czego w Raporcie nie zrobiono. Warto więc, by ponowna ocena oddziaływania na środowisko uzupełniła te braki.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Obowiązek sporządzenia harmonogramu skonsolidowanego nie jest przedmiotem postępowania prowadzonego przez GDOŚ.</p> <p>Pomimo braku dokładnych parametrów dla infrastruktury towarzyszącej, zgodnie z postanowieniem GDOŚ wydanym w 2016 r. wykonano w raporcie analizy skumulowane z infrastrukturą towarzyszącą na bazie zakładanych parametrów opracowanych w Studiach wykonalności dla tych przedsięwzięć (parametry opisane w tomie II w rozdziale II.12 „Infrastruktura towarzysząca nieobjęta wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach”). Dokonane założenia przebiegów, lokalizacji, emisji, parametrów infrastruktur towarzyszących mogą ulec zmianie po opracowaniu kip lub raportu dla tych przedsięwzięć, prowadzonych przez odrębne podmioty je realizujące (m.in. PKP PLK, PSE, Urząd Morski). Wykonanie dokładnych obliczeń celem oceny oddziaływania skumulowanego będzie możliwe dopiero na etapie ponownej oceny oddziaływania elektrowni jądrowej na środowisko, zakładając, że w tym czasie decyzje środowiskowe zostaną pozyskane. W przeciwnym razie ocena oddziaływań skumulowanych będzie wykonana przez te podmioty, które będą zobowiązane do uwzględnienia charakterystyki i związanych z nią parametrów technicznych elektrowni jądrowej.</p>

L. p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		Reasumując w ramach analiz oddziaływań skumulowanych planowanego przedsięwzięcia dokonano analizy kumulacji z inwestycjami towarzyszącymi oraz z inwestycjami stron trzecich, jako łączne oddziaływanie skumulowane. Niemniej z uwagi na przyjęcie jedynie założeń projektowych, organ nałożył na Spółkę obowiązek wykonania ponownej oceny oddziaływania na środowisko, o której mowa powyżej.
140	Ponadto pytania budzi zgodność zastosowanego podejścia z zasadą przezorności (o której wspomniano także we wcześniejszej części niniejszych uwag), zgodnie z którą w przypadku podejmowania działalności, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, wymaga, kierując się przezornością, podjęcia wszelkich możliwych środków zapobiegawczych. W wielu miejscach w Raporcie znajdują się zapisy wskazujące na możliwość weryfikacji skali oddziaływań skumulowanych dopiero na etapie monitoringu porealizacyjnego. Niedosyt budzi także brak (w niektórych miejscach Raportu) rekomendacji dotyczących działań minimalizujących negatywne oddziaływanie. Przykładowo w tomie IV na s. 1894 zapisano „w związku z tym, dodatkowa wycinka drzew i przerywanie ciągłości zadrzewień (co będzie już mieć miejsce w przypadku budowy obiektu jądrowego), prawdopodobnie będzie prowadzić do możliwych oddziaływań skumulowanych w stosunku do tej grupy zwierząt”, nie wskazując co w związku ze stwierdzonym faktem powinno się zrobić.	Uwaga nieuwzględniona Cytowany w pytaniu zapis, odnoszący się do kwestii dodatkowej wycinki drzew (tom IV, rozdział 19.2.1, str. 1889 – prawidłowe odniesienie do poruszanego zagadnienia) i związanych w związku z tym oddziaływań dotyczy lokalizacji linii elektroenergetycznej 400 kV stanowiącej infrastrukturę towarzyszącą EJ. Należy wyjaśnić, że lokalizacja infrastruktury towarzyszącej, w tym przypadku linii elektroenergetycznej 400 kV objęta będzie odrębną procedurą o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W przypadku korytarza 400 kV, który stanowi inwestycję towarzyszącą nieobjętą wnioskiem o wydanie decyzji środowiskowej dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie wskazano szczegółowych rozwiązań technicznych i technologicznych w postaci propozycji minimalizacji. W treści raportu wskazano jedynie możliwe oddziaływania skumulowane, które mogą pojawić się przy realizacji przedsięwzięcia
141	Dyskusyjne jest też stwierdzenie cyt. „w przypadku wykazania oddziaływania skumulowanego, które przekroczy wartości dopuszczalne hałasu, środki minimalizujące w ramach hałasu skumulowanego nie wchodzi w zakres odpowiedzialności Inwestora.” (t. IV s. 2031). W takim wypadku rodzi się pytanie o to, kto i w jakim zakresie powinien czuć się odpowiedzialny za zaistniałe uciążliwości i kto powinien realizować działania minimalizujące, szczególnie w sytuacji kumulowania się oddziaływań pochodzących z realizacji EJ oraz inwestycji towarzyszących.	Uwaga nieuwzględniona Wnioskodawca w związku z realizacją inwestycji w zakresie określonym wnioskiem został zobowiązany niniejszą decyzją do podjęcia działań mających na celu dotrzymanie norm jakości środowiska. Odnośnie hałasu skumulowanego, powstającego wskutek realizacji infrastruktury towarzyszącej, wnioskodawca przedstawił analizy, które są pewnym założeniem – aktualnie nie są bowiem znane szczegółowe rozwiązania projektowe tych przedsięwzięć. Należy również wyjaśnić, że wnioskodawca nie jest podmiotem realizującym inwestycje związane z budową i eksploatacją infrastruktury towarzyszącej. Nie może zatem ingerować w proces realizacji tych inwestycji. Szczegółowe parametry techniczne i rozwiązania projektowe dotyczące infrastruktury towarzyszącej będą przedmiotem odrębnych postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wówczas poszczególni wnioskodawcy będą zobowiązani do przedstawienia odpowiednich analiz dotyczących emisji hałasu oraz działania minimalizujące, jakie należy podjąć w celu dotrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Nadto w ramach tych postępowań konieczne będzie uwzględnienie ewentualnych oddziaływań wynikających z efektu skumulowanego z budową elektrowni jądrowej. Nadto oddziaływania te będą podlegały dodatkowej weryfikacji w ramach instrumentu ponownej oceny oddziaływania na środowisko, nałożonego niniejszą decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach.
142	Z innych przykładów można przytoczyć zapis „oddziaływania skumulowane w tym przypadku (wyjaśniająco dotyczy to korytarza linii elektroenergetycznej 400 kV) będą dotyczyć przeprowadzenia prac w obrębie Obszaru realizacji Przedsięwzięcia (nałożenie się miejsc objętych pracami) i można je uznać za pomijalne” (t. IV, s. 1893). W tym kontekście pojawia się pytanie, dlaczego oddziaływania mają być pomijalne, skoro miejsca objęte pracami nałożą się na siebie. W kontekście ww. korytarza napisano także w Raporcie: „(...) wystąpienie potencjalnych kolizji. W związku z tym możliwe jest wystąpienie konieczności zastosowania rozwiązań technicznych i technologicznych mających na celu ograniczenia ww. ryzyka” (t. IV, s. 1894). Jednocześnie Raport nie zawiera propozycji takich rozwiązań.	Uwaga nieuwzględniona Należy wyjaśnić, że lokalizacja infrastruktury towarzyszącej, w tym przypadku linii elektroenergetycznej 400 kV, objęta będzie odrębnym postępowaniem w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w tym ocenie oddziaływań skumulowanych (odpowiedź jak w uwadze nr 141).
143	W Raporcie podkreślono, że oddziaływania skumulowane będą szczególnie istotne w kontekście nie tylko oddziaływań w zasięgu Obszaru realizacji Przedsięwzięcia, ale również w kontekście dodatkowych barier fizycznych. Ww. oddziaływania według Raportu mogą być ograniczane nawet do poziomu pomijalnego dzięki zastosowaniu środków minimalizujących, których wskazanie ma być „ważnym elementem na etapie procedury OOS ww. infrastruktury liniowej (drogi i koleje)” (t. IV, s. 1895). Dodatkowo Raport zawiera wiele zapisów o charakterze postulatów, z których nie wynikają konkretne działania, jak np. „w projektach budowlanych	Uwaga nieuwzględniona Na wstępie należy podkreślić, że środki minimalizujące oddziaływania skumulowane pochodzące od infrastruktury towarzyszącej zostaną opisane w dokumentacji środowiskowej dla danej infrastruktury i na etapie odrębnych postępowań administracyjnych. Poza tym obowiązki te będą formułowane i egzekwowane przez właściwy organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla tej infrastruktury. Zgodnie z treścią zawartą w tomie IV rozdziale IV.19.4.1 raportu zidentyfikowano szereg środków łagodzących, które należy wdrożyć przed palowaniem i w jego trakcie, w tym m.in.: – zastosowanie najlepszej dostępnej technologii w celu zmniejszenia poziomu hałasu podczas robót;

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>dotyczących dróg dojazdowych oraz przyłączenia EJ do linii kolejowej powinny (...)” (t. IV, s. 1895), czy „prawdopodobnie wprowadzone zostaną środki zapewniające bezpieczne manewrowanie statkami, kontrolę ich prędkość, oraz obecność obserwatorów ssaków morskich W tym kontekście wątpliwe jest to, w jaki sposób i kto będzie egzekwował spełnienie ww. założeń.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – obecność osób obserwujących wystąpienie ssaków morskich w trakcie prac generujących hałas i ewentualnego zalecenia opóźnienia rozpoczęcia palowania w przypadku wykrycia takich osobników; – ustanowienie strefy łagodzącej (tj. obszaru, na którym w przypadku zidentyfikowania ssaków morskich przed rozpoczęciem prac, prace te nie rozpoczną się do czasu, aż ssaki nie oddalą się na wystarczającą odległość od wspomnianego obszaru); – stosowanie akustycznych urządzeń odstrasżających; – unikanie palowania w okresach słabej widoczności (w tym w godzinach nocnych); – stosowanie łagodnego startu każdej operacji palowania; <p>Zgodnie z wyżej cytowanym fragmentem, jednym z działań minimalizujących przewidzianych do wdrożenia jest: obecność osób obserwujących pojawienie się ssaków morskich w trakcie prac generujących hałas i ewentualnego zalecenia opóźnienia rozpoczęcia palowania w przypadku wykrycia takich osobników. Ww. działanie będzie wdrożone w postaci nadzoru przyrodniczego podczas realizacji przedsięwzięcia.</p> <p>Ponadto, w tomie IV rozdziale IV.1.4.3, na str. 135 napisano: „(...) Jednakże jest mało prawdopodobne, aby statki związane z elektrownią jądrową i miejscem wyjścia na ląd kabla eksportowego dla morskich farm wiatrowych, gdy znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie przedsięwzięcia, poruszały się z dużą prędkością lub w sposób nieregularny. Umożliwia to morświnom i fokom uniknięcie kolizji ze statkiem.”</p> <p>Wyjaśniono również, że „Jeśli prace budowlane w ramach obu projektów zbiegną się w czasie, zastosowane zostaną środki zapewniające bezpieczne manewrowanie statków, które dodatkowo kontrolowałyby ich prędkość i separację, a na statkach rozmieszczeni zostaną obserwatorzy ssaków morskich. Na tej podstawie uznano, że potencjalne skutki kolizji między ssakami morskimi a statkami, wynikające z realizacji przedsięwzięcia, zarówno samego, jak i w połączeniu z miejscem wyjścia na ląd kabla, nie wpłyną na integralność żadnych obszarów europejskich”.</p> <p>Odnosząc się do poruszonej w uwadze kwestii egzekwowania spełnienia założeń i propozycji dotyczących środków minimalizujących oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko należy wskazać, że raport stanowi dokumentację opiniodawczą dla organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (którym w przedmiotowym postępowaniu jest GDOŚ). Uwzględnienie propozycji działań i środków minimalizujących przedstawionych w raporcie przez organ ochrony środowiska i ich ujęcie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w postaci warunków, wymogów i obowiązków, zobliguje Spółkę do ich uwzględnienia i przestrzegania na etapie budowy i eksploatacji przedsięwzięcia.</p> <p>W tym miejscu należy również zauważyć, że w świetle obowiązujących przepisów (art. 86 u.o.o.s.) decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach ma charakter wiążący organy wydające kolejne decyzje administracyjne, o których mowa w art. 72 ust. 1 u.o.o.s. (m.in. decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszącej wydawanej na podstawie u.o.e.j., decyzje o pozwoleniu na budowę, pozwolenia wodnoprawne i wiele innych). Zgodnie z art. 86b u.o.o.s., wykonanie warunków decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, które nie zostały uwzględnione w decyzjach, o których mowa w art. 86, podlega egzekucji administracyjnej w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, o ile przedsięwzięcie jest realizowane.</p> <p>Ponadto należy zauważyć, że zgodnie z art. 136a u.o.o.s., organy Inspekcji Ochrony Środowiska posiadają uprawnienia do kontroli przestrzegania warunków, wymogów i obowiązków ustalonych w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanych dla przedsięwzięć oraz (w przypadkach określonych w ww. przepisach) do wymierzania kar pieniężnych w wysokości od 5 000 zł do 1 000 000 zł w razie stwierdzenia naruszenia w tym zakresie.</p>
144	<p>Warto także przeanalizować zapisy Raportu pod kątem błędów i niespójności. Jako przykład można przytoczyć fragment z tab. IV. 19-102 cyt. „budowa farmy wiatrowej i kabla eksportowego w latach 2025-2029 prawdopodobnie nie pokrywa się z budową w latach 2025-2029”. Wskazano dokładnie dwa te same czasookresy, więc dlaczego napisano, że nie pokrywają się? Ponadto napisano, że budowa farmy wiatrowej i kabla eksportowego nastąpi w latach 2025-2029, natomiast w tej samej tabeli dla wszystkich innych farm wiatrowych napisano, że „budowa farmy wiatrowej i kabla eksportowego w latach 2025-2026”.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W uzupełnieniu raportu z 14 listopada 2022 r. będącym odpowiedzią na wezwanie organu znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.55, wystosowane w związku z wezwaniem Urzędu Morskiego w Gdyni z 23 września 2022 r., znak: INZ1.8103.42.4.2022.AC, wnioskodawca przedłożył wyjaśnienie i korektę zapisów dot. inwestycji stron trzecich, które podlegały analizie w ramach oddziaływania skumulowanego w obszarach morskich.</p> <p>Jak wskazano w ww. uzupełnieniu na str. 54 „podczas przeglądu i analiz do Raportu OOS zagospodarowania polskich obszarów morskich w celu wykonania oceny oddziaływania skumulowanego, w zakresie planowanych morskich farm wiatrowych skorzystano z mapy bloków koncesyjnych farm wiatrowych, która oprócz uzyskanych decyzji lokalizacyjnych pokazywała koncepcję/ wczesny etap planowania zamierzeń inwestycyjnych (źródło nr [183] – strona www: https://www.4coffshore.com/offshorewind/).</p> <p>W związku z powyższym informacje nt. morskich farm wiatrowych dla MWF Neptun i A-Wwind, z uwagi na brak obowiązującego pozwolenia lokalizacyjnego, zostały usunięte z treści raportu oraz rysunków w nim zawartych, tak, aby dostosować informacje do planowanych aktualnie zamierzeń inwestycyjnych. Aktualizacja została wykonana w oparciu o źródło [460] – System Informacji Przestrzennej Administracji Morskiej (zagospodarowania przestrzennego dla wód AM) – https://sipam.gov.pl/geoportall/; https://sipam.gov.pl/zasobygis/dane-gis/ (stan na marzec 2022 r.).</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>Wykluczenie dwóch potencjalnie ówczasnie planowanych farm wiatrowych z map zawartych w raporcie, a tym samym z analiz, nie wpłynie na już wykonane analizy oddziaływania skumulowanego, gdyż jak opisano w treści tego dokumentu, zachodzi małe prawdopodobieństwo interakcji pomiędzy lokalizacjami farm wiatrowych a przedsięwzięciem, z uwagi na dużą odległość wyjścia kabli energetycznych wyprowadzających energię z tych elektrowni wiatrowych na ląd, a lokalizacją przedsięwzięcia. Sama odległość od końca bloków koncesyjnych morskich farm wiatrowych na morzu do granicy lądu gdzie to ok. 20-30 km w zależności od bloku. Oddziaływanie jest więc pomijalne/brak oddziaływania".</p> <p>Na rysunku w uzupełnieniu przedstawiono planowane rozłożenie farm morskich wraz z wyprowadzeniem kabli na ląd, co potwierdza ich znaczną odległość od planowanego zamierzenia budowy elektrowni (Potencjalne miejsca wyjścia kabli eksportowych na ląd w promieniu 10km od Wariantu 1 Lubiato - Kopalino (na północ i wschód) oraz 10-15km od Wariantu 2 - Żarnowiec (na zachód)).</p> <p>Na stronie 60 ww. uzupełnienia wyjaśniono:</p> <p>„Okres budowy przedsięwzięć B-Wind i C-Wind szacowany jest na lata 2030-2035, przy zakładanym okresie eksploatacji wynoszącym 25 lat. W Planie zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich oraz podczas przeglądu przedsięwzięć Baltic InteGrid [413] wykazano również, że potencjalny punkt wyjścia na ląd dla kabli energii elektrycznej dla tych przedsięwzięć, byłby na wschód od Wariantu 1 – lokalizacja Lubiato - Kopalino.</p> <p>Budowa morskiej farmy wiatrowej, kabla energii elektrycznej oraz punktu wyjścia na ląd może zająć się z budową infrastruktury morskiej Przedsięwzięcia w latach 2025-2029. Przedsięwzięcia polegające na budowie farm wiatrowych B-Wind i C-Wind zostały wykluczone z dalszej oceny”.</p> <p>Wskazane lata 2025-2026 dla budowy farmy wiatrowej i kabla eksportowego dotyczy innych farm na morzu niż B-Wind i C-Wind.</p>
145	<p>Wpływ na warunki życia ludzi oraz lokalną gospodarkę</p> <p>Raport nie daje podstaw do pełnej oceny skali problemów, przed którymi będą postawione jednostki samorządu terytorialnego, na terenie których realizowana będzie inwestycja – należy podkreślić, że funkcjonowanie gmin w czasie budowy jest jedną z kluczowych kwestii dotyczących warunków życia mieszkańców. W Raporcie podkreśla się wielokrotnie tymczasowość sytuacji - w tym przejściowe obciążenia w zakresie życia lokalnej społeczności i antropogeniczny wpływ na środowisko naturalne, ale biorąc pod uwagę długość trwania inwestycji zarówno w kontekście relacji społecznych, pracy samorządów i organizacji, elementów środowiskowych, na które ta inwestycja ma wpływ - perspektywę zmian na okres kilkunastu lat trudno nazwać sytuacją tymczasową czy przejściową.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W raporcie przeprowadzono ocenę skutków w następujących fazach i etapach przedsięwzięcia zgodnie z rozdziałem II: faza budowy przedsięwzięcia - etap prac przygotowawczych (czas trwania około trzech lat), faza budowy przedsięwzięcia – etap budowy (czas trwania około 9 lat), faza eksploatacji przedsięwzięcia (czas trwania około 60 lat) oraz faza likwidacji przedsięwzięcia (czas trwania około 24 lat). Jak wskazano w tomie IV, w rozdziale IV.2.5.1.3. zakres czasowy dotyczy okresów, w których skutki mogą być odczuwane przez wrażliwe receptory. Mogą one być trwałe, tymczasowe, długotrwałe, średnioterminowe lub krótkotrwałe. W tabelach oddziaływań w kolumnie „Czas trwania oddziaływania”, wskazano czas trwania oddziaływań, tj. krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, czy chwilowe.</p> <p>W raporcie dokonano oceny aspektów środowiskowych i społecznych.</p> <p>Odpowiedź nt. obiektów użyteczności publicznej, szkolnictwa i zdrowia – odpowiedź na uwagę nr 148.</p> <p>W tomie V, rozdziale V.3.1.12.2 wskazano, że zostanie opracowany plan współpracy z interesariuszami, którego celem będzie zwiększenie zaangażowania interesariuszy na każdym z etapów realizacji przedsięwzięcia. W powyższym planie zostaną określone działania, które zostaną wdrożone w celu zarządzania i zwiększania zaangażowania interesariuszy.</p> <p>W toku dalszych prac projektowych, organizacyjnych i przetargowych liczba pracowników dla poszczególnych faz i etapów budowy oraz eksploatacji elektrowni zostanie doprecyzowana, zarówno dla fazy budowy, jak i eksploatacji. Kwestie te będą przedmiotem analiz wspólnie z gminami na etapie projektu budowlanego, w tym ponownej oceny oddziaływania na środowisko. Umożliwi to gminie Choczewo i gminom ościennym właściwe przygotowanie się na przyjęcie dodatkowych mieszkańców – pracowników budowy elektrowni, a następnie eksploatacji, w tym kwestii związanych z ew. rozbudową obiektów szkolnictwa, zdrowia, transport, ochrony itd.</p>
146	<p>Z realizacją inwestycji wiązać się będzie szereg kosztów finansowych dla jednostek samorządu terytorialnego, które są w Raporcie bagatelizowane.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W raporcie zostały wskazane aspekty związane z realizacją przedsięwzięcia, w tym napływem pracowników, co będzie przyczyną oddziaływania na obiekty użyteczności publicznej. W tomie IV, w rozdziale IV.15 oraz IV.18 zostały przeprowadzone analizy związane z oddziaływaniami, które wystąpią w związku z realizacją przedsięwzięcia, w tym m.in. wpływ przedsięwzięcia na system opieki zdrowotnej oraz socjalnej w obszarze i regionie (rozdział IV.15.1.4), przekształcenia sieci osadniczej i infrastruktury (rozdział IV.18.2.4), przekształcenia infrastruktury użyteczności publicznej i usług (rozdział IV.18.2.5), na aspekty społeczne oraz jakość i warunki życia ludności (rozdział IV.18.3), na zmiany w sektorze szkolnictwa (IV.18.3.3), na kulturę, sport i rekreację (rozdział IV.18.3.4).</p> <p>Szczegółowe informacje znajdują się w odpowiedzi na uwagę nr 148.</p>
147	<p>Ilość wyprodukowanych odpadów komunalnych wydaje się być znacząco niedoszacowana, ponieważ nie uwzględnia odpadów komunalnych produkowanych przez przyjezdnych pracowników, którzy zamieszkają na terenie analizowanych gmin. Jest to znaczący problem, ponieważ wymaga od samorządów zaplanowania potrzeby odbioru odpadów w ilościach o wiele wyższych niż dotychczas - co wiąże</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ilość odpadów komunalnych w poszczególnych fazach realizacji przedsięwzięcia została oszacowana na podstawie prognozowanych uwarunkowań realizacji projektu, w tym ilości pracowników w poszczególnych fazach realizacji przedsięwzięcia. Szacowana liczba pracowników w każdej z faz realizacji przedsięwzięcia została zaprezentowana w tomie II, w rozdziale II.8 oraz w tomie IV, w rozdziale IV.18.1.1 raportu.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>się z koniecznością przeprowadzenia np. dodatkowych przetargów wyłaniających firmę wywożącą odpady, stworzenia dodatkowych etatów w urzędach gmin czy poniesienia nakładów. Szczególnie jest to istotne w przypadku gminy Choczewo, gdzie jak wskazuje Raport w 2030 r. „nastąpi wzrost miejscowej populacji o nieco ponad 4000 osób” (t. IV, s. 1766), podczas gdy prognozowana liczba mieszkańców gminy to 5305 (t. IV, s. 1765).</p>	<p>Oszacowano, że liczba pracowników na etapie prac przygotowawczych wyniesie ok. 1750 osób i będą to głównie pracownicy pochodzący z regionu. Ilość odpadów komunalnych oszacowano na ok. 700 ton (tabela II.10.5-1). Ilość pracowników zatrudnionych na etapie budowy i rozruchu będzie zmieniała się sukcesywnie w zależności od frontów robót. Szacowana zmienność liczby pracowników w poszczególnych latach budowy EJ została zaprezentowana na w tomie IV na rysunku IV.18.1.1 w raporcie. Szacuje się, że w tzw. piku będzie pracować ok. 8 tys. osób (8 rok budowy), w pozostałych latach ilość ta będzie się zmieniać w zależności od harmonogramu prac budowlanych (od ponad 3 tys. do np. ok. 600 pracowników na etapie rozruchu). Ilość odpadów komunalnych produkowanych na terenie budowy została oszacowana na ok. 5,5 tys. ton (tabela II.10.5-3). Szacunek ten wynika z założeń przyjętych dla realizacji projektu, w tym uwzględnienia minimalizacji odpadów komunalnych, jak również odpadów opakowań. Ok. 1000 pracowników będzie mieszkać w bazie kontenerowej przy placu budowy. Założono, że ok. 4 tys. pracowników będzie zakwaterowanych w bazie zakwaterowania, która stanowić będzie infrastrukturę towarzyszącą, w ramach której zostaną oszacowane poszczególne emisje, w tym także odpady komunalne. Zdanie cytowane w uwadze: „jak wskazuje Raport w 2030 r. „nastąpi wzrost miejscowej populacji o nieco ponad 4000 osób” (tom IV, str. 1766)” odnosi się zatem do bazy zakwaterowania prognozowanej na ok. 4 tys. pracowników.</p> <p>W raporcie oszacowano liczbę pracowników, którzy zamieszkają w bazie lokalnej (wykorzystanie istniejącej bazy turystycznej) w 12 gminach – od ok. 75 – 213 osób) (Tabela.IV.18.1- 3), przy czym ich ilość również będzie zmienna w czasie, i jak wspomniano powyżej będzie zależna od harmonogramu prac budowlanych i zapotrzebowania. Wobec czego ilość produkowanych przez nich odpadów komunalnych nie zaburzy gminnych systemów odpadowych z uwagi na to, że prognoza zakwaterowania pracowników w regionie uwzględniła 12 gmin, a nie wyłącznie gminę Choczewo. Kwestie pracowników będą przedmiotem analiz w fazie projektu budowlanego i założeń dotyczących docelowej kadry pracowniczej.</p> <p>W fazie eksploatacji oszacowano ilość odpadów komunalnych powstających w EJ. Założono, że z uwagi na to, że na etapie budowy zostanie wybudowana baza zakwaterowania w Choczewie, to będzie celowe jej dostosowanie i wykorzystanie podczas eksploatacji EJ (większe mieszkania, przystosowanie dla rodzin), jak również założono, że część kadry, w szczególności wyższego szczebla zamieszka w okolicznych gminach (rysunek IV.18.1- 3). Wobec czego analogicznie jak na etapie budowy, baza zakwaterowania stanowić będzie Infrastrukturę Towarzyszącą, w ramach której zostaną oszacowane poszczególne emisje, w tym także odpady komunalne dla szacowanych ok. 2 tys. osób napływowych. Niemniej jednak tak jak w przypadku etapu budowy, celem będzie wykorzystanie lokalnego potencjału przy zatrudnieniu pracowników, dlatego liczba ww. osób może być mniejsza. Również wskazano, że część pracowników dokona wyboru zamieszkania w okolicznych miastach tj. Łeba, Puck, Wejherowo, Władysławowo, Reda, czy w gminie wiejskiej Puck i Wejherowo, z uwagi na lokalizację na obrzeżach miasta Wejherowo i Puck (od 22 do ok. 105 osób w każdej z ww. gmin), co nie zaburzy gminnych systemów odpadowych.</p> <p>W toku dalszych prac projektowych, organizacyjnych i przetargowych liczba pracowników dla poszczególnych faz i etapów budowy i eksploatacji elektrowni zostanie doprecyzowana, i zrewidowana na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko.</p>
148	<p>W Raporcie wskazano również, że wzrośnie zapotrzebowanie na usługi publiczne, świadczone przez urzędy, placówki edukacyjne, placówki opieki zdrowotnej itd. Nie uwypuklono jednak obciążeń, jakie w związku z tym pojawią się w urzędach gmin i instytucjach świadczących te usługi (przykładowo obowiązek dowozu dzieci do szkół podstawowych, zapewnienia miejsc w przedszkolach).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W tomie IV, w rozdziale IV.15 oraz IV.18 raportu zostały przeprowadzone analizy związane z oddziaływaniami, które wystąpią w związku z realizacją przedsięwzięcia, w tym m.in. wpływ przedsięwzięcia na system opieki zdrowotnej oraz socjalnej w obszarze i regionie (rozdział IV.15.1.4), przekształcenia sieci osadniczej i infrastruktury (rozdział IV.18.2.4), przekształcenia infrastruktury użyteczności publicznej i usług (rozdział IV.18.2.5), na aspekty społeczne oraz jakość i warunki życia ludności (rozdział IV.18.3), na zmiany w sektorze szkolnictwa (IV.18.3.3), na kulturę, sport i rekreację (rozdział IV.18.3.4).</p> <p>W tomie IV, w rozdziale IV.18.1.1 raportu zaprezentowano analizę dot. prognozowanej liczby pracowników. Na etapie prac przygotowawczych nie wystąpi zatem istotny wzrost zapotrzebowania na usługi w urzędach, szkołach, przedszkolach oraz innych, z uwagi na to, że pracownicy będą głównie pochodzić z regionu. Niemniej jednak, jak wskazano w tomie IV, w rozdziale IV.18.2.4 już na etapie prac przygotowawczych pojawi się impuls popytowy na szereg usług publicznych, bo również pracownicy z regionu będą generować popyt na usługi z zakresu handlu, gastronomii, finansów, zdrowia itd. Popyt ten oraz perspektywa jego wzrostu w okresie budowy, może wywołać pewne procesy przestrzenne, np. zmiany w zagospodarowaniu, tj. nowe inwestycje z zakresu infrastruktury handlowej, itp. W zakresie nowych inwestycji o funkcji handlowej nieuniknionym będzie pojawienie się w okolicznych miejscowościach, w szczególności w Choczewie, nowych obiektów handlowych z usługami towarzyszącymi, w tym finansowymi. Na etapie budowy EJ nastąpi zwiększony napływ pracowników (zaangażowanych na potrzeby realizacji przedsięwzięcia) spoza regionu. Ilość pracowników zatrudnionych na etapie budowy i rozruchu będzie zmieniała się sukcesywnie w zależności od frontów robót. Szacowana zmienność liczby pracowników w poszczególnych latach budowy EJ została zaprezentowana na w tomie IV na rysunku IV.18.1.1 w raporcie. Szacuje się, że w tzw. piku będzie pracować ok. 8 tys. osób (8 rok budowy). Ok. 1000 pracowników będzie mieszkać w bazie kontenerowej przy placu budowy. Założono, że ok. 4 tys. pracowników będzie zakwaterowanych w bazie zakwaterowania, która stanowić będzie infrastrukturę towarzyszącą. Będzie to istotna zmiana w ilości osób, głównie przebywających na terenie gminy Choczewo. W tomie IV, w rozdziale IV.18.1.1</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>wskazano, że w fazie budowy, pracownicy będą zamieszkiwali w regionie przez pewien czas i większości z nich nie będą towarzyszyć członkowie rodzin. Niemniej jednak można założyć, że niewielka część pracowników, głównie kadry zarządzającej, która przyjedzie na dłuży czas na teren budowy, może zdecydować się na przyjazd i zakwaterowanie z rodzinami, czy osobami towarzyszącymi. Ta część pracowników może dokonać wyboru zamieszkania w okolicznych miastach tj. Łeba, Puck, Wejherowo, Władysławowo, Reda, czy w gminie wiejskiej Puck i Wejherowo (lokalizacja na obrzeżach miasta Wejherowo i Puck), z uwagi na to, że będą oni preferować lokalizacje z dostępem do większych niż w gminach wiejskich udogodnień i infrastruktury, w tym również z uwagi na dzieci liczbę dostępnych szkół. W analizach wskazano także gminę wiejską Puck i Wejherowo, jako gminy zlokalizowane obok miasta Puck i Wejherowo, bo część pracowników może preferować zakwaterowanie poza miastem jednak w jego bliskiej odległości. W tomie IV, w rozdziale IV.18.2.5 zaprezentowano analizy dot. przekształcenia infrastruktury użyteczności publicznej i usług. Wskazano, że etap budowy łączyć się będzie z dalszym (w stosunku do etapu przygotowawczego) zwiększeniem popytu na usługi z zakresu użyteczności publicznej, z uwagi na potrzeby znacznie większej kadry pracowniczej realizującej przedsięwzięcie. Wydaje się, że w pierwszej kolejności zaspokojenie potrzeb we wskazanym zakresie następowało będzie z wykorzystaniem istniejących obiektów i placówek oraz obiektów realizowanych w ramach rezerw terenowych w dokumentach planistycznych (tereny wskazane na cele usługowe i mieszkaniowe).</p> <p>W toku dalszych prac projektowych, organizacyjnych i przetargowych liczba pracowników dla poszczególnych faz i etapów budowy oraz eksploatacji elektrowni zostanie doprecyzowana, zarówno dla fazy budowy, jak i eksploatacji.</p> <p>Szkolnictwo</p> <p>Zmiany w sektorze szkolnictwa zostały zaprezentowane w tomie IV, w rozdziale IV.18.3.3. W raporcie wskazano, że na etapie prac przygotowawczych (ok. 3 lat) nie będzie mieć miejsca oddziaływanie związane z zapotrzebowaniem na placówki oświatowe z uwagi na to, że ok.1,7 tys. pracowników będzie głównie pracownikami lokalnymi. Pomimo, że w większości przypadków pracownikom uczestniczącym w realizacji przedsięwzięcia na etapie budowy i rozruchu, nie będą towarzyszyć rodziny, to jednak należy założyć wzrost zapotrzebowania na miejsca w szkołach lub placówkach wychowania przedszkolnego w obszarze, z uwagi, że jak wspomniano wcześniej część najprawdopodobniej kadry zarządzającej, która przyjedzie na dłuży czas, zamieszka w ośrodkach miejskich. Nie będzie to jednak oddziaływanie istotne, ponieważ rozłoży się na kilka gmin. W ww. rozdziale raportu wskazano, że oddziaływanie, które będzie mieć miejsce to zwiększony ruch na drogach, co może oddziaływać np. na autobusy dowożące dzieci do szkół itd., który będzie monitorowany (tom V, podrozdział V.7.13 i V.7.14).</p> <p>W tomie V, w rozdziale V.3.1, wskazano działania minimalizujące w zakresie kontroli ruchu drogowego i zapewnienie bezpieczeństwa (podrozdział V.3.1.12.4). W ramach działań zaproponowano prowadzenie współpracy z zarządcami dróg, zoptymalizowanie liczby przejazdów pojazdów wykorzystywanych do transportu materiałów budowlanych i personelu (w tym z bazy zakwaterowania pracowników). Ponadto w raporcie w tomie V, w rozdziale V.7 zaprezentowano propozycję monitoringu, również w zakresie zdrowia i życia ludności (Podrozdział V.7.13 i V.7.14), w tym zmian, które będą następowały w lokalnej społeczności w związku z realizacją przedsięwzięcia, w tym m.in. umożliwienie składania skarg i wniosków oraz obaw ze strony lokalnej społeczności.</p> <p>W fazie eksploatacji, w szczególności w pierwszych latach jego funkcjonowania wystąpi największe oddziaływanie związane z zapotrzebowaniem na jednostki oświatowe. W raporcie znalazły odzwierciedlenie szacunkowe obliczenia dla max. oddziaływań związanych z napływem pracowników. W tomie IV, w rozdziale IV.18.3.3 wyraźnie wskazano, że bez zwiększenia potencjału szkół w gminie, czy gminach ościennych może wystąpić negatywny wpływ na społeczność lokalne, ponieważ dzieci mogą nie uzyskać miejsca w najbliższej i/lub wybranej przez siebie szkole, co z kolei może prowadzić do napięć społecznych. Wskazano też, że kwestia ta, podobnie jak aspekty związane z obowiązkiem dowozu dzieci do szkół podstawowych, zapewnienia miejsc w przedszkolach będzie przedmiotem analiz w fazie projektu budowlanego i założeń dotyczących docelowej kadry pracowniczej.</p> <p>W toku dalszych prac projektowych, organizacyjnych i przetargowych liczba pracowników dla poszczególnych faz i etapów budowy oraz eksploatacji elektrowni zostanie doprecyzowana, zarówno dla fazy budowy, jak i eksploatacji.</p> <p>Opieka zdrowotna</p> <p>W tomie IV raportu, został przeanalizowany wpływ przedsięwzięcia na system opieki zdrowotnej oraz socjalnej w regionie (podrozdział IV.15.2.4). W tym ostatnim, jak również w tomie V, w rozdziale V.3.1 (podrozdział V.3.1.12.5) wskazano, że w ramach realizacji projektu – infrastruktury towarzyszącej przy bazie zakwaterowana przewiduje się powstanie dedykowanego Centrum medycznego, i jego wykorzystanie również na potrzeby lokalnej społeczności.</p> <p>W toku dalszych prac projektowych, organizacyjnych i przetargowych liczba pracowników dla poszczególnych faz i etapów budowy oraz eksploatacji elektrowni zostanie doprecyzowana, zarówno dla fazy budowy, jak i eksploatacji. Będzie też analizowana kwestia finansowania ww. placówki medycznej.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
149	Nie bez znaczenia jest także kwestia rozwoju infrastruktury i usług transportu publicznego, które przez wiele lat będą musiały dźwigać ciężar dowozu kilku tysięcy pracowników na i z placu budowy.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W wyniku realizacji przedsięwzięcia uruchomiono Rządowy Program wspierania inwestycji infrastrukturalnych w związku z realizacją kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej, w tym elektrowni jądrowej, w województwie pomorskim, który zakłada realizację budowy głównej drogi dojazdowej do lokalizacji EJ od trasy szybkiego ruchu S6 o długości ok. 30 km i parametrach drogi krajowej, budowę ok. 100 km linii kolejowej łączącej węzły: Wejherowie, Łeba i Lębork, z przystankami pasażerskimi wzdłuż całej trasy oraz budowę konstrukcji morskiej do rozładunku o długości ok. 1 km, która częściowo odciąży transport ładowy. Dodatkowo planuje się otwarcie kolejnego programu rządowego, który ma wesprzeć realizację zadań infrastrukturalnych na poziomie gmin lokalizacyjnych w powiatach wejherowskim, lęborskim i puckim. Z tego programu będą uruchomione środki m.in. na poprawę infrastruktury drogowej, wg przeprowadzonej analizy lokalnych potrzeb.</p> <p>W zakresie dowozu pracowników z bazy zakwaterowania na teren budowy elektrowni, to zakłada się, że główny strumień transportowy realizowany będzie w oparciu o nowoprojektowaną infrastrukturę kolejową.</p> <p>W tomie V, w rozdziale V.3.1, wskazano działania minimalizujące w zakresie kontroli ruchu drogowego i zapewnienie bezpieczeństwa (podrozdział V.3.1.12.4). W ramach działań zaproponowano prowadzenie współpracy z zarządcami dróg, zoptymalizowanie liczby przejazdów pojazdów wykorzystywanych do transportu materiałów budowlanych i personelu (w tym z bazy zakwaterowania pracowników), w tym wykorzystanie transportu kolejowego. Zostanie wykorzystany system kontroli pojazdów i kierowców. W ramach zarządzania przedsięwzięciem zostanie opracowany i wdrożony Plan zarządzania ruchem, w tym będą wprowadzone odpowiednie oznakowania w związku z realizacją elektrowni. Jednym z ważniejszych dokumentów będzie Plan reagowania kryzysowego na wypadek sytuacji zagrożenia na drodze lub na morzu, który zostanie opracowany i wdrożony w ścisłej współpracy z odpowiednimi organami i jednostkami. W ww. podrozdziale podkreślono, że w miejscach istotnych społecznie (tj. przedszkola, szkoły, miejsca kultu, rekreacji itd.) będą wprowadzone obostrzenia i będą utworzone odcinki dróg o obniżonej dopuszczalności prędkości. W sposób ciągły będą przekazywane informacje o zmianach w organizacji ruchu drogowego (tj. tymczasowych zamknięciach dróg i zmianach organizacji ruchu). Będzie prowadzona stała współpraca z właściwymi organami i jednostkami kampanii na rzecz bezpieczeństwa transportu publicznego. Również będzie wdrożony system opracowania i rozpatrywania skarg. Podczas realizacji prac na bieżąco będą przekazywane informacje związane z tymczasowymi zmianami w układzie drogowym służbom ratunkowym, tak aby zespoły reagujące mogły odpowiednio zmodyfikować trasy wzdłuż głównych szlaków drogowych. Będą funkcjonować centra koordynacji reagowania kryzysowego i kierowcy zespołów ratunkowych będą w pełni poinformowani o wszelkich pracach drogowych i zmianach w organizacji ruchu, z dużym wyprzedzeniem czasowym przed ich wprowadzeniem. Zostanie też opracowany program ws. możliwości wykorzystania dedykowanych zasobów transportowych umożliwiających przewóz większej liczby pracowników w celu ograniczenia ruchu pojazdów. Środki minimalizujące wdrożone podczas eksploatacji będą tożsame ze stosowanymi podczas budowy, zaktualizowane przed rozpoczęciem fazy eksploatacji i zmodyfikowane w celu uwzględnienia wszelkich doświadczeń zdobytych w fazie budowy.</p>
150	Wątpliwości budzą również założenia związane z zaopatrzeniem w wodę i odprowadzeniem ścieków na etapie prac przygotowawczych. Raport z jednej strony wskazuje, że na etapie prac przygotowawczych pobór wody wyniesie średnio ok. 1550 m ³ /d (t. II, s. 130), bądź też jak zapisano w rozdz. IV.19.3.1 (tab. IV.19-9) 1034 m ³ /d, a jednocześnie strumień ścieków niezależnie od wybranego wariantu lokalizacyjnego i podwariantu technicznego, wynosić będzie na etapie prac przygotowawczych ok. 565 m ³ /d, czyli ponad 3-krotnie lub 2-krotnie mniej niż wyniesie pobór wody. Tak duża dysproporcja rodzi pytania o to, w jaki sposób zostanie wykorzystana reszta pobranej wody.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Dane dotyczące zapotrzebowania na wodę oraz przewidywanej do odprowadzania ilości ścieków zostały określone na podstawie opracowania pt. „Studium wykonalności zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków na potrzeby przygotowania placu budowy na etapie prowadzenia prac przygotowawczych oraz na potrzeby samej budowy elektrowni jądrowej” sporządzonego przez ARUP Polska Sp. z o.o. w celu analizy możliwości zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków z terenu budowy elektrowni, a także z uwzględnieniem przewidywanej liczby pracowników zatrudnionych przy budowie.</p> <p>W bilansie zapotrzebowania na wodę na etapie prac przygotowawczych uwzględniono cele socjalno-bytowe oraz technologiczne (zaplecze budowy). Ostatecznie przewidywane zapotrzebowanie na wodę określono na poziomie 1550 m³/d. Natomiast podana ilość ścieków wynosząca ok. 565 m³/d dotyczy jedynie ścieków socjalno-bytowych, których ilość w fazie budowy będzie najbardziej znacząca. Nie zmienia to faktu, że w ostatecznym bilansie różnice pomiędzy ilością pobieranej wody i odprowadzanych ścieków będą nadal znaczące. Wynika to głównie z wykorzystania wody do procesów technologicznych budowy, np. do zagęszczania podbudowy fundamentów, do produkcji mieszanki betonowej, do pielęgnacji betonu, lub do zraszania hałd kruszyw, gdzie woda po wykorzystaniu wsiąka w podłoże lub odparowuje do otoczenia.</p>
151	Ponadto w tomie IV zaprezentowano oddziaływania związane z zapotrzebowaniem na wodę, prognozowanym zużyciem wody i odprowadzaniem ścieków w związku z napływem pracowników niezbędnych do realizacji EJ. Jednakże jak się wydaje opisany zakres nie dotyczy kwestii związanych z funkcjonowaniem bazy zakwaterowania w Choczewie oraz bazy kontenerowej przy placu budowy, bowiem stanowią one część infrastruktury towarzyszącej i są traktowane jako wpływ infrastruktury towarzyszącej. Podejście takie nie wydaje się być słuszne i zawęża	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W uzupełnieniu i wyjaśnieniach do raportu (w odpowiedzi na wezwanie organu z 13 lutego 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.63) wyszczególnione zostały wszystkie obiekty wchodzące w skład infrastruktury towarzyszącej.</p> <p>W tomie II, w rozdziale II.12 zaprezentowano infrastrukturę towarzyszącą nieobjętą wnioskiem o wydanie przedmiotowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w tym bazę zakwaterowania, która szczegółowo została opisana w rozdziale II.12.4 raportu. Założono, że ok. 4 tys. pracowników będzie zakwaterowanych w bazie zakwaterowania, która stanowić będzie infrastrukturę towarzyszącą. Niemniej jednak celem będzie wykorzystanie lokalnego potencjału w każdym sektorze tj. zatrudnienia oraz wykorzystania lokalnej bazy noclegowej.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>spojrzenie na oddziaływania związane z budową EJ. Tymczasem jest to znacząca kwestia biorąc pod uwagę, że w nowopowstałych bazach zakwaterowania w ramach realizacji infrastruktury towarzyszącej ma zamieszkiwać kilka tysięcy pracowników, a łączna ich liczba w szczycie zatrudnienia może wg Raportu wynieść ok. 8 tysięcy (choć doświadczenia z innych realizacji w tym przywoływana wielokrotnie przez autorów Hinkley Point C w Wielkiej Brytanii rodzą obawę, że prognozowana liczba pracowników może być niedoszacowana - w przypadku Hinkley Point C zatrudniono 3000 więcej pracowników niż zakładano). Tak duża liczba napływowej ludności (85% wg. t. VI, s. 243 i 246) w znaczący sposób wpłynie na lokalną społeczność i jej funkcjonowanie, a także na środowisko.</p>	<p>Baza kontenerowa przy placu budowy (na ok. 1 tys. pracowników) stanowi część przedsięwzięcia objętego niniejszym wnioskiem i została poddana analizom i ocenie wpływu na środowisko. Została ona również szczegółowo opisana w raporcie, w tomie II, w rozdziale II.4.2.2, jak również w uzupełnieniach i wyjaśnieniach do GDOŚ (wezwanie organu z 13 lutego 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.63). Odnosząc się do ilości pracowników wyjaśniono, że prognozowana liczba pracowników zaangażowanych w realizację Przedsięwzięcia została zaprezentowana w tomie II, w rozdziale II.8, jak również informacje te zostały wykorzystane w tomie IV, w rozdziale IV.18.1.1.</p>
152	<p>Dyskusyjne jest także to, na ile istniejąca baza noclegowa faktycznie będzie w stanie udźwignąć potrzebę rozlokowania kilku tysięcy osób (najpewniej z odległych zakątków świata), ponieważ próżno oczekiwać, że hotele 3* i 4* (a być może także obiekty o niższym standardzie) będą chciały wynajmować pokoje pracownikom budowlanym, przez co coraz bardziej realne wydaje się powstanie na wiele lat miasteczka kontenerowego dla kilku tysięcy mieszkańców, wzorem takich miejsc z Polic czy Płocka (w Raporcie jest mowa o bazie zakwaterowania oraz osiedlu kontenerowym - t. II, s. 58 i 281).</p> <p>W tym kontekście warto także pogłębić kwestie dostępności do usług publicznych. Raport, w analizie oddziaływania na aspekty społeczno-gospodarcze na etapie budowy, traktuje przekształcenie sieci osadniczej i infrastruktury poza obszarem realizacji EJ jako proces polegający na podnoszeniu statusu społeczno-gospodarczego miejscowości, przekładający się na ich dalszy rozwój, w szczególności, w zakresie zwiększenia dostępności usług publicznych i obsługi ludności (t. IV, s. 1747-1749). Wątpliwym jest czy przy takiej ilości napływowych pracowników dostępność usług publicznych i obsługi ludności rzeczywiście ulegnie poprawie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W raporcie zostały przeprowadzone analizy dot. bazy zakwaterowania oraz zakwaterowania pracowników w bazie lokalnej. Szacowana liczba pracowników w każdej z faz realizacji przedsięwzięcia została zaprezentowana w tomie II, w rozdziale II.8 oraz w tomie IV, w rozdziale IV.18.1.1 raportu. Oszacowano, że liczba pracowników na etapie prac przygotowawczych wyniesie ok. 1750 osób i będą to głównie pracownicy pochodzący z regionu. Ilość pracowników zatrudnionych na etapie budowy i rozruchu będzie zmieniała się sukcesywnie w zależności od frontów robót. Szacowana zmienność liczby pracowników w poszczególnych latach budowy EJ została zaprezentowana na w tomie IV na rysunku IV.18.1.1 w raporcie. Ok. 1000 pracowników będzie mieszkać w bazie kontenerowej przy placu budowy. Założono, że ok. 4 tys. pracowników będzie zakwaterowanych w bazie zakwaterowania, która stanowić będzie infrastrukturę towarzyszącą. W raporcie oszacowano liczbę pracowników, którzy zamieszkają w bazie lokalnej (wykorzystanie istniejącej bazy turystycznej) w 12 gminach (tabela IV.18.1-3). Kwestie pracowników będą przedmiotem analiz w fazie projektu budowlanego i założeń dotyczących docelowej kadry pracowniczej.</p> <p>W fazie eksploatacji oszacowano ilość odpadów komunalnych powstających w elektrowni. Założono, że z uwagi na to, że na etapie budowy zostanie wybudowana baza zakwaterowania w Choczewie, to będzie celowe jej dostosowanie i wykorzystanie podczas eksploatacji (większe mieszkania, przystosowanie dla rodzin – ok. 2 tys. osób), jak również założono, że część kadry, w szczególności wyższego szczebla zamieszka w okolicznych gminach (rysunek IV.18.1-3). Celem będzie wykorzystanie lokalnego potencjału przy zatrudnieniu pracowników EJ, dlatego liczba ww. osób może być mniejsza. Również wskazano, że część pracowników dokona wyboru zamieszkania w okolicznych miastach tj. Łeba, Puck, Wejherowo, Władysławowo, Reda, czy w gminie wiejskiej Puck i Wejherowo, z uwagi na lokalizację na obrzeżach miasta Wejherowo i Puck (od 22 do ok. 105 osób w każdej z ww. gmin). W toku dalszych prac projektowych, organizacyjnych i przetargowych liczba pracowników dla poszczególnych faz i etapów budowy oraz eksploatacji elektrowni zostanie doprecyzowana.</p> <p>W kwestii dostępności do usług publicznych - odpowiedź na uwagę nr 180.</p>
153	<p>Raport dostrzega prognozowany wzrost liczby wizyt lekarskich (cyt. „przy szczytowej liczbie pracowników zamiejscowych (około 6,6 tys. osób) może to generować dodatkowe ponad 3,3 tys wizyt (...) w placówkach służby zdrowia rocznie”) czy potrzebę zaangażowania innych (bardziej oddalonych od gmin lokalizacyjnych) placówek medycznych, co może być przyczyną niepewności i stresu oraz zmniejszenia dostępności do diagnostyki i leczenia (m.in. z uwagi na ograniczoną liczbę lekarzy). Nie poruszono natomiast kwestii finansowania opieki medycznej oraz poniesienia kosztów stworzenia planowanego centrum medycznego, a także zarządzania tą placówką (tu pojawia się także kwestia dostępności lekarzy i potencjalnej konkurencji w kwestii zatrudnienia dla obecnie działających placówek medycznych, zwłaszcza POZ).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W tomie IV raportu, został przeanalizowany wpływ przedsięwzięcia na system opieki zdrowotnej oraz socjalnej w regionie (podrozdział IV.15.2.4). W tym ostatnim, jak również w tomie V, w rozdziale V.3.1 (podrozdział V.3.1.12.5), Wyjaśniono, że w ramach realizacji projektu – infrastruktury towarzyszącej przy bazie zakwaterowania przewiduje się powstanie dedykowanego Centrum medycznego, i jego wykorzystanie również na potrzeby lokalnej społeczności. Będzie to wynikać z przeprowadzonych na dalszym etapie projektu i prac. W toku dalszych prac będzie też analizowana kwestia finansowania ww. placówki medycznej.</p>
154	<p>Wartym zainteresowania będzie także problem barier językowych w przypadku pracowników z zagranicy (jak wskazują dane - znajomość języka angielskiego deklaruje około 62% Polaków, z czego prawie 50% jedynie na poziomie podstawowym).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy, nie wymaga odpowiedzi</p>
155	<p>Nie wskazano także na potencjalne problemy formalne/prawne związane z profilaktyką i leczeniem np. z obowiązkowymi szczepieniami pracowników przyjezdnych. Z tego względu można mieć obawy, że to publiczna opieka medyczna</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>W tomie IV raportu, został przeanalizowany wpływ przedsięwzięcia na system opieki zdrowotnej oraz socjalnej w regionie (podrozdział IV.15.2.4). W tym ostatnim, jak również w tomie V, w rozdziale V.3.1 (podrozdział V.3.1.12.5) wskazano, że w ramach realizacji projektu – infrastruktury</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	na wszystkich poziomach organizacyjnych systemu opieki zdrowotnej, a nie ww. centrum przejmą ciężar obsługi usług opieki zdrowotnej, co potencjalnie negatywnie wpłynie na jakość życia mieszkańców. Ta kwestia nie została jednak w sposób wyczerpujący przeanalizowana.	towarzyszącej przy bazie zakwaterowana przewiduje się powstanie dedykowanego centrum medycznego. W tomie V, w rozdziale V.3.1, wskazano także działania minimalizujące w zakresie zapewnienia opieki zdrowotnej (podrozdział V.3.1.12.5), w tym, że m.in. w ramach przedsięwzięcia pracownicy będą poddawani wymaganiom do przyjęcia do pracy badaniom lekarskim, które w razie potrzeby zostaną rozszerzone w kierunku chorób zakaźnych. W raporcie wskazano, że dedykowane usługi w zakresie medycyny pracy i usługi medyczne będą mogły być również świadczone na analizowanym obszarze, jak również w bazie zakwaterowania pracowników (inwestycja towarzysząca), w której utworzone zostanie również centrum medyczne co pozwoli na zmniejszenie zapotrzebowania na usługi opieki zdrowotnej świadczone dla ogółu lokalnej społeczności.
156	Poważnym problemem może być także kwestia zdrowia psychicznego mieszkańców oraz pracowników. Ze względu na zaplanowane rozmieszczenie pracowników w obu wariantach w zdecydowanej większości w gminie Choczewo, będzie się on kumulować w szczególności na mieszkańcach tej gminy. Z drugiej strony średnia odległość gminy Choczewo od każdej z czterech form leczenia: najbliższej poradni, zespołu leczenia środowiskowego, oddziału dziennego oraz oddziału szpitalnego wynosi 21.63 km, a ogólny dostęp do specjalistów z psychiatrii jest mocno ograniczony. Jednocześnie po lekturze Raportu nie jest wiadome czy planowane centrum medyczne będzie świadczyć usługi terapeutyczne i psychoterapeutyczne dla pracowników, w tym związane z uzależnieniami, a także jakie są planowane działania w sytuacji zwiększenia zapotrzebowania lokalnych mieszkańców na usługi zdrowotne w obszarze zdrowia psychicznego, które może być konsekwencją wieloletniego podwyższonego poziomu stresu.	Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy W tomie IV raportu, został przeanalizowany wpływ przedsięwzięcia na jakość życia oraz zdrowie psychiczne lokalnej społeczności (podrozdział IV.15.2.2), jakość życia oraz zdrowie psychiczne pracowników (podrozdział IV.15.2.3), jak również wpływ przedsięwzięcia na system opieki zdrowotnej oraz socjalnej w regionie (podrozdział IV.15.2.4). W tym ostatnim, jak również w tomie V, w rozdziale V.3.1 (podrozdział V.3.1.12.5) wskazano, że w ramach realizacji projektu – infrastruktury towarzyszącej przy bazie zakwaterowana przewiduje się powstanie dedykowanego centrum medycznego, i jego wykorzystanie również na potrzeby lokalnej społeczności. Centrum to będzie mieć za zadanie zapewnienie wszystkich niezbędnych świadczeń, w tym usług terapeutycznych.
157	W przypadku zatrudnienia licznych osób z państw spoza Polski (dla przykładu na budowie fińskiej elektrowni jądrowej Olkiluoto pracowały osoby 60 różnych narodowości) potencjalnym problemem mogą być także różnice kulturowe, które w Raporcie zostały praktycznie pominięte. Dodatkowo zbagatelizowana została kwestia nierównowagi płci, która z całą pewnością wystąpi, a nie „może wystąpić”, jak założono w Raporcie. Ta nierównowaga w połączeniu z barierami językowymi i długim czasem realizacji inwestycji może być również przyczyną konfliktów i niebezpiecznych sytuacji (wynikających np. z różnic w traktowaniu kobiet w różnych społecznościach).	Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy W raporcie wskazano, że utworzenie przeznaczony dla pracowników bazy zakwaterowania i dedykowanego centrum medycznego, które pozwolą na minimalizację problemów wynikających z różnic kulturowych. Kwestia ta będzie również przedmiotem analiz w fazie projektu budowlanego i założeń dotyczących docelowej kadry pracowniczej. W raporcie w tomie IV, w rozdziale IV.18.3 zaprezentowano oddziaływania na aspekty społeczne oraz jakość i warunki życia ludności, w tym zmiany demograficzne (podrozdział IV.18.3.1). Poziom oddziaływania będzie zależeć m.in. od takich czynników jak lokalizacja pracowników, wiek i płeć ponieważ będą one mieć wpływ na zmiany, jak również tempo tych zmian. W trakcie realizacji EJ, na terenie okolicznych miejscowości, w szczególności w fazie budowy może wystąpić nierównowaga płci. W raporcie w tomie V, w rozdziale V.7 zaprezentowano propozycję monitoringu, również w zakresie zdrowia i życia ludności (podrozdział V.7.13 i V.7.14), w tym zmian, które będą następowały w lokalnej społeczności w związku z napływem pracowników m.in. poprzez umożliwienie składania skarg i wniosków oraz obaw ze strony lokalnej społeczności. W ramach przedsięwzięcia przewiduje się placówki ochrony, jako również w planowanej bazie zakwaterowania (Infrastruktura towarzysząca) przewiduje się lokalizację Posterunku Policji.
158	Pogłębionej analizie wymaga także kwestia wpływu budowy i funkcjonowania EJ na lokalną gospodarkę, głównie w kontekście usług turystycznych. Jak zauważono w Raporcie „obiekty turystyczne (...) znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie planowanego Przedsięwzięcia będą narażone na uciążliwości, tj. wzmożony ruch pojazdów i utrudnienia na drogach. Prognozuje się, że będzie to mieć negatywny wpływ na turystykę w bliskim otoczeniu placów budowy” (t. IV, s. 1812). Zmniejszenie przychodów lokalnych przedsiębiorców (a także w konsekwencji wpływów podatkowych dla gmin) będzie wynikiem m.in. odpływu turystów wywołanego uciążliwościami z okresu budowy (hałas, wyspa światła, pylenie, wzmożony ruch ciężarowy itd.), ograniczeniami w korzystaniu z plaży (m.in. na etapie budowy MOLF bądź kanałów systemu chłodzenia w technologii otwartego wykopu, która nie została wykluczona w Raporcie, jak również na skutek zamykania kąpielisk w wyniku zakwitów sinic), czy likwidacją (bądź przeniesieniem w mniej atrakcyjne miejsca) szlaków turystycznych (np. międzynarodowej trasy rowerowej EuroVelo 10/13 - RIO). Nie bez znaczenia pozostaje również kwestia zmian stanu wody morskiej i zakwitów sinic, o których mowa w innych częściach niniejszych uwag.	Uwaga nieuwzględniona W raporcie zostały przeprowadzone analizy zarówno w zakresie stanu aktualnego (tom III, rozdział III.4.4) oraz oddziaływań przedsięwzięcia na turystykę (tom IV, rozdział IV.18.5). Gmina Choczewo jest gminą rolniczo-turystyczną, w której są zlokalizowane typowe miejscowości nadmorskie, gdzie ruch turystyczny pojawia się przede wszystkim w sezonie letnim oraz w wiosenne i jesienne weekendy. Poza tymi okresami miejscowości te charakteryzują się niewielkim, lokalnym ruchem turystycznym. W miejscowościach tych znajduje się baza noclegowa tj. kwatery prywatne, domki letniskowe na wynajem, gospodarstwa agroturystyczne, prywatne pola namiotowe i campingi, jak również indywidualna zabudowa rekreacyjna. Wobec czego największy wpływ na turystykę wystąpi w miesiącach od czerwca do września oraz podczas długiego weekendu majowego. Z uwagi na to, że część lądowa miejsca realizacji przedsięwzięcia zlokalizowana jest w obrębach geodezyjnych 3 sołectw gminy Choczewo: Jackowo, Słajszewo i Sasino, mieszkańcy miejscowości ww. sołectw mają obawy dot. przedsięwzięcia. W pozostałej części odpowiedzi jak w uwagach nr 2, 4, 5, 7 i 42. W trakcie eksploatacji nastąpi wzrost środków finansowych pochodzących z wpływów podatkowych (tom IV, rozdział IV.18.4.2). Jak pokazują przykłady z Europy, gminy, w których funkcjonują elektrownie mogą zainwestować w infrastrukturę kulturalną, rekreacyjną, która zwykle jest poza zasięgiem małych gmin. W gminach tych powstały stowarzyszenia, których celem jest rozwój kulturalny i rozrywkowy. Zamykanie kąpielisk w wyniku zakwitów sinic - odpowiedź jak w uwadze nr 105.

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	Nie wydaje się prawdopodobne, by napływ turystów „zainteresowanych Przedsięwzięciem i jego budową” (t. IV, s. 1805) mógł zrekompensować utracone przychody, ponieważ taka turystyka jest w zdecydowanej większości jednodniowa.	Odnosząc się do uwagi dotyczącej „Likwidacji (bądź przeniesieniem w mniej atrakcyjne miejsca) szlaków turystycznych (np. międzynarodowej trasy rowerowej EuroVelo 10/13 - RIO)”, należy wyjaśnić, że część trasy kolidującej nie będzie zlikwidowana, tylko nastąpi jej przeniesienie (nowa część szlaku stanowić będzie ok. 1,7 km, przy czym trasa wydłuży się o ok. 200 m.).
159	W kontekście usług turystycznych należy również wskazać, że lokalizacja Lubiato-Kopalino znajduje się w bliskim sąsiedztwie miejscowości Osetnik i latarni morskiej Stilo. Obecnie ww. miejscowość, jak i obiekt nie posiadają możliwości przyjęcia i obsługi znacznej liczby turystów przyjezdnych, którzy mogą się pojawić na tym obszarze wraz z rozpoczęciem prac budowlanych. Brak parkingów i poboczy dla obsługi ruchu pieszego może spowodować utrudnienia komunikacyjne na drodze dojazdowej do ww. miejscowości. Raport powinien ująć tą kwestię, gdyż dziko powstające parkingi mogą ingerować w obszar Natura 2000 Mierzeja Sarbska.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź m.in. jak w uwadze nr 7 i 42. W tomie IV, w rozdziale IV.18.5 zaprezentowano oddziaływanie przedsięwzięcia na turystykę. W wariancie „Lubiato-Kopalino” prace budowlane będą mieć wpływ na takie formy aktywności jak wędrówki piesze, spacerowanie, plażowanie, jazda na rowerze (np. trasa Eurovelo) i jazda konna, w tym na istniejące szlaki turystyczne. Dlatego docelowy przebieg szlaków będzie dostosowany do nowego zagospodarowania terenu, podobnie jak dostęp do morza, poprzez zaprojektowanie nowych wejść na plażę oraz infrastruktury zastępczej, która będzie mogła być wykorzystywana przez mieszkańców oraz turystów. W tomie V, rozdziale V.3.1.12.3 raportu wskazano także, że podczas realizacji przedsięwzięcia będą dostarczane informacje związane z ograniczeniami dostępu do wybrzeża i części lądowej łądu dla ludności (długość ich obowiązywania, dostępność alternatywnych tras itd.) jako część Planu współpracy z interesariuszami, który zostanie opracowany na potrzeby realizacji przedsięwzięcia. W tomie V, w rozdziale V.3.1, wskazano działania minimalizujące w zakresie kontroli ruchu drogowego i zapewnienie bezpieczeństwa (podrozdział V.3.1.12.4). W ramach działań zaproponowano prowadzenie współpracy z zarządcami dróg, zoptymalizowanie liczby przejazdów pojazdów wykorzystywanych do transportu materiałów budowlanych i personelu (w tym z bazy zakwaterowania pracowników).
160	Dodatkowo potencjalne zatary drogi i ograniczenie przejezdności dróg mogą przekładać się na szybkość dotarcia służb ratunkowych. Należy wziąć także pod uwagę wpływ remontów dróg lub ich ewentualnej rozbudowy podczas realizacji i eksploatacji inwestycji na uciążliwości komunikacyjne i niemożność precyzyjnego zaplanowania czasu dojazdu (indywidualnie bądź środkami komunikacji), co także w znacznym stopniu może zniechęcać turystów do przyjazdu w rejon EJ.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 149.
161	Warto także zweryfikować treści odnoszące się do „listy punktów widokowych dla Wyznaczonej Strefy Przedsięwzięcia. Wariant 1 - Lubiato - Kopalino”, gdzie latarnia morska Stilo nie została uznana za punkt widokowy do obserwacji nocnych, podobnie jak punkty widokowe „Kaszubskie Oko” i Zamkowa Góra (tab. III.3.12-21 i III.3.12-22). Wydaje się, że taka decyzja nie ma uzasadnienia (szczególnie w przypadku Stilo) z uwagi na bliskość obiektów elektrowni, które będą szczególnie widoczne z punktów widokowych.	Uwaga nieuwzględniona W odpowiedzi na pytanie dotyczące wyboru punktów do obserwacji zanieczyszczenia światłem należy wyjaśnić, że punkty widokowe wybrane do badań nocnych odpowiadają punktom, które zostały wybrane do wykonania zdjęć dziennych, znajdują się w odległości do 10 km od Wyznaczonej Strefy Przedsięwzięcia. Punkty te są skoncentrowane w miejscach, w których ludzie mogą znajdować się w nocy, tzn. są to punkty widokowe w pobliżu miejscowości, w przeciwieństwie do tych, które znajdują się na szlakach turystycznych, ponieważ niewielu rowerzystów lub pieszych przemierza popularyzowane szlaki w ciemności. 10 km określono jako przybliżony podział między widokiem z dużej i bardzo dużej odległości, zgodnie z typami zasięgu widoczności. Badania objęły odbiorców widoku z bliskiej, średniej i dużej odległości, w przypadku których oczekuje się, że skala zmian mogłaby być większa, w przeciwieństwie do odbiorców widoku z bardzo dużej odległości (powyżej 10 km), dla których potencjalne skutki nie mogą mieć charakteru znaczących ze względu na odległość. Podejście to zostało zweryfikowane przez obserwacje dokonane podczas nocnych badań terenowych w lipcu 2020 r. Wymienione w pytaniu punkty widokowe nie spełniają ww. założeń, ponieważ: – punkt widokowy Latarnia Morska Stilo leży w odległości ok. 2,4 km od lokalizacji, ale nie jest ogólnodostępny w porze nocnej (godziny otwarcia 10-18); – punkt widokowy „Kaszubskie Oko” leży w odległości ponad 10 km od lokalizacji (17,8 km) i nie jest ogólnodostępny w godzinach nocnych (godziny otwarcia zróżnicowane w zależności od długości dnia – najdłużej lipiec i sierpień 9.00-21.00); – punkt widokowy Góra Zamkowa leży w odległości ponad 10 km od lokalizacji (18,1 km).
162	Raport błędnie opisuje i używa nazw tras oraz szlaków rowerowych. Szlaki EuroVelo 10 i EuroVelo 13 (dawne szlaki RIO i R13) są prowadzone i oznakowane w tym samym przebiegu. Ponadto brak jest pogłębionej analizy związanej z ukierunkowaniem dużego ruchu (obecny ruch rowerowy na ww. trasach liczony jest na ok. 150 tys. rowerzystów rocznie) na szlakach turystycznych o znaczeniu międzynarodowym i lokalnym, które na etapie budowy i eksploatacji EJ oraz infrastruktury towarzyszącej będą przerwane i nie powrócą do pierwotnych przebiegów. Oprócz walorów przyrodniczych, wypoczynkowych i rekreacyjnych turystykę w aspekcie budowy EJ i inwestycji	Uwaga częściowo uwzględniona W odniesieniu do uwagi, że „Raport błędnie opisuje i używa nazw tras oraz szlaków rowerowych szlaki EuroVelo 10 i EuroVelo 13 (dawne szlaki RIO i R13) są prowadzone i oznakowane w tym samym przebiegu” należy wskazać, że jest to omyłka pisarska w tekście. W tomie III, w rozdziale III.4.4.2, na rysunku III.4.4-3 zaprezentowano m.in. szlak EuroVelo w którym zaznaczono wspólną, niebieską linią Szlak EuroVelo 10 i EuroVelo 13. Dodatkowo należy wyjaśnić, że w raporcie, w tomie III, w rozdziale III.4.4 zaprezentowano aspekty związane z ruchem turystycznym, a w tomie IV, w rozdziale IV.18.5 zaprezentowano kwestie związane z oddziaływaniem przedsięwzięcia na kwestie turystyki na analizowanym terenie, w tym wskazano, że docelowy przebieg szlaków (rowerowych, pieszych, konnych, itd.) będzie musiał być dostosowany do nowego zagospodarowania terenu.

L p	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>towarzyszących należy analizować przez pryzmat ruchu turystycznego, który należy oddzielić od placów budowy oraz miejsc kolizji z pojazdami związanymi z inwestycjami.</p> <p>W Raporcie brakuje prognoz liczby użytkowników oraz rekomendacji dotyczących zmian przebiegu szlaków i tras na etapie budowy i eksploatacji. Ruch rowerowy na międzynarodowej trasie rowerowej EuroVe1010/13 został świadomie odizolowany od dróg lokalnych w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i zdrowia ich użytkowników. W tym obszarze występuje także duże natężenie ruchu na trasach turystyki pieszej i konnej. Brak dogłębnej analizy tego tematu spowoduje chaos komunikacyjny oraz wpłynie negatywnie na zdrowie i bezpieczeństwo użytkowników. Nie jest właściwe łączenie rozwiązań komunikacyjnych przeznaczonych dla mieszkańców (połączenie drogowe pomiędzy miejscowościami) ze szlakami o znaczeniu międzynarodowym. Obecny układ drogowy w obszarze oddziaływania EJ jest słabo rozwinięty, a prognozowane zwiększenie ruchu na nim wraz z implementacją ruchu pieszego, rowerowego oraz konnego wpłynie negatywnie na poziom bezpieczeństwa. To zagrożenie zostało wskazane w Raporcie, jednakże nie została wyciągnięta konkluzja i nie zostały zaproponowane rozwiązania mające na celu zminimalizowanie ryzyka (t. IV rozdz. IV 15.1.2.4).</p>	<p>Ruch turystyczny zostanie oddzielony od placów budowy, oraz miejsc kolizji z pojazdami związanymi z inwestycjami. W rozdziale V.3.1 zaproponowano, że zostanie nawiązana współpraca z przedstawicielami gminy Choczewo oraz gmin sąsiednich w celu omówienia oddziaływania na obszary obecnie wykorzystywane do rekreacji oraz możliwości dostępu do alternatywnych terenów rekreacyjnych, w tym ich przystosowania do osób starszych, niepełnosprawnych, dzieci. Ponadto będą prowadzone działania na rzecz rozwoju, poprawy lokalizacyjnych tras rowerowych oraz ścieżek dla pieszych. Podczas realizacji przedsięwzięcia będą dostarczane informacje związane z ograniczeniami dostępu do wybrzeża i ładu lokalnej społeczności, co będzie stanowić część Planu współpracy z interesariuszami. Tak jak w przypadku innych kwestii, będzie wdrożony system rozpatrywania skarg dotyczący ograniczeń w dostępie do terenów wybrzeża. W tomie V, w rozdziale V.3.1, wskazano działania minimalizujące w zakresie kontroli ruchu drogowego i zapewnienie bezpieczeństwa (podrozdział V.3.1.12.4). W ramach działań zaproponowano prowadzenie współpracy z zarządcami dróg, zoptymalizowanie liczby przejazdów pojazdów wykorzystywanych do transportu materiałów budowlanych i personelu (w tym z bazy zakwaterowania pracowników).</p>
163	<p>Raport nie posiada prognoz i dogłębnych analiz dotyczących natężenia ruchu na obszarze oddziaływania EJ oraz nie wskazuje potencjalnych miejsc kolizyjnych ruchu turystycznego i lokalnego z głównymi i wspierającym drogami związanymi z budową EJ oraz infrastruktury towarzyszącej. Aby w pełni ocenić wpływ ww. inwestycji na infrastrukturę rekreacyjną punktową i liniową Raport musi posiadać dokładnie zmapowane i wskazane: aktualne przebiegi szlaków i tras wraz z ich nazwami, przebiegi tymczasowe szlaków i tras i na czas trwania budowy EJ i infrastruktury towarzyszącej w tym obszarze, a także ich docelowe przebiegi w czasie eksploatacji EJ. W ocenie ZWP zasadnym będzie zaplanowanie docelowego (na czas eksploatacji EJ, a także w miarę możliwości już po wybudowaniu MOLF) przebiegu międzynarodowej trasy rowerowej EuroVelo istniejącą drogą techniczną wzdłuż brzegu morskiego. Rozwiązanie to będzie niosło za sobą dużo korzyści dla bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców oraz turystów, a także zwiększy bezpieczeństwo realizacji EJ i inwestycji towarzyszących, przez ograniczenie obecności osób trzecich. Dodatkowo użytkownicy tej trasy (mieszkańcy, turyści) będą oddaleni od nadmiernego hałasu, szkodliwych substancji wydzielanych przez środki transportu oraz miejsc kolizji z pojazdami mechanicznymi.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W raporcie, w tomie IV, w rozdziale IV.18.5 wskazano, że przedsięwzięcie będzie miało wpływ na takie formy aktywności jak wędrówki piesze, spacer, plażowanie, jazda na rowerze i jazda konna, a w szczególności na wszelkie istniejące szlaki turystyczne przebiegające w bezpośrednim sąsiedztwie, opisane m.in. w tomie III w rozdziale III.4.4.2 zaprezentowano główne szlaki turystyczne oraz wejścia na plaże (rysunek III.4.4-3), w tym Szlak Nadmorski Bałtycki (szlak pieszy), szlak EuroVelo (rowerowy). Wskazano, że docelowy przebieg szlaków będzie musiał być dostosowany do nowego zagospodarowania terenu. Podobna sytuacja będzie miała miejsce ze szlakami lokalnymi wyznaczonymi przez gminę. W raporcie wskazano także, że na okolicznych drogach zwiększy się intensywność ruchu pojazdów ze względu na transport pracowników, sprzętu i materiałów na teren budowy elektrowni.</p> <p>W tomie V, w rozdziale V.3.1, wskazano działania minimalizujące w zakresie kontroli ruchu drogowego i zapewnienie bezpieczeństwa (podrozdział V.3.1.12.4). W ramach działań zaproponowano prowadzenie współpracy z zarządcami dróg, zoptymalizowanie liczby przejazdów pojazdów wykorzystywanych do transportu materiałów budowlanych i personelu (w tym z bazy zakwaterowania pracowników).</p> <p>W tomie V, rozdziale V.3.1.12.3 raportu wskazano także, że podczas realizacji przedsięwzięcia będą dostarczane informacje związane z ograniczeniami dostępu do wybrzeża i części lądowej ładu dla ludności (długość ich obowiązywania, dostępność alternatywnych tras itd.) jako część planu współpracy z interesariuszami, który zostanie opracowany na potrzeby realizacji przedsięwzięcia.</p> <p>Odpowiedzi jak w uwagach nr 149, 159, 162.</p>
164	<p>Bezpieczeństwo publiczne</p> <p>Planowany rozwój morskiej energetyki wiatrowej oraz plany budowy pierwszej EJ powodują skokowy wzrost znaczenia infrastruktury krytycznej funkcjonującej w obszarach morskich przyległych do województwa pomorskiego oraz w strefie brzegowej. W tej ostatniej należy spodziewać się również inwestycji związanych z infrastrukturą do odbioru i magazynowania skroplonego gazu ziemnego, gazu ze złóż podmorskich, ropy naftowej i produktów jej przerobu, a także węgla energetycznego. W świetle obecnej sytuacji geopolitycznej EJ obok ww. inwestycji będzie kluczowa dla Pomorza i całego kraju pod względem produkcji energii elektrycznej, a tym samym potencjalnym celem ataku. Potencjalny atak w postaci fizycznej lub w sferze cyberprzestrzeni może sparaliżować znaczną część województwa pomorskiego</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Raport został opracowany zgodnie z wymogami określonymi w postanowieniu o zakresie raportu o oddziaływaniu na środowisko, które zostało sformułowane z uwzględnieniem uwag i propozycji zgłoszonych przez społeczeństwo polskie i tzw. „strony narażone” (w rozumieniu Konwencji z Espoo o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym) w trakcie opiniowania kip. W dokumencie tym, w pkt III.10.g) tiret trzecie wyszczególniono zagrożenia „terrorystyczne i sabotażowe”, a w pkt III.10.g) tiret 4 wyszczególniono „możliwe eksplozje w sąsiadujących obiektach o charakterze przemysłowym lub militarnym oraz wynikające z transportu”. Kwestie te zostały opisane w tomie II, w pkt II.11.3.3.1, II.11.3.3.2, II.11.3.3.3 i II.11.3.3.4.</p> <p>W ww. postanowieniu nie wymieniono zagrożeń dla bezpieczeństwa związanych z działaniami wojennymi. W obecnie obowiązujących regulacjach określonych w krajowych przepisach w zakresie bezpieczeństwa jądrowego, przepisach innych państw, jak również w obowiązujących międzynarodowych standardach bezpieczeństwa, nie zostały ujęte wymagania dotyczące potencjalnych zagrożeń dla obiektów jądrowych</p>

L. p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>poprzez brak energii elektrycznej i ograniczenie dostępu do podstawowych usług (jak np. dostęp do wody, mediów i informacji, systemów komunikacji, wypłat i transakcji pieniężnych, zaprzestanie działania stacji benzynowych). Społeczna świadomość, a także działania prewencyjne oraz zabezpieczające winny zostać szerzej uwzględnione w Raporcie ze względu na swoją istotność oraz wpływ na środowisko i mieszkańców regionu. Przykładowo w Raporcie stwierdzono, że „znajdujące się w dużej odległości od Obszaru realizacji Przedsięwzięcia (w obu wariantach lokalizacyjnych) obiekty wojskowe nie stwarzają zagrożenia dla bezpieczeństwa EJ, ze względu na skutki ewentualnej eksplozji.” (t. II, s. 217). Jednocześnie w powyższych rozważaniach w ogóle nie podjęto kwestii zagrożenia w czasie konfliktu zbrojnego, co jak pokazują doświadczenia z Ukrainy może mieć miejsce. W Raporcie brak także uwzględnienia zagrożenia zewnętrznego w postaci podwodnego uszkodzenia systemów chłodzenia/odprowadzania wody przez atak sabotażowy (analogicznie do przypadku uszkodzenia gazociągu Nord Stream na Morzu Bałtyckim przez eksplozję wywołane aktem sabotażu).</p>	<p>związanych z prowadzeniem działań wojennych, czy też wywołanych na skutek wojny. Jednakże, powyższe nie oznacza, że ww. zagrożenia nie zostały zidentyfikowane i w konsekwencji objęte analizami dotyczącymi bezpieczeństwa jądrowego w zakresie wybranej technologii EJ.</p> <p>Raport służy ocenie oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko, zatem w jego zakresie nie znalazły się wyniki analiz związanych z oddziaływaniem otoczenia na inwestycję. Wyniki tychże analiz stanowią będą dokumentację bezpieczeństwa jądrowego, która zostanie przedstawiona w: Raporcie Lokalizacyjnym oraz Raportach Bezpieczeństwa: wstępnym, pośrednim i eksploatacyjnym. Dlatego szczegółowość zawartych w raporcie informacji nt. różnych aspektów bezpieczeństwa jądrowego i ochrony fizycznej została ograniczona mając na uwadze cel tego raportu, a także wrażliwość tych informacji – szczegóły dotyczące tego obszaru muszą pozostać niejawnymi.</p> <p>Tym niemniej w kwestii odporności na zagrożenia, o których mowa w tej uwadze (tj. zagrożenia dla bezpieczeństwa fizycznego i cyberbezpieczeństwa, aktów sabotażowych, oraz potencjalnych zagrożeń związanych z działaniami wojennymi) lub zabezpieczenia się przed ich wystąpieniem.</p> <p>Dla elektrowni zostanie zaprojektowany i zastosowany system ochrony fizycznej, zgodny z wymaganiami zawartymi w stosownych polskich przepisach (w szczególności: p.a. – od art. 40 do art. 42a) z uwzględnieniem odpowiednich wymagań amerykańskich, oraz obszernych rekomendacji Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (MAEA) w zawartych w publikacjach „Nuclear Security Series”. System ochrony fizycznej zostanie opracowany w szczególności na podstawie określonego przez kompetentne polskie agencje rządowe (pod przewodnictwem Prezesa PAA), tzw. podstawowego zagrożenia projektowego o którym mowa m.in. w art. 40 pkt 5a, art. 41n i art. 41o p.a. W szczególności, bardzo dużą wagę przywiązuje się do zapewnienia cyberbezpieczeństwa. Powyższe podejście zostało zaprezentowane w trakcie konsultacji transgranicznych i zaakceptowane przez „strony narazone”.</p> <p>Dodatkowo elektrownia jako element infrastruktury krytycznej, podlegać będzie specjalnej ochronie przez stosowne służby państwowe.</p>
165	<p>Zagospodarowanie odpadów radioaktywnych</p> <p>Rozruch i eksploatacja trzech (a mając na względzie planowaną wg Raportu rezerwę terenową – czterech reaktorów AP1000) skutkować będzie powstawaniem w perspektywie kilkudziesięciu lat znaczącego strumienia odpadów promieniotwórczych o różnym stopniu aktywności, w tym wypalonego paliwa. Z 3 pracujących przez 60 lat reaktorów powstanie - wg danych z Raportu - ok. 1620 m³ wypalonego paliwa jądrowego. Jest to objętość mniejsza niż pojemność basenu olimpijskiego, co mogłoby przemawiać za argumentem o niewielkiej ich liczbie. Jednak z uwagi na brak powszechnej świadomości co do sposobów przechowywania i unieszkodliwiania tego rodzaju odpadów, jak również ich szczególny charakter, niezbędne jest rozpoczęcie dyskusji już na tym etapie postępowań administracyjnych nt. miejsca ich składowania (a nie jedynie przechowywania). Jak pokazują głosy mieszkańców z rejonu planowanej EJ w ich świadomości panuje przekonanie, że to na terenie elektrowni bądź w jej sąsiedztwie będą składowane odpady radioaktywne. Brak szerokiej debaty i kampanii informacyjnych sprawia, że takie informacje mogą stać się powszechne i ugruntowane. Jednocześnie proces OOS, odwołujący się w sposób ogólny do Nowego Powierzchniowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych (NPSOP) i składowiska wysokoaktywnych odpadów promieniotwórczych o niedookreślonych wciąż lokalizacjach nie odpowiada na zgłaszane niepokoje. Sam etap typowania lokalizacji składowiska powierzchniowego oraz głębokiego, geologicznego składowiska z racji złożoności badań jest z dużym prawdopodobieństwem bardzo czasochłonny, jednak dla efektywnego działania niezbędne jest jego pilne połączenie z szerokimi konsultacjami społecznymi w rozważanych miejscach ich potencjalnej budowy. Realizacja takiej inwestycji, podobnie jak elektrowni, wymaga świadomego dialogu z wszystkimi zainteresowanymi stronami.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Postępowanie z odpadami promieniotwórczymi (opisane w tomie IV, rozdział IV.16 raportu) prowadzone będzie zgodnie z bardzo rygorystycznymi wymaganiami. Odpady nisko i średnioaktywne, które będą powstawały na terenie elektrowni będą poddawane segregacji, przetwarzane zgodnie z przyjętymi procedurami, przechowywane na terenie elektrowni, a następnie kierowane do składowiska odpadów promieniotwórczych, które zlokalizowane będzie poza terenem elektrowni (wybór lokalizacji dla przyszłego Nowego Składowiska Powierzchniowego Odpadów Promieniotwórczych jest prowadzona zgodnie z Krajowym Planem Postępowania z Odpadami Promieniotwórczymi i Wypalonym paliwem jądrowym).</p> <p>Jeżeli chodzi o wypalone paliwo jądrowe, elementy paliwowe po zakończeniu cyklu paliwowego kierowane będą do przyreaktorowego basenu celem schłodzenia, w którym będą przechowywane przez okres 5 – 10 lat. Po tym okresie wypalone paliwo jądrowe będzie przechowywane w suchym przechowalniku wypalonego paliwa jądrowego, który znajdować się będzie na terenie elektrowni. Pojemność przechowalnika pozwoli na przechowywanie wypalonego paliwa z całego okresu eksploatacji. Zgodnie z Krajowym Planem Postępowania z Odpadami Promieniotwórczymi i Wypalonym Paliwem Jądrowym na terenie Polski ma powstać Składowisko Głębokie Odpadów Promieniotwórczych, w którym docelowo ma być składowane wypalone paliwo jądrowe z polskich elektrowni.</p> <p>Polska posiada ogromne doświadczenie w postępowaniu odpadami promieniotwórczymi, które liczy już ponad 60 lat. Krajowe Składowisko Odpadów Promieniotwórczych rozpoczęło swoją pracę w Polsce już 1961 r. Zlokalizowane jest ono w miejscowości Różan nad Narwią w odległości ok. 90 km od Warszawy i zajmuje powierzchnię 3,045 ha. Według klasyfikacji Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej jest typem składowiska powierzchniowego. Składowisko to przeznaczone jest do składowania krótkożyłowych odpadów nisko- i średnioaktywnych oraz do okresowego przechowywania odpadów długożyłowych. W KSOP mogą być składowane odpady wyłącznie w postaci stałej lub zestalonej, a ponadto muszą spełniać określone wymagania jakościowe: nie powinny wydzielać produktów gazowych, nie powinny zawierać substancji wybuchowych, łatwopalnych lub wykazujących się powinowactwem chemicznym w stosunku do barier ochronnych, nie powinny zawierać cieczy nie związanej powyżej 1% całkowitej masy odpadów, ługowalność z produktów zestalania odpadów niskoaktywnych powinna być zgodna z limitami określonymi w polskich przepisach, a pojemniki z odpadami muszą być szczelnie zamknięte w sposób zabezpieczający przed wydostaniem się odpadów na zewnątrz.</p> <p>Zgodnie z Krajowym Planem Postępowania z Opadami Promieniotwórczymi i Wypalonym Paliwem Jądrowym Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi prace zmierzające do wyboru najlepszego miejsca pod przyszłe składowiska odpadów promieniotwórczych. Prace te dotyczą zarówno Nowego Składowiska Powierzchniowego Odpadów Promieniotwórczych, jak i Składowiska Głębokiego Odpadów Promieniotwórczych. Zostało wytypowanych kilka miejsc, w których prowadzone są badania geologiczne. Wybór miejsca będzie zależeć to od wyników badań oraz uzyskania poparcia społecznego dla realizacji inwestycji. Zarówno Nowe Składowisko Powierzchniowe Odpadów Promieniotwórczych jak i Składowisko</p>

L p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>Głębokie Odpadów Promieniotwórczych prowadzone są odrębnym postępowaniem administracyjnym i będą objęte oddzielnymi decyzjami środowiskowymi i lokalizacyjnymi, na które Polskie Elektrownie Jądrowe nie mają wpływu. Organem wiodącym w tych postępowaniach będzie Ministerstwo Klimatu i Środowiska.</p>
166	<p>Zgłaszam sprzeciw w sprawie budowy elektrowni jądrowej w Gminie Choczewo. Pomysł budowy w tej lokalizacji jest skandaliczny, to jest najpiękniejszy dziewiczy jeszcze teren nad Bałtykiem. Budowa elektrowni wpłynie negatywnie na środowisko oraz na lokalną społeczność, często utrzymującą się z turystyki, która zniknie w tym rejonie.</p> <p>Bardzo proszę o poważne potraktowanie negatywnego wpływu inwestycji na środowisko, na Bałtyk oraz na atrakcyjność turystyczną regionu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odnosząc się do kwestii dotyczącej lokalizacji przedsięwzięcia, wskazano, że informacje na temat procedury i kryteriów wyboru lokalizacji elektrowni jądrowej przedstawiono w odpowiedzi na uwagę nr 5.</p> <p>Wobec powyższego, w raporcie zostały szczegółowo przeanalizowane dwie lokalizacje: Wariant 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino oraz Wariant 2 – lokalizacja Żarnowiec. Lokalizacja „Żarnowiec” nie została wskazana przez Spółkę jako preferowana do realizacji, z uwagi na wiele aspektów, w tym technicznych, środowiskowych i społecznych. Analiza wyboru wariantu lokalizacyjnego została przedstawiona w tomie V, w rozdziale V.2 „Wybór wariantu proponowanego przez inwestora, racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska i racjonalnego wariantu alternatywnego wraz z uzasadnieniem wyboru”. Biorąc pod uwagę powyższe należy podkreślić, że proces wyboru lokalizacji dla budowy EJ został przeprowadzony przy dochowaniu najwyższej staranności i z uwzględnieniem wszelkich dostępnych w tym zakresie wytycznych oraz dobrych praktyk, a także ze świadomością konieczności zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego na terenie Polski i krajów z nią sąsiadujących.</p> <p>Odpowiedź dot. turystyki – odpowiedź na uwagę nr 7, 42 i 50.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia w ramach poszczególnych faz tj. budowy, eksploatacji, likwidacji będzie wpływać przede wszystkim na tereny znajdujące się w bezpośrednim w jej sąsiedztwie. Tereny te szczególnie w fazie budowy będą narażone na uciążliwości, tj. wzmożony ruch pojazdów, utrudnienia na drogach, hałas itd. W związku z tym prognozuje się, że szczególnie w fazie budowy może wystąpić zmiana liczby turystów odwiedzających analizowany obszar. Z drugiej strony mogą również pojawić się turyści zainteresowani przedsięwzięciem i jego budową, co może wpłynąć także na zmianę rodzaju turystów odwiedzających do tej pory na terenie.</p> <p>Zmiany w zakresie dostępności zakwaterowania dla turystów zostały zaprezentowane w tomie IV, w rozdziale IV.18.5.2.2. Wykorzystywanie wybranych, turystycznych obiektów noclegowych do zakwaterowania części pracowników, przyniesie korzyści właścicielom obiektów, w tym przedsiębiorstwom i jednostkom z branży turystycznej. Dodatkowe przychody z usług zakwaterowania turystycznego będą mieć oddziaływanie pośrednie na lokalną i regionalną gospodarkę z uwagi na dodatkowy popyt na usługi i produkty, jak również wzrost zatrudnienia w innych branżach związanych ze wzrostem popytu na noclegi. W szczycie sezonu turystycznego (w miesiącach letnich) może okazać się, że lokalna baza turystyczna będzie wykorzystywana zarówno przez turystów, jak i pracowników budowlanych. W szczycie sezonu turystycznego może mieć również miejsce sytuacja, w której nie będzie wielu dostępnych, dogodnych miejsc dla turystów. Może też wystąpić sytuacja, w której turyści nie będą chcieli odwiedzać tych samych miejsc noclegowych, co pracownicy budowlani, w wyniku czego może dojść do specjalizacji poszczególnych obiektów. Zmniejszenie liczby turystów w następstwie przyjazdu pracowników odwiedzających dany obszar, może mieć szczególny wpływ na przedsiębiorstwa zajmujące się działalnością rekreacyjną związaną z branżą turystyczną, ale nie oferującą usług zakwaterowania. Podczas fazy eksploatacji ok. 1000 pracowników będzie przyjeżdżał do pracy związanej z remontami cyklicznymi. Będą oni ulokowani w dedykowanej na czas budowy, bazy zakwaterowania w Choczewie lub zakwaterowani w turystycznych obiektach noclegowych w okolicy elektrowni.</p> <p>Ponadto w tomie V, rozdziale V.3.1.12.3 raportu wskazano, że podczas realizacji przedsięwzięcia będą dostarczane informacje związane z ograniczeniami dostępu do wybrzeża i części lądowej łądu dla ludności (długość ich obowiązywania, dostępność alternatywnych tras itd.) jako część planu współpracy z interesariuszami.</p> <p>W tomie V, w rozdziale V.3.1.12.2 raportu, w ramach działań minimalizujących przewiduje się stosowanie rozwiązań ograniczających doraźnie uciążliwości lub zniszczenia w związku z realizacją przedsięwzięcia lub rekompensaty finansowej skutków związanych z fizyczną realizacją przedsięwzięcia (np. zniszczenia związane z budową). Dotyczyć to będzie również sektora turystycznego.</p> <p>Ponadto na terenie będą organizowane liczne szkolenia, konferencje, czy warsztaty, w tym międzynarodowe, poświęcone energetyce jądrowej. Spowoduje to wzrost liczby turystów, w tym także zagranicznych odwiedzających gminę i region. Razem z budową elektrowni powstanie tzw. infrastruktura towarzysząca, czyli głównie drogi i koleje, co w przypadku lokalizacji na Pomorzu pozytywnie wpłynie na lepszą „dostępność” regionu dla turystów.</p> <p>W związku z realizacją przedsięwzięcia nastąpi wzrost środków finansowych pochodzących z wpływów podatkowych (tom IV, rozdział IV.18.4.2). Jak pokazują przykłady z Europy, gminy, w których funkcjonują EJ mogą zainwestować w infrastrukturę kulturalną, rekreacyjną, która zwykle jest poza zasięgiem małych gmin. W gminach tych powstały stowarzyszenia, których celem jest rozwój kulturalny i rozrywkowy.</p> <p>Ponadto autorzy raportu w tomie IV rozdział IV.18.5.21 analizowali kwestię wpływu budowy elektrowni na turystykę – jak przedstawiono w przedmiotowym rozdziale cyt.: „Doświadczenia z eksploatacji istniejących elektrowni jądrowych wskazują, że nie ma negatywnej korelacji pomiędzy liczbą turystów a lokalizacją elektrowni jądrowej, co potwierdza, że turyści nie przywiązują znaczącej uwagi do tej kwestii. W</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>rzeczywistości zaobserwowano, że niektóre z elektrowni jądrowych miały pozytywny wpływ na turystykę, np. wycieczki organizowane przez podmiot eksploatujący elektrownię przyciągnęły zainteresowanych, co wpłynęło na rozwój handlu i usług. Poza tym osoby te przyjeżdżały w późniejszym okresie jako turyści odwiedzający region”. Dodatkowo należy przypomnieć, że w roku 2009 na wniosek senatu RP zlecono przeanalizowanie kwestii dot. stosunku lokalnych społeczności krajów europejskich do lokalizacji w ich sąsiedztwie elektrowni jądrowych (link do raportu: https://www.senat.gov.pl/efc/senat/pl/senatopracowanie/73/plik/ot-575.pdf). W podsumowaniu analizy autorki konkludują cyt.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Nie znaleziono żadnych przykładów świadczących o tym, że usytuowanie elektrowni atomowej wpływa negatywnie na ruch turystyczny w danej miejscowości. Wręcz przeciwnie – pokazano, że obecność takiej elektrowni może stymulować wzrost liczby turystów (Belgia, Francja, Czechy, Szwecja). - Wykazano pozytywny wpływ elektrowni atomowych na rozwój okolicznych gmin. - Pozytywne nastawienie do elektrowni atomowych wykazują mieszkańcy miejscowości, w których istnieje już elektrownia atomowa. Pozostali respondenci badań opinii, którzy nie czerpią korzyści z obecności w ich otoczeniu przemysłu jądrowego, są z reguły przeciwni lokalizacji elektrowni atomowej w ich miejscu zamieszkania. Z przesłanych odpowiedzi wynika (tak jest w Wielkiej Brytanii), że nowe elektrownie mogą być budowane bez przeszkód w miejsce starych, likwidowanych elektrowni atomowych, a mieszkańcy związani bezpośrednio lub pośrednio z pracą w nich oczekują, że po zamknięciu starej elektrowni zostanie wybudowana nowa. To samo dotyczy lokalizacji składowisk odpadów promieniotwórczych”.
167	<p>Lokalizacja Elektrowni Jądrowej na terenie gminy Choczewo to destrukcja ekosystemu nad polskim wybrzeżem.</p> <p>Budowa elektrowni w gminie Choczewo zdecydowanie zaburzy cały ekosystem tego regionu. Kolejnym argumentem przeciw w/w budowie są walory przyrodniczo Krajobrazowe, piękno tego kawałka polskiego wybrzeża przyciąga turystów z całej Europy.</p> <p>Inwestycja ta nieodwracalnie zdegruduje florę i faunę. Kolejnym problemem jest woda, która w początkowej fazie budowy będzie wykorzystywana z wodociągów, w związku z tym gmina będzie miała do czynienia z niedoborem wody dla mieszkańców.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedzi jak w uwagach nr 2, 4, 5, 7, 42, 71 i 75.</p> <p>Wpływ planowanego przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne (estetyczne) został przedstawiony w rozdziałach III.3.12 oraz IV. 12 raportu oraz w uzupełnieniu do raportu z 30 maja 2023 r., który stanowi odpowiedź na wezwanie GDOŚ do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia raportu z 25 kwietnia 2023 r., znak: DOOS-OA.4205.I.2015.80. Powyższe dokumenty opisują (1) metodykę oceny wpływu na krajobraz (połączony opis całej metodyki w uzupełnieniu załącznik nr 1 część I), (2) charakterystykę poszczególnych komponentów krajobrazu i walorów wizualnych (estetycznych), wydzielonych w ramach analizy, a także (3) przewidywany wpływ planowanego przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne na etapach: prac przygotowawczych, budowy, eksploatacji – pierwszy rok, eksploatacji – piętnasty rok i likwidacji (dla jednostek dla których przewidywane są duże i znaczące oddziaływania zebrano wyniki w załączniku nr 1 część II Uzupełnienia). Ocena została wykonana zgodnie z międzynarodowymi wytycznymi dotyczącymi najlepszych praktyk i metodyką, która opiera się na trzecim wydaniu Wytycznych oceny oddziaływania krajobrazowego i wizualnego (estetycznego) (GLVIA3).</p> <p>Ocena wpływu na krajobraz i walory wizualne obejmuje charakterystykę i ocenę wpływu w pięciu komponentach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Krajobrazy chronione - przeanalizowano wpływ na ustanowione, w obszarze 32 km od rozważanych lokalizacji elektrowni, formy ochrony przyrody, gdzie w celach ochrony wskazano ochronę krajobrazu, w tym otuliny ustanowione dla Słowińskiego Parku Narodowego oraz Nadmorskiego Parku Krajobrazowego oraz przeanalizowano lokalizację pomników przyrody, z uwzględnieniem przedmiotu ochrony (tj. w podziale na: drzewa, oraz grupy drzew i krzewów, głązy narzutowe i inne); 2. Krajobraz lądowy (AIL) - w obszarze 32 km od rozważanych lokalizacji elektrowni, w części lądowej, przeprowadzono: delimitację tj. wyznaczenie krajobrazów, klasyfikację krajobrazów (w tym celu zaadoptowano metodykę audytu krajobrazowego), scharakteryzowano (także, przy uwzględnieniu metodyki audytu krajobrazowego) wszystkie wyznaczone jednostki krajobrazowe (zagregowane indywidualne krajobrazy – AIL), w tym wykonano zdjęcia panoramiczne i je przeanalizowano, oraz przeprowadzono waloryzację jednostek krajobrazowych; wyznaczono 53 Zagregowane Indywidualne Krajobrazy (AIL); podstawą delimitacji jednostek krajobrazowych był podział fizyczno-geograficzny Polski na mezoregiony (313.41 – Pojezierze Słowińskie, 313.44 – Wysoczyzna Damnicka, 313.45 – Wysoczyzna Choczewska, 313.46 – Pradolina Redy-Łeby, 313.51 – Pobrzeże Kaszubskie, 313.52 – Półwysep Helski, 314.51 – Pojezierze Kaszubskie); w kolejnym kroku, z obszarów mezoregionów wydzielono jednostki krajobrazowe na podstawie pokrycia tj. zagospodarowania terenu; 3. Krajobraz morski (SCA) - w obszarze 32 km od rozważanych lokalizacji elektrowni, w części morskiej, która obejmuje: a) obszary morskie sięgające w głąb morza od punktu odpływu, b) strefę międzypływową (strefę pływów) między punktem przyprływu, a punktem odpływu, oraz c) obszar lądu powyżej punktu przyprływu, gdzie uznano, że krajobraz jest wyraźnie brzegowy tj. klify, plaże, wydmy, przeprowadzono: delimitację tj. wyznaczenie typów i obszarów krajobrazu morskiego (uwzględniając Podejście do oceny charakteru krajobrazu morskiego (metodyka), Natural England, 2012) scharakteryzowano wyznaczone obszary krajobrazu morskiego oraz zwaloryzowano obszary krajobrazu morskiego; wyróżniono osiem typów krajobrazu morskiego (SCT) i dwanaście obszarów krajobrazu morskiego (SCA); 4. Elementy krajobrazu (elementy krajobrazu to poszczególne części, które składają się na krajobraz takie jak np.: żywopłoty i budynki)”. Termin ten odnosi się również do wszystkich strukturalnie odrębnych części krajobrazu takich jak ekosystemy, drzewa lub ich grupy, krzewy i budynki)

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>- w obszarach wariantowych lokalizacji elektrowni wraz z otaczającym pasem terenu o szerokości ok. 500 m, przeprowadzono: identyfikację przyrodniczych elementów krajobrazu (uwzględniając obszary siedlisk przyrodniczych sieci Natura 2000 i fitosocjologiczne zespoły roślinne) i kulturowych elementów krajobrazu (historyczne budynki i budowle, zespoły urbanistyczne, zespoły ruralistyczne oraz dominanty krajobrazowe, przy czym przyjęto, że ocena obejmie wszystkie budynki i budowle, które mają 100 lat i więcej (czyli zbudowane przed rokiem 1920); scharakteryzowano i zwaloryzowano zidentyfikowane elementy krajobrazu; w lokalizacji Lubiatowo-Kopalino zidentyfikowano: 19 naturalnych elementów krajobrazu oraz 12 kulturowych elementów krajobrazu;</p> <p>5. Walory wizualne (widoki, estetyka krajobrazu) - w obszarze 32 km od wariantowych lokalizacji elektrowni, w ramach analizy: a) wykonano mapy stref teoretycznej widoczności (tj. mapa, zwykle tworzona cyfrowo, pokazująca obszary terenu, z których teoretycznie, potencjalnie widoczne jest planowane przedsięwzięcie – w analizie uwzględniono rzeźbę terenu i kompleksy leśne), b) wyznaczono i opisano punkty widokowe wraz z badaniem terenowymi i wykonaniem zdjęć panoramicznych ze wszystkich punktów widokowych w kierunku planowanego przedsięwzięcia oraz określono grupy odbiorców walorów wizualnych (tj. grupy ludzi: mieszkańców, turystów/rekreantów, przejezdnych).</p> <p>Należy wyjaśnić, że przy wyborze punktów widokowych oraz ustalaniu grup odbiorców uwzględniono m.in. turystyczne wykorzystanie terenu objętego analizą, w tym: miejsca świadczenia usług turystycznych, obiekty sportowe (jeżeli uprawianie danego sportu związane jest z walorami krajobrazowymi, np.: pole golfowe), miejsca pamięci czy obiekty dziedzictwa kulturowego, szlaki turystyczne, latarnie morskie i plaże, wieże widokowe, jeziora żeglowne i ośrodki sportów wodnych, rezerваты przyrody dostępne dla zwiedzających oraz infrastrukturę turystyczną w pobliżu planowanego przedsięwzięcia (szczegółowe zestawienia punktów widokowych oraz grup odbiorców znajdują się w ww. dokumentacji).</p> <p>Powyższa dokumentacja zawiera m.in. informację nt. dużych i znaczących oddziaływań przewidywanych planowanego przedsięwzięcia na jednostki w poszczególnych komponentach analizy wpływu na krajobraz i walory wizualne. W uzupełnieniu raportu, w odpowiedzi na pytanie 5) lit. a, b, c i d (w wersji pdf strony od 40 do 48), wskazano na działania minimalizujące wizualne oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia jako dominaty wysokościowej i przestrzennej.</p> <p>Z punktu widzenia oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na krajobraz priorytetem jest wybór wariantu realizacji inwestycji, przy uwzględnieniu wysokości planowanych obiektów. Wymiar pionowy jest szczególnie istotny w krajobrazie nadmorskim o horyzontalnej kompozycji kluczowych struktur krajobrazu. W rekomendowanym do realizacji wariantcie 1A w lokalizacji Lubiatowo-Kopalino najwyższymi stałymi konstrukcjami będą budynki reaktorów o wysokości ok. 70 m i średnicy przy podstawie 45 m. Natomiast we wszystkich pozostałych wariantach technologicznych w lokalizacji Lubiatowo-Kopalino i we wszystkich analizowanych wariantach w lokalizacji Żarnowiec najwyższymi stałymi konstrukcjami są chłodnie kominowe, których wysokość wynosi ok. 200 m, a średnica przy podstawie ok. 170 m. Wybór podwariantu 1A należy uznać z powyższych względów za najkorzystniejszy w aspekcie analizy wpływu na komponent krajobrazu i walory wizualne.</p> <p>Istotne są zaproponowane działania minimalizujące wpływ przedsięwzięcia w zakresie: (i) kompozycji zabudowy, (ii) kolorystyki elewacji, (iii) ograniczenia powierzchni realizacji inwestycji - w tym zakresie należy podkreślić, że planowany obszar usunięcia drzew, położony jest przy południowej granicy miejsca realizacji przedsięwzięcia i obejmuje powierzchnię na czas budowy – maksymalnie ok. 50% jego powierzchni, przy czym na terenach, które po budowie nie będą konieczne dla funkcjonowania elektrowni (i dopuszczone będzie to przepisami p.poż. i bezpieczeństwa obiektów) planowane są nasadzenia lasu w strefach zewnętrznych na powierzchni ok. 20% miejsca realizacji przedsięwzięcia, oraz (iv) nasadzenia drzew i krzewów oraz innej roślinności na terenie elektrowni, w celu przełamania widokowej dominacji nawierzchni sztucznych, obcych otaczającym terenom otwartym.</p> <p>Opracowanie szczegółowego planu gospodarowania zielenią dotyczy dalszego etapu procedowania elektrowni jądrowych i wymagane jest również w przepisach m.in. w u.o.e.j. gdzie wskazano w art. 16 ust. 2 pkt 2), iż wniosek o pozwolenie na budowę obiektu energetyki jądrowej powinien zawierać plan gospodarki zielenią, jako część projektu zagospodarowania działki lub terenu, w którym określa się przyczynę i termin zamierzonego usunięcia poszczególnych drzew lub krzewów, wielkość powierzchni, z której zostaną usunięte krzewy, oraz planowane nasadzenia zastępcze w rozumieniu art. 83b ust. 1 pkt 9 u.o.p. Zgodnie z powyższym przepisem inwestor opracuje szczegółowy plan gospodarki zielenią do wniosku o pozwolenie na budowę.</p> <p>W kontekście zniszczenia fory i fauny – odpowiedź jak w uwadze nr 50.</p> <p>W kontekście niedoboru wody związanego z realizacją inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 239.</p>
168	<p>Odprowadzenie wody z budowy do kanałów melioracyjnych wpłynie na zmniejszenie zasolenia wody w Bałtyku, przez co nastąpi wymieranie wielu gatunków ryb i innych organizmów.</p> <p>Odprowadzanie ciepłej wody do Bałtyku z procesu chłodzenia reaktora doprowadzi do ocieplenia wody, co wiąże się namnożenie sinic.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Docelowym odbiornikiem wód zbieranych z terenu inwestycji i przetrzymywanych w urządzeniach retencyjnych będą: Kanał Biebrowski oraz - w przypadku wyczerpania możliwości hydraulicznych Kanału - Morze Bałtyckie.</p> <p>Ocena wpływu realizacji przedsięwzięcia na wody powierzchniowe śródlądowe i morskie została przedstawiona w rozdziale IV.8 raportu, a następnie była aktualizowana w toku niniejszego postępowania w sprawie wydania decyzji środowiskowej, m.in. ze względu na wejście II</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>aktualizacji PGW w 2023 r. W raporcie oraz w jego późniejszych uzupełnieniach, w tym zwłaszcza w uzupełnieniu przedłożonym przy piśmie z dnia 21 kwietnia 2023 r., znak: EJ1-2023-0949, do którego dołączono zweryfikowaną ocenę oddziaływania na wody śródlądowe, kwestia odprowadzania wód z odwodnienia oraz wód opadowych lub roztopowych była przedmiotem modelowania. Modelowanie to, przeprowadzone przy pomocy narzędzia SWAT, wykazało brak wpływu odprowadzania wód do Kanału Biebrowskiego na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych przez jednolitą część wód, w granicach której zlokalizowany jest ww. odbiornik. Tym bardziej nie należy spodziewać się negatywnego wpływu w tym zakresie w wodach kolejnych odbiorników (rzeka Chelst → jezioro Sarbsko → Morze Bałtyckie). Ocena oddziaływania inwestycji, w tym odprowadzania wód, na stan wód morskich została również zaktualizowana i przedstawiona w opracowaniu „Uzupełnienie do Raportu OOS - aktualizacja oceny stanu wód przybrzeżnych i wód morskich oraz oceny oddziaływania przedsięwzięcia na stan tych wód”, przedłożonym przy piśmie z dnia 13 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1308, jako załącznik nr 1.</p> <p>Należy podkreślić, że zasilanie Kanału Biebrowskiego wodami z odwodnienia i wodami opadowymi odbywać się będzie na zasadzie alimentacji w stanie niezakłóconym, w związku z czym na terenach przyległych do odbiornika nie ma możliwości wystąpienia podtopień, o których mowa w uwadze.</p> <p>Modelowanie zostało przeprowadzone również w zakresie przepływu wód podziemnych. Na podstawie uzyskanych wyników nie stwierdzono występowania oddziaływań związanych z odwodnieniami wykopów na wody znajdujące się we wszystkich modelowanych warstwach wodonośnych. Obniżenia zwierciadeł w obrębie przypowierzchniowych poziomów będą minimalne. Dodatkowo należy podkreślić, że wykopy budowlane będą ograniczone ścianami szczelinowymi (lub rozwiązaniem równoważnym) pogrążonymi w naturalne, bądź sztuczne, poziome przesłony przeciwfiltracyjne, w celu znacznego ograniczenia ilości wód, jakie będą wymagane do usunięcia z wykopów budowlanych. W efekcie potencjalny wpływ na zmianę stosunków wodnych w zakresie wód podziemnych zostanie zminimalizowany. Informacje w tym zakresie zostały przedstawione w rozdziale IV.7.1.1.2 tomu IV raportu.</p> <p>Należy zaznaczyć, że zgodnie z informacjami przedstawionymi przez Spółkę trwają obecnie prace koncepcyjne nad wykorzystaniem wód pochodzących z odwadnianych wykopów na potrzeby realizacji przedsięwzięcia, co może mieć wpływ na: 1) zmniejszenie zapotrzebowania na wodę; 2) zmniejszenie ilości wód odprowadzanych do środowiska w związku z realizacją inwestycji. Tym samym ilość wód z odwodnienia odprowadzanych potencjalnie do Morza Bałtyckiego ulegnie dodatkowemu zmniejszeniu. Ewentualny wzrost ilości wód słodkich odprowadzanych dodatkowo w związku ze zmniejszeniem naturalnej retencji terenowej, wynikającym z realizacji inwestycji również będzie nieistotny w porównaniu do ilości wody słodkiej dostarczanej w wyniku sumarycznego zasilania takimi wodami Morza Bałtyckiego przez ciek. Taka ilość wód nie będzie miała wpływu na zmianę stopnia zasolenia wód morskich, a tym samym nie wpłynie również na warunki bytowania organizmów roślinnych oraz zwierzęcych. Należy w tym miejscu zauważyć, że Morze Bałtyckie obecnie charakteryzuje się niewielkim zasoleniem i już bytują w nim organizmy, których występowanie jest charakterystyczne dla wód słodkich.</p>
169	<p>Inwestycja spowoduje nieodwracalne szkody dla walorów przyrodniczych, turystyki, rolnictwa i mieszkańców gminy wzdłuż całego polskiego wybrzeża.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwagach nr 7, 71, 75, 50.</p> <p>W raporcie wskazano oddziaływania dla wszystkich wskazanych przez autora uwagi aspektach. Środowisko przyrodnicze opisano w tomie III w rozdziale III.2 „Opis elementów przyrodniczych środowiska (biotycznych) dla analizowanych wariantów w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia (obszar lądowy, przejściowy oraz morski)”. Oddziaływania w stosunku do elementów środowiska przyrodniczego i jego walorów przedstawiono w tomie IV w rozdziałach IV.1 „Oddziaływania na obszary i obiekty chronione (ląd i morze) oraz IV.2 Oddziaływania na elementy przyrodnicze (biotyczne). Uwarunkowania społeczno – gospodarcze, w tym oddziaływania na turystykę, rolnictwo opisano w tomie III w rozdziale III.4 „Uwarunkowania społeczno – gospodarcze”. Oddziaływania inwestycji w kontekście społeczno – gospodarczym przedstawiono natomiast w tomie IV rozdział IV.18 „Oddziaływania na aspekty społeczno-gospodarcze”.</p> <p>Z przytoczonych analiz nie wynika aby budowa inwestycji mogła przyczynić się do powstania nieodwracalnych szkód dla walorów przyrodniczych, turystyki, rolnictwa i mieszkańców gminy wzdłuż całego polskiego wybrzeża.</p>
170	<p>W związku z ogłoszonymi przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska konsultacjami społecznymi na temat budowy pierwszej polskiej elektrowni jądrowej w Stąjszewie gm. Choczewo (lokalizacja Kopalino-Lubiatowo) pragnę wyrazić swój zdecydowany sprzeciw wobec tej inwestycji.</p> <p>Sprzeciw swój motywuję następująco:</p> <p>Wybór lokalizacji elektrowni jądrowej w Stąjszewie</p> <p>Wybór lokalizacji pierwszej elektrowni atomowej w Polsce jest całkowicie nietrafiony. Wiaże się z dewastacją jednego z najpiękniejszych i najbardziej</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie wyboru lokalizacji inwestycji odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W zakresie wycinki odpowiedź jak w uwadze nr 4.</p> <p>W zakresie wpływu na turystykę odpowiedź jak w uwadze nr 7 i 42.</p> <p>W kwestii dot. turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 50.</p> <p>Odnosząc się do uwagi, że budowa jest planowana na ok. 20 lat, w raporcie wskazano, że dla lokalizacji w Wariantcie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino planowany czas fazy budowy to:</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>dziewiczych rejonów polskiego wybrzeża. Okolice plaży przy wejściu nr 48 i 49 w Słajszewie, gdzie ma powstać inwestycja, wraz z przylegającym lasem i łąkami stanowią unikalny i niepowtarzalny na naszym wybrzeżu ekosystem, pełen ptactwa i zwierząt. Położony jest w sąsiedztwie Nadmorskiego Parku Krajobrazowego, obszarów Natura 2000 Białogóra i Mierzeja Sarbska. Sama plaża w Słajszewie jest najszerszą plażą z całego 17 kilometrowego odcinka wybrzeża powiatu wejherowskiego i jedną z najszerszych w Polsce! Szerokość pasu leśnego i jego długość należy do najszerszych i najdłuższych w Polsce. Inwestycja ma powstać w unikalnym pasie lasów chochzewskich przylegających do kilku plaż w pasie nadmorskim, tj. Osetnik, Słajszewo i Lubiatowo. Miejscowości letniskowe tu położone odwiedza duża ilość turystów. Przyciąga ich morze, las i wspaniała przyroda. Osoby odwiedzające to miejsce są zachwycone nieskazitelną przyrodą tego miejsca i wielu twierdzi, że jest to jeden z najpiękniejszych kompleksów nadmorskich w Europie. Tak ogromna i długotrwała budowa, zaplanowana wstępnie na kilkanaście lat będzie miała negatywny wpływ nie tylko na dziewiczą naturę samego miejsca inwestycji, ale też na pobliskie obszary Natura 2000. Zniszczenie jednego z ostatnich w Polsce dziewiczych kompleksów leśno-nadmorskich na naszym wybrzeżu, miejsca o niepowtarzalnych walorach przyrodniczo-krajobrazowych jest ZBRODNIĄ. Dodatkowo nadleśnictwo Choczewo przeprowadziło w ostatnich latach modernizację leśnych szlaków turystycznych pod kątem turystyki, powstały trasy pieszo-rowerowe, wiaty czy ścieżki przyrodnicze i turystyczne. Między innymi również na odcinku nadmorskiego lasu w Słajszewie, który będzie zaanektowany pod inwestycję, co powoduje, że środki publiczne pozyskane na modernizację turystyczną tego miejsca zostaną zamarnowane.</p> <p>Warto również wspomnieć o okolicznych mieszkańcach, oraz osobach posiadających w miejscu przeznaczonym na inwestycję nieruchomości i domki letniskowe. Osoby te przez blisko 20 realizacji inwestycji nie zaznają spokoju. Prace budowlane będą trwały przez 24 godziny na dobę przez siedem dni w tygodniu, a ciężarówki dostarczające materiały będą przejeżdżały bez przerwy pod domami mieszkańców.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Etap prac przygotowawczych: 3 lata - wstępny harmonogram realizacji etapu prac przygotowawczych przedstawiono w tomie II, na rysunku II.7.1-2, a szacowany okres trwania poszczególnych prac w tabeli II.7.1-1 – Etap prac budowlanych i rozruchu 3 bloków to 9 lat obejmujących etap prac budowlanych oraz 3 lata rozruchu 3 bloków - wstępny harmonogram realizacji prac etapu budowy i rozruchu przedstawiono w tomie II na rysunku II.7.1-3 oraz szacowany okres trwania budowy poszczególnych obiektów w tabeli II.7.1-2. <p>Autor uwagi odnosi się nieprecyzyjnie do informacji przedstawionych w raporcie i jego uzupełnieniach m.in. informacja dot. procesu budowy 24 godziny na dobę. Spółka w stanowisku wobec uwag GDOS przekazanych w wezwaniu z dnia 13 lutego 2023 r., znak: DOOS-OA.4205.1.2015.63, wyjaśniła, że: "Inwestor wskazuje następujący zakres prac, które mogą wymagać odstępstwa od standardowych (dziennych) godzin pracy, tj. godziny 6:00 - 22:00, ze względu na konieczność zachowania ciągłości procesu technologicznego:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. betonowanie wielkich objętości (betony masywne), np.: betonowanie płyt fundamentowych oraz maszynowni, komory startowej TBM itp.; b. betonowanie modułów; c. prowadzenie wykopów i prac ziemnych związanych z przygotowaniem terenu; d. montaż konstrukcji stalowych obiektów reaktora oraz maszynowni komór startowych TBM itp. masywnych konstrukcji; e. tunelowanie kanałów wody chłodzącej za pomocą TBM (poborowe i zrzutowe) wraz z niezbędnymi pracami dodatkowymi; f. prowadzenie ciągłego odwodnienia wykopów (działanie motopomp spalinowych); g. praca spalinowych agregatów oświetleniowych i spalinowych agregatów prądotwórczych; h. inne prace budowlane, konstrukcyjne i transportowe konieczne do zapewnienia ciągłości prac." <p>Wnioskodawca zobowiązany jest zatem do prowadzenia prac w godzinach 6:00 – 22:00 z wyłączeniem niektórych prac wymagających nieprzerwanej ciągłości technologicznej. W tomie IV, w rozdziale IV.15 raportu przeanalizowano wpływ przedsięwzięcia na zdrowie i jakość życia ludności. Wskazano, że emisje o charakterze konwencjonalnym, tj. emisje zanieczyszczeń do powietrza, emisje hałasu oraz zanieczyszczenia wody i odprowadzanie ścieków, które fizycznie będą mogły wpłynąć na zdrowie ludzi mieszczą się w granicach wymaganych norm. Należy mieć jednak na uwadze, że pojawienie się źródeł hałasu oraz zanieczyszczeń powietrza przede wszystkim w fazie budowy będzie odczuwalne dla osób realizujących przedsięwzięcie oraz osób przebywających w pobliżu budowy EJ. W przypadku Wariantu 1 - lokalizacja Lubiatowo - Kopalino, istnieje prawdopodobieństwo, że osoby mieszkające w domach zlokalizowanych w pobliżu EJ, np. mieszkańcy wsi Choczewo oraz pobliskich miejscowości, takich jak Kopalino, Lubiatowo, Biebrowo i Słajszewo, będą odczuwać uciążliwości związane z hałasem generowanym przez przedsięwzięcie, jak również uciążliwości wynikające ze zwiększonej emisji zanieczyszczeń powietrza i pyłów.</p> <p>W tomie V, rozdziale V.3.1.12.3 raportu wskazano także, że podczas realizacji przedsięwzięcia będą dostarczane informacje związane z ograniczeniami dostępu do wybrzeża i części lądowej łądu dla ludności (długość ich obowiązywania, dostępność alternatywnych tras itd.) jako część planu współpracy z interesariuszami, który zostanie opracowany na potrzeby realizacji przedsięwzięcia. Ponadto, w tomie V, w rozdziale V.3.1, wskazano działania minimalizujące w zakresie kontroli ruchu drogowego i zapewnienie bezpieczeństwa (podrozdział V.3.1.12.4). W ramach działań zaproponowano prowadzenie współpracy z zarządcami dróg, zoptymalizowanie liczby przejazdów pojazdów wykorzystywanych do transportu materiałów budowlanych i personelu (w tym z bazy zakwaterowania pracowników).</p> <p>W kontekście wpływu realizacji przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze należy wskazać, że odpowiedź w tym zakresie udzielono w odpowiedzi na uwagę nr 88</p> <p>Odnosząc się dodatkowo do wskazanych w uwadze obszarowych form ochrony przyrody należy wyjaśnić, że Nadmorski Park Krajobrazowy położony jest w odległości ok. 9 km od miejsca realizacji przedsięwzięcia dla wariantu 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino (natomiast jego otulina w odległości ok. 2,5 km). Obszar Natura 2000 Białogóra PLH220003 znajduje się w odległości ok. 5 km na wschód od miejsca realizacji przedsięwzięcia. W przypadku obszaru Natura 2000 Mierzeja Sarbska PLH220018, w części zachodniej wprawdzie pokrywa się z nim na 5,16 ha, jednak realizacja przedsięwzięcia nie będzie się wiązała z ingerencją w ww. obszar. Ingerencja może mieć miejsce wyłącznie w przypadku budowy infrastruktury towarzyszącej – morskiego terminala przeładunkowego (MOLF), zostanie to jednak ocenione szczegółowo na etapie procedowania tej inwestycji w odrębnej procedurze uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Analizy wykonane w toku oceny oddziaływania na ww. obszary Natura 2000 pozwoliły na wykluczenie znaczących negatywnych oddziaływań na te obszary.</p>
171	<p>Ogromne koszty inwestycji i nieefektywność ekonomiczna</p> <p>Zgodnie z opiniami wielu ekspertów atom to „zamknięty rozdział”. Energetyka atomowa to najbardziej kapitałochłonna inwestycja. Wybudowanie obiektu pochłania ogromne ilości środków finansowych. Wstępne koszty pierwszego projektu atomowego w Polsce to 20 mld dolarów, czyli 90-100 mld złotych. Rzeczywiste</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy.</p> <p>Autor uwagi wskazuje, że „Zgodnie z opiniami wielu ekspertów atom to „zamknięty rozdział”, natomiast nie zostały wskazane źródła opinii, dlatego nie można się do nich precyzyjnie odnieść. Niemniej jednak należy zauważyć, że zgodnie z dokumentem „Analiza i ocena kosztów energii elektrycznej z różnych źródeł energii w Polsce” opracowanym w 2015 roku przez Narodowe Centrum Badań Jądrowych (RAPORT NCBJ SJ Nr: B - 27/2015) suma kosztów, które musi ponieść społeczeństwo jest najniższa dla energii jądrowej. We wspomnianym opracowaniu pada również</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>koszty będą zapewne wielokrotnie wyższe, a duża część z nich będzie finansowana z budżetu państwa. Koszty środowiskowe towarzyszą energii atomowej na wszystkich etapach: od wydobycia surowców, przez transport paliwa, produkcję prądu, zamykanie obiektów i przechowywanie odpadów. Według wielu źródeł energetyka atomowa, biorąc pod uwagę całość jej kosztów od budowy do rozbiórki jest droższa od innych źródeł energii. Stale rozwijają się nowe technologie, alternatywnego do paliw kopalnych, pozyskiwania energii (OZE, SMR). Może to spowodować, że wybrana dziś technologia elektrowni jądrowej okaże się przestarzała i nieopłacalna za kilkanaście lat, gdy mają zostać oddane do użytku trzy reaktory pierwszej polskiej elektrowni jądrowej. Istnieją alternatywne scenariusze pokrycia i zabezpieczenia potrzeb energetycznych, zakładające wzrost energii ze źródeł odnawialnych, czy w oparciu o biogazownie. Te w naszym kraju są w ostatnich latach blokowane.</p>	<p>stwierdzenie, że „nakłady inwestycyjne na MWh energii elektrycznej wytworzonej w czasie życia źródła są dla energii jądrowej wyższe, niż dla węgla i gazu. Są one jednak znacznie niższe, niż dla energetyki odnawialnej. W warunkach polskich nakłady na wiatraki na lądzie są ponad dwukrotnie, a na panele PV i na wiatraki na morzu trzykrotnie wyższe niż na elektrownie jądrowe. Daje to odpowiedź na często zadawane pytanie, czy Polskę stać na budowę EJ.” Biorąc pod uwagę konieczność odejścia od źródeł wysokoemisyjnych, jakimi są węgiel i gaz, energetyka jądrowa pozostaje najtańszą alternatywą dla źródeł wytwarzania energii elektrycznej. Ponadto energetyka jądrowa, w przeciwieństwie do OZE, jest stabilnym źródłem energii. Stabilizacja źródeł wytwórczych opartych na OZE wymaga wykorzystania wielkoskalowych systemów magazynowania energii, które niestety w obecnych czasach są bardzo kosztowne i nieefektywne. Upowszechnienie w przyszłości OZE z jednej strony spowoduje, że pozornie wzrośnie ich konkurencyjność w stosunku do energetyki jądrowej, jednakże realnie wymagać będzie bardzo dużych nakładów na modernizację całej krajowej infrastruktury przesyłowej, co w bilansie finansowym spowoduje, że energetyka jądrowa nadal będzie najbardziej opłacalna.</p> <p>Odnosząc się do uwagi, że „Energetyka atomowa to najbardziej kapitałochłonna inwestycja, należy wyjaśnić, że w raporcie w swoim zakresie nie obejmuje analizy opłacalności ekonomicznej i źródeł finansowania przedsięwzięcia. Zgodnie z art. 10b ust.3 pkt. 2) p.e. do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla obiektów energetyki jądrowej i infrastruktury towarzyszącej nie opracowuje się i nie załącza analizy kosztów i korzyści.</p> <p>Tym nie mniej w raporcie zostały przeprowadzone analizy w zakresie oddziaływań przedsięwzięcia na aspekty społeczno-gospodarcze (tom IV, rozdział IV.18), w tym m.in. na wybrane aspekty ekonomiczno-gospodarcze (tom IV, rozdział IV.18.4), na zatrudnienie (raport, tom IV, rozdział IV.18.3.5, w tomie V rozdział V.18.4.3 przeanalizowano wpływ na gospodarkę. W tomie V, w rozdziale V.2.2 przeprowadzono analizę porównawczą wariantów lokalizacyjnych, w ramach której wzięto również pod uwagę uwarunkowania finansowe obejmujące kryteria związane z nakładami inwestycyjnymi (CAPEX) oraz kosztami operacyjnymi (OPEX).</p> <p>W odniesieniu do uwagi, że technologia może okazać się przestarzała i istnieją inne technologie, w tym odnawialne należy wyjaśnić, że przedmiotem niniejszego postępowania jest wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej o mocy elektrycznej do 3 750 MWe, na obszarze gminy Choczewo. Organ administracji publicznej, będąc związany treścią żądania wyrażoną we wniosku, nie posiada kompetencji do jego dowolnej modyfikacji. Aspekty związane z inwestycjami w OZE nie są przedmiotem postępowania. Elektrownie jądrowe pracują w tzw. podstawie, czyli dzień po dniu, niezależnie od warunków atmosferycznych, pory dnia i innych okoliczności. Zapewniają energię przez cały czas pracy w przeciwieństwie do OZE, które wymagają rezerwowania blokami gazowymi lub węglowymi. Dotychczas Pomorze było głównie konsumentem energii. W najbliższych latach, dzięki budowie elektrowni jądrowej, region ten stanie się także wytwórcą energii. Aby transformacja energetyczna mogła się dokonać konieczne są inwestycje w duże moce wytwórcze w całej Polsce - również w regionach, gdzie dotychczas ich nie było.</p> <p>Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie odnawialnych źródeł energii przedstawiono w odpowiedzi na uwagę nr 8.</p>
172	<p>Ryzyko związane z kompleksowością projektu i ryzyko polityczne</p> <p>Budowa elektrowni jądrowych to niewyobrażalnie ogromna inwestycja. Wymaga sprawnej współpracy wielu podmiotów gospodarczych i państwa, co w polskich warunkach może okazać się trudne do osiągnięcia. Złożoność projektu sprawia, że znacznie łatwiej tu o opóźnienia w oddaniu do użytku czy nawet o fiasko całej budowy oraz o wielokrotne przekroczenie początkowo zakładanych kosztów (przykład: fiński reaktor Olkiluoto 3 — 13 letnie opóźnienie rozruchu reaktora, którego rozruch pierwotnie był zaplanowany na rok 2009 r., trzykrotne przekroczenie kosztów budowy). Ponieważ budowa elektrowni jądrowej to ogromne przedsięwzięcie, potrwa co najmniej 2-3 kadencje Sejmu. W polskich warunkach politycznych jest to wręcz równoznaczne ze zmianami opcji rządzącej, a co za tym idzie, potencjalnie ze zmianą nastawienia do energetyki atomowej. Istnieje więc ryzyko, że plany budowy zostaną opóźnione lub wstrzymane już w trakcie prowadzonych prac, a wydane środki — zmarnowane. A przepiękna przyroda zdewastowana bezpowrotnie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Przytoczony przykład opóźnień budowy Olkiluoto – 3 jest dla wszystkich wskazówką, że przygotowanie inwestycji musi być kompleksowe i realistyczne. Elektrownia EPR w Finlandii była pierwszą budowaną w najnowszej technologii i podlegała rozbudowanym procedurom wielokrotnego eliminowania najdrobniejszych niedoskonałości. Obserwatorzy inwestycji wyciągali wnioski na bieżąco i kolejne 2 elektrownie (Taj-Shan) w tej technologii zostały wykonane w czasie nieporównanie krótszym.</p> <p>Należy zaznaczyć, że Spółka Westinghouse i Bechtel – które będą odpowiadały za budowę Pierwszej Polskiej EJ wybudowały już reaktory AP1000 w Stanach Zjednoczonych (elektrownia Vogtle – jednostki 3 i 4) i mają wieloletnie doświadczenie w realizacji dużych inwestycji infrastrukturalnych.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
173	<p>Bezpieczeństwo</p> <p>Należy wziąć pod uwagę ryzyko katastrofy w elektrowni atomowej. Takie katastrofy, z przyczyn naturalnych, błędów technicznych i ludzkiej niefrasobliwości zdarzały się w przeszłości (Czarnobyl, Fukushima). Podział na pokojowe i militarne wykorzystanie technologii jądrowej jest fikcją. Odpady z elektrowni atomowej wykorzystywane są do produkcji broni jądrowej (pluton, uran) i konwencjonalnej (wzbogacony uran). Nie tylko zawodność „czynnika ludzkiego”, ale także wojny (agresja Rosji w Ukrainie) i atomowy terrorizm, zwiększają dziś ryzyko funkcjonowania elektrowni atomowych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ryzyka wystąpienia poważnej awarii skutkującej skażeniem środowiska zostały przedstawione w tomie II raportu, rozdział II.11.4.</p> <p>Organ nie zgadza się ze stwierdzeniem, iż: „Podział na pokojowe i militarne wykorzystanie technologii jądrowej jest fikcją. Odpady z elektrowni atomowej wykorzystywane są do produkcji broni jądrowej (pluton, uran) i konwencjonalnej (wzbogacony uran)”. Polska jest stroną Traktatu o Nierozprzestrzenianiu Broni Jądrowej (NPT) i jako państwo nieposiadające broni atomowej zobowiązana jest do nie dążenia do jej pozyskania oraz do poddawania swoich instalacji (obiektów) jądrowych międzynarodowej kontroli i inspekcjom prowadzonym w tym kontekście przez Międzynarodową Agencję Energii Atomowej i EURATOM. Takie kontrole i inspekcje (na miejscu) odbywają się obecnie i odbywać się będą także we wszystkich polskich elektrowniach jądrowych, które zostaną w przyszłości wybudowane.</p> <p>Na temat zagrożeń terrorystycznych oraz związanych z działaniami wojennymi – odpowiedź na uwagę nr 164.</p>
174	<p>Koszty społeczne w Polsce</p> <p>Wg licznych raportów inwestowane w odnawialne źródła energii (OZE) generują więcej trwałych miejsc pracy w społecznościach lokalnych niż energetyka atomowa. Potencjał tworzenia miejsc pracy przez energetykę jądrową jest 8-11 razy mniejszy. Społeczności lokalne i gminy nie będą mieć korzyści w postaci trwałych miejsc pracy i utracą potencjalne dochody z turystyki</p> <p>Biorąc pod uwagę koszt, kompleksowość i długość trwania projektu budowy elektrowni jądrowej oraz polskie realia polityczne, prawdopodobne jest, że elektrownia w Ślajszewie nigdy nie powstanie, albo powstanie z olbrzymim opóźnieniem, a niezwykle cenne przyrodniczo tereny i najpiękniejsze polskie plaże zostaną bezpowrotnie, doszczętnie zniszczone. A temu należy za wszelką cenę przeciwdziałać.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, uwaga częściowo poza zakresem sprawy</p> <p>Autor pytania nie wskazał źródła wskazanych w uwadze „raportów” (w tym do rodzaju, ilości, mocy itd. poszczególnych instalacji OZE), wobec czego nie można odnieść się precyzyjnie do zagadnienia.</p> <p>Szacowana liczba pracowników w każdej z faz realizacji przedsięwzięcia została zaprezentowana w tomie II, w rozdziale II.8 oraz w tomie IV, w rozdziale IV.18.1.1 raportu. W raporcie zostały przeprowadzone analizy w zakresie oddziaływań przedsięwzięcia na zatrudnienie (tom IV, rozdział IV.18.3.5) oraz turystykę (tom IV, rozdział IV.18.5).</p> <p>Budowa elektrowni jądrowej wiąże się z dynamicznym rozwojem rynku pracy. Realizacja elektrowni zapewni pewne, stabilne źródło zatrudnienia również dla lokalnej społeczności w poszczególnych fazach jej realizacji. Jak wskazują doświadczenia innych krajów, które posiadają tego typu obiekty, w fazie budowy elektrowni poszukiwani będą m.in. robotnicy, monterzy, spawacze, operatorzy koparek, kierownicy zawodowi oraz kadra zarządzająca. Jednocześnie, będzie to bardzo duża liczba ludzi potrzebujących licznych usług związanych z gastronomią, transportem, ochroną zdrowia, czy zakwaterowaniem. Szacuje się, że na etapie prac przygotowawczych zatrudnionych będzie ok. 1750 pracowników. Do realizacji prac przygotowawczych zatrudniani będą przede wszystkim pracownicy z lokalnego rynku pracy.</p> <p>Liczba pracowników zatrudnionych na etapie budowy wyniesie w pikę ponad 8 tys. osób i będzie zmieniała się sukcesywnie w zależności od frontów robót. W fazie eksploatacji elektrowni na terenie obiektu będzie pracowało ok. 860 pracowników, z których ok. 250 osób będą to operatorzy pracujący w trybie zmianowym. Pozostałe etaty obejmą różne specjalności, tj.: elektryk, elektromonter, automatyk, mechanik, hydraulik, a także specjalista w zakresie telekomunikacji, klimatyzacji i wentylacji oraz pracownik biurowy, ochrona i serwis sprzątający. Oprócz bezpośrednich skutków w zakresie zatrudnienia pracowników, realizacja elektrowni jądrowej wiąże się z szeregiem skutków pośrednich tj. wzrost zatrudnienia przy realizacji będzie powodować mnożnikowy wzrost zatrudnienia w całej gospodarce. Doświadczenia innych krajów wskazują również, że w trakcie eksploatacji elektrowni, na jednego pracownika elektrowni przypada ok. 5 pracowników pracujących w sektorach wspierających funkcjonowanie obiektu tj. obsługa serwisowa, transportowa, mieszkaniowa i gastronomiczna oraz pozostałe usługi i handel.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia w ramach poszczególnych faz tj. budowy, eksploatacji, likwidacji będzie wpływać przede wszystkim na tereny znajdujące się w bezpośrednim w jej sąsiedztwie. Tereny te szczególnie w fazie budowy będą narażone na uciążliwości, tj. wzmożony ruch pojazdów, utrudnienia na drogach, hałas itd. Odnosząc się do uwagi, że społeczności lokalne utracą potencjalne dochody z turystyki należy zwrócić uwagę, że celem jest wykorzystanie lokalnego potencjału w każdym sektorze, tj. zatrudnienia, usług, oraz wykorzystania lokalnej bazy noclegowej, jeśli mieszkańcy gminy wyrażą taką chęć. Jak wskazano w raporcie należy spodziewać się, że część mieszkańców będzie zainteresowana wynajęciem miejsc noclegowych na potrzeby pracowników (zmiana wynajęcia z sezonowego na całoroczne), a część będzie chciała pozostać przy dotychczasowym wynajmie dla turystów, czy ew. będzie ubiegać się o odszkodowania za utratę korzyści związanych z turystką, jeśli takie dotkną ich nieruchomości letniskowe (np. z uwagi na położenie w obszarze uciążliwości, które wystąpią w związku z realizacją przedsięwzięcia).</p>
175	<p>Złożony przez Inwestora Raport OOS w niejasny i niepełny sposób przedstawia kwestie istotne dla lokalnej społeczności. Problemy interesujące lokalną społeczność zostały opisane w Raporcie OOS w sposób nieprzystępny dla nieprofesjonalnego odbiorcy. Sposób prezentacji wniosków z oceny oddziaływania na środowisko nie dotyka najistotniejszych problemów interesujących mieszkańców, a sam Raport o znacznej objętości — 19 tys. stron — utrudnia sprawne i skuteczne zapoznanie się z charakterem i skalą przedsięwzięcia oraz jego skutkami dla lokalnej społeczności.</p> <p>Jednym z głównych problemów, który został niejasno przedstawiony w Raporcie, jest zagadnienie oddziaływań skumulowanych. Szeroko opisany rozdział w Raporcie nie wskazuje istotnych oddziaływań, które mogą dotyczyć mieszkańców, zaś zbyt duże</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie niejasności raportu odpowiedź jak w uwadze nr 92.</p> <p>Udzielając odpowiedzi na drugą część uwagi dot. oddziaływań skumulowanych, w punkcie IV postanowienia GDOŚ z 25 maja 2016 r. wskazano na konieczny opis przewidywanych skumulowanych oddziaływań przedsięwzięcia na środowisko z innymi istniejącymi i planowanymi inwestycjami i źródłami emisji. Jak wskazano w metodyce oddziaływań skumulowanych w tomie IV raportu w rozdziale IV.19 „Oddziaływanie skumulowane”, podczas wykonywania analiz w zakresie oddziaływania skumulowanego wzięto pod uwagę potencjalne oddziaływania występujące w regionie oraz lokalnie (z zastrzeżeniem - jeżeli dla danego komponentu środowiskowego takie oddziaływanie wystąpiło) w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oddziaływań skumulowanych planowanego przedsięwzięcia wynikających z dokumentów strategicznych - plany i programy;

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>rozproszenie informacji nie pozwala przeciętnemu mieszkańcowi gminy Choczewo wyciągnąć podstawowych wniosków: z jakimi negatywnymi oddziaływaniami może się spotkać, jak długo będą one trwały i jakie konsekwencje będą za sobą niosły. Warunki z postanowienia GDOŚ z 25 maja 2016 r. nakładają obowiązek odniesienia się do oddziaływań skumulowanych, wywołanych przez elektrownię jądrową (dalej: EJ) oraz inwestycje towarzyszące i przez inne działania zarówno w obszarach lądowych jak w akwenach morskich, zarówno w fazie realizacji, jak i eksploatacji i likwidacji. Warunki z postanowienia GDOŚ"</p> <p><u>„Dkt. II.1.2. opis zakresu</u></p> <p>b) zamierzeń inwestycyjnych nieobjętych wnioskiem:</p> <p>- wskazać wszystkie ww. zamierzenia (w tym inwestycje towarzyszące), wraz z podaniem chronologii i przewidywanego harmonogramu ich wykonania, w odniesieniu do poszczególnych faz realizacji przedsięwzięcia.</p> <p><u>pkt IV. opis przewidywanych skumulowanych oddziaływań przedsięwzięcia na środowisko z innymi istniejącymi i planowanymi inwestycjami i źródłami emisji. w szczególności z uwzględnieniem:</u></p> <p>a) inwestycji towarzyszących,</p> <p>f) działań podejmowanych w obszarze morskim.”</p>	<p>– Oddziaływań skumulowanych planowanego przedsięwzięcia z inwestycjami towarzyszącymi oraz z inwestycjami stron trzecich (istniejące, w trakcie realizacji i planowane dla których wydane zostały DŚU lub DŚU jest w trakcie uzyskiwania) – jako łączne oddziaływanie skumulowane.</p> <p>W podrozdziale raportu IV.19.1.4.3 „Ustanowienie strefy oddziaływań skumulowanych na obszarze morskim”, szczegółowo przedstawiono analizy przedsięwzięć stron trzecich usytuowanych na morzu, gdzie przeważają głównie farmy wiatrowe oraz prowadzone od nich kable eksportowe. Na rysunkach przedstawiono usytuowanie przedsięwzięć, a w sposób tabelaryczno-opisowy dokonano analizy oddziaływania niniejszych inwestycji ze wskazaniem czasu trwania ich budowy.</p> <p>W zakresie oddziaływań skumulowanych – odpowiedź w uwadze nr 100 oraz 137-145.</p>
176	<p>Wszystkie inwestycje towarzyszące związane z budową EJ w gminie Choczewo zostały wyłączone z toczącego się postępowania i będą oceniane w osobnych postępowaniach. Sam Raport OOS nie wskazuje istotnych skutków wszystkich inwestycji, z którymi będą musieli się zmierzyć mieszkańcy gminy Choczewo tj. jednoczesnej budowy drogi krajowej, innych dróg, kolei, pirsu, sieci elektroenergetycznych, stacji przyłączeniowej (realizowanej przez PSE), ujęć wody, oczyszczalni ścieków i bazy noclegowej.</p> <p>Pragnę podkreślić, że gmina narażona będzie na kilkunastoletni, nieustępujący proces budowy związany z realizacją tych przedsięwzięć przez 24 godziny na dobę. Sytuacji nie polepsza fakt, iż w tej samej gminie w niedalekiej przyszłości realizowana ma być jedna z największych farm fotowoltaicznych w Europie (w miejscowości Lublewo, ok. 140 ha), budowa przyłączy z MFW (morskich farm wiatrowych) oraz inwestycje związane z energetyką zeroemisyjną i przedsięwzięcia proekologiczne o mocy do 500 MW (w miejscowościach Śląszewo i Jackowo). Mieszkańcy gminy Choczewo nie zdają sobie sprawy, że realizacja tych wszystkich przedsięwzięć spowoduje kilkunastoletnie negatywne oddziaływania w postaci m.in.:</p> <p>Wzmożonego ruchu na drogach publicznych oraz utrudnień komunikacyjnych związanych z eksploataowaniem dróg oraz dużego wzrostu ruchu pojazdów (Raport OOS nie podkreśla kwestii związanych z ruchem drogowym, jego oddziaływań i konsekwencji dla mieszkańców; często do danej miejscowości prowadzi tylko jedna droga — w przypadku wypadku komunikacyjnego z udziałem ciężkiego sprzętu budowlanego zablokowana zostanie jezdnia nawet na kilka godzin, biorąc pod uwagę fakt, że transport ciężarowy na plac budowy EJ ma odbywać się z częstotliwością ok. 600 pojazdów w obie strony na dobę na etapie budowy (źródło: Raport OOS EJ). Infrastruktura drogowa zostanie mocno obciążona, zużycie nawierzchni drogowej będzie wymagało ciągłych remontów dróg, co spowoduje lokalne oraz ponadlokalne problemy w komunikacji i transporcie, dodając do tego transport do innych</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy</p> <p>W zakresie infrastruktury towarzyszącej – odpowiedź w uwadze nr 138 oraz nr 170.</p> <p>Zagadnienia wzmożonego ruchu na drogach publicznych i związanego z tym oddziaływania na powietrze atmosferyczne (gazy i pyły), ujęto w rozdziale dotyczącym oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego (tom IV, rozdział IV.9 Oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego), oraz uzupełnieniu z 23 czerwca 2023 r., znak: EJ1_2023_1313. Wyliczenia emisji ze spalania w silnikach pojazdów samochodowych oparto o powszechnie stosowane wskaźniki, zależnie od rodzajów pojazdów oraz od przyjętej prędkości pojazdów. Uwzględniono również emisję pochodzącą ze ścierania opon i hamulców oraz warstwy ścieralnej jezdni, a także wskaźniki emisji pyłu unoszonego (resuspensji).</p> <p>Wpływ przedsięwzięcia na powietrze atmosferyczne badany był w oparciu o modelowanie w skali regionalnej otoczenia tej inwestycji, czyli z uwzględnieniem najbliższych miejscowości oraz tych położonych nawet 30 km od przedsięwzięcia. Przy zastosowaniu najlepszych możliwych metod wykazano, że inwestycja zarówno w fazie realizacji jak też i eksploatacji ma niewielkie znaczenie w zakresie zmian jakości powietrza tzn. czasowo pogorszy lokalnie jakość powietrza ale nie doprowadzi do wystąpienia przekroczenia standardów jakości powietrza w jej okolicy.</p> <p>Z kolei w rozdziale tomu V raportu wskazano środki działania/środki minimalizujące dla komponentów środowiska objętych oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia, których zastosowanie umożliwi zapobieżenie lub ograniczenie istotnych, negatywnych oddziaływań na środowisko w tym powietrze (tom V, rozdział V.3.1.6 raportu) w związku z realizacją planowanego przedsięwzięcia. Jednocześnie w celu zapewnienia lokalnej społeczności informacji o skutkach realizacji przedsięwzięcia i jej wpływie na warunki życia i zdrowie w raporcie zaproponowano monitorowanie jakości powietrza na etapie realizacji, w zakresie substancji wpływających na zmianę struktury emisji (udziału emisji).</p> <p>Odnosnie oddziaływania przedmiotowej inwestycji na klimat akustyczny odpowiedź jak w uwadze nr 47.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	inwestycji, czy MFW problemy komunikacyjne mogą powodować długotrwałe, uciążliwe i bardzo poważne problemy dla mieszkańców);	
177	Lokalizowania zapleczy budowlanych tj. parkingów dla sprzętu budowlanego, składów materiałów itp., które są problematyczne dla mieszkańców, powodują nadmierny hałas, problemy komunikacyjne oraz emisje zanieczyszczeń i hałasu; brak jest wskazania w Raporcie OOS miejsc, w których mogą być tymczasowo składowane materiały budowlane, funkcjonować węzły betoniarskie, stacjonować samochody ciężarowe, występować miejsca przetwarzania materiałów lub odpadów z rozbiórek; istotne jest, aby zlokalizować je z dala od zabudowy mieszkaniowej lub rekreacyjnej, a biorąc pod uwagę fakt, że takie zaplecza budowlane będą potrzebne dla wszystkich inwestycji, nie tylko towarzyszących EJ, konieczne będzie wydzielenie w gminie wielu miejsc dla tego typu zapleczy;	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Plany zagospodarowania terenu przedsięwzięcia dla fazy budowy (obejmujące część lądową i morską miejsca jego realizacji) zamieszczono w załączniku II.2.4-1, załączniku II.2.4-2, załączniku II.2.4-4 i załączniku II.2.4-5 do tomu II raportu. Plany zagospodarowania zaprezentowano oddzielnie dla etapu prac przygotowawczych oraz łącznie dla etapu budowy i etapu rozruchu. Przedstawiono tam lokalizację obiektów i kluczowych instalacji wszystkich trzech bloków EJ - zarówno obiektów konwencjonalnych, elementów infrastruktury jądrowej, obiektów ogólnoelektrownianych, jak i elementów infrastruktury technicznej usytuowanych wewnątrz i na zewnątrz terenu elektrowni. W załącznikach przedstawiono też, wspomniane w pytaniu parkingi dla sprzętu budowlanego, składy materiałów, lokalizacje węzłów betoniarskich itp.</p> <p>Wyniki szczegółowej analizy oddziaływania na powietrze atmosferyczne, w której oszacowano wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza we wszystkich fazach przedsięwzięcia oraz biorąc pod uwagę wszystkie źródła emisji, wykonano modelowanie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń do powietrza i ocenę wpływu na ludzi i środowisko zaprezentowano w raporcie (tom IV, rozdział IV.9 Oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego), oraz uzupełnieniu z 23 czerwca 2023, znak: EJ1_2023_1313. Jednocześnie, wykonano analizę w zakresie oddziaływania skumulowanego, gdzie uwzględniono możliwość kumulacji wpływu na powietrze atmosferyczne od inwestycji towarzyszących oraz innych przedsięwzięć, dla których wydane zostały decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach (tom IV, rozdział IV.19.5 raportu).</p> <p>Odnosząc się do aspektów dot. hałasu - odpowiedź jak w uwadze 176.</p> <p>Z kolei sposób przetwarzania odpadów opisano w tomie IV raportu, w rozdziale IV 16 oraz w uzupełnieniu raportu na wezwanie z 26 kwietnia 2023 r., znak: DOOS-OA.4205.1.2015.81. Odpady nie będą przetwarzane na terenie przedsięwzięcia. W ramach prowadzonej gospodarki odpadami konwencjonalnymi, będą one wstępnie magazynowane na terenie budowy zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla magazynowania odpadów (Dz.U. poz. 1742, ze zm.). Zostanie zapewniony regularny odbiór odpadów z terenu budowy przez uprawnione podmioty i odpady zostaną zagospodarowane w sposób zgodny z przepisami w dedykowanych do tego zakładach przetwarzania odpadów.</p>
178	Niewydolności systemu wodno-ściekowego (północna część gminy Choczewo, w której zlokalizowana będzie EJ nie jest skanalizowana). Jest to głównie turystyczny rejon — miejscowości: Kopalino, Lubiatowo, Sasino, Słajszewo — posiadający rozbudowaną bazę noclegową, która będzie wykorzystywana przez pracowników podczas budowy EJ, budowy inwestycji towarzyszących oraz przyłączy z MFW. Budowa EJ i infrastruktury towarzyszącej nie zakłada rozbudowy sieci kanalizacyjnej w tych miejscowościach i przyłączenia ich do planowanej oczyszczalni ścieków, Gmina Choczewo obecnie posiada jedną oczyszczalnię ścieków. Znaczny napływ ludności może spowodować niewydolność systemu wodno-ściekowego; dodatkowo warto podkreślić problem utylizacji ścieków w tych miejscowościach: z powodu wysokiego kosztu wywozu szamb, mieszkańcy często w tych miejscowościach stosują niekorzystne dla środowiska rozwiązania, wprowadzając ścieki bytowe i komunalne do gleb. Skanalizowanie tych miejscowości pozwoli zapobiegać takim sytuacjom;	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W ramach realizacji projektu planowane jest wykonanie dwóch oczyszczalni ścieków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednej na etapie prac przygotowawczych w ramach infrastruktury towarzyszącej, która w fazie budowy będzie obsługiwać teren budowy (głównie ścieki bytowe i socjalne pochodzące z zaplecza budowy oraz niewielką ilość ścieków technologicznych powstających w fazie budowy, ścieków z urządzeń filtracyjnych stacji uzdatniania wody i in.). Oczyszczalnia ta docelowo zostanie przekazana na rzecz gminy Choczewo do eksploatacji na potrzeby jej mieszkańców. – drugiej na potrzeby eksploatacji, która docelowo będzie oczyszczać ścieki bytowe oraz przemysłowe (ścieki technologiczne, ze stacji uzdatniania wody, układów ppóz.) w fazie eksploatacji. Parametry oczyszczalni docelowej (na czas eksploatacji) będą dobrane w taki sposób, aby umożliwić odbiór i oczyszczanie wszystkich powstających na terenie EJ nieczystości. <p>Biorąc pod uwagę powyższe należy uznać, że realizacja elektrowni przyczyni się do zmniejszenia ilości ścieków nieoczyszczonych odprowadzanych do środowiska - nowy obiekt umożliwi oczyszczanie nie tylko ścieków pochodzących od pracowników elektrowni, ale również dodatkowych ilości ścieków generowanych przez mieszkańców gminy.</p> <p>Odnosząc się do kwestii rozbudowy gminnych sieci kanalizacyjnych w rejonie planowanej inwestycji należy zauważyć, że zgodnie z regulacjami zawartymi w ustawie z 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2023 r. poz. 537), dalej u.z.w., zbiorowe odprowadzanie ścieków stanowi zadanie własne gminy, zaś odprowadzanie ścieków w sposób ciągły i niezawodny jest obowiązkiem przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego.</p>
179	Zajętości terenu oraz wycinki drzew (pod przyłącza z morskich farm wiatrowych prognozowane jest wycięcie ok. 100 ha lasów, pod budowę EJ prognozowane jest zaś wycięcie ok 700 ha; nieznanne są do tej pory powierzchnie wycięcia pod inne inwestycje towarzyszące). Prognozuje się, że poprzez realizację wszystkich inwestycji towarzyszących, EJ oraz MFW gmina Choczewo utraci ok. 10% powierzchni lasów, co dla gminy żyjącej z turystyki opartej na walorach	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 42.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>przyrodniczych jest znaczącą utratą; Zakresu koniecznych przesiedleń i likwidacji zabudowy mieszkalnej i infrastruktury lokalnej itp. Raport OOS nie wskazuje zagrożeń związanych z przesiedleniem oraz likwidacją obiektów mieszkalnych (domostw, nieruchomości, gospodarstw rolnych oraz domów letniskowych) związanych z budową EJ i infrastruktury towarzyszącej tj. drogi, kolei, linii elektroenergetycznych wysokich napięć;</p>	
180	<p>Miejsca lokalizacji nowego osadnictwa i usług niższego i średniego szczebla (w związku z przewidywanym wzrostem liczby ludności w gminie Choczewo, w przyszłości należy liczyć się z wystąpieniem potrzeb rozbudowy lub budowy obiektów publicznych, budynków urzędów, szkół, placówek kulturalnych, służby zdrowia, obiektów sportowych, cmentarzy, itp. oraz wyznaczenia rezerwy pod nowe obiekty: w Raporcie dla EJ nie wskazano miejsc lokalizacji osadnictwa i usług; lokalizację tych usług dookreślono tylko do powiatu wejherowskiego. Jest to zdecydowanie zbyt ogólna informacja, szczególnie, że wiązać się może z zajętością terenów prywatnych i likwidacją nieruchomości lokalnych mieszkańców). Ponadto, Raport OOS dla EJ nie identyfikuje problemów związanych z:</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W tomie IV, w rozdziale IV.18.2 przedstawione zostały oddziaływania przedsięwzięcia związane z zagospodarowaniem przestrzennym, w tym przekształcenia sieci osadniczej (rozdział IV.18.2.4), infrastruktury użyteczności publicznej i usług (rozdział IV.18.2.5), zmiany nieruchomości i infrastruktury specjalnego przeznaczenia (rozdział IV.18.2.6). Ponadto opisano również oddziaływania na szkolnictwo, służbę zdrowia, sport i rekreację, kulturę itd. Szacowaną liczbę pracowników w każdej z faz realizacji przedsięwzięcia, jak również propozycje ws. ich zakwaterowania ze wskazaniem lokalizacji zaprezentowano w tomie II, w rozdziale II 8 oraz w tomie IV, w rozdziale IV.18.1.1 raportu.</p> <p>W przypadku wariantu 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino nie będzie wymagać wyburzeń. Teren realizacji przedsięwzięcia to przede wszystkim grunty Skarbu Państwa. Jak wskazano w raporcie, przedsięwzięcie będzie mieć wpływ na zagospodarowanie przestrzenne poprzez zmiany w przeznaczeniu terenów określane w dokumentach planistycznych (studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego), które skutkować będą następnie działaniami inwestycyjnymi podmiotów publicznych oraz prywatnych prowadzących do określonych zmian w zagospodarowaniu poszczególnych terenów.</p> <p>Skala tych zmian (bez infrastruktury towarzyszącej) nie powinna prowadzić do znaczących zmian czy przekształceń sieci osadniczej (rozdział IV.18.2.4). Pracownicy będą generować popyt na usługi z zakresu handlu, gastronomii, finansów, podstawowej opieki zdrowotnej. Popyt ten oraz perspektywa jego wzrostu w okresie budowy, może wywołać pewne procesy przestrzenne, np. zmiany w zagospodarowaniu, tj. nowe inwestycje. W zakresie nowych inwestycji o funkcji handlowej nieuniknionym będzie pojawienie się w okolicznych miejscowościach, w szczególności w Choczewie, nowych obiektów handlowych z usługami towarzyszącymi, w tym finansowymi. Mogą one również powstawać w ramach istniejącej zabudowy, w postaci zmiany sposobu użytkowania obiektów. Zmiany będą przede wszystkim konsekwencją przestrzennej alokacji inwestycji, mających na celu zabezpieczenie zwiększonego popytu na usługi z zakresu użyteczności publicznej. Faza eksploatacji będzie okresem względnej stabilizacji procesów przestrzennych. Podatek wypłacany rok rocznie w istotnym stopniu wpłynie na poprawę finansów publicznych, co może przełożyć się na poprawę jakości życia w ww. gminach. Można spodziewać się dalszego wzrostu zainteresowania terenami inwestycyjnymi w gminie. Ważnymi mogą stać się tereny inwestycyjne w południowej części gminy Choczewo, również z uwagi na to, że znajdować się będą najbliższej realizowanej trasy ekspresowej S6 i planowanego węzła Strzebielino. W tomie IV, na rysunku IV.18.2- 6 wskazano miejscowości, których może dotyczyć rozwój sieci osadniczej.</p> <p>W raporcie wskazano, że procesy rozwoju terenów południowych gminy Choczewo w kierunku planowanego węzła Strzebielino na drodze S6, wiązać się będą z rozkwitem podobnych szans dla położonych na południe od gminy Choczewo, terenów gminy Gniewino oraz gminy Nowa Wieś Lęborska. Zakłada się, że w fazie eksploatacji gmina Choczewo oraz gminy sąsiednie, dysponując bardzo istotnymi, dodatkowymi wpływami podatkowymi, zmodernizują infrastrukturę lokalną, uruchomią nowe tereny inwestycyjne oraz rekreacyjne i wydaje się, że wskazane czynniki ukształtują podwaliny trwałego wzrostu społeczno-gospodarczego analizowanych terenów, które ze względu na bliskie sąsiedztwo aglomeracji trójmiejskiej pozostaną atrakcyjne dla mieszkańców oraz inwestorów.</p> <p>W odniesieniu do przekształceń infrastruktury użyteczności publicznej i usług (rozdział IV.18.2.5), w raporcie wskazano, że w pierwszej kolejności zaspokojenie potrzeb we wskazanym zakresie następowało będzie z wykorzystaniem istniejących obiektów i placówek oraz obiektów realizowanych w ramach rezerw terenowych w dokumentach planistycznych (tereny wskazane na cele usługowe i mieszkaniowe). Prognozuje się także, że zakwaterowanie wykroczy poza możliwości kwaterek gminy lokalizacyjnej Choczewo, na czym skorzystają także okoliczne gminy, w tym przede wszystkim gminy wiejskie: Wicko, Gniewino, Krokowa, Luzino, Puck, Wejherowo oraz miasta, tj. Wejherowo, Łeba, Puck, Reda czy Władysławowo.</p> <p>Jak wskazano w rozdziale IV.18.2.6 w wyniku realizacji przedsięwzięcia prognozuje się zmiany w zakresie istniejącej infrastruktury i nieruchomości specjalnego przeznaczenia, które będą polegały na rozbudowie lub budowie nowych obiektów, takich jak: obiekty publiczne, budynki urzędów, szkoły, placówki kulturalne, hale sportowe, itp. oraz wyznaczenie rezerwy pod nowe obiekty.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
181	<p>Lokalnymi inwestycjami niezbędnymi na etapie budowy i eksploatacji, miejsc pozyskania materiałów np. kruszyw, dróg ich transportu itp. (w Raporcie dla EJ nie wskazano informacji dotyczących pozyskiwania materiałów budowlanych, w tym kruszyw, cementu, stali, drewna i in. W Raporcie wspomniano: „prognozuje się, że materiały i urządzenia na potrzeby realizacji Przedsięwzięcia dostarczane będą przez producentów z całej Polski. Tam, gdzie produkcja krajowa nie będzie możliwa, wykorzystywany będzie rynek międzynarodowego łańcucha dostaw.” Budowa EJ wraz z infrastrukturą towarzyszącą wiąże się z wykorzystaniem dużych ilości materiałów budowlanych. Realizacja przedsięwzięć silnie obciąży system transportu i dostaw materiałów, na obecnym etapie należy wskazać potencjalne rejonu pozyskiwania materiałów i przygotować dla nich infrastrukturę drogową i logistyczną, tak aby nie powodowała uciążliwych problemów komunikacyjnych dla mieszkańców).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W raporcie w tomie II opisano wykorzystanie materiałów budowlanych, które będą użyte w kolejnych etapach budowy. Dostawy będą odbywać się drogą lądową i wodną. Modernizacja sieci drogowej i kolejowej oraz budowa konstrukcji wodnej dla dostaw drogą morską będą traktowane z najwyższą uwagą, aby zminimalizować uciążliwości dla mieszkańców regionu.</p> <p>Przewidziano konieczność rozwinięcia sieci komunikacyjnej i dostaw, aby zminimalizować uciążliwość dla otoczenia, przy ich pomocy planuje się dostarczanie materiałów masowych (np. cement, kruszywo).</p> <p>Należy zaznaczyć, że dla infrastruktur towarzyszących będą wydawane odrębne decyzje środowiskowe, dla których będzie wykonana odrębna ocena oddziaływania na środowisko, w której zostaną przeanalizowane potencjalne uciążliwości i zaproponowane środki minimalizujące.</p>
182	<p>Procesami w środowisku wodnym, w tym usług ekosystemowych morskich wód przybrzeżnych, wód powierzchniowych i podziemnych (brak jest informacji w Raporcie 006 EJ o negatywnych skutkach związanych ze wzrostem temperatury, wynikających ze zrzutu podgrzanej wody do morza, które wpłyną na np. występowanie m.in. sinic, zmniejszając atrakcyjność turystyczną, na zaburzenie funkcjonowania ekosystemów, w tym eutrofizację, możliwości rozrostu bakterii np. chorobotwórczych i in.);</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Należy zaznaczyć, że kwestie dotyczące oceny wpływu wód chłodniczych, przewidywanego wzrostu temperatury wody w efekcie zmian klimatu, zakwitów sinic i związku ze zjawiskiem eutrofizacji zostały, uwzględnione w treści tomu IV raportu oraz w złożonych do niego uzupełnieniach, w tym w uzupełnieniu przedłożonym pismem z 13 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1308, do którego załącznik nr 1 stanowi „Uzupełnienie do Raportu OOS - aktualizacja oceny stanu wód przybrzeżnych i wód morskich oraz oceny oddziaływania Przedsięwzięcia na stan tych wód”.</p> <p>W zakresie dotyczącym wpływu odprowadzanych wód chłodniczych na stan wód morskich syntetycznej – odpowiedź jak w uwadze nr 7.</p>
183	<p>Utratą atrakcyjności przyrodniczej, a co za tym idzie atrakcyjności turystycznej (trwająca kilkanaście lat budowa EJ będzie silnie oddziaływać na środowisko, a gmina Choczewo znana jest z naturalno-przyrodniczych walorów, które przyciągają kilkanaście tysięcy turystów rocznie; większość mieszkańców gminy utrzymuje się z turystyki, a trwający latami etap budowy może zniechęcić turystów do odwiedzenia tego miejsca). Raport OOS odnosi się do utraty atrakcyjności turystycznej głównie na etapie eksploatacji EJ, nie zwrócono natomiast szczególnej uwagi na etap budowy, który będzie powodował takie oddziaływania, jak wycinka lasów, hałas, emisje, „wyspę światła” (zanieczyszczenie światłem) i inne. Jako mieszkanka gminy mam możliwość prowadzenia częstych rozmów z turystami z całego kraju — większość pytanych przeze mnie turystów zadeklarowała, że jeśli dojdzie do budowy EJ w gminie Choczewo oraz powodowanych przez tę budowę ww. konsekwencji, jako miejsce wypoczynku wybierze inny rejon kraju).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia będzie związana z koniecznością wycinki lasów w miejscu jego realizacji.</p> <p>W zakresie wycinki odpowiedź jak w uwadze nr 4.</p> <p>W kontekście wpływu realizacji przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze („utrata atrakcyjności przyrodniczej”) - odpowiedź na uwagę nr 71, 75 i 88.</p> <p>W zakresie turystyki odpowiedź jak w uwadze nr 7, 42.</p> <p>W raporcie wskazano również, że realizacja przedsięwzięcia w ramach poszczególnych faz, tj. budowy, eksploatacji, likwidacji będzie wpływać przede wszystkim na tereny znajdujące się w bezpośrednim w jej sąsiedztwie. Tereny te szczególnie w fazie budowy będą narażone na uciążliwości, tj. wzmożony ruch pojazdów, utrudnienia na drogach, hałas itd.</p> <p>W tomie IV, w rozdziale IV.15 raportu przeanalizowano wpływ przedsięwzięcia na zdrowie i jakość życia ludności. Wskazano, że emisje o charakterze konwencjonalnym, tj. emisje zanieczyszczeń do powietrza, emisje hałasu oraz zanieczyszczenia wody i odprowadzanie ścieków, które fizycznie będą mogły wpłynąć na zdrowie ludzi mieszczą się w granicach wymaganych norm.</p> <p>Ww. uciążliwości i oddziaływania z nimi związane zostały szczegółowo opisane w dedykowanych rozdziałach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oddziaływania związane z hałasem zostały opisane w raporcie (tom IV rozdział IV.10 Oddziaływania na klimat akustyczny oraz w uzupełnieniach, tj. w piśmie z 7 kwietnia 2023 r., znak: EJ1_2023_0878 oraz z 24 maja 2023 r., znak: EJ1-2023-1200, a także w piśmie z 3 lipca 2023 r., znak: EJ1-2023-1371. Faza budowy została w nich podzielona na poszczególne etapy mające na celu dokładne zobrazowanie procesów zachodzących na terenie inwestycji i mogących wpłynąć negatywnie na klimat akustyczny. Wnioskodawca przedstawia wyniki modelowania propagacji dźwięku dla poszczególnych faz i etapów inwestycji. W pozostałej części odpowiedź jak w uwadze nr 47. – Szczegółowe analizy oddziaływania związane z zanieczyszczeniami do powietrza znajdują się w raporcie (tom IV, rozdział IV.9 Oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego), oraz uzupełnieniu z 23 czerwca 2023 r., znak: EJ1_2023_1313. W ramach ww. analizy szacowano wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza we wszystkich fazach przedsięwzięcia, w tym również w fazie budowy, oraz wykonano modelowanie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń do powietrza i ocenę wpływu na ludzi i środowisko. W obliczeniach emisji uwzględniono zarówno źródła bezpośrednie – związane z oddziaływaniem bezpośrednim przedsięwzięcia i znajdujące się na jego terenie (np. generatory awaryjne, chłodnie kominowe, węzły betoniarskie, maszyny budowlane) oraz źródła pośrednie - związane z oddziaływaniem bezpośrednim przedsięwzięcia, poza jego terenem (np. transport drogowy, kolejowy, morski). Jednocześnie, wykonano analizę w zakresie oddziaływania skumulowanego, gdzie uwzględniono możliwość kumulacji wpływu na powietrze atmosferyczne od inwestycji

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
		<p>towarzyszących oraz innych przedsięwzięć, dla których wydane zostały decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach (tom IV, rozdział IV.19.5 raportu).</p> <ul style="list-style-type: none"> – W ramach analizy oddziaływania przedsięwzięcia na gleby i powierzchnię ziemi (tom IV, rozdział IV.6 Oddziaływania na gleby i powierzchnię ziemi, raportu) oszacowano wpływ na zmianę zagospodarowania i użytkowania, a także na ilość gleby oraz na jej jakość. W tym celu wykonano analizę zmian zagospodarowania i użytkowania gruntów, przeanalizowano ukształtowanie powierzchni terenu, szczególnie podczas prowadzonych prac przygotowawczych oraz budowlanych. Oceniono też sposób magazynowania odpadów, postępowania ze ściekami, a także wpływ potencjalnych ognisk zanieczyszczeń, w tym sposób postępowania z substancjami chemicznymi w ramach przedsięwzięcia. – W zakresie zanieczyszczenia światłem zewnętrznym – odpowiedź w uwadze nr 47. <p>W związku z powyższym, w rozdziale IV.18.5.2.1 wskazano, że prognozuje się, że szczególnie w fazie budowy może wystąpić zmiana liczby turystów odwiedzających analizowany obszar. Z drugiej strony mogą również pojawić się turyści zainteresowani przedsięwzięciem i jego budową, co może wpłynąć także na zmianę rodzaju turystów odwiedzających do tej pory na terenie.</p> <p>Ponadto wskazano, że w wariantcie „Lubiatowo-Kopalino” prace budowlane będą mieć wpływ na takie formy aktywności jak wędrówki piesze, spacerowanie, jazda na rowerze (np. trasa Eurovelo) i jazda konna, w tym na istniejące szlaki turystyczne. Dlatego docelowy przebieg szlaków będzie dostosowany do nowego zagospodarowania terenu, podobnie jak dostęp do morza, poprzez zaprojektowanie nowych wejść na plażę oraz infrastruktury zastępczej, która będzie mogła być wykorzystywana przez mieszkańców oraz turystów. Spółka prowadzi działania mające na celu zaprojektowanie nowych wejść i dojść do plaży na okres budowy elektrowni. Między innymi istniejąca obecnie droga dojazdowa do plaży ze Słajszewa przebiega przez teren planowanej budowy elektrowni jądrowej w gminie Choczewo. Jej odcinek, ze względów bezpieczeństwa, będzie musiał być w przyszłości wyłączony z użytkowania.</p> <p>W wariantcie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino, obiekty elektrowni jądrowej wchodzące w zakres przedmiotowego przedsięwzięcia będą zlokalizowane poza plażą. Dzięki temu podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania - będą ogólnie dostępne dla turystów i lokalnej społeczności. Podziemne rurociągi wody chłodzącej (doprowadzające i odprowadzające wodę morską do/z elektrowni) zostaną zrealizowane metodą bezwykopową – z wykorzystaniem maszyn TBM, dzięki czemu nie będzie konieczności wykonywania otwartych wykopów i niszczenia plaży. Dostęp do plaż podczas realizacji przedsięwzięcia również będzie zapewniony. W Wariantcie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino, prace budowlane będą mieć wpływ na takie formy aktywności jak wędrówki piesze, spacerowanie, jazda na rowerze, spacerowanie. Na wskazanym przez Spółkę terenie budowy elektrowni jądrowej zlokalizowane są wejścia na plażę nr 46, 47, 48, 49, które ze względu na prowadzone prace budowlane mogą być czasowo zamknięte (będzie to uzależnione od harmonogramu prac). Niemniej jednak dostęp do morza będzie zapewniony poprzez zaprojektowanie nowych wejść na plażę oraz infrastruktury zastępczej (np. dróg, ścieżek dojazdu do plaż), która będzie wykorzystywana przez mieszkańców oraz turystów. Podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania.</p> <p>Najbliższe kąpielisko (strzeżone) znajduje się w odległości ok. 700 m od granic miejsca realizacji przedsięwzięcia (Kąpielisko morskie Lubiatowo – pomiędzy wejściami na plażę nr 43 i 44. Inne kąpieliska (strzeżone) są oddalone i ich funkcjonowanie nie będzie ograniczone.</p> <p>W tomie V, rozdziale V.3.1.12.3 raportu wskazano także, że podczas realizacji przedsięwzięcia będą dostarczane informacje związane z ograniczeniami dostępu do wybrzeża i części lądowej łądu dla ludności (długość ich obowiązywania, dostępność alternatywnych tras itd.) jako część planu współpracy z interesariuszami. Ponadto, w tomie V, w rozdziale V.3.1, wskazano działania minimalizujące w zakresie kontroli ruchu drogowego i zapewnienie bezpieczeństwa (podrozdział V.3.1.12.4).</p> <p>W tomie IV, w rozdziale IV.18.5.2.1 raportu wskazano, że w obszarze będzie funkcjonowało Lokalne Centrum Informacyjne (LCI), które będzie również pełniło funkcję Centrum hotelowo-konferencyjnego, co będzie sprzyjało rozwojowi sektora „turystyki naukowo-poznawczej”. Oprócz swojej podstawowej – informacyjnej roli, w LCI organizowane będą liczne szkolenia, konferencje, czy warsztaty, w tym międzynarodowe, poświęcone energetyce jądrowej i samej budowie unikatowej w skali kraju inwestycji.</p> <p>Odpowiadając na zarzut dotyczący zmiany klimatu w skali lokalnej należy zauważyć, że w wyniku budowy i eksploatacji przedsięwzięcia zmianie ulegnie użytkowanie terenu, dlatego w raporcie przeprowadzono bardzo szczegółową analizę wpływu przedsięwzięcia na klimat lokalny. Wyniki analizy znajdują się w rozdziale IV.3 „Oddziaływanie Przedsięwzięcia na klimat (oraz mikroklimat) i czynników klimatycznych na Przedsięwzięcie” raportu. Uzyskane wyniki pokazują, że wpływ przedsięwzięcia na klimat lokalny na wszystkich etapach realizacji przedsięwzięcia jest nieznaczny lub całkowicie pomijalny.</p>
184	Przedsięwzięcie w Raporcie OOS powinno być na tyle jednoznacznie opisane, aby można było — w zestawieniu z informacjami o środowisku — określić, na jakich etapach i które jego elementy lub działania mogą wpływać na poszczególne	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Raport w zakresie zidentyfikowanych oddziaływań został ustrukturyzowany i odniesiony do poszczególnych komponentów środowiska.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>komponenty środowiska, w tym na ludzi oraz warunki ich życia, jak znaczące mogą to być oddziaływania oraz jakie mogą powodować następstwa w funkcjonowaniu. Raport nie przedstawia wyczerpujący i krytyczny sposób negatywnych oddziaływań z jakimi mierzą się mieszkańcy gminy Choczewo, dlatego wnioskuję o opracowanie i przedstawienie szczegółowego zestawienia wszystkich negatywnych oddziaływań, w tym oddziaływań skumulowanych związanych z budową EJ dla poszczególnych wariantów lokalizacyjnych i technologicznych, z jakimi spotka się lokalna społeczność, ich następstw oraz minimalizacji.</p>	<p>Informacje dotyczące poszczególnych oddziaływań zostały przedstawione w osobnych rozdziałach. W kontekście oddziaływań, o które pyta autor uwagi, tj. oddziaływań z jakimi mierzą się mieszkańcy gminy – informacje przedstawiono w następujących rozdziałach tomu IV:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozdział IV.5 „Oddziaływania związane z drganiami”; – rozdział IV.7 „Oddziaływania w wody podziemne”; – rozdział IV.8 „Oddziaływania na wody powierzchniowe”; – rozdział IV.9 „Oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego”; – rozdział IV.10 „Oddziaływania na klimat akustyczny”; – rozdział IV.12 „Oddziaływania na krajobraz”; – rozdział IV.13 „Oddziaływania związane z przekroczeniem dopuszczalnych wartości pola elektromagnetycznego”; – rozdział IV.14 „Oddziaływania związane z promieniowaniem jonizującym”; – rozdział IV.15 „Oddziaływania na zdrowie i życie ludzi”; – rozdział IV.16 „Oddziaływania związane z gospodarką odpadami”; – rozdział IV.18 „Oddziaływania na aspekty społeczno-gospodarcze”. <p>Należy jednocześnie zaznaczyć, że ww. rozdziały kompleksowo opisywały poszczególne zagadnienia, biorąc pod uwagę fazy i etapy przedsięwzięcia. Opatrzono zostały podsumowaniami, w których opisywano łącznie najważniejsze zagadnienia. W przypadku większości wyżej wymienionych rozdziałów, jeżeli było to zasadne przedstawiano zestawienia oddziaływań w formie tabelarycznej.</p> <p>Sam sposób opisu poszczególnych oddziaływań wraz ze stosowaną nomenklaturą przedstawiono we wstępie do tomu IV „Ocena oddziaływania na środowisko”.</p>
185	<p>Kolejna uwaga dotyczy zgodności Raportu z obowiązującym prawem. W czasie trwającego 8 lat postępowania o wydanie decyzji środowiskowej dla pierwszej polskiej EJ Sejm przyjął nowelizację wielu ustaw, w tym dotyczących obiektów energetyki jądrowej. Raport OOŚ dla EJ odnosi się do nie w pełni aktualnego stanu prawnego — specustawy jądrowej oraz Ustawy Prawo Atomowe i in. Powoduje to niezgodność dokumentacji środowiskowej z obecnym prawem. Wnioskuje o uaktualnienie całego Raportu dla uspołnieniu z obecnie obowiązującymi przepisami prawa, w tym przede wszystkim z Ustawą Prawo Atomowe oraz tzw. specustawą jądrową.</p> <p>Wybór lokalizacji pierwszej EJ, technologii reaktorowej, systemu chłodzenia zostały przesądzone na szczeblu politycznym <u>przed zakończeniem procedury oceny oddziaływania na środowisko</u>, bez udziału społecznego i uwzględnienia opinii środowisk samorządowych, eksperckich i innych. Dalsza analiza wariantów lokalizacyjnych przez GDOŚ w toczącym się postępowaniu straciła znaczenie. wybór lokalizacji pierwszej EJ Lubiатовo-Kopalino został dokonany bez uwzględnienia części potencjalnych oddziaływań (nie tylko skumulowanych) oraz odległego horyzontu czasowego funkcjonowania EJ, oddziaływań inwestycji towarzyszących oraz innych inwestycji, nie tylko elektroenergetycznych. Prawo unijne oraz zasady dobrej praktyki, a także interes społeczny, wymagają zapewnienia wysokiej jakości oceny oddziaływania na środowisko (dokumentacja, informacje, procedury). Szczególne wymagania odnoszą się do tak niestandardowego i złożonego przedsięwzięcia jakim jest EJ oraz inwestycje warunkujące realizację procesu inwestycyjnego, a dalej funkcjonowanie obiektu jądrowego.</p> <p>Zgodnie z prawem Unii Europejskiej, wymagającym zapewnienia odpowiedniej jakości ocen oddziaływania na środowisko wszelkich inwestycji o znaczącym oddziaływaniu na środowisko. w przypadku tak szczególnego przedsięwzięcia jak EJ oraz związane z nią liczne inwestycje towarzyszące, należy zwrócić uwagę na istotne uchylenia i braki w:</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odnosząc się do argumentu dotyczącego zmian regulacji prawnych na przestrzeni okresu przygotowywania oraz trwania postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia należy wskazać, że zgodnie z zasadami prawa administracyjnego skodyfikowaną w przepisie art. 2 k.p.a., sprawy administracyjne są rozstrzygane wydawane na podstawie przepisów prawa obowiązujących w dacie ich wydawania (zasada pewności prawa). Oczywiście jest, że tutejszy organ również w przypadku przedmiotowego postępowania administracyjnego wyda decyzję na podstawie obowiązujących regulacji. Wyjaśnić przy tym należy, że tutejszy organ, w toku postępowania administracyjnego, podejmował szereg czynności procesowych, aby zadośćuczynić temu obowiązkowi, m.in. poprzez wezwania do składania wyjaśnień lub uzupełnienia raportu w oparciu o obowiązujące regulacje (aktualizacja wpływu przedsięwzięcia na wody śródlądowe i morskie na podstawie wejścia w życie rozporządzenia w sprawie II PGW), czy też występowanie o opinie do organów administracji publicznej w świetle zmienionych w 2023 r. przepisów p.o.ś. (minister właściwy ds. środowiska w zakresie aspektów związanych z pozwoleniem zintegrowanych dla elektrowni) oraz przepisów u.o.o.ś. (Prezes PAA w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej).</p> <p>W zakresie analizy „analiza wariantów lokalizacyjnych” należy wyjaśnić, że wskazanie wariantu realizacyjnego jest określane w wyniku analizy w tym zakresie tutejszy jest związany wnioskiem o wydanie decyzji. Ponadto proces wyboru lokalizacji EJ został szczegółowo opisany w odpowiedzi na uwagę nr 6</p> <p>Odnosząc się do uwag dot. przebiegu postępowania, należy wskazać, że przedstawione powyżej okoliczności potwierdzają prawidłowość czynności procesowych podjętych przez tutejszy organ, w zakresie zaś wymienionych aspektów merytorycznych Autor uwagi nie przedstawił argumentów na potwierdzenie swoich tez. Tutejszy organ, mając na uwadze precedensowy zakres przedsięwzięcia przeprowadził kompletny proces opiniowania raportu przez szereg wyspecjalizowanych organów (MKiŚ, PAA, RZGW, Urząd Morski w Gdyni), jak również przez dodatkowe organy posiadające wiedzę ekspercką w zakresie znajomości zagadnień merytorycznych dot. warunków lokalizacyjnych obszaru planowane inwestycji (PIG – PIB) oraz warunków środowiskowych (GIOŚ). W związku z tym, że przedstawiciele tychże organów opiniowali szczegółowo raport oos i jednocześnie wchodzi w skład Krajowej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko, tutejszy organ nie znajduje uzasadnienia dla powtórnego opiniowania dokumentacji przez to gremium.</p>

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
	<p>- zakresie i rzetelności Raportu OOS, - przebiegu procedury OOS, - ocenie wpływu realizacji EJ na warunki życia mieszkańców oraz użytkowników infrastruktury lotniskowej, - rzetelnej analizy i porównania wariantów EJ, - adekwatności proponowanych środków łagodzących, - realności kompensacji rzeczywistych strat środowiskowych.</p> <p>Biorąc powyższe pod uwagę, wnoszę o poddanie analizie i skoreferowaniu dokumentacji Raportu OOS przez niezależny zespół ekspertów oraz dokonania przeglądu dokumentacji OOS na posiedzeniu Krajowej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko, z udziałem przedstawicieli lokalnej społeczności (gmina Choczewo i gmin sąsiednich) oraz organizacji ekologicznych</p>	
186	Mam kilka ważnych pytań odnośnie potencjalnej lokalizacji Lubiatowo-Kopalino a raczej Słajszewo, gdyż o tej lokalizacji jest mowa.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 5.
187	Dlaczego konsultacje trwają tylko 4 tygodnie i zostały ogłoszone w okresie wakacyjnym. kiedy wiadomo, że ludzie korzystają z urlopów? Dlaczego konsultacje trwają tylko 4 tygodnie pomimo tego, że sam GDOS w październiku 2022 ogłosił, że konsultacje będą trwały nie krócej niż 8 tygodni? Link: https://www.gov.pl/web/gdos/elektrownia-jadrowa-w-polsce-informacje-o-postepowaniu-ws-wydania-decyzji-o-srodowiskowych-uwarunkowaniach	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 91.
188	Dlaczego elektrownia jądrowa powstaje w takim pięknym zakątku Polski? Wystarczy spojrzeć na mapę, w który dokładnie miejscu elektrownia ma być usadowiona - załącznik	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 5.
189	Dlaczego elektrownia ma powstać niedaleko miejsca (zaledwie 4km w linii prostej) z którego sama spółka w 2016 roku wycofała się z jednej lokalizacji (Wydmy Lubiatowskie), komentując wtedy, cytuje: "Obszar Wydmy Lubiatowskiej, na którym PGE EJ1 planowała budowę elektrowni jądrowej, jest jednym z najpiękniejszych terenów wydmy w kraju oraz podlega ochronie w ramach europejskich dyrektyw: siedliskowej i ptasiej. Spółka PGE EJ przyznaje, że budowa elektrowni jądrowej w tej lokalizacji może wpłynąć znacząco na ochronę przylegającego do tego terenu obszaru Natura 2000 Białogóra oraz że lokalizacja ta nie może być dłużej uznawana za racjonalny wariant ze względu na istniejące alternatywy" Jakim zatem cudem tak ogromna inwestycja ma powstać zaledwie kilka km od tej, z której wycofała się sama spółka?	Uwaga nieuwzględniona W części odpowiedzi jak w uwadze nr 5. Z karty informacyjnej przedsięwzięcia wynikało, że przedsięwzięcie będzie realizowane, w zależności od wybranego wariantu lokalizacyjnego, na obszarze gmin Choczewo (wariant „Lubiatowo-Kopalino”) lub Gniewino i Krokowa (wariant „Żarnowiec”). Pismem z dnia 11.01.2016 r. PGE EJ1 Sp. z o.o. zmodyfikowała swój wniosek, wyłączając z niego wariant lokalizacyjny „Choczewo”. Wnioskodawca przedłożył przy tym raport zawierający szczegółowe analizy środowiskowe, w tym na przedmioty i cele ochrony obszarów Natura 2000 (tom IV raportu rozdział IV.1 „Oddziaływania na obszary i obiekty chronione (Ląd i Morze)”. Do realizacji został dopuszczony wariant 1 Lubiatowo-Kopalino.
190	Co dokładnie oznacza obszar ograniczonego użytkowania zaznaczony na załączonej mapie? Moje miejsce zamieszkania jest właśnie w kręgu.	Uwaga nieuwzględniona Opracowując raport, autorzy uwzględnili „stan prawny na dzień jego sporządzenia (29 marca 2022 r.). Zgodnie z obowiązującą w tamtym okresie treścią art. 36f ust. 2 ustawy - Prawo atomowe obszar ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego obejmował teren, na zewnątrz którego: 1) w stanach eksploatacyjnych obiektu jądrowego obejmujących normalną eksploatację oraz przewidywane zdarzenia eksploatacyjne roczna dawka skuteczna (efektywna) od wszystkich dróg narażenia nie przekroczy 0,3 milisieverta (mSv), 2) w razie awarii bez stopienia rdzenia roczna dawka skuteczna (efektywna) od wszystkich dróg narażenia nie przekroczy 10 milisievertów (mSv). Mając na uwadze powyższe przesłanki determinujące utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania (OOU) autorzy Raportu OOS, dla Wariantu 1 – lokalizacja Lubiatowo – Kopalino, wskazali, że potencjalny promień OOU wyniesie ok. 3,8 km. Odległość ta została policzona od geometrycznego środka linii łączącej reaktory oraz uwzględnia wyniki analiz uwolnień z każdego z 3 reaktorów z osobna. Wielkość tego obszaru wynika z faktu uwzględnienia dawki rocznej (efektywnej) w razie awarii bez stopienia rdzenia, dodatkowo przy założeniu, że dawka ta będzie

		<p><i>pochodzić ze wszystkich dróg narażenia (a nie jak zwykle jest to przyjęte w tego typu analizach z wyłączeniem dawki pokarmowej) oraz przy założeniu najbardziej niekorzystnych warunków meteorologicznych. (...)</i></p> <p><i>Następnie, ponad rok po złożeniu Raportu OOS, w dniu 13 kwietnia 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących oraz niektórych innych ustaw (dalej „ustawa zmieniająca”). Ustawa ta między innymi zmieniła art. 36f ust. 2 ustawy – Prawo atomowe poprzez usunięcie pkt. 2 w ust. 2 w art. 36f ustawy – Prawo atomowe. Zgodnie z obowiązującym brzmieniem, art. 36f ust. 2 pkt 2) ustawy – Prawo atomowe ma treść: „Obszar ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego obejmuje teren, na zewnątrz którego:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1) w stanach eksploatacyjnych obiektu jądrowego obejmujących normalną eksploatację oraz przewidywane zdarzenia eksploatacyjne roczna dawka skuteczna (efektywna) od wszystkich dróg narażenia nie przekroczy 0,3 milisiwerta (mSv);</i> <i>2) (uchylony).”</i> <p><i>Powyższa zmiana, zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy zmieniającej, została podyktowana zapewnieniem „(...) aby wyznaczana na podstawie ww. przepisów powierzchnia tego obszaru była adekwatna do faktycznych potrzeb wynikających z eksploatacji danego obiektu jądrowego i nie skutkowałą wprowadzaniem nieuzasadnionych ograniczeń w użytkowaniu terenu dla okolicznej ludności lub podmiotów gospodarczych.”</i></p> <p><i>Jednocześnie należy zauważyć, że ustawa zmieniająca nie zawiera przepisów przejściowych, które by regulowały stosowanie przepisu dotychczasowego do postępowań wszczętych, a niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej. Oznacza, to, że zgodnie z zasadą bezpośredniego stosowania prawa, art. 36f ust 2 ustawy – Prawo atomowe w brzmieniu nadanym przez nowelizację wiąże zarówno wnioskodawcę, jak i organy administracji publicznej.”</i></p> <p>Mając na uwadze powyższe, aktualnie brak jest podstaw prawnych uzasadniających potrzebę utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania z przyczyn radiacyjnych, w związku tym nie ma również konieczności wskazywania ograniczeń z nim związanych.</p> <p>W ramach prowadzonych analiz w zakresie oddziaływania akustycznego przedsięwzięcia określono obszar oddziaływań ponadnormatywnych, którego granice wyznacza izofona o wartości 45 db(A) zgodnie z poziomami hałasu na terenach wymagających ochrony, o których mowa w r.d.p.h. Jednocześnie należy zaznaczyć, że ostateczną decyzję w zakresie utworzenia obszaru ograniczonego podejmuje sejmik województwa pomorskiego na drodze uchwały, określając granice obszaru, ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu, wymagania techniczne dotyczące budynków oraz sposób korzystania z terenów, wynikające z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia. Zgodnie z przepisami p.o.s. (art. 135), obszar ograniczonego użytkowania wyznacza się m.in. na podstawie wyników oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia dla obszaru, na którym, pomimo zastosowania dostępnych minimalizujących rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu.</p>
191	Dlaczego planowanie tak ważnej inwestycji odbywa się bez zaangażowania mieszkańców gminy? Dlaczego gmina nie prowadzi regularnych spotkań i nie informuje na bieżąco jaki jest status przedsięwzięcia?!	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Należy wskazać, że działania gminy wskazane w uwadze pozostają poza zakresem niniejszego postępowania administracyjnego.</p> <p>GDOS jako organ prowadzący postępowanie w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla omawianego przedsięwzięcia, stosownie do przepisów u.o.o.s., przeprowadził postępowanie z udziałem społeczeństwa.</p>
192	Co z mieszkańcami w gminie Choczewo w razie ewentualnej awarii? Co z ich nieruchomościami oraz dorobkiem życia?	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wystąpienie ciężkiej awarii ze stopieniem rdzenia reaktora, która potencjalnie mogłaby spowodować znaczące zagrożenie radiacyjne poza terenem elektrowni jest skrajnie mało prawdopodobne (prawdopodobieństwo wystąpienia takiego zdarzenia w przypadku reaktora AP1000 oszacowano na raz na 5,9 mln lat). Niezależnie od faktu bardzo niskiego prawdopodobieństwa wystąpienia takiej awarii, także jej ewentualne skutki radiacyjne byłyby bardzo ograniczone w przestrzeni i czasie. W szczególności: nie byłoby konieczne stałe przesiedlenie ludności, a inne działania interwencyjne miałyby ograniczony zasięg terytorialny (np. ewakuacja: zaledwie ok. 1,4 km - dla lokalizacji Lubiatowo-Kopalino i 2,1 km - dla lokalizacji Żarnowiec) i czas stosowania (przeważnie od tygodnia do roku, zależnie od rodzaju działania). Proszę zapoznać się także z odpowiedziami udzielonymi na uwagę nr 173 oraz uwagę nr 164.</p> <p>W związku z powyższym należy stwierdzić, że ryzyko społeczne związane z eksploatacją 3 nowoczesnych bloków AP1000 (generacji III+, z pasywnymi systemami bezpieczeństwa) zlokalizowanej na Pomorzu jest minimalne i na akceptowalnym poziomie, stosownie do najnowszych międzynarodowych standardów bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.</p> <p>Tym niemniej, kierując się odpowiedzialnością oraz zgodnie ze stosownymi wymogami przepisów krajowych (p.a.), wraz ze stosownymi rozporządzeniami wykonawczymi: rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie wartości poziomów interwencyjnych dla poszczególnych rodzajów działań interwencyjnych oraz kryteriów odwołania tych działań (Dz. U. Nr 98 poz. 987), dalej r.w.p.i., rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie planów postępowania awaryjnego w przypadku zdarzeń radiacyjnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1086), rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie rodzajów działań interwencyjnych wprowadzanych w strefie zewnętrznej oraz wartości operacyjnych poziomów interwencyjnych stanowiących podstawę do wprowadzenia w strefie zewnętrznej tych działań (Dz. U. z 2020 r. poz. 2247), a także najnowszymi międzynarodowymi standardami bezpieczeństwa (zastrzonymi i zaktualizowanymi po</p>

		<p>awarii w Fukushima; Preparedness and Response for a Nuclear or Radiological Emergency. General Safety Requirements. IAEA Safety Standards Series No. GSR Part 7. International Atomic Energy Agency. Vienna, 2015) zostaną opracowane plany postępowania awaryjnego: zakładowy, wojewódzki i krajowy.</p> <p>Na etapie postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest jeszcze wymagane opracowanie i przedstawienie ww. planów awaryjnych. Plany te muszą zostać w pełni wdrożone (włącznie z przeprowadzeniem ćwiczeń) przed pierwszą dostawą paliwa jądrowego na teren elektrowni – powyższe wynika z wymogu określonego w § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 lutego 2013 r. w sprawie wymagań dotyczących rozruchu i eksploatacji obiektów jądrowych (Dz. U. 2013 r. poz. 281), dalej r.r.e.j.</p> <p>W tym miejscu należy wskazać, że stosownie do wymagań postanowienia GDOS z 25 maja 2016 r., znak: DOOS-OA.4205.1.2015.23, określającego zakres raportu (pkt III b i c), wykonano (w szczególności zgodnie z wymaganiami zawartymi w przepisach art. 86m i art. 86n p.a. oraz przedstawiono w raporcie wyniki obliczeń zasięgu stref i dystansów planowania awaryjnego oraz zasięgu poszczególnych rodzajów działań interwencyjnych (w razie wystąpienia ciężkiej awarii ze stopniem rdzenia reaktora).</p> <p>W razie wystąpienia szkód na skutek zdarzenia radiacyjnego, zastosowanie mają przepisy p.a., dotyczące odpowiedzialności cywilnej za szkody jądrowe (rozdział 12, od art. 100 do art. 108).</p>
193	Na czym w ogóle polegają tzw. obecne 'konsultacje'? Czy mogę się spodziewać odpowiedzi na zadane konkretne pytania? Jakiś jest realny udział społeczeństwa w tych konsultacjach?	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Udział społeczeństwa w postępowaniu w przedmiocie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia określa u.o.o.s. Organ prowadzący postępowanie jest zobowiązany do rozpatrzenia w tej decyzji uwag i wniosków każdego zainteresowanego, złożonych w ramach tzw. udziału społeczeństwa, uzasadnienia czy i w jaki sposób uwzględniono uwagi, czego dowodem jest ustanowienie niniejszej tabeli załącznikiem do rozstrzygnięcia.</p>
194	<p>Dlaczego tak bardzo skomplikowany temat jest przedstawiany społeczeństwu, ale przede wszystkim lokalnym mieszkańcom oraz turystom w taki amatorski sposób? Nikt o niczym nie wie! Niby są jakieś spotkania z tzw. ekspertami z PEJ w miejscowościach w gm. Choczewo, ale jest sezon urlopowy, ludzie odpoczywają i korzystają z pięknej pogody. Dlaczego przedstawiciele PEJ nie wyjdą do ludzi, tylko siedzą i czekają, że ktoś do nich przyjdzie?</p> <p>Nie zgadzam się na zrujnowanie tak pięknego obszaru nad Bałtykiem. Jest to skandal, amatorszczyzna i zupełny brak wyobraźni.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>W zakresie komunikacji ze społeczeństwem odpowiedź jak w uwadze nr 191.</p> <p>Informacja o udziale społeczeństwa została podana do publicznej wiadomości w formie obwieszczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 17 lipca 2023 r. na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska; – 20 lipca 2023 r. w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska; – w prasie (2 dzienniki) o zasięgu krajowym: w dniu 17 lipca 2023 r., w dzienniku „Rzeczpospolita” oraz w dniu 18 lipca 2023 r. w dzienniku „Gazeta Prawna”; – w sposób zwyczajowo przyjęty, od 20 lipca 2023 r. w gminach: Choczewo, Gniewino, Krokowa, Wejherowo, Władysławowo, Puck, Wicko, Gmina Miejska Łeba. – od 20 lipca 2023 r. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego, Urzędzie Wojewódzkim Województwa Pomorskiego, a także Urzędzie Morskim w Gdyni. <p>W części „zrujnowanie tak pięknego obszaru nad Bałtykiem” odpowiedź jak w uwagach nr 2, 4, 5, 7 i 42.</p>
195	Nie zgadzam się na wybudowanie tej elektrowni na terenie gminy Choczewo, lokalizacja Lubiatowo-Kopalino.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwagach nr 2, 4, 5, 7 i 42.</p>
196	Nie zgadzam się na wycięcie ponad 600 ha drzew pod tą inwestycję.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zagadnienie dotyczące wycinki drzew zostało omówione w odpowiedzi na uwagę nr 4.</p>
197	Nie zgadzam się na zniszczenie roślinności	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwagach nr 4, 71, 75.</p>
198	Nie zgadzam się na zamknięcie tego całego terenu na najbliższe 20 lat	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Przedstawione stwierdzenie nie stanowi pytania, nie zostały przedstawione argumenty lub tezy umożliwiające odniesienie się do jego treści. Budowa planowanego przedsięwzięcia nie spowoduje całkowitego wyłączenia terenu, zwłaszcza w miejscu plaży - w zakresie dostępu do terenu odpowiedzi udzielono w uwadze nr 7. Ewentualne wyłączenia terenu będą miały charakter czasowy.</p>
199	Nie zgadzam się na pozbawienie nas możliwości korzystania z naszej własności.	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Przedstawione zagadnienie pozostaje poza zakresem prowadzonego postępowania administracyjnego. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie wiąże się z nabyciem lub utratą prawa rzeczowego do jakiegokolwiek nieruchomości.</p>
200	Chcicie zgodzić się na inwestycję na taką skalę gdzie gmina Choczewo i jej mieszkańcy nie mają dostępu do wody z wodociągu, nie ma kanalizacji. Jest 2023 rok a te podstawowe zadania gminne nie są wykonane. Taki kolos ma powstać a tam nie ma kawałka kanalizacji, ... nie ma wodociągów ... nie ma nawet takiego źródła energii elektrycznej która posłużyłaby do wybudowanie tego olbrzyma.	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy</p> <p>Realizacja zadań gminnych pozostaje poza zakresem niniejszej sprawy.</p> <p>W ramach przygotowania do budowy elektrowni jądrowej na terenie gminy Choczewo powstaną inwestycje towarzyszące, które posłużą zarówno do realizacji przedmiotowej inwestycji, ale także będą służyły mieszkańcom gminy. Do inwestycji towarzyszących, które zostaną zrealizowane na potrzeby budowy oraz eksploatacji elektrowni, należą m.in.:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - infrastruktura transportu drogowego - budowa nowych odcinków dróg i przebudowa dróg istniejących; - infrastruktura transportu kolejowego - odbudowa istniejącego odcinka i budowa nowej bocznicy/linii kolejowej do elektrowni - linia kolejowa zelektryfikowana; - sieci elektroenergetyczne wysokich i średnich napięć – zasilanie placu budowy docelową linią 110 kV; - infrastruktura transportu morskiego - konstrukcja morska do rozładunku (MOLF); - sieci telekomunikacyjne i teletechniczne; - infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna, w tym: sieć kanalizacyjna (odprowadzenie i oczyszczenie ścieków z placu budowy dzięki wybudowanej nowej oczyszczalni ścieków z siecią kanalizacyjną i zrzutem ścieków oczyszczonych) oraz sieć wodociągowa (zasilanie w wodę placu budowy na cele socjalno-bytowe dzięki wybudowanym nowym ujęciom wody i stacji uzdatniania wody z siecią wodociągową). <p>Źródłem wody dla etapu budowy będzie woda z ujęć głębinowych wykonanych na potrzeby budowy elektrowni. Woda ta będzie uzdatniana w dedykowanej stacji uzdatniania wody. Jedyne w początkowym etapie prac przygotowawczych, do momentu uruchomienia ujęcia wód podziemnych oraz stacji uzdatniania wody, woda będzie przywożona beczkowozami. Po zakończeniu budowy elektrowni ww. ujęcie wody i stacja uzdatniania będą mogły być wykorzystane do zasilania gminnej sieci wodociągowej, a powstała oczyszczalnia ścieków może być miejscem oczyszczania ścieków komunalnych, szczególnie dla miejscowości położonych w pasie nadmorskim gminy Choczewo (co będzie przedmiotem dalszych uzgodnień pomiędzy gminą, a podmiotem eksploatującym elektrownię), ponieważ źródłem wody dla elektrowni na etapie eksploatacji będzie woda morska – zarówno na potrzeby technologiczne (chłodzenie, uzupełnianie obiegu parowo-wodnego etc.) jak i socjalno-bytowe (uzdatnianie wody morskiej w stacji odsalania).</p> <p>Informacje dotyczące źródeł wody wykorzystywanej w fazach budowy i eksploatacji przedstawiono w raporcie w tomie II, rozdz. II.9.2 „Zapotrzebowanie na wodę” oraz w wyjaśnieniach z 22 marca 2023 r., znak EJ1/2023/0446.</p>
201	Nie zgadzam się na spuszczenie ścieków z tej elektrowni do morza.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wprowadzanie ścieków do wód stanowi usługę wodną, z której korzystanie na podstawie przepisów p.w. wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.</p> <p>W myśl art. 397 ust. 1 ww. ustawy organem właściwym w sprawie zgód wodnoprawnych są właściwe obszarowo i kompetencyjnie organy Wód Polskich oraz minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, przy czym to te organy ustalają ostatecznie możliwość realizacji korzystania z wód objętego wnioskiem (w rozpatrywanej sytuacji: wprowadzania ścieków do wód) w świetle obowiązujących przepisów prawa</p> <p>Podkreślenia wymaga, że odmowa wydania pozwolenia wodnoprawnego następuje wówczas, gdy spełnione są negatywne przesłanki z art. 399 pkt 1 ww. ustawy, a decyzja w tym zakresie jest podejmowana przez organ na podstawie informacji zawartych w operacie wodnoprawnym oraz zgromadzonych w toku postępowania dowodów, dokumentów i informacji.</p> <p>Dodatkowo należy wskazać, że w raporcie przedstawiono analizy oddziaływania na środowisko wód morskich. W wyniku przeprowadzonej oceny stwierdzono, że przy zastosowaniu środków minimalizujących w zakresie m.in. zarządzania gospodarką wodno-ściekową, w tym uzdatnianiem wód na potrzeby układu chłodzenia, oraz zastosowaniu rozwiązań technicznych nastąpi dotrzymanie standardów jakości środowiska, o których jest mowa w stosownych przepisach, m.in. wskazanej powyżej ustawie oraz powoływanych przez nią aktach wykonawczych.</p>
202	Nie zgadzam się na podwyższenie temperatury wody w morzu poprzez zrzut wód z elektrowni.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 7.</p>
203	Nie zgadzam się na zamykanie dróg pod przejazdy samochodów ciężarowych przy budowie.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zgodnie z informacjami zaprezentowanymi w raporcie nie przewiduje się zamykania dróg pod przejazdy samochodów ciężarowych obsługujących budowę. Jednocześnie w związku z realizacją przedsięwzięcia planowana jest budowa (w ramach infrastruktury towarzyszącej) drogi dojazdowej o parametrach drogi krajowej, od węzła na drodze ekspresowej S6 w miejscowości Łęczyce. Droga ta będzie służyć bezpośredniej obsłudze potrzeb transportowych do elektrowni, a ze względu na jej publiczny charakter, będzie również obsługiwała lokalny ruch samochodowy.</p> <p>Do czasu oddania do użytkowania ww. drogi krajowej mogą wystąpić okresowe utrudnienia w ruchu, które będą związane ze wzmożonym ruchem aut ciężarowych. Jednak generalny wykonawca przedsięwzięcia zostanie zobowiązany do wcześniejszego uzgodnienia tras i godzin przejazdu tego typu pojazdów, tak aby zminimalizować związane z tym uciążliwości.</p> <p>Główny strumień przewozu materiałów niezbędnych do budowy będzie kierowany na infrastrukturę kolejową, którą cechuje wielokrotnie wyższa wydajność od infrastruktury drogowej.</p>
204	Nie zgadzam się na budowę pomostu dla statków.	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>W celu transportu elementów ponadgabarytowych, stanowiących kluczowe elementy elektrowni jądrowej, w tym np. zbiornika reaktora (obiektu o średnicy 7 m, długości 13 m) i wytornicy pary (obiekt o średnicy 6 m, długości 25 m), konieczna jest budowa konstrukcji morskiej do rozładunku, która umożliwi transport największych elementów wyposażenia drogą morską. Takie rozwiązanie pozwoli uniknąć nakładów finansowych na organizację logistyki transportu ładem oraz związanych z tym kosztów społecznych i środowiskowych.</p>

		Niezależnie od powyższego, budowa konstrukcji morskiej do rozładunku nie jest przedmiotem niniejszego postępowania.
205	Nie zgadzam się na zalanie tego terenu setkami tysięcy betonu.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Na terenie elektrowni jądrowej powstaną nowe obiekty, w tym również obiekty żelbetowe, co jest cechą typową dla obszarów przemysłowych. Teren ten nie zostanie jednak zalany betonem.</p> <p>Obecnie nie istnieje materiał lepszy od betonu, który nadawałby się do konstrukcji obiektów elektrowni jądrowych. Beton, jako sztuczny kamień, pełni (na etapie budowy, eksploatacji i likwidacji) funkcję konstrukcyjną, jako główny element stanowiący o bezpieczeństwie konstrukcji obiektu. Ze względu na stabilność, ogromną wytrzymałość na ściskanie, łatwą urabialność oraz szczelność, jest najlepszym znanym obecnie materiałem mającym zastosowanie w budowie elektrowni jądrowych - także ze względu na inne, wyjątkowe funkcje takie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrona urządzeń przed uszkodzeniami mechanicznymi, - ochrona środowiska/otoczenia Elektrowni Jądrowej oraz personelu dzięki zdolności do spowalniania strumieni neutronów, zwłaszcza „termicznych”, zatrzymywania promieniowania jonizującego, - izolacyjność termiczna – betony ogniotrwałe. <p>W uzupełnieniu do raportu z 30 maja 2023 r., w odpowiedzi na pytanie 5) lit. a, b, c i d (w wersji pdf strony od 40 do 48) wskazano na działania minimalizujące, m.in. w zakresie ograniczenia powierzchni realizacji inwestycji. Należy podkreślić, że planowany obszar usunięcia drzew, położony jest przy południowej granicy miejsca realizacji przedsięwzięcia i obejmuje jego powierzchnię na czas budowy – maksymalnie ok. 50%, przy czym na terenach, które po budowie nie będą konieczne dla funkcjonowania elektrowni (i dopuszczone będzie to przepisami przeciwpożarowymi i bezpieczeństwa obiektów) planowane są nasadzenia lasu w strefach zewnętrznych na powierzchni ok. 20% miejsca realizacji przedsięwzięcia.</p> <p>Ponadto ww. odpowiedzi oraz w niniejszej decyzji zawarto wytyczne do nasadzenia drzew i krzewów oraz innej roślinności na terenie elektrowni. Opracowanie szczegółowego planu gospodarowania zielenią dotyczy dalszego etapu procedowania elektrowni jądrowych i wymagane jest również w przepisach m.in. w u.o.e.j. gdzie wskazano w art. 16 ust. 2 pkt 2, iż wniosek o pozwolenie na budowę obiektu energetyki jądrowej powinien zawierać plan gospodarki zielenią, jako część projektu zagospodarowania działki lub terenu, w którym określa się przyczynę i termin zamierzonego usunięcia poszczególnych drzew lub krzewów, wielkość powierzchni, z której zostaną usunięte krzewy, oraz planowane nasadzenia zastępcze w rozumieniu art. 83b ust. 1 pkt 9 u.o.p. Zgodnie z powyższym przepisem inwestor opracuje szczegółowy plan gospodarki zielenią do wniosku o pozwolenie na budowę.</p>
206	Nie zgadzam się na promieniowanie z elektrowni	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Przedstawione stwierdzenie nie stanowi pytania, nie zostało również poparte żadnymi argumentami, nie podlega zatem dalszej analizie. W raporcie zawarto szczegółowe informacje dot. skutków radiacyjnych funkcjonowania elektrowni jądrowej.</p>
207	nie zgadzam się na produkcję odpadów radioaktywnych z tej elektrowni.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Przedstawione stwierdzenie nie stanowi pytania, nie zostało również poparte żadnymi argumentami, nie podlega zatem dalszej analizie. W raporcie zawarto szczegółowe informacje dot. postępowania z odpadami promieniotwórczymi.</p>
208	<p>Składam wnioski o:</p> <p>Wydanie negatywnej decyzji dla realizacji w/w inwestycji</p> <p>Odmowę wydanie decyzji na realizację w/w przedsięwzięcia.</p> <p>Wydanie negatywnej decyzji dla wycinki lasów , zmiany terenu i ukształtowania „zmiany funkcji morza.</p> <p>Odmowę wydania decyzji dla realizacji inwestycji pośrednich które miały by służyć tej elektrowni</p> <p>Zaniechanie wszelkich działań i podstępowań administracyjnych dotyczących budowy elektrowni jądrowej w gm. Choczewo</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wyjaśnić należy, iż organ działa w granicach wniosku o wydanie decyzji. Jeśli więc w odniesieniu do wariantu proponowanego nie zaszły okoliczności wykluczające możliwość wydania pozytywnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, określone m.in. w art. 80 ust. 2 i art. 81 u.o.o.ś., organ jest zobowiązany do określenia środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia w wariantcie wskazanym we wniosku.</p> <p>Niniejsze postępowanie nie obejmuje infrastruktury towarzyszącej („inwestycji pośredniej”), bowiem będą one przedmiotem odrębnych postępowań administracyjnych.</p>
209	Nie chcemy elektrowni atomowej w Ślajszewie, w miejscu spokoju, niepowtarzalnej natury i ciszy. Biorąc pod uwagę całą powierzchnię Polski z pewnością można wyodrębnić inne miejsce na taką inwestycję.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w przypadku uwagi numer 5.</p>
210	<p>Zły wpływ inwestycji na ekosystem Bałtyku</p> <p>Uważam, że zrzut ciepłych wód z systemu chłodzenia reaktorów przyczyni się do pojawienia się zjawisk podobnych do takich jakie dotknęły Odrę. Będzie miał miejsce niekorzystny rozwój glonów, sinic i innych organizmów który doprowadzi do chociażby zamknięcia kąpielisk, zniszczy resztki rybołówstwa, zabije turystykę w</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwagach nr 7, 105, 106, 110, 111.</p>

	<p>regionie. Nasili się zjawisko zakwaszenia wód i stopniowego obumierania flory i fauny Bałtyku - jakiegoś rodzaju katastrofy ekologicznej wysoce oddziaływującej na życie człowieka w aspekcie zdrowotnym, ekonomicznym i gospodarczym.</p>	
211	<p>Degradujący wpływ inwestycji na objęte ochroną prawną formy ochrony przyrody w otoczeniu</p> <p>Uważam, że lokalizacja elektrowni została źle wybrana. Gmina Choczewo kształtuje swoją wieloletnią politykę jako gmina „naturalnie piękna” i taką w rzeczywistości jest. Nadmorskie tereny gminy uważam, że należą do najpiękniejszych, zachowanych jeszcze w stosunkowo naturalnych stopniu obszarów lasów, wydmi i plaż w Polsce, a może i nad Bałtykiem. Z tego powodu powinny być objęte ochroną ścisłą dla dziedzictwa teraźniejszych i przyszłych pokoleń, nawet nie jej okolicznych mieszkańców, ale Polaków.</p> <p>W swym słabo zurbanizowanym charakterze stanowią w czasach nasilających się zmian klimatycznych oazę przyrody, którą człowiek powinien dla własnego dobra otoczyć opieką a nie fundował jej dewastację, zniszczenie zmierzające prosto w kierunku samozagłady.</p> <p>Nie bez powodu przez dziesięciolecie prowadzona tu była polityka ochrony przyrody o randze lokalnej, krajowej i europejskiej, powołano tylko w najbliższej okolicy lokalizacji w Lubiawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nadmorski Obszar Chronionego Krajobrazu PL.ZIPOP.1393CCHK.156, - Obszar Natura 200 „Mierzeja Sarbska” PLH220018; PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH220018.H, - Rezerwat Przyrody Mierzeja Sarbska PL.ZIPOP.13938.RP.335, - Słowiński Park Narodowy wraz z otuliną PL.ZIPOP1393.PN.24, - Rezerwat Przyrody „Choczewskie Cisy” PL.ZIPOP.1393.RP.182, - Nadmorski Park Krajobrazowy z otuliną PL.ZIPOP.1393.PK.73, - Rezerwat Przyrody Babnica PL.ZIPOP.1393.RP1272, - Obszar Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096; PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH220096.H, - Choczewsko-Saliński Obszar Chronionego Krajobrazu PL.ZIPOP.1393.OCHK.321. <p>Uważam, że w świetle lokalizacji elektrowni jądrowej w ich bezpośrednim sąsiedztwie ich istnienie jest poważnie zagrożone, a powołane do jej ochrony instytucje zgadzając się na realizację takiego przedsięwzięcia zaprzeczają roli do jakiej zostały powołane. To będzie fikcja ochrony, jeśli w jej środek zostanie wstawiona elektrownia jądrowa. Dopominam się ochrony powołanych rezerwatów, obszarów chronionych, krajobrazu - ogólnie przyrody.</p> <p>Jestem przeciwna wycince lasów nadmorskich, niszczeniu krajobrazu liniami wysokiego napięcia, budowie potężnych reaktorów jądrowych, infrastruktury technicznej w morzu służącej budowie, osiedli kontenerowych, zakłócaniu środowiska oświetleniem placu budowy, wzmożonym i uciążliwym skutkom transportowym drogowym i kolejowym oraz wszelkim uciążliwościom jakie przyniesie gigantyczny plac budowy i jego obsługa.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście wpływu inwestycji na środowisko przyrodnicze, w tym obszary ochrony przyrody - odpowiedź jak w uwadze nr 2, 13, 71 i 75.</p> <p>W zakresie oceny wpływu na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45 oraz uwadze nr 167.</p> <p>W kontekście oddziaływania natrętnego światła zewnętrznego, oddziaływania hałasu – odpowiedź jak w uwadze nr 47.</p> <p>W kontekście wycinki lasu - odpowiedź jak w uwadze nr 4 oraz uwadze nr 50.</p>
212	<p>Negatywny wpływ inwestycji na branżę turystyczną miejscowości nadmorskich.</p> <p>Uważam, że lokalizacja elektrowni przyczyni się w znacznym stopniu do nasilenia zjawisk zakwitów sinic i innych drobnoustrojów (w temp. wody 20 stopni pojawia się w Bałtyku śmiertelna bakteria wywołująca u człowieka sepsę; przypadki zachorowań pojawiły się w Niemczech i w Polsce w zeszłym sezonie). Jeśli takie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwagach nr 7, 42, 105, 106, 110 oraz 111.</p>

	zjawiska będą się pojawiać to sektor turystyczny na fundamencie którego buduje swoje istnienie wiele gmin i jej mieszkańców wpadnie w poważne tarapaty.	
213	<p>Samobójcza lokalizacja inwestycji w kontekście realizowanych farm wiatrowych na Bałtyku i Farm fotowoltaicznych.</p> <p>Wydaje mi się totalnie nieodpowiedzialnym lokowanie w jednym miejscu tak wielkiej mocy energetycznej ze względu na szeroko pojęte bezpieczeństwo.</p> <p>Na wysokości lokalizacji elektrowni jądrowej, na morzu ruszyła budowa potężnych farm wiatrowych, a głębiej na południe np. w Zwartowie powstaje największa w Europie farma fotowoltaiczna. To wielka nieodpowiedzialność, koncentrować w jednym miejscu tyle źródeł energii. W przypadku jakiegoś konfliktu militarnego lub zagrożenia terrorystycznego, stwarzamy potencjalnemu wrogowi znakomite warunki do zadania nam dotkliwego ciosu. A dla otoczenia, w promieniu jak niektóre źródła podają nawet po Trójmiasto, zagrożenie dla ludności cywilnej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy</p> <p>W odniesieniu do uwagi w zakresie lokalizacji innych inwestycji energetycznych w pobliżu przedsięwzięcia należy zauważyć, że przedmiotem niniejszego postępowania jest wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej o mocy elektrycznej do 3 750 MWe, na obszarze gmin: Choczewo lub Gniewino i Krokowa planowanej do realizacji na terenie województwa pomorskiego. Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte niniejszą procedurą. Warto jednakże pamiętać, że elektrownie jądrowe pracują w tzw. podstawie systemu energetycznego, niezależnie od warunków atmosferycznych czy też pory dnia. Dotychczas województwo pomorskie było głównie konsumentem energii wytwarzanej w innych regionach Polski. W najbliższych latach, dzięki budowie elektrowni jądrowej, region ten stanie się także wytwórcą energii. Konieczne jest także zróżnicowanie źródeł wytwarzania energii w naszym kraju. System produkcji uzależniony wyłącznie od pogody nie gwarantuje bezpieczeństwa energetycznego. Aby transformacja energetyczna mogła się dokonać konieczne są także inwestycje w większe moce wytwórcze w całej Polsce, w tym również w regionach, gdzie dotychczas ich nie było.</p> <p>Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie odnawialnych źródeł energii przedstawiono w odpowiedzi na uwagę numer 8.</p> <p>W zakresie wyboru lokalizacji odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W zakresie uwagi dotyczącej zagrożeń terrorystycznych oraz związanych z działaniami wojennymi odpowiedź jak w uwadze nr 164.</p>
214	<p>Chybiona lokalizacja elektrowni w miejscu pozbawionym odpowiedniej infrastruktury towarzyszącej.</p> <p>Wreszcie czynnik ekonomiczny. Zamierzamy budować taki obiekt w środku „niczego” w miejscu o warunkach gruntowych posadowienia bardzo trudnych, bez zaplecza w postaci dróg, portu, kolei, zasilania energetycznego, sanitarnego, bez bazy dla robotników budowlanych bez infrastruktury społecznej w postaci mieszkań, szkół, przedszkoli, opieki zdrowotnej itd., itp. Budowa planowana jest na dziesięciolecia. Kraje bogate Norwegia, Wielka Brytania, Francja realizują podobne inwestycje z wieloletnimi opóźnieniami i z przekroczonymi w założeniach budżetami w sytuacji kiedy realnie rozwija się energetyka z odnawialnych źródeł energii i energetyka w oparciu o małe reaktory atomowe.</p> <p>Uważam, że budowa elektrowni jądrowej w Choczewie jest wielką niegospodarnością marnotrawstwem ciężko wypracowanych przez Polaków pieniędzy.</p> <p>Rozumiem argumenty mówiące o potencjalnych korzyściach dla rozwoju regionu, konieczności zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego kraju, konieczności odchodzenia od węgla, braku stabilności w produkcji energii przez wiatraki i fotowoltaikę, ale nadal uważam, że ewentualne korzyści z budowy elektrowni nie rekompensują strat i że lokalizacja elektrowni została źle wybrana dlatego jestem przeciwna budowie elektrowni atomowej w gminie Choczewo.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie wyboru lokalizacji inwestycji odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>Odnosząc się do uwagi w części dotyczącej planowanej lokalizacji inwestycji w miejscu pozbawionym odpowiedniej infrastruktury towarzyszącej, bez zaplecza w postaci dróg, portu, kolei, zasilania energetycznego, sanitarnego, należy zauważyć, co następuje Kryteria wyboru lokalizacji EJ zostały omówione w raporcie w tomie V, w rozdziale V.2.1.2.1. Biorąc pod uwagę przyjęte kryteria wykluczające (m.in. odległość od skupisk ludności) należy zauważyć, że elektrownia jądrowa nie może zostać usytuowana w pobliżu dużych ośrodków miejskich ani przemysłowych. Z kolei obszary spełniające powyższe kryteria charakteryzują się zwykle gorszą dostępnością do infrastruktury technicznej i transportowej.</p> <p>W wyniku analiz przeprowadzonych w oparciu o kryteria wykluczające, wyłoniona została wąska grupa rozważanych lokalizacji, wśród których znalazła się lokalizacja Lubiatowo-Kopalino. Na dalszym etapie rozważane lokalizacje poddane zostały analizie w oparciu o kryteria ocenowe. Dostępność do infrastruktury technicznej oraz drogowej była jednym z kryteriów ocenowych wyboru lokalizacji pod budowę elektrowni jądrowej. Niemniej jednak do kryteriów ocenowych, mających wpływ na ostateczny wybór dwóch potencjalnych lokalizacji elektrowni jądrowej, zalicza się również wiele innych istotnych warunków takich jak: powierzchnię terenu, dostępność wody chłodzącej, zagrożenia sejsmiczne/geologiczne, kwestie środowiskowe, jak i aspekty socjoekonomiczne.</p> <p>Infrastruktura towarzysząca, która zostanie wybudowana w związku z realizacją elektrowni jądrowej, stanowić będzie wartość dodaną, z której korzystać będzie przede wszystkim społeczność lokalna. Infrastruktura transportowa polepszy dostępność do północnej części: powiatów wejherowskiego i lęborskiego, co z założenia zwiększy ich atrakcyjność i umożliwi przyszły rozwój.</p> <p>Odnosząc się do argumentu dotyczącego budowy przedsięwzięcia w miejscu o bardzo trudnych warunkach gruntowych do posadowienia tego typu obiektu należy zauważyć, że przeprowadzono szczegółowe badania i sporządził obszerną dokumentację geologiczną dla analizowanego terenu, w tym dokumentację geologiczno-inżynierską oraz hydrogeologiczną, określającą warunki hydrogeologiczne w związku z zamiarem realizacji przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody podziemne, w tym powodować ich zanieczyszczenie.</p> <p>Dokumentacje powstały zgodnie z wymaganiami p.g.g. oraz r.d.h. Opracowane dokumentacje zostały ocenione i zatwierdzone przez właściwe organy administracji geologicznej, oraz zostały przekazane i znajdują się w zasobach centralnego archiwum geologicznego prowadzonego w ramach Narodowego Archiwum Geologicznego NAG przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).</p> <p>Biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonych badań geologicznych należy uznać, że warunki posadowienia obiektów budowlanych na analizowanym terenie nie są bardzo trudne. Z zebranych danych wynika, że na głębokości posadowienia bloków jądrowych występują grunty nośne. Piaski w stanie luźnym oraz grunty organiczne takie, jak torfy występują przy powierzchni terenu na niewielkich głębokościach (do kilku, lokalnie kilkunastu metrów pod powierzchnią terenu) jako nieciągłe warstwy o niewielkiej miąższości, ponad poziomem posadowienia bloków jądrowych. W przypadku płytszego posadowienia obiektów budowlanych ww. grunty zostaną wybrane w trakcie wykonywania wykopów lub zostaną odpowiednio wzmocnione tak, aby spełniały parametry niezbędne do bezpiecznego posadowienia danego obiektu. Podmokły i bagienny teren zajmuje niewielką część obszaru realizacji inwestycji. W przypadku występowania zwierciadła wody w poziomie posadowienia lub powyżej</p>

	<p>poziomu posadowienia obiektów zostaną wykonane odwodnienia wykopów. Sposób posadowienia i odwodnienia, głębokość i metody zabezpieczania wykopów oraz wymiany lub wzmocnienia gruntu zostaną określone przez projektantów.</p> <p>Szczegółowy opis geologiczny podłoża został przedstawiony w raporcie, w tomie III, w rozdziale 3.3 „Budowa geologiczna”, a opis osadów czwartorzędowych w podrozdziale III.3.3.1.1.3 „Czwartorzęd”. Zagrożenia geologiczne i geotechniczne, związane z istniejącymi warunkami geologiczno-inżynierskimi posadowienia obiektów elektrowni, zostały opisane w tomie II, w rozdziale II.11.4.3.</p> <p>Analizy przedstawione w raporcie dotyczą oddziaływania elektrowni jądrowej na środowisko (zgodnie z art. 62 u.o.o.ś.).</p> <p>Należy również zauważyć, że szczegółowe analizy dotyczące oceny lokalizacji pod kątem warunków geologiczno-inżynierskich zostaną przeprowadzone w Raporcie Lokalizacyjnym (zgodnie z r.r.l.), w którym zostanie przedstawiona ocena możliwości posadowienia obiektów budowlanych, będącym przedmiotem oceny Prezesa PAA na etapie postępowania w sprawie wydania zezwolenia na budowę obiektu energetyki jądrowej (kolejnego rozstrzygnięcia administracyjnego wymaganego do rozpoczęcia prac budowlanych).</p> <p>Odnosząc się do uwagi, że lokalizacja jest proponowana w miejscu pozbawionym infrastruktury społecznej w postaci mieszkań, szkół, przedszkoli, opieki zdrowotnej itd. należy zauważyć, że w raporcie przeanalizowano ww. aspekty, w tym wskazano na konieczność budowy baz zakwaterowania dla pracowników budowy.</p> <p>W tomie II w rozdziale II.12.4.1 raportu przeanalizowano infrastrukturę mieszkaniową, w tomie III, w rozdziale III.4.2.9 raportu przeanalizowano warunki mieszkaniowe na obszarze 17 gmin zlokalizowanych w promieniu 30 km od gminy Choczewo (gminy miejskie: Lębork, Łeba, Wejherowo, gmina miejsko-wiejska Władysławowo oraz gminy wiejskie: Cewice, Nowa Wieś Lęborska, Wicko, Krokowa, Puck, Główny, Potęgowo, Smoldzino, Choczewo, Gniewino, Luzino, Łęczycze, Wejherowo). Natomiast w tomie IV, w rozdziale IV.18.3.2, została zaprezentowana analiza zmian w mieszkalnictwie w związku z realizacją przedsięwzięcia.</p> <p>W tomie II raportu, w rozdziale II.12 zaprezentowano bazę zakwaterowania (stanowiącą element infrastruktury towarzyszącej przedsięwzięciu), która została szczegółowo opisana w rozdziale II.12.4 raportu. Założono, że w bazie tej będzie mieszkać ok. 4 tys. pracowników. Przewidziano także bazę kontenerową zlokalizowaną przy placu budowy (umożliwiająca zakwaterowanie ok. 1 tys. pracowników), która będzie funkcjonować bezpośrednio obok prowadzonej budowy. Przewiduje się również korzystanie przez pracowników zatrudnionych do budowy EJ z obiektów z istniejącej bazy hotelowej i pensjonatów, powierzchni mieszkalnych na wynajem oraz różnego rodzaju usług.</p> <p>Z uwagi na fakt, że na etapie budowy zostanie wybudowana baza zakwaterowania w Choczewie, założono że w lokalizacji tej oraz jej okolicach dostosowane zostaną usługi dla zaspokojenia potrzeb kadry zatrudnionej przy budowie i eksploatacji elektrowni (większe mieszkania, przystosowanie dla rodzin), jak również założono, że część kadry, w szczególności wyższego szczebla, zamieszka na terenie okolicznych gmin (co zilustrowano na rysunku IV.18.1- 3 w tomie IV raportu). Prognozuje się, że część pracowników zostanie pozyskana z rynku lokalnego, a część przyjezdnych osób zamieszka także poza gminą Choczewo. Jeśli natomiast baza zakwaterowania w Choczewie zostałaby przekazana gminie, nastąpiłoby rozproszenie pracowników w okolicznych miejscowościach.</p> <p>Wskazano również na prawdopodobieństwo, że część pracowników dokona wyboru zamieszkania w okolicznych miastach, tj. w Łebie, Pucku, Wejherowie, Władysławowie, Redzie, czy w gminie wiejskiej Puck i Wejherowo, z uwagi na lokalizację na obrzeżach miasta Wejherowo i Puck (szacunkowo będzie to od ok. 22 do ok. 105 osób w każdej z ww. gmin).</p> <p>Zmiany w sektorze szkolnictwa zostały zaprezentowane w tomie IV, w rozdziale IV.18.3.3. W raporcie wskazano, że na etapie prac przygotowawczych (ok. 3 lat) nie będzie miało miejsca oddziaływanie związane z zapotrzebowaniem na placówki oświatowe z uwagi na to, że ok. 1,7 tys. pracowników będzie głównie pracownikami lokalnymi. Pomimo że w większości przypadków pracownikom uczestniczącym w realizacji przedsięwzięcia na etapie budowy i rozruchu nie będą towarzyszyć rodziny, to jednak należy założyć wzrost zapotrzebowania na miejsca w szkołach lub placówkach wychowania przedszkolnego w obszarze z uwagi na fakt, że najprawdopodobniej część kadry zarządzającej (która prawdopodobnie przyjedzie na dłuższy okres), zamieszka w ośrodkach miejskich.</p> <p>W fazie eksploatacji, w szczególności w pierwszych latach funkcjonowania przedsięwzięcia, wystąpi największe oddziaływanie związane z zapotrzebowaniem na jednostki oświatowe. W raporcie znalazły odzwierciedlenie szacunkowe obliczenia dla maksymalnych oddziaływań związanych z napływem pracowników. W tomie IV, w rozdziale IV.18.3.3 wskazano, że wystąpi konieczność zwiększenia potencjału szkół w gminie lokalizacyjnej oraz w gminach ościennych. Kwestia ta będzie przedmiotem analiz w fazie projektu budowlanego i założeń dotyczących docelowej kadry pracowniczej. Umożliwi to gminie Choczewo i gminom ościennym właściwe przygotowanie się na przyjęcie dodatkowych mieszkańców – pracowników budowy elektrowni, a następnie eksploatacji, w tym ew. kwestii związanych z budową, czy rozbudową obiektów oświatowych i finansowania tych obiektów.</p> <p>W tomie IV raportu, został przeanalizowany wpływ przedsięwzięcia na system opieki zdrowotnej oraz socjalnej w regionie (podrozdział IV.15.2.4). Ponadto w tomie V, w rozdziale V.3.1 (podrozdział V.3.1.12.5) wskazano, że w ramach realizacji projektu – infrastruktury towarzyszącej przy bazie zakwaterowania przewiduje się powstanie dedykowanego Centrum medycznego i jego wykorzystanie również na potrzeby lokalnej społeczności.</p>
--	---

		<p>Odnosząc się do uwagi, że „budowa planowana jest na dziesięciolecie”, z raportu wynika, że dla lokalizacji w wariantcie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino planowany czas fazy budowy to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Etap prac przygotowawczych: 3 lata - wstępny harmonogram realizacji etapu prac przygotowawczych przedstawiono w tomie II, na rysunku II.7.1-2, a szacowany okres trwania poszczególnych prac w tabeli II.7.1-1 – Etap prac budowlanych i rozruchu 3 bloków to 9 lat obejmujących etap prac budowlanych oraz 3 lata rozruchu 3 bloków - wstępny harmonogram realizacji prac etapu budowy i rozruchu przedstawiono w tomie II na rysunku II.7.1-3 oraz szacowany okres trwania budowy poszczególnych obiektów w tabeli II.7.1-2. – Należy zauważyć, że zgodnie z przyjętymi w powyższych założeniach produkcja energii elektrycznej rozpocznie się etapowo – od bloku nr 1 i kolejno, w odstępach rocznych bloków nr 2 i 3. <p>Koszty budowy reaktorów energetycznych w Wielkiej Brytanii czy Francji Europie oraz opóźnienia w harmonogramie realizacji inwestycji w tych krajach nie są przedmiotem niniejszej sprawy.</p>
215	<p>Chciałam wyrazić głęboką nadzieję, że nie dojdzie do zabetonowania okolic plaży i samej plaży w Śląszewie. Jako mieszkanka Warszawy jeżdżę tam co roku od 5 lat i mogę z całą pewnością stwierdzić, że nie ma drugiego tak urokliwego miejsca nad Bałtykiem w Polsce. Nie zniszczmy go.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w odpowiedziach na uwagi nr 2, 4, 5, 7 i 42.</p>
216	<p>Informujemy iż nie chcemy elektrowni jądrowej pomiędzy Białogóra a Łebą, to naturalne, piękne miejsce. Z plażami jakich nie ma w Polsce, z lasami sosnowymi, które są najpiękniejsze. To niemądry pomysł, żeby w tak cudownej okolicy zbudować elektrownie jądrową i zniszczyć spektakularną przyrodę. Proszę o rozważenie budowy w centralnej Polsce. Gdzie są tylko równiny.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w odpowiedziach na uwagi nr 2, 4, 5, 7 i 42.</p>
217	<p>W nawiązaniu do Obwieszczenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z 13 lipca 2023 r. Kategorie sprzeciwiam się aby piękno natury, jedne z najpiękniejszych polskich plaż, lasów nadmorskich zostały zdewastowane budową elektrowni atomowej, jest to zamach i zbrodnia na naturze, naturze, która coraz bardziej jest na wagę złota, o którą kraje rozwinięte i cywilizowane walczą z całą siłą, naturze która jest dobrem narodowym całego społeczeństwa. Proszę spojrzeć co stało się z Żamowcem. Krajobraz książycowy w pięknym dalszym otoczeniu. Przerazający. Skandaliczny! W dobie zamykania elektrowni jądrowych w całym cywilizowanym świecie - zabetonować, zniszczyć i przejść do dalszego niszczenia w inne miejsce - oto strategia nieudaczników podejmujących decyzje dot. energetyki w kraju.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W zakresie wyboru lokalizacji inwestycji odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
218	<p>Jednocześnie przepisami uderza się w producentów energii wiatrowej i PV tak, aby nie daj Boże, nie było im za łatwo i zbyt opłacalnie. Uderza się w producentów Skandal! Planowane na atom miliardy, przeznaczone na rozbudowę i modernizację sieci przesyłowych aby nie było przerw w dostawach i odbiorze prądu, aby instalacje PV i wiatrowe mogły bez przeszkód powstawać i generować czystą energię. Kategorie NIE dla elektrowni atomowej w Śląszewie (lokalizacji podawanej jako Lubiatowo- Kopalino)</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Przedmiotem niniejszego postępowania jest wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej o mocy elektrycznej do 3 750 MWe, na obszarze gmin: Choczewo lub Gniewino i Krokowa planowanej do realizacji na terenie województwa pomorskiego. Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte niniejszą sprawą Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie odnawialnych źródeł energii przedstawiono w odpowiedzi na uwagę nr 8.</p>
219	<p>Degradujący wpływ inwestycji na objęte ochroną prawną formy ochrony przyrody w otoczeniu Uważam, że lokalizacja elektrowni została źle wybrana. Gmina Choczewo kształtuje swoją wieloletnią politykę jako gmina „naturalnie piękna” i taką w rzeczywistości jest. Nadmorskie tereny gminy uważam, że należą do najpiękniejszych, zachowanych jeszcze w stosunkowo naturalnych stopniu obszarów lasów, wydm i plaż w Polsce, a może i nad Bałtykiem. Z tego powodu powinny być objęte ochroną ścisłą dla dziedzictwa teraźniejszych i przyszłych pokoleń. Nie bez powodu przez dziesięciolecie prowadzona tu była polityka ochrony przyrody</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji – odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście wpływu Inwestycji na środowisko przyrodnicze, w tym obszary ochrony przyrody - odpowiedź jak w uwadze nr 2, 13, 71 i 75. W zakresie oceny wpływu na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45 oraz uwadze nr 167. W kontekście oddziaływania natrętnego światła zewnętrznego, oddziaływania hałasu – odpowiedź jak w uwadze nr 47. W kontekście wycinki lasu - odpowiedź jak w uwadze nr 4 oraz uwadze nr 50.</p>

	<p>o randze lokalnej, krajowej i europejskiej, powołano tylko w najbliższej okolicy lokalizacji w Lubiatowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nadmorski Obszar Chronionego Krajobrazu PL.ZIPOP.1393CCHK.156. - Obszar Natura 200 „Mierzeja Sarbska” PLH220018; PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH220018.H, - Rezerwat Przyrody Mierzeja Sarbska PL.ZIPOP.13938.RP.335, - Słowiński Park Narodowy wraz z Otuliną PL.ZIPOP1393.PN.24, - Rezerwat Przyrody „Choczewskie Cisy” PL.ZIPOP.1393.RP.182 - Nadmorski Park Krajobrazowy z Otuliną PL.ZIPOP.1393.PK.73, - Rezerwat Przyrody Babnica PL.ZIPOP.1393.RP1272, - Obszar Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096. PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH220096.H - Choczewsko-Saliński Obszar Chronionego Krajobrazu PL.ZIPOP.1393.OCHK.321 <p>Uważam, że w świetle lokalizacji elektrowni jądrowej w ich bezpośrednim sąsiedztwie ich istnienie jest poważnie zagrożone.</p> <p>Jestem przeciwna wycince lasów nadmorskich, niszczeniu krajobrazu liniami wysokiego napięcia, budowie potężnych reaktorów jądrowych, infrastruktury technicznej w morzu służącej budowie, osiedli kontenerowych, zakłócaniu środowiska oświetleniem placu budowy, wzmożonym i uciążliwym skutkom transportowym drogowym i kolejowym oraz wszelkim uciążliwościom jakie przyniesie gigantyczny plac budowy i jego obsługa.</p>	
220	<p>Zły wpływ inwestycji na ekosystem Bałtyk</p> <p>Uważam, że zrzut ciepłych wód z systemu chłodzenia reaktorów przyczyni się do pojawienia się zjawisk podobnych do takich jakie dotknęły Odrę. Będzie miał miejsce niekorzystny rozwój glonów, sinic i innych organizmów który doprowadzi do chociażby zamknięcia kąpielisk, zniszczy – resztki rybołówstwa, zabije turystykę w regionie. Nasili się zjawisko zakwaszenia wód i stopniowego obumierania flory i fauny Bałtyku - jakiegoś rodzaju katastrofy ekologicznej mającej duży wpływ na życie człowieka w aspekcie zdrowotnym, ekonomicznym i gospodarczym. Obawiam się, że będzie to dotyczyło nie tylko morza położonego w bliskim sąsiedztwie inwestycji, ale obszarów położonych dalej - np zatoki Gdańskiej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 7, 105, 106, 110, 111.</p>
221	<p>Samobójcza lokalizacja inwestycji w kontekście realizowanych farm wiatrowych na Bałtyku i Farm fotowoltaicznych.</p> <p>Wydaje mi się totalnie nieodpowiedzialnym lokowanie w jednym miejscu tak wielkiej mocy energetycznej ze względu na szeroko pojęte bezpieczeństwo.</p> <p>Na wysokości lokalizacji elektrowni jądrowej, na morzu-ruszyła budowa potężnych farm wiatrowych, a głębiej na lądzie np. w Zwartowie -powstaje największą w Europie farma fotowoltaiczna. To wielka nieodpowiedzialność, koncentrować w jednym miejscu tyle źródeł energii. W przypadku jakiegoś konfliktu militarnego lub zagrożenia terrorystycznego, stwarzamy potencjalnemu wrogowi znakomite warunki do zadania nam dotkliwego ciosu. A dla otoczenia, w promieniu jak niektóre źródła podają nawet po Trójmiasto zagrożenie dla ludności cywilnej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 213.</p>
222	<p>Negatywny wpływ inwestycji na branżę turystyczną miejscowości nadmorskich.</p> <p>Uważam, że lokalizacja elektrowni przyczyni się w znacznym stopniu do nasilenia zjawisk zakwitu sinic i innych drobnoustrojów (w temp, wody 20 stopni pojawia się w Bałtyku śmiertelna bakteria wywołująca u człowieka sepsę; przypadki zachorowań pojawiły się w Niemczech i w Polsce w zeszłym sezonie). Jeśli takie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie dotyczącym wzrostu temperatury wód morskich i zakwitu sinic na skutek odprowadzania wód chłodniczych - odpowiedź jak w uwadze nr 105.</p> <p>W zakresie dotyczącym nasilenia zjawisk zakwitu sinic i innych drobnoustrojów - odpowiedź jak w uwadze nr 109.</p>

	zjawiska będą się pojawiać to sektor turystyczny na fundamencie którego buduje swoje istnienie wiele gmin i jej mieszkańców wpadnie w poważne tarapaty.	
223	Chybiona lokalizacja elektrowni w miejscu pozbawionym odpowiedniej infrastruktury towarzyszącej Wreszcie czynnik ekonomiczny. Zamierzamy budować taki obiekt w środku „niczego” w miejscu o warunkach gruntowych posadowienia bardzo trudnych, bez zaplecza w postaci dróg, portu, kolei, zasilania energetycznego, sanitarnego, bez bazy dla robotników budowlanych bez infrastruktury społecznej w postaci mieszkań, szkół, przedszkoli, opieki zdrowotnej itd., itp. Budowa planowana jest na dziesięciolecie. Kraje bogate Norwegia, Wielka Brytania, Francja realizują podobne inwestycje z wieloletnimi opóźnieniami i z przekroczonymi w założeniach budżetami w sytuacji kiedy realnie rozwija się energetyka z odnawialnych źródeł energii i energetyka w oparciu o małe reaktory atomowe. Rozumiem argumenty mówiące o potencjalnych korzyściach dla rozwoju regionu, konieczności zwiększania bezpieczeństwa energetycznego kraju, konieczności odchodzenia od węgla, braku stabilności w produkcji energii przez wiatraki i fotowoltaikę, ale nadal uważam, że ewentualne korzyści z budowy elektrowni nie rekompensują strat i że lokalizacja elektrowni została źle wybrana dlatego jestem przeciwna budowie elektrowni atomowej w gminie Choczewo.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 214.
224	Jestem przeciwna budowie elektrowni jądrowej w tej lokalizacji. Uważam, że jest to bardzo nieodpowiednia lokalizacja dla tego typu inwestycji, ponieważ: Zostanie zdewastowany jeden z najpiękniejszych fragmentów polskiego wybrzeża (w mojej ocenie), o ogromnym potencjale rozwojowym w zakresie turystyki.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 5.
225	Prawdopodobnie jest tutaj mikroklimat o walorach prozdrowotnych, który również zostanie nieodwracalnie zniszczony.	Uwaga nieuwzględniona W Polsce nie istnieją uzdrowiska klimatyczne, ale klimat morski ze względu na dużą zawartość soli i sodu w powietrzu oraz na wysokie nasłonecznienie działa prozdrowotnie. W wyniku budowy i eksploatacji zmianie ulegnie użytkowanie terenu, dlatego w raporcie przeprowadzono bardzo szczegółową analizę wpływu przedsięwzięcia na klimat lokalny. Wyniki analizy znajdują się w rozdziale IV.3 „Oddziaływanie Przedsięwzięcia na klimat (oraz mikroklimat) i czynników klimatycznych na Przedsięwzięcie” raportu. Uzyskane wyniki pokazują, że wpływ na klimat lokalny jest nieznaczny lub całkowicie pomijalny.
226	Zostaną zdewastowane siedliska zwierząt i roślin znajdujących się pod ścisłą ochroną gatunkową.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 2, 4, 71 i 75 Ponadto ponownie należy wyjaśnić, że kwestia wpływu przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze dla wariantu 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino, w tym na gatunki roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną oraz ich siedliska, była przedmiotem szczegółowej analizy w raporcie. Opis elementów przyrodniczych środowiska zawiera tom III, rozdział III.2 raportu (w tym informacje w zakresie gatunków objętych ochroną dla ww. wariantu zawiera w szczególności rozdział III.2.L1), ocenę oddziaływania na te elementy, m.in. w zakresie gatunków objętych ochroną, tom IV, rozdział IV.2 raportu, natomiast zestawienie przewidywanych dla nich działań minimalizujących tom V, rozdział V.3.1.1 raportu. Informacje w zakresie środowiska przyrodniczego zawierają ponadto uzupełnienie z dnia 3 lipca 2023 r., znak: EJ1/2023/1371, oraz uzupełnienie z dnia 28 kwietnia 2023 r., znak: EJ/2023/1043. Podkreślenia wymaga, że w ramach działań minimalizujących zaplanowano szereg działań mających na celu ograniczenie wpływu przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w tym na gatunki roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną oraz ich siedliska, zarówno podczas jego fazy budowy jak i eksploatacji. Działania te obejmują np. metaplantacje gatunków roślin, przenoszenie mrowisk, rozwieszenie budek dla ptaków, ograniczanie oświetlenia nocnego (pod kątem gatunków nietoperzy), zapewnienie drożności kanału Biebrowskiego (pod kątem gatunków ryb), czy prowadzenie prac pod nadzorem przyrodniczym. Ponadto, w celu bieżącego monitorowania zmian w środowisku przyrodniczym, które mogą powstać w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia, zarówno podczas fazy budowy jak i eksploatacji, prowadzony będzie monitoring przyrodniczy.

227	Ze względu na ocieplenie klimatu Morze Bałtyckie co roku wdziera się w tym miejscu w głąb lądu, istnieje więc ryzyko zalania elektrowni przez morze po jakimś czasie. Przyjeżdżam tutaj od prawie 30 lat i obserwuję coraz większe tempo „zabierania” lądu przez morze.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Z przedstawionych w dokumentacji informacji, popartych wieloletnimi badaniami analiz wynika, że miejsce posadowienia elektrowni, mimo bezpośredniego sąsiedztwa morza, jest bezpieczne. Linia brzegowa na odcinku odpowiadającym elektrowni stanowi stabilny odcinek wybrzeża. Informacje w tym zakresie znajdują się w rozdziale III 3.3.1.4 <i>Morfologia i dynamika brzegu morskiego</i> raportu. Lokalizacja przedsięwzięcia została również przeanalizowana pod kątem ewentualnego zagrożenia powodzią, w szczególności od strony morza. Informacje w przedmiotowym zakresie znajdują się w rozdziałach: III.3.6.1.1.4 <i>Ocena zagrożenia powodziowego</i>, II.11.4.3 <i>Ryzyko wystąpienia katastrofy naturalnej</i> raportu.</p> <p>Należy mieć także na uwadze, że szczegółowe rozważania w zakresie bezpieczeństwa lokalizacji przedsięwzięcia znajdują się w Raporcie Lokalizacyjnym oraz we Wstępnym Raporcie Bezpieczeństwa, na kolejnych etapach uzyskiwania pozwoleń na jego realizację.</p> <p>W raporcie przeprowadzono pogłębione analizy polegające na modelowaniu procesów morfologicznych, które będą zachodzić w okresie realizacji przedsięwzięcia. Modelowania potwierdziły, że miejsce posadowienia elektrowni w kontekście położenia linii brzegowej morza jest bezpieczne i takim pozostanie mimo zmian klimatycznych. Informacje w tym zakresie znajdują się m.in. w rozdziale II.11.3.2 <i>Analiza odporności przedsięwzięcia na ekstremalne zdarzenia, zjawiska i warunki naturalne, ze szczególnym uwzględnieniem pierwotnych i wtórnych skutków zmian klimatu</i>.</p> <p>Ponadto, teren posadowienia elektrowni był szczegółowo przeanalizowany pod kątem wystąpienia zagrożeń powodziowych, w szczególności od strony morza. Informacje w przedmiotowym zakresie znajdują się w rozdziałach: III.3.6.1.1.4 <i>Ocena zagrożenia powodziowego</i>, II.11.4.3 <i>Ryzyko wystąpienia katastrofy naturalnej</i> raportu. W wymienionym rozdziale podano wartości rzędnych terenu, na jakich będzie usytuowana wyspa jądrowa (jednostki wytwórcze), a także teren przyległy. W wyniku wykonanych analiz powodziowych dla wyspy jądrowej przyjęto rzędną terenu 9,5 m n.p.m., którą otrzymano poprzez zsumowanie poszczególnych niebezpiecznych zjawisk hydrologicznych, w tym także wynikających ze zmian klimatycznych. Uszczegółowione informacje w tym zakresie znajdują się w uzupełnieniu do raportu z dn. 30.05.2023 r., znak: EJ1/2023/1016), Kwestie bezpieczeństwa brzegu morskiego w obrębie lokalizacji przedsięwzięcia były także omówione w ramach uzupełnień do raportu z dn. 14.11.2022 r., znak: EJ1/2022/1294.</p> <p>W kontekście dotyczącym oddziaływania na linię brzegową i ruch rumowiska - odpowiedź jak w uwadze nr 136.</p>
228	Prawdopodobnie są tutaj bardzo złe warunki geologiczne (podmokły, bagnisty teren, natomiast twardy, stabilny grunt, który byłby odpowiedni do posadowienia elektrowni prawdopodobnie znajduje się na głębokości ok. 3 km.).	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Na potrzeby Raportu Lokalizacyjnego oraz badań środowiskowych powstał szereg dokumentacji geologicznych w tym dokumentacji geologiczno-inżynierskich oraz hydrogeologicznych określających warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody podziemne w tym powodować ich zanieczyszczenie.</p> <p>Dokumentacje powstały zgodnie z wymaganiami p.g.g. oraz r.d.h. Opracowane dokumentacje zostały ocenione i zatwierdzone przez właściwe organy administracji geologicznej, oraz zostały przekazane i znajdują się w zasobach centralnego archiwum geologicznego prowadzonego w ramach Narodowego Archiwum Geologicznego NAG przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).</p> <p>Z informacji zebranych w dokumentacjach geologicznych wynika, że na głębokości posadowienia Bloków Jądrowych występują grunty nośne. Grunty nośne to nie tylko lite skały. Piaski w stanie luźnym oraz grunty organiczne, takie jak torfy występują przy powierzchni terenu na niewielkich głębokościach (do kilku, lokalnie kilkunastu, metrów pod powierzchnią) jako nieciągłe warstwy o niewielkiej miąższości, ponad poziomem posadowienia Bloków Jądrowych. W przypadku stwierdzenia gruntów o gorszych parametrach w poziomie posadowienia (np. płytszego posadowienia pozostałych obiektów budowlanych) ww. grunty zostaną wybrane w trakcie wykonywania wykopów, grunty zostaną wymienione lub grunty zostaną odpowiednio wzmocnione tak, aby spełniały parametry niezbędne do bezpiecznego posadowienia danego obiektu. Podmokły i bagienny teren zajmuje niewielką część obszaru realizacji inwestycji. W przypadku występowania zwierciadła wody w poziomie posadowienia lub powyżej poziomu posadowienia zostaną wykonane odwodnienia wykopów. Sposób posadowienia i odwodnienia, głębokość i metody zabezpieczania wykopów oraz wymiana lub wzmocnienie gruntu zostaną określone przez projektanta.</p> <p>Szczegółowy opis geologiczny podłoża znajduje się w raporcie, tom III, rozdział 3.3 <i>Budowa geologiczna</i>, a opis warunków hydrogeologicznych w rozdziale 3.5 <i>Wody podziemne (hydrogeologia)</i>.</p> <p>Należy również zauważyć, że szczegółowe analizy dotyczące oceny lokalizacji pod kątem warunków geologiczno-inżynierskich zostaną przeprowadzone w Raporcie Lokalizacyjnym (zgodnie z r.r.l.), w którym zostanie przedstawiona ocena możliwości posadowienia obiektów budowlanych, będącym przedmiotem oceny Prezesa PAA na etapie postępowania w sprawie wydania zezwolenia na budowę obiektu energetyki jądrowej (kolejnego rozstrzygnięcia administracyjnego wymaganego do rozpoczęcia prac budowlanych).</p>
229	Prawdopodobnie jest to teren cenny archeologicznie - informacja wymagałaby sprawdzenia. Gdyby w trakcie prac budowlanych zostało odkryte jakieś cenne archeologicznie stanowisko istniałoby ryzyko opóźnienia budowy, a to są duże koszty.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Teren, na którym planowana jest budowa elektrowni jądrowej, jak również obszar o promieniu do 30 km od obu wariantów lokalizacyjnych, został przebadany w ramach raportu o oddziaływaniu na środowisko pod kątem występowania dziedzictwa kulturowego, w tym: zabytków architektonicznych, obszarów chronionych kulturowo oraz zabytków archeologicznych. Badania te prowadzone były w latach 2017-2019, a opis ich metodyki oraz samych wyników badań został przedstawiony w tomie III raportu, w rozdziale III.3.13. Rozpoznanie terenu pod kątem występowania zabytków archeologicznych polegało na tzw. rozpoznaniu gabinetowym (kwerendzie archiwalnej dostępnych materiałów), a w</p>

		<p>następnym kroku na weryfikacji zebranych danych podczas archeologicznych badań powierzchniowych (prospekcji terenowej). W oparciu o zebrane informacje przygotowano mapy (załączniki III.3.13-10 dla Wariantu 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino i załącznik III.3.13-11 dla Wariantu 2 – lokalizacja Żarnowiec), które obrazują występowanie dziedzictwa kulturowego (w tym stanowisk archeologicznych) na obszarze poddanym analizom. W oparciu o wyniki przeprowadzonych badań dokonano analizy i oceny wpływu przedmiotowego przedsięwzięcia na zabytki (tom IV raportu, rozdział IV.11). Zgodnie z przedstawionymi w raporcie wynikami badań, w miejscu realizacji przedsięwzięcia w wariantcie 1 - lokalizacja Lubiatowo-Kopalino występuje 1 stanowisko archeologiczne wpisane do Ewidencji Zabytków (położenie peryferyjne, większość terenu stanowiska znajduje się poza terenem realizacji przedsięwzięcia), które w wyniku prac budowlanych może ulec zniszczeniu (oddziaływanie bezpośrednie), natomiast w miejscu realizacji przedsięwzięcia w wariantcie 2 – lokalizacja Żarnowiec występuje 38 stanowisk archeologicznych, które mogą ulec zniszczeniu podczas prac przygotowawczych i budowlanych (oddziaływanie bezpośrednie). Zgodnie z przeprowadzonymi badaniami w raporcie stwierdzono, że potencjalnie negatywne oddziaływanie inwestycji na dziedzictwo kulturowe (w tym stanowiska archeologiczne) w przypadku wyboru Wariantu 1 - lokalizacja Lubiatowo-Kopalino, niezależnie od wybranego podwariantu technicznego, będzie znacząco mniejsze niż w przypadku wyboru Wariantu 2 – lokalizacja Żarnowiec (tom IV raportu, rozdział IV.11.4.6).</p> <p>Pomimo, że w miejscu realizacji przedsięwzięcia w preferowanej przez wnioskodawcę lokalizacji Lubiatowo-Kopalino znajduje się obecnie jedynie 1 stanowisko archeologiczne, nie wykluczono całkowicie możliwości odkrycia nowej, dotychczas niezidentyfikowanej substancji zabytkowej w trakcie trwania budowy elektrowni. W tomie V raportu, w rozdziale V.3.1.10.1 (dotyczącym działań minimalizujących negatywne oddziaływanie inwestycji) wnioskodawca wskazał, że jeżeli w trakcie prac budowlanych dojdzie do odkrycia, naruszenia czy zniszczenia stanowisk archeologicznych, inwestor niezwłocznie podejmie odpowiednie działania ratunkowe celem ich ochrony, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840, ze zm.), dalej u.o.z. Do takich działań będą należeć m.in. wstrzymanie wszelkich prac w miejscu występowania stanowiska, które mogą uszkodzić lub zniszczyć zabytkowy przedmiot, odpowiednie zabezpieczenie przedmiotu i miejsca odkrycia przy użyciu dostępnych środków, niezwłoczne zawiadomienie Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a jeśli nie będzie to możliwe – wójta gminy, a następnie wykonywane dalszych prac budowlanych pod nadzorem archeologicznym.</p>
230	<p>Ze względu na obecną sytuację geopolityczną (wojna w Ukrainie, bliskość Królewca, otwarta przestrzeń od strony morza) byłby to teren bardzo trudny do obrony przed ewentualną agresją zewnętrzną.</p> <p>Wobec powyższego zwracam się z prośbą o rezygnację z budowy elektrowni jądrowej w tej lokalizacji.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 164.</p>
231	<p>W związku z planowaną budową elektrowni atomowej nad Bałtykiem wyrażam swój sprzeciw wobec takich nieprzemyślanych planów, wręcz katastroficznych dla Środowiska Naturalnego w tak pięknym Regionie. Jak można naturalne zasoby tak bezzmysłnie niszczyć? Mam nadzieję, że podejmiecie Państwo odpowiednie kroki, by zapobiec temu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 5 oraz 2, 4, 7 i 42.</p>
232	<p>Kwestie związane z infrastrukturą pod dnem morza i chłodzeniem elektrowni wodą morską. Na podstawie udostępnionej dokumentacji i zgłoszonych do niej uwag niepokój budzi pomysł użycia wody morskiej do chłodzenia elektrowni. Nie znany jest długotrwały wpływ ogrzewania się wody morskiej na ekosystemy Bałtyku i tak już bardzo zdegradowane ze względu na degradację środowiska i zmianę klimatu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie dotyczącym odprowadzania wód chłodniczych do Morza Bałtyckiego - odpowiedź jak w uwadze nr 7.</p> <p>W zakresie dotyczącym wpływu elementów systemu chłodzącego pod dnem morskim - odpowiedź jak w uwadze nr 104. W zakresie wskazanej metody budowlanej, preferowana przez Urząd Morski technologia budowy kanałów wody chłodzącej, jest technologią bezwykopową. Z punktu widzenia możliwości zastosowania metody TBM, należy podkreślić, że Urząd Morski w Gdyni działając na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 u.o.o.s. oraz art. 42 ust. 2 pkt 31 lit. b u.e.m. uzgodnił warunki realizacji przedsięwzięcia. Zgodnie z postanowieniem Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 31 lutego 2023 r., znak: JNZ:8103.42.6.2022, MG.AC / EZD: INZ1.8103.113.6.2022.MG, prace związane z realizacją kanałów wody chłodzącej należy wykonać za pomocą tunelowania.</p> <p>W zakresie dotyczącym odprowadzania wód chłodniczych do Morza Bałtyckiego, tj. w zakresie zmian fizyczno-chemicznych jakości wód Morza Bałtyckiego w związku ze zrzutem wód chłodniczych - odpowiedź jak w uwadze nr 109.</p>
233	<p>Kwestie związane z odpompowywaniem wody z budowy do kanałów melioracyjnych - według opublikowanych dokumentów woda odpompowywana podczas inwestycji ma być odpompowywana do kanałów melioracyjnych. Jest to w sprzeczności z działaniami mającymi na celu dbanie o ekosystem Bałtyku, który jest bardzo delikatny. Wpompowanie do Bałtyku dużej ilości wody słodkiej może zmniejszyć i tak już niewielkie jego zasolenie, co wpłynie na dalszą degradację ekosystemu - częstsze zakwity sinic oraz wymieranie rodzimych gatunków takich jak śledź czy</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie dotyczącym sposobu zagospodarowania wód z odwodnienia oraz wpływu realizacji inwestycji na stan wód morskich i wód śródlądowych - odpowiedź jak w uwadze nr 168.</p> <p>W zakresie dotyczącym zakwitów sinic - odpowiedź jak w uwadze nr 109.</p> <p>Dodatkowo, w zakresie zaproponowanego systemu monitoringu hydrologicznego wód Kanału Biebrowskiego, w tym podtopień fluwialnych i pluwialnych, odprowadzanych według zasady alimentacji zasobów zlewni objętych oddziaływaniem oraz sposobu działania systemu - odpowiedź jak w uwadze nr 78</p>

	dorsz, nie mówiąc o innych mniej rozpoznawalnych organizmach. Ponadto odprowadzanie wody z inwestycji kanałami melioracyjnymi może doprowadzić do zwiększenia dopływu do Bałtyku substancji odżywczych, które pogłębią jego eutrofizację a także może mieć negatywny wpływ na lokalne rolnictwo. Co więcej, odpompowywanie wody może zaburzyć stosunki wodne i doprowadzić do pogłębienia się suszy. Tymczasowo wprowadzania do środowiska dużej ilości wody może także prowadzić do powstawania podtopień, co doprowadzi do dewastacji kolejnych regionów w okolicach inwestycji	
234	Dodatkowo inwestycja planowana jest w bezpośredniej bliskości obszarów Natura 2000 po obu jej stronach oraz w bezpośrednim sąsiedztwie Słowińskiego Parku Narodowego oraz jego otuliny. Wybudowanie tak ogromnego obiektu w tej lokalizacji zniszczy ciągłość wybrzeża, a także zaburzy korytarze ekologiczne. Ciągłość polskiego wybrzeża stanowi o jego turystycznym walorze - dzięki czemu możliwe jest tworzenie wzdłuż pieszych i rowerowych szlaków, które swoją drogą są promowane przez Polską Organizację Turystyczną jako jedną z bardziej rozpoznawalnych atrakcji w Polsce obok Głównego Szlaku Beskidzkiego czy Białowieży. Nadmorski szlak pieszy jest kontynuacją szlaku biegnącego przez Estonię, Łotwę i Litwę. Co więcej, dane pokazują, że polskie wybrzeże staje się coraz bardziej popularną destynacją dla zagranicznych turystów, a wybrzeże Bałtyku znajduje się wśród najczęściej wybieranych destynacji.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Kwestia wpływu przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w tym również na obszary Natura 2000 i Słowiński Park Narodowy, była przedmiotem szczegółowej analizy organu. Opis elementów przyrodniczych środowiska zawiera tom III, rozdział III.2 raportu, ocenę oddziaływania na te elementy tom IV, rozdział IV.1 i IV.2 raportu, natomiast zestawienie przewidywanych dla nich działań minimalizujących tom V, rozdział V.3.1 raportu. Informacje w zakresie środowiska przyrodniczego zawiera ponadto uzupełnienie raportu z 3 lipca 2023, znak: EJI/2023/1371</p> <p>W kontekście obszaru Natura 2000 – odpowiedź jak w uwadze nr 2.</p> <p>Podkreślenia wymaga, że w raporcie jako działania minimalizujące negatywne oddziaływania zaproponowano szereg działań mających na celu ograniczenie wpływu przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, zarówno podczas jego fazy budowy jak i eksploatacji. W celu bieżącego monitorowania zmian w środowisku przyrodniczym, które mogą powstać w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia, zarówno podczas fazy budowy jak i eksploatacji, prowadzony będzie monitoring przyrodniczy. Ww. działania jak i szereg innych działań minimalizujących oddziaływanie przedsięwzięcia zostały ujęte w niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p> <p>W kontekście korytarzy ekologicznych - odpowiedź jak w uwadze nr 44.</p> <p>W raporcie, w tomie IV, w rozdziale IV.18.5 wskazano, że przedsięwzięcie będzie miało wpływ na takie formy aktywności jak wędrówki piesze, spacerowanie, jazda na rowerze i jazda konna, a w szczególności na wszelkie istniejące szlaki turystyczne przebiegające w bezpośrednim sąsiedztwie, opisane m.in. w tomie III w rozdziale III.4.4.2 zaprezentowano główne szlaki turystyczne oraz wejścia na plażę (rysunek III.4.4-3), w tym Szlak Nadmorski Bałtycki (szlak pieszy), szlak EuroVelo (rowerowy). Dlatego docelowy przebieg szlaków będzie dostosowany do nowego zagospodarowania terenu, podobnie jak dostęp do morza, poprzez zaprojektowanie nowych wejść na plażę oraz infrastruktury zastępczej, która będzie mogła być wykorzystywana przez mieszkańców oraz turystów. Podobna sytuacja będzie miała miejsce ze szlakami lokalnymi wyznaczonymi przez gminę. Należy również wyjaśnić, że część trasy kolidującej z miejscem realizacji przedsięwzięcia nie będzie zlikwidowana, tylko nastąpi jej przeniesienie</p>
235	Inwestycja planowana jest w bezpośredniej bliskości obszarów Natura 2000 po obu jej stronach oraz w bezpośrednim sąsiedztwie Słowińskiego Parku Narodowego oraz jego otuliny. Wybudowanie tak ogromnego obiektu w tej lokalizacji zniszczy ciągłość wybrzeża, a także zaburzy korytarze ekologiczne. Ciągłość polskiego wybrzeża stanowi o jego turystycznym walorze - dzięki czemu możliwe jest tworzenie wzdłuż pieszych i rowerowych szlaków, które swoją drogą są promowane przez Polską Organizację Turystyczną jako jedną z bardziej rozpoznawalnych atrakcji w Polsce obok Głównego Szlaku Beskidzkiego czy Białowieży. Nadmorski szlak pieszy jest kontynuacją szlaku biegnącego przez Estonię, Łotwę i Litwę. Co więcej, dane pokazują, że polskie wybrzeże staje się coraz bardziej popularną destynacją dla zagranicznych turystów, a wybrzeże Bałtyku znajduje się wśród najczęściej wybieranych destynacji. Walory przyrodnicze i krajobrazowe tych terenów wybiegają znacznie poza dosłownie odczytywane przepisy - wybierając lokalizację wybrano fragment terenu, który akurat do Natura2000 nie należy, jednak należy się spodziewać, że gigantyczna ingerencja w teren nie pozostanie bez wpływu na otaczające go lasy i inne ekosystemy. W dobie zmiany klimatu oraz daleko idących antropogenicznych ingerencji w kształt środowiska naturalnego, wartość rejonów nieurbanizowanych i nieindustrializowanych jest nie do przecenienia - ma ogromny wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne. Rejonów takich jest coraz mniej i doceniane są przez	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście form ochrony przyrody - odpowiedź jak w uwadze nr 234.</p> <p>W kontekście obszaru Natura 2000 – odpowiedź jak w uwadze nr 2.</p> <p>W kontekście potencjału turystycznego – odpowiedź jak w uwadze nr 50 i uwadze nr 234.</p> <p>W zakresie wpływu na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p>

	zagranicznych turystów i influencerów. W niewielkim stopniu przekształcone przez człowieka rejonu stanowią ogromny kapitał i stanowią o przewadze tego rejonu nad innymi nadmorskimi lokalizacjami - w Polsce oraz w innych rejonach Europy. Warto też zauważyć, że wartość krajobrazową i przyrodniczą tych terenów zauważają zagraniczne marki takie jak HellyHansen, budując na pięknie tych rejonów swoją markę. Obok rejonu planowanej inwestycji marka promuje się przywołując najcenniejsze europejskie regiony takie jak: Lofoty, Dolomity czy Alpy. Rejon ten może być wizytówką naszego kraju, nie osiągniemy tego jednak zabudowując go infrastrukturą energetyczną, drogową etc. Proszę o wybór innej lokalizacji, nie na tych pięknych terenach Polskiego Pomorza	
236	Walory przyrodnicze i krajobrazowe tych terenów wybiegają znacznie poza dosłownie odczytywane przepisy - wybierając lokalizację wybrano fragment terenu, który akurat do Natura2000 nie należy, jednak należy się spodziewać, że gigantyczna ingerencja w teren nie pozostanie bez wpływu na otaczające go lasy i inne ekosystemy	Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji - odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście wpływu inwestycji na obszary chronione - odpowiedź jak w uwadze nr 13. W odniesieniu do uwagi w zakresie walców krajobrazowych – odpowiedź jak w uwadze nr 45.
237	W dobie zmiany klimatu oraz daleko idących antropogenicznych ingerencji w kształt środowiska naturalnego, wartość rejonów niezurbanizowanych i niezindustrializowanych jest nie do przecenienia - ma ogromny wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne. Rejonów takich jest coraz mniej i doceniane są przez zagranicznych turystów i influencerów. W niewielkim stopniu przekształcone przez człowieka rejonu stanowią ogromny kapitał i stanowią o przewadze tego rejonu nad innymi nadmorskimi lokalizacjami - w Polsce oraz w innych rejonach Europy. Warto też zauważyć, że wartość krajobrazową i przyrodniczą tych terenów zauważają zagraniczne marki takie jak HellyHansen, budując na pięknie tych rejonów swoją markę. Obok rejonu planowanej inwestycji marka promuje się przywołując najcenniejsze europejskie regiony takie jak: Lofoty, Dolomity czy Alpy. Rejon ten może być wizytówką naszego kraju, nie osiągniemy tego jednak zabudowując go infrastrukturą energetyczną, drogową etc.	Uwaga nieuwzględniona, w części poza zakresem sprawy. W kontekście wyboru lokalizacji - odpowiedź jak w uwadze nr 5. W odniesieniu do uwagi w zakresie walców krajobrazowych – odpowiedź jak w uwadze nr 45.
238	Proszę o wybór innej lokalizacji, nie na tych pięknych terenach Polskiego Pomorza.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji - odpowiedź jak w uwadze nr 5
239	Kwestie związane z zapotrzebowaniem na wodę. Według opublikowanej oceny oddziaływania na środowisko inwestycja zarówno na etapie prac przygotowawczych jak i podczas eksploatacji generuje ogromne zapotrzebowanie na wodę. Woda konieczna do budowy obiektu ma być pobierana z lokalnych wodociągów, zanim powstanie odpowiednia infrastruktura, co stanowi zagrożenie jej niedoboru dla mieszkańców. Problematiczna wydaje się nie tylko wydajność sieci wodociągowej, lecz także fakt, że mamy do czynienia w Polsce z niedoborami wody i wielomiesięcznymi suszami, w tym suszami rolniczymi. Planowanie inwestycji o tak dużym zapotrzebowaniu na wodę w obecnych warunkach klimatycznych wydaje się być daleko nierozsądna.	Uwaga nieuwzględniona Nie zakłada się bezpośredniego poboru wody z lokalnych wodociągów - informacje dotyczące źródeł wody w fazach budowy i eksploatacji przedstawiono w raporcie tom II, rozdz. II.9.2 „Zapotrzebowanie na wodę” oraz w wyjaśnieniach z dnia 22 marca 2023 r., znak: EJ1/2023/0446. Źródłem wody dla etapu budowy będzie woda z dedykowanych ujęć głębinowych wykonanych na potrzeby budowy elektrowni. Woda uzdatniana będzie w dedykowanej stacji uzdatniania wody. Jedynie w początkowym etapie prac przygotowawczych woda będzie przywożona beczkowozami do momentu uruchomienia ujęcia wód podziemnych oraz stacji uzdatniania wody. Po zakończeniu budowy elektrowni, stacja uzdatniania wody zostanie przekazana Gminie Choczewo do zasilania istniejącej gminnej sieci wodociągowej w miejscowości Kopalino. Nie wyklucza się jednak, że przedmiotowe ujęcie wody może być wykorzystywane na etapie eksploatacji, jednakże jako awaryjne źródło wody na potrzeby socjalno-bytowe, a nie jako awaryjne źródło wody chłodzącej reaktor. Możliwe jest też uruchomienie ujęcia na etapie przygotowawczym (rozdz.II.9.2.1 tom II raportu). Głównym projektowanym źródłem wody wykorzystywanym na etapie eksploatacji elektrowni jądrowej na potrzeby technologiczne, socjalno-bytowe oraz do zasilania układów przeciwpożarowych będzie woda morska i morska woda odsolona.

240	<p>W Opinii PIG PIB w treści zadnego z tomów nie opisano zabezpieczenia wód podziemnych przed potencjalną awarią. Brak jest także brak opisu potencjalnego czasu i zasięgu skażenia wód podziemnych oraz wpływu awarii na zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do picia. - co budzi niepokój i stanowi o potencjalnym zagrożeniu dla mieszkańców.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Kwestie zabezpieczeń wód podziemnych oraz ryzyka związanego z potencjalną awarią i zanieczyszczenia wód podziemnych przeanalizowano w raporcie: tom II, rozdz. II.11 Zagrożenia i poważne awarie, tom IV, rozdz. IV.17 Określenie przewidywanego oddziaływania na środowisko w przypadku wystąpienia poważnej awarii, tom IV, rozdz. 7 Oddziaływanie na wody podziemne, tom V, rozdz. V.4 Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Dodatkowe informacje i wyjaśnienia przedstawiono w odpowiedziach dla PIG-PIB (odpowiedź z dnia 22 marca 2023 r., znak: EJ1/2023/0446), dla RZGW (odpowiedź z dnia 6 października 2022 r., znak: EJ1/2022/1058) oraz dla GDOŚ (odpowiedź z dnia 28 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1372). W powyższych dokumentach przedstawiono planowane rozwiązania zabezpieczające przed potencjalną awarią, tj. m.in.: wody i ścieki z obiektów, wewnątrz których znajdują się substancje promieniotwórcze, odprowadzane będą kanalizacją do specjalnych, szczelnych zbiorników, gdzie będą poddawane ciągłemu monitoringowi. W razie wykrycia skażenia, będą kierowane do instalacji przetwarzania ciekłych odpadów promieniotwórczych. Przeprowadzona została również analiza przewidywanego oddziaływania na środowisko (w tym ludzi) w przypadku wystąpienia poważnej awarii, w wyniku której wyznaczone zostały maksymalne zasięgi stref działań interwencyjnych. Założenia oraz wyniki analizy przedstawiono w ww. tomie IV, w rozdziale IV.17.</p> <p>W powyższych dokumentach przedstawiono również rozwiązania dla gospodarki substancjami chemicznymi wykorzystywanymi w procesach technologicznych, tj. m.in.: substancje magazynowane będą w zbiornikach dwupłaszczowych lub posadowionych w wannie wychwytovej, rozładunek będzie prowadzony na szczelnych tacach z odpowiednimi spadami, aby umożliwić spływ ewentualnych drobnych wycieków do kanalizacji. Podczas rozładunku odpływ z tacy będzie zamknięty co zabezpiecza przed niekontrolowanym wyciekiem do kanalizacji w przypadku awarii (w takiej sytuacji substancja zostanie zebrana z tacy i odebrana przez zewnętrznego odbiorcę). W ww. dokumentach przedstawiono również rozwiązania formalne (instrukcje/procedury) oraz przeanalizowano ryzyko wystąpienia awarii i zanieczyszczenia wód podziemnych.</p>
241	<p>Zgłaszam SPRZECIW budowie elektrowni atomowej, na obszarze gmin: Choczewo lub Gniewino i Krokowa, planowanego do realizacji w wariantcie I - lokalizacja Lubiatowo-Kopalino, podwariant techniczny 1A.</p> <p>Jest to wariant niekorzystny ze względu na zniszczenie niezwykle cennego przyrodniczo terenu wybrzeża bałtyckiego. Gmina Choczewo utraci nieodwołalnie swój potencjał rolniczo-turystyczny.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście środowiska przyrodniczego - odpowiedź jak w uwadze nr 88.</p> <p>Odnosząc się do kwestii wskazanej w uwadze, tj. utraty przez gminę Choczewo swojego potencjału rolniczo-turystycznego, na podstawie analiz i prognoz przeprowadzonych w toku realizacji procesu wyboru lokalizacji EJ w Polsce, nie można zgodzić się z założoną tezą o utracie przez gminę Choczewo potencjału rolniczo-turystycznego.</p>
242	<p>Ponadto moje zaniepokojenie budzi fakt, że ta planowana lokalizacja jest tylko 150 km od granicy z Rosją, która, po raz kolejny w historii, zagraża bezpieczeństwu obywateli Polski. Elektrownie atomowe są nam potrzebne, jednak NIE w tej lokalizacji.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 164.</p>
243	<p>Tereny poprzemysłowe, np. Konina czy Bełchatowa, to znacznie lepsze lokalizacje, choćby z powodu już istniejącej infrastruktury przesyłowej dla energii elektrycznej. W gminie Choczewo nie ma takiej infrastruktury, a jej budowa zniszczy nieodwracalnie dobro narodowe, jakim są obszary Natura2000. NIE dla elektrowni atomowej na Wybrzeżu (ale TAK dla atomu w Polsce)</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście lokalizacji przedsięwzięcia – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście wpływu realizacji przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze (w tym obszary Natura 2000) - odpowiedź jak w uwadze nr 2, 88.</p> <p>Jednocześnie należy podkreślić, że w wyniku przeprowadzonej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszary chronione (ujęte w raporcie), nie stwierdzono znaczących negatywnych oddziaływań w stosunku do zadnego z analizowanych obszarów Natura 2000 pozostających w zasięgu oddziaływania inwestycji</p>
244	<p>Sprzeciwiam się budowie elektrowni jądrowych, w tym SMR-ów, w Polsce i wnoszę o zaprzestanie procedowania w/w inwestycji, anulowanie decyzji środowiskowej dotyczącej budowy elektrowni jądrowej na polskim wybrzeżu oraz o przerwanie prac z związanych z energią jądrową.</p> <p>Stanowisko to uzasadniam tym, że energetyka jądrowa jest: nieekonomiczna, droga, niehumanitarna, nieekologiczna, brudna, niebezpieczna i przestarzała. Nie da się uchronić elektrowni jądrowej przed potencjalną katastrofą, awarią oraz odpowiedzialnie ubezpieczyć od wszelkich wypadków. Wpisuje się w niepewną narrację geopolityczną, która nie powinna skazywać społeczeństwa polskiego na niebezpieczeństwa i upadłość finansową. Przykład w porę zaniechanej elektrowni jądrowej w Żarnowcu niech stanowi ostrzeżenie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Kwestia wyboru technologii OZE, SMR czy duże elektrownie jądrowe nie jest przedmiotem obecnie prowadzonego postępowania administracyjnego. Przedmiotowa inwestycja spełnia założenia i cele krajowej strategii transformacji energetycznej opisanej w Polityce Energetycznej Państwa do 2040 r. oraz Programie polskiej energetyki jądrowej 2020.</p>
245	<p>Wybór energetyki jądrowej robi z kraju skansen dla wycofywanych i niechcianych technologii na świecie. Ukierunkowuje energię, przeznacza na elektrownię jądrową olbrzymie pieniądze, zamiast skierować je na modernizację elektroenergetyki, najlepsze wykorzystanie OZE, prace naukowo-badawcze nad</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Przedmiotem niniejszego postępowania jest wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej o mocy elektrycznej do 3 750 MWe, na obszarze gmin: Choczewo lub Gniewino i Krokowa planowanej do realizacji na terenie województwa pomorskiego. Kwestie dotyczące inwestycji w OZE nie są objęte niniejszą sprawą.</p>

	<p>bezpiecznymi i nowoczesnymi rozwiązaniami. Wstrzymuje inne inwestycje i ich finansowanie. Elektrownia jądrowa bazuje na kopalinach, które nie gwarantują bezpieczeństwa energetycznego państwa. Nie budzi zaufania.</p>	<p>Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie odnawialnych źródeł energii przedstawiono w odpowiedzi na uwagę nr 8.</p>
246	<p>Nieekologiczna. Elektrownia jądrowa niszczy teren, na którym ma być zlokalizowana: wycinka drzew, rozjeżdżenie terenu, betonoza hektarów terenu/wybrzeża, emisja promieniotwórczości, składowanie odpadów radioaktywnych... Jej budowa jest długotrwała i b uciążliwa. W przypadku ewentualnej lokalizacji nadbałtyckiej unicestwia uzdrowskie zalety wybrzeża morskiego, szkodzi zielonym „płucem” dla mieszkańców i turystów oraz uniemożliwia turystykę i rekreację. Wodę zbiornika wodnego służącą do chłodzenia zamienia w podgrzewany ściek. Polskiemu państwu, które nie ma możliwości i pieniędzy na uporanie się z istniejącymi zanieczyszczeniami i odpadami, dostarcza nowe.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>Obszar wycinki lasu w wariancie nr 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino i podwariancie technicznym IA wskazanym przez Spółkę jako preferowany do realizacji będzie wynosił ok. 333 ha. Należy również wskazać, że teren konieczny dla eksploatacji, tj. po etapie budowy, będzie mniejszy i obejmie ok. 186 ha oraz obszar niezbędny do wylesienia na podstawie przepisów odrębnych i zaleceń przeciwpożarowych. Na pozostałym terenie zostaną wykonane nowe nasadzenia drzew i krzewów.</p> <p>W wariancie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino, wybrzeże nie zostanie wybetonowane. Obiekty elektrowni jądrowej wchodzące w zakres przedmiotowego przedsięwzięcia będą zlokalizowane poza plażą. Dzięki temu podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania - będą ogólnie dostępne dla turystów i lokalnej społeczności. Podziemne rurociągi wody chłodzącej (doprowadzające i odprowadzające wodę morską do/z elektrowni) zostaną zrealizowane metodą bezwykopową – z wykorzystaniem maszyn TBM, dzięki czemu nie będzie konieczności wykonywania otwartych wykopów i niszczenia plaży. Dostęp do plaż podczas realizacji przedsięwzięcia również będzie zapewniony. Podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania. Obiekty elektrowni jądrowej, jak każdego zakładu przemysłowego, składają się z budowli lub urządzeń i nie istnieje potrzeba „zabetonowywania” terenu.</p> <p>Odnosząc się do uwagi, że „budowa jest długotrwała i uciążliwa” oraz, że „nastąpi rozjeżdżenie terenu”, należy wskazać, że dla lokalizacji w wariancie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino planowany czas fazy budowy to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Etap prac przygotowawczych: 3 lata - wstępny harmonogram realizacji etapu prac przygotowawczych przedstawiono w tomie II, na rysunku II.7.1-2, a szacowany okres trwania poszczególnych prac w tabeli II.7.1- 1. – Etap prac budowlanych i rozruchu 3 bloków to 9 lat obejmujących etap prac budowlanych oraz 3 lata rozruchu 3 bloków - wstępny harmonogram realizacji prac etapu budowy i rozruchu przedstawiono w tomie II na rysunku II.7.1-3 oraz szacowany okres trwania budowy poszczególnych obiektów w tabeli II.7.1- 2. <p>W tomie IV, w rozdziale IV.15 raportu przeanalizowano wpływ przedsięwzięcia na zdrowie i jakość życia ludności. Wskazano, że emisje o charakterze konwencjonalnym, tj. emisje zanieczyszczeń do powietrza, emisje hałasu oraz zanieczyszczenia wody i odprowadzanie ścieków, które fizycznie będą mogły wpłynąć na zdrowie ludzi mieszczą się w granicach wymaganych norm.</p> <p>Gmina Choczewo nie jest gminą uzdrowską. W uwadze mowa o uzdrowskich klimatach należy zaznaczyć, że Polsce, a tym samym na Pomorzu nie istnieją uzdrowskie klimaty, ale klimat morski ze względu na dużą zawartość soli i sodu w powietrzu oraz na wysokie nasłonecznienie działa prozdrowotnie. W wyniku budowy i eksploatacji zmianie ulegnie użytkowanie terenu, dlatego w raporcie przeprowadzono bardzo szczegółową analizę wpływu przedsięwzięcia na klimat lokalny. Wyniki analizy znajdują się w rozdziale IV.3 „Oddziaływanie Przedsięwzięcia na klimat (oraz mikroklimat) i czynników klimatycznych na Przedsięwzięcie” raportu. Uzyskane wyniki pokazują, że wpływ na klimat lokalny jest nieznaczny lub całkowicie pomijalny i tym samym nie będzie miał negatywnego wpływu właściwości klimatu morskiego w badanej lokalizacji.</p> <p>Jednocześnie wpływ przedsięwzięcia na powietrze atmosferyczne badany był w oparciu o modelowanie w skali regionalnej otoczenia tej inwestycji, czyli z uwzględnieniem najbliższych miejscowości oraz tych położonych nawet 30 km od przedsięwzięcia. Inwestycja zarówno w fazie realizacji jak też i eksploatacji nie powoduje oddziaływania w zakresie jakości powietrza. Wyniki szczegółowej analizy oddziaływania na powietrze atmosferyczne, w której oszacowano wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza we wszystkich fazach przedsięwzięcia oraz wykonano modelowanie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń do powietrza i ocenę wpływu na ludzi i środowisko zaprezentowano w raporcie (tom IV, rozdział IV.9 Oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego), oraz uzupełnieniu z 23 czerwca 2023, znak: EJ1/2023/1313.</p> <p>Nie jest prawdą, że realizacja przedsięwzięcia uniemożliwi turystykę. Przedsięwzięcie będzie mieć wpływ na ten sektor, co szczegółowo zostało przeanalizowane w tomie IV, w rozdziale IV.18.5. W tomie IV, w rozdziale IV.18.3.4 zaprezentowano także wpływ przedsięwzięcia na rekreację. Gmina Choczewo jest gminą rolniczo-turystyczną, w której są zlokalizowane typowe miejscowości nadmorskie, w których ruch turystyczny pojawia się przede wszystkim w sezonie letnim oraz w wiosenne i jesienne weekendy. Poza tymi okresami miejscowości te charakteryzują się niewielkim, lokalnym ruchem turystycznym. W miejscowościach tych znajduje się baza noclegowa, tj. kwatery prywatne, domki letniskowe na wynajem, gospodarstwa agroturystyczne, prywatne pola namiotowe i campingi, jak również indywidualna zabudowa rekreacyjna. Wobec czego największy wpływ na turystykę wystąpi w miesiącach od czerwca do września oraz podczas długiego weekendu majowego</p>

		<p>W raporcie przeanalizowano obiekty turystyczne i ich położenie względem miejsca realizacji przedsięwzięcia. W związku z realizacją przedsięwzięcia nastąpi utrata zarówno pewnej części terenów w miejscu realizacji, jak również dostępności do części terenów stanowiących obecnie tereny rekreacyjne i atrakcyjne turystycznie, co zostało pokazane w Tomie IV, na rysunku IV.18.5- 1. ORP jest zlokalizowany w obrębach geodezyjnych 3 sołectw gminy Choczewo: Jackowo, Stąjszewo i Sasino, na terenach leśnych należących głównie do Skarbu Państwa. W wariancie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino, prace budowlane będą mieć wpływ na takie formy aktywności jak wędrówki piesze, spacer, plażowanie. Na wskazanym przez Spółkę terenie realizacji elektrowni jądrowej zlokalizowane są wejścia na plażę nr 46, 47, 48, 49, które ze względu na prowadzone prace budowlane mogą być czasowo zamknięte (będzie to uzależnione od harmonogramu prac). Podziemne rurociągi wody chłodzącej (doprowadzające i odprowadzające wodę morską do/z elektrowni) zostaną zrealizowane metodą bezwykopową – z wykorzystaniem maszyn TBM, dzięki czemu nie będzie konieczności wykonywania otwartych wykopów i niszczenia plaży. Dostęp do morza będzie zapewniony poprzez zaprojektowanie nowych wejść na plażę oraz infrastruktury zastępczej (np. dróg, ścieżek dojścia do plaży), która będzie wykorzystywana przez mieszkańców oraz turystów. Podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania, ponieważ obiekty elektrowni jądrowej będą zlokalizowane poza plażę.</p> <p>Najbliższe kąpielisko (strzeżone) znajduje się w odległości ok. 700 m od granic przedsięwzięcia (Kąpielisko morskie Lubiatowo – pomiędzy wejściami na plażę nr 43 i 44. Inne kąpieliska (strzeżone) są oddalone i ich funkcjonowanie również nie będzie ograniczone.</p> <p>W kontekście odprowadzania wód chłodniczych i oddziaływania przedsięwzięcia na wody morskie – odpowiedź jak w uwadze nr 7 oraz nr 105 i nr 109.</p> <p>W zakresie oddziaływania radiacyjnego należy wyjaśnić, że w raporcie przeprowadzono analizę wpływu radiacyjnego elektrowni na otoczenie, zarówno w stanach eksploatacyjnych (tom IV, rozdział IV.14 raportu), jak i w stanach awaryjnych (tom IV, rozdział IV.17 raportu). Roczna dawka pochodząca od wszystkich dróg narażenia wyniosła 0,0048 mSv. Jest to znacząco (ok. 100-krotnie) poniżej limitu wynikającego z p.a., który wynosi 0,3 mSv.</p> <p>Warto zauważyć, iż emisja promieniowania jonizującego jest zjawiskiem wszechobecnym – nie ma na ziemi miejsca wolnego od niego. Dla porównania, roczna dawka pochodząca od naturalnego tła promieniowania jonizującego dla statystycznego mieszkańca Polski wyniosła w 2022 r. 2,58 mSv (Raport Roczny Prezesa PAA za rok 2022).</p> <p>Ponadto, zarówno teren elektrowni jądrowej, jak i jej otoczenie będzie objęte programem monitoringu radiacyjnego środowiska zgodnego z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie zakresu programu monitoringu radiacyjnego środowiska opracowywanego i wdrażanego przez jednostki organizacyjne zakwalifikowane do I lub II kategorii zagrożeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2058), dalej r.p.m.r.</p> <p>W zakresie odpadów promieniotwórczych - odpowiedź jak w uwadze nr 165</p>
247	<p>Niehumanitarna, aspołeczna, brudna. Naraża zdrowie pracowników na każdym etapie funkcjonowania elektrowni jądrowej, począwszy od wydobycia uranu do składowania wypalonego paliwa. Ten niebezpieczny obiekt byłby powodem wysiedlenia ludzi, a społeczność sąsiadująca z projektowaną elektrownią jądrową musiałaby żyć w poczuciu stałego zagrożenia. Niszczy więzy społeczne. Do chłodzenia elektrowni jądrowa wykorzystuje cieką, zbiorniki wodne ze szkodą dla ludzi i żyjących w nich organizmów.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wpływ planowanej elektrowni jądrowej na zdrowie (również w zakresie zdrowia psychicznego, jak i więzów społecznych) został przeanalizowany oraz przedstawiony w rozdziale IV.15 raportu. Kwestie związane z oddziaływaniem z promieniowaniem jonizującym zawarte zostały w rozdziale IV.14. Informacje zawarte w rozdziale IV.17 wskazują wyraźnie, iż nawet w przypadku wystąpienia ciężkiej awarii nie wystąpi konieczność prowadzenia przesiedleń.</p> <p>W zakresie odpadów promieniotwórczych oraz wypalonego paliwa jądrowego - odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p> <p>W zakresie odprowadzania wód chłodniczych - odpowiedź jak w uwadze nr 7.</p>
248	<p>Droga, nieopłacalna, bez perspektyw. Wymaga wielomiliardowych nakładów na stosunkowo krótki okres funkcjonowania elektrowni jądrowej, które się nie zwrócą i dodatkowo narażą Polskę na likwidację niebezpiecznej budowli, wielowiekowe przechowywanie odpadów radioaktywnych. Bajońskie kwoty na budowę elektrowni jądrowej mają również trafić do zagranicznych firm i ten wywóz nie podlega kontroli. Kwestia niegospodarności już na tym etapie powinna być rozstrzygnięta przez kompetentne urzędy. Nie bierze pod uwagę doświadczeń i problemów innych państw jeszcze posiadających energetykę jądrową lub rezygnujących z niej nie bez powodu. Elektrownia jądrowa nie jest w stanie stabilnie pracować (konieczne przestoje, przeglądy, awarie itp.). Prąd z niej jest droższy niż z innych źródeł.</p> <p>Niebezpieczna. Ta skompromitowana technologia stanowi też „cywilną” przykrywkę do finansowania i produkcji zakazanej przez międzynarodowe prawo broni jądrowej (ONZ-owski Traktat o Zakazie Broni Jądrowej). Służy do politycznych rozgrywek i stanowi niebezpieczeństwo dla ustroju opartego na prawie. Ponadto miejsce lokalizacji jest narażone na potencjalne awarie, katastrofy, atak</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście kosztów Inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 34.</p> <p>W kontekście odpadów promieniotwórczych - odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p> <p>W kontekście bezpieczeństwa jądrowego oraz produkcji broni jądrowej - odpowiedź jak w uwadze nr 173.</p> <p>W kontekście zagrożeń terrorystycznych oraz związanych z działaniami wojennymi - odpowiedź jak w uwadze nr 164.</p>

	terrorystyczny/wojenny.	
249	Przestarzała. Część państw po wieloletnich doświadczeniach z elektrowniami atomowymi nie bez powodów wycofuje się z energetyki jądrowej pozostając nadal z nierozwiązanymi problemami i gigantycznymi kosztami przechowywania odpadów. Niektóre firmy plajtują ze względu na ich niską opłacalność w stosunku do OZE. Próbuje się je reanimować poprzez olbrzymie subsydia. Polski na takie przestarzałe i niebezpieczne technologie nie stać.	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Planowana inwestycja opiera się na reaktorach generacji III+ technologii firmy Westinghouse z pasywnymi systemami bezpieczeństwa. Przedstawiono szczegółowy opis w tomie II raportu w rozdziale II.2 Opis technologii i infrastruktury elektrowni jądrowej. Dodatkowo należy zaznaczyć, że obecnie w ponad 30 krajach świata eksploatowanych jest ponad 440 jądrowych bloków energetycznych, których łączna moc zainstalowana wynosi prawie 400 GWe. Wytwarzają one ponad 2 500 TWh energii elektrycznej, co stanowi ponad 10% całkowitej światowej produkcji. W 19 krajach ponad 50 bloków jądrowych jest obecnie w trakcie budowy. Ponad 100 bloków o łącznej mocy ok. 120 GWe jest w trakcie przygotowania do budowy lub planowanych (informacje te przedstawiono w raporcie, tom I rozdział I.6.3.2).
250	Odpady. Wytwarza odpady radioaktywne, których przechowywanie generuje kolejne problemy i olbrzymie sumy. Są dwie metody przechowywania: nieopłacalny recycling i wysyłanie do głębokich składowisk geologicznych. „Druga opcja jest tańsza, ale bardziej uciążliwa dla środowiska i mniej racjonalna z punktu widzenia gospodarki surowcami.”* Zdaje sobie z tego sprawę polski rząd.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.
251	Brak odpowiedzialności i bezkarność. Z praktyki wynika, że niechlubne losy energetyki jądrowej nie są skutecznie rozliczane, a największe konsekwencje ponosi społeczność (np. Czarnobyl, Fukushima). W związku z tym należy to poddać analizie i osądowi, ustalić odpowiedzialność osób biorących udział w tej sprawie: decydentów, interesariuszy, beneficjentów, aby zostali zobligowani do ponoszenia kosztów związanych z budową elektrowni jądrowej, kosztów odtworzenia zniszczonego środowiska naturalnego (również w miejscu budowy i rozbiórki elektrowni jądrowej), składowania odpadów radioaktywnych, kosztów wysiedlenia i osiedlenia w nowym miejscu ludzi, ich szkód materialnych i zdrowotnych, leczenia i pogrzebów. Ponadto muszą stworzyć fundusz ubezpieczeniowy od nieszczęśliwych następstw. Taka praktyka ucywilizuje i zapobiegnie narzucaniu społeczności niepożądanych i niebezpiecznych obiektów związanych z przemocą. https://www.gov.pl/wcb/polski-atom/czv-zuzwic-paliwo-mozna-poddac-recyklingowi	Uwaga nieuwzględniona W razie powstania szkód na skutek zdarzenia radiacyjnego, zastosowanie mają przepisy p.a. w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody jądrowe (Rozdział 12, od art. 100 do art. 108). Za naprawienie szkody jądrowej odpowiada eksploatator obiektu jądrowego (w przepisach ustawy określony jako „osoba eksploatująca”): <i>Art. 101. 1. Osoba eksploatująca ponosi wyłączną odpowiedzialność za szkodę jądrową spowodowaną wypadkiem jądrowym w urządzeniu jądrowym lub związaną z tym urządzeniem, chyba że szkoda nastąpiła bezpośrednio wskutek działań wojennych lub konfliktu zbrojnego.</i> Natomiast art. 102 ust. 1-3 zawiera przepisy dotyczące granicy odpowiedzialności za szkodę jądrową „osoby eksploatującej” oraz sposób pokrycia (przez fundusz ograniczenia odpowiedzialności) roszczeń przekraczających tę granicę odpowiedzialności: <i>Art. 102. 1. Granicą odpowiedzialności osoby eksploatującej za szkodę jądrową jest kwota stanowiąca równowartość w złotych 300 000 000 SDR (SDR – jednostka rachunkowa Międzynarodowego Funduszu Walutowego (obecnie 1 SDR to ok. 6 zł)).</i> <i>2. Jeżeli roszczenia z tytułu szkody jądrowej przekraczają kwotę, o której mowa w ust. 1, osoba eksploatująca ustanawia fundusz ograniczenia odpowiedzialności. Do postępowania w sprawie ustanowienia funduszu i jego podziału stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu morskiego o ograniczeniu odpowiedzialności za roszczenia morskie, z zastrzeżeniem ust. 3–5.</i> <i>3. W sprawach dotyczących ustanowienia funduszu i jego podziału właściwy jest Sąd Okręgowy w Warszawie.</i>
252	Witam, nie zgadzam się na utworzenie elektrowni w Słajszewie. Jest to najpiękniejsze nadmorskie miejsce. Nie chcę tej elektrowni ponieważ zniszczy to piękne miejsce i cały tamtejszy ekosystem.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście „zniszczenia ekosystemu” - odpowiedź jak w uwadze nr 50. W kontekście oddziaływania na środowisko w stosunku do elementów przyrody - odpowiedź jak w uwadze nr 71, 75.
253	Niniejszym składam swój protest dotyczący lokalizacji elektrowni jądrowej w gminie Choczewo. Lokalizacja EJ w okolicach Sasina, Słajszewa, Lubiatowa, Kopalina będzie oznaczała bezpowrotne zniszczenie dziewiczych pierwotnych terenów położonych pomiędzy Słowińskim Parkiem Narodowym i terenami Natura 2000 wycinkę ok 500ha pięknego nadmorskiego lasu.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście wycinki - odpowiedź jak w uwadze nr 4 i 49. W kontekście „bezpowrotnego zniszczenia dziewiczych terenów” - odpowiedź jak w uwadze nr 50 oraz nr 88.
254	Przyczyni się też do degradacji wód Bałtyku (No co zwraca uwagę wiele naukowych autorytetów).	Uwaga nieuwzględniona Jak wskazano w raporcie, z przeprowadzonej oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na morskie wody powierzchniowe większość działań podczas fazy budowy i eksploatacji przedsięwzięcia nie będzie miała negatywnego wpływu na hydrodynamikę i geomorfologię morza, jakość wody morskiej czy biologię. Jednak w przypadku niektórych działań w fazie eksploatacji konieczne będzie zastosowanie działań minimalizujących, które pozwolą uniknąć znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Jednocześnie należy zauważyć, że w raporcie, w tomie V w rozdziale V.3. „Opis przewidywanych działań minimalizujących (unikanie, zapobieganie, ograniczenie lub kompensacja), zostały wskazane działania minimalizujące wpływ przedsięwzięcia na środowisko, w tym na morskie wody powierzchniowe. Zaktualizowana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na stan wód przybrzeżnych i wód morskich została przedstawiona w załączniku Nr 1 do pisma z 13 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1308. Przeprowadzone w ramach jej opracowania analizy wykazały, że nie ma podstaw przypuszczać,

		<p>aby w fazie przygotowawczej, budowy, eksploatacji oraz likwidacji inwestycji planowane do przeprowadzenia prace wpłynęły w istotny, negatywny sposób na stan środowiska wód morskich.</p> <p>Dodatkowo, w zakresie oddziaływania anomalii fizyczno-chemicznej na wody Morza Bałtyckiego oraz oceny potencjalnych konsekwencji, w tym możliwości wystąpienia zakwitów sinic - odpowiedź jak uwagach nr 105 i nr 109.</p>
255	<p>Pragnę zauważyć, że uchwałą Rady Gminy Choczewo został w dniu 20 sierpnia 2002 r. uchwalony plan zagospodarowania przestrzennego tego terenu, który poza funkcjami rekreacyjno-turystycznymi nie przewidywał niczego innego. Co teraz mają zrobić Ci którzy uwierzyli w te zapewnienia i zainwestowali w ten teren (m.in. ja). Jestem emerytem i dorobkiem mojego życia był zakup działki i wybudowanie domku letniskowego. Mocno wierzę w to że nie będę OSZUKANY. Mam nadzieję że decyzja środowiskowa dla tego terenu będzie negatywna.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W uwadze nie wskazano szczegółowej lokalizacji nieruchomości. Przywołany w uwadze miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru Lubiato-Kopalino-Jackowo gminy Choczewo, obejmuje powierzchnię ok. 335 ha (zgodnie z tekstem planu). Powierzchnia objęta ww. miejscowym planem nie sąsiaduje bezpośrednio z obszarem planowanej inwestycji i położona jest w odległości (szacunkowo) od 600 m do 3500 m od wschodniej granicy przedsięwzięcia. Obszar pomiędzy planowaną inwestycją a zachodnią granicą ww. miejscowego planu oznaczony jest jako tereny lasów.</p>
256	<p>Nie rozumiem dlaczego nie kontynuuje się budowy jej w Zarnowcu? Pragnę nadmienić, że petycję w sprawie odrzucenia lokalizacji Choczewo podpisało już ponad 11 tysięcy osób. Jestem pewny, że zgodnie z podpisanymi przez Polskę konwencjami głosy te będą wzięte pod uwagę.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zarnowiec stanowi jedną z dwóch rozpatrywanych w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lokalizacji przedmiotowej inwestycji. Nie jest to jednak wariant lokalizacyjny preferowany przez wnioskodawcę. Szczegółowe informacje na temat przeprowadzonego procesu wyboru lokalizacji inwestycji przedstawiono w uwadze nr 5. Do realizacji został dopuszczony na mocy niniejszej decyzji wariant 1 Lubiato-Kopalino.</p>
257	<p>Chciałabym wyrazić swój sprzeciw wobec planu budowy elektrowni atomowej w gminie Choczewo. W sytuacji kiedy zmiany klimatyczne są, z roku na rok, coraz bardziej zauważalne i będą postępować, budowa elektrowni przy brzegu morza Bałtyckiego, którego poziom będzie się nieuchronnie podnosić, naprawa Polaków lękiem. Jest to także teren, gdzie mieszka wiele gatunków zwierząt i miejsce gdzie już stawiana jest elektrownia wiatrowa. Jako Polka wyrażam stanowczy sprzeciw wobec budowie elektrowni w tej lokalizacji.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście gatunków zwierząt – odpowiedź jak w uwagach nr 44 oraz nr 226.</p> <p>Odnosząc się do „W sytuacji kiedy zmiany klimatyczne są (...)” należy wyjaśnić, że wyspa jądrowa będzie wyniesiona i będzie na wysokości około 9 m n.p.m. W obliczeniu bezpiecznych wartości rzędnych terenu dla obiektów jądrowych elektrowni wzięto pod uwagę poszczególne zagrożenia hydrologiczne, takie jak: poziom morza, falowanie, tsunami i sejsze, a także ekstremalne zjawiska opadowe (powódź opadowa – odładowa) i nasilenie się zjawisk w związku ze zmianami klimatycznymi.</p>
258	<p>Wyrażam sprzeciw budowie atomu w Stąjszewie ze względu na wielkość elektrowni i budowie, w mojej opinii, głównie ze względu na zyski finansowe. Proponuję budowę mniejszej elektrowni w Zarnowcu i ochronę Pradoliny Łeby i przepięknych Stąjszewskich plaż - największych i najpiękniejszych na Pomorzu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście zysków finansowych - odpowiedź jak w uwadze nr 34.</p> <p>W zakresie wielkości elektrowni, należy zaznaczyć iż przedstawiona w raporcie elektrownia jądrowa spełnia założenia Programu polskiej energetyki jądrowej 2020.</p> <p>Odnosząc się do uwagi dotyczącej plaż, należy wyjaśnić, że podziemne rurociągi wody chłodzącej (doprowadzające i odprowadzające wodę morską do/z elektrowni) zostaną zrealizowane metodą bezwykopową – z wykorzystaniem maszyn TBM, dzięki czemu nie będzie konieczności wykonywania otwartych wykopów i niszczenia plaży. Dostęp do plaż podczas realizacji przedsięwzięcia również będzie zapewniony. W Wariantcie 1 – lokalizacja Lubiato-Kopalino, prace budowlane będą mieć wpływ na takie formy aktywności jak wędrówki piesze, spacer, plażowanie w miejscu realizacji przedsięwzięcia. Na wskazanym przez Spółkę terenie budowy elektrowni jądrowej zlokalizowane są wejścia na plażę nr 46, 47, 48, 49, które ze względu na prowadzone prace budowlane mogą być czasowo zamknięte (będzie to uzależnione od harmonogramu prac). Niemniej jednak dostęp do morza będzie zapewniony poprzez zaprojektowanie nowych wejść na plażę oraz infrastruktury zastępczej (np. dróg, ścieżek dojścia do plaży), która będzie wykorzystywana przez mieszkańców oraz turystów. Podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania.</p> <p>Najbliższe kąpielisko (strzeżone) znajduje się w odległości ok. 700 m (Kąpielisko morskie Lubiato – pomiędzy wejściem na plażę nr 43 i 44). Inne kąpieliska (strzeżone) są oddalone i ich funkcjonowanie również nie będzie ograniczone.</p> <p>W Wariantcie 1 – lokalizacja Lubiato-Kopalino, obiekty elektrowni jądrowej wchodzące w zakres przedmiotowego przedsięwzięcia będą zlokalizowane poza plażę. Dzięki temu podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania - będą ogólnie dostępne dla turystów i lokalnej społeczności.</p> <p>Obszar Chronionego Krajobrazu Pradoliny Łeby położony jest w odległości ok. 21 kilometrów od przedmiotowej inwestycji. Znajduje się poza zasięgiem oddziaływania przedsięwzięcia.</p>
259	<p>Piszę do Pana żeby wyrazić mój stanowczy sprzeciw dotyczący budowy elektrowni jądrowej na obszarze, który od wielu lat powinien funkcjonować na prawach parku krajobrazowego za ze względu na prywatne interesy kilku osób jest nadal eksploatowany pod wycinkę drzew na eksport do Chin.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Teren miejsca realizacji przedsięwzięcia dla Wariantu 1 – lokalizacja Lubiato-Kopalino nie jest objęty ochroną w formie parku krajobrazowego (najbliższy park krajobrazowy – Nadmorski Park Krajobrazowy, położony jest w odległości ok. 9 km, natomiast jego otulina w odległości ok. 2,5 km), znajduje się natomiast w granicach innych niż ww. obszarowych form ochrony przyrody wyznaczonych na podstawie u.o.p., tj.: Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz obszarów Natura 2000 Mierzeja Sarbska PLH220018 i Przybrzeżne wody Bałtyku PLB990002. Podkreślenia</p>

		wymaga, że kwestia wpływu przedsięwzięcia na obszarowe formy ochrony przyrody była przedmiotem szczegółowej analizy w raporcie. Opis elementów przyrodniczych środowiska, w tym obszarowych form ochrony przyrody, zawiera tom III, rozdział III.2.1 raportu, natomiast ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na te elementy tom IV, rozdział IV.1, IV.2 i IV.12 raportu. Ponadto informacje dotyczące obszarowych form ochrony przyrody uszczegółowiono w uzupełnieniu z 3 lipca 2023 znak: EJ1/2023/1371, uzupełnieniu z 28 kwietnia 2023 r. znak: EJ1/2023/1043, oraz uzupełnieniu z 9 stycznia 2023 r., znak: EJ1/2022/1603.
260	Pomijając prywatne względy, które jak w każdym przypadku rządowych decyzji są ignorowane pragnę się skupić na fakcie jak ogromnie destrukcyjny wpływ na przyrodę będzie miała ta inwestycja nie tylko dla obszaru w gminie Choczewo, ale całego pasa nadmorskiego po Hel.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście środowiska przyrodniczego – odpowiedź jak w uwadze nr 88. Odnosząc się dodatkowo do stwierdzenia, że wpływ na środowisko przyrodnicze będzie dotyczył „(...) nie tylko dla obszaru w gminie Choczewo, ale całego pasa nadmorskiego po Hel.” należy wyjaśnić, że prowadzone w toku opracowywania raportu analizy dla części lądowej Wariantu 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino nie wykazały, aby oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze mogło obejmować swoim zasięgiem „cały pas nadmorski po Hel” - będą one obejmować przede wszystkim miejsce realizacji przedsięwzięcia.
261	Podczas wielu nieudolnych i miernych technicznie prezentacji PEJ, które odbyły się kilkakrotnie w naszej gminie i które zamiast merytoryki skupiały się na mydleniu oczu lokalnej ludności, nie został podniesiony fakt wlewów gorącej wody, która ogrzeje wodę w Bałtyku. Nikt nie wytłumaczył jakie skutki to przyniesie, począwszy od sinic w morzu, skończywszy na dosłownym 'gotowaniu' organizmów żyjących w morzu. Niestety epatowanie hasłami o lokalnym zatrudnieniu jest niesamowicie niebezpieczne i notorycznie ma miejsce. Będąc osobą po wielu kierunkach studiów i pracującą dla globalnych spółek od ponad 20 lat, wiem, że żadna z lokalnych osób na bezrobociu nie będzie zatrudniona. Do pracy tego typu technologii będą zatrudniani głównie fachowcy z wieloletnim stażem.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście dotyczącym odprowadzania wód chłodniczych do Bałtyku - odpowiedź jak w uwadze nr 7 oraz uwadze nr 105 i nr 109. Jak wskazują doświadczenia innych krajów, które posiadają tego typu obiekty, w fazie budowy elektrowni poszukiwani będą m.in. robotnicy, monterzy, spawacze, operatorzy koparek, kierowcy zawodowi oraz kadra zarządzająca. Jednocześnie, będzie to bardzo duża liczba ludzi potrzebujących licznych usług związanych z wyżywieniem, transportem, czy zakwaterowaniem oferowanych przez lokalną społeczność. Ostatecznie, jak wskazano w raporcie – tom II, rozdział II.8.2 – w fazie eksploatacji z planowanych ok. 860 osób, 250 będą stanowić operatorzy (wysoko wyspecjalizowana kadra) przy pozostałych ok. 610 osobach personelu wspierającego – mechanicy, elektrycy, hydraulicy, chemicy, strażacy, kucharze, itd. Przy czym, zgodnie z informacją w raporcie – tom II. 8.1.2.1, tabela II.8.1-1 – maksymalna liczba pracowników na etapie budowy wyniesie ok. 8000 osób. W przeważającej większości będą, to pracownicy fizyczni o stosownych kwalifikacjach.
262	Wracając do aspektów ekologicznych, jak zapewne Pan się orientuje z racji swojego stanowiska, Bałtyk jest jednym z bardziej zanieczyszczonych mórz i może stać się na pewnym etapie morzem martwym. Wszelkie wysiłki podejmowane przez Niemcy, Szwecję czy Norwegię są w wypadku tej inwestycji ignorowane. Podniesienie temperatury wody będzie miało zgubny wpływ i w rezultacie spowoduje, że ta najpiękniejsza plaża na Świecie będzie istnieć jedynie na pocztówkach.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście dotyczącym odprowadzania wód chłodniczych do Bałtyku - odpowiedź jak w uwadze nr 7 oraz uwadze nr 105 i nr 109.
263	Niezrozumiałym jest dlaczego elektrownia nie może powstać na obszarach przemysłowych i zamiast technologii chłodzonej hektolitrami wody nie można zastosować nowego typu reaktorów HTGR, które nie wykorzystują wody. Pomijam czysto strategiczne - obronny aspekt związany z tym, że funkcjonujemy w rzeczywistości w której Rosja zaatakowała Ukrainę i posiadanie elektrowni za rogiem domu która może stać się strategicznym celem ataku jest absurdalnym pomysłem.	Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy Kwestia wyboru lokalizacji – odpowiedź jak w uwadze nr 5. Kwestia technologii – poza zakresem sprawy, nie wymaga odpowiedzi. Kwestia odprowadzania wód chłodniczych do Bałtyku – odpowiedź m.in. jak w uwadze nr 7. Oddziaływanie poboru i zrzutu wód chłodniczych na środowisko morskie zostało szczegółowo opisane w tomie IV raportu, w rozdziałach od IV.2.7 do IV.2.13. Kwestia strategiczno-obronna – poza zakresem sprawy, nie wymaga odpowiedzi.
264	Zaskakującym jest również fakt, że Gmina nie inwestuje w zieloną energię ze źródeł odnawialnych. Podczas remontu mojego domu w Kopalinie zainwestowałam w rozwiązania, które pozwoliły mi stworzyć gospodarstwo bez emisyjne i neutralne energetycznie. Nie rozumiem dlaczego gm.na i region nie chcą poszczycić się mianem prawdziwie zielonej i inwestującej w zdroworozsądkowe rozwiązania a nie takie za którym stoi wielkie lobby.	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy, nie wymaga odpowiedzi
265	Zapewne otrzymał Pan masę podobnych listów i chciałabym zachęcić Pana do przyjechania do nas do Kopalina i spacerowania się tą plażą i wyjątkowym lasem. Całe życie dużo podróżowałam i nie ma takiego drugiego ekosystemu, nie ma miejsc gdzie żyją stada zagrożonych Sieweczek, gdzie las sosnowy pamięta poprzednie stulecia, gdzie natura była bezpieczna przez tyle lat do czasu nadejścia tej absurdalnej koncepcji.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5. W zakresie środowiska przyrodniczego - odpowiedź jak w uwadze nr 88.

266	<p>Polecałabym Panu również zwrócić uwagę na rodzaj gruntu na którym planowana jest inwestycja, duży obszar poza lasem jest bagnisty i według mojego znajomego Geodety niezdatny do tak znaczącej inwestycji.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Na potrzeby Raportu Lokalizacyjnego oraz badań środowiskowych powstał szereg dokumentacji geologicznych w tym dokumentacji geologiczno-inżynierskich oraz hydrogeologicznych określających warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody podziemne w tym powodować ich zanieczyszczenie.</p> <p>Dokumentacje powstały zgodnie z wymaganiami p.g.g. oraz r.d.h. Opracowane dokumentacje zostały ocenione i zatwierdzone przez właściwe organy administracji geologicznej, oraz zostały przekazane i znajdują się w zasobach centralnego archiwum geologicznego prowadzonego w ramach Narodowego Archiwum Geologicznego NAG przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).</p> <p>Z informacji zebranych w dokumentacjach geologicznych wynika, że na głębokości posadowienia bloków występują grunty nośne. Piaski w stanie luźnym oraz grunty organiczne takie jak torfy występują przy powierzchni terenu na niewielkich głębokościach (do kilku, lokalnie kilkunastu, metrów pod powierzchnią) jako nieciągłe warstwy o niewielkiej miąższości, ponad poziomem posadowienia bloków jądrowych. W przypadku stwierdzenia gruntów o gorszych parametrach w poziomie posadowienia (np. płytszego posadowienia pozostałych obiektów budowlanych) ww. grunty zostaną wybrane w trakcie wykonywania wykopów, grunty zostaną wymienione lub grunty zostaną odpowiednio wzmocnione tak, aby spełniały parametry niezbędne do bezpiecznego posadowienia danego obiektu. Podmokły i bagienny teren zajmuje niewielką część obszaru realizacji inwestycji. W przypadku występowania zwierciadła wody w poziomie posadowienia lub powyżej poziomu posadowienia zostaną wykonane odwodnienia wykopów. Sposób posadowienia i odwodnienia, głębokość i metody zabezpieczania wykopów oraz wymiana lub wzmocnienie gruntu zostaną określone przez projektanta.</p> <p>Szczegółowy opis geologiczny podłoża znajduje się w raporcie w tomie III w rozdziale 3.3 Budowa geologiczna, a opis warunków hydrogeologicznych w rozdziale 3.5 Wody podziemne (hydrogeologia). Analizy przedstawione w raporcie dotyczą oddziaływania elektrowni jądrowej na środowisko (zgodnie z art. 62 u.o.o.ś.).</p> <p>Należy również zauważyć, że szczegółowe analizy dotyczące oceny lokalizacji pod kątem warunków geologiczno-inżynierskich zostaną przeprowadzone w Raporcie Lokalizacyjnym (zgodnie z r.r.l.), w którym zostanie przedstawiona ocena możliwości posadowienia obiektów budowlanych, będącym przedmiotem oceny Prezesa PAA na etapie postępowania w sprawie wydania zezwolenia na budowę obiektu energetyki jądrowej (kolejnego rozstrzygnięcia administracyjnego wymaganego do rozpoczęcia prac budowlanych).</p>
267	<p>Kolejnym elementem, który jest ogromnie niepokojący to odległość planowanej elektrowni i zbiornika na odpady radioaktywne w odległości 2 km od najbliższych domostw. Czytając dokumentację dotyczącą elektrowni w Niemczech i Japonii gleba może być bardzo szybko skażona. Wszyscy tutaj mamy studnie głębinowe. Obawiamy się o jakość wody i wpływ na zdrowie nasze i naszych rodzin.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p> <p>Ponadto, zarówno teren elektrowni jądrowej, jak i jej otoczenie będzie objęte programem monitoringu radiacyjnego środowiska zgodnego z r.p.m.r.</p>
268	<p>Mogłabym napisać do Pana kilkustronicowy list z wszystkimi skargami jakie my mieszkańcy i Bałtyckie S.O.S zapewne już wysunęło, ale myślę, że to już Pan czytał i pragnę się odwołać do Pana sumienia. Czy jest Pan gotów wydać wyrok na najpiękniejsze miejsce nad polskim Bałtykiem, które jest obecnie naszą dumą i przyczynić się do dewastacji tego dziewiczego obszaru? Od Pana decyzji będzie zależało czy to miejsce przetrwa, zachowa swoje naturalne piękno i czy losy tysięcy osób nie obrócą się w koszmar. Nie chcemy elektrowni jądrowej w tym rejonie, nie chcemy żeby nam mydlono oczy, nie chcemy patrzeć jak dorobek naszego życia jest dewastowany a co najważniejsze chcemy żeby lokalna przyroda nie była dewastowana i mogły się nią cieszyć kolejne pokolenia. Zakładam, że spędził Pan godziny na studiowaniu tematu i zapewne zdaje Pan sobie sprawę, że ta decyzja będzie kluczowa dla naszego regionu w negatywny sposób. Turystyka w obliczu pracujących 24 godziny na dobę maszyn, most na plaży, kominy, dewastacja lasu, sinice w morzu i wybicie setek gatunków zwierząt, które obecnie żyją w tym regionie i są podziwiane przez nas i turystów zlikwidują jakąkolwiek turystykę na tym terenie a co za tym idzie realne miejsca pracy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście zakwitów sinic - odpowiedź jak w uwadze nr 105 i nr 109.</p> <p>W kontekście budowy MOLF („most na plaży”) - odpowiedź jak w uwadze nr 61.</p>
269	<p>Kwestie związane z zapotrzebowaniem na wodę. Według opublikowanej oceny oddziaływania na środowisko inwestycja zarówno na etapie prac przygotowawczych jak i podczas eksploatacji generuje ogromne zapotrzebowanie na wodę. Woda konieczna do budowy obiektu ma być pobierana z lokalnych wodociągów, zanim powstanie odpowiednia infrastruktura, co stanowi zagrożenie jej niedoboru dla</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 239.</p>

	mieszkańców. Problematyczna wydaje się nie tylko wydajność sieci wodociągowej, lecz także fakt, że mamy doczynienia w Polsce z niedoborami wody i wielomiesięcznymi suszami, w tym suszami rolniczymi. Planowanie inwestycji o tak dużym zapotrzebowaniu na wodę w obecnych warunkach klimatycznych wydaje się być daleko nierozsądna.	
270	W Opinii PIG PIB w treści żadnego z tomów nie opisano zabezpieczenia wód podziemnych przed potencjalną awarią. Brak jest także brak opisu potencjalnego czasu i zasięgu skażenia wód podziemnych oraz wpływu awarii na zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do picia. - co budzi niepokój i stanowi o potencjalnym zagrożeniu dla mieszkańców.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 240.
271	Kwestie związane z infrastrukturą pod dnem morza i chłodzeniem elektrowni wodą morską. Na podstawie udostępnionej dokumentacji i zgłoszonych do niej uwag niepokój budzi pomysł użycia wody morskiej do chłodzenia elektrowni. Nie znany jest długotrwały wpływ ogrzewania się wody morskiej na ekosystemy Bałtyku i tak już bardzo zdegradowane ze względu na degradację środowiska i zmianę klimatu.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 232.
272	Kwestie związane z odpompowywaniem wody z budowy do kanałów melioracyjnych - według opublikowanych dokumentów woda odpompowywana podczas inwestycji ma być odpompowywana do kanałów melioracyjnych. Jest to w sprzeczności z działaniami mającymi na celu dbanie o ekosystem Bałtyku, który jest bardzo delikatny. Wpompowanie do Bałtyku dużej ilości wody słodkiej może zmniejszyć i tak już niewielkie jego zasolenie, co wpłynie na dalszą degradację ekosystemu - częstsze zakwity sinic oraz wymieranie rodzimych gatunków takich jak śledź czy dorsz, nie mówiąc o innych mniej rozpoznawalnych organizmach. Ponadto odprowadzanie wody z inwestycji kanałami melioracyjnymi może doprowadzić do zwiększenia dopływu do Bałtyku substancji odżywczych, które pogłębią jego eutrofizację a także może mieć negatywny wpływ na lokalne rolnictwo. Co więcej, odpompowywanie wody może zaburzyć stosunki wodne i doprowadzić do pogłębienia się suszy. Tymczasowo wprowadzania do środowiska dużej ilości wody może także prowadzić do powstawania podtopień, co doprowadzi do dewastacji kolejnych regionów w okolicach inwestycji.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 35 oraz nr 233.
273	Kwestia lokalizacji inwestycji. Na lokalizację inwestycji wybrano gminy słabo skomunikowane o niewielkim rozwoju infrastruktury drogowej, kolejowej, energetycznej, telekomunikacyjnej, wodociągowej i kanalizacyjnej etc. O ile przez zwolenników inwestycji konieczność budowania całej infrastruktury towarzyszącej przedstawiana jest jako szansa rozwoju dla regionu, tak naprawdę jest to niepotrzebne generowanie kosztów oraz dewastacja krajobrazu kulturowego regionu, którego główną zaletą jest spokojny, naturalny, a co za tym idzie turystyczny charakter. Lokalizacja tak strategicznej inwestycji powinna być umiejscowiona w miejscu dobrze skomunikowanym, blisko przemysłu, który generuje zapotrzebowanie na energię oraz blisko istniejących już sieci przesyłowych.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5. Ponadto, kryteria wyboru lokalizacji EJ zostały omówione w raporcie w tomie V, w rozdziale V.2.1.2.1. Biorąc pod uwagę przyjęte kryteria wykluczające (m.in. odległość od skupisk ludności) elektrownia jądrowa nie może być zlokalizowana w pobliżu dużych ośrodków miejskich ani przemysłowych. Z kolei obszary spełniające powyższe kryteria charakteryzują się zwykle gorszą dostępnością do infrastruktury technicznej i transportowej. W wyniku analiz przeprowadzonych w oparciu o kryteria wykluczające, wyłoniona została wąska grupa rozważanych lokalizacji, wśród których znalazła się lokalizacja Lubiatowo-Kopalino. W dalszym etapie rozważane lokalizacje poddane zostały analizie w oparciu o kryteria ocenowe.
274	Dodatkowo inwestycja planowana jest w bezpośredniej bliskości obszarów Natura 2000 po obu jej stronach oraz w bezpośrednim sąsiedztwie Słowińskiego Parku Narodowego oraz jego otuliny. Wybudowanie tak ogromnego obiektu w tej lokalizacji zniszczy ciągłość wybrzeża, a także zaburzy korytarze ekologiczne. Ciągłość polskiego wybrzeża stanowi o jego turystycznym walorze - dzięki czemu możliwe jest tworzenie wzdłuż piesznych i rowerowych szlaków, które swoją drogą są promowane przez Polską Organizację Turystyczną jako jedną z bardziej rozpoznawalnych atrakcji w Polsce obok Głównego Szlaku Beskidzkiego czy Białowieży. Nadmorski szlak pieszy jest kontynuacją szlaku biegnącego przez Estonię, Łotwę i Litwę. Co więcej,	Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy W kontekście aspektów przyrodniczych – odpowiedź jak w uwadze nr 2 i 234. W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji – odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście potencjału turystycznego – odpowiedź jak w uwadze nr 50 i uwadze nr 234. W kontekście wpływu na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. W kontekście odpadów promieniotwórczych - odpowiedź jak w uwadze nr 165.

	<p>dane pokazują, że polskie wybrzeże staje się coraz bardziej popularną destynacją dla zagranicznych turystów, a wybrzeże Bałtyku znajduje się wśród najczęściej wybieranych destynacji. Walory przyrodnicze i krajobrazowe tych terenów wybiegają znacznie poza dosłownie odczytywane przepisy - wybierając lokalizację wybrano fragment terenu, który akurat do Natura 2000 nie należy, jednak należy się spodziewać, że gigantyczna ingerencja w teren nie pozostanie bez wpływu na otaczające go lasy i inne ekosystemy.</p> <p>W dobie zmiany klimatu oraz daleko idących antropogenicznych ingerencji w kształt środowiska naturalnego, wartość rejonów nieurbanizowanych i nieindustrializowanych jest nie do przecenienia - ma ogromny wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne. Rejonów takich jest coraz mniej i doceniane są przez zagranicznych turystów i influencerów. W niewielkim stopniu przekształcone przez człowieka rejonu stanowią ogromny kapitał i stanowią o przewadze tego rejonu nad innymi nadmorskimi lokalizacjami - w Polsce oraz w innych rejonach Europy. Warto też zauważyć, że wartość krajobrazową i przyrodniczą tych terenów zauważają zagraniczne marki takie jak HellyHansen, budując na pięknie tych rejonów swoją markę. Obok rejonu planowanej inwestycji marka promuje się przywołując najcenniejsze europejskie regiony takie jak: Lofoty, Dolomity czy Alpy. Rejon ten może być wizytówką naszego kraju, nie osiągniemy tego jednak zabudowując go infrastrukturą energetyczną, drogową etc.?</p> <p>kwestie związane z przechowywaniem odpadów?</p> <p>kwestie związane z wystarczalnością innych źródeł odnawialnych przy założeniu termomodernizacji etc.?</p>	
275	<p>W dobie zmiany klimatu oraz daleko idących antropogenicznych ingerencji w kształt środowiska naturalnego, wartość rejonów nieurbanizowanych i nieindustrializowanych jest nie do przecenienia - ma ogromny wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne. Rejonów takich jest coraz mniej i doceniane są przez zagranicznych turystów i influencerów.</p> <p>W niewielkim stopniu przekształcone przez człowieka rejonu stanowią ogromny kapitał i stanowią o przewadze tego rejonu nad innymi nadmorskimi lokalizacjami - w Polsce oraz w innych rejonach Europy. Warto też zauważyć, że wartość krajobrazową i przyrodniczą tych terenów zauważają zagraniczne marki takie jak HellyHansen, budując na pięknie tych rejonów swoją markę. Obok rejonu planowanej inwestycji marka promuje się przywołując najcenniejsze europejskie regiony takie jak: Lofoty, Dolomity czy Alpy. Rejon ten może być wizytówką naszego kraju, nie osiągniemy tego jednak zabudowując go infrastrukturą energetyczną, drogową etc.?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
276	<p>kwestie związane z przechowywaniem odpadów?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p>
277	<p>kwestie związane z wystarczalnością innych źródeł odnawialnych przy założeniu termomodernizacji etc.?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy, nie wymaga odpowiedzi Szczegółowe uzasadnienie realizacji przedsięwzięcia przedstawiono w raporcie, w tomie I rozdział I.6 w rozdziale I.7 przeanalizowano przedsięwzięcie w aspekcie dokumentów strategicznych.</p>
278	<p>Zgłaszam sprzeciw w sprawie budowy elektrowni jądrowej na Pomorzu w gminie Choczewo. Elektrownia nie powinna powstać w takim miejscu! To miejsce niezwykle, dziewicze wręcz w kontekście natury i jej piękna. Powstanie elektrowni w tym miejscu zniszczy jedno z najpiękniejszych rejonów Polski. Elektrownia niech powstaje w jakimś innym, nie tak urokliwym miejscu! To jedno z ostatnich tak pięknych, czystych, dzikich miejsc Polski. Takie cuda natury jak przestrzeń w gminie Choczewo winny być chronione!</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5. W zakresie środowiska przyrodniczego – odpowiedź jak w uwadze nr 88.</p>

279	<p>Wnoszę protest przeciwko planowanej w gm. Choczewo elektrowni jądrowej, której realizacja bezpowrotnie zniszczy część wybrzeża Bałtyku : plaże, lasy, łąki. Szczególnie ucierpią kompleksy leśne oraz wyjątkowe, szerokie plaże. Lokalizacja elektrowni zniszczy też gospodarkę gminy opierającą się na turystyce związanej z wyjątkowymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Te wyjątkowe walory przyrodnicze zostaną zaprzepaszczone już w trakcie realizacji obiektów elektrowni: powstanie wielki plac budowy z dojazdami, pracującymi maszynami itd. Po zrealizowaniu obiektu bezpośrednio sąsiedztwo elektrowni zniechęci turystów. Realizacja elektrowni i jej eksploatacja odbije się niekorzystnie na sytuacji społeczno-ekonomicznej w gminie. Miejsca pracy w przemyśle nie zrekompensują spadku miejsc pracy w turystyce. Drastycznie spadnie wartość nieruchomości obecnie związanych z turystyką i rekreacją.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście środowiska przyrodniczego – odpowiedź jak w uwadze nr 88.</p>
280	<p>Korzystając z okazji jaką dają konsultacje społeczne pragnę wyrazić swój sprzeciw wobec planom lokalizacji elektrowni jądrowej na terenie Gminy Choczewo, w rejonie miejscowości Kopalino-Lubiatowo, a faktycznie w rejonie wsi Słajszewo. W uzasadnieniu swojego stanowiska podaję: Środowisko naturalne. Wpływ elektrowni jądrowej na środowisko Morza Bałtyckiego nie może budzić żadnych wątpliwości. Setki metrów sześciennych na godzinę podgrzanej wody stanie się gwoździem do trumny wąskiego ekosystemu morza. Sinice staną się podstawową formą życia, paraliżując kąpieliska nie tylko w Lubiatowie, Słajszewie czy Stilo. Zrzut ten dobieje skromne populacje ryb, z połowu których żyją nasi rybacy morscy. W perspektywie czasu cierpieć będą od Władysławowa po Świnoujście. A przecież są kraje pozbawione dostępu do morza, które z powodzeniem eksploatują elektrownie jądrowe. Są technologie pozwalające na skuteczne chłodzenie reaktorów bez dostępu do wód morskich. Dlaczego w Polsce nie można ich zastosować?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Nawiązując do kwestii wpływu przedsięwzięcia na środowisko Morza Bałtyckiego, należy wyjaśnić, że ocena oddziaływania przedsięwzięcia na ekosystem Bałtyku została przedstawiona w tomie IV raportu. W poszczególnych rozdziałach tomu IV oceniono wpływ przedsięwzięcia na stan jakości wód morskich i przybrzeżnych, poszczególne elementy łańcucha troficznego morza Bałtyckiego i inne kwestie istotne z punktu widzenia funkcjonowania ekosystemu morskiego. W załączniku Nr 1 do Uzupelnienia do raportu opracowanego przez Instytut Morski Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, przekazanego w odpowiedzi na stanowisko Głównego Inspektora Ochrony Środowiska przy piśmie z dnia 13 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1308 („Uzupelnienie do raportu - aktualizacja oceny stanu wód przybrzeżnych i wód morskich oraz oceny oddziaływania przedsięwzięcia na stan tych wód”), przedstawiono zaktualizowaną ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na stan jakości wód przybrzeżnych według RDW i wód morskich według RDSM, przeanalizowany został wpływ realizacji przedsięwzięcia na stan wód morskich m.in. zgodnie z cechą RDSM D4 – Łańcuchy pokarmowe. W ocenie tej uwzględniono kompleksowo wpływ przedsięwzięcia na poszczególne elementy morskiego łańcucha troficznego w poszczególnych fazach realizacji przedsięwzięcia (por. Rozdział 9.1.2.2 ww. opracowania), w tym na ryby i sinice. W kontekście wpływu realizacji inwestycji na populacje ryb – odpowiedź na uwagę nr 110. W kontekście dot. wpływu wzrostu temperatury wód morskich na zakwit sinic na skutek odprowadzania wód chłodniczych z EJ – odpowiedź jak uwadze nr 105.</p>
281	<p>Lubiatowo, Kopalino, Słajszewo, Stilo, Ulinia itd. to rzeczywiście przede wszystkim morze, plaże, wydmy, ich niepowtarzalny urok, klimat, ich środowisko naturalne - fauna i flora. Ale gmina to także tysiące hektarów różnorodnych lasów i tych w pasie nadbrzeżnym i tych w głębi lądu, stanowiących dotąd spokojny dom dla setek gatunków ptaków, owadów, dzikich zwierząt. Czy wycięcie ok 700 hektarów lasów pod inwestycje i próba bezdusznej industrializacji naturalnych terenów Nadleśnictwa Choczewo może pozostać bez negatywnego oddziaływania na ich podstawowe funkcje przyrodnicze, tj. kształtowanie klimatu, regulacja obiegu wody, ochrona przed erozją gleb i stepowaniem krajobrazu? Powinniśmy zadbać o podobnie wyjątkowe miejsca, chroniąc je przed zbyteczną ruiną, bo takich miejsc w kraju jest coraz mniej. Nie mam wątpliwości, że wkrótce zatęsknimy a może i zapłacemy za nimi. Nie mam też wątpliwości, że są miejsca w Polsce bardziej odpowiednie, które swoim charakterem, poziomem dotychczasowej industrializacji, zurbanizowania oraz społecznej akceptacji dla tego typu przedsięwzięć lepiej korespondują z pomysłem lokalizacji elektrowni jądrowej. Propozycja Słajszewa wydaje się pozbawiona wystarczającego uzasadnienia. Cena, jaką zapłaci za tą lokalizację środowisko naturalne, a w konsekwencji mieszkańcy gminy w istotny sposób podważa zasadność bilansu „koszt-efekt”. To trudne do zaakceptowania</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście środowiska przyrodniczego – odpowiedź jak w uwadze nr 88. W kontekście wycinki drzew – odpowiedź jak w uwadze nr 4. W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>

282	<p>Szansa dla mieszkańców. Nigdy nie ufam ludziom, którzy chcą organizować życie innym na własnych zasadach. Nie mam wątpliwości, o czyje dobro dbają. A Gmina Choczewo, przy swoich walorach lokalizacyjnych i środowiskowych stoi i tylko czeka by się za nią wziąć. Daje potencjał biznesowy i możliwości rozwoju wszystkim ludziom pomysłowym i pracowitym. Znam wielu ludzi, którzy z powodzeniem prowadzą interesy turystyczne, budowlane, rolnicze, handlowe, skutecznie wykorzystując to, co „gmina naturalnie piękna” ma im do zaoferowania. Są usatysfakcjonowani i szczęśliwi w takiej gminie, jaką teraz jest. Co więcej, myślę, że jej potencjał jest wciąż niewykorzystany. Z jaką zazdrością spogląda się na inicjatywę gospodarstwa biodynamicznego w Juchowie. Pełna zgoda i bliska więź ze środowiskiem naturalnym (co ciekawe, nie tylko Ziemi) przynosi dochód, miejsca pracy, ściągą turystów, muzyków, artystów, wspiera niepełnosprawnych i edukuje młodzież. Czego chcieć więcej? Ze szczerą zazdrością odwiedzam to miejsce każdego roku, z zazdrością i nadzieją, że może kiedyś w okolicach, na których dzisiaj planuje się budowę elektrowni jądrowej, jutro powstanie takie gospodarstwo jak w Juchowie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
283	<p>Zrównoważony rozwój gminy Choczewo. Gmina już w obecnej chwili doświadcza poważnego wstrząsu wywołanego lawiną przedsięwzięć związanych z dywersyfikacją źródeł energii. Osieki Lęborskie przygotowują się do przyjęcia na łądź energii generowanej przez Morskie Elektrownie Wiatrowe, planowane w lokalizacji Bałtyku Południowego. Farmy fotowoltaiczne, czy wiatraki powoli stają się elementem krajobrazu gminy, a do tego Rada Gminy podaje informacje o przedsięwzięciu pozwalającym na pozyskiwanie energii elektrycznej z wodoru. Nawet w tej sytuacji wciąż dostrzegam potencjał do porozumienia i wspólnego funkcjonowania zwolenników ww. przedsięwzięć z miłośnikami ciszy, wspólnego czystego powietrza, środowiska naturalnego, turystyki morskiej, pieszej, rowerowej, campingowej, nadmorskiego krajobrazu, lekkiego rolnictwa itp. W mojej ocenie gmina już odpowiedziała na potrzebę poszukiwania alternatywnych źródeł energii. Gmina już spełniła swój obowiązek wobec reszty kraju, dzieląc się korzyściami wynikającymi z jej lokalizacji i specyficznych uwarunkowań. Dlaczego oczekiwać od niej i jej mieszkańców kolejnych poświęceń? Niech każda z gmin w kraju poświęci choćby połowę tego co Choczewo, a problem energetyczny zniknie z kraju w jednej chwili.</p> <p>Wracając do zasadniczej kwestii - nie mam wątpliwości, że realizacja przedsięwzięcia w postaci budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej nie tylko zaburzy tą wątłą równowagę, ale ze względu na skalę przedsięwzięcia - zwyczajnie ją zrujnuje, wypierając z jej struktury społecznej rolników, plantatorów, hodowców, branżę turystyczną itd. Zadaję pytanie; gdzie się podziewa zrównoważony rozwój gminy? Dlaczego w sposób brutalny, pozbawiony skrupułów wyklucza się zwolenników utrzymania dotychczasowego charakteru Gminy Choczewo, tj. rolniczego i turystycznego.</p> <p>Co więcej, wielu z nas wciąż ma żywo w pamięci Żarnowiec i zrujnowane środowisko naturalne w rejonie jeziora. Wciąż straszą nas resztki nieudanego przedsięwzięcia zlokalizowanego załedwie... 20 km od Słąszewa. Teraz kolejny nóż w plecy i to zaraz „za płotem”.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji – odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście oddziaływania na turystykę – odpowiedź jak w uwagach nr 7, 42 i nr 50. Wpływ przedsięwzięcia na turystykę, został szczegółowo przeanalizowany w tomie IV, w rozdziale IV.18.5 raportu. Z uwagi na realizację przedsięwzięcia, oraz jego specyfikę – elektrownia jądrowa - w tomie IV raportu zaprezentowano oddziaływanie przedsięwzięcia związane z zagospodarowaniem przestrzennym (rozdział IV.18.2) oraz zmianami, które nastąpią w sektorze rolnictwa (rozdział IV.18.6). W otoczeniu przedsięwzięcia ze względu na przewidywany przyrost terenów inwestycyjnych można spodziewać się zmian polegających na rozwoju nowych funkcji na terenach niezagospodarowanych (możliwe przekształcenia terenów rolnych). W rozdziale IV 18.2.4 raportu wskazano, że przedsięwzięcie będzie mieć wpływ na zagospodarowanie przestrzenne poprzez zmiany w przeznaczeniu terenów określone w dokumentach planistycznych (studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego), które skutkować będą następnie działaniami inwestycyjnymi podmiotów publicznych oraz prywatnych prowadzących do określonych zmian w zagospodarowaniu poszczególnych terenów. Skala tych zmian, w zakresie analizy oddziaływania przedsięwzięcia (bez infrastruktury towarzyszącej EJ) nie powinna prowadzić jednak do znaczących zmian czy przekształceń sieci osadniczej. W fazie eksploatacji przedsięwzięcia nie prognozuje się bezpośrednich zmian w zakresie obszarów leśnych, rolniczych i hodowlanych.</p> <p>W zakresie zrównoważonego rozwoju – odpowiedź jak w uwadze nr 46. W uzupełnieniu należy wskazać fakt, że raport zawiera szereg analiz, nie tylko z zakresu oddziaływania na środowisko, ale także z zakresu oddziaływania na życie i zdrowie ludzi, oddziaływanie na aspekty ekonomiczno-gospodarcze, społeczeństwo itd. (rozdział IV 18). Oznacza to, że w raporcie uwzględniono wszystkie dziedziny rozwoju zrównoważonego.</p> <p>W odniesieniu do uwagi, że „w sposób brutalny, pozbawiony skrupułów wyklucza się zwolenników utrzymania dotychczasowego charakteru Gminy Choczewo, tj. rolniczego i turystycznego” należy zauważyć że wnioskodawca prowadzi intensywne i skoordynowane działania komunikacyjne w gminach lokalizacyjnych od 2011 roku. W tomie V, w rozdziale V.5.2 raportu zostały wskazane takie działania prowadzone w okresie planowania przedsięwzięcia (działania ogólnopolskie i lokalne), jak również w tomie V, w rozdziale V.5.3 raportu zostały opisane kwestie monitorowania opinii publicznej, badania i analizy.</p>

284	<p>Bezpieczeństwo Państwa. Agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę to ciekawy przykład konfliktu hybrydowego. Jednym z jej aspektów jest aktywne wykorzystywanie przez Rosjan funkcjonujących na terytorium Ukrainy elektrowni jądrowych w celach terroryzowania lokalnej społeczności. Wystarczy niewielka eksplozja w ich pobliżu, choćby przelot nad nimi drona, samolotu czy pocisku raketowego - a ludzie, lokalne władze i Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej wpadają w panikę... uzasadnioną panikę! Tymczasem Ślajszewo znajduje się wręcz za miedzą dzielącą nas od Obwodu Królewieckiego, na terytorium którego stacjonują jednostki Federacji Rosyjskiej, dysponujące środkami pozwalającymi zagrozić bezpieczeństwu w rejonie elektrowni jądrowej. Rosjanie są mistrzami terronu i stwarzania warunków długotrwałego zagrożenia dla ludności cywilnej i w przyszłości, jeżeli taka potrzeba się w ich mniemaniu pojawi - nie zawahają się użyć tego argumentu. W gruncie rzeczy, budową elektrowni jądrowej w tym rejonie sami prowokujemy podobne zdarzenia i wkładamy w ręce Rosjan argumenty, na które nie ma łatwych i tanich sposobów</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 164.</p>
285	<p>Mając to wszystko na uwadze oraz obserwując światowe tendencje rozwoju technologii odnawialnych źródeł energii nasuwa się racjonalne pytanie: czy energetyka jądrowa, koszty jej konstrukcji i utrzymania (nie tylko finansowe), zagrożenie wynikające z jej eksploatacji wciąż stanowi nowoczesne źródło zielonej i czystej energii? Napisałem już wiele, ale nie ma w tym tekście żadnej odkrywczej informacji. Nie ma tu nic, co mogłoby zaskoczyć przeciętnego człowieka. Wszystko to banały, oczywistości... dlaczego więc lokalizacja ta wciąż jest podstawową dla budowy pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej? Trudno mi zaakceptować to rozwiązanie, bo świadczyłoby ono, że nikt i nigdy nie dokonał poważnej analizy potencjalnej lokalizacji dla tego typu przedsięwzięcia</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 34.</p>
286	<p>Stanowcze NIE dla atomu w Ślajszewie! Dla mnie jest bardzo ważna nasza przyszłość i przyszłość naszych dzieci ale nie za cenę dewastacji naszej pięknej unikatowej okolicy. Pod koniec grudnia (22.12.2021) media poinformowały nas o planach budowy elektrowni atomowej w Polsce. Miejsce które wybrano to jedna z najpiękniejszych okolic nad Bałtykiem, a dokładnie mówiąc okolice Ślajszewa (Media i PEJ podają nadal złą miejscowość Kopalino- Lubiatowo i Żarnowiec a nie Ślajszewo. A Ślajszewo to przecież lokalizacja planowanej elektrowni). To właśnie tutaj ma powstać pierwsza w Polsce elektrownia jądrowa. Polski rząd wraz z PEJ chce poświęcić nasze naturalne piękne tereny i nas mieszkańców, rolników, właścicieli pensjonatów i domów w imię ratowania klimatu! Jesteśmy ofiarami egoizmu i arogancji naszego rządu i lobby atomowego (okazuje się że zwolennicy atomu to agresywna bojówka np. z Konfederacji - pan ██████████ mieszkaniec Choczewa jest tego przykładem. Agresywny pan który zastrasza wszystkich w okolicy i przeciwników w całej Polsce. Pana ██████████ ochrania Konfederacja i lobby atomowe i pozwala mu obrażać i terroryzować ludność gminy i naszego kraju). Nasze rządy przez ostatnie lata nie robiły nic a nawet blokowały rozwój odnawialnych źródeł energii i efektywność energetyczną. My mieszkańcy możemy w inny sposób ratować Polskę przed zagładą klimatyczną. W naszej okolicy mamy już elektrownie wodną która ma być przekształcona w magazyn energii odnawialnej, budujemy farmy wiatrowe na lądzie i morzu (do 2025 roku o mocy około 6 GW a do 2030 o mocy 11 GW) do tego posiadamy prawie największą w Europie farmę fotowoltaiczną (300h). W planach gmina ma następc</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji EJ - odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście dotyczącym odprowadzania wód chłodniczych do Morza Bałtyckiego - odpowiedź jak w uwadze nr 7. W kontekście dotyczącym zakwitów sinic - odpowiedź jak w uwadze nr 109.</p>

	<p>farmy fotowoltaiczne, a wójt Gębka który jeszcze parę tygodni temu straszył nas że będziemy zimować przy świecach i że energii odnawialnej nie można magazynować na całe szczęście dokszałcił się i chce teraz budować na terenie gminy magazyny energii. Wójt jeszcze parę miesięcy temu głosił propagandę PEJ, mówiącą że energii produkowanej przez jego mieszkańców z fotowoltaiki i z wiatraków nie można magazynować. Na co trzecim domu mamy panele fotowoltaiczne (dalszy rozwój został przystopowany przez rząd), pompy ciepła a nasi rolnicy zakładają wiatraki. Obawiamy się o nasz Bałtyk, ponieważ wlewy ciepłej wody z elektrowni do Bałtyku która przez cały rok będzie o 8 do 10 stopni cieplejsza niż Bałtyk mogą doprowadzić do tego że sinice będą z nami od wiosny do jesieni, co w ogromnym procencie zlikwiduje turystykę w naszej i pobocznych gminach.</p>	
287	<p>My nie chcemy poświęcić naszego życiowego dorobku, cudownej natury, naszych lasów (ponad 600 ha), plaż, naszej turystyki, rolnictwa, rybaków i Bałtyku (który jest już dziś w opłakanym stanie a co roku powiększają się jego martwe strefy). Kupiony przez PGE EJ 1 a teraz przez PEJ wójt gminy Choczewo twierdzi że chce być brzydki ale bogaty a to my od lat przyczyniamy się do tego, że nasza gmina jest turystyczną NATURALNIE PIĘKNĄ gminą i niech tak zostanie! Nasz wójt i zwolennicy elektrowni w Słajszewie nie zdają sobie sprawy jaki niszczący wpływ będzie mieć ta ogromna, wieloletnia budowa na naszą gminę, jej mieszkańców i naturę. Czy mieszkańcy naszej gminy naprawdę chcą być brzydki ale bogaci, czy my naprawdę chcemy budowy elektrowni przez 10 do 20 lat przez 24 h na dobę, 7 dni w tygodniu?</p> <p>Czy chcemy oglądać 24 godziny na dobę budowę 3 reaktorów które osiągną wysokość 110 metrów (Latarnia w Stilo ma 33,40 m).</p> <p>Większość ludzi żyje tutaj z turystyki i rolnictwa, mieszkańcy obawiają się o swoją przyszłość, o zniszczone drogi, las, łąki, pola uprawne, plaże, naturę o nasz Bałtyk.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście lokalizacji przedsięwzięcia - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>Kwestia wycinki odpowiedź jak w uwadze nr 4.</p> <p>W kontekście turystyki i aspektów społeczno-gospodarczych – odpowiedź jak w uwadze nr 7 i 42.</p> <p>Odnosząc się do uwagi, że „budowa elektrowni przez 10 do 20 lat przez 24 h na dobę, 7 dni w tygodniu” wskazano, że dla lokalizacji w Wariancie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino planowany czas fazy budowy to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Etap prac przygotowawczych: 3 lata - wstępny harmonogram realizacji etapu prac przygotowawczych przedstawiono w tomie II, na rysunku II.7.1-2, a szacowany okres trwania poszczególnych prac w tabeli II.7.1- 1. – Etap prac budowlanych i rozruchu 3 bloków to 9 lat obejmujących etap prac budowlanych oraz 3 lata rozruchu 3 bloków - wstępny harmonogram realizacji prac etapu budowy i rozruchu przedstawiono w tomie II na rysunku II.7.1-3 oraz szacowany okres trwania budowy poszczególnych obiektów w tabeli II.7.1- 2. <p>W analizie wpływu przedsięwzięcia w raporcie uwzględniono planowaną wysokość reaktorów 70 m, co jest wysokością znacznie niższą niż wskazane w uwadze 110 m. Szczegółowa odpowiedź w zakresie wpływu na walory krajobrazowe i wizualne - odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p> <p>Podziemne rurociągi wody chłodzącej (doprowadzające i odprowadzające wodę morską do/z elektrowni) zostaną zrealizowane metodą bezwykopową – z wykorzystaniem maszyn TBM, dzięki czemu nie będzie konieczności wykonywania otwartych wykopów i niszczenia plaży. Dostęp do plaż podczas realizacji przedsięwzięcia również będzie zapewniony. Obiekty elektrowni jądrowej wchodzące w zakres przedmiotowego przedsięwzięcia będą zlokalizowane poza plażą. Dzięki temu podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania - będą ogólnie dostępne dla turystów i lokalnej społeczności.</p> <p>W tomie IV, w rozdziale IV.18.6 zaprezentowane zostały oddziaływania przedsięwzięcia na rolnictwo. W tomie IV zostały również zaprezentowane analizy dot. oddziaływań na gleby i powierzchnię (rozdział IV.6), możliwości akumulacji substancji promieniotwórczych w glebie (rozdział IV.14.3), oraz wpływ EJ na produkty spożywcze (rozdział IV.15). Przeprowadzone w ramach raportu analizy oddziaływania na rolnictwo, jak również doświadczenia z innych krajów wskazują, że funkcjonowanie EJ nie będzie mieć wpływu na produkcję rolną.</p> <p>Odnosząc się do kwestii rynku pracy związanego z rybołówstwem należy wskazać, że rybactwo (stan aktualny) zostało przeanalizowane w tomie III, w rozdziale III.4.5.3, w zakresie rybołówstwa morskiego (rozdział III.4.5.3.1) oraz śródlądowego (rozdział III.4.5.3.5). W tomie IV, w rozdziale IV.18.7, zaprezentowano natomiast oddziaływanie przedsięwzięcia na ten sektor gospodarki. W raporcie bardzo szczegółowo przeprowadzono badania i analizy wpływu przedsięwzięcia na ryby (w tomie IV, w rozdziale IV.2, podrozdziale IV.10.2). Analiza wpływu przedsięwzięcia na żywność pochodzenia morskiego (w kontekście odprowadzania wody pochłodniczej i oczyszczonych ścieków z elektrowni) została zaprezentowana w tomie IV, w rozdziale IV.15, zaś analiza wpływu przedsięwzięcia na wody powierzchniowe - w tomie IV, w rozdziale IV.8.</p> <p>Odnosząc się do rynku pracy związanego z turystyką, w raporcie zostały przeprowadzone analizy zarówno w zakresie stanu aktualnego (raport, tom III, rozdział III.4.4) oraz oddziaływań przedsięwzięcia na turystykę (raport, tom IV, rozdział IV.18.5).</p>
288	<p>Obawiamy się o nasz Bałtyk, ponieważ wlewy ciepłej wody z elektrowni do Bałtyku która przez cały rok będzie o 8 do 10 stopni cieplejsza niż Bałtyk mogą doprowadzić do tego że sinice będą z nami od wiosny do jesieni, co w ogromnym procencie zlikwiduje turystykę w naszej i pobocznych gminach.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście dotyczącym odprowadzania wód chłodniczych do Morza Bałtyckiego - odpowiedź jak w uwadze nr 7.</p> <p>W kontekście dotyczącym zakwitów sinic - odpowiedź jak w uwadze nr 109.</p>

289	<p>To jest bardzo znacząca kwestia dla naszych gmin, kwestia związana z infrastrukturą pod dnem morza i chłodzeniem elektrowni wodą morską. Na podstawie udostępnionej dokumentacji i zgłoszonych do niej uwag niepokój budzi pomysł użycia wody morskiej do chłodzenia elektrowni. Nie znany jest długotrwały wpływ ogrzewania się wody morskiej na ekosystemy Bałtyku i tak już bardzo zdegradowane ze względu na degradację środowiska i zmianę klimatu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 232.</p>
290	<p>Kwestie związane z odpompowywaniem wody z budowy do kanałów melioracyjnych - według opublikowanych dokumentów woda odpompowywana podczas inwestycji ma być odpompowywana do kanałów melioracyjnych. Jest to w sprzeczności z działaniami mającymi na celu dbanie o ekosystem Bałtyku, który jest bardzo delikatny. Wpompowanie do Bałtyku dużej ilości wody słodkiej może zmniejszyć i tak już niewielkie jego zasolenie, co wpłynie na dalszą degradację ekosystemu - częstsze zakwity sinic oraz wymieranie rodzimych gatunków takich jak śledź czy dorsz, nie mówiąc o innych mniej rozpoznawalnych organizmach. Ponadto odprowadzanie wody z inwestycji kanałami melioracyjnymi może doprowadzić do zwiększenia dopływu do Bałtyku substancji odżywczych, które pogłębią jego eutrofizację a także może mieć negatywny wpływ na lokalne rolnictwo. Co więcej, odpompowywanie wody może zaburzyć stosunki wodne i doprowadzić do pogłębienia się suszy. Tymczasowo wprowadzania do środowiska dużej ilości wody może także prowadzić do powstawania podtopień, co doprowadzi do dewastacji kolejnych regionów w okolicach inwestycji.</p> <p>Obok wlewów z elektrowni (kto będzie pilnował norm np. wlewania do Bałtyku trytu czy innych chemicznych substancji - czy z Bałtykiem stanie się to samo co z Odrą, kto będzie sprawował nad tym nadzór??? Obok rur wymieniających wodę z elektrowni PEJ chce zbudować dla siebie i dla wójta jako podarunek za wieloletnie wsparcie dwie oczyszczalnie ścieków na wschód od Słajszewa w kierunku wejścia na plażę 44 w Lubiatowie.</p> <p>Kto według Państwa będzie sprawował nad tym opiekę. My mieszkańcy po doświadczeniach z Odrą, palącymi się wysypiskami i nielegalnymi chemicznymi wysypiskami śmieci obawiamy się o nasze życie, o nasze morze, o naszą wodę gruntową! Czy władze gminy i rząd PiSu wzięli to wszystko pod uwagę, czy zostało wszystko sprawdzone zgodnie z prawem? Czy rząd sprawdził jaki wpływ będzie miała ta budowa na nadbałtycką naturę i na mieszkańców.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście zagadnień dotyczących odpompowywania wód z wykopów – odpowiedź jak w uwadze 233.</p> <p>W kontekście dotyczącym odprowadzania wód chłodniczych do Morza Bałtyckiego - odpowiedź jak w uwadze nr 7.</p> <p>W kontekście dotyczącym zakwitów sinic - odpowiedź jak w uwadze nr 109.</p> <p>W pozostałym zakresie, tj. z punktu widzenia sprawowania nadzoru, należy wyjaśnić, że Wody Polskie poprzez udzielanie i cofanie udzielonych pozwoleń wodnoprawnych mają możliwość władczego wpływu na sposób korzystania z zasobów wodnych przez podmioty korzystające z wód w ramach usług wodnych, wykonujące urządzenia wodne lub wykonujące inne działania wymagające zgody wodnoprawnej.</p> <p>W związku z tym, w sytuacji, gdy zostanie stwierdzone, że podmiot zmienia cel i zakres korzystania z wód lub warunki wykonywania uprawnień ustalonych w pozwoleniu wodnoprawnym, organ właściwy w sprawie zgód wodnoprawnych może cofnąć lub ograniczyć pozwolenie wodnoprawne. Należy zaznaczyć, że wszystkie wykonane na potrzeby toczącego się obecnie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach modelowania mają charakter prognostyczny. Z tego względu od rozpoczęcia prac dokumentacyjnych prowadzi się i nieprzerwanie kontynuuje monitoringi, m.in. w zakresie analiz hydromorfologicznych wód. Mając na uwadze ochronę środowiska, szczególnie w kontekście chwiejnej równowagi dynamicznej w morskiej strefie przybrzeżnej, zobowiązano wnioskodawcę do prowadzenia badań dot. aktualnego stanu środowiska przez cały okres funkcjonowania przedsięwzięcia.</p> <p>Mając na względzie, że przedsięwzięcie będzie funkcjonowało przez okres, co najmniej, 60-ciu lat niezbędne będzie prowadzenie stałego monitoringu wpływu eksploatacji przedsięwzięcia na wody morskie, a wyniki aktualizowane i przedkładane do właściwych organów, które zgodnie z Dyrektywą i skutecznie transponowanym ustawodawstwem krajowym, będą mogły obciążać do podejmowania sprecyzowanych działań celem utrzymania dobrego stanu wód przybrzeżnych.</p> <p>Jednocześnie należy zaznaczyć, że zaproponowane rozwiązania techniczne w zakresie elementów układu chłodzenia będą doprecyzowane na etapie dalszych prac projektowych w ramach postępowania do wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę. W ramach przedmiotowego postępowania zapisy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będą analizowane w celu potwierdzenia, czy środki minimalizujące, w tym rozwiązania techniczne, umożliwiające dotrzymanie standardów jakości środowiska z decyzji zostaną dotrzymane, a jeżeli nie, to o jakie zmiany należy wprowadzić do projektu, aby zapewnić, że wymagania z zakresu ochrony środowiska, w tym ludzi, będą spełnione.</p>
291	<p>Co z podnoszeniem się wód w Bałtyku? Co z linią brzegową? Co ze sztormami zabierającymi co rok około 2 do 5 metrów wybrzeża (widać to np. w Lubiatowie przy wejściu 44. W te wakacje ewakuowały się stragany stojące na plaży przed wdzierającym się w głąb łądu morzem?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Z przedstawionych w dokumentacji informacji, popartych wieloletnimi badaniami analiz, wynika że miejsce posadowienia elektrowni, mimo bezpośredniego sąsiedztwa morza, jest bezpieczne. Linia brzegowa na odcinku odpowiadającemu elektrowni stanowi stabilny odcinek wybrzeża. Informacje w tym zakresie znajdują się w rozdziale III.3.3.1.4 Morfologia i dynamika brzegu morskiego raportu. Lokalizacja przedsięwzięcia została też przeanalizowana pod kątem ewentualnego zagrożenia powodziowego, w szczególności od strony morza. Informacje w przedmiotowym zakresie znajdują się w rozdziałach: III.3.6.1.1.4 Ocena zagrożenia powodziowego, II 11 4.3 Ryzyko wystąpienia katastrofy naturalnej raportu.</p> <p>Należy mieć także na uwadze, że szczegółowe rozważania w zakresie bezpieczeństwa lokalizacji przedsięwzięcia znajdują się w Raporcie Lokalizacyjnym oraz we Wstępnym Raporcie Bezpieczeństwa, na kolejnych etapach uzyskiwania pozwoleń na jego realizację.</p> <p>Omówienie powyższych kwestii zostało w sposób rozszerzony przedstawione w odpowiedzi na uwagę nr 388.</p>
292	<p>Co z chronionymi gatunkami roślin i zwierząt? Słajszewo graniczy z obszarem Natura 2000 Mierzeja Sarbska, Natura 2000 Białogóra, Natura 2000 Piaśnickie Łąki, Rezerwatem przyrody Białogóra, Babnica, Choczewskie Cisy. Granica z obszarem Natura 2000 i z Rezerwatami przyrody jest płynna, zwierzęta i rośliny, chronione nie znają granic jakie wytyczył człowiek nie wdrazając ich w obszar chroniony. Nasz las w Słajszewie nie różni się niczym porównując go do lasów występujących w granicznych rezerwach i w Natura 2000. W naszych lasach żyją chronione bieliki,</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście środowiska przyrodniczego – odpowiedź jak w przypadku uwagi nr 88.</p> <p>W kontekście korytarzy ekologicznych i tras migracyjnych - odpowiedź jak w przypadku uwagi nr 44.</p>

	<p>rybołów, puchacz. Flora obu rezerwatów liczy ok. 80 gatunków, z czego 27 gatunków roślin naczyniowych i 3 gatunki roślin zarodnikowych. Nasze okolice a szczególnie łąki w Stąpszowie upodobały sobie żurawie. Na terenie naszych lasów i łąk bytują jelenie, samy, dziki, łosie, lisy, widywane są też ostatnio wilki. Jedną z watach (wilk w Polsce podlega ścisłej ochronie) żyje właśnie w pasie nadmorskim pomiędzy Stilo a Białogórą (przemieszcza się przez las w Stąpszowie który ma być wycięty). Na plażach w Stąpszowie od lat WWF chroni gniazda siweczki obrożnej.</p>	
293	<p>Co z wycięciem 600 ha lasu który chroni naszą okolicę przed powstaniem wydm lądowych i zniszczeniem linii brzegowej podczas sztormów i szalejących coraz częściej orkanów? Lasy Państwowe w Choczewie chcą chronić nasz pas nadmorski przed nadmierną presją turystyczną. Wydały nawet na ten temat broszurkę w której jest np. napisane „Duże kompleksy leśne nieposzarpane obiektami infrastruktury oraz stosunkowo małe zurbanizowanie terenów wiejskich stanowią zaletę naszego regionu”. Projekt pod nazwą „Ochrona obszarów pasa nadmorskiego przed nadmierną presją turystyczną otrzymał dofinansowanie z funduszy Unii Europejskiej a teraz nadleśnictwo w Choczewie chce zniszczyć całą tę infrastrukturę opłaconą przez Urząd Marszałkowski województwa Pomorskiego i Unię Europejską. Nagle slogan choczewskich Lasów Państwowych „z miłości do lasu” nabiera innego znaczenia. Nabiera znaczenia sprzedania natury i naszych lasów które są cenne przyrodniczo PEJ! PEJ budując elektrownie na tym terenie zabetonuje nasz las, podczas budowy zginie nasza nadmorska flora i fauna i znikną turyści i zapłacona przez Unię Europejską ścieżka turystyczna prowadząca turystów i mieszkańców nad morze. Wydane setki tysięcy z pieniędzy podatników zostaną wyrzucone do śmieci, ponieważ droga do plaży zrobiona za parę tysięcy zostanie wykluczona i zamknięta dla turystów i mieszkańców.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 4.</p>
294	<p>Zmiany, do których dojdzie w związku z realizacją [EJ 1] będą miały wpływ na ofertę turystyczną, poziom usług, jak również dostęp do terenów rekreacyjnych i turystycznych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź m.in. jak w uwadze nr 7 i 42.</p>
295	<p>Pas nadmorski w Nadleśnictwie w Choczewie to blisko 3000 ha. Jego długość to ponad 24 km. Na wybrzeżu w Polsce nie ma drugiego tak dużego, zwarteo lasu nieprzerwanego przez zabudowę i pola uprawne. Nasz las należy do tych 24 km! Jeszcze w połowie XIX wieku tereny nasze były pozbawione lasu, dominowały tutaj wydmy, które swobodnie się przemieszczały zasypując nawet jeziora czy wioski (tak powstała wydma w Stilo i w Lubiatowie). Lasy Państwowe piszą w broszurce ale też przy drodze na plażę w Stąpszowie o tym że to było spowodowane błędną działalnością człowieka w minionych wiekach, polegającą na prowadzeniu wycinki lasów. Dopiero niemieccy osadnicy i ich polscy następcy sadzili lasy i regulowali przemieszczające się piaski. Obecnie jak to piszą Lasy Państwowe, wydmy podlegają ochronie jako cenne siedliska przyrodnicze. A przecież te wydmy są tuż obok Stąpszowa!</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na siedliska przyrodnicze objęte ochroną, w tym siedliska: 2110 Inicjalne stadia nadmorskich wydm białych, 2120 Nadmorskie wydmy białe oraz 2130 Nadmorskie wydmy szare, przeprowadzono w rozdziałach IV.1 i IV.2 raportu oraz w uzupełnieniu z dnia 3 lipca 2023 r., znak: EJ1/2023/1371. W ww. raporcie oraz uzupełnieniach wykazano brak ingerencji w ww. siedliska w kontekście zagrożeń zidentyfikowanych dla obszarów Natura 2000, a także nieistotne znaczenie ingerencji przedsięwzięcia w nie, w obrębie prac tj. wynoszące 4,98% (2120 – nadmorskie wydmy białe), 2,11% (2130* - nadmorskie wydmy szare) oraz 12% (2170 – nadmorskie wydmy z zaroślami wierzby piaskowej). Ponadto wskazać należy, że dla siedliska o kodzie 2170 przewidziano działania minimalizujące, które zostały wskazane w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.</p>
296	<p>Zadaje sobie pytanie czy taka wydma może powstać na terenie elektrowni atomowej? Przecież dzisiaj nasze lasy chronią pobliskie skupiska ludzkie przed przemieszczającym się piaskiem. Czy PEJ brał to pod uwagę w swych planach? Czy piasek, który u nas na plażach ma porową strukturę nie uszkodzi elektrowni a nawet jej nie pochłonie jak np. wioski w Łebie?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Na potrzeby badań środowiskowych oraz Raportu Lokalizacyjnego powstało szereg dokumentacji geologicznych oraz raportów z przeprowadzonych badań i analiz. W ramach prac zostało przeprowadzone kartowanie geologiczno-geomorfologiczne mające na celu szczegółowe rozpoznanie przypowierzchniowej budowy geologicznej obszaru planowanej lokalizacji elektrowni jądrowej „Lubiatowo-Kopalino”. Zadanie geologiczne polegało na rozpoznaniu terenu badań ze szczególnym uwzględnieniem obszarów narażonych na występowanie aktywnych zjawisk geodynamicznych, procesów erozyjnych i eolicznych oraz obszarów podatnych na zalewanie i podtopienia, a także osadów i struktur mogących stanowić zapis aktywnych uskoków, paleolitycznych burz, tsunami i trzęsień ziemi oraz deformacyjnych struktur glaciektonicznych. Na podstawie zebranych materiałów podczas kartowania geologiczno-geomorfologicznego, w pasie wybrzeża Morza Bałtyckiego zidentyfikowano oraz scharakteryzowano aktywne procesy abrazji i akumulacji morskiej, oraz aktywne procesy eoliczne. W przypadku miejsca realizacji</p>

		<p>przedsięwzięcia tereny aktywnych procesów geodynamicznych to przede wszystkim strefa wybrzeża oraz przybrzeżny pas wydmy. W pasie wydmy zachodzą aktywne procesy eoliczne, przy czym dotyczy to przede wszystkim wydmy przedniej (pozostałe wydmy są bowiem ustabilizowane i porośnięte borem sosnowym). Większość wydmy jest stabilna, ale część z nich przemieszcza się (m.in. w rejonie Lubiatowa) w tempie przekraczającym nawet 2 m rocznie. Tereny objęte aktywnymi procesami eolicznymi (przewiewania i wędrowki wydmy) zajmują obecnie około 5% powierzchni pasa wydmy na terenie opracowania. W miejscu posadowienia obiektu jądrowego wydmy są ustabilizowane i porośnięte lasem.</p> <p>W strefie brzegowej Morza Bałtyckiego zachodzące obecnie aktywne procesy abrazji i akumulacji powodowane są przez falowanie i prądy morskie. Podczas bardzo silnych spięrzeń sztormowych następuje nasilenie procesów abrazji w wyniku, czego może dojść do podcięcia pasa wydmy czołowych.</p> <p>Pomiary tachymetryczne* wykonane w ramach programu badań środowiskowych i lokalizacyjnych dla pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej, były prowadzone w 4 seriach pomiarowych, od marca do grudnia 2017 roku. Na podstawie przeprowadzonych analiz nie zaobserwowano istotnych zmian świadczących o wzmożonej akumulacji lub abrazji.</p> <p>Szczegółowy opis geologiczny podłoża oraz geomorfologii znajduje się w tomie III w rozdziale 3.3 <i>Budowa geologiczna</i>, a dokładnie w podrozdziałach III.3.3.1.1 Warunki geologiczne oraz III.3.3.1.3 Warunki geomorfologiczne. Szczegółowy opis badań i wyników pomiarów tachymetrycznych znajduje się w rozdziale: III.3.3.1.4 Morfologia i dynamika brzegu morskiego. Zagrożenia geologiczne i geotechniczne, związane z istniejącymi warunkami geologiczno-inżynierskimi posadowienia obiektów EJ zostały opisane w tomie II w rozdziale II.11.4.3.</p> <p>Analizy przedstawione w raporcie dotyczą oddziaływania Elektrowni Jądrowej na środowisko (zgodnie z art. 62 u.o.o.ś.).</p> <p>Należy również zauważyć, że szczegółowe analizy dotyczące oceny lokalizacji pod kątem warunków geologiczno-inżynierskich zostaną przeprowadzone w Raporcie Lokalizacyjnym (zgodnie z r.r.l.), w którym zostanie przedstawiona ocena możliwości posadowienia obiektów budowlanych, będącym przedmiotem oceny Prezesa PAA na etapie postępowania w sprawie wydania zezwolenia na budowę obiektu energetyki jądrowej (kolejnego rozstrzygnięcia administracyjnego wymaganego do rozpoczęcia prac budowlanych). * tachimetria - geodezyjna metoda szybkich pomiarów sytuacyjno-wysokościowych w terenie, polega na jednoczesnym pomiarze kierunków, kątów pionowych i poziomych oraz odległości do wybranych szczegółów terenowych</p>
297	<p>Dodatkowo inwestycja planowana jest w bezpośredniej bliskości obszarów Natura2000 po obu jej stronach oraz w bezpośrednim sąsiedztwie Słowińskiego Parku Narodowego oraz jego otuliny. Wybudowanie tak ogromnego obiektu w tej lokalizacji zniszczy ciągłość wybrzeża, a także zaburzy korytarze ekologiczne. Ciągłość polskiego wybrzeża stanowi o jego turystycznym walorze - dzięki czemu możliwe jest tworzenie wzdłuż pieszych i rowerowych szlaków, które swoją drogą są promowane przez Polską Organizację Turystyczną jako jedną z bardziej rozpoznawalnych atrakcji w Polsce obok Głównego Szlaku Beskidzkiego czy Białowięży. Nadmorski szlak pieszy jest kontynuacją szlaku biegnącego przez Estonię, Łotwę i Litwę. Co więcej, dane pokazują, że polskie wybrzeże staje się coraz bardziej popularną destynacją dla zagranicznych turystów, a wybrzeże Bałtyku znajduje się wśród najczęściej wybieranych destynacji. Już dzisiaj doceniają naszą piękną okolicę turyści ze Skandynawii, Czech, Niemiec czy Litwy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 234.</p>
298	<p>Walory przyrodnicze i krajobrazowe tych terenów wybiegają znacznie poza dosłownie odczytywane przepisy - wybierając lokalizację wybrano fragment terenu, który akurat do Natura2000 nie należy, jednak należy się spodziewać, że gigantyczna ingerencja w teren nie pozostanie bez wpływu na otaczające go lasy i inne ekosystemy. Nasz las nie różni się od lasu w pobliskiej Strefie Natura2000</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ocenę oddziaływania na obszary objęte ochroną przedstawiono w rozdziałach IV.1 i IV.2 raportu oraz w uzupełnieniu z 3 lipca 2023 r., znak: EJ1/2023/1371</p> <p>Ocena ta dotyczy nie tylko obszaru bezpośrednio w lokalizacji przedsięwzięcia, a obejmuje kompleksowo wszystkie obszarowe formy ochrony przyrody w promieniu 14 km (dla obszarów Natura 2000) oraz 5 km (dla pozostałych obszarów objętych ochroną) od planowanej lokalizacji.</p> <p>W kontekście walorów krajobrazowych - odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p>
299	<p>W dobie zmiany klimatu oraz daleko idących antropogenicznych ingerencji w kształt środowiska naturalnego, wartość rejonów nieurbanizowanych i nieindustrializowanych jest nie do przecenienia - ma ogromny wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne. Rejonów takich jest coraz mniej i doceniane są przez zagranicznych turystów i influencerów. W niewielkim stopniu przekształcone przez człowieka rejon stanowią ogromny kapitał i stanowią o przewadze tego rejonu nad innymi nadmorskimi lokalizacjami - w Polsce oraz w innych rejonach Europy. Rejon</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź w uwadze nr 5.</p>

	ten może być wizytówką naszego kraju, nie osiągniemy tego jednak zabudowując go infrastrukturą energetyczną, drogową etc.	
300	Nasza okolica została wybrana przez PEJ ze względu na dobrą infrastrukturę (tak mówią pracownicy PEJ). Nasza infrastruktura to np. droga polna do plaży w Słajszewie, dziurawe drogi od Choczewa po Słajszewo, brak wodociągów i kanalizacji, brak Internetu, brak sieci energetycznych. Nasza okolica jest naturalną okolicą. Jadąc z Choczewa do Stilo czy Słajszewa na całej trasie widuje się żurawie, można spotkać łosie a i też wilki. Na lokalizację inwestycji wybrano gminy słabo skomunikowane o niewielkim rozwoju infrastruktury drogowej, kolejowej, energetycznej, telekomunikacyjnej, wodociągowej i kanalizacyjnej etc. Tak naprawdę jest to dewastacja krajobrazu kulturowego regionu, którego główną zaletą jest spokojny, naturalny, a co za tym idzie turystyczny charakter.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście wpływu realizacji przedsięwzięcia na krajobraz kulturowy - odpowiedź jak w uwadze nr 45.
301	Następne pytania które sobie stawiamy to co z mieszkańcami? Co z budową? Co z tirami (około 600 na dzień i noc) jadącymi na budowę (już dzisiaj nasza okolica jest zakorkowana w sezonie, czy tiry i samochody dostawcze nie zniszczą nam naszych dróg i nie doprowadzą do tego że będziemy żyć przez 10 do 20 lat w ciągłym korku? Czy tysiące tirów, samochodów dostawczych, autobusów i osobówek jadących na budowę elektrowni - to bez emisyjna budowa!!! Tiry i inne pojazdy do jazdy potrzebują dziennie ogromną ilość paliw kopalnych!!! Dlatego mówienie o bezemisyjnej, zielonej elektrowni atomowej to kłamstwo!!! Miliony litrów benzyny, mielony ton betonu, uran to wszystko co ma ogromny wpływ na emisję (np. 8% to wytwórnia betonu z którego będzie budowana elektrownia i jej cała infrastruktura.)	Uwaga nieuwzględniona Prognozowany okres fazy budowy w wariantcie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino to 12 lat: ok. 3 lata etapu prac przygotowawczych oraz 9 lat - etap budowy i rozruchu 3 bloków, co zostało przedstawione w raporcie, w tomie II na rysunku II.7.1-2 i rysunku II.7.2-3 oraz w tabeli II.7.1- 1 i w tabeli II.7.2- 2. W raporcie wskazano również szacowaną liczbę pracowników w każdej z faz realizacji przedsięwzięcia (tom II, rozdział II.8 oraz tom IV, rozdział IV.18.1.1). W raporcie zostały przeprowadzone analizy w zakresie oddziaływań przedsięwzięcia na aspekty społeczno-gospodarcze (tom IV, rozdział IV.18). W tomie IV, w rozdziale IV.15 zostały przeprowadzone analizy związane z oddziaływaniami, które wystąpią w związku z realizacją przedsięwzięcia i ich wpływem na zdrowie. W tomie V, w rozdziale V.3.1, wskazano działania minimalizujące w zakresie kontroli ruchu drogowego i zapewnienia bezpieczeństwa (podrozdział V.3.1.12.4). Ruch pojazdów ciężarowych w ilości 600 na dobę, został uwzględniony w obliczeniach propagacji dźwięku. W raporcie przyjęto do obliczeń najgorszy możliwy wariant natężenia ruchu. Ruch samochodów ciężarowych będzie odbywał się głównie po częściowo nowo projektowanej drodze łączącej inwestycję z drogą ekspresową S6. Budowa dróg tworzących infrastrukturę towarzyszącą nie jest objęta przedmiotowym wnioskiem. Szczegółowe dane dotyczące infrastruktury towarzyszącej będą przedmiotem odrębnych postępowań administracyjnych w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w których wnioskodawcy przedstawi szczegółowe dane odnośnie przebiegu tych inwestycji ich przepustowości oraz wpływu na środowisko. Szczegółowa analiza oddziaływania przedsięwzięcia na powietrze atmosferyczne, w której oszacowano wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza we wszystkich fazach oraz wykonano modelowanie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń do powietrza i ocenę wpływu na ludzi i środowisko, znajduje się w raporcie (tom IV, rozdział IV.9 Oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego), oraz uzupełnieniu z 23 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1313. Wyniki analizy porównawczej przeprowadzonej w raporcie wskazują, że wykorzystanie technologii jądrowej jest dla Polski wariantem niskoemisyjnym, z emisją gazów cieplarnianych na poziomie porównywalnym do energetyki wodnej. Założenia oraz wyniki Analizy śladu węglowego zostały opisane w rozdziale IV.3 oraz w załączniku IV.3.4 „Analiza śladu węglowego”
302	Co z naszymi domami które ucierpią podczas budowy (tiry i smaochody dostawcze będą niszczyć nasze domostwa np. mogą powstawać rysy. Rysy mogą powstrawać w domach podczas kopania i wbijania fundamentów pod budowę elektrowni).	Uwaga nieuwzględniona W tomie IV, rozdziale IV.5 „Oddziaływania związane z drganiami” raportu oraz uzupełnieniu z dnia 3 lipca 2023 r., znak: EJ1/2023/1371, wyjaśniono, że drgania, których źródłem będzie elektrownia jądrowa w wszystkich fazach i etapach inwestycji, nie będą powodować oddziaływania na żadnym z receptorów (budynków). Jest to związane ze znaczną odległością terenu inwestycji od receptorów, wynoszącą co najmniej 2 km.
303	Co z hałasem? Co z łuną światła w nocy? Co z kurzem i pyłem? Co ze zwierzętami i innymi organizmami? Co z roślinnością? Co z lasem który nas chroni przed piaskiem i przed powstaniem 3ciej wydmy lądowej obok Lubiatowa i Stilo?	Uwaga nieuwzględniona W kontekście zanieczyszczenia światłem – odpowiedź jak uwadze nr 47. W kontekście środowiska przyrodniczego – odpowiedź jak w uwadze nr 88. W kontekście wycinki drzew – odpowiedź jak w uwadze nr 4.
304	Co z wodą? Jaki wpływ będzie mieć budowa na wody gruntowe? Woda to cenny surowiec którego już w Polsce powoli zaczyna brakować! Jak rząd i PEJ zagwarantuje mieszkańcom dostęp do wody? Wójt od lat nie potrafił zbudować kanalizacji i wodociągów! Co oznacza to dla mieszkańców mających studnie? Czy może im zabraknąć wody podczas budowy i przez 40 do 60 lat jej działania! W Opinii PIG PIB w treści żadnego z tomów nie opisano zabezpieczenia wód podziemnych przed	Uwaga nieuwzględniona Odnosząc się do wpływu inwestycji na wody podziemne należy wskazać, że na potrzeby opracowania raportu przeprowadzono numeryczne modelowania przepływu wód podziemnych przy użyciu oprogramowania Groundwater Vistas. Przedmiotem modelowań była m.in. analiza wpływu odwodnień wykopów budowlanych, jak i planowanych do realizacji obiektów, na stan ilościowy wód podziemnych. Wyniki modelowań potwierdzają słuszność przyjętych rozwiązań konstrukcyjnych pod kątem ochrony wód podziemnych przed negatywnymi skutkami oddziaływania związanego z obniżaniem zwierciadła wody w obrębie głębinowych wykopów. Wykopy budowlane będą wykonywane w

	<p>potencjalną awarią. Brak jest także brak opisu potencjalnego czasu i zasięgu skażenia wód podziemnych oraz wpływu awarii na zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do picia - co budzi niepokój i stanowi o potencjalnym zagrożeniu dla mieszkańców.</p>	<p>osłonie ścian szczelinowych (lub równoważnych rozwiązań technologicznych) działających jako pionowe bariery przeciwnieprzepuszczalne pogrążone w naturalne grunty nie- lub półprzepuszczalne (tj. gliny). W przypadku braku naturalnie występujących warstw nieprzepuszczalnych, planuje się wykonanie sztucznych, poziomych przesłon uniemożliwiających swobodny dopływ wód podziemnych do wykopu. Zasięgi oddziaływań, jak i ilości wód niezbędnych do odprowadzenia w trakcie robót budowlanych nie wpłyną negatywnie na środowisko gruntowo-wodne (tj. nie doprowadzą do obniżenia zwierciadła wody mogącego zagrozić okolicznej przyrodzie, nie zmieniają kierunków przepływu wód podziemnych oraz nie wpłyną na możliwość eksploatacji ujęć wód podziemnych przez mieszkańców sąsiadujących miejscowości).</p> <p>Nowo wybudowane obiekty nie spowodują obniżenia czy też podwyższenia się poziomu wód podziemnych mogących mieć wpływ na środowisko gruntowo-wodne. Charakterystyka modelu, jak i wyniki prac modelowych związanych z etapem budowlanym jak i eksploatacyjnym zostały przedstawione w tomie IV, rozdziale IV.7 „Oddziaływanie na wody podziemne” raportu.</p> <p>W kontekście zapotrzebowania na wodę podczas budowy i eksploatacji - odpowiedź jak w uwadze nr 239.</p> <p>W kontekście zabezpieczenia wód podziemnych przed potencjalną awarią - odpowiedź jak w uwadze nr 240.</p>
305	<p>Kwestie związane z zapotrzebowaniem na wodę. Według opublikowanej oceny oddziaływania na środowisko inwestycja zarówno na etapie prac przygotowawczych jak i podczas eksploatacji generuje ogromne zapotrzebowanie na wodę. Woda konieczna do budowy obiektu ma być pobierana z lokalnych wodociągów, zanim powstanie odpowiednia infrastruktura, co stanowi zagrożenie jej niedoboru dla mieszkańców. Problematyczna wydaje się nie tylko wydajność sieci wodociągowej, lecz także fakt, że mamy do czynienia w Polsce z niedoborami wody i wielomiesięcznymi suszami, w tym suszami rolniczymi. Planowanie inwestycji o tak dużym zapotrzebowaniu na wodę w obecnych warunkach klimatycznych wydaje się być daleko nierozsądna.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 239.</p>
305	<p>Co z planami budowy (mieszkańcy jeszcze ich nie widzieli)? Co z ziemią na której ma powstać elektrownia? Czy nie będą oni stawiać elektrownie na piasku i ilkach!!! Czy to jest zasadnie wybrany teren!!! Czy tą elektrownie utrzyma nasz pudrowy piasek wydumowy!!!</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie uwagi dotyczącej braku „planów budowy”, należy wyjaśnić, że koncepcja zagospodarowania została ujęta w treści raportu.</p> <p>W kontekście budowy geologicznej lokalizacji – odpowiedź jak w uwadze nr 266.</p>
307	<p>Czy elektrownia nie ma być stawiana parę kilometrów od płyty tektonicznej która przechodzi w okolicach Łeby!!! Co w momencie gdy przesuniecie płyty wywoła trzęsienie ziemi?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W regionie przyszłej elektrowni jądrowej, począwszy od 2016 r. prowadzono szeroko zakrojone i intensywne badania z zakresu oceny zagrożenia sejsmicznego. Z badań geologicznych, geofizycznych oraz kartograficznych wynika, że w okolicy Łeby nie znajduje się krawędź płyty tektonicznej, która mogłaby się przesunąć. W promieniu do 30 km od planowanej lokalizacji elektrowni jądrowej nie występuje uskoki tektoniczny, który mógłby wywołać trzęsienie ziemi zagrażające bezpieczeństwu przyszłej elektrowni jądrowej.</p>
308	<p>Co z piaskiem z którym walczy od lat Łeba i wydaje setki tysięcy na odnawianie plaż? Czy PEJ i rząd ma pieniądze dla pobliskich miejscowości które każdego roku będą odnawiać swoje plaże? Co stanie się z plażą w Lubiatowie podczas i po budowie rur dla elektrowni, rur pod dwie oczyszczalnie ścieków i mostu ażurowego? Czy plaża po zmianie prądów może zniknąć? Czy rząd z PEJ będzie płacił gminie za odnawianie plaż? Co z ptakami chronionymi przez WWF i ornitologów u nas na plażach podczas godów?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wpływu przedsięwzięcia na linię brzegową – odpowiedź na uwagę nr 61 oraz nr 136.</p> <p>Odpowiadając na pytanie „co stanie się z plażą w Lubiatowie” podczas budowy i po niej, w raporcie wskazano, że kąpielisko morskie Lubiatowo (kąpielisko strzeżone) oraz plaża publiczna – pomiędzy wejściem na plażę nr 43 i 44, znajduje się w odległości ok. 700 m od granic Obszaru Realizacji Przedsięwzięcia i jego funkcjonowanie nie będzie zagrożone. W wariantcie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino, prace budowlane będą mieć wpływ na takie formy aktywności jak wędrówki piesze, spacer, plażowanie. Na terenie budowy elektrowni jądrowej zlokalizowane są wejścia na plażę nr 46, 47, 48, 49, które ze względu na prowadzone prace budowlane mogą być czasowo zamknięte (będzie to uzależnione od harmonogramu prac). Niemniej jednak dostęp do morza będzie zapewniony poprzez zaprojektowanie nowych wejść na plażę oraz infrastruktury zastępczej (np. dróg, ścieżek dojścia do plaży), która będzie wykorzystywana przez mieszkańców oraz turystów. Podziemne rurociągi wody chłodzącej (doprowadzające i odprowadzające wodę morską do/z elektrowni) zostaną zrealizowane metodą bezwykopową – z wykorzystaniem maszyn TBM, dzięki czemu nie będzie konieczności wykonywania otwartych wykopów i niszczenia plaży. W wariantcie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino, obiekty elektrowni jądrowej wchodzące w zakres przedmiotowego przedsięwzięcia będą zlokalizowane poza plażą. Dzięki temu podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania - będą ogólnie dostępne dla turystów i lokalnej społeczności.</p> <p>Budowa morskiego terminala przeładunkowego (MOLF) jest elementem infrastruktury towarzyszącej i nie jest realizowana w ramach zakresu niniejszego postępowania.</p> <p>Jeśli chodzi o ochronę sieweczki obroźnej, którą ochroną czynną zajmują się m.in. organizacje pozarządowe, to w przypadku realizacji, tak jak napisano w wyjaśnieniu powyżej, nie będą prowadzone prace budowlane w obrębie plaży. Jakiegokolwiek prace terenowe na obszarze objętym inwestycją będą prowadzone pod nadzorem przyrodniczym. Jest to jeden z warunków określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach</p>

		wydanej dla przedmiotowej inwestycji. Wnioskodawca będzie zobowiązany do przestrzegania tychże warunków przy realizacji prac budowlanych, jak również do przestrzegania przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska, w tym w zakresie ochrony gatunkowej zwierząt. W odniesieniu zaś do kwestii rekompensat za odnowienie plaż, należy wskazać, że przedmiotowe zagadnienie nie jest rozstrzygane w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
309	Co z rybami które żyją w naszych okolicach? Ile z nich straci życie podczas zaciągania wody do elektrowni??? Co z rybakami z naszych okolic? Czy woda z elektrowni i z oczyszczalni będzie miała wpływ na jakość połowów? Co z chronionymi zwierzętami i ptakami żyjącymi w naszych nadmorskich lasach?	Uwaga nieuwzględniona W kontekście zakresu dotyczącym wpływu realizacji inwestycji na populację ryb - odpowiedź na uwagę nr 110. Odnosząc się do kwestii rybołówstwa – odpowiedź jak w uwadze nr 287.
310	Co z hasłem chozewskich Lasów Państwowych „z miłości do lasu”!!! Czy wycięcie 600 h lasów (nie wspominam ilości łąk i pól uprawnych które stracimy pod infrastrukturę towarzyszącą) ma coś wspólnego z ratowanie naszej planety i nas ludzi!!! Nie nie ma niestety NIC!!!	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 39.
311	Prąd z atomu będzie w Polsce za 10 do 20 lat. do tego czasu Unia Europejska będzie CO ₂ neutralna tylko my w Polsce będziemy palić węglem i czekać na atom!!	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem, nie wymaga odpowiedzi
312	Rząd chce wybudować przy najpiękniejszej plaży na świecie elektrownie a od lat nie potrafi zbudować sieci!!! Już dzisiaj wiele domostw czy farm wiatrowych jest odcinana od sieci albo nie są wydawane pozwolenia ponieważ nasze sieci są niewydolne!!! To znaczy że jak wybudują elektrownie domostwa które zainwestowały w odnawialne źródła energii będą odłączane od sieci dla atomu!!! Tego nie chce nasze społeczeństwo! To my społeczeństwo inwestujemy nasze prywatne pieniądze w ratowanie naszej planety i klimatu!!!!!!! A nie PEJ który jest nasz ponieważ należy do państwa polskiego!!!	Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5. Kwestia sposobu funkcjonowania dystrybucyjnych sieci elektroenergetycznych pozostaje poza zakresem postępowania administracyjnego prowadzonego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia – budowy i eksploatacji EJ.
313	Pani Moskwa wydała na reklamę Atomickich około 5 milionów, za te pieniądze można wymienić w miastach latarnie na latarnie energooszczędne, albo wymienić okna w szkołach czy w domach u ludzi potrzebujących po to żeby mogli oszczędzać prąd i pieniądze!	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy, nie wymaga odpowiedzi
314	Wmawianie narodowi, że atom jest super i że jest super bezpieczny jest karygodne, szczególnie że w reklamie wykorzystano dziecko i lekarza!!! Proszę mi wytłumaczyć jak można wmawiać nam społeczeństwu że odpady z elektrowni nie są niebezpieczne!!! Jak tak jest to dlaczego państwa takie jak Francja, Belgia, Niemcy czy Hiszpania do dzisiaj nie mają zatwierdzonego miejsca gdzie będą przez miliony lat składować swoje odpady. Dlaczego Finlandia swoje odpady będzie składować 400 - 500 metrów pod ziemią a ich uczeni szukają języka dla przyszłych pokoleń który wytłumaczy im niebezpieczeństwo w jakim się będą znajdować, chroniących ich przed odpadami radioaktywnymi!!! Odpady z elektrowni mają być składowane przez 60 lat w Stajszewie!!! Pojemnik na odpady tzw. Castor kosztuje 1.5 do 2 milionów euro, czy PEJ ma te pieniądze!!!!??? Co to będzie za składowisko, do kogo będą należeć te odpady, do gminy, powiatu czy do rządu? Jak będą chronieni mieszkańcy przed usterkami w elektrowni atomowej? Jaka jest strefa ochronna? PEJ twierdzi że jej nie ma bo elektrownia jest bezpieczna!	Uwaga nieuwzględniona Oddziaływanie radiacyjne elektrowni jądrowej w stanach eksploatacyjnych jest znikomo małe: oszacowane (przy konserwatywnych założeniach i z uwzględnieniem wszystkich dróg narażenia) dawki dla osób z ogółu ludności są na poziomie od $2,3 \times 10^{-3}$ mSv do $4,8 \times 10^{-3}$ mSv (zależnie od grupy osób – dorośli, dzieci lub niemowlęta, oraz położenia emitora). Są to znikome wielkości (w praktyce niemierzalne): od 60 do 130-krotnie niższe od wartości dopuszczalnej (0,3 mSv/rok), a aż od 520 do 1090-krotnie mniejsze od średniego poziomu tła promieniowania w Polsce (2,5 mSv/rok). Tak bardzo niskie dawki nie będą mieć więc żadnego negatywnego wpływu na zdrowie ludzi mieszkających nawet w najbliższej odległości od elektrowni. Stąd też brak jest potrzeby tworzenia wokół terenu elektrowni jądrowej obszaru ograniczonego użytkowania. Natomiast prawdopodobieństwa wystąpienia poważnych awarii, których skutki radiacyjne przekraczałyby limity dopuszczalne dla stanów eksploatacyjnych (tj. 0,3 mSv/rok) są natomiast bardzo niskie: – częstość wystąpienia granicznej awarii bez stopienia rdzenia wynosi $7,78 \times 10^{-7}$ na reaktor-rok (czyli szacuje się iż taka awaria mogłaby się wydarzyć raz na ok. 1,3 mln lat); – częstość wystąpienia ciężkiej awarii ze stopieniem rdzenia wynosi $1,7 \times 10^{-7}$ na reaktor-rok : (czyli szacuje się iż taka awaria mogłaby się wydarzyć raz na ok. 5,9 mln lat). Przy czym, poważniejsze skutki radiacyjne nawet (wyoce mało-prawdopodobnej) ciężkiej awarii ze stopieniem rdzenia reaktora – dzięki zastosowanym pasywnym systemom bezpieczeństwa – byłyby ograniczone głównie do terenu elektrowni jądrowej i ew. do kilkuset metrów poza tym terenem, tak więc w praktyce nie byłaby konieczna ewakuacja, a tym bardziej przesiedlanie, ludności. Jeżeli zaś chodzi o „strefę ochronną”, to jest to termin związany z ochroną informacji niejawnych i nie ma nic wspólnego z bezpieczeństwem jądrowym. Strefa, o której prawdopodobnie mowa w uwadze to obszar ograniczonego użytkowania. Jej promień w związku z nowelizacją p.a., i

		<p>uchyleniem art. 36f ust. 2 pkt 2, a także zgodnie z analizami, których wyniki i wnioski przedstawiono w tomie IV rozdziale IV.17 raportu, wyniósł 0 m. Oznacza to, że w raporcie nie przewidziano wyznaczania obszaru ograniczonego użytkowania wokół elektrowni, natomiast zgodnie z p.o.s. decyzja dotycząca utworzenia tego obszaru leży po stronie sejmiku województwa.</p> <p>Aby jednak poczynić odpowiednie przygotowania (i utrzymywać stałą gotowość do reagowania) na wypadek konieczności podjęcia odpowiednich działań interwencyjnych, mających na celu ochronę zdrowia ludność w razie (wysoko mało-prawdopodobnego) wystąpienia zdarzenia radiacyjnego mogącego spowodować znaczące zagrożenia poza terenem elektrowni jądrowej, zostaną opracowane i wdrożone plany postępowania awaryjnego (wymagania zawarte w p.a.): zakładowy (odpowiedzialność: eksploatatora elektrowni jądrowej), wojewódzki (odpowiedzialność: Wojewody Pomorskiego – a bezpośrednio Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Gdańsku), oraz krajowy (odpowiedzialność: minister właściwy do spraw wewnętrznych, w uzgodnieniu z Prezesem PAA i ministrem właściwym do spraw administracji).</p> <p>W ramach planowania awaryjnego zostaną w szczególności określone strefy (wewnętrzna i zewnętrzna) i dystanse planowania awaryjnego.</p> <p>Dla potrzeb raportu wykonano odpowiednie symulacje skutków zdarzeń radiacyjnych (w szczególności ciężkiej awarii ze stopieniem rdzenia reaktora, która jest reprezentatywna dla planowania awaryjnego), przy konserwatywnych założeniach i zgodnie z wymaganiami MAEA (wydanymi po awarii w Fukushima). Na podstawie wyników tych symulacji oszacowano maksymalne zasięgi stref i dystansów planowania awaryjnego. Informacje te zostały podane w tomie IV raportu, w rozdz. IV.17.1.2.3. Dla lokalizacji Lubiatowo-Kopalino: maksymalny zasięg wewnętrznej strefy planowania awaryjnego wyniósł ok. 2,3 km, zaś strefy zewnętrznej ok. 12 km; natomiast maksymalny zasięg ewakuacji wyniósł tylko ok. 1,4 km. Ponieważ zasięgi te mierzone są od środka budynku reaktora, który uległby awarii, więc (uwzględniając rozległość terenu elektrowni) w ogóle nie byłaby konieczna ewakuacja ludności (nawet z najbliższego otoczenia elektrowni).</p> <p>W zakresie postępowania z odpadami promieniotwórczymi - odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p>
315	<p>Dlaczego wójt nie wstrzymał sprzedaży działek jak za czasu Lubiatowa-Kopalina? Dlaczego jako jedyna dostanie odszkodowanie szefowa Lotosu bo to jej działka graniczy bezpośrednio z plotem elektrowni!!!</p> <p>Co z mieszkańcami np. Słajszewo!!! Dlaczego oni nie dostaną odszkodowania!!! To oni ucierpią najbardziej na tej budowie, to obok ich domów będą jeździć tiry 24 godziny na dobę, to oni będą przez 10 do 20 lat żyć w kurzu, hałasie a łuna światła będzie zakłócać ich życie. Gmina Choczewo jest też gminą rolniczą, drogi, kolej, trasy elektryczne i słupy poprzecinają ich działki i zabiorą im z tego powody dochody i ich dorobek życia! Na naszych łąkach i polach mamy żurawie! Elektrownia zabierze im ich tereny do życia, nie mówiąc o wilkach, łosiach, sarnach, jeleniach, dzikach, fokach, orłach bielikach itd. !!!</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy</p> <p>W odniesieniu do kwestii sprzedaży działek oraz odszkodowań za wykup nieruchomości należy wskazać, że przedmiotowe zagadnienie nie są rozstrzygane w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p> <p>Drogi przebiegające przez miejscowość Słajszewo nie będą wykorzystywane do transportu materiałów potrzebnych do realizacji inwestycji. Należy tutaj podkreślić iż infrastruktura towarzysząca między innymi drogi nie są przedmiotem w prowadzonym postępowaniu i będzie w tej sprawie prowadzone odrębne postępowanie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p> <p>W odniesieniu do oddziaływania natrętnego światła zewnętrznego – odpowiedź jak w uwadze nr 47.</p> <p>W tomie IV, w rozdziale IV.18.6 zaprezentowane zostały oddziaływania przedsięwzięcia na rolnictwo. W tomie IV zostały również zaprezentowane analizy dot. oddziaływań na gleby i powierzchnię (rozdział IV.6), możliwości akumulacji substancji promieniotwórczych w glebie (rozdział IV.14.3). Na terenie realizacji przedsięwzięcia (ok. 688 ha) występuje ok. 47 ha łąk trwałych położonych na glebach średnich i słabych (IV, V i VI klasy bonitacyjnej). Utrata ww. terenów rolniczych, nie będzie miała istotnego znaczenia. W tomie IV, w rozdziale IV.18.6 raportu wskazano, że realizacja przedsięwzięcia będzie przyczyną oddziaływań na rolnictwo, związanych m.in. z potencjalnym ograniczeniem w dostępie do gruntów (przede wszystkim łąk i pastwisk) w związku ze wzmożonym ruchem (oddziaływania lokalne) w fazie budowy. W tomie V, w rozdziale V.7.14 w fazie budowy i eksploatacji zaproponowano monitoring sektora rolnictwa poprzez umożliwienie rolnikom stałego kontaktu ze Spółką, możliwości składania wniosków, skarg w związku z prowadzonymi pracami.</p> <p>W kontekście wpływu elektrowni na gatunki zwierząt - odpowiedź jak w uwadze nr 44 (korytarze migracyjne dla zwierząt) oraz nr 88 (ocena oddziaływania przedsięwzięcia na elementy przyrodnicze, w tym faunę).</p>
316	<p>Gmina Choczewo ma dzisiaj 5000 mieszkańców, osoby pracujące na budowie to 8000 do 10000 tysięcy nowych pracowników. Ludzie na budowie to ludzie ze wszystkich zakątków świata czy gmina jest na to przygotowana? Pracownicy będą z różnych kultur i wyznań. Czy mamy przygotowane na to szkoły, przedszkola (PEJ twierdzi że będą oni u nas z rodzinami). Czy mamy ośrodki zdrowia, policję przygotowaną na ochronę i przyjęcie takiej liczby ludzi?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Szacowana liczba pracowników w każdej z faz realizacji przedsięwzięcia została zaprezentowana w tomie II, w rozdziale II.8 oraz w tomie IV, w rozdziale IV.18.1.1 raportu. Oszacowano, że liczba pracowników na etapie prac przygotowawczych wyniesie ok. 1750 osób i będą to przede wszystkim pracownicy z lokalnego rynku pracy. Liczba pracowników zatrudnionych na etapie budowy i rozruchu będzie zmniejszała się sukcesywnie w zależności od frontów robót. Szacowana zmienność liczby pracowników w poszczególnych latach budowy została zaprezentowana na w tomie IV na rysunku IV.18.1.1 w raporcie.</p> <p>W raporcie, w tomie IV, w rozdziale IV.18.3 zaprezentowano oddziaływania na aspekty społeczne oraz jakość i warunki życia ludności, w tym zmiany demograficzne (podrozdział IV.18.3.1). Poziom oddziaływania będzie zależał m.in. od takich czynników jak lokalizacja pracowników, ich wiek i płeć (mają one wpływ na zmiany, jak również tempo tych zmian). W trakcie realizacji, na terenie okolicznych miejscowości, w szczególności w fazie budowy może wystąpić nierównowaga płci.</p> <p>W raporcie w tomie V, w rozdziale V.7, zaprezentowano propozycję monitoringu, również w zakresie zdrowia i życia ludności (podrozdział V.7.13 i V.7.14), w tym zmian, które będą następowały w lokalnej społeczności w związku z napływem pracowników m.in. poprzez umożliwienie składania skarg i wniosków oraz obaw ze strony lokalnej społeczności.</p> <p>Kwestie te będą przedmiotem analiz na etapie projektu budowlanego i założeń dotyczących docelowej kadry pracowniczej.</p>

		<p>Zmiany w sektorze szkolnictwa zostały zaprezentowane w tomie IV, w rozdziale IV.18.3.3. W raporcie wskazano, że na etapie prac przygotowawczych (ok. 3 lat) nie będzie mieć miejsca oddziaływanie związane z zapotrzebowaniem na placówki oświatowe z uwagi na to, że ok. 1,7 tys pracowników będzie głównie pracownikami lokalnymi. Pomimo, że w większości przypadków pracownikom uczestniczącym w realizacji przedsięwzięcia na etapie budowy i rozruchu, nie będą towarzyszyć rodziny, to jednak należy założyć wzrost zapotrzebowania na miejsca w szkołach lub placówkach wychowania przedszkolnego w obszarze, z uwagi, że część najprawdopodobniej kadry zarządzającej, która przyjedzie na dłuży czas, zamieszka w ośrodkach miejskich. W fazie eksploatacji, w szczególności w pierwszych latach jego funkcjonowania wystąpi największe oddziaływanie związane z zapotrzebowaniem na jednostki oświatowe. W raporcie znalazły odzwierciedlenie szacunkowe obliczenia dla max. oddziaływań związanych z napływem pracowników. W tomie IV, w rozdziale IV.18.3.3 wskazano, że wystąpi konieczność zwiększenia potencjału szkół w gminie, czy gminach ościennych.</p> <p>W tomie IV raportu został przeanalizowany wpływ przedsięwzięcia na system opieki zdrowotnej oraz socjalnej w regionie (podrozdział IV.15.2.4). W tym ostatnim, jak również w tomie V, w rozdziale V.3.1 (podrozdział V.3.1.12.5) wskazano, że w ramach realizacji Projektu – Infrastruktury towarzyszącej przy bazie zakwaterowana przewiduje się powstanie dedykowanego Centrum medycznego, i jego wykorzystanie również na potrzeby lokalnej społeczności.</p>
317	<p>Budowa elektrowni która powstanie za 10 do 20 lat to największy bezsens jaki może zrobić nasz rząd i PEJ!!! MÓWIĘ STANOWCZE NIE DLA ELEKTROWNI W SŁAJSZEWIE I W POLSC!!!</p> <p>Naszą przyszłością jest efektywność energetyczna dla każdego obywatela i odnawialne źródła energii a nie elektrownia atomowa działająca za pomocą uranu który jest paliwem kopalnym i którego zasoby się powoli kończą. 8% wydobywaniem uranu zajmuje się Rosja, Rosja współpracuje też z Kazachstanem który jest jednym z największym wytwórcami uranu!!! Kupując uran wspieramy wojnę na Ukrainie!!!</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy, częściowo nie wymaga odpowiedzi</p> <p>Kwestia odnawialnych źródeł energii zamiast elektrowni atomowej – odpowiedź jak w uwadze nr 8.</p>
318	<p>Władze gminy traktują wszystkich którzy posiadają działki i pensjonaty jak ludzi drugiej kategorii. Głośno mówią o tym że ci ludzie nie mają nic do powiedzenia. A to właśnie ci ludzie, ich miłość do tego miejsca, rozwinęło naszą okolicę a nie nasza władza.</p> <p>Dlaczego w gminie Choczewo mieszkańcy sezonowi, czyli działkowicze, traktowani są z lekceważeniem?</p> <p>Władze gminy uważają, że nie mamy prawa głosu ponieważ nie jesteśmy stałymi mieszkańcami. My się z tym nie zgadzamy. Przebywamy tu, inwestujemy nasze pieniądze, dbamy o posesje, płacimy wymagane podatki, robimy zakupy, korzystamy z usług. Prowadzimy takie samo życie jak stali mieszkańcy, a według wójta jesteśmy „nieistotnym elementem” w życiu gminy. Nas to obraża i uważamy, że czas to zmienić.</p> <p>To my ludzie tworzymy ta gminę, to do nas przyjeżdżają ludzie z Polski i całego świata zachwycając się naszą piękną okolicą.</p> <p>To z naszych podatków ta gmina od lat staje się turystycznie atrakcyjna.</p> <p>Dlaczego w takim momencie w jakim znajduje się nasza planeta nie dba się o naturę tylko o monopolizm energetyczny który za 20 lat będzie nieopłacalny, ponieważ technologia źródeł odnawialnych będzie tania i dostępna dla wszystkich mieszkańców Polski!</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Uwagi i postulaty autora uwagi nie mogą zostać rozstrzygnięte w ramach niniejszego postępowania administracyjnego.</p>
319	<p>Jestem zachwycona walorami turystycznymi Gminy Choczewo. Przepiękny krajobraz, wspaniałe plaże, małe sklepiki z towarem, jakiego nie ma nigdzie w kraju, cisza, różnorodne ścieżki rowerowe, wielkie połacie lasów, niepowtarzalne bogactwo łąk. Myślę, że jest to unikat nie tylko na skalę krajową, ale i europejską. Zastanawiam się kogo stać na luksus zniszczenia takich walorów? Jest tak niewiele takich miejsc i zapotrzebowanie na nie będzie rosnąć. I nie ma drugiego takiego morza jak Bałtyk.</p> <p>Budowa elektrowni zniszczy niepowtarzalne walory turystyczne gminy. Wycinki, budowa dróg dojazdowych, budowa mieszkań dla pracowników. Wszystko to nie ma</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście lokalizacji elektrowni w gminie Choczewo – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście walorów przyrodniczych – odpowiedź jak w uwadze nr 13.</p> <p>W kontekście oceny wpływu na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p> <p>W kontekście niezgodności z zasadą zrównoważonego rozwoju – odpowiedź jak w uwadze nr 46.</p>

	<p>nie wspólnego z zasadą zrównoważonego rozwoju. Gmina może będzie mieć nowe drogi, ale turysta przestanie nimi przyjeżdżać. Zmiany będą nieodwracalne. Wzbogacenie Gminy na elektrowni będzie złudne. W końcowym rozrachunku Gmina poniesie niepowetowaną stratę. Lepiej inwestować w promocję walorów krajobrazowych regionu, da to większe korzyści w przyszłości.</p> <p>Jeżeli elektrownia Jest konieczna, nie powinna znajdować się w tak unikatowym regionie.</p> <p>Protestuję przeciw budowie elektrowni w Gminie Choczewo.</p>	
320	<p>Lasy i łąki w okolicy Ślajszewa to najpiękniejsze tereny w Polsce. Wystarczył jeden przyjazd i już nie wyobrażamy sobie gdzie indziej przyjechać na wakacje. To są tereny tak cudowne ze wielkim grzechem byłoby tu postawić elektrownię. Bardzo proszę o litość dla tego niesamowitego miejsca gdzie dla wielu ludzi i zwierząt jest tu prawdziwy raj na ziemi.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście lokalizacji elektrowni w gminie Choczewo – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
321	<p>Jestem stanowczo przeciwny budowie elektrowni atomowej w Gminie Choczewo. Choczewo gmina naturalnie piękna - brzmi hasło reklamowe na FB. Gdzie będzie naturalna piękność z kominami, infrastrukturą, drogami dojazdowymi i słupami wysokiego napięcia gdy powstanie elektrownia. Wycięte zostanie mnóstwo pięknego lasu, zabrane zostanie mnóstwo plaży i dostępu do Bałtyku, oszczędzony zostanie jeden z najpiękniejszych polskich zakątków krajoznawczo-wypoczynkowych. Tu ludzie ceniący sobie spokój, przyrodę i naturalny wypoczynek, od wielu lat przyjeżdżają aby zaznać spokoju od wielkomiejskiego hałasu, czy tłoku i hałasu wielkich „kurortów” bałtyckiego wybrzeża. Tu jeździ się na rowerach, spaceruje i wypoczywa w ciszy, gdzie poza sezonem można spotkać żurawie, samy i inne zwierzęta spokojnie spacerujące po łąkach, których tu nie brakuje. Chcecie to odebrać Polakom i turystom oraz zagranicznym gościom, którzy coraz częściej wybierają te tereny na swój wypoczynek. Nawet zimny Bałtyk staje się coraz większą atrakcją. Czy nie można wybudować elektrowni tam, gdzie jest potrzebna energia elektryczna dla dużych miast i przemysłu. Tu ma Pomorzu i w Gminie Choczewo nie wystarczy energii z farm wiatrowych, które budowane są w Bałtyku z dala od Wybrzeża - tak aby nie przeszkadzały ludziom, zwierzętom i nie szpeciły krajobrazu. Może mój głos przypadnie wśród wielu „ekonomicznych argumentów”, ale zostawcie choć trochę nienaruszonej i „nieprzetworzonej” Polski dla obecnych i przyszłych pokoleń Polaków.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście lokalizacji elektrowni w gminie Choczewo – odpowiedź jak w uwadze nr 6.</p> <p>Kwestia wycinki – odpowiedź jak w uwadze nr 4.</p> <p>Nie jest prawdziwe stwierdzenie, że „zabrane zostanie mnóstwo plaży i dostępu do Bałtyku”, ponieważ w wariantcie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino, podziemne rurociągi wody chłodzącej (doprowadzające i odprowadzające wodę morską do/z elektrowni) zostaną zrealizowane metodą bezwypokopową – z wykorzystaniem maszyn TBM, dzięki czemu nie będzie konieczności wykonywania otwartych wykopów i niszczenia plaży. Dostęp do plaż również będzie zapewniony. Obiekty elektrowni jądrowej wchodzące w zakres przedmiotowego przedsięwzięcia będą zlokalizowane poza plażą. Dzięki temu podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania - będą ogólnie dostępne dla turystów i lokalnej społeczności.</p> <p>W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p> <p>Wyjaśnić należy, że wykonanej analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.</p>
322	<p>Kwestie związane z zapotrzebowaniem na wodę. Według opublikowanej oceny oddziaływania na środowisko inwestycja zarówno na etapie prac przygotowawczych jak i podczas eksploatacji generuje ogromne zapotrzebowanie na wodę. Woda konieczna do budowy obiektu ma być pobierana z lokalnych wodociągów, zanim powstanie odpowiednia infrastruktura, co stanowi zagrożenie jej niedoboru dla mieszkańców. Problematyczna wydaje się nie tylko wydajność sieci wodociągowej, lecz także fakt, że mamy do czynienia w Polsce z niedoborami wody i wielomiesięcznymi suszami, w tym suszami rolniczymi. Planowanie inwestycji o tak dużym zapotrzebowaniu na wodę w obecnych warunkach klimatycznych wydaje się być daleko nierozsądna.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 239.</p>
323	<p>W Opinii PIG PIB w treści żadnego z tomów nie opisano zabezpieczenia wód podziemnych przed potencjalną awarią. Brak jest także brak opisu potencjalnego czasu i zasięgu skażenia wód podziemnych oraz wpływu awarii na zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do picia. co budzi niepokój i stanowi o potencjalnym zagrożeniu dla mieszkańców.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 240.</p>

324	Kwestie związane z infrastrukturą pod dnem morza i chłodzeniem elektrowni wodą morską. Na podstawie udostępnionej dokumentacji i zgłoszonych do niej uwag niepokój budzi pomysł użycia wody morskiej do chłodzenia elektrowni. Nie znany jest długotrwały wpływ ogrzewania się wody morskiej na ekosystemy Bałtyku i tak już bardzo zdegradowane ze względu na degradację środowiska i zmianę klimatu.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 232.
325	Kwestie związane z odpompowywaniem wody z budowy do kanałów melioracyjnych — według opublikowanych dokumentów woda odpompowywana podczas inwestycji ma być odpompowywana do kanałów melioracyjnych. Jest to w sprzeczności z działaniami mającymi na celu dbanie o ekosystem Bałtyku, który jest bardzo delikatny. Wpompowanie do Bałtyku dużej ilości wody słodkiej może zmniejszyć i tak już niewielkie jego zasolenie, co wpłynie na dalszą degradację ekosystemu — częstsze zakwity sinic oraz wymieranie rodzimych gatunków takich jak śledź czy dorsz, nie mówiąc o innych mniej rozpoznawalnych organizmach. Ponadto odprowadzanie wody z inwestycji kanałami melioracyjnymi może doprowadzić do zwiększenia dopływu do Bałtyku substancji odżywczych, które pogłębią jego eutrofizację a także może mieć negatywny wpływ na lokalne rolnictwo. Co więcej, odpompowywanie wody może zaburzyć stosunki wodne i doprowadzić do pogłębienia się suszy. Tymczasowo wprowadzania do środowiska dużej ilości wody może także prowadzić do powstawania podtopień, co doprowadzi do dewastacji kolejnych regionów w okolicach inwestycji.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście zagadnień dotyczących zagospodarowania wód – odpowiedź jak w uwadze nr 233.
326	Dodatkowo inwestycja planowana jest w bezpośredniej bliskości obszarów Natura 2000 po obu jej stronach oraz w bezpośrednim sąsiedztwie Słowińskiego Parku Narodowego oraz jego otuliny. Wybudowanie tak ogromnego obiektu w tej lokalizacji niszczy ciągłość wybrzeża, a także zaburzy korytarze ekologiczne. Ciągłość polskiego wybrzeża stanowi o jego turystycznym walorze — dzięki czemu możliwe jest tworzenie wzdłuż pieszych i rowerowych szlaków, które swoją drogą są promowane przez Polską Organizację Turystyczną jako jedną z bardziej rozpoznawalnych atrakcji w Polsce obok Głównego Szlaku Beskidzkiego czy Białowieży. Nadmorski szlak pieszy jest kontynuacją szlaku biegnącego przez Estonię, Łotwę i Litwę. Co więcej, dane pokazują, że polskie wybrzeże staje się coraz bardziej popularną destynacją dla zagranicznych turystów, a wybrzeże Bałtyku znajduje się wśród najczęściej wybieranych destynacji. Walory przyrodnicze i krajobrazowe tych terenów wybiegają znacznie poza dosłownie odczytywane przepisy — wybierając lokalizację wybrano fragment terenu, który akurat do Natura2000 nie należy, jednak należy się spodziewać, że gigantyczna ingerencja w teren nie pozostanie bez wpływu na otaczające go lasy i inne ekosystemy.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście lokalizacji elektrowni w gminie Choczewo – odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście zagadnień dot. form ochrony przyrody – odpowiedź jak w uwadze nr 234.
327	W dobie zmiany klimatu oraz daleko idących antropogenicznych ingerencji w kształt środowiska naturalnego, wartość rejonów niezurbanizowanych i nieindustrializowanych jest nie do przecenienia — ma ogromny wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne. Rejonów takich jest coraz mniej i doceniane są przez zagranicznych turystów i influencerów. W niewielkim stopniu przekształcone przez człowieka rejonu stanowią ogromny kapitał i stanowią o przewadze tego rejonu nad innymi nadmorskimi lokalizacjami — w Polsce oraz w innych rejonach Europy. Warto też zauważyć, że wartość krajobrazową i przyrodniczą tych terenów zauważają zagraniczne marki takie jak HellyHansen, budując na pięknie tych rejonów swoją markę. Obok rejonu planowanej inwestycji marka promuje się przywołując najcenniejsze europejskie regiony takie jak: Lofoty, Dolomity czy Alpy. Rejon ten może być wizytówką naszego kraju, nie osiągniemy tego jednak zabudowując go	Uwaga nieuwzględniona W kontekście lokalizacji elektrowni w gminie Choczewo – odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście potencjału turystycznego – odpowiedź jak w uwadze nr 50 i nr 234. W kontekście postępowania z odpadami promieniotwórczymi - odpowiedź jak w uwadze nr 165. W kontekście kwestii związanych z wystarczalnością innych źródeł odnawialnych - odpowiedź jak w uwadze nr 276.

	<p>infrastrukturą energetyczną, drogową etc. kwestie związane z przechowywaniem odpadów? kwestie związane z wystarczalnością innych źródeł odnawialnych przy założeniu termomodernizacji</p>	
328	<p>Kwestia lokalizacji inwestycji. Na lokalizację inwestycji wybrano gminy słabo skomunikowane o niewielkim rozwoju infrastruktury drogowej, kolejowej, energetycznej, telekomunikacyjnej, wodociągowej i kanalizacyjnej etc. O ile przez zwolenników inwestycji konieczność budowania całej infrastruktury towarzyszącej przedstawiana jest jako szansa rozwoju dla regionu, tak naprawdę jest to niepotrzebne generowanie kosztów oraz dewastacja krajobrazu kulturowego regionu, którego główną zaletą jest spokojny, naturalny, a co za tym idzie turystyczny charakter. Lokalizacja tak strategicznej inwestycji powinna być umiejscowiona w miejscu dobrze skomunikowanym, blisko przemysłu, który generuje zapotrzebowanie na energię oraz blisko istniejących już sieci przesyłowych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście lokalizacji elektrowni – odpowiedź jak w uwadze nr 5. Analiza wyboru wariantu lokalizacyjnego elektrowni jądrowej została przedstawiona w tomie V, w rozdziale V.2.1.2.1.</p>
329	<p>Zwracam się z gorącym apelem i formalnym wnioskiem przeciwko planom budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w rejonach Choczewa, Gniewina oraz Krokowa. Moim celem jest wyrażenie głębokiego niezadowolenia z tego projektu i przedstawienie poważnych argumentów przeciwko jego realizacji, ze szczególnym naciskiem na ochronę środowiska i przyrody. Argumenty, które podnoszę, obejmują: Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Należy wyjaśnić, że kwestia wpływu przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w tym na różnorodność biologiczną, była przedmiotem szczegółowej analizy w raporcie. Opis elementów przyrodniczych środowiska zawiera tom III, rozdział III.2 raportu (w tym rozdział „Różnorodność biologiczna” III.2.1.2 i III.2.2.2), ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na te elementy tom IV, rozdział IV.1 i IV.2 raportu, natomiast zestawienie przewidywanych dla nich działań minimalizujących tom V, rozdział V.3.1.1 raportu. Informacje w zakresie środowiska przyrodniczego zawierają ponadto uzupełnienia raportu (z 6 października 2022 r., znak: EJ1/2022/1058, z 14 listopada 2022 r., znak: EJ1/2022/1294, z 9 stycznia 2023 r., znak: EJ1/2022/1603, z 7 kwietnia 2023 r., znak: EJ1/2023/0878, z 28 kwietnia 2023 r., znak: EJ1/2023/1043, z 24 maja 2023 r., znak: EJ1/2023/1200, z 3 lipca 2023 r., znak: EJ1/2023/1371). W raporcie jako działania minimalizujące negatywne oddziaływania zaproponowano szereg działań mających na celu ograniczenie wpływu przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w tym bioróżnorodność, zarówno podczas jego fazy budowy jak i eksploatacji. Działania te obejmują np. metaplantacje gatunków roślin, przenoszenie mrowisk, rozwieszenie budek dla ptaków, ograniczanie oświetlenia nocnego (pod kątem gatunków nietoperzy), zapewnienie drożności kanału Biebrowskiego (pod kątem gatunków ryb), czy prowadzenie prac pod nadzorem przyrodniczym. Ponadto, w celu bieżącego monitorowania zmian w środowisku przyrodniczym, które mogą powstać w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia, zarówno podczas fazy budowy jak i eksploatacji, prowadzony będzie monitoring przyrodniczy. Kwestie dotyczące tras migracyjnych dla wariantu I – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino wyjaśniano szczegółowo w piśmie z dnia 7 kwietnia 2023 r. znak EJ1/2023/0878 – odpowiedź na uwagę II.3.b) cyt: „rozważyć konieczność ograniczenia w wariantcie 1 zajętości terenów chronionych przyrodniczo, w tym szlaków migracji.”. W ramach ww. odpowiedzi wyjaśniono m.in. że szerokość obszaru realizacji inwestycji (na linii północ – południe) wynosi ok. 1,8 km, wobec czego ograniczenie światła funkcjonującego tu głównego korytarza ekologicznego (Korytarz Północny) przez przedsięwzięcie dotyczy ok. 33% jego szerokości. Tym samym bez jakiegokolwiek ingerencji pozostawione zostanie światło korytarza wynoszące ok. 430 m (obszar począwszy od linii brzegowej morza, aż do północnej granicy terenu wyznaczonego przez zewnętrzne ogrodzenie EJ). Taka szerokość gwarantuje utrzymanie drożności i funkcjonalności korytarza, również dla dużych ssaków. Zaznaczono również, że podczas eksploatacji teren ten nie będzie poddawany działaniom zakłócającym jego funkcjonowanie ani nie zaburzy jego funkcji. Również kwestia zapewnienia drożności korytarza ekologicznego została ujęta w niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ponadto w odniesieniu do strat dla lokalnej bioróżnorodności, ocena przeprowadzona w rozdziale IV.1.1.2.5. raportu wykazała, że m.in. ze względu na jednolity charakter biocenozy oraz stosunkowo jednorodne siedliska pozbawione zróżnicowanych nisz ekologicznych w lokalizacji, oddziaływanie przedsięwzięcia na poszczególne grupy organizmów nie będzie znaczące w kontekście zasobów gatunków w skali kraju i świata.</p>

330	<p>Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z informacjami przedstawionymi w raporcie, planowana do realizacji technologia reaktora jądrowego AP 1000 należy do generacji III+ reaktorów jądrowych, w odróżnieniu od technologii reaktorów jądrowych zastosowanych w Czarnobylu i Fukushima, które należały do generacji II. Technologia reaktorów jądrowych III+ wyróżnia się tym, że konstrukcje jądrowego bloku energetycznego, a w szczególności obiektów, systemów i urządzeń „wyspy jądrowej”, są bardzo solidne, obliczone na wytrzymanie skrajnych zagrożeń zewnętrznych, zarówno naturalnych (sejsmicznych i tektonicznych, geologicznych i geotechnicznych, meteorologicznych, powodziowych), jak i powodowanych przez człowieka (takich jak uderzenie dużego samolotu cywilnego, wybuchy i pożary, zagrożenia terrorystyczne i sabotażowe, etc.). Zagadnienia te zostały przedstawione w tomie II raportu, rozdział II.11. Ponadto w zakresie podniesionej kwestii – odpowiedź jak w uwadze nr 192.</p>
331	<p>Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p>
332	<p>Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że wykonanej analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.</p>
333	<p>Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Przedmiotem niniejszego postępowania jest wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej o mocy elektrycznej do 3 750 MWe, na obszarze gmin: Choczewo lub Gniewino i Krokowa planowanej do realizacji na terenie województwa pomorskiego. Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są więc objęte tą sprawą. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.</p>
334	<p>Zwracam się z gorącym apelem i formalnym wnioskiem przeciwko planom budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w rejonach Choczewa, Gniewina oraz Krokowa. Moim celem jest wyrażenie głębokiego niezadowolenia z tego projektu i przedstawienie poważnych argumentów przeciwko jego realizacji, ze szczególnym naciskiem na ochronę środowiska i przyrody. Argumenty, które podnoszę, obejmują: Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>
335	<p>Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.</p>

336	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne. Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165. W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że wykonanej analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.
337	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Przedmiotem niniejszego postępowania jest wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej o mocy elektrycznej do 3 750 MWe, na obszarze gmin: Choczewo lub Gniewino i Krokowa planowanej do realizacji na terenie województwa pomorskiego. Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są więc objęte tym postępowaniem. Warto jednakże pamiętać, że elektrownie jądrowe pracują w tzw. podstawie systemu energetycznego i niezależnie od warunków atmosferycznych czy też pory dnia. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.
338	Skąd ta pewność, że atomówka taka bezpieczna. Nowa technika nie jest gwarancją.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 245.
339	Nie ma w opinii oprócz hałasu konkretnych danych, tylko „mało, niedużo, wystarczające, trochę...” Czy w badaniach uczestniczyli naukowcy? Gdzie ich rezultaty? Proszę te wyniki przekazać w faktach i konkretnych cyfrach.	Uwaga nieuwzględniona Wnioskodawca przedstawił szczegółowe wyniki badań obu lokalizacji przedmiotowego przedsięwzięcia. Zostały one przedstawione w tomie III raportu oraz jego załącznikach. Wyniki badań prowadzonych w latach 2016-2021 obejmowały wszystkie elementy oceny oddziaływania na środowisko. Ponadto w tomie IV raportu przedstawiono analizy oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia, obejmujące wszystkie komponenty analizowane w trakcie opracowania charakterystyki środowiska ww. tomu III. Analizy te w wielu częściach prowadzono z wykorzystaniem metod analitycznych a ich wyniki przedstawiono zarówno w rozdziałach tomu IV, jak również w jego załącznikach. Należy tutaj wymienić m.in. „modelowanie rozprywu dla zanieczyszczenia termicznego w wodach morskich” opisane w rozdziale IV.8.3 Autor w uwadze nieprecyzyjnie odnosi się do nomenklatury używanej w raporcie „mało, niedużo, wystarczające, trochę...”. Stosowana nomenklatura została opisana we wstępie do tomu IV dot. oceny oddziaływania na środowisko i jest o wiele bardziej rozbudowana. Stosowana nomenklatura opisuje oddziaływania zgodnie z zapisami u.o.o.ś., tj. art. 66 ust. 1 pkt 8, zawarto opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko. We wstępie wyjaśniono również specyfikę i ew. zmiany w kontekście terminologii dotyczącej oceny oddziaływania na środowisko, jaką zastosowano i wykorzystano w raporcie. Wykorzystywana w raporcie nomenklatura nie odbiega również od standardów wykorzystywanych w krajach Unii Europejskiej oraz wypełnia ogólne założenia wskazywane w wytycznych dot. sporządzania raportów oddziaływania na środowisko np.: European Union 2017 „Guidance on the preparation of the preparation of the Environmental Impact Assessment Report” ISBN 978-92-7974374-0; doi:10.2779/41362.
340	Budowa na ruchomych piaskach! Ogromne fundamenty problemu nie rozwiązują, jedyne przesuwają na później. Proszę zrobić zwykły eksperyment i zamontować suszarkę na pranie do piasku i powiesić pranie w pogodzie z wiatrem, im większy fundament, tym dłużej służy, ale długo nie stoi!	Uwaga nieuwzględniona Szczegółowy opis geologiczny podłoża znajduje się w tomie III w rozdziale 3.3 Budowa geologiczna a opis osadów czwartorzędowych w podrozdziale III.3.3.1.1.3 Czwartorzęd. Zagrożenia geologiczne i geotechniczne, związane z istniejącymi warunkami geologiczno-inżynierskimi posadowienia obiektów zostały opisane w tomie II w rozdziale II.11.4.3. Analizy przedstawione w raporcie dotyczą oddziaływania elektrowni jądrowej na środowisko (zgodnie z art. 62 u.o.o.ś.) Analizy dotyczące oceny lokalizacji pod kątem warunków geologiczno-inżynierskich i hydrogeologicznych zostaną natomiast przeprowadzone w Raporcie Lokalizacyjnym (zgodnie z r.r.l.), w którym zostanie przedstawiona ocena możliwości posadowienia obiektów budowlanych, będącym przedmiotem oceny Prezesa PAA na etapie postępowania w sprawie wydania zezwolenia na budowę obiektu energetyki jądrowej (kolejnego rozstrzygnięcia administracyjnego wymaganego do rozpoczęcia prac budowlanych).

341	<p>Wycięcie lasu nie tylko zniszczy widok. Las reguluje wodę, z tym suszy i ulewy, daje tlen i trzyma korzeniami podłoże. Jak bez lasu ma brzeg się trzymać? Dziecko rozumie, że morze zabiera brzeg. Atomówka pracuje 60 lat, las żeby rosnąć potrzebuje 100 lat. Proszę nie opowiadać, że nie będzie wycięty cały las. Będzie wycięte za dużo lasu. Już teraz latem suszy i zima ulewy robią problemy. Dojdą szturmy, nawalnice. Na własnych oczach w zeszłym roku widziałam tornado nad morzem bałtyckim na wejściu 37 i mam zdjęcie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wycinki - odpowiedź na uwagę nr 4, 39.</p> <p>Wycinka lasu nie będzie miała wpływu na ochronę strefy brzegowej – do wycinki dojdzie w odległości ok. 400 metrów od linii brzegowej, ponadto do wycinki nie dojdzie w pasie technicznym Urzędu Morskiego – w piśmie z dnia 3 kwietnia 2023 znak: EJ1/2023/0632, wskazano, że prace związane z budową kanałów wody chłodzącej będzie realizował metodą bez wykopową w wykorzystaniem technologii TBM. Odpowiadając na sugestię autora, że wycinka spowoduje zaburzenie ochrony brzegów, należy stwierdzić, że wniosek taki jest nieuzasadniony i nie został poparty racjonalnymi argumentami.</p> <p>Odnosząc się do bezpieczeństwa jądrowego należy wyjaśnić, że wyspa jądrowa będzie wyniesiona na wysokość około 9 m n.p.m. W obliczeniu bezpiecznych wartości rzędnych terenu dla obiektów jądrowych elektrowni wzięto pod uwagę poszczególne zagrożenia hydrologiczne, takie jak: poziom morza, falowanie, tsunami i sejsze, a także ekstremalne zjawiska opadowe (powódź opadowa – odlądowa) i nasilenie się zjawisk w związku ze zmianami klimatycznymi.</p> <p>Odnosząc się do aspektu dotyczącego ochrony brzegu, należy wskazać, że biorąc pod uwagę wnioski wynikające z przedstawionej dynamiki zmian brzegu morskiego, analizy przebudowy wydm, wartości wyznaczonych ekstremalnych poziomów morza, międzynarodowe wytyczne i rekomendacje dotyczące projektowania i zapewnienie bezpieczeństwa elektrowni jądrowych, polskie zalecenie hydrotechniczne i rozporządzenia, ewentualne szkody wywołane zalaniem infrastruktury elektrowni zaleca się zwiększyć kategorie odporności brzegu morskiego w obszarze lokalizacji elektrowni oraz 2 km na zachód i 3 km na wschód od granic obszaru elektrowni. Zaleca się aby nowa klasa bezpieczeństwa brzegu wynosiła 500 lat, a w wydymie wbudowana została odpowiednia konstrukcja hydrotechniczna (np. opaska brzegowa), która stanowić będzie „ostatnią linię obrony” przed powodzią i erozją (podobnie jak ma to miejsce na Półwyspie Helskim).” Powyższe wnioski zostały wskazane w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz opinii Urzędu Morskiego w Gdyni.</p> <p>Należy jednak zaznaczyć, że kwestia zmiany klasy bezpieczeństwa brzegów pozostaje w gestii Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej organu posiadającego kompetencje w zakresie uchwalenia wieloletniego programu ochrony brzegów morskich. Za wykonanie programu organem odpowiedzialnym jest w tym przypadku Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni.</p>
342	<p>W różnych krajach były zrobione badania z wynikiem, że w terenach koło atomówek małe dzieci 2 do 3 razy więcej chorują na białaczka niż w innych terenach.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Obiegowa opinia dot. rzekomej zwiększonej zachorowalności na białaczki dziecięce wokół elektrowni jądrowej funkcjonuje od wielu lat. Jednakże grupy niezależnych badaczy w sposób jednoznaczny obalili te twierdzenia, zaś wyniki ich badań zostały opublikowane m.in. w raportach UNSCEAR (Komitet Naukowy ONZ ds. Skutków Promieniowania Atomowego, ang. United Nations Scientific Committee on the Effects of Atomic Radiation).</p> <p>Pozorny wzrost zachorowalności na różnego rodzaju nowotwory – w tym nowotwory krwi (białaczka) – wynikają z faktu, że niektóre badania prowadzone w różnych krajach nie miały odpowiednio dobranego punktu odniesienia (grupy kontrolnej). Oznacza to, że liczba osób jaka chorowała na nowotwory na terenach bliskich obiektów jądrowych przed ich budową nie była znana. Dlatego też wzrost zachorowalności nie był możliwy do prawidłowego określenia lub też wynik taki był zwyczajnie zafalszowany. Informacje zamieszczone w Krajowym Rejestrze Nowotworów, prowadzonym przez polskich ekspertów zajmujących się tematyką onkologii, potwierdzają tą tezę. „Amerykański Narodowy Instytut Raka badał, czy na terenach sąsiadujących z obiektami przemysłu jądrowego wzrasta liczba zachorowań na raka. Badanie objęło rejony wokół 62 obiektów nuklearnych różnego typu. Analizowano umieralność spowodowaną 16 typami nowotworów, w okresie przed i po uruchomieniu reaktorów jądrowych. Nie wykryto żadnego zagrożenia. Ryzyko zgonu z powodu raka było podobne, jak w na 292 terenach, których mieszkańcy nie sąsiadują z elektrowniami jądrowymi”.</p> <p>Inne przyczyny, które mogą być odpowiedzialne za rzekomy wzrost zachorowalności na białaczki wokół elektrowni jądrowej, to m.in. pozostałości po zbombardowanej w czasie II wojny światowej fabryce materiałów wybuchowych (dotyczy EJ Krummel w Niemczech), a także zjawisko zwiększonej liczby patogenów wśród ludności napływowej związanej z osiedlaniem się pracowników elektrowni (patrz: prof. Marek Janiak „Co jest przyczyną białaczek u dzieci mieszkających w pobliżu elektrowni jądrowych?”, Postępy Techniki Jądrowej, nr 63, zeszyt 4, 2020). Sąsiedztwo elektrowni jądrowej nie wpływa w jakikolwiek sposób na zachorowalność na choroby nowotworowe, w tym białaczki wśród dzieci.</p>
343	<p>Problem odpadów nuklearnych nie rozwiązał jeszcze żaden kraj. Polska ma rozwiązanie?! Można ten patent sprzedać i nie trzeba budować żadne elektrowni bo prąd można kupić za granicą w prawie za darmo z tych pieniędzy. Gmina nawet nie jest w stanie rozwiązać problemu zwykłych śmieci turystów na plaży.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p>
344	<p>Wójt Choczewa obiecuje port i molo koło atomówki. Bardzo głupi pomysł albo zimna manipulacja ludzi! Tylko jeszcze zaprosić terrorystów. Chociaż oni sami widza swoją szansę. Jak wygląda planowana ochrona od terroryzmu? Czy jód dostana tylko mieszkańcy czy też osoby przebywające tu? Według informacji wójta zeszłego roku</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Przywołane w uwadze „port i molo” odnoszą się prawdopodobnie do konstrukcji morskiej do rozładunku (MOLF), która stanowi element tzw. infrastruktury towarzyszącej i nie jest objęta niniejszym wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w ramach planowanego przedsięwzięcia. Należy wyjaśnić, że MOLF będzie objęty niezależnym wnioskiem.</p>

	tylko mieszkańcy!	W kwestii zagrożeń zewnętrznych związanych z terroryzmem i działaniami wojennymi - odpowiedź jak w uwadze nr 164.
345	Jak wygląda odszkodowanie majątku ludzi, którzy nie chcą żyć koło atomówki? Czy można przyjechać na swoją posesję bez niczego? Chyba nie! Na pewno trzeba mieć przepustki, które trzeba uzyskać długo przed przyjazdem. Turystyka zginie. Razem z nią zakłady usługowe. Pracownicy przyjadą ze słoikami, pracują aż padną, śpią, pracują Ziemia rolników bez perspektywy, bo nikt nie chce kupić żywności z tych terenów. Tak samo padną zakłady przerabiające żywność.	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Kwestia turystyki – odpowiedź na uwagę nr 7, 42. Kwestie odszkodowań pozostają poza zakresem sprawy, bowiem decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach pozostaje bez związku z prawem rzeczowym do nieruchomości.
346	Wójt informuje o miejsca pracy i ogromne zarobki. Proszę konkretnie poinformować jaka to praca jakim wykształceniem za ile. Ile miejsc stałych? Czy nie będzie konkursu o te prace i miejsca pracy? Targi międzynarodowe?	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy, nie wymaga odpowiedzi
347	Dlaczego ludzi nie mogli uczestniczyć w planowaniu tej inwestycji? Zawsze dostali minimum informacji po fakcie i po informacji innych źródeł lub za granicą. Nawet ta możliwość wypowiadać się istnieje nie cały miesiąc w sezonie urlopowym. Następna manipulacja nie zgodnie z obietnicami. W innych krajach ta opinia była już rok temu dostępna. Miałam ją przez media Austrii i Niemców. Byłam dzisiaj w punkcie informacji PEJ w Kopalinie. Miał być otwarty, ale był na klucz zamknięty. Taka współpraca z mieszkańcami.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie komunikacji ze społeczeństwem - odpowiedź jak w uwadze nr 194.
348	Komu infrastruktura nowymi ulicami, kolejną jest potrzebna jak ludzi będą mieli prace na miejscu?	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Infrastruktura towarzysząca w postaci nowych dróg i linii kolejowej pozostaje poza zakresem niniejszej sprawy.
349	Ocieplenia morza bałtyckiego oznaczają ze zginą ryby, zwierzęta i rośliny, które wymagają klimatu, który jest. To wpływa na nasze wyżywienie, zdrowie i życie.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście dotyczącym odprowadzania wód chłodniczych do Bałtyku - odpowiedź jak w uwadze nr 7.
350	Zniszczą najpiękniejszą plażę nad Bałtykiem. Niemcy, Szwedzi, Rosjanie nie mają takiej pięknej plaży. Polacy ją nie doceniają i chcą zniszczyć.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwagach nr 2, 4, 5, 7 i 42.
351	Zwracam się z gorącym apelem i formalnym wnioskiem przeciwko planom budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w rejonach Choczewa, Gniewina oraz Krokowa. Moim celem jest wyrażenie głębokiego niezadowolenia z tego projektu i przedstawienie poważnych argumentów przeciwko jego realizacji, ze szczególnym naciskiem na ochronę środowiska i przyrody. Argumenty, które podnoszę, obejmują: Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329.
352	Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.
353	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne. Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165. W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że wykonanej analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych

	<p>charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.</p>	
354	<p>Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki.</p> <p>W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte niniejszym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.</p>
355	<p>Zgłaszam swój sprzeciw wobec budowy elektrowni jądrowej na terenie Słajszewa. Jest to wyjątkowy na skalę Polski obszar dziewiczych plaż i lasów, będących siedzibą licznych gatunków fauny i flory, a do tego miejsce z niezwykle wysokim potencjałem turystycznym. Nie ma we mnie zgody na odbieranie możliwości korzystania z tego miejsca, obywatelom naszego kraju. Rząd ma obowiązek chronić takie dziewicze tereny, zamiast je degradować i industrializować.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście lokalizacji elektrowni w gminie Choczewo – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
356	<p>W związku z konsultacjami społecznymi dotyczącymi oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej o mocy elektrycznej do 3750 MWe, na obszarze gmin Choczewo lub Gniewino i Krokowa, niniejszym chcemy zwrócić uwagę na zagadnienie, niezwykle istotne z punktu widzenia strategii rozwoju gmin województwa pomorskiego, zlokalizowanych w pasie nadmorskim</p> <p>Przedstawiciele Gminy Gniewino aktywnie uczestniczyli w pracach zespołu pod kierunkiem i nadzorem Urzędu Marszałkowskiego Woj. Pomorskiego, który dokonał analizy i oceny informacji zawartych w Raporcie o oddziaływaniu inwestycji na środowisko. Stanowisko Zarządu Województwa Pomorskiego, w części dotyczącej uwag w ramach konsultacji, wyraża także nasz punkt widzenia w ocenie oddziaływania Elektrowni Jądrowej (EJ) na poszczególne komponenty środowiska. Najwięcej kontrowersji w ocenie wzbudza wskazany w Raporcie podwariant techniczny 1 .A, zlokalizowany w Lubiatowie - Kopalinie, który jako jedyny z pięciu podwariantów zaproponowanych w Raporcie, posiada otwarty system chłodzenia reaktorów. Przedmiotowe rozwiązanie zakłada zrzut ścieków przemysłowych, w tym przede wszystkim wód chłodniczych w ilości około 160 m³/s do wód Morza Bałtyckiego. Z danych Raportu wynika, że podwariant IB, w tej samej lokalizacji, oparty na zamkniętym układzie chłodzenia generowałby do wód morskich około 2.5 m³/s ścieków przemysłowych (główny rodzaj ścieków stanowiłyby odsoliny z chłodni wody chłodzącej). W podsumowaniu i wyborze racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska, autorzy Raportu wskazują wariant IB, twierząc że, cyt „<i>podwariant IB charakteryzuje się nieznacznie lepszą ogólną efektywnością środowiskową, co wynika z zamkniętego układu chłodzenia na jakość wody morskiej w związku z mniejszą ilością pobieranej wody i mniejszymi całkowitymi ładunkami ciepła w zrzuconej wodzie chłodzącej</i> Jednak konkluzja zawarta w tomie V, rozdział 2 dotycząca wyboru wariantu proponowanego przez inwestora, wskazuje na podwariant 1A, choć ten gorszy środowiskowo, ale korzystniejszy w aspekcie finansowym niż podwariant IB. Z treści Raportu zawartych w wielu jego rozdziałach</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru podwariantu technicznego inwestycji oraz informacji na temat analizy wyboru wariantu - odpowiedź jak w uwadze nr 101.</p> <p>W kontekście lokalizacji elektrowni w gminie Choczewo – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>

	<p>wynika wprost, cyt. „ <i>Największe skutki oddziaływania na środowisko morskie na etapie eksploatacji Przedsięwzięcia będą miały zrzuty podgrzanych wód chłodniczych oraz oczyszczonych ścieków przemysłowych po procesach technologicznych. Ich oddziaływanie będzie dotyczyło głównie wód zrzutowych i odbiornika (morza) oraz ich wzajemnej temperatury</i>”. Nawet odwołanie się do przeprowadzonego modelowania wzrostu i zasięgu temperatury w wodzie morskiej przestaje być wiarygodne jeśli tylko obejmuje to wariant IA oraz w aspekcie dyskusji i dużych wątpliwości przedstawiciele Instytutów’ Badawczych, biorących udział w analizie zastosowanego modelowania.</p>	
357	<p>Zauważyć należy, że żaden z opiniujących przedmiotowy Raport organów, nie odniósł się i nie ocenił wpływu planowanego Przedsięwzięcia na rzecz osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu obszarów morskich (GES), określonych w Programie Ochrony Wód Morskich, przyjętego do realizacji przez Radę Ministrów RP w 2017 roku. Ww. Program określa cele środowiskowe, 11 cech z kryteriami i wskaźnikami oraz konkretne działania zmierzające do ich osiągnięcia. Z podsumowania ocen i działań wdrażających tego Programu, wykonanego w ramach jego aktualizacji, najgorszy wynik w ocenie cech presji przypisano eutrofizacji (D5). Eksploatacja Elektrowni Jądrowej będzie miała istotny wpływ na warunki hydrograficzne środowiska morskiego - cecha (07), które dotyczą temperatury, prądów, falowania i in. Czynniki te odgrywają kluczową rolę w dynamice ekosystemów morskich i mogą być trwale zmienione w wyniku działań inwestycyjnych. Zaplanowane cele środowiskowe w opracowanej aktualizacji Programu Ochrony Wód Morskich do 2027 roku wskazują na konieczność ograniczenia lub wyeliminowania działań wpływających na zmianę warunków hydrograficznych poprzez właściwe gospodarowanie polskimi obszarami morskimi. Współzależnym tematem zależnym od stanu wód morskich w kontekście budowy EJ i inwestycji towarzyszących, są wyznaczone obszary Natura 2000 na obszarze morskim, w rejonie planowanej lokalizacji.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W załączniku nr 1 do Uzupełnienia do raportu opracowanego przez Instytut Morski Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, przekazanego w odpowiedzi na stanowisko Głównego Inspektora Ochrony Środowiska przy piśmie z 13 czerwca 2023 r., znak: EJ/1/2023/1308 przedstawiono zaktualizowaną ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na stan jakości wód przybrzeżnych według RDW i wód morskich według RDSM.</p> <p>W ramach analiz dokonano łącznej oceny wpływu wprowadzania wód chłodniczych i substancji w nich zawartych, działania systemu poboru wody morskiej oraz hałasu na poszczególne elementy łańcuchów troficznych, w tym gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, których wyriki przedstawiono w tomie IV raportu odpowiednio w rozdziałach: IV.1.4.3 „HRA – Wariant 1 – Lubiatowo – Kopalino” oraz IV.1.4.4 „HRA – Wariant 2 – Żarnowiec”.</p> <p>W wyniku przeprowadzonej analizy habitatowej HRA (ang. Habitats Regulations Appraisal), w tomie IV raportu, w rozdziałach IV.1.4.3 „HRA – Wariant 1 – Lubiatowo – Kopalino” oraz IV.1.4.4 „HRA – Wariant 2 – Żarnowiec”, oceniono potencjalny wpływ przedsięwzięcia na „obszary europejskie” rozumiane jako specjalne obszary ochrony siedlisk, obszary specjalnej ochrony ptaków, obszary mające znaczenie dla Wspólnoty oraz obszary Ramsar. Realizacja przedsięwzięcia oceniona została w odniesieniu do następujących, zidentyfikowanych w fazie rozpoznania HRA możliwych skutków, tj.: wpływ na siedliska obszarów europejskich — jakość wody morskiej; wpływ na siedliska obszarów europejskich — zbiorowiska planktonu; wpływ na siedliska obszarów europejskich — organizmy bentosowe; wpływ na wszystkie stanowiące pożywienie gatunki ryb obszarów europejskich w odniesieniu do gatunków objętych ochroną; wpływ gatunków inwazyjnych na obszary europejskie; wpływ na ssaki morskie obszarów europejskich.</p> <p>Podsumowując wieloetapową ocenę mającą na celu rozpatrzenie ww. prognozowanych skutków realizacji przedsięwzięcia wykazano brak negatywnych skutków realizacji przedsięwzięcia dla integralności analizowanych obszarów europejskich, w zakresie zidentyfikowanych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – skutków pośrednich poprzez potencjalne zmiany w dostępności ofiar w wyniku wprowadzenia gatunków obcych i inwazyjnych; – skutków pośrednich poprzez oddziaływanie na dostępność pokarmu - gatunki bentosowe; – skutków pośrednich poprzez oddziaływanie na dostępność pokarmu - gatunki ryb; – skutków pośrednich poprzez oddziaływanie na dostępność pokarmu - zmiany jakości wody; – bezpośrednich oddziaływań spowodowanych działalnością budowlaną - hałas podwodny. <p>Ponadto wykazano, że nie wystąpią negatywne skutki dla integralności analizowanych obszarów europejskich wyznaczonych do ochrony ssaków morskich dla podwariantów technicznych 1A, 1B lub 1C w fazach budowy i eksploatacji.</p> <p>Pozostałe, prawdopodobne znaczące, oddziaływania (LSE) związane z fazami budowy i eksploatacji, mające zastosowanie do wszystkich trzech podwariantów technicznych, to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – bezpośrednie oddziaływanie spowodowane działalnością budowlaną poprzez hałas w powietrzu, światło i oddziaływania wizualne (etap prac przygotowawczych i budowy); – bezpośrednie oddziaływanie spowodowane działalnością budowlaną poprzez zwiększony ruch statków (etap prac przygotowawczych i budowy). <p>W związku z identyfikacją potencjalnie negatywnych skutków na przedmioty ochrony OSO Przybrzeżne wody Bałtyku takie jak: markaczka, lodówka, alka i uhl, wynikających z oddziaływań spowodowanych zwiększonym ruchem statków na etapach przygotowania i budowy, zalecono wdrożenie działań łagodzących w celu zminimalizowania tych skutków i uniknięcia negatywnego wpływu na integralność przedmiotowego obszaru Natura 2000.</p> <p>Środki łagodzące mające na celu zminimalizowanie zakłóceń powodowanych przez ruch statków morskich polegają na utworzeniu strefy ruchu morskiego (MTZ) o szerokości co najmniej 1 km. Ocenia się, że po wdrożeniu MTZ łagodzącego oddziaływania, wpływ na markaczkę, lodówkę i uhlę i alkę, wynikający z oddziaływań spowodowanych zwiększonym ruchem statków na etapie przygotowania będzie niewielki.</p> <p>Po uwzględnieniu i wdrożeniu zaplanowanych działań minimalizujących określonych w niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie przewiduje się negatywnego wpływu przedsięwzięcia na przedmioty ochrony i siedliska gatunków związane z OSO Przybrzeżne wody Bałtyku</p>

		oraz jego integralność i spójność. Nie przewiduje się żadnych negatywnych skutków dla przedmiotów ochrony i siedlisk gatunków związanych z OSO Pobrzeże Słowińskie oraz jego integralność i spójność. Wszystkie elementy środowiska biotycznego obszaru realizacji przedsięwzięcia objęte zostaną monitoringiem przyrodniczym w poszczególnych fazach realizacji przedsięwzięcia. Działania w ramach monitoringu inwestycyjnego będą dotyczyły przede wszystkim obserwacji, oceny stanu zachowania oraz zachodzących zmian monitorowanych organizmów morskich, zgodnie z planem działań minimalizujących wskazanych w tomie V raportu, w rozdziale V.3.1.1 „Środowisko przyrodnicze”.
358	Oba zagadnienia, dotyczące stanu wód morskich ujętych w Programie Ochrony Wód Morskich i organizmów od nich zależnych, funkcjonujących na obszarach Natura 2000 są bardzo istotne w całym łańcuchu powiązań środowiskowych i gospodarczych, a także społecznych dla tego regionu. Brak bardzo szczegółowej analizy oddziaływania środowiskowego inwestycji, debaty na temat skutków, przezorności i prewencji może doprowadzić do degradacji środowiska wód morskich i ekosystemów (coraz intensywniejsze zakwity sinic, martwe wyspy podwodne), co spowodowałoby wiele negatywnych, niekorzystnych skutków, które wpłyną bezpośrednio lub pośrednio na człowieka. Zatem wnioskujemy o rzetelne przeprowadzenie analiz, z których nie będzie wynikała jedna odpowiedź, że planowana inwestycja w każdym komponencie środowiska nie będzie negatywnie oddziaływać. Wszystkie skutki nawet jeśli występują, to są wg autorów Raportu nieistotne, pomijalne, średnie, a jeśli znaczące to mało wrażliwe, bo środowisko morskie ma przestrzeń. Wykonanie tak poważnej inwestycji, która ma służyć społeczeństwu przez min. 60 lat, bez skutków dla środowiska, jest niemożliwe, więc bazując na dobrej wiedzy polskich Instytutów Naukowych, które przeanalizują dogłębnie temat oddziaływania Przedsięwzięcia na Morze Bałtyckie, odpowiedzialnie zaproponują najkorzystniejszy wariant realizacji.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na ekosystem Bałtyku została przedstawiona w tomie IV raportu. W poszczególnych rozdziałach tomu IV oceniono wpływ przedsięwzięcia na ocenę stanu jakości wód morskich i przybrzeżnych, poszczególne elementy łańcucha troficznego morza Bałtyckiego i inne kwestie istotne z punktu widzenia funkcjonowania ekosystemu morskiego. Na potrzeby oceny wykorzystano najbardziej zaawansowane metody prognozowania i oceny zmian środowiska, w tym modelowanie matematyczne, analizy statystyczne i in. Dzięki modelowaniom określono m.in. zasięgi określonych oddziaływań.</p> <p>W załączniku nr 1 do uzupełnienia do raportu przygotowanego przez konsorcjum wiodących instytucji badawczych w zakresie środowiska morskiego, tj. Morskiego Instytutu Rybackiego PIB, Instytutu Morskiego Uniwersytetu Morskiego w Gdyni oraz Instytutu Budownictwa Wodnego PAN, przekazanego w odpowiedzi na stanowisko Głównego Inspektora Ochrony Środowiska przy piśmie z 13 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1308, przedstawiono zaktualizowaną ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na stan jakości wód przybrzeżnych według RDW i wód morskich według RDSM, przeanalizowany został wpływ realizacji przedsięwzięcia na stan wód morskich m.in. zgodnie z cechą RDSM D4 – Łańcuchy pokarmowe. W ocenie tej uwzględniono kompleksowo wpływ przedsięwzięcia na poszczególne elementy morskiego łańcucha troficznego w poszczególnych fazach realizacji przedsięwzięcia (por. rozdział 9.1.2.2 ww. opracowania).</p> <p>Przeprowadzone analizy wykazały, że nie ma podstaw przypuszczać, aby na etapie prac przygotowawczych oraz w fazach budowy, eksploatacji i likwidacji inwestycji planowane do przeprowadzenia działania wpłynęły w istotny, negatywny sposób na stan środowiska wód morskich w zakresie wskaźnika MSTs (kryteria D4C3 – łańcuchy pokarmowe i D1C6 – bioróżnorodność). W przedmiotowym uzupełnieniu do raportu podkreślono, że „(...) po zastosowaniu działań minimalizujących, budowa, eksploatacja i likwidacja przedmiotowego przedsięwzięcia nie wpłyną negatywnie na stan ochrony gatunków na obszarze Przybrzeżnych wód Bałtyku PLB990002, a tym samym na cele Ramowej Dyrektywy Wodnej, w stosunku do JCW Jastrzębia Góra – Rowy CWIIIWBS (od 1 stycznia 2022 r. Polskie wody przybrzeżne Basenu Gotlandzkiego (PLCW20001WB2)).”</p> <p>Należy jednocześnie wyjaśnić, że nie jest zasadne stwierdzenie, że cyt. „ planowana inwestycja w każdym komponencie środowiska nie będzie negatywnie oddziaływać.” W ramach przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko (tom IV raportu) zidentyfikowano również istotne oddziaływania na środowisko i ich skutki, które wymagają wdrożenia odpowiednich działań minimalizujących oddziaływania na poszczególne receptory (tom V raportu, rozdz. V.3). Dzięki ich zastosowaniu prognozowane oddziaływania zostaną ograniczone do minimum, tj. będą one w istocie pomijalne dla środowiska morskiego.</p>
359	Zwracam się z gorącym apelem i formalnym wnioskiem przeciwko planom budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w rejonach Choczewa, Gniewina oraz Krokowa. Moim celem jest wyrażenie głębokiego niezadowolenia z tego projektu i przedstawienie poważnych argumentów przeciwko jego realizacji, ze szczególnym naciskiem na ochronę środowiska i przyrody. Argumenty, które podnoszę, obejmują: Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>
360	Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 330.</p>

361	<p>Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne. Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165. W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p>
362	<p>Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.</p>
363	<p>Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>
364	<p>Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.</p>
365	<p>Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p>
366	<p>Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.</p>
367	<p>Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.</p>

	sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego	
368	<p>Szanowni Państwo,</p> <p>Zwracam się z gorącym apelem i formalnym wnioskiem przeciwko planom budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w rejonach Choczewa, Gniewina oraz Krokowa. Moim celem jest wyrażenie głębokiego niezadowolenia z tego projektu i przedstawienie poważnych argumentów przeciwko jego realizacji, ze szczególnym naciskiem na ochronę środowiska i przyrody.</p> <p>Argumenty, które podnoszę, obejmują:</p> <p>Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>
369	<p>Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 330.</p>
370	<p>Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p>
371	<p>Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p> <p>Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.</p>
372	<p>Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki.</p> <p>W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.</p>
373	<p>Zwracam się z gorącym apelem i formalnym wnioskiem przeciwko planom budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w rejonach Choczewa, Gniewina oraz Krokowa. Moim celem jest wyrażenie głębokiego niezadowolenia z tego projektu i przedstawienie poważnych argumentów przeciwko jego realizacji, ze szczególnym naciskiem na ochronę środowiska i przyrody. Argumenty, które podnoszę, obejmują:</p> <p>Zagrożenie dla Bioróżnorodności:</p> <p>Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>

	zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności	
374	Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.
375	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.
376	Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.
377	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8
378	Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329.
379	Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.
380	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.
381	Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.
382	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy

	<p>geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównowazonej gospodarki.</p> <p>W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.</p>	<p>Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.</p>
383	<p>Zwracam się z gorącym apelem i formalnym wnioskiem przeciwko planom budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w rejonach Choczewa, Gniewina oraz Krokowa. Moim celem jest wyrażenie głębokiego niezadowolenia z tego projektu i przedstawienie poważnych argumentów przeciwko jego realizacji, ze szczególnym naciskiem na ochronę środowiska i przyrody.</p> <p>Argumenty, które podnoszę, obejmują:</p> <p>1. Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>
384	<p>Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.</p>
385	<p>Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p>
386	<p>Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.</p>
387	<p>Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównowazonej gospodarki.</p> <p>W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.</p>
388	<p>Od trzech lat całe wakacje spędzamy w Sasinie, często korzystamy z plaży, lasów i turystyki rowerowej w okolicy. Bardzo cenimy sobie spokój i ciszę a plaże w gminie Choczewo dzięki swemu oddaleniu od utwardzonych dróg są właśnie ciche i spokojne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zagadnienie dotyczące wycinki drzew - odpowiedź jak w uwadze nr 4. W kontekście potencjału turystycznego - odpowiedź jak w uwadze nr 7, 42, 50 i uwadze nr 234.</p>

	<p>Przez ostatni miesiąc rozmawialiśmy z osobami będącymi przedstawicielami PEJ (inwestorem) jak i przeciwnikami budowy elektron!, w rezultacie tych rozmów jesteśmy bardzo zaniepokojeni planami budowy elektrowni atomowej w gminie Choczewo.</p> <p>Nabieram coraz większej pewności, że lokalizacja Choczewo została wybrana ze względu na niższe koszty inwestycji, bo jakkolwiek nastęca wielu trudności technicznych związanych z budową, utrzymaniem, dalszym rozwojem inwestycji i z budową infrastruktury energetycznej, to łatwiej zacząć budowę, bo nie trzeba nikogo wywłaszczać ani wyburzać budynków.</p> <p>Wszystko wskazuje na to, że gmina straci swoje walory turystyczne bo: Zostanie zniszczony las, las będzie wycięty pod elektrownię oraz pod linie przesyłowe 400kV</p>	
389	<p>Piękne, dzikie plaże tracą swoje walory, z każdego miejsca będzie widać kopuły reaktorów (około 130m npm)</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie zaburzenia krajobrazu - odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p> <p>Wyjaśnić należy, że w raporcie uwzględniono wysokość reaktorów ok. 70 m, co jest wartością znacznie niższą niż wskazana w uwadze, co ma bezpośrednie przełożenie na zakres widoczności przedsięwzięcia.</p>
390	<p>Po około 15 latach elektrownia będzie stać na plaży a potem w wodzie - powstanie betonowa wyspa nieustannie podmywana przez wodę i narażona na awarie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 227</p>
391	<p>Na czas budowy (około 10 lat) w ogóle nie da się przebywać w gminie, stanie się ona bowiem wielkim placem budowy elektrowni, infrastruktury energetycznej, kolei i dróg Łeby, zatem do gminy Choczewo nikt nie przyjedzie. wypoczywać.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście potencjału turystycznego - odpowiedź jak w uwadze nr 7, 42, 50 i uwadze nr 234.</p>
392	<p>Na czas budowy liczba mieszkańców wzrośnie do kilkudziesięciu tysięcy (z 5 tys. obecnie) i nie będą to Polacy, tylko tańsi pracownicy z Filipin i Pakistanu. Dbanie o porządek i spokój społeczny pozostawione zostanie gminie, która obecnie nie radzi sobie nawet dobrze z odbiorem odpadów komunalnych.</p> <p>Aktualnie przyjeżdżają tu ludzie poszukujący ciszy i spokoju, osoby szukające większych wrażeń jadą do pobliskiej Łeby, zatem do gminy Choczewo nikt nie przyjedzie wypoczywać.</p> <p>Mam głęboką nadzieję, że do budowy elektrowni atomowej w gminie Choczewo nie dojdzie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy, częściowo nie wymaga odpowiedzi</p> <p>W kontekście potencjału turystycznego - odpowiedź jak w uwadze nr 7, 42, 50 i uwadze nr 234.</p>
393	<p>Zwracam się z gorącym apelem i formalnym wnioskiem przeciwko planom budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w rejonach Choczewa, Gniewina oraz Krokowa. Moim celem jest wyrażenie głębokiego niezadowolenia z tego projektu i przedstawienie poważnych argumentów przeciwko jego realizacji, ze szczególnym naciskiem na ochronę środowiska i przyrody.</p> <p>Argumenty, które podnoszę, obejmują:</p> <p>Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>
394	<p>Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 330.</p>
395	<p>Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p>

396	Zaburzenie Krajobrazu; Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45 Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.
397	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.
398	Niniejszym chciałbym wyrazić swój niepokój związany z lokalizacją pierwszej Elektrowni Jądrowej w Gm. Choczewo w woj. Pomorskim. Moja opinia związana jest z faktem zrzutu ogromnej ilości gorącej wody pochodzącej z chłodzenia reaktorów planowanej tam elektrowni jądrowej. Poprosiłem o rozmowę Pana Prof. ██████████ z PAN, który potwierdził mój niepokój i pokazał mi swoje analizy, które jasno pokazują, że EJ w tym miejscu zakłóci poważnie funkcjonowanie ekosystemu akwenu Morza Bałtyckiego. Zrzut około 100 m ³ na sekundę gorącej wody spowoduje poważne zmiany, które wpłyną na populację ryb oraz zakwit niebezpiecznych organizmów w tym sinic. Sprawa ta nie będzie wcale rozwiązana tym, że zrzut nastąpi około 3 km od brzegu.	Uwaga nieuwzględniona Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na ekosystem Bałtyku została przedstawiona w tomie IV raportu. W poszczególnych rozdziałach tomu IV oceniono wpływ przedsięwzięcia na ocenę stanu jakości wód morskich i przybrzeżnych, poszczególne elementy łańcucha troficznego morza Bałtyckiego i inne kwestie istotne z punktu widzenia funkcjonowania ekosystemu morskiego. Na potrzeby oceny wykorzystano najbardziej zaawansowane metody prognozowania i oceny zmian środowiska, w tym modelowanie matematyczne, analizy statystyczne i in. Dzięki modelowaniom określono m.in. zasięgi określonych oddziaływań. W załączniku nr 1 do uzupełnienia do raportu przygotowanego przez Instytut Morski w Gdyni, IBW PAN oraz MIR PIB przekazanego w odpowiedzi na stanowisko Głównego Inspektora Ochrony Środowiska przy piśmie z 13 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1308, przedstawiono zaktualizowaną ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na stan jakości wód przybrzeżnych według RDW i wód morskich według RDSM, przeanalizowany został wpływ realizacji przedsięwzięcia na stan wód morskich m.in. zgodnie z cechą RDSM D4 – Łańcuchy pokarmowe. W ocenie tej uwzględniono kompleksowo wpływ przedsięwzięcia na poszczególne elementy morskiego łańcucha troficznego w poszczególnych fazach realizacji przedsięwzięcia (por. rozdział 9.1.2.2 ww. opracowania), w tym ryby. W kontekście wpływu realizacji inwestycji na populację ryb - odpowiedź w uwadze nr 110. Ocena ww. oddziaływań wykazała, że zarówno w fazie budowy (w tym na etapie prac przygotowawczych, rozruchu i budowy), jak i eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia nie ma podstaw przypuszczać, aby ww. oddziaływania wpłynęły w sposób istotny, negatywny na stan środowiska wód morskich w zakresie zespołów ichtiofauny – pod kątem wskaźników: liczebność kluczowych grup troficznych i liczebność gatunków kluczowych. W kontekście wpływu zrzutu wody z układu chłodzenia na rozwój sinic oraz innych organizmów - odpowiedź jak w uwadze nr 7, 105.
399	Elektrownia Jądrowa powoduje ocieplenie klimatu i nie ma nic wspólnego z walką ze zmianami klimatycznymi a wręcz powoduje właśnie bezpośrednie zagrożenie.	Uwaga nieuwzględniona Elektrownia jądrowa przyczyni się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, które są odpowiedzialne za globalne ocieplenie i zmiany klimatu (w przeciwieństwie do elektrowni konwencjonalnych gdzie energia pozyskiwana jest ze spalania paliw kopalnych, w wyniku czego wraz ze spalinami do atmosfery odprowadzane jest min. CO ₂). Analiza śladu węglowego w cyklu życia elektrowni jądrowej została opisana w rozdziale IV.3 raportu. Badania pokazały, że energetyka jądrowa jest niskoemisyjna i przyczyni się do ograniczenia zmian klimatu. Ponadto należy zaznaczyć, że 6 lipca 2022 roku Parlament Europejski przegłosował uznanie energetyki jądrowej jako technologii służącej do ograniczania emisji gazów cieplarnianych i wpisania jej do taksonomii przyspieszenia inwestycji zrównoważonego rozwoju. Nowo budowane elektrownie jądrowe powinny jednak spełniać pewne założenia jak np.: powinny to być technologie III+, a taką technologię zaproponowano w przedmiotowym przedsięwzięciu. Jednocześnie należy wskazać na wyniki pracy zespołu ekspertów UNITED NATIONS ECONOMIC COMMISSION FOR EUROPE opracowanych w publikacji: Carbon Neutrality in the UNECE Region: Integrated Life-cycle Assessment of Electricity Sources, UNITED NATIONS, GENEVA, 2022, które zdają się udowadniać słuszność ww. stanowisko Parlamentu Europejskiego.

400	<p>Pozostałe kwestie jak wycinka lasów, niszczenie wydm i nadmorskiego krajobrazu będą tylko dopełnieniem zniszczenia tego terenu. Pozostaje pytanie: dlaczego ta elektrownia nie może powstać w Bełchatowie jeżeli mówi się, że drugi taki obiekt może powstać nad jeziorem w Pątnowie obok Konina? Kwestia chłodzenia reaktora nie jest tu żadną przeszkodą w technologiach 21 wieku. Dlaczego nie wykorzystywać zdegradowanych miejsc dla takich instalacji? Pozostaje kwestia przyłączy odprowadzających moc do odbiorców, których na Pomorzu nie ma i większość mocy musi być przesłana w głąb kraju nie istniejącymi sieciami przesyłowymi. Budowa takich sieci to kolejne degradowanie środowiska podczas ich budowy i olbrzymie koszty dla finalnych odbiorców energii.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście lokalizacji elektrowni w gminie Choczewo – odpowiedź jak w uwadze nr 5. Kwestia wycinki – odpowiedź w uwadze nr 4. W odniesieniu do kwestii dot. niszczenia wydm, zgodnie z raportem w wyniku prowadzenia prac ziemnych nastąpi zniszczenie profilu glebowego oraz przekształcenia przypowierzchniowych warstw geologicznych. Na terenie realizacji, stwierdzono występowanie następujących form geomorfologicznych: plaże, wydmy. Wyżej wymienione formy występują prawie na całej długości wybrzeża Bałtyku, w związku z tym nie można ich uznać za unikalne. W związku z planowanymi pracami formy geomorfologiczne zostaną trwale przeobrażone lub zniszczone w miejscu prowadzenia prac budowlanych pod obiekty Elektrowni Jądrowej oraz w miejscu wykonania wykopu na potrzeby maszyny TBM. Drażenie kanałów metodą TBM będzie się odbywało minimum 3 metry poniżej średniego zagłębienia międzyzrywowego, w związku z powyższym wykonanie kanałów metodą TMB nie będzie wpływać na morfologię powierzchni dna jak również w strefie przybrzeżnej nie spowoduje zagrożenia dla plaż i wydm oraz nie spowoduje ich zmian. Oddziaływanie na warstwy gruntów (struktury geologiczne) ograniczone będzie do powierzchni tarczy maszyny drążącej. Rozmiar przeobrażeń i zniszczeń powinien zostać maksymalnie ograniczony poprzez zastosowanie środków minimalizujących. Szczegółowy opis geomorfologii został przedstawiony w rozdziale III 3.3, oddziaływania związane ze zmianami struktur geologicznych w rozdziale IV.4, a minimalizacje w rozdziale V.3.1.2. W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.</p>
401	<p>Do przedsięwzięcia będącego przedmiotem postępowania stosuje się określenie „...pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej”... Jest to określenie niepoprawne i w sposób nieuprawniony i wręcz nieprzychylny usiłujące zmienić historię i wcześniejsze dokonania polskiej energetyki. Należy usunąć ten fragment tytułu inwestycji - „pierwszej w Polsce”- ze wszystkich dokumentów formalnoprawnych i z dokumentacji technicznej. Określenie inwestycji wyrazem „pierwszej” jest sprzeczne z faktami. Decydentów niezających historii, tworzących alternatywną rzeczywistość, zachęcam do obowiązkowego zapoznania się z publikacją autorstwa jednego z budowniczych pierwszej Elektrowni Jądrowej Żarnowiec w Nadolu. O „pierwszeństwie” będzie można ewentualnie mówić w przyszłości, np. w chwili uruchomienia pierwszego bloku procedowanej obecnie, nowej elektrowni, lub całego obiektu, (o ile takie uruchomienie kiedyś nastąpi, bo może wcześniej powstanie i będzie uruchomiony któryś SMR).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem postępowania Elektrownia jądrowa w Żarnowcu pomimo, iż była zaawansowana w realizacji nigdy nie została oddana do użytku. Nie można więc mówić, aby była pierwszą polską elektrownią jądrową Jeśli chodzi o semantykę i przyjmowane nazewnictwo to nie stanowi ono przedmiotu niniejszego postępowania. Wnioskodawca nadał nazwę inwestycji w ten sposób składając kartę informacyjną przedsięwzięcia w 2015 r., zmiana nazwy na tym etapie wprowadzić może wyłącznie w błąd społeczeństwo biorące udział w postępowaniu.</p>
402	<p>Lektura obowiązkowa: Autor - Jerzy Bielawski, tytuł: „Moja przygoda z energetyką Jądrową w życiu zawodowym”. Wydanie specjalne Koła 534/OW SEP, Warszawa styczeń 2022.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Załączona do niniejszej uwagi publikacja nie stanowi uwagi w rozumieniu u.o.o.ś..</p>
403	<p>Nie jest jasne, na podstawie jakich kompetencji i kryteriów technicznych dnia 10 lipca 2023 r. Minister Klimatu i Środowiska podjęła decyzję o wyborze lokalizacji elektrowni w gminie Choczewo wg podwariantu technicznego 1A Lubiatowo - Kopalino, skoro postępowanie środowiskowe nie jest zakończone? O wyborze lokalizacji muszą decydować wyłącznie względy merytoryczne, tzn. rzetelnie opracowany Raport OOS. Przypominam, że nie tak dawno jeden z ministrów, wbrew opinii ekspertów, uparcie lansował rozbudowę węglowej elektrowni w Ostrołęce. Teraz widzimy tego skutki - społeczeństwo ponosi olbrzymie koszty rozbiórki, a środowisko naturalne pozostaje okaleczone. Z kolei inny minister ingerował brutalnie w środowisko naturalne wycinaniem drzew w Puszczy Białowieskiej. Czy GDOŚ stał wówczas na straży ludzi i środowiska ?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście lokalizacji elektrowni w gminie Choczewo – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
404	<p>W świetle powyższego nasuwa się pytanie zasadnicze - czy w wybranej przez Panią Minister lokalizacji były już przeprowadzone kompleksowe, specjalistyczne badania geologiczne i w oparciu o jaki projekt ?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Kwestia lokalizacji – uwaga nr 5. Na potrzeby Raportu Lokalizacyjnego oraz badań środowiskowych powstał szereg dokumentacji geologicznych. Badania terenowe, udokumentowane w dokumentacjach, zostały wykonane na podstawie projektów robót geologicznych, zgodnie z wymaganiami p.g.g. oraz zgodnie</p>

		<p>z rozporządzeniem Ministra Środowiska z 20 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących projektów robót geologicznych, w tym robót, których wykonywanie wymaga uzyskania koncesji (Dz. U. z 2023 r. poz. 155). Dokumentacje geologiczne powstały zgodnie z wymaganiami p.g.g., r.d.h. oraz rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie innych dokumentacji geologicznych (Dz. U. 2020 r. poz. 2449). Badania były prowadzone zarówno na lądzie i morzu. Na podstawie dokumentacji rozpoznano budowę geologiczną starszego podłoża, neogenu-paleogenu (trzeciorzędu) i czwartorzędu, rozpoznano warunki hydrogeologiczne oraz geologiczno-inżynierskie.</p> <p>Opracowane dokumentacje zostały ocenione i zatwierdzone przez właściwe organy administracji geologicznej, oraz zostały przekazane i znajdują się w zasobach centralnego archiwum geologicznego prowadzonego w ramach Narodowego Archiwum Geologicznego NAG przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).</p> <p>Zgodnie z informacją dostępną na stronie PIG-PIB (https://www.pgi.gov.pl/oferta-inst/gromadzenie-i-udostepnianie-informacji/geologicznej.html) dostęp do materiałów zgromadzonych w NAG jest realizowany w ramach wykonywania zadań państwowej służby geologicznej, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa na zasadach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wglądu - rozumianego, jako możliwość nieodpłatnego zapoznania się ze zgromadzoną informacją geologiczną, bez prawa dokonywania reprodukcji, odpisu, wydruku, fotokopii lub kopii w postaci elektronicznej dokumentów i zbiorów danych, a także bez prawa pobierania próbek lub udostępnienia - rozumianego, jako wykonywanie reprodukcji, odpisu, odrysu, wydruku, fotokopii lub kopii w postaci elektronicznej dokumentów i zbiorów danych, a także, jako pobieranie próbek geologicznych. – udostępnienia - rozumianego, jako wykonywanie reprodukcji, odpisu, odrysu, wydruku, fotokopii lub kopii w postaci elektronicznej dokumentów i zbiorów danych, a także, jako pobieranie próbek geologicznych <p>Aby uzyskać dostęp do materiałów archiwalnych zgromadzonych w NAG, należy wypełnić i złożyć odpowiedni wniosek o wgląd lub ich udostępnienie.</p>
405	Nie jest jasne, czy w postępowaniu środowiskowym definitywnie wyklucza się powrót do lokalizacji w miejscu, budowanej od 1980 roku i przerwanej jesienią 1990 roku, pierwszej w Polsce Elektrowni Jądowej Żarnowiec ? Stan zaawansowania tej budowy zgodnie z protokołami przerwania wynosił ok. 40 % a obiektów zaplecza ponad 80%.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W przedmiotowym postępowaniu wnioskodawca w raporcie w tomie I w rozdziale I.9 „Rozważane warianty przedsięwzięcia” jasno wskazał rozpatrywane warianty przedsięwzięcia. Wskazał również wariant preferowany, którym jest wariant 1A z otwartym układem chłodzenia w lokalizacji Lubiatowo-Kopalino. Warianty 2A i 2B zlokalizowane w Żarnowcu stanowiły 2 z 4 wariantów alternatywnych.</p>
406	Jeżeli z uzasadnionych względów technicznych, ekonomicznych, środowiskowych i społecznych rezygnacja z budowy elektrowni jądowej w Nadolu nad Jeziorem Żarnowieckim, lub alternatywnie - wybudowanie w tym miejscu elektrowni gazowej, albo bardzo ostatnio potrzebnych magazynów energii - jest niemożliwe, to należy bezwzględnie wskazać sposób i tryb postępowania w celu zlikwidowania pozostawionych obiektów po EJ- Żarnowiec i obowiązkowo przywrócić środowisko naturalne do stanu sprzed tej przerwanej budowy. To byłaby ogromna zasługa GDOŚ dla środowiska naturalnego tamtejszego regionu.	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Przedstawione zagadnienie pozostaje poza przedmiotem niniejszego postępowania administracyjnego.</p>
407	Dla historycznego porządku należałoby również przypomnieć, że po EJ-Żarnowiec planowano budowę drugiej EJ „Warta” w Klempiczu, w dawnym województwie piłskim, o mocy 4000 MWe. Czy w bieżącym postępowaniu środowiskowym analizowano ponownie również tę lokalizację wykorzystując, w jakimś stopniu, pozyskane wtedy materiały z ówczesnych prac przedprojektowych ?	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>W kontekście lokalizacji elektrowni w gminie Choczewo – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
408	W świetle zamierzeń Polskich Siccii Elektroenergetycznych, tj. operatora Krajowego Systemu Elektroenergetycznego, istotnym celem Spółki jest zwiększenie udziału w bilansie produkowanej energii - dostaw ze źródeł odnawialnych, jak np. z farm wiatrowych lądowych i morskich, z farm fotowoltaicznych. W związku z tym, nie jest jasne, czy w „Karcie Informacyjnej Przedsięwzięcia”, lub w innych dokumentach przedprojektowych będących podstawą wydania 10 lipca 2023 Decyzji Zasadniczej dla spółki PEJ na budowę elektrowni jądowej o założonych parametrach, dokonano oceny ekonomicznej opłacalności tej inwestycji. Należy przypomnieć, że wg literatury i analiz zagranicznych, opłacalność elektrowni jądowej pracującej w tzw. „podstawie” znacznie spada, jeżeli pracuje ona poniżej 8000 godzin rocznie. U nas w kraju, oprócz mocno lansowanego rozwoju energetyki odnawialnej, system elektroenergetyczny mają wspomagać lokalnie także licznie ostatnio ogłaszane w	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Przedstawione zagadnienie pozostaje poza przedmiotem niniejszego postępowania administracyjnego.</p>

	<p>różnych wypowiedziach, małe reaktory jądrowe (SMR). Na przykład ORLEN podaje już siedem takich lokalizacji, a są jeszcze inni chętni do ich budowy (PAK-Solorz; KGHM, PEJ i in.). Jaki zatem będzie współczynnik wykorzystania „dużej jądrowki” w sytuacji, gdy tańsza energia pozyskana ze słońca i wiatru będzie z biegiem lat „wypychać” produkcję prądu z atomu?</p>	
409	<p>Przyjęcie założenia wykorzystania wody Morza Bałtyckiego do celów technologicznych elektrowni jądrowej obarczone jest dużym ryzykiem wystąpienia awarii ze skutkami zarówno dla środowiska akwenu, jak też dla instalacji technicznych w elektrowni jądrowej, ponieważ Bałtyk jest morzem stosunkowo płytkim, wrażliwym na zmiany temperatury i, niestety, bardzo zaśmieconym pozostałościami po II Wojnie Światowej. Z opracowań Instytutu Morskiego w Gdańsku wynika, że na dnie Morza Bałtyckiego spoczywają m.in. wraki i „składowiska” amunicji dużego kalibru, w tym chemicznej oraz inne nieczystości i substancje chemiczne. Szacuje się, że zatopionych jest od 42000 do 65000 ton amunicji chemicznej (dane z końca ub. wieku). Z wieloma znaleziskami pochodzenia militarnego spotykamy się również w Polsce (np. kontenery znajdowane są przez rybaków na dnie morza, a także na plażach). Można przypuszczać, iż po latach niektóre zatopione bojowe środki, w tym trujące, uległy znacznej degradacji (hydrolizie). Jednakże duża część amunicji chemicznej pogrążona jest w grubej, niekiedy kilkumetrowej, warstwie mułu i jej obecny stan jest trudny do określenia. U wybrzeży występują również (sporadycznie) zanieczyszczenia ropopochodne. Czy te aspekty zostały wnikliwie rozpatrzone w Raporcie OOS?</p> <p>Z tego względu, aby zaprojektować, wybudować i bezpiecznie eksploatować instalacje i rurociągi technologiczne do pobierania i zrzucania wody morskiej na potrzeby elektrowni jądrowej, konieczne jest wykonanie szczegółowych obszarowych badań głębinowych hydroakustycznych, oceanograficznych i geofizycznych, w celu zlokalizowania, zinventaryzowania i w efekcie zutylizowania niebezpiecznych znalezisk. Wygeneruje to olbrzymie koszty, przy czym nigdy nie będzie pewności, że wszystko w wymaganym obszarze odnaleziono, bowiem wiele z zatopionych pojemników z amunicją, czy niewybuchów, mogło ulec zdryfowaniu, bądź przemieszczeniu w wyniku działalności gospodarczej (sieci rybaków).</p> <p>Uważam, że konieczna jest aktualna opinia Instytutu Morskiego w tej sprawie, jako istotny wkład w ustalenia Raportu OOS.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście dotyczącym odprowadzania wód chłodniczych do Bałtyku – odpowiedź jak w uwadze nr 7.</p> <p>Odnosnie kwestii związanych z występowaniem wraków i obiektów militarnych na dnie Morza Bałtyckiego, zgodnie z informacjami zamieszczonymi w raporcie w rozdziałach III.3.13.5.4 i III.3.13.4.3 w latach 2017-2018 prowadzone były badania dna morskiego przy pomocy pomiarów magnetometrycznych oraz badań batymetrycznych i sonarowych przy użyciu echosondy i sonaru bocznego. Badania dna morskiego w 2017 r. zostały przeprowadzone w obszarze badań obejmującym pas o szerokości 8,5 km równoległy do brzegu, zawarty między odcinkami prostopadłymi do linii brzegowej wyprowadzonymi z punktów kilometrażu brzegu 132 oraz 179,5 (rysunek III.3.13- 2 w tomie III raportu), natomiast w 2018 r. badaniami objęto mniejsze fragmenty morza. Wykonawcą wspomnianych badań był Instytut Morski w Gdańsku wraz z spółką MEWO.</p> <p>Na przeanalizowanych profilach sonarowych rozpoznano:</p> <p>w obszarze badań dla Wariantu 1 – Lubiatowo-Kopalino:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w wyniku pierwszej serii badań (2017 r.) - 257 obiektów: 20 wraków, 87 kłód, 18 obiektów liniowych oraz 132 obiekty innego typu.; – w wyniku drugiej serii badań (2018 r.) - 31 obiektów: 4 wraki (Boiz, Centik, Tyron, Haben), 52 kłody, 8 obiektów liniowych oraz 67 obiektów innego typu; <p>w obszarze badań dla Wariantu 2 – Żarnowiec:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w wyniku pierwszej serii badań (2017 r.) - 68 obiektów: 12 wraków, 13 kłód, 1 obiekt liniowy oraz 42 obiekty innego typu; – w wyniku drugiej serii badań (2018 r.) - 23 obiekty: 4 wraki (General Carleton, Slepner-dziób, Slepner-rufa, Julka), 9 kłód, 1 obiekt liniowy oraz 9 obiektów innego typu <p>Zestawienie wyników przeprowadzonych badań sonarowych w obszarze badań morskich dla obu wariantów lokalizacyjnych znajdują się odpowiednio w załącznikach III.3.13-3 i III.3.13-4 do raportu. Wytypowane obiekty zostały również zweryfikowane przy użyciu zdalnie sterowanego pojazdu podwodnego ROV, który to m.in. fotografował podwodne obiekty. Jak wynika z rozdziału IV.11.4 raportu, żaden z zidentyfikowanych obiektów zabytkowych nie będzie znajdował się w kolizji z planowanym przedsięwzięciem (w przypadku obu wariantów lokalizacyjnych)</p> <p>Niniejszy raport ma na celu ocenę wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko, natomiast kwestie oddziaływania środowiska (w tym czynników pochodzenia antropogenicznego) na planowaną elektrownię jądrową będą przedmiotem analizy raportu lokalizacyjnego.</p>
410	<p>W postępowaniu środowiskowym, zarówno dla etapu budowy oraz eksploatacji EJ, należy rozpatrywać skumulowane oddziaływania inwestycji na środowisko, wynikające m.in. z:</p> <p>Budowy i modernizacji transportowych dróg kołowych i kolejowych,</p> <p>Budowy i eksploatacji linii energetycznych dedykowanych do rezerwowania zasilania potrzeb własnych EJ,</p> <p>Budowy i eksploatacji nowych linii i stacji NN (najwyższych napięć) do wyprowadzenia mocy z EJ i włączenia do krajowego systemu elektroenergetycznego,</p> <p>Zwiększonych potrzeb produkcyjnych krajowego przemysłu (i wynikających stąd szkodliwych emisji do środowiska): ocynkowanych konstrukcji stalowych, materiałów budowlanych, w tym ogromnych ilości wysokiej jakości cementu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 138.</p>
411	<p>Jednym z kluczowych uwarunkowań lokalizacji nowych źródeł wytwarzania, istotnym w aspekcie ochrony środowiska, jest m.in. analiza możliwości wyprowadzenia mocy z elektrowni poprzez istniejącą, modernizowaną lub nowobudowaną sieć linii najwyższych napięć. Z tego względu decyzja środowiskowa, w odniesieniu do nowej elektrowni jądrowej zlokalizowanej na północy Polski, winna</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy</p> <p>Plan budowy linii prądu stałego (HVDC), który wynika z dokumentu pn.: „Plan rozwoju sieci przesyłowej na lata 2023 – 2032””, nie jest związany z budową elektrowni jądrowej, a z rozwojem morskich farm wiatrowych oraz wymianą transgraniczną pomiędzy Polską a Szwecją. Zastosowanie technologii stałoprądowej było przedmiotem analiz PSE, a jej wyniki zaprezentowano w ww. planie rozwoju.</p>

	<p>być oparta na wynikach Raportu OOS, w którym wnikliwie należałoby rozpatrzyć i ocenić skumulowane oddziaływania przedsięwzięcia [elektrownia + linia] na środowisko. Zwracam na to zagadnienie szczególną uwagę, ponieważ z planów operatora PSE SA wynika, iż dla wyprowadzenia mocy z nowych źródeł (EJ i z morskich farm wiatrowych) niezbędne jest wybudowanie linii prądu stałego (HVDC) przebiegającej południkowo z północy aż na Śląsk z licznymi odgałęzieniami. (Patrz opracowanie PSE pt.: „Plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2023-2032”, dokument główny, listopad 2022). W opracowaniu tym stwierdzono, że cyt.: ...<i>W praktyce linia HVDC stanowi środek pozwalający na „przeniesienie” nadwyżki mocy z północy kraju na południe z pominięciem sieci AC.</i>” W teorii może tak być, ale moim zdaniem w praktyce bezkonfliktowe zlokalizowanie linii prądu stałego na wysoce zurbanizowanym terytorium Polski uważam za nierealne. Ponadto w Polsce, na razie, nie ma stosownych norm, przepisów technicznych i zaleceń środowiskowych do projektowania, budowy i eksploatacji linii napowietrznych prądu stałego (HVDC). A zatem pozostaje aktualne pytanie: jak zostanie wprowadzona do KSE energia wytworzona w elektrowni jądrowej będącej przedmiotem postępowania i czy ktoś w Polsce te zamierzenia spółek PEJ i PSE koordynuje?</p> <p>Mam poważne wątpliwości, czy Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, na podstawie dostępnego materiału - Raportu OOS - jest w stanie prawidłowo, wnikliwie, wszechstronnie i całościowo ocenić wpływ planowanej budowy elektrowni jądrowej na północy Polski wg podwariantu technicznego 1A Lubiatowo - Kopalino w gminie Choczewo (lub w innych wspomnianych lokalizacjach).</p> <p>Przedstawiając powyższe uwagi i wątpliwości apeluję gorąco do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o dochowanie należytej staranności na każdym etapie postępowania, aby wydana decyzja w pełni pozwoliła odpowiedzieć na pytanie - w jaki sposób planowane przedsięwzięcie będzie oddziaływać na środowisko lądowe i morskie oraz na przekształcone otoczenie i na ludzi?</p>	<p>„Fizyczne właściwości sieci AC nie pozwalają na szerszą skalę sterować przepływem energii tak, aby przekierowywać go z linii mocno obciążonych na linie słabiej obciążone. (...) Alternatywą są linie przesyłowe prądu stałego (HVDC), których najistotniejszą cechą jest możliwość sterowania przepływem energii i niezależność tego przepływu od rozptywu mocy w sieci AC. W praktyce linia HVDC stanowi środek pozwalający na „przeniesienie” nadwyżki mocy z północy kraju na południe z pominięciem sieci AC. Odległość pomiędzy stacjami połączonymi linią HVDC w praktyce ma przy tym znikome znaczenie. Ponadto pojedyncza linia HVDC oferuje zdecydowanie większą przepustowość w porównaniu do linii AC przy podobnej nośności konstrukcji wsporczej i zajętości terenu pod linią” (cyt. z „Planu rozwoju sieci przesyłowej na lata 2023 – 2032”, rozdział 6).</p> <p>Zgodnie w ww. Planem, na potrzeby wyprowadzenia mocy z elektrowni jądrowej planowana jest rozbudowa Krajowego Systemu Elektroenergetycznego o nowe linie 400 kV zmiennoprądowe (AC). Za koordynację pomiędzy zadaniami PSE, a potrzebami wnioskodawcy odpowiada Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Strategicznej Infrastruktury Energetycznej. Realizacja linii 400 kV do wyprowadzenia mocy z będzie przedmiotem odrębnego postępowania administracyjnego w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Trasa linii 400 kV będzie uzależniona od miejsca przyłączenia elektrowni jądrowej do KSE.</p>
412	<p>Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>
413	<p>Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.</p>
414	<p>Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p>
415	<p>Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.</p>
416	<p>Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p>

	<p>geotermalna Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki.</p> <p>W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.</p>	<p>Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.</p>
417	<p>Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>
418	<p>Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.</p>
419	<p>Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p>
420	<p>Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.</p>
421	<p>Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki.</p> <p>W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.</p>
422	<p>Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>
423	<p>Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.</p>

424	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.
425	Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.
426	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.
427	Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329
428	Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.
429	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.
430	Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.
431	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.

	rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.	
432	Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329.
433	Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.
434	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.
435	Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.
436	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.
437	Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329.
438	Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.
439	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.

440	Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.
441	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.
442	Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329.
443	Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.
444	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.
445	Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.
446	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.
447	Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329.

	niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.	
448	Ryzyko Awarii; Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.	Uwaga nieuwzględniona. Odpowiedź jak w uwadze nr 330.
449	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.
450	Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.
451	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.
452	Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329.
453	Ryzyko Awarii; Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.	Uwaga nieuwzględniona. Odpowiedź jak w uwadze nr 330.
454	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.
455	Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.

456	<p>Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki.</p> <p>W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.</p>
457	<p>Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>
458	<p>Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 330.</p>
459	<p>Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p>
460	<p>Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W zakresie zaburzenia krajobrazu odpowiedź jak w odpowiedzi na uwagę nr 45.</p> <p>Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.</p>
461	<p>Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki.</p> <p>W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.</p>
462	<p>Jezdź w okolicy Kopalina, Lubiatowa od kilku lat, po kilka razy w roku i miałam szanse poznać lasy, plaże i okolice tych miejscowości. Tereny w okolicy są przepiękne, są wprost bajkowe i zniszczenie takich miejsc przez budowę jest dla według mnie przestępstwem wobec kolejnych pokoleń.</p> <p>Ja wiem, że łatwiej jest wyciąć drzewa, przegonić zwierzęta, niż siłować się z ludźmi, żeby znaleźć jak najmniej inwazyjną lokalizację na elektrownię. Przyroda nie ma szans protestować, ale za to my powinniśmy zaprotestować przeciwko takiej lokalizacji elektrowni jądrowej. Bardzo proszę, aby ktoś przemyślał temat i</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście lokalizacji elektrowni w gminie Choczewo – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>

	<p>znalazł inną lokalizację na bardziej zdegradowanym terenie i zostawił te piękne miejsca dla przyszłych pokoleń. Chciałabym, żeby moje wnuczki kiedyś miały szansę zobaczyć te przepiękne białe plaże, cudne lasy, które ich babcie zachwycają. Nawet w przyszłym tygodniu jade tam by nacieszyć się tymi, widokami</p> <p>Ps. Nie mam tam żadnej własności, by jej bronię. Bronię przyrodę, która tam jest naprawdę niespotykana na innych częściach wybrzeża</p>	
463	<p>Składam radykalny sprzeciw w sprawie budowy elektrowni jądrowej w gminie Choczewo.</p> <p>Nie wolno dopuścić, aby tak piękne tereny zostały zniszczone.</p> <p>Wiele razy korzystałam z dobrodziejstw tamtejszej okolicy, budowa elektrowni będzie ogromną stratą dla osób tam mieszkających, wypoczwających i naruszeniem środowiska.</p> <p>Nie róbcie krzywdy tej pięknej krainie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście lokalizacji elektrowni w gminie Choczewo – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
464	<p>Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>
465	<p>Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 330.</p>
466	<p>Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p>
467	<p>Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie zaburzenia krajobrazu - odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p> <p>Wyjaśnić należy że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.</p>
468	<p>Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównowazonej gospodarki.</p> <p>W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównowazonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.</p>
469	<p>Podpis pod wnioskiem przeciwko planom budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w rejonach Choczewa, Gniewina i Krokowa.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p>
470	<p>Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>

	niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.	
471	Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.
472	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.
473	Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie zaburzenia krajobrazu - odpowiedź jak uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.
474	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.
475	Chciałabym zwrócić uwagę na to, że potrzeby energetyczne regionów północnej Polski w dużej mierze zaspokaja energia wiatrowa (a będzie jeszcze bardziej - powstaną farmy wiatrowe na Bałtyku). W związku z tym energia z elektrowni prawdopodobnie będzie bardziej potrzebna w centrum kraju. Przesyłanie energii elektrycznej na duże odległości generuje olbrzymie jej straty. Takowa elektrownia mogłaby powstać w miejscu gdzie może bardziej odpowiadać na lokalne potrzeby w regionie i byłoby to bardziej opłacalne pod tym względem.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście dotyczącej lokalizacji EJ – odpowiedź jak w uwadze nr 5.
476	Dodatkowo mogłoby być to miejsce, w którym elektrownia jądrową: – nie niszczy lasów ani wydm (swoją drogą najdłuższego dotąd nie przerwanej odcinka lasów na pasie przybrzeżnym) – nie stanowi zagrożenia dla walorów turystycznych które w miejscu Słajszewo-Lubiatowo niewątpliwie	Uwaga nieuwzględniona W kontekście niszczenia lasów i wydm – odpowiedź jak w uwadze nr 49. W kontekście walorów turystycznych – odpowiedź jak w uwadze nr 7, 42, 50.
477	Chciałabym zapytać się o to, kto będzie zatrudniony przy budowie elektrowni. Gmina Choczewo liczy 5 tys. mieszkańców, więc niemożliwe będzie zatrudnienie tylko lokalnych pracowników. Czy będą to polscy pracownicy czy też firma budująca elektrownie ma zupełnie wolną rękę kogo zatrudnia i za ile?	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Szacowana liczba pracowników w każdej z faz realizacji przedsięwzięcia została zaprezentowana w tomie II, w rozdziale II.8 oraz w tomie IV, w rozdziale IV.18.1.1 raportu. W raporcie zostały przeprowadzone analizy w zakresie oddziaływań przedsięwzięcia na zatrudnienie (tom IV, rozdział IV.18.3.5). Budowa elektrowni jądrowej wiąże się z dynamicznym rozwojem rynku pracy. Realizacja zapewni stabilne źródło zatrudnienia, również dla lokalnej społeczności w poszczególnych fazach jej realizacji.
478	Mam również pytanie o miejsce składowania odpadów. Broszury nie wskazują żadnego konkretnego usytuowania, wspominają tylko, że elektrownia przez jakiś czas będzie składować je u siebie. Czy bezpieczne jest aby takie odpady znajdowały się blisko wybrzeża, gdzie występuję ryzyko zalania? Mówimy tutaj o perspektywie 30	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.

	lat, gdzie nie wiadomo jak będzie zachowywał się Bałtyk w związku ze zmianami klimatycznymi.	
479	Wspomnę jeszcze o wszystkich lasach, które muszą zostać wycięte pod budowę elektrowni i sieci komunikacyjnych oraz przesyłowych.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie budowy sieci komunikacyjnych i przesyłowych należy zaznaczyć, że inwestycje te stanowią infrastrukturę towarzyszącą nieobjętą niniejszym postępowaniem administracyjnym. Przedsięwzięcia te będą podlegać odrębnym postępowaniom administracyjnym, dla których poszczególni inwestorzy (m.in. PKP PLK, PSE, Urząd Morski w Gdyni) będą zobligowani uzyskać decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach oraz następcze decyzje zezwalające na realizację tych inwestycji.
480	Po za tym czy na pewno Pomorze jest dobrym strategicznie miejscem jeśli chodzi o elektrownię? Przesyłanie energii z północy polski która jest zaopatrzana przez energię wiatrową do centralnych regionów Polski będzie generować olbrzymie straty energii.	Uwaga nieuwzględniona Informacje na temat kryteriów wyboru lokalizacji elektrowni jądrowej przedstawiono w odpowiedzi na uwagę nr 5.
481	Jaką jako obywatel polski mam gwarancję, że Uran nie będzie pochodził z Rosji/Państwa z silnymi wpływami rosyjskimi? Ani nie będzie wzbogacany przez firmy powiązane z Rosją? Czy zadbają o to Państwo, żeby pochodził z dobrego źródła i jaką mam gwarancję że to się nie zmieni?	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 317.
482	Mam jeszcze pytanie o to, kto będzie wybierał pracowników do budowy inwestycji. Czy firma której zlecono budowę przyjedzie już z własnymi pracownikami? Jednym z argumentów za budową elektrowni jest powstanie miejsc pracy - jednak czy będą to miejsca pracy dla ludzi okolicznych albo w ogóle Polaków?	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy
483	Jestem przekonana, że ta decyzja wywoła negatywne skutki dla krajobrazu, środowiska naturalnego oraz turystyki w tym regionie.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście negatywnych skutków dla krajobrazu, środowiska – odpowiedź jak w uwadze nr 45, 167. W kontekście wpływu na turystykę – odpowiedź jak w uwadze nr 7, 42, 158 i 294.
484	Infrastruktura związana z budową elektrowni będzie miała nieodwracalny wpływ na charakter pięknego naturalnego terenu w Gminie Choczewo, który stanowi dobro wszystkich mieszkańców naszego kraju. Plany budowy elektrowni jądrowej wiążą się z koniecznością wycięcia znacznej części chronionego lasu, który obecnie podlega programowi Natura 2000.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście środowiska przyrodniczego – odpowiedź jak w uwadze nr 88. Odnosząc się dodatkowo do stwierdzenia, że „Plany budowy elektrowni jądrowej wiążą się z koniecznością wycięcia znacznej części chronionego lasu, który obecnie podlega programowi Natura 2000.”, należy wyjaśnić, że obszar wycinki lasu w Wariancie nr 1A – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino nie znajduje się w granicach Obszaru Natura 2000. W części lądowej miejsce realizacji przedsięwzięcia w Wariancie nr 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino wprawdzie pokrywa się na 5,16 ha z obszarem Natura 2000 Mierzeja Sarbska PL.H220018, jednak realizacja przedsięwzięcia nie będzie się wiązała z ingerencją w ww. obszar, w tym nie będzie realizowana w tym miejscu wycinka drzew. Ingerencja może mieć miejsce wyłącznie w przypadku budowy infrastruktury towarzyszącej – morskiego terminala przeładunkowego (MOLF). Będzie to jednak ocenione szczegółowo na etapie procedowania tej inwestycji (MOLF) w odrębnym postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla tego zamierzenia inwestycyjnego.
485	Delikatny ekosystem morza Bałtyckiego, które w chwili obecnej jest jednym z najszybciej ocieplających się mórz na świecie, ucierni w wyniku zbudowania reaktorów jądrowych na tym obszarze, które dodatkowo przyczynią się do pogłębienia problemu. To zdecydowanie sprzeczne z naszymi wysiłkami na rzecz ochrony przyrody i zachowania różnorodności biologicznej.	Uwaga nieuwzględniona Analiza oddziaływania przedsięwzięcia na ekosystem Bałtyku została przedstawiona w tomie IV raportu. W poszczególnych rozdziałach tego tomu oceniono wpływ przedsięwzięcia na ocenę stanu jakości wód morskich i przybrzeżnych, poszczególne elementy łańcucha troficznego Morza Bałtyckiego i inne kwestie istotne z punktu widzenia funkcjonowania ekosystemu morskiego. Na potrzeby oceny wykorzystano najbardziej zaawansowane metody prognozowania i oceny zmian środowiska, w tym modelowanie matematyczne, analizy statystyczne i in. Dzięki przeprowadzonym modelowaniom matematycznym określono m.in. zasięgi określonych oddziaływań. Wnioski, które płyną z oceny są następujące: po uwzględnieniu i wdrożeniu zaplanowanych działań minimalizujących nie przewiduje się negatywnego wpływu przedsięwzięcia na elementy biologiczne, przedmioty ochrony i siedliska gatunków związane z OSO Przybrzeżne wody Bałtyku oraz jego integralność i spójność. Nie przewiduje się żadnych negatywnych skutków dla przedmiotów ochrony i siedlisk gatunków związanych z OSO Północne Słowińskie oraz jego integralność i spójność. Wszystkie elementy środowiska biotycznego obszaru realizacji przedsięwzięcia a objęte zostaną monitoringiem przyrodniczym w poszczególnych fazach realizacji przedsięwzięcia. Działania w ramach monitoringu inwestycyjnego będą dotyczyły przede wszystkim obserwacji, oceny stanu zachowania oraz zachodzących zmian monitorowanych organizmów morskich, zgodnie z planem działań minimalizujących wskazanych w tomie V raportu, w rozdziale V.3.1.1 „Środowisko przyrodnicze”. Dodatkowo należy wskazać, że w załączniku nr 1 do uzupełnienia do raportu przekazanego przez wnioskodawcę w odpowiedzi na stanowisko Głównego Inspektora Ochrony Środowiska - przy piśmie z 13 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1308 („Uzupełnienie do Raportu - aktualizacja oceny stanu wód przybrzeżnych i wód morskich oraz oceny oddziaływania Przedsięwzięcia na stan tych wód”), przedstawiono zaktualizowaną ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na stan jakości wód przybrzeżnych według RDW i wód morskich według RDSM. W dokumencie tym

		<p>przeanalizowano również wpływ realizacji przedsięwzięcia na stan wód morskich zgodnie z cechą RDSM D4 – Łańcuchy pokarmowe. W ocenie tej również uwzględniono kompleksowo wpływ na poszczególne elementy morskiego łańcucha troficznego w poszczególnych fazach realizacji przedsięwzięcia (por rozdział 9.1.2.2 ww. opracowania).</p> <p>Przeprowadzone analizy wykazały, że nie ma podstaw przypuszczać, aby na etapie prac przygotowawczych oraz w fazach budowy, eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia planowane do przeprowadzenia działania wpłynęły w istotny, negatywny sposób na stan środowiska wód morskich w zakresie wskaźnika MSTS (kryteria D4C3 – łańcuchy pokarmowe i D1C6 – bioróżnorodność). W przedmiotowym uzupełnieniu do raportu podkreślono, że „(...) po zastosowaniu działań minimalizujących, budowa, eksploatacja i likwidacja przedmiotowego przedsięwzięcia nie wpłyną negatywnie na stan ochrony gatunków na obszarze Przybrzeżnych wód Bałtyku PLB990002, a tym samym na cele Ramowej Dyrektywy Wodnej, w stosunku do JCW Jastrzębia Góra – Rowy CWIIIWBS (od 1 stycznia 2022 r. Polskie wody przybrzeżne Basenu Gotlandzkiego (PLCW20001WB2))”.</p>
486	Turystyka odgrywa kluczową rolę w gospodarce regionu pomorskiego, przyciągając licznych gości z kraju i zagranicy. Wprowadzenie elektrowni jądrowej zdewastuje teren oraz zredukuję atrakcyjność turystyczną regionu do zera.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 7, 42, 158 i w uwadze nr 294.</p>
487	Lokalizacja jest jedną z najgorszych możliwych dla polskiego społeczeństwa, naszej turystyki i przyrody. Apeluję o podjęcie odpowiedzialnej i długofalowej decyzji, która uwzględni nie tylko aspekty energetyczne, ale również szersze konsekwencje dla środowiska, krajobrazu i gospodarki lokalnej, aby podjąć decyzję najlepiej służącą interesom mieszkańców i przyszłych pokoleń.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Informacje na temat kryteriów wyboru lokalizacji elektrowni jądrowej przedstawiono w odpowiedzi na uwagę nr 5.</p>
488	Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>
489	Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 330.</p>
490	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p>
491	Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p> <p>Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.</p>
492	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki.	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.</p>
	W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa.	

493	W związku z planowaną budową elektrowni atomowej w Ślajszewie gmina Choczewo chciałabym wyrazić swój sprzeciw związany z lokalizacją tej inwestycji. Tereny, na których ma powstać elektrownia są wyjątkowo piękne i stanowią dobro narodowe. Planowana elektrownia znacząco wpłynie na walory krajobrazowo - turystyczne na tym obszarze. Będzie to oczywiście wpływ negatywny. Ogromny obszar zostanie nieodwracalnie zmieniony. Dotyczy to zarówno samej lokalizacji elektrowni jak i rozległego obszaru związanego z infrastrukturą niezbędną do obsługi budowy, która potrwa wiele lat. Budowa elektrowni potrwa wiele lat i proces ten także negatywnie wpłynie na ten wyjątkowy obszar.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście oceny wpływu na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45 oraz uwadze nr 167. W kontekście wpływu na turystykę – odpowiedź jak w uwadze nr 158 i w uwadze 294. Na potrzeby realizacji przedsięwzięcia powstaną również tzw. infrastruktura towarzysząca (realizowana w ramach odrębnych procesów inwestycyjnych), w tym głównie drogi i koleje, co w przypadku lokalizacji elektrowni na Pomorzu pozytywnie wpłynie na „dostępność” regionu dla turystów, poprzez usprawnienie istniejących i powstawanie nowych połączeń komunikacyjnych.
494	Sprzeciwiam się budowie elektrowni atomowej w Ślajszewie gmina Choczewo. Tak ogromna inwestycja trwająca wiele lat i wiążąca się z budową potężnej infrastruktury związanej z obsługą budowy i samej elektrowni! istotnie, negatywnie wpłynie na walory turystyczno-krajobrazowe tego regionu.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 493.
495	Uważam, że elektrownia jądrowa nie powinna stanąć w gm. Choczewo ani w żadnej innej lokalizacji bezpośrednio nad brzegiem Morza Bałtyckiego. Jest to obszar Natura 2000 i taka inwestycja spowoduje poważne i negatywne konsekwencje dla gospodarki, środowiska i społeczności. W szczególności spadnie atrakcyjność turystyczna regionu, dla którego turystyka jest ważna jako dochód dla społeczności, gminy, państwa. Bo tu właśnie są najpiękniejsze plaże w tej części wybrzeża: piaszczyste, pozbawione sinic i wodorostów, bez kamieni, bardzo szerokie.	Uwaga nieuwzględniona Informacje na temat kryteriów wyboru lokalizacji elektrowni jądrowej przedstawiono w odpowiedzi na uwagę nr 5. Odnosząc się do przedstawionej w uwadze argumentacji, że przedsięwzięcie będzie realizowane na obszarze Natura 2000 i spowoduje poważne i negatywne konsekwencje dla środowiska należy wskazać, że budowa EJ nie ingeruje w jakikolwiek obszar Natura 2000. Charakterystyka Obszaru Realizacji Przedsięwzięcia dla wariantu 1 – lokalizacji Lubiатовo-Kopalino, w zakresie występowania obszarów chronionych została omówiona w raporcie w tomie III, w rozdziale III.2.1.4 „Obszary chronione wyznaczone na podstawie ustawy o ochronie przyrody”. W raporcie zostały przeprowadzone analizy w zakresie oddziaływań przedsięwzięcia na aspekty społeczno-gospodarcze (tom IV, rozdział IV.18). W kontekście wpływu przedsięwzięcia na turystykę – odpowiedź jak w uwadze nr 158 i 294.
496	Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329.
497	Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.
498	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.
499	Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.
500	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.

	rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.	
501	Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329.
502	Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.
503	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.
504	Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.
505	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.	Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Kwestie dotyczące inwestycji w Odnawialne Źródła Energii (OZE) nie są objęte tym postępowaniem. Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg PEP2040 oraz w aspekcie OZE - w odpowiedzi na uwagę nr 8.
506	Dzień dobry, piszę, żeby wyrazić mój sprzeciw na budowę elektrowni jądrowej nad Bałtykiem w gminie Choczewo. Jest dla mnie w pełni zrozumiałe, że czysta energia z atomu jest wręcz niezbędna dla funkcjonowania naszego kraju. Nie rozumiem jednak dlaczego inwestycja planowana jest w tak pięknym krajobrazowo i przyrodniczo rejonie Polski. Budowa zniszczy wiele cennych terenów i będzie kolejnym etapem niszczenia bioróżnorodności na terenie naszego kraju. Pomijając aspekt turystyczny zniszczone zostaną plaże na których co roku lęgają się sieweczki obrożne, pola na których żywią się bociany i czaple oraz lasy gdzie można spotkać wiele gatunków zwierząt. Nie rozumiem, dlaczego postanowiono powtórzyć błędy naszych zachodnich sąsiadów, którzy zniszczyli cenne ekologiczne tereny a teraz szukają metod by je odtworzyć.	Uwaga nieuwzględniona Wybór potencjalnych lokalizacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej poprzedzony został wieloletnimi badaniami, w których wzięto pod uwagę m.in. takie czynniki jak: gęstość zaludnienia, właściwości terenu, dostępność wody chłodzącej, środowisko przyrodnicze, obecne zagospodarowanie terenu oraz logistykę i infrastrukturę, czyli bliskość energetycznych sieci przesyłowych, sieci drogowych i kolejowych. Informacje na temat kryteriów wyboru lokalizacji elektrowni jądrowej przedstawiono w odpowiedzi na uwagę nr 6. W raporcie zostały szczegółowo przeanalizowane dwie lokalizacje: wariant 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino oraz wariant 2 – lokalizacja Żarnowiec. Lokalizacja „Żarnowiec” nie została wskazana w raporcie jako preferowana do realizacji z uwagi na wiele aspektów, w tym technicznych, środowiskowych i społecznych. Analiza wyboru wariantu lokalizacyjnego została przedstawiona w tomie V, w rozdziale V.2 „Wybór wariantu proponowanego, racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska i racjonalnego wariantu alternatywnego wraz z uzasadnieniem wyboru”. Do realizacji, niniejszą decyzją, został dopuszczony wariant 1 Lubiatowo-Kopalino. Odnosząc się do zarzutu dotyczącego zniszczenia plaż należy zauważyć, że w wariantcie 1 – lokalizacji Lubiatowo-Kopalino obiekty elektrowni jądrowej wchodzące w zakres przedmiotowego przedsięwzięcia będą zlokalizowane poza plażą. Dzięki temu podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania - będą ogólnie dostępne dla turystów i lokalnej społeczności. Podziemne rurociągi wody chłodzącej (doprowadzające i odprowadzające wodę morską do/z elektrowni) zostaną zrealizowane metodą bezwykopową – z wykorzystaniem

		<p>maszyn TBM, dzięki czemu nie będzie konieczności wykonywania otwartych wykopów i niszczenia plaży. Dostęp do plaż podczas realizacji przedsięwzięcia również zostanie zapewniony.</p> <p>W kontekście sieweczki obrożnej należy wskazać, że jest to gatunek odbywający lęgi w okolicy wydm. Nie planuje się prowadzenia prac budowlanych na wydmach, budowa kanałów chłodzenia będzie realizowana z wykorzystaniem metody TBM, czyli przewiertem pod plażą i wydrami (pasem technicznym Urzędu Morskiego). Ponadto wszelkie prace budowlane związane z realizacją inwestycji będą prowadzone pod nadzorem przyrodniczym.</p> <p>W kontekście gatunków chronionych – odpowiedź w uwadze nr 71.</p>
507	Dodatkowo inwestycja negatywnie wpłynie na morze, które, jak alarmują ekolodzy, i tak nie jest w najlepszej kondycji. Podgrzanie się wód Bałtyku doprowadzi do wymarcia kolejnych gatunków ryb.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 280.</p>
508	<p>Kolejnym argumentem przeciwko budowie elektrowni w tym regionie jest rozwijająca się turystyka. Przyjeżdżam do Stąpszewa w gminie Choczewo od 10 lat i widzę jak wieś rozwija się dzięki turystyce i jak z roku na rok więcej osób odwiedza te piękne tereny.</p> <p>Nie rozumiem również dlaczego nie można zlokalizować elektrowni w takiej lokalizacji jak Żarnowiec, czy Bełchatów, według dostępnych w sieci informacji infrastruktura, która się tam znajduje pozwala na taką inwestycję.</p> <p>Reasumując rozumiem, że nasz kraj potrzebuje elektrowni atomowej, uważam jednak, że gmina Choczewo jest pod wieloma względami bardzo złą lokalizacją dla tak wielkiej inwestycji. W mojej wiadomości często pojawia się również sformułowanie, że czegoś nie wiem, usiłowałem uzyskać wiarygodne informacje zarówno z sieci jak i od mieszkańców gminy, nie udało mi się, artykuły wzajemnie się wykluczają, a ludzie powtarzają zasłyszane plotki jako pewnik. Pokazuje to, że nie zadbano właściwie o wyjaśnienie społeczeństwu dlaczego elektrownia powinna stanąć w tej lokalizacji. Czy są za tym jakieś argumenty?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odnosząc się do uwagi, że „w tym regionie jest rozwijająca się turystyka” należy wskazać, że w raporcie przeprowadzono analizy zarówno w zakresie stanu aktualnego (tom III, rozdział III.4.4) oraz oddziaływań przedsięwzięcia na turystykę (tom IV, rozdział IV.18.5).</p> <p>W kontekście wpływu na turystykę – odpowiedź jak w uwadze nr 7, 42, 158 i nr 294.</p> <p>Informacje na temat kryteriów wyboru lokalizacji elektrowni jądrowej przedstawiono w odpowiedzi na uwagę nr 5.</p> <p>Odnosząc się natomiast do uwag dotyczących informacji na temat inwestycji w przestrzeni publicznej i lokalnej społeczności, należy zwrócić uwagę, że kwestie te pozostają poza zakresem niniejszego postępowania administracyjnego.</p> <p>W ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia organ przedstawił informacje o raporcie we właściwym trybie określonych przepisami u.o.o.ś.</p>
509	<p>Dzień dobry, piszę, żeby wyrazić mój sprzeciw na budowę elektrowni jądrowej nad Bałtykiem w gminie Choczewo. Jest dla mnie w pełni zrozumiałe, że czysta energia z atomu jest wręcz niezbędna dla funkcjonowania naszego kraju. Nie rozumiem jednak dlaczego inwestycja planowana jest w tak pięknym krajobrazowo i przyrodniczo rejonie Polski. Budowa zniszczy wiele cennych terenów i będzie kolejnym etapem niszczenia bioróżnorodności na terenie naszego kraju.</p> <p>Pomijając aspekt turystyczny zniszczone zostaną plaże na których co roku lęgną się sieweczki obrożne, pola na których żywią się bociany i czaple oraz lasy gdzie można spotkać wiele gatunków zwierząt. Nie rozumiem, dlaczego postanowiono powtórzyć błędy naszych zachodnich sąsiadów, którzy zniszczyli cenne ekologiczne tereny a teraz szukają metod by je odtworzyć.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 506.</p>
510	Dodatkowo inwestycja negatywnie wpłynie na morze, które, jak alarmują ekolodzy, i tak nie jest w najlepszej kondycji. Podgrzanie się wód Bałtyku doprowadzi do wymarcia kolejnych gatunków ryb.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W załączniku nr 1 do uzupełnienia do raportu opracowanego w konsorcjum instytucji tj.: Morski Instytut Rybacki PIB, Instytut Budownictwa Wodnego PAN oraz Instytut Morski Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, przekazanego w odpowiedzi na stanowisko Głównego Inspektora Ochrony Środowiska przy piśmie z 13 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1308 („Uzupełnienie do Raportu OOS - aktualizacja oceny stanu wód przybrzeżnych i wód morskich oraz oceny oddziaływania Przedsięwzięcia na stan tych wód”), w którym przedstawiono zaktualizowaną ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na stan jakości wód przybrzeżnych według RDW i wód morskich według RDSM, przeanalizowany został wpływ realizacji przedsięwzięcia na stan wód morskich zgodnie z cechą RDSM D4 – Łańcuchy pokarmowe. W ocenie tej uwzględniono kompleksowo wpływ przedsięwzięcia na poszczególne elementy morskiego łańcucha troficznego w poszczególnych fazach realizacji przedsięwzięcia (por. rozdział 9.1.2.2 ww. opracowania), w tym ryby.</p> <p>Przeprowadzone analizy wykazały, że nie ma podstaw przypuszczać, aby na etapie prac przygotowawczych oraz w fazach budowy, eksploatacji i likwidacji inwestycji planowane do przeprowadzenia działania wpłynęły w istotny, negatywny sposób na stan środowiska wód morskich w zakresie wskaźnika MSTs (kryteria D4C3 – łańcuchy pokarmowe i D1C6 – bioróżnorodność). W przedmiotowym uzupełnieniu raportu podkreślono, że „(...) po zastosowaniu działań minimalizujących, budowa, eksploatacja i likwidacja przedmiotowego przedsięwzięcia nie wpłyną negatywnie na</p>

		<p>stan ochrony gatunków na obszarze Przybrzeżnych wód Bałtyku PLB990002, a tym samym na cele Ramowej Dyrektywy Wodnej, w stosunku do JCW Jastrzębia Góra – Rowy CWIIIWBS (od 1 stycznia 2022 r. Polskie wody przybrzeżne Basenu Gotlandzkiego (PLCW20001WB2))”</p> <p>Zmiany wartości obu wskaźników odzwierciedlają głównie skutki zmian wywołanych rybołówstwem i związaną z nim śmiertelnością połowową, dostępnością i jakością siedlisk oraz eutrofizacją, jak również naturalnymi procesami zachodzącymi w łańcuchu pokarmowym i drapieżnictwem nadrzędnych drapieżników. Również inna działalność człowieka związana z przekształceniem linii brzegowej, wznoszeniem wszelkich konstrukcji ingerujących w brzeg morski w różnym stopniu wpływa na populacje ryb. W większości przypadków wpływ infrastruktury hydrotechnicznej ma charakter lokalny i związany jest z redukcją siedlisk odrostowych. Większy wpływ mogłoby wywołać zniszczenie tarlisk, nie tylko fizyczne, ale również chemiczne, w wyniku czego zaburzony zostanie proces naturalnej rekrutacji nowych pokoleń. Zgodnie jednak z wynikami inwentaryzacji ichtiofauny. tarło w obszarze badań morskich Wariantu 1 – Lubiatowo-Kopalino jest ograniczone. Ponadto środki łagodzące przewidziane w ramach projektowania przedsięwzięcia mają na celu np. lokalizację głowic poboru wody chłodzącej poza krytycznymi siedliskami, takimi jak tarliska i obszary wylęgu ryb. Analizując możliwe wystąpić negatywne oddziaływania, zidentyfikowano następujące oddziaływania mogące pośrednio lub bezpośrednio wpłynąć na stan środowiska wód morskich w zakresie ichtiofauny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utrata siedlisk i oddziaływania fizyczne powstałe w wyniku prac budowlanych; - utrata siedlisk na skutek obecności stałej infrastruktury; - zwiększony hałas podwodny; - zwiększona ilość osadów zawieszonych i zwiększone zasypywanie; - wpływ sztucznego oświetlenia; - wciąganie/porywanie ryb – podczas pogłębiania za pomocą głowic ssących; - wciąganie/porywanie w wyniku poboru wody chłodzącej; - wycieki powstałe w wyniku działalności morskiej; - ścieki termiczne i chemiczne odprowadzane w fazie eksploatacji. <p>Ocena ww. oddziaływań wykazała, że zarówno w fazie budowy (w tym na etapie prac przygotowawczych, rozruchu i budowy), jak i eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia nie ma podstaw przypuszczać, aby ww. oddziaływania wpłynęły w sposób istotny, negatywny na stan środowiska wód morskich w zakresie zespólów ichtiofauny – pod kątem wskaźników: liczebność kluczowych grup troficznych i liczebność gatunków kluczowych.</p>
511	Kolejnym argumentem przeciwko budowie elektrowni w tym regionie jest rozwijająca się turystyka. Przyjeżdżam do Stąjszewa w gminie Choczewo od 10 lat i widzę jak wieś rozwija się dzięki turystyce i jak z roku na rok więcej osób odwiedza te piękne tereny.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odnosząc się do uwagi, że „w tym regionie jest rozwijająca się turystyka” należy zauważyć, że w raporcie zostały przeprowadzone analizy zarówno w zakresie stanu aktualnego (tom III, rozdział III.4.4) oraz oddziaływań przedsięwzięcia na turystykę (tom IV, rozdział IV.18.5) – odpowiedź jak w uwadze 7. 42, 158 i 294.</p>
512	Nie rozumiem również dlaczego nie można zlokalizować elektrowni w takiej lokalizacji jak Żarnowiec, czy Belchatów, według dostępnych w sieci informacji infrastruktura, która się tam znajduje pozwala na taką inwestycję. Reasumując rozumiem, że nasz kraj potrzebuje elektrowni atomowej, uważam jednak, że gmina Choczewo jest pod wieloma względami bardzo złą lokalizacją dla tak wielkiej inwestycji. W mojej wiadomości często pojawia się również sformułowanie, że czegoś nie wiem, usiłowałem uzyskać wiarygodne informacje zarówno z sieci jak i od mieszkańców gminy, nie udało mi się, artykuły wzajemnie się wykluczają, a ludzie powtarzają zasłyszane plotki jako pewnik. Pokazuje to, że nie zadbano właściwie o wyjaśnienie społeczeństwu dlaczego elektrownia powinna stanąć w tej lokalizacji. Czy są za tym jakieś argumenty?	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wybór potencjalnych lokalizacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej poprzedzony został wieloletnimi badaniami, w których wzięto pod uwagę m.in. takie czynniki jak: gęstość zaludnienia, właściwości terenu, dostępność wody chłodzącej, środowisko przyrodnicze, obecną zagospodarowanie terenu oraz logistykę i infrastrukturę, czyli bliskość energetycznych sieci przesyłowych, sieci drogowych i kolejowych.</p> <p>Informacje na temat kryteriów wyboru lokalizacji elektrowni jądrowej przedstawiono w odpowiedzi na uwagę nr 5.</p> <p>Odnosząc się natomiast do sposobu informowania o inwestycji w przestrzeni publicznej należy wskazać, że kwestie te pozostają poza zakresem przedmiotowego postępowania administracyjnego.</p> <p>W ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia tutejszy organ przedstawił informacje o raporcie we właściwym trybie określonych przepisami u.o.o.ś. – tj. w drodze obwieszczenia oraz ogłoszeń w prasie ogólnopolskiej (udział społeczeństwa) a gwarancje procesowe stron postępowania zostały zachowane.</p>
513	Nie chce elektrowni! w tym cudownym miejscu. Uważam że jest ona niepotrzebna poprzez inne źródła energii odnawialnej na danym obszarze jak na przykład elektrownia wodorowa czy wiatrowa. Następnym argumentem na niebudowanie elektrowni! w tym miejscu są chronione gatunki zwierząt, na przykład sieweczka obrożna Stop atom!!!!	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 506.</p>
514	Jako wielka miłośniczka naturalnych plaż i okolicy gminy Choczewo składam sprzeciw wobec budowy elektrowni atomowej w tym miejscu, doprowadzi to do zniszczenia flory i fauny. Rzadki ptak, sieweczka obrożna mieszkająca w tym rejonie jest jednym z najbardziej zagrożonych gatunków w Polsce, nie zgadzam się na zniszczenie tego rejonu.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 506.</p>

	Nie pozdrawiam. STOP ATOM!	
515	<p>Uważam, że budowa właściwej elektrowni oraz budowa infrastruktury towarzyszącej głównie kolejowej i drogowej oraz budowa pirsu o długości około 1000 metrów w głąb morza powinny być środowiskowo rozpatrywane w jednym dokumencie, a budowa infrastruktury drogowo-kolejowej ze względów środowiskowych powinny być rozpoczęte i zakończone przed rozpoczęciem budowy właściwej elektrowni.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie pierwszej części uwagi dotyczącej zawarcia budowy 3 infrastruktur towarzyszących (infrastruktury kolejowej, drogowej i pirsu) wraz z obiektem elektrowni jądrowej w jednym postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - wyjaśnienia w tym zakresie zostały opisane w tomie II raportu. W rozdziale II.12 pt. „Infrastruktura towarzysząca nieobjęta wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach”, wskazano, że inwestycje towarzyszące realizowane będą jako odrębne przedsięwzięcia, niezależnie od głównego przedsięwzięcia i w oparciu o odrębne decyzje administracyjne.</p> <p>W nauce i orzecznictwie przyjmuje się, że w art. 61 § 1 k.p.a. ustawodawca zadeklarował obowiązywanie w procedurze administracyjnej jurysdykcyjnej zasady skargowości i oficjalności. Nie jest to jednak norma, na podstawie której można by ustalić, w jaki sposób ma dojść do wszczęcia postępowania w konkretnej sprawie, decydują o tym bowiem co do zasady przepisy prawa materialnego. Przepisy te nie tylko wyznaczają rodzaj spraw załatwianych w formie decyzji administracyjnej, ale także określają, czy inicjatywa co do powstania danej treści stosunku materialnoprawnego ma wyjść od strony, czy też organ administracji publicznej powinien ten stosunek skonkretyzować z urzędu (Knysiak-Sudyka Hanna (red.), Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, wyd. II, 2019 r.)</p> <p>Dla postępowań wszczynanych na wniosek złożenie wniosku o wszczęcie postępowania zawierającego w sobie oświadczenie strony wyrażające jej wolę uzyskania aktu konkretyzującego jej prawa i obowiązki w określonym stanie faktycznym stanowi przesłankę materialnoprawną decydującą o dopuszczalności prowadzenia postępowania. Zatem skonkretyzowanie treści wniosku również wiążące dla organu właściwego w sprawie. Wobec powyższego, zakres inwestycji określa wnioskodawca. Organ jest związany zakresem wniosku i nie jest uprawniony do jego modyfikacji (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 stycznia 2020 r., sygn. II OSK 2356/17).</p>
516	<p>Spółka Polska Energetyka Jądrowa planuje w pierwszej kolejności rozpoczęcie budowy elektrowni, a dopiero w drugim etapie budowę infrastruktury drogowej i kolejowej. W pierwszym etapie Spółka planuje wykorzystać do celów inwestycyjnych istniejące lokalne drogi i linie kolejowe. Spowoduje to degradację środowiska naturalnego, niszczenie zasobów przyrodniczych i będzie wyjątkowo uciążliwe dla lokalnych społeczności. Ograniczy możliwości turystycznego wykorzystania potencjału gmin, przynajmniej na etapie budowy. Istniejące drogi często przebiegają przez obszary, które powinny podlegać szczególnej ochronie. Sama inwestycja przyczyni do zwiększenia ruchu, większej emisji spalin, wzrostu hałasu. Wykorzystanie lokalnych dróg i ich niszczenie może także doprowadzić do zachwiania równowagi wód gruntowych, urządzeń melioracyjnych. Drogi te zostaną obciążone znacznie większym ruchem pojazdów, dodatkowo prowadzony będzie ruch pojazdów znacznie większych niż dotychczas. Obecnie drogi lokalne nie są dostosowane do takiego rodzaju sprzętu i pojazdu, który będzie wykorzystywany podczas budowy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W wyniku realizacji przedsięwzięcia uruchomiono Rządowy Program wspierania inwestycji infrastrukturalnych w związku z realizacją kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej, w tym elektrowni jądrowej, w województwie pomorskim („Uchwała nr 103 Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program wspierania inwestycji infrastrukturalnych w związku z realizacją kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej, w tym elektrowni jądrowej, w województwie pomorskim”), który zakłada realizację budowy głównej drogi dojazdowej do lokalizacji elektrowni jądrowej od trasy szybkiego ruchu S6, o długości ok. 30 km i parametrach drogi krajowej, budowę ok. 100 km linii kolejowej łączącej węzły w: Wejherowie, Łebie i Lęborku, z przystankami pasażerskimi wzdłuż całej trasy oraz budowę konstrukcji morskiej do rozładunku o długości ok. 1 km, która częściowo odciąży transport ładowy. Zgodnie z harmonogramem realizacji drogi krajowej, której częściowe oddanie do użytkowania ma nastąpić do końca 2027 r. (na odcinku od drogi wojewódzkiej 213 do lokalizacji EJ), a cały odcinek zostanie ukończony w 2028 r., konieczne będzie wykorzystanie istniejącej sieci dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych. W związku z tym planowane jest otwarcie kolejnego programu rządowego, który ma wesprzeć realizację zadań infrastrukturalnych na poziomie gmin lokalizacyjnych w powiatach: wejherowskim, lęborskim i puckim. Z tego programu będą uruchomione środki, m.in. na poprawę infrastruktury drogowej, wg przeprowadzonej analizy lokalnych potrzeb.</p> <p>Do czasu oddania do użytkowania ww. drogi krajowej mogą wystąpić okresowe utrudnienia w ruchu, które będą związane ze wzmożonym ruchem aut ciężarowych. Jednak generalny wykonawca przedsięwzięcia zostanie zobowiązany do wcześniejszego uzgodnienia tras i godzin przejazdu tego typu pojazdów, tak aby zminimalizować związane z tym uciążliwości. Główny strumień przewozu materiałów niezbędnych do budowy będzie kierowany na infrastrukturę kolejową, którą cechuje wielokrotnie wyższa wydajność od infrastruktury drogowej.</p> <p>Kwestie związane z potencjalnym negatywnym oddziaływaniem tych inwestycji na środowisko zostaną przeanalizowane w dokumentacji środowiskowej opracowanej dla danej infrastruktury i w trakcie odrębnych postępowań administracyjnych.</p>

517	<p>Bardzo istotnym elementem budowy elektrowni będzie budowa pirsu i ewentualnie falochronu morskiego osłaniającego pirs. Budowa takiego pirsu wiąże się z budową falochronu osłonowego, który nie został przedstawiony w raporcie. Przetworzony raport oddziaływania na środowisko nie uwzględnia wpływu prądów- morskich w rozprzestrzenianiu się wód chłodniczych oraz wpływu na akumulację wybrzeża. Raport nie przedstawia jaki sposób nastąpi rozprzestrzenianie wód chłodniczych oraz ich migracja w aspekcie funkcjonowania falochronu morskiego osłaniającego pirs. Już na etapie postępowania środowiskowego w sprawie elektrowni powinno się uwzględnić środowiskowe oddziaływanie tego obiektu, jego wpływ na ruch rumowiska morskiego, jego oddziaływanie krajobrazowe, a także co jest niezwykle istotne sposób wykorzystania tego obiektu po zakończeniu budowy elektrowni. Bardzo istotnym elementem jest określenie oddziaływania projektowanego pirsu na kwestie związane z ochroną brzegu morskiego (plaże, wydmy nadbrzeżne itp.)</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiadając w przedmiocie niniejszej uwagi należy wyjaśnić, że budowa morskiego terminala przeładunkowego - MOLF i niezbędnej do jego bezpiecznego funkcjonowania infrastruktury nie jest realizowana w zakresie niniejszego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p> <p>Szersze wyjaśnienia w tym zakresie zamieszczono w odpowiedzi na uwagę nr 515</p>
518	<p>W związku z tym, że planowana budowa będzie znacznych rozmiarów i wyraźnie wystająca ponad koronę drzew (trudno uzyskać informacje od inwestora w sprawie wysokości tej inwestycji i kształtu) ważne jest, aby w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ustalone zostały kwestie architektoniczne uwzględniające specyfikę terenu i ochronę krajobrazu</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W odniesieniu do uwagi dotyczącej zaburzenia krajobrazu - odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p> <p>Wyjaśnić przy tym należy, że: w raporcie wskazano planowaną wysokość reaktorów – ok. 70 m.</p>
519	<p>W związku z planowaną inwestycją zakłada się wycinkę dużej powierzchni lasów (335 hektarów, nie licząc wycinki pod energetycznymi liniami przesyłowymi, drogami i liniami kolejowymi) decyzja środowiskowa powinna uwzględniać skutki takiego wylesienia i środowiskową rekompensatę, i miejsce tej rekompensaty.</p> <p>W związku z tym proszę o uwzględnienie zgłoszonych przeze mnie uwag (także przez mieszkańców regionu). Proszę o udzielenie odpowiedzi w sprawie przedstawionych przeze mnie wątpliwości.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wycinki – odpowiedź jak w uwadze nr 4, 49.</p>
520	<p>Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego wielokrotnie wyrażało na piśmie swoje krytyczne stanowisko w sprawie finansowania programu polskiej energetyki jądrowej. PLP uczestniczyło również w wielu debatach: m.in. w debacie sejmowej podczas wspólnego posiedzenia Komisji Skarbu Państwa i Komisji Gospodarki nr 19 w dniu 9 maja 2012 r.</p> <p>Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego pragnie przekazać ważne informacje w sprawie bezpieczeństwa energetycznego państwa, zdrowotnego mieszkańców oraz środowiska naturalnego. Budowa dużych elektrowni jądrowych i obszernych chłodni kominowych szkodzi przyrodzie i człowiekowi.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Kwestie dotyczące polityki energetycznej Państwa i wyboru technologii jądrowej, czy sposobu finansowania przedsięwzięcia znajdują się poza zakresem prowadzonego postępowania administracyjnego i określają je odpowiednio „Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.” „Program polskiej energetyki jądrowej”.</p> <p>Należy podkreślić, że wariantem proponowanym do realizacji, spośród przedstawionych w raporcie wariantów lokalizacyjnych oraz podwariantów technicznych, (o czym mowa w tomie I raportu, w rozdziale 1.9 „Rozważane warianty Przedsięwzięcia”) jest podwariant 1A, z otwartym układem chłodzenia, w którym skraplacze turbin, jak również wymienniki systemów chłodzenia urządzeń są chłodzone wodą morską (jest to układ, w którym woda chłodząca pobierana jest z morza i wykorzystywana w układach przeponowego chłodzenia, a następnie woda pochłodnicza odprowadzana jest do morza). Oznacza to, że w proponowanym wariantcie 1A z otwartym układem chłodzenia nie ma konieczności budowy chłodni kominowych.</p> <p>W raporcie dokonano analizy wpływu przedsięwzięcia na mikroklimat i klimat lokalny w okolicach planowanych lokalizacji, w tym także wpływu emisji pary wodnej pochodzącej z procesów technologicznych prowadzonych w trakcie eksploatacji elektrowni. Para wodna jest jednym z gazów cieplarnianych naturalnie występujących w atmosferze ziemskiej. Nie sposób polemizować z udowodnionym w sposób fizyczny jej wpływem na efekt cieplarniany. Para wodna ma największy udział procentowy w dolnej atmosferze spośród wszystkich gazów cieplarnianych. W raporcie dla podwariantu 1B z chłodniami kominowymi – wariant alternatywny, a także podwariantów: 1C, 2A i 2B, na podstawie danych o wielkości emisji pary wodnej z chłodni i dostępnych metod modelowania rozprzestrzeniania się pary wodnej i aerozolu do atmosfery, wykazano ich oddziaływanie na najbliższe otoczenie. Nie można zanegować wpływu chłodni kominowych na klimat lokalny, jednak uzyskane wyniki badań pokazują, że jest on niewielki lub pomijalny. Zastosowana metodyka, wyniki modelowania oraz wnioski opisano w raporcie (tom IV, rozdział IV.3 „Oddziaływanie Przedsięwzięcia na klimat (oraz mikroklimat) i czynników klimatycznych na przedsięwzięcie”).</p>

521	<p>Uzależnienie od importu paliwa jądrowego oraz importu przestarzałej technologii jest niekorzystne dla gospodarki krajowej. Budowa dużej elektrowni jądrowej jest nierentowna. Efekty środowiskowe omawianej instalacji są sprzeczne z porozumieniem klimatycznym - Paryż COP21 (redukcja gazów cieplarnianych). Energia elektryczna uzyskana z energii jądrowej jest co najmniej dwa razy droższa od energii elektrycznej uzyskanej z węgla kamiennego, nie mówiąc już o węglu brunatnym. Sprawność energetyczna dużej instalacji jądrowej jest poniżej 10 proc. Można przedstawić zarzuty niegospodarności decydentom i działania na szkodę interesu publicznego. Omawiana inwestycja w energetykę jądrową zwiększy deficyt handlowy Polski i przyczyni się do wzrostu zadłużenia kraju. Wyższe ceny energii elektrycznej obniżą konkurencyjność polskiej gospodarki. Wbrew temu, co jest medialnie propagowane na temat emisyjności, energetyka jądrowa nie może zostać zaliczona do instalacji bezemisyjnej z dwóch powodów.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odnosząc się do uwagi dotyczącej porozumienia paryskiego należy zaznaczyć, że porozumienie paryskie podpisane w 2015 r., ma na celu ograniczenie globalnego ocieplenia do poziomu poniżej 2 st. C (docelowo 1,5 st. C) w odniesieniu do poziomu z epoki przedprzemysłowej. Dodatkowe cele porozumienia to mitygacja i adaptacja do zmian klimatu. Każdy kraj podpisujący porozumienie jest zobowiązany do ustalenia na poziomie krajowym wkładu, czyli indywidualnego celu łagodzenia zmian klimatu i ograniczenia poziomu emisji krajowych. Zobowiązania Polski są regulowane na poziomie UE. Zobowiązanie UE polega na ograniczeniu w latach 2021-2030 emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55% w stosunku do poziomu z 1990 r. Technologie niskoemisyjne, takie jak energia jądrowa, mają zasadnicze znaczenie dla realizacji zobowiązań UE w zakresie redukcji emisji. Z tego powodu przedmiotowa uwaga w kontekście porozumienia paryskiego jest niezasadna.</p> <p>Odpowiadając na uwagę dotyczącą emisyjności energetyki jądrowej należy zaznaczyć, że w rozdziale IV.3 oraz w załączniku IV.3.4 „Analiza śladu węglowego” raportu dokonano oszacowania emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia elektrowni i porównano wyniki z emisją w cyklu życia alternatywnych źródeł energii. Wyniki analizy porównawczej wskazują, że wykorzystanie technologii jądrowej jest dla Polski wariantem niskoemisyjnym, z emisją gazów cieplarnianych na poziomie porównywalnym do energetyki wodnej. Emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia elektrowni jądrowej są o dwa rzędy wielkości mniejsze niż emisje w cyklu życia przedsięwzięcia analogicznego, korzystającego z gazu lub węgla. W kontekście wyników analizy śladu węglowego – odpowiedź jak w uwadze nr 68.</p> <p>Odpowiadając na uwagę dotyczącą sprawności energetycznej należy wskazać, że zgodnie z informacjami przedstawionymi w raporcie tom II, rozdział II.2.1.1, sprawność bloku to ok. 35,6% brutto/32,7% netto.</p> <p>W kontekście kosztów inwestycji – odpowiedź jak w uwadze nr 34.</p>
522	<p>Małe elektrownie jądrowe (SMR), mają szansę stać się rentownymi instalacjami energetycznymi oraz nie będą szkodzić środowisku, pod warunkiem, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Produkowane będą seryjnie i w ten sposób cena jednostkowa małego reaktora jądrowego zostanie obniżona wielokrotnie. – Moc reaktora jądrowego (modułowa) zostanie dobrana do całkowitego zagospodarowania energii cieplnej, wraz z pełnym zastosowaniem odpowiedniego systemu chłodzenia. Wykorzystana energia kinetyczna oraz energia cieplna wody zostanie dostarczona do sieci ciepłowniczej odpowiedniej aglomeracji miejskiej. Nie będzie emisji pary wodnej, jeżeli moc zainstalowana SMR pod względem energii cieplnej dobrana zostanie do wielkości miejskiej aglomeracji - odbiorcy ciepła w stu procentach. W ten sposób nie trzeba będzie budować wielkich chłodziń kominowych i tracić dwie trzecie energii. 	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Kwestia wyboru technologii OZE, SMR czy duże elektrownie jądrowe nie są przedmiotem prowadzonego postępowania administracyjnego. Przedmiotowa inwestycja spełnia założenia i cele krajowej strategii transformacji energetycznej opisanej w Polityce Energetycznej Państwa do 2040 r. oraz Programie polskiej energetyki jądrowej 2020.</p>
523	<p>Nadmiar pary wodnej oraz innych gazów cieplarnianych antropogenicznego pochodzenia w atmosferze zmienia procesy termodynamiczne w otoczce gazowej Ziemi, szczególnie odczuwalne w warstwie granicznej (GWA) troposfery. Obserwowane nowe zjawiska atmosferyczne, tzw. anomalie pogodowe, jak: lokalne trąby powietrzne, potężne wichury, lawiny błotne, susze i powodzie, nieznane były w przeszłości o tak dużej dynamice. Zmiana składu powietrza atmosferycznego wpływa na obserwowane obecnie gwałtowne zjawiska atmosferyczne. Substancjami zanieczyszczającymi powietrze są gazy cieplarniane, w tym nadmiar pary wodnej (wody w trzech stanach skupienia) w atmosferze ziemskiej. Duże elektrownie jądrowe z olbrzymimi chłodzińkami kominowymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zwiększają ilość pary wodnej i innych gazów cieplarnianych w atmosferze. – wpływają na zmiany kierunków wiatrów w strefach klimatycznych. <p>Powodują zwiększenie strat gospodarczych w postaci utraconej energii cieplnej, oddawanej w tak dużej ilości do atmosfery</p> <p>Obecnie stosowane chłodzińki kominowe emitujące w bardzo dużej ilości parę wodną do powietrza, szkodzą klimatowi (strefom klimatycznym) oraz wywołują niekorzystne zjawiska termodynamiczne w atmosferze, przynoszą straty gospodarcze i ekologiczne. Dlatego należy zmienić technologię chłodzenia innymi urządzeniami, które zastąpią skutecznie stosowane dotychczas urządzenia emitujące antropogenicznego pochodzenia parę wodną do atmosfery. Pozwoli również</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wariantem preferowanym do realizacji, spośród przedstawionych w raporcie wariantów lokalizacyjnych oraz podwariantów technicznych, (o czym mowa w tomie I, w rozdziale I.9 „Rozważane warianty Przedsięwzięcia” raportu), jest podwariant 1A z otwartym układem chłodzenia, w którym skraplacze turbin, jak również wymienniki systemów chłodzenia urządzeń są chłodzone wodą morską, tj. układ gdzie woda chłodząca pobierana jest z morza, wykorzystywana w układach przeponowego chłodzenia, a następnie jako woda pochłodziła odprowadzana jest do morza. W wariantcie tym nie ma konieczności budowy chłodziń kominowych.</p> <p>W raporcie dla podwariantu 1B z chłodzińkami kominowymi – wariant alternatywny oraz podwariantów 1C, 2A i 2B, na podstawie danych o wielkościach emisji pary wodnej z chłodzińki i dostępnych metod modelowania rozprzestrzeniania się pary wodnej i aerozolu do atmosfery wykazano ich oddziaływanie na najbliższe otoczenie. Nie można zanegować wpływu chłodzińki kominowych na klimat lokalny, jednak uzyskane wyniki badań pokazują, że jest on niewielki lub pomijalny. Zastosowana metodyka, wyniki modelowania oraz wnioski opisano w raporcie (tom IV, rozdział IV.3 „Oddziaływanie Przedsięwzięcia na klimat (oraz mikroklimat) i czynników klimatycznych na przedsięwzięcie”).</p> <p>Przedmiotową uwagę w zakresie niebezpiecznych zjawisk pogodowych takich jak m.in. tornada, trąby powietrzne, wichury należy uznać za niezasadną. Skład chemiczny powietrza atmosferycznego lub ewentualna jego zmiana nie powodują występowania wymienionych powyżej zjawisk. Zgodnie z ogólną wiedzą meteorologiczną tornada, trąby powietrzne i inne zjawiska wirowe występują na skutek niestabilnej równowagi w atmosferze, konwekcji i rozwoju prądów wstępujących. Dodatkowo niektóre tornada powstają w superkomórkach burzowych, gdzie występują uskoki wiatru i rozwija się mezocyklon. Tego typu niebezpieczne zjawiska pogodowe powstają na linii frontów atmosferycznych, gdzie stykają się ze sobą masy powietrzne o różnej termice. Elektrownie jądrowe nie mają wpływu na przebieg linii frontów atmosferycznych oraz na stan równowagi w atmosferze, a tym samym nie mogą powodować występowania zjawisk wirowych.</p> <p>Uwagę dotyczącą zwiększenia ilości gazów cieplarnianych w atmosferze w wyniku eksploatacji elektrowni jądrowych także należy uznać za niezasadną. W tomie IV raportu, w rozdziale IV.3 oraz w załączniku IV.3.4 „Analiza śladu węglowego” przedstawiono oszacowania emisji gazów</p>

	<p>wykorzystać, marnowaną do tej pory energię kinetyczną pary wodnej wypuszczanej z instalacji do atmosfery i zamienić traconą w ten sposób energię odpadową, w ciepło użyteczne w domach i innych budynkach gospodarczych. Skuteczne zastosowanie kogeneracji energetycznej energii skojarzonej w gospodarce energetycznej, z miejską siecią ciepłowniczą uchroni środowisko przyrodnicze przed emisją antropogenicznej pary wodnej do atmosfery.</p> <p>Duża ilość pary wodnej i innych gazów cieplarnianych emitowanych z wyżej wymienionych instalacji przemysłowych wpływa na zmiany klimatyczne (strefy klimatyczne) na Ziemi. Mikroklima powstały np. w rejonie elektrowni jądrowej wpływa na strefę klimatyczną i na kierunki wiatrów, a te kształtują pogodę — procesy termodynamiczne. Brakuje w wyżej wymienionych instalacjach dokładniejszych obliczeń efektów energetycznych (m.in. sprawności energetycznej), poprzez poznanie ilości pary wodnej mierzonej w tonach w przeliczeniu na jednostkę mocy zainstalowanej lub w przeliczeniu na ilości zużytego paliwa, wyrażona w tonach.</p>	<p>cieplarnianych w całym cyklu życia EJ i porównania uzyskanych wyników z emisją w cyklu życia alternatywnych źródeł energii. Wyniki analizy porównawczej wskazują, że wykorzystanie technologii jądrowej jest dla Polski wariantem niskoemisyjnym, w którym emisja gazów cieplarnianych znajduje się na poziomie porównywalnym do energetyki wodnej. Emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia elektrowni jądrowej są o dwa rzędy wielkości mniejsze niż emisje w cyklu życia przedsięwzięcia analogicznego, korzystającego z gazu lub węgla.</p> <p>W przedmiocie niniejszej uwagi należy wskazać, że wyniki analizy śladu węglowego omówiono szerzej w odpowiedzi na uwagę nr 68.</p>
524	<p>Słońce i Ziemia, jako doskonale zintegrowany ekosystem energetyczny. Słońce jest źródłem energii dla Ziemi, która jest geosystemem współzależności procesów zachodzących: w litosferze, hydrosferze, biosferze i atmosferze. Atmosfera jest obszarem transmisyjnym pomiędzy źródłem energii a ziemskim geosystemem. Dlatego w relacji Ziemi ze źródłem energii, najważniejszą funkcję pełni powietrze atmosferyczne w formie dwustronnej zdolności transmisji energii. Skład ilościowy i jakościowy powietrza atmosferycznego (otoczki gazowej) decyduje o ilości energii docierającej do Ziemi i decyduje o ilości oddawanego ciepła w przestrzeń kosmiczną przez geosystem, w tym szczególnie z udziałem warstwy chmurowej.</p> <p>Skład gazowy powietrza atmosferycznego powinien odpowiadać naturalnym potrzebom geosystemu i nie może być zanieczyszczony innymi gazami i pyłami zawieszonymi (podwyższoną wilgotnością i różnymi związkami chemicznymi) szkodzącymi przyrodzie i człowiekowi. Nadmiar pary wodnej emitowanej bardzo intensywnie w aglomeracjach miejskich oraz obiektach przedstawionych wyżej, jak np. chłodnie kominowe, które powodują bardzo znaczące zmiany w składzie powietrza atmosferycznego, wpływającego negatywnie na procesy termodynamiczne w troposferze Ziemi.</p> <p>Procesy termodynamiczne atmosfery oraz prawo grawitacji kształtują strefy klimatyczne i zjawiska pogodowe w poszczególnych rejonach, oraz w warstwie bliższej powierzchni Ziemi.</p> <p>Dolna część troposfery, w której widoczny jest wpływ zjawisk pionowego transportu masy, pędu i energii, zachodzącego dzięki turbulencji wywoływanej ścinaniem przepływu (lub prądami konwekcyjnymi) przy powierzchni Ziemi. Graniczna warstwa atmosfery (GWA), cechuje się charakterystycznym występowaniem wyraźnego cyklu dobowego w przebiegu zmienności poszczególnych elementów termodynamicznych, którego amplituda maleje z wysokością i zanika u górnej granicy GWA. W przebiegach czasowych obserwuje się również wzrastające z wysokością opóźnienie fazowe. W meteorologii warstwy granicznej interesują badaczy przede wszystkim procesy wymiany pionowej, zarówno ze względu na ich intensywność, jak i też ze względu na ich funkcję w procesach wymiany między powierzchnią planety a atmosferą.</p> <p>Od górnej granicy warstwy przyziemnej do wysokości typowej 1 - 2 km nierównomiernie nagrzewanie powierzchni planety i wymiana energii z atmosferą, w dolnej części warstwy granicznej - warstwie przyziemnej o grubości od kilku do ok.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zróznicowanie klimatu na kuli ziemskiej i występowanie stref klimatycznych zgodnie z ogólną wiedzą meteorologiczną wynika z następujących czynników: szerokość geograficzna, odległość od mórz i oceanów, występowanie prądów morskich, wysokość nad poziomem morza. Elektrownia jądrowa nie wpływa na zmianę żadnego z powyższych czynników dlatego nie wpływa na zmiany stref klimatycznych – w świetle powyższego przedmiotową uwagę należy uznać za niezasadną.</p> <p>Procesy zachodzące w granicznej warstwie atmosfery są zróżnicowane i zależne od warunków lokalnych, m.in. od ukształtowania i użytkowania terenu. Budowa i eksploatacja będzie wiązała się ze zmianą użytkowania terenu, dlatego w raporcie przeprowadzono szczegółową analizę wpływu przedsięwzięcia na klimat lokalny, w tym oszacowano emisję gazów cieplarnianych w cyklu życia.</p> <p>Wyniki ww. analiz opisano szerzej w odpowiedziach na uwagi nr 520 i nr 68.</p>

	<p>stu metrów i w zależności od warunków, przede wszystkim stanu równowagi statycznej. W aglomeracjach miejskich zwiększona ilość odparowanej wody do powietrza zmienia własności termodynamiczne tej warstwy atmosfery. Do tego jeszcze dochodzą inne gazy cieplarniane, tworząc mieszaninę gazów bardzo aktywnych również chemicznie. Ochrona jakościowa powietrza atmosferycznego winna polegać również na zapobieganiu powstawania stanów znacznego przekraczania norm zdrowotnych - stężeń zanieczyszczenia (popularnie określanych jako „smog”) oraz ilości pary wodnej, które razem mają wpływ na zmianę własności fizykochemicznych powietrza atmosferycznego i stan jakości powietrza potrzebnego do oddychania</p>	
525	<p>Skład chemiczny atmosfery okołozemskiej - makroskładniki: azot 75 - 78 procent; tlen 20-24 procent; CO₂ 0,3 - 0,6 promila oraz argon i inne gazy szlachetne razem 0,5 — 1,5 procent. Taki ma skład czyste powietrze i to jest właśnie czyste powietrze. W aglomeracjach miejskich obserwuje się zwiększoną ilość pyłów i aerozoli (gazy cieplarniane) 1,5 — 3,5 procent oraz pary wodnej w bardzo dużym stężeniu. Sumaryczne zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego może przekraczać nawet 5 procent. Europejska polityka klimatyczna tzw. „zielonego ładu”, nie rozwiązuje problemów związanych z zanieczyszczeniem powietrza. Walczy z dwutlenkiem węgla (który nie jest gazem cieplarnianym), a pomija: fenole, dioksyny, furany, perfluorowęglowodory, sześć fluorek siarki i kilkaset innych substancji zanieczyszczających powietrze ponad sto razy więcej. Faktyczne zanieczyszczenie, które szkodzi naszemu zdrowiu i przyrodzie, pochodzi z wyżej wymienionej instalacji przemysłowej. Substancje chemiczne zanieczyszczające powietrze, zanieczyszczają również wody opadowe, których skład chemiczny nie jest badany. Substancjami zanieczyszczającymi powietrze są rzeczywiste gazy cieplarniane, których ilość (ponad 500) przybywa z każdym rokiem. Antropogeniczna zmiana składu powietrza atmosferycznego wpływa na obserwowane obecnie gwałtowne zjawiska atmosferyczne i hydrologiczne. Gwałtowne opady deszczu i podwyższenie poziomu wód gruntowych niezatrzymanych w glebie i warstwach wodonośnych dla dostatecznej retencji wody na terenach zielonych. Susze z kolei powodują obniżanie poziomu wód gruntowych w czasie intensywnej wegetacji roślin.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Zgodnie z ogólną wiedzą meteorologiczną dwutlenek węgla jest jednym z gazów cieplarnianych, które powodują zmiany klimatu. Potwierdzają to wszystkie raporty IPCC – uwaga w tym zakresie jest niezasadna. Pozostała część wypowiedzi stanowi opinię jej autora na temat składu powietrza atmosferycznego i jego modyfikacji na obszarach aglomeracji miejskich. Opinia ta nie odnosi się do przedmiotowej inwestycji, jaką jest elektrownia jądrowa – w związku z powyższym przedmiotową opinię uwagę uznać za niezasadną.</p>
526	<p>Masa cząsteczkowa wody wynosząca 18,02 g/mol, jest istotnie mniejsza od efektywnej masy molowej powietrza suchego tj. 29 - 31 g/mol. Zatem, jeśli w pewnej objętości powietrza znajdzie się para wodna, będzie ona lżejsza od tej samej objętości powietrza suchego. Różnice ciężaru powietrza suchego i wilgotnego powodują istotne efekty wypornościowe, których uwzględnienie znacznie zwiększa stopień komplikacji opisu zjawiska i obliczeń procesu turbulencji w powietrzu atmosferycznym. Czynniki niniejsze zwiększają anomalie termodynamiczne w atmosferze, które to procesy z kolei wpływają negatywnie na rozwój flory i fauny oraz życie ludzi. Gęstość czystego powietrza w temp. 20°C wynosi 1,2 kg/m³. Jeżeli zanieczyścimy innymi substancjami, to jego gęstość wzrośnie i wzrośnie siła rażenia takiej masy powietrza - powstałej z różnicy temperatur gorącego powietrza i zimnego oraz bardzo wilgotnego i suchego. Powstająca większa energia kinetyczna wpływa na kierunki wiatrów, które kształtują pogodę i negatywne procesy termodynamiczne. Widoczna gołym okiem mgła - aerozoli składający się z drobnych kropelek wody lub kryształków lodu zawieszonych w powietrzu w pobliżu powierzchni Ziemi. Aerozol ten zawiera również substancje zanieczyszczające. Kropelki mgły tworzą się najczęściej na jądrach kondensacyjnych takich składników, cząstek różnych</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Uwaga stanowi opinię na temat masy cząsteczkowej wody, gęstości powietrza i powstawania mgieł. Przedmiotowa uwaga nie odnosi się do przedmiotowej inwestycji, jaką jest elektrownia jądrowa – w związku z powyższym należy uznać ją za niezasadną.</p>

	<p>związków chemicznych (gazów cieplarnianych), emitowanych do powietrza. Chmury w wyższych warstwach atmosfery tworzą skupiska kondensatów również substancji zanieczyszczających (różne związki chemiczne są jądrami kondensacji) i cząsteczek wody (pary wodnej), pochodzące z emisji. Ochładzanie zmniejsza prężność pary nasyconej i dalsze ochładzanie wywołuje przesylenie i kondensację. Chmury są obiektami badań fizyki chmur (mikrofizyka oraz makrofizyka). Fizyka chmur zajmująca się zbiorowiskiem unoszących się w powietrzu cząstek w postaci kropelek wody, kryształów lodu, ich mieszaniny oraz innych substancji chemicznych, potwierdza zachodzące procesy. Wpływ czynników fizykochemicznych w tym siły ciężkości i ruchu względem powietrza (prędkości wiatru) i wzajemnego oddziaływania. Skraplanie może zachodzić przy odpowiednim ciśnieniu i temperaturze. Bardzo złożony proces kondensacji i skraplania zachodzi inaczej, gdy w powietrzu atmosferycznym znajdują się zanieczyszczenia, które stają się zarodkami rodzących się kropelek cieczy spadających później na powierzchnię ziemi w postaci zanieczyszczonego deszczu.</p>	
527	<p>W Polsce i UE jest system uznaniowy w ochronie środowiska. Nie ma jeszcze systemu pełnego monitoringu. Na przykład, brak badania składu chemicznego deszczówki (wody opadowej), wilgotności powietrza wraz z zanieczyszczeniem powietrza. Wilgotność powietrza (ilość opadów) jest mierzona w systemie badań Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, a zanieczyszczenie powietrza w odrębnym i nieskorelowanym programie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Przy czym: PM 10 i PM2,5 (badania wykonywane co godzinę) nie są badaniami składu chemicznego substancji zanieczyszczających powietrze. Każda miejska aglomeracja ma trochę inny skład chemiczny (w miejscu i czasie). Dlatego nie mamy informacji o źródłach zanieczyszczających powietrze (kto i czym zanieczyścił).</p> <p>Para wodna jest gazem cieplarnianym, który ma największy wpływ na zachodzące procesy termodynamiczne w atmosferze. Chłodnie kominowe dużej elektrowni jądrowej dostarczają duże ilości tego gazu. Jeżeli takich instalacji będzie dużo, to zaparujemy całe środowisko naturalne. Rozwój bakterii i wirusów będzie nieograniczony, ponieważ ograniczymy wpływ promieniowania słonecznego potrzebnego do różnych procesów fizykochemicznych w atmosferze ziemskiej. W tym procesy: fotosyntezy oraz foto-dezynfekcji drobnoustrojów i inne. W jakim celu konstruować takie instalacje? , które zagrażają zdrowiu i życiu.</p> <p>Bardzo wilgotne i zawierające inne gazy cieplarniane powietrze atmosferyczne (mieszanka gazowa) skażonego powietrza jest obszarem przenoszenia również wirusów i przyczynia się do rozwoju pandemii. Dodatkowo jeszcze, wymienione instalacje energetyczne są bardzo kosztowne i przyczyniają się do wzrostu cen energii. Ceny energii decydują o rozwoju całej gospodarki. Rosnące i niestabilne ceny energii wpływają na wzrost kosztów całej produkcji, która wywołuje inflację, co jest od wielu lat dobrze widoczne. Obieg wody w przyrodzie pod wpływem energii promieniowania słonecznego bilansuje procesy termodynamiczne, które mają decydujący wpływ na strefy klimatyczne Ziemi. Jeżeli zwiększymy dodatkowo udział wody i pary wodnej oraz substancji chemicznych w bilansie atmosfery planety, wpłyniemy w sposób rzeczywisty na „zmiany klimatu” oraz zmiany pogody — nowe zjawiska i procesy fizykochemiczne zachodzące w atmosferze, które szkodzą przyrodzie i człowiekowi. Nie odróżnia się „zmian klimatycznych” (zmian w strefach klimatycznych) od nowych zjawisk atmosferycznych, tzw. anomalii pogodowych wywołanych przez wyżej przedstawione czynniki. Obecnie obserwowane anomalie, jak: lokalne trąby powietrzne, potężne wichury, lawiny błotne, nawałnice (wiatr,</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Uwagi stanowią opinię autora i nie są przedmiotem obecnie prowadzonego postępowania o wydanie decyzji środowiskowej.</p> <p>Zagadnienia dotyczące chłodni kominowych, które nie występują w wariantcie 1A wskazanym do realizacji - opisano w odpowiedzi na uwagę nr 520.</p>

	<p>woda, śnieżyca), susze i powodzie, nieznane były w przeszłości o tak dużej sile działania. Zmiana składu powietrza atmosferycznego wpływa na obserwowane obecnie gwałtowne zjawiska atmosferyczne. Ilość pary wodnej i kumulacja w warstwach chmurowych oraz kierunki wiatrów kształtują pogodę. Substancjami zanieczyszczającymi powietrze są rzeczywiste gazy cieplarniane, których ilość przybywa z każdym rokiem. Walczy się z dwutlenkiem węgla (który nie jest gazem cieplarnianym i nie szkodzi przyrodzie oraz człowiekowi), a pomija: dioksyny, furany, perfluorowęglowodory, sześćfluorek siarki, benzo(a)piren, fenole i kilkaset innych substancji zanieczyszczających powietrze, które szkodzą naszemu zdrowiu i przyrodzie.</p> <p>Emisja dużej ilości antropogenicznej pary wodnej do atmosfery jest dużym zagrożeniem dla środowiska naturalnego oraz dla człowieka. Energia promieniowania słonecznego i ilość pary wodnej kształtuje warunki klimatyczne na Ziemi strefy klimatyczne. Podstawowym warunkiem życia na Ziemi jest obieg (krążenie) węgla i wody oraz azotu w przyrodzie. W proporcjach wyznaczonych przez warunki przyrodnicze. W różnych publikacjach jest wiele nieprawdziwych informacji na temat funkcjonowania przyrody pod względem ilości pary wodnej. Nie odróżnia się „zmian klimatycznych” - stref klimatycznych od nowych zjawisk atmosferycznych, tzw. anomalii pogodowych (anomalii termodynamicznych atmosfery). Obecnie obserwowane anomalie, jak: lokalne trąby powietrzne, potężne wichury, lawiny błotne, nawałnice wodne oraz śnieżyce, susze i powodzie, nieznane były w przeszłości o tak dużej dynamice. Zmiana składu powietrza atmosferycznego wpływa na obserwowane obecnie gwałtowne zjawiska atmosferyczne. Ilość pary wodnej i kumulacja jej w warstwach chmurowych oraz kierunki wiatrów kształtują pogodę i gwałtowne zmiany. Substancjami zanieczyszczającymi powietrze są rzeczywiste gazy cieplarniane, których przybywa z każdym rokiem. Szczególnie przybywa dużo pary wodnej pochodzącej z obszarów lądowych (aglomeracje miejskie).</p>	
528	<p>Warunki życia na Ziemi zapewnia obieg węgla, wody i azotu w przyrodzie, pod wpływem naturalnych czynników. Zanieczyszczenia chemiczne powietrza atmosferycznego i zwiększona ilość wody powodują zakłócenia termodynamiczne. Antropogeniczna para wodna jest najbardziej wpływowym gazem cieplarnianym i dlatego jej podwyższona zawartość w atmosferze ma duży wpływ na radykalne zmiany warunków istniejącego ekosystemu energetycznego w atmosferze Ziemi. Błędne rozpoznanie i postępowanie przekłada się na wzrost cen energii, rozwój wirusów i pandemii oraz pogorszenie warunków ekonomicznych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Oddziaływanie przedsięwzięcia na powietrze atmosferyczne (zanieczyszczenia konwencjonalne) opracowano w sposób wypełniający wymagania określone w postanowieniu GDOŚ z 25 maja 2016 r., znak: DDOŚ-OA.4205.1.2015.23, określającym zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Wyniki szczegółowej analizy oddziaływania na powietrze atmosferyczne, w której oszacowano wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza we wszystkich fazach przedsięwzięcia, oraz na podstawie których wykonano modelowanie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń do powietrza i ocenę wpływu na ludzi i środowisko, zaprezentowano w raporcie (tom IV, rozdział IV.9 „Oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego”), oraz jego uzupełnieniu z 23 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1313.</p> <p>Wpływ przedsięwzięcia na powietrze atmosferyczne oszacowano w oparciu o wyniki modelowania wykonanego w skali regionalnej dla otoczenia analizowanej inwestycji. Przy zastosowaniu najlepszych możliwych metod wykazano, że przedsięwzięcie (zarówno w fazie realizacji jak i eksploatacji) będzie miało pomijalne i czasowe znaczenie w odniesieniu do zmian jakości powietrza.</p>
529	<p>Duże elektrownie jądrowe są największym źródłem emisji pary wodnej i tworzenia warstwy chmurowej. Powierzchnia parowania do ilości pary wodnej - ilość pary wodnej w przeliczeniu na powierzchnię parowania jest najwyższa. Dodatkowo jeszcze parowanie odbywa się równo przez cały rok, bez względu na pory roku i okresy wegetacyjne. Obecnie budowane duże elektrownie jądrowe z bardzo obszernym systemem chłodzenia i emisją pary wodnej do atmosfery, stwarzają zagrożenie środowiskowe. Chłodnie kominowe w promieniu od 50 do 100 kilometrów, stwarzają mikroklimat mający wpływ na strefy klimatyczne Ziemi. Regionalne mikroklimaty mają wpływ na kierunki wiatrów, które z kolei mają wpływ na strefy klimatyczne Ziemi. W jakim celu konstruować takie instalacje?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiadając w przedmiocie niniejszej uwagi: należy wyjaśnić, że wskazany we wniosku preferowany wariant realizacji przedsięwzięcia nie obejmuje budowy chłodni kominowych.</p> <p>W przedmiocie niniejszej uwagi odpowiedź jest tożsama z odpowiedzią udzieloną na uwagę nr 520.</p>

530	<p>The World Nuclear Industry Status Report 2019 Mycle Schneider Independent International Consultant on Energy. Niniejszy raport pokazał w całej rozciągłości, jakie są problemy: finansowe, inwestycyjne i technologiczne z bardzo dużymi instalacjami reaktorów jądrowych i systemami chłodzenia. Z zaplanowanych i podjętych inwestycji, tylko niecałe 10 procent instalacji zostało zrealizowanych. Z punktu widzenia ochrony „klimatu” to bardzo dobrze, bo uchroniona została atmosfera ziemską od nadmiaru wody w 90 procentach.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Uwaga nie odnosi się do przedmiotu niniejszej sprawy – opinia niezasadna.</p>
531	<p>Bill Gates poinformował, że buduje „rewolucyjny reaktor jądrowy”. Wieloletnie doświadczenia dużych prywatnych korporacji dotyczących inwestycji w energetykę jądrową, potwierdziły nierentowność budowy elektrowni z obszernymi dużymi chłodniami kominowymi. Przedłużający się czas budowy oraz nieprzewidywalne koszty końcowe spowodowały, że wiele rozpoczętych inwestycji nie zostało ukończonych. Straty były bardzo duże i wielkie korporacje finansowe, uległy degradacji, a wiele z nich poniosło straty, doprowadzające do likwidacji. Bill Gates doszedł do wniosku, że trzeba budować mniejsze elektrownie z przewidywalnymi kosztami. Do tego jest potrzebna produkcja seryjna reaktorów jądrowych, których koszty będą znane jeszcze przed zakupem. Ze wstępnych obliczeń, elektrownię jądrową (SMR) o mocy 345 MW można wybudować już za 1 mld dolarów. Gdy będzie przemysłowa produkcja seryjna reaktorów jądrowych, ceny zostaną bardziej ustabilizowane i znane dokładne koszty przed rozpoczęciem inwestycji. Małe elektrownie jądrowe (SMR), mają szansę stać się rentownymi instalacjami energetycznymi oraz nie będą szkodzić środowisku, pod warunkiem, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkowane będą seryjnie i w ten sposób cena jednostkowa małego reaktora jądrowego zostanie obniżona wielokrotnie. – moc reaktora jądrowego (modułowa) zostanie dobrana do całkowitego zagospodarowania energii cieplnej, wraz z pełnym zastosowaniem odpowiedniego systemu chłodzenia. Wykorzystana energia kinetyczna oraz energia cieplna wody zostanie dostarczona do sieci ciepłowniczej odpowiedniej aglomeracji miejskiej. Nie będzie emisji pary wodnej, jeżeli moc zainstalowana SMR pod względem energii cieplnej dobrana zostanie do wielkości miejskiej aglomeracji - odbiorcy ciepła w stu procentach. W ten sposób nie trzeba będzie budować wielkich chłodni kominowych i tracić dwie trzecie energii 	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Uwaga dotycząca wypowiedzi Billa Gatesa nie odnosi się do przedmiotu niniejszej sprawy – opinia niezasadna. W kontekście SMR - odpowiedź jak w uwadze nr 244.</p>
532	<p>Duże elektrownie jądrowe stanowią potężne instalacje, które w promieniu ok. stu kilometrów wytwarzają tzw. mikroklimat w danym regionie na powierzchni Ziemi. Mikroklimat ze względu na nadmierne parowanie do atmosfery, bez względu na temperaturę otoczenia. Warunki mikroklimatyczne wpływają na kierunki wiatrów, które kształtują pogodę i warunki atmosferyczne o zasięgu regionalnym. Zmiany regionalne wpływają na warunki termodynamiczne całej atmosfery. Chłodnie kominowe - potężne komory chłodnicze w dużym stopniu oddziałują na skład powietrza atmosferycznego i zachodzące zjawiska w atmosferze.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Odpowiadając w przedmiocie niniejszej uwagi należy wyjaśnić, że wskazany we wniosku preferowany wariant realizacji przedsięwzięcia nie obejmuje budowy chłodni kominowych. Odpowiedź jak w uwadze nr 520.</p>
533	<p>Proces rozszczepienia jądra atomowego jest reakcją łańcuchową, która musi być w pełni kontrolowana w czasie i przestrzeni, pod względem wzrostu temperatury. Pełna kontrola uwzględnia jedną sekundę rozłożoną na dziesiątki jej części. Przyrost temperatury w bardzo krótkim czasie jest tak bardzo gwałtowny, że jej wartość w stopniach Celsjusza przekracza granice wytrzymałości materiałowych. Nawet najbardziej odpornych materiałów (tzw. materiałowo-odpornych), części instalacji. Dlatego proces chłodzenia, składający się z wielu kanałów odbierania ciepła (obieg pierwotny i wtórny), decyduje o zdolności zapanowania nad procesem termicznym rozszczepiania jądra atomowego. Krótki czas odbioru tak dużej energii cieplnej i</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiadając w przedmiocie niniejszej uwagi należy wyjaśnić, że wskazany we wniosku preferowany wariant realizacji przedsięwzięcia nie obejmuje budowy chłodni kominowych. W zakresie wpływu chłodni kominowych na mikroklimat - odpowiedź jak w uwadze nr 520. Ponadto należy zaznaczyć, iż nowoczesne reaktory jądrowe posiadają ujemny temperaturowy współczynnik reaktywności. Oznacza to spadek reaktywności wraz ze wzrostem temperatury, który zapobiega niekontrolowanemu przyrostowi reaktywności w trakcie pracy elektrowni jądrowej.</p>

	<p>sposób przekazania jej na bezpieczną odległość decyduje o bezpieczeństwie całego reaktora jądrowego. Jest wiele systemów chłodzenia i stale są ulepszone sposoby pozyskiwania energii z równoczesnym zwiększaniem bezpieczeństwa.</p> <p>Mamy kilka generacji instalacji reaktorów jądrowych do celów energetycznych i najnowsze generacje powstawały w kolejnych latach. Zwiększanie bezpieczeństwa całego urządzenia jest wykonywane kosztem zmniejszenia sprawności energetycznej instalacji. Sprawność energetyczna jest obniżana kosztem bezpieczeństwa, które wymaga ulepszenia systemu chłodzenia. Proponowane rozwiązanie technologiczne z zastosowaniem małych reaktorów jądrowych i nowego systemu chłodzenia pozwoli usprawnić cały proces, począwszy od rozszczepienia jądra atomowego aż do schłodzenia procesu termicznego i odbioru bezpiecznej energii.</p> <p>Najbardziej wpływowym gazem cieplarnianym oddziaływającym na strefy klimatyczne Ziemi, jest para wodna. Elektrownie jądrowe są największym źródłem pary wodnej i tworzenia warstwy chmurowej. Ilość pary wodnej w przeliczeniu na powierzchnię parowania jest bardzo duża oraz bezwzględna na porę roku. Dlatego też działanie chłodni kominowych jest tak bardzo destrukcyjne w termodynamice atmosfery.</p>	
534	<p>Uzależnienie od importu paliwa jądrowego oraz importu przestarzałej technologii jest niekorzystne dla gospodarki krajowej. Budowa dużej elektrowni jądrowej jest nierentowna. Efekty środowiskowe omawianej instalacji są sprzeczne z porozumieniem klimatycznym - Paryż COP21 (redukcja gazów cieplarnianych). Energia elektryczna uzyskana z energii jądrowej jest co najmniej dwa razy droższa od energii elektrycznej uzyskanej z węgla kamiennego, nie mówiąc już o węglu brunatnym. Sprawność energetyczna dużej instalacji jądrowej jest poniżej 10 proc. Można przedstawić zarzuty niegospodarności decydentom i działania na szkodę interesu publicznego. Omawiana inwestycja w energetykę jądrową zwiększy deficyt handlowy Polski i przyczyni się do wzrostu zadłużenia kraju. Wyższe ceny energii elektrycznej obniżą konkurencyjność polskiej gospodarki. Wbrew temu, co jest medialnie propagowane na temat emisyjności, energetyka jądrowa nie może zostać zaliczona do instalacji bezemisyjnej z dwóch powodów.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odnosząc się do uwagi dotyczącej porozumienia paryskiego należy zaznaczyć, że porozumienie paryskie podpisane w 2015 r., ma na celu ograniczenie globalnego ocieplenia do poziomu poniżej 2 st. C (docelowo 1,5 st. C) w odniesieniu do poziomu z epoki przedprzemysłowej. Dodatkowe cele porozumienia to mitygacja i adaptacja do zmian klimatu. Każdy kraj podpisujący porozumienie jest zobowiązany do ustalenia na poziomie krajowym wkładu, czyli indywidualnego celu łagodzenia zmian klimatu i ograniczenia poziomu emisji krajowych. Zobowiązania Polski są regulowane na poziomie UE. Zobowiązanie UE polega na ograniczeniu w latach 2021-2030 emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55% w stosunku do poziomu z 1990 r. Technologie niskoemisyjne, takie jak energia jądrowa, mają zasadnicze znaczenie dla realizacji zobowiązań UE w zakresie redukcji emisji. Z tego powodu przedmiotowa uwaga w kontekście porozumienia paryskiego jest niezasadna</p> <p>Odpowiadając na uwagę dotyczącą emisyjności energetyki jądrowej należy zaznaczyć, że w rozdziale IV.3 oraz w załączniku IV.3.4 „Analiza śladu węglowego” raportu dokonano oszacowania emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia EJ i porównano wyniki z emisją w cyklu życia alternatywnych źródeł energii. Wyniki analizy porównawczej wskazują, że wykorzystanie technologii jądrowej jest dla Polski wariantem niskoemisyjnym, z emisją gazów cieplarnianych na poziomie porównywalnym do energetyki wodnej. Emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia elektrowni jądrowej są o dwa rzędy wielkości mniejsze niż emisje w cyklu życia przedsięwzięcia analogicznego, korzystającego z gazu lub węgla. W kontekście wyników analizy śladu węglowego – odpowiedź jak w uwadze nr 68.</p> <p>Odpowiadając na uwagę dotyczącą sprawności energetycznej EJ należy wskazać, że zgodnie z informacjami przedstawionymi w raporcie tom II, rozdział II.2.1, sprawność bloku to ok. 35,6% brutto/32,7% netto.</p> <p>W kontekście kosztów inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 34.</p>
535	<p>Od paru dziesięcioleci nie ma istotnych postępów w technologiach zmiany energii rozszczepienia na energie użyteczne (elektryczna, cieplna czy mechaniczna). Od trzech dziesięcioleci ilość reaktorów energetycznych waha się od około 430 do 400 z tendencją raczej malejącą. Ich udział w globalnej produkcji energii zmalał. Najlepszym przykładem są tutaj nasi zachodni sąsiedzi, którzy zamknęli prawie wszystkie swoje elektrownie atomowe a parę ostatnich jest w fazie wygaszania</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Odnosząc się do argumentu, iż „Od paru dziesięcioleci nie ma istotnych postępów w technologiach zmiany energii rozszczepienia na energie użyteczne (elektryczna, cieplna czy mechaniczna)” należy wskazać, że twierdzenie to jest słuszne, jednak nie jest to związane z zamianą energii pochodzącej z rozszczepienia, lecz z przełożeniem energii cieplnej na elektryczną i sprawnością turbin. W związku z powyższym kwestia sprawności procesu dotyczy większości elektrowni na świecie, w tym elektrowni konwencjonalnych, i nie jest związana wyłącznie z energetyką jądrową.</p> <p>Przykład „naszych zachodnich sąsiadów” wkracza poza zakres sprawy.</p>
536	<p>Inną kwestią są koszty energii wytwarzanej przez elektrownię atomową od nierealnych 800 dolarów za kilowat przez 2, 3, 4 tysiące dolarów za kilowat. Na niektórych obiektach w USA koszt ten doszedł nawet do 8, 10 tysięcy dolarów za kilowat. Potwierdzałyby to tezę, że energia jądrowa to dziś najdroższa energia na świecie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Autor uwagi nie wskazał na źródła pochodzenia informacji, wobec czego nie można się odnieść do danych dot. wskazywanych kosztów. Niemniej jednak zgodnie z analizami przeprowadzonymi przez OECD (https://www.oecd-nea.org/lcoe/), które wskazują na globalne ceny kilowata energii przy różnych założeniach i kosztach - 5 pierwszych miejsc rankingu, gdzie wyliczono cenę megawatogodziny, zajmują elektrownie jądrowe: 1 miejsce - szwedzka, 3 - szwajcarska, 4 - francuska. Na 10 najtańszych źródeł wytwórczych 6 miejsc, obok wiatraków i elektrowni słonecznych, zajmują elektrownie jądrowe.</p>

537	<p>Jeżeli chodzi o koszty budowy dwóch jedynych po 2000 roku reaktorów energetycznych w Europie (Flamanville i Olkiluoto) to zostały one przekroczone 3-4 krotnie a czas oddania do użytku tych instalacji wzrósł z planowanych 5 lat do 10 i 13 lat. Nadal nie ma informacji o podłączeniu reaktora z Olkiluoto do sieci</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Koszty budowy reaktorów energetycznych w Europie (Flamanville i Olkiluoto) oraz opóźnienia na budowie nie są przedmiotem niniejszego postępowania z uwagi na warunki lokalne, czasowe oraz inne. Należy jednak zauważyć, że każde duże przedsięwzięcie infrastrukturalne jest zależne od uwarunkowań lokalnych, krajowych i nie powinno się z nimi porównywać przedsięwzięcia budowy elektrowni na Pomorzu, ale wykorzystać ewentualne doświadczenia.</p> <p>Reaktor Olkiluoto-3 (OL-3) osiągnął pierwszą krytyczność 21 grudnia 2021 r., a jego podłączenie do fińskiej sieci energetycznej nastąpiło 12 marca 2022 r. Z dniem 1 maja bieżącego roku OL3 rozpoczął regularną pracę.</p> <p>W kontekście opóźnień budowy elektrowni Olkiluoto - odpowiedziano jak w uwadze nr 172.</p>
538	<p>Warto w tym miejscu wskazać, że przy odpowiedniej poprawie efektywności energetycznej (zastosowanie technologii termomodernizacji i oszczędności energii) polska energetyka i ciepłownictwo mogłyby być w całości w stabilny sposób oparte na źródłach energii odnawialnej (energii z wiatru, słońca, odpadów, geotermii itp.). Byłaby to znacznie bezpieczniejsza, tańsza i prospołeczna alternatywa dla atomu. Po drugiej stronie mamy drogą, wysoce scentralizowaną, importowaną technologię i importowane paliwo kopalne (uran). Warto w tym miejscu wspomnieć o problemach z bezpieczeństwem samej technologii jądrowej czy bezpieczeństwie i kosztach składowania odpadów jądrowych. Groźne katastrofy ze stopieniem się rdzenia (Three Mile Island, Windscale, Czarnobyl, Fukushima) przekroczyły wiele tysięcy razy obliczone uprzednio prawdopodobieństwo tego typu zdarzeń. Po Czarnobylu realna ilość ofiar śmiertelnych przekroczyła tysiące razy oficjalne dane. Koszty neutralizacji stopienia się trzech czy czterech rdzeni w reaktorze w Fukushima przekroczyły dziesiątki miliardów dolarów a czas zakończenia tych prac oddala się na bliżej nie określony horyzont. Na zanieczyszczoną radioaktywnie wodę składowaną na terenie elektrowni w Fukushima zaczyna brakować miejsca i rozważa się jej wpuszczanie do oceanu lub już się to robi.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy</p> <p>W kontekście uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg. PEP2040 oraz w aspekcie odnawialnych źródeł energii – odpowiedź jak w uwadze nr 8.</p> <p>W kontekście uwagi dotyczącej awarii w Czarnobylu oraz Fukushima - odpowiedź jak w uwadze nr 330.</p>
539	<p>Tak na dobrą sprawę nie ma w Europie ani na świecie bezpiecznych składowisk zużytego paliwa na potrzebny czas rzędu od 1000 do 10 000 lat. Co najmniej tyle czasu zużyte paliwo musi być ciągle schładzane. Dwie wielkie katastrofy w Związku Radzieckim w Kisztyń spowodowane były awarią chłodzenia odpadów. Ich skutki radioaktywne dla ludzi i zwierząt były o wiele większe i groźniejsze niż w Czarnobylu. Co do kwestii odpadów atomowych to w Polsce nie ma miejsca na takie składowisko a koszty ich wywozu przekroczyłyby dziesiątki miliardów dolarów. Inaczej będą one swoistą bombą zegarową. Problemem są obecnie składowane w tysiącach ton odpady niebezpieczne na terenie całego kraju a co dopiero mówić o odpadach radioaktywnych. Nie ma też na świecie elektrowni atomowej, która byłaby w 100% „szczelna”. Zawsze będą występowały „podcieki” do wód gruntowych w promieniu 50-100 kilometrów.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście odpadów radioaktywnych - odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p> <p>W odniesieniu do sugerowanych w uwadze „podcieków” do wód gruntowych należy zauważyć, że projekt elektrowni wyposażonej w bloki energetyczne API000 wyklucza bezpośrednie uwolnienia do wód gruntowych. Ponadto zarówno teren elektrowni jądrowej, jak i jej otoczenie będzie objęte programem monitoringu radiacyjnego środowiska zgodnego z r.p.m.r.</p>
540	<p>Dla Polski priorytetem powinna być modernizacja jej przestarzałej sieci energetycznej (redukcja strat na sieciach) oraz rozwój magazynowania energii (zarówno wielkie magazyny jak i małe lokalne). Technologie te są już znane i wypróbowane (magazynowanie przez wodór, przemiany fazowe, przemiany chemiczne i elektrownie szczytowo-pompowe). Ponadto elektrownia atomowa nie jest technologią na czas wojny, jaka toczy się już od jakiegoś czasu za naszą wschodnią granicą</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Na wstępie należy podkreślić, że kwestia sposobu funkcjonowania dystrybucyjnych sieci elektroenergetycznych pozostaje poza zakresem postępowania administracyjnego prowadzonego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla pierwszej polskiej elektrowni jądrowej.</p> <p>Każde przedsiębiorstwo energetyczne w zakresie sieci elektroenergetycznych zarówno przesyłowych, jak i dystrybucyjnych, opracowuje 10-letni plan rozwoju, w którym analizowane są obecne i przyszłe potrzeby inwestycyjne. Ww plan podlega zatwierdzeniu przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Wnioskodawca nie jest podmiotem odpowiedzialnym za realizację tych działań.</p> <p>Ponadto, przedstawione w uwadze rodzaje magazynów energii są wciąż w fazie rozwoju, a ich wykorzystanie na dużą skalę nie ma do tej pory zastosowania komercyjnego.</p> <p>W kontekście potencjalnego zagrożenia działaniami wojennymi – odpowiedź jak w uwadze nr 164.</p>

541	<p>Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe argumenty śmiało można stwierdzić, że wybór preferowanej lokalizacji elektrowni jądrowej Lubiatowo — Kopalino jest jednym z najgorszych możliwych zarówno dla turystyki, lokalnych mieszkańców jak i tamtejszej przyrody. Planowana w związku z ewentualną budową elektrowni wycinka przecudnych, dziewiczych lasów, degradacja cennych przyrodniczo obszarów Natura 2000 i innych przyrodniczych oraz turystycznych miejsc takich jak okoliczne łąki, pola uprawne, polne trakty, szlaki i uroczyska jest zwykłą zbrodnią i „rozbojem w biały dzień”. Warto w tym miejscu wspomnieć, że trwałemu zniszczeniu uległaby jedna z najpiękniejszych plaż nad polskim wybrzeżem (Stąjszewo, Stilo). Tragedią byłoby również codzienne zasysanie przez ewentualną Elektrownię potężnej ilości wody z Bałtyku a następnie wypuszczanie jej podgrzanej o 10°C z powrotem do niego (gwarantowany rozwój sinic i zniszczenia morskiej fauny). Sam pomysł lokalizacji tak dużej elektrowni jądrowej w tak niezwykle atrakcyjnym obszarze turystycznym i na tak dziewiczych terenach (najpiękniejsze plaże, lasy) jest kuriozalny i brak jest wytłumaczenia dla tego typu działań.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji – odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście wpływu na przyrodę (w tym obszar Natura 2000) – odpowiedź jak w uwadze nr 2, 71, 75. W kontekście odprowadzania wód chłodniczych i oddziaływania przedsięwzięcia na wody morskie - odpowiedź jak w uwadze nr 7. W kontekście wzrostu temperatury wód morskich i zakwitów sinic - odpowiedź jak w uwadze nr 105 oraz nr 109.</p>
542	<p>To na południu Polski zlokalizowana jest infrastruktura sieciowa na potrzeby energetyczne przemysłu. Argument, że tak jest najtaniej, bo woda do chłodzenia reaktorów „jest za darmo”, nie jest przekonujący. Są inne technologie, są inne, już zdewastowane przez przemysł miejsca. Nie może być zgody na ułatwienia i oszczędności dla tej czy innej spółki energetycznej kosztem dewastacji ostatnich, nieskażonych terenów i wód Bałtyku. Ponadto realne są obawy, że inwestycja ta zostanie rozpoczęta i nieukończona, a pozostanie po niej jedynie cementarzysko złomu i betonu.</p> <p>Liczymy gorąco na to, że Państwa instytucja w wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych wyciągnie z nich odpowiednie wnioski i skutecznie zablokuje możliwość postępu dalszych działań ukierunkowanych na realizację elektrowni atomowej na bałtyckiej plaży.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
543	<p>Wybór lokalizacji pod budowę EJ w terenie niezurbanizowanym, o niezwykłych walorach naturalnych nie powinien spotkać się z aprobatą Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, którego stanowisko zawsze powinno reprezentować ochronę polskich dóbr naturalnych, których odtworzenie nie będzie możliwe po ingerencji urbanizacyjnej lub przemysłowej.</p> <p>Teren gminy Choczewo od lat należał do polskich skarbów narodowych: pas wybrzeża od Łeby do Białogóry jest obszarem, którego wartość naturalna jest na tyle wysoka, że przeznaczenie tego obszaru pod cele inne niż uzdrowiskowo-turystyczne jest w sprzeczności z interesem narodowym wszystkich Polaków.</p> <p>Elektrowni powinna być budowana w obszarze już zurbanizowanym, tak aby ingerencja w środowisko naturalne była niska, nie wysoka.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
544	<p>URBANIZACJA</p> <p>Uwaga 1: Lokalizacja budowy to teren niezurbanizowany, o niezwykłych walorach naturalnych. Decyzja o budowie jest uzasadniana niewielkim zaludnieniem i nie uwzględnia wpływu na miejscowości położone w sąsiedztwie budowy a posiadające najwyższe walory naturalnego środowiska</p> <p>Wniosek 1: Zmiana lokalizacji na teren zurbanizowany z niskim kosztem ingerencji w środowisko naturalne. Uniknięcie zniszczenia nieodnawialnych walorów obszarów o najwyższej wartości naturalnej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Wybór lokalizacji – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>

545	<p>RODZINY Z DZIEĆMI</p> <p>Uwaga 2: Miejsce budowy i okolice EJ to miejsce wypoczynku głównie dla rodzin z dziećmi i emerytów. Korzystają z wypoczynku w terenach niezanieczyszczonych i naturalnych. Inwestycja EJ pozbawia polskich dzieci, polskich rodzin (często wielodzietnych lub z niepełnosprawnościami) i emerytów miejsca na spędzenie wakacji. Czy przeprowadzono badania ilościowe, ile dzieci straci miejsce na zdrowy wypoczynek?</p> <p>Wniosek 2: Przeprowadzenie bezpośrednich badań ankietowych w trakcie sezonu wakacyjnego</p> <p>a) oceny skutków inwestycji dla polskich dzieci spędzających czas na plażach od Łeby do Białogóry tzn. ile polskich dzieci straci miejsce na spędzenie zdrowych wakacji</p> <p>b) przeprowadzenie badań ilościowych, ile polskich dzieci spędza czas cyklicznie (co rok) w tym obszarze. Badania pozwolą oszacować ile polskich dzieci straci miejsce na zdrowy wypoczynek ze swoimi rodzicami i dziadkami.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W raporcie zostały przeprowadzone analizy zarówno w zakresie stanu aktualnego w sektorze turystycznym (tom III, rozdział III.4.4) oraz oddziaływań przedsięwzięcia na turystykę (tom IV, rozdział IV.18.5). Należy zaznaczyć, że w analizach dotyczących turystów brane są pod uwagę wszystkie grupy osób w każdej grupie wiekowej.</p> <p>W kontekście wpływu na turystykę – odpowiedź jak w uwadze nr 7, 42, 158 i nr 294.</p> <p>W wyniku budowy i eksploatacji zmianie ulegnie użytkowanie terenu, dlatego w raporcie przeprowadzono bardzo szczegółową analizę wpływu przedsięwzięcia na klimat lokalny. Wyniki analizy znajdują się w rozdziale IV.3 „Oddziaływanie Przedsięwzięcia na klimat (oraz mikroklimat) i czynników klimatycznych na Przedsięwzięcie” raportu. Uzyskane wyniki dowodzą, że wpływ na klimat lokalny jest nieznaczny lub całkowicie pomijalny.</p> <p>Nie jest wymagane, w ocenie organu, przeprowadzenie badań, o których mowa w uwadze.</p>
546	<p>ZDROWIE</p> <p>Uwaga 3: Tereny naturalne od Łeby do Białogóry to tereny o najwyższych walorach zdrowotnych, również dla dzieci. Zwłaszcza dla tych, które na co dzień żyją w miastach z powietrzem zanieczyszczonym powyżej norm. Przeznaczenie na uprzemysłowienie terenów uznawanych przez przyjeżdżających tu Polaków za uzdrowskie pozbawia ich miejsca, które nie da się odtworzyć.</p> <p>Wniosek 3: Przeprowadzenie badań dotyczących jakości powietrza i walorów uzdrowskich terenów od Łeby do Białogóry.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Na terenie gminy Choczewo nie występują uzdrowiska oraz obszary ochrony uzdrowskiej. Najbliższy tego typu obiekt jest zlokalizowany w Uście i Sopocie. [Źródło: Rejestr uzdrowisk oraz Rejestr obszarów ochrony uzdrowskiej prowadzony na podstawie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowskim, uzdrowskich i obszarach ochrony uzdrowskiej oraz o gminach uzdrowskich (Dz. U. z 2023 r. poz. 151) przez Ministra właściwego do spraw zdrowia https://www.gov.pl/web/zdrowie/rejestr-uzdrowisk-i-obszarow-ochrony-uzdrowskiej-wraz-z-kierunkami-leczniczymi].</p> <p>Aktualny stan jakości powietrza atmosferycznego w regionie lokalizacji, przy opisie którego wykorzystano również wyniki pomiarów jakości powietrza oraz analiz laboratoryjnych, przedstawiono w rozdziale III.3.8 Stan aktualny jakości powietrza atmosferycznego, tomu III raportu. W ramach programu badań środowiskowych przeprowadzono roczny monitoring jakości powietrza i dokonano oceny jakości powietrza. Zakres badań prowadzonych w rocznym okresie pomiarowym, wraz z lokalizacją punktów pomiarowych przedstawiono w tabeli III.3.8- 24 rozdziału III.3.8 raportu.</p> <p>W wyniku budowy i eksploatacji zmianie ulegnie użytkowanie terenu, dlatego w raporcie przeprowadzono bardzo szczegółową analizę wpływu przedsięwzięcia na klimat lokalny. Wyniki analizy znajdują się w rozdziale IV.3 „Oddziaływanie Przedsięwzięcia na klimat (oraz mikroklimat) i czynników klimatycznych na Przedsięwzięcie” raportu. Uzyskane wyniki pokazują, że wpływ na klimat lokalny jest nieznaczny lub całkowicie pomijalny.</p>
547	<p>DOBRO NARODOWE</p> <p>Uwaga 4: Tereny naturalne są wartością wyższą niż tereny uprzemysłowione. EJ powinna powstać, ale nie na terenach o wyjątkowych walorach naturalnych, których nie da się odtworzyć. Strata jest nieodwracalna. Decyzja o inwestycji, która ma być realizowana przez dowolny inny kraj, nigdy nie będzie uwzględniać straty naturalnej dla Polski tylko rachunek ekonomiczny dla komercyjnego wykonawcy. Interesy amerykańskie, czy koreańskie nie mogą być ważniejsze niż polski interes narodowy. A w interesie Polski jest zachowanie najbardziej wartościowych terenów naturalnych w ich obecnym stanie. Decyzja o budowie EJ w tym miejscu jest decyzją niepatriotyczną.</p> <p>Wniosek 4: Przeniesienie inwestycji w miejsce zurbanizowane, zgodnie z polskim interesem narodowym, dla którego utrzymanie wysokiej wartości naturalnej polskiej ziemi jest najważniejsze. To jest również priorytet instytucji powołanej do ochrony polskiego środowiska, czyli Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wybór lokalizacji – odpowiedź na uwagę nr 5.</p> <p>W zakresie powtórnego wykorzystania terenów poprzemysłowych lub innych zainwestowanych należy wyjaśnić, że wśród 27 przeanalizowanych w ramach Polskiego Programu Energetyki Jądrowej potencjalnych lokalizacji elektrowni znajdują się tereny przemysłowe i inne zurbanizowane, w tym: Bełchatów, Pątnów, Kozienice, Połaniec oraz Żarnowiec. Do dalszych analiz wskazano Lubiatowo-Kopalino i Żarnowiec, które są analizowane w niniejszym postępowaniu. Należy dodać, że Polski Program Energetyki Jądrowej podlegał ocenie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.</p> <p>Kwestie polityki energetycznej Państwa i wyboru technologii jądrowej, czy sposób finansowania tego przedsięwzięcia znajdują się poza zakresem prowadzonego postępowania i określają je odpowiednio „Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.” „Program polskiej energetyki jądrowej”.</p>
548	<p>PIASEK/ WYDMY</p> <p>Uwaga 5: Plaże od Łeby do Białogóry znajdują się w sąsiedztwie wydm, np. wydma Lubiatowska. W wielu miejscach (np. Słajszewo, Lubiatowo, Białogóra) piasek na tych plażach jest inny niż w pozostałym pasie wybrzeża. Porównywany jest jakością do najbardziej znanych piaszczystych plaż na świecie. Czy istnieją badania</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wszystkie plaże w polskiej części Bałtyku powstały w wyniku tych samych procesów, które kształtują je również obecnie. Jest to erozja i akumulacja powodowane działaniem wody i wiatru. Procesy kształtują brzeg morza, który dla całości wybrzeża jest zbudowany z tych samych utworów geologicznych o zbliżonym składzie mineralogicznym i petrograficznym – piasków, żwirów, ilów i glin. W związku z opisanymi powyżej uwarunkowaniami należy stwierdzić, że piasek pokrywający plaże od Łeby do Białogóry nie jest odmienny od pozostałego na polskim wybrzeżu.</p>

	<p>geologiczne ukierunkowane na walory naturalne i szczególność piasku plaż w w/w pasie wybrzeża?</p> <p>Wniosek 5: Przeprowadzenie badań oceniających unikalność rodzaju piasku plaż na odcinku Stąjszewo - Białogóra oraz badań porównawczych, które ocenią czy właściwości piasku są wyższe niż w innych obszarach polskiego wybrzeża. Badania pozwolą określić poziom strat dla Polski w związku z utratą tego pasu wybrzeża.</p>	<p>Należy również zauważyć, że według wiedzy organu nie są dostępne badania geologiczne, które określają jakość czy unikalność piasku plażowego w kontekście oceny walorów naturalnych plaż.</p>
549	<p>LUDNOŚĆ / OBCOKRAJOWCY / NADLICZEBNOŚĆ</p> <p>Uwaga 6: Obszar budowy i okolic jest nisko zaludniony. Budowa EJ wiązać się będzie z obecnością tysięcy obcokrajowców, również z krajów uchodźczych przez wiele lat. Ich liczebność przekroczy, może nawet wielokrotnie, ilość mieszkańców gminy. Obecność pracowników będzie wymagała stworzenia infrastruktury do egzystencji dla tysięcy ludzi. Można się spodziewać, że zaburzy to ekosystem całego obszaru, który z takim zaludnieniem nie miał nigdy do czynienia. Wszystko to odbędzie się kosztem zniszczenia walorów naturalnych obszarów budowy i okolicznych. Obecność tysięcy obcokrajowców zmieni również charakter wypoczynku dla dzieci i ich rodzin. W praktyce, może zupełnie zaburzyć turystykę w regionie.</p> <p>Wniosek 6:</p> <ol style="list-style-type: none"> wstrzymać nieograniczoną nad liczebność obcokrajowców w małych gminach w związku z budową EJ ustalić akceptowalny, procentowy odsetek obcokrajowców dla tych 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście liczny pracowników – odpowiedź jak w uwadze nr 152.</p> <p>Autor uwagi odnosi się do „obecności tysięcy obcokrajowców”, niemniej jednak w raporcie odniesiono się do ogółu pracowników, z uwagi na to, że będą ich obowiązywać te same obowiązki bez względu na narodowość. W tomie IV, w rozdziale IV.18.3 raportu wskazano, że poziom oddziaływania będzie zależeć m.in. od takich czynników jak lokalizacja pracowników, wiek i płeć ponieważ będą one mieć wpływ na zmiany, jak również tempo tych zmian.</p> <p>W ramach monitoringu (tom V, rozdział V.7, podrozdział V.7.13 raportu) wskazano także, że będą monitorowane m.in. obawy zgłaszane przez lokalną ludność. W tomie V, w rozdziale V.3.1, wskazano również, że w ramach przedsięwzięcia zostanie wdrożona polityka antynarkotykowa i antyalkoholowa oraz program badań losowych.</p>
550	<p>WYPEŁNIANIE ZADAŃ USTAWOWYCH przez GDOS</p> <p>Uwaga 7: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska ustaliła termin na składanie uwag i wniosków w szczycie letniego sezonu. Oznacza to, że wielu Polaków nie może wypowiedzieć się skutecznie w sprawach budowy EJ, ponieważ przebywa na urlopie a stali mieszkańcy gmin objętych budową zajęci są pracą rolniczą (szczyt żniw)</p> <p>Wniosek 7:</p> <ol style="list-style-type: none"> proszę o uzasadnienie, z jakiego powodu Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska wybrała najgorszy możliwy termin (szczyt sezonu urlopowego i żniwa) na przekazanie przez Polaków swoich uwag i wniosków dot. budowy EJ. przesunięcie terminu na uwagi i wnioski do dnia 2023.11.15 — dzięki czemu Polacy będą mogli wypowiedzieć się w sprawie tak istotnej, jak potencjalne zniszczenie zasobów naturalnych w gminach pomorskich pod budowę EJ. 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Termin przeprowadzenia udziału społeczeństwa przez organ wynikał z sekwencji podejmowanych w ramach niniejszego postępowania czynności administracyjnych w sprawie. Nadmienić również należy, że organ administracji publicznej jest zobowiązany do prowadzenia postępowania administracyjnego bez zbędnej zwłoki.</p> <p>Zgodnie z wymogami u.o.o.s. termin na złożenie uwag w ramach udziału społeczeństwa wynosi 30 dni i nie może być przez organ dowolnie modyfikowany.</p>
551	<p>KOMUNIKACJA INFORMACJA</p> <p>Uwaga 8: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska wybrała jako sposób na poinformowanie społeczeństwa ogłoszenie na stronie internetowej. W sprawie tak istotnej jak potencjalne zniszczenie środowiska naturalnego należałoby wybrać metodę komunikacji najbardziej odpowiednią dla adresata. Jeśli istotną grupą adresatów są potomkowie pierwszych osadników w gminie Choczewo, często rolnicy, to istnieje skrajnie niskie prawdopodobieństwo, że dotrą do takiej informacji a w rezultacie utracą możliwość przekazania swoich wniosków. To samo dotyczy właścicieli ziemi i nieruchomości, nie będących mieszkańcami w gminie.</p> <p>Wniosek 8:</p> <ol style="list-style-type: none"> Zachowanie należytej staranności w przekazaniu informacji o możliwości składania uwag i wniosków w sposób jednoznacznie skuteczny dla adresatów tej informacji np. listownie przez Poczta Polską. Przedłużenie terminu na składanie wniosków do 2023.11.15 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze 194 i 550.</p>

	Skierowanie informacji do wszystkich mieszkańców oraz właścicieli gruntów i nieruchomości w gminach dotkniętych skutkami budowy EJ.	
552	<p>MIESZKANCY I WŁAŚCICIELE GRUNTÓW</p> <p>Uwaga 9: Konsultacje dotyczące skutków budowy prowadzone są głównie z mieszkańcami gmin. Jednak część mieszkańców sprzedała swoje grunty a nowi właściciele nie są zameldowani w gminie, co oznacza, że nie są jej mieszkańcami. Ich liczebność może być wyższa niż liczebność mieszkańców, dlatego nie można ich pozbawiać prawa współdecydowania o losach gruntów, których są właścicielami</p> <p>Wniosek 9:</p> <p>a) Konsultacje, referenda i informacje dot- budowy EJ powinny być kierowane do mieszkańców oraz właścicieli gruntów w gminach dotkniętych skutkami planowanej budowy EJ.</p> <p>b) Stworzenie przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska dedykowanej platformy informacyjnej dla budowy EJ, gdzie publikowane będą wszystkie skutki i planowane zmiany środowiskowe w związku z budową, co pozwoli zachować przejrzystość dla decyzji o ingerencji w środowisko naturalne dla EJ. Informacja taka należy się wszystkim Polakom</p> <p>Proszę o odniesienie się do uwag i uwzględnienie przekazanych wniosków.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 91, 194 i 550.</p> <p>Stworzenie dedykowanej platformy informacyjnej nie jest przedmiotem toczącego się postępowania. Organ zapewnił udział stron i udział społeczeństwa w postępowaniu zgodnie z przepisami prawa. Ponadto organ sukcesywnie zamieszczał na swojej stronie internetowej treść raportu oraz jego uzupełnień.</p>
553	<p>Uwagi ogólne</p> <p>Brak dopuszczenia jako strony do postępowania środowiskowego Zarządu Województwa Pomorskiego</p> <p>Na wniosek Zarząd Województwa Pomorskiego (ZWP) z dnia 21 kwietnia 2022 r. GDOŚ pismem z dnia 16 sierpnia 2022 r. uznał, że Województwo Pomorskie nie jest stroną postępowania.</p> <p>Przytaczamy jeden przykład związany z nieuchronnym wzrostem natężenia ruchu pojazdów ciężkich po drogach wojewódzkich, co wpłynie na ich nośność i stan techniczny. Niewątpliwie wrosną też poziomy i natężenie hałasu związanego z tym ruchem. Dlatego, choćby ze względu na wpływ na tę i inną infrastrukturę w województwie, brak uznania za stronę ZWP może być odczytywany jako decyzja polityczna, a nie merytoryczna.</p> <p>Raport oddziaływania na środowisko określa jednoznacznie wzmożony ruch drogowy na etapie budowy przedsięwzięcia, który będzie skierowany m.in. na drogę wojewódzką nr 213. Na str. 1338 raportu wskazano: - „Najcięższy przepływ całkowity w ilości 600 ciężkich pojazdów dziennie przemieszczających się po głównej drodze dojazdowej w obu wariantach EJ. - Dla celów budowy Wariantu 1 — lokalizacja Lubiatowo-Kopalino - zamodelowano ogółem 3500 samochodów osobowych w podziale na Choczewo, Nadole, Lębork, Wejherowo i Gdańsk; - Dla celów budowy Wariantu 2 — lokalizacja żarnowiec zamodelowano ogółem 5000 samochodów osobowych w podziale na Choczewo, Nadole, Lębork, Wejherowo i Gdańsk”.</p> <p>Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA uważa za niezgodne z prawem oraz wymagające pilnej korekty nie dopuszczenie jako strony do postępowania środowiskowego Zarządu Województwa Pomorskiego.</p> <p>Lekceważący społeczność termin i czas konsultacji społecznych w stosunku do wagi sprawy i wcześniejszych deklaracji instytucji państwowych – GDOŚ.</p> <p>Na stronie GDOŚ w bieżącym roku widniał zapis o „nie krótszym niż 8 tygodni terminie na składanie uwag wniosków”. Niestety zapis ten został zmieniony na stronie z ogłoszonymi konsultacjami.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Organ nie posiada kompetencji do uznaniowego decydowania do przyznania danemu podmiotowi statusu strony, ponieważ status ten wynika z posiadania interesu prawnego.</p> <p>W kontekście długości i terminu przeprowadzenia udziału społeczeństwa – odpowiedź jak w uwadze nr 91, 194 i 550.</p>

	<p>https://www.gov.pl/web/gdos/elektrownia-jadrowa-wpolsce</p> <p>Ustanowienie w okresie wakacyjnym 30-dniowego okresu konsultacji przy wyjątkowej w wymiarze finansowym, energetycznym, gospodarczym, ekologicznym oraz społecznym inwestycji gigantycznej i pierwszej w Polsce EJ, wygląda na celowe ograniczenie możliwości udziału społeczeństwa w tej ważnej procedurze.</p> <p>Budzi to liczne emocje, których pojawieniu się, ze względu na charakter inwestycji, wszystkie zaangażowane organy i instytucje powinny zapobiegać.</p>	
554	<p>Raport wymaga istotnej poprawy ze względu na niejasności, sprzeczności, błędy językowe oraz groźniejsze błędy merytoryczne</p> <p>Cytuję za uwagami Zarządu Woj. Pomorskiego z 10.08.2023</p> <p>„Raport, nie tylko w treści streszczenia w języku niespecjalistycznym, powinien być formułowany w sposób jasny i czytelny. Komentowany dokument budzi sporo wątpliwości w tym zakresie. Na potwierdzenie tego faktu warto przytoczyć, że z udostępnionych uzupełnień wynika, że nawet zaangażowane w procedurę organy opiniujące i uzgadniające nie były w stanie zidentyfikować kluczowych dla nich informacji, takich jak chociażby elementy przedsięwzięcia objęte wnioskiem o wydanie decyzji środowiskowej. Ponadto dokument zawiera liczne błędy językowe i omyłki pisarskie, wynikające najprawdopodobniej z niestarannej redakcji oraz błędy merytoryczne powstałe wskutek, jak się wydaje, niezrozumienia używanych pojęć. Zdarzają się treści niezgodne (niespójne) ze sobą w różnych częściach dokumentu, albo tytuły poszczególnych części czy rozdziałów niewspółgrające z ich treścią ”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź_jak w uwadze nr 92.</p>
555	<p>Istotne formalne przeszkody - brak ujednoliconej treści raportu OOS. Raport, który łącznie liczy kilkanaście tysięcy stron (!?) powinien być więc dokumentem spójnym, logicznym, a jego konstrukcja nie powinna zakłócać odbioru treści w nim zwartych. Na skutek udostępniania kolejnych uzupełnień do Raportu odbiór, zrozumienie i ocena treści tego dokumentu są znacząco utrudnione. Taka sytuacja ma miejsce pomimo aktualizacji Streszczenia, jako załącznika do jednego z uzupełnień. Niezależnie od wymogów prawnych, ujednolicenie Raportu jest wskazane z uwagi na szczególny charakter inwestycji o tak dużej skali oddziaływania, a praktyka sporządzania ujednoliconych Raportów jest praktyką administracyjną dość często stosowaną. Co więcej, jak wynika z orzecznictwa, brak przygotowania takiego dokumentu może stanowić podstawę do odmowy uzgodnienia środowiskowych uwarunkowań realizacji inwestycji.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź_jak w uwadze nr 93.</p>
556	<p>Wątpliwości związane z dostępem do raportu</p> <p>Uzupełnienia Raportu na serwerze GDOŚ mają postać nieprzejrzyste skonstruowanego drzewa, bez wystarczających wskazówek co do nawigacji pośród mnóstwa dokumentów zlokalizowanych w folderach. Tytuły tych dokumentów zawierają jedynie daty, bez opisu zawartych w nich treści. To wyglądać może na celowe zniechęcanie opinii publicznej do zapoznania się z treścią i tak skomplikowanych dokumentów.</p> <p>Domagamy się nałożenia na inwestora (wnioskodawcę) wymogu opracowania tekstu jednolitego dla istniejącego Raportu, z jednoczesnym usunięciem nadal jeszcze istniejących w nim błędów rzeczowych i językowych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź_jak w uwadze nr 93.</p>
557	<p>„Pomijalny, nieznaczący” wpływ na środowisko a zasada przezroczności</p> <p>Analizowany Raport i jego uzupełnienia pełne są stwierdzeń, że oceniana inwestycja oddziaływać będzie na środowisko w sposób pomijalny (nieznaczący).</p> <p>To przy skali omawianego - wyjątkowo wielkiego w historii wolnej Polski przedsięwzięcia (będzie to największa elektrownia w Polsce, gdyż obecnie większy od niej Bełchatów będzie w momencie oddawania inwestycji zamykany) wydaje się</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź_jak w uwadze nr 96.</p>

	<p>sformułowaniem nieprawdziwym. Wnikliwa analiza jego treści wzbudza w tym aspekcie sporo wątpliwości.</p> <p>Kilka przykładów wyciągniętych z Raportu przez ekspertów ZWP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Skutki wywołane podniesieniem temperatury wody na obszarze inwestycji są dzisiaj zatem trudne do przewidzenia.” (uzupełnienie z 13.06.2023 r, — zał. nr 1, s.169), - Dzisiaj niemożliwe jest jednak prognozowanie, jak podniesienie temperatury wokół ujścia wód pochłodniczych wpłynie na ewentualną możliwość zasiedlenia analizowanego obszaru przez gatunki nierodzime” (uzupełnienie z 13.06.2023 r. — zał. nr 1, s.169), - „Nie wiadomo jednak, co dokładnie może się dzieć z chlorem w Morzu Bałtyckim (...)” (Raport, t. V, ( ) stwierdzono, że negatywne oddziaływania w fazie likwidacji również należy uznać za niemożliwe do zidentyfikowania i oceny bądź nieistotne” (uzupełnienie z 13.06.2023 r. — zał. nr 1, s. 220). <p>Z tego względu niezbędne jest ponowne przevalizowanie przez inwestora, zgodnie z zasadą przezorności, jakie realizacja EJ w planowanej lokalizacji spowoduje oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska? Czy na pewno będą to „oddziaływania pomijalne bądź nieznaczące”.</p>	
558	<p>Konieczna ponowna ocena oddziaływania na środowisko - zapisanie „białych plam”</p> <p>W Raporcie w wielu miejscach znajdują się zapisy, według których niektóre rozwiązania techniczne i związane z tym oddziaływania znane będą na późniejszym etapie (np. „Projekt planowanego</p> <p>Przedsięwzięcia w obrębie WSP Lubiатовo - Kopalino w podwariancie technicznym IA nie jest jeszcze na tyle zaawansowany, aby możliwa była ocena jego oddziaływania na otoczenie nocne” — t. IV, s. 1564, czy mowa w jednym z uzupełnień o „hipotetycznym miejscu posadowienia elementu hydrotechnicznego układu chłodzenia”).</p> <p>Z tego względu zasadne będzie nałożenie przez GDOŚ obowiązku dokonania ponownej oceny oddziaływania na środowisko obejmującego te „białe plamy”.</p> <p>W ocenie ZWP, z którą się zgadzamy- niezbędne jest, by dla przedmiotowej inwestycji ponowna ocena oddziaływania na środowisko dokonała pogłębienia analiz i ocen w kwestiach, które zostały zarysowane również w poniższych uwagach. Szczególnie dotyczy to:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) oddziaływań na stan wód i ekosystemy Morza Bałtyckiego (kluczowe w przypadku dopuszczenia realizacji elektrowni (EJ) w otwartym układzie chłodzenia, b) oddziaływań na zasoby przyrodnicze, c) kwestii społeczno-gospodarczych i zdrowotnych m.in. dla lokalnych społeczności, d) oddziaływań skumulowanych, które w Raporcie oceniono w sposób pobieżny i niewystarczający. 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 97.</p>
559	<p>Zgodność zakresu Raportu z postanowieniem GDOŚ z dnia 25 maja 2016 r. (sygn. DOOŚOA.4205.1.2015.23) wymaga uwagi</p> <p>Oczywiście główną rolę odgrywa tu sam GDOŚ, który jako niezależna instytucja państwa, winna przeanalizować na ile przez niego opisany zakres raportu znajduje odbicie w dokumentach Inwestora. Eksperti ZWP, którzy szczegółowo analizowali ten problem, stwierdzają m.in. w tej sprawie:</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 99.</p>

	<p>Pojawia się wątpliwość dotycząca pełnej zgodności tego dokumentu z ww. zakresem. O ile trudno wskazać zagadnienia z postanowienia, które w ogóle nie zostały ujęte w Raporcie, tak sposób ich uwzględnienia (pogłębienia zagadnienia) często pozostawia wiele do życzenia.</p> <p>Niewypełnienie zaleceń GDOŚ w tej materii jest brakiem spełnienia wymogów formalnych.</p> <p>Niepokój ekspertów ZWP i naszej organizacji budzi kwestię z pkt. V. lit. d) postanowienia, tj. („możliwości podjęcia działań mających na celu ograniczenie ilości energii cieplnej emitowanej do atmosfery lub odbiornika wód chłodniczych (np. polegających na skojarzonej produkcji ciepła j energii elektrycznej kogeneracji)”)</p> <p>W Raporcie w zasadzie w ogóle (poza ogólnym stwierdzeniem w rozdz. II.2.1.5) nie odniesiono się do tego zagadnienia. Z kolei w jednym z uzupełnień zapisano, że „dostawca technologii jądrowej dla EJ w wariantcie lokalizacyjnym Lubiatowo-Kopalino (tj. Westinghouse Electric Company), który w swoich założeniach technologicznych nie dostarcza układów kogeneracyjnych, a więc umożliwiających produkcję energii elektrycznej w skojarzeniu z produkcją ciepła, Inwestor nie będzie dalej analizował takiego rozwiązania technologicznego i nie znajdzie się ono w projekcie budowlanym dla elektrowni jądrowej”.» Ta sprawa wymaga nie pominięcia, ale dodatkowej analizy porównawczej. Mamy w świecie doświadczenia innych elektrowni jądrowych, w których zastosowano kogenerację.</p> <p>Skoro proponowana technologia, co przyznaje inwestor, nie spełnia wymogu postawionego przez GDOŚ, należy szczególnie przeanalizować skutki wpływu na środowisko, gospodarkę i ludzi. Niewątpliwe jest w ramach dzisiejszej wiedzy, że brak skojarzenia produkcji energii elektrycznej i ciepła jest nieefektywny i wysokoemisyjny. To może silnie przeczyc utrzymywaniu przez zwolenników technologii atomowych, zresztą na wyrost, że EJ to „czysta technologia”. Należy przeanalizować m.in. negatywne oddziaływania, jakie niesie za sobą wprowadzanie wód chłodniczych do Morza Bałtyckiego.</p>	
560	<p>Czy wybór wariantu Przedsięwzięcia był optymalny? Brak rzetelności w ocenie innych, potencjalnie mniej wpływających na środowisko, wariantów lokalizacji EJ, Autorzy Raportu zaproponowali wariant 1A w lokalizacji Lubiatowo — Kopalino jako preferowany w wyniku przeprowadzonych analiz: porównawczej i wielokryterialnej</p> <p>W swojej opinii ZWP, też po spotkaniu z ekspertami inwestora, stwierdza</p> <p>W świetle licznych rozmów przeprowadzonych z ekspertami oraz wyrażanymi przez nich opiniami (w tym w trakcie spotkania w dn 22 czerwca 2023 r. l z udziałem spółki PEJ oraz ekspertów pracujących nad Raportem i jego uzupełnieniami) pojawia się pogląd, że wariant IB nie został w sposób wyczerpujący przebadany, a modelowanie rozplywu zanieczyszczeń (termicznych i chemicznych) w Morzu Bałtyckim zostało wykonane wyłącznie dla wariantu 1A. W przypadku prawdziwości takiej tezy pojawia się obawa o to, na ile faktycznie możliwe jest dokonanie, przez zaangażowane w procedurę organy, rzetelnej analizy wszystkich wariantów i porównanie ich wpływu na środowisko.</p> <p>Skoro kompleksowo zamodelowano tylko jeden wariant i to ten, który rząd najwyraźniej preferował (choćby w słynnej „specustawie jądrowej” wymieniana jest lokalizacja EJ w gminie Choczewo związana z tym wariantem), powstaje zasadnicza wątpliwość odnośnie rzetelności analizy innych lokalizacji Eksperti ZMP potwierdzają te wątpliwości następująco:</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 102.</p>

	<p>Preferowany przez inwestora wariant 1A wiązać się może z istotnym wpływem na stan wód morskich, przede wszystkim ze względu na podnoszenie temperatury wody oraz wprowadzanie biogenów i innych substancji. Takie działanie może przełożyć się na pogorszenie stanu wód morskich i zwiększenie intensywności zakwitów sinic. Jak podkreślono w Raporcie j co ma odzwierciedlenie w faktach, Morze Bałtyckie jest podatne na zakwit sinic, a problem eutrofizacji i rozwoju stref beztlenowych, przyczyniających i wariantów EJ.</p> <p>się do dalszego przeżyźnienia, pogłębia się. Z punktu widzenia lokalnej przedsiębiorczości opartej na zasobach przyrodniczych i turystyce, stanowi to fundamentalny problem. (podkreślenia EKO-UNIA)</p>	
561	<p>Technologia budowy kanałów wód chłodniczych - niejasność technologii budowy oraz niedoszacowanie kosztów</p> <p>W świetle raportu nie jest jasny kolejny ważny aspekt technologiczny budowy EJ. Chodzi o budowę kanałów wody chłodzącej w technologii bezwykopowej (TBM) o długości kilku kilometrów każdy. Ich koszty w opinii ekspertów będą znacznie wyższe niż budowa w technologii otwartego wykopu.</p> <p>Eksperti ZMP zauważają:</p> <p>Warto też zauważyć, że kwestia technologii budowy kanałów na morzu, pomimo wielu deklaracji ujętych w uzupełnieniach (np. z 3 lipca 2023 r.), jest wciąż niejednoznaczna. Przykładowo w jednym z załączników do uzupełnień (uzupełnienie Załącznika 11.2.43, z dn. 03.07.2023_2) wskazano na możliwość budowy kanałów/rurociągów wody chłodzącej i rurociągów wody chłodzącej oraz oczyszczonych ścieków metodą zanurzeniową.</p> <p>Nie bagatelny jest wpływ na środowisko wybranej technologii budowy wg ekspertów ZMP:</p> <p>„nieprzerwana budowa kanałów wód chłodniczych (a wraz z nią drgania i hałas) trwać może ponad półtora roku, jeżeli (tak jak założono) każdy z kanałów drążony będzie przez niezależną głowicę. Ponadto jak zauważono w jednym z uzupełnień, także w trakcie realizacji prac w technologii TBM może dochodzić do „naruszeń dna” i jego zaburzeń związanych z budową konstrukcji głowic wlotu i wylotu”.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 104.</p>
562	<p>Słaba ocena kluczowego oddziaływania na wody powierzchniowe, w szczególności na stan i ekosystemy Morza Bałtyckiego</p> <p>Brakuje całościowej oceny pozostającej we wzajemnej interakcji pewnego (bo opartego na doświadczeniach z wpływu innych EJ na wybrzeżach Mórzu) wpływu problemu podnoszenia temperatury wody na skutek odprowadzania wód chłodniczych z EJ, zakwitów sinic, wprowadzania substancji biogenych (związki azotu i fosforu) i zjawiska eutrofizacji oraz jakości wody w kąpieliskach.</p> <p>Różne ważne stwierdzenia, odnoszące się do tych kwestii, zamieszczone są w Raporcie i uzupełnieniach w różnych miejscach. Rozproszenie tej kluczowej kwestii wpływu ocieplenia wód Bałtyku przez EJ na ekosystem oraz na społeczność i gospodarkę lokalną (groźny problem zakwitów sinic-fitoplanktonu - wpływ na jakość wód w istniejących kąpieliskach, czy możliwość wzmożenia zakwitów sinic, których największa koncentracja, jak zapisano w Raporcie (t. IV, s. 1050), występuje w pobliżu brzegu) wymaga poważnej korekty.</p> <p>Dodatkowo eksperci ZMP stwierdzają tu: Nie można oceniać skali i ryzyka dalszego przeżyźnienia wód morskich w oderwaniu od wzrostu temperatury tych wód i ładunku wprowadzanych do nich zanieczyszczeń. W kontekście biogenów niezbędne jest też doprecyzowanie, z jakim ładunkiem wprowadzanych związków fosforu wiąże się eksploatacja EJ. W Raporcie wskazano, że w zrzucie z EJ znajdować się będzie 4</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 105.</p>

	kg/rok (jako P) (t. IV, s. 1090), natomiast w jednym z Załącznik do pisma z dn. 10.08.2023 r., sygn. PBPR(G). 7030.0022023/ABS.353 10/28 uzupełnień, że 13,8 kg/rok. Informacje nt. ładunków azotu również różnią się nieznacznie pomiędzy tymi źródłami	
563	<p>Niejasność co do zgodności wpływu inwestycji z prawem UE np. Ramową Dyrektywą Wodną (RDW)</p> <p>W opinii ZMP na ile wprowadzanie wód chłodniczych i biogenów do Bałtyku oraz prace morskie wpłyną na możliwość osiągnięcia dobrego stanu JCW. Sam Raport zawiera sprzeczne ze sobą zapisy — raz mowa jest o tym, że nie przewiduje się negatywnych skutków dla osiągnięcia w przyszłości stanu dobrego JCW (t IV, s. 1103), a w innym miejscu, że „dodanie składników odżywczych mogłoby ograniczyć możliwość powrotu do stanu początkowego” (w domyśle stanu ekologicznego wg kryteriów RDW) w przyszłości”.</p> <p>Możliwa niezgodność z Ramową Dyrektywą w sprawie strategii morskiej (RDSM). W ocenie ZWP: „kwestia zakwitów sinic i eutrofizacji Morza Bałtyckiego powinna zostać potraktowana w sposób bardzo ostrożny i pogłębiony (bardziej niż to ma miejsce w konsultowanym dokumencie), ponieważ jak podkreślono w Raporcie „Morze Bałtyckie jest podatne na zakwity, a eutrofizacja jest kluczowym problemem dla tego regionu” (t IV, s. 520). Z kolei w uzupełnieniach przytoczono obserwacje z rejonu elektrowni fińskich i szwedzkich, które świadczą o wzroście udziału sinic w wyniku dopływu wód podgrzanych Ponadto podkreślono, że „obecna ocena stanu środowiska morskiego oraz obszaru inwestycji została określona jako subGES, tj. stan poniżej dobrego wg RDSM.”. W takiej sytuacji niedopuszczalne jest pogorszenie oceny stanu środowiska poprzez dodatkowe pogarszanie poszczególnych elementów oceny.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź tożsama z odpowiedzią na uwagę nr 106.</p>
564	<p>Niepokojące „uspokajające” porównanie z fińską EJ Loviisa</p> <p>Czytamy w opinii ZMP: Autorzy jednego z uzupełnień wskazali jednocześnie, iż „wpływ podgrzanej wody w wypadku przewidywanej elektrowni będzie znacznie mniejszy niż w wypadku elektrowni fińskiej”. Niewiadome jest jednak to, jakie założenia uzasadniają taką konkluzję, tym bardziej, że wzrost sinic (podobnie jak innych organizmów planktonowych) nie jest zależny wyłącznie od temperatury, ale jest wypadkową szeregu innych czynników środowiskowych, jak choćby stosunku azotu do fosforu, czy też głębokości warstwy mieszania w kolumnie wody morskiej (np. Schneider i in., 2017). Warto także podkreślić, że elektrownia w Loviisa odprowadza do wód ok. 1 500 MWt (ciepła), a EJ ma oddawać do morza poprzez otwarty układ chłodzenia (wariant 1A) nawet do 7 200 MW ciepła (przy maksymalnym obciążeniu 3 reaktorów).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 106.</p>
565	<p>Wątpliwa wiarygodność prognozy ocieplania wód morskich przez wody chłodnicze EJ</p> <p>Prezentowane w wielu miejscach Raportu i jego uzupełnień rysunki pokazują, że wzrost powyżej 1,0°C temperatury wody nie będzie sięgał średnio dalej niż ok. 4 km na wschód i na zachód od miejsca zrzutu wód (niezależnie od pory roku), co zdaje się być założeniem bardzo optymistycznym. Z tego względu zasadnym będzie dokonanie kolejnego, niezależnego i przeprowadzonego przez inne niż dotychczas ośrodki naukowe modelowania zasięgu smugi termicznej w ramach obecnie toczącego się postępowania administracyjnego (przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 107.</p>

566	<p>Błędy w ocenie rozprzestrzeniania się smugi ciepłej i fitoplanktonu w dokumentach Raportu OOŚ</p> <p>Podzielamy wątpliwości co do symulacji i modelowania w następujących zagadnieniach:</p> <p>a) smuga ciepła — zakwit sinic; wiadomo z doświadczeń, że większość rozprzestrzeniających się w warstwie powierzchniowej zakwitów sinic rozpoczyna się w otwartych wodach, by następnie niesiona z przemieszczającymi się masami wodnymi, docierać do wybrzeża; ten fakt nie został w Raporcie właściwie uwzględniony</p> <p>b) kwestii modelowania zasięgu anomalii stężenia chlorofilu a dla zimy i lata; tylko całościowe ujęcie w modelowaniu zarówno efektu anomalii temperatury, jak również efektu dodatkowej i ciągłej dostawy związków biogenych może dać pogląd na temat ilościowej oceny oddziaływania elektrowni na środowisko morskie w zakresie fitoplanktonu i eutrofizacji.</p> <p>c) Azot, fosfor, amoniak- brak precyzji w symulacjach i modelowania koncentracji NH₄, N₀₃ i P₀₄ pomiędzy teoretyczną sytuacją ciągłego zrzutu wody podgrzanej i sytuacją naturalną</p> <p>Eksperti ZMP stwierdzają tu w swojej opinii: „Dla wszystkich trzech ww. związków wielkość smug i ich zanik dla zimy i dla lata są porównywalne, co wydaje się stać w sprzeczności z naturalnymi zależnościami występującymi w poszczególnych porach roku. Nie jest wiadome, w wyniku jakich założonych w modelowaniu procesów usuwany jest nadmiarowy azot i fosfor zimą, kiedy produkcja pierwotna jest minimalna, Brak aktywności fitoplanktonu zimą sugerują również przedstawione w uzupełnieniu anomalie stężeń chlorofilu a. Co więcej, porównywalna wielkość smug dla azotu i fosforu sugeruje podobne tempo ich zaniku, a więc również podobne tempo usuwania.”</p> <p>d) Kąpieliska — ocena bakterii e -coli</p> <p>Wyjaśnienia wymaga także kwestia modelowania zmian stężenia bakterii E. Coli i enterokoków, których obecność w wodzie jest istotna dla jakości wody w kąpieliskach</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 110.</p>
567	<p>Gatunki inwazyjne - autorzy Raportu przyznają się do bezradności</p> <p>Gatunki inwazyjne w dobie zmian klimatycznych i otwartości i szybkości przemieszczania się towarów i ludzi oraz towarzyszących im gatunków nie rodzimych we współczesnych systemach transportowych, nabierają ważnego dodatkowego znaczenia. Mowa tu także o wirusach, bakteriach i patogenach, które ingerują coraz bardziej w nasz ludzki świat w związku z zachwianiem równowagi przyrodniczej. Mamy w pamięci dramatyczne doświadczenia milionów ofiar w pandemii koronawirusa.</p> <p>Kwestia gatunków inwazyjnych przy budowie i eksploatacji EJ jest niebagatelna, ponieważ wzrost temperatury wody może sprzyjać zwiększeniu ich populacji. Jak wynika z treści Raportu w „Bałtyku odnotowano około 140 gatunków obcych". W samym rejonie Lubiатовo-Kopalino — 4 obce gatunki fitoplanktonu, a ich obecność może potencjalnie zaszkodzić stanowi środowiska morskiego w tym obszarze lub go pogorszyć (t. IV, s. 513).</p> <p>W opinii naszej i ZMP: Raport nie daje satysfakcjonującej i przekonującej odpowiedzi w tym zakresie, a wg uzupełnień „dzisiaj niemożliwe jest (...) prognozowanie, jak podniesienie temperatury wokół ujścia wód pochłodniczych</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zagadnienie dotyczące wpływu przedsięwzięcia na pojawianie się gatunków obcych w wodach Morza Bałtyckiego przedstawiono w tomie IV raportu, w rozdziale IV.2.7.7 „Inwazyjne gatunki obce (INNS)” oraz w opracowaniu „Uzupełnienie do Raportu OOŚ - aktualizacja oceny stanu wód przybrzeżnych i wód morskich oraz oceny oddziaływania Przedsięwzięcia na stan tych wód”.</p> <p>Jednym z elementów oceny stanu wód zgodnie z Ramową Dyrektywą w sprawie Strategii Morskiej (RDSM), na podstawie przepisów r.s.w.m. jest ocena stanu wód morskich w odniesieniu do cechy D2 - utrzymanie gatunków obcych wprowadzanych do ekosystemów morskich w wyniku działalności człowieka na poziomie niepowodującym negatywnych zmian w tych ekosystemach.</p> <p>Należy wyjaśnić, iż najbardziej prawdopodobnym wektorem wprowadzania gatunków obcych do Morza Bałtyckiego są akwakultura i transport morski. Gatunki obce wprowadzane są wraz ze statkowymi wodami balastowymi i osadami lub porastają kadłuby oraz inne elementy konstrukcyjne statków. W celu kontroli ryzyka wprowadzania INNS w wodzie balastowej, wszystkie statki związane z przedsięwzięciem muszą spełniać wymagania Międzynarodowej konwencji o kontroli i postępowaniu z wodą balastową i osadami ze statków z 2004 r.</p> <p>Ponadto w celu ograniczenia ryzyka wprowadzenia inwazyjnych gatunków obcych (INNS) wraz z wodami balastowymi, wszystkie jednostki pływające (w tym pogłębiarki i statki dostawcze dostarczające nietypowe ładunki do MOLF) będą musiały posiadać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plan zarządzania wodami balastowymi, właściwy dla każdego statku, obejmujący szczegółowy opis działań, które należy podjąć w celu spełnienia wymagań w zakresie zarządzania wodami balastowymi oraz uzupełniających praktyk zarządzania wodami balastowymi; - Rejestr wód balastowych, w którym zapisuje się kiedy wody balastowe są przyjmowane na pokład, poddawane cyrkulacji lub oczyszczane dla celów zarządzania wodami balastowymi i zrucane do morza. Powinno się w nim także zapisywać kiedy woda balastowa jest zrucana do obiektu odbiorczego oraz przypadkowe lub inne wyjątkowe zrzuty wody balastowej;

	<p>wpłyne na ewentualną możliwość zasiedlenia analizowanego obszaru przez gatunki nierodzimie'.</p>	<p>– Międzynarodowy certyfikat zarządzania wodami balastowymi (dla statków o tonażu 400gt i większym) poświadczający, że statek gospodaruje wodami balastowymi zgodnie z Międzynarodową konwencją o kontroli i postępowaniu ze statkowymi wodami balastowymi i osadami (Konwencja BWM) i określający, którą normę statek spełnia, a także datę wygaśnięcia certyfikatu.</p> <p>Ocena stanu środowiska wód morskich w zakresie cechy 2 opiera się na introdukcji (pojawianiu się) nowych gatunków obcych. Zrzut wód pochłodniczych nie może w tym przypadku zostać zaklasyfikowany do oddziaływań mogących doprowadzić do wprowadzenia na obszarze oddziaływania inwestycji nowych wodnych gatunków obcych.</p> <p>Należy jednocześnie podkreślić, że wkraczanie do środowiska przyrodniczego inwazyjnych gatunków obcych jest procesem ciągłym i wynikającym z postępujących zmian środowiskowych. Pojawienie się zatem inwazyjnych gatunków obcych w środowisku morskim w czasie eksploatacji przedsięwzięcia będzie miało już miejsce w wyniku globalnych zmian środowiska, będących w dużej mierze pochodną działalności człowieka. Należy jednakże podkreślić, że przewidywane zmiany parametrów środowiska morskiego w wyniku zrzutu wód pochłodniczych będą relatywnie niewielkie i mieszczą się w zakresie już występujących w środowisku morskim zmiennych środowiskowych. Prawdopodobieństwo wkraczania morskich gatunków obcych i inwazyjnych w obszarze eksploatacji przedsięwzięcia ocenione zostało zatem jako niewielkie.</p>
563	<p>Wpływ na ichtiofaunę Zrzut ciepłych wód pochłodniczych oraz innych substancji może wpłynąć na zmiany w łańcuchach troficznych morza. Potencjalne zagrożenia, które widzimy, a które niedostatecznie zostały rozpoznane w Raporcie to:</p> <ol style="list-style-type: none"> Wpływ na populacje i gatunki ryb maksymalnych temperatur zrzutu wód z EJ do 35°C Liczebność ikry niektórych gatunków ryb, jak np. obecnie zagrożonego dorsza dalej od brzegu może być większa niż blisko brzegu; to może trafiać akurat na wylot ciepłych wód pochłodniczych, które negatywnie wpłyną na wylęg narybku- to wymaga pogłębionej analizy. Zagrożenie populacji (już krytycznie zagrożonych) ryb wędrownych jak np. troć, węgorz czy łosoś, które mogą trafić na barierę termiczną wód pochłodniczych z EJ podczas wędrówek z rzek do morza lub odwrotnie Negatywny wpływ zrzutów ciepłych wód na obszary tarła, gdy lokalne temperatury wody będą podwyższone względem wartości granicznych, może spowodować ograniczenie reprodukcji różnych gatunków ryb Zwiększenie groźby zasysania do systemu poboru wód EJ ryb; na skutek ocieplenia wód następuje zmniejszenie ich prędkość poruszania się oraz możliwość ucieczki ryb. W Raporcie: — t. IV, s. 1092, opisano, że niektóre gatunki (np. szprot, śledź) są „podatne na zasysanie i mają niską przeżywalność po zassaniu”. <p>Postulujemy poprawienie Raportu w tym względzie zgadzając się z postulatami ZWP:</p> <p><i>Zasadne byłoby zebranie, rozwinięcie i uporządkowanie wyników badań, wskazujących na wpływy zmiany temperatury wody, emisji zanieczyszczeń, lokalnych zmian stanu jej zasolenia, stężenia zawiesiny itd. na powiązania troficzne — zwłaszcza w kontekście zapewnienia dostępności pożywienia dla ptaków i ssaków morskich, a także wpływu na zachowanie cech kwalifikujących dla ochrony obszarów znajdujących się w pobliżu. Obecnie z uwagi na „rozsypanie wątku po całym dokumencie” trudnym jest odczytanie, czy zaburzenia takie wystąpią, a jeśli tak, to w jakiej skali.</i></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wpływ zrzutu wód chłodniczych – odpowiedź jak w uwadze nr 7, 110, 111.</p> <p>W załączniku Nr 1 do uzupełnienia do raportu, przekazanym pismem z 13 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1308 (opracowanie pn. „Uzupełnienie do Raportu OOS - aktualizacja oceny stanu wód przybrzeżnych i wód morskich oraz oceny oddziaływania przedsięwzięcia na stan tych wód”), w którym przedstawiono zaktualizowaną ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na stan jakości wód przybrzeżnych według Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) i wód morskich według RDSM, przeanalizowany został wpływ realizacji przedsięwzięcia na stan wód morskich zgodnie z cechą RDSM D4 – Łańcuchy pokarmowe. W ocenie tej uwzględniono kompleksowo wpływ przedsięwzięcia na poszczególne elementy morskiego łańcucha troficznego w poszczególnych fazach realizacji przedsięwzięcia (por. rozdział 9.1.2.2 ww. opracowania), w tym ryby.</p> <p>Przeprowadzone analizy wykazały, że nie ma podstaw przypuszczać, aby na etapie prac przygotowawczych oraz w fazach budowy, eksploatacji i likwidacji inwestycji planowane do przeprowadzenia działania wpłynęły w istotny, negatywny sposób na stan środowiska wód morskich w zakresie wskaźnika MSTS (kryteria D4C3 – łańcuchy pokarmowe i DIC6 – bioróżnorodność). W przedmiotowym uzupełnieniu do raportu podkreślono, że „(...) po zastosowaniu działań minimalizujących budowa, eksploatacja i likwidacja przedmiotowego przedsięwzięcia nie wpłyną negatywnie na stan ochrony gatunków na obszarze Przybrzeżnych wód Bałtyku PLB990002, a tym samym na cele Ramowej Dyrektywy Wodnej, w stosunku do JCW Jastrzębia Góra – Rowy CWIIIWBS (od 1 stycznia 2022 r. Polskie wody przybrzeżne Basenu Gotlandzkiego (PLCW20001WB2)).”</p> <p>Ocenę stanu środowiska morskiego na podstawie zbiorowiska ichtiofauny występującego w wodach przybrzeżnych wykonano w oparciu o 2 wskaźniki ichtiofauny: liczebność kluczowych grup troficznych (abundance of coastal fish key functional groups) i liczebność gatunków kluczowych (abundance of key coastal fish species).</p> <p>Zmiany wartości obu wskaźników odzwierciedlają głównie skutki zmian wywołanych rybołówstwem i związaną z nim śmiertelnością połowową, dostępnością i jakością siedlisk oraz eutrofizacją, jak również naturalnymi procesami zachodzącymi w łańcuchu pokarmowym i drapieżnictwem nadrzędnych drapieżników. Również inna działalność człowieka związana z przekształcaniem linii brzegowej, wznoszeniem wszelkich konstrukcji ingerujących w brzeg morski w różnym stopniu wpływa na populacje ryb. W większości przypadków wpływ infrastruktury hydrotechnicznej ma charakter lokalny i związany jest z redukcją siedlisk odrostowych. Większy wpływ mogłoby wywołać zniszczenie tarlisk, nie tylko fizyczne, ale również chemiczne, w wyniku czego zaburzony zostanie proces naturalnej rekrutacji nowych pokoleń. Zgodnie jednak z wynikami inwentaryzacji ichtiofauny, tarło w obszarze badań morskich Wariantu 1 – Lubiatowo-Kopalino jest ograniczone. Ponadto środki łagodzące przewidziane w ramach projektowania przedsięwzięcia mają na celu np. lokalizację głowic poboru wody chłodzącej poza krytycznymi siedliskami, takimi jak tarliska i obszary wylęgu ryb. Analizując mogące wystąpić negatywne oddziaływania zidentyfikowano następujące oddziaływania mogące pośrednio lub bezpośrednio wpłynąć na stan środowiska wód morskich w zakresie ichtiofauny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – utrata siedlisk i oddziaływania fizyczne powstałe w wyniku prac budowlanych; – utrata siedlisk na skutek obecności stałej infrastruktury; – zwiększony hałas podwodny; – zwiększona ilość osadów zawieszonych i zwiększone zasypywanie; – wpływ sztucznego oświetlenia; – wciąganie/porywanie ryb – podczas pogłębienia za pomocą głowic ssących; – wciąganie/porywanie w wyniku poboru wody chłodzącej; – wycieki powstałe w wyniku działalności morskiej; – wody pochłodnicze i oczyszczone ścieki odprowadzane w fazie eksploatacji.

		<p>Ocena ww. oddziaływań wykazała, że zarówno w fazie budowy (w tym na etapie prac przygotowawczych, rozruchu i budowy), jak i eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia nie ma podstaw przypuszczać, aby ww. oddziaływania wpłynęły w sposób istotny, negatywny na stan środowiska wód morskich w zakresie zespołów ichtiofauny – pod kątem wskaźników: liczebność kluczowych grup troficznych i liczebność gatunków kluczowych. Ponadto zgodnie z informacją przedstawioną w tomie IV raportu, w rozdziale IV.2.7.4.3.2 „Skutki zrzutu eksploatacyjnego”, ocena zasięgu strefy mieszanania, a tym samym jej potencjalnego wpływu na ichtiofaunę, została przeprowadzona poprzez modelowanie smugi zrzutu z elektrowni jądrowej dla szeregu scenariuszy operacyjnych.</p> <p>Potencjalny wpływ temperatury na biologię i wymagania ekologiczne ryb obejmował m.in. przeżywalność, rozwój i metabolizm, aktywność, wydajność pływania, zachowanie i czas rozrodu. Przy określaniu, w jaki sposób przewidywany wzrost temperatury wody może wpłynąć na ichtiofaunę południowego Bałtyku wzięto pod uwagę zoogeograficzny zasięg receptorów (tzw. gatunki „ciepło” lub „zimno”- wodne).</p> <p>Ocena oddziaływania, podobnie jak w przypadku pozostałych analizowanych grup, została wykonana dla całej analizowanej grupy (receptorów), tj. ichtiofauny obejmującej zarówno ryby dorosłe, jak i ichtioplanktonu zgodnie z przyjętym w metodyce modelem „źródło – ścieżka – receptor”. Potencjalne interakcje między działaniami związanymi z przedsięwzięciem, a grupami morskich receptorów biologicznych przedstawiono w tabeli IV.2 - 2 raportu.</p> <p>Należy wyjaśnić, że ocena oddziaływania, podobnie jak w przypadku pozostałych analizowanych grup biologicznych, została wykonana dla całej analizowanej grupy receptorów, tj. ichtiofauny - obejmującej zarówno ryby dorosłe, jak i ichtioplankton zgodnie z przyjętym w metodyce modelem „źródło – ścieżka – receptor”. Jednakże pomimo podejścia metodycznego ukierunkowanego na receptor (ichtiofauna), o którym mowa powyżej, w rozdziale IV.2.7.4.3.2 w tomie IV raportu przedstawiono również analizę w odniesieniu do gatunków istotnych z punktu widzenia gospodarczego, gatunków chronionych oraz gatunków stanowiących bazę pokarmową dla innych gatunków zwierząt w ekosystemie morskim.</p> <p>W związku z faktem, iż ichtiofauna należy do grupy receptorów o istotnym znaczeniu ekologicznym, jak i gospodarczym, ocenę oddziaływania w rozdziale IV.2.7.4.3.2 „Skutki zrzutu eksploatacyjnego” przedstawiono również w odniesieniu do potencjalnego oddziaływania przedsięwzięcia na tarliska i żerowiska dla narybku. W rozdziale tym podkreślono, że w obrębie obszaru badań morskich Lubiatowo-Kopalino tarło jest ograniczone. Przeprowadzone badania w zakresie ichtioplanktonu wykazały, że stwierdzona w obszarze badań morskich ikra szprota i dorsza cechuje się niskim zagęszczeniem. Wyniki badań pokazują, że 95% siedlisk w wodach przybrzeżnych poza lokalizacją Lubiatowo-Kopalino (piaski strefy cirkalitoralnej i infralitoralnej) jest odpowiednie dla dobijaków/tobiaszy. Dane dotyczące tarła dobijaków w analizowanym obszarze są jednak niedostateczne, a dostępne dane sugerują, że duże zmiany w wylęgu nie są powodowane przez temperaturę w okresie inkubacji. Wyporowy charakter smugi dodatkowo zmniejsza wszelkie znaczące bezpośrednie oddziaływanie na podłoże tarłowe.</p> <p>Warunki termiczne mogą być szczególnie istotne dla ryb migrujących, w tym migrujących z wód rodzimych lub powracających do wód rodzimych, w sąsiedztwie planowanego punktu zrzutu z możliwością uniknięcia obszarów podgrzanej wody stanowiącej „barierę termiczną”. W okolicy miejsca realizacji przedsięwzięcia zidentyfikowano trzy rzeki, w których występują gatunki diadromiczne ryb, mianowicie Piaśnicę, Czarną wodę i Łebę. Punkt zrzutu został zlokalizowany tak, aby izoterma +2°C nie zachodziła na te krytyczne korytarze migracyjne.</p> <p>Należy ponadto podkreślić, iż w ramach działań minimalizujących oddziaływania przewidziano zastosowanie systemu odzyskiwania i zwrotu/zawracania ryb. W oparciu o zrozumienie lokalnych morskich układów ekologicznych rozważono najbardziej odpowiednie lokalizacje punktów poboru i zrzutu (oddalone od tarlisk i potencjalnych miejsc podrostu narybku), a także promieniową konstrukcję i wymiary głowic/dysz wlotowych, aby osiągnąć docelowe prędkości wody $\leq 0,3$ m/s. Zgodnie z najlepszymi dostępnymi technikami BAT w sektorze energetycznym prędkości na wlocie poniżej 0,3 m/s są odpowiednie, aby ograniczyć stopień, w jakim organizmy są porywane (w przepływie wlotu wody chłodzącej) lub wciągane (przechodzą przez obieg wody chłodzącej) do układu wody chłodzącej. Dla przykładu szprot ma stałą prędkość pływania wynoszącą ok. 0,56 m/s, co odpowiednio przewyższa wartość prędkości wlotowej wody 0,3 m/s. Z publikacji Malevanchiki Nikonorov (1984) wynika również, że dla większości gatunków europejskich prędkość pływania V mieści się w zakresie 0,7 – 0,9 m/sek.</p>
569	<p>Nieujawiony wpływ na obszary i siedliska Natura 2000</p> <p>W Raporcie stwierdzono min, że „nie przewiduje się negatywnego wpływu na żadne badane przedmioty ochrony OSO Przybrzeżne wody Bałtyku, dlatego też Przedsięwzięcie nie będzie miało negatywnego wpływu na integralność obszaru OSO Przybrzeżne wody Bałtyku”.</p> <p>Trzeba zauważyć, iż tak ujęta sprawa jest bardzo wygodna dla inwestora. Chodzi o obszary unijnej sieci Natura 2000. Skoro nie ma wpływu na Naturę 2000, to UE i jej prawo nie ma tu nic do powiedzenia. A mówimy tu o gigantycznej, dziś największą inwestycję energetyczną nad Bałtykiem, która musi mieć wielki wpływ na środowisko, w tym liczne obszary Natura 2000 na Bałtyku.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź m.in. jak w uwadze nr 2.</p> <p>W odniesieniu do kwestii oceny oddziaływania na obszary Natura 2000, należy wyjaśnić, że w ramach analiz dokonano łącznej oceny wpływu: (i) wprowadzania wód chłodniczych i substancji w nich zawartych, (ii) działania systemu poboru wody morskiej oraz (iii) hałasu - na poszczególne elementy łańcuchów troficznych, w tym gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, których wyniki przedstawiono w tomie IV raportu, odpowiednio w rozdziałach: IV.1.4.3 „HRA – Wariant 1 – Lubiatowo – Kopalino” oraz IV.1.4.4 „HRA – Wariant 2 – Żarnowiec”.</p> <p>Ponadto w ww. części raportu, w rozdziale IV.2.7 „Ocena oddziaływania – Podwariant techniczny 1A – Lubiatowo-Kopalino: Otwarty układ chłodzenia” zawarto kompleksową ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na poszczególne elementy morskiego łańcucha troficznego, tj. odpowiednio: plankton, bentos, ichtiofaunę, awifaunę oraz ssaki morskie.</p> <p>Analogiczna analiza przedstawiona została również w rozdziałach: IV.2.8 „Ocena oddziaływania - Podwariant techniczny 1C - Lubiatowo - Kopalino: Zamknięty układ chłodzenia z wykorzystaniem odsolonej wody morskiej”; IV.2.9 „Ocena oddziaływania - Podwariant techniczny 1B -</p>

Patrząc choćby na wyżej wymienione wątpliwości wydaje się, że stwierdzenie o braku znaczącego negatywnego oddziaływania na integralność obszaru Natura 2000 zostało sformułowane na wyrost i mijając się z prawdą. To stwierdzenie stoi też w sprzeczności z wieloma stwierdzeniami zawartymi w Raporcie.

Lubiatowo - Kopalino: Zamknięty układ chłodzenia z wykorzystaniem wody morskiej” oraz IV.2.11 „Ocena oddziaływania – Podwariant techniczny 2A - Żarnowiec: Zamknięty układ chłodzenia” i IV.2.12 „Ocena oddziaływania – Podwariant techniczny 2B - Żarnowiec: Zamknięty układ chłodzenia z wykorzystaniem odsolonej wody morskiej”. Podsumowanie przeprowadzonych analiz przedstawiono w rozdziałach: IV.2.10 „Podsumowanie i wnioski – Wariant 1 – lokalizacja Lubiatowo – Kopalino” oraz IV.2.13 „Podsumowanie i wnioski – Wariant 2 – lokalizacja Żarnowiec”.

Przeprowadzone analizy i oceny prowadzą do następujących wniosków:

- Potencjalne oddziaływanie na każdą grupę receptorów dla podwariantów technicznych 1A, 1B i 1C, 2A i 2B jest zasadniczo pomijalne i niewielkie (nieznaczące) na etapie prac przygotowawczych, realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia, z wyjątkiem trzech przypadków:
  - w fazie eksploatacji skutki oddziaływania połączonego zrzutu ścieków mogą wywoływać średni (potencjalnie znaczący) skutek dla planktonu, jeśli nie zostaną wdrożone dodatkowe środki łagodzące. Wynika to z potencjalnie toksycznego działania biocydów, które mogą mieć wpływ na plankton w okresie eksploatacji Przedsięwzięcia (kilkadziesiąt lat);
  - zakłócenia powodowane przez ruch jednostek pływających mogą wywoływać potencjalnie duży (znaczący) skutek dla najbardziej wrażliwego zimującego gatunku ptaka występującego na terenie sąsiadujących OSO, a mianowicie na uhlę zwyczajną;
  - podobnie w przypadku mniej wrażliwych zimujących gatunków ptaków (markaczka zwyczajna, lodówka i alka zwyczajna) potencjalny skutek zakłóceń powodowanych przez statki morskie oceniono jako średni (potencjalnie znaczący).
- Potencjalne oddziaływania i ich skutki w poszczególnych podwariantach technicznych są zbliżone, jednakże różnią się skalą prac, zasadniczo mniejszą w przypadku budowy zamkniętego układu chłodzenia, tj. w podwariantach technicznych 1B, 1C oraz 2A i 2B.
- Dodatkowe środki łagodzące potencjalnie znaczące oddziaływania, pozwolą zredukować średnie (potencjalnie znaczące) skutki dla planktonu oraz średnie/duże (znaczące) skutki dla ptaków do skutków niewielkich (nieznaczących).

W wyniku przeprowadzonej analizy habitatowej HRA (ang. Habitats Regulations Appraisal), w tomie IV raportu, w rozdziałach IV.1.4.3 „HRA – Wariant 1 – Lubiatowo – Kopalino” oraz IV.1.4.4 „HRA – Wariant 2 – Żarnowiec”, oceniono potencjalny wpływ przedsięwzięcia na „obszary europejskie” rozumiane jako specjalne obszary ochrony siedlisk, obszary specjalnej ochrony ptaków, obszary mające znaczenie dla Wspólnoty oraz obszary Ramsar. Realizacja przedsięwzięcia oceniona została w odniesieniu do następujących, zidentyfikowanych w fazie rozpoznania HRA możliwych skutków, tj.: wpływ na siedliska obszarów europejskich — jakość wody morskiej; wpływ na siedliska obszarów europejskich — zbiorowiska planktonu; wpływ na siedliska obszarów europejskich — organizmy bentosowe; wpływ na wszystkie stanowiące pożywienie gatunki ryb obszarów europejskich w odniesieniu do gatunków objętych ochroną; wpływ gatunków inwazyjnych na obszary europejskie; wpływ na ssaki morskie obszarów europejskich.

Podsumowując wieloetapową ocenę mającą na celu rozpatrzenie ww. prognozowanych skutków realizacji przedsięwzięcia wykazano brak negatywnych skutków realizacji przedsięwzięcia dla integralności analizowanych europejskich obszarów chronionych, w zakresie zidentyfikowanych:

- skutków pośrednich poprzez potencjalne zmiany w dostępności ofiar w wyniku wprowadzenia gatunków obcych i inwazyjnych;
- skutków pośrednich poprzez oddziaływanie na dostępność pokarmu - gatunki bentosowe;
- skutków pośrednich poprzez oddziaływanie na dostępność pokarmu - gatunki ryb;
- skutków pośrednich poprzez oddziaływanie na dostępność pokarmu - zmiany jakości wody;
- bezpośrednich oddziaływań spowodowanych działalnością budowlaną - hałas podwodny.

Ponadto wykazano, że nie wystąpią negatywne skutki dla integralności analizowanych obszarów europejskich wyznaczonych do ochrony ssaków morskich dla podwariantów technicznych 1A, 1B lub 1C w fazach budowy i eksploatacji.

Pozostałe, prawdopodobne znaczące, oddziaływania (LSE) związane z fazami budowy i eksploatacji, mające zastosowanie do wszystkich trzech podwariantów technicznych, to:

- bezpośrednie oddziaływanie spowodowane działalnością budowlaną poprzez hałas w powietrzu, światło i oddziaływania wizualne (etap prac przygotowawczych i budowy);
- bezpośrednie oddziaływanie spowodowane działalnością budowlaną poprzez zwiększony ruch statków (etap prac przygotowawczych i budowy).

W związku z identyfikacją potencjalnie negatywnych skutków na przedmioty ochrony OSO Przybrzeżne wody Bałtyku PLB990002, takie jak: markaczka, lodówka, alka i uhlę, wynikających z oddziaływań spowodowanych zwiększonym ruchem statków na etapach przygotowania i budowy, zalecono wdrożenie działań łagodzących w celu zminimalizowania tych skutków i uniknięcia negatywnego wpływu na integralność przedmiotowego obszaru Natura 2000.

		<p>Środki łagodzące, mające na celu zminimalizowanie zakłóceń powodowanych przez ruch statków morskich, polegają na utworzeniu strefy ruchu morskiego (MTZ) o szerokości co najmniej 1 km. Ocenia się, że po wdrożeniu MTZ jako środka łagodzącego oddziaływania, wpływ na markaczkę, lodówkę i uhlę i alkę, wynikający z oddziaływań spowodowanych zwiększonym ruchem statków na etapie przygotowania, będzie niewielki.</p> <p>Po uwzględnieniu i wdrożeniu zaplanowanych działań minimalizujących nie przewiduje się negatywnego wpływu przedsięwzięcia na przedmioty ochrony i siedliska gatunków związane z OSO Przybrzeżne wody Bałtyku PLB990002 oraz jego integralność i spójność. Nie przewiduje się negatywnych skutków dla przedmiotów ochrony i siedlisk gatunków związanych z OSO Pobrzeże Słowińskie PLB220003 oraz jego integralność i spójność. Wszystkie elementy środowiska biotycznego obszaru realizacji Przedsięwzięcia objęte zostaną monitoringiem przyrodniczym w poszczególnych fazach jego realizacji. Działania w ramach monitoringu inwestycyjnego będą dotyczyły przede wszystkim obserwacji, oceny stanu zachowania oraz zachodzących zmian monitorowanych organizmów morskich, zgodnie z planem działań minimalizujących wskazanych w tomie V raportu, w rozdziale V.3.1.1 „Środowisko przyrodnicze”.</p>
570	<p>Wpływ skumulowany ścieków na ekosystem i plażę Bałtyku</p> <p>Będziemy mieć do czynienia z dużym regionalnym, a nie tylko lokalnym obszarem zanieczyszczeń wybrzeża Bałtyku.</p> <p>Z treści Raportu wynika, że zasięg rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń zawartych w odprowadzanych ściekach będzie znaczący — 0 promieniu 30 km od punktu zrzutu (t. IV, s. 1089), co oznacza, że docierać będą do plaż w rejonie lokalizacji EJ (także w obszarach chronionych, np. do rezerwatów przyrody „Widowo”, czy „Mierzeja Sarbska”, a nawet Słowińskiego Parku Narodowego) i pobliskich kąpielisk (również w mieście Łeba).</p> <p>Dostrzegamy brak oceny oddziaływanie wspólnego wprowadzania do morza wód (ścieków) o podwyższonej temperaturze, w których znajdować się będą m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – związki biogenne z oczyszczonych ścieków, – hydrazyna (której — jak wynika z różnych fragmentów Raportu pewne ilości będą wprowadzane do morza, bądź wg niektórych uzupełnień w momencie zrzutu nastąpi jej całkowity rozkład, a wg jeszcze innych jej obecność w formie „nieprzereagowanej” jest mało prawdopodobna. Warto też wspomnieć, że hydrazyna rozkłada się do amoniaku, który również nie pozostaje obojętny dla środowiska wodnego), – substancje promieniotwórcze (co jest niepokojące, ponieważ już obecnie z uwagi na stężenie promieniotwórczego izotopu cezu 137 stan wody morskiej w miejscu zrzutu klasyfikowany jest jako nieodpowiedni), – związki chloru (które jak wskazano w uzupełnieniach będą stanowić główne potencjalne zagrożenie dla fitoplanktonu, a także, że podczas mieszania wody chłodzącej mogą powstawać związki, które jak udowodniono lub podejrzewa się — mogą być toksyczne, mutagenne lub rakotwórcze dla zwierząt lub ludzi), – metale ciężkie. <p>Postulujemy, aby wszystkie te aspekty rozważone były w Raporcie w powiązaniu ze sobą. Ich odrębna ocena powoduje brak całościowego możliwego i skumulowanego obrazu oddziaływania, na co powinien kłaść nacisk każdy Raport OOS.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście zasięgu rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń - odpowiedź jak w uwadze nr 112.</p> <p>W kontekście oceny oddziaływania wspólnego wprowadzania do mórz ścieków - odpowiedź jak w uwadze nr 111.</p>
571	<p>Wpływ na zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe</p> <p>Ocena wpływu na walory krajobrazowe sprowadza się do ogólników, zamiast konkretnych wskazań, które panoramy widokowe i elementy krajobrazu zostaną zaburzone lub znikną przez konkretne elementy przedsięwzięcia oraz jakie dominanty krajobrazu skutek inwestycji zaistnieją.</p> <p>Ponadto temat trwałej degradacji Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu wydaje się być potraktowany bardzo pobieżnie.</p> <p>Cytujemy postulat ekspertów ZWP, z którym się utożsamiamy:</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 119.</p>

	<p>„... w Raporcie fakt degradacji walorów krajobrazowych Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu powinien zostać podkreślony w bardziej zdecydowany sposób. Wpływ prac przygotowawczych, budowy i eksploatacji EJ na krajobraz będzie bezsprzeczny, o czym świadczy inny fragment z Raportu „etap prac przygotowawczych będzie polegać na usunięciu zespołu leśnego i wydm na obszarze o powierzchni ok. 4 km² z obszaru objętego ochroną o powierzchni 149 km², co stanowi ok. 3% obszaru chronionego krajobrazu. W następstwie tych działań dojdzie do zmiany zachowanego układu naturalnego stref krajobrazowych”, w tym „zalesionego i bezdrzewnego pasa wydm rozciągającego się wzdłuż wybrzeża”, ze względu na który obszar ten został objęty ochroną. Wyłączenie tego obszaru z publicznego dostępu wpłynęłoby też na jego zdolność do zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i rekreacją” (t. IV, s. 1549).</p> <p>I konkluzja ZWP, którą podkreślamy:</p> <p>Zmiany, które nastąpią od początku realizacji inwestycji mogą doprowadzić do bezpowrotnej utraty wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach i możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem w części Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, a tym samym przez wzgląd na przesłanki z art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody do jego przyszłego zmniejszenia. Podkreślenia wymaga także fakt, że ze względu na powierzchnię trwałego wylesienia w zależności od podwariantu, wynoszącą 335 — 410 ha oraz wskazaną w Raporcie (t. IV, s. 212) „całkowitą utratę wartości przyrodniczych” skala oddziaływań na zasoby przyrodnicze i ingerencji w lasy będzie więcej niż nieznacząca</p>	
572	<p>Bioróżnorodność związana z obszarem inwestycji- pominiecia, błędy i sprzeczności w ocenie i jej uzupełnieniach</p> <p>Dyskwalifikuje w wielu miejscach Raport OOS rozumienie pojęcia „bioróżnorodności”, a odmiennosc w podejściu do niego wprowadza znaczny chaos pojęciowy w różnych rozdziałach. Trzeba tu przypomnieć za ekspertami ZWP, że „bioróżnorodność to nie tylko tereny chronione i nie do końca zdefiniowane w Raporcie „siedliska”, lecz przede wszystkim inwentarz gatunków flory, bioty grzybów i fauny i ich różnorodność genetyczna”. Analizy wymagają również zapisy Raportu odnoszące się do oceny bioróżnorodności gatunkowej roślin naczyniowych. W Raporcie — t. IV, s. 31 wskazano, że nie ma danych nt. liczby gatunków roślin naczyniowych w Polsce, co sugeruje możliwą nieznajomość literatury fachowej, gdyż takie liczby podają np. Krytyczne listy roślin naczyniowych Polski (Mirek i in. 2002, 2020 i literatura tam zawarta). Ponadto w Raporcie znajdują się zapisy wzajemnie ze sobą sprzeczne bądź niespójne. Przykładowo w kontekście obszaru Natura 2000 Widowo PLH220054 oraz pokrywającego się z nim obszarowo rezerwatu Widowo (t. IV, s. 38 i 52) — w jednym miejscu zapisano, że „brak ingerencji w ww. obszarze Natura 2000 w związku z realizacją Przedsięwzięcia decydować będzie o braku zagrożenia z jego strony dla funkcjonowania niniejszego obszaru”, a w innym, że „najbardziej narażone na zniszczenie i likwidację są siedliska pasa przymorskiego, głównie sosnowy bór bażynowy zespołu Empetro nigri-Pinetum reprezentujący siedlisko 2180 oraz siedliska wydmowe, w tym najcenniejsze jakie wykształciły się w fragmencie pasa przymorskiego w Rezerwacie Widowo.” Kolejne przykłady — w tabeli IV.2-14 wskazano zaledwie 19 gatunków, przy czym brak najpospolitszych gatunków (np. bogatka, modraszka, zięba, kos), które zostały wskazane jako najpospolitsze w obszarze badań dla wariantu 1 Lubiatowo-Kopalino (Tabela</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedz jak w uwagach nr 124, 120, 121 i 123.</p>

	111.2-1-1). Skumulowany wpływ inwestycji EJ oraz inwestycji towarzyszących na przyrodę i bioróżnorodność regionu, w tym obszary, siedliska i gatunki Natura 2000 winien być ponownie przeanalizowany i opisany w nowym raporcie OOS.	
573	<p>Przerwanie korytarzy ekologicznych w wyjątkowym pasie kilkudziesięciu km lasu nadmorskiego</p> <p>Jest oczywiste, że wycinka 335 —410 ha lasów tworząca wyrwę pod gigantyczną inwestycję w kilkudziesięcio-kilometrowym ciągłym nadmorskim pasie leśnym od Dębek przez Słowiński Park Narodowy aż po Ustkę, będzie stanowiła przerwanie dotychczasowych korytarzy ekologicznych dla różnych gatunków szczególnie ssaków i ptaków. Ta kwestia powinna być szczegółowo przeanalizowana w Raporcie z propozycjami przeciwdziałania, kompensaty, jeśli chodzi o te wpływy. Skoro dorobiliśmy się dobrych zasad, kompensujących przerwanie korytarzy ekologicznych podczas budowy dróg i autostrad, powinniśmy zadbać o podobne rozwiązania w wypadku pierwszej, wielkiej EJ, która też winna wytyczać dobre praktyki i standardy w tym obszarze.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 44.</p>
574	<p>Oddziaływanie na zasoby wód podziemnych i zaopatrzenie w wodę</p> <p>Powtarzamy spostrzeżenia ZWP, pod którymi się podpisujemy.</p> <p>Zapotrzebowanie na wodę na etapie budowy zostało oszacowane na ok. 1550 m³/d, natomiast na etapie przed budową ujęcia zaledwie (maksymalnie) na 200 m³/d. Nie podano jednak z czego wynika tak duża rozbieżność w zapotrzebowaniu, podczas gdy rzetelna informacja w tym zakresie jest niezwykle istotna z uwagi na potencjalnie możliwe oddziaływanie na środowisko, w tym zdrowie i jakość życia ludzi wzmożonego ruchu samochodowego, związanego z dostarczaniem wody beczkowozami.</p> <p>Wyjaśnienia wymaga także kwestia wielkości zapotrzebowania na wodę na etapie prac przygotowawczych. W rozdz. II.9.2.1.1 mowa jest o ok. 1550 m³/d, z kolei w rozdz. IV.19.3.1 (tab. IV.19-9) mowa jest o 1034 m³/d</p> <p>Z uwagi na możliwość wpływu na zasoby wodne w innych studniach wód podziemnych, jednoznaczne wskazanie faktycznych potrzeb związanych z pracami przygotowawczymi i budową elektrowni wydaje się być bardzo ważne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 126 oraz nr 127.</p>
575	<p>Nie aktualne oddziaływania skumulowane</p> <p>Do oceny oddziaływań skumulowanych — ich analizy i modelowania potrzebne było określenia czasu trwania oceny. W Raporcie wykorzystane zostały dane za okres od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2020 r.</p> <p>W dokumentach znajduje się nawet informacja o tym, że Inwestor wystąpił już o pierwszą aktualizacją w tym zakresie w okresie następującym po dniu 30 czerwca 2020 r. Jednak aktualizacje te wpływały z opóźnieniem w wyniku trwającej pandemii i Raport nie uległ w tym zakresie większej zmianie.</p> <p>Wśród przedsięwzięć wymagających uzupełnienia lub weryfikacji- aktualizacji (głównie dotyczącej lokalizacji inwestycji) ZWP wymienia przede wszystkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wyprowadzenie mocy z MFW (które będzie miało miejsce w odległości 6-7 km od lokalizacji Lubiatowo-Kopalino) — wprowadzenie tej mocy do Krajowej Sieci Elektroenergetycznej (stacja elektroenergetyczna Choczewo wraz ze stacjami abonenckimi) — budowę drogi krajowej do EJ, która będzie dowiązana do drogi S6 za pośrednictwem węzła Łęczyce, a nie Strzebielino. 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 137.</p>

576	<p>Błędy w metodologii oceny oddziaływania skumulowanego</p> <p>Jak sama nazwa wskazuje, iż należy ocenić całość inwestycji towarzyszących EJ i innych zewnętrznych w otoczeniu budowy(regionie) mogących mieć wpływ na środowisko. Tu paradoksalnie powinno się — naszym zdaniem- pokazać liczne inwestycje w OZE w gminie Choczewo, może sąsiednich gminach (wiatraki i PV), które również mają określone oddziaływanie na środowisko i krajobraz. To powinny być inwestycje istniejące, ale też które powstają obecnie na Bałtyku- liczne farmy wiatrakowe na morzu (offshore).</p> <p>Eksperci ZWP tak to oceniają: „<i>przedmiotem analizy oddziaływania skumulowanego nie jest oddziaływanie z uwzględnieniem inwestycji towarzyszących (niezbędnych dla funkcjonowania EJ) i przedsięwzięć zewnętrznych. Osobne ocenianie oddziaływań związanych z EJ i inwestycjami towarzyszącymi oraz osobne EJ z pozostałymi inwestycjami (tzw. zewnątrz projektowymi, albo inwestycjami stron trzecich) prowadzić może do pominięcia bądź zmniejszenia faktycznej skali negatywnych konsekwencji realizacji wszystkich przedsięwzięć. Jest to wątpliwe także z punktu widzenia braku możliwości weryfikacji nakładania się harmonogramów realizacji wszystkich przedsięwzięć w rejonie budowy EJ (harmonogram realizacji EJ z dużym prawdopodobieństwem ulegnie zmianie, opóźnieniu mogą ulegać także inne inwestycje w rejonie EJ).</i>”</p> <p>Niezbędne jest wskazanie łącznej zajętości terenu, wynikającej z realizacji EJ oraz wszystkich inwestycji w rejonie EJ, tj. inwestycji towarzyszących i inwestycji osób trzecich (np. wynikających z potrzeb budowy infrastruktury MFW). Bez takiej jednoznacznej informacji nie sposób ocenić skalę przekształceń terenu, wielkość powierzchni zlikwidowanych ekosystemów czy uciążliwości dla mieszkańców. Niezwykle istotnym czynnikiem, przy dokonywaniu analizy oddziaływań skumulowanych jest czas trwania oraz intensywność oddziaływania danego przedsięwzięcia w powiązaniu z innymi.</p> <p>ZWP przypomina: <i>Ustawodawca nałożył na Spółkę PEJ obowiązek sporządzenia harmonogramu skonsolidowanego przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie EJ oraz inwestycji towarzyszących tej inwestycji. Wydawać by się mogło, że dopiero po opracowaniu tego harmonogramu można przystąpić do dokonania rzetelnej oceny skumulowanych oddziaływań, lub co najmniej ją zaktualizować, czego w Raporcie nie zrobiono.</i></p> <p>To również dowodzi konieczności ponowienia oceny oddziaływania na środowisko, która uzupełni te braki.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwagach nr 138 oraz nr 139.</p>
577	<p>Wpływ na warunki życia ludzi oraz lokalną gospodarkę</p> <p>Podzielamy spostrzeżenia samorządu wojewódzkiego (Uwagi ZWP) w odniesieniu do samorządu lokalnego:</p> <p>Raport nie daje podstaw do pełnej oceny skali problemów, przed którymi będą postawione jednostki samorządu terytorialnego, na terenie których realizowana będzie inwestycja — a należy podkreślić, że funkcjonowanie gmin w czasie budowy jest jedną z kluczowych kwestii dotyczących warunków życia mieszkańców. W Raporcie podkreśla się wielokrotnie tymczasowość sytuacji — w tym przejściowe obciążenia w zakresie życia lokalnej społeczności i antropogeniczny wpływ na środowisko naturalne, ale biorąc pod uwagę długość trwania inwestycji zarówno w kontekście relacji społecznych, pracy samorządów i organizacji, elementów środowiskowych, na które ta inwestycja ma wpływ — perspektywę zmian na okres kilkunastu lat trudno nazwać sytuacją tymczasową czy przejściową.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 145.</p>

578	<p>Niedoszacowane problemy dla gminy Choczewo i jej mieszkańców (w oparciu o Uwagi ZWP): Oczywiście każdy inwestor zwykle przecenia pozytywne aspekty inwestycji a nie docenia, niedoszacowane czynniki negatywne. Tu- w naszej ocenie oraz ZWP - skala ujemnego wpływu na małą 5 tysięczną gminę może stanowić o negatywnym odbiorze przez społeczność mieszkańców, ale też ujemnie wpłynąć na przebieg budowy. Problemem pozostaje: Ilość wyprodukowanych odpadów komunalnych, która wydaje się być znacząco niedoszacowana, ponieważ nie uwzględnia odpadów komunalnych produkowanych przez przyjezdnych pracowników, którzy zamieszkają na terenie analizowanych gmin.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwagach nr 145, nr 146, nr 148, nr 149, nr 152, nr 153, nr 154, nr 155, nr 156, nr 157, nr 158, nr 159. W kontekście odpadów komunalnych – odpowiedź jak w uwadze nr 147.</p>
579	<p>Wzrost populacji w gminie - Szczególnie jest to istotne w przypadku gminy Choczewo, gdzie jak wskazuje Raport w 2030 r. „nastąpi wzrost miejscowej populacji o nieco ponad 4000 osób” (t. IV, s. 1766), podczas gdy prognozowana liczba mieszkańców gminy to 5305</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W tomie IV raportu, w rozdziale IV.18.3.1, zaprezentowano analizy dot zmian demograficznych. Jak wskazano w raporcie, na etapie prac przygotowawczych przewiduje się niewielkie oddziaływanie na ludność lokalną w związku z pojawieniem się pracowników realizujących prace z uwagi na to, że pracownicy ci będą pochodzić głównie z regionu i będą stanowić ludność lokalną (ok. 1750 osób). Na etapie budowy EJ nastąpi zwiększony napływ pracowników (zaangażowanych w realizację przedsięwzięcia) spoza regionu. Liczba pracowników zatrudnionych na etapie budowy i rozruchu będzie zmieniała się sukcesywnie w zależności od postępu robót. Szacowana zmienność liczby pracowników w poszczególnych latach budowy EJ została zaprezentowana na w tomie IV raportu, na rysunku IV.18.1.1. Szacuje się, że w szczytowym (najbardziej intensywnym) momencie prac będzie pracować ok. 8 tys. osób (8 rok budowy), w pozostałych latach liczba ta będzie się zmieniać w zależności od harmonogramu prac budowlanych (od ponad 3 tys. do np. ok. 600 pracowników na etapie rozruchu). Ok. 1000 pracowników będzie mieszkać w bazie kontenerowej przy placu budowy. Założono, że ok. 4 tys. pracowników będzie zakwaterowanych w bazie zakwaterowania, która stanowić będzie infrastrukturę towarzyszącą dla przedsięwzięcia. Zdanie cytowane w przedmiotowej uwadze o treści: „nastąpi wzrost miejscowej populacji o nieco ponad 4000 osób” (t. IV, s. 1766)” odnosi się do bazy zakwaterowania, która wg raportu pomieści ok. 4 tys. pracowników. W raporcie oszacowano także liczbę pracowników, którzy zamieszkają w bazie lokalnej (wykorzystanie istniejącej bazy turystycznej) w 12 gminach – od ok. 75 – 213 osób) (tabela IV.18.1-3), przy czym ich liczba również będzie zmienna w czasie i, jak wspomniano powyżej, będzie zależna od harmonogramu prac budowlanych oraz zapotrzebowania. Napływ pracowników związany z realizacją przedsięwzięcia spowoduje zmiany w liczbie ludności lokalnej i strukturze populacji, a do oceny wielkości oddziaływania na populację lokalną wykorzystano parametry zastosowane na potrzeby oceny oddziaływania na środowisko wykonanej dla przedsięwzięcia Hinkley Point C. Z przyjętych w raporcie założeń wynika, że przedsięwzięcie doprowadzi do znacznego, ale tymczasowego (na etapie budowy) wzrostu liczby ludności lokalnej. W fazie eksploatacji, w porównaniu z fazą budowy, liczba pracowników znacznie się zmniejszy (do ok. 860 osób). Założono, że z uwagi na fakt, iż na etapie budowy zostanie wybudowana Baza zakwaterowania w Choczewie, to będzie celowe jej dostosowanie i wykorzystanie podczas eksploatacji EJ (większe mieszkania, przystosowanie dla rodzin). Prognozuje się, że część pracowników zostanie pozyskana z rynku lokalnego, a część przyjezdnych osób zamieszka także poza gminą Choczewo.</p>
580	<p>Wzrost zapotrzebowanie na różnego rodzaju usługi. Nie uwypuklono obciążeń, jakie w związku z blisko podwojeniem liczby mieszkańców pojawią się w urzędach gmin i instytucjach świadczących usługi (przykładowo obowiązek dowozu dzieci do szkół podstawowych, zapewnienia miejsc w przedszkolach). Nie bez znaczenia jest także kwestia rozwoju infrastruktury i usług transportu publicznego, które przez wiele lat będą musiały dźwigać ciężar dowozu kilku tysięcy pracowników na i z placu budowy. Woda i ścieki- Raport z jednej strony wskazuje, że na etapie prac przygotowawczych pobór wody wyniesie średnio ok. 1550 m³/d (t. II, s. 130), bądź też jak zapisano w rozdz. IV.19.3.1 (tab. IV.19-9) 1034 m³/d, a jednocześnie strumień ścieków niezależnie od wybranego wariantu lokalizacyjnego i podwariantu technicznego, wynosić będzie na etapie prac przygotowawczych ok. 565 m³/d, czyli ponad 3-krotnie lub 2-krotnie mniej niż wyniesie pobór wody. Tak duża dysproporcja rodzi pytania o to, w jaki sposób zostanie wykorzystana reszta pobranej wody</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście obiektów użyteczności publicznej - odpowiedź jak w uwadze nr 148. W kontekście rozwoju infrastruktury i usług transportu publicznego - odpowiedź jak w uwadze nr 149 W kontekście zapotrzebowania na wodę oraz przewidywanej ilości odprowadzanych ścieków - odpowiedź jak w uwadze nr 150.</p>

581	<p>Dodatkowo opisany zakres nie dotyczy kwestii związanych z funkcjonowaniem bazy zakwaterowania w Choczewie oraz bazy kontenerowej przy placu budowy, bowiem stanowią one część infrastruktury towarzyszącej i są traktowane jako wpływ infrastruktury towarzyszącej. Podejście takie nie wydaje się być słuszne i zwrócić uwagę na oddziaływanie związane z budową EJ.</p> <p>W ramach realizacji infrastruktury towarzyszącej ma zamieszkiwać kilka tysięcy pracowników, a łączna ich liczba w szczycie zatrudnienia może wg Raportu wynieść ok. 8 tysięcy (choć doświadczenia z innych realizacji w tym przywoływana wielokrotnie przez autorów Hinkley Point C w Wielkiej Brytanii rodzą obawę, że prognozowana liczba pracowników może być niedoszacowana — w przypadku Hinkley Point C zatrudniono 3000 więcej pracowników niż zakładano).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W uzupełnieniu i wyjaśnieniach do raportu wyszczególnione zostały wszystkie obiekty wchodzące w skład infrastruktury towarzyszącej.</p> <p>W tomie II raportu, w rozdziale II.12 zaprezentowano infrastrukturę towarzyszącą nieobjętą wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w tym bazę zakwaterowania, która została szczegółowo opisana w rozdziale II.12.4 raportu. Założono, że ok. 4 tys. pracowników będzie zakwaterowanych w bazie zakwaterowania, która stanowić będzie infrastrukturę towarzyszącą. Niemniej jednak celem będzie wykorzystanie lokalnego potencjału w każdym sektorze, tj. zatrudnienia, usług oraz wykorzystania lokalnej bazy noclegowej. Ponadto kwestie zatrudnienia będą przedmiotem analiz na etapie dalszych prac projektowych i założeń dotyczących docelowej kadry pracowniczej.</p> <p>Infrastruktura towarzysząca nie jest objęta przedmiotowym wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i będzie przedmiotem odrębnych postępowań w tym zakresie.</p> <p>Natomiast baza kontenerowa planowana przy placu budowy (na ok. 1 tys. pracowników) zgodnie z tomem II, w rozdziale II.4.2.2, stanowi część przedsięwzięcia objętego niniejszym postępowaniem w sprawie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i została poddana analizie w celu oceny wpływu na środowisko. Została ona również szczegółowo opisana w raporcie, w tomie II, w rozdziale II.4.2.2, jak również w uzupełnieniach i wyjaśnieniach przygotowanych w odpowiedzi na wezwanie GDOŚ z 13 lutego 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.63.</p> <p>Dokładna liczba pracowników zaangażowanych w realizację przedsięwzięcia zostanie doprecyzowana na etapie projektu budowlanego i założeń dotyczących liczby pracowników dla kolejnych etapów harmonogramu realizacji przedsięwzięcia</p>
582	<p>Wpływ na społeczność mieszkańców Choczewa pracowników zagranicznych (z wielu narodów)</p> <p>W przypadku zatrudnienia licznych osób z państw spoza Polski (dla przykładu na budowie fińskiej elektrowni jądrowej Olkiluoto pracowały osoby z 60 różnych narodowości) potencjalnym problemem mogą być także różnice kulturowe, które w Raporcie zostały praktycznie pominięte. Dodatkowo zbagatelizowana została kwestia nierównowagi płci, która z całą pewnością wystąpi, a nie „może wystąpić”, jak założono w Raporcie. Ta nierównowaga w połączeniu z barierami językowymi i długim czasem realizacji inwestycji może być również przyczyną konfliktów i niebezpiecznych sytuacji (wynikających np. z różnic w traktowaniu kobiet w różnych społecznościach).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 157.</p>
583	<p>Usługi służby zdrowia</p> <p>Raport dostrzega prognozowany wzrost liczby wizyt lekarskich (cyt. „przy szczytowej liczbie pracowników zamiejscowych (około 6,6 tys. osób) może to generować dodatkowe ponad 3,3 tys. wizyt C..) w placówkach służby zdrowia (rocznie) czy potrzebę zaangażowania innych (bardziej oddalonych od gmin lokalizacyjnych) placówek medycznych, co może być przyczyną niepewności i stresu oraz zmniejszenia dostępności do diagnostyki i leczenia (m.in. z uwagi na ograniczoną liczbę lekarzy). Nie poruszono natomiast kwestii finansowania opieki medycznej oraz poniesienia kosztów stworzenia planowanego centrum medycznego, a także zarządzania tą placówką (tu pojawia się także kwestia dostępności lekarzy i potencjalnej konkurencji w kwestii zatrudnienia dla obecnie działających placówek medycznych, zwłaszcza POZ).</p> <p>Można mieć obawy, że to publiczna opieka medyczna na wszystkich poziomach organizacyjnych systemu opieki zdrowotnej, a nie ww. centrum przejmą ciężar obsługi usług opieki zdrowotnej, co potencjalnie negatywnie wpłynie na jakość życia mieszkańców.</p> <p>Wątpliwym jest czy przy takiej ilości napływowych pracowników dostępność usług publicznych i obsługi ludności rzeczywiście ulegnie poprawie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 153.</p>

584	<p>Niedostateczna ocena wpływu budowy i funkcjonowania EJ na lokalną gospodarkę, głównie w kontekście usług turystycznych.</p> <p>Jak zauważono w Raporcie „obiekty turystyczne (...) znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie planowanego Przedsięwzięcia będą narażone na uciążliwości, tj. wzmożony ruch pojazdów i utrudnienia na drogach. Prognozuje się, że będzie to mieć negatywny wpływ na turystykę w bliskim otoczeniu placów budowy” (t. IV, s. 1812). Zmniejszenie przychodów lokalnych przedsiębiorców (a także w konsekwencji wpływów podatkowych dla gmin) będzie wynikiem m.in. odpływu turystów wywołanego uciążliwościami z okresu budowy (hałas, wyspa światła, pylenie, wzmożony ruch ciężarowy itd.), ograniczeniami w korzystaniu z plaży (m.in. na etapie budowy MOLF bądź kanałów systemu chłodzenia w technologii otwartego wykopu, która nie została wykluczona w Raporcie), jak również na skutek zamykania kąpielisk w wyniku zakwitów sinic, czy likwidacją (bądź przeniesieniem w mniej atrakcyjne miejsca) szlaków turystycznych (np. międzynarodowej trasy rowerowej EuroVelo 10/13 — RIO). Nie wydaje się prawdopodobne, by napływy turystów „zainteresowanych Przedsięwzięciem i jego budową” (t. IV, s. 1805) mógł zrekompensować utracone przychody, ponieważ taka turystyka jest w zdecydowanej większości jednodniowa (na podstawie opinii ZWP).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 158.</p>
585	<p>Struktura drogowa- gminne drogi nie udźwigną wielkiej inwestycji</p> <p>Eksperti ZWP tak oceniają jej sytuację na podstawie Raportu i uzupełnień OOS: „Obecny układ drogowy w obszarze oddziaływania EJ jest słabo rozwinięty, a prognozowane zwiększenie ruchu na nim wraz z implementacją ruchu pieszego, rowerowego oraz konnego wpłynie negatywnie na poziom bezpieczeństwa. To zagrożenie zostało wskazane w Raporcie, jednakże nie została wyciągnięto konkluzja i nie zostały zaproponowane rozwiązania mające na celu zminimalizowanie ryzyka”. Transport drogowy oparty o emisyjne paliwa kopalne (stałe, powtarzalne dojazdy na budowę materiałów i pracowników) przez kilkanaście lat będzie odgrywał pierwszorzędną rolę w budowie EJ i olbrzymią rolę w negatywnym wpływie na środowisko. Autorzy raportu muszą zaproponować kompleksowe i nowe rozwiązania- minimalizujące wpływ na środowisko i zdrowie ludzi, też bezpieczeństwo mieszkańców i turystów np. rowerowych. Winny one bazować w minimalnym stopniu na drogach gminnych, które obsługują dotychczasowych mieszkańców i turystów.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedzi jak w uwagach nr 162 oraz nr 163.</p>
586	<p>Wniosek o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa</p> <p>Wobec całej listy wątpliwości, których zapewne jest więcej, ponieważ przy tak wielkim i wyjątkowym przedsięwzięciu nie jesteśmy w stanie wszystkiego uwzględnić, uważamy, iż na podstawie art. 36 ustawy OOS organ właściwy do wydania decyzji tu GDOŚ winien przeprowadzić rozprawę administracyjną otwartą dla społeczeństwa.</p> <p>Planowana inwestycja budzi wiele kontrowersji wśród mieszkańców województwa pomorskiego i innych województw (Stowarzyszenie EKO-UNIA ma siedzibę na D. Śląsku), w szczególności wśród mieszkańców gmin, na których ma zostać zrealizowana.</p> <p>Jak zauważył w podobnym postulacie ZWP: Przeprowadzenie rozprawy administracyjnej wpływa na bezpośrednią realizację zasad ogólnych postępowania administracyjnego, takich jak: wszechstronne wyjaśnienie okoliczności stanu faktycznego (art. 7 k.p.a.), powiększenie zaufania obywateli do organów państwa (art. 8 k.p.a.), informowanie o okolicznościach faktycznych i prawnych (art. 9 k.p.a.) i czynny udział w postępowaniu (art. 10 k.p.a.).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Rozprawa administracyjna otwarta dla społeczeństwa, o której mowa w art. 36 u.o.o.s. jest de facto formą postępowania wyjaśniającego. Jest to instrument fakultatywny, a zatem organ prowadzący postępowanie może, ale nie musi z niego skorzystać. Przepis ten nie nakłada obowiązku przeprowadzenia takiej rozprawy, a jedynie daje taką możliwość. To do organu administracji należy rozważenia takiej możliwości, przy uwzględnieniu stanu faktycznego sprawy (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 22 listopada 2017 r., sygn. akt: IV SA/Po 786/17). W opinii GDOŚ w realiach niniejszej sprawy taka potrzeba nie zaszła, a brak przeprowadzenia rozprawy nie ma wpływu na rozstrzygnięcie. Należy przy tym wskazać, że nieprzeprowadzenie rozprawy administracyjnej nie stanowi naruszenia prawa. Ponadto, należy wskazać, że nawet w świetle przepisów art. 33-38 u.o.o.s. sprzeciw społeczności nie stanowi w żadnym przypadku normatywnej podstawy do odmowy wydania decyzji środowiskowej. Natomiast organ wydający decyzję środowiskową ma oczywiście obowiązek zapewnić udział społeczności w tym postępowaniu administracyjnym, która może składać uwagi i wnioski, a w jaki sposób zostały one wzięte pod uwagę właściwy organ musi wyjaśnić w uzasadnieniu decyzji środowiskowej (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 lipca 2016 r., sygn. akt: II OSK 608/15). W opinii GDOŚ w realiach niniejszej sprawy nie zaszła potrzeba przeprowadzenia rozprawy administracyjnej. Materiał dowodowy składający się na całość akt analizowanej sprawy był wystarczający do podjęcia niniejszego rozstrzygnięcia, a brak przeprowadzenia rozprawy nie wpłynęłyby na powyższe, z tego względu organ nie przychylił się do omawianego postulatu. Podkreślić należy, że rozprawa nie przyspieszyłaby ani nie uprościła postępowania oraz nie spowodowałaby uzgodnienia interesów stron, a jej przeprowadzenie nie jest potrzebne dla wyjaśnienia sprawy przy udziale świadków, biegłych lub w drodze oględzin.</p>

587	<p>Gmina Władysławowo to druga pod względem liczby mieszkańców gmina w powiecie puckim, licząca niespełna 15 tysięcy mieszkańców. Od lat jest jednym z najatrakcyjniejszych kurortów nadmorskich w kraju ze względu na niewątpliwe walory przyrodnicze: długą i szeroką plażę położoną nad otwartym morzem, płytką i wietrzną Zatokę Pucką, malownicze krajobrazy oraz czyste powietrze. Profil gospodarczy Gminy Władysławowo jest ściśle związany z działalnością turystyczną, która napędza lokalną gospodarkę. Wśród przedsiębiorstw dominują małe podmioty prowadzące działalność związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi. Sezonowość turystyki powoduje jednak, że rynek pracy w gminie odznacza się dużą niestabiłnością. Taka wąska specjalizacja gospodarcza gminy i zjawisko sezonowości wpływa na szereg czynników determinujących jakość życia mieszkańców gminy.</p> <p>Budowa pierwszej w Polsce EJ w planowanej lokalizacji „Lubiatowo-Kopalino” niewątpliwie negatywnie odbije się na ruchu turystycznym nie tylko w Gminie Władysławowo, która jako jeden z najbardziej rozpoznawalnych kurortów nadmorskich w Polsce ma charakter gminy turystycznej, ale także w pozostałych gminach sąsiadujących z planowaną lokalizacją EJ. Jako spodziewane negatywne oddziaływanie EJ należy wskazać narazenie przedsiębiorstw powiązanych z turystyką, a funkcjonujących na terenie gminy na straty finansowe, ograniczenia w ich funkcjonowaniu lub rozwoju, a w skrajnych przypadkach konieczność zaprzestania działalności lub zmiany jej profilu. Dla Gminy Władysławowo budowa EJ będzie stanowić ogromne wyzwanie m.in. w zakresie utrzymania dotychczasowej atrakcyjności turystycznej, osiedleńczej i inwestycyjnej.</p> <p>W ocenie Gminy Władysławowo na każdym etapie realizacji EJ, od przygotowania i planowania począwszy, konieczne jest zapewnienie udziału interesariuszy, w tym gmin i innych, będących w zasięgu oddziaływania EJ, na które budowa EJ będzie miała realny wpływ.</p> <p>W celu zniwelowania negatywnych konsekwencji wynikających z planowanej budowy EJ zarówno na etapie przygotowań, budowy, jak i w fazie eksploatacji, niezbędne jest przyjęcie i wdrożenie pakietu działań ograniczających i kompensujących negatywne skutki budowy EJ. Konieczne jest również uwzględnienie realnego wpływu innych przedsięwzięć planowanych i realizowanych przez jest lub podmioty zewnętrzne w sąsiedztwie EJ, w tym o znaczeniu ponadlokalnym, jak np. inwestycje w zakresie infrastruktury drogowej, kolejowej czy inwestycje w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy</p> <p>Na wstępie należy zaznaczyć, że gmina Władysławowo znajduje się w odległości ok. 30 km od lokalizacji Lubiatowo - Kopalino poza zasięgiem bezpośrednich oddziaływań przedsięwzięcia. Niemniej jednak w raporcie tomie III, w rozdziale III.4.2 Uwarunkowania społeczno – ekonomiczne, na potrzeby analiz wzięto po uwagę dane dotyczące województwa pomorskiego oraz powiatów i gmin zlokalizowanych w Administracyjnym Regionie Lokalizacji (ARL) oraz Administracyjnym Obszarze Lokalizacji (AOL), określonych dla każdego z wariantów lokalizacyjnych, a w niektórych przypadkach również tych zlokalizowanych w odległości od 30 km do 60 km od elektrowni, jeśli uznano to za niezbędne dla kompleksowej prezentacji zagadnienia.</p> <p>W raporcie przedstawiono analizy dla gminy Władysławowo opisując wariant lokalizacyjny Żarnowiec. Oddziaływana zostały przedstawione i przeanalizowane w raporcie w tomie IV rozdział IV.18 „Oddziaływanie na aspekty społeczno-gospodarcze”. W związku z powyższym przedmiotową uwagę w kontekście nie ujęcia gminy Władysławowo w analizach należy uznać za niezasadną.</p> <p>Odnosząc się do kwestii dot. udziału interesariuszy na etapie realizacji przedsięwzięcia to zakres ten nie stanowi przedmiotu niniejszego postępowania</p> <p>W kwestiach dotyczących niwelowania/minimalizowania negatywnych oddziaływań związanych z realizacją przedsięwzięcia, organ w trakcie postępowania, po przeprowadzeniu analizy przedstawionych dowodów i analiz w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, nałożył na Spółkę konkretne obowiązki. Spółka będzie zobligowana do wykonania nałożonych warunków w trakcie realizacji i eksploatacji inwestycji zgodnie z zapisami przedstawionymi w decyzji, które podlegają egzekucji administracyjnej.</p> <p>Autorzy uwagi odnieśli się jednak również do wpływu innych przedsięwzięć związanych z realizacją elektrowni, które znajdują się poza zakresem przedmiotowej sprawy.</p>
588	<p>Wniosek o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa</p> <p>Na podstawie art. 36 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 1094) organ właściwy do wydania decyzji może przeprowadzić rozprawę administracyjną otwartą dla społeczeństwa. Za przeprowadzeniem rozprawy przemawia szczególnie złożony i skomplikowany charakter inwestycji, a także ważkość tematu budowy EJ dla lokalnych społeczności. Przeprowadzenie rozprawy umożliwi rozwianie wątpliwości i kontrowersji, jakie budzi w społeczeństwie planowana budowa pierwszej EJ, a także zapewni przeprowadzenie postępowania zgodnie z zasadami określonymi w art. 7, 8, 9 i 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 775). W związku z powyższym wnioskuję, o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa w trybie przewidzianym w art. 36 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 586.</p>

	jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 1094).	
589	<p>Wniosek o zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu w postaci możliwości składania uwag i wniosków w terminie pierwotnie wskazanym przez GDOŚ – tj. w terminie nie krótszym niż 8 tygodni.</p> <p>Wnioskuje o zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu w postaci możliwości składania uwag i wniosków w terminie pierwotnie wskazanym przez GDOŚ na stronie internetowej, m.in. pod adresem: https://www.gov.pl/web/gdos/elektrownia-jadrowa-w-polsce-informacje-o-postepowaniu-ws-dania-decyzji-o-srodowiskowych-uwarunkowaniach, tj. w terminie nie krótszym niż 8 tygodni.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwagach nr 91 i nr 550.</p>
590	<p>Wnioskuje o ujednoczenie Raportu — Raport został pierwotnie przedłożony do GDOŚ w marcu 2022r., a jego objętość wraz z załącznikami wynosiła kilkanaście tysięcy stron, następnie Raport był kilkakrotnie uzupełniany, w tym ostatnie uzupełnienie zostało zamieszczone w dniu 19.07.2023r., tj. w przeddzień rozpoczęcia konsultacji społecznych. Struktura i obszerność, Raportu nie ułatwiają weryfikacji i ewaluacji treści zawartych w Raporcie. Część z informacji jest powtarzana w kilku rozdziałach i/lub tomach, co nie tylko wpływa na objętość Raportu, ale przede wszystkim utrudnia jego odbiór i zmniejsza czytelność. W Raporcie doszukać się można również wielu nieścisłości i niekonsekwencji. Wątpliwości budzi także wprowadzanie nowych pojęć i terminów, które nie funkcjonują w obiegu prawnym i literaturze branżowej. Ilość literówek, błędów edytorskich czy stylistycznych pojawiających się w Raporcie znacząco obniża jakość odbioru, co wpływa negatywnie na jego ogólną ocenę. Raport powinien być dokumentem spójnym i logicznym, a jego konstrukcja nie powinna zakłócać odbioru treści w nim zawartych, tymczasem m.in. na skutek udostępniania wielokrotnych uzupełnień poruszanie się po udostępnianych treściach jest nie lada wyzwaniem, a odbiór, zrozumienie i ocena treści jest bardzo utrudniona. Ujednoczenie Raportu jest wskazane z uwagi na szczególny charakter i złożoność inwestycji o tak dużej skali oddziaływania, a praktyka sporządzania ujednoczonych Raportów jest praktyką administracyjną dość często stosowaną. W tym miejscu warto wspomnieć, że brak przygotowania takiego dokumentu może stanowić podstawę do odmowy uzgodnienia środowiskowych uwarunkowań realizacji inwestycji (por. wyrok WSA w Gdańsku z 24.05.2023r., 11 SA/Gd 817/22, LEX nr 3571501).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 93.</p>
591	<p>Wariantem proponowanym przez Inwestora do realizacji jest podwariant techniczny 1A, tj. otwarty układ chłodzenia z wykorzystaniem wody morskiej. Wg Raportu jest to podwariant, który otrzymał najwyższe oceny przy równoczesnym uwzględnieniu aspektów środowiskowych wraz z pozostałymi kryteriami, natomiast racjonalnym wariantem najkorzystniejszym dla środowiska jest podwariant techniczny 1B. (podwariant ten uzyskał lepsze lub takie same oceny w porównaniu do podwariantu 1A, przy czym różnica pomiędzy podwariantami technicznymi 1B i 1A jest niewielka i oba podwarianty techniczne mają porównywalny wpływ na środowisko). W pewnych środowiskach funkcjonuje przekonanie, że wariant 1B nie został w sposób wyczerpujący przeanalizowany i przebadany, a modelowanie rozprzyszczenia, w tym termicznych i chemicznych, w Morzu Bałtyckim zostało wykonane wyłącznie dla wariantu 1A. Jeśli ta teza ma odzwierciedlenie w</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W odniesieniu do uwagi dotyczącej nierównego pokrycia analizami rozważanych wariantów i podwariantów realizacji przedsięwzięcia należy wyjaśnić, że zgodnie z postanowieniem określającym zakres raportu, wnioskodawca został zobligowany do przeprowadzenia szczegółowych badań środowiska w regionach lokalizacji Lubiatowo-Kopalino i Żarnowiec, tj. w obszarze wyznaczonym okręgiem o średnicy 30 km od teoretycznego środka nieruchomości stanowiącej miejsce realizacji przedsięwzięcia. W wyniku przeprowadzonych badań, obejmujących wszystkie komponenty środowiska, w tomie III raportu przedstawiono informacje o stanie istniejącym w obu rozważanych lokalizacjach. W zakresie potencjalnego oddziaływania na wody morskie wnioskodawca wykonał również analizy modelowe w zakresie wskaźników jakości wód, opisujących stan wód dla elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizyko-chemicznych, dla wszystkich podwariantów technicznych przedsięwzięcia. Jak wynika z raportu, analizy te zostały wykonane w tożsamy sposób. Przeprowadzenie analiz w tym samym zakresie było podstawą do wskazania preferowanego podwariantu i lokalizacji inwestycji. W ocenie organu analiza wariantowa została przeprowadzona prawidłowo, brane pod uwagę warianty zostały zbadane i opisane w raporcie w takim samym stopniu szczegółowości co pozwoliło organowi na wskazanie wariantu 1 jako wariantu dopuszczonego do realizacji.</p>

<p>rzeczywistości pojawia się uzasadniona wątpliwość na ile faktycznie możliwe jest dokonanie przez właściwe organy (w oparciu o Raport) rzetelnej analizy wszystkich proponowanych do realizacji wariantów i porównanie ich realnego wpływu na środowisko. Powyższe stawiać może także pod znakiem zapytania tezę postawioną w Raporcie o porównywalnym wpływie na środowisko obu wymienionych wyżej wariantów. Preferowany do realizacji przez inwestora wariant 1A, m.in. ze względu na podnoszenie temperatury wody i wprowadzanie biogenów, wiązać się będzie z istotnym wpływem na stan wód morskich, a wprowadzanie w związku z budową EJ zanieczyszczeń termicznych i chemicznych do Morza Bałtyckiego najpewniej przełoży się na pogorszenie stanu wód morskich i zwiększenie intensywności zakwitów sinic. Jak powszechnie wiadomo, Morze Bałtyckie jest podatne na zakwit sinic, a problem eutrofizacji i rozwoju stref beztlenowych, przyczyniających się do dalszego przeżyźnienia stale się pogłębia, co z punktu widzenia lokalnej gospodarki, ściśle związanej z działalnością turystyczną, opartej o walory przyrodnicze, stanowi fundamentalny problem, budzi obawy oraz rodzi wiele wątpliwości. Raport nie wyklucza bowiem ewentualności, że realizacja przedsięwzięcia będzie wpływać negatywnie na jakość wód kąpielisk, w tym przyczyniać się do częstszych lub intensywniejszych zakwitów sinic.</p> <p>W analizie wielokryterialnej, opisanej w Raporcie, przy wyborze wariantu do realizacji pod uwagę brano szereg aspektów realizacji przedsięwzięcia, w tym kwestie finansowe, które jak się wydaje, stały się czynnikiem decydującym o wyborze podwariantu do realizacji. Istnieją natomiast przesłanki, które pozwalają przypuszczać, że nie wszystkie koszty zostały uwzględnione w ww. analizie, przez co jej wyniki mogą nie oddawać stanu faktycznego. Czy w kalkulacji kosztów uwzględniono koszty budowy kanałów wody chłodzącej w technologii bezwykopowej TBM (które potencjalnie przewyższą kosztem budowę kanałów w technologii otwartego wykopu)? Czy w kalkulacji kosztów uwzględniono wydatki na ewentualną refulację, odbudowę plaż i ochronę brzegu morskiego w miejscach, gdzie procesy wywołane budową obiektów na potrzeby EJ, w tym MOLF, wywołają erozję brzegu morskiego? Warto wspomnieć, że kwestia technologii budowy kanałów na morzu, pomimo wielu sformułowań ujętych w uzupełnieniach jest nadal niejednoznaczna np. w jednym z załączników do uzupełnień (uzupełnienie Załącznika 11.2.4-3, z dn. 03.07.2023 2) wskazano na możliwość budowy kanałów/rurociągów wody chłodzącej i rurociągów wody chłodzącej oraz oczyszczonych ścieków metodą zanurzeniową, co notabene jest niezgodne z wcześniejszym stanowiskiem Inwestora z dnia 03.04.2023r. przywołanym w Postanowieniu Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni znak INZ.8103.113.12.2022.AC z dnia 14.07.2023r., gdzie wskazano, że Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni jako organ bezpośrednio odpowiedzialny za ochronę pasa technicznego i ochronę zaplecza przed powodzią w wyniku sztormów wprowadził zapis aby prace w pasie technicznym prowadzić metodą bezwykopową, nie uszkadzając korzeni roślinności wydymowej. Zalecenie to jest spójne ze stanowiskiem Inwestora wyrażonym pismem znak Eil-2023-0632 z 3go kwietnia 2023 r. Inwestor zadeklarował, że kanały i rurociągi służące do poboru wód morskich na potrzeby chłodzenia oraz do zrzutu wód chłodniczych będą wykonane przy zastosowaniu metody TBM, przy jednoczesnym wykluczeniu zastosowania metody otwartego wykopu.</p>	<p>W zakresie oceny inwestycji z punktu widzenia efektywności technicznej i finansowej różnica pomiędzy podwariantem 1A a 1B wyniosła 15 punktów (rozdział V.2.3.8.2) na korzyść podwariantu 1A (uzyskana liczba 100 vs 85 dla podwariantu 1B). Podwariant techniczny 1A zajmuje wyższą pozycję niż podwariant techniczny 1B pomimo większych wymogów budowlanych oraz powiązanych wyższego szacunku CAPEX. Ta wyższa pozycja związana była z większą mocą wyjściową netto elektrowni w podwariantcie technicznym 1A przekładającą się na potencjał większego dochodu w okresie eksploatacji EJ, co równoważy początkowe wyższe wydatki CAPEX związane z budową układu chłodzenia. Podwariant techniczny 2A wypada gorzej niż równoważny podwariant techniczny 1B z uwagi na wyższe wydatki CAPEX i OPEX związane z budową i eksploatacją osobnej pompowni uzupełniającej wody chłodzącej i ok. 10 km korytarza rurociągu.</p> <p>W zakresie twierdzenia o nierównomiernym przeanalizowaniu wariantów lokalizacyjnych i podwariantów technicznych wyjaśnienia wymaga fakt, że zgodnie z przepisami u.o.o.ś., przeprowadzenie oceny wpływu przedsięwzięcia na środowisko – wariantowanie – jest wymogiem ustawowym, do wypełnienia którego Spółka została zobligowana postanowieniem GDOŚ z 25 maja 2016 r. o zakresie raportu. Zgodnie ww. postanowieniem wnioskodawca został zobligowany do przeprowadzenia szczegółowych badań środowiska w regionach lokalizacji Lubiatowo-Kopalino i Żarnowiec.</p> <p>W zakresie wszystkich kryteriów przeprowadzonej analizy wielokryterialnej, kwestia dotycząca sposobu wyboru metody budowy kanałów chłodzących odgrywa marginalną rolę. Powyższe wynika z faktu, że (jak wskazano powyżej) czas prowadzenia ww. prac będzie diametralnie krótszy od czasu całkowitego funkcjonowania elektrowni jądrowej. Nadto zaznaczyć należy, że jest to jeden z kilkudziesięciu elementów budowlanych wchodzących w zakres całego zamierzenia inwestycyjnego objętego niniejszym wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Z kolei na analizie ekonomiczne wpływ ma przede wszystkim czas użytkowania elektrowni jądrowej, przekładający się na moc i ilość produkowanej energii elektrycznej przez czas funkcjonowania jednostki wytwórczej.</p> <p>Odnosząc się do podniesionej w pytaniu kwestii potencjalnej konieczności refulacji i odcinkowej przebudowy plaż w związku z procesami erozji brzegu, wynikających z realizacją planowanego przedsięwzięcia, Urząd Morski w Gdyni pismem z 7 października 2022 r., znak: DOOŚ-OA-4205.1.2015.55, wezwał do złożenia wyjaśnień w zakresie erozji brzegu morskiego w rejonie lokalizacji i związanej z tym konieczności zmiany klasy bezpieczeństwa odcinka brzegu morskiego. Z przedstawionych wówczas wyjaśnień bezsprzecznie wynika, że skutki oddziaływania tymczasowego zakłócenia noszenia osadów wzdłuż wybrzeża (MOLF, grobla) jedynie w nieznacznym stopniu przyczyniają się do erozji linii brzegowej (<50 m). Zidentyfikowany wpływ oraz wielkość tej erozji pozostanie w granicach naturalnej zmienności brzegu morskiego (10 do 100 m), co potwierdziły wyniki kartowania tachymetrycznego.</p> <p>W związku z wezwaniem GDOŚ z 13 kwietnia 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.77, do złożenia wyjaśnień oraz uzupełnienia raportu, Spółka przedłożyła stosowne wyjaśnienia, co do oddziaływania w przypadku stosowania metody bezwykopowej na elementy i cechy wskaźników charakteryzujących stan wód przybrzeżnych i morza otwartego. Realizacja kanałów wody chłodzącej metodą TBM pozwoli na całkowite wyeliminowanie ingerencji w pas techniczny oraz strefę pływów. Z punktu widzenia oddziaływania związanego z procesem wydobywania urobku z pogłębiarza dna, rezygnacja z metody otwartego wykopu i zastąpienie tej metody tunelowaniem wyeliminuje całkowicie zjawisko wzrostu stężenia zawiesiny ogólnej w wodach morskich, jak i wieloletnią odbudowę strefy rew w związku z procesem naturalnego przywracania równowagi dynamicznej w tej strefie.</p> <p>W związku z wezwaniem GDOŚ z 13 kwietnia 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.77, Spółka przedłożyła stosowne wyjaśnienia dotyczące oddziaływania metody bezwykopowej na elementy i cechy wskaźników charakteryzujących stan wód przybrzeżnych i morza otwartego. W konkluzji stwierdzono, że rezygnacja z metody wykopowej, z punktu widzenia środowiska wód morskich, będzie miała bezpośredni wpływ na wskaźniki charakteryzujące elementy hydromorfologiczne oraz pośredni wpływ na jakość wód morskich w zakresie wskaźników fizyko-chemicznych i kwalifikacyjnych stan wód, tj. w zakresie elementów biologicznych. Brak konieczności realizacji przedsięwzięcia metodą otwartego wykopu pozwoli na nienaruszenie wskaźnika zmiany odporności ekosystemu w zakresie elementów hydromorfologicznych.</p> <p>Dodatkowo wywiedziono, że w przypadku zastosowania metody TBM nie wystąpi przekroczenie wartości progowych hałasu zarówno dla ssaków morskich, jak i ryb (pismo z 3 lipca 2023 r., znak: EJ_2023_1371). Z pozyskanych w tym zakresie wyników analiz można stwierdzić, że oddziaływanie będzie nieznaczące. Mając na względzie, że autor uwagi nie przedstawił w powyższym zakresie miarodajnych danych podważających prawidłowość dokonanych analiz, brak jest podstaw do uwzględnienia przedstawionej argumentacji.</p> <p>Odnosząc się z kolei do kwestii „naruszeń dna” wynikających z metody TBM, wskazania wymaga, że naruszenie dna będzie ograniczone jedynie do fragmentarycznych elementów tego obiektu konstrukcyjnego przedsięwzięcia, tj. w miejscach czepni i wyrzutni wody. Przy czym oddziaływanie tego typu będzie ograniczone czasowo wyłącznie do prędkości osiadania zawiesiny, która wyniesie max. 24h. Na tej podstawie za uprawniony należy uznać wniosek, że oddziaływanie z tym zakresie będzie pomijalne.</p> <p>Z punktu widzenia możliwości zastosowania innej metody budowlanej aniżeli metoda TBM należy stwierdzić, że Urząd Morski w Gdyni działając na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 u.o.o.ś. oraz art. 42 ust. 2 pkt 31 lit. b u.o.m. uzgodnił warunki realizacji przedsięwzięcia. Zgodnie z postanowieniem Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z 31 lutego 2023 r., znak: INZ:8103.42.6.2022. MG.AC / EZD: INZ1.8103.113.6.2022.MG, prace związane z realizacją kanałów wody chłodzącej należy wykonać za pomocą tunelowania, tj. metodą bezwykopową.</p>
---	---

	<p>W zakresie oddziaływania inwestycji na Morze Bałtyckie i związanych z tym potencjalnych zakwitów sinic należy zauważyć co następuje. Zgodnie z zapisami RDW (Ramowa Dyrektywa Wodna), mającymi zastosowanie do Wód Przybrzeżnych (CW), Państwa Członkowskie w ramach swoich działań, związanych z polityką wodną, mają zapewnić dobry stan wód. Zgodnie z zapisami r.s.e. osiągnięcie stanu dobrego dla kategorii wód otwartego wybrzeża (PbO), które tego stanu jeszcze nie osiągnęły, związane jest z implementacją działań odciążających obszar dorzecza Wisły, szczególnie w zakresie wskaźników charakteryzujących warunki tlenowe, zanieczyszczenia organiczne oraz warunki biogenne</p> <p>Opisane powyżej zagadnienie w zakresie wymogów stawianych jakości wód w zakresie wód morskich – osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu środowiska morskiego – jest określone w RDSM (Ramowa Dyrektywa w sprawie Strategii Morskiej), transponowanej do polskiego ustawodawstwa - r.a.c.w.</p> <p>W zakresie obszarowym, wody Wschodniego Basenu Gotlandzkiego i polskie wody przybrzeżne Wschodniego Basenu Gotlandzkiego oraz merytorycznym kwestię zakwitów sinic reguluje cecha presji D5 ww. rozporządzenia – ograniczona do minimum eutrofizacja wywołana przez działalność człowieka, w szczególności jej niekorzystne skutki, takie jak straty w różnorodności biologicznej, degradacja ekosystemu, szkodliwe zakwity glonów oraz niedobór tlenu w dolnych partiach wód.</p> <p>W ramach postępowania wyjaśniającego przeprowadzono dodatkowe obliczenia modelowe (pismo z 13 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1308) obejmujące m.in. problem podnoszenia temperatury wody na skutek odprowadzania wód chłodniczych z EJ, zakwitów sinic, wprowadzania substancji biogenych (związki azotu i fosforu) i zjawiska eutrofizacji (szczegółowa odpowiedź na uwagę nr 110 i nr 111). Jak wynika z informacji uzyskanych w wyniku modelowania w zakresie oddziaływania skumulowanego (uwzględniającego biogeny: chlorofil a, NH₄, NO₃, PO₄ i O₂), przy zastosowaniu podwariantu inwestycji 1A (otwarty układ chłodzenia) nie wystąpią zrzuty w stężeniach niebezpiecznych dla środowiska substancji biogenych, w związku z czym nie ma podstaw do twierdzenia, że przedsięwzięcie w fazie eksploatacji doprowadzi do zwiększenia eutrofizacji wód.</p> <p>Modelowanie numeryczne (matematyczne) procesów i zjawisk chemicznych i biologicznych zostało wykonane przy użyciu oprogramowania Delft3D, moduł D-Water Quality (D-WAQ). Po wprowadzeniu danych hydrodynamicznych, D-WAQ przeprowadza równania procesów fizycznych, chemicznych i biologicznych, jakości wody i ekologii. Moduł D-WAQ bazuje na równaniu adwekcji-dyfuzji rozwiązywanym na predefiniowanej siatce obliczeniowej. Substancje i związki chemiczne, które podlegały modelowaniu numerycznemu w toku prowadzonych prac to: chlorofil a, NH₄, NO₃, PO₄ i O₂. Wszystkie wyniki obliczeń zostały zaprezentowane w taki sam sposób, tzn. wizualizowana jest zmiana stężenia substancji i związków chemicznych wynikająca z wprowadzania do morza wody podgrzanej o 10° C względem sytuacji bez wprowadzania do morza wody podgrzanej (z uwzględnieniem ww. biogenów).</p> <p>Z dokumentacji wynika, że w pierwszym etapie obliczano prognozowane wartości substancji i związków chemicznych podczas sytuacji meteorologicznych i hydrodynamicznych, które wystąpiły w okresie od 26 maja 2017 r. do 30 sierpnia 2017 r. (bez zrzutu), jako okresie walidacyjnym. Z kolei w drugim etapie obliczano wartości tych samych substancji i związków chemicznych w tym samym okresie, ale przy założeniu wprowadzania w tym czasie do morza wody podgrzanej. W trzecim etapie „odjęto” macierze wyników uzyskane w tym samym obszarze przestrzennym w warunkach „z” i „bez” zrzutem/-u i poborem/-u. W efekcie tak przeprowadzonych działań otrzymano mapy zmian ww. substancji obrazujące, w jaki sposób praca elektrowni będzie wpływać na środowisko wód morskich.</p> <p>Mając na uwadze powyższe oraz fakt, że kąpieliska zlokalizowane są poza obszarem oddziaływań bezpośrednich elektrowni, w opinii GDOŚ, dotrzymane zostaną normatywne standardy jakości wód.</p> <p>Co do kwestii związanej z oceną wpływu na jakość wód kąpielisk i potencjalnej zmianie statusu kąpieliska dla obszaru wód przybrzeżnych objętych oddziaływaniem należy wyjaśnić, że zgodnie z informacją przedstawioną w raporcie – tom IV, rozdział 19.4.1.3 – analizy modelowe w zakresie kwantyfikacji oddziaływania parametrów mikrobiologicznych dla 95 percentyla przeprowadzono modelowanie potencjalnych skutków wynikających z uwolnienia oczyszczonych ścieków z miejsca ujścia oczyszczalni ścieków na etapie realizacji przedsięwzięcia, znajdującego się w odległości 1,1 km od brzegu. Z przedstawionej informacji wynika, że wzrosty stężeń w zakresie mikrobiologicznych przewidywane w modelowaniu są niewielkie (wszystkie poniżej 6 CFU/100 ml) i wszystkie trzy kąpieliska utrzymają swój „doskonały” stan w badanych latach.</p> <p>W świetle powyższego stwierdzono, że obraz oddziaływania zaprezentowany w raporcie oraz w późniejszych uzupełnieniach umożliwia określenie środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia, których zastosowanie pozwoli na dotrzymanie właściwych standardów jakości środowiska. Zgodnie z informacją przedstawioną w uzupełnieniu do raportu, spośród substancji używanych w elektrowni na potrzeby kontroli jakości wody jedynie substancje zawierające azot (tj. hydrazyna, wodorotlenek amonu oraz etanoloamina) mogą mieć wpływ na proces eutrofizacji. Zgodnie z danymi z raportu [tom IV, rozdział 8, tabela IV.8.3-14] 000], stężenie dozowanych substancji w strumieniu ścieków procesowych na wylocie będzie wynosić: wodorotlenek amonu – 0,8 µg dm⁻³ (jako N), hydrazyna – 0,2 µg dm⁻³ (jako N₂H₄), monoetanolamina – 0,06 µg dm⁻³ (jako NH₂C₂H₄OH). Stężenie związków azotu wnoszonych do wód procesowych przez te substancje w przeliczeniu na azot wynosi 0,99 µgN dm⁻³ (tj. 0,077 µM dm⁻³).</p> <p>Dodatkowo w fazie eksploatacji do wód procesowych będą doprowadzane również ścieki sanitarne z oczyszczalni ścieków. Ścieki te będą oczyszczane w nowej oczyszczalni na terenie elektrowni i odprowadzane w mieszaninie z wodą chłodzącą przez komorę zrzutu wody chłodzącej-RLM (Równoważna Liczba Mieszkańców) dla oczyszczalni w fazie eksploatacji będzie znacznie niższa niż w szczytowym momencie fazy budowy</p>
--	---

(283 m³·d⁻¹, w porównaniu do 1 785 m³·d⁻¹). Poziom oczyszczania dla obu faz będzie taki sam, co oznacza mniejszą objętość zrzutu z oczyszczalni do morza, co spowoduje redukcję ładunku w fazie eksploatacji w porównaniu z fazą budowy. W związku z tym, uznając fazę budowy za najgorszy możliwy przypadek (założenie konserwatywne), przeprowadzono modelowanie numeryczne w celu oceny skutków oddziaływania na jakość wód odbiornika (opisane w raporcie, tom IV, tabela IV.19- 48). Ścieki te będą oczyszczone w takim samym stopniu jak podczas fazy budowy (tj. azot całkowity w zrzucie – 15 mg dm⁻³; fosfor całkowity w zrzucie – 0,1 mg dm⁻³) (tom IV, rozdział 8, str. 1088). Przed zrzutem do morza będą one co najmniej 36 000-krotnie rozcieńczone wodą pochodzącą z układu chłodzenia. Dlatego dla zrzutu zawierającego 15 mg dm⁻³ azotu całkowitego (TN) i 0,1 mg dm⁻³ fosforu całkowitego (TP) udział stężenia w przypadku oczyszczonych ścieków w punkcie zrzutu wynosiłby odpowiednio 0,417 µg dm⁻³ (tj. 0,130 µM dm⁻³) dla azotu całkowitego i 0,00278 µg dm⁻³ (tj. 0,000089 µM dm⁻³) dla fosforu całkowitego [tom IV, rozdział 8.3.1.5.4, str. 1088]. Tak więc stężenie azotu całkowitego w ściekach procesowych wyniesie w miejscu zrzutu 1,407 µM dm⁻³, zaś stężenie fosforu całkowitego 0,00278 µg dm⁻³.

Przy założeniu, że w fazie eksploatacji roczna ilość ścieków generowana przez EJ będzie wynosiła 4 966 920 000 m³ rok⁻¹ (tabela II.10.3-1, tom II raportu, rozdział 10, str. 159) prognozowany roczny ładunek azotu zrzucany do morza będzie wynosił 6,99 ton/rok, zaś roczny ładunek fosforu wyniesie 0,2138 ton/rok. Po uwzględnieniu stężenia azotu w wodach morskich w oparciu o badania prowadzone w latach 2017–2018 (23,56 µM dm⁻³), stężenie azotu całkowitego w strumieniu ścieków na wylocie ścieków procesowych będzie wynosić 23,66 µM dm⁻³. Zrzut ścieków procesowych przy otwartej opeji chłodzenia spowoduje wzrost stężenia azotu całkowitego w stosunku do obecnej zawartości azotu w wodach morskich o 0,43%. Po uwzględnieniu stężenia fosforu całkowitego w wodach morskich w oparciu o badania prowadzone w latach 2017–2018 (0,90 µM dm⁻³), stężenie fosforu całkowitego w strumieniu wody procesowej na wylocie będzie wynosić 0,900089 µM dm⁻³). Można więc stwierdzić, że fosfor ogólny wprowadzony ze ścieków na etapie eksploatacji EJ do wód procesowych odprowadzanych do morza będzie śladowy (wzrost o 0,00099%).

Jak wskazuje przeprowadzona ocena, zarówno stan środowiska w okresie badań, jak i symulacja przeprowadzona dla badanego obszaru w planowanym miejscu zrzutu ścieków procesowych wykazały zły stan środowiska (subGes) pod względem cechy D5 kryterium D5C1. Przeprowadzona symulacja oceny eutrofizacji wskazuje na 5% wzrost współczynnika eutrofizacji (śr ER) w miejscu zrzutu ścieków w stosunku do badań przedinwestycyjnych przeprowadzonych w latach 2017-2018. Jak wykazały wyniki modelowania określające zasięgi występowania zmian stężenia substancji biogenicznych, wynikające z odprowadzania wód procesowych w czasie eksploatacji elektrowni jądrowej, podwyższone stężenia substancji biogenicznych będą obserwowane w promieniu ok. 2,0-2,5 km od miejsca zrzutu.

Wobec nadrzędnego celu RDSM, którym jest osiągnięcie dobrego stanu wód Morza Bałtyckiego lub przynajmniej nie pogorszenie obecnego stanu, wprowadzanie dodatkowych ładunków substancji biogenicznych (w tym azotu) do Morza Bałtyckiego byłoby działaniem sprzecznym z RDSM. Z tego też względu, w raporcie zaproponowano działania łagodzące, prowadzące do zminimalizowania wprowadzanych ładunków zanieczyszczeń ze ściekami procesowymi do morza (tom V, rozdział 3.1.5). W celu odciążenia zlewni zaplanowano na terenie gminy Choczewo budowę oczyszczalni, o przepustowości 15.000 RLM (Równoważnej Liczby Mieszkańców) i zakładanym stopniu efektywności redukcji biogenów >90%. Zapewnienie tak wysokiej efektywności oczyszczalni spowoduje osiągnięcie celu środowiskowego, jakim jest stan dobry wód (pismo z dnia 13.06.2023 r., EJ1/2023/1308).

Na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 3, ust. 4, ust. 6 i ust. 7 u.o.o.ś., na wniosek tutejszego organu z 25 lipca 2022 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1 2015.37, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w postanowieniu z 13 lipca 2023 r., znak: GD.RZŚ.435.110.2022.6, uzgodnił realizację przedsięwzięcia, wskazując na konieczność zastosowania maksymalnego osiągalnego współczynnika redukcji biogenów (>90%) w ściekach odprowadzanych z oczyszczalni.

W zakresie grup fitoplanktonu ujętych w modelowaniu anomalii stężeń wskaźnika jakości wód: chlorofil a, znalazły się wszystkie gatunki alg wchodzących w skład sumarycznej biomasy fitoplanktonu.

Zgodnie z informacją przedstawioną w tomie II raportu, w rozdziale III.2.1.1.3.1.1, badania fitoplanktonu w obszarze badań morskich przeprowadzono w okresie od marca 2017 r. do lutego 2018 r. oraz od czerwca do października 2020 r., m.in. w zakresie oceny struktury taksonomicznej fitoplanktonu, określenia liczebności i biomasy, w tym średnich sezonowych, udziału procentowego dla poszczególnych taksonów i grup fitoplanktonu oraz ich fluktuacji w ciągu roku, oceny wartości wskaźnika chlorofilu oraz oceny wartości wskaźników różnorodności biocenotycznej dla badanej powierzchni.

W obszarze badań morskich dla Wariantu I Lubiatowo - Kopalino stwierdzono, że najwyższe koncentracje fitoplanktonu na jednostkę objętości wody znajdowały się w pobliżu brzegu. W miarę oddalania się od brzegu malały zarówno biomasa fitoplanktonu oraz stężenie chlorofilu a. Zmieniał się także skład gatunkowy fitoplanktonu. W sezonie wiosennym, tj. w marcu i kwietniu 2017 r., a latem w czerwcu i lipcu 2017 r., wyższe koncentracje fitoplanktonu obserwowano na wschodzie i malały one w kierunku zachodnim. Taki obraz zmienności przestrzennej nie wystąpił jednak w maju, sierpniu 2017 r. ani w sezonie jesiennym. Spowodowane to było najprawdopodobniej dynamiczną zmianą warunków hydrologicznych i meteorologicznych (takich jak np. zmiany temperatury wody, falowanie, zjawisko upwellingu, okresowe spływy wód rzecznych Lubiatówki i Piaśnicy, sztormy) oraz wzrostem aktywności zooplanktonu, który żywi się fitoplanktonem.

	<p>Analizując wyniki badań przeprowadzonych w sezonach letnim i jesiennym 2020 r. stwierdzono, że zespół fitoplanktonowy na obszarze badań morskich wykazywał cechy typowe dla tej grupy planktonowej w południowym Bałtyku, tj. zarówno wartości liczebności, biomasy, stężenia chlorofilu a i wartości wskaźników różnorodności biologicznej mieściły się w zakresach wielkości raportowanych w dostępnej literaturze odnoszącej się do tego obszaru. Także skład taksonomiczny był zgodny z badaniami prowadzonymi od lat w wodach południowego Bałtyku. Zespół fitoplanktonowy podlegał sukcesji sezonowej głównych gromad, która jest jedną z cech charakterystycznych zespołu fitoplanktonowego w południowym Bałtyku – w czerwcu wystąpił letni zakwit sinic diazotroficznymi (Cyanobacteria, Nostocales), natomiast w październiku - jesienny zakwit okrzemek (Ochrophyta, Bacillariophyceae). Podczas analogicznych badań prowadzonych na tym obszarze w 2017 r. nie zanotowano letniego zakwitów sinic diazotroficznymi, natomiast w sezonie letnim występowały znaczne ilości okrzemki (Cyclotella choctawhatcheana).</p> <p>Zgodnie z informacją zawartą w raporcie (str. 45, ww. rozdział) szczegółowe wyniki badań i rozmieszczenie zinwentaryzowanych gatunków fitoplanktonu w obszarze badań morskich zostały przedstawione w odpowiednich załącznikach do raportu.</p> <p>Dodatkowo, w związku z opinią Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z 22 września 2022 r., znak: DMS-WHPE.031.1.2022, i wyjaśnieniem przedłożonym przez inwestora pismem z 24 maja 2023 r., znak: EJ1-2023-1200, zaktualizowano ocenę stanu wód morskich o najbardziej aktualne wyniki monitoringu własnego, monitoringu GIOŚ i wyniki oceny stanu jednolitych części wód morskich i przybrzeżnych oraz o wartości graniczne klas wskaźników jakości, określone w stosownych rozporządzeniach.</p> <p>Zatem z punktu widzenia informacji w zakresie chlorofilu a, tutejszy organ pozostaje na stanowisku, że chlorofil a, jako wykładnik (proxy) biomasy fitoplanktonu, w tym sinic, zmieniający się w zależności od różnych czynników środowiska, na potrzeby przeprowadzonych modelowań w zakresie stanu istniejącego, został użyty w sposób prawidłowy do analizowanego zakresu.</p> <p>Odnosząc się do pytania „co konkretnie oznacza „lato” i „zima” (czy są to wyniki uśrednione dla całych sezonów?)” należy wyjaśnić, że warunki brzegowe na granicach siatki numerycznej dla modelowanych substancji pobrano z serwisu CMEMS w projekcie COPERNICUS dla okresów, dla których wykonywano obliczenia, tj. 01.06.2017 r. - 31.08.2017 r. i 01.12.2017 r. – 01.03.2018 r. Wskazane okresy korelują z wymogami załącznika 10 do r.w.j.w.</p> <p>Dodatkowo należy zauważyć, że kalibrację modelu numerycznego przeprowadzono w oparciu o pomiary terenowe wykonywane na pławach pomiarowych w obydwu lokalizacjach Lubiatowo-Kopalino i Żarnowiec w dwóch trzymiesięcznych okresach pomiarowych (lato i zima) w latach 2017 i 2018.</p> <p>Dla całego rozpatrywanego obszaru pomiarowego, tj. dla wszystkich węzłów siatki numerycznej, jako warunki brzegowe wprowadzono trzy miesięczne pola wiatrów (prędkości i kierunki) pobrane z modelu HIRLAM dla okresu od 01.06.2017 r. - 31.08.2017 r. i 01.12.2017 r. – 01.03.2018 r. Następnie, celem kalibracji modelu Delft3D, obliczono parametry hydrograficzne (poziomy wody, prądy, temperaturę i zasolenie wody), a otrzymane wyniki numeryczne (w węzłach siatki odpowiadających położeniom pław pomiarowych LK1, LK2, Z1 i Z2) porównywano z wartościami zmierzonymi w tym samym czasie przez pławy pomiarowe zainstalowane w obszarach lokalizacji. Wartości numeryczne użyte do kalibracji i walidacji stanowiły ciągi liczbowe z poszczególnych punktów sieci, korespondujących z poszczególnymi głębokościami pomiarów prowadzonych na ww. pławach pomiarowych. W związku z tym należy stwierdzić, że nie były to wartości uśrednione dla okresów lata i zimy, a wartości jednostkowe zarejestrowane w danym momencie w rozważanym okresie.</p> <p>Dla wszystkich przygotowanych zestawień, ujmujących zmierzone i obliczone wartości, wyznaczono współczynniki uzyskanych zgodności za pomocą błędu średniego kwadratowego (RMS - im wartości współczynników zgodności są bliższe zeru tym obliczone wartości są bardziej zgodne z pomierzonymi). Wartości współczynników zgodności, w zależności od rozpatrywanej wielkości (poziom wody, prędkość prądu, zasolenie, temperatura) wahają się od ok. 0,02 do ok. 0,06.</p> <p>Odnosząc się do kwestii związanej z koniecznością prowadzenia modelowania dla innych sezonów, w opinii tutejszego organu przedstawioną argumentację należy uznać za niezasadną. Wybrane warunki met-oceaniczne charakteryzują krańcowe warunki wymuszające na granicach modelu z okresami wiosny i jesieni, jako pośrednimi. Zatem z punktu widzenia konieczności prowadzenia modelowań dla pozostałych sezonów, co ma również odzwierciedlenie w poziomach aktywności biologii morskiej wskazanej w ww. rozporządzeniu, GDOŚ pozostaje na stanowisku, że przeprowadzone modelowania dla okresów lata i zimy są wystarczające do określenia maksymalnego zasięgu oddziaływania, tj. określenia, czy w analizowanym zakresie, realizacja przedsięwzięcia będzie związana ze znaczącym negatywnym oddziaływaniem na środowisko wód morskich i jakie środki minimalizujące będą konieczne do zastosowania w celu dotrzymania standardów jakości środowiska.</p> <p>W kwestii wątpliwości dotyczących wyników analiz w związku z brakiem bezpośredniego powiązania zasięgu anomalii termicznej i zmiany stężenia chlorofilu a, GDOŚ pozostaje na stanowisku, że przedstawione w raporcie informacje umożliwiają stwierdzenie poprawności przeprowadzonych modelowań dotyczących determinującego wpływu stosunku N:P na możliwość wystąpienia zakwitów.</p> <p>Powierzchniowy zasięg zaobserwowanych zmian dla analizowanych wskaźników biologicznych i fizyko-chemicznych dla wartości średniej i percentyla 98 [przykład] wyniósł [km²]:</p> <p>LATO:</p>
--	---

1. chlorofil a: średnia = 5,57; prtl.98 = 7,22,
2. N-NH4: średnia = 4,54; prtl.98 = 8,58.
3. N-NO3: średnia = 5,73; prtl.98 = 5,50,
4. P-PO4: średnia = 3,86; prtl.98 = 8,98,
5. O2: średnia = 5,57; prtl.98 = 3,62.

ZIMA:

1. chlorofil a: średnia = 1,02; prtl.98 = 2,27,
2. N-NH4: średnia = 2,29; prtl.98 = 6,84,
3. N-NO3: średnia = 1,62; prtl.98 = 8,30,
4. P-PO4: średnia = 1,37; prtl.98 = 6,48,
5. O2: średnia = 1,62; prtl.98 = 7,54.

Jak wynika z przytoczonych wyników analiz (wyjawszy azot azotanowy, który nie jest czynnikiem limitującym dla zakwitów cyjanobakterii), uzyskane wyniki świadczą o poprawności metodycznej – zachowanie trendu – przeprowadzonych modelowań, w szczególności w zakresie chlorofilu a.

W odniesieniu do kwestionowanych wyników należy również zwrócić uwagę, że w raporcie przedstawiono wyniki dla szeregu obserwacji, z których 98 percentyl odzwierciedla warunki najbardziej skrajne, tj., kiedy zdarzenie występuje przez mniej niż ok. 175 h w roku. Dla porównania oraz w celu wskazania niekwestowanego trendu, jaki zgodnie z oczekiwaniem ZWP powinien się wyłaniać z zaprezentowanych wyników obliczeń należy wskazać, że dla warunków przeważających w ciągu roku - 50 percentyl – powierzchniowy zasięg zaobserwowanych zmian wynosi przykładowo: dla N-NH3 pora lata = 4,48; pora zimy = 0,52. Należy jednocześnie podkreślić fakt, że przyjęty sposób prezentacji ujęto na mapach różnicowych, przedstawiających sytuacje pomiędzy prognozowanym stanem bazowym, a zmienionym w związku z realizacją przedsięwzięcia.

Jak wspomniano w odpowiedzi na uwagę nr 108, procesy uwzględniane w modelu D-WAQ, opisane równaniami masowymi, obejmują: sedymentację (sedymentacja) i resuspensję, ponowne napowietrzanie tlenem, wzrost i obumieranie glonów, mineralizację materii organicznej, (de)nitryfikację, adsorpcję i wytrącanie fosforanów, rozdzielanie (adsorpcja, wytrącanie) metali ciężkich, podział, degradację i ulatnianie się mikrozanieczyszczeń organicznych.

Zatem odpowiadając na pytanie dotyczące procesów usuwania fosforu i azotu, GDOŚ stoi na stanowisku, że przedstawione w toku postępowania dowodowego informacje i wyjaśnienia umożliwiają zrozumienie podstawowych formuł numerycznych, opisujących liczbowo środowisko naturalne, zastosowanych w przeprowadzonym modelowaniu.

Ostatecznie, odnosząc się do kwestii stężenia N:P uzyskanego w wyniku przeprowadzonych na potrzeby oceny oddziaływania przedsięwzięcia obliczeń oraz wskazania nieuwzględnionych w postępowaniu administracyjnym informacji ze źródeł literaturowych należy wyjaśnić, że tutejszy organ jest wyspecjalizowanym w tym zakresie podmiotem. Natomiast odnosząc się do przeprowadzonych obliczeń przedłożonych do GDOŚ w ramach jednego z uzupełnień raportu, należy stwierdzić, że brak jest podstaw do podważenia prawidłowości przeprowadzonych obliczeń. Zgodnie z przedstawioną informacją:

„Ścieki te będą oczyszczone w tym samym stopniu jak podczas fazy budowy (tj. azot całkowity w zrzucie – 15 mg dm^{-3} ; fosfor całkowity w zrzucie – 0,1 mg dm^{-3}) (tom IV raportu, rozdział 8, str. 1088). Przed zrzutem do morza będą one co najmniej 36 000-krotnie rozcieńczone wodą pochodzącą z układu chłodzenia. Dlatego dla zrzutu zawierającego 15 mg dm^{-3} azotu całkowitego (TN) i 0,1 mg dm^{-3} fosforu całkowitego (TP) udział stężenia w przypadku oczyszczonych ścieków w punkcie zrzutu wynosiłby odpowiednio 0,417 $\mu\text{g dm}^{-3}$ (tj. 0,030 $\mu\text{M dm}^{-3}$) dla azotu całkowitego i 0,00278 $\mu\text{g dm}^{-3}$ (tj. 0,000089 $\mu\text{M dm}^{-3}$) dla fosforu całkowitego [tom IV, rozdział 8.3.1.5.4, str. 1088]. Tak więc stężenie azotu całkowitego w ściekach procesowych wyniesie w miejscu zrzutu 1,407 $\mu\text{M dm}^{-3}$, zaś stężenie fosforu całkowitego 0,00278 $\mu\text{g dm}^{-3}$.

Przy założeniu, że w fazie eksploatacji roczna ilość ścieków generowana przez EJ będzie wynosiła 4 966 920 000 $\text{m}^3 \text{rok}^{-1}$ (tabela II.10.3-1, tom II raportu, rozdział 10, str. 159) prognozowany roczny ładunek azotu zrzucany do morza będzie wynosił 6,99 ton/rok, zaś roczny ładunek fosforu wyniesie 0,0138 ton/rok. Po uwzględnieniu stężenia azotu w wodach morskich w oparciu o badania prowadzone w latach 2017–2018 (23,56 $\mu\text{M dm}^{-3}$) [tabela 8.40], stężenie TN w strumieniu ścieków na wylocie ścieków procesowych będzie wynosić 23,66 $\mu\text{M dm}^{-3}$. Zrzut ścieków procesowych przy otwartej opcji chłodzenia spowoduje wzrost stężenia TN w stosunku do obecnej zawartości azotu w wodach morskich o 0,43%.

Po uwzględnieniu stężenia fosforu całkowitego w wodach morskich w oparciu o badania prowadzone w latach 2017–2018 (0,90 $\mu\text{M dm}^{-3}$), stężenie TP w strumieniu wody procesowej na wylocie będzie wynosić 0,900089 $\mu\text{M dm}^{-3}$. Można więc stwierdzić, że fosfor ogólny wnoszony ze ścieków na etapie eksploatacji EJ do wód procesowych odprowadzanych do morza będzie śladowy (wzrost o 0,00099%).”

Należy również wskazać na kontekst, którego powyższa informacja dotyczy. Jak czytamy w uzupełnieniu:

”W celu zapewnienia żądanego usunięcia biogenów i węgla stosuje się obecnie zintensyfikowane biologiczne metody usuwania azotu oraz biologiczne i chemiczne metody usuwania fosforu. Układy biologiczne, w zależności od konfiguracji oczyszczalni, mogą zapewnić usuwanie

		<p>biogenów w różnym stopniu. Bazują one na procesach nityfikacji i denityfikacji przy usuwaniu azotu oraz na bakteriach kumulujących fosfor (PAO) przy usuwaniu fosforu. Wykorzystanie znajomości profilu zmian stężenia związków biogenych w oczyszczalniach ścieków stanowi istotny warunek ich projektowania. Faktycznie możliwa jest przy właściwym prowadzeniu procesu i stałej kontroli jakości ścieków napływających i odpływających redukcja azotu ogólnego do 92%, fosforu ogólnego do 99% i węgla organicznego powyżej 99%. [148]. Zatem w celu wypełnienia warunków, o których mowa w ustawie w zakresie osiągnięcia stanu dobrego lub nie pogarszania już istniejącego stanu wód, powinno się założyć zastosowanie maksymalnego osiągalnego współczynnika redukcji biogenów (tj. >90%).” W świetle powyższego uwagę dotyczącą stosunku N:P uznaje się za niezasadną.</p>
592	<p>W Raporcie powinna znaleźć się analiza SWOT, która dostarczałaby jednoznacznej informacji o wynikach przeprowadzonej oceny i stanowiła zbiorcze i kompleksowe podsumowanie przeprowadzonych analiz i potwierdzenie zasadności wyboru wariantu planowanego do realizacji.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Brak jest podstawy prawnej obligującej w raporcie do konieczności użycia narzędzia analitycznego, jakim jest analiza SWOT. Metoda SWOT służy do prezentacji informacji i nie stanowi narzędzia statystycznego, które w sposób numeryczny umożliwiłoby wskazanie preferowanego wariantu lokalizacyjnego oraz podwariantu technicznego.</p> <p>Jak wskazano w raporcie – tom V, rozdział V.2.3 – spośród najczęściej stosowanych w praktyce ocen oddziaływania na środowisko narzędzi statystycznych (m.in. macierzy wyników, analizy wielokryterialnej, analizy zalet i wad, analizy kosztów i korzyści) wskazano analizę wielokryterialną w metodzie Analitycznego Procesu Hierarchicznego wg Saatyego (z ang. Analytical Hierarchy Process). Na wstępie opracowano szereg technicznych opcji w oparciu o rozpatrywane lokalizacje i możliwe konfiguracje elektrowni EJ. Pięć podwariantów technicznych zostało poddanych analizie wielokryterialnej przy wykorzystaniu narzędzia DecisionVue. Każdy z podwariantów technicznych został poddany ocenie przy zastosowaniu opracowanych kryteriów i wag. Kryteria główne obejmowały zakresy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uwarunkowania środowiskowe – obejmowały kryteria związane z bioróżnorodnością, geomorfologią morza i wybrzeża, klimatem i emisjami dwutlenku węgla, jakością powietrza, krajobrazem i estetyką przestrzeni, jakością wody morskiej, zagadnieniami społeczno-ekonomicznymi oraz hałasem i drganiami; – czynniki związane z zagrożeniem jądrowym i innymi zagrożeniami – obejmowały kryteria związane z sejsmiką, zdarzeniami metrologicznymi oraz kryteria geologiczne i geosejsmiczne; – warunki w lokalizacji i czynniki związane z EJ – obejmowały kryteria związane z planem placu budowy, przygotowaniem lokalizacji, wykopami, fundamentami, logistyką poza obszarem lokalizacji, robotami stałymi; – uwarunkowania finansowe – obejmowały kryteria związane z nakładami inwestycyjnymi (CAPEX) oraz efektywnością elektrowni (OPEX). <p>Każdy z podwariantów technicznych został poddany ocenie przy użyciu opracowanych kryteriów. Przyjęte wagi zostały przypisane ocenianym podwariantom technicznym przy użyciu oprogramowania DecisionVue. DecisionVue wykorzystano również do przeprowadzenia analizy wrażliwości kryteriów i sprawdzenia „odporności” wyników oraz określenia ich wrażliwości z punktu widzenia potencjału do zmiany pozycji analizowanego podwariantu w rankingu.</p> <p>Proces analityczny obejmował łącznie 5 etapów: zdefiniowanie kryteriów, zdefiniowanie mierników oceny, określenie względnego znaczenia każdego z kryteriów, ocena względem zdefiniowanych kryteriów, ocena z zastosowaniem zdefiniowanych wag – wynik zważony – oraz analiza wrażliwości.</p> <p>Zgodnie z wymogami postanowienia GDOŚ z a 25 maja 2016 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.23, ustalającego zakres raportu dla przedsięwzięcia oraz przepisów u.o.o.ś. – art. 66 ust. 1 pkt 5 GDOŚ zobligował wnioskodawcę do przedstawienia preferowanej lokalizacji elektrowni (wskazanie wariantu proponowanego przez wnioskodawcę).</p> <p>Analizy przedstawione w raporcie dla wariantów lokalizacyjnych oraz podwariantów technicznych w oparciu o analizy oraz modelowania przeprowadzone dla poszczególnych komponentów środowiska wypełniają wymogi ww. postanowienia oraz u.o.o.ś. w zakresie związanym z wariantowaniem inwestycji. Jak wskazano także wyżej analiza wariantowa została w ocenie organu przeprowadzona prawidłowo, wszystkie analizowane warianty zostały przedstawiane w takim samym stopniu szczegółowości co ostatecznie pozwoliło organowi wskazać w decyzji wariant dopuszczony do realizacji.</p>
593	<p>W kontekście toksycznego i kancerogennego oddziaływania na organizm ludzki toksyn sinicowych (co stwierdzono m.in. w Raporcie: „Na stan zdrowia ludzi mogą mieć wpływ zakwity sinic z uwagi na silne toksyczne i kancerogenne właściwości toksyn sinicowych (zakwity sinic w wodach powierzchniowych), które wnikają do organizmu ludzkiego wraz z komórkami sinic, np. w następstwie przypadkowego połknięcia wody lub aspiracji toksycznych aerozoli podczas pływania lub uprawiania sportów wodnych.” (TOM III Rozdział 4, s. 13-19)) niezbędne jest określenie realnego wpływu wzrostu temperatury na zakwit sinic jego zasięgu, prognozowanego rozmiaru i skutków, które będą miały bezpośredni wpływ na funkcjonowanie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź w kontekście wpływu zrzutu wód na temperaturę wód morskich – odpowiedź jak w uwadze nr 7, 105.</p> <p>Odpowiedź w kontekście rozwoju sinic w związku ze zrzutem wód podgrzanych – odpowiedź jak w uwadze nr 109.</p>

	<p>kąpielisk morskich. w tym na terenie Gminy Władysławowo, a także zaproponowanie działań minimalizujących/ rekompensujących. W kontekście eutrofizacji i zakwitu sinic niezbędna jest weryfikacja zawartych w Raporcie i uzupełnieniach informacji dotyczących rozptywu wód chłodniczych i zasięgu smugi termicznej. Pojawia się bowiem wątpliwość co do prawidłowości modelowania anomalii termicznej, a co za tym idzie uzyskanych w jej toku wyników.</p>	
594	<p>Wątpliwości budzi kwestia identyfikacji możliwych zagrożeń oraz metod minimalizowania negatywnego wpływu planowanej budowy EJ, która ma charakter raczej teoretyczny, ponieważ część pojawiających się w Raporcie zapisów jest ogólna, niekonkretna lub nieegzekwowalna. Wiele rozwiązań minimalizowania wpływu na poszczególne elementy środowiska oraz kompensacji niekorzystnych zmian jest podana w sposób pobieżny i ogólnikowy, a w Raporcie nie wskazano jasno na jakim etapie konkretne rozwiązania miałyby zostać przygotowane, w trybie jakich procedur, kto miałby je przygotować i odpowiadać za ich wdrożenie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Na wstępie należy zaznaczyć, że działania minimalizujące przedstawiono w raporcie w tomie V rozdział V.3 „Opis przewidywanych działań minimalizujących (unikanie, zapobieganie, ograniczenie lub kompensacja)”. Przedstawione w nim działania stanowiły propozycję w kwestii podejścia do minimalizowania i mitygowania oddziaływań. W toku postępowania przedstawiono również w uzupełnieniu z 7 kwietnia znak EJ1/2023/0878 dodatkowe informacje stanowiące uszczegółowienie. Organ w toku postępowania i po analizie przedstawionych dowodów i analiz w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia nałożono konkretne obowiązki. Spółka będzie zobligowana do wykonania nałożonych warunków w trakcie realizacji i eksploatacji inwestycji zgodnie z zapisami przedstawionymi w ww. decyzji, które podlegają egzekucji administracyjnej.</p>
595	<p>W Raporcie w wielu miejscach pojawiają się sformułowania, według których niektóre rozwiązania techniczne i związane z nimi oddziaływania są niemożliwe do zidentyfikowania i przewidzenia na obecnym etapie. W związku z powyższym zasadnym i koniecznym jest przeprowadzenie ponownej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której należy pogłębić analizy i oceny w obszarach i aspektach, które zostały potraktowane pobieżnie i ogólnikowo, w tym m.in. dotyczy to: oddziaływań na stan wód i ekosystemy Morza Bałtyckiego, co jest kluczowe w przypadku dopuszczenia realizacji EJ w otwartym układzie chłodzenia, a także oddziaływań na zasoby przyrodnicze, kwestie społeczno-gospodarcze i zdrowotne (aspekty fundamentalne dla akceptacji lokalnych społeczności), a także oddziaływań skumulowanych. Organ orzekający o środowiskowych uwarunkowaniach danego przedsięwzięcia ma obowiązek kierować się wynikającą z art. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zasadą przezroczości, obligującą do przewidzenia wszystkich skutków ingerencji w środowisko na etapie realizacji, eksploatacji i likwidacji planowanej inwestycji (por. wyrok WSA w Poznaniu 07.02.2018 r., sygn. akt IV SA/Po 292/15). Dlatego tak ważnym jest, aby organy administracji dokonały rzetelnej, wnikliwej i wszechstronnej oceny Raportu przy zachowaniu wszystkich obowiązujących reguł dowodowych. Istota zasady przezroczości sprowadza się do tego, by w sytuacji, gdy nie można wiarygodnie uzasadnić, że oddziaływanie na środowisko jest nieznaczące, można uznać, iż może być ono znaczące (por. wyrok NSA z 20.11.2020 r., II OSK 1940/20, LEX nr 3106595). Z tego względu niezbędne jest wyważenie, zgodnie z ww. zasadą przezroczości, na ile z realizacją EJ w planowanej lokalizacji nie będzie się wiązać ryzyko, że skala oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska będzie większa niż prognozowana w Raporcie jako pomijalna bądź nieznacząca. Jednocześnie informuję, iż w całości popieram Stanowisko Zarządu Województwa Pomorskiego w ramach konsultacji dotyczących oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej o mocy elektrycznej do 3750MWe, na obszarze Gmin Choczewo lub Gniewino i Krokowa, przedstawione Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska jako załącznik do pisma z dn. 10.08.2023r., sygn. PBPR(G).7030.002.2023/ABS.353.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 97.</p>
596	<p>Odnośnie bezpośrednio niniejszych konsultacji i procedury DŚU wnioskuję o: a) przedłużenie terminu do dn. 30 września br. ze względu na niezgodność obecnego terminu z prawem (wyznaczone 4 tygodnie w środku okresu tradycyjnie w Polsce poświęcanego przez społeczeństwo na urlopy letnie);</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwagach nr 91 i nr 550</p>

	<p>b) przeprowadzenie rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa na temat zawartości raportu OOS; — vide list otwarty 18 Sygnatariuszy do GDOŚ i władz RP z dn. 17 sierpnia br. i zawarte tam uzasadnienie takich samych postulatów;</p>	
597	<p>Raport OOS powinien być uzupełniony o wymaganie zlecenia przez dewelopera przedsięwzięcia (obecnie PEJ) prawdziwie niezależnego audytu (bilansu faktycznych emisji gazów cieplarnianych (dalej: GHG) (ich wielkości i rodzajów) wynikających z działań już trwających. Emisje podlegające takiemu oszacowaniu powinny dotyczyć wszystkich dotychczasowych i przyszłych stadiów tego konkretnego i szeroko pojętego przedsięwzięcia (powstawania, eksploatacji i likwidacji), w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> pełnego etapu szerokich przygotowań do budowy EJ oraz przygotowań do budowy wszystkich elementów infrastruktury towarzyszącej (dalej określanej: EJ&IT), następnie pełnego etapu bezpośredniej (ewentualnej) budowy wszystkich elementów EJ&IT, następnie ich (ewentualnej) eksploatacji, następnie ich (ewentualnej) likwidacji, a także wszelkich pozostałych etapów (strumieni) składających się na cykl paliwowy na rzecz tej konkretnej EJ, m.in. wyprodukowanie, dostarczanie i wykorzystanie paliw (zarówno paliwa do reaktorów jak i paliw kopalnych), bieżące i finalne przetwarzanie odpadów, działania sektorów publicznych wspierających budowę i eksploatację poszczególnych elementów przedsięwzięcia itp. do wyników raportu powinny być dodane w trybie opcjonalnym emisje GHG mające miejsce w przypadku ewentualnych stanów awaryjnych (incydentów i awarii), zarówno na terenie EJ jak i poza nią (np. ewakuacja ludności w przypadku katastrof i większych awarii, utylizacja zbiorów rolnych skażonych promieniotwórczo, zabezpieczanie ich przed skażeniem w takich sytuacjach itp.). <p>Wytyczne, kryteria, zasady do tworzenia takiego audytu powinien wyznaczać, ewaluować itp. GDOŚ, PAA lub inny niezależny podmiot krajowy z uwzględnieniem najlepszych praktyk i aktualniejszego stanu światowej wiedzy naukowej w tym zakresie. Wytyczne te powinny podlegać konsultacjom społecznym.</p> <p>Pełny audyt powinien uwzględniać również działania prowadzone od początku powstania pomysłu EJ w Polsce, tj. od stycznia 2009 r. Audyt ten powinien być przeprowadzony w tzw. rachunku ciągłym — podobnie jak inwestor/autor raportu OOS szacuje korzyści gospodarcze (w tym regionalne, makroekonomiczne, tworzenie miejsc pracy) z powstania planowanej EL Audyty powinny być prowadzone (aktualizowane) w regularnych cyklach wystarczająco częstych, aby miały sens (optymalnie półrocznych).</p> <p>Jednym z ważnych uzasadnień dla takiego audytu są następujące fakty rozpatrywane zarówno oddzielnie jak i łącznie:</p> <ol style="list-style-type: none"> porównania emisji modelowych (choć na podstawie innych faktycznie funkcjonujących EJ), do których odwołują się autorzy w raporcie, są w praktyce abstrakcyjne, ponieważ całe przedsięwzięcie będzie się materialnie różniło od realizacji poszczególnych obiektów w tamtych badaniach oraz nie ma gwarancji, że w przypadku realizacji EJ na Pomorzu wszystko przebiegnie gładko, a wręcz 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Metodyka szacowania emisji gazów cieplarnianych związanych z przedsięwzięciem korzysta z wytycznych zawartych w normie ISO 14040/44/25 Life cycle assessment – Requirements and guidelines (Polski odpowiednik to norma PN-EN ISO 14044 (2009) Ocena cyklu życia – Wymagania i wytyczne). Zgodnie z wymaganiami postanowienia GDOŚ z 25 maja 2016 r. w sprawie określenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla projektu obejmującego budowę i eksploatację Elektrowni Jądowej w Polsce o mocy do 3750 MWe w gminie Choczewo lub w gminach Gniewino i Krokowa, w raporcie przeprowadzono analizę emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia elektrowni jądowej, z uwzględnieniem emisji bezpośrednich i pośrednich związanych z przedsięwzięciem. Wzięto pod uwagę emisje CO₂ na wszystkich etapach życia elektrowni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – etap początkowy (wydobycie i przerób uranu pierwotnego, konwersja na sześćfluorek uranu; wzbogacanie, wytworzenia zestawu paliwowego), – etap budowy (budowa obiektów produkcyjnych, produkcja materiałów budowlanych, budowa EJ, likwidacja obiektów produkcyjnych), – etap eksploatacji (eksploatacja EJ, eksploatacja chłodni kominowych lub stacji odsalania), – etap końcowy (dystrybucja energii elektrycznej, straty przesyłowe, przechowywanie paliwa, składowanie wypalonego paliwa, likwidacja EJ). <p>Dane dotyczące wielkości emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia EJ pochodzą z trzech zgodnych Deklaracji Środowiskowych Produktu (EPD - Environmental Product Declaration). Analizy cyklu życia w tych EPD są przejrzyste w zakresie prezentowanych danych i są spójne w swoim podejściu, umożliwiając wiarygodne określenie emisji.</p> <p>Raport obejmuje budowę i eksploatację i nie dotyczy inwestycji towarzyszących, w tym MOLF, sieci drogowej, sieci kolejowej, dlatego też ślad węglowy był liczony tylko w cyklu życia.</p> <p>Założenia analizy i jej wyniki zostały przedstawione w załączniku IV.3.4 „Analiza śladu węglowego” do raportu.</p> <p>W zakresie proponowanego audytu wykonywanego przez PAA lub inny niezależny podmiot krajowy, należy zauważyć znajdują się poza zakresem niniejszego postępowania administracyjnego. Wskazania wymaga przy tym, że wyspecjalizowane organy w trakcie procesu inwestycyjnego w zakresie budowy elektrowni jądowej wydają szereg rozstrzygnięć administracyjnych, które zapadają na podstawie właściwych przepisów prawa, w tym jeśli znajduje to zastosowanie dot. norm, wytycznych i metod o charakterze krajowym i międzynarodowym.</p>

	<p>jest pewność, że nastąpią liczne, znaczne opóźnienia na każdym możliwym etapie przedsięwzięcia (już na etapie planowania od 2008 r. wdrażania energetyki jądrowej w Polsce nastąpiło ok. 15 letnie przesunięcie harmonogramu dla pierwszego bloku i kolejnych);</p> <p>2) pierwszy blok EJ1 jest planowany do wejścia w eksploatację znacznie po roku 2030 r., który jest według IPCC rokiem progowym, do którego ewentualne potrzebne redukcje emisje mają największy sens pod względem polityki klimatycznej. Inaczej mówiąc emisje GHG z budowy "pierwszej" EJ w PL muszą być w bilansie po stronie "czerwonej" (negatywnej), a nie emisji tzw. "unikniętych"</p> <p>Przypis: https://www.gov.pl/web/gdps/udzial-spolccznstwa-w-sprawie-pierwszej-w-polsce-elektrowni-jadrowej</p>	
598	<p>Z przepisów prawnych oraz z praktyki zgodnej z sensownym doświadczeniem wynika że podstawą efektywności energetycznej jest uniknięcie zbędnego zapotrzebowania na energię, w szczególności zlikwidowanie strat energii w sieciach i urządzeniach energetycznych. W POLSKICH WARUNKACH OD LAT ISTNIEJĄ OGROMNE STRATY ENERGII W SIECIACH ENERGETYCZNYCH RZĘDU 20%. PODSTAWĄ REALIZACJI BUDOWY NOWYCH JEDNOSTEK ENERGETYCZNYCH JEST WCZEŚNIEJSZE ZLIKWIDOWANIE STRAT. NIE ODWROTNIENIE ! NALEŻY WPIERW PORÓWNAĆ ILOŚĆ STRAT Z ILOŚCIĄ PLANOWANEJ PRODUKCJI ENERGII ROCZNEJ I DOPIERO WÓWCZAS OKREŚLIĆ ZAPOTRZEBOWANIE NA MOC PLANOWANEJ ELEKTROWNI.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Kwestia sposobu funkcjonowania dystrybucyjnych sieci elektroenergetycznych pozostaje poza zakresem postępowania administracyjnego prowadzonego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni jądrowej.</p>
599	<p>Czas określony na przygotowanie uwag do Raportu OŚ jest zbyt krótki Z zapisów Raportu wynika, że zawiera on ponad 10 000 stron, a z uzupełnieniami nawet 20 000 stron. Przy założeniu, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przeciętnie człowiek czyta ok. 350 słów/ minutę, – a strona A4 zawiera ok. 350 słów – człowiek może przeczytać ze zrozumieniem ok. 50 stron/dobę – to Raport zawierający ok. 20 000 stron byłby czytany 400 dni. <p>Stąd wniosek, że czas konsultacji pierwotnie przyjęty na 8 tygodni, jak również skrócony do 30 dni jest nonsensem w odniesieniu do wymaganych 400 dni. Dodatkowo podkreślić należy, że 50 stron/dobę odnosi się do beletrystki, a nie do Raportu polegającego na eksploatacji pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej o mocy elektrycznej do 3750 MWe.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona GDOS w dniu 5 września 2022 r. udostępnił raport na dedykowanej stronie internetowej – informacja była przekazywana w komunikacie o wszczęciu postępowania o wydanie decyzji dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Dodatkowo wymogiem dla każdego raportu wynikającym z u.o.o.ś. jest posiadanie streszczenia w języku niespecjalistycznym, raport oddziaływania na środowisko jest dokumentem obszernym, gdyż porusza wiele zagadnień i wymagał wielu analiz. Treści zawarte w raporcie są miejscami wysoko specjalistyczne, niemniej jednak skrót informacji w języku niespecjalistycznym został zawarty zarówno w streszczeniu lub w podsumowaniach poszczególnych rozdziałów. Twierdzenie o zbyt, krótkim czasie do zapoznania się z raportem należy uznać za nieuzasadnione. W kontekście terminu udziału społeczeństwa - odpowiedź jak w uwadze nr 91, 194.</p>
600	<p>Pomorska Fundacja Ekoenergetyczna całkowicie identyfikuje się ze stanowiskiem Zarządu Województwa Pomorskiego w kwestii uwag w ramach konsultacji społecznych dot. oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedzi do uwag Zarządu Województwa Pomorskiego zostały przedstawione w odpowiedziach nr 91-165.</p>
601	<p>Istotną uwagą jest ogromna ilość błędów merytorycznych błędów językowych i omyłek pisarskich w Raporcie. Raport zawiera wiele zapisów ogólnych, niekonkretnych, powtarzanych parokrotnie. Obszerność Raportu z uzupełnieniami zawierająca ok. 20 000 stron, poza niemożliwością analizy w określonym czasie, wpisuje się w tzw. metodę „ZAGADANIA” określoną w psychologii jako oszukańcza, wprowadzająca czytelnika w zamieszanie umysłowe. W przeciwieństwie do równie oszukańczej metody „ZAMILCZENIA”, gdy pomija się w opisie elementy istotne dla sprawy. Niestety obie metody wykorzystano w Raporcie. A nam zabrakło czasu, aby je dokładnie tu przytoczyć w szczegółach.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 93 oraz nr 599.</p>

602	Konieczne jest ujęcie Raportu w tekst jednolity zawierający wszystkie uwagi i uzupełnienia.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 93.
603	W szczególności istotny jest niesensowny wybór Wariantu A, bez analizy Wariantu B.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście procesu wyboru lokalizacji i wariantu realizacji przedsięwzięcia - odpowiedź w uwagach nr 5 i nr 101. W kontekście procesu wyboru wariantu lokalizacyjnego oraz podwariantu technicznego - odpowiedź w uwadze nr 592.
604	Zabrakło dokładnej analizy kosztów i korzyści budowy wskazanego wariantu.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 36.
605	Zabrakło dokładnej analizy umiejscowienia ELEKTROWNI JĄDROWEJ na północy Polski, podczas gdy więcej energii Polska potrzebuje na południu kraju.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście procesu wyboru lokalizacji i wariantu realizacji przedsięwzięcia - odpowiedź w uwadze nr 5.
606	Zabrakło dokładnego odniesienia się do uwag GDOS	Uwaga nieuwzględniona W ocenie GDOS materiał dowodowy został zgromadzony w sposób pozwalający na rozstrzygnięcie sprawy.
607	Zabrakło nam czasu nawet do pobieżnego ustosunkowania się do pozostałych naszych uwag	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 599.
608	Poprosimy o kolejne, dalsze wspólne konsultacje planowanej ELEKTROWNI JĄDROWEJ.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 599.
609	Stanowczo protestujemy przeciwko budowie elektrowni atomowej w obszarze nadbałtyckich plaż Stąjszewo, Kopalino, Lubiatowo, w gminie Choczewo. Budowa elektrowni całkowicie i NIEODWRACALNIE zniszczy tamtejszy wyjątkowy i niepowtarzalny ekosystem. Kolejnym pokoleniom bezpowrotnie odebrana będzie szansa na poznanie unikatowej nadbałtyckiej natury. Totalna destrukcja tych terenów spowodowana budową elektrowni może być porównana tylko do katastrofy ekologicznej. Niszcząc nie tylko to co jest na lądzie ale i także ekosystem Bałtyku, poprzez podniesienie temperatury wody. Inwestycje przemysłowe, nawet te niezbędne dla gospodarki, nie powinny być lokalizowane w miejscach przyrodniczych jedynych w swoim rodzaju i niszczyć ekosystem, od którego zależy dalsze życie na ziemi. Na koniec, pragnę podkreślić, że dla miejscowych mieszkańców planowana inwestycja będzie prawdziwą traumą i gehenną, od których nie uchronią ich nawet najwyższe rekompensaty finansów.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście procesu wyboru lokalizacji i wariantu realizacji przedsięwzięcia - odpowiedź w uwadze nr 5. W kontekście zniszczenia elementów przyrody – odpowiedź jak w uwagach nr 88, nr 122 oraz nr 123. W kontekście wycinki – odpowiedź jak w uwadze nr 49. W kontekście odprowadzania wód chłodniczych i oddziaływania na wody morskie – odpowiedź jak w uwadze nr 7. W kontekście dostępu do plaży i turystyki przedstawiono w uwadze nr 11 i nr 42. W kontekście analizy wpływu na wody morskie w zakresie poszczególnych faz i etapów realizacji przedsięwzięcia - odpowiedź jak uwagach nr 105, nr 109, nr 110 i nr 111.
610	Uważam, że zrzut ciepłych wód z systemu chłodzenia reaktorów przyczyni się do pojawienia się zjawisk podobnych do tych jakie dotknęły Odrę. Będzie miał miejsce niekorzystny rozwój glonów, sinic i innych organizmów, co doprowadzi do zamknięcia kąpielisk, zniszczy resztki rybołówstwa, zabije turystykę w regionie. Nasili się zjawisko zakwaszenia wód i stopniowego obumierania flory i fauny Bałtyku - następstwem czego może być katastrofa ekologiczna wysoce oddziałująca na życie człowieka w aspekcie zdrowotnym, ekonomicznym i gospodarczym.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 210. W kontekście odprowadzania wód chłodniczych i oddziaływania na wody morskie – odpowiedź jak w uwadze nr 7, 105, 110, 111.
611	Degradujący wpływ inwestycji na objęte ochroną prawną formy ochrony przyrody w otoczeniu Uważam, że lokalizacja elektrowni została źle wybrana. Gmina Choczewo kształtuje swoją wieloletnią politykę jako gmina „naturalnie piękna” i taką w rzeczywistości jest. Nadmorskie tereny gminy należą do najpiękniejszych, zachowanych jeszcze w stosunkowo naturalnych stopniu obszarów lasów, wydym i plaż w Polsce, a może i nad Bałtykiem. Z tego powodu powinny być objęte ochroną ścisłą dla dziedzictwa teraźniejszych i przyszłych pokoleń, nawet nie jej okolicznych mieszkańców, ale Polaków. W swym słabo zurbanizowanym charakterze stanowią w czasach nasilających się zmian klimatycznych oazę przyrody, którą człowiek powinien dla własnego dobra otoczyć opieką, a nie fundował jej dewastację, zniszczenie zmierzające prosto do samozagłady.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście wpływu na środowisko przyrodnicze (w tym na obszarowe formy ochrony przyrody wskazane w uwadze) - odpowiedź jak w uwadze nr 88. W kontekście wycinki lasu - odpowiedź jak w uwadze nr 49. W kontekście wpływu na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak dla uwagi nr 45.

	<p>Nie bez powodu przez dziesięciolecia prowadzona tu była polityka ochrony przyrody o randze lokalnej, krajowej i europejskiej, powołano tylko w najbliższej okolicy lokalizacji w Lubiatowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nadmorski Obszar Chronionego Krajobrazu PL.ZIPOP.1393CCHK.156, - Obszar Natura 2000 „Mierzeja Sarbska” PLH220018; - PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH220018.H, - Rezerwat Przyrody Mierzeja Sarbska PL.ZIPOP.13938.RP.335, - Słowiński Park Narodowy wraz z Otuliną PL.ZIPOP.1393.PN.24, - Rezerwat Przyrody „Choczewskie Cisy” PL.ZIPOP.1393.RP.182 - Nadmorski Park Krajobrazowy z Otuliną PL.ZIPOP.1393.PK.73, - Rezerwat Przyrody Babnica PL.ZIPOP.1393.RP1272, - Obszar Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096. - PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH220096.H - Choczewsko-Saliński Obszar Chronionego Krajobrazu PL.ZIPOP.1393.OCHK.321 <p>Uważam, że w świetle lokalizacji elektrowni jądrowej w ich bezpośrednim sąsiedztwie ich istnienie jest poważnie zagrożone, a powołane do jej ochrony instytucje zgadzając się na realizację takiego przedsięwzięcia zaprzeczają roli do jakiej zostały powołane. To będzie fikcja ochrony, jeśli w jej środek zostanie wstawiona elektrownia jądrowa. Dopominam się ochrony powołanych rezerwatów, obszarów chronionych, krajobrazu ogólnie przyrody.</p> <p>Jestem przeciwny wycince lasów nadmorskich, niszczeniu krajobrazu liniami wysokiego napięcia, budowie potężnych reaktorów jądrowych, infrastruktury technicznej w morzu służącej budowie, osiedli kontenerowych, zakłócaniu środowiska oświetleniem placu budowy, wzmożonym i uciążliwym skutkom transportowym drogowym i kolejowym oraz wszelkim uciążliwościom jakie przyniesie gigantyczny plac budowy i jego obsługa.</p>	
612	<p>Negatywny wpływ inwestycji na branżę turystyczną miejscowości nadmorskich. Lokalizacja elektrowni przyczyni się w znacznym stopniu do nasilenia zjawisk zakwitu sinic i innych drobnoustrojów (w temp. wody 20 stopni pojawia się w Bałtyku śmiertelna bakteria wywołująca u człowieka sepsę; przypadki zachorowań pojawiły się w Niemczech i w Polsce w zeszłym sezonie). Jeśli takie zjawiska będą się pojawiać to sektor turystyczny, na fundamencie którego buduje swoje istnienie wiele gmin i jej mieszkańców, wpadnie w poważne tarapaty.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 105 i nr 109.</p>
613	<p>Samobójcza lokalizacja inwestycji w kontekście realizowanych farm wiatrowych na Bałtyku i Farm fotowoltaicznych.</p> <p>Wydaje mi się totalnie nieodpowiedzialnym lokowanie w jednym miejscu tak wielkiej mocy energetycznej ze względu na szeroko pojęte bezpieczeństwo. Na wysokości lokalizacji elektrowni jądrowej, na morzu ruszyła budowa potężnych farm wiatrowych, a głębiej na południe m.in. w Zwartowie powstaje największa w Europie farma fotowoltaiczna. To wielka nieodpowiedzialność, koncentrować w jednym miejscu tyle źródeł energii. W przypadku jakiegoś konfliktu militarnego lub zagrożenia terrorystycznego, stwarzamy potencjalnemu wrogowi znakomite warunki do zadania nam dotkliwego ciosu. A dla otoczenia, w promieniu jak niektóre źródła podają nawet po Trójmiasto, zagrożenie dla ludności cywilnej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 213.</p>
614	<p>Chybiona lokalizacja elektrowni w miejscu pozbawionym odpowiedniej infrastruktury towarzyszącej</p> <p>Wreszcie czynnik ekonomiczny. Zamierzamy budować taki obiekt w środku „niczego” w miejscu o warunkach gruntowych posadowienia bardzo trudnych, bez</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Odnosząc się do kwestii wyboru lokalizacji w miejscu pozbawionym infrastruktury towarzyszącej - odpowiedź jak w uwadze nr 40.</p> <p>Odnosząc się do uwagi, że budowa planowana jest na dziesięciolecie, wskazano, że dla lokalizacji w wariantie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino planowany czas fazy budowy to:</p>

	<p>zapleczu w postaci dróg, portu, kolei, zasilania energetycznego, sanitarnego, bez bazy dla robotników budowlanych bez infrastruktury społecznej w postaci mieszkań, szkół, przedszkoli, opieki zdrowotnej itd., itp. Budowa planowana jest na dziesięciolecie. Kraje bogate Norwegia, Wielka Brytania, Francja realizują podobne inwestycje z wieloletnimi opóźnieniami i z przekroczonymi w założeniach budżetami w sytuacji kiedy realnie rozwija się energetyka z odnawialnych źródeł energii i energetyka w oparciu o małe reaktory atomowe.</p> <p>Uważam, że budowa elektrowni jądrowej w Choczewie jest wielką niegospodarnością, mamotrawstwem ciężko wypracowanych przez Polaków pieniędzy.</p> <p>Rozumiem argumenty mówiące o potencjalnych korzyściach dla rozwoju regionu, konieczności zwiększania bezpieczeństwa energetycznego kraju, konieczności odchodzenia od węgla, braku stabilności w produkcji energii przez wiatraki i fotowoltaikę, ale nadal uważam, że ewentualne korzyści z budowy elektrowni nie rekompensują strat i że lokalizacja elektrowni została źle wybrana dlatego jestem przeciwny budowie elektrowni atomowej w gminie Choczewo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - etap prac przygotowawczych: 3 lata - wstępny harmonogram realizacji etapu prac przygotowawczych przedstawiono w tomie II raportu, na rysunku II.7.1-2, a szacowany okres trwania poszczególnych prac w tabeli II.7.1- 1, - etap prac budowlanych i rozruchu 3 bloków to 9 lat, obejmujących etap prac budowlanych oraz 3 lata rozruchu 3 bloków - wstępny harmonogram realizacji prac etapu budowy i rozruchu przedstawiono w tomie II na rysunku II.7.1-3 oraz szacowany okres trwania budowy poszczególnych obiektów w tabeli II.7.1- 2. <p>Odnosząc się do zarzutu „zamiaru budowy takiego obiektu w środku „niczego” w miejscu o warunkach gruntowych posadowienia bardzo trudnych (...)” należy zauważyć, że na potrzeby raportu przeprowadzono badania geologiczne i opracowano obszerną dokumentację geologiczną, w tym dokumentację geologiczno-inżynierską oraz hydrogeologiczną, określającą warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody podziemne, w tym powodować ich zanieczyszczenie. Dokumentacje geologiczne opracowano zgodnie p.g.g. oraz r.d.h.</p> <p>Należy również zauważyć, że warunków posadowienia obiektów na terenie realizacji nie można uznać za bardzo trudne. Z informacji zebranych w dokumentacjach geologicznych wynika, że na głębokości posadowienia bloków jądrowych występują grunty nośne. Piaski w stanie luźnym oraz grunty organiczne, takie jak torfy, występują przy powierzchni terenu na niewielkich głębokościach (do kilku, lokalnie kilkunastu, metrów pod powierzchnią) jako nieciągłe warstwy o niewielkiej miąższości, ponad poziomem posadowienia bloków jądrowych. W przypadku płytszego posadowienia obiektów budowlanych ww grunty zostaną wybrane w trakcie wykonywania wykopów lub zostaną odpowiednio wzmocnione tak, aby spełniały parametry niezbędne do bezpiecznego posadowienia danego obiektu. Podmokły i bagienny teren zajmuje niewielką część obszaru realizacji inwestycji. W przypadku występowania zwierciadła wody w poziomie posadowienia lub powyżej poziomu posadowienia zostaną wykonane odwodnienia wykopów. Sposób posadowienia i odwodnienia, głębokość i metody zabezpieczania wykopów oraz wymiana lub wzmocnienie gruntu zostaną określone przez projektanta.</p> <p>Szczegółowy opis geologiczny podłoża został przedstawiony w tomie III raportu, w rozdziale 3.3 „Budowa geologiczna”, a opis osadów czwartorzędowych w podrozdziale III.3.3.1.1.3 „Czwartorzęd”. Zagrożenia geologiczne i geotechniczne, związane z istniejącymi warunkami geologiczno-inżynierskimi posadowienia obiektów zostały opisane w tomie II w rozdziale II.11.4.3 raportu.</p> <p>Analizy przedstawione w raporcie dotyczą oddziaływania elektrowni jądrowej na środowisko (zgodnie z art. 62 u.o.o.ś.).</p> <p>Należy również zauważyć, że szczegółowe analizy dotyczące oceny lokalizacji pod kątem warunków geologiczno-inżynierskich zostaną przeprowadzone w Raporcie Lokalizacyjnym (zgodnie z r.r.l.), w którym zostanie przedstawiona ocena możliwości posadowienia obiektów budowlanych, będącym przedmiotem oceny Prezesa PAA na etapie postępowania w sprawie wydania zezwolenia na budowę obiektu energetyki jądrowej (kolejnego rozstrzygnięcia administracyjnego wymaganego do rozpoczęcia prac budowlanych).</p>
615	<p>Jako mieszkanka regionu pomorskiego oraz użytkowniczka uroków przyrody, które oferuje Śląszewo i okoliczne miejscowości sprzeciwiam się dewastacji środowiska, które będą następstwem budowy elektrowni atomowej</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wpływu realizacji przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze - odpowiedź jak w uwadze nr 50 i 88.</p>
616	<p>Jako osoba odwiedzająca turystycznie gminę Choczewo (Sasino, Stilo, Śląszewo) uważam, że elektrownia jądrowa nie powinna stać w gm. Choczewo ani w żadnej innej lokalizacji bezpośrednio nad brzegiem Morza Bałtyckiego. Dodatkowo chciałbym nadmienić, iż nazwa lokalizacji Lubiatowo-Kopalino jest absolutnie nieakceptowalna, jako że wprowadza w błąd osoby nie zorientowane jak wygląda mapa gminy Choczewo a prawdziwa lokalizacja to Śląszewo, które od Lubiatowa czy Kopalina jest oddalone o dobrych kilka kilometrów.</p> <p>Uważam, że inwestycja, zrealizowana nad brzegiem morza w bezpośrednim sąsiedztwie wsi Śląszewo, będzie miała poważne i negatywne konsekwencje dla lokalnej gospodarki, środowiska i społeczności w gm. Choczewo i w gminach przyległych</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W zakresie nazewnictwa – odpowiedź jak w uwadze nr 3.</p>
617	<p>Budowa farm wiatrowych na Bałtyku - farmy wiatrowe mają zostać uruchomione już w ciągu 3 najbliższych lat, generując dodatkowo 5+GW energii elektrycznej. Mimo, iż aktualnie województwo pomorskie ma niedobór prądu i część energii jest przesyłana z centralnej Polski, to pytanie czy ktokolwiek analizował jak sytuacja będzie wyglądała po zbudowaniu farm przez PGE? Dodatkowo powstają tu duże farmy fotowoltaiczne, więc jeśli to zbilansuje zapotrzebowanie, to jaka jest zasadność wybudowania to dodatkowej elektrowni atomowej o mocy blisko 4GW? Największe zapotrzebowanie na energię elektryczną w Polsce jest aktualnie na południu kraju</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Informacje na temat uwarunkowań dla realizacji elektrowni jądrowej jako inwestycji strategicznej wg. PEP2040 oraz w aspekcie odnawialnych źródeł energii – odpowiedź jak w uwadze nr 8.</p> <p>W zakresie kryteriów wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>

	(Śląsk), a ewentualny transport prądu z Pomorza na takie odległości nie odbywa się bezstratnie.	
618	Wysoce prawdopodobna niestabilność gruntu (dookoła w regionie, np. w Stilo (Osetnik) czy w Łebie są wydmy ruchome), fundament elektrowni z pewnością będzie musiał być dodatkowo wzmocniony i posadowiony na głębokich na kilkadziesiąt metrów betonowych palach, co bez wątpliwości wygeneruje ogromne koszty i zmniejszy zakładaną oszczędność z rezygnacji z chłodni kominowych. Także budowa dwunastokilometrowych rur w głąb Bałtyku wraz z mieszaczami i systemem odsalania również jest wielkim kosztem (pomijając już potencjalny wpływ na florę i faunę morską), co generuje pytanie, czy w istocie założona oszczędność wynikająca z braku chłodni kominowych jest taka duża?	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 58.
619	Kwestie bezpieczeństwa: każda awaria może spowodować potencjalnie skażenie środowiska nad brzegiem morza, a zahamowanie skażenia byłoby niemal niemożliwe. Jest zatem zagrożeniem nie tylko dla Polski, ale dla wszystkich krajów nadbałtyckich. W dobie agresji Rosji na niepodległą Ukrainę i rosyjskich gróźb wysadzenia Zaporoskiej Elektrowni Atomowej w mojej opinii obiekt tego rodzaju nie powinien być też umieszczony nad brzegiem morza gdyż znacząco ułatwia to jego ostrzał lub przejście przez wrogie państwo.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 164 oraz nr 173.
620	Obszar naturalnie piękny - najpiękniejsze plaże w tej części wybrzeża: piaszczyste, pozbawione sinic i wodorostów, bez kamieni, bardzo szerokie, a z niektórych miejsc na zarośniętych wydmach (z oficjalnych ścieżek) są imponujące widoki o szerokiej perspektywie. Budowa elektrowni w tej lokalizacji bezpowrotnie zniszczy tę perłę natury na mapie Polski. Chciałbym przypomnieć, że prezes aktualnie rządzącej partii w 2014 tak wypowiedział się ws budowy elektrowni atomowej w pasie nadmorskim: "To głupota. Tutaj są tereny turystyczne, jest morze. Nie ma żadnych przesłanek, żeby tutaj umieszczać elektrownię." Wypowiedź dotyczyła co prawda Gąsek i okolic Mielna, ale tereny od Łeby po Białogórę w niczym nie ustępuję temu opisowi, z wieloma parkami krajobrazowymi, rezerwatami przyrody i obszarami Natura 2000. Rządzący stawiają wiec sami siebie w świetle niewiarygodnych i nieliczących się z ludźmi tu zamieszkałymi.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie kryteriów wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.
621	Okoliczne tereny porastane są przez chronione gatunki roślin i są ostoją dzięki zwierzynie, jest tu wiele obszarów Natura 2000 a elektrownie wpasowano dokładnie tak jak dało się ją wcisnąć pomiędzy rezerwat i obszar N2000. Spowoduje to jednak nieodwracalnie zamknięcie korytarzy migracyjnych dla zwierząt, zmianę poziomu wód gruntowych potencjalnie zmiany korytarzy wiatrowych (90 metrowe bloki elektrowni), przylegający obszar Natura 2000 może więc utracić swój status. Dodatkowo zniszczone zostaną na czas budowy (czyli realnie kilkadziesiąt lat) wybudowane z funduszy europejskich ścieżki rowerowe, jak EuroVelo przebiegające przez lasy Śląszewa przeznaczone pod wycinkę pod elektrownię.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie drożności korytarza ekologicznego - odpowiedź jak w uwadze numer 44.
622	Budowa kilkukilometrowego betonowego pirsu w głąb morza może wpłynąć na prądy morskie, po stronie wylotowej rura ciepłej wody z elektrowni (z mieszaczami) jest zatem możliwy wzrost sinic. Opinie wszelkiej maści "ekspertów" czy ludzi z tytułem prof. są dla mnie mało wiarygodne, bo tacy sami eksperci zatwierdzili i promowali budowę oczyszczalni Czajka w Warszawie, a jaka katastrofa z tego wynikała wie chyba każdy w Polsce.	Uwaga nieuwzględniona Poruszona w pytaniu kwestia „kilkukilometrowego betonowego pirsu” prawdopodobnie odnosi się do konstrukcji morskiej do rozładunku (MOLF), której zakładana długość w dokumentacji wynosi ok. 1 km licząc od linii brzegowej i która planowana jest w formie konstrukcji ażurowej. Jest to element tzw. infrastruktury towarzyszącej, który nie jest objęty wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla niniejszego. Niemniej konstrukcja ta i jej ewentualny wpływ na komponenty środowiska zostały uwzględnione w dokumentacji postępowania, o czym mowa w odpowiedzi na uwagę nr 61. Na podstawie zgromadzonej dokumentacji nie można wnioskować o znaczącym wpływie wskazanej w uwadze konstrukcji na prądy morskie i proces mieszania zrzucanej wody chłodniczej z wodą odbiornika, a w konsekwencji o wystąpieniu wzmoczonego rozwoju sinic. Dodatkowe informacje w zakresie wpływu funkcjonowania układu chłodzenia na sinice znajdują się w odpowiedzi na uwagę nr 105 i nr 109.

623	<p>Region gminy Choczewo wykłarował się i wypromował jako atrakcyjny turystycznie, jednak turystyka w regionie przeżyje załamanie (nie są planowane żadne rekompensaty dla mieszkańców), gmina oraz lasy państwowe zainwestowały tu również spore pieniądze - strata publicznych pieniędzy i niegospodarność. Opowieści wójta Choczewa o darmowym prądzie dla mieszkańców czy ogromnym zapotrzebowaniu na pensjonaty i pokoje dla pracowników budowy, inżynierów czy menagerów można włożyć między bajki, bo rząd nic takiego nie obiecywał (ani udziałowcy) a z mojego doświadczenia jako pracownika dużej amerykańskiej korporacji z branży energetycznej mogę jedynie stwierdzić, że pracownicy budowy zostaną zakwaterowani najprawdopodobniej w zwiezionych na teren budowy kontenerach socjalnych, zaś pracownicy firm Bechtel czy Westinghouse nie będą nocować w żadnych pensjonatach lokalnie tylko wynajmą 4/5 gwiazdkowe hotele w Trójmieście.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście wpływu na turystykę – odpowiedź jak w uwadze nr 158 i 294. W kontekście pracowników – odpowiedź jak w uwadze nr 152. W odniesieniu do kwestii rekompensat należy wskazać, że przedmiotowe zagadnienie nie jest rozstrzygane w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p>
624	<p>W mojej opinii budowa elektrowni finalnie ograniczy liczbę miejsc pracy (zabijając branżę turystyczną), spowoduje z całą pewnością spadek liczby mieszkańców i przyrostu naturalnego w gminie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Budowa elektrowni jądrowej wiąże się z dynamicznym rozwojem rynku pracy. Realizacja elektrowni wiąże się z powstaniem pewnego, stabilnego źródła zatrudnienia, również dla lokalnej społeczności, w poszczególnych fazach jej realizacji. Jak wskazują doświadczenia innych krajów, które posiadają tego typu obiekty, w fazie budowy elektrowni poszukiwani będą m.in. robotnicy, monterzy, spawacze, operatorzy koparek, kierownicy zawodowi oraz kadra zarządzająca. Jednocześnie będzie to bardzo duża liczba ludzi potrzebujących zapewnienia licznych usług związanych z gastronomią, transportem, ochroną zdrowia czy zakwaterowaniem. W kontekście pracowników – odpowiedź jak w uwadze nr 152. W tomie IV raportu, w rozdziale IV.18.3.1 zaprezentowano analizy dot. zmian demograficznych. Jak wskazano w raporcie, na etapie prac przygotowawczych przewiduje się niewielkie oddziaływanie na ludność lokalną w związku z pojawieniem się pracowników realizujących prace, z uwagi na to, że będą oni pochodzić głównie z regionu i będą stanowić część ludności lokalnej. Na etapie budowy nastąpi zwiększony napływ pracowników spoza regionu (zaangażowanych przy realizacji przedsięwzięcia). Napływ pracowników związany z realizacją przedsięwzięcia spowoduje zmiany w liczbie ludności lokalnej i strukturze populacji. Z przyjętych w raporcie założeń wynika, że przedsięwzięcie doprowadzi do znacznego, ale tymczasowego (ograniczonego do etapu budowy) wzrostu liczby ludności lokalnej. W fazie eksploatacji liczba pracowników znacznie się zmniejszy (860 osób) w porównaniu z fazą budowy. Prognozuje się, że część pracowników będzie pozyskanych z rynku lokalnego, a część przyjezdnych osób zamieszka także poza gminą Choczewo. Wobec tego prognozowany wzrost liczby mieszkańców w okolicznych gminach będzie miał charakter długoterminowy. W sytuacji, w której wszystkie te osoby zamieszkałyby w bazie zakwaterowania, wybudowanej w Choczewie w ramach infrastruktury towarzyszącej dla pracowników zatrudnionych na etapie budowy (tj. baza zakwaterowania została przebudowana w celu zaspokojenia potrzeb napływających pracowników i ich rodzin), to ok. 2 tys. osób zamieszkałoby na terenie gminy Choczewo. W kontekście wpływu na turystykę – odpowiedź jak w uwagach nr 158 i nr 294.</p>
625	<p>Niezadowolone społecznie: jakiś czas temu przeprowadzana była ankieta w okolicznych gminach nadmorskich, zapytaniem o za/przeciw elektrowni atomowej na Pomorzu. Dysydenci i eksperci, którzy przyjeżdżają tu na spotkania z lokalną społecznością, cały czas podpierają się statystyką, że 60% osób ankietowanych wtedy nie była przeciwna elektrowni atomowej na Pomorzu. Problem w tym, że pytanie dotyczyło Pomorza a nie gminy Choczewo a już na pewno nie wsi Słajszewo. Rozmawiałem z wieloma mieszkańcami wsi Słajszewo osobiście - to mała społeczność ok. 200 osób, gdzie wszyscy się znają w jakiś sposób, i nikt nie zna nikogo z kim taka ankieta byłaby przeprowadzona. To pokazuje jedynie rozmiar obudy PEJ, instytucji decyzyjnych i rządu, oraz jak bardzo nie szanują obywateli a zarazem podatników. Bo lokalnych mieszkańców nikt o zdanie nie zapytał i nikt się z nimi nie liczy. Ale cóż - pecunia non olet, jak mawiali już Rzymianie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W tomie V raportu, w rozdziale V.5.3 zostały przedstawione analizy ws. monitorowania opinii publicznej, wyniki badań oraz analiz. W rozdziale V.5.3.2 zostały zaprezentowane wyniki badań ws. postrzegania projektu oraz energetyki jądrowej przez opinię publiczną w gminach lokalizacyjnych (zostały zaprezentowane wyniki badań z lat 2011 – 2019).</p>

626	<p>Stanowczo protestuję przeciwko budowie elektrowni atomowej w planowanej lokalizacji Lubiawo-Kopalino. Tego typu inwestycja spowoduje nieodwracalne zniszczenia w ekosystemie tego rejonu, w tym miejsca lęgowe wielu gatunków ptaków np. sieweczka obrożna pod opieką WWF. Dodatkowo wpłynie negatywnie na faunę i florę Bałtyku w trakcie budowy i podczas eksploatacji elektrowni - zrzut ogrzanej wody.</p> <p>Nie bez znaczenia jest również ogromną wycinka lasów i degradacja pięknych terenów zielonych na linii energetyczne, drogi i tory kolejowe - to zniszczenie wyjątkowych terenów turystycznych oraz plaż.</p> <p>W tego typu inwestycjach powinny być brane pod uwagę głównie tereny obecnie zniszczone przez eksploatację elektrowni węglowych np. Bełchatów, Turów i inne gdzie istnieje już niezbędna infrastruktura oraz np. przygotowana wcześniej lokalizacja w Żarnowcu gdzie wysiedla o ludzi i wybudowano drogi, tory i linie energetyczne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie wyboru lokalizacji – odpowiedź jak na uwagę nr 5.</p> <p>W zakresie powtórnego wykorzystania terenów przemysłowych lub innych zainwestowanych należy dodać, że wśród 27 przeanalizowanych w ramach Polskiego Programu Energetyki Jądrowej potencjalnych lokalizacji elektrowni, znajdują się tereny przemysłowe i inne zurbanizowane, w tym: Bełchatów, Pątnów, Kozienice, Połaniec oraz Żarnowiec. Do dalszych analiz wskazano Lubiawo-Kopalino i Żarnowiec, które są analizowane w niniejszym postępowaniu.</p> <p>W zakresie wskazanej w uwadze powierzchni wycinki lasu należy zauważyć, że obszar wycinki lasu w Wariantcie I – lokalizacji Lubiawo-Kopalino i podwariantcie technicznym 1A, wskazanym jako preferowany do realizacji, będzie wynosił ok. 333 ha, co zostało szczegółowo wyjaśnione w odpowiedzi na uwagę nr 49.</p> <p>Na wskazanym przez Spółkę terenie realizacji przedsięwzięcia zlokalizowane są wejścia na plażę nr 46, 47, 48, 49, które ze względu na prowadzone prace budowlane mogą podlegać czasowemu zamknięciu (będzie to uzależnione od harmonogramu prac). Dostęp do morza będzie zapewniony poprzez zaprojektowanie nowych wejść na plażę oraz infrastruktury zastępczej (drogi, ścieżki), która będzie wykorzystywana przez mieszkańców oraz turystów. Natomiast podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania.</p> <p>Najbliższe kąpielisko (strzeżone) znajduje się w odległości ok. 700 m (Kąpielisko morskie Lubiawo – pomiędzy wejściem na plażę nr 43 i 44. Inne kąpieliska (strzeżone) są oddalone i ich funkcjonowanie również nie będzie ograniczone.</p> <p>Odpowiedź w zakresie odprowadzania wód chłodniczych i oddziaływania przedsięwzięcia na wody morskie (w tym faunę i florę) z przywołaniem stosownych pozycji dokumentacji, przedstawiono w odpowiedzi na uwagę nr 7.</p> <p>W kontekście sieweczki obrożnej należy wskazać, że jest to gatunek odbywający lęgi w okolicy wydm. Nie planuje się prowadzenia prac budowlanych na wydmach, a budowa kanałów chłodzenia będzie realizowana z wykorzystaniem metody TBM, czyli przewiertem pod plażą i wydmami (pasem technicznym Urzędu Morskiego). Ponadto wszelkie prace budowlane związane z realizacją inwestycji będą prowadzone pod nadzorem przyrodniczym.</p> <p>W kontekście gatunków chronionych – odpowiedź jak uwadze nr 71.</p>
627	<p>Zły wpływ inwestycji na ekosystem Bałtyku</p> <p>Uważam, że zrzut ciepłych wód z systemu chłodzenia reaktorów przyczyni się do pojawienia się zjawisk podobnych do takich jakie dotknęły Odrę. Będzie miał miejsce niekorzystny rozwój glonów, sinic i innych organizmów który doprowadzi do chociażby zamknięcia kąpielisk, zniszczy resztki rybołówstwa, zabije turystykę w regionie. Nasili się zjawisko zakwaszenia wód i stopniczego obumierania flory i fauny Bałtyku — jakiegoś rodzaju katastrofy ekologicznej wysoce oddziaływującej na życie człowieka w aspekcie zdrowotnym, ekonomicznym i gospodarczym.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 210.</p>
628	<p>Degradujący wpływ inwestycji na objęte ochroną prawną formy ochrony przyrody w otoczeniu</p> <p>Uważam, że lokalizacja elektrowni została źle wybrana. Gmina Choczewo kształtuje swoją wieloletnią politykę jako gmina „naturalnie piękna” i taką w rzeczywistości jest. Nadmorskie tereny gminy uważam, że należą do najpiękniejszych, zachowanych jeszcze w stosunkowo naturalnych stopniu obszarów lasów, wydm i plaż w Polsce, a może i nad Bałtykiem. Z tego powodu powinny być objęte ochroną ścisłą dla dziedzictwa teraźniejszych i przyszłych pokoleń, nawet nie jej okolicznych mieszkańców, ale Polaków. W swym słabo zurbanizowanym charakterze stanowią w czasach nasilających się zmian klimatycznych oazę przyrody, którą człowiek powinien dla własnego dobra otoczyć opieką, a nie fundował jej dewastację, zniszczenie zmierzające prosto jasno idącą w kierunku samozagłady.</p> <p>Nie bez powodu przez dziesięciolecia prowadzona tu była polityka ochrony przyrody o randze lokalnej, krajowej i europejskiej, powołano tylko w najbliższej okolicy lokalizacji w Lubiawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nadmorski Obszar Chronionego Krajobrazu PL.ZIPOP.1393CCHK.156, – Obszar Natura 200 „Mierzeja Sarbska” PLH220018; – PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH220018.H, – Rezerwat Przyrody Mierzeja Sarbska PL.ZIPOP.13938.RP.335. 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie wyboru lokalizacji inwestycji odpowiedź jak w uwadze nr 5</p> <p>W kontekście wpływu realizacji przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze (w tym na obszarowe formy ochrony przyrody wskazane w uwadze) jak w odpowiedzi na uwagę nr 88.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Słowiński Park Narodowy wraz z Otuliną PL.ZIPOP.1393.PN.24, - Rezerwat Przyrody „Choczewskie Cisy” PL.ZIPOP.1393.RP.182 - Nadmorski Park Krajobrazowy z Otuliną PL.ZIPOP.1393.PK.73, - Rezerwat Przyrody Babnica PL.ZIPOP.1393.R"1272, - Obszar Natura 2000 Jeziora Choczewskie PLH 220096, PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH220096.H - Choczewsko-Saliński Obszar Chronionego Krajobrazu PL.ZIPOP.1393.OCHK.321 <p>Uważam, że w świetle lokalizacji elektrowni jądrowej w ich bezpośrednim sąsiedztwie ich istnienie jest poważnie zagrożone, a powołane do jej ochrony instytucje zgadzając się na realizację takiego przedsięwzięcia zaprzeczają roli do jakiej zostały powołane. To będzie fikcja ochrony przyrody, jeśli w jej środek zostanie wstawiona elektrownia jądrowa. Dopominam się ochrony powołanych rezerwatów, obszarów chronionych, krajobrazu — ogólnie przyrody.</p> <p>Jestem przeciwny wycince lasów nadmorskich, niszczeniu krajobrazu liniami wysokiego napięcia, budowie potężnych reaktorów jądrowych, infrastruktury technicznej w morzu służącej budowie, osiedli kontenerowych, zakłócaniu środowiska oświetleniem placu budowy, wzmożonym i uciążliwym skutkom transportowym drogowym i kolejowym oraz wszelkim uciążliwościom jakie przyniesie gigantyczny plac budowy i jego obsługa.</p>	
629	<p>Negatywny wpływ inwestycji na branżę turystyczną miejscowości nadmorskich.</p> <p>Uważam, że lokalizacja elektrowni przyczyni się w znacznym stopniu do nasilenia zjawisk zakwitu sinic i innych drobnoustrojów (w temp. wody 20 stopni pojawia się w Bałtyku śmiertelna bakteria wywołująca u człowieka sepsę; przypadki zachorowań pojawiły się w Niemczech i w Polsce w zeszłym sezonie). Jeśli takie zjawiska będą się pojawiać to sektor turystyczny na fundamencie którego buduje swoje istnienie wiele gmin i jej mieszkańców wpadnie w poważne tarapaty.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie dotyczącym wzrostu temperatury wód morskich i zakwitu sinic na skutek odprowadzania wód chłodniczych z EJ - odpowiedź jak w uwadze nr 105, nr 109, nr 110 oraz nr 111.</p>
630	<p>Samobójcza lokalizacja inwestycji w kontekście realizowanych farm wiatrowych na Bałtyku i Farm fotowoltaicznych.</p> <p>Wydaje mi się totalnie nieodpowiedzialnym lokowanie w jednym miejscu tak wielkiej mocy energetycznej ze względu na szeroko pojęte bezpieczeństwo.</p> <p>Na wysokości lokalizacji elektrowni jądrowej, na morzu ruszyła budowa potężnych farm wiatrowych, a głębiej na południe np. w Zwartowie podobno powstaje największej w Europie farma fotowoltaicznej. To wielka nieodpowiedzialność, koncentrować w jednym miejscu tyle źródeł energii. W przypadku jakiegoś konfliktu militarnego lub zagrożenia terrorystycznego, stwarzamy potencjalnemu wrogowi znakomite warunki do zadania nam dotkliwego ciosu. A dla otoczenia, w promieniu jak niektóre źródła podają nawet po Trójmiasto, zagrożenie dla ludności cywilnej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 213.</p>
631	<p>Chybiona lokalizacja elektrowni w miejscu pozbawionym odpowiedniej infrastruktury towarzyszącej</p> <p>Wreszcie czynnik ekonomiczny. Zamierzamy budować taki obiekt w środku „niczego” w miejscu o warunkach gruntowych posadowienia bardzo trudnych, bez zaplecza w postaci dróg, portu, kolei, zasilania energetycznego, sanitarnego, bez bazy dla robotników budowlanych bez infrastruktury społecznej w postaci mieszkań, szkół, przedszkoli, opieki zdrowotnej itd., itp Budowa planowana jest na dziesięciolecie. Kraje bogate Norwegia, Wielka Brytania, Francja realizują podobne inwestycje z wieloletnimi opóźnieniami i z przekroczonymi w założeniach budżetami w sytuacji kiedy realnie rozwija się energetyka z odnawialnych źródeł energii i energetyka w oparciu o małe reaktory atomowe.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 614.</p>

	<p>Uważam, że budowa elektrowni jądrowej w Choczewie jest wielką niegospodarnością, marnotrawstwem ciężko zarobionych wypracowanych przez Polaków pieniędzy.</p> <p>Rozumiem argumenty mówiące o potencjalnych korzyściach dla rozwoju regionu, konieczności zwiększania bezpieczeństwa energetycznego kraju, konieczności odchodzenia od węgla, braku stabilności w produkcji energii przez wiatraki i fotowoltaikę, ale nadal uważam, że ewentualne korzyści z budowy elektrowni nie rekompensują strat i że lokalizacja elektrowni została źle wybrana dlatego Z wyżej podanych powodów jestem przeciwny budowie elektrowni atomowej w gminie Choczewo.</p>	
632	<p>Jestem zdecydowanie przeciwny budowie elektrowni atomowej w gminie Choczewo. Mój sprzeciw opieram na przekonaniu, że istnieje w Polsce wiele innych lokalizacji, bliżej przemysłu, tam gdzie istnieje infrastruktura gotowa do produkcji energii elektrycznej na taką skalę. Niszczenie przepięknych terenów leśnych, zwłaszcza w dobie globalnego ocieplania klimatu jest cofaniem naszego kraju do grupy państw mających w głębokim poważaniu kwestie ekologii.</p> <p>Dodatkowym argumentem, poza ekologicznym, jest fakt że gigantyczne pieniądze przeznaczone na budowę elektrowni opierającej produkcję energii elektrycznej na technologii, od której odchodzi świat, przeznaczyć można na rozwój nowych technologii do produkcji energii.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W zakresie powtórnego wykorzystania terenów poprzemysłowych lub innych zainwestowanych należy wyjaśnić, że wśród 27 przeanalizowanych w ramach Polskiego Programu Energetyki Jądrowej potencjalnych lokalizacji elektrowni znajdują się tereny przemysłowe i inne zużyczone, w tym: Bełchatów, Pątnów, Koźnice, Połaniec oraz Żarnowiec. Do dalszych analiz wskazano Lubiątko-Kopalino i Żarnowiec, które są analizowane w niniejszym postępowaniu. Należy dodać, że Polski Program Energetyki Jądrowej podlegał ocenie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.</p>
633	<p>Budowanie wielkiej elektrowni atomowej w miejscu w którym nie ma tak dużego zapotrzebowania na energię jak na południu Polski oznacza wydatkowanie niemałych środków na budowę sieci dystrybucji.</p> <p>Polska powinna być prekursorem zmian technologicznych, w tym wypadku powinniśmy inwestować w małe, rozproszone ośrodki generacji energii atomowej i lokalizować je tam gdzie istnieje duże zagęszczenie energochłonnego przemysłu.</p> <p>Nasze teoretyczne "gonienie zachodu" jest naszą przewagą : dzięki temu możemy uniknąć kosztownego procesu transformacji systemowej , kiedy nowoczesna technologia jest każdego roku coraz tańsza i wydajniejsza. Przykładem na którym Polska wygrała jest czekowy system płatności, który odszedł do lamusa 20 lat temu w świecie, jednak sporą część użytkowników kont bankowych wciąż posługuje się czekami po dziś dzień, a wysokie koszty odchodzenia od tego systemu wciąż obciążają banki i właścicieli kont. Polska dzięki swemu opóźnionemu wejściu w gospodarkę rynkową uniknęła tych kosztów i dziś mamy jeden z najnowocześniejszych systemów bankowych w świecie , który podąża za innowacjami i wdraża je szybciej niż niejeden rozwinięty kraj zachodu.</p> <p>Małe elektrownie atomowe, dostępne w miejscu gdzie jest duży popyt na energię, inwestowanie w energię odnawialną i magazyny energii, podążanie za najnowszymi nowinkami ze świata nauki - oto przyszłość naszej transformacji energetycznej .</p> <p>Budowa wielkiej elektrowni atomowej jest archaizmem, zniszczy najpiękniejsze tereny wydm i plaż nad Bałtykiem, może mieć ogromny wpływ na środowisko nie tylko pomorza ale całego kraju.</p> <p>50 mld złotych budżetowanie na budowę dużego atomu zmieni się na 100 mld . Ilość nadużyć przy takim wielkim projekcie nie będzie pod żadną kontrolą. A projekt może zakończyć się katastrofą ekologiczną i zyskać miano kolejnego skansenu , podobnie jak projekt sprzed lat : pobliski gminie Choczewo - Żarnowiec .</p> <p>Jestem przeciwny tej archaicznej inwestycji wraz z grupą 25 moich znajomych , którzy corocznie spotykają się w wakacje na jesieni i na majówkę na dzikich plażach i łąkach w Słajszewie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy</p> <p>Szczegółowy opis procesu wyboru lokalizacji został przedstawiony w odpowiedzi na uwagę nr 5.</p> <p>Kwestie dotyczące polityki energetycznej Państwa i wyboru technologii jądrowej, czy sposobu finansowania przedsięwzięcia znajdują się poza zakresem prowadzonego postępowania administracyjnego i określają je odpowiednio „Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.” „Program polskiej energetyki jądrowej”.</p> <p>Modułowe elektrownie jądrowe SMR nie są przedmiotem postępowania, uwaga w tym zakresie nie będzie rozpatrywana.</p> <p>Kwestie dotyczące budżetowania przedmiotowej inwestycji oraz jej kosztów również nie są przedmiotem postępowania, uwaga w tym zakresie nie będzie rozpatrywana</p>

634	<p>Protestuję przeciw planom lokalizacji nad morzem elektrowni atomowej. Jej ew. powstanie jest stałym zagrożeniem ekologicznym dla Bałtyku i wybrzeża.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
635	<p>Niniejszym protestuję przed umiejscowieniem elektrowni atomowej na wybrzeżu Bałtyku. To zniszczy zarówno Bałtyk jak i wybrzeże, które jest ostatnim w miarę nietkniętym, zalesionym odcinkiem polskiego wybrzeża. Może zbudujcie ją gdzieś na jakimś zrekultywowanym wysypisku śmieci, albo na hałdzie żużlu w Bełchatowie. Tam już zniszczone co się dano zniszczyć i też macie infrastrukturę przesyłową.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
636	<p>Uwagi i wnioski o charakterze ogólnym.</p> <p>Zmiany klimatu obok kryzysu bioróżnorodności są jednym z najważniejszych wyzwań, przed którymi stają polskie instytucje i obywatele. Istotnym elementem transformacji do bardziej zrównowazonej przyszłości jest drastyczna przebudowa naszego systemu energetycznego. Energetyka oparta na węglu i gazie jest szkodliwa nie tylko dla klimatu i przyrody, ale również dla nas samych. Węgiel, który kiedyś budował bogactwo całych regionów, a dziś nam wszystkim szkodzi, oraz gaz, którego dostępność coraz częściej kojarzymy ze słowem „szantaż”, są już dziś powoli zastępowane przez źródła niskoemisyjne, a takim jest energetyka jądrowa.</p> <p>Nie ulega wątpliwości, iż rozwój energetyki jądrowej, odnawialnych źródeł energii oraz efektywności energetycznej jest koniecznym elementem rozwoju Polski w kierunku niskoemisyjnej gospodarki i usług publicznych, a jednocześnie elementem wypełnienia globalnych dążeń do ograniczenia rozmiarów i skutków kryzysu klimatycznego i ekologicznego dotykającego całą planetę.</p> <p>Budowa elektrowni jądrowej jest dobrym krokiem na drodze do Polski, jako kraju przyjaznego ludziom, przyrodzie i klimatowi. Nie może być jednak ruchem jedynym. Nie może funkcjonować w próżni społecznej, przyrodniczej, ekologicznej oraz aksjologicznej.</p> <p>Nowoczesna, pragmatyczna ekologia, koncentrująca się na ratowaniu klimatu i bioróżnorodności, nie nakazuje ludziom odrzucenia wszystkiego, co znali, ale zachęca do rozsądnych zmian tak, aby zachować warunki do życia i rozwoju na kolejne dekady. Częścią tych rozwiązań jest transformacja energetyczna polegająca na rozwoju efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii i wreszcie realizacji polskiego programu jądrowego.</p> <p>Chcemy z całą mocą podkreślić, że samo tylko postawienie na atom nie daje nam gwarancji szybkich redukcji emisji oraz nie zapewnia bezpieczeństwa energetycznego już teraz. Dlatego wraz z rozpoczęciem budowy elektrowni jądrowej w Gminie Choczewo, oczekujemy od rządu i władz RP równoległego i szybkiego rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz wdrażania rozwiązań efektywności energetycznej tak, aby polskie elektrownie jądrowe były domknięciem energetycznej transformacji naszego kraju.</p> <p>Przede wszystkim jednak oczekujemy powiązania zmian w energetyce z realną ochroną i odtwarzaniem przyrody w kraju oraz odejścia od antagonizowania społeczeństwa na gruncie rozwiązań proklimatycznych i proekologicznych. Kryzys jest zbyt głęboki, aby wykorzystywać go do budowania kolejnych społecznych podziałów. Jakość życia i bezpieczeństwo to wartości wspólne dla wszystkich, niezależnie od różnic światopoglądowych.</p>	<p>Uwaga uwzględniona Uwaga nie wymaga odpowiedzi.</p>

637	<p>Uwagi i wnioski w zakresie oddziaływania i minimalizacji oddziaływania przedsięwzięcia na faunę obszaru lądowego</p> <p>Wykazane na obszarze oddziaływania inwestycji gatunki bezkręgowców nie są ekstremalnie rzadkie, ani ze znacząco ograniczonym arealem występowania. Podobnie sytuacja kształtuje się w zakresie ichtiofauny. Skład fauny gadów na rozważanym obszarze jest stosunkowo ubogi. Nie odnaleziono cennych emblematycznych gatunków, jak żółw błotny czy gniewosz plamisty. W zakresie awifauny wartości uzyskane są charakterystyczne dla większości polskiego wybrzeża Bałtyku i nie odbiegają w znaczący sposób od wyników uzyskiwanych z innych nadbałtyckich lokalizacji, co z jednej strony wskazuje na to, że obszar planowanego Przedsięwzięcia nie jest miejscem wyjątkowej koncentracji ptaków w żadnym spośród istotnych okresów, a z drugiej uwiarygodnia przeprowadzone badania.</p> <p>Co do ssaków występujących na obszarze przedsięwzięcia. Metodyka prowadzonych badań jest zgodna z praktyką, a nawet przekracza zazwyczaj w przypadku OOS stosowane standardy. Wykazywane gatunki ssaków stanowią umiarkowanie liczny zespół. Również skład gatunkowy nie przedstawia istotnych walorów. Wyjątkami są pojedyncze gatunki, jak wilk szary czy mopek zachodni. W przypadku aktywności nietoperzy oceniono, że wykorzystanie terenu przez tę grupę zwierząt jest wysokie i bardzo wysokie, jednak obserwowane gatunki zaliczane są w większości do grupy pospolitych i niezagrożonych w skali kraju i regionu (Tom III str. 31 OOS).</p> <p>W ramach Raportu OOS przeprowadzono ocenę wartości przyrodniczej (waloryzację przyrodniczą) dla terenu planowanego Przedsięwzięcia pod kątem różnych grup organizmów. W przypadku bezkręgowców kwadraty o największym walorze znajdują się daleko poza obszarem planowanego przedsięwzięcia. Na jego terenie przeważają kwadraty bez waloru oraz o walorze niskim i umiarkowanie niskim. W przypadku bezkręgowców wodnych cały obszar planowanego Przedsięwzięcia jest bez walorów przyrodniczych. Dla ichtiofauny południowy skraj terenu planowanego przedsięwzięcia pokrywają kwadraty o wysokim walorze. Reszta terenu jest bez waloru przyrodniczego. Dla płazów na terenie planowanego przedsięwzięcia w przeważającej części kwadratów brak waloru przyrodniczego. Podobnie dla gadów — przeważa brak waloru oraz walor umiarkowanie niski i średni. W przypadku ptaków na terenie planowanego przedsięwzięcia przeważa walor umiarkowanie niski i średni. Dla fauny nietoperzy około połowy kwadratów wyznaczonych na terenie planowanego przedsięwzięcia nie przedstawia waloru przyrodniczego. Pozostałe kwadraty przedstawiają walor umiarkowanie niski i średni.</p> <p>W przypadku działań minimalizujących i kompensujących, zostały one opisane wewnątrz poszczególnych rozdziałów. Często dobrą praktyką jest wykonanie osobnego rozdziału z proponowanymi działaniami. W Tomie IV nie został on wyodrębniony jako osobna sekcja, gdzie w postaci syntetycznej listy byłyby takie działania wymienione.</p> <p>WNIOSKI:</p> <p>W uzupełnieniu działań już wymienionych w Raporcie Oceny Oddziaływania na Środowisko, proponuje się jeszcze następujące, opisane poniżej.</p> <p>Należy zaprojektować system zadrzewień tworzących swoiste obejście aktualnie istniejącego drzewostanu. Szczególnie dotyczy to wykonania nasadzeń krzewów i/lub drzew w formie położonych równoleżnikowo szpalerów, które mogłyby w przyszłości stanowić element wiodący dla migrujących zwierząt. W odległości co najwyżej 1 kilometra należy wykonać nasadzenie o szerokości minimum 12 metrów stanowiące punkt spoczynkowy dla wędrujących zwierząt.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Informacje na temat planowanych nasadzeń drzew i krzewów zostały przedstawione w sposób wyczerpujący w uzupełnieniu raportu przekazanym przy piśmie z 30 maja 2023 r., znak: EJ1/2023/1240. W powyższym uzupełnieniu ujęto informacje o planie gospodarki zielenią oraz wskazano założenia krajobrazowe do zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy</p> <p>W zakresie drożności korytarza ekologicznego - odpowiedź jak w uwadze nr 44.</p> <p>W zakresie utworzenia użytków ekologicznych należy wskazać, że zgodnie z art. 44 u.o.p. organem ustanawiającym użytki ekologiczne jest rada gminy (po uzgodnieniu z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska).</p> <p>W zakresie zanieczyszczenia światłem zewnętrznym – odpowiedź jak w uwadze nr 47.</p> <p>W tomie IV raportu, w rozdziale IV.1.1.2.4 przeanalizowano kwestię wpływu na korytarze ekologiczne dla wszystkich analizowanych elementów przyrodniczych, w tym dla grzybów zlichenizowanych. Z uwagi na złożoną ekologię i biologię tej grupy organizmów, nie stwierdzono wobec niej możliwości przeprowadzenia skutecznych działań minimalizujących.</p> <p>W kontekście przejść dla zwierząt dla inwestycji towarzyszących w tym kolei i drogi dojazdowej – w raporcie w tomie V rozdział V.3 wskazano potrzebę uwzględnienia przejść dla zwierząt dla tych inwestycji. Jednak inwestycje te będą realizowane w ramach odrębnych postępowań administracyjnych. Organ w przedmiotowym postępowaniu nie posiada zatem kompetencji do określenia warunków realizacji przedsięwzięcia w tym zakresie.</p>
-----	---	--

Należy zadbać o choć częściowe utrzymanie drożności korytarza ekologicznego prowadzącego wzdłuż brzegu morza. W związku z tym na etapie realizacji Przedsięwzięcia należy zapewnić przestrzeń do migracji ssaków w kierunku zachód-wschód, unikając grodzienia drogi dojazdowej z czasowego portu na teren planowanej elektrowni jądrowej. W przypadku braku takiej możliwości, należy pozostawić możliwie wysokie przejście dolne pod drogą technologiczną.

W ramach prowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej uzyskano rozległą i bardzo szczegółową wiedzę na temat stanu przyrody w otoczeniu planowanego Przedsięwzięcia. Odnaleziono stanowiska gatunków cennych i rzadkich. W związku z tym należy rozważyć przygotowanie dokumentacji dla użytkowników ekologicznych w tak zdiagnozowanych miejscach oraz przeprocedowanie ich utworzenia. Stanowiłoby to formę zadośćuczynienia wobec przyrody za zajęty teren i zniszczoną powierzchnię biologicznie czynną.

Zarówno w fazie realizacji, eksploatacji jak i likwidacji należy do minimum ograniczyć oddziaływanie przez zanieczyszczenie światłem. Dlatego należy stosować możliwie wysokie ekrany zasłaniające światło, szczególnie od strony północnej (pozostawionego drzewostanu i brzegu morza), stosować możliwie szeroko lampy, doświetlające jedynie przestrzeń poniżej oprawy oświetleniowej o ULOR—02 tam gdzie pozwalają na to względy BHP i bezpieczeństwa stosować światło zapalane na fotokomórkę, a stały monitoring zapewnić przez oświetlenie i kamery działające w zakresie noktowizji (np: bliska podczerwień i podświetlanie diodami_JR) :

W przypadku grzybów zlichenizowanych część drzew zasiedlonych przez rzadkie i chronione porosty po wycince należy zdeponować w eksponowanym na wiatr miejscu, aby umożliwić wydanie i rozprzestrzenienie diaspor.

Raport w zakresie komponentu fauny został zrealizowany przez rozległy zespół badaczy, w sposób rzetelny i z dużą dbałością o jakość danych. W trakcie analizy dokumentu odnaleziono drobne nieścisłości, wynikające raczej z rozległości i skomplikowania dokumentacji, niż z niestaranności autorów. Waloryzacja przyrodnicza dla fauny została wykonana w sposób syntetyczny i zgodny ze stosowanymi metodami. Jej wyniki zdają się wskazywać na słabo zarysowane zjawisko określane jako „efekt badacza” w części map centralna część badanego terenu posiada największy walor. W tym przypadku nie jest to jednak zarzut, gdyż centralnymi częściami są tereny planowanej elektrowni jądrowej, co daje możliwie szczegółową wiedzę o terenie, który zostanie przekształcony. Podobnie oddziaływania zostały zdiagnozowane w sposób zgodny z powszechnie stosowanymi metodami.

Największy wpływ na faunę będzie odbywał się w trakcie realizacji budowy, kiedy to na terenie planowanej elektrowni jądrowej w miejscu siedlisk przyrodniczych powstanie plac budowy. Ze względu na różnorodność nisz ekologicznych, bogactwo gatunków zwierząt, jak i przestrzenny zakres oddziaływania, bardziej wrażliwym i cennym przyrodniczo jest teren lokalizacji Żarnowiec.

Raport w zakresie komponentu fauny został wykonany rzetelnie.

Dla większej dbałości o środowisko należy włączyć dodatkowe działania minimalizujące i kompensujące wpływ planowanego Przedsięwzięcia.

Wariant Lubiatowo-Kopalino w podwariancie bez chłodni kominowych wpłynie w najmniejszym stopniu na faunę obu lokalizacji.

638	<p>Uwagi i wnioski w zakresie oddziaływania i minimalizacji oddziaływania przedsięwzięcia na florę i grzyby</p> <p>UWAGI:</p> <p>W każdym z analizowanych wariantów stwierdzono występowanie gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych roślin naczyniowych i mszaków. Jednocześnie nie stwierdzono żadnych gatunków roślin o znaczeniu dla Wspólnoty, będących w zasobach krajowych, których ponad 50% populacji UE znajduje się na terenie Polski. Mimo obecności licznych stanowisk rzadkich zbiorowisk oraz gatunków, szata roślinna omawianego obszaru nie posiada unikatowych wartości czy walorów dla strefy przybrzeżnej Południowego Bałtyku. Na szczególną uwagę zasługują ekosystemy typowe dla pasa nadmorskiego oraz ekosystemy mokradłowe, zależne od wody, w tym torfowiska, bory bagienne i lasy łęgowe. Z punktu widzenia mykoflory, szczególnie gatunków mykoryzowych i saprotroficznych, obszar ten wykazuje ponadprzeciętne walory przyrodnicze w odniesieniu do terenu Polski północnej. Analiza przedstawionych wyników wskazuje, że przedstawiona ocena wartości przyrodniczej tej lokalizacji jest rzetelna i trafna.</p> <p>Lokalizacja Żarnowiec również odznaczała się zróżnicowaniem walorów przyrodniczych, które koncentrowały się na terenie dwóch rezerwatów przyrody — Piaśnickie Łąki oraz Widowo, a także w niektórych fragmentach pasa przymorskiego, szczególnie na zachód od ujścia Piaśnicy. Wysokie wskaźniki wartości przyrodniczej notowano również na terenie Jeziora Żarnowieckiego oraz w kompleksach leśnych na wyniesieniach morenowych w południowej części obszaru. Zarówno na poziomie gatunków (szczególnie flory roślin naczyniowych), jak i ekosystemów stwierdzono tu wyższą różnorodność biologiczną w porównaniu do obszaru Lubiatowo-Kopalino - szczególnie teren rezerwatów Piaśnickie Łąki oraz Widowo charakteryzuje się unikatowymi wartościami i walorami przyrodniczymi w skali kraju i regionu.</p> <p>W Tomie IV rozdziale 1 oraz 2 Raportu zamieszczono opis oddziaływania inwestycji na obszary i obiekty chronione oraz elementy przyrodnicze (biotyczne). Przeanalizowano wpływ Przedsięwzięcia nie tylko na bezpośredni obszar realizacji inwestycji, ale również formy ochrony znajdujące się w zasięgu 5 km od granicy realizacji Przedsięwzięcia. W Wariancie Lubiatowo-Kopalino wzięto pod uwagę wpływ na obszary Natura 2000 Białogóra PLH220003, Mierzeja Sarbska PLH220018, Lasy Łęborskie PLB220006, rezerваты przyrody Choczewskie Cisy, Mierzeja Sarbska oraz użytki ekologiczne Osoczne Oczko, Torfowisko w Szklanej Hucie, Źródłiska Bezimiennej oraz Gajówka.</p> <p>W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że w zasięgu potencjalnego oddziaływania Przedsięwzięcia znajdują się 4 siedliska przyrodnicze występujące wyłącznie w jednym (spośród analizowanych) obszarze Natura 2000 - Mierzeja Sarbska PLH220018 w bardzo niewielkim procencie ich powierzchni. Przedsięwzięcie może też potencjalnie oddziaływać negatywnie na rezerwat „Choczewskie Cisy” ze względu na plan budowy rezerwowej drogi dojazdowej, usytuowanej po śladzie istniejącej szosy przecinającej rezerwat.</p> <p>W Wariancie Żarnowiec wzięto pod uwagę wpływ na obszary Natura 2000 Piaśnickie Łąki PLH220021, Opalińskie Buczyny PLH220099, Widowo PLH220054, Trzy Młyny PLH220029, Lasy Łęborskie PLB220006, Puszcza Darłubska PLB220007, Bielawskie Błota PLB220010, rezerваты przyrody: Piaśnickie Łąki, Widowo, Długosz Królewski w Wierzchucinie, Źródłiska Czarnej Wody, Białogóra, Zielone oraz użytki ekologiczne Porąbski Moczar, Swiecińska Topiel, Jezioro Witalicz oraz Księża Łąka. Dla obszaru (i jednocześnie rezerwatu) Piaśnickie Łąki zidentyfikowano</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Analizy odwodnienia wykopów budowlanych i ich potencjalne oddziaływania zostały przedstawione w raporcie w tomie IV raportu, w rozdziale IV.7 „Oddziaływanie na wody podziemne”. Na potrzeby raportu wykonano modelowanie numeryczne przepływu wód podziemnych określające zasięg oddziaływań planowanych robót. Zgodnie z informacjami wskazanymi w rozdziale IV.7. zakłada się wykonywanie wykopów budowlanych w zabezpieczeniu pionowych przegród (w postaci ścian szczelinowych lub rozwiązań równoważnych), pogrążonych w naturalnej bądź sztucznej barierze przeciwfiltracyjnej. Zarówno obudowa wykopu jak i poziome bariery będą działały jako ekrany zapobiegające przedostawaniu się wód ze wszystkich poziomów wodonośnych do wykonywanych wykopów. Zasięg negatywnego oddziaływania na wody podziemne podczas etapu budowy związany z realizacją wykopów, m.in. dzięki zastosowanemu środkom technicznymi, zostanie zatem ograniczony do ich powierzchni. Czas trwania tego oddziaływania zakończy się po wykonaniu fundamentów i osiągnięciu balastowania obiektu na wypór wody. W związku z tym, odwodnienie wykopów budowlanych nie będzie miało wpływu na środowisko przyrodnicze.</p> <p>W rozdziale IV.2.1.1.1.1 raportu, pn. „Przekształcenie powierzchni terenu oraz zmiana sposobu użytkowania i zagospodarowania (usunięcie szaty roślinnej)”, przeanalizowano m.in. kwestię wpływu na siedliska przyrodnicze o charakterze mokradłowym. Dla siedliska torfowiska przejściowe i trzęsawiska (7140) zajęcie powierzchniowe w wariancie preferowanym wyniesie ok. 0,72 ha, natomiast dla siedliska bory i lasy bagienne (91D0*) powierzchnię ok. 0,06 ha. Skala utraty siedliska 91D0* w stosunku do powierzchni tego siedliska stwierdzonego na obszarze wyznaczonym w promieniu 14 km od miejsca realizacji przedsięwzięcia wynosi ok. 0,1%, a dla siedliska 7140 wynosi ok. 3%.</p> <p>Biorąc pod uwagę rozprzestrzenienie ww. siedlisk na obszarze kraju, a także skalę zajęcia terenu przez przedsięwzięcie, ocena oddziaływania na powyższe nie wykazała konieczności przeprowadzenia działań minimalizujących.</p>
-----	--	---

zagrożenie, jakim jest ingerencja w stosunki wodne, mogąca w znaczący sposób zagrozić przedmiotom ochrony w tym obszarze, jakim są m.in. łąki trzęślicowe Molinion. Dla obszaru PLH220099 Opalińskie Buczyny mogą zaistnieć zagrożenia w postaci budowy dróg oraz rurociągów towarzyszących inwestycji, jednak są to działania towarzyszące, zaplanowane w dalszej perspektywie i podlegające odrębnym ocenom. W pozostałych obszarach chronionych wpływ Przedsięwzięcia został uznany za nieznaczący

W analizowanych rozdziałach przeanalizowano wpływ inwestycji w dwóch lokalizacjach (Lubiatowo-Kopalino oraz Żarnowiec) w trzech podwariantach technicznych oraz w różnych fazach (faza przygotowawcza, faza budowy, faza eksploatacji oraz faza likwidacji). W obrębie każdej z faz rozpatrywano wpływ na różne elementy środowiska biotycznego, w tym siedliska przyrodnicze, rośliny naczyniowe, mszaki, grzyby makroskopijne oraz grzyby zlichenizowane (porosty), określając go w trzystopniowej skali — jako brak oddziaływania/oddziaływanie pomijalne, możliwe oddziaływanie pośrednie oraz oddziaływanie bezpośrednie. Analizę przygotowano dla każdej lokalizacji oddzielnie, jednak ogólne oddziaływania są dla nich zbliżone, różnice pojawiają się przy analizie wpływu na poszczególne elementy omawianych grup, intensywność czy zakres wpływu.

Zdecydowanie najsilniejsze oddziaływanie na szatę roślinną omawianych obszarów nastąpi w fazie przygotowawczej, kiedy nastąpi całkowite lub częściowe usunięcie szaty roślinnej z obszaru inwestycji, w tym wycinka lasu. W zależności od przyjętego wariantu technicznego, wycięciu ulegnie 335-410 ha lasu w lokalizacji Lubiatowo-Kopalino oraz 62-70 ha w lokalizacji Żarnowiec. W opisie oddziaływania wzięto pod uwagę wpływ usunięcia szaty roślinnej na mikroklimat, w tym kierunek i siłę wiatru, wilgotność, stopień nasłonecznienia, a także nasilenie erozji wietrznej. Uwzględniono także wpływ prac przygotowawczych na tereny sąsiadujące z inwestycją oraz nieprzeznaczone do trwałego zagospodarowania, które mogą ulegać niecelowemu niszczeniu przez rozdeptywanie, rozjeżdżanie oraz eutrofizację. Na etapie przygotowawczym uznano za pomijalną zmianę warunków wodnych obszaru, emisję ścieków nie promieniotwórczych oraz odpadów konwencjonalnych, za zagrożenie dla szaty roślinnej oraz grzybów uznano emisję światła oraz zanieczyszczeń nie promieniotwórczych do powietrza

Na etapie budowy w obu lokalizacjach najpoważniejszy wpływ na szatę roślinną oraz florę grzybów obszaru będzie miała zmiana warunków wodnych, przede wszystkim działania odwadniające konieczne dla wykonywania głębokich wykopów, basenów napływowych i odpływowych oraz rurociągów. Obniżenie lustra wód gruntowych będzie miało negatywny wpływ na wszystkie elementy szaty roślinnej, szczególnie jednak ekosystemy mokradłowe, zależne od wody. Na etapie budowy przewidziano również możliwą emisję substancji promieniotwórczych i zaproponowano użycie grzybów makroskopijnych jako bioindykatorów obecności pierwiastków promieniotwórczych

W fazie eksploatacji wpływ inwestycji na elementy biotyczne środowiska będzie zdecydowanie mniejszy przewidziano możliwy wpływ pary wodnej i zasolenia na biotę porostów, zanieczyszczenie światłem na rośliny naczyniowe, mszaki i budowane przez nie siedliska, a także możliwe pośrednie oddziaływanie ścieków konwencjonalnych. W fazie likwidacji przewidziano przede wszystkim potencjalny wpływ zanieczyszczenia światłem, emisji zanieczyszczeń nie promieniotwórczych do powietrza oraz ścieków niekonwencjonalnych

<p>Wybór gatunków i siedlisk zaproponowanych do działań minimalizujących omówiono poniżej.</p> <p>W rozdziale 2 Tomu V Raportu przedstawiony został przebieg procesu wyboru lokalizacji inwestycji oraz wzięte pod uwagę kryteria. W procesie wyboru wzięto pod uwagę krajowe i międzynarodowe przepisy prawne, regulacje i wytyczne, łącznie rozpatrując ponad 1 00 kryteriów na różnych etapach — wyboru regionu, rozważanego obszaru, oraz potencjalnych, rozważanych i preferowanych lokalizacji. Na każdym etapie wyboru, oprócz licznych kryteriów geologicznych, społecznych, technicznych itp. brano także pod uwagę również cechy ekologiczne — obecność terenów podmokłych, siedlisk gatunków zagrożonych i ginących czy form ochrony przyrody. Po wstępnym wyborze lokalizacji przeprowadzono analizę porównawczą wariantów, stosując różne kryteria, którym przypisano odpowiednią wagę/znaczenie, mające wpływ na ostateczne wnioski. Jednym z czterech kryteriów, do których przypisano najwyższą wagę (bardzo duże) jest kryterium bioróżnorodności, rozumiane jako obecność wyznaczonych obszarów ochrony oraz obecność siedlisk przyrodniczych.</p> <p>W ocenie uwzględniono również potencjalne oddziaływania skumulowane. Wieloaspektowa analiza wskazuje na Wariant Lubiatowo-Kopalino jako korzystniejszy i proponowany przez inwestora.</p> <p>Z punktu widzenia ochrony szaty roślinnej oraz mykobioty, wariant ten również prezentuje się korzystnie. Największe zastrzeżenia takiego wyboru może budzić konieczność wycinki dużo większej powierzchni lasu, jednak obszary przeznaczone do wycinki nie należą do unikatowych w skali kraju ani regionu. Znacznie mniejszy jest też wpływ tego wariantu na obszary chronione, w tym stanowiska cennych przyrodniczo gatunków roślin naczyniowych, mszaków i grzybów.</p> <p>Przy rozważaniu Wariantu Żarnowiec, największe zastrzeżenia budzi wpływ na rezerwat oraz obszar Natura 2000 Piaśnickie Łąki, przylegający bezpośrednio do Obszaru realizacji Przedsięwzięcia, a także sąsiadujące z nim obszary łąkowe ze stanowiskami rzadkich gatunków roślin, które przy budowie elektrowni zostałyby zniszczone nawet jeśli nie bezpośrednio, to w wyniku prac odwadniających podczas etapu budowy. Chociaż Wariant Lubiatowo-Kopalino zajmuje większy obszar (688 ha) niż Wariant Żarnowiec (455 ha), zasięg oddziaływań Przedsięwzięcia będzie w wybranym wariantcie obejmował tereny o znacznie mniejszym zróżnicowaniu przyrodniczym i o niższych walorach, przynajmniej w zakresie szaty roślinnej i mykobioty.</p> <p>Proponowane działania minimalizujące i kompensujące</p> <p>W procesie oceny oddziaływania Przedsięwzięcia na różne elementy środowiska biotycznego, w tym szatę roślinną oraz mykobiotę, przy rozpatrywaniu ryzyka istotnych oddziaływań na różnych etapach, wyróżniono siedliska i gatunki, dla których nie występuje konieczność działań minimalizujących, dla których nie ma możliwości zastosowania działań minimalizujących oraz takie, dla których występuje możliwość i zasadność działań minimalizujących. Dla tej ostatniej grupy opracowano wytyczne, oddzielnie dla każdej z faz i etapów Przedsięwzięcia. Dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i grzybów działania minimalizujące dotyczą przede wszystkim fazy budowy.</p> <p>Dla roślin naczyniowych zaproponowano działania minimalizujące w postaci metaplantacji wybranych gatunków, wskazanych na etapie OOS w Tomie IV Raportu. Zakres i miejsce metaplantacji będą szczegółowo uzgodnione z nadzorem przyrodniczym.</p>	
---	--

Gatunki, dla których stwierdzono zarówno możliwość, jak i zasadność metaplantacji, to woskownica europejska *Myrica gale*, wrzosiec bagienny *Erica tetralix*, bazyła czarna *Empetrum nigrum* oraz wierzba piaszkowa *Salix arenaria*. Do gatunków, w przypadku których nie istnieje możliwość metaplantacji, zaliczono gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis* — jest to słuszna ocena, storczyk ten nie daje się przesadzać na inne stanowiska ze względu na złożoną biologię ściśle związaną z mykoryzowymi grzybami. Nie zapisano żadnych działań minimalizujących dla mszaków i porostów — ze względu na swoją specyfikę grupy te nie poddają się metaplantacji.

Dla wybranych gatunków grzybów wielkoowocnikowych saproksylicznych (łzawnik drobnozarodnikowy *Dacryomyces microsporus*, jamkówka kurczliwa *Antrodia ramentacea*, wrosłaczek sosnowy *Diplomitoporus flavescens*, jamkówka białobrzowa *Antrodia albobrunnea*, wrosniaczek żelatynowaty *Cinereomyces lindbladii*) zaproponowano działania minimalizujące w postaci przeniesienia kłód zasiedlonych przez grzyby na inne stanowiska oraz stworzenie dla nich niszy ekologicznej poza obszarem Przedsięwzięcia. W przypadku siedlisk, w większości przypadków stwierdzono brak możliwości działań minimalizujących, jedynie w przypadku siedlisk 2170 (nadmorskie wydmy z zaroślami wierzby piaskowej) oraz 2180 (las mieszane i bory na wydmach nadmorskich) zaproponowano odtwarzanie płatów tych siedlisk przy okazji metaplantacji wierzby piaskowej *Salix arenaria* oraz bazyli czarnej *Empetrum nigrum*.

Powołując się na art. 34 Ustawy o ochronie przyrody oraz art. 75 ustawy Prawo ochrony środowiska, autorzy omawianego raportu nie stwierdzili potrzeby zastosowania żadnych działań kompensacji przyrodniczej, uznając proponowane działania łagodzące za wystarczające do minimalizacji potencjalnych, istotnych, negatywnych oddziaływań na środowisko biotyczne w wyniku realizacji Przedsięwzięcia.

WNIOSKI:

Analiza walorów przyrodniczych obszaru wskazuje jednak na obecność siedlisk przyrodniczych i związanych z nimi gatunków, dla których ze względu na ich charakter nie jest możliwe zastosowanie działań kompensacyjnych przede wszystkim siedlisk mokradłowych z kilkunastoma gatunkami torfowców z rodzaju *Sphagnum*. Ekosystemy te są istotne nie tylko z punktu widzenia ochrony bioróżnorodności, ale także ze względu na retencję wody (szczególnie w sytuacji pogłębiającej się suszy) i funkcje klimatyczne. Mimo że zasoby tych siedlisk na terenie Przedsięwzięcia oraz związanych z nimi gatunków nie są unikatowe w skali regionalnej ani krajowej, ich rola w krajobrazie jest na tyle istotna, że warto podjąć działania mające na celu naprawienie wyrządzonych szkód.

Proponowanym działaniem kompensacyjnym jest poprawa stanu hydrogenicznych siedlisk przyrodniczych (w szczególności torfowisk oraz lasów łęgowych) oraz związanych z nimi gatunków poprzez odtwarzanie mokradeł w regionie, np. w sąsiadujących obszarach Natura 2000, poza obszarem bezpośredniego oddziaływania Przedsięwzięcia.

Monitoring

W rozdziale 7 Tomu V, przedstawiono proponowany zakres monitoringu środowiska przyrodniczego ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych z szatą roślinną i siedliskami przyrodniczymi. Uwzględniono konieczność wyboru obszaru referencyjnego, monitoringu przed inwestycyjnego oraz stosowania metod porównawczych, zaproponowano też obszar referencyjny między 209 a 214 km brzegu morskiego. Zakres monitoringu uwzględni najistotniejsze elementy przyrody

— siedliska przyrodnicze oraz rzadkie i chronione gatunki, a także gatunki inwazyjne, stwierdzone w Obszarze realizacji Przedsięwzięcia oraz w promieniu 5 km. Szczegóły monitoringu mają zostać przygotowane w ramach nadzoru przyrodniczego, przed rozpoczęciem etapu prac przygotowawczych- Monitoring będzie prowadzony przed rozpoczęciem budowy, w czasie realizacji Przedsięwzięcia oraz w okresie 5 lat po zakończeniu budowy (w fazie eksploatacji).

O ile w przypadku monitoringu środowiska morskiego zaproponowano również obserwacje wybranych parametrów środowiska abiotycznego mającego istotne oddziaływanie na cenne gatunki. w przypadku środowiska lądowego brak takich wskazań. Ważnym czynnikiem abiotycznym. od którego zależy stan siedlisk przyrodniczych i związanych z nimi gatunków. jest poziom wód gruntowych i wpływ Przedsięwzięcia na jego obniżanie — wyniki prowadzonego monitoringu hydrogeologicznego powinny być dostępne również dla analiz monitoringu środowiska przyrodniczego.

Wykonana analiza raportu OOS PEJ Kopalino pod kątem różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych, flory roślin naczyniowych, mszaków, grzybów makroskopijnych i lichenizowanych wskazuje, że część ta została sporządzona rzetelnie i z należytą starannością.

Prawidłowo dobrano obszar badań, z uwzględnieniem obszarów potencjalnie narażonych na oddziaływanie ze strony elektrowni jądrowej na etapie jej budowy, eksploatacji i likwidacji, a także obszarów, na których wystąpić może kumulacja oddziaływań z innymi inwestycjami, w oparciu o zasadę ostrożności.

Odrębnej analizy wymagają inwestycje powiązane z budową i eksploatacją elektrowni, jednak nie objęte omawianym Raportem. np. infrastruktura transportowa. Prawidłowo dobrane zostały terminy badań, przeprowadzono też badania uzupełniające. Badania terenowe poprzedzone były przez prace kameralne, w tym analizę dostępnej literatury.

Zastosowana metodyka badań, a także kryteria oceny różnorodności biologicznej oraz stanu siedlisk są zgodne z zaleceniami GDOŚ oraz metodykami Głōś.

Analiza przedstawionych wyników wskazuje że przedstawiona ocena wartości przyrodnicze omawianych lokalizacji jest rzetelna i trafna. Szczegółowo przeanalizowano wpływ inwestycji w dwóch lokalizacjach (Lubiatowo-Kopalino oraz Żarnowiec) w trzech podwariantach technicznych oraz w różnych fazach (faza przygotowawcza faza budowy, faza eksploatacji oraz faza likwidacji).

Wnioski z analizy wskazują, że najsilniejsze oddziaływanie na szatę roślinną nastąpi na etapie przygotowawczym oraz w fazie budowy kiedy nastąpi całkowite lub częściowe usunięcie szaty roślinnej z terenu inwestycji. a także zmiany warunków wodnych.

Przy wyborze lokalizacji oraz wariantu technicznego inwestycji. oprócz kryteriów technicznych geologicznych czy społecznych. wzięto pod uwagę również kryterium bioróżnorodności. nadając mu najwyższą wagę.

Szczegółowa analiza wielu czynników wskazuje na wariant Lubiatowo-Kopalino — jest to opcja najkorzystniejsza również z punktu widzenia ochrony szaty roślinnej i mykobioty.

Mimo że w Wariantcie Żarnowiec przewidziano do wycinki mniejszą powierzchnię lasu. jednak walory geobotaniczne tego terenu są znacząco wyższe niż Wariantu Lubiatowo-Kopalino.

	<p>Dla części gatunków i siedlisk, tam gdzie było to zasadne i możliwe, zaproponowano prawidłowe działania minimalizujące, których szczegółowe wykonanie (a więc i powodzenie) będzie zależało od nadzoru przyrodniczego.</p> <p>Nie zaproponowano żadnych działań kompensacyjnych dla obecnych na tym terenie ekosystemów mokradłowych w tym przypadku nie jest możliwa np. metaplantacja czy odtwarzanie ekosystemów w innej lokalizacji. Ich rola w ochronie bioróżnorodności, klimatu oraz retencji wody jest jednak na znacząca. Ze uważam za istotne naprawienie wyrządzonych szkód przez działania poza obszarem bezpośredniego oddziaływania Przedsięwzięcia. np. przez poprawę stanu hydrogenicznego siedlisk w sąsiadujących obszarach Natura 2000 czy utworzenie prawnych form ochrony przyrody chroniących ekosystemy mokradłowe.</p>	
639	<p>Uwagi i wnioski w zakresie hałasu przemysłowego związanego z przedsięwzięciem i jego minimalizacji</p> <p>UWAGI:</p> <p>W tym miejscu należy zauważyć, że (w opinii oceniającego) w Raporcie w analizie i podsumowaniu wyników pomiarów hałasu istniejących instalacji w miejscach potencjalnego oddziaływania elektrowni jądrowej dla Wariantu I lokalizacja Lubiatowo-Kopalino nie właściwie zinterpretowano wyniki uzyskane dla punktu pomiarowego P 1 2 w porze dnia. Wynik w tym punkcie dla ośmiu najmniej korzystnych godzin pory dnia wynosi 58,0 dB i znacznie odbiega od wyników w innych punktach monitoringu. Wynika to stąd, że w trakcie pomiarów od godziny 14:00 do 22:00 występowało silne zakłócenie, które zaburzyło pomiar hałasu. Zaburzenie to zostało opisane w sprawozdaniu z pomiarów w tym punkcie, jako (cyt. z Raportu): niezidentyfikowany towarzyszący hałas radiowo telewizyjny — tło akustyczne niemożliwe do określenia bez hałasu towarzyszącego w określonych godzinach.</p> <p>Opis zakłócenia wskazuje, że nie jest to raczej wynik działania jakiejś instalacji lub urządzenia kwalifikującego do pomiarów hałasu przemysłowego, a raczej sytuacji wyjątkowa. Dla godzin pory dnia od 6:00 do 14:00 nie ma tych zaburzeń. W takiej sytuacji wyniki z hałasem zakłócającym powinny być odrzucone, a w zamian albo przyjęte wyniki z godzin od 6:00 do 14:00, albo pomiar powinien być powtórzony w innym dniu. Gdyby przyjęte zostały wyniki z godzin od 6:00 do 14:00, to równoważny poziom dźwięku w punkcie P 1 2 dla ośmiu godzin pory dnia wyniósłby 44,6 dB, a nie 58,0 dB. Zmieniłyby się także niektóre inne zestawienia poziomów dźwięku w podsumowaniu wyników. Błąd ten jest o tyle istotny, że punkt pomiarowy PI 2 jest jednym z kluczowych receptorów dla elektrowni jądrowej w Wariantcie I — lokalizacja Lubiatowo Kopalino. Przy ocenie oddziaływania w zakresie hałasu przed realizacją Przedsięwzięcia, lub w trakcie monitoringu w fazie budowy lub w fazie eksploatacji elektrowni jądrowej może dojść do błędnej oceny istotności skutków oddziaływania Przedsięwzięcia. Nawet jeżeli w przedstawionej analizie i podsumowaniu w Raporcie zostałyby uwzględnione zaburzone wyniki pomiarów, to informacja o tak silnym zaburzeniu powinna być wyraźnie zaznaczona, żeby wykonujący analizę oddziaływania, lub monitoring hałasu dla Przedsięwzięcia w trakcie budowy i eksploatacji mieli tego pełną świadomość.</p> <p>Przeprowadzone pomiary w wyznaczonych punktach monitoringu wykazały, że poziomy dźwięku w porze dnia (z wykluczeniem zaburzonego wyniku) nie przekroczyły dopuszczalnych poziomów dźwięku, a w porze nocy w niektórych punktach pomiarowych poziomy dopuszczalne były przekroczone. Wyniki te są</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Dane dotyczące wyników badań tła akustycznego oraz zakłóceń, które wystąpiły podczas pomiarów, znajdują się w sprawozdaniu z 12 listopada 2020 Nr A-2020-11-28, stanowiącym część załącznika ZAL-3-9-9 do raportu (tom III, rozdział III.3.9).</p> <p>Odnosnie wycinka obszarów zadrzewionych należy wskazać, że w tomie V raportu, w rozdziale V.3.1.11 „Krajobraz” oraz w uzupełnieniu raportu przekazanym GDOŚ przy piśmie z 30.05.2023 r., znak: EJ1_2023_1240 80, wyjaśniono, że wycinka zadrzewień w fazie budowy zostanie ograniczona do niezbędnego minimum w celu ograniczenia oddziaływania na receptory kwalifikowane, tj. tereny wypoczynkowo – rekreacyjne. Dodatkowo należy wskazać, że w związku z ograniczeniem wpływu na ww. tereny wskazano okresy – poza okresem wegetacyjnym oraz poza okresem turystycznym – kiedy wycinka będzie mogła mieć miejsce.</p> <p>W fazie eksploatacji zaproponowano natomiast stosowanie dodatkowych nasadzeń zieleni. Należy pamiętać, że do wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę elektrowni jądrowej obligatoryjnie załącza się plan zagospodarowania zielenią, w którym przedstawia się przyczynę i termin zamierzonego usunięcia poszczególnych drzew lub krzewów, wielkość powierzchni, z której zostaną usunięte krzewy oraz planowane nasadzenia zastępcze.</p> <p>Odnosnie analizy danych na terenie wariantu 2 - lokalizacja Żamowiec należy wyjaśnić, że w wyniku przeprowadzonych analiz wyboru lokalizacji oraz podwariantu technicznego lokalizacja ta nie została wskazana jako preferowana do realizacji przedsięwzięcia z uwagi na wiele aspektów, w tym: technicznych, środowiskowych i społecznych (np. konieczność wyburzenia ok. 180 budynków).</p> <p>Analiza wyboru wariantu lokalizacyjnego została przedstawiona w tomie V raportu, w rozdziale V.2 „Wybór wariantu proponowanego przez Inwestora, racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska i racjonalnego wariantu alternatywnego wraz z uzasadnieniem wyboru”. Należy podkreślić, że wnioskodawca przeprowadził analizy wyboru – lokalizacji oraz podwariantu technicznego – z uwzględnieniem tożsamy analiz. Wnioskodawca jest zobowiązany do przedstawienia wszystkich działań minimalizujących do wariantów nawet nie uznanych za preferowane, odrzucanych w związku z wynikami analiz przeprowadzonych na potrzeby opracowania raportu.</p> <p>Jednocześnie należy podkreślić, że w ramach prowadzonych uzgodnień warunków realizacji przedsięwzięcia wnioskodawca został wezwany do przedłożenia dodatkowych wyjaśnień dla podwariantu preferowanego w związku z koniecznością doprecyzowania informacji na potrzeby prowadzonego postępowania z udziałem społeczeństwa.</p> <p>Odnosząc się do kwestii oddziaływań skumulowanych należy zauważyć, że w raporcie w tomie IV raportu, w rozdziale IV.10 i IV.19, przeprowadzono analizę oddziaływania skumulowanego oraz zaproponowano środki minimalizujące dla zakresu przedsięwzięcia objętego wnioskiem. Analizę przeprowadzono z uwzględnieniem obwiedni warunków brzegowych, tj. przyjęto podejście oparte na najgorszym scenariuszu w odniesieniu do wszystkich analizowanych założeń projektowych. Należy również podkreślić, że infrastruktura towarzysząca nie jest objęta przedmiotowym wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i będzie przedmiotem odrębnych postępowań w tym zakresie. Odnosnie danych wykorzystanych do modelowania wnioskodawca wskazał w raporcie następujące zbiory danych, które posłużyły do stworzenia trójwymiarowych geometrii i zestawu danych o budynkach: Numeryczny Model Terenu, Numeryczny Model Powierzchni, Baza Danych Obiektów Topograficznych (BDOT10k, maj 2021 r.).</p> <p>Źródłem danych do stworzenia warstwy pokrycia terenu wykorzystanej w modelu był zbiór danych CORINE Land Cover (CLC) 2018. Siatka obliczeniowa została ustanawiana na 4 metrach nad poziomem terenu dla terenów zabudowanych, zgodnie z obowiązującą normą obliczeniową.</p> <p>Odnosnie proponowanego monitoringu w zakresie klimatu akustycznego organ stoi na stanowisku, że jeden punkt monitoringu hałasu należy uznać za wystarczający.</p> <p>Oddziaływanie akustyczne na obszar plaży zostało przedstawione w uzupełnieniu do raportu przekazanym GDOŚ przy piśmie z 3 lipca 2023 r., znak: EJ1-2023-1371. W przedmiotowym dokumencie przedstawiono modelowanie oraz ocenę oddziaływania w tym zakresie. W ww. opracowaniu</p>

<p>ważne dla przedstawionej w dalszej części Raportu oceny istotności skutków oddziaływania planowanego Przedsięwzięcia w zakresie hałasu.</p> <p>WNIOSKI:</p> <p>Analizy hałasu przemysłowego z terenu elektrowni jądrowej dla Wariantu 1 lokalizacja Lubiatowo — Kopalino, podwariantów technicznych 1A, 1B i 1C wykazały, że pomimo pewnych przekroczeń o istotnym wpływie przy braku stosowania środków minimalizujących w fazie eksploatacji, po ich zastosowaniu (wytlumienie głównego źródła dźwięku — transformatorów 0 2 dB za pomocą ekranowania, obudów dźwiękochłonnych i innych barier ograniczających propagację hałasu) nie dojdzie do przekroczenia wartości dopuszczalnych dla hałasu. W fazie budowy, pomimo że nie było to niezbędne, jako środki minimalizujące wskazano wykluczenie z prac w porze nocnej niektórych rodzajów sprzętu jak np. ciężkich spychaczy, ciężarówek i koparek.</p> <p>Warto dodać, że nie rozpatrywano jako środka minimalizującego oddziaływania w zakresie hałasu ograniczenia wycinki obszarów zadrzewionych (lasów) w otoczeniu Wariantu 1 — Lokalizacja Lubiatowo — Kopalino. Taka organizacja budowy, która pozwoliłaby na ograniczenie wycinki lasu nie tylko zmniejszyłaby oddziaływanie w zakresie hałasu na etapie przygotowawczym i budowy poprzez skrócenie czasu pracy źródeł hałasu związanych z tą wycinką i z dalszym przekształcaniem terenu ale także ograniczyłby hałas z pozostałej części terenu inwestycji poprzez zwiększenie buforu zieleni wysokiej wokół inwestycji i to również na etapie eksploatacji i likwidacji. Poza tym inne źródła hałasu na terenie inwestycji był by w większym oddaleniu od obszarów wrażliwych bo ograniczenie wycinek zapewne byłoby na obrzeżach terenu. a lokalizacja źródeł ograniczyłaby się do centralnych terenów obszaru inwestycji.</p> <p>Analizy hałasu przemysłowe z terenu elektrowni jądrowej dla Wariantu 2 lokalizacja Żarnowiec, podwariantów technicznych 2A i 2B wykazały że występują znaczne przekroczenia o istotnym wpływie przy braku stosowania środków minimalizujących, zarówno w fazie budowy jak i w fazie eksploatacji. Zaproponowano Liczne środki minimalizujące w fazie budowy (głównie ograniczenie czasu pracy oraz liczby urządzeń i maszyn) środki minimalizujące W fazie eksploatacji jako środki minimalizujące zaproponowano znaczne wytlumienie głównych źródeł dźwięku chłodni kominowych o 7 dB i transformatorów o 8 dB za pomocą ekranowania. Obudów dźwiękochłonnych i innych barier ograniczających propagację hałasu</p> <p>I chociaż autorzy zapewniają w treści Raportu, że po zastosowaniu powyższych środków minimalizujących nie zostaną przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu w żadnej lokalizacji receptorów o żadnej porze dnia, to jednak z tabeli IV, 10-82 oraz z map przedstawiających izolinie poziomów hałasu (w załączniku IV, 10-10) wynika, że dojdzie do przekroczenia wartości dopuszczalnych dla hałasu w porze nocy w dwóch receptorach (Czymanowo linia brzegowa (P6) oraz Baza mieszkaniowa na południe od Lokalizacji). Ponadto z map izolinii wynika, że przekroczenia obejmą też inną pobliską dla punktu P6 zabudowę jednorodzinna. Ponieważ nie przedstawiono jasno poziomów dźwięku w punktach receptorowych w fazie budowy po zastosowaniu środków minimalizujących nie można zweryfikować czy w tym przypadku powyższe środki zapewniły brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku.</p> <p>Odnosnie Tomu IV Raportu</p> <p>Oddziaływania skumulowane w zakresie klimatu akustycznego</p> <p>W analizie oddziaływań skumulowanych wyróżniono oddziaływania wewnątrz projektowe obejmujące fazę budowy elektrowni jądrowej i inwestycji</p>	<p>wskazano, że na etapie budowy, rozruchu i eksploatacji, prowadzonych z zastosowaniem środków minimalizujących, nie przewiduje się przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.</p> <p>Na etapie postępowania w sprawie udzielenia decyzji o pozwoleniu na budowę przedsięwzięcie zostanie poddane weryfikacji w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko. Ponowna ocena oddziaływania, o której jest mowa powyżej, stanowi instrument prawny w postępowaniu administracyjnym zmierzającym do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, w którym szczegółowe założenia projektowe i przeprowadzone na ich podstawie analizy wpływu na środowisko poddawane są ponownej weryfikacji, w celu potwierdzenia, czy warunki realizacji przedsięwzięcia, ujęte w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, umożliwią wypełnienie standardów jakości środowiska w stopniu gwarantującym jego realizację.</p>
--	---

towarzyszących, oraz oddziaływania między projektowe obejmujące fazę budowy elektrowni jądrowej i inwestycje zewnętrzne stron trzecich. Analizę oddziaływań skumulowanych przeprowadzono tylko dla etapu prac przygotowawczych i etapu budowy. Nie przeprowadzono jej dla etapu rozruchu i fazy eksploatacji, co autorzy raportu uzasadniają następująco: „Elementy eksploatacyjne i działanie Przedsięwzięcia, infrastruktury towarzyszącej oraz toczących się innych inwestycji budowlanych czy projektów mających uzyskane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach są na tyle odległe od siebie, że oddziaływanie każdej instalacji nie spowoduje skutków skumulowanych dla tego samego receptora (odbiorcy hałasu) w fazie eksploatacji. Istnieją jednak prace budowlane, które potencjalnie mogą być prowadzone w tym samym czasie i spowodować zwiększone oddziaływanie hałasu dla danego receptora.” To wyjaśnienie nie wydaje się wystarczająco jasne. Warto byłoby dodać, że na etapie eksploatacji np. infrastruktura towarzysząca (korytarz linii NN 400kV, kabel WN i 110 kV, infrastruktura telekomunikacyjna, nabrzeże rozładunku materiałów, droga techniczna, baza noclegowa Choczewo, centrum informacji w Nadolu itd.), będzie na tyle cicha, że przy występujących odległościach nie będzie skutków skumulowanych.

Podczas analizy, przy stwierdzeniu wystąpienia przekroczeń przez oddziaływanie bezpośrednie zaproponowane zostały środki minimalizujące ponadto oddziaływania bezpośrednie na etapie budowy instalacji towarzyszących będą miały charakter krótkotrwały.

Dla wszystkich scenariuszy w rozpatrywanych wariantach i podwariantach z wyjątkiem jednego scenariusza w Wariantcie 2 — Lokalizacja Żarnowiec, budowy MOLF skumulowanej z budową kanałów/rurociągów wody uzupełniającej, oddziaływania o charakterze pośrednim i skumulowanym oceniono jako nieistotne. Dla budowy MOLF skumulowanej z budową kanałów/rurociągów wody uzupełniającej oddziaływania o charakterze pośrednim i skumulowanym oceniono jako istotne.

Odnosnie Tomu V Raportu

Ogólne podsumowanie wyników i proponowany monitoring

Pod względem wszystkich aspektów środowiskowych analiza wrażliwości wykazała, że podwariant 1B jest minimalnie lepszy od podwariantu 1A. Jednak samo oddziaływanie na klimat akustyczny jest mniejsze (korzystniejsze) przy wariantcie 1A. W analizie wielokryterialnej to właśnie podwariant 1A został ostatecznie wskazany jako wariant proponowany przez inwestora do realizacji.

Zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji elektrowni jądrowej jako jedyny punkt kontrolnych pomiarów hałasu w ramach monitoringu zaproponowano punkt w północnej części zagospodarowanych, chronionych akustycznie terenów w miejscowości Stąjszewo — pomiary tylko w porze nocy. Zaproponowany monitoring wynika bezpośrednio z wyników modelowania wskazujących, gdzie jest największe prawdopodobieństwo wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu. Jednak przy tak dużej i złożonej inwestycji wskazane byłoby podejście bardziej ostrożne i wyznaczenie większej liczby punktów monitoringu dla wariantu proponowanego przez Inwestora do realizacji, na granicy obszarów chronionych akustycznie. Nawet dla znacznie mniejszych przedsięwzięć (instalacji) wyznacza się punkty monitoringu hałasu przy najbliższej zabudowie z różnych stron instalacji, zarówno dla pory dnia jak i pory nocy (jeżeli dana instalacja pracuje zarówno w dzień jak i w nocy).

Przedstawienie modelu obliczeniowego i wyników analiz ma pewne niedociągnięcia lub niespójności. Przy opisie metodyki brak np. informacji na jakiej wysokości przyjęto punkty w siatce obliczeniowej na podstawie której wygenerowano izolacje poziomów hałasu dla etapu rozruchu i fazy eksploatacji

Opis lokalizacji punktów pomiarowych nie jest w pełni jasny i spójny Nie wiadomo jak uwzględnione zostały obszary zadrzewione, współczynnik gruntu itp.

Ogólnie brakuje w załączonych materiałach szczegółowych danych z programu obliczeniowego przyjętych modeli obliczeniowych (dla poszczególnych wariantów, podwariantów i scenariusz które w przypadku niejasnego, lub niespójnego opisu w treści raportu pozwoliłyby jednoznacznie zweryfikować wszystkie parametry przyjęte do analiz. Prezentacja wyników jest również niekiedy niejasna lub niespójna, co wynika po części z błędów edytorskich, niespójnych lub niezrozumiałych opisów w treści raportu, lub w załącznikach. Powyższe niedociągnięcia utrudniają bardziej szczegółową analizę i weryfikację przyjętej metodyki, a przez to pełną ocenę uzyskanych wyników. Pomimo tego można stwierdzić, że wybrany do realizacji podwariant 1A będzie spełniał wymagania prawne w zakresie hałasu.

Oddziaływanie w zakresie hałasu przemysłowego w obszarze lądowym było analizowane w Raporcie pod względem wpływu na obszary zabudowy mieszkaniowej oraz dodatkowo pod względem wpływu na elementy biotyczne. Nie przedyskutowano natomiast oddziaływania akustycznego na obszar plaży, która ma być publicznie dostępna na etapie eksploatacji inwestycji. Jest to szczególnie istotne dla Wariantu I - lokalizacja Lubiatowo-Kopalino, zlokalizowanego bardzo blisko morza. Kwestią dyskusyjną pozostaje, czy obszar naturalnych plaż nadmorskich jest terenem rekreacyjno-wypoczynkowym w rozumieniu obowiązującego prawa, czy też nie (zobacz Załącznik I ust. 1 lp 17 Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. 2021 r. Poz. 1390 z późn. zm.). Prawdopodobnie nie, ale jeżeli tak to dla obszarów rekreacyjno-wypoczynkowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2007 r. Nr 120, poz. 826, tekst jednolity Dz.U. 2014 r. Poz. 1 12) maksymalne dopuszczalne poziomy hałasu w czasie odniesienia dla pory dnia i dla pory nocy wynoszą odpowiednio 55 dB i 45 dB.

Nawet jeżeli plaża w pobliżu planowanej elektrowni jądrowej nie jest formalnie obszarem rekreacyjno-wypoczynkowym to warto żeby te poziomy dźwięku były dotrzymane na jej obszarze.

Choć w Raporcie nie analizowano szczegółowo hałasu na obszarze plaży, i nie przedstawiono żadnego podsumowania w tym zakresie, to na podstawie wykresów izolacji hałasu dla fazy eksploatacji można ocenić, że podwariant techniczny IA na obszarze plaży nie powoduje przekroczenia 45 dB, niezależnie od tego, czy są czy nie są dla niego uwzględnione środki minimalizujące oddziaływanie w zakresie hałasu.

Natomiast podwarianty techniczne IB i IC, niezależnie od tego, czy są czy nie są dla nich uwzględnione środki minimalizujące oddziaływanie w zakresie hałasu, powodują na obszarze plaży przekroczenie 55 dB.

Tak duża różnica pomiędzy podwariantem 1A, a podwariantami 1B i 1C wynika z obecności chłodni kominowych w podwariantach 1B i 1C (których nie ma w podwariantcie 1A), oraz z lokalizacji tych chłodni blisko plaży, co dodatkowo łączy się większą wycinką lasu właśnie pod lokalizację tychże chłodni kominowych i przez to pozostawienia węższego pasa lasu wzdłuż plaży, dodatkowo potęgując oddziaływanie podwariantów 1B i 1C. Pod tym względem wybór do realizacji

podwariantu 1A jest tym bardziej korzystny. Powyższe porównanie pokazuje także, że zdecydowanie warto maksymalnie ograniczyć obszar »wycinki lasu, gdzie tylko jest to możliwe. Oprócz poprawy warunków akustycznych, zwiększyłaby się także akceptacja społeczna planowanej elektrowni jądrowej.

WNIOSKI:

Analiza oddziaływania planowanej elektrowni jądrowej w odniesieniu do hałasu została przeprowadzona w bardzo szerokim zakresie poza standardowe analizy tego typu.

W ramach analizy przeprowadzono badania obecnego stanu klimatu akustycznego na obszarach wokół planowanej elektrowni, wykorzystując modelowanie cyfrowe wyznaczono przewidywane najgorsze prawdopodobne poziomy hałasu z fazy budowy, fazy eksploatacji i fazy likwidacji elektrowni, zaproponowano środki minimalizujące hałas, uwzględniono oddziaływania skumulowane z innymi inwestycjami związanymi i niezwiązanymi z budową elektrowni, określono przewidywany wpływ hałasu zarówno na obszary zabudowy mieszkaniowej, jak i na przyrodę w różnych okresach czasowych. Tak szeroką analizę przeprowadzono dla wielu podwariantów technicznych w obu rozpatrywanych wariantach lokalizacyjnych (Lubiatowo — Kopalino i Żarnowiec). Ostatecznie do realizacji zaproponowano wariant najcichszy (1A w lokalizacji Lubiatowo — Kopalino), o najmniejszym wpływie na klimat akustyczny, który po zastosowaniu zaproponowanych środków minimalizujących oddziaływanie będzie spełniał wymagania prawne w zakresie hałasu.

Drobne błędy lub niedociągnięcia w przedstawionej w Raporcie analizie hałasu, w tym brak szczegółowego wyjaśnienia niektórych zagadnień związanych z modelowaniem, nie mają znaczącego wpływu na ostateczną ocenę, i mogą być łatwo skorygowane i uzupełnione przez autorów

Chociaż w Raporcie tego nie omówiono, z przedstawionych obliczeń wynika, że także na obszarze plaży przylegającej do terenu elektrowni, która ma być otwarta i dostępna dla wszystkich po zakończeniu budowy, wskazany do realizacji wariant nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu dla obszarów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Pomimo tego, że wskazany do realizacji wariant budowy elektrowni jądrowej nie będzie przekraczał dopuszczalnych poziomów hałasu, sugeruje się zastosowanie dodatkowego środka minimalizującego hałas jakim jest taka organizacja budowy: która pozwoliłaby na ograniczenie wycinki lasu.

Ograniczenie wycinki lasu nie tylko zmniejszałoby oddziaływanie w zakresie hałasu na etapie budo poprzez skrócenie czasu pracy źródeł hałasu związanych z tą wycinką i z dalszym przekształcaniem terenu, ale także ograniczałoby hałas z pozostałej części terenu inwestycji poprzez zwiększenie buforu zieleni wysokiej wokół inwestycji. Pozostawione w większym zakresie zadrzewienia ograniczałyby rozprzestrzenianie hałasu również na etapie eksploatacji elektrowni.

Sugeruje się także zaplanowanie większego monitoringu hałasu w trakcie i po realizacji budowy elektrowni, niż zaproponowane w Raporcie pomiary w jednym punkcie tylko w porze nocy.

Przy tak dużej i złożonej inwestycji wskazane byłoby podejście bardziej ostrożne, tzn. wyznaczenie większej liczby punktów monitoringu hałasu na granicy najbliższych obszarów chronionych akustycznie, i pomiary w tych punktach zarówno w porze dnia jak i porze nocy.

	<p>Na koniec należy zauważyć, że choć na etapie elektrowni jądrowej oddziaływanie w zakresie hałasu będzie podobne do oddziaływania innych dużych placów budowy to na etapie eksploatacji elektrownia jądrowa będzie znacznie cichsza niż np. elektrownie konwencjonalne (węglowe), gdzie dodatkowo generowany jest znaczny hałas z transportu, przygotowania i spalania ogromnych ilości paliwa, oraz z procesu oczyszczania spalin i usuwania popiołów</p>	
640	<p>Uwagi i wnioski w zakresie oddziaływania i minimalizacji oddziaływania Przedsięwzięcia na wody morskie UWAGI: Po wybudowaniu pirsu na palach w Kopalinie-Lubiatowie należy się liczyć z następującymi zmianami brzegowymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dla odległości podpory od brzegu większej od 3 m (YB»3) m nie powinna mieć ona wpływu na przebudowę brzegu morskiego (Nir 1982), – przy odległościach podpory od brzegu od 1 do 4 m maksymalny przyrost linii brzegowej w cieniu podpory wyniesie od 0.4 do 0.7 m, przy większych odległościach przyrost ten maleje, a przy odległości podpory od brzegu YB 10 m nie ma zmian w położeniu linii brzegowej (Hsu i Silvester 1990), – maksymalną objętość osadu odłożoną w wypukłości brzegowej równą 0.1 m³ należy się spodziewać przy odległości podpory od brzegu równej 2 m (Harris i Herbach 1986). <p>Do otrzymanych wyników obliczeń należy podchodzić z pewną ostrożnością z uwagi na: wykorzystane w obliczeniach formuły empiryczne zostały opracowane na podstawie obserwacji/pomiarów zmian brzegowych mających miejsce po wybudowaniu falochronów brzegowych, tj. budowli o zdecydowanie większych wymiarach niż rozpatrywane w tej pracy podpory móla, opracowane formuły są słuszne dla konkretnych warunków hydro- i litodynamicznych występujących w miejscach wybudowanych falochronów brzegowych. Dodatkowo należy stwierdzić, że: W analizowanym obszarze wzdłuż brzegu transport osadów jest w wieloletnim skierowany z zachodu na wschód, a jego natężenie w średnim roku statystycznym wynosi 111 tys. m³/rok. Transport rumowiska odbywa się głównie do odległości około 600 m od brzegu, przy czym wyróżnić w nim można pięć głównych strumieni przemieszczających się osadów. Strumienie osadów usytuowane są w sąsiedztwie kolejnych grzbietów przybrzeżnych rew: I — w odległości 10-50 m od brzegu, II — w odległości 70-100 m od brzegu, III — najsilniejszy strumień w odległości 150-200 m od brzegu, IV i V — niewielkie strumienie występujące odpowiednio w odległości 300-350 m oraz 500-600 m od brzegu. Głębokość zamknięcia (określająca zasięg strefy ruchu osadów) wynosi 6-8 m. Wartości głębokości zamknięcia są zmienne wzdłuż brzegowo i odpowiadają odległościom od linii brzegowej z przedziału około 800-1000 m, występując na od morskim skłonie rewy najbardziej odległej od brzegu, a nawet dalej — poza systemem rew. Zależność pomiędzy zmianą natężenia transportu rumowiska i ewolucją położenia linii brzegowej jest liniowa. Jeżeli oddziaływanie budowli wywoła niewielkie zaburzenie ruchu osadów, to i zmiany położenia linii brzegowej będą znikome. WNIOSKI:</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście kwestii dot. MOLF („pirsu”) – odpowiedź jak w uwadze nr 61.</p>

	<p>Konstrukcja planowanego pirsu elektrowni jądrowej powinna zostać zaprojektowana w sposób zapewniający azurowość wystarczającą, aby pirs stanowił budowlę przepuszczalną. Przy azurowości wynoszącej 95% planowany pirs w skali wielolecia spowoduje w swoim sąsiedztwie niewielkie zmiany natężenia ruchu osadów — rzędu co najwyżej 5550 m³/rok — i »wołać może znikome zmiany położenia linii brzegowej.</p> <p>Celem ograniczenia wpływu podpór na zaburzenia pól falowo-prądowych w ich sąsiedztwie, a tym samym ograniczenia modyfikacji transportu osadów, podpory powinny być projektowane jako konstrukcje smukłe spełniające warunek gdzie D oznacza średnicę podpory, zaś L — długość fali.</p> <p>Dla podpór o średnicy nieprzekraczającej 1,5 m i głębokości wody m będą one pracowały jako budowle smukłe, w bliskim podbrzeżu (IKI m) wpływ podpór — w wyniku uginania się wokół nich promieni fal (dyfrakcja fal) — będzie większy.</p> <p>Wokół podpór należy się liczyć z rozmywaniem dna. dla średnicy podpory D—I, 5 m szerokość rozmycia szacuje się na l, 1—3,0 m, a głębokość rozmycia na l, 1—2,3 m w strefie przyboju oraz na 0,3-0,4 m w strefie płytkowodnej.</p>	
641	<p>Uwagi i wnioski w zakresie i minimalizacji oddziaływania przedsięwzięcia na ekosystemy leśne</p> <p>UWAGI:</p> <p>W obrębie lokalizacji Lubiatowo-Kopalino drzewostan wytypowany do wycięcia stanowi największą, zauważalną wartość przyrodniczą i krajobrazową, która zostanie utracona przynajmniej okresowo. W celu oceny sytuacji dokonano rozpoznania i waloryzacji drzewostanu wytypowanego do wycięcia w obrębie inwestycji poprzez sprawdzenie map drzewostanowych, rozpoznanie na gruncie, naloty dronem.</p> <p>Wartość przyrodnicza drzewostanu w obrębie planowanej inwestycji okazała się być zróżnicowana. Zidentyfikowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – drzewostan o większej wartości przyrodniczej, np. wydzielenie 61 d, na co się składa zróżnicowany wiekowo i siedliskowy drzewostan z dużym udziałem starszych sosen — 1 69 lat, z gęstym porostem sosnowym; część najstarszych drzew ma relatywnie duże rozmiary jak na warunki siedliskowe, pierśnica niektórych drzew przekracza 30 cm, – monokultury kosodrzewiny, monokultury sosnowe w młodszych klasach wieku. <p>Obecnie przewiduje się, że elektrownia będzie miała moc elektryczną do 3750 MWe. W celu realizacji tego obiektu przewiduje się — w zależności od wariantu — wycinkę nawet 410 ha lasu. Szereg przykładów tego typu inwestycji spoza Polski potwierdza, że elektrownia jądrowa o podobnej mocy może funkcjonować na mniejszej powierzchni. Do takich elektrowni należy zaliczyć: Tricastin Nuclear Power Plant, Surry Nuclear Power Plant, Cattenom Nuclear Power Plant, Kozłoduy Nuclear Power Plant, Gravelines Nuclear Power Plant, Leningrad Nuclear Power Plant oraz Dukovany Nuclear Power Station (dane na rok 2021).</p> <p>Realizacji głównej inwestycji będzie towarzyszyła realizacja i budowa infrastruktury towarzyszącej jak linie kolejowe, drogi prowadzące do linii kolejowych. Realizacja wspomnianej infrastruktury towarzyszącej będzie wiązała się z wycięciem cennych płatów lasów oraz wycięciem alei, w których duży udział stanowią drzewa o wymiarach pomnikowych. O ile trudność w znalezieniu i wdrożeniu działań minimalizujących szkody przyrodnicze w obrębie głównej inwestycji (ze względu na niewielką powierzchnię inwestycyjną) wydaje się być zrozumiała i w dużym stopniu akceptowalna, to brak minimalizowania szkód przyrodniczych w przypadku realizacji</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W uwadze wskazano powierzchnię 410 ha wycinki lasu. Jest to powierzchnia planowanej wycinki dla Wariantu I – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino I w podwariancie technicznym 1C. W podwariancie wskazanym do realizacji czyli podwariancie technicznym 1A planowana powierzchnia wycinki lasu jest znacznie mniejsza i wynosi ok. 333 ha, co zostało szczegółowo wyjaśnione w odpowiedzi na uwagę nr 49.</p> <p>Odpowiadając na uwagę, że „Na tym terenie lasy mają funkcję przede wszystkim glebochronną, stabilizującą podłoże” należy wyjaśnić, że lasy, które częściowo zostały zasadzone przed I Wojną Światową w pasie wydm nadmorskich pozostaną nienaruszone. Odległość wydm nadmorskich zlokalizowanych w pasie technicznym Urzędu Morskiego w Gdyni od terenu budowy wynosi ok. 100 m.</p> <p>Wnioskodawca będzie odpowiedzialny za opracowanie projektu przedsięwzięcia, w tym również projektu posadowienia obiektów. Wymogi bezpieczeństwa jądrowego w aspekcie trwałości obiektów są ściśle określone przepisami prawa, także w zakresie ich posadowienia (fundamentów).</p> <p>W kontekście posadowienia obiektu na terenie wydm – odpowiedź jak w uwadze nr 58.</p> <p>Na podstawie analizy zebranych materiałów można uznać, że obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych (są to powstające naturalnie lub na skutek działalności człowieka osuwanie, spęływanie lub obrywanie powierzchniowych warstw skał, zwietrzliny oraz gleby) występują w znacznej odległości od Obszaru Realizacji Przedsięwzięcia. W związku z powyższym nie będą miały wpływu na realizowane w ramach przedsięwzięcia objekty i instalacje.</p> <p>Analizy przedstawione w raporcie dotyczą oddziaływania Elektrowni Jądrowej na środowisko (zgodnie z art. 62 u.o.o.ś.).</p> <p>Analizy dotyczące oceny lokalizacji pod kątem warunków geologiczno-inżynierskich i hydrogeologicznych zostaną natomiast przeprowadzone w Raporcie Lokalizacyjnym (zgodnie z r.r.l.), w którym zostaną ocenione w zakresie możliwości posadowienia obiektów budowlanych, który będzie przedmiotem oceny Prezesa PAA na etapie wydawania kolejnego rozstrzygnięcia administracyjnego wymaganego celem rozpoczęcia prac budowlanych, a mianowicie zezwolenia na budowę obiektu energetyki jądrowej.</p> <p>W odniesieniu do kwestii dot. wycinki drzew należy zaznaczyć, że w raporcie ustosunkowano się do tego zagadnienia i wskazano na ograniczenie powierzchni wycinki oraz zaproponowane nasadzenia zastępcze. Z kolei w kontekście propozycji działania w postaci oszczędzenia płatów starodrzewu, nie ma możliwości wprowadzenia tego działania co ma związek z zapewnieniem bezpieczeństwa fizycznego elektrowni jądrowej, jak również zabezpieczeniem przeciwpożarowym.</p> <p>Inwestycje towarzyszące będą podlegać każdorazowo ocenie w odrębnych postępowaniach o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p>

	<p>i budowy infrastruktury towarzyszącej (jak linie kolejowe, drogi prowadzące do linii kolejowych) wydaje się być całkowicie nieuzasadnione i niezrozumiałe.</p> <p>Na obszarze poza główną inwestycją infrastruktura realizowana jest na większej powierzchni, mamy więc większe możliwości minimalizowania szkód w cennym drzewostanie poprzez planowanie i realizację przedsięwzięć poza cennym drzewostanem, stosowanie odstępstw od przepisów w celu minimalizowania negatywnego wpływu, jak stosowanie alternatywnego odwodnienia zamiast rowów odwadniających w celu zawężenia inwestycji.</p> <p>WNIOSKI:</p> <p>Proponuje się następujące dodatkowe działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zmniejszenie powierzchni zajętej przez inwestycję, zwłaszcza zmniejszanie powierzchni przewidzianego do wycinki drzewostanu w obrębie obszaru objętego inwestycją. - Pozostawienie płatów starodrzewu w obrębie obszaru objętego inwestycją. - Zredukowanie niekorzystnych przeobrażeń wynikających z realizacji infrastruktury towarzyszącej elektrowni jądrowej. - Zaplanowanie działań o charakterze kompensującym przeobrażenia w środowisku wynikające z realizacji inwestycji. <p>Przedsięwzięcie będzie miało lokalnie znaczący wpływ na drzewostan gdyż w przeważającej części budowa planowana jest na terenach obecnie zalesionych.</p> <p>W Raporcie Oceny Oddziaływania na Środowisko przedstawiono maksymalny obszarylesienia jako 410 ha. Jest to duża powierzchnia w stosunku do przewidywanej zainstalowanej mocy. Docelowo, po zakończeniu przewiduje się powtórne zalesienie części terenu.</p> <p>Na tym terenie lasy mają funkcję przede wszystkim glebochronną, stabilizującą podłoże.</p> <p>Projektujący obiekty będą musieli to uwzględnić i tak zaprojektować obiekty techniczne, żeby ostatecznie one przejęły tę funkcję na tak niestabilnym podłożu, jak wydmy nadmorskie.</p> <p>Istotnym będzie również możliwe oszczędzenie płatów starodrzewu w obszarze realizacji planowanego przedsięwzięcia oraz zminimalizowanie skali wycinki.</p> <p>Na poziomie organów administracji państwowej powinny zostać utworzone nowe obszary chronione, jako forma zadośćuczynienia za zniszczenie drzewostanu w miejscu budowy planowanej elektrowni jądrowej.</p>	
642	<p>Uwagi i wnioski w zakresie zagadnień turystyki i potencjalnych konfliktów społecznych związanych z Przedsięwzięciem</p> <p>UWAGI:</p> <p>W Tomie I raportu, w Rozdziale „Opis przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodjęcia Przedsięwzięcia” podkreślono, że:</p> <p>Należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, iż ewentualny wybór wariantu zerowego nie oznacza wcale całkowitego braku oddziaływań antropogenicznych, ponieważ w przypadku obu rozpatrywanych lokalizacji presja ze strony człowieka jest od dawna wyraźnie widoczna. (...) Wiele jednak na to wskazuje, że te tereny będą wkrótce poddane C...) zmianom, ale o zupełnie innym charakterze, wspominając tylko pokrótce o wielkich planach inwestycyjnych w morską energetyką wiatrową (w tym przypadku znaczące przekształcenia obejmują nie tylko część morską, ale i lądową), nieustannie zwiększający się transport drogą morską, czy też ogromną wręcz presję ze strony turystyki, w tym przypadku myśląc o kontekście nie tylko rosnącego ruchu turystycznego, ale presji ze strony nowej zabudowy związanej z rozwijającą się branżą</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Aspekty poruszone przez zgłaszającego uwagę zostały szczegółowo przedstawione w tomie III raportu, w rozdziale III.4.4, gdzie w ramach uwarunkowań społeczno-gospodarczych realizacji przedsięwzięcia, zostały zaprezentowane kwestie związane z turystyką w odniesieniu do stanu aktualnego. Natomiast w tomie IV raportu, w rozdziale IV 18.5 zaprezentowano oddziaływania przedsięwzięcia na ten sektor.</p> <p>W odniesieniu do kwestii rekompensat należy wskazać, że przedmiotowe zagadnienie nie jest rozstrzygane w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p> <p>W tomie V raportu, w rozdziale V.5.3 zostały przedstawione analizy ws. monitorowania opinii publicznej, wyniki badań oraz analiz, w tym na temat postrzegania projektu oraz energetyki jądrowej przez opinię publiczną w gminach lokalizacyjnych (wyniki badań przeprowadzonych w latach 2011 – 2019).</p> <p>W tomie III raportu, w rozdziale III.4.4, w ramach zagadnienia uwarunkowań społeczno-gospodarczych realizacji przedsięwzięcia, zostały zaprezentowane aspekty związane z turystyką. Oferta turystyczna gminy Choczewo oraz okolicznych gmin i miejscowości koncentruje się głównie na możliwościach spędzania czasu na łonie natury, w środowisku naturalnym. Gminy te generują znaczną część swojego lokalnego ruchu turystycznego również dzięki turystom z aglomeracji trójmiejskiej (np. jednodniowe wycieczki niezależnie od sezonu). Gmina Choczewo jest gminą rolniczo-turystyczną, w której są zlokalizowane typowe miejscowości nadmorskie, gdzie ruch turystyczny pojawia się przede wszystkim w sezonie</p>

<p>turystyczną (hotele, mariny, itp.). Takich przykładów można znaleźć znacznie więcej, ale pokazują one wyraźnie, że brak Przedsięwzięcia nie zatrzyma zmian, które „dotkną” ten region w niedalekiej przyszłości.</p> <p>Komentarz:</p> <p>Powyzsze spostrzeżenia są zasadne. Presja turystyczna w Polsce jest największa w obrębie wybrzeża i obszarów górskich, przy czym na wybrzeżu rozwój infrastruktury turystycznej przebiega w sposób chaotyczny, nieestetyczny oraz niezgodny z zasadami ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego, czego dowodem są liczne konflikty społeczne skupione wokół dużych inwestycji (jak np. wokół Hotelu "Gołębiowski" w Pobierowie). W literaturze przedmiotu znany jest cykl życia destynacji turystycznej wg Butlera, który pokazuje, że przeinwestowanie i overtourism w dłuższym okresie prowadzi do przekroczenia pojemności turystycznej obszaru, a także obniża jego atrakcyjność turystyczną</p> <p>W „Diagnozie społeczno-gospodarczo-przestrzennej gminy Choczewo” w analizie SWOT uznano za szansę „Rozwój infrastruktury turystycznej np. pas nadmorski”, a ponad połowa ankietowanych mieszkańców wybrała preferowaną wizję gminy w 2030 roku:</p> <p>Gmina otwarta na turystów (rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej, promocja, rozwój turystyki weekendowej).</p> <p>Zatem należy założyć, że w wariantcie zerowym analizowany obszar w Obrębie pasa nadmorskiego tak czy inaczej ulegnie zmianie i nie będzie wolny od sporów o zagospodarowanie przestrzenne, w tym turystyczne.</p> <p>Odnosnie Tomu II Raportu</p> <p>ocenić również uwzględnienie kwestii natężenia ruchu drogowego w okolicach miejscowości turystycznych i w sezonie turystycznym oraz propozycję nowych połączeń komunikacyjnych, które mogą ten problem zmniejszyć. Odrębną kwestią jest oddziaływanie na środowisko, które będzie przedmiotem OoŚ.</p> <p>Odnosnie bazy noclegowej przedstawione analizy sugerują, że lokalni kwatrodawcy będą mogli czerpać zyski z zakwaterowania pracowników EJ, nawet jeśli okresowo ruch turystyczny się zmniejszy. Obecność pracowników, podobnie jak turystów wpłynie na tzw. efekt mnożnikowy, gdyż będą oni korzystać z bazy gastronomicznej oraz sklepów, infrastruktury rekreacyjnoturystycznej, kulturalnej etc.</p> <p>Zakwaterowanie pracowników będzie całoroczne, a nie sezonowe, co jest zjawiskiem pozytywnym, gdyż sezonowość dochodów w biznesie turystycznym jest często problematyczna i podejmuje się specjalne działania w zakresie oferty turystycznej, aby jej przeciwdziałać. Na podstawie przedstawionych danych można oszacować liczbę pracowników i liczbę miejsc noclegowych w okolicznych gminach (tych drugich jest znacznie więcej).</p> <p>Nasuują się następujące pytania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czy oszacowano bilans zysków i strat kwatrodawców w związku z planowaną inwestycją? 2. Czy potencjalny odpływ turystów zostanie zrekompensowany przez napływ pracowników (miejsc noclegowych jest więcej niż potencjalnych pracowników, ale ci drudzy będą obecni cały rok)? 3. Czy kwatrodawcy mają jakieś zastrzeżenia co do tej zmiany i jakie (np. czy z jakiegoś powodu wolą przyjmować turystów, a nie pracowników)? 4. Czy mieszkańcy mają zastrzeżenia odnośnie dużej liczby nowych pracowników i ich wpływu na jakość życia w gminie, czy też widzą w tym szansę na zwiększenie dochodów lub/i jakości życia? 	<p>letnim oraz w wiosenne i jesienne weekendy. Poza tymi okresami miejscowości te charakteryzują się niewielkim, lokalnym ruchem turystycznym. Wobec czego największy wpływ na turystykę wystąpi w miesiącach od czerwca do września oraz podczas długiego weekendu majowego.</p> <p>W tomie IV raportu, w rozdziale IV.18.5 opisano oddziaływania przedsięwzięcia na turystykę. W tomie IV raportu, w rozdziale IV.18.5.2.1 opisano zmiany w dostępności do terenów rekreacyjnych, turystycznych i ich wpływ na odwiedzających teren turystów, a w rozdziale IV.18.5.2.2 - zmiany w zakresie dostępności zakwaterowania dla turystów.</p> <p>W raporcie wyjaśniono, że realizacja przedsięwzięcia w ramach poszczególnych faz, tj. budowy, eksploatacji i likwidacji, będzie wpływać przede wszystkim na tereny znajdujące się w bezpośrednim w jej sąsiedztwie. Tereny te szczególnie w fazie budowy będą narażone na uciążliwości, tj. wzmożony ruch pojazdów, utrudnienia na drogach, hałas itd. W związku z tym prognozuje się, że szczególnie w fazie budowy może wystąpić zmiana liczby turystów odwiedzających analizowany obszar. Z drugiej strony mogą również pojawić się turyści zainteresowani przedsięwzięciem i jego budową, co może wpłynąć także na zamianę rodzaju turystów odwiedzających do tej pory na terenie.</p> <p>W szczycie sezonu turystycznego może mieć również miejsce sytuacja, w której nie będzie wielu dostępnych, dogodnych miejsc dla turystów. Może też wystąpić sytuacja, w której turyści nie będą chcieli odwiedzać tych samych miejsc noclegowych, co pracownicy budowlani, w wyniku czego może dojść do specjalizacji poszczególnych obiektów. Zmniejszenie liczby turystów w następstwie przyjazdu pracowników odwiedzających dany obszar, może mieć szczególny wpływ na przedsiębiorstwa zajmujące się działalnością rekreacyjną związaną z branżą turystyczną, ale nieoferującą usług zakwaterowania. Podczas fazy eksploatacji ok. 1000 pracowników będzie przyjeżdżał do pracy związanej z remontami cyklicznymi. Będą oni ulokowani w dedykowanej na czas budowy Bazie zakwaterowania usytuowanej w Choczewie lub zakwaterowani w turystycznych obiektach noclegowych w okolicy elektrowni.</p> <p>W tomie II, w rozdziale II.12.4.2 opisano Lokalne Centrum Informacyjne (LCI), które stanowić będzie inwestycję towarzyszącą. W związku z tym szczegółowe założenia dot. jego funkcjonowania zostaną określone w toku dalszych prac.</p> <p>W wariantcie 1 – lokalizacji Lubiatowo-Kopalino prace budowlane będą mieć wpływ na takie formy aktywności jak: wędrówki piesze, spacer, plażowanie, jazda na rowerze (np. trasa Eurovelo) i jazda konna, w tym na istniejące szlaki turystyczne. Docelowy przebieg szlaków będzie dostosowany do nowego zagospodarowania terenu, podobnie jak dostęp do morza, poprzez projektowane nowe wejścia na plażę oraz infrastrukturę zastępczą, która będzie dostępna do użytku mieszkańców oraz turystów.</p> <p>Najbliższe kąpielisko (strzeżone) znajduje się w odległości ok. 700 m (kąpielisko morskie Lubiatowo – pomiędzy wejściem na plażę nr 43 i 44. Inne kąpieliska (strzeżone) są oddalone i ich funkcjonowanie również nie będzie ograniczone.</p> <p>W wariantcie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino, podziemne rurociągi wody chłodzącej (doprowadzające i odprowadzające wodę morską do/z elektrowni) zostaną zrealizowane metodą bezwykopową – z wykorzystaniem maszyn TBM, dzięki czemu nie będzie konieczności wykonywania otwartych wykopów i niszczenia plaży. Dostęp do plaż podczas realizacji przedsięwzięcia również będzie zapewniony. W wariantcie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino, prace budowlane będą mieć wpływ na takie formy aktywności jak wędrówki piesze, spacer, plażowanie. Na wskazanym przez Spółkę terenie zlokalizowane są wejścia na plażę nr 46, 47, 48, 49, które ze względu na prowadzone prace budowlane mogą być czasowo zamknięte (będzie to uzależnione od harmonogramu prac). Niemniej jednak dostęp do morza będzie zapewniony poprzez zaprojektowanie nowych wejść na plażę oraz infrastruktury zastępczej (np. dróg, ścieżek dojścia do plaż), która będzie wykorzystywana przez mieszkańców oraz turystów. Podczas eksploatacji obiekty elektrowni jądrowej wchodzące w zakres przedmiotowego przedsięwzięcia będą zlokalizowane poza plażę. Dzięki temu podczas eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie będą wyłączone z użytkowania - będą ogólnie dostępne dla turystów i lokalnej społeczności.</p> <p>W tomie IV raportu, w rozdziale IV.18.5.2.2, zaprezentowano zmiany w zakresie dostępności zakwaterowania dla turystów. W związku z realizacją przedsięwzięcia należy spodziewać się, że część mieszkańców będzie zainteresowana wynajęciem miejsc noclegowych na potrzeby pracowników EJ (zmiana wynajęcia z sezonowego na całoroczne), a część będzie chciała pozostać przy dotychczasowym wynajmie dla turystów, czy ew. będzie ubiegać się o odszkodowania za utratę korzyści związanych z turystką, jeśli takie dotkną ich nieruchomości letniskowe (np. z uwagi na położenie w obszarze uciążliwości, które wystąpią w związku z realizacją przedsięwzięcia). Wykonanie pogłębionych analiz zostanie przeprowadzone na dalszym etapie Projektu.</p> <p>Celem będzie wykorzystanie lokalnego potencjału w każdym sektorze, tj. zatrudnienia oraz wykorzystania lokalnej bazy noclegowej. Ponadto jak wskazano w raporcie, wystąpi efekt mnożnikowy ruchu turystycznego związanego z elektrownią jądrową związane ze świadczeniem usług, np. w gastronomii.</p> <p>W raporcie zaprezentowano szacowaną liczbę pracowników w każdej z faz realizacji przedsięwzięcia (w tomie II, w rozdziale II.8 oraz w tomie IV, w rozdziale IV.18.1.1). Przeprowadzono również analizy w zakresie oddziaływań przedsięwzięcia na aspekty społeczno-gospodarcze (tom IV, rozdział IV.18) oraz zdrowie i jakość życia (tom IV, rozdział IV.15). W ww. rozdziałach zostały przeprowadzone m.in. analizy związane z oddziaływaniami, które wystąpią w związku z realizacją przedsięwzięcia, w tym m.in. wpływ przedsięwzięcia na zdrowie (tom IV, rozdział IV.15), przekształcenia sieci osadniczej i infrastruktury (tom IV, rozdział IV.18.2.4), przekształcenia infrastruktury użyteczności publicznej i usług (tom IV, rozdział IV.18.2.5), na aspekty społeczne oraz jakość i warunki życia ludności (tom IV, rozdział IV.18.3), na zmiany w sektorze szkolnictwa</p>
---	--

<p>5. Z literatury przedmiotu wiadomo, że nadmierna liczba turystów wpływa negatywnie na jakość życia mieszkańców np. pod względem bezpieczeństwa, zużycia infrastruktury i zasobów środowiska, zmian społecznych i kulturowych. Nie jest jasne, czy tego typu zjawiska wystąpią w przypadku całorocznego pobytu pracowników EJ i czy mieszkańcy wyrażają w związku z tym jakieś obawy</p> <p>Komentarz</p> <p>W rozdziale brak analiz ekonomicznych z konkretnymi liczbami, czy chociaż rzędami wielkości w zakresie zmian dochodów z turystyki. Wykonawca mógłby zdobyć dane o podatkach lokalnych kontaktując się z samorządami i zrobić rozeznanie wśród przedsiębiorców. W tym przypadku kwestia zysków i strat jest kluczowa. Brak również analiz scenariuszy kształtowania się ruchu turystycznego na poszczególnych etapach inwestycji. W istniejących visitors centers, w działających europejskich elektrowniach jądrowych, liczba turystów rocznie waha się od 15 000 do 30 000. Centrum hotelowo-konferencyjne przy EJ może stanowić konkurencję dla lokalnych kwaterodawców.</p> <p>Charakter miejscowości nadmorskich Lubiatowo i Kopalino, gdzie ruch turystyczny pojawia się głównie w sezonie letnim oraz w wiosenne i jesienne weekendy sprawia, iż dodatkowa atrakcja w postaci Lokalnego Centrum Informacyjnego EJ może nieco zwiększyć liczbę odwiedzających decydujących się na jednodniowe wycieczki do EJ w połączeniu z innymi formami aktywności lub wypoczynku przez cały rok, również w dni robocze (w tym wycieczki szkolne, studenci). Ocena tych zmian zależy od indywidualnej percepcji atrakcyjności turystycznej i jakości życia. Może to oznaczać dodatkowe dochody dla mieszkańców, lecz również zmianę charakteru miejsca z cichego i spokojnego na bardziej zatłoczone.</p> <p>Powstanie Lokalnego Centrum Informacyjnego EJ mogłoby w jakimś stopniu zapobiec sezonowości ruchu turystycznego i zapewnić zarobki przez cały rok, kiedy już wyjadą pracownicy zatrudnieni na budowie. Kwestią kontrowersyjną może być dostępność plaży oraz przerwanie ciągłości szlaków pieszych i rowerowych. Nie jest jasne, czy ten wpływ będzie czasowy (w trakcie budowy), czy permanentny. Przebiegi szlaków, które będą wymagały korekty powinny być uzgodnione w sposób partycypacyjny z interesariuszami. Można też zaproponować nowe szlaki i atrakcje związane z turystyką jądrową. Kwestia dostępu do kąpieliska i jego czasowego zamknięcia nie została precyzyjnie określona</p> <p>WNIOSKI:</p> <p>Słabe i mocne strony w zakresie turystyki w raporcie OOS</p> <p>MOCNE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uwzględnienie problemów z ruchem drogowym w okolicy miejscowości turystycznych. - Uwzględnienie kwestii bazy noclegowej i jej wykorzystania przez pracowników EJ w trakcie budowy i eksploatacji Przedsięwzięcia. - Uwzględnienie lokalnej infrastruktury turystycznej na bardzo szczegółowym poziomie w opisie uwarunkowań społeczno-gospodarczych. <p>SŁABE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brak analizy opinii kwaterodawców na temat ich gotowości do udostępniania swojej bazy noclegowej pracownikom EJ przez cały rok. - Brak analiz ekonomicznych np. jaki jest spodziewany efekt mnożnikowy pobytu pracowników EJ w regionie i jak się ma do potencjalnej utraty turystów w trakcie budowy EJ i po jej zakończeniu. 	<p>(tom IV, rozdział IV.18.3.3), na kulturę, sport i rekreację (tom IV, rozdział IV.18.3.4), na wybrane aspekty ekonomiczno-gospodarcze (tom IV, rozdział IV.18.4), na zatrudnienie (tom IV, rozdział IV.18.3.5), gospodarkę (tom IV, rozdział IV.18.4.3).</p>
--	--

– Brak analizy dochodów w branży turystycznej utrudni lub wręcz uniemożliwi ocenę potencjalnych strat w związku z realizacją Przedsięwzięcia.

Rekomendacje w zakresie turystyki dla Elektrowni Jądrowej Kopalino

W przypadku Elektrowni Jądrowej Kopalino nie można liczyć na to, że obiekt zwiększy znacząco liczbę turystów na poziomie regionu, chociaż może tak się zdarzyć na poziomie miejscowości i gminy. Region nadmorski oferuje inne walory turystyczne, zarówno wypoczynkowe, jak i krajoznawcze, a elektrownia jądrowa prawdopodobnie będzie po prostu kolejną atrakcją zwiedzaną przy okazji pobytu, a nie głównym celem pobytu. Na poziomie miejscowości i gminy elektrownia jądrowa może stać się głównym celem wizyt, szczególnie dla szkół, jednak raczej nie będzie temu towarzyszyć korzystanie z bazy noclegowej w stopniu większym niż zwykły dotychczasowy pobyt wypoczynkowy. W związku z tym należy ostrożnie wypowiadać się na temat potencjału turystycznego elektrowni jądrowej, żeby: nie tworzyć fałszywego wrażenia „turystycznego jądrowego eldorado”.

Narracja powinna iść w kierunku rzetelnego informowania o realnym potencjale turystycznym elektrowni jądrowej jako jednej z atrakcji turystycznych oraz możliwości zainwestowania dodatkowych, uzyskanych dzięki niej dochodów w innego typu infrastrukturę i ofertę turystyczną. dobrym pomysłem byłoby przygotowanie pakietów łączących edukację energetyczną z rozrywką w duchu edutainment (edurozrywki) oraz poznawaniem okolicy w ramach budowania marki regionu i edukacji krajoznawczej.

W literaturze wskazano, że takie pakiety cieszą się większym powodzeniem niż samo zwiedzanie obiektu przemysłowego. Można rozważyć elektrownię jądrową jako punkt na szlakach pieszych, rowerowych i konnych lub punkt startowy z wypożyczalnią rowerów. Kolejny pomysł z zakresu edutainment to gry terenowe i geocaching o tematyce zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu, gdzie energetyka jądrowa będzie jednym z elementów (innym mogą być wiatraki, gospodarka wodna, obszary chronione, lasy i tereny podmokłe etc.).

W samym centrum informacyjnym elektrowni jądrowej powinny znaleźć się interaktywne wizualizacje, symulacje komputerowe, eksperymenty naukowe, quizy i inne nowoczesne narzędzia pozwalające na experiential learning, czy też learning by doing w zakresie STEM, energetyki i klimatu.

Elektrownia jądrowa powinna mieć własną stronę www oraz aktualny profil na facebooku (lub w innych mediach społecznościowych) z częścią edukacyjno-informacyjną dla zwiedzających (niezależnie od stron Inwestora, czy rządowych stron o atomie).

Należy zadbać o efekt mnożnikowy ruchu turystycznego związanego z elektrownią jądrową (np. gastronomia oraz materiały informacyjne do nabycia również poza obiektem, pakiety wycieczkowe we współpracy z lokalnym biznesem turystycznym np. rajd konny lub wycieczka rowerowa z przystankiem elektrownia).

Do obsługi zwiedzających elektrowni jądrowej i towarzyszącej temu bazy gastronomicznej powinni być zaangażowani w pierwszej kolejności lokalni mieszkańcy i lokalne firmy z branży horeca.

Kwestią do rozważenia są miejsca noclegowe zlokalizowane przy elektrowni, gdyż mogą stanowić one konkurencję dla miejscowych kwaterodawców.

Należy poważnie rozważyć przekaz edukacyjny i strategię PR Elektrowni. Z pewnością będzie to element edukacji klimatycznej i szerzej edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju. Należy podkreślić kwestię emisyjności, wpływu elektrowni na środowisko, bezpieczeństwa w kontekście awarii, znaczenia

gospodarczego oraz bezpieczeństwa energetycznego państwa. Nie należy jednak unikać trudnych tematów jak: kwestia odpadów, podnoszenie się poziomu wód Bałtyku i jak elektrownia na ten scenariusz jest przygotowana, protestów społecznych, procedur na wypadek awarii, wojny i ataku terrorystycznego. Należy pokazać elektrownię w kontekście polityki energetycznej i klimatycznej Polski oraz 'Europy i świata, odwołać się do raportów IPCC, stanowiska PAN oraz raportu europejskiego JRC i taksonomii. należy zadbać, aby przekaz informacyjny nie był tylko reklamą firmy energetycznej, ale wszechstronną edukacją na rzecz zrównoważonego rozwoju opartą o dane i publikacje naukowe (nie tylko polskie).

Obecnie funkcjonujące strony poświęcone temu zagadnieniu mają zakładki typu Fakty i Mity, co jest bardzo dobrym posunięciem, ale informacje te muszą być aktualizowane i odsyłać w szerszym stopniu do wspomnianych wcześniej źródeł. Należy tam na bieżąco odnosić się do pojawiających się w mediach tematów (np susza i obniżony poziom wód we Francji i konsekwencje tego faktu dla energetyki jądrowej, wojna na Ukrainie i sytuacja Zaporoskiej EJ etc.).

W ramach konsultacji społecznych:

powinny się odbyć spotkania z miejscowymi kwaterodawcami, dedykowane specjalnie dla nich (na podstawie pkd lub bdot), gdzie zostaną omówione szanse i zagrożenia związane z inwestycją oraz możliwe rozwiązania potencjalnych problemów.

Przedsiębiorcy ci są odmienną grupą interesariuszy niż inni właściciele nieruchomości w okolicy, w tym właściciele letnich „drugich domów”. Badania ankietowe wśród kwaterodawców pomogłyby' ocenić potencjał całorocznego zakwaterowania pracowników EJ wraz z cenami i być podstawą realistycznego planowania w tym zakresie. Należy również wspólnie z nimi przeanalizować scenariusze wykorzystania bazy noclegowej po zakończeniu etapu budowy, kiedy pracowników EJ będzie mniej. Działania te powinny zostać ujęte w sposób dość szczegółowy we wspomnianym w ROOŚ Planie współpracy z interesariuszami.

sposób funkcjonowania centrum informacyjnego wraz z towarzyszącą bazą noclegową i gastronomiczną powinien być skonsultowany z mieszkańcami, w szczególności z osobami prowadzącymi działalność gospodarczą w zakresie turystyki i hotelarstwa

W ramach działań informacyjnych należy przedstawić, jak działają tego typu obiekty w innych europejskich EJ (przykłady są w tym opracowaniu)

W działaniach minimalizujących wymieniono: dostarczenie informacji związanych z ograniczeniami dostępu do wybrzeża i ładu lokalnej ludności (długość ich obowiązywania, dostępność alternatywnych tras itd.) jako część Planu współpracy z interesariuszami, który zostanie opracowany na potrzeby realizacji Przedsięwzięcia.

W ramach rozwiązywania konfliktu danych należy przedstawić te czasowe i przestrzenne ograniczenia w korzystaniu z plaży oraz przerwanie ciągłości szlaków turystycznych w formie graficznej na mapach dostępnych na stronach www gmin lokalizacyjnych i stronie informacyjnej elektrowni jądrowej.

Zaleca się wykonanie pogłębionych analiz ekonomicznych wspomnianych w „Podsumowaniu Rozdziału I - słabe i mocne strony w zakresie turystyki w raporcie OOŚ”

643	<p>Inne postulaty związane z przedsięwzięciem</p> <p>Jako Fundacja FOTA4Climate w związku z planowaną budową, jako załączniki do niniejszych uwag i wniosków składamy dwa dokumenty stanowiące integralną część zgłoszonych uwag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Opinia ekspercka do Raportu OOS PEJ Kopalino, – Apel i deklaracja „Park za reaktor” wygłoszona na plaży w Lubiatowie w dniu 15 lipca 2023 r. i przesłana na ręce Prezydenta RP, Prezesa Rady Ministrów RP, Marszałków Sejmu i Senatu RP, głównych ugrupowań politycznych RP. <p>Pierwszy z nich to szczegółowe rozwinięcie uwagi i wniosków zawartych w piśmie. Dotyczy w szczególności „Raport o Oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej o mocy elektrycznej do 3 750 MWe, na obszarze gmin: Choczewo lub Gniewino i Krokowa” przygotowanego przez Polskie Elektrownie Jądrowe sp. z o.o. Podnoszone tam kwestie odnoszą się zarówno do raportu, jak i przedsięwzięcia, z racji faktu iż raport OOS dotyka w istocie rzeczy' wszelkich okoliczności związanych z budową pierwszej polskiej elektrowni jądrowej.</p> <p>Drugi to apel i deklaracja do władz Rzeczypospolitej Polskiej oraz polityczek i polityków polskich partii i ugrupowań politycznych, w którym postulujemy powiązanie budowy elektrowni jądrowych Polsce z innymi elementami mitygacji i adaptacji do zmian klimatu i kryzysu ekologicznego. Stanowi on również, podsumowanie naszych postulatów i stanowiska w sprawie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem (apel i deklaracja)</p> <p>Uwaga nie wymaga odpowiedzi.</p>
644	<p>Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>
645	<p>Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 330.</p>
646	<p>Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p>
647	<p>Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p> <p>Wyjaśnić należy, że przy analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.</p>
648	<p>Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki.</p> <p>W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 333</p>

	<p>jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównowazonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.</p>	
649	<p>ENERGETYKA JĄDROWA W POLSCE W 2022 ROKU - PRÓBA PODSUMOWANIA CPTJ nr 4/2022, s.9-1 31 Andrzej Mikulski Raport środowiskowy (wybrany rozdział) W styczniu 2022 r. Sejm podjął uchwałę o nowelizacji ustaw Prawo Wodne i innych ustaw, która umożliwiła odwieszenie rozpatrywania przez Główną Dyрекcję Ochrony Środowiska (GDOŚ) raportu środowiskowego dla pierwszej elektrowni jądrowej teoretycznie w dwóch lokalizacjach: Żarnowiec i Choczewo-Lubiatowo, z tym że tylko ta druga praktycznie wchodzi w rachubę. Problem polegał na tym, że od czasu rozpoczęcia prac nad tym raportem w 2016 r. przez spółkę PGE EI (nota bene drugiego wykonawcę raportu, gdyż kontrakt z pierwszym wykonawcą, tj. firmą Worley Parsons został zerwany po dwóch latach) zmieniły się wymagania dotyczące przygotowywania oceny środowiskowej, a dokument musi być oparty na dzisiaj obowiązujących przepisach. Dokończenie prac nad raportem wykonane zostało przez nową spółkę PEJ powołaną w 2021 r. przez Pełnomocnika Rządu ds. strategicznej infrastruktury energetycznej i przekazane do oceny Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska 30 marca 2022 r. Raport liczy ogółem 6 tomów i łącznie 4540 stron. Poszczególne tomy są zatytułowane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tom I — Informacje wstępne (str. 85) - Tom II — Charakterystyka Przedsięwzięcia i emisji (str. 314) - Tom III — Charakterystyka środowiska (str. 1457) - Tom IV— Ocena Oddziaływania Przedsięwzięcia na Środowisko (str. 2158) - Tom V — Podsumowanie-wyniki ocen i wnioski (str. 223) - Tom VI— Streszczenie niespecjalistyczne (str. 303) a dla ciekawości można powiedzieć, że spis autorów liczy pełne 10 stron, z podziałem na poszczególne tomy i wiele nazwisk zapewne się powtarza. <p>Najciekawszy dla mieszkańców gmin, gdzie ma być budowana elektrownia jest tom VI tj. streszczenie niespecjalistyczne, a w nim obszernie przedstawione oddziaływanie na: obszary i obiekty chronione (ląd i morze), elementy przyrodnicze, klimat i czynniki klimatyczne, zmiany struktur geologicznych powodowane drganiami, na glebę i powierzchnię ziemi, wody podziemne i powierzchniowe, jakość powietrza atmosferycznego, klimat akustyczny, zabytki i stanowiska archeologiczne (ląd i morze), krajobraz i estetykę przestrzeni, zdrowie i Życie ludzi, aspekty społeczno-gospodarcze i na koniec związane z promieniowaniem jonizującym i odpadami oraz w przypadku wystąpienia poważnej awarii.</p> <p>Niestety to ostatnie oddziaływanie opisane zostało w tym tomie na pół strony i stwierdzono, że „Wyniki analiz oddziaływania w (tym) przypadku w odległości powyżej 30 km pokazują, że nawet dla miast i województw położonych najbliżej EJ (w przypadku obu wariantów lokalizacji) dawki skuteczne oraz moce dawek są na niskich poziomach. Oznacza to, że są one niższe od średniego tła promieniowania jonizującego w Polsce.” I dalej napisano, że „nawet w przypadku wystąpienia ciężkiej awarii, działania potrzebne dla ochrony zdrowia ludności byłyby ograniczone w</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Raport został opracowany zgodnie z przepisami obowiązującymi na dzień jego złożenia, niemniej jednak w trakcie postępowania administracyjnego przedłożono informacje stanowiące wyjaśnienie lub uzupełnienie tego dokumentu, opracowane na podstawie aktualnych regulacji prawnych. Jednym z wymogów prawnych określających sposób, w jaki raport powinien zostać opracowany, jest konieczność przygotowania streszczenia, które powinno zostać napisane językiem niespecjalistycznym. Jak słusznie podniesiono w uwadze, główna część raportu to ponad 3000 stron, natomiast wliczając do tego treść załączników, objętość opracowania przekracza 8000 stron. Dlatego też streszczenie niespecjalistyczne zawiera jedynie najistotniejsze informacje, stanowiące wyciąg z treści samego raportu. Osoby zainteresowane szczegółowymi informacjami dotyczącymi przedsięwzięcia mają możliwość sięgnąć to jego pełnej treści i dotrzeć do wszelkich udostępnionych tam informacji.</p> <p>Szczegółowe informacje dotyczące oddziaływania planowanej elektrowni jądrowej w stanach eksploatacyjnych na zdrowie mieszkańców zostały przedstawione w tomie IV raportu, w rozdziale IV.15. Oddziaływanie elektrowni w przypadku awarii przedstawione zostało w rozdziale IV.17.</p> <p>W kontekście awarii przemysłowych poza informacjami przedstawionymi w raporcie złożone zostały dodatkowe wyjaśnienia w uzupełnieniach z 28 czerwca 2023 r., znak EJ1/2023/1372 oraz z 3 lipca 2023 r., znak: EJ1/2023/1371. W ocenie GDOŚ przedstawione w raporcie i ww. uzupełnieniach informacje są wystarczające na potrzeby przedmiotowego postępowania.</p> <p>W kontekście konieczności uwzględnienia w treści raportu przepisów w ich obowiązującym obecnie brzmieniu, należy wskazać, że - jak podkreślono powyżej - raport ten został sporządzony zgodnie z przepisami obowiązującymi w dniu jego złożenia do organu. Niemniej, w toku niniejszego postępowania w miarę potrzeb aktualizowano złożoną dokumentację, celem dostosowania jej do zmieniających się regulacji. Przykładowo w kontekście aktualności przepisów p.w. wnioskodawca przedstawił ocenę wpływu realizacji przedsięwzięcia na wody powierzchniowe śródlądowe i morskie w rozdziale IV.8 raportu, a następnie zaktualizował ją w zakresie wód śródlądowych ze względu na wejście w życie II aktualizacji PGW w 2023 r.</p>

	<p>przeźreni (brak konieczności stałego przesiedlenia czy czasowej relokacji ludności poza bezpośrednim otoczeniem elektrowni) oraz w czasie (tj. zapewniona byłaby wystarczająca ilość czasu na wdrożenie koniecznych środków ochronnych)." Można odnieść wrażenie, czytając tylko streszczenie dla niespecjalistów, że informacje te są mało precyzyjne i zbyt lakoniczne, a zatem nie rozwiewają wątpliwości odnośnie zamieszkiwania w pobliżu elektrowni jądrowej, tym bardziej gdy czyta się o rozdawaniu tabletek jodowych osobom mieszkającym w pobliżu zagranicznych elektrowni jądrowych.</p> <p>Podsumowanie oddziaływania na środowisko kończy stwierdzenie „Na podstawie wyników analizy porównawczej i wielokryterialnej można stwierdzić, że: wariantem proponowanym przez Inwestora do realizacji jest Wariant 1 — lokalizacja Lubiatowo-Kopalino podwariant techniczny 1 A” czyli układ otwarty tj. chłodzenie bezpośrednie wodą morską (s.284). Ocena raportu przez GDOŚ jest w toku i zakończenie jej zapowiedziano na czerwiec 2023 r.</p> <p>Równoległe trwają spotkania środowiskowe na terenie przyszłej budowy w gminie Choczewo i sąsiednich sołectwach by uzyskać aprobatę mieszkańców na budowę elektrowni.</p>	
650	<p>Stanowczo protestuję przeciwko budowie elektrowni atomowej w obszarze nadbałtyckich plaż Słajszewo, Kopalino, Lubiatowo, w gminie Choczewo. Budowa elektrowni zniszczy tamtejszy ekosystem, jedyny w swoim charakterze. Planowana inwestycja, bez względu na jej przydatność dla gospodarki (nota bene wątpliwą) spowoduje destrukcję na miarę klęski ekologicznej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
651	<p>Protestuję przeciw budowie elektrowni atomowej na obszarze plaż Słajszewo-Kopalino. Od wielu lat jeżdżę na te tereny na wakacje, jest to jeden z najbardziej dziewiczych nadmorskich obszarów z przepięknymi plażami i lasami. Zniszczenie tych terenów - plaż, wydm to ogromna strata.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
652	<p>Stanowczo protestujemy przeciwko budowie elektrowni atomowej w obszarze nadbałtyckich plaż Słajszewo, Kopalino, Lubiatowo, w gminie Choczewo. Budowa elektrowni całkowicie i NIEODWRACALNIE zniszczy tamtejszy wyjątkowy i niepowtarzalny ekosystem. Kolejnym pokoleniom bezpowrotnie odebrana będzie szansa na poznanie unikatowej nadbałtyckiej natury. Totalna destrukcja tych terenów spowodowana budową elektrowni może być porównana tylko do katastrofy ekologicznej.</p> <p>Niszcząc nie tylko to co jest na lądzie ale i także ekosystem Bałtyku, poprzez podniesienie temperatury wody. Inwestycje przemysłowe, nawet te niezbędne dla gospodarki, nie powinny być lokalizowane w miejscach przyrodniczych jedynych w swoim rodzaju i niszczyć ekosystem, od którego zależy dalsze życie na ziemi. Na koniec, pragnę podkreślić, że dla miejscowych mieszkańców planowane inwestycje będzie prawdziwą traumą i gehenną, od których nie uchronią ich nawet najwyższe rekompensaty finansów.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź tożsama z odpowiedzią na pytanie numer 609. W kontekście skorelowanego wzrostu temperatury, biogenów i związanej z tym możliwości wystąpienia eutrofizacji i jej wpływu na jakość wód w kąpieliskach – odpowiedź jak w uwadze nr 105, 110 i 111. Jak wskazano w odpowiedzi na uwagę nr 106, że modelowanie matematyczne stanowi jedynie aproksymację warunków rzeczywistych i jego weryfikacja jest możliwa na etapie funkcjonowania przedsięwzięcia w oparciu o monitoring środowiska. Dodatkowo należy wskazać, że w raporcie przeprowadzono modelowania w oparciu o licencjonowane narzędzia numeryczne, a uzyskane wyniki oraz złożone wyjaśnienia stanowią dla organu prowadzącego niniejsze postępowanie wystarczający materiał dowodowy do określenia warunków realizacji przedsięwzięcia.</p>
653	<p>Zgłaszam sprzeciw w związku z budową elektrowni na najbardziej wartościowym przyrodniczo i krajobrazowo fragmencie polskiego wybrzeża.</p> <p>Występowanie orla bielika, najbardziej rozległa plaża, kultywacja łąk (faktycznie elektrownia ma zajmować teren łąk w Słajszewie i Biebrowie, a nie Lubiatowie i Kopalinie) i dzięki temu występowanie żurawi oraz innych gatunków ptaków, to tylko kilka przykładów.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji – odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście gatunków chronionych – odpowiedź jak w uwadze nr 71, 75.</p>

654	<p>Stanowczo protestujemy przeciwko budowie elektrowni atomowej w obszarze nadbałtyckich plaż Słajszewo, Kopalino, Lubiatowo, w gminie Choczewo. Budowa elektrowni całkowicie i NIEODWRACALNIE zniszczy tamtejszy wyjątkowy i niepowtarzalny ekosystem. Kolejnym pokoleniom bezpowrotnie odebrana będzie szansa na poznanie unikatowej nadbałtyckiej natury. Totalna destrukcja tych terenów spowodowana budową elektrowni może być porównana tylko do katastrofy ekologicznej.</p> <p>Niszcząc nie tylko to co jest na lądzie ale i także ekosystem Bałtyku, poprzez podniesienie temperatury wody. Inwestycje przemysłowe, nawet te niezbędne dla gospodarki, nie powinny być lokalizowane w miejscach przyrodniczych jedynych w swoim rodzaju i niszczyć ekosystem, od którego zależy dalsze życie na ziemi. Na koniec, pragnę podkreślić, że dla miejscowych mieszkańców planowana inwestycja będzie prawdziwą traumą i gehenną, od których nie uchronią ich nawet najwyższe rekompensaty finansów.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 609.</p>
655	<p>Jesteśmy przeciwni tej inwestycji w całości. Uznajemy, że koszty tej inwestycji w całości (koszty środowiskowe, społeczne oraz finansowe) są znacząco wyższe od korzyści płynących z niej dla lokalnej społeczności oraz całej populacji kraju. Podziwiamy optymizm inwestora, co do niskiego wpływu na środowisko, analizowaliśmy przekroczenia zarówno czasu budowy jak i budżetów takich inwestycji w realizowanych (nie zawsze zrealizowanych) inwestycjach tego typu i nie możemy dać akceptacji dla tej inwestycji. Poniżej nasze uwagi, wnioski, obawy.</p> <p>Plany budowy elektrowni jądrowej w gminie Choczewo mają już kilkunastoletnią historię a mieszkańcy żyją w niepewności przez te wszystkie lata. Ich życie było już poddane różnym ograniczeniom m.in. w wydawaniu pozwoleń na budowę, które objęło sołectwo Lubiatowo-Kopalino w latach ubiegłych. Sytuacja w żaden sposób nie uległa zmianie nadal lokalna społeczność nie wie, czy kupować/sprzedawać nieruchomości, inwestować w rozwój swojego biznesu, czy też go spieniężać i wynosić się z gminy etc.</p> <p>Obecnie mieszkańcy gminy a w szczególności sołectw położonych centralnie otoczeni są:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Farmą fotowoltaiczną w Zwartowie o wielkości 34 pełnowymiarowych boisk piłkarskich, 2. Farmą wiatraków lądowych w Zwartowie, 3. planowaną farmą wiatraków morskich wraz trafostacją obejmującą 64 ha w miejscowości Osieki Lęborskie, 4. elektrownią atomową w miejscowości Słajszewo z nie do końca znanymi jeszcze przebiegami infrastruktury towarzyszącej. <p>Tym inwestycjom towarzyszyło, lub towarzyszyć będzie wiele inwestycji określanych mianem towarzyszących, jak drogi, kolej, linie przesyłowe ale również jak ufam wiele budowli o charakterze użyteczności publicznej jak np. rozbudowa szkół i przedszkoli, ośrodka zdrowia, parkingów, komisariatu policji etc.</p> <p>Należy więc założyć, że wszyscy mieszkańcy Gminy Choczewo w przypadku realizacji planowanych inwestycji żyć będą na permanentnym placu budowy przez okres wielu -nawet kilkudziesięciu lat.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Informacje na temat procedury i kryteriów wyboru lokalizacji elektrowni jądrowej przedstawiono w odpowiedzi na uwagę nr 5.</p> <p>Wobec powyższego, w raporcie zostały szczegółowo przeanalizowane dwie lokalizacje: Wariant 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino oraz Wariant 2 – lokalizacja Żarnowiec. Analiza wyboru wariantu lokalizacyjnego została przedstawiona w tomie V, w rozdziale V.2 „Wybór wariantu proponowanego przez Inwestora, racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska i racjonalnego wariantu alternatywnego wraz z uzasadnieniem wyboru”.</p> <p>Odnosząc się do uwagi, że budowa jest planowana na okres wielu (nawet kilkudziesięciu) lat, należy wskazać, że dla lokalizacji w Wariantcie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino planowany czas fazy budowy przedsięwzięcia, będącego przedmiotem wniosku:</p> <ul style="list-style-type: none"> – etap prac przygotowawczych: 3 lata - wstępny harmonogram realizacji etapu prac przygotowawczych przedstawiono w tomie II, na rysunku II.7.1-2, a szacowany okres trwania poszczególnych prac w tabeli II.7.1- 1; – etap prac budowlanych i rozruchu 3 bloków to 9 lat obejmujących etap prac budowlanych oraz 3 lata rozruchu 3 bloków - wstępny harmonogram realizacji prac etapu budowy i rozruchu przedstawiono w tomie II na rysunku II.7.1-3 oraz szacowany okres trwania budowy poszczególnych obiektów w tabeli II.7.1- 2. <p>Odnosząc się do kwestii dotyczącej obiektów użyteczności publicznej – szkół, przedszkoli, ośrodka zdrowia, posterunku policji itp. - odpowiedź jak w uwadze nr 148.</p> <p>Budowa kolei, dróg i sieci przesyłowych będzie realizowana niezależnie od głównego przedsięwzięcia i w oparciu o odrębne decyzje administracyjne.</p>
656	<p>Wnosimy o przedstawienie raportu oddziaływania na środowisko w formie tekstu jednolitego uwzględniającego wszystkie uzupełnienia i aktualizacje opublikowane po dacie publikacji raportu.</p> <p>Ciągłe uzupełnianie treści raportu, składanie korekt czy uzupełnień nie dają obywatelowi możliwości zapoznania się z całością oddziaływania, należy uznać, że</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 93.</p>

	<p>skoro treści są niekompletne (bo są ciągle uzupełniane) to również oddziaływanie jest niekompletne.</p>	
657	<p>Wnosimy o przedstawienie raportu uwzględniającego skumulowane oddziaływanie na środowisko.</p> <p>Założenie, że nowa linia kolejowa PKP nr 230 będzie miała takie samo oddziaływanie jak nieistniejąca od ponad 30 lat linia kolejowa jest błędne i nie uwzględnia - jak z tego wynika - oddziaływania przebiegu linii, po której mają jeździć 24 składy dziennie (w tym te przewożące uran - co wiemy z nielicznych spotkań informacyjnych inwestora - PEJ).</p> <p>Przykładem nie uwzględnienia oddziaływania na środowisko w całości jest ubiegłoroczna katastrofa ekologiczna na Odrze. Być może każdy wpływ na rzekę badany pojedynczo był nieduży ale skumulowanie tych czynników na jednym obszarze doprowadziło do niespotykanej dotychczas w Polsce katastrofy i praktycznie zatrucia całej rzeki płynącej z południa na północ kraju i w dodatku będącej rzeką graniczną. Pragnę więc prosić Państwa, aby organ jaki Państwo reprezentujecie z należytą uwagą oraz odpowiedzialnością ocenił wpływ na środowisko, bo skutki mogą być po tysiącokrotnie większe i mogą kosztować ludzi utratę życia i zdrowia, oraz źródeł egzystencji, a ekosystem ulec nieodwracalnym i niezastępowalnym zmianom czy zniszczeniom.</p> <p>Dlatego właśnie tak ważne jest sumienne i rzetelne przedstawienie każdej cząstki tej inwestycji.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście skumulowanego oddziaływania na klimat akustyczny - odpowiedź jak w uwadze nr 129.</p> <p>W kontekście katastrofy na Odrze - odpowiedź jak w uwadze nr 210.</p> <p>W kontekście odprowadzania wód chłodniczych i oddziaływania przedsięwzięcia na wody morskie - odpowiedź jak w uwadze nr 7.</p> <p>W kontekście oceny oddziaływania inwestycji na populację ryb - odpowiedź jak w uwadze nr 110.</p> <p>W kontekście wzrostu temperatury, biogenów i związanej z tym możliwości wystąpienia eutrofizacji i jej wpływu na jakość wód w kąpieliskach - odpowiedź jak w uwadze nr 105 i nr 109 oraz nr 111.</p> <p>Dodatkowo należy zaznaczyć, że przedmiotowe przedsięwzięcie będzie wymagało uzyskania stosownych zgód wodnoprawnych, których wydanie jest związane m.in. z osiągnięciem celów środowiskowych oraz właściwości typowych dla stanu dobrego wód morskich, w zależności od kategorii wód powierzchniowych.</p> <p>Jak wskazano w odpowiedziach powyżej, w ramach przeprowadzonej oceny wykazano brak oddziaływania na cele środowiskowe wód przybrzeżnych oraz morza terytorialnego w zakresie analizowanych wskaźników. Jak wskazano w raporcie, dotrzymanie standardów jakości środowiska będzie związane z koniecznością zastosowania środków minimalizujących, w tym rozwiązań projektowych, których skuteczność może zostać potwierdzona na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.</p>
658	<p>Wniosek o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa.</p> <p>Skomplikowanie materii, jej wielowątkowość ale również fakt różnego spojrzenia na inwestycję przez pryzmat zysków (głównie inwestora oraz gminy) oraz strat - głównie środowiskowych oraz prowadzenie negocjacji i spotkań bez informowania strony społecznej o jej ustaleniach powoduje, że rozbieżności w postrzeganiu wpływu inwestycji na środowisko (w tym na człowieka) są olbrzymie.</p> <p>Olbrzymie rozbieżności istnieją również w interesach stron. Rozprawa taka dałaby możliwość wyartykułowania stanowisk w jednym miejscu i jednym temacie i być może zbliżeniu stanowisk.</p> <p>Pajęczyna spotkań urzędów, inwestorów (w tym tych od infrastruktury towarzyszącej) stanowi w tej chwili zwłaszcza dla obywateli istną pajęczynę zdarzeń, o których obywatele nie są informowani.</p> <p>Również terminy tych spotkań powodują (w tygodniu pracy oraz w godzinach pracy, co powoduje konieczność brania urlopu przez obywateli), ograniczenie możliwości pozyskania wiedzy w temacie inwestycji oraz ograniczenie możliwości złożenia swoich uwag czy wniosków na etapie bardzo wczesnym.</p> <p>Gmina Choczewo przez ponad miesiąc ustalała kto odpowiada z ramienia Gminy za „dopisywanie do listy osób uprawnionych do spotkań Grupy Roboczej” oraz limitowała dostęp do tych spotkań. W odbiorze społecznym brak szeroko zakrojonego spotkania, w którym każdy mógłby się zapoznać z propozycją strony innej oraz jej argumentami jest nie do zaakceptowania.</p> <p>Wydaje się również, że spełnienie tego wniosku dałoby możliwość przynajmniej częściowego zaniechania frustracji społecznej, narastania wrogości do inwestycji a inwestorowi dałoby szansę do odniesienia się do wątpliwości dotyczących inwestycji</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 586.</p>

	poprzez zaproponowanie konkretnych rozwiązań, odpowiadających na wyrażane przez społeczeństwo uwagi i obawy.	
659	<p>Przedstawienie przez inwestora harmonogramu skumulowanych działań kwartalnych wraz z toczącą się równoległe 2025-2029 budową farm wiatrowych na Bałtyku. Nawiązujemy tu do oddziaływania skumulowanego na przyrodę i ewentualnej migracji zwierząt jak również do sytuacji ludności, w tym tej żyjącej z turystyki. Chcielibyśmy poznać momenty krytyczne i poznać ich zakres oddziaływania oraz propozycje minimalizacji we wszystkich istotnych aspektach środowiskowych jak np. w temacie hałasu, zanieczyszczenia światłem, drgań itp. Raport nie odpowiada na wątpliwości co wydarzy się, jeżeli takie skumulowane działania zaistnieją. Inwestor wprawdzie odpowiedział jednej mieszkance Stąpszewa, że „jak będzie za głośno, to coś wyłączą”. Jednak trudno taką odpowiedź uznać za profesjonalną nie mówiąc już o likwidacji przekroczenia norm czyli rozwiązaniu problemu. Trudno też oczekiwać od mieszkańców życia w warunkach tak gigantycznej inwestycji przez wiele lat lub nawet dziesięcioleci bez podjęcia działań minimalizacji wpływu inwestycji na pobliski teren i obywateli.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zarówno dla elektrowni (tom II, rozdział II.7), infrastruktury towarzyszących (tom II, rozdział II.12) oraz dla inwestycji stron trzecich (tom IV, rozdział IV.19), wskazano harmonogramy prac na podstawie w tym czasie dostępnych informacji i złożonych dokumentacji oraz dokonano analizy. Mając na uwadze długość realizacji inwestycji w kraju na przykładzie innych przedsięwzięć oraz fakt, że moment uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest w Polsce przeprowadzany na bardzo wczesnym etapie projektu, prawdopodobne jest, że w przypadku inwestycji uwzględnionych w analizach oddziaływań skumulowanych, harmonogramy ich realizacji ulegną zmianie, jednakże do wykonywanych w ramach raportu analiz i modelowań starano się uzyskać możliwie najaktualniejsze daty.</p> <p>W tomie IV, rozdziale IV.19.1.4.3 „Ustanowienie strefy oddziaływań skumulowanych na obszarze morskim” wyznaczono maksymalny obszar geograficzny wokół lokalizacji przedsięwzięcia i inwestycji towarzyszących, na którym istnieje możliwość wystąpienia oddziaływań na środowisko morskie. Chociaż obszar Strefy oddziaływania różni się w zależności od danych aspektów środowiskowych, do celów gromadzenia danych uwzględniono maksymalny odpowiedni morski obszar Strefy oddziaływania dla przedsięwzięcia. Obszar ten został określony na podstawie wyników przeprowadzonych działań w zakresie oceny i modelowania (oddziaływania) środowiska morskiego. Terminy budowy inwestycji na morzu wskazano w rozdziale IV.19.2.2 „Obszar morski”, gdzie omówiono oddziaływanie na florę i faunę Bałtyku.</p> <p>W uzupełnieniu raportu z 14.11.2022 r. przedłożono wyjaśnienia dotyczące inwestycji stron trzecich, które podlegały analizie w ramach oddziaływania skumulowanego w obszarach morskich.</p> <p>Informacje w zakresie oddziaływania skumulowanego elektrowni i infrastruktury towarzyszącej na przyrodę i zwierzęta, turystykę, lokalną społeczność zostały omówione w poszczególnych podrozdziałach rozdziału IV.19 „Oddziaływanie skumulowane”. W ramach oceny oddziaływań skumulowanych w obszarze lądowym przeanalizowano potencjalne zagrożenia dla poszczególnych elementów przyrodniczych do jakich może dojść w przypadku wystąpienia oddziaływań skumulowanych, obejmujących przedsięwzięcie oraz infrastrukturę towarzyszącą. Określono potencjalne oddziaływania wynikające z możliwości: nakładania się oddziaływań, w tym np.: oddziaływań przestrzennych tj. bezpośrednio niszczenie siedlisk, gatunków roślin itp.</p> <p>Zarówno w wariantcie 1, jak i w wariantcie 2, możliwość wystąpienia oddziaływań skumulowanych może mieć miejsce w stosunku do awifauny w odniesieniu do zwiększonego ryzyka kolizji z obiektami (linie napowietrzne). Oddziaływanie może być bardziej istotne dla podwariantów technicznych 1B i 1C, dla których planowane jest wykonanie chłodni kominowych, niż preferowanego 1A – z otwartym układem chłodzenia.</p> <p>Do oddziaływań skumulowanych będzie dochodzić w miejscach połączeń ww. infrastruktury z przedsięwzięciem. W przypadku Wariantu 1 wystąpi przyłączenie do miejsca realizacji przedsięwzięcia trzech dróg, tj. drogi dojazdowej (od południa), drogi pomocniczej (od zachodu) oraz drogi ewakuacyjnej (od wschodu), jak również przyłączenie linii kolejowej z kierunku południowego. Prognozuje się, że oddziaływania skumulowane będą istotne w kontekście dodatkowych barier fizycznych, które powstaną w przestrzeni, powodujących ograniczenie możliwości migracji zwierząt. Ponadto, zidentyfikowano 22 inwestycje mogące potencjalnie współoddziaływać z budową elektrowni jądrowej w obu wariantach lokalizacyjnych. Były to farmy fotowoltaiczne, farmy wiatrowe oraz stacja elektroenergetyczna 400 kV i 110 kV. Większość z nich usytuowana będzie jednak w znacznej odległości od EJ, stąd nie wykazano możliwości oddziaływania skumulowanego.</p> <p>W odniesieniu do oceny oddziaływań skumulowanych w obszarze morskim na podstawie analizy przeprowadzonej oceny skutków oddziaływań skumulowanych z przedsięwzięciem stwierdzono, że nawet jeśli prace związane z innymi inwestycjami byłyby prowadzone równoległe z pracami w ramach przedsięwzięcia, jest mało prawdopodobne, aby strefy oddziaływania dla smug osadów z prac pogłębiarskich oraz hałasu podwodnego pokrywały się. Tym samym oceniono, że oddziaływanie skumulowanie nie wystąpi.</p> <p>Oddziaływanie skumulowane w aspekcie uwarunkowań dotyczących oddziaływań na sytuację ludności, w tym ludności żyjącej z turystyki zostały zaprezentowane w tomie IV, w rozdziale IV.19.7, IV.19.8 oraz IV.19.9, w tym w załączniku IV.19-14 oraz załączniku IV.19-15. W rozdziałach tych wskazano, że odbiorcami potencjalnych oddziaływań skumulowanych będzie ogólna ludność, oraz osoby odwiedzające region, które będą narażone przede wszystkim na uciążliwość z emisjami oraz napływem pracowników, jak również podmioty gospodarcze i osoby, na które realizacja przedsięwzięć będzie mieć wpływ, tj. rynek pracy, działalność gospodarczą w łańcuchu dostaw. Wskazano m.in., że popyt na pracowników przełoży się na rynek mieszkaniowy (zakwaterowanie pracowników), w tym kwatery turystyczne, dostęp do wybrzeża (budowa MOLP) - na działalność turystyczną, zwłaszcza wędkarską w tym regionie, a oddziaływania będą się kumulować z pracami w ramach elektrowni. Modernizacja i budowa nowych dróg (infrastruktura towarzysząca) prowadzących do EJ (infrastruktura towarzysząca) może mieć negatywny wpływ na turystykę (szlaki turystyczne, piesze i/lub rowerowe) ze względu na zwiększony ruch i uciążliwość z tym związane. Oddziaływania te będą się kumulować z oddziaływaniami z elektrowni, wobec czego wskazano, że w przypadku infrastruktury towarzyszącej powinny być zastosowane adekwatne do uciążliwości środki minimalizujące, które również będą się wpisywać w środki zaproponowane dla elektrowni.</p>

		<p>W raporcie wskazano także najważniejsze oddziaływania skumulowane, tj. np. zwiększony popyt na powierzchnie komercyjne, pod ww. handel i usługi, co w konsekwencji może wywołać wzrost cen kupna-sprzedaży i wynajmu, także nieruchomości komercyjnych z różnych sektorów. Rozwój infrastruktury towarzyszącej może stanowić więc przyczynę rozwoju obszaru i mogą wystąpić migracje wewnętrzne. Prognozowane trendy zmian cen i stawek najmu, mogą w niektórych lokalizacjach być napędzane przez dodatkową infrastrukturę (np. nowe stacje kolejowe, sieć dróg), w innych natomiast wyhamowywać np. z uwagi na ograniczenia, które te obiekty wywołają (np. sieć elektroenergetyczna wysokich napięć, nowe elektrownie wiatrowe itp.). Prognozowany rozwój gminy, ale również regionu, będzie spotęgowany przez rozbudowaną infrastrukturę towarzyszącą, która obecnie nie jest wystarczająco rozwinięta. W szczególności poprawa układu komunikacyjnego, dostępność do zaplecza usługowo-handlowego stworzą podstawy do dalszego rozwoju gmin, co będzie w konsekwencji po wybudowaniu przedsięwzięć oddziaływaniami skumulowanym pozytywnym i długoterminowym.</p>
660	<p>O uzupełnienie raportu o przedstawienie przez inwestora rozwiązań kontroli nad zachowaniem norm w trybie 24/7.</p> <p>Raport w naszej opinii bagatelizuje degradację środowiska w jakiej funkcjonuje fauna i flora oraz współistniejący z nimi człowiek.</p> <p>Wielokrotnie mowa jest o nieistotnym wpływie, nieznacznym, marginalnym lub trudnym do określenia czy przewidzenia.</p> <p>Jak inwestor zamierza kontrolować np. emisję światła, hałasu, zrzutu ciepłej wody po chłodzeniu reaktora i jak zamierza ją odtwarzać i przeciwdziałać tej degradacji. Skoro wpływ jest określany jako np. niewielki oznaczać to może, że inwestor planuje odtworzyć środowisko np. torfowiska, las a także zniszczoną infrastrukturę turystyczną w innym miejscu tak aby nadal służyły one lokalnej społeczności, faunie, florze oraz turystom.</p> <p>Wniosek ten dotyczy także kontroli ewentualnych awarii podczas rozruchu reaktorów, podczas budowy elektrowni oraz jej eksploatacji oraz wskazanie w poszczególnych fragmentach (tematyce raportu) podmiotów odpowiedzialnych za wyrządzone szkody np. napromieniowanie, pęknięcia budynków, nadmierne zapylenie, zanieczyszczenie światłem, występowanie sinic z uwagi na zbyt duże nasycenie wody Bałtyku azotanami i fosforanami, zrzutami oczyszczonych wód z oczyszczalni etc. Brak też jest informacji o systemie ostrzegania ludności, ewakuacji z uwzględnieniem kierunku wiatru(tak aby ewakuacja nie była powtórzeniem błędów z Fukushima). Jak inwestor planuje rozwiązać ten problem ?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Środki minimalizujące i kontrolujące zostały określone w tomie V, rozdziale V.3 raportu.</p> <p>W zakresie środków minimalizujących zanieczyszczenie światłem – odpowiedź jak w uwadze nr 47.</p> <p>W zakresie odprowadzania wód chłodniczych i oddziaływania przedsięwzięcia na wody morskie odnośne informacje zawarto w odpowiedzi na uwagę nr 7.</p> <p>Odnosząc się szczególnie do kwestii kontroli zrzutu wód chłodniczych należy wskazać, że wody te są kwalifikowane, jako ścieki, których wprowadzanie do wód stanowi usługę wodną, wymagającą uzyskania pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z art. 389 pkt 1 w związku z art. 35 ust. 3 p.w. W myśl art. 397 ust. 1 ww. ustawy organem właściwym w sprawie zgód wodnoprawnych są właściwe obszarowo i kompetencyjnie organy Wód Polskich oraz minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, przy czym to te organy ustalają ostatecznie możliwość realizacji korzystania z wód objętego wnioskiem (w rozpatrywanej sytuacji: wprowadzania ścieków do wód) w świetle obowiązujących przepisów prawa. W pozwoleniu wodnoprawnym dla ww. usługi wodnej określone zostaną przez właściwy organ warunki korzystania z wód, na podstawie przepisów stosownego rozporządzenia. Organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód dokonuje przeglądu tych pozwoleń, a także dotrzymania warunków ich realizacji, a w określonych w p.w. przypadkach może, na podstawie art. 415 p.w., cofnąć lub ograniczyć wydane pozwolenie.</p> <p>Ponadto należy wskazać, że zaproponowano monitoring morski mający na celu m.in. kontrolę parametrów fizycznych wody w rejonie zrzutu z układu chłodzenia. Koncepcje ww. monitoringu przedstawiono w uzupełnieniu do raportu przedłożonym pismem z 13 czerwca 2023 r., znak: EJ1/2023/1308, które zostało upublicznione na stronie internetowej GDOŚ.</p> <p>Informacje na temat planowanych nasadzeń drzew i krzewów zostały przedstawione w sposób wyczerpujący w uzupełnieniu raportu przekazanym przy piśmie z 30 maja 2023 r., znak: EJ1/2023/1240.</p> <p>Eksploatacja reaktorów, począwszy od pierwszego rozruchu, nadzorowana będzie przede wszystkim przez operatorów reaktora. Dodatkowo nadzór na prawidłowym funkcjonowaniu obiektu jądrowego sprawowany będzie przez inspektorów dozoru jądrowego PAA. Wszelkiego rodzaju odstępstwa od normy mogą spowodować, że zezwolenie na eksploatację wydawane przez Prezesa PAA będzie mogło zostać zawieszona. Ponadto, funkcjonowanie obiektów jądrowych poddawane jest okresowym kontrolom wykonywanym przez ekspertów Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej.</p> <p>System informowania ludności jak również wszelkiego rodzaju plany postępowania na wypadek awarii jądrowej będzie poddany analizie pracowników PAA na etapie oceny wniosku o wydanie zezwolenia na budowę, rozruch oraz eksploatację. Dokumentacja związana z planowaniem awaryjnym poddawana będzie okresowej weryfikacji oraz wykonywane będą okresowe ćwiczenia, których celem będzie wykazanie możliwości sprawnego realizacji planów opracowanych na wypadek wystąpienia różnego rodzaju scenariuszy.</p> <p>W kontekście planów ewakuacyjnych – odpowiedź jak w uwadze nr 35.</p>
661	<p>Wniosek o zobowiązanie inwestora do maksymalnego odtworzenia istniejących ekosystemów. W raporcie bardzo pobieżnie ujęty jest problem jakości życia mieszkańców, na które wpływ mają rolnictwo oraz turystyka oparta w przeważającej mierze na wyjątkowości i czystości naturalnego bogactwa środowiska w tym wód Bałtyku, czystego powietrza (Gmina z tego tytułu pobiera od turystów opłatę miejscową). Turyci nie przyjeżdżają do Gminy, bo podoba im się centrum Choczewa, ale dlatego, że cenią tą część wybrzeża Bałtyku oraz bogactwo przyrodnicze terenu.</p> <p>W raporcie mowa jest o wycince lasów i zniszczeniu wydym na 4 km kwadratowych, co stanowi zaledwie 3% powierzchni terenu chronionego krajobrazu. Ale jest to 100% linii brzegowej zlokalizowanej na wysokości miejscowości Słajszewo. I znaczący procent chronionego krajobrazu w Gminie Choczewo.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Uwarunkowania społeczno – gospodarcze, w tym oddziaływania na turystykę, rolnictwo opisano w tomie III w rozdziale III.4. „Uwarunkowania społeczno – gospodarcze”. Oddziaływania inwestycji w kontekście społeczno – gospodarczym przedstawiono natomiast w tomie IV rozdział IV.18 „Oddziaływania na aspekty społeczno-gospodarcze”. W tomie IV, w rozdziale IV.15 zostały przeprowadzone analizy związane z oddziaływaniami, które wystąpią w związku z realizacją przedsięwzięcia i ich wpływem na zdrowie.</p> <p>Wpływ przedsięwzięcia na turystykę został szczegółowo przeanalizowany w tomie IV, w rozdziale IV.18.5. Odpowiedź w zakresie turystyki – odpowiedź jak w uwadze nr 158 i nr 294.</p> <p>W tomie IV, w rozdziale IV.18.6 zaprezentowane zostały oddziaływania przedsięwzięcia na rolnictwo. W tomie IV zostały również zaprezentowane analizy dot. oddziaływań na gleby i powierzchnię (rozdział IV.6), możliwości akumulacji substancji promieniotwórczych w glebie (rozdział IV.14.3).</p>

<p>Również obszar wycinki lasu podany w raporcie jest sprzeczny z informacjami, które inwestor podawał w pismach kierowanych do затroskanych obywateli. Istotnym jest zatem pytanie w jaki sposób inwestor oblicza trwale wylesienie, być może istnieje też czasowe wylesienie - jeżeli tak co to oznacza? Kolejne pytania, które powstało to czy przez całość trwania inwestycji dzień i noc a więc w trybie 24/7 będzie mierzony poziom hałasu w celu ochrony ludności lokalnej oraz zwierząt zarówno tych hodowlanych (w Słajszewie znajduje się stadnina koni licząca około 100 sztuk oraz hodowlę bydła). Kto i w jakim trybie będzie kontrolował te parametry, w jaki sposób będzie ostrzegał mieszkańców i w jaki sposób minimalizował będzie jego skutki. Chcemy aby inwestor odtworzył część ekosystemów na własny koszt w miejscowościach, w których je zniszczył lub usunął.</p> <p>Przykładem może być wspomniane 600 ha lasów (w raporcie wskazane jest 335-410 ha), które trwale usunięte zostanie na wysokości miejscowości Słajszewo.</p> <p>Pomiędzy Słajszewem a miejscem inwestycji jest przestrzeń na odtworzenie lasu. Jeżeli drzewa będą liczyły minimum 5 m wysokości przy ich nasadzeniu możliwe będzie zbudowanie naturalnej ochrony przed pyłem, światłem i innymi negatywnymi zdarzeniami dla lokalnej społeczności. Prosimy o wskazanie jakie ekosystemy inwestor planuje odtworzyć i konkretnie gdzie.</p> <p>Nasz wniosek jest taki, że ma to nastąpić w miejscu obok miejsca inwestycji wg zasady: "Wycinasz las po prawej, sadzisz las po lewej".</p> <p>Alternatywne odtwarzanie np. obszaru leśnego w Tatrach tak aby statystyki w skali kraju się zgadzały są dla lokalnej społeczności, która docenia ale też żyje z darów środowiska i współlistnieje ze środowiskiem a ma perspektywę życia na pustyni ekologicznej jest mało pocieszające. Bezspornym jest fakt, że inwestor nie tylko nie powinien doprowadzać do pogorszenia się stanu środowiska oraz dobrostanu człowieka, ale że zabierając czy niszcząc środowisko w celu zarobkowym winien to zrekompensować lokalnej społeczności z nawiązką.</p> <p>Trudno jednak doszukać się w Raporcie konkretów jak inwestor zamierza taki stan poprawy dobrostanu uzyskać.</p>	<p>W miejscu realizacji przedsięwzięcia (ok. 688 ha) występuje ok. 47 ha łąk trwałych położonych na glebach średnich i słabych (IV, V i VI klasy bonitacyjnej). Utrata ww. terenów rolniczych, nie będzie miała istotnego znaczenia.</p> <p>W tomie V, w rozdziale V.3.1.12 wskazano działania minimalizujące w zakresie zdrowia i życia ludzi. W rozdziale V.7.13 zaprezentowano propozycję monitoringu w zakresie zdrowia i życia ludności, a w rozdziale V.7.14 w zakresie otoczenia społeczno-gospodarczego.</p> <p>W odniesieniu do kwestii rekompensat, należy wskazać, że przedmiotowe zagadnienie nie jest rozstrzygane w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p> <p>W tomie IV raportu, w rozdziale IV 18.8.2.1, w tabeli IV.18.8- 1 została zaprezentowana szacowana powierzchnia lasów do wycinki w analizowanych podwariantach technicznych 1A, 1B, 1C. Wariant 1 – lokalizacja Lubiatowo – Kopalino. Jako wariant preferowany wskazano Podwariant techniczny 1A z zastrzeżeniem, że podziemne rurociągi wody chłodzącej (doprowadzające i odprowadzające wodę morską do/z elektrowni) zostaną zrealizowane metodą bezwykopową – z wykorzystaniem maszyn TBM, dzięki czemu nie będzie konieczności wykonywania otwartych wykopów i niszczenia plaży. Wobec powyższego, obszar wycinki lasu w Wariantie nr 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino i podwariantie technicznym 1A wskazanym do realizacji, będzie wynosił ok. 333 ha. Należy również wskazać, że teren konieczny dla eksploatacji, tj. po etapie budowy, będzie mniejszy i obejmie ok. 186 ha oraz obszar niezbędny do wylesienia na podstawie odrębnych przepisów.</p> <p>W decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zostanie nałożony obowiązek, aby na pozostałym terenie wykonane zostały nowe nasadzenia drzew i krzewów. Ponadto Spółka niniejszą decyzją została zobligowana do przeprowadzenia działań minimalizujących, które polegają m.in. na odtworzeniu części lokalnych ekosystemów.</p> <p>W raporcie wymieniono wszystkie występujące w miejscu realizacji przedsięwzięcia objęte ochroną oraz cenne gatunki roślin, zwierząt, grzybów i siedliska przyrodnicze oraz przedstawiono zakres uszczerbku w zakresie cennych przyrodniczo taksonów i fragmentów danego komponentu przyrodniczego.</p> <p>Szczegółowe działania w zakresie gatunków objętych ochroną zostaną przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, w szczególności u.o.p., jak również decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia.</p>
<p>662</p> <p>O przedstawienie przez inwestora raportu oddziaływania na środowisko w formie kompletnej i realnej.</p> <p>W raporcie oraz w komunikacji w lokalną społecznością nie pojawiły się wątki przebiegu nowej trasy Eurovelo, nie wiemy nic o nowej drodze nad morze, nie zaplanowana jest infrastruktura odtworzeniowa warunków prowadzenia działalności związanej z turystyką, przedsiębiorcy nie wiedzą, co ich czeka w przyszłym roku i jak odpowiadać na pytanie: jak daleko jest do plaży.</p> <p>Nawiązuje to poniekąd do poprzednich wniosków o oddziaływanie skumulowane.</p> <p>W temacie infrastruktury towarzyszącej pojawiają się tylko elementy związane z samą elektrownią, drogami transportu oraz przesyłu prądu. Brak jest odniesienia do budowy nowego ośrodka zdrowia, budowy rozbudowy szkół czy przedszkoli, budowy komisariatu policji i innych budynków użyteczności publicznej, które muszą postawać na koszt inwestora w celu zabezpieczenia interesu lokalnej społeczności.</p> <p>Trudno bowiem oczekiwać, że to mieszkańcy gminy „zrzucą się” na infrastrukturę potrzebną dla pracowników spółki Skarbu Państwa. Oczekiwane jest raczej działanie odwrotne. Prosimy o uzupełnienie raportu o niezbędną infrastrukturę usług publicznych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 158.</p> <p>W kontekście budowy nowego ośrodka zdrowia, budowy rozbudowy szkół czy przedszkoli, budowy komisariatu policji i innych budynków użyteczności publicznej - odpowiedź jak w uwadze nr 148.</p>

663	<p>BEZPIECZENSTWO ENERGETYCZNE/ TERRORYSTYCZNE</p> <p>Czy inwestor uważa, że budowa wielkoskalowej elektrowni jądrowej jest jedyną alternatywą dla wygaszania elektrowni węglowych, jakie wyliczenia poczynił dochodząc do tego wniosku, czy inwestor zdaje sobie sprawę, że w małej gminie na stosunkowo małym obszarze produkowane będzie blisko 20 GW energii. Jak zamierza zabezpieczyć lokalną społeczność przed atakami terrorystycznymi (jak na Nord Stream czy elektrownię atomową w Zaporozu), jak zamierza rozwiązać ochronę obiektu oraz lokalnej społeczności, czy w przyszłości możliwe jest całkowite zamknięcie dostępu do morza tak jak zamknięto część dróg prowadzących do Gazoportu w Świnoujściu?</p> <p>Gdzie stacjonować będą jednostki chroniące obiekt, jaki sprzęt będzie służył ochronie (drogi mają być przygotowane pod ruch pojazdów wojskowych stąd pytania). Jaki wpływ na środowisko będą miały stacjonujące jednostki oraz sprzęt np. magazyny paliw etc?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 164 oraz nr 173.</p>
664	<p>BEZPIECZENSTWO FINANSOWE/ ZDROWOTNE</p> <p>PEJ wspominał również o krytycznym w sensie wyjątkowo niebezpiecznym dla środowiska oraz ludzi czasie rozruchu każdego z reaktorów trwającego po jednym roku na każdy uruchamiany reaktor. Jak PEJ zamierza zabezpieczyć społeczeństwo przed najgorszymi scenariuszami. Jakie przewidział na tę ewentualność procedury. Brak jest jakichkolwiek odniesień do zabezpieczenia finansowego obywateli, którzy być może nie będą mogli zarabiać na życie w swoich firmach. Trudno oczekiwać od gości, że będą przyjeżdżać na wypoczynek na największą budowę powojennej Polski i korzystać z kwater (pobyty dłuższe),</p> <p>Trudno oczekiwać, że będzie funkcjonować stadnina koni w zakresie rekreacyjnym jak dziś, trudno oczekiwać, że turyści wybiorą na wypoczynek właśnie ten fragment wybrzeża, skoro będzie to plac budowy a dostęp do plaż będzie ograniczony.</p> <p>Nikt z nas nie spotkał się wcześniej z pojęciem turystyki atomowej i nigdy nie spotkałimy turysty, który chciałby wypoczywać w bezpośrednim sąsiedztwie budowanej elektrowni atomowej bądź po ukończeniu budowy pod tą elektrownią. Piszemy pod, bo jeżeli rzeczywiście budowla będzie miała 110 m wysokości, to będzie to naprawdę pod i do tego w jej cieniu.</p> <p>Proszę o przedstawienie przez inwestora badań, z których wynika stawiana w raporcie teza, że turystyka będzie się rozwijać. Na spotkaniach forsowana jest nazwa turystyki atomowej. Inwestor składając raport i wypowiadając się w tej kwestii na spotkaniach informacyjnych zapewne posiada jakieś ekspertyzy/prognozy np. Polskiej Izby Turystyki, czy Lokalnych organizacji turystycznych.</p> <p>Jak duży ośrodek zdrowia inwestor planuje wybudować i jakie specjalności lekarskie / oddziały planuje otworzyć. Obecnie gmina nie posiada nawet karetki, czy inwestor zamierza taki sprzęt ufundować, czy inwestor planuje zafundować gminie (do starego a potem nowego ośrodka, sprzęt diagnostyczny typu tomograf/rezonans) do szybkiej diagnostyki na wypadek, gdyby rozruch poszedł nie tak.</p> <p>Zauważyć bowiem należy, że licząca obecnie nieco ponad 5300 mieszkańców gmina urośnie wg różnych szacunków dwu a nawet 3 lub 4 krotnie. Zupełnie inne dane podaje PEJ w raporcie, inne przedostają się do wiadomości publicznej w artykułach prasowych oraz wywiadach np. z firmą Bechtel, która wskazuje nie na 8 000 lecz na 20.000 robotników mających budować EJ.</p> <p>Tak duże rozbieżności rodzą pytania w jaki sposób zostało to policzone i czy zostało to skonsultowane z firmą Bechtel?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście rozruchu reaktorów - odpowiedź jak w uwadze nr 35.</p> <p>W kontekście rekompensat, należy wskazać, że przedmiotowe zagadnienie nie jest rozstrzygane w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p> <p>W kontekście aspektów dot. zdrowia - odpowiedź jak w uwadze nr 148 i nr 153.</p> <p>W kontekście turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 158 i nr 294.</p> <p>Współistnienie energetyki jądrowej i turystyki jest możliwe bez szkody dla któregokolwiek z sektorów. Potwierdzają to doświadczenia krajów, w których od lat funkcjonują obiekty jądrowe. Przykłady dotyczące rozwoju turystyki atomowej z całego świata wskazują, że elektrownie jądrowe nie odstraszą turystów, a w wielu przypadkach nawet przyciągają dodatkowych, nie tylko sezonowo, ale przez cały rok. Więcej informacji na ten temat znaleźć można na stronie: http://atom.edu.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=76.</p> <p>W związku z rozpoczęciem prac nad realizacją elektrowni w Polsce, Senat RP zlecił wykonanie opracowania, które miało na celu m. in. sprawdzenie, czy lokalizacja elektrowni jądrowej w rejonie interesującym turystycznie będzie mieć wpływ na ruch turystyczny. Do regionów, w których są eksploatowane tego typu obiekty, zostały rozesłane przygotowane w tym zakresie pytania. Otrzymane odpowiedzi pokazały, że obecność elektrowni jądrowej w regionie nie tylko nie zmniejsza, ale często generuje dodatkowy ruch turystyczny. Dokument ten jest prezentowany na stronie https://www.senat.gov.pl/gfx/senat/pl/senatopracowania/73/plik/ot-575.pdf (Stosunek lokalnych społeczności krajów europejskich do lokalizacji w ich sąsiedztwie elektrowni atomowych).</p> <p>Warto również wspomnieć, że razem z budową elektrowni powstanie tzw. infrastruktura towarzysząca, czyli głównie drogi i koleje, co w przypadku lokalizacji na Pomorzu pozytywnie wpłynie na poprawę „dostępności” regionu dla turystów poprzez usprawnienie istniejących i powstanie nowych tras komunikacyjnych.</p> <p>W kontekście oceny wpływu planowanej inwestycji na krajobraz i walory wizualne - odpowiedź jak w uwadze nr 167.</p>

665	<p>BEZPIECZENSTWO PRZESTRZEGANIA PRAWA Brak komisariatu Policji a więc konieczność jego budowy już teraz wydaje się być zasadne. Członkowie Stowarzyszenia zgłaszają na razie drobne incydenty potyczek słownych ale nie można wykluczyć, że podobnie jak w przeszłości zwolennicy atomu posuną się do rękoczynów. Wydaje się być zatem zasadne zbudowanie takiego Komisariatu oraz zapewnienia w nim całodobowej obsady (zgodnie z trybem pracy budowy elektrowni 24/7)</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Kwestia dot. zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego jest poza przedmiotem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach</p>
666	<p>ZAKOŃCZENIE EKSPLOATACJI Niepokoi nas fakt, że inwestor nadal nie wie, gdzie będą czasowo przechowywane a potem składowane odpady radioaktywne. Jaki będzie tego koszt? Bez tej informacji trudno jest również odnieść się do wpływu na środowisko. Odpad radioaktywny jest bowiem nieodłączną częścią funkcjonowania elektrowni atomowej i coś trzeba z nim zrobić/ Nie wiadomo też, jakie będą tego koszty środowiskowe. Afery śmieciowe pokazują los obywatela mieszkającego w pobliżu wysypisk śmieci na których składowane są m.in. odpady radioaktywne ze szpitali. System kontroli a więc Państwo zawiodło w tym zakresie na całej linii i nie potrafiło nawet udzielić rzetelnych informacji obywatelom Zielonej Góry po ostatnim, pożarze. Odpady zaś pochodziły (być może nie tylko) ze spółek skarbu Państwa. Jeżeli Państwo nie potrafi zająć się tym problemem i go skutecznie rozwiązać, jak zamierza Państwo zapanować nad odpadami radioaktywnymi? Sama inwestycja określana jest mianem nieobojętnej na środowisko a zatem należy dołożyć wszelkich starań (lepiej więcej niż mniej) aby obywatele czuli się bezpiecznie. Chcielibyśmy zobaczyć wizualizację terenu elektrowni po zakończeniu jej eksploatacji. Nauczeni doświadczeniem z żarnowca wiemy, że nie zawsze to co jest nam przedstawione i dumnie brzmi rekultywacja czy przywrócenie do stanu pierwotnego- jest tym faktycznie Dlatego ważna jest dla nas wizualizacja i szczegółowy opis tego etapu z rozpisaniem na kwartały/ lata etc. oraz uwzględnieniem tego w oddziaływaniach środowiskowych. Być może beton będzie wysadzany, teren równany etc. Prosimy inwestora o szczegółowy opis oraz wizualizację tego terenu po zakończeniu eksploatacji. Nasze inne obawy, na które nie znaleźliśmy satysfakcjonującej odpowiedzi w raporcie:</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165. Ponadto, likwidacja przedsięwzięcia została opisana w tomie II, rozdział II.6 raportu. Likwidacja elektrowni stanowi co do zasady jeden z etapów „cyklu życia”, że podlega on odrębnym przepisom co odzwierciedlają m.in. zapisy § 2 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) oraz z art. 72 ust. 1 pkt 2 u.o.o.s. Podsumowując należy wskazać, że zgodnie z aktualnymi przepisami dotyczącymi fazy likwidacji przedsięwzięcia, faza ta będzie stanowić przedmiot odrębnego postępowania administracyjnego w związku z koniecznością uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla likwidacji elektrowni jądrowej i rozbiórki obiektów jądrowych Dodatkowo wskazano, że zgodnie z art. 3 pkt 9 p.a., przez likwidację obiektu jądrowego rozumie się doprowadzenie tego obiektu do stanu niewymagającego ograniczeń z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w wykonywaniu dowolnej działalności. W kontekście części pytania o wizualizację terenu elektrowni po zakończeniu eksploatacji należy wskazać, że żądanie nie stanowi wymogu raportu i zostanie wypełnione w trakcie opracowania raportu dot. likwidacji.</p>
667	<p>Zapylenia związane z mającą powstać cementownią. Jakie zapylenie związane z budową EJ jest planowane. W relacjach osób, które uczestniczyły w budowie takich elektrowni w innych krajach Europy pojawiają się świadectwa olbrzymiego zapylenia, które osadzać się będzie na dachach domów, oknach ale również w przydomowych ogródkach. Jak inwestor zamierza przeciwdziałać tym zapyleniom, czy np. planuje zakup dla wszystkich uprawiających ogródki szklarnie, aby plony były chronione, jak zamierza ostrzegać mieszkańców o nagromadzeniu takiego zapylenia być może przy uwzględnieniu kierunku wiatru? Tu pragnę podkreślić, że zaproponowane przez nas nasadzenia kilkuletnich drzew mogłoby w jakimś stopniu zminimalizować takie zapylenie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zakres przedsięwzięcia nie obejmuje budowy cementowni. Wyniki szczegółowej analizy oddziaływania r.a powietrze atmosferyczne, w której oszacowano wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza (w tym również emisji pyłów) we wszystkich fazach przedsięwzięcia oraz wykonano modelowanie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń do powietrza i ocenę wpływu na ludzi i środowisko zaprezentowano w raporcie, tom IV, rozdział IV.9 Oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego, oraz uzupełnieniu z 23 czerwca 2023 r., znak: EJ1_2023_1313. Wpływ przedsięwzięcia na powietrze atmosferyczne badany był w oparciu o modelowanie w skali regionalnej otoczenia tej inwestycji, czyli z uwzględnieniem najbliższych miejscowości oraz tych położonych nawet w odległości 30 km od przedsięwzięcia. Na podstawie uzyskanych wyników modelowań dowiedziono, że inwestycja zarówno w fazie realizacji jak też i eksploatacji nie spowoduje zmian w zakresie jakości powietrza atmosferycznego. W tomie V raportu wskazano środki działania/środki minimalizujące dla komponentów środowiska objętych oddziaływaniami: planowanego przedsięwzięcia, których zastosowanie umożliwi zapobieżenie lub ograniczenie istotnych, negatywnych oddziaływań na środowisko w tym powietrze (rozdział V.3.1.6, tom V raportu) w związku z realizacją planowanego przedsięwzięcia. W niniejszej decyzji nałożono obowiązek prowadzenia w tym zakresie monitoringu</p>
668	<p>Kolejny temat o który pytaliśmy PEJ podczas spotkania informacyjnego w miejscowości Kopalino — ochrona ujęć wodnych wykorzystywanych w celach zyciowo-bytowych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście zużycia wody oraz potencjalnego obniżenia się wód gruntowych - odpowiedź jak w uwadze nr 304</p>

	<p>Gmina Choczewo praktycznie nie realizuje z własnych środków budowy wodociągów. W związku z tym osoby budujące domy albo zakładają komitety i budują wodociągi na własny koszt bądź to budują własne ujęcia wody (studnie)</p> <p>W obu przypadkach odbiorca (mieszkaniec gminy Choczewo, bądź osoba posiadająca w tej gminie nieruchomości) korzysta z ujęć wody (studni głębinowych) na terenie gminy.</p> <p>Na nasze pytanie o stan wód podziemnych, ich zużycie przez PEJ w związku z budową własnych ujęć wody w celu ich wykorzystywania przez cały okres budowy (przynajmniej do roku 2043) oraz potencjalnym obniżeniem się wód gruntowych co może w efekcie doprowadzić do braku wody w kranach usłyszałam, że PEJ nie bierze za to odpowiedzialności i nie zamierza w takim przypadku budować podłączać lokalnej społeczności do innych np. głębszych ujęć.</p> <p>Moje pytanie kto ponosić będzie odpowiedzialność za taki stan rzeczy?</p> <p>Proszę o zobowiązanie inwestora (PEJ) do natychmiastowego włączenia rodziny/osoby poszkodowanej brakiem wody do wodociągu na własny koszt, a pomiędzy tymi zdarzeniami do zaopatrzenia takiej osoby w wodę pitną i bytową również na własny koszt.</p> <p>W celu ochrony krajobrazu „kopuły reaktorów” winny być pomalowane kolorowo do wysokości lasu na zielono potem jak niebo na błękitno lub inaczej. W tym temacie można rozpisać konkurs ogólnopolski.</p> <p>Ochrona krajobrazu to również sieci przesyłowe, które również mogłyby wyglądać ponadstandardowo</p> <p>W USA widzieliśmy słupy energetyczne w kształcie renifera. W gminie Choczewo mogłyby przypominać gatunki chronione jak wilki, łosie czy inne. Tu również można rozpisać konkurs ogólnopolski, aby złagodzić brzydotę żelaznych konstrukcji przesyłowych.</p>	<p>Źródłem wody dla etapu budowy będzie woda z ujęć głębinowych wykonanych na potrzeby budowy elektrowni (4 studnie w tym 3 pracujące, 1 rezerwowa). Woda ta będzie uzdatniana w dedykowanej stacji uzdatniania wody. Na początkowym etapie prac przygotowawczych woda będzie przywożona na plac budowy beczkowozami. Po zakończeniu budowy elektrowni ww. ujęcie wody i stacja uzdatniania będą mogły być wykorzystane do zasilania gminnej sieci wodociągowej, ponieważ głównym projektowanym źródłem wody wykorzystywanym na etapie eksploatacji elektrowni jądrowej na potrzeby technologiczne, socjalno-bytowe oraz do zasilania układów przeciwpożarowych będzie woda morska i morska woda odsolona. Przedsięwzięcie polegające na budowie ww. ujęć wody podziemnej stanowi odrębne przedsięwzięcie i będzie podlegało odrębnemu postępowaniu administracyjnemu w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p> <p>Pobór wody z projektowanego ujęcia wody przewidzianego na czas budowy elektrowni jądrowej nie spowoduje „braku wody w kranach” u mieszkańców gminy Choczewo. Jak wspomniano w raporcie w rozdziale II.12.4.3.1 „Wariant 1 – lokalizacja Lubiatowo – Kopalino”, planowane do realizacji ujęcie zostało zlokalizowane w obrębie izolowanej jednostki trzeciorzędowej z głębokości ok. 100 m (II poziomu wodonośny), podczas gdy pobór wód prywatnych użytkowników gminy odbywa się z I poziomu wodonośnego – czwartorzędowy poziom wodonośny. Należy również wyjaśnić, że planowany pobór wód z ww. ujęcia nie przekroczy zasobów dyspozycyjnych jednostki, w obrębie której zostanie ono wykonane, a finalne zapotrzebowanie eksploatacyjne wyniesie ok. 230 m³/h, co stanowi niecałe 17% zasobów dyspozycyjnych</p> <p>Pobór wody odbywać się będzie na podstawie Pozwoleń Wodnoprawnych wydawanych w ramach postępowania wodnoprawnego zgodnie z art. 389 p w. Pobór wód podziemnych nie może odbywać się z naruszeniem art. 393 ust. 1 ww. ustawy, w myśl którego: „Jeżeli o wydanie pozwolenia wodnoprawnego ubiega się kilka zakładów, których działalność wzajemnie się wyklucza z powodu stanu zasobów wodnych, pierwszeństwo w uzyskaniu pozwolenia wodnoprawnego mają zakłady, które będą pobierać wodę w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi”.</p> <p>Wykonanie ujęcia wód podziemnych wymaga sporządzenia Dokumentacji Hydrogeologicznej, zgodnie z §6 pkt 1 r d.h. W dokumentacji tej określa się między innymi zasoby dyspozycyjne wód podziemnych jakie mogą zostać wykorzystane przez to ujęcie, współdziałanie wykonywanego ujęcia wód podziemnych z sąsiednimi ujęciami oraz zalecenia co do racjonalnej eksploatacji ujęcia w celu przeciwdziałania zagrożeniom związanym z degradacją ilościową i jakościową wód podziemnych.</p> <p>Kwestie związane z odpowiedzialnością za ewentualne obniżenie zwierciadła wody wpływające na brak możliwości poboru reguluje p.w., m.in. w art. 403 i art. 410 oraz w Dziale XI.</p> <p>Zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz analizami przedstawionymi w raporcie, nie dojdzie do oddziaływań na wody podziemne w fazie przygotowawczej, wykonawczej i eksploatacyjnej inwestycji – pobór wód przez gminne ujęcia jak też mieszkańców nie jest zagrożony.</p> <p>Wpływ planowanego przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne (estetyczne) został przedstawiony w rozdziałach III.3.12 oraz IV.12 raportu oraz w uzupełnieniu do raportu z 30 maja 2023 r. W uzupełnieniu do raportu wskazano na działania minimalizujące wizualne oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia jako dominaty wysokościowej i przestrzennej, w tym w lit d) przedstawiono założenia w zakresie planowanej kolorystyki elementów elektrowni jądrowej, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – należy stosować materiały elewacyjne i farby – w miarę możliwości matowe, nieodbijające światła; – przy wyborze palety barw do elewacji zewnętrznych należy się oprzeć na dominujących w krajobrazie kolorach: niebieskim, zielonym, beżowym (piaskowym), brązowym, z wykluczeniem odcieni jaskrawych; – jeżeli będzie stosowany podział kolorystyczny elewacji, na rysunku elewacji należy dążyć (w miarę możliwości) do tworzenia podziału opartego o linie horyzontalne nawiązujące do głównej cechy krajobrazu nadmorskiego; – nie należy stosować na elewacji kontrastów kolorystycznych.
669	<p>Prosimy także o wyjaśnienie, dlaczego zwykłych ludzi obowiązuje ochrona krajobrazu a spółki skarbu państwa już nie. Z jakich przepisów prawa wynika ta nierównowaga</p> <p>Aby mieć pewność, że wszystkie lokalizacje zostały zbadane i że nie jest to kłamstwo a najlepszy wybór środowiskowy chcielibyśmy poprosić o zestawienie parametrów związanych z ochroną środowiska w trzech innych lokalizacjach zaczynając od Żarnowca a kończąc na dwóch innych dowolnie wybranych przez PEJ. Myślę tu o zakresie wpływu na turystykę, wpływu na Bałtyk czy w zakresie bezpieczeństwa energetycznego. PEJ stawiając taką tezę z pewnością poddał lokalizacje szczegółowej analizie w formie tabeli, zestawień czy wykresów</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>

670	<p>MOLO/PIRS</p> <p>Ta szpecąca konstrukcja MOLE która dla złagodzenia wyobrazenie zyskała miano MOLO powinna w swoim projekcie po zakończeniu budowy posiadać funkcje usługowe. W przeciwnym razie pozostanie rdzewiejącą konstrukcją. W celach zaś usługowych będzie zadbana oraz oświetlona. Poprzez funkcję usługową będzie służyć ludziom i będzie z tego powodu będzie akceptowalna społecznie.</p> <p>Przy moło inwestor winien zbudować marinę, aby region gminy Choczewo zyskał na konkurencyjności w porównaniu do pobliskich miejscowości jak Łeba, Dębki czy nawet Władysławowo.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>MOLF (z ang. Materials Off-Loading Facility) stanowi część infrastruktury towarzyszącej, która nie jest przedmiotem niniejszego postępowania. Wnioskodawca w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie Urząd Morski w Gdyni. Prowadząc w raporcie analizy oddziaływania na środowisko wód morskich oraz kwestie społeczne w ramach oddziaływania skumulowanego założono, że konstrukcja MOLF po zakończeniu fazy budowy zostanie udostępniona do użytku publicznego.</p>
671	<p>Najbardziej obawiamy się rozpoczęcia oraz zaniechania budowy ze względu na brak środków. Wówczas gmina, mieszkańcy oraz inwestorzy nie będą mieli ani turystów ani podatków.</p> <p>Proszę o przedstawienie modelu finansowania przedsięwzięcia, kosztów ewentualnych kredytów oraz kosztu kilowatogodziny prądu z elektrowni.</p> <p>Do tej pory nikt z PEJ ani Ministerstwa Klimatu nie odniósł się do tego zagadnienia a z odbytych licznych spotkań z fachowcami wiem, że inwestycja winna być także uzasadniona ekonomicznie oraz społecznie. Na posiedzeniu Senackiej Nadzwyczajnej Komisji Do Spraw Klimatu w dniu 07.02.2023 roku byli ministrowie środowiska w stanie spoczynku oraz strona społeczna przedstawiały swoje wyliczenia wskazujące na koszt budowy elektrowni wraz z infrastrukturą towarzyszącą w tym linią przesyłową na 500 mld a nawet bilion złotych. Brak informacji na temat i biznes planu, w tym kosztu KWh dla odbiorcy końcowego sugerują, że taka analiza albo nie została przedstawiona albo jest niekorzystna</p> <p>Podając ze ekspertem Greenpeace Panem ██████████</p> <p>„w 2012 roku Bułgaria musiała przerwać budowę EJ w Belene, ponieważ koszty wzrosły z 3,4 mld do ponad 10 mld EURO... Nowa elektrownia w Finlandii miała kosztować 3,2 mld, ale suma zwiększyła się o ponad 8,5 mld EURO.”</p> <p>Ten cytat wykazuje, że w celu uzyskania akceptacji społecznej zanizane są koszty budowy elektrowni jądrowych, niestety potem trzeba sporo dołożyć, bądź zaniechać dalszej budowy</p> <p>Czy inwestor może się zatem odnieść również do tej kwestii. Czy posiada finansowanie na wypadek podwojenia się, lub potrojenia się kosztów budowy inwestycji?</p> <p>Interesuje nas też los Koła łowieckiego Słonka, w którego życiu uczestniczy wielu mieszkańców gminy Choczewo</p> <p>Czy PEJ we współpracy z Lasami Państwowymi zamierza w tej samej gminie (być może na terenach należących do skarbu państwa) zorganizować dla nich nowe łowiska. Łowiectwo to część kultury i tradycji naszego narodu- w tym kulinarniej, której społeczność lokalna nie powinna być pozbawiona.</p> <p>Czy w przypadku, kiedy członek Koła łowieckiego Słonka Gdańsk, którego tereny zostaną odebrane na potrzebę budowy EJ będzie musiał wpłacić wpisowe do nowego Koła łowieckiego działającego w innym rejonie gminy Choczewo, PEJ pokryje takie wpisowe.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy</p> <p>Kwestia dotyczące modelu finansowego dla realizacji przedsięwzięcia jest poza zakresem niniejszego postępowania administracyjnego.</p> <p>Zgodnie z art. 10b ust. 3 pkt 2 p.e. do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla obiektów energetyki jądrowej i infrastruktury towarzyszącej nie opracowuje się i nie załącza analizy kosztów i korzyści</p> <p>W tomie V, w rozdziale V.2.2 przeprowadzono analizę porównawczą wariantów lokalizacyjnych, w ramach której wzięto również pod uwagę uwarunkowania finansowe obejmujące kryteria związane z nakładami inwestycyjnymi (CAPEX) oraz kosztami operacyjnymi (OPEX).</p>
672	<p>Rozwój turystyki:</p> <p>Na kilku spotkaniach informacyjnych PEJ zapewnił lokalną społeczność żyjącą bezpośrednio lub pośrednio z turystyki o rozwoju tego sektora pod nazwą turystyka atomowa. Tak się składa, że mamy w swoich szeregach hotelarzy i przedsiębiorców turystycznych, którzy od ponad 25 lat pracują w tej branży. Brali oni udział również w licznych targach turystycznych krajowych oraz zagranicznych w tym największych</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 158.</p>

	<p>targach turystycznych świata ITB w Berlinie. Nigdzie i nigdy nie spotkali się oni z hasłem turystyki atomowej. Prosimy inwestora o podanie nazw firm specjalizujących się w tzw. „turystyce atomowej”, abyśmy mogli zapoznać się z ich produktem i być może faktycznie dostrzeżemy wówczas potencjał do rozwoju lokalnej turystyki w tym kierunku.</p> <p>Wnioskujemy (jeśli PEJ zacznie jakieś prace) o:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zatrzymanie prac co roku na okres 01.06-30.09.2023 roku oraz na czas długich weekendów (majówka, Boże Ciało), – Zapewnienie utwardzonej i zacienionej drzewami drogi na plażę zastępczą w Słajszewie, Sasinie oraz Lubiatowie- Kopalinie wraz z zadaszonymi wiatami wypoczynkowymi oraz śmietnikami wraz z drogą samochodową biegnącą równoległe do drogi rowerowej (obie powinny być oddalone od siebie o jakieś 100 m, oraz parkingu dla samochodów przy plażach (być może mogą to być nowe plaże) a w celu zwiększenia ich konkurencyjności plaże powinny być wyposażone w punkty WC, punkty gastronomiczne oraz punkty widokowe, – Darmowe melekсы dla wszystkich gości/turystów sołectwa Słajszewo/Biebrowo na wyznaczone nowe plaże. <p>Postulujemy, zamiast elektrowni, wybudować muzeum nadmorskich torfowisk, z uwzględnieniem wpływu moreny czołowej, historii osadnictwa i prehistorii naszych ziem. To na pewno przyciągnie turystów, a nie zabetonowany kilkukilometrowy pas wybrzeża.</p> <p>Nie wolno niszczyć przyrody w imię ochrony klimatu. W naszym kraju jest wiele miejsc zdegradowanych przez przemysł i tam postulujcie inwestorom dalszą destrukcję środowiska. Na całym świecie tereny dziewicze znajdują się pod ochroną. Jest ich coraz mniej, więc nie przykładajcie Państwo ręki do tego, żeby tworzyć kolejną „betonozę”</p>	
673	<p>Wyrażam niezgodę na rozmieszczenie elektrowni jądrowej w lokalizacji Lubiatowo-Kopalino (Słajszewo), gm. Choczewo.</p> <p>We wspomnianej lokalizacji znajdują się bory bażynowe unikatowe w skali kraju i Europy, wydmy z psammofilną roślinnością, i wspaniałe tereny rekreacyjne determinowane bliskością morza</p> <p>W wyniku planowanej inwestycji (niewątpliwie potrzebnej w skali kraju, ale na terenach przemysłowych lub nieużytkach, w rejonie z dostępnością do infrastruktury i odbiorców docelowych), te dobra przyrody, które powinny zostać zachowane dla przyszłych pokoleń, ulegną zniszczeniu.</p> <p>Zagrożenie stanowi również wpływ inwestycji na ocieplenie wód morskich, zaburzenie procesów zachodzących w strefie litoralnej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście środowiska przyrodniczego - odpowiedź jak w uwadze nr 88.</p> <p>W przypadku wariantu 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino, obiekty elektrowni jądrowej wchodzące w zakres przedmiotowego przedsięwzięcia będą zlokalizowane poza plażą. Dzięki temu w trakcie eksploatacji elektrowni jądrowej plaże nie zostaną wyłączone z użytkowania - będą ogólnie dostępne dla turystów i lokalnej społeczności. Podziemne rurociągi wody chłodzącej (doprowadzające i odprowadzające wodę morską do/z elektrowni) zostaną zrealizowane metodą bezwykopową – z wykorzystaniem maszyn TBM, dzięki czemu nie będzie konieczności wykonywania otwartych wykopów i niszczenia plaży. Dostęp do plaż podczas realizacji przedsięwzięcia również będzie zapewniony.</p> <p>W kontekście dot. wpływu odprowadzania wód chłodniczych do Morza Bałtyckiego – odpowiedź jak w uwadze nr 7.</p>
674	<p>W szczególności w Tomie IV raportu OOS wskazano na str. 208-211 warianty wycinki boru nadmorskiego (kilkaset hektarów), który powinien być dalej prawnie chroniony i związanych z tym oddziaływań, a także na str. 222-227 wpływ na środowisko przyrodnicze - zniszczenia wydmy, siedlisk roślin i zwierząt. Tego rodzaju oddziaływanie powinny być przyczynkiem do wstrzymania inwestycji w tym miejscu.</p> <p>Cały odcinek pobrzeża Bałtyku pomiędzy Łebą a Białogórą, i dalej Dębkami powinien być bezwzględnie chroniony, uwzględniając wymogi ochrony przyrody, a również dla podtrzymania lokalnego sektora turystyki aktywnej i agroturystyki, którym w przeciwnym razie grozi upadek.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Obszar wycinki lasu w wariantcie nr 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino i podwariantcie technicznym 1A, wskazanym jako preferowany do realizacji, będzie wynosił ok. 333 ha. Należy również wskazać, że teren konieczny dla eksploatacji, tj. po etapie budowy, będzie mniejszy i obejmie ok. 186 ha oraz obszar niezbędny do wylesienia na podstawie przepisów odrębnych i zaleceń przeciwpożarowych. Na pozostałym terenie zostaną wykonane nowe nasadzenia drzew i krzewów.</p> <p>W kontekście środowiska przyrodniczego – odpowiedź jak w uwadze nr 88.</p> <p>Zgodnie z zapisami raportu w wyniku prowadzenia prac ziemnych nastąpi zniszczenie profilu glebowego oraz przekształcenia przypowierzchniowych warstw geologicznych. Na terenie realizacji stwierdzono występowanie następujących form geomorfologicznych: plaże, wydmy. Wyżej wymienione formy występują prawie na całej długości wybrzeża Bałtyku. w związku z tym nie można ich uznać za unikalne. W związku z planowanymi pracami formy geomorfologiczne zostaną trwale przeobrażone lub zniszczone w miejscu prowadzenia prac budowlanych pod obiekty Elektrowni Jądrowej. Drażnienie kanałów metodą TBM będzie się odbywało minimum 3 metry poniżej średniego zagłębienia międzyrewowego, w związku z powyższym wykonanie kanałów metoda TMB nie będzie wpływać na morfologię powierzchni dna jak również w</p>

		<p>strefie przybrzeżnej nie spowoduje zagrożenia dla plaż i wydm oraz nie spowoduje ich zmian. Oddziaływanie na warstwy gruntów (struktury geologiczne) ograniczone będzie do powierzchni tarczy maszyny drążącej. Rozmiar przeobrażeń i zniszczeń zostanie maksymalnie ograniczony poprzez zastosowanie środków minimalizujących.</p> <p>W kontekście turystyki – odpowiedź jak w uwadze nr 158 i nr 294.</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
675	<p>Ostatecznym argumentem przeciwko inwestycji jest fakt, że planowana jest w obrębie obszaru chronionego krajobrazu (co de facto oznacza jego likwidację !) i na bezpośrednim styku z obszarem Natura 2000 oraz rezerwatem Mierzeja Sarbska. Ponadto w bliskim sąsiedztwie znajduje się Słowiński Park Narodowy.</p> <p>Gorąco apeluję do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska o odrzuceniu raportu oddziaływania na środowisko w formie przedstawionej przez Polskie Elektrownie Jądrowe sp. z o.o. z preferencją dla lokalizacji Lubiatowo-Kopalino (Słajszewo) w gminie Choczewo.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu – odpowiedź jak w uwadze nr 39.</p> <p>W kontekście obszaru Natura 2000 Mierzeja Sarbska – odpowiedź jak w uwadze nr 2.</p> <p>Rezerwat przyrody Mierzeja Sarbska nie znajduje się „na bezpośrednim styku” z inwestycją. Znajduje się on w odległości ok. 5 km na zachód. Odnośnie natomiast Słowińskiego Parku Narodowego - w odległości ok. 3 km na zachód znajduje się jego otulina.</p>
676	<p>Bardzo zła lokalizacja, dewastacja lokalnego dobra naturalnego.</p> <p>W okolicy duża liczba terenów turystycznych, które zniknął w momencie wybudowania elektrowni.</p> <p>Kto będą zwracać za straty wynikające z braku turystów, kto wróci, za kredyty, które były zaciągnięte na długie lata pod inwestycje kiedy jeszcze nie było mowy o elektrowni. Jak chce Państwo oszacować straty dla mieszkańców i jaka będzie rekompensata.</p> <p>Na koniec najważniejsze, jak Państwo ma zamiar zabezpieczyć i chronić obszar w przypadku wojny? Będzie to infrastruktura krytyczna. Jak wpłynie zabezpieczenie terenu elektrowni na życie mieszkańców?</p> <p>Jest jeszcze dużo pytań, które można zadać, a brak odpowiedzi.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 158 i nr 294.</p> <p>Celem jest wykorzystanie lokalnego potencjału w każdym sektorze, tj. zatrudnienia, usług, oraz wykorzystania lokalnej bazy noclegowej. Jak wskazano w raporcie należy spodziewać się, że część mieszkańców będzie np. zainteresowana wynajęciem miejsc noclegowych na potrzeby pracowników (zmiana wynajęcia z sezonowego na całoroczne), a część będzie chciała pozostać przy dotychczasowym wynajmie dla turystów.</p> <p>W odniesieniu do kwestii rekompensat, należy wskazać, że przedmiotowe zagadnienie nie jest rozstrzygane w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p> <p>W kontekście odporności planowanej elektrowni na zagrożenia zewnętrzne - odpowiedź jak w uwadze nr 164.</p>
677	<p>Wyrażam swój sprzeciw dla elektrowni w Lubiatowie/Kopalinie!</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Opinia nie została poparta argumentami merytorycznymi, w związku z czym organ nie jest w stanie się do niej odnieść.</p>
678	<p>Szanowni Państwo, proszę przeanalizować wybór lokalizacji elektrowni atomowej w gminie Choczewo. To jest jedno z najpiękniejszych miejsc w naszym kraju, zjawiskowe, zapierające dech w piersiach. Od lat odpoczywamy w Lubiatowie i Kopalinie. W Kopalinie mieszkają nasi przyjaciele. Polska może się chwalić, że ma takie naturalne piękno. Elektrownia nieodwracalnie zniszczy dzikość tego unikatowego miejsca. Promujmy, nie niszczy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
679	<p>Budowa elektrowni jądrowej na najpiękniejszych i najczystszych terenach w Polsce, w miejscu siedlisk chronionych gatunków zwierząt, ostatnich dzikich plaż - to zbrodnia. Jeśli do niej dojdzie, nie wybaczą nam tego nasze dzieci i wnuki. Myślę, że decyzję o tej lokalizacji podejmują nad swoimi biurkami ludzie, którzy nigdy nie widzieli tych terenów, bo są to najpiękniejsze miejsca w Polsce. Budujcie elektrownie jądrowe tam, gdzie już zdevastowano środowisko naturalne a nie tam, gdzie są zachowane ostatnie czyste enklawy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
680	<p>Słajszewo to nie miejsce na elektrownię atomową. Stop dla atomu w Choczewie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
681	<p>Elektrownia- protest Nie dla elektrowni w Choczewie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Opinia nie została poparta argumentami merytorycznymi, w związku z czym organ nie jest w stanie się do niej odnieść.</p>
682	<p>Nie dla elektrowni w Choczewie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Opinia nie została poparta argumentami merytorycznymi, w związku z czym organ nie jest w stanie się do niej odnieść.</p>

683	<p>Budowa elektrowni całkowicie i NIEODWRACALNIE zniszczy tamtejszy wyjątkowy i niepowtarzalny ekosystem. Kolejnym pokoleniom bezpowrotnie odebrana będzie szansa na poznanie unikatowej nadbałtyckiej natury. Totalna destrukcja tych terenów spowodowana budową elektrowni może być porównana tylko do katastrofy ekologicznej.</p> <p>Niszcząc nie tylko to co jest na lądzie ale i także ekosystem Bałtyku, poprzez podniesienie temperatury wody. Inwestycje przemysłowe, nawet te niezbędne dla gospodarki, nie powinny być lokalizowane w miejscach przyrodniczych jedynych w swoim rodzaju i niszczyć ekosystem, od którego zależy dalsze życie na ziemi. Na koniec, pragnę podkreślić, że dla miejscowych mieszkańców planowana inwestycja będzie prawdziwą traumą i gehenną, od których nie uchronią ich nawet najwyższe rekompensaty finansów.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 609.</p>
684	<p>Biorąc pod uwagę nazwę Pana stanowiska, spodziewałabym się, że ŚRODOWISKO i jego OCHRONA to sprawy, którymi się Pan zajmuje. Czy był Pan kiedykolwiek w Słajszewie? Spacerował Pan po lesie rosnącym wzdłuż plaży?</p> <p>Oglądał Pan przepiękne wydmy? Ma Pan świadomość, że w tym rejonie są jedne z najpiękniejszych polskich plaż? Szerokie, z cudownym piaskiem i nie skażone „komercją” — budkami z goframi i chińskimi pamiątkami. Czy tylko dlatego, że są to miejsca nieodkryte jeszcze przez tłumy turystów, można je unicestwić?</p> <p>Jedząc od lat w te rejony, nie przypuszczałam, że takie miejsca można zniszczyć! Że moje wnuki obejrzą je tylko na zdjęciach i będą się zastanawiały, kto dopuścił do ich unicestwienia</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
685	<p>Czy Dyrekcja uwzględniła budowę kolejnych linii przesyłowych wysokiego napięcia, pod które trzeba będzie wyciąć kolejne lasy?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, poza zakresem sprawy Linie elektroenergetyczne 400 kV do wyprowadzenia mocy z elektrowni jądrowej do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE), stanowiące inwestycję towarzyszącą w myśl u.o.e.j., będą przedmiotem odrębnego postępowania administracyjnego w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p>
686	<p>Stanowczo protestujemy przeciwko budowie elektrowni atomowej w obszarze nadbałtyckich plaż Słajszewo, Kopalino, Lubiatowo, w gminie Choczewo.</p> <p>Budowa elektrowni całkowicie i NIEODWRACALNIE zniszczy tamtejszy wyjątkowy i niepowtarzalny ekosystem. Kolejnym pokoleniom bezpowrotnie odebrana będzie szansa na poznanie unikatowej nadbałtyckiej natury. Totalna destrukcja tych terenów spowodowana budową elektrowni może być porównana tylko do katastrofy ekologicznej.</p> <p>Niszcząc nie tylko to co jest na lądzie ale i także ekosystem Bałtyku, poprzez podniesienie temperatury wody. Inwestycje przemysłowe, nawet te niezbędne dla gospodarki, nie powinny być lokalizowane w miejscach przyrodniczych jedynych w swoim rodzaju i niszczyć ekosystem, od którego zależy dalsze życie na ziemi. Na koniec, pragnę podkreślić, że dla miejscowych mieszkańców planowana inwestycja będzie prawdziwą traumą i gehenną, od których nie uchronią ich nawet najwyższe rekompensaty finansów</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 609.</p>
687	<p>Zwracam się z gorącym apelem i formalnym wnioskiem przeciwko planom budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w rejonach Choczewa, Gniewina oraz Krokowa. Moim celem jest wyrażenie głębokiego niezadowolenia z tego projektu i przedstawienie poważnych argumentów przeciwko jego realizacji, ze szczególnym naciskiem na ochronę środowiska i przyrody.</p> <p>Argumenty, które podnoszę, obejmują:</p> <p>Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. W kontekście bioróżnorodności - odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>

	niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.	
688	Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.
689	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.
690	Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analiza oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.
691	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównowazonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 333.
692	Proszę nie budujcie elektrowni nad pięknym wybrzeżem Bałtyku w gminie Choczewo. Tam są piękne, dzikie plaże, lasy, wspaniałe widoki na i z latarni Stilo. Proszę, nie niszczyć tego.	Uwaga nieuwzględniona Opinia nie została poparta argumentami merytorycznymi, w związku z czym organ nie jest w stanie się do niej odnieść.
693	Jest dla mnie zrozumiałe, że musimy odejść od węgla i szukać innych źródeł energii. Jest dla mnie zrozumiałe, że wybór idzie w kierunku atomu przy ciągłym wzroście zapotrzebowania na energię - nie kwestionuję tego. Nie rozumiem jednak dlaczego wybieramy jeden z najpiękniejszych odcinków polskiego wybrzeża i dzielimy go trochę na pół aby znaleźć miejsce dla inwestycji jądrowej? Nie rozumiem dlaczego nie jesteśmy w stanie znaleźć lepszego, odizolowanego miejsca, które nie będzie kompromisem dla natury i obszarów krajobrazowych? Nie rozumiem dlaczego jesteśmy w stanie wyciąć tyle hektarów lasów pod inwestycję w czasach kiedy powinno się chronić każde drzewo?	Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5. Teren konieczny dla eksploatacji, tj. po etapie budowy, będzie mniejszy i obejmie ok. 186 ha oraz obszar niezbędny do wylesienia na podstawie przepisów odrębnych i zaleceń przeciwpożarowych. Na pozostałym terenie zostaną wykonane nowe nasadzenia drzew i krzewów.

	<p>Nie rozumiem czemu wybiera i celuje się w miejsce które swoimi walorami jest równie cenne jak Park Narodowy?</p> <p>Nie rozumiem dlaczego celujemy w region który tak dobrze pomaga uciec od świata codziennego i odpocząć?</p> <p>Nie rozumiem dlaczego przeszkodzimy tej lokalizacji przed dalszym rozwojem agroturystyki i dobrego wypoczynku, jest tego coraz mniej.</p> <p>Powyższym wyrażam swój sprzeciw przeciwko budowie elektrowni atomowej w tej lokalizacji.</p>	
694	<p>Chciałabym wyrazić głęboki sprzeciw wobec planowanej budowie elektrowni atomowej na obszarze gminy Choczewo. Jestem przekonany, że ten projekt będzie prowadzić do negatywnych skutków dla pejzażu, naturalnego ekosystemu i branży turystycznej w tym rejonie.</p> <p>Inwestycja związana z budową elektrowni będzie wywierać trwały wpływ na charakter urokliwego, naturalnego terenu w gminie Choczewo, który stanowi wartość dla wszystkich obywateli naszego kraju. Projekt wzniesienia elektrowni jądrowej wymaga usunięcia znacznej części chronionego lasu, który obecnie podlega programowi Natura 2000. Delikatny ekosystem Morza Bałtyckiego, obecnie jedno z najszybciej się ocieplających mórz na świecie, będzie narażony na negatywne skutki po wzniesieniu reaktorów jądrowych na tym obszarze, co pogłębi istniejący już problem. To wyrażnie sprzeczne z naszymi wysiłkami na rzecz ochrony przyrody i zachowania różnorodności biologicznej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wpływu planowanego przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p> <p>W kontekście środowiska przyrodniczego – odpowiedź jak w uwadze nr 88.</p> <p>W kontekście wycinki chronionego lasu – odpowiedź jak w uwadze nr 484.</p> <p>W kontekście turystyki – odpowiedź jak w uwadze nr 158 i nr 294.</p>
695	<p>Turystyka odgrywa kluczową rolę w gospodarce pomorskiego regionu, przyciągając licznych gości z kraju i zagranicy. Uruchomienie elektrowni jądrowej zniszczy obszar i zredukuje atrakcyjność turystyczną regionu do zera.</p> <p>Apeluję o podjęcie odpowiedzialnej i perspektywicznej decyzji, która uwzględni nie tylko kwestie energetyczne, lecz również szeroko zakrojone konsekwencje dla środowiska, krajobrazu i lokalnej gospodarki, dążąc do wyboru opcji, która najlepiej służy interesom mieszkańców oraz przyszłych pokoleń.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 158 i nr 294.</p>
696	<p>Uważam, że elektrownia jądrowa nie powinna stanąć w gm. Choczewo ani w żadnej innej lokalizacji bezpośrednio nad brzegiem Morza Bałtyckiego.</p> <p>Uważam, że inwestycja, zrealizowana nad brzegiem morza w bezpośrednim sąsiedztwie wsi Słajszewo, będzie miała poważne i negatywne konsekwencje dla gospodarki, środowiska i społeczności w gm. Choczewo i w gminach przyległych.</p> <p>Przede wszystkim, jest to rejon turystyczny, mieszkańcy dużo zainwestowali w rozwój bazy noclegowej i usług dla turystów, a lokalizacja elektrowni w Słajszewie całkowicie odetnie wieś od dostępu do morza i obniży atrakcyjność całej okolicy dla turystów.</p> <p>Ponadto, budowa elektrowni jest niekorzystna pod względem środowiskowym - pod budowę zostanie wycięty duży fragment przepięknego lasu - tym samym nastąpi utrata siedlisk i zamknięcie korytarzy migracyjnych dla zwierząt.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 158 i nr 294</p> <p>W kontekście gatunków zwierząt i ich siedlisk – odpowiedź jak w uwadze nr 226.</p> <p>W kontekście korytarzy migracyjnych zwierząt - odpowiedź jak w uwadze nr 44.</p>
697	<p>Stanowczo protestujemy przeciwko budowie elektrowni atomowej w obszarze nadbałtyckich plaż Słajszewo, Kopalino, Lubiatowo, w gminie Choczewo.</p> <p>Od 20 lat (od mojego urodzenia) regularnie spędzam w tym miejscu wakacje z moją rodziną. Budowa elektrowni na zawsze pozbawi moją i inne rodziny pobytu w tym pięknym miejscu.</p> <p>Co bardziej istotne, budowa elektrowni całkowicie i NIEODWRACALNIE zniszczy tamtejszy wyjątkowy i niepowtarzalny ekosystem. Kolejnym pokoleniom bezpowrotnie odebrana będzie szansa na poznanie unikatowej nadbałtyckiej natury.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 609.</p>

	<p>Totalna destrukcja tych terenów spowodowana budową elektrowni może być porównana tylko do katastrofy ekologicznej.</p> <p>Niszczą nie tylko to co jest na lądzie ale i także ekosystem Bałtyku, poprzez podniesienie temperatury wody. Inwestycje przemysłowe, nawet te niezbędne dla gospodarki, nie powinny być lokalizowane w miejscach przyrodniczych jedynych w swoim rodzaju i niszczyć ekosystem, od którego zależy dalsze życie na ziemi. Na koniec, pragnę podkreślić, że dla miejscowych mieszkańców planowana inwestycja będzie prawdziwą traumą i gehenną, od których nie uchronią ich nawet najwyższe rekompensaty finansów.</p>	
698	Wyrażam całkowity sprzeciw dla Elektrowni atomowej w Śląszewie.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Opinia nie została poparta argumentami merytorycznymi, w związku z czym organ nie jest w stanie się do niej odnieść.</p>
699	<p>Chciałabym wyrazić sprzeciw przeciwko budowie elektrowni atomowej w Śląszewie.</p> <p>Obszar pod planowaną elektrownie to najpiękniejszy fragment polskiego wybrzeża. Budowa zniszczy piękne lasy, zniszczy turystykę i będzie zagrożeniem dla całego obszaru.</p> <p>Cały świat wycofuje się z budowy elektrowni a Polska chce budować. Absurd.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 158 i nr 294.</p> <p>W kontekście zasadności realizacji przedsięwzięcia - odpowiedź jak w uwadze nr 8.</p>
700	<p>Proponowana lokalizacja elektrowni jądrowej na obszarze gmin Choczewo lub Gniewino i Krokowa w wariantcie 1 Lubiatowo-Kopalino jest ze wszech miar zła dla środowiska</p> <p>Jest to obszar przyrodniczo cenny, nie tylko w mojej ocenie, ale również miejscowe nadleśnictwo zachwala walory tych terenów chwając się unikatowymi siedliskami. Tak więc niezbędna, w celu budowy elektrowni, wycinka wielu hektarów cennych lasów godzi w zasady odpowiedzialnej ochrony środowiska.</p> <p>Dodatkowo teren budowy, jak i samą elektrownię, trzeba odpowiednio skomunikować i wybudować infrastrukturę towarzyszącą co wywoła również degradację obszarów sąsiednich, wiejskich gmin i zaburzy sposób ich funkcjonowania oraz krajobraz kulturowy regionu, a także niejednokrotnie przyczyni się do zrujnowania fundamentów ekonomicznych tamtejszych mieszkańców (turystyka, rolnictwo).</p> <p>Posadowienie takiego obiektu z dala od przemysłu, w terenie ubogim w infrastrukturę jest pomyłką, nie tylko ze względu na degradację cennych terenów, ale także z powodu strat energii podczas przesyłu. Dodatkowo tereny nadmorskie dysponują świetnymi warunkami dla OZE, umiejscowienie głównych źródeł energii w jednym terenie nie jest słuszne ze względów strategicznych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 158 i nr 294.</p>
701	<p>Wielka budowla jaką jest EJ wymaga posadowienia na mocnych fundamentach, a budowa jest przewidziana w terenie o wysokim poziomie wód gruntowych. Konieczność odpompowywania wody z terenu budowy spowoduje obniżenie wód gruntowych w sąsiadujących lokalizacjach-obszarach Natura 2000 (gdzie chronione są m.in. stanowiska roślin bagiennych takich jak wrzosiec bagienny, bagno zwyczajne, woskownica europejska) oraz na terenach rolniczych</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wpływu inwestycji na wody podziemne - odpowiedź jak w uwadze nr 304.</p>
702	<p>Sam pomysł chłodzenia bloków EJ wodą z Bałtyku też nie wzbudza entuzjazmu. Jako osoba mieszkająca nad morzem wiem jak podgrzanie wody wpływa na ekosystem naszego morza. Wystarczy niewielki wzrost temperatury latem, a pojawiają się tzw. zakwity sinic uniemożliwiające korzystanie z kąpielni morskich- tereny turystyczne! Nie chcemy tego doświadczać teraz również na otwartym morzu</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście dot. wzrostu temperatury wód morskich i zakwitu sinic - odpowiedź jak w uwadze nr 105, nr 109 oraz 110 i nr 111.</p>

703	Budowa w proponowanej lokalizacji zaburzy ciągłość polskiego wybrzeża oraz cennych szlaków turystycznych promowanych przez Polską Organizację Turystyczną, które są jedną z głównych przyrodniczych atrakcji Polski. Moim zdaniem EJ powinna zostać posadowiona w terenie już zdegradowanym, o dobrej komunikacji, nigdy w okolicach cennych przyrodniczo.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 158 i nr 294.
704	Proponowana lokalizacja elektrowni jądrowej na obszarze gmin Choczewo lub Gniewino i Krokowa w wariantcie 1 Lubiatowo-Kopalino jest ze wszech miar zła dla środowiska. Jest to obszar przyrodniczo cenny, nie tylko w mojej ocenie, ale również miejscowe nadleśnictwo zachwala walory tych terenów chwając się unikatowymi siedliskami. Tak więc niezbędna, w celu budowy elektrowni, wycinka wielu hektarów cennych lasów godzi w zasady odpowiedzialnej ochrony środowiska. Dodatkowo teren budowy, jak i samą elektrownię, trzeba odpowiednio skomunikować i wybudować infrastrukturę towarzyszącą co wywoła również degradację obszarów sąsiednich, wiejskich gmin i zaburzy sposób ich funkcjonowania oraz krajobraz kulturowy regionu, a także niejednokrotnie przyczyni się do zrujnowania fundamentów ekonomicznych tamtejszych mieszkańców (turystyka, rolnictwo). Posadowienie takiego obiektu z dala od przemysłu, w terenie ubogim w infrastrukturę jest pomyłką, nie tylko ze względu na degradację cennych terenów, ale także z powodu strat energii podczas przesyłu. Dodatkowo tereny nadmorskie dysponują świetnymi warunkami dla OZE, umiejscowienie głównych źródeł energii w jednym terenie nie jest słuszne ze względów strategicznych	Uwaga nieuwzględniona W kontekście lokalizacji elektrowni w gminie Choczewo – odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 158 i nr 294. Budowa dróg i kolei tworzących infrastrukturę towarzyszącą nie jest objęta przedmiotowym wnioskiem. Szczegółowe dane dotyczące infrastruktury towarzyszącej będą przedmiotem odrębnych postępowań administracyjnych w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w których wnioskodawcy przedstawią szczegółowe dane odnośnie przebiegu tych inwestycji ich przepustowości oraz wpływu na środowisko. W kontekście oddziaływań skumulowanych na gospodarkę oraz sytuację ludzi – odpowiedź tożsama z odpowiedzią na uwagę nr 659. Budowa infrastruktury towarzyszącej na potrzeby elektrowni jądrowej stanowić będzie wartość dodaną, z której korzystać będzie społeczność lokalna. W dłuższej perspektywie czasu wpłynie ona na dostępność do północnej części powiatu wejherowskiego i lęborskiego, co zwiększy jej atrakcyjność i umożliwi przyszły rozwój. Dotychczas Pomorze było głównie konsumentem energii. Biorąc pod uwagę powyższe należy podkreślić, że proces wyboru lokalizacji dla budowy EJ został przeprowadzony przy dochowaniu najwyższej staranności i z uwzględnieniem wszelkich dostępnych w tym zakresie wytycznych oraz dobrych praktyk, a także ze świadomością konieczności zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego na terenie Polski i krajów z nią sąsiadujących.
705	Wielka budowla jaką jest EJ wymaga posadowienia na mocnych fundamentach, a budowa jest przewidziana w terenie o wysokim poziomie wód gruntowych. Konieczność odpompowywania wody z terenu budowy spowoduje obniżenie wód gruntowych w sąsiadujących lokalizacjach-obszarach Natura 2000 (gdzie chronione są m.in. stanowiska roślin bagiennych takich jak wrzosiec bagienny, bagno zwyczajne, woskownica europejska) oraz na terenach rolniczych.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 304.
766	Sam pomysł chłodzenia bloków EJ wodą z Bałtyku też nie wzbudza entuzjazmu. Jako osoba mieszkająca nad morzem wiem jak podgrzanie wody wpływa na ekosystem naszego morza. Wystarczy niewielki wzrost temperatury latem, a pojawiają się tzw. zakwity sinic uniemożliwiające korzystanie z kąpeli morskich- tereny turystyczne! Nie chcemy tego doświadczać teraz również na otwartym morzu.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście dot. wzrostu temperatury wód morskich i zakwitu sinic - odpowiedź jak w uwadze nr 105, nr 109 oraz 110 i nr 111.
707	Budowa w proponowanej lokalizacji zaburzy ciągłość polskiego wybrzeża oraz cennych szlaków turystycznych promowanych przez Polską Organizację Turystyczną, które są jedną z głównych przyrodniczych atrakcji Polski. Moim zdaniem EJ powinna zostać posadowiona w terenie już zdegradowanym, o dobrej komunikacji, nigdy w okolicach cennych przyrodniczo.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście lokalizacji elektrowni w gminie Choczewo – odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 158 i nr 294.
708	Jako mieszkanka Pomorza i od ponad 30 lat związana z terenami nadmorskimi w Gminie Choczewo (moi rodzice są właścicielami działki rekreacyjnej w Kopalinie od 1989r.) nie godzę się na wybór lokalizacji dla budowy elektrowni jądrowej (EJ) w odcinku nadmorskim Lubiatowo-Kopalino (Śląszewo). Jest to wyjątkowo cenny przyrodniczo i krajobrazowo obszar Polski i realizacja tak poważnej i skomplikowanej inwestycji jaką będzie EJ, nawet przy zachowaniu różnych działań kompensacyjno-ochronnych, spowoduje poważne naruszenie równowagi w środowisku naturalnym bezpośrednio na obszarze gminy Choczewo, ale również na większym obszarze, w tym ekosystemu jakim jest Morze Bałtyckie.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście lokalizacji elektrowni w gminie Choczewo – odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście wpływu realizacji przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze – odpowiedź jak w uwadze nr 88. W kontekście wpływu na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45.

	Będzie to miało poważne konsekwencje dla fauny i flory oraz ludzi w perspektywie nadchodzących dekad	
709	<p>W dobie kiedy nasza cywilizacja powinna w trybie natychmiastowym zahamować dramatyczne zmiany zachodzące w sferze klimatu na globie ziemskim, trudno uwierzyć w to że urzędnicy i specjaliści od zagadnień środowiskowych byli zdolni wytypować ten unikatowy skrawek naszego kraju pod inwestycję EJ, a teraz dążą do wydania pozytywnej opinii środowiskowej dla niej.</p> <p>Nie jestem fachowcem w dziedzinie inżynierii i nauk przyrodniczych, ale wystarczy posłuchać opinii/ wypowiedzi naukowców odnoszących się do zamiaru budowy EJ na polskim wybrzeżu Bałtyku oraz przynajmniej raz odwiedzić okolice miejscowości Kopalino-Lubiatowo: cudowne piaszczyste plaże, wydmy, lasy znajdujące się w Obszarze NATURA 2000 i obejmujące siedliska zagrożonych gatunków ptactwa (np. sieweczka) etc., aby porzucić ideę 'atomu' w tak unikatowym miejscu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście lokalizacji elektrowni w gminie Choczewo – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście wzajemnych oddziaływań pomiędzy klimatem a przedsięwzięciem – odpowiedź jak w uwagach nr 68, 73, 74, 79.</p> <p>Jednym z celów polskiej polityki klimatyczno-energetycznej jest redukcja emisji gazów cieplarnianych. „Polska Polityka Energetyczna do 2040 r.” opisuje założenia osiągnięcia neutralności klimatycznej oraz cele szczegółowe to umożliwiające. Jednym z nich jest rozwój energetyki jądrowej. Tym samym realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia sprzyja ograniczeniu zmian klimatu. Oddziaływanie przedsięwzięcia na klimat przeanalizowano w raporcie tom IV, rozdział IV.3.</p>
710	<p>Idea Zrównoważonego Rozwoju świata powinna uwzględniać trzy obszary: środowisko, kwestie społeczne i ekonomiczne. Są one ze sobą powiązane i muszą być traktowane z poszanowaniem, świat odchodzi od budowania wielkich i skumulowanych w jednym miejscu technicznych budowli, inwestując coraz częściej w źródła rozproszone. Budowa planowanej obecnie Pierwszej Elektrowni Jądrowej w Polsce to inwestycja spóźniona w skali świata, ale nadal o wysokim koszcie inwestycyjnym, pomimo równoległe planowanej w pobliżu budowie Morskiej Farmy Wiatrowej z jej stacjami elektroenergetycznymi odbierającymi energię z tychże wiatraków.</p> <p>Taka inwestycja może bezpowrotnie zniszczyć walory środowiskowe Gminy Choczewo, Obszar Chronionego Krajobrazu (Natura 2000 Mierzeja Sarbska PLH 220018 i Natura 2000 Białogóra PLH 220003) tereny nadmorskie i obszary morskie. Wielu z nas tych, dla których nieobojętna jest ochrona środowiska, przyrodników i mieszkańców tych pięknych i przyrodniczo cennych terenów niepokoją planowane niszczycielskie działania.</p> <p>Wycinka cennych dla lokalnych ekosystemów lasów bazyńowych, osuszanie terenów bagnistych, mokradeł, zabudowa kanału rzeki Chełst, ingerencja w użytki ekologiczne Gajówka i Osoczne Oczko.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście zrównoważonego rozwoju – odpowiedź jak w uwadze nr 46.</p> <p>W kontekście wpływu realizacji przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze – odpowiedź jak w uwadze nr 88.</p> <p>W kontekście obszarów Natura 2000 - odpowiedź jak w uwadze nr 13.</p> <p>W kontekście wycinki drzew – odpowiedź jak w uwadze nr 4.</p> <p>W kontekście wpływu na wody podziemne – odpowiedź jak w uwadze nr 304.</p> <p>W kwestii kanału rzeki Chełst, tj. Kanału Biebrowskiego, należy wyjaśnić, że jedyną ingerencją przedsięwzięcia w ten ciek będzie budowa punktowego obiektu jakim jest wylot kanału wód opadowo-roztopowych z jego terenu. Ponadto zaproponowano w raporcie jako działanie mitygujące dla Kanału Biebrowskiego ustanowienie strefy buforowej, oddzielającej go od bezpośrednich oddziaływań przedsięwzięcia.</p> <p>W odniesieniu do zidentyfikowanych użytków ekologicznych w buforze 5 km od miejsca realizacji przedsięwzięcia nie przewiduje się występowania oddziaływań mogących wpłynąć na uszczerbek w różnorodności biologicznej tych obszarów chronionych. Najbliżej w stosunku do miejsca realizacji przedsięwzięcia (tj. w odległości ok. 800 metrów na południowy wschód) znajdują się dwa użytki ekologiczne „Gajówka” i „Osoczne Oczko”. Przyjęto, że wszystkie zidentyfikowane oddziaływania ograniczone zostaną do granicy miejsca realizacji przedsięwzięcia, natomiast dystans ok. 800 m stanowi dodatkowy bufor dzielący je od czynników mogących stanowić potencjalne zagrożenie ze strony elektrowni.</p>
711	Niszczenie terenów wydmy (o tym, że miejsce wybrane pod lokalizację przyszłej el. jądrowej już od dawna stanowi wartość podlegającą ochronie, dowiadujemy się z różnych źródeł, np. z planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Mierzeja Sarbska i Białogóra)	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Miejsce realizacji przedsięwzięcia wyznaczono jako teren o zasięgu maksymalnym, niezbędnym dla prowadzenia działań związanych z budową i eksploatacją elektrowni i jego zmniejszenie nie jest możliwe. Wykorzystanie powierzchni tego obszaru, zarówno w fazie budowy jak i eksploatacji elektrowni, nie obejmie jego całości, a Spółka będzie podejmowała wszelkie działania do ograniczenia wielkości tych działań adekwatnie do koniecznych potrzeb związanych z realizacją/użytkowaniem przedsięwzięcia.</p> <p>Szerokość terenu realizacji inwestycji (na linii północ – południe) wynosi ok. 1,8 km, wobec czego ograniczenie światła funkcjonującego głównego korytarza ekologicznego (Korytarz Północny) przez przedsięwzięcie dotyczy ok. 33% jego szerokości. Tym samym bez jakiegokolwiek ingerencji pozostawione zostanie światło korytarza wynoszące ok. 430 m (obszar począwszy od linii brzegowej morza, aż do północnej granicy terenu wyznaczonego przez zewnętrzne ogrodzenie) Taka szerokość gwarantuje utrzymanie drożności i funkcjonalności korytarza, również dla dużych ssaków. Podczas eksploatacji teren ten nie będzie poddawany działaniom zakłócającym jego funkcjonowanie ani nie zaburzy jego funkcji. Kwestia zapewnienia drożności korytarza ekologicznego została ujęta w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w związku z tym Spółka będzie zobowiązana do zapewnienia drożności korytarza ekologicznego.</p> <p>W kontekście niszczenia terenów wydmy – odpowiedź jak w uwadze nr 234.</p> <p>W kontekście obszarów Natura 2000 – odpowiedź jak w uwadze nr 235.</p>
712	Nieuniknione zmiany w środowisku wodnym Morza Bałtyckiego w tym rejonie.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 254.</p>

713	Zagrozenie katastrofą ekologiczną, której skutki trudne są do przewidzenia. Technologia chłodzenia reaktora wodą morską (podnoszenie temperatury wody w obszarze poboru i zrzutu) Prezes Polskiego Klubu Ekologicznego	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź w zakresie odprowadzania wód chłodniczych i oddziaływania przedsięwzięcia na wody morskie – odpowiedź jak w uwadze nr 7.
714	Efektom ubocznym produkcji energii elektrycznej w el. jądrowej są radioaktywne, nierozkładalne przez długi okres czasu odpady, które stanowią ogromny problem tzw. bezpiecznego składowania.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.
715	Koszt budowy całej infrastruktury towarzyszącej (drogi, kolej, lokale mieszkalne, gastronomiczne, oczyszczalnie ścieków, zaopatrzenie w wodę, punkty opieki medycznej posterunki policji, bazy wojskowe, szkoły, przedszkola, sztab tłumaczy, nauczycieli, itp.).	Uwaga nieuwzględniona Kwestie dotyczące infrastruktury towarzyszącej znajdują się poza zakresem niniejszego postępowania administracyjnego.
716	Sama elektrownia, to koszt niewyobrażalnie wysoki, który przełoży się na cenę energii produkowanej przez taką elektrownię.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 34.
717	Zrównanie rynku pracy dla żyjących na tych terenach mieszkańców, zajmujących się turystyką i połowem ryb.	Uwaga nieuwzględniona W gminie Choczewo brak jest portów rybackich, a intensywność połowów jest niska. Najbliższy port, w Łebie, oddalony jest o ok. 20 km na zachód od terenu realizacji przedsięwzięcia, a główne porty rybackie znajdują się w Kołobrzegu i Władysławowie, wobec czego nie prognozuje się znaczących oddziaływań na sektor rybołówstwa. Niemniej jednak okolica terenu realizacji przedsięwzięcia będzie posiadać ograniczony dostęp dla wędkarzy i rybaków korzystających z wód/ wybrzeża, wobec czego możliwe jest ew. zmniejszenie liczby połowów. Nie prognozuje się wpływu na akwakulturę śródlądową (chów i hodowlę ryb), w tym znajdujące się w pobliżu lokalizacji śródlądowe gospodarstwa rybackie (stawy rybne), jak również wody Jeziora Żarnowieckiego i Jeziora Sarbsko, które są miejscami połowów, przede wszystkim dla wędkarzy zawodowych. W ramach realizacji planowanego przedsięwzięcia będą prowadzone działania monitorujące bezpieczeństwo żywności (monitoring radiacyjny), w tym np. badania ryb, skorupiaków i mięczaków, wodorostów, organizmów dennych, ale także produktów serwowanych w lokalnych punktach żywienia zbiorowego. W kontekście wpływu na rynek pracy – odpowiedź jak w uwadze nr 246.
718	W obecnej sytuacji kraje Unii. Polska w szczególności, znajdują się w bardzo trudnej i nieprzewidywalnej w skutkach sytuacji politycznej w kontekście wydarzeń na Ukrainie. Brak wnikliwej oceny potencjalnych zagrożeń i rzetelnego opisanie sposobów ewakuacji ludności w wypadku wystąpienia każdego z opisywanych powyżej zdarzenia. Katastrofa w Zaporozu pokazała nam, co może oznaczać skoncentrowana produkcja energii elektrycznej w jednym miejscu.	Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy W kontekście sposobów ewakuacji ludności - odpowiedź jak w uwadze nr 35. W kontekście zagrożeń zewnętrznych - odpowiedź jak w uwadze nr 164 oraz nr 173. W kontekście użytego w uwadze stwierdzenia „katastrofa z Zaporozu”, na ten moment na terenie zaporoskiej elektrowni jądrowej nie doszło do awarii reaktorów.
719	Zgłaszam formalny wniosek przeciwko planom budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w rejonach Choczewa, Kopalina, Gniewina, Lubiatawa oraz Krokowa w województwie pomorskim. Tym zgłoszeniem chce wyrazić swoje oburzenie, dotyczące podejmowaniu decyzji odnośnie realizacji takiej inwestycji mającej negatywny wpływ na ochronę przyrody tych bogatych przyrodniczo terenów polskiego wybrzeża. Głównymi argumentami przeciw podejmowaniu takiego przedsięwzięcia są: Zagrożenia bioróżnorodności ekosystemów bogatych we florę i faunę, budowa spowoduje zakłócenie ich funkcjonowania poprzez niszczenie siedlisk dla migrujących zwierząt i niszczenie rodzimych odmian roślin.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329.
720	Branie pod uwagę ryzyka awarii lub uszkodzenia w obliczu sytuacji wojny sąsiadującej Ukrainie jak również potencjalnych awarii związanych z użytkowaniem, których tragiczne skutki na środowisko pozostaną na dekady.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.
721	Eksploatacja tego typu elektrowni generuje zawsze radioaktywne odpady, których składowanie stanowią ogromne zagrożenie dla życia ludzi i zwierząt, wyzwaniem dla wód gruntowych w przypadku wycieku jest jak najbardziej realnym zagrożeniem, które zawsze trzeba brać pod uwagę.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165. Projekt elektrowni wyposażonej w bloki energetyczne AP1000 wyklucza bezpośrednie uwolnienia do wód gruntowych. Zarówno teren elektrowni jądrowej, jak i jej otoczenie będzie objęte programem monitoringu radiacyjnego środowiska zgodnego z r.p.m.r.

722	<p>Zaburzenie krajobrazu, poprzez wycinkę drzew sosnowych, budowy dróg i sieci komunikacyjnych, która na stałe wpłynie na estetykę i piękno tych unikalnych krajobrazów terenów.</p> <p>Obecnie istnieje szereg alternatywnych źródeł pozyskiwania energii jak energia słoneczna, wiatrowa, geotermalna, w których inwestycja przyczynia się do rozwoju zrównoważonej gospodarki i ja serdecznie rekomenduje do inwestowania.</p> <p>Na podstawie powyższych argumentów i w imię ochrony tych przepięknych turystycznie terenów, stanowczo wnioskuję o odrzucenie tego projektu i jego realizacji na tych terenach.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p> <p>W analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni.</p> <p>Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.</p>
723	<p>Piszę i przekazuję niniejsze uwagi do budowy elektrowni jądrowej na Pomorzu w gminie Choczewo w ramach konsultacji społecznych.</p> <p>Uważam, że inwestycja - elektrownia atomowa ta jest i będzie, nie tyle zbędna, co szkodliwa. Jestem przeciwny jej budowie z poniższych powodów.</p> <p>Elektrownia w dodatku atomowa tworzy, ma skutki uboczne znaczące takie jak np. odpady radioaktywne, które mogą zagrażać toksycznie glebie. Jeśli taka elektrownia ulegnie awarii lub wybuchowi to też zagrożenie jest wielkie nie tylko lokalnie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p> <p>Projekt elektrowni wyposażonej w bloki energetyczne AP1000 wyklucza bezpośrednie uwolnienia do wód gruntowych. Ponadto, zarówno teren elektrowni jądrowej, jak i jej otoczenie będzie objęte programem monitoringu radiacyjnego środowiska zgodnego z r.p.m.r. W zakres programu monitoringu wchodzi również monitoring stężenia radionuklidów w glebie.</p>
724	<p>Kolejnym powodem i niedopuszczalną sytuacją jest to, że inwestycja i to taka, zajmuje spory obszar (gminy: Choczewo) w wariacie pierwszym - Lubiawo-Kopalino, która polegać będzie na wycinkach, laniu ogromnych mas betonu, będzie mieć miejsce w tak bezcennych, niezbędnych do życia, odpoczynku, obszarów przyrodniczych, chronionych, krajobrazowych, turystycznych, takich jak Nadmorski Park Krajobrazowy, nadmorska linia brzegowa, obszary "Natura 2000".</p> <p>Inwestycja ta wskutek prac budowlanych, potem przez użytkowanie jej, zdegraduje i zagrażać będzie ekosystemom nadmorskim, jak i morskim, właśnie morskiej linii brzegowej, pasowi lasu nadmorskiego, gruntem omym i zabudowań, siedliskom ptaków i zwierzyny, tarła ryb na rzece Chelst, obszarom "Natura 2000" tam się znajdującym faktycznie, ale też walorom turystycznym gminy, miejscom pracy.</p> <p>Miałem okazję być osobiście w tych okolicach i stwierdzam, potwierdzam, że są to tereny bezcenne, piękne, zdecydowanie nie warte ich degradacji. Proszę, apeluję uprzejmie i mocno o wycofanie się z realizacji tejże inwestycji - elektrowni atomowej w gminie Choczewo!</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wpływu przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze – odpowiedź jak w uwadze nr 88.</p> <p>W kontekście wpływu na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p> <p>W kontekście Nadmorskiego Parku Krajobrazowego i obszarów Natura 2000 – odpowiedź jak w uwadze nr 4 i nr 44.</p> <p>W kontekście turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 158 i nr 294.</p> <p>W kontekście wpływu na zatrudnienie - odpowiedź jak w uwadze nr 624.</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
725	<p>Chciałabym wyrazić zdecydowany sprzeciw wobec planów budowy elektrowni atomowej w Słajszewie w gminie Choczewo.</p> <p>Jest to miejsce do którego przyjeżdżamy z rodziną i przyjaciółmi regularnie od 15 lat i spędzamy tam kilka letnich tygodni. Jest to jedno z bardzo niewielu miejsc o tak pięknym, szerokim na 2 kilometry pasie wybrzeża nietkniętym zabudową ludzką i infrastrukturą ingerującą w środowisko naturalne. Od wielu lat jest to miejsce do którego przyjeżdżają ludzie nastawieni na odpoczynek w zgodzie z przyrodą, poruszający się głównie rowerami, unikający natrętnego handlu w postaci nadmorskich pasażerów z punktami usługowymi i hałasu.</p> <p>Niezwykłe walory przyrodnicze, które koniecznie trzeba zachować, to według nas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Piękny las z dywanami mchów, który jest siedzibą wielu gatunków zwierząt, a także roślin i grzybów, - Podmokłe łąki, które stanowią gąbkę - rezerwar wody dla całego obszaru, - Torfy, które przez wieki magazynowały w sobie masę próchniczą - czyli węgiel, a ich osuszenie wiąże się z uwolnieniem do atmosfery ogromnych ilości dwutlenku węgla i metanu. 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wpływu realizacji przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze - odpowiedź jak w uwadze nr 88.</p> <p>W kontekście wpływu inwestycji na wody podziemne – odpowiedź jak w uwadze nr 304.</p> <p>W kontekście korytarzy migracyjnych - odpowiedź jak w uwadze nr 44.</p> <p>W kontekście zmian klimatu lokalnego - odpowiedź jak w uwadze nr 183.</p>

	<p>Przez pas nadmorski przebiegają korytarze migracyjne zwierząt, które muszą być zachowane</p> <p>W obliczu zbliżającej się katastrofy klimatycznej niszczenie tak cennego obszaru przyrodniczego jest całkowitą bezmyślnością. Po krzywych temperatur i opadów można łatwo sprawdzić, jaki efekt na temperaturę i obieg wody mają te obszary. Wszędzie w Polsce jest upał i nie ma czym oddychać - a tu temperatura jest zawsze niższa o 5-10 stopni.</p>	
726	<p>Badania pokazują, że to właśnie gruba warstwa próchnicza w lasach i na polach, stare łąki zalewowe najbardziej akumulują dwutlenek węgla i wodę, a jednocześnie drzewa wytwarzają coś w rodzaju naturalnego aerozolu, który powoduje skraplanie deszczu. To jest kapitał, który ma wpływ na pogodę w całym regionie. I nie może zostać zmanowany.</p> <p>Efekty wycinki lasu, zniszczenia i osuszenia łąk, obniżenia wód gruntowych będą miały katastrofalny wpływ na pogodę w całym regionie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Warunki pogodowe na Pomorzu wynikają z cyrkulacji atmosferycznej, która jest kształtowana przez masy powietrzne napływające nad ten region. Klimat lokalny kształtowany jest przez ukształtowanie terenu, charakter szaty roślinnej, użytkowanie powierzchni oraz stosunki wodne. W wyniku budowy i eksploatacji elektrowni zmianie ulegnie użytkowanie terenu, dlatego w raporcie przeprowadzono szczegółową analizę wpływu przedsięwzięcia na klimat lokalny (temperaturę powietrza, opady, pole wiatru). Wyniki analizy znajdują się w rozdziale IV.3 „Oddziaływanie Przedsięwzięcia na klimat (oraz mikroklimat) i czynników klimatycznych na Przedsięwzięcie” raportu. Uzyskane wyniki pokazują, że wpływ na klimat lokalny jest nieznaczny lub całkowicie pomijalny.</p> <p>Więcej informacji w odpowiedziach na uwagi nr 68, 73, 74, 79.</p>
727	<p>Jesteśmy zdecydowanie za zablokowaniem inwestycji w elektrownię atomową w gminie Choczewo.</p> <p>Wielkie inwestycje infrastrukturalne powinny być lokalizowane na obszarach zbliżonych geograficznie do wielkich punktów poboru energii (fabryk, itd.), nie generować dodatkowych kosztów finansowych i środowiskowych dla linii przesyłowych, a także powinny uwzględniać całkowitą ochronę obszarów o wysokich walorach przyrodniczych. Teraz koszty środowiskowe nie są wystarczająco wysoko wyceniane, ale ta wycena musi się zmienić w związku z coraz mocniej objawiającym się ociepleniem.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
728	<p>Jaki związek z ochroną środowiska ma projekt mający na celu wycięcie hektarów lasu oraz zniszczenie jednej z najpiękniejszych plaż nad Bałtykiem? Doskonale rozumiem inwestora, który woli postawić ten obiekt w miejscu gdzie opór społeczny będzie najniższy z racji najmniej rozwiniętej infrastruktury. To chyba Pan jako Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska powinien stać na straży miejsc które wciąż jeszcze pozostają i miejmy nadzieję pozostaną, kawałkiem pięknej i prawie dziewiczej przyrody. Wraz z wydmami z Lubiatowa i Stilo terem ten tworzy wyjątkowo unikatową atrakcję którą powinniśmy zachować w tej formie dla kolejnych pokoleń. Ponadto chciałbym się dowiedzieć czy powstały już modele jak planowana inwestycja wpłynie na temperaturę wody w Bałtyku w promieniu 10 km od elektrowni.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście pytania o wpływ na temperaturę wody w Bałtyku - odpowiedź jak w uwadze nr 105 oraz nr 108.</p> <p>W kontekście dot. wzrostu temperatury wód morskich i zakwitu sinic - odpowiedź jak w uwadze nr 105, nr 109 oraz 110 i nr 111.</p>
729	<p>Przedsięwzięcie polegające na Budowie i eksploatacji pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej, o mocy do 3750 MW na obszarze gmin: Choczewo lub Gniewino i Krakowa jest państwową inwestycją strategiczną dla zapewnienia w długiej perspektywie czasowej bezpieczeństwa elektroenergetycznego Polski, która zgodnie z decyzją zasadniczą Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 12.07.2023 r., jest zgodna z interesem publicznym i polityką energetyczną Państwa. Inwestycja ta będzie realizowana na gruntach Skarbu Państwa i nie będzie wymagała żadnych wykupów gruntu i przesiedleń ludności. Budowa pierwszej i następnych elektrowni jądrowych w Polsce stanowi podstawowy warunek uzyskania przez nasz Kraj neutralności klimatycznej do 2050 roku, do czego jesteśmy zobowiązani przez podpisanie i ratyfikowanie przez Polskę Porozumienia klimatycznego (paryskiego), przyjętego przez 196 krajów na 21 -szej Konferencji Stron Ramowej Konwencji ONZ w sprawie Zmiany Klimatu w 2015 roku w Paryżu. Bez zastąpienia w czasie najbliższych 30 lat bloków energetycznych opalanych węglem, pełniących w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym (KSE) funkcją jednostek wytwórczych centralnie</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

	<p>dysponowanych (JWCD), zapewniających bezpieczną i stabilną pracę KSE, zeroemisyjnymi jądrowymi blokami energetycznymi, nie będzie możliwa zrównoważona transformacja energetyczna prowadząca do zbudowania w Polsce nowego bezpiecznego, zeroemisyjnego i efektywnego ekonomicznie KSE, zapewniającego niezawodną dostawę energii elektrycznej odbiorcom w długiej perspektywie czasowej, wytwarzanej przy zerowej emisji CO₂ i po umiarkowanych kosztach, co jest warunkiem rozwoju ekonomicznego naszego Kraju w najbliższych dziesięcioleciach. Obywatelski Ruch na Rzecz Energetyki Jądrowej pragnie podkreślić, że po zapoznaniu się z Raportem o Oddziaływaniu na Środowisko omawianego Przedsięwzięcia, nie zgłasza żadnych uwag, wymagających rozpatrzenia w toku postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla Przedsięwzięcia p.t. Budowa i eksploatacja pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej o mocy do 3750 MW na obszarze gmin: Choczewo lub Gniewino i Krokowa. Uzasadnienie naszego stanowiska na temat dużego znaczenia tej inwestycji dla gospodarczego i społecznego rozwoju Polski przedstawiamy we wnioskach w pkt. 3.</p>	
730	<p>Naszym zdaniem kompleksowa ocena oddziaływania na środowisko Przedsięwzięcia p.t. Budowa i eksploatacja pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej o mocy do 3750 MW na obszarze gmin: Choczewo lub Gniewino i Krokowa powinna obejmować cały cykl życia tej inwestycji a mianowicie: jej budowę, eksploatację i likwidację. Będzie to łącznie około 80 lat. W tym czasie w elektrowni zostanie wytworzone ok. 1 800 TWh zeroemisyjnej energii elektrycznej (ok. 30 TWh rocznie razy 60 lat pracy 1 800 TWh). Elektrownia ta zastąpi obecnie pracujące w KSE, jako JWCD, odpowiedzialne za bezpieczeństwo pracy KSE, parowe bloki opalane węglem. Funkcję JWCD w KSE odpowiedzialne za bezpieczną i stabilną pracę KSE mają przejąć planowane do budowy jądrowe bloki energetyczne w budowanej na Pomorzu elektrowni jądrowej. Dzięki tej transformacji energetycznej nie zostanie spalone rocznie ok. 10,7 mln ton węgla, a w całym okresie pracy elektrowni ok. 640 mln ton węgla i tym samym nie zostanie wyemitowane do atmosfery ok. 1 mld 260 mln ton CO₂, a także setki mln ton SOI, NO_x i popiołu, co uchroni od chorób i przedwczesnej śmierci tysiące osób. W warunkach naturalnych Polski nie ma możliwości zastąpienia obecnie pracujących w KSE parowych bloków opalanych węglem, charakteryzujących się ciągłością i stabilnością pracy, innymi stabilnymi ale zeroemisyjnymi blokami energetycznymi, jak tylko jądrowymi blokami energetycznymi. Mogłyby przejąć ich funkcje zeroemisyjne elektrownie wodne dużej mocy. Jednak Polska nie ma pozwalających na to wystarczająco dużych zasobów hydroenergetycznych takich jak np. Norwegia czy Austria. Udział elektrowni wodnych przepływowych w produkcji energii elektrycznej wynosi w Polsce tylko ok. 1,3%. Szkody środowiskowe spowodowane w okresie budowy elektrowni jądrowej na Pomorzu będą setki razy mniejsze od wyżej omówionych korzyści dla środowiska, jakie przyniesie uniknięcie spalania ok. 336 mln ton węgla, dzięki omawianej budowie elektrowni jądrowej na Pomorzu. A po zakończeniu budowy część tych szkód zostanie naprawiona przez nowe nasadzenia drzew na miejscu placu budowy elektrowni.</p> <p>Obok korzyści środowiskowych budowa elektrowni jądrowej na Pomorzu przyniesie poważne korzyści ekonomiczne dla gospodarczego rozwoju Polski w wysokości ok. 12 mld zł rocznie, a ok. 720 mld zł w całym cyklu życia elektrowni, przez wytwarzanie energii elektrycznej po znacznie niższych, niż w obecnie pracujących parowych blokach opalanych węglem, umiarkowanych (akceptowalnych) kosztach. Natomiast lokalna społeczność na Pomorzu zyska tysiące miejsc pracy i nową infrastrukturę komunikacyjną, a Władze Samorządowe, przez wiele lat, wysokie</p>	Uwaga uwzględniona

	<p>wpływy podatkowe. Wydaje się, że tylko nieliczna grupa właścicieli domów letniskowych ma obawy o swoje przychody z wynajmu. Tylko przejściowo, przez okres budowy elektrowni, przychody z wynajmu od turystów mogą być nieco niższe, ale z pewnością będą wielokrotnie skompensowane (wynajmem przez cały rok, a nie tylko w sezonie letnim) przychodami z wynajmu pracownikom budowy elektrowni. Natomiast w okresie wieloletniej eksploatacji, czystej ekologicznie i bezpiecznie elektrowni jądrowej z reaktorami generacji PWR III+, atrakcyjność turystyczna okolic elektrowni jądrowej naszym zdaniem znacznie wrośnie w stosunku do stanu obecnego.</p>	
731	<p>Pas nadmorski w Lubiawie i Słajszewie ze swoimi szerokimi plażami, niewielkimi wydymami, borami sosnowymi, jeziorami i pięknym, białym piaskiem tworzy niepowtarzalny klimat. Bywam tam często i wiem, że można oderwać się, zatracić i solidnie wypocząć, podziwiając tamtejsze przepiękne krajobrazy z żurawiami, napastrnicą i mikołajkiem nadmorskim w tle. Takich miejsc w Polsce jest już coraz mniej i dla wielu rodaków (w tym także dla mnie i moich znajomych) są one cenniejsze niż zagraniczne kurorty.</p> <p>Planujecie Państwo na tym właśnie obszarze ogromną inwestycję, czyli budowę elektrowni jądrowej wraz z całą infrastrukturą potrzebną do jej obsługi. Często siedzę na plaży w tym właśnie miejscu i nie mogę się z tym pogodzić. Pytanie brzmi: Czy należy pozwolić na zniszczenie tego cennego przyrodniczo terenu i poświęcić go pod budowę elektrowni czy może warto zwrócić uwagę na to, aby uchronić ten obszar przed dewastacją i zachować go dla ludzi, roślin i zwierząt?</p> <p>Osobiście uważam, że należy zmienić miejsce powstania elektrowni jądrowej, bowiem piękno tego obszaru i jego walory przyrodnicze są o wiele ważniejsze niż budowa elektrowni w tym akurat miejscu. Mój niepokój budzi również fakt, że nikt z decydentów nie wspomina o walorach przyrodniczych tego terenu i o jego znaczeniu dla turystów. Uważam że jest to nasze dobro narodowe, które w patriotycznym odruchu należy ochronić przed tak ogromną ingerencją. Uważam że budowa drogi krajowej i linii kolejowej nie uatrakcyjni w żaden sposób ani samego regionu, ani turystyki , wpłynie jedynie negatywnie na piękno otaczającej przyrody. Mieszkam na południu Polski i bezproblemowo przemieszczam się za pomocą transportu publicznego w rejon Kopalina, Lubiawowa i Słajszewa. Jeśli Wy - decydenci, nie wiecie do końca o czym piszę, polecam Wam z całej siły: odwiedźcie to piękne miejsce, zanurczcie się po szyć w wodzie, swoje nogi w piasku, ręce w ziemi, a umysł w tych pięknych lasach i posłuchajcie głosu wydobywającego się z tego miejsca, być może zrozumiecie wówczas, że ten obszar należy oddać w ręce samej przyrody i w ten sposób zachować go dla naszych potomków.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście dot. inwentaryzacji przyrodniczej - odpowiedź jak w uwadze nr 71.</p> <p>W kontekście dot. turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 158 oraz nr 294.</p>
732	<p>Stanowczo protestuję przeciwko budowie elektrowni atomowej w obszarze nadbałtyckich plaż Słajszewo, Kopalino, Lubiawo, w gminie Choczewo.</p> <p>Od 20 lat regularnie spędzam w tych okolicach wakacje, początkowo z naszymi dziećmi a ostatnio z wnukami. Budowa elektrowni na zawsze pozbawi naszą rodzinę i coraz liczniej przybywające tam rodziny polskie możliwości odpoczynku, regeneracji, zdobywania kondycji na czas pracy i nauki.</p> <p>Co o wiele bardziej istotne, budowa elektrowni całkowicie i NIEODWRACALNIE zniszczy tamtejszy wyjątkowy i niepowtarzalny ekosystem. Kolejnym pokoleniem bezpowrotnie odebrana będzie szansa na poznanie unikatowej nadbałtyckiej natury. W epoce zmian klimatycznych kiedy ludzkość może się poszczycić zniszczeniem populacji zwierząt dzikich w ostatnich latach następuje kolejne niszczenie czegoś co</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 609.</p>

	<p>udało się nam jeszcze zachować. To jest kompletny brak odpowiedzialności i troski o następne pokolenia.</p> <p>Totalna destrukcja tych terenów spowodowana budowa elektrowni, jak również powstaniem niezbędnej infrastruktury może być porównana tylko do katastrofy ekologicznej.</p> <p>Inwestycje przemysłowe, nawet te niezbędne dla gospodarki, nie powinny być lokalizowane w miejscach przyrodniczych jedynych w swoim rodzaju.</p> <p>Na koniec, pragniemy podkreślić, że dla miejscowych mieszkańców planowana inwestycja będzie prawdziwą traumą i gehenną, od których nie uchronią ich nawet naj wyższe rekompensaty finansowe.</p>	
733	<p>Zwracam się z gorącym apelem i formalnym wnioskiem przeciwko planom budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w rejonach Choczewa, Gniewina oraz Krokowa. Moim celem jest wyrażenie głębokiego niezadowolenia z tego projektu i przedstawienie poważnych argumentów przeciwko jego realizacji, ze szczególnym naciskiem na ochronę środowiska i przyrody.</p> <p>Argumenty, które podnoszę, obejmują:</p> <p>Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>
734	<p>Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 330.</p>
735	<p>Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p>
736	<p>Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p> <p>Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.</p>
737	<p>Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki.</p> <p>W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze numer 333</p>
738	<p>Niniejszym wyrażam swój sprzeciw odnośnie lokalizacji elektrowni atomowej na najpiękniejszej plaży Bałtyku w Słajszewie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście dot. inwentaryzacji przyrodniczej - odpowiedź jak w uwadze nr 71.</p>

	<p>Degradacja środowiska związana z jej budowa i potrzebna infrastruktura dojazdową będzie niewyobrażalną i wyłączy ten region z turystyki.</p> <p>Czuję się oszukana przez prezesa Kaczyńskiego, który zapewniał że w tym regionie turystycznym nie może powstać elektrownia atomowa. Zakupiłam działkę rekreacyjną w Sasinie uznając, że nawet jeśli będzie budowa to w Lubiatowie, tymczasem w niespełna 2 lata temu obwieszczono lokalizację w Słajszewie, 2 km od mojej działki rekreacyjnej... jestem tym faktem zdruzgotana...patrzę na te piękne lasy, łąki i plażę i moje serce płacze, że żyje i płace podatki w kraju, który chce bezpowrotnie zniszczyć to bezcenne dobro narodowe jakie tu jest.</p> <p>Wjeżdżając do gminy Choczewo wita nas tablica z napisem "Choczewo gmina naturalnie piękna" i jest to prawda i pragnę aby taka została...dla moich dzieci i wnuków....</p> <p>Jest przecież w naszym kraju tyle miejsc poprzemysłowych, zdewastowanych i brzydkich, które przyjęłyby budowę tam elektrowni bez uszczerbku dla środowiska.</p>	<p>W kontekście dot. turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 158 oraz nr 294.</p>
739	<p>Stanowczo protestuję przeciwko budowie elektrowni atomowej w obszarze nadbałtyckich plaż Słajszewo, Kopalino, Lubiatowo, w gminie Choczewo.</p> <p>Od 20 lat regularnie spędzam w tych okolicach wakacje, początkowo z naszymi dziećmi a ostatnio z wnukami. Budowa elektrowni na zawsze pozabawi naszą rodzinę i coraz liczniej przybywające tam rodziny polskie możliwości odpoczynku, regeneracji, zdobywania kondycji na czas pracy i nauki.</p> <p>Co o wiele bardziej istotne, budowa elektrowni całkowicie i NIEODWRACALNIE zniszczy tamtejszy wyjątkowy i niepowtarzalny ekosystem. Kolejnym pokoleniom bezpowrotnie odebrana będzie szansa na poznanie unikatowej nadbałtyckiej natury.</p> <p>W epoce zmian klimatycznych kiedy ludzkość może się poszczycić zniszczeniem 70% populacji zwierząt dzikich w ostatnich latach następuje kolejne niszczenie czegoś co udało się nam jeszcze zachować. To jest kompletny brak odpowiedzialności i troski o następne pokolenia. Totalna destrukcja tych terenów spowodowana budową elektrowni, jak również powstaniem niezbędnej infrastruktury może być porównana tylko do katastrofy ekologicznej</p> <p>Inwestycje przemysłowe, nawet te niezbędne dla gospodarki, nie powinny być lokalizowane w miejscach przyrodniczych jedynek w swoim rodzaju.</p> <p>Na koniec, pragniemy podkreślić, że dla miejscowych mieszkańców planowana inwestycja będzie prawdziwą traumą i gehenną, od których nie uchronią ich nawet najwyższe rekompensaty finansowe.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 609.</p>
740	<p>Zwracam się z gorącym apelem i formalnym wnioskiem przeciwko planom budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w rejonach Choczewa, Gniewina oraz Krokowa.</p> <p>Moim celem jest wyrażenie głębokiego niezadowolenia z tego projektu i przedstawienie poważnych argumentów przeciwko jego realizacji, ze szczególnym naciskiem na ochronę środowiska i przyrody.</p> <p>Argumenty, które podnoszę, obejmują:</p> <p>Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście bioróżnorodności odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>
741	<p>Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 330.</p>

742	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.
743	Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.
744	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze numer 333
745	Uważam, że lokalizacja pierwszej elektrowni atomowej nie powinna być tutaj, z powody przyrody i braku infrastruktury. Pierwsza elektrownia powinna stanąć w Żarnowcu lub Koninie tam gdzie ma być druga elektrownia, te tereny już są bardziej przemysłowe i nie trzeba wszystkiego dewastować. Lokalizacja Słajszewo jest najgorszą z możliwych! Chciałbym, aby każdy z Państwa czytający to przyjechał tutaj poczuł ten zapach lasu, śpiew ptaków i panującą tu ciszę i natura a plaża jest wręcz majestatyczna najpiękniejsza w rejonie. Proszę o uszanowanie Polskiej przyrody, która jest tylko w coraz gorszym stanie, błagam nie róbcie tego Polsce!! Moim celem jest wyrażenie głębokiego niezadowolenia z tego projektu i przedstawienie poważnych argumentów przeciwko jego realizacji, ze szczególnym naciskiem na ochronę środowiska i przyrody. Argumenty, które podnoszę, obejmują: Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście wyboru lokalizacji - odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście bioróżnorodności - odpowiedź jak w uwadze nr 329.
746	Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.
747	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.

748	Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.
749	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki. W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 333.
750	Zwracam się z gorącym apelem i formalnym wnioskiem przeciwko planom budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w rejonach Choczewa, Gniewina oraz Krokowa. Moim celem jest wyrażenie głębokiego niezadowolenia z tego projektu i przedstawienie poważnych argumentów przeciwko jego realizacji, ze szczególnym naciskiem na ochronę środowiska i przyrody. Argumenty, które podnoszę, obejmują: Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 329.
751	Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 330.
752	Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnej substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165.
753	Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.	Uwaga nieuwzględniona W kontekście zaburzenia krajobrazu - odpowiedź jak w uwadze nr 45. Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.
754	Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 333.

	<p>W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.</p>	
755	<p>Uważam, że elektrownia jądrowa nie powinna stanąć w gm. Choczewo ani w żadnej innej lokalizacji bezpośrednio nad brzegiem Morza Bałtyckiego.</p> <p>Uważam, że inwestycja, zrealizowana nad brzegiem morza w bezpośrednim sąsiedztwie wsi Słajszewo, będzie miała poważne i negatywne konsekwencje dla gospodarki, środowiska i społeczności w gm. Choczewo i w gminach przyległych.</p> <p>DLA ŚRODOWISKA:</p> <p>Wycięcie całego pasa lasu oddzielającego Łąki Słajszewskie od morza oraz zamknięcie plaży spowoduje zamknięcie korytarzy migracyjnych dla zwierząt, zmuszając je do zmiany zachowania i sposobu bytowania, miejsc żerowania bądź też do opuszczenia lasu, omińnięcia terenu budowy, przecięcia ciągów komunikacyjnych powstałych na potrzeby tejże budowy (droga, linia kolejowa), skierowanie się do wsi w pobliże ludzi, cw. na pozostałe jeszcze łąki, by przemieścić się do drugiej części lasu.</p> <p>Wycięcie drzew pod budowę i głębokie wykopy pod inwestycję stworzą za to nowy korytarz dla wiatrów co wpłynie na roślinność, a przede wszystkim zmieni stosunki wodne - realnym zagrożeniem jest spadek poziomu wód gruntowych.</p> <p>Zmiana stosunków wodnych bezpośrednio wpłynie na okoliczne tereny porastane przez chronione rośliny związane ze środowiskiem bagiennym, a także rośliny mniejszej troski, jednak będące roślinami żywicielskimi dla chronionych owadów; część z tych terenów to rezerваты lub obszary Natura 2000 — utrata przez nie chronionych na tych terenach gatunków będzie równoznaczna z utratą swojego statusu.</p> <p>Obawiam się, że budowa kilometrowej redy i podpływające statki z materiałami zmienią temperaturę i zaburzą lokalnie skład wody oraz jej przepływ, co może spowodować okresowy (występujący zwykle w sezonie turystycznym) wzrost sinic. Aktualnie plaże i kąpieliska w gm. Choczewo i sąsiednich są wolne od sinic nawet w okresie, gdy plaże bliżej Helu są z ich powodu zamykane.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście wycinki drzew - odpowiedź jak w uwadze nr 4.</p> <p>W kontekście korytarzy migracyjnych zwierząt - odpowiedź jak w uwadze nr 44.</p> <p>W kontekście zmian stosunków wodnych - odpowiedź jak w uwadze nr 304.</p> <p>W kontekście zakwitów sinic - odpowiedź jak w uwadze nr 105 i nr 109.</p>
756	<p>DLA GOSPODARKI:</p> <p>Słajszewo oraz miejscowości w jego bezpośrednim sąsiedztwie (Ciekocino, Sasino wraz z Osetnikiem, Biebrowo, Kierzkowo, Lubiatowo, Kopalino) tylko w niewielkim stopniu funkcjonują dzięki rolnictwu; w ciągu ostatnich 25 lat region ten wyklarował się i wypromował jako atrakcyjny turystycznie, szczególnie dla rodzin z dziećmi; oznacza to, że większość mieszkańców, także w gospodarstwach rolnych uczyniła z turystyki podstawę dla swojego domowego budżetu, tym bardziej że w ostatnich latach teren ten notorycznie nawiedzały susze; w ostatnich latach w regionie widać wyraźnie wzrost liczby gospodarstw agroturystycznych czy pensjonatów; co więcej — niedawna pandemia i spowolnienie ruchu turystycznego zmotywowało wielu gospodarzy do zainwestowania kapitału, remontu bądź przebudowy swoich obiektów — z przekonaniem, iż najbliższe lata po pandemii zwrócą z zyskiem zainwestowane pieniądze; jestem przekonana, że turystyka w regionie, jako że jest to głównie turystyka rodzinna, stacjonarna, gdzie istotne jest spełnienie specyficznych warunków (zróżnicowana baza noclegowa, tereny spacerowe, szerokie i liczne plaże do wyboru,</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście turystyki – odpowiedź na uwagę nr 158 i nr 294.</p> <p>W odniesieniu do kwestii rekompensat, należy wskazać, że przedmiotowe zagadnienie nie jest rozstrzygane w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p>

	<p>brak sinic w morzu, wodorostów etc., sklepy z niezbędnym zaopatrzeniem) przeżyje załamanie. Z tego co wiem nie zainteresowano się sytuacją ekonomiczną mieszkańców Stajszewa po rozpoczęciu budowy elektrowni i później, w trakcie jej funkcjonowania — nie są planowane rekompensaty czy pakiety pomocowe.</p> <p>Wedle moich obserwacji mieszkańcy Stajszewa utrzymują się z wynajmu kwater i przewozu meleksami turystów do plaży; są tam sklepiki, budka z lodami, stadnina prowadząca jazdy dla turystów, restauracje/bary etc. Są gminy i regiony, gdzie turystyka jest mniej istotną częścią budżetu mieszkańców, a co za tym idzie, mniejszą szkodą jest umieszczenie tam tego rodzaju obiektu.</p> <p>W ostatnich latach gmina oraz lasy państwowe zainwestowały spore pieniądze w rewitalizację ścieżek, budowę ławek, wiat dla turystów, latarni, chodników, ścieżek rowerowych, naprawę dróg leśnych, budowę toalet, umiejscowienie nowych śmietników i tablic edukacyjnych i informacyjnych. Patrząc na ogrom zmian w ostatnich 3 latach, niewątpliwie wymagających sporej pracy i pieniędzy podatników, trudno oprzeć się myśli, iż część z tych inwestycji straci na znaczeniu przy niewątpliwym spadku ruchu turystycznego po rozpoczęciu budowy. Będzie to zatem strata publicznych pieniędzy.</p>	
757	<p>SKUTKI SPOŁECZNE</p> <p>Zmniejszenie ruchu turystycznego w całej gminie ograniczy liczbę miejsc pracy dla mieszkańców, których znaczna część będzie zmuszona znaleźć zatrudnienie poza regionem. Oznacza to migracje ludności, szczególnie ludzi młodych, którzy są bardziej mobilni. Oznacza to jednak spadek liczby mieszkańców i przyrostu naturalnego w gminie.</p> <p>Wbrew górnolotnym zapewnieniom, nie ma możliwości, by poza wyjątkami okoliczni mieszkańcy mogli znaleźć zatrudnienie przy budowie elektrowni lub później, w działającym obiekcie. Podwykonawcy przywożą bowiem swoich pracowników, część z nich musi posiadać uprawnienia, których ludzie z regionu aktualnie nie posiadają, zaś później — obsada elektrowni będzie musiała składać się z ludzi wyspecjalizowanych, po odpowiednich studiach. Z pewnością zmniejszenia zarobków z turystyki nie zrekompensują kwatery dla pracowników — robotnicy na budowach mieszkają w kontenerach, barakach lub ew. hotelach robotniczych, nie zaś w pensjonatach, gdzie pokój jest znacząco droższy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście – odpowiedź na uwagę nr 158 i nr 294.</p> <p>W kontekście dostępu do plaży - odpowiedź na uwagę nr 11.</p> <p>W kontekście zatrudnienia - odpowiedź na uwagę nr 624.</p>
758	<p>KWESTIE BEZPIECZEŃSTWA I ZASADNOŚĆ INWESTYCJI</p> <p>Ponieważ miałaby to być pierwsza taka inwestycja w Polsce, która zostanie ukończona, a częściowo - jak rozumiem — miałaby być realizowana przez polskie firmy, które nie mają doświadczenia w budowie elektrowni jądrowych, bardzo ważny jest nadzór budowy i zastosowanie wszelkich środków, by ograniczyć możliwość ewentualnej awarii, choćby drobnej, gdyż każda awaria musiałaby spowodować skażenie środowiska. Ze względu na umiejscowienie elektrowni tuż nad brzegiem morza, zahamowanie skażenia byłoby niemal niemożliwe, a zagraża to nie tylko Polsce, ale wszystkim krajom nadbałtyckim. Jestem przekonana, że elektrownia umieszczona w głębi łądu, w razie awarii, stwarza mniejsze zagrożenie, a szanse opanowania sytuacji są znacząco większe.</p> <p>W ostatnim roku pojawiło się dodatkowe zagrożenie — jak pokazuje przykład z trwającej wojny rosyjsko-ukraińskiej, opanowanie elektrowni jądrowej bądź jej zniszczenie jest znaczącym ciosem dla kraju i jest ważnym, realnym punktem w strategii agresora. Obiekt tego rodzaju nie powinien być zatem umieszczony nad brzegiem morza, gdyż znacząco ułatwia to jego ostrzał lub przejęcie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy</p> <p>Polskie firmy posiadają doświadczenie w realizacji projektów związanych z energetyką jądrową, zarówno w procesie budowy, jak i produkcji elementów wyposażenia i konstrukcji.</p> <p>Ponadto stwierdzenie, iż „każda awaria musiałaby spowodować skażenie środowiska” jest błędne — nie każda awaria wiąże się ze skażeniem. Przeprowadzona została analiza skutków awarii (w tym ciężkiej awarii ze stopieniem rdzenia), której wyniki i wnioski przedstawił w tomie IV, rozdział IV.17 raportu.</p> <p>W kontekście odporności planowanej elektrowni jądrowej na zagrożenia zewnętrzne – odpowiedź jak w uwadze nr 164.</p>

759	<p>Ze względów ekonomicznych zrezygnowano z budowy chłodni kominowych w projekcie elektrowni, co automatycznie umieszcza ten obiekt, gdzieś w linii nabrzeża. Zważywszy na niestabilność gruntu (dookoła w regionie, np. w Stilo (Osetnik) są wydmy ruchome) fundament elektrowni z pewnością będzie musiał być dodatkowo wzmocniony, co generuje dodatkowe koszty i zmniejsza zakładaną oszczędność. Także budowa dwunastokilometrowej rury w głąb Bałtyku wraz z mieszaczami, również jest wielkim kosztem (pomijając już potencjalny wpływ na florę i faunę morską), co generuje pytanie, czy w istocie założona oszczędność wynikająca z braku chłodni kominowych jest taka duża. Również zmniejszenie mocy generatora (a więc wielkości elektrowni), którego dokonano już po pierwszych publikacjach informacji o budżecie i mocy reaktorów, z pewnością wpłynęłoby na ponowny kosztorys dla mniejszych chłodni, gdyby tylko został policzony koszt po tychże zmianach.</p> <p>W ostatnim czasie, w związku z wzrostem sieci wiatraków oraz budowy farm wiatrowych na Bałtyku czego nie przewidziano w trakcie tworzenia pierwszych planów elektrowni na Pomorzu, spadła konieczność umieszczenia dużej elektrowni w tym miejscu. Farmy wiatrowe zostaną uruchomione już w ciągu 3 najbliższych lat i pokażą, na ile i w jakim stopniu oraz jakiej mocy konieczna jest elektrownia w tej lokalizacji (transport prądu stąd na południe nie odbywa się bezstratnie).</p> <p>Na końcu pragnę wspomnieć o najczęściej słyszczanym przeze mnie argumente przeciwko lokalizacji Lubiatowo-Kopalino, który z administracyjnego i środowiskowego punktu widzenia ma mniejsze znaczenie, jednak wyraźnie wskazuje na opinię przynajmniej części obywateli. W przekonaniu wszystkich osób, które w rzeczywistości odwiedziły plaże Stilo, Słajszewo i Lubiatowo, są to najpiękniejsze plaże w tej części wybrzeża: piaszczyste, pozbawione sinic i wodorostów, bez kamieni, bardzo szerokie, a z niektórych miejsc na zarośniętych wydmach (z oficjalnych ścieżek) są imponujące widoki o szerokiej perspektywie.</p> <p>Elektrownia jądrowa na stałe wpisze się w panoramę rozciągającą się m.in. z latarni Stilo oraz wieży widokowej w Gniewinie. Aktualnie można z nich podziwiać naturalne piękno przyrody i rozległe niezabudowane, zielone przestrzenie — tak łąki, jak i lasy.</p> <p>Powyższe argumenty z pewnością nie dotyczą wszystkich problemów związanych z budową elektrowni w lokalizacji Lubiatowo-Kopalino, jednak są najważniejsze z mojego punktu widzenia.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie wyboru lokalizacji przedsięwzięcia - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście oceny inwestycji z punktu widzenia efektywności technicznej i finansowej - odpowiedź jak w uwadze nr 34.</p> <p>W kontekście uwarunkowań geologicznych - odpowiedź jak w uwadze nr 296.</p> <p>Należy również zauważyć, że szczegółowe analizy dotyczące oceny lokalizacji pod kątem warunków geologiczno-inżynierskich zostaną przeprowadzone w Raplocie Lokalizacyjnym (zgodnie z r.r.l.), w którym zostanie przedstawiona ocena możliwości posadowienia obiektów budowlanych, będącym przedmiotem oceny Prezesa PAA na etapie postępowania w sprawie wydania zezwolenia na budowę obiektu energetyki jądrowej (kolejnego rozstrzygnięcia administracyjnego wymaganego do rozpoczęcia prac budowlanych).</p>
760	<p>W stanowczy sposób sprzeciwiam się budowie elektrowni jądrowej w gminie Choczewo. Taka inwestycja zrujnuje najpiękniejszy fragment polskiego wybrzeża i uniemożliwi rozwój turystyki w tym miejscu - ten temat powinien zostać raz na zawsze zamknięty.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 158 i nr 294.</p>
761	<p>Chciałbym wyrazić swój sprzeciw wobec planowanej innej budowy infrastruktury towarzyszącej Elektrowni w wariantcie lokalizacji Kopalino. Przeprowadzenie linii kolejowej przez jeden z najbardziej atrakcyjnych turystycznie i przyrodniczo regionów wzdłuż wybrzeża, obszar od Lubiatowa do jeziora Sarbsk, byłoby odebraniem przyszłym pokoleniom cennego Dziedzictwa przyrodniczego. Linia kolejowa od Elektrowni do Łeby jest zbędna dla ludzi i szkodliwa dla przyrody.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Linia kolejowa jako inwestycja towarzysząca nie jest objęta zakresem przedsięwzięcia, a jej przebieg oraz zasięg oddziaływania i wpływ na środowisko, będzie przedmiotem odrębnego postępowania administracyjnego.</p>
762	<p>Wyrażam głęboki sprzeciw wobec lokalizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie elektrowni jądrowej na terenie gminy Choczewo.</p> <p>Wybrana lokalizacja to jeden z najpiękniejszych i wyjątkowych przyrodniczo fragmentów polskiego wybrzeża, położony w odległości ok. 3-4km od granicy Rezerwatu Przyrody "Mierzeja Sarbska" oraz ok. 17 km od granicy Słowińskiego Parku Narodowego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji przedsięwzięcia - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście podejścia do ochrony przyrody – odpowiedź jak w uwadze nr 71.</p>

	<p>Jest oczywiste, że budowa takiego obiektu wraz z całą infrastrukturą drogową, kolejową, techniczną itp. poprzedzona wycinką hektarów lasu doprowadzi do całkowitej dewastacji tego wyjątkowego obszaru.</p> <p>Apeluję do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska jako obywatel oraz jako architekt o uszanowanie wspólnego dobra wszystkich obywateli, jakim jest pas nadmorskich lasów i jego ochronę poprzez wydanie decyzji odmownej dla tej lokalizacji.</p> <p>Zgodnie z art 68 ust. 4 Konstytucji RP, władze publiczne są obowiązane do zapobiegania negatywnym skutkom degradacji środowiska. W tym wypadku z taką degradacją środowiska będziemy mieć właśnie do czynienia.</p>	
763	<p>Wyrażam kategorię przeciwny przeciw budowie elektrowni jądrowej na Pomorzu. Wybudowanie w tym miejscu elektrowni całkowicie zniszczy turystykę na tym obszarze, stałym mieszkańcom gminy nie przyniesie żadnych korzyści i spowoduje całkowitą degradację przyrody.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście turystyki – odpowiedź jak w uwadze nr 158 i 294.</p> <p>W kontekście wpływu realizacji przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze – odpowiedź jak w uwadze nr 15 oraz nr 88.</p>
764	<p>Nie chcemy tej inwestycji na tym naszym obszarze jesteśmy przeciwni budowie elektrowni atomowej na naszych terenach.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Opinia nie została poparta merytorycznymi argumentami i nie może zostać rozpatrzona</p>
765	<p>Zwracam się z gorącym apelem i formalnym wnioskiem przeciwko planom budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w rejonach Choczewa, Gniewina oraz Krokowa. Moim celem jest wyrażenie głębokiego niezadowolenia z tego projektu i przedstawienie poważnych argumentów przeciwko jego realizacji, ze szczególnym naciskiem na ochronę środowiska i przyrody.</p> <p>Argumenty, które podnoszę, obejmują:</p> <p>Zagrożenie dla Bioróżnorodności: Obszary Choczewa, Gniewina i Krokowa są unikalnymi ekosystemami, bogatymi w różnorodność biologiczną. Budowa elektrowni jądrowej spowodowałaby znaczące zakłócenie tych ekosystemów poprzez niszczenie siedlisk, migracji zwierząt oraz roślinności. Długotrwałe skutki tego niszczenia mogą spowodować nieodwracalne straty dla lokalnej bioróżnorodności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 329.</p>
766	<p>Ryzyko Awarii: Historia wypadków w elektrowniach jądrowych pokazuje, że ryzyko awarii nie może być zlekceważone. Potencjalne skutki takiej awarii dla zdrowia ludzkiego, środowiska i przyszłych pokoleń są zbyt poważne, by ryzykować ich wystąpienie w bliskim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 330.</p>
767	<p>Zanieczyszczenie Środowiska: Proces eksploatacji elektrowni jądrowej generuje radioaktywne odpady, które stanowią ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Bezpieczne składowanie tych odpadów stanowi olbrzymie wyzwanie, a ryzyko wycieku radioaktywnych substancji do gleby i wód gruntowych jest realne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p>
768	<p>Zaburzenie Krajobrazu: Budowa kompleksu elektrowni jądrowej wiązałaby się z koniecznością zmiany krajobrazu poprzez wznoszenie budynków, linii przesyłowych i innych infrastrukturalnych elementów. To wpłynęłoby na charakter obszaru i mogłoby negatywnie wpłynąć na estetykę oraz walory krajobrazowe regionu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p> <p>Wyjaśnić należy, że w analizie oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz uwzględniono linie elektroenergetyczne planowane do wyprowadzenia mocy z elektrowni. Niemniej jednak szczegółowo aspekty te będą analizowane w ramach odrębnego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowy linii elektroenergetycznych.</p>
769	<p>Alternatywne Źródła Energii: W dzisiejszych czasach istnieją innowacyjne i ekologiczne technologie energetyczne, takie jak energia słoneczna, wiatrowa oraz geotermalna. Inwestycja w te alternatywne źródła energii może zminimalizować negatywne skutki dla środowiska i przyrody, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju zrównoważonej gospodarki.</p> <p>W związku z powyższymi argumentami oraz w imię ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego oraz zdrowia i dobrobytu społeczności lokalnych, stanowczo proszę o odstąpienie od planowanej budowy i eksploatacji elektrowni.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 333.</p>

	<p>jądrowej w obszarze Choczewa, Gniewina i Krokowa. Zachęcam do poszukiwania alternatywnych rozwiązań energetycznych, które będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi oraz zapewnieniu długotrwałej ochrony naszego unikalnego dziedzictwa przyrodniczego.</p>	
770	<p>Społeczny Komitet Obywatelski na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju (zwany dalej SKONRZR), korzystając z prawa udziału w konsultacjach społecznych i po zapoznaniu się z Raportem o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej o mocy elektrycznej do 3750 MWE, na obszarze gmin Choczewo lub Gniewino i Krokowa (zwanego dalej Raportem) oraz po zapoznaniu się ze Stanowiskiem Zarządu Województwa Pomorskiego w ramach konsultacji z dnia 10 sierpnia 2023r., sygn. PBPR(G).7030.002.2023/ABS.353, wnosi o wstrzymanie wszelkich prac na terenie planowanej budowy el. jądrowej w gminie Choczewo, do czasu wyjaśnienia i uzupełnienia wszelkich niejasności, wątpliwości, braków występujących w Raporcie, a zgłoszonych w Stanowisku Zarządu Województwa Pomorskiego w ramach konsultacji społecznych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy jest wystarczający do wydania rozstrzygnięcia.</p>
771	<p>Zgadza się z wnioskiem zawartym w Stanowisku Zarządu Województwa Pomorskiego o dopuszczenie Zarządu Województwa Pomorskiego do udziału w postępowaniu administracyjnym na prawach strony. Zarząd Województwa Pomorskiego ma prawo i obowiązek reprezentować społeczeństwo, zgodnie z argumentacją jaką przedstawił w swoim Stanowisku do GDOŚ tym bardziej, że dysponuje środkami i fachową kadra naukową, która jest w stanie, w naszym imieniu i w naszym interesie (a nie inwestora) dokonać rzetelnej analizy Raportu dla inwestycji mającej potencjalny, ogromny wpływ na bezpieczeństwo obywateli nie tylko zamieszkujących teren Pomorza, ale całego kraju oraz może bezpowrotnie zniszczyć walory środowiskowe Gminy Choczewo, wraz z łącznikiem dla Natura 2000 Mierzeja Sarbska PLH 220018 i Natura 2000 Białogóra PLH 220003, jakim jest Obszar Chronionego Krajobrazu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście walorów środowiskowych: - odpowiedź jak w uwadze nr 88. W kontekście Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu - odpowiedź jak w uwadze nr 39. Odnosząc się z kolei do przyznania Zarządów: Województwa Pomorskiego statusu strony postępowania należy wyjaśnić, że kwestia bycia stroną postępowania jest uzależniona wyłącznie od posiadania lub nie interesu prawnego. Interes prawny nie może być mylony z interesem faktycznym.</p>
772	<p>Zapoznanie się z Raportem i Stanowiskiem Zarządu Województwa Pomorskiego, wzbudziły w nas członkach SKONRZR, poważne obawy i jednocześnie potwierdziło nasze dotychczasowe przypuszczenia, że inwestycja budowy el. jądrowej na Polskim Wybrzeżu, według przedstawionej technologii chłodzenia reaktora wodą morską oraz ingerencja w obszar wydmowy, jakiegokolwiek inwestycji o tak ogromnej skali, grozić będzie katastrofą ekologiczną, której skutki trudne są do przewidzenia. Mając to na uwadze i kierując się zasadą przezorności wynikającą z art. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r, Prawo ochrony środowiska, obligującą do przewidzenia wszystkich skutków ingerencji w środowisko na etapie realizacji, eksploatacji i likwidacji planowanej inwestycji, wnoskujemy o wydanie negatywnej decyzji środowiskowej dla inwestycji budowy Pierwszej Elektrowni Jądrowej w Polsce na terenie Gminy Choczewo i w całym pasie nadmorskim naszego kraju jako inwestycji potencjalnie grożącej skutkami negatywnymi zarówno dla środowiska jak i zdrowia i warunków życia mieszkańców obszarów objętych planowaną inwestycją.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście niszczenia plaży – odpowiedź jak w uwadze nr 11. W kontekście zasady przezorności - odpowiedź jak w uwadze nr 96. W kontekście wpływu przedsięwzięcia na ekologię wód morskich – odpowiedź jak w uwadze nr 7 i nr 105, oraz nr 109-111.</p>

773	<p>Zgodnie z dokumentem Agenda na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju-2030, z dnia 25 września 2015 r., który został podpisany przez członków ONZ, w tym Polskę, idea Zrównoważonego Rozwoju w rozwoju świata uwzględniać ma min:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dobre zdrowie i jakość życia (zapewnić wszystkim ludziom zdrowe życie i dobrobyt. Cel 3) - Czystą dostępną energię (zapewnić wszystkim dostęp do stabilnej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie. Cel 7) - życie pod wodą (obronić oceany, morza i zasoby morskie. Cel 14) - życie na lądzie (ochrona zrównoważonych ekosystemów lądowych i różnorodności biologicznej. Cel 15) <p>Filarami ZR są trzy obszary: środowisko, kwestie społeczne i ekonomiczne. Są one ze sobą powiązane i muszą być traktowane z poszanowaniem równowagi.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach i system ocen oddziaływania na środowisko w prawie polskim realizuje wskazane w uwadze zasady wynikające z agendy.</p>
774	<p>Planowana budowa el.jądrowej nie spełnia, a wręcz przeczy, każdemu z tych wymienionych kryteriów/filarów swoją skalą ingerencji w środowisko naturalne, w obszary chronione Natura 2000 Mierzeja Sarbska i Natura 2000 (ten fakt, w oparciu o odpowiedź przedstawiciela PEJ na spotkaniu czerwcowym z mieszkańcami gminy Choczewo, nie został zgłoszony do odpowiedniego departamentu UE pełniącego kontrolę nad obszarami Natura 2000 i wnioskujemy o wyjaśnienie tej sprawy), planuje wycinkę cennych dla ekosystemów lasów bażynowych , osusza bagna, mokradła, zabudowuje kanał rzeki Chełst, ingeruje w użytki ekologiczne Gajówka i Osoczne Oczko, niszczy likwidując tereny wydymowe oraz zmienia środowisko wodne Morza Bałtyckiego poprzez podwyższenie chociażby temperatury wody w obszarze poboru i zrzutu. O tym, że miejsce wybrane pod lokalizację przyszłej el.jądrowej stanowi wartość podlegającą ochronie dowiadujemy się z różnych źródeł, chociażby w Zarządzeniu RDOS z Gdańska z dnia 8 kwietnia 2014 r, w sprawie ustanowienie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 — Mierzeja Sarbska oraz Zarządzenie RDOS w Gdańsku z dnia 30 kwietnia 2014 r, w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Białogóra. Ważnym informatorem walorów przyrodniczych naszego pasa nadmorskiego jest opracowanie pana dr hab. Macieja Przewoźniaka pt. „ Strefa nadmorska w Polsce. Przyroda i krajobraz w antropocenie”. Poniżej wnioski jakie nasuwają się po przeczytaniu tej pozycji naukowej:</p> <p>Lokalizacja elektrowni jądrowej na Mierzei Kaszubsko-Słowińskiej, w lasach administrowanych przez Nadleśnictwo Choczewo, spowoduje całkowitą likwidację seminaturalnej przyrody Mierzei na jej odcinku o długości około 5 km oraz dewaloryzację przyrody i krajobrazu w rozległym otoczeniu, w rejonie o powierzchni co najmniej kilkudziesięciu km² , głównie w strefie nadmorskiej. W otoczeniu wielkiego powierzchniowo terenu inwestycji wystąpią przede wszystkim przekształcenia stosunków wodnych, w konsekwencji duże zmiany siedliskowe, skutkujące przekształceniami flory, fauny i mykobioty ekosystemów wydymowych leśnych i nieleśnych, przyplazowych oraz ekosystemów mokradłowych — torfowiskowych i pomokradłowych (zmeliorowanych) — łąkowo-pastwiskowych. Przerwany zostanie korytarz geoekologiczny, jaki stanowi obecnie Mierzeja Kaszubsko-Słowińska, włączona w tym rejonie w Nadmorski Obszar Chronionego Krajobrazu. Falochrony portu zaburzą morfodynamikę strefy brzegowej morza, która będzie wymagać stabilizacji budowlami hydrotechnicznymi. Z dewaloryzowany zostanie krajobraz strefy nadmorskiej postrzegany w jej zasięgu, jak i z lądowego zaplecza oraz od strony morza. Utracone zostaną przyrodniczo-krajobrazowe walory turystyczno-rekreacyjne dużej części nadmorskich Kaszub...</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wpływu realizacji przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze – odpowiedź jak w uwadze nr 88.</p> <p>W kontekście wpływu na krajobraz i walory wizualne – odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p> <p>W kontekście obszarów Natura 2000 Mierzeja Sarbska PLH220018 i Białogóra PLH220003 - odpowiedź jak w uwadze nr 725.</p> <p>W kontekście kanału rzeki Chełst oraz użytków ekologicznych - odpowiedź jak w uwadze nr 710.</p> <p>W kontekście wycinki drzew - odpowiedź jak w uwadze nr 4.</p> <p>W kontekście zmian stosunków wodnych - odpowiedź jak w uwadze nr 304.</p>

775	<p>W Raporcie PEJ, w części poświęconej skumulowanemu oddziaływaniu inwestycji istniejących bądź planowanych, brakuje rzetelnej informacji o budowie Morskiej Farmy Wiatrowej z jej stacjami elektroenergetycznymi odbierającymi energię z tychże wiatraków, zlokalizowanymi w Sołectwie Kierzkowo, we wsi Osieki Lęborskie, w odległości zaledwie ok 7 km o planowanej el. jądrowej. Obszernie na ten temat czytamy w Stanowisku Zarządu Województwa Pomorskiego i w pełni zgadzamy się z ich wnioskami. Pominięcie tej inwestycji, która swoją skalą będzie negatywnie i nieodwracalnie wpływać na krajobraz wielu wsi gminy Choczewo stanowiąc jego dominantę, pogorszy warunki uprawy i dochody w związku z posadowieniem dużej liczby ogromnych słupów przesyłowych najwyższego napięcia na terenach wykorzystywanych rolniczo, pogorszy warunki życia tych, którzy mają swoje nieruchomości w bliskiej odległości od tych linii wysokiego napięcia, jest naszym zdaniem niedopuszczalne. Budzi to obawy, że autorzy projektu celowo pominęli ten fakt, gdyż wyprowadzenie energii wyprodukowanej w el. jądrowej również wiąże się z posadowieniem dużej, nieznannej czytelnikowi Raportu, ilości słupów NNW, a tym samym wpływ na krajobraz, warunki życia mieszkańców i ich gospodarkę ulegną zwielokrotnionemu pogorszeniu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W uzupełnieniu raportu z 14 listopada 2022 r. przedłożono wyjaśnienie i korektę zapisów dot. inwestycji stron trzecich, które podlegały analizie w ramach oddziaływania skumulowanego w obszarach morskich. Na rysunku poniżej przedstawiono planowane rozłożenie farm morskich wraz z wyprowadzeniem kabli na ląd.</p> <p>Zachodzi małe prawdopodobieństwo interakcji pomiędzy lokalizacjami farm wiatrowych a planowanym przedsięwzięciem, z uwagi na dużą odległość wyjścia kabli energetycznych wyprowadzających energię z tych elektrowni wiatrowych na ląd, a lokalizacją przedsięwzięcia. Potencjalne miejsca wyjścia kabli eksportowych na ląd w promieniu 10 km od wariantu 1 Lubiato - Kopalino (na północ i wschód) oraz 10-15 km od wariantu 2 - Żarnowiec (na zachód). Odległość od końca samych bloków koncesyjnych morskich farm wiatrowych na morzu do granicy lądu to ok. 20-30 km w zależności od bloku. Oddziaływanie jest więc pomijalne lub w ogóle nie wystąpi.</p> <p>Najbliżej przedsięwzięcia w obszarze lądowym znajduje się planowana Infrastruktura Przyłączeniowa Morskiej Farmy Wiatrowej Baltic Power, polegająca na budowie i ułożeniu kabli elektroenergetycznych w części morskiej i lądowej, stacji elektroenergetycznej oraz ok. 200 m napowietrznej linii elektroenergetycznej 400 kV. Kable zostaną wyprowadzone z morza na ląd metodą bezwykopową, co ograniczy wiele oddziaływań związanych z wykopem otwartym. Natomiast, planowane miejsce wyprowadzenia kabla na powierzchnię, budowy stacji elektroenergetycznej oraz wariantowe przebiegi napowietrznych linii 400 kV: Choczewo-naciecie linii Słupsk-Żarnowiec oraz Choczewo Żarnowiec (wyprowadzających moc z morskiej farmy wiatrowej) są przedmiotami odrębnych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p> <p>Zgodnie z odpowiedzią na uwagę nr 137, w zakresie konieczności uzupełnienia stanu wiedzy na temat przedsięwzięć stron trzecich w rejonie realizacji przedsięwzięcia, organ przeanalizował przedsięwzięcia, dla których uzyskano decyzję o środowiskowych po roku 2020, a także te, dla których wszczęto postępowanie o jej uzyskanie, w grupie których zawierają się ww. postępowania. Dla wariantu I w lokalizacji Lubiato - Kopalino, spośród ponad 100 inwestycji nie zidentyfikowano nowych inwestycji mogących potencjalnie kumulować się z elektrownią.</p> <p>W kontekście analiz krajobrazowych i walorów wizualnych – odpowiedź jak w uwadze nr 45.</p>
776	<p>Trudno zgodzić się z opinią inwestora/PEJ, że budowa el. jądrowej jest dla naszego kraju inwestycją wyczekiwaną, bezpieczną i uzasadnioną ekonomicznie. Nigdzie w Raporcie nie znajdziemy potwierdzenia spełnienia celu 7 zawartego w dokumencie Agenda na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju-2030 tj. Czysta i dostępna energia (zapewnienie wszystkim dostępu do stabilnej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie- Po pierwsze:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Efektem ubocznym produkcji energii elektrycznej w el. jądrowej są radioaktywne, nierozkładalne przez tysiące lat odpady, które stanowią ogromny problem tzw. bezpiecznego składowania* – Koszt budowy całej infrastruktury towarzyszącej (drogi, kolej, lokale mieszkalne, gastronomiczne, oczyszczalnie ścieków, zaopatrzenie w wodę, punkty opieki medycznej posterunki policji2 bazy wojskowe, szkoły, przedszkola, sztab tłumaczy, nauczycieli, itp.), sama elektrownia, to koszt niewyobrażalny, bilionowych, który przełoży się na cenę energii produkowanej przez taką elektrownię. Trudno zgodzić się z stwierdzeniem „że będzie to energia o cenie akceptowalnej przez społeczeństwo 	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy</p> <p>W kontekście zgodności z Agendą – odpowiedź jak w uwadze nr 773.</p> <p>Analizowane przedsięwzięcie nie stanowi strategii czy polityki rozwoju sektora energetycznego w Polsce. Odwołać się tutaj należy do Polityki energetycznej Polski do 2040 r. i obecnie prowadzonych prac nad jej aktualizacją, dokumenty te określają (w zdefiniowanym horyzoncie czasowym) krajowy mix energetyczny. Jednocześnie ustalenia ww. dokumentów podlegają ocenie środowiskowej na podstawie przepisów Działu IV Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko ww. ustawy.</p> <p>W zakresie postępowania z odpadami promieniotwórczymi - odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p> <p>W kontekście modelu finansowego – odpowiedź jak w uwadze nr 171.</p> <p>W kontekście zatrudnienia - odpowiedź jak w uwadze nr 624.</p>
777	<p>W Raporcie brakuje odniesienia do sposobu ewakuacji w razie awarii elektrowni czy ataku terrorystycznego lub wojny. Państwa europejskie, a Polska w szczególności, znajdują się w bardzo trudnej i nieprzewidywalnej w skutkach sytuacji politycznej w kontekście wydarzeń na Ukrainie. Wnioskujemy zatem o bardzo wnikliwą ocenę potencjalnych zagrożeń i rzetelne opisanie sposobów ewakuacji ludności rodzimej jak i napływowej w wypadku wystąpienia każdego z opisywanych powyżej zdarzeń.</p> <p>Członkowie Społecznego Komitetu Obywatelskiego na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju, mając na uwadze dobro Kraju i Jego Obywateli, wnoszą do GDOŚ w Warszawie o negatywną ocenę planu budowy Pierwszej Elektrowni Jądrowej w Polsce, w pasie nadmorskim, a w szczególności w Gminie Choczewo. Inwestycja ta swoją ogromną skalą nie spełnia kryteriów opłacalności, stanowi zagrożenie dla środowiska naturalnego na lądzie jak również w środowisku Morza Bałtyckiego, niszczy wieloletni dorobek mieszkańców Gminy Choczewo i odbiera im możliwości</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście odporności planowanej elektrowni na zagrożenia zewnętrzne - odpowiedź jak w uwadze nr 164.</p> <p>W kontekście ewakuacji - odpowiedź jak w uwadze nr 35.</p>

	zarobkowania w oparciu o sektor turystyczny, prężnie rozwijający się jak do tej pory w naszej Gminie. Domagamy się rzetelnej oceny zawartości Raportu Środowiskowego PEJ w oparciu o nasze wnioski i te, które obszernie zostały zawarte w Stanowisku Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 10 sierpnia 2023 roku.	
778	Załącznik stanowi powtórzenie uwag Zarządu Województwa Pomorskiego wskazany w uwadze numer 20	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedzi na uwagi Zarządu Województwa Pomorskiego udzielono w odpowiedziach na uwagi od nr 91 do nr 165.
779	<p>Polskie Elektrownie Jądrowe sp. z o.o. („Inwestor”, „PB”), zgodnie z podaną w obwieszczeniu Generalnego Dyrektora ochrony Środowiska z dnia 13 lipca 2023r. informacją, ma zamiar realizować Przedsięwzięcie w zaprojektowanym Wariantcie 1 lokalizacji, tj. Lubiatowo - Kopalino, podwariant techniczny 1A. Dla tego Wariantu określono obszar ograniczonego użytkowania, który powinien wynosić 3 781 m - odległość ta liczona jest od geometrycznego środka linii łączącej reaktory, oraz uwzględnia wyniki analiz uwolnień z każdego z 3 reaktorów z osobna. Region lokalizacji wyznaczony na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu przeprowadzania oceny terenu przeznaczonego pod lokalizację obiektu jądrowego, przypadków wykluczających możliwość uznania terenu za spełniający wymogi lokalizacji obiektu jądrowego oraz w sprawie wymagań dotyczących raportu lokalizacyjnego dla obiektu jądrowego (Dz. U. poz. 1025), „Rozporządzenie RM dot. lokalizacji obiektu jądrowego” wynosi natomiast 30 km od granic planowanego miejsca usytuowania obiektu jądrowego. Region lokalizacji Przedsięwzięcia dla Wariantu 1 względem granic Koncesji KGHM Polska Miedź S.A. (dalej: „KGHM” oraz „Spółka”) przedstawiono poniżej</p> <p>Mapa w piśmie – do wglądu na wydruku.</p> <p>Działalność polegająca na poszukiwaniu i rozpoznawaniu, a w przyszłości również na eksploatacji złóż soli potasowo-magnezowych w okolicach Pucka będzie wymagała dokonania przez Inwestora w elektrownię jądrową analizy potencjalnego wpływu działalności eksploracyjnej i wydobywczej na eksploatację planowanego obiektu jądrowego. Prezes Państwowej Agencji Atomistyki zweryfikuje podczas oceny, odpowiednio: (1) Wstępnego Raportu Lokalizacyjnego, o którym mowa w art. 5b ust 3 ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1484, z późn. zm.), a także (2) „pełnego” raportu lokalizacyjnego, o którym mowa w art. 35b ust. 3 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo atomowe (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1173), czy Inwestor dokonał takiej analizy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W raporcie, zgodnie z r.r.l., dokonano analizy przeszłej, obecnej i planowanej działalności stanowiącej lub mogącej stanowić zagrożenie dla obiektu jądrowego przez indukowanie wstrząsów sejsmicznych, powodowanie uaktywnienia struktur uskokowych, powodowanie niestabilności strukturalnej lub przemieszczanie, zapadanie lub upłynnianie gruntów. Szczegółowość analizy dostosowana została do ilości danych na temat obecnej lub planowanej działalności antropogenicznej.</p> <p>Sejsmiczność o magnitudzie przekraczającej 2 nie została powiązana prowadzeniem działalności górniczej w obrębie regionu lokalizacji Lubiatowo-Kopalino, a nawet w szerszej rozpatrywanym rejonie – w promieniu do 150 km od lokalizacji. Obecny sposób prowadzenia działalności górniczej w regionie lokalizacji Lubiatowo-Kopalino jest bezpieczny z punktu widzenia hazardu sejsmicznego dla wstrząsów antropogenicznych</p> <p>W rejonie Zatoki Puckiej zidentyfikowano cztery złoża soli potasowo-magnezowych: Zdrada, Swarzewo, Mieroszyno, Chłapowo oraz jedno złożo soli kamiennej Zatoka Pucka. W dniu 1 października 2014 r. koncesja poszukiawcza Zatoka Pucka 28/2014/p została przyznana KGHM Polska Miedź S.A. Jest to jedyna aktywna koncesja w promieniu do 150 km od lokalizacji Lubiatowo-Kopalino na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża soli potasowo-magnezowych oraz rud miedzi, srebra i soli kamiennej. Sole potasowo-magnezowe w rejonie Pucka nie mogą być wydobywane przez ługowanie, a jedynie przez eksploatację głębinową, co może powodować powstanie dodatkowego zagrożenia wynikającego z prowadzenia eksploatacji podziemnej, co zostało wskazane w raporcie.</p> <p>Od marca 2016 r. Spółka prowadzi monitoring sejsmiczny w regionie lokalizacji Lubiatowo-Kopalino. Monitoring prowadzony jest w sposób ciągły i będzie kontynuowany podczas budowy, eksploatacji oraz likwidacji obiektu jądrowego. Sprawa udzielenia koncesji dla KGHM będzie stanowiła przedmiot odrębnego postępowania, rozpatrywanego przez kompetentny właściwy organ szczebla centralnego.</p>
780	Z uwagi na charakter Przedsięwzięcia, dołożenie podwyższonej, zawodowej należytej staranności podczas jego realizacji, a w tym badania i monitoringu zakresu oddziaływań i oddziaływań skumulowanych nie jest ograniczone jedynie w sposób formalny, tj. poprzez zastosowanie przepisów Rozporządzenia RM dot. lokalizacji obiektu jądrowego, czy przepisów dotyczących instytucji Wstępnego Raportu Lokalizacyjnego. Wpływ Przedsięwzięcia i wzajemne wpływy inwestycji powinny być uwzględniane w zakresie możliwych potencjalnych oddziaływań wynikających z rozpoznania w Raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko („Raport OOS”), o rzeczywistym prawdopodobieństwie wystąpienia.	Uwaga nieuwzględniona Odpowiedzi jak w uwadze nr 779.

781	<p>KGHM Polska Miedź S.A. posiada w sąsiedztwie planowanej lokalizacji Pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej obowiązującą koncesję geologiczną nr 28/2014/p z dnia 1 października 2014 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża soli potasowo-magnezowych w okolicach Pucka wraz z kopalinami towarzyszącymi: rudami miedzi i srebra oraz solą kamienną („Koncesja”). Koncesja obowiązuje do dnia 31 marca 2033 r. Na jej podstawie Spółka prowadzi prace geologiczne na obszarze obejmującym gminy Władysławowo, Puck i Krokowa w powiecie puckim. Prowadzona przez KGHM działalność ma na celu udokumentowanie (Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo atomowe (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1941, z późn. zm.). złoża soli potasowo-magnezowych wraz z ww. kopalinami towarzyszącymi co najmniej w kategorii CI. Prowadzone prace zmierzają do udokumentowania złoża co najmniej w ww. kategorii, co z dużą pewnością będzie skutkowało w niedalekiej przyszłości wystąpieniem przez KGHM z wnioskiem do Ministra Klimatu i Środowiska o udzielenie koncesji na wydobywanie udokumentowanych złóż wraz z ustaleniem obszaru i terenu górniczego. Do ww. wniosku konieczne będzie dołączenie projektu zagospodarowania złoża, który określa wymagania w zakresie racjonalnej gospodarki złożem kopaliny, a w szczególności przez kompleksowe i racjonalne wykorzystanie kopaliny głównej i kopalini towarzyszących, oraz technologii eksploatacji zapewniającej ograniczenie ujemnych wpływów na środowisko. Przyszła działalność wydobywcza KGHM wiązać się będzie bezpośrednio z koniecznością wyznaczenia, obok obszaru górniczego obejmującego teren prowadzonych robót górniczych, także terenu górniczego na powierzchni nieruchomości, gdzie mogą pojawiać się oddziaływania (drżania sejsmiczne), a więc odzwierciedlającego swoją powierzchnią maksymalne zasięgi szkodliwych wpływów działalności zakładu górniczego. Sposób i zakres wyznaczania terenu górniczego uzależniony jest od występowania szeregu czynników, występujących zarówno na powierzchni terenu, jak również podziemnych (warunki hydrologiczne, gazowe itp.), związanych także z prognozowanym sposobem zachowania się górotworu przy występowaniu pustek poeksploatacyjnych, czy też naruszenia ciągłości poszczególnych warstw skalnych, a więc także, z upływem czasu, możliwości tapan. Na etapie rozpoznawania złoża, a następnie przygotowywania projektu jego zagospodarowania, nie jest jednak możliwe wskazanie wszystkich potencjalnych zagrożeń związanych z ruchem zakładu górniczego, a zatem zasięg wyznaczonego terenu górniczego wciąż pozostaje jedynie obszarem projektowanym przy zachowaniu podwyższonej należytej staranności, w zakresie dającym się przewidzieć na dzień pozyskiwania koncesji eksploatacyjnej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedzi jak w uwadze nr 779.</p>
782	<p>Zarówno treść dokumentów dołączanych do wniosku o udzielenie koncesji wydobywczej, jak również, z perspektywy Inwestora, przepisy Prawa atomowego, specustawy jądrowej i rozporządzeń wykonawczych, wymagają od obu podmiotów uwzględnienia wpływu działalności mogącej stanowić zagrożenie dla ich przedsięwzięć, w tym w zakresie m.in. indukowania wstrząsów sejsmicznych czy zmiany stosunków wodnych. W zależności od przyjętej ostatecznie lokalizacji elektrowni jądrowej (Kopalino-Lubiatowo oraz Żarnowiec) oraz zaplanowanej przez KGHM metody eksploatacji złóż (przyjętych technologii) oraz ustalenia w decyzji koncesyjnej obszaru i terenu górniczego, stopień wzajemnego oddziaływania obu przedsięwzięć będzie różny. W związku z tym, w interesie publicznym jest, aby oba przedsięwzięcia mogły być realizowane z uwzględnieniem interesów obu stron oraz z korzyścią dla społeczności lokalnej i całego kraju.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedzi jak w uwadze nr 779.</p>

783	<p>Obok kwestii bezpieczeństwa, nie należy tracić z pola widzenia konieczności przeciwdziałania ograniczeniu albo wykluczeniu dostępności złóż znajdujących się w granicach planowanego miejsca usytuowania obiektu jądrowego lub w regionie lokalizacji obiektu jądrowego złoża. Zasada racjonalnej gospodarki złożami kopalni wyrażona w art. 125 i 126 p.o.ś, art. 29 p.g.g. oraz art. 1 ust. 4, art. 3 i 4 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1235), w której ustawodawca zalicza do strategicznych zasobów naturalnych kraju m.in. złoża kopalni niestanowiących części składowych nieruchomości gruntowej (m.in. sole potasowo-magnezowe) i w zakresie gospodarowania strategicznymi zasobami naturalnymi zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju nie doznaje uszczerbku w omawianym przypadku. Zadośćuczynienie ww. zasadzie następuje w interesie dobra ogólnego oraz zgodnie z kierunkami zabezpieczenia surowcowego Polski wyrażonymi w Polityce Surowcowej Państwa. Powyższe wymaga wzięcia pod uwagę przez Inwestora i organy administracji publicznej, zaangażowane w proces budowy elektrowni jądrowej, działalności geologicznej lub górniczej oraz obszarów występowania złóż kopalni.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Polski Program Energetyki Jądrowej jest to strategiczny dokument rządowy, który został przyjęty w 2014 r., a w 2020 r. nastąpiła jego aktualizacja. Zarówno w PPEJ w wersji z 2014 r., jak i jego aktualizacji z 2020 r., jest wskazana lokalizacja Lubiатовo-Kopalino jako miejsce potencjalnej budowy elektrowni jądrowej. W związku z powyższym, wskazując jako jeden z wariantów realizacji przedsięwzięcia Lubiатовo-Kopalino w pełni realizuje założenia powyższego strategicznego dokumentu. Zgodnie z tymi założeniami energetyka jądrowa, która w trakcie eksploatacji jest źródłem wytwórczym o niskiej emisyjności CO₂, co ma pozwolić Polsce osiągnąć cele klimatyczne Unii Europejskiej. Koordynowanie i nadzorowanie realizacji PPEJ sprawuje minister właściwy do spraw energii, czyli obecnie Minister Klimatu i Środowiska.</p> <p>Minister Klimatu i Środowiska wydał również w dniu 12 lipca 2023 r. dla Spółki decyzję zasadniczą i tym samym potwierdził, że realizuje inwestycję zgodnie z założeniami PPEJ oraz zgodnie z interesem publicznym w zakresie celów polityki państwa, w tym polityki energetycznej, oraz bezpieczeństwa państwa.</p> <p>W raporcie wykazano, że przedsięwzięcie nie będzie negatywnie oddziaływać na prowadzoną przez KGHM działalność polegającą na poszukiwaniu i rozpoznaniu kopalni ze złóż, jak również na ewentualne przyszłe wydobycie tego złoża. Zgodnie z raportem, przedsięwzięcie nie będzie negatywnie oddziaływać poza obszarem realizacji, w tym w szczególności nie spowoduje żadnego zagrożenia sejsmicznego, ani radiacyjnego w trakcie normalnej eksploatacji. Dodatkowo w raporcie odniesiono się do wpływu prowadzonej przez KGHM działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznania złóż kopalni na przedsięwzięcie stwierdzając, że nie wpływa na powstanie sejsmiczności indukowanej ani subsydencji, a więc nie będzie powodować negatywnego oddziaływania na przedsięwzięcie. Odniesiono się również do wpływu ewentualnej przyszłej działalności polegającej na wydobyciu tych złóż.</p> <p>W tym ostatnim przypadku na podstawie posiadanych informacji stwierdzono, że wykorzystanie metody eksploatacji głębinowej przedmiotowego złoża kopalni może skutkować powstaniem dodatkowego zagrożenia i z tego względu przeprowadzono analizę ewentualnego oddziaływania potencjalnej kopalni KGHM na bezpieczeństwo przyszłej elektrowni jądrowej (odpowiedź jak w uwadze nr 779).</p> <p>Oznacza to, że w raporcie oceniono nie tylko oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na inne przedsięwzięcia, dla których wydano decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, ale również takie, które są dopiero planowane i w stosunku do nich nie wydano decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w tym także ewentualne przedsięwzięcia polegające na wydobyciu kopalni ze złóż. Dodatkowo oceniono wpływ tych przedsięwzięć, w tym w głównej mierze ewentualnej działalności polegającej na wydobyciu kopalni ze złóż KGHM, na planowane przedsięwzięcie. Mając na uwadze powyższe niezasadny jest postulat KGHM, żeby uwzględnić w raporcie działalność górniczą, bowiem ona została już uwzględniona w raporcie. W związku z faktem, że koncesja na wydobycie kopalni z przedmiotowych złóż nie została wydana, ani nie została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach w tym zakresie, nie można określić dokładnego wpływu tego rodzaju działalności na planowane przedsięwzięcie.</p> <p>Dodatkowo w odpowiedzi na uwagę nr 779, wskazano, że zgodnie z r.r.l., dokonano analizy przeszłej, obecnej i planowanej działalności stanowiącej lub mogącej stanowić zagrożenie dla obiektu jądrowego m. in. przez indukowanie wstrząsów sejsmicznych. Zgodnie z powyższym rozporządzeniem, wnioskodawca będzie zobowiązany zaktualizować powyższe informacje na etapie składania raportu lokalizacyjnego, w tym uwzględnić uzyskaną przez KGHM decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach i koncesję na wydobywanie kopalni ze złóż (jeżeli taka okoliczność wystąpi).</p> <p>Należy zwrócić uwagę, że koncesja nr 28/2014/p jest koncesją na poszukiwanie i rozpoznawanie, natomiast ewentualna działalność związana z wydobywaniem kopalni ze złóż soli potasowo-magnezowej mogłaby nastąpić po wydaniu koncesji na wydobywanie kopalni ze złóż. Dopiero w ramach oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzonej przed uzyskaniem powyższej koncesji możliwe będzie dokładne określenie oddziaływania potencjalnej kopalni na środowisko oraz inne przedsięwzięcia, w tym z przedmiotowe przedsięwzięcie. Wówczas możliwe będzie określenie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ewentualnych warunków prowadzenia działalności polegającej na wydobywaniu kopalni ze złóż w sposób, który nie będzie negatywnie oddziaływał na eksploatację elektrowni jądrowej.</p> <p>Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że tylko i wyłącznie działalność związana z wydobyciem kopalni ze złóż mogłaby ewentualnie negatywnie oddziaływać na eksploatację elektrowni jądrowej, jednakże żeby to określić niezbędne są szczegółowe dane w tym zakresie. Podczas eksploatacji elektrowni jądrowej prowadzony będzie monitoring sejsmiczny, który będzie m.in. rejestrował ewentualne wstrząsy indukowane z działalność kopalni i umożliwi podejmowanie odpowiednich działań, w tym m.in. poprzez bezpieczne wyłączenie reaktorów jądrowych.</p>
784	<p>Należy mieć również na uwadze istotność soli potasowo-magnezowych. Surowiec ten może być wykorzystywany m.in. do produkcji rolnych nawozów naturalnych. Wśród konsekwencji epidemii Covid-19 oraz wojny na Ukrainie wymienia się określone niedobory na rynku nawozowym, które dotknęły nie tylko producentów żywności, ale również konsumentów. Należy również podkreślić, że poprzez zapewnienie dostępu do żywności należy również rozumieć zagwarantowanie żywności przystępnej</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście aktualnie prowadzonej przez KGHM działalności – odpowiedź jak w uwadze nr 783.</p> <p>W kontekście przyszłej działalności KGHM – odpowiedź jak w uwadze nr 779.</p> <p>Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie wyklucza prowadzenia przyszłej działalności wydobywczej przez KGHM dotyczącej złoża soli potasowo-magnezowych w ramach koncesji „Zatoka Pucka”.</p>

	<p>cenowo. Ambitne cele UE dot. produkcji ekologicznej żywności będą wymagać podejmowania szerokiego zakresu działań mających na celu przeciwdziałanie znacznemu wzrostowi kosztów produkcji żywności. Dodatkowym czynnikiem uzasadniającym istotność ww. surowca dla gospodarki UE jest założenie, że światowy rynek nawozów musi z roku na rok się powiększać, co jest spowodowane głównie wzrostem globalnego przyrostu naturalnego oraz degradacją gleb uprawnych. Państwa UE powinny wspierać producentów rolnych poprzez zapewnienie im nowych źródeł pozyskiwania nawozów pochodzenia naturalnego, w szczególności pochodzących z surowców mineralnych, co stanowi podstawę do zagwarantowania bezpieczeństwa żywnościowego. Przyszła inwestycja górnicza KGHM obok planowanej do realizacji przez Polskie Elektrownie Jądrowe SP, z o.o. inwestycji obejmującej budowę i eksploatację pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej, o mocy elektrycznej do 3750 MWe, zlokalizowanej na obszarze gmin: Choczewo lub Gniewino („Przedsięwzięcie”) może być znaczącym kołem zamachowym dla rozwoju tutejszego regionu. Wykorzystanie tej szansy wymaga podjęcia działań zmierzających do zapewnienia niezakłóconej koegzystencji i bezpiecznego rozwoju obu projektów, w szczególności poprzez wzajemne uwzględnienie przez przedsiębiorców swoich zamierzeń inwestycyjnych oraz konieczność wzięcia pod uwagę potrzeb współistnienia tych inwestycji.</p>	
785	<p>W ocenie KGHM niezbędne jest aby w ramach prowadzonego postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia, uwzględnić wzajemne interesy Inwestora oraz KGHM* która posiada obowiązującą koncesję geologiczną i której prace bezpośrednio zmierzają do wystąpienia z wnioskiem do Ministra Klimatu i Środowiska o udzielenie koncesji na wydobywanie udokumentowanych złóż soli potasowo-magnezowych wraz z ustaleniem obszaru i terenu górniczego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 783 i nr 784.</p>
786	<p>W związku z powyższym KGHM wnosi o bezpośrednie określenie w treści ww. decyzji istotnych warunków korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji oraz użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych dotyczących złóż soli potasowo-magnezowych objętych koncesją nr 28/2014/p na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża soli potasowo-magnezowych w okolicach Pucka wraz z kopalinami towarzyszącymi: rudami miedzi i srebra oraz solą kamienną, która została udzielona KGHM w dniu 1 października 2014 r.</p> <p>W ocenie KGHM niezbędnym jest także wprowadzenie do treści ww. decyzji warunków zobowiązujących Inwestora do:</p> <ol style="list-style-type: none"> I. prowadzenia prac w sposób nieograniczający dostępności złóż soli potasowo-magnezowych prowadzenia nieprzerwanego monitoringu w kwestiach oddziaływania zwłaszcza pod kątem sejsmiczności indukowanej i subsydencji). II. prowadzenia działań zgodnie z przepisami statuującymi ochronę tych złóż kopalin. III. obowiązku kompleksowego współdziałania z koncesjonariuszami. IV. obowiązku prowadzenia monitoringu zmian podczas prowadzenia inwestycji PEJ i informowania o każdym potencjalnym zagrożeniu na obszarze oddziaływania na obszar koncesji nr 28/2014/p oraz na przyszły obszar i teren górniczy KGHM. V. uwzględnienia w prowadzonych pracach możliwości ciągłego lub okresowego obniżania poziomu wód gruntowych w trakcie eksploatacji elektrowni 	<p>Uwaga nieuwzględniona Przedsięwzięcie PEJ nie będzie oddziaływać na planowaną inwestycję KGHM. Granice Koncesji KGHM Zatoka Pucka 28/2014/p znajdują się w odległości ok. 30 km od planowanej lokalizacji elektrowni jądrowej. Inwestycja zlokalizowana w takiej odległości nie będzie wpływać na warunki geologiczne, zmiany struktury gruntów ani też na inne warunki środowiska, które miałyby wpływ na działalność planowanej inwestycji KGHM.</p>

	<p>VI. uwzględnienia ewentualnych zmian w strukturze gruntów oraz wpływu metod wydobycia mających zastosowanie przy wydobyciu złóż.</p> <p>Uwzględnienie w treści decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ww. warunków oraz wzajemnych interesów Inwestora i KGHM winno prowadzić do sytuacji w ramach której oba przedsięwzięcia będą mogły być prowadzone równocześnie bez szkody dla żadnego z nich z określeniem wzajemnych relacji i wpływów koniecznych do uwzględnienia przez obie stron których działalność ze sobą sąsiaduje i które mogą wywierać na siebie bezpośredni i pośredni wpływ. Wskazać należy, że nie tylko zatem działalność planowana przez PEJ może prawdopodobnie znacznie oddziaływać na inwestycję KGHM, lecz oddziaływanie to będzie wzajemne, co należy uwzględniać również w treści warunkach i uzasadnieniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach tj. jeszcze przed rozpoczęciem budo elektrowni jądrowej i przyszłego zakładu górniczego KGHM bowiem będą to działania skumulowane mające wpływ na środowisko i ruch zakładów zarówno KGHM, jak i PEJ.</p> <p>Odnosząc się do treści samego Raportu OOS spostrzeżenia w poszczególnych kwestiach związanych z postępowaniem w sprawie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia zostały przedstawione w Załączniku nr 1 do niniejszego pisma.</p>	
787	<p>Przedsięwzięcie PEJ, jak i inwestycja KGHM (szczególnie po wyznaczeniu jej obszaru oddziaływania, tj. przestrzeni objętej przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego, a zatem terenu górniczego) będą na siebie wzajemnie oddziaływać, co musi być uwzględniane jeszcze przed rozpoczęciem budowy elektrowni jądrowej, jak i potencjalnego zakładu górniczego KGHM, bowiem będą to działania skumulowane mające wpływ na środowisko i ruch zakładów zarówno KGHM, jak i PEJ.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 786.</p>
788	<p>Zagrożenia związane z warunkami sejsmicznymi wywołanymi przez człowieka. Inwestor, w ramach Raportu OOS wskazał m.in. na istnienie po jego stronie świadomości prowadzonego przez KGHM przedsięwzięcia na podstawie Koncesji, jak i zidentyfikował złoża surowców mineralnych, które są eksploatowane lub mogą być potencjalnie wydobywane w przyszłości w bliskim sąsiedztwie Przedsięwzięcia, a które mogą stanowić źródło potencjalnych oddziaływań sejsmicznych, bądź w zakresie poziomu wód podziemnych. Jak wskazano wprost w treści Raportu:</p> <p>„2. Górnictwo - zinventaryzowano złoża surowców mineralnych, które są eksploatowane lub mogą być potencjalnie wydobywane w przyszłości. Źródłem potencjalnego hazardu sejsmicznego ze strony górnictwa są: górnictwo podziemne, wielkoskalowe górnictwo odkrywkowe oraz eksplozje w kamieniołomach. Wielkoskalowa eksploatacja może indukować aktywność sejsmiczną. Istotne zagrożenie dla Wariantu 1 oraz Wariantu 2 może wynikać z potencjalnej eksploatacji złóż soli potasowo- magnezowych i soli kamiennej i takie wydobycie powinno być uważnie monitorowane, zwłaszcza pod kątem sejsmiczności indukowanej i subsydencji”.</p> <p>Niemniej Inwestor powinien dookreślić w Raporcie, jakie działania zamierza przedsięwziąć na poszczególnych etapach procesu inwestycyjno-budowlanego oraz na etapie eksploatacji elektrowni jądrowej, aby nie ograniczać działalności geologiczno-górnicznej w rejonie Pucka, w szczególności w przypadku złóż kopalni zaliczanych w Polityce Surowcowej Państwa do złóż strategicznych (m.in. soli potasowo-magnezowych”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 783 i nr 784.</p>

789	<p>Charakterystyka złóż kopalin zlokalizowanych w granicach ARL.</p> <p>Po zdaniu „Spośród kopalin podstawowych w grupie surowców energetycznych występują 4 złoża ropy naftowej (wszystkie w powiecie puckim) oraz 7 złóż surowców chemicznych - 4 złoża soli kamiennej (3 złoża w powiecie puckim, 1 złożo w powiecie łęborskim) oraz 3 złoża soli potasowo-magnezowych (wszystkie w powiecie puckim)” należy rozważyć dodanie następującej treści: „W przypadku złóż soli potasowo-magnezowych zlokalizowanych w rejonie Pucka (Mioszyno, Zdrada oraz Chłapowo) prowadzone są od 2014 r. przez KGHM Polska Miedź SA, prace poszukiwawcze i rozpoznawcze, których celem jest udokumentowanie złoża soli potasowo-magnezowej w kat. CI oraz w przypadku pozytywnych wyników eksploracji podjęcie w przyszłości działalności górniczej. Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na unikatowość złóż soli potasowo-magnezowej w rejonie Pucka, które zaliczane są do polihalitów. Polihalit jako nawóz mineralny nie zawiera chloru, a zatem nie podlega wcześniejszej obróbce chemicznej, jaka jest konieczna przy produkcji nawozów wieloskładnikowych. Mając na uwadze ostatnie wydarzenia na świecie (ambitne cele UE dot. Produkcji ekologicznej żywności, przerwanie łańcuchów dostaw w wyniku epidemii covid-19 oraz wojny na Ukrainie)” polihalit wykorzystywany do produkcji rolnych nawozów naturalnych może stanowić dobrą alternatywę dla tradycyjnych nawozów</p> <p>Ponadto w ocenie KGHM w powiecie puckim zlokalizowane są 4 złoża soli potasowo-magnezowych, do których zalicza się złożo: Mioszyno, Zdrada, Chłapowo oraz niewielka część złoża Swarzewo, W Raporcie wskazano się jedynie na 3 złoża (o czym wyżej). Kwestia ta wymaga jednoznacznego skorygowana przez Autorów Raportu.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Odnosząc się do sformułowania w brzmieniu: „<i>Ponadto w ocenie KGHM w powiecie puckim zlokalizowane są 4 złoża soli potasowo-magnezowych, do których zalicza się złożo: Mioszyno, Zdrada, Chłapowo oraz niewielka część złoża Swarzewo, W Raporcie wskazano się jedynie na 3 złoża (o czym wyżej). Kwestia ta wymaga jednoznacznego skorygowana przez Autorów Raportu.</i>”, należy wskazać, że stanowi omyłkę, a w tabeli nr III.4.3.7 zamieszczonej pod cytowanym akapitem, prawidłowo wskazano 4 złoża soli potasowo-magnezowych.</p> <p>W pozostałym zakresie odpowiedź jak w uwadze nr 783 i nr 784.</p>
790	<p>Bilans zasobów udokumentowanych złóż kopalin występujących w granicach powiatów ARL. Wariant 1 - lokalizacja Lubiatowo - Kopalino.</p> <p>W tabeli w pozycji nr 2 „powiat pucki” w rubryce „kopaliny” w części dot. surowców chemicznych są sole potasowe, podczas gdy zgodnie z Bilansem Zasobów Złóż Kopalin w Polsce kopaliny te określa się jako sole potasowo-magnezowe.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Jest to oczywista omyłka, w tabeli powinno być wpisane „sole potasowo-magnezowe” zamiast „sole potasowe”.</p>
791	<p>Wariant 1 - lokalizacja Lubiatowo - Kopalino w części „Złoża surowców”</p> <p>Autor Raportu wskazuje, że „w Regionie lokalizacji Wariantu 1 występuje wiele różnych rodzajów złóż surowców naturalnych (ok. 80 złóż), są to m.in.: ropa naftowa, gaz ziemny, sole kamienne i potasowe, kreda, torf oraz złoża kopalin pospolitych (kamienie, kruszywa naturalne, surowce ilaste). Zlokalizowane są tutaj cztery eksploatowane przez PGNiG SA złoża ropy naftowej: Żarnowiec, Dębki, Żarnowiec-W i Białogóra. W Regionie lokalizacji i Obszarze realizacji Przedsięwzięcia zlokalizowane są koncesje na poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego - Żarnowiec oraz Wejherowo. Występują również rozpoznane i udokumentowane złoża soli kamiennej (złożo Zatoka Pucka) oraz złoża soli potasowo-magnezowej (rejon Pucka)”, czy zapewne omyłkowo pomija informację o działalności poszukiwawczo-rozpoznawczej realizowanej w rejonie Pucka przez KGHM Polska Miedź S.A.</p> <p>W związku z tym należałoby kropkę zastąpić przecinkiem oraz dodawać, że „ (...)”, objęte pracami poszukiwawczymi i rozpoznawczymi realizowanymi przez KGHM Polska Miedź S.A. w ramach koncesji nr 28/2014/p z dnia 1 października 2014r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża soli potasowo-magnezowych w okolicach Pucka wraz z kopalinami towarzyszącymi: rudami miedzi i srebra oraz solą kamienną”.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>W cytowanym rozdziale błędnie nie wpisano informacji o koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż soli potasowo-magnezowych. Działalność poszukiwawczo-rozpoznawcza realizowana przez KGHM (rozdział II.1.1.3.3.4 Zagrożenia związane z warunkami sejsmicznymi wywołanymi przez człowieka), była analizowana w ramach oceny hazardu sejsmicznego, przeprowadzonego na potrzeby sporządzenia raportu.</p>

792	<p>W VI.3.3. Opis elementów środowiskowych (abiotycznych) analizowanych wariantów w obszarze oddziaływania Przedsięwzięcia (obejmuje obszar lądowy, przejściowy oraz morski) w części „Złóża surowców” wskazuje się, że „w Regionie lokalizacji Wariantu I występuje wiele różnych rodzajów złóż surowców naturalnych (ok. 80 złóż), są to m.in.: ropa naftowa, gaz ziemny, sole kamienne i potasowe, kreda, torf oraz złoża kopalin pospolitych (kamienie, kruszywa naturalne, surowce ilaste). Zlokalizowane są tutaj cztery eksploatowane przez PGNiG SA doża ropy naftowej: Żarnowiec, Dębki, Żarnowiec-W i Białogóra. W Regionie lokalizacji i Obszarze realizacji Przedsięwzięcia zlokalizowane są koncesje na poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego - Żarnowiec oraz Wejherowo. Występują również rozpoznane i udokumentowane złoża soli kamiennej (złoża Zatoka Pucka) oraz złoża soli potasowo-magnezowej (rejon Pucka).”</p> <p>Autor Raportu pomija informację o działalności poszukiwawczo-rozpoznawczej realizowanej w rejonie Pucka przez KGHM Polska Miedź S.A. W związku z tym należałoby kropkę zastąpić przecinkiem oraz dodawać, że (...), objęte pracami poszukiwawczymi i rozpoznawczymi realizowanymi przez KGHM Polska Miedź S.A. w ramach koncesji nr 28/2014/p z dnia 1 października 2014r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż soli potasowo-magnezowych w okolicach Pucka wraz z kopalinami towarzyszącymi: rudami miedzi i srebra oraz solą kamienną.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>W cytowanym rozdziale błędnie nie wpisano informacji o koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż soli potasowo-magnezowych. Działalność poszukiwawczo-rozpoznawcza realizowana przez KGHM (rozdział II.11.3.3.4 Zagrożenia związane z warunkami sejsmicznymi wywołanymi przez człowieka), była analizowana w ramach oceny hazardu sejsmicznego, przeprowadzonego na potrzeby sporządzenia raportu.</p>
793	<p>W VI.3.4.3 Przemysł w części „złoża surowców” Autor Raportu wymienia rodzaje złóż kopalin, nie wskazuje jednak znaczenia tych złóż dla regionu i całej Polski. Szczególne znaczenie wśród wymienionych kopalin ma sól potasowo-magnezowa, której złoża znajdują się w rejonie Pucka oraz są przedmiotem prac poszukiwawczo-rozpoznawczych realizowanych przez KGHM.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Na potrzeby raportu nie było potrzeby wskazania szczegółowego znaczenia przedmiotowych złóż dla regionu, czy całej Polski, a wyłącznie określenie oddziaływania przedsięwzięcia na inną planowaną działalność, co zostało opisane w odpowiedzi na uwagi 783 i nr 784. Planowane przedsięwzięcie nie będzie negatywnie oddziaływało na obecnie realizowaną działalność przez KGHM, jak również na ewentualną przyszłą działalność KGHM polegającą na wydobyciu kopalin ze złóż.</p>
794	<p>W VI.4 Ocena Oddziaływania brakuje oceny oddziaływania elektrowni na złoża kopalin, które znajdują się w jej sąsiedztwie. W szczególności Autor Raportu nie odniósł się do możliwości eksploatacji w przyszłości istotnych z perspektywy regionu i całego kraju złóż kopalin, które znajdują się w sąsiedztwie planowanej elektrowni (złoża soli potasowo-magnezowych).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 783.</p>
795	<p>Koszty środowiskowe związane z inwestycją</p> <p>Budowa tak wielkiego obiektu przemysłowego w terenie całkowicie dziewiczym przyrodniczo to zagłada dla flory i fauny regionu tak w wodzie jak i na lądzie. Wycinka kilkuset ha lasu w centrum najdłuższego, nieprzerwanego pasa lasu na naszym wybrzeżu (24 km) spowoduje zniszczenie ścieżek migracyjnych zwierząt dodać należy, że pojawiły się w tej okolicy wilki, rysie, losie (informacja uzyskana od myśliwych z miejscowego koła łowieckiego). Zdewastowanie endemicznych gatunków fauny (bagnu zwyczajne, rosiczka), wrzosowisk, torfowisk , łąk i wydm. Zmiana torów przebiegu kanałów odwadniających, głębokie wykopy w pasie przybrzeżnym mogą zaburzyć podziemne ciekły wodne spowodować nieprzewidywalne skutki dla okolicznej przyrody. Tak ogromna i długotrwała dewastacja krajobrazu spowoduje upadek branży turystycznej tak prężnie rozwijającej się w ostatnich latach w tym regionie. Zachętą do tego były wcześniejsze plany gminy opatrzone hasłem „Choczewo - Gmina Naturalnie Piękna”. Powstało wiele działek rekreacyjnych oraz mniejszych i większych ośrodków wypoczynkowych Okres budowy elektrowni - 10 do 20 lat będzie to czas permanentnego zaśmiecenia środowiska: pyłem, hałasem, drganiami, światłem, odpadami, przeludnieniem (dotychczas gmina walczyła z nadmierną presją turystyczną). Budowa nie skończy się tylko na samej elektrowni. Obejmuje także infrastrukturę towarzyszącą, jak drogi, koleje, studnie głębinowe, oczyszczalnie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście oddziaływania inwestycji na wody podziemne - odpowiedź jak w uwadze nr 304.</p> <p>W kontekście ilości wód przewidzianych do wykorzystania na potrzeby realizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 126 oraz nr 239.</p> <p>Brak w podłożu litej skały (ruchome piaski, torfy, ility) powoduje konieczność przygotowania umocnień, na których posadowiona będzie konstrukcja elektrowni. Na potrzeby Raportu Lokalizacyjnego oraz badań środowiskowych powstał szereg dokumentacji geologicznych w tym dokumentacji geologiczno-inżynierskich. Dokumentacje powstały zgodnie z p.g.g. oraz z r.d.h.</p> <p>Z informacji zebranych w dokumentacjach geologicznych wynika, że na głębokości posadowienia bloków jądrowych występują grunty nośne. Grunty nośne to nie tylko lite skały. Piaski w stanie luźnym oraz grunty organiczne takie jak torfy występują przy powierzchni terenu na niewielkich głębokościach (do kilku, lokalnie kilkunastu, metrów pod powierzchnią) jako nieciągłe warstwy o niewielkiej miąższości, ponad poziomem posadowienia bloków jądrowych. Są one sklasyfikowane jako grunty nośne. W przypadku stwierdzenia gruntów o gorszych parametrach w poziomie posadowienia (np. płytszego posadowienia pozostałych obiektów budowlanych) ww grunty zostaną wybrane w trakcie wykonywania wykopów, grunty zostaną wymienione lub grunty zostaną odpowiednio wzmocnione tak, aby spełniały parametry niezbędne do bezpiecznego posadowienia danego obiektu. Sposób posadowienia, głębokość wykopów oraz wymiana lub wzmocnienie gruntu zostaną określone przez projektanta.</p> <p>Szczegółowy opis geologiczny podłoża został przedstawiony przez wnioskodawcę w raporcie w tomie III w rozdziale 3.3 Budowa geologiczna, a opis osadów czwartorzędowych w podrozdziale III.3.3.1.1.3 Czwartorzęd. Zagrożenia geologiczne i geotechniczne, związane z istniejącymi warunkami geologiczno-inżynierskimi posadowienia obiektów zostały opisane w tomie II w rozdziale II.11.4.3.</p> <p>Należy również zauważyć, że szczegółowe analizy dotyczące oceny lokalizacji pod kątem warunków geologiczno-inżynierskich zostaną przeprowadzone w Raporcie Lokalizacyjnym (zgodnie z r.r.l.), w którym zostanie przedstawiona ocena możliwości posadowienia obiektów</p>

	<p>ścieków i inne. Budowa pirsu wyłączy z użytkowania część plaż a drążenie pod dnem morskim kanałów dla rur o średnicy z zewnętrznej ok. 8 m pod plażą do Bałtyku nie pozostaną bez wpływu na środowisko. Można też mieć obawy o jakość plaż. Powstała konstrukcja? podpory pod pirs mogą zmienić kształt i szerokość plaż. Niektóre mogą przestać istnieć Wszystkie wymienione działania bezpowrotnie zmienią kształt i charakter tego miejsca z dzikiego, spokojnego pełnego życia zakątka (sieweczka obrożna i fokii) na uprzemysłowioną martwą łachę piachu. Kolejnym zagrożeniem dla środowiska naturalnego regionu jest wtłaczanie do Bałtyku o 10 stopni cieplejszej wody Morze bałtyckie jest małe, płytkie i prawie bez dopływów. Zanieczyszczone niewybuchami po Drugiej Wojnie Światowej, nawozami z pól i odpadami przemysłowymi. Dolewanie przez wiele dziesięcioleci ciepłej wody może znacząco zmienić strukturę wód przybrzeżnych. Wody Bałtyku, według profesora Jacka Piskozuba z Instytutu Oceanologii PAN mieszają się słabo i nieregularnie. Głównym czynnikiem ich mieszania są pływy z Morza Północnego, które w dobie ocieplenia klimatu zdarzają się rzadko. Bardzo optymistycznie zatem brzmią zapewnienia PEJ, że temperatura po przemieszaniu wód zimnych głębinowych z cieplejszymi powierzchniowymi wzrośnie tylko 0 stopnia. Nawet gdyby tak było to uważamy, to tak za dużo! Obawiamy się permanentnej sinicy i utraty łowisk ryb zimnolubnych. Brak w podłożu litej skały (ruchome piaski, torfy, ility) powoduje konieczność przygotowania umocnień na, których posadowiona będzie konstrukcja elektrowni. Głębokość wykopów przeraża nasuwa pytanie co z wodami podskórnymi. Czy miejscowa ludność nie zostanie pozbawiona wody. Wielu mieszkańców ma własne płytkie ujęcia. Także ilość wody potrzebna do budowy eksploatacji jest niewyobrażalnie wielka. Apelujemy zatem do GDOŚ o rozsądek, Deficyt wody słodkiej w kraju powinien wykluczać inwestycje ją pochłaniające i zanieczyszczające. Dużo lepszym, szybszym i o mniejszej szkodzie dla środowiska jest, sabotowane przez władze, OZE, biogazownie, wody termalne i magazyny energii. Najważniejsza i priorytetowa inwestycja kraju powinna objąć modernizację sieci przesyłowych oraz oszczędzanie energii, którego absolutnie nie można osiągnąć przy elektrowni jądrowej. Jest to najmniej elastyczna forma produkcji energii. Zaliczanie energii jądrowej do ekologicznych i czystych i tanich to pomyłka.</p>	<p>budowlanych, będącym przedmiotem oceny Prezesa PAA na etapie postępowania w sprawie wydania zezwolenia na budowę obiektu energetyki jądrowej (kolejnego rozstrzygnięcia administracyjnego wymaganego do rozpoczęcia prac budowlanych).</p>
796	<p>Odpady radioaktywne! Świat eksploatuje uran od ok. 70 lat. Czy decydenci którzy mają podjąć decyzję o powstaniu nowej elektrowni jądrowej wiedzą co się z nimi (odpadami) dzieje? W jaki sposób przetwarzane, przechowywane, składowane; oznakowywane są te odpady? Gdzie w Polsce będzie składowisko odpadów wysoko, średnio i nisko aktywnych? Jaki będzie to koszt dla środowiska i społeczeństwa? Otóż 2 naszej wiedzy uzyskanej na spotkaniach informacyjnych z PEJ, odpady będą „tymczasowo przechowywane” na terenie planowanej elektrowni jądrowej w Śląszewie, km od najbliższych siedzib ludzkich. Dla uściślenia dodam, że to „tymczasowo” znaczy 60 lat, Pierwsze 10 lat to tzw. wygaszanie. Następnie leżakują po to by je przetworzyć zamienić w płynne toksyczne szkliwo. Tym szkliwem wypełnia się grubościennie, stalowe beczki (stal nierdzewna) i zabetonowuje w starych kopalniach soli w ich najniższych pokładach, pojemniki kastorowe z odpadami średnio i niskotoksycznym, które wcześniej poddane są ścisłaniu, zgniataniu lub spalaniu umieszczane są w wyżej położonych częściach kopalni. Jest to nieprofesjonalny sposób zabezpieczania odpadów i zdecydowanie niepewny. Posłużę się przykładem ze składowiska kopalnianego w Niemczech w miejscowości Asse. Wody podziemne zalewają umieszczone tam</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź jak w uwadze nr 165. Ponadto, zarówno teren elektrowni jądrowej, jak i jej otoczenie będzie objęte programem monitoringu radiacyjnego środowiska zgodnego z r.p.m.r.</p>

	<p>śmieci radioaktywne. Władze zmuszone są do natychmiastowej ich wywózki. Taka operacja jest bardzo niebezpieczna i droga. Polskie nieczynne kopalnie także jak wiemy podlegają siłom natury. Ostatnie zapadliska w Trzebini są tego przykładem. Pomimo, że jak wspominałam wcześniej świat już 70 lat korzysta z atomu, to dopiero w tym roku w Finlandii powstało pierwsze profesjonalne składowisko odpadów radioaktywnych. Koszty środowiskowe i finansowe takich przedsięwzięć są tak ogromne, że trudno nazwać je ekologicznymi a zagrożenia nieistotnymi. Zamienimy śmieć CO2 na odpad radioaktywny.</p> <p>Środowiska proatomowe my wszyscy mamy jeszcze jeden problem z odpadami. Według prof. Edwina Lymana, doradcy Prezydenta USA do spraw bezpieczeństwa nuklearnego, ludzkość nie wymyśliła jeszcze sposobu oznakowywania kaskorów dla przyszłych pokoleń. Odpady te nie rozłożą się w środowisku przez miliony Nikt nie wie jakie znaki ostrzegawcze będą zrozumiałe za tysiące lat, czy przetwarzanie odpadów też odbywać się będzie w Słajszewie a jeśli nie, to gdzie?</p>	
797	<p>Czynnik ludzki i konsekwencje uprzemysłowienia nowych terenów.</p> <p>Budowa elektrowni to nie wszystko. Gdzie cała niezbędna Infrastruktura? Okoliczna ludność będzie musiała zmierzyć się z życiem na budowie przez wiele lat. Dotyczyć to będzie każdej grupy społecznej. Mamy tu do czynienia z rolnikami, ludźmi zarabiającymi na turystyce, działkowiczami i turystami. Wszystkie te grupy ucierpią. Zasmiecenie światłem, pyłem budowlanym, hałasem, drganiami, spalinami zabije całkowicie dotychczasowy tryb funkcjonowania wymienionych grup.</p> <p>Dziwny pomysłem umiejscowienia tak ogromnej inwestycji w miejscu gdzie nic nie tyła, gdzie ludzie od pokoleń żyją zgodnie z naturą, w ciszy* świeżym powietrzu a jedyny hałas to klangor żurawi: będzie szokiem i może spowodować zaburzenia nerwicowe. Utrzymywanie ludzi w przekonaniu, że będą z tego same korzyści, powoduje całkowite ich nieprzygotowanie psychiczne na tak głębokie zmiany. Jest nieuczciwością i zakłamywaniem rzeczywistości. Upadnie branża turystyczna, która jest tu głównym źródłem utrzymania większości społeczeństwa, nastąpią znaczne utrudnienia dla rolników w poruszaniu się po polach ciężkim sprzętem (budowa sieci przesyłowych, dróg, kolei), kolejnym problemem są osoby posiadające działki rekreacyjne: zakupili je w zielonej miejscowości a będą żyć w terenie przemysłowym. Dlaczego nikt nie powstrzymał przekształcania terenów rolnych na rekreacyjne skoro od dawna wiadomo, że profil gminy miał ulec zmianie?</p> <p>Natura rządzi się swoimi prawami nikt nie jest w stanie przewidzieć skutków tak głębokiej ingerencji w środowisko. Wszelkie próby podporządkowania jej sobie przez człowieka kończyły się klęską człowieka. Lekceważenie, brak respektu, zachłanność ludzka doprowadzić może do upadku cywilizacji co, jak wiadomo z historii, nieraz miało miejsce, Stowarzyszenie Obrony Naturalnych Obszarów Nadmorskich Bałtyckie SOS apeluje o odrzucenie tej lokalizacji w imię celów wyznaczonych dla instytucji którą Państwo reprezentujecie, czyli ochrony środowiska naturalnego: Miejsce to jest niepowtarzalne, naturalnie piękne pozwólcie aby takim pozostało.</p> <p>Podpisane ręcznie przez ok. 100 mieszkańców Miejscowości Słajszewo.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Odnosząc się do uwagi, że budowa jest planowana na ok. 20 lat, należy wskazać, że dla lokalizacji w wariantcie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino planowany czas fazy budowy to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Etap prac przygotowawczych: 3 lata - wstępny harmonogram realizacji etapu prac przygotowawczych przedstawiono w tomie II, na rysunku II.7.1 2, a szacowany okres trwania poszczególnych prac w tabeli II.7.1- 1 – Etap prac budowlanych i rozruchu 3 bloków to 9 lat obejmujących etap prac budowlanych oraz 3 lata rozruchu 3 bloków - wstępny harmonogram realizacji prac etapu budowy i rozruchu przedstawiono w tomie II na rysunku II.7.1-3 oraz szacowany okres trwania budowy poszczególnych obiektów w tabeli II.7.1- 2. <p>W kontekście wpływu przedsięwzięcia na turystykę – odpowiedź jak w uwadze nr 158 i nr 294.</p> <p>W kontekście zanieczyszczenia światłem – odpowiedź jak w uwadze nr 47.</p> <p>W kontekście zanieczyszczenia pyłem budowlanym /spalinami - odpowiedź jak w uwadze nr 176.</p> <p>Równocześnie należy wyraźnie podkreślić, że budowa elektrowni pomimo, iż czasowo pogorszy lokalnie jakość powietrza, nie doprowadzi do wystąpienia przekroczenia standardów jakości powietrza w jej okolicy. Dodatkowo na jej etapie założono szereg środków minimalizujących, które mają doprowadzić do ograniczenia jej uciążliwości.</p> <p>W kontekście hałasu - odpowiedź jak w uwadze nr 47, drgań – jak na uwadze nr 302.</p> <p>W tomie IV raportu, w rozdziale IV.15 przeanalizowano wpływ przedsięwzięcia na zdrowie i jakość życia ludności. Wskazano, że emisje o charakterze konwencjonalnym, tj. emisje zanieczyszczeń do powietrza, emisje hałasu oraz zanieczyszczenia wody i odprowadzanie ścieków, które fizycznie będą mogły wpłynąć na zdrowie ludzi mieszczą się w granicach wymaganych norm.</p> <p>Raport w rozdziale 18.4 zawiera analizę oddziaływania m.in. w zakresie zagospodarowania przestrzennego i wartości nieruchomości. Ograniczenie obrotu nieruchomościami nie leży w zakresie niniejszego postępowania administracyjnego. Zmiany przeznaczenia terenu na podstawie miejscowych planów należą do kompetencji własnych gminy.</p> <p>Lokalizacja elektrowni jądrowej na Pomorzu została ujęta w Planie zagospodarowania województwa pomorskiego 2030 (przyjętego Uchwałą Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.) oraz zmianie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego przyjętego Uchwałą Nr 1004/XXXIX/09 z dnia 26 października 2009 r. Sejmiku Województwa Pomorskiego.</p>
798	<p>Oto mój głos w konsultacjach społecznych dotyczących budowy pierwszej (a może drugiej?) elektrowni jądrowej w Polsce. SPRZECIWI</p> <p>Jestem przeciwny, ponieważ Słajszewo (mylnie nazywane lokalizacją Lubiatowo-Kopalino) to nie jest miejsce na taką inwestycję. Przeznaczony na nią został najdłuższy na polskim wybrzeżu, nieprzerwany pas lasu. Najpiękniejsza plaża w Polsce.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście nazwy potencjalnej lokalizacji - odpowiedź jak w uwadze nr 3.</p> <p>W kontekście turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 158 i nr 294.</p> <p>W kontekście wzrostu temperatury, biogennów i związanej z tym możliwości wystąpienia eutrofizacji i jej wpływu na jakość wód w kąpieliskach bezpośrednio zlokalizowanych w sąsiedztwie przedsięwzięcia - odpowiedź jak w uwadze nr 105, nr 110 i nr 111.</p>

	<p>Od samego początku aktywnie uczestniczę we wszystkich spotkaniach organizowanych przez PEJ sp. z o.o. w naszej gminie. Gmina Choczewo jest (a może tylko była?) przez lokalne władze reklamowana jako NATURALNIE PIĘKNA. Dzięki temu jest pełna turystów o każdej porze roku.</p> <p>Inwestor 1,5 roku temu opowiadał nam, mieszkańcom, że najważniejsza dla inwestycji jest bliskość Bałtyku. TO NIEPRAWDA! Dowodem jest to, że inne lokalizacje ogłaszane przez rząd (minister Sasin) to Pątnów i Bełchatów. Przeczytałem raport PEJ, który został przekazany do GDOŚ w celu wydania decyzji środowiskowej. Według mnie, jest sporządzony niedbale i pomija bądź bagatelizuje istotne dla sprawy fakty. A na pewno pomija los mieszkańców i ich otoczenia, którzy zostaną skazani na wieloletnią uciążliwość inwestycji.</p> <p>Zaśmieszenie ciepłem zrzucanej wody chłodniczej, pyłem, hałasem, światłem, brak dróg, kolei, sprowadzenie do gminy ponad 8000 robotników (gmina liczy ok. 5300 mieszkańców), dewastacja plaż i lasów, „czasowe przechowywanie” przez 60 lat odpadów promieniotwórczych na terenie elektrowni (1,5 km od naszych domów) budzą obawy i strach mieszkańców. Jaki jest pomysł na utylizację odpadów radioaktywnych? To my, i wszystko co nas otacza, jesteśmy środowiskiem.</p> <p>A Wasza instytucja ma nas chronić. Proszę o dowód, że to nie jest pustosławie.</p>	<p>Jak wyjaśniono w odpowiedzi w uwadze nr 106, modelowanie matematyczne stanowi jedynie aproksymację warunków rzeczywistych i jego weryfikacja jest możliwa na etapie funkcjonowania przedsięwzięcia w oparciu o monitoring środowiska. Dodatkowo należy wskazać, że w raporcie przeprowadzono modelowania w oparciu o licencjonowane narzędzia numeryczne, a uzyskane wyniki oraz złożone w ramach niniejszego postępowania wyjaśnienia stanowią wystarczający materiał dowodowy do określenia warunków realizacji przedsięwzięcia.</p> <p>W kontekście odprowadzania wód chłodniczych i oddziaływania na wody morskie – odpowiedź jak w uwadze nr 7.</p> <p>W kontekście wpływu na powietrze atmosferyczne – odpowiedź jak w uwadze nr 76.</p> <p>W kontekście zanieczyszczenia światłem oraz hałasu – odpowiedź jak w uwadze nr 47.</p> <p>W kontekście braku dostępności do dróg i kolei - odpowiedź jak w uwadze nr 40.</p> <p>W kontekście liczby pracowników - odpowiedź jak w uwadze nr 147.</p> <p>W kontekście podziemnych rurociągów wody chłodzącej - odpowiedź jak w uwadze nr 42.</p> <p>W kontekście wycinki - odpowiedź jak w uwadze nr 4.</p> <p>W kontekście odpadów promieniotwórczych - odpowiedź jak w uwadze nr 165.</p>
799	<p>W naszej gminie miał wykład prof. dr hab. Jacek Piskozub z Instytutu Oceanologii Polskiej Akademii Nauk. Mówił o zagrożeniach spowodowanych wypuszczaniem do Bałtyku wód cieplejszych o 10 st. Celsjusza. Nasze wody przybrzeżne słabo się mieszają. Całe ciepło zostanie w górnych warstwach, co będzie sprzyjać rozwojowi sinicy na obszarze od Leby po Władysławowo. Zostaną zniszczone plaże, a co za tym idzie, turystyka. Planowana konstrukcja MOLF spowoduje nanoszenie piasku na zachód od niej, a wymywanie plaż w kierunku wschodnim. Dlaczego nie informuje się o tym mieszkańców, samorządów i reszty naszych obywateli?</p> <p>Nasze wioski chronione są przed zasypaniem wędrującymi piaskami przez lasy na brzegu morza. Były one sadzone na początku XX w. przez mieszkającą tu ludność niemiecką, a po II wojnie światowej przez polskich osadników, Wiele z tych osób jeszcze żyje i z przerażeniem słucha o planach budowy</p> <p>Ziemię tutaj otrzymali w zamian za micnie utracone na wschodzie. A teraz co?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście odprowadzania wód chłodniczych i oddziaływania na wody morskie - odpowiedź jak w uwadze nr 7.</p> <p>W kontekście dot. wzrostu temperatury wód morskich i zakwitu sinicy - odpowiedź jak w uwadze nr 105 i nr 109-111.</p> <p>W kontekście dot. wpływu inwestycji oraz MOLF na linię brzegową - odpowiedź jak w uwadze nr 136.</p>
800	<p>Mają się wyprowadzić? Proszę o trochę szacunku dla mieszkańców. Te piaski, o których wspominałem powyżej, stabilizują grunt. I okazuje się, że dla inwestora nie przedstawiają żadnej wartości. Za to wędrujące piaski to najlepsze miejsce pod budowę.</p> <p>Dlaczego raport złożony przez PEJ nie obrazuje globalnych skutków zniszczenia gminy? Budowy dróg i kolei, z którymi inwestorzy nie są w stanie zdążyć zgodnie z przedstawianym nam harmonogramem. To też ma ogromne oddziaływanie na środowisko. A do dzisiaj nawet nie wiadomo jakie mają być przebiegi tych tras. Brakuje inwentaryzacji przyrodniczej. Opamiętajcie się i powstrzymajcie to szaleństwo. Wszystko, co nie spełnia przepisów i wymogów prawa jest załatwiane „specustawą”. Bez liczenia się z kosztami. „Znacie cenę wszystkiego, ale nie znacie wartości niczego” pisał Oscar Wilde. Poznajcie wartość naszego środowiska, naszych plaż, lasów pełnych zwierzyny i grzybów, naszych krajobrazów.</p> <p>Przyjeździe tu, decydenci. Nasze tereny są dla Was obce, nasi ludzie są dla Was obcy. Przyjeździe nas poznać i zrozumieć. Nie decydujcie z daleka o naszym życiu i pozwólcie nam żyć w spokoju w swoim świecie,</p> <p>Władze miejscowe w osobie wójta, przez kilka lat opowiadały ludziom, że „cłektrownia będzie w lesie”. Dziś ludzie z niedowierzaniem słuchają, że prawie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście dot. wpływu inwestycji na linię brzegową - odpowiedź jak w uwadze nr 136.</p> <p>W kontekście budowy elektrowni w rejonie występowania piasków wydmowych – odpowiedź jak w uwadze nr 296.</p> <p>W kontekście infrastruktury towarzyszącej - odpowiedź jak w uwadze nr 512.</p> <p>W kontekście harmonogramu budowy dróg i kolei – odpowiedź jak w uwadze nr 513.</p> <p>W kontekście elementów przyrodniczych środowiska – odpowiedź jak w uwadze nr 71.</p> <p>W kontekście warunków geologicznych - odpowiedź jak w uwadze nr 296.</p> <p>W kontekście wycinki - odpowiedź jak w uwadze nr 4.</p> <p>W kontekście liczby pracowników na potrzeby realizacji przedsięwzięcia - odpowiedź jak w uwadze nr 152, nr 154, nr 157 oraz nr 392.</p> <p>W kontekście aspektów związanych ze świadczeniem usług publicznych - odpowiedź jak w uwadze nr 148.</p> <p>W kontekście aspektów związanych z służbą zdrowia - odpowiedź jak w uwadze nr 155.</p> <p>W kontekście budowy nowej oczyszczalni ścieków oraz rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej - odpowiedź jak w uwadze nr 178.</p>

	<p>700 ha lasu zniknie a elektrownia przerośnie las 3-4 krotnie. Nawet jeśli kiedyś zostanie posadzone nowe 300 ha lasu, to będzie to las mały a nie 100-letni. Proszę w takim razie w imieniu mieszkańców — jeśli „ochronie środowisko” dając zgodę na szalone przedsięwzięcie, to za każde wycięte drzewo ma być posadzone w najbliższym sąsiedztwie, na naszych łąkach, drzewo o wysokości 5-6 metrów. Sztuka za sztukę.</p> <p>Nasz rząd w pytaniach referendalnych chce pytać naród o możliwość „relokacji imigrantów”. Chodzi o 2000 osób na całą Polskę. Jednocześnie do naszej gminy chce sprowadzić 8000 — 10000 pracowników z Pakistanu, Filipin, Indonezji, Turcji. Nikt nas, mieszkańców nie pytał czy tego chcemy</p> <p>Nie mamy służby zdrowia, szkolnictwa, oczyszczalni ścieków, wodociągów i kanalizacji, służb porządkowych (policji) w odpowiedniej ilości na obecną liczbę mieszkańców. A sprawy budowy/rozbudowy ośrodka zdrowia, oczyszczalni ścieków, posterunku policji przez inwestorów są spychane na władze samorządowe. PEJ może łaskawie zaopiniować wnioski o nowy ośrodek zdrowia do Ministerstwa Zdrowia, bądź o nowy posterunek policji, do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. To jest kpina, na którą nie ma mojej i znanych mi mieszkańców Słajszewa, zgody.</p>	
801	<p>Oto mój głos w konsultacjach społecznych odnośnie budowy pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej.</p> <p>Nie zgadzam się na taką inwestycję na naszym terenie !</p> <p>Czy można uznać prąd pozyskany z elektrowni jądrowej za czysty i ekologiczny?</p> <p>Wydobycie rudy uranu — dewastacja terenów zielonych jak w przypadku wszystkich paliw kopalnych, a w przypadku metody wyłukiwania, zanieczyszczenie słodkiej wody trytem. Nie!</p> <p>Wydobycie rudy żelaza - jak wyżej, niezbędne do zabezpieczania odpadów radioaktywnych (produkcja kasków), konstrukcji stalowych w procesie budowy. Nie!</p> <p>Produkcja cementu — ślad węglowy, zapylenie, zniszczenia związane z pozyskiwaniem kamienia, żwirownie, kamieniołomy, zabezpieczanie odpadów radioaktywnych w starych kopalniach z braku profesjonalnych składowisk (odpad taki jest nieutylizowany). Nie!</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie wyboru lokalizacji inwestycji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>Przedmiotowe postępowanie nie dotyczy kwestii wydobycia rudy uranu czy żelaza. Dotyczy ono realizacji inwestycji związanej z budową elektrowni jądrowej, która spełnia założenia i cele krajowej strategii transformacji energetycznej opisanej w Polityce Energetycznej Państwa do 2040 r. oraz Programie polskiej energetyki jądrowej 2020.</p> <p>Zakres przedsięwzięcia nie obejmuje budowy cementowni, w ramach przedsięwzięcia planowane jest wykorzystanie węzłów betonarskich w trakcie budowy. Kwestię tą omówiono w odpowiedzi na uwagę nr 667.</p>
802	<p>Wycinka wielu hektarów lasu pod budowę - rabunkowa wycinka spowoduje bezpowrotną rujnację ekosystemu w terenie dziewiczym przyrodniczo, zrujnuje życie wszystkich gatunków, łącznie z człowiekiem, odbierze możliwość zarobkowania, utrudni uprawy. Nastąpi całkowite uprzemysłowienie zielonego dotychczas zakątk. Nie!</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście wycinki - odpowiedź jak w uwadze nr 4.</p>
803	<p>Czas budowy — przez ten czas życie w tym obszarze stanie się koszmarem: zaśmiecenie światłem, zaśmiecenie pyłem, hałas, drgania, ogromne wykopy, niestający ruch ciężarówek trwający całą dobę* zamknięcie niektórych przejść na plażę, ogromna budowa na samej plaży, przeludnienie, godzące w zasady ekologii betonowanie ogromnych połaci terenu zielonego, aspekt społeczny niebrany pod uwagę, napływ ogromnej ilości robotników najemnych sprawi, że miejscowa ludność stanie się mniejszością, konieczność stworzenia całej infrastruktury do obsługi przedsięwzięcia to dodatkowe koszty środowiskowe, dalsze zaśmiecanie betonem, kompletne nieprzygotowanie gminy od strony szkolnictwa i medycznej na przyjęcie 10 000 nowych mieszkańców. Nie!</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście dot. wpływu inwestycji na linię brzegową - odpowiedź jak w uwadze nr 136.</p> <p>W kontekście infrastruktury towarzyszącej - odpowiedź jak w uwadze nr 512.</p> <p>W kontekście harmonogramu budowy dróg i kolei – odpowiedź jak w uwadze nr 513.</p> <p>W kontekście elementów przyrodniczych środowiska – odpowiedź jak w uwadze nr 71.</p> <p>W kontekście wycinki - odpowiedź jak w uwadze nr 4 i nr 49.</p> <p>W kontekście liczby pracowników na potrzeby realizacji przedsięwzięcia - odpowiedź jak w uwadze nr 152, nr 154, nr 157 oraz nr 392.</p> <p>W kontekście aspektów związanych z służbą zdrowia - odpowiedź jak w uwadze nr 155.</p> <p>W kontekście budowy nowej oczyszczalni ścieków oraz rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej - odpowiedź jak w uwadze nr 178.</p> <p>W kontekście zanieczyszczenia światłem - odpowiedź jak w uwadze nr 47.</p> <p>W kontekście zanieczyszczenia pyłem – odpowiedź jak w uwadze nr 176.</p> <p>W kontekście kwestii hałasu - odpowiedź jak w uwadze nr 47, drgań – jak na uwagę nr 302.</p> <p>W kontekście dostępu do plaży i turystyki - odpowiedź jak w uwadze nr 11 i nr 42.</p>

		<p>W kontekście aspektów związanych ze świadczeniem usług publicznych – odpowiedź jak w uwadze nr 148.</p> <p>W kontekście wpływu realizacji przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze – odpowiedź jak w uwadze nr 15 oraz nr 88.</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>
804	<p>Plaża i woda — dewastacja plaży spowodowana pracami podczas budowy konstrukcji morskiej, przeciska związane z odprowadzeniem ciepłej wody z urządzeń chłodzących spowoduje zamarcie życia na plaży wprowadzenie do Bałtyku rur o średnicy ok. 8 m nie będzie bez znaczenia dla ekosystemu plaży j wydm, rozkopanie wydm i zniszczenie roślinności wydmowej chroniącej ekspansję morza w głąb lądu może zagrozić bezpieczeństwu pobliskich miejscowości, ocieplenie wód przybrzeżnych zagrazi jakości wody w kąpieliskach (sinica) może też spowodować zniknięcie ławic ryb zimnolubnych co nie będzie bez znaczenia dla rybaków, głębokie wykopy - naruszenie wód gruntowych, usypanie i zabetonowanie „wyspy jądrowej” — nikt nie wie co będzie z wodą spływającą z niej podczas ulew (czy nie nastąpi zalewanie okolicznych wiosek) Nie !</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście oddziaływania inwestycji na wody podziemne - odpowiedź jak w uwadze nr 304.</p> <p>W kontekście odprowadzania wód chłodniczych i oddziaływania na wody morskie - odpowiedź jak w uwadze nr 7.</p> <p>W kontekście dot. wzrostu temperatury wód morskich i zakwitu sinic na skutek odprowadzania wód chłodniczych - odpowiedź jak w uwadze nr 105 i nr 109-111.</p> <p>W kontekście dot. wpływu inwestycji na populację ryb - odpowiedź jak w uwadze nr 110.</p>
805	<p>Czas budowy a nowoczesność — wieloletni czas budowy spowoduje, że to co dziś uważane jest przez niektórych za nowoczesne, zanim zaczną pracować stanie się przestarzałe, świat pracuje już nad nowymi metodami produkcji prądu (wodór, fuzja jądrowa) za 20 lat może już dawno zapomnieć o atomie, a my, Polacy będziemy chwalili się pierwszą elektrownią jądrową. Inwestycja taka to uwstecznione i nie ekologiczne myślenie, które wpędzi Polaków w ogromny dług środowiskowy finansowy, który spłacać będzie kilka następnych pokoleń. Na domiar złego, inwestycja ta nie rozwiąże dzisiejszych deficytów energetycznych. Może to zrobić tylko OZE ponieważ jest szybkie w realizacji i powszechna edukacja o konieczności oszczędzania energii.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Odpowiedź jak w uwadze nr 8.</p>
806	<p>Stanowczo protestujemy przeciwko budowie elektrowni atomowej w obszarze nadbałtyckich plaż Słajszewo, Kopalino, Lubiatowo, w gminie Choczewo.</p> <p>Od 20 lat regularnie spędzamy w tych okolicach wakacje, początkowo z naszymi wnukami a ostatnio z prawnukami. Budowa elektrowni na zawsze pozbawi naszą rodzinę i coraz liczniej przybywające tam rodziny polskie możliwości odpoczynku, regeneracji, zdobywania kondycji na czas pracy i nauki. Co o wiele bardziej istotne, budowa elektrowni całkowicie i NIEODWRACALNIE zniszczy tamtejszy wyjątkowy i niepowtarzalny ekosystem. Kolejnym pokoleniom bezpowrotnie odebrana będzie szansa na poznanie unikatowej nadbałtyckiej natury. Totalna destrukcja tych terenów spowodowana budową elektrowni, jak również powstaniem niezbędnej infrastruktury może być porównana tylko do katastrofy ekologicznej. Inwestycje przemysłowe, nawet te niezbędne dla gospodarki, nie powinny być lokalizowane w miejscach przyrodniczych jedynych w swoim rodzaju. Na koniec, pragniemy podkreślić, że dla miejscowych mieszkańców planowana inwestycja będzie prawdziwą traumą i gehenną, od których nie uchronią ich nawet najwyższe rekompensaty finansowe</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście procesu wyboru lokalizacji i wariantu realizacji przedsięwzięcia - odpowiedź w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście zniszczenia elementów przyrody – odpowiedź jak w uwadze nr 88.</p> <p>W kontekście wycinki – odpowiedź jak w uwadze nr 49.</p> <p>W kontekście dostępu do plaży i turystyki przedstawiono w uwadze nr 11 i nr 42.</p>
807	<p>Jesteśmy rdzennymi mieszkańcami gminy Choczewo. Tu się urodziliśmy i tu do dzisiaj prowadzimy gospodarstwo rolne, w którym od 30 lat przyjmujemy gości w naszej agroturystyce.</p> <p>Słajszewo, w którym mieszkamy, to piękna miejscowość z lasami, łąkami, stadami krów i koni, dzikim wybrzeżem Bałtyku z piękną plażą, która przez turystów</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście procesu wyboru lokalizacji - odpowiedź w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście warunków geologicznych – odpowiedź jak w uwadze nr 296.</p> <p>W kontekście warunków gatunków chronionych – odpowiedź jak w uwadze nr 88.</p> <p>W kontekście zabetonowania wybrzeża – odpowiedź jak w uwadze nr 215.</p>

uznawana jest za najpiękniejszą w Polsce. Przed 30 laty uznaliśmy, że urokami naszej okolicy trzeba się podzielić z innymi.

Połączyliśmy pracę w gospodarstwie rolno-hodowlanym z wynajmem pokoi dla turystów. Przy okazji od wielu lat promujemy regionalne produkty kulinarne, które są wpisane na listę Produktów Tradycyjnych prowadzoną przez Ministerstwo Rolnictwa.

Nasze produkty to: Kaczka po Pomorsku, Nalewka Jagodowa, Pasztet z Pomuchła, Borówka z Gruszką, Żurawina z Jabłkiem i Chrzanem, Smalec z Jabłkiem. Nasze produkty były wielokrotnie nagradzane na konkursach kulinarnych szczebla wojewódzkiego, krajowego i za granicą. Posiadamy wiele pucharów i dyplomów z tym związanych.

Nasze gospodarstwo zostało nagrodzone I miejscem w woj. pomorskim, a II miejscem w kraju w kategorii "Wypoczynek u Rolnika". Zostaliśmy również odznaczeni medalem od Ministra Rolnictwa. Promocja kulinariów została doceniona przez Zarząd Powiatu Wejherowskiego i nagrodzona medalem "Zasłużona dla Powiatu Wejherowskiego".

Otrzymałam też medal "Matki Polki" za wzorowe wychowanie i wykształcenie synów oraz medal za promocję gminy i pracę społeczną.

Rozwój naszej agroturystyki (biznes rodzinny z synami i ich rodzinami) wstrzymaliśmy na wieść o planach budowy elektrowni jądrowej w naszej miejscowości.

Zainwestowaliśmy w dwa projekty, które trafiły do szuflady. Chcieliśmy stworzyć bazę wypadową do połowu ryb z kutra na wędkę i restaurację z daniami z ryb oraz park linowy w naszym lesie. Od lat żyjemy "w zawieszaniu". Nie wiemy co dalej. Ta sytuacja odbija się na naszym zdrowiu i samopoczuciu. Chcemy się rozwijać ale obecny czas to uniemożliwia.

Apelujemy do rozsądku władz - nie niszczyć życia naszego i innych, którzy przez lata karmieni byli sloganem - "Choczewo - Gmina Naturalnie Piękna".

Nasze lasy obfitujące w wiele gatunków flory i fauny (rosiczka, bagno zwyczajne, żurawina, brusznicza, wiele gatunków grzybów, orły, sieweczki obrożne, łosie, wilki, rysie), które chcecie wyciąć, sadzone były rękami osadników niemieckich przed II Wojną Światową, a po wojnie rękami osadników polskich, aby uchronić pobliskie wioski przed zasypianiem wędrującymi piaskami. Teraz okazuje się, że te piachy są najlepszym podłożem pod elektrownię jądrową. Opamiętajcie się! To nie jest miejsce na taką inwestycję. Nie wolno niszczyć natury w imię ochrony klimatu.

Jakim prawem urzędnicy ze Stolicy, którzy nigdy tu (w Słajszewie) nie byli, nie widzieli co chcą zniszczyć, decydują o naszym być albo nie być? Przyjedźcie i zobaczcie coś więcej niż tylko punkt na mapie. Zobaczcie na ilu domach wiszą banery ze sprzeciwem obywatelskim, Nie słuchajcie propagandy PEJ sp. z o.o., że jest ogromne poparcie dla tej inwestycji w naszej gminie. W naszej wsi, w której wszyscy się znamy, nikt nie zna nikogo, kto byłby przepytany w tej sprawie.

W kraju istnieje masę zdegradowanych terenów przemysłowych, które można wykorzystać w tym celu. Bezzasadne jest twierdzenie, że do takiej inwestycji niezbędna jest bliskość Bałtyku. Przecież rząd (minister Sasin) ogłaszał kolejne lokalizacje w Pątnowie i w Bełchatowie. Tam macie gotowe linie przesyłowe. A u nas chcecie poszatkować pola uprawne liniami przesyłowymi, kolejami i drogami, zabetonować wybrzeże i całkowicie zmienić oblicze gminy. Jakim prawem? Nie jesteśmy przedmiotami, które można bezkarnie przekładać z miejsca na miejsce. Jesteśmy ludźmi, którzy chcą żyć u siebie, zgodnie z naturą. W nazwie macie

	<p>OCHRONĘ ŚRODOWISKA. Więć ochronicie najdłuższy na naszym wybrzeżu, nieprzerwany pas lasu. Udowodnijcie, że Ochrona Środowiska nie jest tylko pustym hasłem.</p>	
808	<p>Chciałabym zgłosić zdecydowany protest przeciwko budowie elektrowni atomowej w gminie Choczewo. Inwestycja ta zmieni w sposób nieodwracalny unikatowy charakter przyrodniczy gminy, jest to nieakceptowalna ingerencja w zasoby naturalne Polski. Liczę na wsparcie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W kontekście procesu wyboru lokalizacji - odpowiedź jak w uwadze nr 5. W kontekście przyrodniczego charakteru lokalizacji przedsięwzięcia – odpowiedź jak w uwadze nr 50.</p>
809	<p>Uprzejmie informuję, że w imieniu grupy energetyków i inżynierów budownictwa składam nasze uwagi do dostępnych materiałów oraz dotychczasowych uzgodnień, raportów, komunikatów i postanowień. Od wielu lat obserwujemy działania wokół energetyki jądrowej, w Polsce i na świecie, oraz porównujemy z naszymi doświadczeniami zawodowymi. Konstatacja dla nas jest smutna — nie wystarczy wiedzieć, ale warto jeszcze zrozumieć ! Załącznik: UWAGI DO ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWAŃ BUDOWY I EKSPLOATACJI PIERWSZEJ W POLSCE ELEKTROWNI JĄDROWEJ - 1 egz. Do wiadomości elektronicznie): GDOŚ; Koledzy i Przyjaciele, Organizacje społeczne, techniczne, czasopisma techniczne oraz Sygnatariusze niniejszych uwag UWAGI DO ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWAŃ BUDOWY I EKSPLOATACJI PIERWSZEJ W POLSCE ELEKTROWNI JĄDROWEJ Jako jeden z byłych budujących (w latach 1987 1990) PIERWSZĄ w Polsce Elektrownię Jądrową w Żarnowcu — po postawieniu „EJ Żarnowiec - w budowie” w stan likwidacji obserwuję, uzupełniam wiedzę i opisuję to co się dzieje wokół tej specjalistycznej dziedziny energetyki w Polsce i na świecie. 2023 Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska na portalu wnp.pl/energetyka poinformowała że: „od 20 lipca do 18 sierpnia 2023 - wszyscy zainteresowani decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy eksploatacji pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej, mogą zapoznać się z dokumentacją oraz złożyć uwagi i wnioski. Każdy ma prawo do składania uwag i wniosków w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym. W określonym terminie, z tego względu postanowiłem przedstawić uwagi, które podziela środowisko techniczne skupione w Kole 534 Oddziału Warszawskiego im. Kazimierza Szpotkańskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Komunikat gdzie można zapoznać się z opiniami urzędów na Pomorzu i postanowieniem MKiŚ ukazał się Jednak dokumentacja będąca podstawą do wydania decyzji zasadniczej jest niedostępna, a uwarunkowania środowiskowe mogła nie wystarczyć do dalszego procedowania (raport przywołany w postanowieniu z 10 lipca 2023 nie jest dokumentacją wg Prawa Budowlanego). Dlatego postanowiłem przekazać Państwu fragment moich obserwacji: Polskę obiegła „rewolucyjna” wiadomość ! POWSTANIE PIERWSZA ELEKTROWNIA JADROWA na budowę preferowana jest nadmorska lokalizacja w powiecie wejherowskim — gmina Choczewo w miejscowościach Kopalino Lubiatowo (kilkanaście km na północny - zachód od zdewastowanego terenu po zaniechanej w 1989 budowie EJ Żarnowiec w Nadolu) Przypomnę, że 1 lutego 2016 na portalu wnp.pl ukazał się komunikat PGE EJI „... z listy potencjalnych lokalizacji pierwszej EJ w Polsce wypada „Choczewo”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Uwaga stanowi opinię autora i nie wymaga odpowiedzi.</p>

	<p>Natomiast lokalizacje „Lubiatowo – Kopalino” oraz „Żarnowiec” będą przedmiotem analiz na potrzeby opracowania Raportu Oceny Oddziaływania na Środowisko”</p>	
<p>810</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Należy policzyć koszt przygotowania preferowanej lokalizacji łącznie z kosztami wywłaszczeń (w Żarnowcu przesiedlenia mieszkańców dokonywano przed rozpoczęciem budowy ponosząc dość duże koszty) i ekologicznymi wycięciami wielu hektarów lasów na Wydmach Lubiatowskich (obszar Natura 2000) - „nowej lokalizacji Kopalino-Lubiatowo”. - Dotychczas nie poznaliśmy analiz i raportów zapowiadanych w lutym 2016 i grudniu 2021 stąd — apel do decydentów — inżynierowie z uprawnieniami budowlanymi, którzy uczestniczyli w procesach inwestycyjnych podobnych budów proszą o pełną informację: - czy przewidziane są badania geologiczne na terenach preferowanej lokalizacji EJ i potwierdzenie przez specjalistów z doświadczeniem przy ustalaniu warunków dla skomplikowanych obiektów, słuszności przewidywanych założeń do wydania warunków zabudowy dla budowy EJ w tej lokalizacji - Przypominam: Rozporządzenie ministra transportu Budownictwa i gospodarki morskiej z 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania Geotechnicznych warunków posadawienia obiektów budowlanych niezbędne jest właściwe przeanalizowanie gruntu, na którym ma zostać zrealizowana w przyszłości inwestycja, co jest kluczowe dla dalszych decyzji związanych z całym procesem inwestycyjnym - Uwaga/pytanie: czy są odpowiednie zapisy w zakresie umowy z Westinghouse do wykonania takich prac przedprojektowych ? - Należy pamiętać, że poprawność wyboru lokalizacji zależy również od badań geologicznych, warunków środowiskowych w pasie nadbrzeżnym oraz szeroko rozumianej wody chłodzącej reaktory— z wykorzystaniem Bałtyku! - 13 kwietnia 2023 — Spółka Polskie Elektrownie Jądrowe (PEJ) złożyła w Ministerstwa Klimatu i Środowiska wniosek o wydanie decyzji zasadniczej dla pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej, która powstanie na Pomorzu . - „Wniosek zawiera charakterystykę inwestycji, wskazując maksymalną moc zainstalowaną do 3750 MWe, planowany czas eksploatacji oraz szczegółowy opis technologii. w Jakiej powstanie pierwsza w Polsce elektrownia jądrowa - (...) spółka PEJ zamierza w tym roku wystąpić o decyzję e lokalizacyjną dla EJ na Pomorzu - 25 maja 2023 podano, że: „Budowa pierwszej EJ w Polsce wymaga aktywnego udziału Skarbu Państwa W wykazie prac legislacyjnych rządu poinformowano o pracach nad projektem uchwały zarządu ws. Zapewnienia finansowania budowy elektrowni jądrowej o mocy elektrycznej do 3750 MWe na obszarze gmin Choczewo lub Gniewino i Krokowa. - 12 czerwca Ministerstwo Klimatu zaczęło prace nad zmianami Prawa Atomowego — wg komunikatu a Minister Anna Moskwa powiedziała, że: w lipcu 2023 r. chcemy przyjąć projekt szerszej nowelizacji przepisów dotyczących inwestycji w energetykę jądrową, która ma uprościć i umożliwić przyspieszenie budowy EJ z dużymi i małymi reaktorami jądrowymi w Polsce. 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Szczegółowa analiza kosztów wynikających z wywłaszczeń nie jest przedmiotem raportu ani decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. GDOŚ stosownie do przepisów u.o.o.ś. przeprowadził postępowanie z udziałem społeczeństwa. Jeśli chodzi o sposób podanie do publicznej wiadomości informacji z art. 33 u.o.o.ś. to wskazać należy, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w dniu 17 lipca 2023 r. na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska zamieszczono obwieszczenie w tym zakresie; - informacja w formie obwieszczenia została opublikowana w prasie (2 dzienniki) o zasięgu krajowym: w dniu 17 lipca 2023 w dzienniku „Rzeczpospolita” oraz w dniu 18 lipca 2023 r. w dzienniku „Gazeta Prawna”; - obwieszczenie zostało podane do publicznej wiadomości w Gminach: Choczewo, Gniewino, Krokowa, Wejherowo, Władysławowo, Puck, Wicko, Gmina Miejska Łeba, - obwieszczenie zostało podane do publicznej wiadomości w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego, Urzędzie Wojewódzkim Województwa Pomorskiego, a także Urzędzie Morskim w Gdyni. <p>W kontekście badań geologicznych oraz badań geotechnicznych – odpowiedź jak w uwadze nr 43 oraz uwadze nr 404.</p> <p>W kontekście umowy z Westinghouse (dostawcą technologii) należy wskazać, że uwaga znajduje się poza przedmiotem niniejszego postępowania administracyjnego.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - 12 czerwca 2023 wg. portalu wnp.pl/energetyka: „(...) rząd we wtorek (20 czerwca) przyjął uchwałę w sprawie ustanowienia programu wspierana Inwestycji Infrastrukturalnych w woj. Pomorskim(...) na realizację przewidziano 4.7 mld zł w latach 2023-2029(...) Budowa pierwszej EJ w Polsce rozpocznie się w 2026 roku — powstanie na Pomorzu w Choczewie. - Uwaga ! — Przecież nie ma decyzji lokalizacyjnej! Pełnomocnik Rządu ds. Strategicznej Infrastruktury Energetycznej przekazała również informacje, że „(...) za 900 mln zł - do 2028 r. powstanie specjalny pirs (konstrukcja hydrotechniczna długości ok. 1100 m który posłuży budowie elektrowni jądrowej na Pomorzu ( ) Po tygodniu w rozmowie z PAP podkreśliła, że: „(...) pracuje nad projektem uchwały rządu w sprawie komplementarnych inwestycji towarzyszących inwestycjom strategicznym (..) - 10 lipca 2023 Minister Klimatu i Środowiska postanowieniem z tej daty zaopiniowała pozytywnie realizację przedsięwzięcia - 12 lipca 2023 Ministerstwo Klimatu i Środowiska opublikowało decyzję zasadniczą (z 10 lipca 2023) dla spółki PEJ na budowę pierwszej elektrowni jądrowej w Polsce. Decyzja potwierdza, że budowa elektrowni jest zgodna z polityką energetyczną Polski, ma powstać w gminie Choczewo, a ma ją wybudować Westinghouse — w technologii AP 1000. Jest to podstawa do „ubiegania się” o kolejne zezwolenia administracyjne (w tym — pozwolenia na budowę) - 19 lipca 2023 Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska na portalu wnp.pl/energetyka poinformowała, że „od 20 lipca do 18 sierpnia 2023 wszyscy zainteresowani decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy i eksploatacji pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej, mogą zapoznać się z dokumentacją oraz złożyć uwagi i wnioski. Każdy ma prawo do składania uwag i wniosków w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej (...)” 	
811	<p>UWAGI OGÓLNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczęto 5 sierpnia 2015 r. na wniosek PEJ (następca PGE EJ1); - 26 maja 2016r. GDOS określił zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. - PEJ - 29 marca 2022r. przedłożyła raport GDOŚ który postanowieniem z 6 czerwca 2022r. podjął postępowanie pismami z 25 lipca 2022 zwrócił się o zajęcie stanowiska do Urzędu Morskiego w Gdynie Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego i Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz 16 września 2022 w ramach konsultacji transgranicznych, przekazał raport państwowym na których terytorium może oddziaływać planowane przedsięwzięcie. - Przypomnę, że pozytywne wyniki wykonanych specjalistycznych głębokich badań geologicznych w wybranej a nieprzewidywanej lokalizacji powinny być podstawą do opracowania Środowiskowych Uwarunkowań dla budowy EJ. - Czy przedstawione opinie, dalsze rozważania i analizy wyboru lokalizacji zostały zakończone negatywną oceną dla Żarnowca ? — NIE! 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W kontekście badań geologicznych – odpowiedź jak w uwadze nr 43 oraz uwadze nr 404</p> <p>W kontekście wyboru lokalizacji – odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p>

812	<p>Opinia Państwowego Instytutu Geologicznego — Państwowy Instytut Badawczy z 29 sierpnia 2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ocena merytoryczna - potwierdzająca jak ważne są badania gruntu przed wyborem lokalizacji bardzo ważna opinia. - W raporcie pominięto powstające inne produkty uboczne (np. amoniak) wody chłodzącej reaktor swobodnie zrzucanej do wód Bałtyku (str. 20) - Wątpliwości ze względu na fakt, że do oceny oddziaływania na środowisko Inwestycji, której zakres i technologia nie zostały wskazane i nie ma nawet wstępnego projektu jej budowy (str. 28) - W raporcie brakuje analizy ryzyka tej inwestycji dla środowiska w tym wód podziemnych (str. 28) 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Opinia PIG-PIB została uwzględniona w treści niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p> <p>W kontekście badań geologicznych – odpowiedź jak w uwadze nr 43 oraz uwadze nr 404.</p> <p>W kontekście produktów ubocznych rozkładu hydrazyny – odpowiedź jak w uwadze 113.</p> <p>Informacje i założenia dla rozwiązań technologicznych - obiektów oraz infrastruktury, również gabaryty i rozplanowanie obiektów na terenie przedsięwzięcia, zapotrzebowanie na paliwo, media i inne materiały, informacje na temat emisji, gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej itp. zostały szczegółowo przedstawione w raporcie w tomie II.</p>
813	<p>UWAGI Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z 22 września 2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wskazane jest uzupełnić opis zasolenia wody o charakterystykę w rejonach wariantu I i wariantu 2 (str. 3) - Należy uzupełnić badania w ramach realizacji przedsięwzięcia oraz wykonanie oceny dla wód morskich poza zasięgiem Jednolitej części wód przybrzeżnych (. wykonanie właściwej oceny (str. 6) - Należy wykonać ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na wody morskie poza pasem wód przybrzeżnych — ze względu na głębokość wlotu i wylotu wody chłodzącej (str. 14) - Ponownie zgłaszana jest uwaga, że zrzut wody ogrzanej o temperaturze wyższej itd (str. 17) - Dlaczego GIOS nie wspomniał o konieczności wycięcia wielu hektarów lasów pod budowę EJ wg Wariantu I A (gdzie żyją wilki, bóbr europejski, wydra, ryjówka aksamitna i malutka), a zwraca uwagę na „oddziaływanie zarówno negatywne jak i pozytywne koszenia łąk” (str. 2) 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Opinia GIOŚ została uwzględniona w treści niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p> <p>W kontekście wycinki lasu - odpowiedź jak w uwadze nr 4 oraz nr 50.</p> <p>W kontekście ochrony gatunkowej - odpowiedź jak w uwadze nr 71.</p>
814	<p>UWAGI do postanowienia Minister Klimatu i Środowiska z 10 lipca 2023 roku O wyborze gminy Choczewo do dalszego opiniowania i procedowania zdecydowała Minister Klimatu i Środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postanawiam zaopiniować pozytywnie realizację przedsięwzięcia; - Podwariant techniczny 1A — Lubiатовo-Kopalino (...)” - (str. 2/23); - Minister podziela pogląd autorów raportu, że konieczne będzie dokonanie ponownej oceny technicznej konkretnych rozwiązań instalacji oraz urządzeń (str. 22/23) 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Postanowienie MKiŚ zostało uwzględnione w treści niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p>
815	<p>UWAGI do postanowienia/uzgodnienia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku Państwowego Gospodarstwa Wodnego z 13 lipca 2023 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zwrócono uwagę, że: „Racjonalnym wariantem najkorzystniejszym dla środowiska jest podwariant techniczny 1B . . . (Str. 6/29) - W wyniku prowadzenia wycinki drzew, karczowania terenu 13/29) pierwszy raz spotkałem w uzgodnieniach przypomnienie o konieczności wycinki drzew dla wariantu I. - Poprawny opis technologii przygotowania i realizacji budowy EJ — problemy mogą powstawać podczas eksploatacji (było kilka przypadków w czynnych europejskich EJ ale to były stare technologie jądrowe z 20-tego wieku i obecnie nie ma takiego zagrożenia - wg opiniodawców 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Postanowienie RZGW zostało uwzględnione w treści niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p>

816	<p>UWAGI do opinii w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki — z 14 lipca 2023 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poprawne założenia dla planowanych rozwiązań organizacyjnych oraz technicznych. Opinia PAA będzie możliwa na etapie dokumentacji załączanej do wniosku o wydanie zezwolenia na budowę elektrowni jądrowej. - W terminie sześciu miesięcy przed planowanym rozpoczęciem budowy należy Prezesowi PAA przekazać program monitoringu radiacyjnego środowiska na etapie budowy, - Uwaga PAA uzgodni dokumentację w trybie przewidzianym w Prawie Budowlanym — na tym etapie jedynie zaopiniowano! 	<p>Uwaga nieuwzględniona Opinia PAA została uwzględniona w treści niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p>
817	<p>UWAGI do postanowienia I uzgodnienia Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z 14 lipca 2023 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Należy wykluczyć przedostawanie się zanieczyszczeń do środowiska wodnego: konieczność wprowadzenia działań ochronnych w celu zmniejszenia oddziaływania hałasu na ssaki morskie (str. 9) - Uwaga — uzgodnienie wariantu 1A — zgodnie z kompetencjami. 	<p>Uwaga nieuwzględniona Postanowienie DUM zostało uwzględnione w treści niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p>
818	<p>UWAGI do opinii I uzgodnienia Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z 18 lipca 2023 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Otwarty układ chłodzenia dla lokalizacji Gniewino-Krokowa (wariant 2) ze względu na znaczną odległość od morza eliminuje budowę EJ Żarnowiec (zdaniem Inspektora Sanitarnego - str. 3) - Opinia z 19 sierpnia 2022 r. ostatecznie wskazuje wariant 1 (Lubiatowo-Kopalino), który nie stoi w sprzeczności z celami środowiskowymi (str. 10) 	<p>Uwaga nieuwzględniona Opinia PPWIS została uwzględniona w treści niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p>
819	<p>KONCZĄCE UWAGI grupy energetyków i inżynierów budownictwa z Mazowsza obserwującej wieloletnią dyskusję na temat budowy „drugiej” Elektrowni Jądrowej w Polsce (pierwsza — wielu z nas budowało w latach 80-tych XX wieku!)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prawie pół wieku temu budowaliśmy EJ Żarnowiec — proszę wybrać się rad Jezioro Żarnowieckie w okolicy Nadola. Wtedy przekonacie się jak wygląda ochrona środowiska w tym regionie może warto na tym terenie zlikwidować ruiny pozostałych obiektów i wybudować naprawdę pierwszą EJ Żarnowiec wg Wariantu 2, wiele elementów infrastruktury można byłoby odbudować a nie budować! - Unikniemy wówczas wycinki hektarów lasów ochronnych wzdłuż pięknej plaży nadmorskiej oraz przesiedlenia mieszkańców! co jest niezbędne przy realizacji przygotowań i budowie wg wariantu 1 - Dlaczego nie wyciągamy wniosków z nieudanych wyborów lokalizacyjnych — npt wybudowano EW Ostrołęka nie ma węgla ze wschodu — rozbieramy (koszt likwidacji przewyższa nakłady na budowę). A nasz koncern paliwowy planuje tam wybudować „małe elektrownie jądrowe z reaktorami SMR”. - Dlaczego GDOŚ nie koordynuje zapowiadanych następnych lokalizacji „małych i dużych” Elektrowni Jądrowych przez: PAK-Solorz; Orlen KGHM PEJ — przecież należy przygotowywać zakresy raportów środowiskowych dla już złożonych wniosków na reaktory SMR w Stawach Monowskich. Włocławku i Ostrołęce, Od wniosku inwestora dla EJ Pomorze — do konsultacji społecznych procedowanie trwało osiem lat czy każda zgłaszana propozycja lokalizacji musi być rozpatrywana indywidualnie ? 	<p>Uwaga nieuwzględniona, częściowo poza zakresem sprawy</p> <p>W kontekście procesu wyboru lokalizacji - odpowiedź jak w uwadze nr 5.</p> <p>W kontekście wycinki lasu - odpowiedź jak w uwadze nr 4 oraz uwadze nr 50.</p> <p>W kontekście ochrony gatunkowej - odpowiedź jak w uwadze nr 71.</p> <p>W odniesieniu do uwagi dotyczącej niezrealizowanej elektrowni węglowej w Ostrołęce, należy wskazać, że niniejsze postępowania dotyczące przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej o mocy do 3750MWe na obszarze gm.n: Choczewo lub Gniewino i Korkowa. Postępowanie nie dotyczy elektrowni węglowej w Ostrołęce i elektrownia ta w żadnym aspekcie nie była analizowana w ramach niniejszego postępowania.</p> <p>Koordinacją w zakresie następnych lokalizacji zajmuje się zarówno Rząd RP poprzez przyjęcie Polityki Energetycznej Państwa oraz Programu Polskiej Energetyki Jądrowej — planowane do realizacji projekty dot. Innych inwestycji powinny być zgodne ze strategicznymi planami RP.</p> <p>W kontekście zagadnień związanych z podmiotami produkującymi beton, należy wskazać, że kwestia wyboru dostawcy materiałów budowlanych pozostaje poza zakresem niniejszego postępowania administracyjnego.</p> <p>Infrastruktura komunikacyjna będzie realizowana w ramach infrastruktury towarzyszącej, nieobjętej niniejszym wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Dostępne uzgodnienia, z którymi mogliśmy się zapoznać nie zwróciły uwagi na problem. Która z cementowni w Polsce będzie produkowała specjalny cement do wykonania fundamentów pod reaktor - W latach 80-tych Cementownia Małogoszcz była wyłączona z dostaw na rynek i dostarczała (kolejowym „wahadłem”) cement tylko do Żarnowca W drodze powrotnej „wahadło" odbierało z portu w Gdyni. Specjalna ruda z Brazylii o właściwościach neutralizujących ewentualne skażenia promieniotwórcze w przypadkach awaryjnych (do produkcji cementu wylewanego na czyszczone/piaskowane zbrojenie płyty fundamentowej pod reaktory) Przecież to też są zagadnienia ochrony środowiska ! - Zwracam również uwagę na technologię budowy i stosowane materiały które w opiniach są traktowane „uzupełniająco" treść uzgodnień. Pisze o tym ponieważ uczestniczyłem w sprawdzaniu oraz dokumentowaniu stosowanych materiałów i jakości wykonywanych robót budowlano - montażowych podczas realizacji zadania inwestycyjnego - pierwsza w Polsce „Elektrownia Jądrowa Żarnowiec — w budowie". <p>Szkoda że w Polsce nie szanuje się doświadczonych (zawodowo) specjalistów, którzy jeszcze mogą merytorycznie wiele podpowiedzieć ponieważ już wcześniej budowali — a teraz tak szybko odchodzą.</p>	
820	Przesyłam w załączeniu opinię w związku z ogłoszonymi przez GDOŚ konsultacjami społecznymi dot. budowy elektrowni atomowej w Słajszewie gm. Choczewo (oficjalna nazwa lokalizacji Lubiatowo- Kopalino).	Uwaga została przesłana po terminie, wobec czego nie podlega rozpatrzeniu.
821	Wyrażam swój sprzeciw w sprawie budowy w Słajszewie gm. Choczewo elektrowni atomowej!! Skandalem jest niszczenie unikatowych terenów nadmorskich - ponad 6800 ha lasu!!!	Uwaga została przesłana po terminie, wobec czego nie podlega rozpatrzeniu.
822	Niniejszym protestuję przeciwko lokalizacji elektrowni atomowej w Słajszewie. Znam te tereny dokładnie. Spędzam tam co roku wakacje. Znam tereny rowerowe Veturilo i wejście na plażę. Nie ma sensu psuć i degradować tego wszystkiego. Na pewno można znaleźć inną lokalizację. Wiem, że może być to droższe, ale akurat w tym wypadku pieniądze nie powinny mieć znaczenia. Wiem, że póki co dla atomu nie ma alternatywy, ale dla lokalizacji jest na pewno.	Uwaga została przesłana po terminie, wobec czego nie podlega rozpatrzeniu.
823	Argumenty przeciw budowie elektrowni są znane. Przesyłam swój głos jako wyraz sprzeciwu budowy tak ogromnej budowli nad brzegiem morza. Nie jestem przeciwnikiem budowy elektrowni w ogóle, ale wyjątkowo wątpliwe są argumenty za lokalizacją akurat w Słajszewie. Wydaje się, że są to inne niż merytoryczne - jakby wiele osób miało prywatny interes w budowie elektrowni w tym miejscu. Ponadto zmiany struktury poboru i produkcji prądu w ostatnich latach zmieniły się. Trudno szacować jaka będzie sytuacja za 10-15 lat, kiedy elektrownia realnie zacznie działać. Kluczowym wydaje się jednak fakt gigantycznego wpływu planowanej elektrowni na środowisko i krajobraz. Konstrukcje tej wysokości będą widoczne z odległości dziesiątek kilometrów, zaburzając piękne widoki, które są największą atrakcją Pomorza. Podzielam stanowisko osób, które sprzeciwiają się tej lokalizacji.	Uwaga została przesłana po terminie, wobec czego nie podlega rozpatrzeniu.
824	Pragniemy zgłosić swoje niepokoje związane z budową elektrowni atomowej w Słajszewie. Jako mieszkańcy Trójmiasta i właściciele działki w Kopalinie, jesteśmy zaniepokojeni dewastacją środowiska oraz zagrożeniem w związku z konsekwencjami wynikającymi z elektrownią, zwłaszcza w tak wrażliwych politycznie czasach.	Uwaga została przesłana po terminie, wobec czego nie podlega rozpatrzeniu.

825	<p>Budowanie tej elektrowni w lokalizacji Lubiatowo jest niepotrzebną ingerencją w ostatnie zakątki dzikiej przyrody na polskim wybrzeżu Bałtyku.</p> <p>Skoro elektrownia już musi powstać, bo chcą na tym zarobić ci, którzy ją wybudują i będą obsługiwać, to równie dobrze można ją postawić w Żarnowcu, gdzie już jej wyznaczone miejsce.</p> <p>Zupełnie niezrozumiałe jest degradowanie okolic Słajszewa, Lubiatowa, Sasina czy Ulinii tylko dlatego, że Ci którzy wykupili tam grunty potrzebują zarobić na spekulacji ziemi.</p> <p>Nie dla EJ w Lubiatowie i Kopalinie.</p>	Uwaga została przesłana po terminie, wobec czego nie podlega rozpatrzeniu.
-----	---	--

Generalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
Andrzej Szewda-Lewandowski